KUR'ÂN'IN ANLAŞILMASINA DOĞRU

TEFSÎRÎ MEAL

Ahmet TEKİN

KELAM YAYINLARI

1. el-FÂTİHA SÛRESİ

7 âyettir.
Peygamberliğin 1. yılında
bir defada Mekke'de inen ilk sûredir.
Yaygın adı ilk sûre manasına "Fâtiha"dır.
Ümmü'l-Kitâb, el-Esâs, el-Vâfiye, el-Kâfiye,
Seb'u'l-mesânî, el-Kenz gibi
başka isimlerle de adlandırılmıştır.
Fâtiha, namazların her rekatında okunur.
Peygamberimiz "Fâtiha'yı okumayanın namazı
makbul ve muteber değildir" buyurmuşlardır.
Kur'an'ın ihtiva ettiği esaslar
ana hatlarıyla Fâtiha'da mevcuttur.
Fâtiha'da övgüye, saygıya, ibadete lâyık
bir tek Allah'ın varlığı, onun hâkimiyeti, ondan
başka dayanılacak bir güç bulunmadığı anlatılır.
Doğru yola gitme
ve iyi insan olma dileğinde bulunulur.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE
HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden, âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah'a hamdolsun.

[2] Sınırsız Rahmeti ve engin merhameti ile hayat veren, yaşatan, koruyan, rahmetine, merhametine, lütfuna, ihsanına ve hayırlara mazhar eden, Rahmân ve rahîm olan Allah'a hamdolsun.

[3] Herkesin, vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği, yalnız ilâhî mevzuatın yürürlükte olduğu günün sahibi, hâkimi ve sultanı Allah'a hamdolsun.

[4] Allahım, yalnız seni ilâh tanıyor, candan müslüman olarak sana teslim oluyor, saygıyla sana kulluk ve ibadet ediyor, yalnız senin şeriatına bağlanıyor, sana boyun eğiyoruz. Gayretimizin, sabırla mücadeleye devamımızın başarıya ulaşması için ancak senden medet umuyor, bize arka çıkmanı istiyoruz.

[5] Allahım, bizi doğru, muhkem, güvenli yolda, İslâmî hayatta büyük hedeflere, hayırlara, büyük mükâfatlara ulaştır, önümüzü aydınlatan bilgilerle donat, bizi sebat ettir.

[6] Dine, kitaba ve şeriata kavuşturduğun, nimetlerine ve lütuflarına mazhar ettiğin kullarının, peygamberlerin, samimiyetlerini isbat edenlerin, İslâm önderlerinin, sâlih kimselerin, şehitlerin yolunda başarılı eyle.

[7] Gazabına uğrayan zâlimlerin, âsilerin, dinine, Kur'ân'ına düşmanlık edenlerin, sapıkların ve şaşkınların, doğruluğu, muhkemliği, güvenliği olmayan yolundan bizi uzak tut Allahım.

2. el-BAKARA SÛRESİ

286 âyettir.
Hicretin 1. yılında Medine'de inen ilk sûredir.
Kur'ân-ı Kerim'in en uzun sûresidir.
Adını 67 ve 71. âyetlerde geçen
Bakara'dan almıştır.
Sadece 281. âyeti
Veda Haccı sırasında Mekke'de inmiştir.
İnanca, ahlâka ve hayat nizamına dair hükümlerin
önemli bir kısmı bu sûrede yeralmıştır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE
HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Elif, Lâm, Mîm.

2 Geçmiş kutsal kitaplarda, Muhammed'e vahyedileceği müjdelenen, bütün insanların iman etmekle ve uygulamakla yükümlü olduğu, yürürlükteki tek ve son ilâhî kitap yalnızca bu mükemmel, kutsal kitaptır, Kur'an'dır. Allah katından indirildiğinde, kaynağında, vahyinde ve içindeki bilgilerde, geçmiş kitaplarda müjdelenen, bütün insanları muhatap alan, yürürlükteki tek ve son kitap olduğunda, şüphe ve tereddüt yoktur.

Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler için, bir hidayet rehberidir.

3 İlâhî emirlere yapışanlar, gayb âlemine, fizik ve bilgi alanı ötesindeki varlıklara ve gerçeklere iman edenlerdir.

Namazları, âdâbına riâyet ederek aksatmadan âşikâre kılanlardır.

Kendilerine verdiğimiz rızık ve servetten, Allah yolunda, karşılık beklemeden, gönüllü harcayanlar, insanların ihtiyaçlarını görenlerdir.

4 İlâhî emirlere yapışanlar, sana indirilene, Kur'an'a; senden önce indirilenlere, diğer kutsal kitaplara iman edenlerdir. Âhiretin, ebedî yurdun varlığına, delilleriyle, gerekçeleriyle, bilerek, kesinlikle inananlardır.

5 İşte bunlar yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden Rablerinin gösterdiği doğru yolda yürüyen, faaliyet gösteren erlerdir. İşte bunlar kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

[6] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip, senin peygamberliğini, Kur'ân'ı, Allah'a imanın gerektirdiği esasları inkârda ısrar edenleri, kâfirleri, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatarak uyarmanla uyarmaman fark etmiyor. İman etmeyecekler.

[7] Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, sana ve Kur'an'a itibar etmemeleri, inkârları sebebiyle, Allah onların kalplerini, kafalarını ve kulaklarını mühürlemiştir. Gözlerinde de bir perde vardır, basiretleri bağlanmıştır. Büyük bir cezayı hak etmişlerdir.

★ [8] Sözde,

"- Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman ettik" diyen bazı insanlar var ki, bunlar gerçekte mü'min değildirler.

[9] Allah'ı ve iman edenleri aldatmaya çalışıyorlar. Halbuki kendilerinden, birbirlerinden başkasını aldatamazlar. Bunun farkında değiller.

[10] Kalpleri kararmış, akıllarından zorları var, hasta ruhludurlar. Allah da indirdiği âyetlerle kalplerindeki şüpheyi, nifakı, inkârı arttırmaktadır. Onlara, söyleyegeldikleri yalanlar sebebiyle, can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

[11] Onlara:

"-Yeryüzünde, ülkede nifak çıkararak, kâfirlerle işbirliği yaparak, mü'minleri bölerek fesat çıkarmayın, bozgunculuk yapmayın" denildiği zaman;

"- Biz düzen sağlayıcılarız, ıslah edicileriz, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkileri düzgün yaşayanlarız" derler.

[12] Aldanmayın, onlar, asıl onlar Allah'ın emrine karşı gelmeleri, isyanları sebebiyle bozguncudurlar. Fakat yaptıklarının farkında değiller.

[13] Onlara;

"-Siz de tanıdığınız insanların iman ettiği gibi iman edin, imanlarınızda samimi olun" denildiği zaman :

"- O akılsızların iman ettikleri gibi mi iman edecekmişiz" derler.

Bak hele! Onlar, asıl onlar akılsızdırlar. Fakat nasıl bir akıbete uğrayacaklarını bilmiyorlar.

[14] İman edenlerle karşılaştıkları zaman, sözde:

"- Biz de iman ettik" derler. Şeytanlarıyla, liderleriyle başbaşa kaldıkları zaman:

"- Biz sizinle beraberiz. Sadece onlarla alay ediyoruz." derler.

[15] Allah alayları sebebiyle onları cezalandıracak. Azgınlıkları içinde biraz daha bocalasınlar diye onlara mühlet vermiştir.

[16] Onlar doğru yolun, Allah'ın kitap ve peygamberle gösterdiği yolun yerine, dalâleti başlarına belâ olarak satın alanlardır. Onların ticaretleri kazançlı olmamıştır. Doğru yolu da bulmuş değillerdir.

****

[17] Onların, münâfıkların hakka davet karşısındaki davranışları, insanlığın kurtuluş ateşini, müjde ve uyarı ateşini yakan kimsenin etrafında bekleşen, kuşkucu, kararsız kimselerin haline benziyor. Alevler, Kur'an âyetleri, peygamberin sünneti, Muhammed'in çevresindeki münafıklara da aydınlık sağlarken, iki yüzlülükleri sebe-

biyle, Allah onlara hak ve hakikati gösterecek aydınlığı yok ederek, onları, şüphe, nifak ve inkâr karanlıklarında bırakıyor. Ne doğru, hak yolu görebiliyorlar, ne de hayrı şerden ayırt edebiliyorlar.

18 Onların duyan kulakları Hakk'ı duymuyor. Konuşan dilleri Hakk'ı konuşmuyor. Gören gözleri hakikati görmüyor. Bu sebeple Hakk'a dönemiyorlar.

19 Yahut münâfıklar, karanlıklar içinde, gök gürültüleri çıkararak, şimşekler çaktırarak yağan yağmura tutulanlar gibi, şüphe, nifak ve inkâr karanlıkları içinde, tehditler ve müjdelerle dolu Kur'an âyetlerini getiren vahiy sağanağı ile karşılaşanlardır. Ölümden çekinerek gök gürlemeleri yüzünden parmaklarıyla kulaklarını tıkayan kimseler gibi, tehdit âyetlerini duymamak için kulaklarını tıkarlar. Halbuki Allah, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenleri, kâfirleri ilmiyle ve kudretiyle her taraftan abluka altına almıştır.

20 Şimşek çakar gibi gelen müjde âyetleri, gözlerini kamaştırır, akıllarını karıştırır. Müjdeler, lehlerine olan emir ve hükümler geldikçe, şimşeğin aydınlığında yürüyenler gibi, müslümanlıklarını ilan ederek, müslümanların statüsünden faydalanırlar. Sıkıntı başgösterip Kur'an âyetleri aleyhlerine olunca da karanlıktan çıkamayacaklarmış gibi, ne yapacaklarını şaşırırlar. Nifaklarını, ikiyüzlülüklerini açığa vururlar. Eğer Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde iradesinin tecellisine uygun olsaydı, onların kulaklarını, gözlerini ve akıllarını da kesinlikle işe yaramaz hale getirirdi.

Allah'ın gücü kudreti herşeye yeter.

★ 21 Ey insanlar, sizi ve sizden öncekileri yaratan yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzenlerini veren, koruyan, kontrol eden Rabbinizi ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Rabbinize bağlanın, saygıyla Rabbinize kulluk ve ibadet edin. Umulur ki, günahlardan arınıp, azaptan korunur, emirlerine yapışır, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olur, himayesine mazhar olursunuz.

22 Rabbiniz, sizin yaşamanız, yerleşmeniz, menfaatiniz için yeryüzünü tarıma elverişli ovalar haline, işlevli hale getiren, göğü de yükseltip düzenleyerek tavan olarak inşa eden, gökten su indirerek depolayandır. O su ile, size rızık olarak topraktan çeşitli ürünler çıkardı. Artık, bundan sonra da, bile bile Allah'a eşler, ortaklar koşmayın.

23 Eğer kulumuz Muhammed'e bölüm bölüm indirdiğimizden, Kur'an'dan şüpheniz varsa, onun sûrelerine benzer bir sûre de siz ortaya koyun. Eğer söylediklerinizde haklı olduğunuz iddiasında iseniz de, ispat etmek için, Allah'ın dışında, kulları durumundaki önderlerinizi, bilginlerinizi, şahitlerinizi getirin.

24 Bunu yapamazsanız, ki asla yapamayacaksınız, o takdirde, Allah'a sığınıp emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, yakıtı insanlar, suçlular, kâfirler, putperestler ve mâbut saydıkları taşlar olan ateşten korunun. Bu ateş, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, nankörler için hazırlanmıştır.

25 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri müjdele: Onlara, altlarından ırmaklar akan cennet konakları var. Orada kendilerine ikram edilen herhangi bir meyvadan yediklerinde:

"- Bu, daha önce tattığımız şeydir" derler. Kendilerine dünyadakine benzer yiyecekler sunulacaktır.

Onlar için orada, Cennet'te tertemiz, devamlı temiz eşler de vardır. Ve onlar orada ebedî yaşarlar.

26 Allah, hakkı açıklamak için sayısız misallerden birini, bir sivri sineği, ondan daha küçük, daha büyük bir varlığı misal getirmekten çekinmez. İman edenler, bunların Rablerinden gelen hak düzeni yerleştirmek için, öğüt verici, ibretli bir misal olduğunu bilirler. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler ise, bunları hafife alarak;

"- Allah böyle bir misal ile ne demek istiyor?" derler.

Allah bu misallerle, birçoklarının dalâleti tercihinin önünü açar, birçoklarına da doğru yolu gösterme lütfunda bulunur. Verdiği misallerle fâsıklardan, günahkârlardan, âsilerden başkasının, dalâleti tercihinin önünü açmaz.

27 Fâsıklar, kulluk sözleşmesinde kesin söz verdikten sonra, Allah'a verdikleri taahhüdü bozanlar, koyduğu ilâhî düzene, şeriatına aykırı hayat yaşayanlardır. Allah'ın birleştirilmesini, bütün olarak düşünülmesini, uygulanmasını emrettiği şer'î hükümleri, şer'î düzeni, Kur'ân'ın bütünlüğünü bozarak, parçalayarak İslâm'ı tesirsiz kılmaya çalışanlardır. Yeryüzünde fesat çıkaranlardır, bozgunculuk yapanlardır. İşte asıl zarara, hüsrana uğrayanlar bunlardır.

28 Allah'ı nasıl inkâr edersiniz? Biyolojik hücreler, ruhsuz, bilinçsiz ölü varlıklar halinde idiniz, hayatî fonksiyonlarınız yoktu. Hücrelerinize ruh yayarak sizlere hayat verdi. Sonra sizleri öldürecek. Sonra yine diriltecek. Sonra da onun huzuruna götürülüp hesaba çekileceksiniz.

29 O, yeryüzündeki varlıkların ve imkânların hepsini sizin için yaratandır.

Sonra göğe yönelerek çekimini tesis eden, dengesini sağlayan, hükümranlığını kuran, gökleri yaratılış amacına uygun yedi gök olarak düzenleyendir. Her şey, O'nun ilmi, planı, iradesi dahilinde gerçekleşmektedir.

****

★ 30 Hani Rabb'in meleklere;

"- Ben yeryüzünde ilâhi hükümleri icraya, yeryüzünü imâra memur halifeler hazırlayıp yerleştireceğim" demişti. Melekler:

"- Orada bozgunculuk yapacak, karışıklık çıkaracak, kan dökecek birilerini mi

hazırlayıp yerleştireceksin? Oysa biz sana hamdederek zikrediyor, seni tesbih ediyoruz. Senin kutsallığını biliyor, kabul ediyor, Seni takdis ediyoruz." dediler. Rabbin:

"- Ben, sizin bilmediklerinizi biliyorum" buyurdu.

31 Allah Âdem'e, eşyaya verdiği gerçeğe ve değerine uygun doğru isimleri, ihtiyaç duyacağı değerli şeyleri, hepsini, hayata intibak edecek kuralları, değerleri, her konudaki bilgileri öğretti. Sonra da onları meleklerin önüne koydu.

"- Yeryüzünde Âdem'e ihtiyaç olmadığı iddiasında haklı iseniz, bana bunların gerçeğe ve değerlerine uygun doğru isimlerini, özelliklerini, ilmî kavamları tek tek ortaya koyun" buyurdu.

32 Melekler:

"- Yücesin Sen ya Rabbi. Bizim Senin bize öğrettiğinden başka bir bilgimiz yok. Sen ilim sahibisin, hikmet ve hükümranlık sahibisin." dediler.

33 Allah:

"- Ey Âdem, bunları, gerçeğe ve değerlerine uygun doğru isimleriyle, özellikleriyle, ilmî kavramlarıyla anlat" buyurdu. Bu emir üzerine Âdem onları gerçeğe ve değerlerine uygun doğru isimleriyle, özellikleriyle, ilmî kavramlarıyla meleklere teker teker anlatınca, Allah:

"- Ben size, göklerin ve yerin bilinmeyenlerini, gayb âlemini bilirim, sizin açıkça konuştuklarınızı da, içinizde gizlediklerinizi de bilirim, dememiş miydim" buyurdu.

34 Hani biz meleklere:

"- Âdem'e secde ederek saygı gösterin" demiştik. Melekler hemen secde ederek saygı gösterdiler. Yalnız İblis dayattı. Büyüklük taslayıp serkeşlik etti, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerden, kâfirlerden oldu.

35 Biz Âdem'e:

"- Ey Âdem, sen ve eşin Cennet'te oturun. Orada Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları ve iradesi içinde bol bol, istediğiniz zaman her yerde Cennet nimetlerinden yeyin. Sadece şu bitkiye yaklaşmayın. Eğer bu bitkinin mahsulünden yerseniz, her ikiniz de kendinize yazık eder, zâlimlerden olursunuz." dedik.

36 Şeytan, Âdem ile eşini Cennetten uzaklaştırmak için, onları kusur işlemeye sevketti. Bulundukları konumdan, Cennet nimetleri ve imkânları içinden onları çıkardı. Bunun üzerine:

"- Buradan ilişiğinizi keserek yeryüzüne göç edin. Birbirinize düşmanlığınız devam edecek. Orada, yeryüzünde bir vakte kadar sizin için bir yaşama yeri, bir barınak ve kısmetiniz, nasibiniz var." dedik.

37 Âdem, Rabbinden ikaz, uyarı ifade eden vahiyler aldı, günah işlemekten vazgeçip Rabbine itaate yöneldi, tevbe etti. Yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzenini veren, koruyan, kontrol eden Rabbi, Âdem'in tevbesini hemen kabul etti. O insanları tevbeye, itaate sevkeden ve tevbeleri kabul edendir, engin merhamet sahibidir.

38 Biz onlara:
"- Hepiniz buradan ilişiğinizi keserek yeryüzüne göç edin. Size benden bir hidayet rehberi, bir kitap, bir peygamber geldiğinde, kimler hidayet rehberime, gösterdiğim hak yola uyarsa, onlara her iki dünyada da korku yok. Geride bıraktıkları yakınları ve yapamadıkları şeylerden dolayı mahzun da olmayacaklar." dedik.

39 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip, senin peygamberliğini inkârda, küfürde ısrar edenler ve âyetlerimizi, Kur'ân'ı yalanlayanlar, işte onlar Cehennemliktirler. Onlar, orada ebedî kalırlar.

★ 40 Ey İsrâiloğulları, size ihsan ettiğim nimetlerimi, size tevdi ettiğim ilâhî değerleri, şeriatı koruyun, kollayın, zâyi etmeyin, şükredin. Bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki, ben de size olan va'dimi tutayım. Benden, yalnız benim azâbımdan dolayı dehşete düşün, korkun.

41 Elinizdeki doğru bilgileri, Tevrat'taki bilgileri tasdik edici olarak indirdiğime, Kur'ân'a iman edin. Onu inkâr edenlerin ilki, örneği, önderi siz olmayın. Âyetlerimi, servet, makam, mevki gibi geçici dünya menfaatlerine, birkaç pula değişmeyin. Bana, yalnız bana sığının, benim emirlerime yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun.

42 Gerekçeli, hikmete dayalı gelen hak kitaba, hak düzene, bâtıl karıştırmayın. Bile bile hakikati, Muhammed'in hak peygamber olduğunu, ilâhî hükümleri gizlemeyin.

43 Namazları âdâbına riayet ederek, aksatmadan kılın. Vicdanınızı, servetinizi, sosyal bünyenizi arındıran, berekete vesile olan zekâtı verin. Rükû' ederek namaz kılanlarla birlikte siz de, rükûa vararak, namazlarınızı cemaatle kılın, saygıyla Allah'ın emirlerine itaat ederek İslâmî faaliyetlere katılanlarla birlikte siz de saygıyla canla başla kamu hizmetine katılın.

44 Kitabı, Tevrat'ı okuduğunuz halde, içindeki ilâhî hükümleri şahsen, uygulamayı bir kenara bırakıp unutarak, insanlara Allah'a itaati, iyiliği, insanlığı ve hayra vesile olacak şeyleri mi emrederek önderlik ediyorsunuz? Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?

45 Sabredip, mücadeleye devam ederek, kendinizi eğitip sıkıntılara katlanarak, kötülüğe engel olup iyilik yaparak, namazları kılarak Allah'tan medet umun, size arka çıkmasını isteyin. Bunlar, tam bir teslimiyetle Allah'a imanın, kulluk ve itaatin şuuruna erip saygılı davrananların dışındakilere ağır gelen kulluk görevleridir.

46 Allah'a saygılı olanlar, Rablerinin mükâfat ve lütfuna kavuşacaklarını; hesaplarının görülmesi ve hak ettiklerinin karşılığını almak için O'nun huzuruna varacaklarını akıllarından çıkarmayanlardır.

★ 47 Ey İsrâiloğulları, size ihsan ettiğim nimetlerimi size tevdi ettiğim, ilâhi değerleri, şeriatı koruyun, kollayın, zayi etmeyin. Bu nimetlerin gereğini yerine getirip, Rasulüme iman ederek şükrünüzü gösterin, ilâhî emirlere itaatkâr olduğunuz çağda ve bölgedeki insanlara sizi üstün kıldığım günleri yâdedin.

48 Kimsenin, hiçbir şekilde başkasının yerine sorguya çekilmeyeceği; başkasının başına geleceklerin bir kısmını bile göğüsleyemeyeceği; kâfir olarak ölenler için hiçbir şefaatçinin şefaatinin kabul edilmeyeceği; cezaların fidyeye çevrilmeyeceği, kimselere yardımın da yapılmayacağı bir günden, Allah'a sığınıp emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, kendinizi azaptan koruyun.

****

49 Hani biz sizi Firavun hanedanının, devlet görevlilerinin, yandaşlarının elinden kurtarmıştık. Size dayanılmaz acılar çektiriyorlardı. Oğullarınızı boğazlıyor, kızlarınızı öldürmeyip sağ bırakıyorlardı. Bununla Rabbiniz tarafından büyük bir imtihana tabi tutuldunuz.

50 Size, denizi yardığımız günleri hatırlayın. Sizi kurtarmış, Firavun'u, kavmini, ordusunu boğmuştuk. Bunun sebeplerini düşünmeli, tahlil etmelisiniz.

51 Mûsâ ile kırk gece biraraya geleceğimize dair sözleşmiştik. Mûsâ içinizden ayrılınca, hemen onun arkasından buzağı heykelini put haline getirdiniz. Siz işte o zâlimlersiniz.

52 Bu davranışlarınızdan sonra da, yine sizi sorgusuz sualsiz affettik. Hiç olmazsa, bu sebeple olsun şükretmelisiniz.

53 Mûsâ'ya kutsal kitabı vermiştik. Hakkı bâtıldan, helâli haramdan, imanı küfürden ayıran bilgileri içeren şeriat ve mûcizeler vermiş, düşmanına karşı zafer ihsan etmiştik. Doğru yolu bulursunuz diye sizi uyarmıştık.

54 Mûsâ kavmine:

"- Ey kavmim, siz buzağıyı put edinmekle kendinize, birbirinize yazık ettiniz, zulmettiniz. Bari gelin, günah işlemekten vazgeçerek tevbe ile Rabbinize, yaratıcınıza itaate yönelin. Değilse iç karışıklığa düşerek, birbirinizden bulun, birbirinizin kanını dökün. Tevbe etmeniz yaratıcınız katında sizin için daha hayırlıdır." demişti. Bunun üzerine tevbe ettiniz de Allah tevbenizi kabul buyurdu. O insanları tevbeye, itaate sevkeden ve tevbeleri kabul edendir, engin merhamet sahibidir.

55 Hani siz, seçilmiş yetmiş kişi de:

"- Ey Mûsâ, biz Allah'ı aşikâre görmedikçe asla sana itimat etmeyeceğiz" demiştiniz. Bunun üzerine sizi yıldırım çarpmıştı. Bunun sebeplerini düşünmeli, tahlil etmelisiniz.

56 Bu ölümünüzden sonra biz sizi tekrar dirilttik.Şükrünüze vesile olur diye böyle yaptık.

57 Çölde geçirdiğiniz hayat sırasında, üstünüze o bulutu gölge yaptık. Size kudret helvası ve bıldırcın indirdik. Size rızık olarak verdiklerimizin temizinden ve helâlinden, lezizinden yeyiniz, dedik. Onlar emrimize isyan etmekle, nimetlere nankörlük etmekle, bize zulmetmediler. Fakat onlar kendilerine, birbirlerine yazık ediyorlardı, zulmediyorlardı.

58 Hani biz:

"- Bu şehre girip yerleşin. Buradaki nimetlerden Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde dilediğiniz şekilde bol bol yeyin. Kapılardan, şehrin giriş noktalarından birlikte, saygıyla secde ederek girin, girerken, ya Rabbi, bizi affet deyin ki, sizin hatalarınızı affedelim. İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman kullarımıza nimetlerimizi daha da artıracağız." demiştik.

59 Fakat zulmü alışkanlık haline getirenler, sözü değiştirdiler, kendilerine söylenilen şekilden başka bir şekle soktular. Biz de, işlemekte oldukları günahları, isyanları, inkârda ısrar etmeleri sebebiyle, zâlimlerin üzerine gökten acı bir azap indirdik.

★ 60 Mûsâ'nın, çölde susuz kalan kavmi için Rabbinden su istediği zaman, hemen:

"- Asanla taşa vur" dedik. Vurunca, o taştan on iki pınar kaynamıştı. Her grup kendi su içeceği, alacağı yeri biliyordu.

"Allah'ın verdiği rızıktan yeyin, için, yeryüzünde bozgunculuk ve saldırganlık yaparak karışıklık çıkarmakta ileri gitmeyin" dedik.

61 Hani siz:

"- Ya Mûsâ, tek çeşit yemeğe asla katlanmayacağız. Bizim için, yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden Rabbine dua ederek iste. Yerin bitirdiği şeylerden, sebzesinden, hıyarından acurundan, kabağından, tahılından, sarmısağından, mercimeğinden, soğanından çıkarsın." demiştiniz de Mûsâ:

"- Daha hayırlı ve onurlu olan bu yaşadığımız hayatı, bırakarak, aşağılandığınız bir hayata mı dönmek istiyorsunuz? Mısır'a inin, orada sizin istedikleriniz var." dedi. İşte bu hadiseden sonra aşağılanma, ülkelerinden ve kavimlerinden uzakta yaşama, sıkıntı, onların değişmez, kendilerinden ayrı düşünülmez özellikleri haline getirildi. Allah'ın gazabına uğradılar. Bu musibetler, Tevrat ve Kur'an'daki Allah'ın âyetlerini inkâra devam etmeleri, haklı bir sebep ortada yokken peygamberleri öldürmeleri yüzünden başlarına geldi. Bunların hepsi, isyan etmeleri, taşkınlığı alışkanlık haline getirmeleri sebebiyledir.

★ 62 Hakka ve tevhide yönelik inançları olanlar, sözde iman edenler, yahudiliğin takipçileri, hıristiyanlar, sâbiîler (Allah'a yaklaşmak için, yıldızları yurt edinerek, dünyayı idare ettiğine inandıkları meleklerin yardımına başvuranlar), dinlerini terkedenler geçmişin kirlerinden arınarak Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve Âhiret gününe hakkıyla imân edip, gevşekliği bırakıp, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirirler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlarlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olurlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işlerlerse elbette Rableri katında mükâfatları vardır. Onlara her iki dünyada da korku yok. Geride bıraktıkları yakınları ve yapamadıkları şeylerden dolayı mahzun da olmayacaklar.

63 Hani biz, sizin ciddi ve samimi taahhüdünüzü almıştık. Tûr'u üstünüze kaldırıp,

"- Size verdiğimize, kitaba bütün gücünüzle sarılın. İçindekileri hatırınızdan çıkarmayın. Umulur ki, Allah'a sığınmanıza, emirlerine yapışmanıza, günahlardan arınıp, azaptan korunmanıza, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmanıza, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmanıza vesile olur." demiştik.

64 Verdiğiniz sözün akabinde, sözünüzden dönüp, halkı arzuladığınız istikamette yönlendirdiniz. Eğer üzerinizde Allah'ın lütfu ve rahmeti olmasaydı, herhalde zarara uğrayanlardan olurdunuz.

65 İçinizden Cumartesi yasağını çiğneyenleri elbette bilirsiniz. İşte bundan dolayı onlara:

"- Sefil maymunlar olun" dedik.

66 Bu ibret dolu cezayı, bizzat görenlere ve sonraki nesillere bir ders, bir gözdağı, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananlara, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlere de unutamayacakları bir öğüt, bir ibret vesilesi kıldık.

67 Mûsâ kavmine:

"- Allah size bir sığır kesmenizi emrediyor" dedi. Onlar:

"- Sen bizi alay konusu haline mi getireceksin?" dediler. Mûsâ:

"- Bilgiden ve muhakemeden yoksun, Allah adına yalan uyduran cahiller gibi davranmaktan, Allah'a sığınırım" dedi.

68 "- Öyleyse bizim adımıza Rabbine dua ederek sor. Bize onun ne olduğunu açıklasın." dediler. Mûsâ:

"- Allah, o, ne yaşlı, ne körpe, ikisi arası güçlü kuvvetli bir inek, buyuruyor. Size emredileni hemen yapın." dedi.

69 "- Bizim adımıza Rabbine dua ederek sor. Bize onun rengini açıklasın." dediler. Mûsâ:

"- Allah, sapsarı renkli, parlak tüylü, görenlerin içini açan, sevimli bir inek, buyuruyor" dedi.

70 "- Bizim adımıza Rabbine dua ederek sor. Onun ne olduğunu bize iyice açıklasın. Bu inek bize biraz karışık geldi, anlaşılamadı. Bununla beraber, Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde iradesi tecelli ederse, onu elbette buluruz" dediler.

71 Mûsâ:

"- Allah, henüz boyunduruk altına alınmayan, tarla sürmeyen, ekin sulamayan, serbest dolaşan, kusursuz, sağlıklı, renginde hiç alaca olmayan bir inektir, buyuruyor" dedi. Bunun üzerine:

"- İşte şimdi hakikati ortaya koydun" dediler. Onu kestiler. Az kalsın bu emri yerine getirmeyeceklerdi.

★ 72 Hani bir adam öldürmüştünüz de, suçu birbirinizin üstüne atarak başınızdaki belayı defetmek istemiştiniz. Allah gizlemeye devam ettiğiniz şeyi ortaya çıkarmıştı.

73 Biz onlara:

"- Kestiğiniz ineğin bir parça etiyle o ölüye vurun" dedik. Allah ölüleri de böyle diriltir. Size âyetlerini, mûcizelerini gösteriyor ki, aklınızı başınıza alasınız.

74 Ne var ki, bundan sonra da, kafalarınız kalınlaştı, kalpleriniz katılaştı. Adeta taş gibi oldu, yahut taştan daha sert hale geldi. Taşlardan nehirler kaynayabilir, taşlar yarılır, çatlar, içinden su fışkırabilirdi. Taşlar Allah korkusundan, saygıdan yuvarlanabilirdi. Taşta duygu var, sizde yoktu. Allah işlediğiniz amellerden gafil değildir, amellerinize göre, sizi cezalandıracaktır.

75 Şimdi onların, Yahudilerin size güveneceklerini, peygamberiniz Muhammed'in peygamberliğini tasdik edeceklerini ümit edebilir misiniz? Onlardan bir grup Allah'ın kelâmını işitiyor. Sonra da, akılları yattığı halde bile bile ekleyerek, çıkararak, değiştirerek, helâli haram, haramı helâl yaparak, ileri gelenlerinden cezaları kaldırarak ilâhî kelâmı tahrif ediyorlar.

76 İmân edenlerle karşılaştıkları zaman, sözde:

"- Biz de imân ettik" diyorlar. Birbirleri ile tenhada biraraya geldikleri zaman:

"- Rabbinizin huzurunda, aleyhinize delil olarak kullansınlar diye Allah'ın size açıkladığı hakikatleri onlara da mı söylüyorsunuz? Hiç akıllıca davranmayacak mısınız?" diyorlar.

[77] Onların, gizledikleri inkârlarını ve yalanlamalarını, halkı yanıltan fısıltılar yayarak yaptıkları faaliyetleri, açığa vurdukları nifaklarını, alenen yaptıklarını Allah'ın bildiğini, kendileri bilmiyorlar mı?

[78] Bunların bir kısmı ümmîdir, Mekke civarındaki bilinen kabilelerdir. Okumayı yazmayı, hesabı, kitabı, Tevrat'ı bilmezler. Kuruntudan ve kulaktan dolma boş laflardan başka bildikleri yoktur. Onlar zanla, tahminle karar verirler.

[79] Asıl, kutsal kitaplardaki tahrifatı elleriyle yazılı hale getirenlerin, kutsal kitap uyduranların; uydurduklarını servet, makam, mevki gibi geçici dünya menfaatlerine çevirmek, birkaç pula satmak için, bir de:

"- Bu Allah katındandır" diyenlerin vay haline! Elleriyle yaptıkları yazılı tahrifattan dolayı vay onların, ehl-i kitabın başına geleceklere! Elde ettikleri kazançtan dolayı vay ki, vay onlara!

[80] Bir de onlar, İsrâiloğulları:

"- Sayılı birkaç günün dışında bize asla Cehennem ateşi dokunmayacaktır" dediler. Sen de:

"- Siz Allah'tan bir taahhüt, bir söz mü aldınız? Eğer böyleyse, Allah asla sözünden dönmez. Yoksa Allah adına bilmeyeceğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?" de.

[81] Evet, kimler bilerek günah işler, günah yüklenir de, günahları her yandan kendilerini kuşatırsa, onlar Cehennemliktirler. Orada da ebedî kalırlar.

[82] Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara iman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, işte onlar Cennet ehlidirler. Onlar da Cennet'te ebedî yaşarlar.

★ [83] Hani biz İsrâiloğulları'ndan: Allah'tan başkasına kul olmayacaksınız, ondan başkasına ibadet etmeyeceksiniz, yalnız Allah'ın şeriatına bağlanacak, Allah'a boyun eğeceksiniz. Anaya-babaya, yakın akrabaya, yetimlere, dullara, çevresi, çaresi olmayan yoksullara devamlı iyilik ve ihsanda bulunacaksınız, diye kesin bir taahhüt almıştık.

"- İnsanların iyiliği için doğruları söyleyin. Namazları âdâbına riâyet ederek, aksatmadan kılın. Vicdanınızı, servetlerinizi, sosyal bünyenizi arındıran, berekete vesile olan zekâtı verin." demiştik. Çok azınız hariç sözünüzden döndünüz. Üstelik gücünüzü ve iktidarınızı kullanıp, peygamberin faaliyetlerine engel tedbirler alarak halkı yönlendirdiniz.

84 Hani biz, sizden, kesin sözünüzü, taahhüdünüzü almıştık. *Birbirinizin kanını* dökmeyecektiniz. İçinizden bir kısmını zorla ve zulmederek yurtlarınızdan çıkarmayacaktınız. Sonra siz Tevrat'taki Allah'ın emrini bilerek, kendiniz ve birbiriniz *aleyhine şâhit* olacak şekilde buna ikrar da verdiniz.

85 Sonra siz Muhammed'in çağdaşları, Allah'ın Tevrat'ta sizden aldığı taahhüde aykırı davranıyorsunuz. Birbirinize düşerek kendi kanınızı döküyorsunuz, içinizden bir kısmını yurtlarından çıkararak sürüyor, bilerek günah işlemekte ve düşmanlıkta onlara karşı birbirinize arka çıkıyorsunuz. Yurtlarından çıkarılıp sürülmeleri size haram kılınmış olduğu halde, size esir olarak geldikleri zaman onları karşılıklı fidyelerini ödeyip kurtarmaya çalışıyorsunuz. Kitabın, Tevrat'ın bir kısmına inanıyorsunuz da, bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? Sizden öyle davrananların cezası, dünya hayatında zillettir. Kıyamet gününde ise en ağır cezaya çarpılacaklardır. Allah işlediğiniz amellerden gafil değildir, amellerinize göre sizi cezalandıracaktır.

86 Onlar âhiret karşılığında, dünya hayatının süflî zevklerini, debdebesini satın alanlardır. Onların cezaları hafifletilmeyecek, onlara yardım da edilmeyecektir.

★ 87 Andolsun ki, Mûsâ'ya kutsal kitabı verdik. Ondan sonra, ardarda rasuller, peygamberler *görevlendirerek gönderdik*. Meryem oğlu Îsâ'ya da apaçık mûcizeler verdik. Onu, kâinattaki tabiî, dinî, sosyal, siyasî ve ekonomik düzeni içeren, ihya eden, insanları ve toplumları pislikten arındıran kitabı getiren elçi Cebrâil ile destekledik. Size, hoşunuza gitmeyen emirleri, hükümleri getiren Rasuller geldikce, davetlerini kabullenmeyip büyüklük taslayarak zorbalığa mı baş vurdunuz? Bir kısmını yalanladınız, bir kısmını da öldürüyordunuz.

88 Peygamber yahudileri İslâm'a davet ettiği zaman onlar:

"- Bizim kafalarımız, kalplerimiz Hakka kapalıdır, Allah'a verdiği taahhüdü yemiştir, kaşarlaşmıştır" dediler. Tam tersine, inkârları, küfürleri sebebiyle Allah onları lânetlemiştir. Bu sebeple içlerinden inananlar ve inandıkları şeyler ne kadar az.

89 Allah katından ellerindeki mevcut bilgileri tasdik eden kitaplar gelmişken, öteden beri kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, kâfirlere, inanmayanlara karşı görevlendirilecek peygamberin adını kullanarak üstünlük sağlamaya, insanlardan tekrar tekrar geleceği ile ilgili haberleri öğrenmeye, mevcut kutsal kitaplardaki bilgileri yeniden değerlendirmeye alarak geleceğini teyide çalışırlarken, Allah'tan yardım ve zafer talebinde bulunmaya devam ederlerken, işte bu sırada bildikleri, tanıdıkları peygamber Muhammed ve tebliğ ettiği din ile yüz yüze gelince, Muhammed'i, Kur'an'ı, tebliğ ettiği dini, kendi kitaplarını inkâr ettiler. İşte bundan dolayı Allah'ın lâneti, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, kâfirleredir.

90 Allah'ın, sünneti, düzeninin yasalarına uygun olarak iradesinin tecellisine tâbi olan akıllı ve sorumlu kullarından bazılarına vahiy indirmesini, peygamberlik ihsan etmesini; hakka riayet etmedikleri, kural tanımadıkları, isyan ettikleri için, Allah'ın indirdiğini, Kur'an'ı inkâr ederek kendilerini harcamaları, ne kadar kötü bir şeydir. İşte bu yüzden gazap üstüne gazaba uğradılar. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler için alçaltıcı, zillete düşürücü bir ceza vardır.

91 Onlara:

"- Allah'ın indirdiğine, Kur'ân'a imân edin" denildiği zaman:

"- Biz kendimize indirilene, Tevrat'a imân ederiz" derler. Onun dışındakileri inkâr ederler. Halbuki, ellerindeki doğru bilgileri, Tevrat'taki bilgileri tasdik eden, toplumda gerçekleştirilecek hakça düzeni getiren hak kitap bu Kur'an'dır. Onlara:

"- Peki, Tevrat'a imanınızda samimi idiyseniz, niçin, daha önce Allah'ın nebilerini, peygamberlerini öldürdünüz?" diye sor.

92 Andolsun ki, Mûsâ size apaçık âyetler, mûcizelerle gelmişti de, onun arkasından tuttunuz o buzağı heykelini put haline getirdiniz. Siz işte o zâlimlersiniz.

93 Bir zamanlar sizin kesin sözünüzü, taahhüdünüzü almıştık. Tûr'u üstünüze kaldırıp;

"- Size verdiğimiz kitaba, bütün gücünüzle sarılın, iyice kulak verin" demiştik. Onlar:

"- Sözünü duyduk ve emrine isyân ettik" dediler. kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrarları sebebiyle kalplerine, akıllarına buzağı putunu yerleştirdiler. Onlara:

"- Mü'min olmakla alâkanız varsa eğer, imanınız size ne kötü şey emrediyor, ne kötü rehberlik ediyor" de.

94 "- Şâyet iddia ettiğiniz gibi, âhiret yurdu, ebedî yurt Cennet, Allah katında, diğer insanlardan farklı ve imtiyazlı olarak, yalnızca size aitse, iddianıza da sahip çıkıyorsanız, haydi, hemen ölümü temenni edin, ölmeyi canınıza minnet bilin" de bakalım.

95 Onlar, dünyada elleriyle kutsal kitaplarda bizzat yaptıkları tahrifler, Kur'ân'ı ve Muhammed'i yalanlamaları, işledikleri günahlar sebebiyle hiçbir zaman, asla ölümü temenni edemeyecekler. Allah, inkârı, isyanı alışkanlık haline getiren zâlimlerin davranışlarını biliyor.

96 Andolsun ki, onları, insanların hayata en düşkünü olarak bulacaksın. İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan, âhiret hayatını, hesap ve cezayı inkâr eden müşriklerden bile dünya hayatına daha düşkündürler. Onların her biri bin sene ömür sürmeyi arzular. Halbuki uzun yaşamak, onları cezadan kurtarıp uzaklaştıracak değildir. Allah onların işlediği amelleri biliyor, görüyor.

★ 97 Sen:

"- Cebrâil'e düşman olan, Allah'ın düşmanıdır. Çünkü, Kur'an'ı Allah'ın bilgisi, planı dahilinde Allah'ın iradesiyle senin kalbine, hafızana, Cebrâil bölüm bölüm indirip yerleştirdi. Daha önceki kutsal kitaplara âit içinde nakledilenleri tasdik eden mü'minlere hidayet rehberi olan ve müjdeler getiren Kur'ân'ı indirdi." beyanımızı insanlara söyle.

98 "- Allah'a, meleklerine, Rasullerine, Cebrâil'e ve Mîkâil'e düşman olanlar bilsinler ki, Allah, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin düşmanıdır."

99 Şanım hakkı için, sana hak peygamber olduğun ile ilgili çok açık âyetler, mûcizeler indirdik. Fâsıklardan, günahkârlardan, âsilerden başkası bunları inkâr etmez.

100 Fâsıklar ne zaman bir antlaşma, bir sözleşme yapsalar, her defasında mutlaka içlerinden bir grup çıkıp, onu inkâr edip, yırtıp atacak öyle mi? Zaten onların çoğu imân etmeyecekler.

101 Allah tarafından onlara, ellerindeki doğru bilgileri, kutsal kitaplardaki bilgileri tasdik edici bir rasûl gelince, kendilerine verilen kutsal kitabın hükmünce, sorumlu tutulanlardan bir kısmı, Allah'ın kitabını, sanki hiç tanımıyorlarmış, bilmiyorlarmış gibi, taahhütlerini bozarak, sorumluluklarını yerine getirmediler, Muhammed'in hak peygamberliği ile ilgili, Tevrat'ın ve İncil'in hükümlerini de, Kur'ân'ı da büsbütün kulak arkası ettiler.

102 Yahudiler, Süleyman'ın devleti, iktidarı aleyhine şeytanların, şeytanî güçlerin uydurup ortaya sürdükleri şeylerin, rüzgarın ve cinlerin Süleyman'a hizmetinin sihirle gerçekleştirildiği uydurmasının ardına düştüler. Süleyman sihirle uğraşarak inkâr edip kâfir olmamıştı. Fakat şeytanlar iyice küfre saplandılar. İnsanlara sihri, büyüyü öğretiyorlardı. Babil'deki iki meleğe, Hârût ve Mârût'a, sihirle ilgili bir bilgi, bir emir ve hüküm indirilmemişti.Ayrıca bu iki melek herhangi bir kimseye:

"- Biz, yalnızca itaatkâr ile âsiyi, mü'-min ile münafığı ayıran imtihan için görevliyiz. Öğreteceğimiz şeylerin kötüye kullanılması, sihirde kullanılması küfürdür. Sakın, bunları kötüye kullanıp küfre girme" diye ikaz etmedikçe bir şey öğretmiyorlardı. Fakat Allah'ın ilmine, planına, iradesine uygun olmadıkça kimseye zarar veremediler. Kendilerine zarar veren, fayda sağlamayan şeyleri öğreniyorlardı. Andolsun ki, sihri satın alanların âhiretten, ebedî yurttan nasiplerinin olmayacağını da biliyorlardı. Uğruna kendilerini sattıkları şey ne kötüdür. Keşke bunu anlayabilselerdi.

103 Keşke imân edip, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunsalar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davransalardı, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olsalardı, elbette Allah katından verilecek mükâfat daha hayırlı olacaktı. Keşke bunları anlayabilselerdi.

★ 104 Ey iman nimetine kavuşanlar, peygambere ve idarecilerinize,

"-Dinî, siyasî ve idarî otoriteni bizim de taleplerimizi dikkate alarak, menfaatlerimizi gözetip kollayarak kullan" demeyin, peygambere ve kendinize hakaret içerecek iltibasa meydan vermeyin.

"- Kur'an, sünnet ve ilmî esaslarla, örfün kuralları ve aklın verileriyle çalışan, sesimize kulak veren, yardım, destek ve imkân sağlayan, bize neler kazandırılabileceğinin hesabını yapabilen, ihtilâfları halleden, meseleleri zamana yayarak çözen, danışarak tedbir ile bizi yöneten hükümet ve meclis kur, bakanlar ve hâkimler tayin et" deyin. İyi dinleyin. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler için can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

105 Ehl-i kitaptan ve ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan müşriklerden kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, Rabbinizden size bir hayır, Kur'ân'dan bir sûre, bir âyet indirilmesini arzu etmezler. Allah ise, rahmetini, peygamberliği ve hidayeti, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere lütfeder. Allah çok büyük lütuf sahibidir.

106 Biz bir âyet nesheder, yürürlükten kaldırırsak veya unutturursak, ondan daha hayırlısını veya benzerini vahy ile getiririz. Allah'ın gücünün kudretinin herşeye yettiğini bilmiyor musun?

107 Göklerin ve yerin hâkimiyetinin ve mülkiyetinin Allah'a ait olduğunu bilmiyor musun? Sizin de Allah'ın dışında, kulu durumundakilerden ne emrinde olduğunuz bir otorite, ne koruyucunuz, ne de bir yardım edeniniz vardır.

108 Yoksa siz, daha önce Mûsâ'nın sorguya çekildiği gibi, peygamberinizi sorguya çekmek, Mûsâ'dan istendiği gibi Rasulünüzden büyük mucizeler mi istiyorsunuz?

Kim imânı inkârla, küfürle değiştirirse, doğru, dengeli bir hayat tarzından uzaklaşır, dalâlete düşer.

109 Ehl-i kitabın çoğunluğu, hakikat kendilerine ayan beyan belli olduktan sonra, sırf, içlerindeki kıskançlıktan dolayı sizi imânınızdan vazgeçirip küfre döndürmeyi arzu ederler. Buna rağmen Allah'ın onlarla ilgili planını gerçekleştirinceye kadar onları sorgusuz sualsiz affedin, azarlamadan, kınamadan onlara hoşgörü ile davranın. Allah'ın gücü kudreti her şeye yeter.

110 Namazları âdâbına riayet ederek aksatmadan kılın. Vicdanınızı, servetinizi, sosyal bünyenizi arındıran, berekete vesile olan zekâtı verin. Önceden kendiniz ve birbiriniz için yaptığınız hayırların, iyiliklerin tamamını Allah katında bulacaksınız. Allah işlediğiniz amelleri biliyor, görüyor.

111 Onlar:

"- Yahudi ve hristiyan olanların dışında kimse, asla Cennet'e giremeyecek" dediler. Bu onların kendi kuruntularıdır. Sen de onlara:

"- Eğer doğru iseniz, delilinizi getirin" de.

112 Evet, kim iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idareci, askerî erkân ve müslüman olarak, varlığını, benliğini Allah'a teslim ederek hükmüne razı olur, İslâm'ı yaşayan bir müslüman olursa, onun mükâfâtı Rabbi katındadır. Böylelerine her iki dünyada da korku yok. Geride bıraktıkları yakınları ve yapamadıkları şeylerden dolayı mahzun da olmayacaklar.

★ 113 Hepsi de kitabı, Tevrat'ı, İncil'i okumakta oldukları halde yahudiler:

"- Hristiyanlar, amellerine, ibadetlerine değer kazandıran hak bir dinde, hak bir yolda değildirler" dediler. Hristiyanlar da:

"- Yahudiler, amellerine, ibadetlerine değer kazandıran hak bir dinde, hak bir yolda değildirler" dediler. Kutsal kitaplarla ilgili bilgilere sahip olmayanlar da, birbirleri hakkında onların söylediklerine benzer sözler söylediler. Allah, kıyamet günü onların arasında ihtilâf edegeldikleri konularda hükmünü verecektir.

114 Allah'ın mescitlerine, mescitlerde Allah'ın zikredilmesine, Allah'a ibadet edilmesine, Allah'ın dininin, şeriatının anlatılmasına mani olanlardan, mescitlerin harap olmasına çalışanlardan, daha zâlim kim olabilir? Böylelerinin o mescitlere korka korka girmekten başka seçenekleri de yoktur. Dünyada onlar için zillet vardır. Onlar âhirette, ebedî yurtta da büyük bir cezayı hak etmişlerdir.

115 Doğu da, batı da Allah'ındır. Allah'ın emrini yerine getirme, Allah'ın rızasını kazanma niyetiyle hangi tarafa dönerseniz dönün, Allah'ın rızası oradadır. Allah'ın nimeti ve rahmeti geniştir. O her şeyi bilir.

116 "- Allah kendisine oğul edindi" dediler. Haşa, O bundan münezzehtir. Ama göklerdeki ve yerdeki varlıkların ve imkânların hepsi O'nun mülkündedir, O'nun tasarrufundadır. Her şey O'nun emrine boyun eğmiş, saygıyla, zikrederek görevlerini yapmaktadırlar.

117 O göklerin ve yerin yoktan var edicisi, eşsiz yaratıcısıdır. O bir planı gerçekleştirmeye karar verince sadece ona:

"- Ol" der. O da hemen olur.

118 İlimden nasipleri olmayanlar:

"- Allah bizimle konuşmalı, ya da bize bir âyet, bir mûcize, maddî bir işaret gelmeli" dediler. Bunlardan öncekiler de tıpkı böyle, bunların dedikleri gibi demişlerdi. Kalpleri, akılları birbirine benzedi.

İlme, delile ve gerekçeye itibar eden, inanmak isteyen bilgi toplumları için, Muhammed'in hak peygamber olduğu ile ilgili âyetleri, mûcizeleri açık seçik açıkladık.

119 Biz seni gerekçeli, hikmete dayalı, hak bir kitap olan Kur'ân ile, Kur'an'daki hakça düzeni toplumda gerçekleştirmen için rahmetimizi, merhametimizi, ihsanımızı, sevgimizi müjdeleyici, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcı olarak özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik. Kâfir olarak ölüp kaynayan, köpüren Cehennem azabına maruz kalanlardan sen sorumlu değilsin; cehennemliklerle ilgili herhangi bir talepte bulunma.

120 Sen onların geleneklerine, hukuklarına tâbi olacak, hayat tarzlarını benimseyecek kadar onlara aşırı tavizler versen bile, yahudiler ve hristiyanlar asla senden hoşnut olmayacaklar. Allah'tan gelen, Allah'ın hidayet rehberi ile öğrettiği dinin tek doğru ve hak din olduğunu söyle. Sana vahiy ile gelen bu kadar bilgiden sonra, onların şahsî arzu ve ihtiraslarına uyacak olursan, andolsun ki, seni Allah'ın azabından koruyacak ne bir koruyucun, ne bir dostun, ne bir yardım edenin bulunur.

121 Kendilerine kitabı, Kur'ân'ı verdiklerimiz, Kur'an'ı, tilâvetinin hakkını vererek okurlar, eksiksiz uygularlar. İşte onlar Kur'ân'a imân ederler. Kimler de, Kur'ân'ı inkâr ederse onlar, işte onlar hüsrana uğrayanlardır.

★ 122 Ey İsrâiloğulları, size ihsan ettiğim nimetlerimi, size tevdi ettiğim ilâhî değerleri, şeriatı koruyup kollayarak, itaat ederek şükredin. İlâhî emirlere itaatkâr olduğunuz çağda ve bölgedeki insanlara sizi üstün kıldığım günleri hatırlayın.

123 Kimsenin, hiçbir şekilde başkasının yerine sorguya çekilmeyeceği; başkasının başına geleceklerin bir kısmını bile göğüsleyemeyeceği; cezaların fidyeye çevrilmeyeceği; kâfir olarak ölenler için hiçbir şefaatçinin şefaatinin kabul edilmeyeceği kimselere yardımın da yapılmayacağı bir günden, Allah'a sığınıp emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, kendinizi azaptan koruyun.

124 Hani Rabbi, İbrâhim'i bir takım kelimeler, suallerle imtihan etmiş, sınamış; İbrâhim imtihanını başarı ile tamamlayınca, Allah:

"- Ben seni insanların iyiliği, kurtuluşu için imam, önder olarak hazırlayıp görevlendireceğim" buyurmuştu. İbrâhim:

"- Benim neslimden de imamlar, önderler görevlendir ya Rabbi" dedi. Allah:

"- Benim peygamberlik ve önderlik ile ilgili sözüm, taahhüdüm zâlimler, âsiler için geçerli olmayacaktır" buyurdu.

125 Biz, ta o zaman bu Beyt'i, Kâbe'yi, insanların iyiliği için bir sevap kazanma ve güvenli bir yer haline getirdik. Siz de Makām-ı İbrâhim tarafında namaz kılıp dua etmeyi gelenek haline getirin. İbrâhim ile İsmâil'e:

"- Beytimi, evimi, tavaf edenler, itikâfa girenler, ibadete kapananlar, cemaat halinde rükûlara vararak namaz kılanlar, İslâmî faaliyette bulunanlar, secdelere varanlar için tertemiz tutun" diye ahid verdik, emrettik.

126 O vakit İbrâhim:

"- Yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzenlerini veren, koruyan, kontrol eden Rabbim! Burasını emin, güvenli bir belde haline getir. Halkını, Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe imân edenlerini çeşitli meyvalarla rızıklandır." diye dua etti. Allah:

"- Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere dahi rızık verir de, hayattan biraz nasib aldırırım. Sonra onları, Cehenneme sürükler, ateş ile cezalandırırım. Orası ne kötü bir cezalandırma ve nihaî bir dönüş yeridir." buyurdu.

127 İbrâhim ile İsmâil, mâbedin, Kâbe'nin temellerini yükseltirlerken:

"- Yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzenlerini veren, koruyan, kontrol eden ey Rabbimiz, bizden bunu kabul buyur. Sen, sadece Sen her şeyi işitir ve bilirsin." dediler.

128 "- Ey Rabbimiz, bizi sana boyun eğen, İslâm'ı yaşayan, senin hükmüne razı olan müslümanlar olarak yetiştir. Soyumuzdan yalnız sana boyun eğen, senin hükmüne razı olan müslüman bir ümmet, İslâm'ı yaşayan müslüman bir nesil meydana getir. Bize ibadet edeceğimiz mübarek makamları, ibadetimizin usullerini, yollarını, icra şeklini göster, öğret. Tevbemizi, Sana itaate yönelişimizi, rahmetinle kabul et. Sen, sadece Sen, insanları tevbeye sevkeden ve tevbeleri kabul edensin, engin merhamet sahibisin." diye dua ettiler.

129 "- Ey Rabbimiz, onlardan, onların içinde özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere rasuller, peygamberler görevlendir. Onlara, Senin âyetlerini okusunlar. Okuma-yazmayı, kitaplarına vukufu, kitaplarını, Kur'ân'ı, ilmi, hikmeti, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisini, sünnetlerini öğretsinler. Onları pisliklerden arındırıp, vicdanlarını tertemiz yapsınlar. Sen, sadece Sen, kudretli, hikmet sahibi ve hükümransın." diye yalvardılar.

★ **130 İbrâhim'in dininden, sünnetinden, İslâm'dan, kendine kıyan akılsızdan başka, kendini bilmezlerden başka kim yüz çevirir? Biz onu, dünyada seçkin birisi yaptık. Âhirette, ebedî yurtta da o dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi müslümanlardan biridir.**

131 Yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzenlerini veren, koruyan, kontrol eden Rabbi ona:

"- İslâm'ı yaşayan müslüman ol, bana teslim olarak hükmüme razı ol" buyurunca,

"- Ben yaratan, yaşama kabiliyeti gücü ve varlıklara işleyiş düzenlerini veren, koruyan, kontrol eden, âlemlerin, bütün varlıkların Rabbine teslim olarak hükmüne razı oldum, İslâm'ı yaşayan müslüman oldum." dedi.

132 Bu dini, İbrâhim oğullarına vasiyet etti. Yâkub da:

"- Ey benim oğullarım, Allah bu dini, İslâm'ı sizin için seçti. İslâm'ı yaşayan müslüman olmadan ruhunuzu teslim etmeyin." diye vasiyet etti.

133 Yoksa siz de bu olaya şâhit mi oldunuz? Hani Yâkub'a ölüm gelip çattığında, oğullarına:

"- Benden sonra, neyi ilâh tanıyıp, neye gönülden bağlanarak teslim olacak, neye saygıyla kulluk ve ibadet edeceksiniz?" demişti. Oğulları da:

"- Senin ilâhına, atalarının İbrâhim, İsmâil ve İshak'ın ilâhına, bir tek olan ilâha, bir tek tanrıya kulluk ve ibadet edeceğiz. O'na boyun eğen, O'na teslim olarak hükmüne razı olanlarız, İslâm'ı yaşayan müslümanlarız." dediler.

134 Onlar geçip giden milletlerdir. Onların işledikleri sâlih ameller, yaptıkları hayırlar, kazandıkları sevaplar onların lehine değerlendirilecektir, sizin işlediğiniz sâlih ameller, yaptıklarınız, kazandığınız sevaplar da sizin lehinize değerlendirilecektir. Siz onların işledikleri amellerden, günahlardan, hesaplarından sorumlu tutulmayacaksınız.

135 Yahudiler ve hristiyanlar:

"- Yahudi ya da hristiyan olunuz ki, hak yola girmiş olasınız" dediler. Sen de:

"- Hayır, Hanif olan, Hakka ve tevhide yönelik İbrâhim'in dininde, İslâm dininde birleşelim. Hiçbir zaman o, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan, gizli şirk yaşayan, başka otoriteler de kabul eden müşriklerden, putperestlerden olmadı" de.

136 "- Allah'a, bize indirilenlere, Mûsâ'nın ve İsa'nın uygulamakla sorumlu tutulduğu emir ve hükümlere, verilen mûcizelere, İbrâhim'e, İsmâil'e, İshak'a, Yâkub'a, torunlarına indirilenlere, Rableri tarafından bütün peygamberlerin uygulamakla sorumlu tutulduğu emir ve hükümlere, verilen mûcizelere iman ettik. Onlardan hiçbirinin arasında fark gözetmiyoruz. Biz sadece Allaha boyun eğen, hükmüne razı olarak İslâm'ı yaşayan müslümanlarız." deyin.

137 Eğer ehl-i kitap ve diğerleri de, sizin iman ettiğiniz esasların tamamına hakkıyla iman ederlerse, hak yola girmiş, hidayeti bulmuş olurlar. Eğer imandan yüz çevirirler, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı yönlendirirlerse onlar hakikaten bir muhalefet, bir düşmanlık içindedirler. Onların şerrine karşı Allah sana yeter. O her şeyi işitir, her şeyi bilir.

138 Siz de Allah'ın ortaya koyduğu tabiî renklere boyanın, insan yaratılışına uygun, İslâmî ilkeleri ve değerler manzumesini hayata geçirin. Allah'tan başka kim, insan fıtratına uygun en güzel boyayı, insan tabiatına en uygun değerleri ortaya koyabilir. Biz daima, yalnız O'nu ilâh tanıyor, candan müslümanlar olarak O'na bağlanıyor, saygıyla O'na kulluk ve ibadet ediyoruz.

139 "- Allah bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbiniz olduğu halde, Allah hakkında deliller getirerek bizimle tartışmaya mı giriyorsunuz? Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz size aittir. Biz O'na, ihlâs ile, samimiyetle bağlanan, ibadet eden kullarız." de.

140 Yoksa siz, İbrâhim, İsmâil, İshak, Yâkup ve torunları da yahudi ve hristiyan idiler mi demek istiyorsunuz?

"- Siz mi daha iyi biliyorsunuz, yoksa Allah mı?" de. Allah tarafından kutsal kitaplarda bildirilen ve kendisi tarafından bilinen doğru bilgileri açıkça insanlara bildirmeyip gizleyerek inkâr edenden daha zâlim kim olabilir? Allah işlediğiniz amellerden, zulmünüzden, yalanlamanızdan, şehadeti gizlemenizden gâfil değildir. Allah bunları cezalandırmadan bırakmayacak.

141 Onlar geçip giden milletlerdir. Onların işledikleri sâlih ameller, yaptıkları hayırlar, kazandıkları sevaplar onların lehine değerlendirilecektir, sizin işlediğiniz sâlih ameller, yaptığınız hayırlar, kazandığınız sevaplar da sizin lehinize değerlendirilecektir. Onların işledikleri amellerden, günahlardan, hesaplarından, siz sorumlu tutulmayacaksınız. Kâfirler için alçaltıcı, zillete düşürücü bir ceza vardır.

★ 142 Bir kısım beyinsiz kimseler;

"- Bunları bulundukları kıbleden çeviren nedir?" diyecekler.

"- Doğu da, batı da Allah'ındır. Allah, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkları sırat-ı müstakîme, doğru, muhkem, güvenli yola, İslâmî hayata iletir." de.

143 Biz doğru yolu gösterdiğimiz gibi, sizi de, Kur'ân'ı bilen ve insanlara tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir örnek önderler ve doğruları konuşan şâhitler olmanız, ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasûlün, Muhammed'in de Kur'ân'ı tebliğ eden, çözüm getiren güvenilir örnek önder, doğruları konuşan şâhit olması için sizi mûtedil, âdil, hayırlı, makul, seçkin, ahlâkî değerleri, itidali ve adâleti belirleyici güç kabul eden açık bir toplum, bir millet haline getirdik. Senin arzulayıp da, şu anda yönelmediğin kıbleyi, Kâbeyi, biz ancak peygambere, Kur'ân'a ve sünnete uyanı, ökçeleri üzere geri dönenden ayırt etmemiz için kıble yaptık. Bu iş, elbette, Allah'ın hidayeti, doğru yolu nasip ettiği kimselerin dışındakilere çok ağır gelecekti.

Allah imânda sebatınızın, sadakatinizin, imânınızın eseri olan amellerinizin karşılığını yok etmez, kaybetmez. Allah insanlara karşı çok şefkatli, engin merhamet sahibidir.

144 Biz senin, yüzünün göğe doğru çevrilmekte olduğunu, yücelerden haber beklediğini biliyoruz, görüyoruz. İşte şimdi, seni, memnun olacağın bir kıbleye döndürüyoruz. Artık yüzünü Mescid-i Haram tarafına, Kâbe'ye çevir. Siz de ey mü'minler, nerede olursanız olun, yüzünüzü o tarafa doğru çevirin.

Kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlar, kıble ile ilgili, Rablerinden gelen gerekçeli, hikmete dayalı bu emrin, doğru olduğunu, kitaplarında müjdelenen peygamber Muhammed'in atası İbrahim'in kıblesine yönelerek namaz kılacağını kesinlikle biliyorlar. Allah onların işledikleri amellerden gâfil değildir, buna göre, onları cezalandıracak.

145 Andolsun ki, sen kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlara, bütün delilleri de getirsen, yine de senin kıblene tâbi olmazlar. Sen de onların kıblesine tâbi olmazsın. Zaten onlar da birbirlerinin kıblesini kabul etmezler. Sana gelen bunca bilgiden sonra, sen onların şahsî arzu ve ihtiraslarına uyacak olursan, o zaman hiç şüphesiz sen de zalimlerden, âsilerden olursun.

146 Kendilerine kutsal kitapları, Tevrat'ı, İncil'i verdiklerimiz onu, Muhammed'i, öz oğullarını bildikleri gibi, kitaplarında zikredilen özellikleri sebebiyle tanırlar. Böyle iken içlerinden bir kısmı bile bile hakikati, onun Hak Peygamber olduğunu gizliyorlar.

147 Kesin doğrular, Rabbinden gelen Kur'ân âyetleriyle bildirilen doğrulardır. Ehl-i kitabın kutsal kitaplardaki tahrifatına aldanarak sakın şüpheye düşenlerden olma.

★ 148 Her müslüman milletin kıbleye yönelişi farklı yönlerdendir, her milletin yöneldiği farklı hedefleri vardır. Öyleyse Allah'ın emirlerini yerine getirmede, dünya ve âhiret için en hayırlı olanda, Kur'an öğretmede, Kur'an ilkelerini yaşamada hayırlı hedeflere doğru yarışın. Hangi ülkede bulunursanız bulunun, Allah sizin hepinizi biraraya getirerek birliğinizi sağlayacaktır, birlikte hepinizi huzurunda hesaba çekecektir. Allah'ın gücü kudreti her şeye yeter.

149 Nereden yola çıkarsan çık, namazda yüzünü Mescid-i Haram tarafına, Kâbe'ye çevir. Bu Rabbinden gelen gerekçeli, hikmete dayalı, Kur'ân âyetiyle bildirilen doğrudur. Allah işlediğiniz amellerden gâfil, habersiz değildir.

150 Her nereden yola çıkarsan çık, yüzünü Mescid-i Haram'a, Beytullah'a doğru çevir. Her nerede olsanız yüzünüzü ona doğru çevirin ki, insanların ellerine, aleyhinize kullanacakları bir delil vermeyesiniz. Buna rağmen zâlimler gene de söyleyecek laf bulacaklardır. Onlardan korkmayın, benden korkun. Böylece size olan nimetimi, İslâm'ı, fetihleri tamamlayayım da, hak yolda sebatkâr olasınız.

151 Üzerinizdeki nimetimizi tamamlamak için, kendi içinizden, size âyetlerimizi okuyan, içinizi dışınızı temizleyip sizi, vicdanınızı arındıran, size okuma-yazmayı, kitabına, Kur'ân'a vukufu, ilmi, hikmeti, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisini, sünnetini öğreten, size akılla ve düşünerek bilemeyeceğiniz şeyleri gösteren, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere bir rasûl, bir peygamber gönderdik.

152 O halde zikirle, şükürle, ibadetle, dinimi, şeriatımı anlatarak beni anın ki, ben de size lütfumla muamele yapayım. Bana şükredin, bile bile beni inkâr ederek, ihsan ettiğim nimetlere nankörlük etmeyin.

★ 153 Ey imân edenler, sabırla mücadeleye devam ederek, kendinizi eğitip sıkıntılara katlanarak, kötülüğe engel olup iyilik yaparak ve namazları kılarak Allah'tan medet umun, size arka çıkmasını isteyin. Allah sabrederek mücadeleye devam edenlerle beraberdir.

154 Allah yolunda, İslâm uğrunda canlarını feda eden yiğitlere, ölüler demeyin. Hayır onlar ölü değil, ebedî hayat ile diridirler. Fakat siz onlardaki hayatın farkına varamazsınız.

155 Mutlaka, sizi savaş, öldürülme v.s. gibi biraz korku, biraz açlık, biraz da mallarınızdan, canlarınızdan ve ürünlerinizden eksilterek imtihan ederiz. Sabrederek mücadeleye devam edenlere, dünyada yardım, zafer ve devlet, âhirette cennet müjdesini ver.

156 Sabrederek mücadeleye devam edenler, başlarına bir musibet, bir belâ geldiği zaman:

"- Biz ilâhî kazaya rıza için yaratılmış kullarız. Sonunda yine Allah'ın huzuruna vararak hesaba çekileceğiz" diyenlerdir.

157 İşte onlar, Rablerinden övgüye, bağışlanmaya ve rahmete mazhar olanlardır. Onlar, işte onlar doğru yolu bulmuş olanlardır.

158 Safâ ile Merve, Allah'ın emirleriyle bağlantılı ibadet için tayin ettiği kutsal yerlerdendir. Kim hac ibadetini ifa etme, hayır ve bereket elde etme ümidiyle Beytullah'ı ziyaret eder veya umre yaparsa, bunları sa'y etmesinde kendisine bir günah yoktur. Kim de gönlünden koparak nafile niyetiyle umre yaparsa, Allah şükrün karşılığını verir ve her şeyi bilir.

159 İndirdiğimiz apaçık âyetleri, ilahî hükümleri, hidayet yolunu Muhammed'in gösterdiği yolun doğruluğunu, kitaplarda, Tevrat'ta ve İncil'de insanların iyiliği için açıkladıktan sonra gizleyenlere Allah lânet eder. Lânet edebilecek olanlar da lânet eder.

160 Ancak tevbe edip, günah işlemekten vazgeçip, Allah'a itaate yönelerek iyi ve ıslah olanlar, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzelterek, geliştirerek yaşayıp gerçeği söyleyenlere lânet edilmez. İşte onları ben bağışlarım. Ben insanları tevbeye, itaate sevkeder, tevbeleri kabul ederim. Çok merhametliyim.

161 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip âyetlerimizi inkârda ısrar ile, kâfir olarak can vermiş olanlara gelince, onlar Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lânetine müstehak olmuşlardır.

162 Onlar ebediyyen lânet içinde kalırlar. Onların cezaları hafifletilmez. Özür dilemelerine, tevbe etmelerine fırsat verilmez, onlara merhamet nazarıyla bakılmaz, göz açtırılmaz.

163 İlâhınız bir tek ilâhtır. Ondan başka ilâh yoktur. O sınırsız rahmeti ve engin merhameti ile hayat veren, yaşatan, koruyan, rahmetine, merhametine, lütfuna, mükâfatlarına ve hayırlara mazhar edendir.

★ 164 Göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbiri peşinden gelmesinde, insanlara fayda veren şeylerle yüklü olarak denizde yüzüp giden gemilerde, filolarda, Allah'ın gökten indirdiği, ölü toprağı canlandırdığı suda, yeryüzünde her tür canlıyı üretmesinde, rüzgârları değişik yönlerden estirmesinde, gök ile yer arasında ilahî düzene boyun eğen bulutlarda, ilimle ve tecrübeyle gelişmeye devam eden, aklını faydalı kullanabilen toplumlar için Allah'ın varlığını ve birliğini ispatlayan deliller, birçok konunun çözümüne, keşfine işaretler vardır.

165 İnsanlardan bazıları, Allah'ı bırakıp, kulu durumundakileri, bile bile Allah'a eş tanrılar haline getirir de, onları Allah'ı sever gibi severler. İmân edenlerin Allah'a olan sevgileri ise, onlarınkinden çok daha fazladır. Keşke zâlimler, inkâr ile, put sevgisiyle kendilerine haksızlık yapanlar, cezayı gördükleri zaman anlayacakları gibi, bütün kuvvetin Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın azâbının şiddetini önceden anlayabilselerdi.

166 İşte o zaman görecekler ki, kendilerine uyulup arkalarından gidilenler, uyanlardan hızla uzaklaşırlar, o anda, her iki taraf da azâbı görürler, aralarındaki bütün bağlar parça parça kopar.

167 Onlara uyanlar:

"- Ah, keşke bizim için dünyaya bir dönüş fırsatı olsaydı da, onların bizden uzaklaştıkları gibi, biz de onlardan uzaklaşsaydık" derler. İşte azâbı gördükleri gibi, Allah pişmanlık üstüne pişmanlık duyacakları amellerini de onlara bir bir gösterecektir. Onlar bu ateşten de çıkamayacaklar.

★ 168 Ey insanlar, yeryüzündeki nimetlerimin helâlinden, temizinden yiyin. Şeytanın, şeytanî güçlerin peşine düşmeyin. Çünkü o size açık bir düşmandır.

169 Şeytan ve şeytanî güçler size, kötülüğü, meşrû olmayan şehevî fiilleri, gayri meşrû ilişkileri, zinayı ve Allah hakkında bilmediğiniz, bilemediğiniz şeyleri söylemenizi emrederek size rehberlik eder.

170 Onlara:

"- Allah'ın indirdiğine Kur'ân'a tâbi olun, Kur'ân'ı uygulayın" denildiğinde:

"- Hayır. Biz Kur'ân'a değil, gördüğümüz, bildiğimiz atalarımızın yoluna, hayat tarzına, onların uygulayageldikleri eski âdetlere, geleneklere uyarız" derler. Atalarının akılları hiçbir şeye ermiyor olsa da, onlar hak yolu benimsememişler, doğruyu, aydınlığı, refahı bulamamışlarsa da mı, onların yolundan gidecekler?

171 Davet karşısında, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin hâli, çobanın haykırışını işiten, yalnız sesi ve bağırmayı algılayan sürünün durumuna benzer. Onların duyan kulakları hakkı duymaz. Konuşan dilleri hakkı konuşmaz. Gören gözleri hakikati görmez. Bundan dolayı düşünemezler de.

172 Ey iman edenler, size rızık olarak verdiklerimizin, helâlinden temizinden, lezizinden yeyiniz. Eğer siz yalnız Allah'ı ilâh tanıyor, candan müslüman olarak ona bağlanıyor, saygıyla kulluk ve ibadet ediyor, O'nun şeriatına bağlanıyor, O'na boyun eğiyorsanız Allah'a şükrediniz.

173 Allah size, ölüyü, leşi, kanı, domuz etini ve Allah'tan başkası adına kesilen hayvanı haram kıldı. Kim bunları yemeye mecbur kalırsa, helâl saymadan, zarurî ihtiyaç sınırını aşmadan bir miktar yemesinde günah yoktur. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

174 Allah'ın indirdiği kitabın bir kısmını, Muhammed'in hak peygamber olduğu gerçeğini, ilâhî hükümleri gizleyenler; gizledikleri karşılığında, servet, makam, mevki gibi geçici dünya menfaati, bir kaç pul alanlar, işte onlar, karınlarını ateşle doyurmuş, bedenlerini ateşle beslemiş olurlar. Kıyamet günü Allah onlarla konuşmayacaktır. Onları temize çıkarmayacak, vicdanlarını arındırmayacaktır. Onlara can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

175 Onlar, doğru yol, Allah'ın kitap ve peygamberle gösterdiği yol karşılığında sapıklığı, dalâleti, bağışlanma karşılığında azâbı başlarına belâ olarak satın alanlardır. Bunlar ateş ile cezalandırılma azâbına rağmen ne kadar da cüretli davranıyorlar!

176 O azap, Allah'ın emirlerine muhalefete cüretleri ve Allah'ın vahyile kutsal kitaplarda indirdiği hakikatleri gizlemeleri sebebiyledir. Kitaplarındaki hakikatleri te'vil ve tahrif edenler, Kur'ân'ın Allah katından geldiği konusunda ihtilâfa düşenler haktan uzak derin bir muhalefet, bir düşmanlık içindedirler.

★ [177] Gerçek hayır ve iyilik, hakiki müslümanlık, insanlık, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir. Fakat gerçek iyiler ve hakiki müslümanlar, kâmil insanlar, Allah'a, âhiret gününe, meleklere, kitaplara, peygamberlere imân edenler; sevdikleri malları ve servetleri, can ü gönülden, isteyerek, yakın akrabalara, yetimlere, dullara, öksüzlere, çevresi, çaresi olmayan yoksullara, yolda kalan muhtaç yolculara, yardım isteyenlere, medet umanlara, esirler ve kölelerin esaret boyunduruklarından kurtarılarak hürriyetlerine kavuşmasına harcayanlar; namazları âdâbına riayet ederek aksatmadan kılanlar, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı verenler, antlaşma yaptıkları zaman antlaşmalarına riayet edenler, sıkıntılara sabrederek mücadele edenler, hastalığa, açlığa, mallarına ve canlarına gelen zarara tahammül edenler, harbin şiddetli zamanında sabrederek savaşanlar ve kararlı davrananlardır. İşte onlar sözlerinde sadakat gösterenler. Onlar, işte onlar Allah'a sığınarak emirlerine yapışanlar, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerdir.

[178] Ey imân edenler, cinayetlerde, öldürülenlere karşılık katillere kısas uygulanması, size yazılı bir kanun haline getirildi, farz kılındı. Hür bir maktûle karşı, hür bir kimseye, maktul bir köleye karşı bir köleye, maktul bir kadına karşı bir kadına kısas uygulanır, ölüm cezası verilir.

Ancak, kısas cezasından, maktûlün velisi, kardeşi tarafından vazgeçilen, ödeyeceği diyetin de bir kısmı bağışlanan kimseye, Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerine İslâmî kurallarla örtüşen örfe, hakkaniyete uyularak, diyetin tahsilinde kolaylık gösterilmeli, sıkıştırılmamalı, katil de maktûlün tarafına süründürmeden, eksiltmeden diyeti güzellikle ödemelidir.

Bunlar, sizden öncekilere konan kurallara göre, Rabbinizin cezaları hafifletmesi ve rahmetinin, merhametinin tecellisidir. Kim bundan sonra, bu hüküm ve emirlere uymayarak haddi aşarsa, onun için can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

[179] Ey akıl ve vicdan sahipleri, kısas cezasının uygulanmasının gayesi hepiniz için, toplum için güvenli bir hayat teminidir. Umulur ki Allah'a sığınarak emirlerine yapışır, günahlardan arınıp, azaptan korunur, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olursunuz.

[180] Ölüm hastalığı anında, bırakabileceği malı, serveti olanlarınıza, Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerine göre, meşrû, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun bir şekilde anaya, babaya, akrabalara vasiyet yapması farz kılındı.

Bu vasiyetleri icra etmek, yerine getirmek de, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevleri-

nin bilincinde olan mü'minlere farz kılındı.

181 Her kim bu vasiyeti işittikten sonra değiştirirse, bunun bilerek işlenen günahı, vebali, değiştirenlerin boynunadır. Allah her şeyi işitir ve her şeyi bilir.

****

182 Kim de, vasiyet edenin bir hata işlemesinden veya bilerek bir günaha girmesinden endişe ederek tarafların arasını düzeltir, geliştirirse, ona bir vebal yoktur. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

★ 183 Ey imân edenler, oruç sizden öncekilere yazılı bir kanun haline getirilerek farz kılındığı gibi, size de yazılı bir kanun haline getirilerek farz kılındı. Umulur ki, Allah'a sığınarak emirlerine yapışır, günahlardan arınır, azaptan korunur, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olursunuz.

184 Size farz kılınan oruç sayılı günlerdedir. İçinizden hasta olanlar, bir yolculukta bulunanlar, oruç tutamadıkları günler sayısınca diğer günlerde oruç tutarlar.

Oruca dayanmakta zorlananların, takatleri tükenenlerin, her gün için çevresi, çaresi olmayan bir yoksul doyuracak fidye vermeleri gerekir.

Kim de gönül hoşluğu ile daha fazla yoksul doyurmak suretiyle fazla fidye verirse, bu onun hakkında daha hayırlıdır.

Zor da olsa oruç tutmanız fidye vermekten ve kazaya bırakmaktan hayırlıdır. Eğer orucun faziletini, sevabını, sağlığınıza ve sosyal bünyenize faydalarını öğrenirseniz, ihmal etmezsiniz.

185 Ramazan ayı, insanların iyiliği, kurtuluşu için bir hidayet rehberi olan, Allah'tan gelen, Allah'ın peygamberiyle öğrettiği hakkı bâtıldan, imanı küfürden, helâli haramdan ayıran apaçık delilleri, şeriatı içeren Kur'ân'ın indirildiği aydır.

Sizden kim bu ayda devamlı ikametgâhında bulunursa, o ayın başından sonuna kadar, aksatmadan oruç tutsun.

Kim hasta olur veya yolculukta bulunursa, oruç tutamadığı günler sayısınca diğer günlerde oruç tutar.

Allah dinî hükümler koymakla, size kolaylık getirmek istiyor, sizi zora, sıkıntıya sokmak istemiyor.

Allah orucun sayısını tamamlamanızı, size Kur'ân'da ve Rasulünün sünnetinde öğrettiği şekilde, şer'î mükellefiyetleri ifa edip hamdederek, tekbir getirmenizi ve saygı göstermenizi istiyor. Umulur ki, şükredersiniz.

186 Kullarım sana beni sordukları zaman, benim kendilerine daima yakın olduğumu söyle. Bana dua ettiği vakit, dua edenin duasını kabul ederim, dileğini yerine getiririm. O halde kullarım da benim davetime uysunlar, bana imân etsinler. Umulur ki, doğru, huzurlu ve aydınlık yolu bulurlar.

187 Oruçlu olduğunuz günlerin gecelerinde, hanımlarınızla ilişkiye girmeniz size helâl ve meşrû kılındı. Onlar sizin iyiliğiniz için bir elbise, vazgeçilmez birlikteliğinizin, sizi koruyan, sırlarınızı saklayan ortağı, rahat ve huzur kaynağıdırlar. Siz de onların iyiliği için bir elbise, vazgeçilmez birlikteliğinizin, onları koruyan, sırlarını saklayan, ortağı, rahat ve huzur kaynağısınız.

Allah, o gecelerde kendinize hâkim olamadığınızı, *kendinize haksızlık ettiğinizi* bildi de, yüzünüze baktı, tevbenizi, günah işlemekten vazgeçerek kendisine itaate yönelişinizi kabul edip sizden bu yasağı kaldırdı. Şimdi onların koynuna girin.

Allah'ın sizin için ezelde Levh-i Mahfuz'da yazdığı, yazılı olarak farz kıldığı nesili kazanmaya çalışın.

Fecrin beyaz ipliği, siyah ipliğinden, tan yerinin aydınlığı, gecenin karanlığından ayırt edilinceye kadar yeyin için. Sonra akşama kadar, yasaklara riayet ederek oruçlarınızı tamamlayın.

Mescitlerde itikâfa girdiğiniz, ibadete çekildiğiniz günlerde hanımlarınıza yaklaşmayın.

Bunlar, Allah'ın koyduğu kurallar ve yasaklardır. Bu kuralları çiğnemeyin. Bu sınırlara yaklaşmayın. Böylece Allah âyetlerini, dinin emir ve hükümlerini, insanların iyiliği, kurtuluşu için açıklıyor. Umulur ki, Allah'a sığınıp emirlerine yapışırlar, günahlardan arınıp, azaptan korunurlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranırlar, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olurlar.

188 Birbirinizin mallarını aranızda haksız, meşrû olmayan sebeplerle yemeyin. Bile bile günaha girerek insanların mallarının bir kısmını yemek için *hâkimlere, idarecilere, hükümetlere, iktidardakilere* mallarınızı rüşvet olarak vermeyin. Bu tür malları alarak başkalarına zulmettiğinizi bile bile bunları yapmayın.

★ 189 Sana yeni doğan ay ile, hilâller ile ilgili sorular soruyorlar. Onlara:

"- *Hilâller insanların din ve dünya işlerini,* hac ibadetini ifa etme vakitlerinin tesbiti işine yarar" de.

Gerçek iyilik, hakiki müslümanlık, İslâm'ın emirlerine riayet, meselelere tersinden yaklaşmak, evlere arka taraflarından gelmek değildir. Gerçek iyiler, hakiki müslümanlar, kâmil insanlar, Allah'a sığınan, emirlerine yapışan, günahlardan arınıp azaptan korunan, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olanlardır. Meseleleri doğru tarafından ele alın, evlere kapılarından girin.

Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunun ki, kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa eresiniz.

190 Size savaş açanlarla Allah yolunda, İslâm uğrunda savaşın. Haksız saldırıda bulunmayın, aşırı gitmeyin. Allah haddi tecavüz edenleri sevmez.

****

191 Onları, size savaş açanları yakaladığınız yerde öldürün. Sizi hicrete mecbur ettikleri yerden, Mekke'den siz de onları

çıkarıp sürün. Temel hak ve hürriyetlere yapılan tecavüz, baskı, zulüm ve işkence, fitne, cinayetten ve savaştan daha ağır sorumluluğu gerektirir.

Mescid-i Haram civarında, onlar size saldırmadıkça, siz onlarla savaşmayın. Onlar sizinle savaşırlar, sizi öldürmeye kastederlerse, onları öldürün. İşte kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin cezası böyledir.

192 Eğer onlar küfürden, şirk koşmaktan vazgeçerler, İslâm'a girerlerse, şunu iyi bilin ki, Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

193 Temel hak ve özgürlüklere yapılan tecavüz, baskı, zulüm, işkence, fitne tamamen yok oluncaya; sadece Allah'ın düzeni, din, medenî kurallar, Allah adına varlığını ve hâkimiyetini sağlayıncaya kadar onlarla savaşın. Eğer inkârdan, küfürden, işkence ve zulümden vazgeçerlerse, inkâr ile, isyan ile baskıya, aleyhte propogandaya devam eden zalimlerden başkasına düşmanca davranmayın.

194 Saldırmazlığın gelenek haline geldiği, Allah'ın savaşı haram kıldığı aylarda, size saldıranlara karşılık verin. Saldırmazlık kanununun, örfünün ihlâli kısas kanununa tâbidir. Kim size saldırırsa, size yapılan saldırıya misilleme yaparak aynıyla cevap verin.

Allah'a sığınıp emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Bilin ki, Allah kendisine sığınıp emirlerine yapışarak günahlardan arınıp azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerle beraberdir.

195 Mallarınızı, servetlerinizi Allah yolunda, İslâm uğrunda karşılık beklemeden, gönüllü harcayın.

Sadece kendinizi düşünerek, bu ortak çabaya maddî katkınızı esirgemek suretiyle kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın.

İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarınıza, ilişkilerinize, görevlerinize, hayatınıza yansıtın, samimiyetle ibadet edin, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olun, işlerinizde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayın, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idareciler ve müslümanlar olun. Allah iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idarecileri, müslümanları sever.

196 Başladığınız Hac ve Umreyi de Allah için tamamlayın. İhramdan sonra, mücbir, zorunlu bir sebeple hac ve umreden alıkonursanız kolayınıza gelen bir kurban gönderin. Kurban, yerine ulaşıncaya kadar başlarınızı tıraş etmeyin.

Sizden kim hasta olur, yahut başında traş olmayı gerektirecek haşerat oluşur, traş olmak zorunda kalırsa, onun oruç tutması veya imanda sadakatin ve kemalin ifadesi olan sadaka veya kurban cinsinden bir fidye vermesi gerekir.

Hac yolculuğu için sağlıklı ve emniyette olduğunuz vakit, kim hac günlerine kadar umre ile sevap kazanmak isterse, kolayına gelen bir kurban kesmesi gerekir. Kurban bulamayan kimse, üç gün hacda, yedi gün de, döndüğünde olmak üzere tam on gün oruç tutmalıdır. Bu hüküm, ailesi Mescid-i Haram civarında oturmayanlar içindir.

Allah'a sığınıp emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Bilin ki Allah, çiğnenen yasaklarına denk, size âdil ceza verme gücüne sahiptir.

****

★ 197 Hac bilinen aylardadır. Kim o aylarda hacca başlayıp da, haccı kendisine farz haline getirirse, hac günlerinde kadına yaklaşamaz, ilişkiyi aklına bile getirmez; günah sayılan davranışlara yönelemez; kavga ve münakaşa edemez. Hac sırasında yerine getireceğiniz ilahî emirlerin, her türlü iyiliğin, ihsanın, izzetin, ikramın hepsini Allah biliyor, mükâfatsız bırakmayacak.

Tedariğinizi görün, hazırlığınızı yapın. Şunu da unutmayın ki, en hayırlı tedarik, en hayırlı hazırlık, günahlardan arınıp, ilahî emirlere yapışıp Allah'a sığınmak, kulluk ve sorumluluk şuuruyla haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranmak, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olarak insanlara yük olmamaktır. Emirlerime yapışarak bana sığının, günahlardan arınıp, azaptan korunun, ey akıl ve vicdan sahipleri.

198 Hac mevsiminde ticaret yaparak, Rabbinizden gelecek bir lütfu, kazancı aramanızda size herhangi bir günah yoktur.

Arafattan akın akın indiğinizde, Meş'ar-i Haram yanında, Müzdelife'de Allah'ı zikredin. Allah'a ibadet edin, Allah'ın dinini, şeriatını anlatın. Allah'ın, Kur'ân'da ve Rasûlünün sünnetinde size öğrettiği şekilde şer'î mükellefiyetleri yerine getirerek, dinini, kitabını ve sünneti anlatarak onu zikredin. Doğrusu siz, bundan önce, haktan uzak olanlar, sapıklar, şaşkınlar arasındaydınız.

199 Bundan sonra insanların vakfe edip döndüğü Arafat'tan siz de vakfe edip dönünüz. Duanın, niyazın kabul olduğu yerlerde Allah'tan bağışlanmanızı isteyin. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

200 Nihayet hac ile ilgili ibadetlerinizi bitirdiğinizde, İslâm'dan önce, atalarınızı zikrettiğiniz gibi, hatta daha güçlü bir tarzda Allah'ı zikredin, Allah'a ibadet edin, Allah'ın dinini, şeriatını anlatın. İnsanlardan bazıları:

"- Ey Rabbimiz, vereceğini, serveti, makamı, mevkii ve zaferi bize dünyada ver" derler. Onların âhirette, ebedî yurtta hiçbir nasibi, isteyecekleri bir payları yoktur.

201 Onlardan bazıları da:

"- Ey Rabbimiz bize dünyada devlet, iyilik ve güzellik, bol servet, sağlık, emni-

yet, sâliha hanımlar ve sâlih evlatlar ver. Âhirette de güzel mükâfatlar ver. Cennetini ver, rızana ulaşma mertebesine erenlerden eyle. Bizi ateşten, Cehennem azabından da koru." derler.

202 Onların, dünyada ve âhirette iyilik ve güzellik isteyenlerin işledikleri sâlih ameller, yaptıkları hayırlar, kazandıkları sevaplar dolayısıyla mükâfatları vardır. Allah hesabı çok çabuk görür.

****

203 Sayılı günlerde, teşrik günlerinde telbiye ve tekbir getirerek Allah'ı zikredin, Allah'a ibadet edin, Allah'ın dinini, şeriatını anlatın.

İki gün içinde, acele edip Mina'dan Mekke'ye dönmek isteyene günah yoktur. İki gün içinde dönmeyip, geciken de bilerek günah işlemiş sayılmaz. Bunlar günahlardan arınıp Allah'a sığınanlar, emirlerini yerine getirenler, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler içindir. Allah'a sığınıp emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunun. Bilin ki, toplanıp onun huzuruna getirileceksiniz.

204 İnsanlardan bazılarının dünya hayatı ile ilgili sözleri senin hoşuna gider. Kalbindeki, kafasındaki düşüncelerinde de samimi olduğuna Allah'ı şâhit tutar. Üstelik tartışmada da hayli usta, azılı bir düşmandır.

205 İş başına, iktidara geçtikleri, Kur'ân'dan ve Kur'ân'ın hükümlerinden yüz çevirdikleri, halkı istedikleri istikamette yönlendirdikleri zaman, yeryüzünde ülkede fesadı yaymak, kadına ait değerleri, kazanç ve gelir düzenini, tabiatı tahrip edip yok etmek, ilmî araştırmaları, Kur'an üzerinde çalışmayı, derinleşmeyi baltalamak, nesillere hayat hakkı tanımayan planlar uygulamak, gençleri mahvetmek için çalışırlar, koşuştururlar. Allah bozgunculuğu sevmez.

206 Onlara:

"- Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arının, azaptan korunun" denildiği zaman gururları kendilerini bilerek daha fazla günah işlemeye, zarar vermeye sevkeder. Onların hakkından sadece Cehennem gelir. Orası ne kötü bir yerdir, ne kötü bir mekândır.

207 Allah'ın rızasını kazanmak için canını ve malını feda eden, hiçe sayan insanlar var. Allah kullarına karşı çok şefkatlidir.

208 Ey imân nimetine kavuşanlar, hepiniz barış, selâmet ve emniyet sağlıyan dine girin, İslâm'ın esaslarının ve hükümlerinin tamamını uygulayın, kâmil bir müslüman olun da, şeytanın, şeytanî güçlerin peşinden gitmeyin. O sizin apaçık bir düşmanınızdır.

209 Size ayan beyan deliller, Kur'an ve sünnet geldikten sonra, yine de kusur işler, barış ve selâmete, İslâm'a girmekten vazgeçerseniz, Allah'ı acze düşüremezsiniz. Biliniz ki, Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

210 Onlar, ille de, buluttan gölgelikler içinde Allah'ın ve meleklerin güçlerini göstermesini mi bekliyorlar? Halbuki, ilâhî plan icra edilmektedir. Bütün planların icra edilerek sonuçlandırıldığı, bütün icraatların, amellerin hesabının sorulduğu tek merci Allah'tır.

****

★ 211 İsrâiloğulları'na sor: Kendilerine sayısız peygamberler, kendi peygamberlik görevlerini, senin peygamberliğini tasdik eden nice açık âyetler, mûcizeler vermiştik. Kim, âyetler, mûcizeler kendisine geldikten sonra Allah'ın nimetini, tevdî ettiği ilahî değerleri, şeriatını, verdikleri taahhüdü, âyetlerini değiştirirse bilsin ki, Allah, emirlerine, peygamberlerine muhalefet edilmesine, şeriatının çiğnenmesine denk onlara âdil ceza verme gücüne sahiptir.

212 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler için, dünya hayatı süslenip güzel gösterildi. Bu sebeple onlar imân edenlerden bazılarıyla alay ediyorlar. Halbuki, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunan, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler, kıyamet günü onların üstündedir. Allah, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere, lütuf ve ihsanından kayda geçirilmeyen, dara düşürmeyen, ölçüye tartıya vurulmayan, hesabı sorulmayan, itiraza mahal olmayan hesapsız rızık ve servet verir.

213 İnsanlar Nûh'a kadar aynı dine sahip bir tek milletti. Görüş ayrılığına düşmeleri sebebiyle Allah onlara, rahmeti, merhameti, ihsanı, sevgisi konusunda müjdecilik, sorumluluk hesap ve cezayı hatırlatan, uyarıcılık görevi yapan özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberler gönderdi.

İnsanlar arasında, ihtilâf ettikleri konularda, hakem olmaları, hüküm vermeleri, icraat yapmalarına esas olması için onlarla beraber, gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda gerçekleştirilmesi gereken hakça düzeni içeren kitaplar da indirdi.

Ancak kendilerine kitap verilenler, ehl-i kitap, ayan beyan deliller geldikten sonra, aralarında kural tanımamaya, hakka riayet etmemeye, tecavüze ve isyana devam etmeleri yüzünden, kitaplar konusunda ayrı baş çekerek ihtilâf çıkardılar, anlaşmazlık icat ettiler. Allah ilmi, iradesi ve lütfuyla, ehl-i kitabın kutsal kitaplardaki bilgileri tahrif ederek çıkardıkları ihtilâfların doğrusunu imân edenlere gösterdi. Allah, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri doğru, muhkem, güvenli yola İslâmî hayata iletir.

214 Yoksa siz, sizden önce geçip giden milletlerin başlarına gelen sıkıntılar, sizin başınıza gelmeden Cennet'e gireceğinizi mi sanıyorsunuz? Geçmiş ümmetlerin başına nice sıkıntılar, çaresizlikler, yokluklar geldi. Mallarına ve canlarına zararlar dokundu. Peygamber ve beraberindeki mü'minler sarsıldılar, moralleri bozuldu:

"- Allah'ın va'dettiği yardım ne zaman gerçekleşecek?" demeye başlamışlardı. Bilesiniz ki, Allah'ın yardımını, va'dettiği zaferi gerçekleştirmesi yakındır.

215 Sana Allah yolunda İslâm uğrunda karşılık beklemeden, gönüllü, nereye, ne kadar harcayacaklarını soruyorlar:

"- Karşılık beklemeden, gönüllü yapacağınız hayırlar, anaya-babaya, akrabalara, yetimlere, dullara, çevresi, çaresi olmayan yoksullara, yolda kalan muhtaç yolcularadır. Yapacağınız her türlü iyiliğin, ihsanın izzetin, ikramın hepsini Allah biliyor, mükâfatsız bırakmayacak." de.

****

216 Hoşunuza gitmediği, sıkıntılı ve zor olduğu halde savaş, size farz kılındı, yazılı kanun haline getirildi.

Bazı şeyler hakkınızda hayırlı olduğu halde hoşunuza gitmeyebilir. Bazı şeyler de hakkınızda hayırlı olmadığı, şer olduğu halde hoşunuza gidebilir. Bunları Allah bilir, siz bilmezsiniz.

★ 217 Sana saldırmazlığın gelenek haline geldiği, Allah'ın savaşı haram kıldığı aylarda savaşmanın hükmünü soruyorlar:

"- O aylarda savaşmak büyük günahtır. İnsanları Allah yolundan, İslâm'a girmekten alıkoymak, İslâmî hayatı yaşamaya engel tedbirler almak, Allah'ı inkâr etmek, Mescid-i Haram'ı ziyarete mânî olmak ve halkını oradan çıkarmak ise Allah katında daha büyük sorumluluğu gerektirir. Temel hak ve özgürlüklere yapılan tecavüz, baskı, zulüm, işkence, fitne, cinayetten ve savaştan, kan dökmekten daha büyük günahtır. Onlar, eğer güçleri yeterse, sizi dininizden döndürünceye, medeniyetinizden, şeriatınızdan ayırıncaya kadar size karşı savaşa devam ederler. Sizden kimler dininden döner, şeriatından vazgeçer, medeniyetini terkeder, yaratılışına uygun değerlerin yaşandığı hayatî yoldan sapar, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar ile, kâfir olarak ölürlerse, onların yaptıkları ameller dünyada da, âhirette, ebedî yurtta da boşa gider. Onlar Cehennemliktirler. Orada devamlı kalırlar." de.

218 İmân edip, Allah yolunda baskı, zulüm ve işkencenin hâkim olduğu memleketlerinden, özgürce, Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret edenler ve hayatlarını ortaya koyarak, konuşarak, yazarak hesapsız servet harcayarak cihad edenler, işte onlar Allah'ın rahmetini umarlar. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

219 Sana, mayalanmış, zihnî melekeleri bulandıran şarap ve benzeri içkiler ve kumarla ilgili sualler soruyorlar.

"- Her ikisinde de bilerek işlenmiş büyük günah, zarar var ve insanlar için bir takım faydalar da var. Ancak her ikisinin de bilerek işlenen günahı, zararı, faydasından daha çok ve büyüktür." de.

Bir de sana Allah yolunda İslâm uğrunda karşılık beklemeden, gönüllü ne kadar harcayacaklarını soruyorlar.

"- Gönül rızaları ile ihtiyaç fazlasını, değerlisini" de. Allah dünya ve âhiretle ilgili işlerinizi düzene koymak için düşünesiniz diye âyetlerini size böyle açıklıyor.

220 Dünyadaki davranışlarınızı, iyi muhakeme ederek, âhirette hesaba çekileceğinizi düşünerek hayatınıza yön verin.

Sana yetimlerle, dullarla ilgili sualler de soruyorlar.

"- Onları iyi yetiştirmek onlarla iyi ilişkiler kurmak, durumlarını düzeltmelerine, geliştirmelerine vesile olmak, yüzüstü bırakmaktan daha hayırlıdır. Eğer onlarla birlikte yaşarsanız, mallarını kendi mallarınızla müştereken idare ederseniz unutmayın ki, onlar sizin kardeşlerinizdir, kendinize imtiyazlı muamele yapmayın. Allah bozguncu ile ıslah ediciyi, din ve dünya işlerinde, sosyal ilişkilerinde düzgün yaşayanı bilir, birbirinden ayırt eder. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı sizi de güç durumda bırakabilirdi. Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır." de.

221 İmân etmedikçe, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan putperest, müşrik kadınlarla evlenmeyin.

Güzelliği ile sizi büyülemiş, hayranlığınızı mûcip olup son derece hoşunuza gitmiş olsa bile, putperest hür bir kadından, mü'min bir câriye daha hayırlıdır.

Mü'min kadınları da, imân etmedikçe putperest, müşrik erkeklerle evlendirmeyin.

Hoşunuza bile gitmiş olsa, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan müşrik, putperest hür bir erkekten mü'min bir köle daha hayırlıdır.

Onlar ateşe, Cehennem'e davet ederler. Allah ise, planı, iradesi ve lütfuyla Cennet'e bağışlamaya davet ediyor. Hatırlarında tutup, öğüt alsınlar diye âyetlerini, dinin emir ve yasaklarını insanların iyiliği, kurtuluşu için açıklıyor.

★ 222 Sana hayızlı, aybaşılı iken, kadınlarla ilişkinin hükmünü soruyorlar.

"- Aybaşı her iki tarafı da rahatsız eden, sağlıklı olmayan bir kirlilik halidir, zafiyet sebebidir. Bu sebeple, aybaşı halinde iken hanımlarınızdan uzak durun, aybaşı kanı kesilip temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın.

Temizlenip gusül abdesti aldıkları zaman Allah'ın meşrû kıldığı helâl yoldan onlara yaklaşın. Allah günah işlemekten vazgeçip tevbe edenleri, kendisine itaate yönelenleri sever, çok temizlenenleri de sever." de.

223 Hanımlarınız sizin için birer tarladır. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları ve iradesi içinde dilediğiniz tarzda tarlanıza girin. İlişkiden önce birbirinizin hayrına vesile olacak, maddî, manevî, cinsî hazırlıklar yapın. Allah'a sığınıp, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun, onun huzurunda hesap vereceğinizi bilmelisiniz.

Mü'minlere dünyada, yardım, zafer ve devlet, âhirette cennet müjdesini ver.

224 Yeminlerinizden dolayı, Allah'ı, sözünüzde durmanıza, iyilik etmenize, Allah'a sığınmanıza, emirlerine yapışmanıza, günahlardan arınmanıza, azaptan korunmanıza, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmanıza, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmanıza ve insan-

ların arasını, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzeltmenize, geliştirmenize engel haline getirmeyin. Allah her şeyi işitir ve bilir.

****

225 Allah, kasıtsız, gelişigüzel yeminlerinizden dolayı sizi sorumlu tutmaz, cezalandırmaz. Lâkin bilerek, kasıtlı yaptığınız, zihnen ve kalben sorumluluğunu yüklendiğiniz yeminler sebebiyle sizi sorumlu tutar. Allah çok bağışlayıcı, kudretli, âdil ve müsamahakârdır, fırsatlar ve imkânlar tanır.

226 Hanımlarıyla ilişki kurmamaya yemin edenlere, dört aylık bekleme süresi konmuştur. Eğer bu müddet içinde hanımlarına dönerlerse, biliniz ki, Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

227 Boşanmaya karar verirlerse, Allah'ın, onların sözlerini işittiğini, maksatlarını bildiğini hatırınızdan çıkarmayın.

228 Boşanmış kadınlar, evlenmeyerek, üç hayız ve temizlenme süresi doluncaya kadar beklerler. Eğer bu süre içinde onlar Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe gerçekten inanıyorlarsa, Allah'ın rahimlerinde yarattığını gizlemeleri kendilerine helâl ve meşrû değildir. Eğer kocaları barışmak, münasebetlerini düzeltmek, geliştirmek isterlerse, bu durumda onlar, boşadıkları kadınları geri almaya daha fazla hak sahibidirler.

Kadınların kocalarının üzerindeki haklan, sorumluluklarına, kocalarının kendilerinin üzerindeki Kur'an'ın ve sünnetin hükümlerine, meşrû, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun, âdil korunması gereken haklara benzer, eşit haklardır.

Ancak erkekler, aile reisleri, kadınların üzerinde sorumlu, sınırlı bir otoriteye sahiptirler. Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

★ 229 Bir evlilikte geri dönülebilir boşama iki defa mümkündür. Bundan sonra ya iyilikle, hakkaniyetle, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun şekilde bir daha boşanmamak üzere bir koca eşini nikâhında tutar veya iyilik ve ihsanda bulunarak güzellikle onu salıverir.

Boşanma esnasında kadınlara önceden verdiklerinizden bir şey almanız size helâl ve meşrû değildir. Ancak her ikisinin de Allah'ın koyduğu kuralları, yasakları uygulayamamaktan korkmaları hâli müstesnadır. Siz hâkimler, hakemler, idareciler, eğer onların, Allah'ın koyduğu kuralları uygulayamamalarından korkarsanız, kadının nikâh bağından kurtulmak için boşamasına karşılık kocasına, mehir olarak verdiği şeylerin bir kısmını iadesinde, verene de, alana da bir günah, bir vebal yoktur.

İşte bu hükümler Allah'ın belirlediği kurallardır. Artık bu kuralları çiğnemeyin. Kimler Allah'ın koyduğu kuralları çiğnemeye kalkarsa, onlar, işte onlar zâlimlerin ta kendileridir.

230 Eğer koca, karısını üçüncü defa boşar, boşanma kararı alırsa, artık bundan sonra, kadının, bir başka erkekle fiilî evlilik geçirmedikçe eski kocasıyla evlenmesi helâl ve meşrû değildir.

Eğer bu kişi de onu boşar, boşanma kararı alırsa, Allah'ın koyduğu kuralları uygulayabileceklerine inandıkları takdirde, onların yeniden evlenmelerinde bir beis yoktur. Bunlar Allah'ın koyduğu kurallar ve cezalardır. Allah bunları ilimde ilerlemeye devam eden bilgi toplumları için, ilim adamları için açıklıyor.

****

231 Kadınları boşadığınız zaman, iddetlerini, bekleme müddetlerini bitirdiklerinde, artık onları ya iyilikle hakkaniyetle, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun bir şekilde sahiplenin, nikâhınızda tutun. Yahut iyilikle, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun bir şekilde bırakın. Fakat haklarına tecavüz etmek için, zarar vermek kastıyla onları nikâhınızda tutmayın. Kim bunları yaparsa, kendisine zulmetmiş, kendisine haksızlık etmiş olur.

Allah'ın âyetlerini, boşanma ile ilgili hükümlerini alay konusu haline getirmeyin. Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetlerini, size tevdi ettiği şeriatı, gönlünüzü almak, size öğüt vermek, sorumluluğunuzu hatırlatmak üzere indirdiği kitabı, Kur'an'ı, hikmeti, sağlıklı ve ahlâklı yaşama kurallarını, peygamberinizin sünnetini hatırlayın. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Allah'ın bütün amellerinizi, her şeyi bilebileceğini, sizi mükâfatlandırıp cezalandıracağını siz de bilin.

★ 232 Hanımlarınızı boşadığınız zaman, iddetlerini, bekleme müddetlerini tamamladıklarında, birbirleriyle, Kur'an'ın ve sünnetin hükümlerine göre, iyilikle meşrûiyet sınırları içinde, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun bir şekilde anlaştıkları takdirde, onların eski kocalarıyla evlenmelerine engel olmayın.

İşte bununla, içinizden Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman edenlere öğüt verilmekte, sorumlulukları hatırlatılmaktadır. Bu sizin için daha çok günahlardan ve haramdan arındırıcı, daha hayırlı, kalplerdeki şüpheyi gideren kuraldır. Allah biliyor, siz bilemezsiniz.

233 Emzirme süresini tamamlatmak isteyenler için, boşanmış anneler çocuklarını iki tam yıl emzirirler.

Onların, Kur'an'ın ve sünnetin hükümlerine İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun olarak beslenmesi ve giyimi baba tarafına aittir.

Bir insan ancak gücü yettiğinden sorumlu tutulur. Hiçbir anne çocuğu sebebiyle ve hiçbir baba çocuğu yüzünden zarara uğratılmamalıdır.

Vârislere de buna benzer hükümler uygulanır.

Eğer anne ve baba karşılıklı rıza ve karşılıklı istişare ile anlaşarak çocuğu annesinden ayırıp bir süt anneye vermek, iki yıl tamamlanmadan memeden kesmek isterlerse, kendilerine bir vebal, bir günah yoktur.

Çocuklarınızı süt anne tutup emzirtmek istediğiniz takdirde, süt anneye vermekte olduğunuzu Kur'an'ın ve sünnetin hükümlerine göre, iyilikle, İslâmî kurallarla örtüşen, örfe uygun olarak teslim etmeniz, çocuğun emniyetini sağlamanız şartıyla size

bir günah ve vebal yoktur. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. İşlediğiniz amelleri Allah'ın bildiğini, gördüğünü bilin.

****

234 İçinizden vefat edip de, geride eşler bırakan kimselerin hanımları evlenmeyerek, kendi başlarına dört ay on gün beklerler. İddetlerini, bekleme sürelerini bitirdikleri zaman kendileriyle ilgili yaptıkları Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerine, meşrû, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun işlerde size bir günah, bir vebal yoktur. Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır

235 Böyle dul kadınlara evlenme isteğinizi üstü kapalı bir biçimde çıtlatmanızda veya gönlünüzde tutmanızda size bir vebal yoktur. Allah biliyor ki, siz onları aklınızdan çıkarmayacaksınız. Fakat onlarla gizlice randevulaşmayın. Meşrû bir şekilde, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun konuşmanızda bir beis yoktur.

Yazarak tesbit ettiğiniz, yazılı kanundaki farz olan iddet, bekleme süresi tamamlanıncaya kadar nikâh akdine kesin karar vermeyin. Allah'ın, gönlünüzdekini bildiğini bilin. Onun azâbından sakının. Allah'ın çok bağışlayıcı, kudretli, âdil ve müsamahakâr olduğunu, fırsatlar ve imkânlar tanıdığını da bilin.

★ 236 Eğer hanımlarınızı zifafa girmeden, onlara dokunmadan veya onlara bir mehir takdir etmeden boşar, boşanma kararı alırsanız, bundan dolayı size mehir verme zorunluluğu yoktur, bunda günah da yoktur. Bu durumda onlara hediyeler verin. Eli geniş olan kendi durumuna göre, eli dar olan da kendi haline göre versin. Kur'an'ın ve sünnetin hükümlerine, İslâmî kurallarla örtüşen örfe göre, münasip hediyeler vermek, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslümanlara bir borçtur.

237 Kendilerine mehir tayin ederek evlendiğiniz hanımları zifafa girmeden önce boşar, boşanma kararı alırsanız, kadınların veya nikâh akdi sırasında, boşanma hakkını uhdesine alan kimsenin vazgeçmesi dışında, tayin ettiğiniz mehrin yarısını vermeniz gerekir. Bağışlamanız, mehirden vazgeçmeniz, takvâya, Allah'a sığınmaya, emirlerini yerine getirmeye, günahlardan arınıp azaptan korunmaya daha yakındır. Aranızda birbirinize lütuf ve ihsanı, izzet ve ikramı unutmayın. Allah işlediğiniz amelleri, biliyor, görüyor.

238 Vakit namazlarını ve eşsiz, hayırları bol namazı (cuma namazını), dünyevî gaile ve düşüncelerden sıyrılarak rükünlerine, şartlarına, vakitlerine riayet ederek kılın. Saygı ve bağlılık içinde dünya kelâmı konuşmadan, uzun uzun kıyamda durarak sorumluluk şuuruyla ibadet edin, dinî, insanî ve vicdanî sorumluluklarınızı yerine getirerek, Allah için ortaya çıkıp, İslâm'ı tebliğ edin.

239 Âdâbına riayet ederek, namazı eda edeceğiniz sırada, düşman tarafından zarara uğratılmaktan korkarsanız, yürürken veya binekli iken namazlarınızı kılın.

Emniyete kavuştuğunuz zaman, güven içindeyken, bilmediğiniz şeyleri size öğrettiği şekilde Allah'ı zikredin, namazlarınızı her zamanki gibi kılın, Allah'ın dinini, şeriatını anlatın.

240 Sizden vefat edip de dul eşler bırakan kimseler, hanımlarının, evlerinden çıkarılmadan, bir yıl kadar bıraktıkları maldan faydalanmaları hususunda, sağlıklarında vasiyet etsinler. Eğer kadınlar, kendiliklerinden çıkıp giderlerse, kendileriyle ilgili yaptıkları meşrû, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun davranışlarından dolayı size bir günah, bir vebal yoktur. Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

241 Boşanmış kadınların hakkaniyet ölçüleri içinde, Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerine göre, meşrû bir şekilde, geleneğe, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun bir menfaat sağlamaları haklarıdır. Bu Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler üzerine bir borçtur.

242 Bunları açıkladığı gibi, Allah size âyetlerini, ibadetleri, şer'î hükümleri de açıklıyor ki, aklınızı kullanarak düşünebilesiniz, şer'î hükümlerin hikmetini anlayıp, size emrolunanları uygulayasınız.

★ 243 Binlerce kişi iken, ölüm korkusuyla düşmana karşı durmayıp yurtlarından çıkarak kaçanları görmüyor musun? Allah, korktuklarını daha çabuk başlarına getirmek için onlara:

"- Ölün" buyurarak varlıklarından eser bırakmadı. Sonra da öldürenin ve diriltenin Allah olduğunu göstermek için onları ihya ederek yaşama hakkı verdi. Allah insanlara karşı çok lütufkârdır. Fakat insanların çoğu şükretmez.

244 Allah yolunda İslâm uğrunda savaşın. Allah'ın her şeyi işittiğini ve her şeyi bilebileceğini bilin.

245 Allah'a karz-ı hasen olarak borç verecek, mâlî mükellefiyetlerin dışında Allah rızası için, Allah yolunda cihad edenlerin masraflarını karşılayacak, Allah'ın kullarına güzel ödünç verecek yiğit var mı içinizde? Allah da ona, verdiğinin birçok katını ödesin.

Allah darlık da verir, bolluk da verir. Sonunda Allah'ın huzuruna götürülüp hesaba çekileceksiniz.

246 Mûsâ'dan sonra İsrâiloğulları'nın ileri gelenlerini görmüyor musun? Kendi peygamberlerine:

"- Bize gücü, otoritesi olan bir kral, bir ordu komutanı tayin et de onun komutasında Allah yolunda İslâm uğrunda savaşalım" demişlerdi. Peygamber de:

"- Ya size savaş farz olur da, savaşmazsanız?" diye sordu. Onlar:

"- Yurtlarımızdan çıkarılıp sürülmüş, çocuklarımızdan ayrı bırakılmış olduğumuz halde, Allah yolunda İslâm uğrunda neden savaşmayalım?" dediler. Kendilerine, savaş yazılı kanun haline getirilince, farz olunca da, içlerinden pek azı hariç, askerlik yapmaktan ve savaştan kaçtılar. Allah isyanı, inkârı alışkanlık haline getiren zâlimlerin davranışlarını biliyor.

247 Peygamberleri onlara:

"- Allah size Tâlût'u özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere güçlü, otoriteli kral, ordu komutanı olarak görevlendirdi" dedi. Bunun üzerine onlar:

"- Biz krallığa, komutanlığa daha layık olduğumuz halde, kendisine zenginlik ve servet de verilmemişken o bize nasıl kral, komutan olur?" dediler. Peygamber:

"- Allah size onu komutan seçti. Ona geniş ilim ve üstün beden gücü verdi. Allah mülkünü, saltanatını, devletini, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere verir. Allah'ın rahmeti geniştir, o her şeyi bilir" dedi.

248 Peygamberleri onlara şunu da söylemişti:

"- Onun krallığının, komutanlığının alâmeti size o ahit sandığının gelmesi olacaktır. Onda Rabbinizin ilâhî kudretinin bir tecellisi, bir huzur, kalplerinize bir ferahlık; Mûsâ ve Hârûn ailelerinin bıraktıkları eşyalardan Tevrat parçaları, asâ ve levhalar, vesaire vardır. Onu melekler getirecektir. Eğer inanmış kimseler iseniz bunda sizin için kesinlikle bir ibret, bir ikaz vardır.

★ 249 Tâlût askerî erkânı ve ordusu ile hareket edince:

"- Allah sizi mutlaka bir nehirle imtihan edecek. Kim o nehirden su içerse benden değildir. Kim de o sudan tatmazsa işte o bendendir. Ancak herkes eliyle bir avuç su içebilir." dedi.

İçlerinden pek azı hariç, o nehre varır varmaz nehirden su içtiler. Tâlût ve beraberindeki iman eden kimseler nehri geçtiklerinde, nehri geçmeyenler:

"- Bizim bu gün Câlût ordusuna karşı duracak gücümüz yok" dediler. Allah'a kavuşacaklarına inanıp bilenler ise onlara:

"- Nice az topluluklar, Allah'ın iradesi, yardımı ve desteğiyle, nice çok topluluklara galip gelmişlerdir. Allah sabrederek savaşa devam edenlerle beraberdir." dediler.

250 Câlût, askerî erkânı ve ordusuna karşı savaş meydanına çıktıkları zaman:

"- Ey Rabbimiz üzerimize sabır yağdır, savaş meydanında bize metanet ihsan eyle. Ordumuzun özgüvenini, cesaretini artır. Şerefimizi ve itibarımızı yücelt. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden, kâfir bir kavme karşı da bize yardım et." diye dua ettiler.

251 Sonunda Allah'ın iradesi ve lütfuyla onları yendiler. Dâvûd, Câlût'u öldürdü. Allah kendisine devlet, hükümdarlık, peygamberlik, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisi verdi. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan bazı şeyleri de ona öğretti.

Eğer Allah insanların bir kısmıyla diğer bir kısmının devletlerini, medeniyetlerini ortadan kaldırmasa, iktidarlarından uzaklaştırmasa, zulümlerine karşı koydurmasa, azgınlarını, kötülük yapanlarını engelletmese, insanlara savunma imkânı vermeseydi, ülkelerin, yeryüzünün düzeni, dengesi bozulurdu. Fakat Allah bütün insanlığa, bütün varlıklara karşı lütuf ve kerem sahibidir.

252 İşte bunlar Allah'ın âyetleridir. Biz onları sana doğru ve tam olarak, okuyoruz, anlatıyoruz. Şüphesiz sen Allah tarafından özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderilmiş Rasullerden, peygamberlerdensin.

253 O görevlendirdiğimiz rasullerin bir kısmını diğerlerinden üstün kıldık. Onlardan bazılarıyla Allah konuştu. Bazılarının da mertebelerini, makamlarını yükseltti.

Meryem'in oğlu Îsâ'ya ayan beyan âyetler, mûcizeler verdik. Onu, kâinattaki tabiî, dinî, sosyal, siyasî ve ekonomik düzeni içeren, ihyâ eden, insanları ve toplumları pislikten arındıran kitabı getiren elçi Cebrâil ile destekledik.

Eğer Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, bu peygamberlerden sonra gelen ümmetleri, kendilerine apaçık deliller geldikten sonra birbirlerinin kanına girmezlerdi. Fakat ayrı baş çekerek ihtilafa düştüler. İçlerinden kimi Allah'a ve peygamberlerine iman etti. Kimi de Allah'ı ve peygamberlerini inkâr etti. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı birbirlerinin kanına girmezlerdi. Fakat Allah her an iradesinin tecellisini icraya devam ediyor.

★ 254 Ey iman edenler, bedel ödeyerek kendinizi kurtaracak pazarlığın olmayacağı, dostluğun ve şefaatin fayda sağlamayacağı bir günün gelmesinden önce, Allah'ın size verdiği rızık ve servetin bir kısmını Allah yolunda karşılık beklemeden, gönüllü harcayın. Nankörlük ederek fukara hakkını esirgeyenler, işte onlar kendilerine yazık eden zalimlerdir.

255 O Allah'tır, Allah. Ondan başka ilâh yoktur. Ebedî hayat ile diri, ölümlü olmaktan uzaktır. Varlık âlemini ayakta tutan ve düzenini elinde bulunduran O'dur. Onu ne gaflet basar ne de uyku. Göklerdeki varlıkların ve imkânların hepsi ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı O'nun mülkündedir, O'nun tasarrufundadır. O'nun huzurunda, O'nun izni olmadan kimin şefaat etmeye gücü yetebilir? O kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını, bildiklerini, bilgi ve idrakları dışında olanı, dünyalarını ve âhiretlerini bilir. Onlar ise, O'nun sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan kadarının dışında, O'nun ilminden hiçbir şeyi kavrayamazlar. Onun hâkimiyeti, saltanatı, kudreti, otoritesi ve düzeni bütün gökleri ve yeri içine alır. Gökleri ve yeri bir bütünlük içinde tek elden tedbir ile idare etmek, gözetmek, korumak, taahhütlerini yerine getirmek Allah'ı yormaz, Allah'a ağır da gelmez. O şanı yüce Allah pek yüce, pek büyüktür.

256 Din ve vicdan hürriyeti, baskıyla, zorbalıkla tahdit edilemez. Kimse baskıyla, tehditle İslâm dinine girmeye zorlanamaz. Doğru, huzurlu ve aydınlık yol, sapık ve sonu pişmanlıkla biten yollardan ayırt edilerek iyice açıklanmıştır.

Her kim, tağuta, şeytanî güçlere ve düzenlere, Allah'ın emirlerini benimsemeyen idarelere ve müesseselere tâbi olmayı reddeder, geçmişin kirlerinden arınarak Allah'a iman ederse, sağlam, kopması mümkün olmayan bir kulpa, İslâm'a yapışmış, hukukun üstün olduğu en güvenli bir topluma, İslâm toplumuna katılmış olur.

[257] Allah, iman edenlerin velisi, koruyucusu, emrinde oldukları otoritedir. Onları şüphe, inkâr ve cehalet karanlıklarından, hidayet, iman ve ilim aydınlığına, nura çıkarır.

Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuuraltına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin velileri de tâğuttur, şeytanî güçler ve düzenlerdir, Allah'ın emirlerini benimsemeyen idareler ve müesseselerdir. Onları hidayet, iman ve ilim aydınlığından, nurdan; şüphe, inkâr ve cehalet karanlıklarına götürür. Onlar Cehennemliktirler. Onlar orada ebedî kalırlar.

★ [258] Allah kendisine zenginlik ve saltanat verdiği için, şımararak, Rabbi hakkında deliller getirerek İbrâhim'le tartışanı, diktatör Nemrud'u görmüyor musun? İbrahim:

"- Yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden Rabbim, hayat veren ve öldürendir" dedi. Nemrud:

"- Ben de diriltir ve öldürürüm" diye karşılık verdi. İbrâhim:

"- Allah güneşi doğudan doğduruyor. Haydi sen de batıdan doğdur" dedi. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhüdünü, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuuraltına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden Nemrud şaşırıp kaldı. Allah, inkârı, isyanı alışkanlık haline getirmiş, zâlim bir kavme, hidayeti, doğru yolu gösterme lütfunda bulunmayacak.

[259] Yoksa sen, altı üstüne gelmiş, ıpıssız kalan bir şehre uğrayan kimsenin gördükleri karşısında:

"- Bu şehri, böyle bir ölümden sonra Allah nasıl diriltecek?" diyen kimse gibi mi düşünüyorsun?

Suali soran kimseyi Allah öldürdü. Yüz sene sonra onu diriltti. Ona:

"- Burada ne kadar kaldın?" diye sordu. O:

"- Bir gün kaldım veya bir günden biraz daha eksik bir süre" dedi. Allah:

"- Hayır, yüz sene kaldın. Öyle iken yiyeceğine, içeceğine dikkatlice bir bak, henüz bozulmamış. Hele eşeğine bak. Seni insanlara bir ibret haline getirelim, bir uyarı yapalım diye böyle yaptık. Şimdi sen bütün dikkatini toplayarak kemiklere bak, incele, onları nasıl düzenliyor, sonra kemiklerde tomurcuklanma oluşturup uzatarak, yoğunlaştırarak, kaynaştırıp kemikten iskeleti etle kasla örtüyoruz." dedi. Ölüleri diriltme konusu, böylece kendisine açıklanınca:

"- Şimdi, Allah'ın her şeye gücünün, kudretinin yettiğini bilir hale geldim" dedi.

260 Bir zamanlar İbrâhim de:

"- Ey Rabbim, ölüleri nasıl dirilteceğini bana göster" demişti. Allah:

"- Yoksa inanmadın mı?" buyurdu. İbrâhim:

"- Elbette inandım. Fakat kalbimde şüphe kalmaması, mutmain olması, aklımın yatması için görmek istiyorum" dedi. Bunun üzerine Allah:

"- Öyleyse dört kuş yakala. Kuşlarla aranda dostluk kurarak kendine bağlı hale getir. Sonra onları kesip parçala, her dağın başına onlardan bir parça koy. Sonra da onları çağır, koşarak sana gelirler. Allah'ın kudretli, hikmet sahibi ve hükümran olduğunu bil." buyurdu.

★ 261 Mallarını Allah yolunda, İslâm uğrunda karşılık beklemeden, gönüllü harcayanların durumu, bir taneden yedi başak bitiren, her başakta yüz tane ürün veren, bire yediyüz verimli bir taneye benzer. Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere kat kat fazlasını verir. Allah'ın lütfu, rahmeti geniştir, her şeyi bilir.

262 Mallarını Allah yolunda, İslâm uğrunda karşılık beklemeden, gönüllü harcayıp da, sonradan başa kakmayan, fakirlerin gönlünü incitmeyenlerin mükâfatları Rableri katındadır. Onlara her iki dünyada da korku yok. Geride bıraktıkları yakınları ve yapamadıkları şeylerden dolayı mahzun da olmayacaklar.

263 Bir tatlı dil, güler yüzle bir karşılık ve kusurları bağışlamak sonradan gönül inciten, imandaki sadâkatın ve kemalin ifadesi olan sadakadan daha hayırlıdır. Allah zengindir, yarattıklarına muhtaç değildir, kudretli, âdil ve müsamahakârdır, fırsatlar ve imkânlar tanır.

264 Ey iman edenler, başa kakarak, yüze vurarak, gönül inciterek imanda sadâkatinizin ve kemâlinizin ifadesi olan sadakalarınızın, hayırlarınızın, boşa gitmesine sebep olmayın.

Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve ahiret gününe inanmayıp da, insanlara gösteriş için malını harcayana benzemeyin. Böylelerinin durumu, üzerinde biraz toprak bulunan düz bir kayaya benzer. Sağnak halinde bir yağmur isabet edince onu çıplak bir kaya haline getirir. Böyle kimseler yaptıkları iyiliklerden dolayı, hiçbir mükâfat elde edemezler. Allah kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden münkir, kâfir bir kavme, doğru yolu gösterme lütfunda bulunmayacak.

265 Mallarını, Allah'ın rızasını kazanmak arzusuyla, karşılık beklemeden, gönüllü harcayanların, bunu vicdanlarına, gönüllerine yerleştirerek, kendilerine görev haline getirip cânı gönülden yapanların, birbirlerini cesurca, akıllıca, Allah yolunda harcama yapmaya teşvik edenlerin durumu, tepedeki verimli bir bahçeye benzer. Üzerine bol yağmur yağınca iki kat ürün verir. Bol yağmur yağmadığı zaman da, serpintisi, çiği, çisentisi eksik olmaz. Allah işlediğiniz amelleri biliyor, görüyor.

266 Hiçbiriniz arzu eder mi ki, ağaçlarının altından ırmaklar akan, içinde her türlü meyvaları bulunan, hurma ağaçları ve üzüm çubuklarıyla dolu bir bahçesi olsun da, bakıma muhtaç çoluk çocuğu varken, kendisine ihtiyarlık gelip çatsın; bahçeye de, içinde ateş bulunan bir kasırga isabet ederek yakıp kül etsin! Allah dünyanın geçici, âhiretin ebedî olduğu konusunda düşünesiniz diye, ibret verici misalleri size böyle açıklıyor.

★ 267 Ey iman edenler, kazandıklarınızın ve topraktan, yerden size verdiğimiz mahsulün, madenlerin ve gömünün temizinden, helâlinden karşılık gözetmeden gönüllü hayra harcayınız.

Kendinizin, göz yummadan alıcısı olmayacağınız kötü malı hayır diye vermeye kalkışmayınız.

Allah'ın zengin olduğunu, muhtaç olmadığını, övülmeye lâyık olduğunu biliniz.

268 Şeytan, şeytanî güçler sizi fakru zarurete düşmekle tehdit eder. Size meşru olmayan şehevî fiilleri, gayri meşru ilişkileri, zina yapmayı emrederek sizi idare eder.

Allah da size tarafından bağışlama, lütuf ve ihsan va'deder. Allah'ın lütfu ve rahmeti geniştir. Her şeyi bilir.

269 Allah ilmi, Kur'ân'ın ifadesine vukufu, meseleleri anlamayı, isabetli kararı ve çözümü, olayları değerlendirme kabiliyetini, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisini, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere verir. Kendilerine ilim ve hikmet, Kur'an verilenler, dünya ve âhiret mutluluğuna kavuşanlardır. Kur'an hükümleri ve vahy ile gelen ilkelerden, yalnızca akıl ve vicdan sahipleri düşünüp ibret alırlar.

[270] Karşılık gözetmeden, gönüllü yaptığınız her harcamayı, adayıp yerine getirdiğiniz her adağı mutlaka Allah bilir. Karşılık gözetmeden, gönüllü harcama yapmayan, zekâtlarını vermeyen, adaklarını yerine getirmeyen zalimlerin hiç yardım edeni yoktur.

[271] İmanda sadâkatinizin ve kemâlinizin ifadesi olan sadakalarınızı, mükellefiyetlerinizi yerine getirmede örnek bir davranış olarak açıktan verirseniz ne iyi. Eğer sadakalarınızı gizlice hazırlar, fakirlere verirseniz işte bu riyadan uzak davranış, sizin için daha hayırlıdır. Allah da bu sebeple sizin kusurlarınızın bir kısmını siler, bağışlar. Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

[272] Onları doğru, hak yola iletmek sana ait değildir. Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri doğru yola iletir.

Karşılık gözetmeden yaptığınız hayırlar kendi iyiliğiniz içindir.

Karşılık gözetmeden, gönüllü yapacağınız hayırları ancak Allah'ın rızasını kazanmak için yapmalısınız.

Karşılık gözetmeden gönüllü yaptığınız hayırların mükâfatı size eksiksiz verilir. Size haksızlık da yapılmayacaktır.

[273] İmanda sadâkatinizin ve kemâlinizin ifadesi olan sadakalarınızı, hayırlarınızı geçim kaydından sıyrılarak kendilerini Allah yoluna İslâm'a, ilme adamış fakirlere verin. Onlar görevleri sebebiyle, yeryüzünde ticaret ve rızıklarını kazanmak için gezip dolaşmaya vakit bulamazlar. İstemekten çekindikleri için, bunların iffetli, vakur hayatını bilmeyenler, onları zengin zanneder. Sen onları solgun yüzlerindeki asâletlerinden tanırsın. Yüzsüzlük yapıp kimseden bir şey istemezler. Karşılık gözetmeden gönüllü yapacağınız bütün hayırları, şüphesiz Allah bilir.

★ [274] Mallarını, gece-gündüz, gizli ve âşikâr karşılık beklemeden, gönüllü harcayanların mükâfatı Rableri katındadır. Onlara her iki dünyada da korku yok. Geride bıraktıkları yakınları ve yapamadıkları şeylerden dolayı mahzun da olmayacaklar.

275 Ribâ, fâiz geliri yiyenler kıyamet günü, şeytan çarpmış kimselerin cinnet nöbetinden kalktığı gibi kalkarlar. Bu ceza onlara:

"- Alışverişe dayalı kazanç elde etme düzeni de kesinlikle fâizciliğe dayalı gelir elde etme düzenine benziyor" demeleri sebebiyledir. Halbuki Allah ticarî alış-verişleri helâl ve meşrû kılmış, fâizciliği ve fâizi de haram kılmıştır.

Bundan böyle kim, Rabbinden kendisine gelen bir öğüt, bir sorumluluk uyarısı üzerine, fâizciliğe son verirse; geçmişte olan kendisine, hakkındaki hüküm de Allah'a kalmıştır.

Kim de tekrar fâizciliğe dönerse, işte onlar cehennemliktirler. Onlar, orada ebedî kalırlar.

276 Allah eksilte eksilte fâizi mahveder, fâizli paranın ve fâiz gelirinin bereketini giderir.

İmanda sadâkatin ve kemâlin ifadesi olan sadakaları, keffaretleri, vergileri, vicdanları, servetleri, sosyal bünyeleri arındıran zekâtları verilen malları bereketlendirir.

Allah inkârda, küfürde, bilerek günah işlemekte, nankörlükte ısrar edenleri sevmez.

277 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, namazları âdâbına riayet ederek, aksatmadan âşikâre kılanlar, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı verenlerin Rableri katında mükâfatları vardır. Onlara her iki dünyada da korku yok. Geride bıraktıkları yakınları ve yapamadıkları şeylerden dolayı mahzun da olmayacaklar.

278 Ey iman nimetine kavuşanlar, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun.

Eğer gerçekten mü'min iseniz, eskiden kalan alınmamış fâiz alacaklarınızdan vazgeçin.

279 Eğer böyle yapmazsanız, Allah ve Rasulü tarafından fâizcilere verilen savaş ültimatomundan haberiniz olsun.

Eğer tevbe ederseniz, günah işlemekten vazgeçip Allah'a itaate yönelirseniz, sermayeleriniz sizindir. Haksızlık etmeyeceksiniz, haksızlığa da uğratılmayacaksınız.

280 Eğer borçlu, darlık, ekonomik sıkıntı içindeyse, eli genişleyinceye kadar ona mühlet vermek gerekir.

Darda olan borçlulardaki alacağınızı, imanda sadâkatin ve kemâlin ifadesi olan sadakaya, malî mükellefiyetlere sayarak bağışlamanız, bilirseniz eğer, böyle fazileti yüksek, mükâfatı büyük bir davranış, sizin için daha hayırlıdır.

281 Allah'ın huzuruna götürülüp hesaba çekileceğiniz, sonra da herkese kazandığının karşılığının, hak ettiğinin tam olarak verileceği, günahlarının cezasının âdil infaz edileceği, kimsenin haksızlığa uğratılmayacağı bir günden Allah'a sığınıp, emir-

lerine yapışarak, günahlardan arınarak azaptan korunun.

****

★ 282 Ey iman edenler, belirli bir vade ile birbirinize borçlandığınız zaman ihmal etmeyin, alacak-borç ilişkisini yazın.

Aranızda, yazı yazmayı bilen birisi adaletten ayrılmadan yazsın. Yazı bilen birisi, Allah'ın kendisine lütfederek yazı öğrettiği gibi, resmî-ticarî belgelerdeki usül ve geleneklere göre, adalet ve hakkaniyet ölçüleri içinde, yazmaktan kaçınmasın, yazsın.

Üzerinde hak olan kimse, borçlu da yazdırsın. Günahlardan korunup Allah'a, Rabbine sığınsın, emirlerine yapışsın. Borcunu, teslimatını asla eksik ve değerinden düşük yazdırmasın.

Üzerinde hak olan, borçlu, akılsız, sefih veya aklı zayıfsa veya yazdıramayacak durumda ise, velisi adaletten ayrılmadan yazdırsın. Erkeklerinizden, konuya vâkıf, ehil, güvenilir iki de şâhit gösterin.

Eğer iki ehil, güvenilir erkek mevcut değilse, rıza göstereceğiniz ehil, güvenilir bir erkek, ehil, güvenilir iki kadın şahit gösterin. Kadınlardan birinin dikkatinin dağınıklığı, yanılma, vukufsuzluk veya yanıltılma ihtimaline karşı, diğerinin ona hatırlatması mümkün olsun.

Şâhitler, çağırıldıkları vakit gelmemezlik etmesinler.

Küçük veya büyük, alacak veya borcu, vadesine kadar hiçbir şeyi yazmaktan sakın üşenmeyin. Böyle yapmanız ekonomik haklarınızın korunması için Allah nezdinde daha adaletli, şâhitlik için daha doğru ve sağlam, şüpheye düşmemeniz için daha uygundur. Ancak bedelini peşin ödeyerek, malı teslim ve tesellüm ile gerçekleştirdiğiniz menkul mallarla ilgili ticarî alışverişler müstesnadır. Bu durumda, yazılı sözleşme yapmamanızda size bir vebal yoktur.

Karşılıklı ticarî ve hukukî sözleşme yaptığınız zaman şâhit gösterin, belgelendirin.

Kâtipler ve konuya vâkıf uzmanlar, şâhitler zarara uğratılmasın. Eğer onları zarara uğratırsanız, bu toplumunuzda ilâhî düzene riayetsizlik, doğru yoldan ayrılma ve hukuku çiğnemektir.

Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Allah size ayrıntılarıyla, gerekeni öğretiyor. Allah bütün amellerinizi, her şeyi bilir, bunlara göre sizi mükâfatlandırıp cezalandırır.

283 Şayet seferde olur, kâtip de bulamazsanız, borca karşılık alınmış bir rehin yeterlidir.

Birbirinize bir emanet bırakırsanız, kendisine emanet bırakılan kimse, emaneti sahibine versin.

Allah'a, Rabbine sığınsın. Emirlerine yapışsın, günahlardan arınıp, azaptan korunsun.

Şâhitliği, bildiklerinizi gizlemeyin. Kim bildiklerini gizlerse, kesinlikle o kasten günah işlemiş, zarara girmiş, günahkâr bir kimsedir. Allah işlediğiniz amellerinizin hepsini biliyor.

★ 284 Göklerdeki varlıkların ve imkânların ve yerdeki varlıkların ve imkânların hepsi Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır.

İçinizdeki düşünce ve niyetleri, saklı-gizli yaptıklarınızı, açığa vursanız da, gizli tutsanız da, Allah bunlardan dolayı sizi hesaba çeker. Sonra sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri bağışlar, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri cezalandırır da. Allah'ın gücü, kudreti herşeye yeter.

285 Allah'ın Rasulü, Rabbinden kendisine indirilene, Kur'an'a iman etti. Mü'minler de iman ettiler. Hepsi Allah'a, meleklerine, kitaplarına, Rasullerine iman ettiler.

"- Biz Allah'ın Rasulleri arasında ayırım yapmayız, tebliğini dinliyor, dininin emir ve hükümlerine, devletine itaat ediyoruz. Ey Rabbimiz bağışlamanı dileriz. Sonuçta yalnız senin huzuruna varıp hesap vereceğiz" dediler.

286 Allah herkesi, ancak gücünün yettiği ölçüde mükellef kılar.

Herkesin, işlediği sâlih ameller, yaptığı hayırlar, kazandığı sevaplar lehine değerlendirilecektir. İşlediği günahlar, yaptığı kötülükler de aleyhine değerlendirilecektir.

"- Ey Rabbimiz, unutursak veya istemeden, bilmeden hata edersek bizi sorumlu tutma, cezalandırma. Ey Rabbimiz, bize, bizden öncekileri sorumlu tuttuğun ağır ve katı hükümlere benzer, riayeti güç sınırlamalar, altından kalkılmaz ağır mükellefiyetler yükleme. Ey Rabbimiz bize gücümüzün yetmediği şeyleri de yükleme. Bizi sorgusuz sualsiz affet, bizi bağışla, bize merhamet et. Sen bizim mevlâmızsın, emrinde olduğumuz otoritesin, koruyucumuzsun. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhüdünü, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir kavimlere, nankör toplumlara karşı bize yardım et."

3. ÂL-i İMRAN SÛRESİ

200 âyettir.
Hicretin 3-4. yıllarında Medine'de nâzil olmuştur.
34-37. âyetlerde, Hz. Meryem'in babasının mensup olduğu İmran Ailesi'nden söz edildiği için sûre bu adı almıştır.

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Elif, Lâm, Mim.

2 O Allah'tır, Allah. O'ndan başka ilâh yoktur. Ebedî hayat ile diri, ölümlü olmaktan uzaktır. Varlık âlemini ayakta tutan ve düzenini elinde bulunduran O'dur.

3 O sana kitabı, Kur'an'ı, önceki kutsal kitaplara âit içinde nakledilenleri tasdik edici olarak, gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirmen için bölüm bölüm indirdi. Yazılı ve şifahî bilgileri, sünneti içeren Tevrat'ı ve İncil'i de indirmişti.

4 Önceki indirdiği kitaplar, insanların iyiliği, kurtuluşu için bir hidayet rehberi idi. Şimdi de hakkı bâtıldan, helâli haramdan, imanı küfürden ayıran bilgileri içeren şeriatı, Kur'an'ı indirdi.

Allah'ın, Kur'ân'daki âyetlerini inkârda ısrar edenler, işte onlar için şiddetli bir azap vardır. Allah kudretli ve hükümrandır. Âyetlerini, Kur'ân'ını yalanlayanlara, Rasulüne muhalefet edenlere lâyık oldukları cezayı verir.

5 Yerde ve gökte hiçbir şey O'na, Allah'a gizli kalmaz.

6 O, size, rahimlerde, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun biçimde, şekil, çehre ve vücut hatları verendir. Ondan başka ilâh yoktur. Kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

7 O, kitabı, Kur'an'ı sana indirendir. Onun, Kur'an'ın bir kısım âyetleri muhkemdir. Bunlar Kur'an'ın, bütün kutsal kitapların esasıdır, levh-i mahfuzda yazılı temel kurallardır. Diğerleri de insanlığın devamlı çoğalan meselelerine çözüm getirmeye müsait, birden fazla mânaya açık, müteşabih âyetlerdir.

Akılları, kalpleri sapmaya meyilli, kötü niyetli olanlar, sırf fitne çıkarmak, ortalık bulandırmak, kelimelere keyfî anlamlar yükleyerek te'vil yapıp kafa karıştırmak arzusunda oldukları için, müteşabih âyetlerin peşine takılırlar. Halbuki onun te'vilini ancak Allah ve ilimde yüksek pâye elde eden âdil, objektif düşünen ilim adamları bilir. Onlar:

"- Ona, Kur'an'a inandık, muhkem de, müteşabih de hepsi Rabbimiz tarafından indirilmiştir" derler. Bu inceliği ancak akıl ve vicdan sahipleri düşünüp anlar.

8 "- Ey Rabbimiz, bizi doğru yola ilettikten sonra, akıllarımızı, gönüllerimizi haktan ayırma. Bize kendi katından rahmet ihsan eyle. Şüphesiz Sen, bol ihsan sahibi Sensin"

9 "- Ey Rabbimiz, gerçekleşeceği, hesapların görüleceği konusunda şüphe olmayan bir gün dolayısıyle Sen insanları mutlaka toplayacaksın. Allah, belirlenmiş hesap gününü gerçekleştirme sözünden dönmeyecek ve ertelemeyecektir."

★ [10] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhüdünü, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuuraltına itip örtbas ederek Allah'ı, peygamberlerini ve Allah'a imanın gerektirdiği esasları inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin ne malları, ne evlâtları Allah'tan gelecek bir şeyi, bir cezayı asla engelleyemeyecektir. Onlar, işte onlar ateşin yakıtıdır.

[11] İnkârda ısrar edenlerin halleri, Firavun Hanedanının, devlet görevlilerinin ve yandaşlarının ve onlardan öncekilerin hallerine, davranışına benziyor. Onlar âyetlerimizi, Kur'ân'ı yalanladılar. Bunun üzerine Allah, işledikleri günâhlar sebebiyle onları suç üstü yakaladı. Allah onlara, âyetlerinin inkâr edilme suçuna denk âdil ceza verme gücüne sahiptir.

[12] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, kâfirlere:

"- Yenilgiye uğrayacaksınız, toplanıp Cehennem'e doldurulacaksınız. Orası ne kötü bir mekândır." de.

[13] Bedir'de karşı karşıya gelen iki orduda sizin için ibretler vardır. Biri Allah yolunda, İslâm uğrunda çarpışan bir ordu, diğeri de kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir bir ordu. Onlar, Allah yolunda savaşanları, gözlerine çok göründüğü için, kendilerinin iki misli görürler. Allah dilediğini yardımıyla destekler. Elbette bunda, basiret sahipleri için büyük bir ibret, bir uyarı vardır.

[14] Gönül okşayan nefsanî arzular, özellikle kadınlara, oğullara, yığın yığın biriktirilmiş altın ve gümüşlere, soylu, alnı akıtmalı, ayakları sekili, eğitimli, asil yılkı atlara, sağmal hayvanlara, ekinlere, gelire, kazanca düşkünlük, insanlara, süslenip güzel gösterildi. Bunlar dünya hayatının geçici menfaatleridir. Halbuki varılacak güzel yer Allah katındadır.

[15] "- Size bunlardan daha hayırlısını haber vereyim mi? Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananlar, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler için, Rableri katında, altından ırmaklar akan, içinde ebedî yaşayacakları Cennet konakları, tertemiz, devamlı temiz eşler, Allah'ın rızasına ulaşma mertebesi vardır. Allah kullarının davranışlarını biliyor, görüyor." de.

[16] Allah'ın kulları:

"- Ey Rabbimiz, biz iman ettik. Bizim günahlarımızı bağışla. Bizi Cehennem azabından koru." diyenlerdir.

[17] "- Sabrederek mücadeleye devam edenleri, imanda, İslâm'da samimî davrananları, huzurunda boyun bükenleri, uzun uzun kıyamda durarak sorumluluk şuuruyla namaz kılanları, dinî, insanî ve vicdanî sorumluluklarını yerine getirenleri, saygıda kusur etmeyenleri, karşılık gözetmeden, gönüllü hayır yapanları, seherlerde bağışlanma dileyip yalvaranları koru" diyenlerdir.

[18] Allah, kendisinden başka, kâinattaki dengeyi, düzeni, mahlûkatın rızkını, hayatın devamını, adaletle sağlayan, ebedî âlemde adâletle mükâfatlandırıp cezalandıran ilâh olmadığına şehâdet etti, melekler ve âdil, objektif düşünen ilim adamları, âlimler de şehâdet etti. Ondan başka ilâh yoktur. Kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

[19] Allah katında, Allah'tan gelen, tek ilâhî din, şeriat, düzen, medenî kurallar İslâm'dır. Kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlar, kavimlerine gelen doğru bilgilerden sonra aralarında kural tanımamaya, hakka riayet etmemeye, tecavüze ve isyana devam etmeleri yüzünden ayrı baş çekerek ihtilâf çıkardılar. Allah'ın âyetlerini, Kur'ân'ını, birliğini gösteren delilleri inkâr edenler, küfre giren ehl-i kitap bilmelidir ki, Allah çok çabuk hesaba çeker.

[20] Allah'ın birliği ve dini konusunda karşı deliller getirerek seninle münakaşaya kalkışırlarsa:

"- Ben, bana, benim sünnetime tâbi olanlarla birlikte varlığımı, benliğimi Allah'a teslim ettim, İslâm'ı yaşayan bir müslüman oldum" diyerek tartışmalarına fırsat verme.

Kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlara, Mekke ve civarındaki belli kabilelere, yazı, hesap-kitap bilmeyen ümmîlere de:

"- Siz de varlığınızı, benliğinizi Allah'a teslim ettiniz mi? İslâm'ı yaşayan müslüman oldunuz mu?" de. Eğer İslâm'ı yaşayan müslüman oldularsa, hidayete erdiler demektir. Şayet davetinden, Kur'ân'dan, yüz çevirirler, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı istedikleri istikamette yönlendirmeye devam ederlerse, elimizden kurtulacaklarını mı zannediyorlar? Sana düşen görev yalnızca tebliğdir. Allah kullarının davranışlarını biliyor, görüyor.

★ [21] Allah'ın âyetlerini, Kur'ân'ını, birliğini gösteren delilleri inkâr edenlere, haklı bir sebep ortada yokken peygamberlerin kanını dökenlere, sosyal adaleti, sosyal güvenliği temin eden, refah payını artırarak dengeli dağıtan, adaleti, nısfeti uygulayarak kamu düzenini, kamu güvenliğini sağlayan insanları, kamu görevlilerini, sosyal, ekonomik, idarî ve siyasî meselelerle ilgilenenleri, liderleri, uzmanları, âlimleri öldürenlere, işte onlara can yakıp inleten müthiş azabı haber ver.

[22] Peygamberleri, din âlimlerini ve âdil idarecileri öldürenler, dünyada da, âhirette, ebedî yurtta da amelleri boşa gidenlerdir. Onlara yardım eden kimse de olmayacaktır.

23 Bu mükemmel kutsal kitaptaki bir kısım emir ve hükümleri uygulamakla sorumlu tutulan yahudi âlimlerini görmüyor musun? Aralarındaki ihtilâflı konularda hakem olması, idarî düzene esas teşkil etmesi için Allah'ın kitabına imana, tamamını uygulamaya davet ediliyorlar da, içlerinden bir kısmı tebliğ faaliyetine karşı tedbirler alarak yüz çevirip, güç ve iktidarlarını kullanarak, halkı istedikleri istikamette yönlendirmeye devam ediyorlar.

24 Bu, onların:

"- Sayılı günlerin dışında bize asla ateş dokunmayacaktır" demeleri sebebiyledir. Vaktiyle uydurdukları şeyler, dinleri, medeniyetleri konusunda kendilerini yanıltmıştır.

25 Hesap günü olduğu ve gerçekleşeceği konusunda şüphe olmayan bir gün dolayısıyla onları topladığımız vakit halleri nasıl olacaktır? O gün, herkese işlediği amellerin kazandığı sevapların karşılığı, hak ettiği tamı tamına ödenecektir, yüklendiği günahların cezaları âdil infaz edilecektir. Onlara haksızlık yapılmayacaktır.

26 "- Allahım, ey mülkün, devletin, saltanatın gerçek sahibi! Sen mülkü, devleti, saltanatı sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradenin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere verir, mülkü, devleti, saltanatı sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradenin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselerden de çeker alırsın. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradenin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri aziz eder, güçlendirir yüceltirsin, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradenin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri de zelil eder, zayıflatır, alçaltırsın. Hayırlı olanı seçmek de, sınırsız hayır da senin elindedir." de.

27 Geceyi devamlı gündüzün içine sokarak uzatırsın. Gündüzü de gecenin içine sokar uzatırsın. Ölüden diri, tohum ve yumurtadan canlı, kâfirden mü'min, cahilden âlim çıkarırsın. Diriden de ölü, canlıdan tohum ve yumurta, mü'minden kâfir, âlimden cahil çıkarırsın. Allah'ın sünneti, düzeninin yasalarına uygun olarak iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere, lütuf ve ihsanından kayda geçirilmeyen, dara düşürmeyen, ölçüye tartıya vurulmayan, hesabı sorulmayan, itiraza mahal olmayan hesapsız rızık ve servet verirsin.

28 Mü'minler, şuurlu ve kâmil mü'minleri bırakıp da kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri, kamu görevlerini icraya yetkili kılmasınlar, candan dost, müttefik edinmesinler. Kimler böyle yaparsa Allah ile bütün velâyet-himaye bağlarını koparmış, Allah'ın rahmetinden, yardımından uzaklaşmış olurlar. Ancak onlar tarafından gelmesi muhtemel bir zarardan gerçekten korunmanız için yaptığınız dostluk-ittifak müstesnâdır. Allah sizi, asıl kendisinin azabından korunmanız, emirlerine yapışmanız, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmanız, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmanız gerektiği konusunda uyarı-

yor. Sonuçta Allah'ın huzuruna varıp hesap vereceksiniz.

[29] Onlara:

"- Gönüllerinizdekini, kâfirlerle işbirliği ve ittifak yapma düşüncenizi gizleseniz de, Allah bilir, açığa vurursanız da Allah bilir. Göklerdeki varlıkları ve imkânları ve yerdeki varlıkları ve imkânları da bilir. Allah'ın her şeye gücü kudreti yeter." de.

****

[30] Herkes, devamlı, bilinçli, amaçla örtüşen niyete dayalı, yaptığı iyilikleri de, bilinçli olarak işlediği kötülükleri de önünde hazır bulacağı bir günde, keşke kendisiyle işlediği kötülükler arasında uzak bir mesafe olsa diye arzu eder. Allah sizi, asıl kendisinin cezasından korunmanız için uyarıyor. Allah kullarına karşı çok merhametlidir.

★ [31] Onlara:

"- Siz Allah'ın affına mazhariyet istiyor, Allah'ı seviyorsanız bana tâbi olun, benim sünnetime uyun, uygulayın ki, Allah da sizi sevsin, günahlarınızı bağışlasın. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir." de.

[32] Onlara:

"- Allah'a itaat edin, Kitabındaki hükümleri uygulayın. İlâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulüne itaat edin. Sünnetini uygulayın. Eğer Allah'a ve Rasulüne itaatten yüz çevirir, güç ve iktidarınızı kullanarak, halkı istediğiniz istikamette yönlendirir, Kur'ân'ı ve sünneti uygulamazsanız, Allah'ın azabından kurtulacağınızı mı zannediyorsunuz? Bilin ki Allah, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri sevmez." de.

[33] Allah Âdem'e, Nûh'a, İbrahim ailesine ve nesline, İmran ailesine, âlemler, insanlar üzerinde seçkin bir yer verdi.

[34] Bunlar birbirinden gelmiş bir sülâledir. Allah her şeyi işitir, her şeyi hakkıyla bilir.

[35] İmran'ın karısı:

"- Rabbim, karnımdakini hür, baskılara boyun eğmeyen, samimi bir kul olarak Sana, Senin mabedine adadım. Adağımı kabul buyur. Sen, sadece Sen niyazımı işitiyor, niyetimi biliyorsun." dedi.

[36] Onu doğurduğu zaman, -Allah onun ne doğurduğunu, istediği erkek çocuğun bu kız gibi eşsiz biri olmayacağını iyi bildiği halde-:

"- Rabbim, ben bir kız doğurdum. Ona Meryem adını verdim. Onu ve soyunu kovulmuş, itaat dışına çıkmış, şeytanın, şeytanî güçlerin şerrinden senin himayene tevdi ediyorum." dedi.

[37] Erkek hizmetkârın yerini dolduramaz zannettikleri Meryem'e, yaratan, yaşama kabiliyeti gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden Rabbi o derece hüsnü kabul gösterdi ki, onu, ilk yaratılışa benzer bir yaratma ile, bir ümmete hizmet edecek, dölsüz, güzel bir oğul ihsanına layık gördü.

Onun bakımını, nafakasını, ihtiyaçlarının karşılanmasını, Zekeriyya'nın sırtı-

na yükledi, onu Zekeriyya'nın himayesine verdi. Zekeriyya onun yanına, mabeddeki özel bölmeye her girişinde Meryem'in yanında yiyecekler, meyvalar görür:

"- Ey Meryem, bunlar sana nereden geliyor?" diye sorardı. O da:

"- Bu Allah tarafındandır, Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere, lütuf ve ihsanından kayda geçirilmeyen, dara düşürmeyen, ölçüye tartıya vurulmayan, hesabı sorulmayan, itiraza mahal olmayan hesapsız nimet ve rızık verir" derdi.

****

38 İşte orada, Zekeriyya Rabbine dua etti:

"- Rabbim, bana tarafından hayırlı bir nesil bağışla. Şüphesiz sen duayı hakkıyla işitirsin." dedi.

39 Zekeriyya mabette, kıyamda, namaz kılarken melekler ona:

"- Allah sana, kendisinden gelen 'ol' emri mûcizesini, İsâ'nın doğum mûcizesini tasdik eden, efendi, görüşüne başvurulan, nefsine hâkim, kudretli, dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi müslümanlardan, salihlerden bir peygamber olarak Yahyâ'yı müjdeliyor" diye seslendiler.

40 Zekeriyya:

"- Rabbim, benim nasıl oğlum olabilir? Yaşım hayli ilerledi. Üstelik karım da kısır." dedi. Allah:

"- Öyledir, Allah sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olanı icraya devam ediyor" buyurdu.

41 Zekeriyya:

"- Rabbim, bana, oğlum olacağına dair bir alâmet ver" dedi. Allah:

"- Senin alâmetin, üç gün insanlarla, işaretle cevap vermenin dışında konuşamamandır. Rabbini çok zikret, Rabbine çok şükret, Rabbine çok çok ibadet et, Rabbinin dinini, şeriatini anlat, akşamları ve sabahları erken, onu tesbih et." buyurdu.

★ 42 Meleklerin Meryem'e:

"- Ey Meryem, Seni Allah seçti. O seni kötülükten arınmış olarak tertemiz yarattı. Seni O insanlık âleminin hanımlarının üzerinde seçkin bir yere getirdi." dedikleri vakti hatırla.

43 "- Ey Meryem, Rabbinin divanında dur, itaate devam et, uzun uzun kıyamda durarak sorumluluk şuuruyla, namaz kıl, saygıda kusur etme, dinî, insanî ve vicdanî sorumluluklarını yerine getir, secdelere kapanarak, rükû ederek namaz kılanlarla beraber rükûa vararak namazlarını cemaatle kıl, saygıyla Allah'ın emirlerine itaat ederek İslâmî faaliyetlere katılanlarla birlikte sen de saygıyla canla başla kamu hizmetine katıl" demişlerdi.

44 Bunlar, bizim sana vahiy yoluyla bildirdiğimiz, bilgi alanın dışındaki olaylardan, gayb âleminin haberlerindendir. İçlerinden hangisinin Meryem'i himayesine alacağına dair kura çekmek üzere kalemlerini atarlarken sen onların yanında değildin. Onlar bu yüzden tartışırlarken de yanlarında değildin.

45 Hani Melekler Meryem'e:

"- Allah sana kendisinden gelen 'ol' emri mûcizesini müjdeliyor. Onun adı Me-

sih'tir, Meryem'in oğlu Îsâ'dır. Dünyada da âhirette, ebedâ yurtta da itibarlıdır, yüz akıdır. Allah'a en yakın olanlardan, gözdelerindendir." demişlerdi.

****

46 O beşikte iken de, insanlarla olgunluk çağındaki peygamber vasfıyla, sâlih kimselerden biri olarak konuşacak.

47 Meryem:

"- Rabbim, Bana bir insan eli değmediği halde nasıl benim oğlum olur?" demişti. Allah da:

"- Allah, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olanı, sende Îsâ'yı yarattığı gibi işte böyle yaratır. İlâhî bir planı, icraya karar verdiği zaman da, ona sadece 'ol' der. O da oluverir." buyurmuştu.

48 Allah ona okuma-yazmayı, kutsal kitaplara vukufu, ilmi, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisini, hekimliği, yazılı ve şifahi bilgileri, sünneti içeren Tevrat'ı, İncil'i öğretecek.

49 Allah onu İsrailoğulları'na bir Rasul olarak gönderecek. O:

"- Şüphesiz, ben size hak bir dinin peygamberi olduğuma dair Rabbinizden, âyetler, mûcizeler getirdim. Size, kuş biçiminde çamurdan bir şey yapar, içine üflerim. Allah'ın bilgisi planı dahilinde Allah'ın iradesiyle o kuş olur. Anadan doğma körü, alaca hastalığına yakalananı iyileştiririm. Allah'ın bilgisi planı dahilinde Allah'ın iradesiyle ölüleri diriltirim. Yiyecek, içecek olarak kullandığınız, evlerinizde depolamaya devam ettiğiniz şeyleri, gıdaları size haber veririm. Eğer gerçekten mü'minseniz, bunda sizin için kesinkes ibretler, uyarılar vardır." dedi.

50 "- Önümdeki kitapta Tevrat'a ait olanları doğrulayıcı, tasdik edici olarak, size haram kılınan bazı şeyleri helâl ve meşrû kılmak için geldim. Rabbiniz tarafından, sizi Allah'a kulluğa götüren âyetler, mucizeler getirdim. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun ve bana itaat edin." dedi.

51 "- Allah benim Rabbim, sizin de Rabbinizdir. O'nu ilâh tanıyın, candan müslüman olarak O'na teslim olun, saygıyla O'na kulluk ve ibadet edin, O'nun şeriatına bağlanın, O'na boyun eğin. İşte bu dosdoğru, muhkem, güvenli yoldur, İslâmî hayattır."

52 Îsâ onlardan bazılarının kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edeceğini sezince:

"- Allah'a götüren yolda bana yardım edenler kimler?" dedi. Temiz giyimli, iyi niyetli istikamet sahibi olanlar, havâriler:

"- Allah yolunda sana yardım edenler bizleriz. Allah'a iman ettik. İslâm'ı yaşayan müslümanlar olduğumuza İslâm dininde sebat edeceğimize sen şâhit ol." dediler.

53 "- Rabbimizin, indirdiğine iman ettik. Allah'ın Rasulüne tâbi olduk, uyduk, artık bizi kutsal kitapları bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir örnek önderlerle, doğruları konuşan şâhitlerle, sâlih kimselerle beraber yaz" dediler.

54 Yahudiler Îsâ'yı öldürmek için sinsi planlar yaptılar. Allah da karşı plan yaparak uyguladı. Allah plan yapanların en hayırlısıdır.

★ 55 Hani Allah Îsâ'ya:

"- Ey Îsâ, seni ben öldürüp ruhunu alıyorum. Sana yapılan iftiralarla ilgili muhakemeyi huzurumda alenî yapacağım. Seni inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin karalamalarından, iftiralarından arındırıp, temize çıkaracağım" buyurmuştu.

"- Ya Muhammed, kıyamete kadar, sana tâbi olan müslümanları, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin üstünde tutacağım.

Sonra hesap vermek üzere benim huzuruma getirileceksiniz. Farklı düşünmeye, farklı uygulamaya devam ettiğiniz konularda, aranızda mahkeme görevini ben yapacağım, ben hüküm vereceğim."

56 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler var ya, işte onları dünyada ve âhirette, ebedî yurtta ağır bir ceza ile cezalandıracağım. Onlara yardım edecek kimse de olmayacak.

57 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlere, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlara, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlara, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlere gelince, Allah onların mükâfatlarını tam olarak verecek. Allah zâlimleri, haksızlık yapanları, Allah yoluna, Allah yolundaki faaliyetlere engel olanları sevmez.

58 Bu bilgileri biz sana âyetlerden ve hikmetlerle dolu hükümranlık sağlayan, okunması ibadet olan, övünç kaynağı, muhkem Kur'an'dan okuyoruz.

59 Allah nezdinde Îsâ'nın yaratılışı, Âdem'in yaratılışına benzer. Onu topraktan yarattı. Sonra da ona:

"- Ol" dedi. O da oluverdi.

60 Bu Kur'an Rabbinden sana vahyedilen hak bir kitaptır. O halde, sakın şüphe edenlerden olma.

61 Sana bu kadar bilgi geldikten sonra, deliller getirerek seninle bu konuda tartışanlara:

"- Geliniz, sizler ve bizler de dahil olmak üzere, biz oğullarımızı, siz de oğullarınızı, biz hanımlarımızı, siz de hanımlarınızı çağıralım. Sonra dua ve niyazda bulunarak, Allah'ın lânetinin yalancılar üzerine olmasını dileyelim" diye ilan ederek söyle.

62 İşte Îsâ ile ilgili gerçek kıssa budur. Allah'tan başka ilâh yoktur. Allah, işte O, kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

63 Eğer yine de gün gibi açık hakikatlerden, bütün peygamberlerin davetinin birinci konusu olan tevhid inancına bağlanmaktan yüz çevirirler, güç ve iktidarlarını kullanarak, halkı istedikleri istikamette yönlendirirlerse Allah'ın azabından kurtulamazlar. Allah bozguncuları, fesat çıkaranları bilmektedir.

★ 64 Onlara:

"- Ey geçmiş kitapları sahiplenenler, sizinle bizim aramızdaki, benzer, doğru, ortak temel değerlere, ilkelere, kelime-i tevhide, kelime-i şehadete, İslâm dinine gelin: Allah'tan başkasını ilâh tanımayalım. Candan müslümanlar olarak O'ndan başkasına bağlanmayalım, başkasına kulluk ve ibadet etmeyelim, yalnız O'nun şeriatına bağlanalım, O'na boyun eğelim, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım, bir kısmımız, Allah'ı bırakıp, kulları durumundaki bazılarını helâller ve haramlar ortaya koyan itaati zaruri otoriteler kabul ederek, ilâh haline getirmesin" de. Eğer onlar, bu tekliflere yüz çevirirlerse, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı istedikleri istikamette yönlendirmeye devam ederlerse:

"- Öyleyse siz, bizim İslâm'ı yaşayan müslümanlar olduğumuza, İslâm dininde sebat edeceğimize şahit olun" deyin.

65 "- Ey geçmiş kitapları sahiplenenler, İbrahim hakkında deliller getirerek niçin tartışıyorsunuz? Halbuki Tevrat ve İncil, kesinlikle ondan sonra indirildi. Hâlâ akıllanmayacak mısınız?"

66 İşte siz böylesiniz. Hakkında bilgi sahibi olduğunuz konuda deliller getirerek tartıştınız, anladık. Niçin hakkında bilginiz olmadığı konularda delil icat ederek tartışıyorsunuz? Bunları Allah biliyor, sizin bu konularda bilginiz yok, hiçbir şey bilemezsiniz.

67 İbrahim ne yahudi, ne hristiyandı. Fakat hakka ve tevhide yönelen İslâm'ı yaşayan bir müslümandı. Hiçbir zaman ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan, gizli şirki yaşayan, başka otoriteler de kabul eden müşriklerden olmadı.

68 İnsanların İbrahim'e en yakın olanları, ona, onun sünnetine tâbi olanlardır, şu peygamber Muhammed'dir, bir de iman edenlerdir. Allah mü'minlerin velisi, koruyucusu, emrinde oldukları otoritedir.

69 Ehl-i kitaptan bir kısmı ne yapıp edip sizin, haktan uzaklaşıp, dalâleti tercihinizin önünü açmak istediler, arzu ettiler. Kendilerinden, birbirlerinden başkasının, haktan uzaklaşıp dalâleti tercihlerinin önünü açamadılar. Bunun bile farkında değiller.

70 Ey geçmiş kitapları sahiplenenler, kitaplarınızda doğruyu gördüğünüz halde, niçin Allah'ın âyetlerini, Muhammed'in peygamberliğini tasdik etmenizi gerektiren bilgileri, Kur'ân'ın hak kitap ve Muhammed'in hak peygamber olduğunu inkâr ediyorsunuz?

71 Ey geçmiş kitapları sahiplenenler, niçin gerekçeli, hikmete dayalı gelen hak kitaba bâtılı karıştırıyor, hakkı bâtıla âlet ediyor, bile bile hakikati, Muhammed'in hak Peygamber olduğu gerçeğini, ilâhî hükümleri gizliyorsunuz?

★ 72 Ehl-i kitaptan bir grup:

"- İman edenlere indirilene, Kur'an'a, günün başlangıcında sözde iman edin, günün sonunda da inkâr edin. Belki onlar da dinlerinden dönerler." dediler.

73 "- Sizin dininize, medeniyetinize tâbi olandan başkasına güvenmeyin, boyun eğmeyin" dediler. Sen de:

"- Tek doğru ve hak din, Allah'tan gelen, Allah'ın hidayet rehberiyle ögrettiği dindir.

Ey ehl-i kitap, size verilenin benzeri herhangi bir kimseye, Muhammed'e veriliyor diye mi karşı çıkıyorsunuz, yahut müslümanlar Rabbinizin huzurunda size karşı deliller getirecek diye mi böyle davranıyorsunuz?" de. Yine sen:

"- Lütuf ve ihsan Allah'ın elindedir, O'nun kudretindedir. O lütfunu, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere verir." de.

74 Allah rahmetini, peygamberliği ve lütfunu, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere verir, tahsis eder. Allah büyük lütuf ve ihsan sahibidir.

75 Ehl-i kitaptan öyleleri vardır ki, onlara yüklerle altın ve gümüşü emanet bıraksan, onu sana noksansız iade ederler. Yine onların öyleleri vardır ki, ona bir dinar emanet bıraksan tepesine dikilip ısrarla istemedikçe onu sana iâde etmez. Bu da, onların:

"- Ümmîlere, Mekke ve civarındaki belli kabilelere, okuyup yazması olmayan, hesap bilmeyenlere karşı yaptıklarımızdan bize vebal yoktur" demeleri sebebiyledir. Onlar bile bile Allah adına yalan uyduruyorlar.

76 Kesinlikle vebale giriyorlar ve yalan uyduruyorlar. Kimler taahhüdünü, sözünü yerine getirir, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunurlarsa, bilsinler ki, Allah kendisine sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp azaptan korunanları, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minleri sever.

77 Allah'a verdikleri taahhütlerini ve yeminlerini, servet, makam, mevki gibi geçici dünya menfaatlerine, birkaç pula değişenlerin, işte onların âhirette, ebedî yurtta nasipleri yoktur. Kıyamet günü Allah onlarla konuşmayacak, onların yüzüne de bakmayacaktır, onları günahlarından arındırmayacak, vicdanlarını temizlemeyecektir. Onlara can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

78 Ehl-i kitaptan öyle bir grup da var ki, okuduklarını kitaptan sanasınız diye kitaptan okuyormuş gibi dillerini eğip bükerler. Halbuki okudukları kitaptan değildir. Bir de:

"- Bu Allah katındandır" derler. O Allah katından da değildir. Onlar bile bile Allah adına yalan söylüyorlar.

79 Kendisine Allah'ın kitap, hikmete dayalı hükümranlık, yargı ve icra yetkisi, şeriat ve peygamberlik verdiği beşer nevinden hiçbir kimsenin, tutup da:

"- Allah'ı bırakıp, kulu durumundaki bana kulluk ve ibadet edin" demesi yakışmaz. Fakat onun:

"- Öğretilmekte ve öğretmekte olduğunuz, okullar açıp ders olarak okuttuğunuz kitap uyarınca, Rabbinize samimiyetle bağlı kullar olunuz" demesi gerekir.

80 Hiçbir peygamber size:

"- Melekleri ve peygamberleri helâller ve haramlar ortaya koyan itaati zaruri otoriteler kabul edip ilâh haline getirin" diye emrederek rehberlik etmez. Siz İslâm'ı yaşamaya devam eden müslümanlar olduktan sonra, size hiç kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârı, küfrü emrederek rehberlik eder mi?

★ 81 Hani Allah peygamberlerden, onların ümmetlerinden şu kesin sözü, taahhüdü almıştı:

"- Ben size kitapları ve hikmeti, peygamberliği, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisini, peygamberinizin sünnetini verdikten sonra, size, ellerinizdeki doğru bilgileri, kutsal kitaplardaki bilgileri tasdik eden bir Rasûl geldiğinde, ona, mutlaka inanıp yardım etmelisiniz. Bunu kabul ediyor musunuz? Bu şartlarla, sorumluluk gerektiren emirlerimi, hükümlerimi yerine getireceğinize dair söz veriyor musunuz?" dediğinde:

"- Yerine getireceğimize söz veriyoruz" dediler. Allah da:

"- O halde şâhit olun, ben de sizlerle birlikte şâhit olanlardanım" buyurdu.

82 Artık bütün milletlerden alınan bu taahhütler ve sözlerden sonra kimler imandan yüz çevirirler, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı yönlendirirlerse, Allah'ın azabından kurtulamazlar. İşte onlar fâsıkların, günahkârların, âsilerin ta kendileridir.

83 Göklerdeki ve yerdeki akıllı ve sorumlu varlıklar ister istemez ona boyun eğip, teslim olarak hükmüne rıza gösterdikleri, tesbih ile zikir halinde kanunlarına, kudretine boyun eğdikleri, İslâm'ı yaşadıkları halde, ehl-i kitap Allah'ın dininden, Allah'ın şerîatından başka din mi, düzen mi, medeniyet mi arıyor? Halbuki, sonuçta O'nun huzuruna götürülüp hesaba çekilecekler.

84 Sen:

"- Allah'a iman ettik. Bize indirilene Kur'an'a iman ettik. İbrâhim'e, İsmâil'e, İshak'a, Yâkub'a ve torunlarına indirilenlere iman ettik. Rableri tarafından Mûsâ'nın ve Îsâ'nın ve bütün peygamberlerin uygulamakla sorumlu tutulduğu emir ve hükümlere, verilen mûcizelere iman ettik. Onlardan hiçbirinin arasında hiçbir ayırım yapmıyoruz. Biz sadece Allah'a boyun eğen İslâm'ı yaşayan müslümanlarız." de.

85 Kim İslâm'dan başka yaşayacağı bir din, bir düzen, bir medeniyet ararsa, bilsin ki, Allah huzurunda kendisinden böyle bir din, böyle bir düzen asla kabul görmeyecek, âhirette, ebedî yurtta da zarara uğrayanlardan olacaktır.

86 Kitaplarında vasıfları belirtilen peygambere iman ettikleri halde, Muhammed'in Allah tarafından gönderilen hak peygamber olduğu bilgilerinin doğruluğunu göre göre, kendilerine apaçık âyetler deliller geldikten sonra, inkâr bataklığına giren kavimlere, yahudilere ve hristiyanlar'a Allah nasıl hidayeti, doğru yolu nasip eder? Allah küfrü imana tercih eden, Allah yoluna, Allah yolundaki faaliyetlere engel olan zâlim bir kavme, bir topluma doğru yolu gösterme lütfunda bulunmayacak.

87 İşte onların cezaları! Allah'ın, meleklerin, bütün insanların lâneti onların üzerinedir.

88 O lânet içinde ebedî kalırlar. Onların cezası hafifletilmez, özür dilemelerine, tevbe etmelerine fırsat verilmez, merhamet nazarıyla bakılmaz, onlara göz açtırılmaz.

89 Ancak bundan sonra tevbe edip iman ederek, günah işlemekten vazgeçerek, Allah'a itaate yönelip iyi ve ıslah olanlar, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzelterek, geliştirerek yaşayanlar müstesna. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

90 Kitaplarında vasıfları belirtilen peygambere iman ettikleri halde, Muhammed peygamber olarak görevlendirilince inkâra, küfre sapanların; sonra savaş açarak İslâm'ın ilerlemesinin, müslümanların gelişmesinin önünü kesme plânları yaparak, küfürde ileri giden yahudilerin ve hristiyanların, küfür bataklığında kaldıkları müddetçe tevbeleri asla kabul edilmeyecektir. Onlar işte onlar, haktan uzak olan sapıkların, şaşkınların ta kendileridir.

91 Gerçekten kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar ile, kâfir olarak yahut mürted olarak ölenler var ya, onların hiçbirinden, fidye olarak dünya dolusu altın verecek olsalar dahi, asla kabul edilmeyecek, kendilerini kurtaramayacaklardır. Onlar için can yakıp inleten müthiş bir azap vardır. Hiç yardım edenleri de olmayacaktır.

★ 92 Sevdiğiniz değerli şeylerden Allah yolunda karşılık beklemeden, gönüllü harcamadıkça, gerçek iyiliğe, hakiki müslümanlığa, kâmil, yiğit insan olma (fütüvvet) derecesine eremezsiniz. Yolunda karşılık beklemeden, gönüllü harcadığınız her şeyi Allah bilir, karşılıksız bırakmaz.

93 Tevrat'ın Mûsâ'ya indirilmesinden önce, İsrâil'in (Yâkub'un) kendisine haram kıldığının dışında, İsrâiloğulları'na her türlü yiyecek helâl idi. Onlara:

"- Deve eti ve deve sütünün şeriatınızda haram kılındığı konusundaki sözünüz doğru ise eğer, Tevrât'ı getirin, doğruluğunuzu tasdik eden hükümleri okuyun bakalım" de.

94 Kimler bundan sonra, Allah adına yalan uydurursa, onlar, işte onlar bâtıl delilleri ileri süren zâlimlerin ta kendileridir.

95 Sen onlara:

"- Allah doğru söylemiştir. Hakka ve tevhide yönelik İbrahim'in dinine, sünnetine, İslâm dinine tâbi olun. O hiçbir zaman ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan, gizli şirki yaşayan, başka otoriteler de kabul eden müşriklerden olmadı" de.

96 İnsanların iyiliği, kurtuluşu için hayra vesile olan insanlara faydalı ilk kurulan, özgür kutsal mâbet, Mekke'deki çok mübarek ve bütün âlemlere, insanlara hidayet kaynağı olan Beytullah'tır.

97 Orada apaçık, Allah'a saygıyı çağrıştıran delililer, nişâneler ve Makam-ı İbrahim vardır. Oraya giren emniyet ve huzur bulur. Yoluna gücü yeten herkesin hac ibadetini ifa etme, hayır ve bereket elde etme ümidiyle Beytullah'ı ziyareti Allah'ın insanlar, müslümanlar üzerindeki hakkıdır. Kim bu hakkı inkâr eder, tanımazsa Allah'ın azabından kurtulamaz. Bilmelidir ki, Allah insanlara, âlemlere muhtaç olmayacak kadar zengindir.

98 Sen onlara:

"- Ey geçmiş kitapları sahiplenenler, Allah, alenî-gizli bütün yaptıklarınızı görüp dururken, niçin Allah'ın âyetlerini, kitaplarınızdaki Muhammed'in hak peygamber olduğunu gösteren bilgileri inkâr ediyorsunuz" de.

99 Sen onlara:

"- Ey geçmiş kitapları sahiplenenler, Kur'ân'ı bildiğiniz ve doğruları gördüğünüz halde, niçin Allah'ın yolunda, İslâm'da tezat, tenâkuz, pürüz, yalan, sapma arayarak mü'minleri Allah yolundan çevirmeye, İslâmî hayatı yaşamaktan alıkoymaya, İslâmî faaliyetlere mani olmaya kalkışıyorsunuz? Allah işlediğiniz hileli amellerden, tuzaklardan habersiz değildir. Bunlara göre sizi cezalandıracaktır." de.

100 Ey iman nimetine kavuşanlar, kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlardan bir zümreye uyarsanız, iman ettikten sonra sizi, yeniden küfür bataklığına sürüklerler.

101 Size birliği, karşılıklı sevgiyi, ihtilâftan uzaklaşmayı emreden Allah'ın âyetleri okunurken, Allah'ın Rasulü de aranızda, sünneti, hadisleri elinizde iken, nasıl inkâra, küfre saparsınız? Kim Allah'a, Allah'ın dinine, sımsıkı bağlanır, himayesine sığınırsa, doğru, muhkem, güvenli yolu, İslâmî hayatı bulmuş olur.

★ 102 Ey iman nimetine kavuşanlar, gerekenleri bütün gücünüzü sarfederek yapıp yasaklarından olabildiğince kaçınarak, lâyıkı vechile Allah'a sığının, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp kendinizi Allah'ın azabından koruyun. Kesinlikle İslâm'ı yaşayan müslüman olarak canınızı verin.

103 Hepiniz, Allah'ın ipine, Allah'a olan taahhüdünüze, Kur'an'a, İslâm'a sımsıkı sarılarak, Allah'ın himayesine sığının. Birbirinize düşmeyin, bölük pörçük olmayın, parçalanmayın. Allah'ın size ihsan ettiği nimetleri, size tevdî ettiği ilâhî değerleri, şeriatı koruyun, kollayın, zâyi etmeyin. Hani siz, birbirinize düşman idiniz de, O gönüllerinizi, akıllarınızı birleştirip, sizi birbirinize kaynaştırmıştı. O'nun nimeti, İslâm dini sayesinde kardeş olmuştunuz. Bir ateş çukurunun tam kenarında, ateşe düşmek üzere iken, oradan da, sizi O kurtarmıştı. Böylece Allah iyiliği, birliği emreden, yahudilerin ve diğerlerinin tuzaklarından sakındıran âyetlerini size açıklıyor. Umulur ki, doğru yolu bulursunuz.

104 İçinizden, iyiliğe, dünya ve âhiret için en hayırlı olana, İslâm'a, Kur'ân'a, Kur'an ilkeleriyle yaşamaya davet eden; Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerini, meşrû olanı, İslâmî kurallarla örtüşen örfü, ilmî verileri, mü'minlerin tasvip etttiği, icrasında hayır gördüğü planları, programları, adaleti uygulayarak, kamu düzenini sağlayan, iyiliği emreden, şeriatın suç saydığı ve haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği, mü'minlerin icrasında hayır görmediği şeyleri yasaklıyarak, önleyici tedbirler alarak kamu güvenliğini temin eden, teşkilatçı, eğitimli, yetişmiş, yönetici, uzman, tutkun kadrolar, müesseseler bulunsun. Onlar, işte onlar kurtuluşa ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

105 Kendilerine apaçık âyetler, deliller geldikten sonra, birbirinize düşerek bölük pörçük olup, parçalanıp, ayrı baş çekerek ihtilâf çıkaran ehl-i kitap gibi olmayın. Onlar, işte onlar için büyük bir ceza vardır.

106 Nice yüzlerin ak olacağı, nice yüzlerin kara olacağı gün onlara acı bir azap vardır. Yüzü kara olanlara:

"- Kitaplarınızda, Tevrat'ta ve İncil'de vasıfları belirtilen, müjdelenen, açıkça görevlendirileceği size bildirilen Muhammed'e, görevlendirilmeden önce iman ettiğiniz halde görevlendirildikten sonra inkâr mı ediyorsunuz? O halde, inkârınız, küfrünüz sebebiyle azabı tadın." denir.

107 Yüzleri ak olanlar ise Allah'ın rahmetine mazhar olmuşlardır. Orada ebedî yaşayacaklar.

108 İşte bunlar, hakkı ayakta tutmak için, uyguladığımız adâletle ilgili okuduğumuz Allah'ın âyetleridir. Allah âlemlere, insanlara ve cinlere hiçbir haksızlık yapmak istemiyor.

109 Göklerdeki varlıklar ve imkânlar ve yerdeki varlıklar ve imkânlar Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. Bütün planların icra edilerek sonuçlandırıldığı, bütün icraatların, amellerin hesabının sorulduğu tek merci Allah'tır.

★ 110 Siz insanların iyiliği, faydalanması için ortaya çıkarılmış, seçilmiş en hayırlı milletsiniz, en hayırlı kadrolarsınız, hayır toplumusunuz. Kur'an'ın ve sünnetin hükümlerini, meşrû olanı, İslâmî kurallarla örtüşen örfü, ilmî verileri, mü'minlerin tasvip ettiği, icrasında hayır gördüğü planları, programları, adâleti uygulayarak, kamu düzenini sağlar, iyiliği emreder, şeriatın suç saydığı ve haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği, mü'minlerin icrasında hayır görmediği şeyleri yasaklayarak, önleyici tedbirler alıp kamu güvenliğini temin edersiniz. Allah'a iman edersiniz. Ehl-i kitap da iman etmiş olsaydı, kendileri için daha hayırlı olurdu. İçlerinden iman edenler de var. Fakat onların çoğu, fâsıktır, günahkârdır, âsidir.

111 Onlar, ehl-i kitap, birtakım üzücü sözlerin dışında size bir zarar veremezler. Sizinle savaşmak mecburiyetinde kalsalar, size arkalarını dönüp kaçarlar. Üstelik onlara yardım da edilmez.

112 Onlar, yahudiler, nerede bulunurlarsa bulunsunlar, Allah'a ve insanlara taahhütlerine sadâkatle bağlanmadıkça, Allah'ın ahdine, zımmîlik statüsüne, insanların, müslümanların himayesine sığınmadıkça aşağılanma, onlara alınyazısı haline getirildi. Allah'ın hışmına, gazabına uğramışlardır. Ülkelerinden ve kavimlerinden uzakta yaşama da onlara alınyazısı haline getirildi. Bütün bunlar Tevrat ve Kur'an'daki Allah'ın âyetlerini inkâr etmeleri, haklı bir sebep ortada yokken peygamberleri öldürmeleri yüzündendir. İsyan etmeleri, haddi aşmayı alışkanlık haline getirmeleri sebebiyledir.

113 Onların hepsi aynı hükme tâbi değildir. Ehl-i kitaptan mü'min, ibadetlerini yerine getiren, İslâmî sorumluluk sahibi, yetişmiş cemaatler de vardır. Gecenin ilerleyen saatlerinde, namaz vakitlerinde secdelere kapanarak namaz kılarlarken Allah'ın âyetlerini, Kur'ân'ı okurlar.

114 Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara, âhiret gününe iman ederler. Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerini, meşru olanı, İslâmî kurallarla örtüşen örfü, ilmî verileri, mü'minlerin tasvip ettiği, icrasında hayır gördüğü planları, programları, adaleti uygulayarak, kamu düzenini sağlarlar, iyiliği emrederler. Şeriat'ın suç saydığı ve haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği, mü'minlerin icrasında hayır görmediği şeyleri yasaklayarak, önleyici tedbirler alarak kamu güvenliğini temin ederler. Dünya ve âhiret için en hayırlı işlerde, Kur'an öğretmede, Kur'an ilkelerini yaşamada Allah'ın emirlerini yerine getirmede birbirleriyle yarış ederler. Onlar dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi müslümanlardan, sâlihler zümresindendir.

115 Onların yaptıkları iyiliğin, ihsanın, izzetin, ikramın, yerine getirdikleri İslâmî emirlerin hiçbiri karşılıksız bırakılmayacak, onlara asla nankörlük edilmeyecektir. Allah kendisine sığınıp, emirlerine yapışa-

rak günahlardan arınıp, azaptan korunanların, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerin samimiyetlerini biliyor.

****

116 Allah'ı, peygamberlerini, Allah'a imanın gerektirdiği esasları inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin, ne malları ne evlâtları, Allah'tan gelecek bir şeyi, hiçbir cezayı asla engelleyemeyecektir. Onlar Cehennemliktirler. Orada ebedî kalırlar.

117 Onların bu dünya hayatında harcadıkları, kendilerine, birbirlerine zulmetmiş olan bir kavmin ekinlerini vurup da mahveden kavurucu ve soğuk bir rüzgara benzer. Onlara Allah asla zulmetmiyor. Fakat onlar, kendilerine, birbirlerine yazık ediyorlar, zulmediyorlar.

118 Ey iman nimetine kavuşanlar, kendi dışınızdakilerden müsteşar, danışman, sırlarınıza vâkıf olacak çalışma arkadaşı edinmeyin. Onlar, size fenalık etmekten, ortalık bulandırmaktan, bozgunculuk etmekten geri kalmazlar. Hep sıkıntıya düşmenizi isterler. Kin ve düşmanlıkları ağızlarından taşmaktadır. Kalplerinde gizledikleri düşmanlıkları ise, daha fazladır. Aklınızı kullanırsanız eğer, size karşı azılı düşman olduklarının delillerini açıkladığımızı anlıyacaksınız.

119 İşte siz öyle iyi insanlarsınız ki, onlar sizi sevmezken siz onları seversiniz. Onlar sizin kitabınızı inkâr ederken siz kitapların hepsine iman edersiniz. Onlar sizinle karşılaştıkları zaman, sözde:

"- İman ettik" derler. Kendi takımlarıyla başbaşa kaldıkları zaman size olan kinlerinden dolayı parmak uçlarını ısırırlar. Sen:

"- Kininizle geberin. Allah kalplerinizdeki kinlerinizi biliyor." de.

120 Size bir iyilik dokunursa, bu onları kahreder. Başınıza bir belâ gelirse buna da sevinirler. Eğer sabrederek mücadeleye devam eder, kararlılık gösterir, Allah'a sığınır, emirlerine yapışır, günahlardan arınıp, azaptan korunursanız, kulluk ve sorumluluk şuuruyla özgürce şahsiyetlerinizi geliştirir, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olursanız, onların sinsi kötülük planları, örtülü savaş taktikleri, size hiçbir şekilde zarar veremez. Allah onların işledikleri amelleri ilmiyle, kudretiyle abluka altına almıştır.

★ 121 Hani sen, sabah erkenden mü'minleri savaş mevzilerine yerleştirip savaş düzenine koymak için ailenden ayrılmıştın. Allah konuştuklarınızı işitiyor, yaptıklarınızı biliyordu.

122 O zaman, Uhud'da içinizden iki grup (Hazrec'den Selemeoğulları'yla Evs'ten Hâriseoğulları) da, bozguna uğramak üzere idi. Halbuki velileri, koruyucuları, emrinde oldukları otorite Allah'tı. Mü'minler sadece ve sadece Allah'a dayanıp güvensinler.

123 Andolsun, sizler güçsüzken, Allah size Bedir'de yardım etti. Öyleyse Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun ki, şükretmiş olasınız.

124 O zaman sen:

"- İndirilen üç bin melekle, Rabbinizin size yardım etmesi, sizin için yeterli değil midir?" demiştin.

125 Evet, siz sabrederek mücadeleye devam eder, kararlılık gösterir, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışır, günahlardan arınıp, azaptan korunursanız, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olursanız, onlar şu anda ansızın üzerinize gelseler bile, Rabbiniz, her türlü savaş taktiğini ve savaş oyunlarını kullanabilen, süvari birlikleri halinde, peş peşe inen beş bin melekle size yardım eder.

126 Allah bunu size sırf bir müjde olsun, kalpleriniz bununla huzura kavuşsun, akıllarınız yatsın diye yaptı. Zafer yalnız kudretli, hikmet sahibi ve hükümran olan Allah katındandır.

127 Allah bu yardımı, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin liderlerinin, askerî erkanının kökünü kazısın veya onları perişan etsin de, ümitsiz olarak dönüp gitsinler diye yaptı.

128 Onlara yapılacak muameleden dolayı seni ilgilendiren bir konu yok. Allah ya onların tevbelerini, günah işlemekten vazgeçerek kendisine itaate yönelişlerini kabul eder, yahut onlara azap eder. Çünkü onlar zâlimdirler.

129 Göklerdeki varlıklar ve imkânlar ve yerdeki varlıklar ve imkânlar Allah'ındır ve Allah'ın tasarrufundadır. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri bağışlar, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere ceza da verir. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

★ 130 Ey iman nimetine kavuşanlar, eklenerek katlanan fâiz geliri, bileşik fâiz geliri de yemeyin. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun ki, kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa eresiniz.

131 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler için hazırlanan ateşten, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınarak korunun.

132 Allah'a ve ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasûlune itaat edin, Kur'ân'ı ve sünneti uygulayın ki, Allah'ın merhametine mazhar olasınız.

133 Rabbinizin bağışlamasına ve Cennet'ine koşun. Genişliği göklerle yer kadar olan Cennet'e koşun. Bu Cennet, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler için hazırlanmıştır.

134 İlâhî emirlere yapışanlar, bollukta da, darlıkta da, sevinçli zamanlarında ve kederli anlarda da, refah günlerinde ve ekonomik darboğazlardan geçerken de, Allah için, karşılık gözetmeden, gönüllü harcayanlardır, öfkelerini yutanlardır, insanları affedenlerdir. *Allah iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idarecileri ve müslümanları sever.*

135 İlâhî emirlere yapışanlar, büyük günah işledikleri zaman, yahut kendilerine, birbirlerine zulmettikleri, haksızlık ettikleri zaman Allah'ın büyüklüğünü, tehdidini hatırlayıp ibadet ederek, günahlarından dolayı Allah'tan bağışlanma dilerler. Allah'tan başka, günahları kim bağışlayabilir? Onlar bile bile işledikleri günahlarda ısrar etmezler.

136 İşte onların mükâfatı, Rableri tarafından bağışlanmadır. Altlarından ırmaklar akan Cennet konaklarıdır. Orada ebedî yaşarlar. *Sorumluluğunu bilerek devamlı,* amacına uygun sâlih ameller işleyenlerin mükâfatları ne güzeldir.

137 Sizden önce nice ilâhî ceza kanunları uygulanmıştır. Yeryüzünde dolaşın. Allah'ın âyetlerini yalanlayanların âkıbetlerinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bir bakın, inceleyin.

138 Bu, Kur'ân bütün insanlara açıklanarak ilan edilen bir insan hakları bildirisidir. Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlere de bir hidayet rehberi, bir öğüt, sorumluluklarıyla ilgili bir uyarıdır.

139 Düşmana karşı zaaf göstermeyin, gevşemeyin, mağlup olduk diye mahzun da olmayın. Hâlâ siz yüce, üstün kişilersiniz. Siz samimi mü'minler olduğunuz sürece, sonunda galip geleceksiniz.

140 Eğer bir takım kayıplara maruz kalmışsanız, bozguna uğrayarak bir yara almışsanız, o kavme de benzeri bir acı, bir sıkıntı dokunmuştu. Böyle zafer günlerini, galibiyetleri, iktidarları ve devleti, insanlar arasında hak ettikleri oranda biz dağıtıyoruz.

Allah'ın, sizden sözde iman edenlerle hakkıyla iman edenleri ayırt etmesi, içinizden Kur'ân'ı bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir örnek önderler, doğruları konuşan şâhitler çıkarması, şehit olabilecekleri görmesi için bozguna uğrayıp yara aldınız. Allah kurduğu düzene isyan eden,

Allah'ın kullarını, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zalimleri sevmez.

****

141 Allah'ın, iman edenleri günahlarından temize çıkarması, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri de helâk etmesi için bozguna uğrayıp yara aldınız.

142 Yoksa Allah içinizden hayatlarını ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak cihad edenleri tanımadan, sabrederek mücadele edenleri ortaya çıkarmadan Cennet'e gireceğinizi mi sandınız?

143 Andolsun ki siz, savaşa girmeden önce, zafere ulaşmak için şehitliği, ölümü temenni ediyordunuz. İşte âkıbetinizi gördünüz. Bunun sebeplerini düşünmeli, tahlil etmelisiniz.

★ 144 Muhammed yalnızca ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur Allah'ın tek yetkili Rasulüdür. Ondan önce de Rasuller gelip geçmiştir.

Şimdi o ölür veya öldürülürse, gerisin geriye, İslâm dışı hayatınıza mı döneceksiniz? Kim geriye İslâm dışı hayata dönerse Allah'a asla, hiçbir şekilde zarar veremez. Allah şükredenleri mükâfatlandıracaktır.

145 Levh-i Mahfuz'daki ecel dolmadan, Allah'ın planı yürürlüğe girmeden bir kimsenin ölmesi mümkün değildir.

Kim dünya menfaati isterse, kendisine ondan veririz. Kim de âhiret, ebedî yurt sevabı isterse ona da bundan veririz. Allah şükredenleri mükâfatlandıracaktır.

146 Nice peygamberlerle birlikte bir çok Allah dostları savaştılar. Allah yolunda, İslâmî hayatı yaşarlarken başlarına gelenlerden dolayı yılgınlık göstermediler. Zaafa düşmediler. Boyun eğmediler. Allah sabrederek mücadeleye devam edenleri sever.

147 Allah dostları:

"- Ey Rabbimiz, bizim günahlarımızı işlerimizdeki taşkınlıklarımızı, idaremizdeki aşırılıkları, ilâhî kurallardaki tecavüzlerimizi, hatalı ve cahilce davranışlarımızı bağışla. Allah yolunda milletimize, devletimize, ordumuza, ihtiyatlı, akıllı ve cesur kararlar almayı, icraatlar yapmayı nasip eyle, özgüvenimizi ve cesaretimizi artır, şerefimizi ve itibarımızı yücelt. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir kavimlere, nankör toplumlara karşı da bize yardım et." niyazından başka söz söylemezler.

148 Allah da onlara, hem dünya nimetini, hem de âhiret, ebedî yurt sevabının güzelliğini verdi. Allah iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman askerî erkânı, idarecileri, müslümanları sever.

★ 149 Ey iman nimetine kavuşanlar, siz eğer kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, kâfirlere uyarsanız, sizi gerisin geriye, İslâm dışı hayatınıza döndürürler de, hüsrana uğrayanların durumuna düşersiniz.

150 Aksine, sizin mevlânız, emrinde olduğunuz otorite, koruyucunuz Allah'tır. O yardım edenlerin en hayırlısıdır.

151 Allah'ın haklarında hiçbir ferman, hiçbir yetki indirmediklerini, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında ona ortak koşmaları, âhiret hayatını, hesap ve mükâfatı inkâr etmeleri sebebiyle kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin kalplerine, akıllarına korku yerleştireceğiz. Onların mekânları ateştir. İnkârda, isyanda ısrar eden, Allah'ın kullarını, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimlerin devamlı ikametgahları ne kötüdür.

152 Siz Allah'ın bilgisi, planı dahilinde Allah'ın iradesiyle düşmanlarınızı öldürürken, Allah size olan vaadini yerine getirmiştir.

Nihayet öyle bir an geldi ki, Allah arzuladığınızı, galibiyeti size gösterdikten sonra, zaafa düştünüz, peygamberin yaptığı harp planı konusunda tartışmaya kalktınız ve sizi yerleştirdiği savunma mevzilerini terkederek âsi oldunuz.

İçinizden dünyayı isteyeniniz de vardı, âhireti isteyeniniz de vardı.

Bir de, Allah sizi denemek için onları mağlup etmekten alıkoydu. Ve andolsun, buna rağmen sorgusuz sualsiz sizin kusurlarınızı bağışladı. Allah mü'minlere çok lütufkârdır.

153 O zaman Allah'ın Rasulü arkanızdan sizi düşmanla savaşa çağırdığı halde, siz korkudan kaçarak vadinin yamaçlarına tırmanıyor, savaş alanından uzaklaşıyor, kimseyle ilgilenmiyor, hiç kimseye dönüp bakmıyordunuz. Allah size keder üstüne keder verdi ki, ne elinizden giden zafer ve ganimete, ne de başınıza gelen hezimete, kayıplarınıza üzülmeyesiniz. Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

154 Sonra o kederin ardından Allah üzerinize bir güven, içinizden bir kısmını saran ağır bir uyku indirdi. Kendi canlarının kaygısına düşmüş bir grup da, Allah'a karşı haksız yere İslâm dışı, cahiliyet devrindekine benzer düşüncelere kapılıyorlar:

"- Yönetimde sözümüz mü geçiyor ki? Tedbir konusunda bizim görüşümüz mü alındı ki? Beklenilen zaferden, ganimetten bize bir pay mı var ki? Bizim elimizden bir şey mi gelir ki?" mânâlarına gelen lastikli, tarizli sözler söylüyorlardı. Sen:

"- Zafer, üstünlük tamamen Allah'ın tasarrufundadır" de. Onlar senin karşında açıkca söyleyemeyecekleri asıl düşüncelerini içlerinde gizliyorlar:

"- Bizim fikrimizle hareket edilse, tedbirlerimiz dikkate alınsaydı, burada içimizden bu kadar ölü vermezdik" diyerek tenkit ediyorlardı. Sen de:

"- Evlerinizde oturmuş olsaydınız bile, öldürülmesi takdir edilmiş olanlar, öldürülecekleri yerlere çıkıp giderlerdi. Allah gönüllerinizdekini denemek, akıllarınızdakini, kalplerinizdekini temizlemek için böyle yaptı. Allah gönlünüzdeki sırları bilir." de.

155 Uhut'ta iki ordu karşılaştığı gün, sizden uzaklaşarak, başına buyruk hareket edenleri, sırf işledikleri bazı hatalar yüzünden şeytan yerlerinden kaydırdı, ayırdı. Yine de Allah onları sorgusuz sualsiz affetti. Allah çok bağışlayıcı, kudretli, âdil ve müsamahakârdır, fırsatlar ve imkânlar tanır.

★ 156 Ey iman nimetine kavuşanlar, sizler, yeryüzünde ticaret ve rızkını kazanmak için sefere çıkan veya savaşan kardeşlerine:

"- Eğer bizim yanımızda kalsalardı ölmezlerdi, öldürülmezlerdi." diyenler, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler gibi olmayın. Allah, bu düşünceyi, onların kalplerine dayanılmaz bir üzüntü ve pişmanlık olarak koydu. Hayat veren, yaşatan Allah'tır, canı da Allah alır. Allah işlediğiniz amellerin hepsini biliyor, görüyor.

157 Allah yolunda, İslâm uğrunda öldürülür veya ölürseniz, bilin ki, Allah'ın bağışlaması ve rahmeti onların topladıkları dünyalıklardan daha hayırlıdır.

158 Andolsun ki, ölseniz de öldürülseniz de, toplanıp Allah'ın huzuruna getirileceksiniz.

159 O vakit, sırf Allah'ın rahmeti, merhameti sayesinde onlara yumuşak davrandın. Eğer kötü huylu, sert mizaçlı, katı yürekli olsaydın, akılsızca davransaydın, hiç şüphesiz etrafından dağılıp giderlerdi. Şu halde onlara af ile muamele yap. Bağışlanmalarını dile. Devlet, ekonomi, savunma ve sosyal hayat ile ilgili planlama, kamu düzeni ve yönetimle ilgili kararları mü'minlerle istişare ederek al, yönetime katılmalarını sağla. Kararını verdiğin zaman da, Allah'a dayanıp güvenerek, sonuçlarını O'na havale ederek hemen icra et. Allah tevekkül sahibi müslümanları, kendisine güvenip dayananları sever.

160 Size Allah yardım ederse, kimse sizi yenemez, kimse size üstün gelemez. Eğer o sizi kendi halinize bırakır yardımını keserse, artık ondan sonra size kim yardım edebilir? Mü'minler Allah'a, sadece Allah'a dayanıp güvensinler, işlerini O'na havale etsinler.

161 Hiçbir peygambere, emanete, devlet-kamu malına hıyanet yakışmaz; Ashabı, ümmeti tarafından da peygambere hıyanet edilmesi olacak iş değildir. Kim emanete, devlet-kamu malına hıyanet ederse, kıyamet günü, hıyanet ettiği şey sırtında yüklü, boynunda asılı halde, rezil rüsvay bir vaziyette teşhir edilerek gelir. Sonra herkese işlediği amellerin kazandığı sevapların karşılığı, hak ettiği tamı tamına verilir, yüklendiği günahların cezaları âdil infaz edilir. Onlara haksızlık yapılmaz.

162 İman ederek, Kur'ân ve sünneti uygulayarak Allah'ın rızasına ulaşma mertebesini gözetenle, inkar ederek, günah bataklığına saplanarak Allah'ın hışmına uğrayan bir olur mu hiç? Ötekinin mekânı Cehennem'dir. Cehennem ne kötü bir cezalandırma ve nihaî bir dönüş yeridir.

163 Onlar, insanlar amellerine göre Allah katında farklı makamlardadırlar. Allah onların işledikleri amelleri biliyor, görüyor.

★ 164 Andolsun ki, içlerinden kendilerine Allah'ın âyetlerini okuyan, kendilerini, vicdanlarını arındıran, onlara okuma-yazmayı, kitabına, Kur'ân'a vukufu, ilmi, hikmeti, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisini, sünnetini öğreten özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere bir Rasul görevlendirmekle Allah mü'minlere büyük bir lütufta bulunmuştur. Halbuki daha önce onlar apaçık bir sapıklık ve cehalet içinde idiler.

165 Bedir'de iki katını düşmanınızın başına getirdiğiniz bir belâ, Uhut'ta kendi başınıza geldiği için mi,

"- Bu nasıl oluyor?" dediniz. Sen de:

"- Bu yenilgi, yerleştirildiğiniz savunma mevziini bırakmanızdan, peygamberin görüşüne aykırı davranmanızdan, Bedir esirlerini fidye karşılığı salıvermenizden, kendi kusurunuzdan kaynaklanmaktadır. Allah'ın herşeye gücü kudreti yeter." de.

166 İki ordunun, iki topluluğun karşılaştığı gün sizin başınıza gelenler Allah'ın izniyle gelmiştir. Bu mü'minleri belirlemesi içindi.

167 Ayrıca müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münafıkları ortaya çıkarması içindi. Onlara:

"- Gelin, Allah yolunda, İslâm uğrunda savaşın, ya da savunma yapın" denildi de, onlar:

"- Biz savaş olacağını bilsek, elbette sizin peşinizden gelir, sizi yardımsız bırakmayız" dediler. O gün onlar imandan çok küfre yakın idiler. Ağızlarıyla, akıllarında, kalplerinde olmayanı söylüyorlardı. Allah onların gizlediklerini iyi bilir.

168 Evlerinde oturup da, kardeşlerine:

"- Bize uysalardı, öldürülmezlerdi" diyenlere:

"- Eğer iddianızda doğru iseniz, kendinizden ölümü uzaklaştırın, bakalım" de.

169 Allah yolunda, İslâm uğrunda canlarını feda eden, öldürülen yiğitlerin sakın öldüklerini sanmayın. Bilâkis onlar ebedî hayat ile diridirler. Rableri katında izzete, ikrama, sonsuz rızıklara mazhar olmaktadırlar.

170 Allah'ın lütfundan verdiği nimetlerle, imkânlarla sevinç içindedirler. Arkalarından gelecek, henüz kendilerine katılmamış şehit olacak kardeşlerine de, her iki dünyada korku olmadığının, geride bıraktıklarının yakınları ve yapamadıkları şeylerden dolayı mahzun da olmayacaklarının müjdesinin sevincini duymaktadırlar.

171 Onlar Allah'tan gelen nimet ve lütfun, Allah'ın, mü'minlerin mükâfatını zâyi etmeyeceği müjdesinin sevincini duymaktadırlar.

★ 172 Mü'minler, sıkıntıya uğradıktan, bir takım kayıplara maruz kalıp, yara aldıktan sonra da, Allah'ın ve Rasulünün davetine icabet edenler, emirlerini yerine getirenlerdir. Özellikle bunların içlerinden iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, yararlı hizmetler yapan müslüman askerî erkân, idareciler, müslümanlar ve Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler için büyük mükâfatlar vardır.

173 Bir kısım insanlar mü'minlere:

"- İnsanlar, düşmanlarınız size karşı ordu topladı, onlardan korkun" dediklerinde, bu onların imanlarını artırdı.

"- Allah bize yeter, o ne güzel hâmi, ne güzel güvencedir" dediler.

174 Bu durumda savaşa gidenler, kendilerine hiçbir kötülük dokunmadan, Allah'ın nimeti ve lütfuyla sağ salim geri döndüler. İmanları, Kur'ân ve sünneti uygulamaları sebebiyle Allah'ın rızasına ulaşma mertebesine mazhar oldular. Allah büyük lütuf sahibidir.

175 Size o haberi getiren ancak şeytandır, şeytanın takımıdır. Sadece kendi dostlarını, kendisine güvenenleri korkutabilir. Onlardan korkmayın, eğer mü'minseniz bana isyandan korkun.

176 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden, küfürde yarışanların varlığı seni üzmesin. Onlar, asla, Allah'a hiçbir şekilde zarar veremezler. Allah, âhirette, ebedî yurtta onlara pay vermemek istiyor. Onlara büyük bir ceza vardır.

177 İmanın yerine küfür belâsını satın alanlar, Allah'a asla hiçbir şekilde zarar veremezler. Onlara can yakıp inleten, müthiş azap vardır..

178 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, kendilerine vereceğimiz mühletin, haklarında hayırlı olduğunu sanmasınlar. Bilerek işledikleri günahlarını, zararlarını artırsınlar diye, biz onlara mühlet veriyoruz. Onlara, alçaltıcı, zillete düşürücü bir azap vardır.

179 Allah mü'minleri, sizin hâkim olduğunuz düzende yaşamaya terkedecek değildir.

Sonunda murdarı temizden, kâfiri, fâsıkı, münafığı mü'minden ayıracaktır.

Allah sizi, duyu ve bilgi alanı ötesine, gayb âlemine vâkıf kılacak da değildir. Fakat Rasullerinden sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri seçip onu gayba vâkıf eder, mü'mini, münafığı ayırt ettirir.

Allah'a ve Rasullerine iman edin. İman eder, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışır, günahlardan arınıp, azaptan korunur, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olursanız sizin için büyük mükâfat vardır.

180 Allah'ın, lütfundan kendilerine verdiği rızık ve servetten, imkânlardan yoksullara vermeyerek cimri davrananlar, malî mükellefiyetleri yerine getirmeyenler, bunun kendileri için daha hayırlı olduğunu sanmasınlar. Bilakis bu kendileri için şerdir, bir vebaldir. Cimrilik edip, malî mükellefiyetleri yerine getirmeyerek Allah yolunda karşılık gözetmeden gönüllü harcamadıkları şeyler, kıyamet günü boyunlarına dolanacaktır.

Göklerin ve yerin mirası, bâki olan Allah'ın tasarrufundadır. Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerinizden haberdardır.

★ 181 "- Allah fakir, biz zenginiz" diyenlerin sözlerini, andolsun ki, Allah işitmiştir. Onların bu söylediklerini ve haklı bir sebep ortada yokken peygamberleri öldürmelerini yazıp kaydedeceğiz.

"- Tadın, o harlı ateş azabını" diyeceğiz.

182 Bütün bunlar, dünyada ellerinizle, bizzat yapmış olduğunuz şeyler, kötülükler sebebiyledir. Allah kullarına zâlimce davranmaz.

183 "- Allah, bize gökten inen, ateşin yiyeceği bir kurban getirmedikçe hiçbir Rasule güvenmememizi, itimat etmememizi emretti" diyenlere:

"- Size, benden önce mûcizelerle, özellikle istediğiniz mûcize ile nice Rasuller geldi. Eğer dürüst kimseler olduğunuz iddiasında iseniz, niçin peygamberleri öldürdünüz?" de.

184 Eğer senin peygamberliğini yalanlarlarsa, kesinlikle senden önceki, apaçık âyetlerle, mûcizelerle, dinî delillerle, hikmetlerle dolu sayfalarla, aydınlatıcı kitaplarla gelen peygamberler de yalanlanmış, inkâr edilmiş olur.

185 Herkes ölümü tadacaktır. Ancak, kıyamet günü yaptıklarınızın karşılığı size tamı tamına verilecektir. Kim Cehennem'den uzaklaştırılıp Cennet'e konursa, o mutluluğa ermiştir. Dünya hayatı aldatıcı zevkten başka birşey değildir.

186 Andolsun ki, mallarınız ve canlarınıza gelecek zararlarla imtihan ediliyorsunuz.

Sizden önce kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlardan ve ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan müşriklerden, putperestlerden birçok üzücü sözler işitiyorsunuz. Eğer sabrederek mücadeleye devam eder, Allah'a sığınır, emirlerine yapışır, günahlardan arınıp, azaptan korunur, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olursanız bilin ki, bunlar ciddi, kararlı olmayı gerektiren, maksada ulaştıran mücadele metotlarıdır.

187 Hani Allah kutsal kitaplarındaki emir ve hükümleri uygulamakla sorumlu tutulanlardan kesin bir söz, bir taahhüt almıştı: Onu, Muhammed'in hak peygamber olduğu, Kur'ân'ın Muhammed'e indirileceği ile ilgili Tevrat ve İncil'deki hükümleri mutlaka insanların iyiliği, kurtuluşu için açıklayacaksınız, bu hususu gizlemeyeceksiniz, buyurmuştu. Onlar taahhütlerini bozarak, sorumluluklarını yerine getirmediler, kitaplarındaki bu hükümleri büsbütün kulak arkası ettiler. Bunları servet, makam, mevki gibi geçici dünya menfaatlerine, birkaç pula değiştiler. Yaptıkları alışveriş ne kadar kötüdür.

188 Muhammed'in hak peygamber olduğunu gizleyerek, yalanlayarak, yaptıklarıyla sevinen, İbrâhim dinine mensup olduklarını söyleyerek, hayata geçirmediklerı İbrâhim'in sünnetiyle övülmek isteyenlerin azaptan kurtulacaklarını sanma, evet sanma. Onlar için can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

189 Göklerin ve yerin mülkü ve hâkimiyeti Allah'a aittir. Allah'ın her şeye gücü kudreti yeter.

★ 190 Göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbiri peşinden gelip gitmesinde, akıl ve vicdan sahipleri için Allah'ın varlığını, birliğini, kudretini gösteren işaretler vardır.

191 Akıl ve vicdan sahipleri, kıyamda, namaz kılarken, yürürken, meclislerde otururken, yanları üzerinde yataklarında yatarken, Allah'ı zikredenler, ibadet edenler, Allah'ın, dinini, şeriatını anlatanlardır, göklerin ve yerin yaratılması konusunda düşünenler, inceleme yapanlardır.

"- Ey Rabbimiz, sen bunu boşuna yaratmadın. Seni tesbih ve tenzih ederiz. Bizi Cehennem azabından koru" diyenlerdir.

192 "- Ey Rabbimiz, sen kimi Cehennem'e koyarsan, onu rezil, rüsvay etmişsindir, isyan ve inkârda ısrar eden zâlimlerin yardım edeni de bulunmaz" diyenlerdir.

193 "- Ey Rabbimiz, biz, Rabbinize iman edin diye, imana davet eden birini işittik. Hemen iman ettik. Ey Rabbimiz, bizim günahlarımızı bağışla. Kusurlarımızı ört, iyilerle, kâmil insanlar ve müslümanlarla birlikte ruhumuzu al." diyenlerdir.

194 "- Ey Rabbimiz, bize Rasullerinin ağzından va'dettiklerini de ver. Kıyamet günü bizi rezil rüsvay etme. Sen belirlenmiş hesap gününü gerçekleştirme sözünden dönmeyecek ve ertelemeyeceksin." diyenlerdir.

195 Bunun üzerine Rableri onların dualarını kabul etti, dileklerini yerine getirdi.

"- Ben, erkek olsun, kadın olsun, aynı insanlık ailesine mensup ve eşit olduğunuz için, sizden, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlerin, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanların, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanların, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlerin amellerini zayi etmeyeceğim, boşa çıkarmayacağım. Baskı, zulüm ve işkencenin hâkim olduğu memleketlerinden özgürce bana kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret edenler, yurtlarından sürülenler, benim yolumda, İslâm uğrunda eziyete uğrayanların, savaşanların, öldürülenlerin, işte onların kusurlarını sileceğim, bağışlıyacağım. Onları, Allah katından bir mükâfat olarak, altlarından ırmaklar akan Cennet konaklarına koyacağım." En güzel mükâfat Allah katındadır.

196 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin ülke ülke seyahatları, milletlerarası ticaret yapmaları seni aldatmasın.

197 Bu azıcık bir dünya zevkidir, gelip geçici tatmindir. Onların mekânları Cehennem'dir. Orası ne kötü bir varış yeridir, ne kötü bir mekândır.

198 Fakat Rablerine sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananlara, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlere, altlarından ırmaklar akan Cennet konakları vardır. Orada ebedî yaşarlar. Allah tarafından ağırlanırlar, misafir edilirler. İyiler, kâmil insanlar, müslümanlar için Allah katındakiler daha hayırlıdır.

199 Ehl-i kitaptan bazıları, Allah'a iman ederler, size indirilene Kur'an'a iman ederler, kendilerine indirilene, diğer kutsal kitaplara iman ederler. Bunu tam bir samimiyetle, Allah'a kulluk ve itaatin şuuruna erip saygı göstererek yaparlar. Allah'ın âyetlerini servet, makam, mevki gibi geçici dünya menfaatlerine, birkaç pula değişmezler. Onlar, işte onlar için Rableri katında mükâfatlar vardır. Allah hesabı çabuk görür.

200 Ey imân edenler, sabrederek mücadeleye devam edin, sebat ve kararlılık gösterin. Hazırlıklı ve uyanık olun, sabrederek mücadelede yarışı siz kazanın, gücünüzü, birliğinizi, devletinizi, topraklarınızı, ümmetin menfaatlerini korumak, îlây-ı kelimetullah ve tebliğe devam edebilmek için dinî, sosyal, siyasî, ekonomik müesseseler, savunma işbirlikleri kurun, öncü teşekküller, araştırma-geliştirme kurumları oluşturarak münasebetlerinizi ilerletin, ordular, özel savaş birlikleri ve savaş araçları hazırlayın, askerî garnizonlar, karakollar kurarak sınırlarınızı bekleyin, aranızdaki bağları kuvvetlendirin, Allah'ı zikirde daim olun. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun ki kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa ereşiniz.

4. en-NİSÂ SÛRESİ

176 âyettir.
Hicretin 4. yılında Medine'de nâzil olmuştur.
Bu surede,
kadınlardan, kadınların toplumdaki
hukûkî, sosyal yer ve değerlerinden
bahsedildiği için
Nisâ Sûresi denmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE
HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Ey insanlar, sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan eşini yaratıp ikisinden birçok erkekler ve kadınlar üreten Rabbinize sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Adını kullanarak biribirinizden istekte bulunduğunuz Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun, akrabalık bağlarını, akrabalık haklarını koruyun. Unutmayın ki, devamlı Allah'ın denetimi altındasınız.

2 Yetimlere, dullara mallarını verin. Verirken iyiyi kötüsü ile değiştirmeyin. Onların mallarını kendi mallarınıza karıştırıp yemeyin. Bu büyük bir günahtır.

3 Himayeniz altındaki yetim kızların, dulların, hakları ve menfaatleriyle ilgili konularda, adaleti yerine getirememe endişeniz varsa eğer, onları nikâhınıza almayın. Sosyal zaruretlerin gereği her biriniz, himayeniz altında olmayan, aranızda evlilik yasağı bulunmayan, evlilik çağına gelmiş, hoşunuza giden yetim kızlardan, hür, dul kadınlardan ikişer, üçer, dörder nikâhlayın, nikâhlandığınızı tescil ve ilan edin. Bu tür hallerde dahi evleneceğiniz hanımlar arasında adaleti sağlayamamaktan endişeniz olursa, bir tane ile veya meşrû şekilde sahip olduğunuz, üzerlerinde meşrû haklarınız ve otoriteniz ve kendileriyle düzgün insanî münasebetleriniz olan cariye ile yetinin. Bu, aile düzeninizin bozulmamasına, geçimsiz bir hayat yaşamamanıza, geçim sıkıntısına düşmemenize, sorumluluklarınızın artmamasına, zulme meyilli kararlar vermemenize en yakın olan hayat tarzıdır.

4 Kadınlara mehirlerini gönül hoşluğu ile cömertçe verin. Eğer onlar gönül rızasıyla size bir şey bağışlarlarsa, onu âfiyetle yiyin.

5 Allah'ın geçiminize dayanak olarak verdiği mallarınızı, akılsızlara, sefihlere vermeyin. O mallarla onların geçimlerini sağlayın, onların üstünü başını alın, onlara İslâmî kurallarla örtüşen, örfe uygun güzel, nezaketli sözler söyleyin, güzel vaatlerde bulunun.

6 Evlilik çağına gelinceye kadar yetimleri gözetip deneyin. Onların olgunlaştıklarını, akıllı ve tedbirli insanlar gibi davranır hale geldiklerini görürseniz, vakit ge-

çirmeden mallarını kendilerine verin. Büyüyüp de mallarını geri alacaklar diye cahilce israf ederek, alelacele yemeyin.

Zengin olan veli iffetli olmaya, onların malına elini sürmemeye çalışsın. Yoksul olan da, Kur'ân'ın ve sünnetin belirlediği ölçüler içinde, İslâmî kurallarla örtüşen, örfe göre, hakkaniyetle yesin.

Mallarını kendilerine verdiğiniz zaman yanlarında şâhit de bulundurun. Hesap görücü olarak Allah yeter.

****

7 Ana, baba ve akrabaların miras olarak bıraktıklarında erkeklerin hisseleri, payları vardır. Kadınların da, ana, baba ve akrabaların bıraktıklarında hisseleri, payları vardır. Bunlar az veya çok belirlenmiş, meşru kılınmış paylardır.

8 Paylaşma sırasında, mirastan payı olmayan akrabalar, öksüzler, dullar, çevresi, çaresi olmayan yoksullar, hazır bulunurlarsa, onların da geçimlerine, giyim kuşamlarına yardımcı olun, onlara İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun güzel sözler söyleyin.

9 Geride, çaresiz, güçsüz çocuklar bıraktıkları takdirde, onların geleceğinden endişe duyanlar, onlarla, yetimler, dullar ve yoksullarla ilgili de aynı endişeyi duysunlar. Allah'a sığınsınlar, emirlerine yapışsınlar, günahlardan arınıp, azaptan korunsunlar ve doğru, yol gösterici, aydınlatıcı, güven telkin edici söz söylesinler.

10 Haksız yere yetimlerin, dulların mallarını yiyenler, karınlarına ateş doldurmuş, bedenlerini ateşle beslemiş olurlar. Yakında körüklenen alev püsküren Cehennem'in dehşet verici ateşine yaslanacaklar.

★ 11 Allah evlatlarınız arasındaki miras taksimini size şöyle emrediyor. Erkeğe kadının payının iki mislidir.

Çocuklar ikiden fazla kadın ise, murisin bıraktığının üçte ikisi onlarındır.

Eğer varis bir tek kadınsa, terekenin yarısı onundur.

Ölenin çocuğu varsa, bıraktığı mirastan, ana-babasından herbirinin altıda bir hissesi vardır.

Eğer çocuğu yok da, ana babası ona vâris olmuşşa, anasının payı üçte birdir.

Eğer ölenin kardeşleri varsa, anasına altıda bir düşer.

Bütün bu paylar, ölenin yaptığı vasiyet ve borçlar terekeden düştükten sonra hesap edilir.

Babalarınızdan ve oğullarınızdan hangisinin, dünyada dua ederek ve hayır yaparak, âhirette şefaat ederek size daha faydalı olacağını bilemezsiniz.

Bunlar Allah tarafından belirlenmiş, meşrû kılınmış hükümlerdir. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

12 Yaptıkları vasiyet ve borçları terekeden düştükten sonra, eğer çocukları yoksa, eşlerinizin bıraktıklarının yarısı sizindir.

Çocukları varsa bıraktıklarının dörtte biri sizindir.

Çocuğunuz yoksa, yaptığınız vasiyet ve borcunuz terekeden düştükten sonra sizin de bıraktığınızın dörtte biri onlarındır, eşlerinizindir.

Çocuğunuz varsa, yaptığınız vasiyet yerine getirildikten veya borcunuz ödendikten sonra bıraktığınızın mirasın sekizde biri onlarındır.

Bir erkek veya kadının ana-babası ve çocukları bulunmadığı durumda, kelâle olarak malı vârislere kalırsa, bir erkek veya bir kız kardeşi varsa, herbirine terekeden altıda bir pay düşer. Bundan fazla iseler üçte bire ortaktırlar.

Bu taksim, vasiyet ve borç terekeden düştükten sonra, kimse zarara uğratılmaksızın yapılacaktır.

Bunlar Allah tarafından bir emirdir. Allah herşeyi bilir, kudretli, âdil ve müsamahakârdır, fırsatlar ve imkânlar tanır.

13 Bunlar Allah'ın koyduğu kurallardır.

Kim Allah'a ve Rasulüne itaat ederse, Kur'ân ve sünneti uygularsa, onu, altından ırmaklar akan Cennet konaklarına koyacaktır. Orada ebedî yaşarlar. İşte büyük mutluluk budur.

14 Kim de Allah'a ve Rasulüne, Kurân'a ve sünnete bağlılığı ve saygıyı terkeder, emirlerine itaat etmez, savsaklar ve rızalarını gözetmez, Allah'ın koyduğu kuralları ve sınırlarını çiğnerse, onu da Allah, içinde ebedî kalacağı ateşe, Cehennem'e sokar. Onun için alçaltıcı, zillete düşürücü bir azap vardır.

★ [15] Kadınlarınızdan gayrımeşru ilişkiye girenlerin, sevicilerin suçlarını tesbit için, içinizden dört görgü şâhidi gösterin.

Eğer şahitler bu suçu işlediklerine şâhitlik ederlerse, o kadınları ölüm alıp götürünceye, yahut Allah onlara bir yol açıncaya, çözüm yolu gösterinceye kadar evlerde, gözetim altında, ıslah evlerinde tutun.

[16] İçinizden sapık, eşcinsel ilişkilerde bulunan erkeklerden her ikisine de caydırıcı cezalar verin. Eğer tevbe ederler, sapık ilişkiden vazgeçip, Allah'a itaate yönelerek uslanırlarsa, artık onlarla ilgili tedbirler alarak ceza vermekten vazgeçin. Allah insanları tevbeye, itaate sevkeder, tevbeleri kabul eder, engin merhamet sahibidir.

[17] Allah'ın kabul edeceği tevbe, ancak bilmeyerek kusur işleyip de, sonra tezelden tevbe edenlerin, günah işlemekten vazgeçerek, kendisine itaate yönelenlerin tevbesidir. İşte Allah onların tevbesini kabul eder. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

[18] Yoksa, kendilerine ölüm gelinceye kadar kusur işlemeye, günaha isyana devam edenlerin,

"- Ben şimdi tevbe ettim, günah işlemekten vazgeçerek, Allah'a itaate yöneldim" diyenlerin, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar ile kâfir olarak ölenlerin kabul edilecek tevbeleri yoktur. İşte onlar için can yakıp inleten müthiş bir azap hazırlanmıştır.

[19] Ey iman edenler, kadınlara, zorla verâset yoluyla geçen mal muamelesi yapmanız, güç durumda bırakılarak arzuları hilâfına onlara vâris olmanız size helâl ve meşrû değildir.

Delille, şâhitle ispatlanmış apaçık bir edepsizlik, fuhuş yapmadıkça, gayrimeşru ilişkiye girmedikçe, onlara verdiğiniz mehrin bir kısmını kurtarmanız için de, kadınları sıkıştırmayın. Onlarla Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerine göre, İslâmî kurallarla örtüşen örfe, hakkaniyete uygun yaşayın. Eğer onlardan hoşlanmadınızsa, olabilir ki, hiç hoşlanmadığınız şeylerde, Allah sayısız hayırlar, hayırlı nesiller meydana getirir.

20 Eğer bir eşi boşayıp da, yerine başka bir eş almak isterseniz, boşadığınız eşe yüklerle altını, gümüşü mehir olarak vermiş olsanız bile, ondan hiçbir şeyi geri almayın. Siz iftira ederek, bilerek apaçık günah işleyerek onu geri alır mısınız?

21 Birbirinizle kaynaşıp başbaşa kalmışken ve onlar sizden sağlam bir söz, bir teminat almışken verdiğinizi nasıl geri alabilirsiniz?

22 Geçmişte, İslâm'dan önce olanlar bir yana, babalarınızın evlendiği kadınlarla evlenmeyin. Çünkü bu en büyük günah ve hayasızlıktır. Allah'ın gazabını, mü'minlerin öfkesini mucip bir haldir.

★ 23 Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, erkek kardeş kızları, kız kardeş kızları, sizi emziren süt analarınız, süt bacılarınız, eşlerinizin anaları, kendileriyle birleştiğiniz eşlerinizden olup, evlerinizde bulunan üvey kızlarınız ile evlenmek size haram kılındı. Eğer onlarla nikâhlanıp da, henüz birleşmeden, gerdeğe girmeden boşamışsanız, kızlarıyla evlenmenizde size bir vebal yoktur. Kendi sulbünüzden olan oğullarınızın eşleri ile ve iki kız kardeşle birlikte evlenmek de size haram kılındı. Ancak İslâm'dan önceki yapılan evlilikler bu hükümlerin dışındadır. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

[24] Meşrû şekilde sahip olduğunuz, üzerlerinde meşrû haklarınız ve otoriteniz ve kendileriyle düzgün insanî münasebetleriniz olan câriyeler müstesna, evli kadınlarla evlenmek de size haram kılındı. Bütün bunlar, Allah'ın size meşrûiyyet sınırlarını çizdiği yazılı hükümlerdir. Bunların dışındakilerle evlenme talebiniz, iffetli olmaları, zina etmemeleri ve mallarınızla mehirlerini vermeniz şartıyla size helâl kılındı.

Evlilik akdine dayalı olarak onlardan faydalanmanıza karşılık, kararlaştırılmış olan mehirlerini verin, bu farzdır.

Mehir kesinleştikten sonra, karşılıklı rıza ile mehir konusunda değişiklik yapmanızda bir vebal yoktur. Şüphesiz Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

[25] İçinizden, hür mü'min kadınlarla, kişisel, malî, sosyal imkânlarının yetersizliği sebebiyle evlenemeyenler, meşrû şekilde sahip olduğunuz, üzerlerinde meşrû haklarınız ve otoriteniz ve kendileriyle düzgün insanî münasebetleriniz devam eden mü'min genç kızlarınız olan câriyelerle evlensin. Allah sizin imanınızı, şer'î hükümlere bağlılığınızı iyi bilir.

Siz aynı insanlık ailesinin mensubu ve eşit olduğunuz için aranızda fark yoktur. Öyle ise iffetli yaşamaları, zina etmemeleri, gayri meşrû ilişkiye girmemeleri, gizli dost tutmamaları şartı ile ve sahiplerinin izni ile onlarla, câriyelerle evlenin, nikâhlandığınızı tescil ve ilan edin.

Mehirlerini de Kur'an'ın ve sünnetin hükümlerine, İslâmî kurallarla örtüşen örfe göre, hakkaniyete uygun olarak verin.

Evlendikleri zaman zina yaparlarsa, onlara, hür kadınlara uygulanan cezanın yarısını uygulayın.

Câriye ile evlenme ruhsatı, içinizden günah işlemekten korkanlar içindir. Sabrederek kendinizi korursanız sizin için daha hayırlıdır. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

★ [26] Allah size bilmediğiniz faziletli amelleri bildirmek, sizden önceki peygamberlerin doğru, sağlıklı hayat tarzlarını, sünnetlerini size göstermek, öğretmek, tevbenizi, günah işlemekten vazgeçerek kendisine itaate yönelmenizi kabul etmek istiyor. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

27 Allah tevbenizi, günah işlemekten vazgeçerek kendisine itaate yönelmenizi kabul etmek ister. Allah'ın haram kıldıklarının peşinden koşanlar, kötü arzularının esiri olanlar ise büsbütün yoldan çıkmanızı, haram işlemenizi isterler.

28 Allah üzerinizdeki ağır şer'î hükümleri hafifletmek istiyor. İnsan birçok zaaflarla, bir çok şeye muhtaç olarak yaratılmıştır.

29 Ey iman nimetine kavuşanlar, karşılıklı rızanıza dayanan şer'î usullere uygun ticarî kazançların dışında, mallarınızı, haksız yere, dolambaçlı haram yollarla, aranızda yemeyin. Birbirinize düşerek kanlarınızı dökmeyin, canlarınıza kıymayın. Allah size karşı çok merhametlidir.

30 Kim, tecavüz, haksızlık, düşmanlık ve zulümle, insanların mallarını alarak bu yasakları çiğnerse, yakında onu Cehennem ateşine yaslayacağız. Bunu yapmak, Allah'a çok kolaydır.

31 Siz yasaklandığınız büyük günahlardan kaçınırsanız, biz de sizin kusurlarınızı sileriz, bağışlarız. Sizi güzel, saygı gösterilen hoş bir yere koyarız.

32 Allah'ın, lütufta bulunarak, sizin birbirinize üstün olmanıza vesile kıldığı özelliklere sahip olmayı istemeye, arzulamaya kalkmayın.

Erkeklerin işledikleri sâlih amellerden, yaptıkları hayırlardan, kazandıkları sevaplardan dolayı mükâfatları vardır.

Kadınların da işledikleri sâlih amellerden, yaptıkları hayırlardan, kazandıkları sevaplardan dolayı mükâfatları vardır. Allah'ın lütfundan isteyin. Her şey, Allah'ın bilgisi, planı, iradesi dahilinde gerçekleşmektedir.

33 Erkek ve kadın herkes için, ebeveyn ve akrabaların bıraktıklarından, pay alacak vârisler belirledik. Kendi iradeniz ve hür seçiminizle aranızda akit gerçekleştirilen sözleşmeli yakınlarınıza da paylarını verin. Allah her an, açık-gizli her şeye şâhittir.

****

★ 34 Allah'ın, lütufta bulunarak, onların birbirlerine üstün olmasına vesile kıldığı özellikleri, erkeklerin ailenin nafakasını ve ihtiyaçlarını kendi mallarından karşılamaları, mallarından karşılık beklemeden, gönüllü harcamaları sebebiyle erkekler, ha-

nımları üzerinde, ailede, aileyi ayakta tutmakla, hizmet ve sorumlulukla mükellef, düzeni sağlayan meşrû bir otorite sahibi, aile reisidirler.

Dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi müslüman sâliha kadınlar, itaatkâr, uzun uzun kıyamda durarak sorumluluk şuuruyla namaz kılan, saygılı, kocalarına karşılık vermeyen, aile içindeki dinî, insanî ve vicdanî sorumluluklarını yerine getiren kadınlardır. Allah'ın koruduğu, korunmasını emrettiği hususları, kendilerini, çocuklarını, kocalarının haklarını ve mallarını, kendi haklarını, namuslarını kocalarının bulunmadığı zamanlarda koruyanlardır.

Kafa tutup, başına buyruk hareket ederek, kurulu aile düzenini bozmalarından, şiddete başvurmalarından korktuğunuz kadınların önce gönüllerini alın, öğüt verin, davranışlarının doğuracağı istenmeyen sonuçları anlatın, itaatsizliğe devam ederlerse yataklarında yalnız bırakın. Buna rağmen yola gelmeyenlerin kaba yerlerine, hafifçe, iz bırakmayacak, incitmeyecek şeylerle vurun, evinizden ayırmayarak, ilişkilerinizi devam ettirin. Eğer size itaat ederlerse, olanları olmamış sayıp, sözle veya fiilen onları incitecek vesileler aramayın. Allah yücedir ve büyüktür.

35 Eğer karı-kocanın aralarının açılmasından korkarsanız, tesir altında kalmayan erkeğin ailesinden bir hakem, kadının ailesinden bir hakem gönderin. Bunlar iyi niyetle barıştırmak, münasebetlerini düzeltmek ve geliştirmek isterlerse Allah karı-kocanın arasını bulur, onları barıştırır, Allah her şeyi bilir, gizli-açık her şeyden haberdardır.

36 Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, Allah'a kulluk ve ibadet edin, O'nun şeriatına bağlanın, O'na boyun eğin. İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın, gizli şirke düşmeyin.

Anaya, babaya, akrabaya, yetimlere, dullara, çevresi, çaresi olmayan yoksullara, yakınlığı olan müslüman komşulara, yabancı, gayrimüslim komşulara, yanında bulunan arkadaşlara (eşine, hizmetkârlara ve arkadaşlarına), yolda kalan muhtaç yolcuya, meşrû şekilde sahip olduğunuz, üzerlerinde meşrû haklarınız ve otoriteniz ve kendileriyle düzgün insanî münasebetleriniz olan köle, câriye ve hizmetkârlara ve sözleşmeli işçilerinize devamlı iyi davranın, ihsan ile muamelede bulunun. Allah kibirlenen ve övünen hiç kimseyi sevmez.

37 Bunlar, cimrilik edenler, malî mükellefiyetleri yerine getirmeyenler, Beytülmâl harcamalarında cimri davranarak insanlara idarecilik yapanlar, cimriliği tavsiye edenlerdir, zenginlik içindeyken fakirliği, kolaylık içindeyken zorluğu, imkân içindeyken aczi vehmettikleri için Allah'ın, kendilerine lütfundan verdiği maddî-manevî serveti, imkânları gizleyenlerdir. Biz, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler için alçaltıcı, zillete düşürücü bir azap hazırladık.

38 Bunlar, Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman etmedikleri halde, insanlara gösteriş yapmak için mallarını harcayanlardır. Şeytan kimin arkadaşı olursa, bilsin ki o ne kötü bir arkadaştır.

39 Bunlar, Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman etmiş olsalar, Allah'ın verdiği rızık ve servetten karşılık beklemeden, gönüllü harcamış, insanların ihtiyaçlarını görmüş olsalardı, kendilerine ne zarar gelirdi? Onların yaptıkları her şey, Allah'ın bilgisi, planı, iradesi dahilinde gerçekleşmektedir.

40 Allah hiç kimseye zerre kadar zulmetmeyecektir. Eğer zerre kadar da iyilik yapılsa, onun sevabını kat kat artırır, kendi katından da büyük mükâfatlar verir.

41 Her milletten kutsal kitabı bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir örnek önder, doğruları konuşan şâhit getirdiğimiz zaman, seni de bu ümmete, Kur'ân'ı bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir örnek önder, doğruları konuşan şâhit olarak gösterdiğimiz zaman, bakalım onların hali ne olacak?

42 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler, peygamberin emirlerini dinlemeyenler, sünnetine riayet etmeyenler o gün, yerin dibine girmeyi, toprağa karışmayı temenni ederler. Hiçbir haberi, hiçbir sözü Allah'tan gizleyemezler.

★ 43 Ey iman edenler, sizler sarhoş ve zihinsel uyuşukluk halindeyken ne söylediğinizi bilinceye kadar, cünüp iken de, yolları mescitten geçenler hariç, gusledinceye kadar namaza, mescide yaklaşmayın.

Eğer hasta, yaralı olur veya yolculukta bulunursanız, yahut herhangi biriniz ayak yolundan gelirse veya hanımlarınızla ilişkiye girmiş, su da bulamamışsanız, o zaman abdest alma veya gusul etme niyetiyle temiz bir toprakla teyemmüm edin, yüzlerinizi ve ellerinizi meshedin, namazınızı kılın. Allah çok affedici ve çok bağışlayıcıdır.

44 Kendilerine bu mükemmel kutsal kitaptaki bir kısım emir ve hükümleri uygulamakla sorumlu tutulan ehl-i kitap âlimlerini görmüyor musun? Dalâleti, sapıklığı başlarına belâ olarak satın alıyorlar, sizin de yoldan çıkmanızı, dalâlete düşmenizi istiyorlar.

****

45 Allah düşmanlarınızı çok iyi bilir. Size bir velî, bir koruyucu, emrinde olduğunuz bir otorite olarak Allah yeter. Size bir yardım eden olarak da Allah yeter.

46 Yahudiliğin takipçilerinden bir kısmı, Allah'ın kitabındaki kelimeleri, ifadeleri, aslî mânalarından uzaklaştırarak tah-

rif ediyorlar, değiştiriyorlar, maksadının dışında tefsir ediyorlar, gayesine aykırı te'viller yapıyorlar.

"- Sözünü, tebliğini duyduk. Seni, emirlerini, kitabını, sünnetini, devletini tanımıyor, âsi davranıyoruz. Sözlerimiz kabule şâyan görülmese bile bizi de dinle." diyorlar.

"- Dinî, siyasî ve idarî otoriteni, bizim de taleplerimizi dikkate alarak, menfaatlerimizi gözetip kollayarak kullan" derken, konuşma tarzlarıyla peygambere hakaret içeren ifadeleri de çağrıştırıyorlar. Alay yollu, peygamberliğe ve dine saldırıyorlar. Keşke onlar:

"- Sözünü, tebliğini dinledik. Kur'ân'a, sünnetine ve devletine itaat ediyoruz. Bizi de dinle, Kur'an, sünnet ve ilmî esaslarla, örfün kuralları ve aklın verileriyle çalışan, sesimize kulak veren, yardım, destek ve imkân sağlayan, bize neler kazandırılabileceğinin hesabını yapabilen, ihtilâfları halleden, meseleleri zamana yayarak çözen, danışarak tedbir ile bizi yöneten hükümet ve meclis kur, bakanlar ve hâkimler tayin et." deselerdi, kendileri için daha hayırlı, daha doğru ve sağlıklı olurdu. Fakat bile bile seni ve tebliğini inkârları, küfürleri sebebiyle Allah onlara lânet etmiştir. Azıcık bir kesimi pek az şeye iman edecekler.

47 Ey kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlar! Biz, bir takım yüzleri silip, arkalarına çevirmeden, yahut onları, Cumartesi yasağını çiğneyenleri, yahudileri lânetlediğimiz gibi lânetlemeden önce, önünüzdeki kitabı, Tevrat'ı doğrulamak, tasdik etmek üzere indirdiğimize, Kur'ân'a iman edin. Allah'ın planı mutlaka gerçekleşecektir.

48 Allah, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında kendisine ortak koşulmasını, Allah'a imanın gerektirdiği esasların inkâr edilmesini asla bağışlamayacaktır. Bunun dışındaki, bunun altındaki büyük-küçük günahları, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseler için bağışlar, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan, Allah'a iftira ederek bile bile büyük günah işlemiş olur.

49 Kendilerini, vicdanlarını temize çıkaranları görmüyor musun? Bilâkis, Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri temize çıkarır, vicdanlarını arındırır. Kimseye de kıl kadar haksızlık edilmez, zulmedilmez.

50 İbret nazarıyla bak, nasıl da, Allah adına yalan uyduruyorlar. Bile bile işlenmiş âşikâr bir günah olarak bu onlara yeter.

★ 51 Kendilerine bu mükemmel kutsal kitaptaki bir kısım emir ve hükümleri uygulamakla sorumlu tutulan ehl-i kitap âlimlerini görmüyor musun? Aslı esası olmayan şeylere, tâğûta, şeytanî güçlere ve düzenlere inanıyorlar. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler için:

"- Bunlar, iman edenlerden, mü'minlerden daha doğru yoldadırlar" diyorlar

52 İşte onlar, Allah'ın lânetine uğrayanlardır. Kim Allah'ın lânetine uğrarsa, artık ona asla bir yardım eden bulamazsın.

53 Malları, mülkleri, güçleri, saltanatları varmış da, insanlara bir hurma çekirdeğinin üzerinde kalan minnacık artıklar kadar dahi bir pay bile vermeyecekler miymiş?

54 Yoksa onlar, Allah'ın lütuf ve kereminden insanlara verdiği maddî-manevî nimetleri, imkânları mı kıskanıyorlar? Şüphesiz biz, İbrahim ailesine ve nesline, kitaplar, peygamberlik, ilim ve hikmet, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisini verdik. Onlara büyük bir mülk, büyük bir devlet ve saltanat ihsan ettik.

55 Onlardan, yahudilerden bir kısmı ona iman etti. Bir kısım da peygamberin faaliyetlerine engel tedbirler aldı. İman etmeyenlere körüklenen, alev püsküren, dehşet verici bir ateş olarak Cehennem yeter.

56 Âyetlerimizi, Kur'ân'ımızı inkârda ısrar edenleri, kâfirleri, ateşe yaslayacağız. Onların derileri kızardıkça, piştikçe, azabı yeniden tatsınlar diye, derilerini değiştireceğiz. Allah kudretli hikmet sahibi ve hükümrandır.

57 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri, altlarından ırmaklar akan Cennet konaklarına koyacağız. Orada ebedî yaşayacaklar. Orada tertemiz, devamlı temiz eşler vardır, onları koyu gölgeler altına sokacağız.

58 Allah size, emanetleri, kamu görevlerini, devlet işlerini, sorumluluk gerektiren meseleleri mutlaka ehline, kabiliyetli, liyâkatli, bilgili, dürüst ve güvenilir kimselere vermenizi, insanlar arasında hakem-hâkim, idareci olduğunuz zaman, adâletle icraat yapmanızı, hüküm vermenizi emrediyor. Allah size ne güzel öğütler veriyor, sorumluluklarınız konusunda sizi uyarıyor. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir, görür.

59 Ey iman edenler, Allah'a itaat edin, kitabındaki hükümleri uygulayın. İlâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur Allah'ın tek yetkili Rasûlüne, onun sünnetine, sizden olan ülülemre, İslâmî düzeni yürüten yetkililere, uzmanlara itaat edin. Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz, Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman ediyorsanız eğer, Allah'a, kitabına ve Rasûlüne, sünnetine başvurun. Bu daha hayırlı ve doğuracağı sonuçlar bakımından daha güzeldir.

★ [60] Sana indirilene Kur'ân'a, senden önce indirilenlere, diğer kutsal kitaplara inandıklarını ileri sürenleri görmüyor musun? Tâğûta, şeytanî güçlere ve düzenlere inanmamaları kendilerine emrolunduğu halde, onun hâkimiyetine teslim olmak istiyorlar. Şeytan da onların, bir daha dönemeyecekleri kadar haktan uzaklaşmalarının, dalâleti, sapıklığı tercihlerinin önünü açmak istiyor.

[61] Onlara:

"-·Allah'ın indirdiğine, Kur'ân'a ve ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur Allah'ın tek yetkili Rasûlüne, onun sünnetine gelin, onlara başvuralım" denildiği zaman müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıkların, se-nin faaliyetlerine karşı daha ağır tedbirler aldıklarını görürsün.

[62] Daha önce yaptıkları kötülükler, işledikleri günahlar yüzünden başlarına bir felâket gelince, cezaya maruz kaldıklarında, nasıl da sana gelirler. Allah'a yeminler ederek:

"- Biz sadece iyilik etmek, müslümanlara hizmette bulunmak ve uyum sağlamak istedik" derler.

[63] Onlar, Allah'ın kalplerindeki, akıllarındaki asıl niyetlerini bildiği kimselerdir. Onların mazeretlerini kabul etme, onların faaliyetlerine karşı tedbir al. Onlara öğüt ver, sorumluluklarıyla ilgili uyarılarda bulun. Onlara, kendileriyle ilgili ruhlarına tesir edecek, etkili, açık sözler söyle.

[64] Biz, hangi Rasûlü, hangi peygamberi özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdikse, Allah'ın bilgisi emirleri ve yasaları dahilinde sırf itaat edilsin, tebliğine, teşriine, sünnetine uyulup uygulansın diye gönderdik. Eğer onlar günah işleyerek kendilerine, birbirlerine zulmettikleri, haksızlık ettikleri zaman sana gelseler de, Allah'tan bağışlanmalarını dileselerdi, Allah'ın Rasûlü de onlar için Allah'tan bağışlanma dileseydi, Allah'ı, kendilerini tevbeye, itaate sevkedici, tevbelerini kabul edici ve merhametli bulurlardı.

[65] Hayır, hayır, Rabbine yemin olsun ki, onlar aralarındaki çekişmeli, ihtilâflı konularda, seni hakem yapmadıkça, senin icraatından, uygulamandan dolayı içlerinde hiçbir burukluk duymaksızın, tam bir teslimiyetle boyun eğmedikçe iman etmiş olmayacaklar.

66 Eğer onlara:

"-Uğrumuzda kanlarınızı dökün, canlarınızı feda edin, yurtlarınızı terk ederek göç edin" diye emretmiş, bunu bir yazılı kural haline getirmiş olsaydık, içlerinden pek azı müstesna bunu yapmazlardı. Eğer kendilerine verilen öğüdü, sorumluluklarıyla ilgili yapılan uyarıyı dikkate alarak yerine getirselerdi, bu onlar için hem daha hayırlı olur, imanlarını daha çok pekiştirir, itibarlarını daha da yükseltirdi.

67 O zaman, nezdimizden onlara büyük mükâfat verirdik.

68 O zaman, onları doğru, muhkem, güvenli yolda, İslâmî hayatta başarıya ulaştırırdık.

69 Kimler Allah'a ve ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasûlüne itaat ederse, Kur'an ve sünneti uygularsa, işte onlar, Allah'ın kendilerine kitap ve şeriat verdiği, lütuflarda bulunduğu peygamberler, sıddıklar, kutsal kitapları bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren güvenilir, örnek önderler, doğruları konuşan şâhitler, şehitler ve dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi müslümanlarla, sâlih kimselerle beraberdir. Bunlar ne güzel arkadaştır.

70 Bu lütuflar Allah'tandır. Her şeyi bilen olarak Allah yeter.

★ 71 "- Ey iman edenler, düşmana karşı her türlü savunma tedbirinizi alın. Küçük birlikler halinde hızlı hareket edin veya topyekün evlerinizden fırlayarak seferber olun."

72 İçinizden bazıları cihad konusunda kesinlikle ağırdan alırlar, ayak sürürler. Eğer sizin başınıza bir felâket gelirse:

"- Allah bana lütfetti de, onlarla beraber bulunmadım" der.

73 Eğer Allah'tan size bir lütuf ve zafer ihsan edilirse, sanki onunla sizin aranızdaki sevgi, yalancıktan değilmiş gibi,

"- Keşke onlarla beraber olsaydım da, mutlu olup, büyük bir ganimete kavuşsaydım" der.

74 Âhiret hayatı, ebedî yurt karşılığında dünya hayatının süflî zevklerini, debdebesini terk edenler, hiçe sayanlar, Allah yolunda, İslâm uğrunda savaşsınlar. Kim Allah yolunda, İslâm uğrunda savaşır, öldürülür veya zafer kazanırsa biz ona büyük mükâfatlar vereceğiz.

75 Nerde kaldı müslümanlığınız, niçin Allah'ın emrinden uzak duruyor:

"- Ey Rabbimiz, bizleri, idarecileri baskı, zulüm ve işkence yapan bu memleketten çıkar, özgürlüğümüze kavuştur, bize tarafından idareciler, sahipler, koruyucular gönder, bize katından yardım edenler yolla" diye yalvarıp duran, temel hak ve hürriyetleri kısıtlanmış, baskıcı, zâlim idareler altında ezilen çaresiz erkeklerin, kadınların ve çocukların kurtarılması uğrunda, Allah yolunda, İslâm uğrunda ordular yola çıkarmıyor, savaşmıyorsunuz?

76 İman edenler, Allah yolunda, İslâm uğrunda savaşırlar. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler ise Tâğût'un, şeytanî güçlerin ve düzenlerin Allah'ın emirlerini benimsemeyen idarelerin uğrunda savaşırlar. O halde siz, şeytanın, şeytanî güçlerin liderlerine, koruyucularına, dostlarına karşı savaşın. Şeytanın, şeytanî güçlerin yaptığı örtülü savaş taktikleri zayıftır.

★ 77 Kendilerine:

"- Müşriklerle fiilî çatışmaya girmekten kaçının, savaşı aklınızdan çıkarın, namazı âdâbına riayet ederek, aksatmadan kılın, vicdanınızı, servetinizi, sosyal bünyenizi arındıran, berekete vesile olan zekâtı verin" denilen kimseleri görmüyor musun? Kendilerine savaşmak, yazılı emir halinde farz kılınınca, onlardan bir grup, Allah'tan korkar gibi, yahut daha fazla bir korku ile insanlardan korkuyorlar.

"- Rabbimiz, savaşı bize niçin yazılı bir emir haline getirdin? Ne olurdu bize azıcık bir müddet daha tanımış olsaydın" dediler. Sen de:

"- Dünya zevki azdır. Âhiret hayatı ebedî yurt ise, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler için daha hayırlıdır. Kıl kadar da, haksızlığa uğramayacaksınız" de.

78 Nerede olursanız olun, sarp ve muhkem kalelerde bile olsanız, ölüm gelir, sizi bulur. Onlara bir iyilik dokunursa:

"- Bu Allah tarafındandır" derler. Başlarına bir belâ gelirse eğer,

"- Bu sendendir" derler. Sen:

"- Hepsi Allah tarafındandır" de. Bu kavim, bu toplum neye güveniyor da, hiç söz anlamaya yanaşmıyor.

79 Sana gelen iyilik Allah'tandır. Başına gelen belâ ise kendindendir. Biz seni, insanların iyiliği, kurtuluşu için bir Rasul olarak özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirdik. Bunlara şâhit olarak Allah yeter.

80 Rasûlullah'a itaat eden, tebliğ ettiği Kur'ân'a, teşriine, sünnetine uyup uygulayan Allah'a itaat etmiş olur. Bilesin ki, Kurân'a ve sünnetine itaatten yüz çevirenler, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı istedikleri istikamette yönlendirmeye devam edenler, elimizden kurtulacaklarını zannetmesinler. Biz seni onların üzerinde bir inzibat olarak görevlendirmedik.

81 Sana:

"- Baş üstüne, emrin yerine getirilecek, devletine itaat edilecektir" derler. Senin yanından ayrılınca da, içlerinden bir kısmı geceleyin gizlice, gündüz senin söylediklerinin aksini tasarlarlar. Allah da onların gece gizlice tasarladıklarını yazar, kaydeder. Sen onların faaliyetlerine karşı tedbir al, sonuçlarını Allah'tan bekle, Allah'a güvenip dayan, işlerini Allah'a havale et. Hâmi ve güvence olarak Allah hepsine yeter.

82 Hâlâ Kur'an üzerinde gerektiği gibi düşünüp kendilerine neler kazandırabileceğini hesap edemeyecekler mi? Eğer Kuran, Allah'tan başkası tarafından indirilmiş olsaydı, onda birçok çelişkiler, tutarsızlıklar bulurlardı.

83 Onlara güven ve korkuyla, emniyet ve tehdit ile ilgili stratejik bir haber gelince bu bilgileri yayarlar. Halbuki bu tür bilgileri ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulullah'a ve kendi içlerinden, başlarında bulunun ülülemre, savunma görevini yürüten yetkililere (askerî uzmanlara, emniyet ve istihbarat yetkililerine) götürselerdi, bu bilgilerden sonuç çıkarma yeteneğinde olan uzmanlar, devleti, milleti, ümmeti ilgilendiren emniyetin ve tehdidin mahiyetini anlarlar, stratejik bir değerlendirme yaparlardı. Allah'ın size lütuf ve rahmeti olmasaydı, çok azınız hariç, hepiniz şeytana, şeytanî güçlere uyardınız, aldatılırdınız.

84 O halde, Allah yolunda, İslâm uğrunda savaş. Sen sadece kendinden sorumlusun. Mü'minleri de savaşa teşvik et. Umulur ki, Allah kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin güçlerini kırar. Güçlü olan Allah'tır. En şiddetli cezalandıracak olan da O'dur.

85 Kim hayırlı bir işe aracılık eder, haklı bir meselenin çözümünde üstün çaba gösterirse, onun kazandıracağı nimetlerden pay ve sevap kazanır. Kim de kötü bir işe aracılık eder, haksız bir mesele için koşuşturursa onun da işin vebalinden sorumluluğunu gerektiren bir payı olur. Allah her şeyi denetler, amelleri kaydeder, karşılığını verir.

86 Size kazadan, belâdan esenlik, sağlık ve mutluluk dileğinde bulunulduğunda, teşekkür edildiğinde, selam verildiğinde, saygı gösterildiğinde, daha güzeliyle esenlik, sağlık mutluluk dileğinde bulunun, selâmlayarak, saygı göstererek, teşekkür ederek ona karşılık verin, yahut aynı ile mukabelede bulunun. Allah inceden inceye her şeyin hesabını yapar, karşılığını verir.

87 O Allah'tır, Allah. O'ndan başka ilâh yoktur. Elbette hesaba çekmek üzere sizi kıyamet gününe toplayıp getirecektir. Böyle bir günün gerçekleşmesinde, hesaba çekilmenizde şüphe yoktur. Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?

★ 88 Nedir bu şaşkınlığınız, müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münafıklar konusunda iki gruba ayrılıyorsunuz? Allah, onları, yaptıkları kötülükler, işledikleri günahlar, hak ettikleri cezalar sebebiyle, ters çevirerek ayıplarını açığa çıkarmıştır. Allah'ın hak yoldan uzaklaşmalarının, dalâleti tercihlerinin önünü açtığı akıllı ve sorumlu kimseleri, siz doğru yola mı getirmek istiyorsunuz? Allah'ın, hak yoldan uzaklaşmalarına, dalâleti tercihlerine özgürlük tanıdığı akıllı ve sorumlu kimseler için, sen bir çıkış yolu bulamazsın.

89 Sizin de, kendileri gibi, kulluk sözleşmenizdeki ortak taahhütlerinizi, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincinizi şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar etmenizi, küfre saplanmanızı istediler ki, onlarla müsavi olasınız. Onlar Allah yolunda baskı, zulüm ve işkencenin hâkim olduğu memleketlerinden özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret edinceye kadar, onlardan hiçbirini, kamu görevlerini icraya yetkili kılmayın, candan dost, müttefik edinmeyin. Eğer bundan yüz çevirirler, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı istedikleri istikamette yönlendirmeye devam ederlerse, onları yakalayın ve bulduğunuz yerde öldürün. Onlardan hiçbirini candan dost, müttefik ve yardımcı edinmeyin, işlerinizin başına getirmeyin.

90 Ancak, aranızda antlaşma olan bir kavme sığınanlar, ne sizinle, ne de kendi kavimleriyle savaşmayı içlerine sindiremeyip, darlanarak size gelenler, müstesna. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, onları sizin başınıza musallat ederdi de, sizinle savaşırlardı. Artık onlar, sizden uzak dururlar, sizinle savaşmayıp, size barış teklif ederlerse, bu durumda Allah, size, onların aleyhinde olabilecek bir ruhsat vermemiştir.

91 Hem sizden, hem de kendi kavimlerinden emin olmak isteyen başkalarını da göreceksin. Fitne çıkarmak, ortalık bulandırmak, inkâra, küfre yardımcı olmak, müslümanların kanına girmek için davet olunduklarında balıklama dalarlar. Sizden uzak durmazlar, size barış teklif etmezler, ortalık karıştırmaktan da ellerini çekmezlerse, onları yakalayın, bulduğunuz yerde onları öldürün. İşte onların aleyhine, size, apaçık bir ferman, bir yetki verdik.

★ 92 Hata ile öldürmenin dışında, bir mü'minin diğer bir mü'mini öldürmeye hakkı yoktur.

Hata ile bir mü'mini öldüren kimsenin mü'min bir köleyi esaret boyunduruğundan kurtararak hürriyetine kavuşturması ve ölenin ailesine, vârislerine teslim edilebilecek bir diyet vermesi gerekir. Diyeti, imanda sadâkatlerinin ve kemallerinin ifadesi olan sadakaya, malî mükellefiyetlere sayarak bağışlamaları müstesna. Bu durumda diyet vermez.

Öldürülen mü'min olmakla beraber, sizinle savaş halinde olan bir kavmin içinde yaşıyorsa, öldürenin bir köleyi esaret boyunduruğundan kurtararak hürriyetine kavuşturması gerekir.

Öldürülen, aranızda anlaşma olan bir kavimdense, öldürenin, ölenin ailesine teslim edilebilecek bir diyet vermesi ve mü'min bir köleyi esaret boyunduruğundan kurtararak hürriyetine kavuşturması gerekir.

Bunlara gücü yetmeyip, bunları bulamayana da, Allah tarafından tevbesinin, günah işlemekten vazgeçip kendisine itaate yönelişinin kabulü için, peşpeşe iki ay oruç tutması gerekir. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

93 Kim bir mü'mini, imanından dolayı, kasten öldürürse, cezası, içinde ebediyyen kalacağı Cehennem'dir. Allah ona gazab ve lânet etmiştir. Ona büyük bir azap hazırlamıştır.

94 Ey iman edenler, Allah yolunda savaşa çıktığınız zaman, dostu düşmanı ayırt etmek için, iyi anlayıp dinleyin, iyice araştırın. Size boyun eğdiğini, İslâm'a girdiğini duyurana, dünya hayatının geçici menfaatine göz dikerek:

"- Sen mü'min değilsin" demeyin. Allah katında çok ganimetler vardır. Önceden siz de onlar gibiydiniz. Allah size lütufda bulundu. O halde, iyi anlayıp dinleyin. Şüphesiz Allah, işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

95 Mü'minlerden, özür sahibi olanlar dışında, evlerinde oturanlarla, malları ve canlarıyla Allah yolunda, İslâm uğrunda cihad edenler bir olmaz. Allah malları ve canlarıyla cihad edenlere, dünya ve âhirette imtiyazlar tanıma lütfunda bulunmuştur. Allah bütün müslümanlara en güzel makamlar, mevkiler, göz alıcı mükâfatlar va'-detmekle birlikte, hayatlarını ortaya koyan, konuşan, yazan, hesapsız servet harcayan mücahitleri, büyük mükâfat vererek evlerinde oturanlara üstün kılmıştır.

96 Onlara rızasının gereği, cennette derece derece yüksek makamlar vererek, bağışlama ve rahmetiyle üstün kılmıştır. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

★ 97 Haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkmayarak, hicret etmeyerek, zâlim idareler altında yaşayanların, kendilerine zulmedilmesine aldırmayanların ruhlarını alırken, melekler:

"- Hangi milletin içinde, nasıl bir yerde idiniz?" diye sorarlar. Bunlar:

"- Biz yeryüzünde temel hak ve hürriyetleri kısıtlanmış, baskıcı, zâlim idareler altında ezilen çaresizlerdik" diye cevap verirler. Melekler de:

"- Allah'ın ülkesi geniş değil miydi? Hürriyetlerinize sahip çıksaydınız, devletinizin değerini bilip, baskılara boyun eğmeyerek özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret etseydiniz ya!" derler. İşte onların mekânları Cehennem'dir. Orası ne kötü bir cezalandırma ve nihaî dönüş yeridir.

98 Ancak gerçekten çaresiz kalan, çare icat edecek gücü olmayan, bir çıkış yolu bulamayan erkekler, kadınlar ve çocuklar bu ihtarlara muhatap değildir.

99 İşte bunları, Allah'ın affetmesi umulur. Allah çok affedici, çok bağışlayıcıdır.

100 Allah yolunda baskı, zulüm ve işkencenin hâkim olduğu memleketlerinden, özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret eden kimse, yeryüzünde, İslâm'a, müslümanlara hayat hakkı tanımayanları dize getirecek birçok kaleler, stratejik bölgeler, imkânlar, bolluk, güç ve özgürlükler bulur. Kim, Allah ve Rasulü uğrunda baskı, zulüm ve işkencenin hâkim olduğu memleketlerinden, özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret ederek evinden çıkar da, sonra kendisine ölüm gelir çatarsa, artık onu mükâfatlandırmak Allah'a vacip olur. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

★ 101 Yeryüzünde ticaret ve rızkınızı kazanmak için sefere çıktığınız zaman, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin, size baskı, zulüm ve işkence etmesinden endişe ederseniz, namazı kısaltmanızda size bir vebal yoktur. Şüphesiz kâfirler, sizin apaçık düşmanınızdır.

102 Sen de içlerinde bulunup onlara namaz kıldırdığın zaman, onlardan bir kısmı seninle beraber namaza dursunlar, silâhlarını yanlarına alsınlar, böylece secdeye vardıklarında, diğerleri arkanızdan sizi emniyete alsınlar. Sonra henüz namazını kılmamış olan diğer grup gelip, seninle beraber namazlarını kılsınlar. Onlar da tedbirlerini ve silâhlarını alsınlar. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, siz silahlarınız ve eşyanızla ilgili boş bulunsanız da, üstünüze âni bir baskın yapsalar, arzusunda bulunurlar.

Yağmurdan dolayı sıkıntıya düşerseniz, yahut hasta iseniz, silahlarınızı bırakmanızda size bir vebal yoktur. Yine de tedbirinizi alın. Şüphesiz Allah kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler için alçaltıcı, zillete düşürücü bir azap hazırlamıştır.

103 Namazı kıldıktan sonra, ayakta, yürürken, meclislerde otururken, yanlarınız üzerinde yataklarınızda yatarken, Allah'ı zikre, şükre devam edin. Huzura kavuşunca da, namazı âdâbına, riayet ederek, aksatmadan kılın. Namaz, mü'minlere yazılı bir emir halinde, vakitleri belli bir farzdır.

104 Düşman ordusunu, düşman kavmi takipte gevşeklik göstermeyin. Eğer siz acı çekiyorsanız, onlar da sizin çektiğiniz gibi acı çekmektedir. Üstelik, siz Allah'tan, onların ümit etmedikleri şeyleri umuyorsunuz. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

★ 105 Allah'ın sana gösterdiğini, öğrettiğini esas alıp, insanlar arasında idareci, hâkim ve hakem olarak, icraat yapasın diye sana kitabı, Kur'ân'ı gerekçeli, hikmete dayalı olarak, toplumda hakça düzeni gerçekleştirmen için indirdik. Hâinlerin, haksızların savunucusu olma.

106 Haklı kimselerin taleplerine verdiğin olumsuz cevaptan dolayı Allah'tan bağışlanma dile. Allah dua ve niyazda bulunanları affeder, tevbe edip kendisine boyun eğenlere karşı da merhametlidir.

107 Kendilerine, birbirlerine hıyânet edenler, haksızlık edenler adına savunma yapma. Allah hâinliği, haksızlığı alışkanlık haline getirmiş, bilerek günah işlemekte ısrar edenleri, zarara girenleri sevmez.

108 Münâfıklar, insanlardan çekinerek yaptıklarını gizlerler, Allah'tan gizlemezler, gizleyemezler. Onlar geceleyin, onun razı olmayacağı sözü tasarlarlarken, Allah onların konuştuklarını işitiyor. Allah onların işledikleri amelleri, ilmiyle kudretiyle abluka altına almıştır.

109 Bakın ey mü'minler, siz, dünya hayatında münafıklar adına savunma yapıyorsunuz. Peki, kıyamet günü, Allah'ın huzurunda onlar adına kim savunma yapacak? Yahut yanlarında bulunarak onları kim himaye edecek?

110 Kim bilinçli olarak bir kusur işler, yahut kendine haksızlık eder, sonra Allah'tan bağışlanma dilerse, Allah'ı, çok bağışlayıcı, çok merhametli bulur.

111 Kim bile bile bir günah işlerse, onu ancak kendi aleyhine işleyip sırtına yüklenmiş olur. Allah herşeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

112 Kim de bir hata veya bile bile bir günah işler, sonra suçsuz birinin üstüne atarsa, muhakkak ki büyük bir iftirada bulunmuş, bilerek apaçık bir günah işlemiş olur.

★ 113 Allah'ın sana lütfu ve rahmeti olmasaydı, onlardan bir grup senin haktan uzaklaşmanın dalâleti, helâki tercihinin önünü açabilirdi. Onlar kendilerinden başkasının hak yoldan uzaklaşmasının dalâleti tercihinin önünü açamazlar. Sana hiçbir zarar veremezler. Allah sana kitabı, Kur'an'ı, hikmeti, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisini, sünnetini ve sana bilmediğini öğretmiştir. Allah'ın sana olan lütfu büyüktür.

114 Sadaka-zekât müessesesini, malî işleri yürütenlerin, yahut meşrû, İslâmî kurallarla örtüşen örfü adâleti uygulayarak kamu düzenini sağlayanların, iyilik yaptıranların yahut insanlar arasındaki din ve dünya işlerini sosyal ilişkilerini düzelten, geliştirenlerin dışında şeffaf olunması gereken konularda insanların, kamu görevlilerinin, aralarında gizli konuşmalarının çoğunda hayır yoktur. Kim bunları sırf Allah'ın rızasını kazanmak için yaparsa, ona büyük mükâfatlar vereceğiz.

115 Kim, kendisine haklar sağlayan, doğru hak yol, Allah'ın kitap ve peygamberle gösterdiği yol açıkça ortaya konduktan sonra, ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulullah'a, sünnetine karşı çıkar mü'minlerin yolundan İslâmî hayat tarzından ayrılıp, başka bir yola giderse, onu tercih ettiği, sorumluluğuna katlandığı yolda bırakırız. Onu Cehennem'e yaslarız. Orası ne kötü bir cezalandırma ve nihaî bir dönüş yeridir.

★ 116 Allah, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında kendisine ortak koşulmasını, Allah'a imanın gerektirdiği esasların inkâr edilmesini bağışlamayacaktır. Bunun dışındaki, bunun altındaki büyük-küçük günahları, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimse için bağışlar. Kim, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşarsa, haktan büsbütün sapmış olur.

117 Onlar, Allah'ı bırakıp, kulları durumundaki yalnız dişi tanrılara yalvarırlar. Böylece ancak, inatçı şeytandan dilekte bulunmuş olurlar.

118 Allah şeytana lânet etti de, O:

"- Yemin ederim ki, kullarından belli bir kesimi kendime bende haline getireceğim" dedi.

119 "- Onların haktan uzaklaşmalarının, dalâleti tercihlerinin önünü açacağım. Mutlaka onları boş kuruntulara sevkedeceğim, kesinlikle onları idare edeceğim, sağmal hayvanların kulaklarını yaracaklar, putlar için bel yapacaklar. Şüphesiz onlara emredeceğim de, Allah'ın koyduğu dini, düzeni, yaratılışa uygun özellikleri, kanunları, safiyeti, masumiyeti, yapılan taahhüdü, kurulan düzeni bozarak değiştirecekler." Kim Allah'ı bırakarak kulu durumundaki şeytanı, şeytanî güçleri dost, veli, koruyucu edinir, hâkimiyetine girerse, apaçık bir zarara, ziyana uğramış olur.

120 Şeytan onlara söz verir ve onları ümitlendirir. Şeytanın, şeytanî güçlerin onlara söz vermesi aldatmacadan başka bir şey değildir.

121 İşte onların mekânları Cehennem'dir. Ondan kaçıp kurtulacak bir yer de bulamayacaklar.

[122] İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri, altlarından ırmaklar akan Cennet konaklarına koyacağız. Orada ebedî yaşayacaklar. Bu, Allah'ın doğru, gerçek va'didir. Allah'tan daha doğru sözlü kim olabilir?

[123] Ne sizin kuruntularınız, ne de ehl-i kitabın kuruntuları gerçekleşecektir. İnsanları Allah'ın azabından kurtaracak olan imanları, amel-i sâlihleridir. Kim bilinçli olarak bir kötülük yaparsa, dünyada da âhirette de onun cezasını görür. Kendisi için Allah'ın dışında kulu durumundakilerden veli de, koruyucu da, yardım eden de bulamaz.

[124] Erkek olsun, kadın olsun, kimler de mü'min olarak gevşekliği bırakıp, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarından, İslâmî düzenden sorumlu olduğu kısmını hayata geçirirler, iş barışı içinde, bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak, nimetin-ürünün kendisini ilgilendiren alanda bollaşmasını sağlarlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olurlar, cârî-kalıcı hayırlardan-sâlih amellerden imkânları dahilindekileri işlerlerse, işte onlar Cennet'e girerler. Zerre kadar da haksızlığa uğratılmazlar.

[125] İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idareci, askerî erkân ve bir müslüman olarak, varlığını benliğini Allah'a teslim ederek hükmüne razı olandan, hakka ve tevhide yönelik İbrâhim'in dinine, sünnetine, İslâm dinine, İslâm medeniyetine, şeriatına tâbi olandan kim daha güzel dindardır? Allah İbrâhim'i dost edinmiştir.

[126] Göklerdeki varlıklar ve imkânlar ve yerdeki varlıklar ve imkânlar Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. Allah herşeyi ilmiyle kudretiyle çepeçevre kuşatmıştır.

★ [127] Senden, kadınların, kızların durumları, meseleleri ile ilgili açıklama yapmanı istiyorlar. Sen:

"- Onlara ait hükmü size Allah açıklıyor. Kendilerine yazılı olarak tanınmış hakları vermeyip nikâhlamak istediğiniz yetim kızlar, hür dul kadınlar ve çaresiz zavallı çocuklar hakkında Kur'an'da size okunan diğer ayetlerle birlikte şu açıklamayı da yapıyor: Yetimleri himayede, sosyal adâleti, sosyal güvenliklerini, refah paylarını artırarak teminde, yetim haklarına riayette ve yetim mallarını idarede adâletle muamele etmenizi emrediyor. Yerine getireceğiniz ilâhi emirlerin, onlara yapacağınız iyiliklerin, ihsanın, izzetin, ikramın hepsini Allah biliyor, mükâfatsız bırakmayacak." de.

128 Eğer bir kadın, kocasının kurulu aile düzenini bozmasından yahut kendisine ilgisiz davranmasından endişe ederse, boşanmaksızın aralarında bir anlaşma yaparak evliliklerini devam ettirmelerinde, sosyal ilişkilerini yeniden düzenlemelerinde, geliştirmelerinde onlara günah yoktur. Sulh, ayrılmaktan ve geçimsiz yaşamaktan daima hayırlıdır. Nefisler ihtiraslı davranmaya her zaman hazırlıklıdır.

Eğer iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarınıza, ilişkilerinize, görevlerinize, hayatınıza yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinizde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan müslüman olur, Allah'a sığınır, emirlerine yapışır, günahlardan arınıp, azaptan korunur, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olursanız bilin ki, Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

129 Üzerine düşüp uğraşsanız da, kadınlar arasında âdil davranmaya asla gücünüz yetmez. Aman ha, birisine tamamen kapılıp da, diğerini askıya alınmış gibi, ortada bırakmayın. Böyle durumlarda, bozulan aile dirliğini ve düzenini sağlar, din ve dünya işlerinizi, sosyal ilişkilerinizi düzeltir, geliştirir, Allah'a sığınır, emirlerine yapışır, günahlardan arınıp, azaptan korunur, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olursanız, Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

130 Eğer eşler birbirlerinden ayrılırlarsa, Allah bol nimetinden her birini zenginleştirir. Allah'ın lütfu ve rahmeti geniştir. Merhamet sahibi ve hükümrandır.

131 Göklerdeki ve yerdeki varlıklar ve imkânlar Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. Andolsun ki, sizden önce kendilerine verilen kutsal kitaplardaki emir ve hükümleri uygulamakla sorumlu tutulanlara ve size:

"- Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun" diye tavsiye ettik. Eğer kulluk sözleşmenizdeki ortak taahhütlerinizi, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincinizi şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar ile nankörlük ederseniz, bilin ki, göklerdeki ve yerdeki varlıklar ve imkânlar tamamen Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. Allah size muhtaç olmayacak kadar zengindir. Ziyadesiyle övgüye lâyıktır.

132 Göklerdeki ve yerdeki varlıklar ve imkânlar tamamen Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. Hâmi ve güvence olarak Allah hepsine yeter.

133 Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsa, sizi yok eder, ey insanlar! Yerinize de başka nesiller, başka kavimler getirir. Allah'ın buna gücü kudreti yeter.

134 Kim dünya menfaati isterse, bilsin ki, dünya ve âhiret, ebedî yurt mükâfatı sadece Allah katındadır. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir, görür.

★ 135 Ey iman edenler, Allah adına Kur-ân'ı bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir örnek önderler, Allah için doğruları konuşan şâhitler olarak, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî düzeni adâletle yaşatanlar, ayakta tutanlar, sosyal adâleti, sosyal güvenliği sağlayanlar, refah payını artırarak dengeli dağıtanlar olun; kendinizin, yandaşlarınızın, ana-babanızın, akrabalarınızın aleyhinde de olsa, düzenin kurallarını aksatmadan uygulayın. Zengin ve fakir de olsalar uygulamada ayırım gözetmeyin; şunu bilin ki, Allah onlara sizden daha yakındır.

Haktan ve adâletten ayrılarak şahsî arzu ve ihtiraslarınıza uymayın. Dilinizi eğip bükerek, doğru şâhitlik etmezseniz; şâhitlik etmekten çekinirseniz, bilin ki, Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

136 Ey iman nimetine kavuşanlar, Allah'a, Rasûlüne, Rasûlüne bölüm bölüm indirdiği kitaba, Kur'ân'a, daha önce indirdiği kitaplara hakkıyla iman edin.

Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, Rasullerini, son günü, âhiret gününü inkâr ederse, büsbütün haktan uzaklaşarak sapmış olur.

137 Sözde iman edip sonra kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenleri, sonra yine sözde iman edip tekrar küfür bataklığına saplananları, sonra da Allah'ın rasûlüne savaş ilan ederek İslâm'ın gelişmesini, müslümanların ilerlemesini engelleyerek inkârda, küfürde ileri gidenleri, Allah ne bağışlayacak, ne de onlara doğru yolu gösterme lütfunda bulunup başarıya ulaştıracaktır.

138 Müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münafıklara, kendileri için can yakıp inleten, derilerini kavuran müthiş bir azap olduğunu haber ver.

139 Şuurlu ve kâmil mü'minleri bırakıp, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri candan dost, müttefik, veli edinenler, kâfirleri kendilerine hâkim hale getirerek işlerini, onların ellerine bırakanlar, onların yanında izzet ve şeref mi arıyorlar?

Bilsinler ki, izzet ve şeref, kudret ve hükümranlık bütünüyle Allah'a aittir.

140 Allah, kitapta, Kur'an'da size şu hükümleri indirdi: Allah'ın âyetlerinin inkâr edildiğini, âyetlerle alay edilip, üzerlerinde ileri geri konuşulduğunu işittiğiniz zaman, onlar, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler başka bir söze dalıncaya, başka bir konuya geçinceye kadar onlarla beraber oturmayın. Yoksa, siz de onlara benzersiniz. Elbette Allah müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıkları ve kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri toplu olarak Cehennem'de bir araya getirecektir.

141 Gözleri üstünüzde olanlar, size Allah'tan bir zafer nasip olursa:

"- Biz sizinle beraber değil miydik?" derler. Şâyet kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin zaferden bir payı olursa,

"- İstesek sizi yenemez miydik? Mü'minlerden taraf olmamakla, sizi onlardan korumuş olmuyor muyuz?" derler.

Allah, kıyamet günü aranızda hükmünü verecektir. Allah, mü'minlerin aleyhine kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere bir imkân, bir fırsat vermeyecektir.

★ 142 Müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münafıklar Allah'ın hilelerini başlarına belâ ettiğini göre göre, Allah'ı aldatmaya çalışıyorlar.

Onlar namaza kalktıkları zaman üşenerek kalkarlar. İnsanlara gösteriş yaparlar. Allah'ı pek az zikrederler Allah'a pek az şükrederler, pek az ibadet ederler.

143 Küfür ile iman arasında bocalamaktadırlar. Ne mü'minlere bağlanırlar, ne de şu kâfirlere.

Allah kimin haktan uzaklaşmasına, dalâleti tercihine özgürlük tanırsa, sen ona bir kurtuluş yolu, bir çıkış yolu bulamazsın.

144 Ey iman nimetine kavuşanlar, şuurlu ve kâmil mü'minleri bırakıp, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri kamu görevlerini icraya yetkili kılmayın, candan dost, müttefik, veli edinmeyin. Böyle bir şey yaparak, Allah'a aleyhinize kullanacağı apaçık bir delil mi vermek istiyorsunuz?

145 Müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münafıklar Cehennem'in en alt katındadır. Onlara, asla bir yardım eden bulamayacaksın.

146 Ancak, tevbe edenler, günah işlemekten vazgeçip, Allah'a itaate yönelenler, iyi ve ıslah olanlar din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzelterek, geliştirerek yaşayanlar Allah'ın emirlerine, şeriatına sımsıkı sarılarak himayesine sığınanlar, Allah için dinlerine, samimi olarak bağlananlar, işte bunlar mü'minlerle beraberdir. Allah mü'minlere büyük mükâfat verecektir.

147 Eğer siz nimetlerine şükreder ve Rasulüne indirdiği Kur'an'a iman ederseniz, size azap etmekle Allah'ın eline ne geçecek? Allah şükredenlerin mükâfatını verir, her şeyi bilir.

148 Allah, mahkeme huzurunda, devlet yetkilileri önünde, zulme uğrayan, zarar gören tarafından dile getirilen bilgilerin dışında, kötülüğün açıkça söylenmesini, ilanını, yayılmasını sevmez. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir.

149 Bir hayrı, bir iyiliği açıklar veya gizlerseniz, size yapılan bir kötülüğü görmezlikten gelir, affederseniz, bilin ki Allah çok affedicidir ve herşeye gücü kudreti yeter.

150 Allah ile Rasullerinin arasında ayırım yapmak isteyerek, Allah'ı ve Rasullerini inkâr edenler,

"- Bir kısmına iman ediyoruz, bir kısmını inkâr ediyoruz" diyenler, iman ile küfür arasında bir yol tutmak isteyenler kâfirdir.

151 Onlar, işte onlar kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas eden katmerli kâfirdirler. Biz kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere alçaltıcı, zillete düşürücü bir azap hazırladık.

152 Allah'a ve Rasullerine iman edenler, onlardan hiçbirinin arasında ayırım yapmayanlara, işte onlara mükâfatlarını Allah verecektir. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

★ 153 Ehl-i kitap senden, kendilerine gökten bir kitap indirmeni istiyor. Onlar Mûsâ'dan, bundan daha büyüğünü istemişlerdi.

"- Bize Allah'ı açıkça göster" demişlerdi.

Haksızlıkları sebebiyle onları yıldırım çarptı.

Üstelik de, kendilerine apaçık deliller geldikten sonra, buzağıyı tanrı edindiler. Biz, bunu da sorgusuz sualsiz affettik. Mûsâ'ya âşikâr ilâhî bir yetki, bir güç verdik.

154 Kesin sözlerini, taahhütlerini aldığımız sırada Tûr'u üstlerine kaldırdık. Onlara:

"- Kapılardan, şehrin giriş noktalarından saygıyla, birlikte secde ederek girin" dedik. Onlara:

"- Cumartesi yasağını çiğnemeyin" dedik. Onlardan ağır, sorumluluklar gerektiren bir taahhüt almıştık.

155 Verdikleri kesin sözü, taahhüdü bozmaları, sözlerinden dönmeleri; Allah'ın âyetlerini inkâr etmeleri, haklı bir sebep ortada yokken peygamberleri öldürmeleri,

"- Kalplerimiz, kafalarımız Hakka kapalıdır, Allah'a verdiği taahhüdü yemiştir, kaşarlaşmıştır" demeleri, aslında, küfürleri sebebiyle Allah'ın kalplerini mühürlemesindendir. Azıcık bir kesimi, çok az şeye iman edecekler.

156 Onların kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas ederek inkârları, küfürleri, nankörlükleri ve Meryem'e büyük bir iftirada bulunmaları sebebiyle Allah kalplerini mühürlemiştir.

157 "- Mesih'i, Meryem'in oğlu Îsâ'yı, Allah'ın Rasulünü biz öldürdük" demeleri sebebiyle kalplerini mühürledik.

Halbuki onlar onu öldürmediler, onu çarmıha da germediler. Fakat öldürdükleri onlara Îsâ gibi gösterildi.

Öldürdükleri ile ilgili ihtilâfa düşenler, ondan yana tam bir şüphe içindeydiler. Bu konuda bir bilgileri yoktu. Zan ile karar veriyorlardı. Kesinlikle onu öldürmediler.

158 Aksine Allah, onu, Îsâ'yı kendine yaklaştırdı. Ona yapılan iftiralarla ilgili muhakemeyi, huzurunda alenî yapmayı hükme bağladı. Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

159 Ehl-i kitaptan her biri, ölmeden önce onun ilâh olmadığına, insan neslinden bir Rasul olduğuna, gerçek hüviyetine kesinlikle iman edecektir.

Îsâ da, kıyamet günü onların aleyhinde şâhitlik edecektir.

160 Yahudiliğin takipçilerinden bazılarının zulmü, birçok kimseyi Allah yolundan, İslâm'a girmekten alıkoymaları, Allah yolundaki faaliyetlere engel tedbirler almaları sebebiyle kendilerine, daha önce helâl kılınmış olan helâl ve temiz şeyleri haram kıldık.

161 Kendilerine yasaklandığı halde faiz geliri elde etmeye devam etmeleri, hile, soygun, rüşvet gibi haksız, haram ve dolambaçlı gayri meşru yollarla insanların mallarını yemeleri sebebiyle, kendilerine daha önce helâl kılınmış olan, helâl ve temiz şeyleri haram kıldık. İçlerinden kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere can yakıp inleten müthiş bir azap hazırladık.

162 Ama içlerinden ilimde yüksek payeye erenler, mü'minler, sana indirilene, Kur'ân'a, senden önce indirilenlere, diğer kutsal kitaplara iman ederler. Onlar namazı âdâbına riayet ederek aksatmadan âşikâre kılanlar, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı verenler, Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman edenlerdir. İşte onlara büyük mükâfat vereceğiz.

★ 163 Biz, sana, Nûh'a ve ondan sonraki peygamberlere vahyettiğimiz esasların benzerini, Kur'ân'ı ve muhtaç olduğun bilgileri vahyettik. İbrâhim'e, İsmâil'e, İshak'a, Yâkub'a, torunlarına, Îsâ'ya, Eyyûb'a, Yûnus'a, Hârûn'a ve Süleyman'a da vahyettik. Dâvûd'a da Zebur'u verdik.

164 Kıssalarını daha önce sana anlattığımız Rasuller gönderdik. Kıssalarını sana anlatmadığımız Rasuller de gönderdik. Allah Mûsâ ile gerçekte konuştu.

165 Rahmetimizi, merhametimizi, ihsanımızı, sevgimizi müjdeleyici, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan, uyarıcı olarak Rasuller gönderdik ki, Rasullerden sonra, insanların Allah'a itiraz niteliğinde bir delil ileri sürmelerine mahal kalmasın. Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

166 Fakat Allah sana indirdiğine, Kur'ân'a şâhitlik eder. Onu, Kur'ân'ı kendi ilmi ile, kendi planı dahilinde, kendi iradesiyle indirdi. Melekler de şâhitlik ederler. Şâhit olarak Allah kâfidir.

167 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, insanları Allah yolundan, İslâm'a girmekten, İslâmî hayatı yaşamaktan alıkoyanlar, İslâm'ı engelleme tedbirleri alanlar büsbütün haktan uzaklaşarak dalâlete, sapıklığa düşmüşlerdir.

168 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenleri, kâfirleri, baskı, zulüm ve işkenceyle temel hak ve hürriyetleri kısıtlayarak, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimleri, haksızlık edenleri Allah asla bağışlayacak değildir, doğru yola da iletmeyecek, başarıya ulaştırmayacaktır.

169 Ancak Cehennem'e giden yola iletecektir. Orada ebedî kalacaklar. Bunun icrâsı Allah'a çok kolaydır.

170 Ey insanlar, ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulullah, size Rabbinizden gerekçeli hikmete dayalı indirilen Kur'an ile toplumda hakça düzeni gerçekleştirmek için geldi. O halde, kendi hayrınızı düşünerek, kazançlarınızı hesap ederek iman edin. Eğer inkâr eder, nankörlük yaparsanız, Allah'a zarar veremezsiniz. Bilin ki, göklerdeki ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

171 Ey geçmiş kitapları sahiplenenler, içinizdeki yahudiler gibi Meryem'e zina isnad ederek İsâ'nın peygamberliğini tanımayarak; hristiyanlar gibi İsâ'nın ilâhlığını iddia ederek, haddi aşıp sorumluluk ve cezanızı artırmayın. Allah hakkında da baba olma, oğul edinme, bedenlere girme, değişme ve birleşme iddialarında da bulunmayın. Yalnızca hakkı ve doğruları söyleyin. Mesih, Meryem oğlu İsâ, Allah'ın Rasulüdür, o Allah'ın Meryem'e ilettiği "ol" emrinin eseridir, mûcizesidir, ilâhî lütufla yaratılmış, temiz, Allah'ın rahmetini müjdeleyen onun tarafından dinî, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî hayatı ihya etmek için görevlendirilen bir elçidir. Allah'a ve Rasullerine iman edin.

"- Tanrı üçtür" demeyin. Kendi hayrınıza bundan vazgeçin. Bir tek ilâh vardır, Allah'tır Allah. O, oğul sahibi olmaktan uzak ve münezzehtir. Göklerdeki ve yerdeki varlıkların ve imkânların hepsi Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. Hâmi ve güvence olarak Allah hepsine yeter.

★ 172 Ne Mesih, ne de Allah'a yakın, gözde Melekler asla Allah'ı ilâh tanımaktan, candan müslümanlar olarak Allah'a teslim olmaktan, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet etmekten, O'nun şeriatına bağlanmaktan, O'na boyun eğmekten yüksünerek, burun kıvırarak kaçınmazlar. Kimler Allah'ı ilâh tanımaktan, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanmaktan, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet etmekten yüksünerek, burun kıvırarak kaçınır, büyüklük taslayarak serkeşlik ederlerse, bilsinler ki, Allah onların hepsini huzuruna toplayıp, hesaba çekecektir.

173 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlere, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlara, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlara, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlere, Allah mükâfatlarını tam olarak verecek, lütuf ve kereminden onların mükâfatlarını artıracaktır. O'na kulluktan ve ibadetten yüksünerek, burun kıvırarak kaçınanlar, büyüklük taslayarak serkeşlik edenlere can yakıp inleten müthiş bir ceza verecektir. Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden kendilerine bir dost, bir koruyucu, bir yardım eden de bulamayacaklardır.

174 Ey insanlar, şüphesiz size, Rabbinizden kesin bir delil geldi ve size Allah, insan, kâinat ilişkilerini, ilâhî düzeni açıklayan apaçık bir nur, Kur'ân indirdik.

175 Allah'a iman edip, Kur'ân'a sımsıkı sarılarak himayesine sığınanları Allah rahmetine ve lütfuna mazhar edecektir. Onları, Allah'a çıkan, doğru, muhkem, güvenli yola İslâmî hayata iletecektir.

176 Senden açıklama istiyorlar.

"- Kelâle konusunda, babası ve çocuğu olmayan kimselerin mirasıyla ilgili Allah hükmünü size şöyle açıklıyor:

Eğer çocuğu olmayan bir kimse ölür de, geride bir kız kardeşi bulunursa, terekenin yarısı kızkardeşinindir.

Çocuğu olmayan kız kardeş ölürse, erkek kardeş ona vâris olur.

Eğer ölenin iki kız kardeşi varsa, terekenin üçte ikisi onlarındır.

Eğer erkekli, kadınlı daha fazla kardeş mevcut ise, erkeğe, kadının payının iki katı verilir. Şaşırmamanız için Allah size açıklama yapıyor. Allah kullarının hayrına olan her şeyi biliyor" de.

5. el-MÂİDE SÛRESİ

Üçüncü âyetin dışında,
Hicretin 6-10. yıllarında Medine'de nazil oldu.
120 âyettir.
3. âyet Mekke'de, Veda Haccı'nda,
Cuma günü arefe akşamı nazil oldu.
Adını 112 ve 114. âyetlerdeki
"Mâide"den (sofra) almaktadır.
Bu sûrede,
hac, abdest, gusül, teyemmüm ile ilgili bilgiler,
içki ve kumar yasağı, sözleşmelere bağlılık,
ahlâki ilişkiler, haram ve helâl yiyeceklerle ilgili
hükümler vardır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE
HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Ey iman edenler, akitlerinizin, sözleşmelerinizin icaplarını yerine getirin.

İhramlı iken avlanmayı helâl ve meşrû saymamak şartıyla, Kur'an'da belirtilenlerin dışında kalan ot ile beslenen hayvanların eti size helâl kılındı. Allah dilediği hükmü verir.

2 Ey iman edenler, Allah'ın emirlerine, emirleriyle bağlantılı hususlara, Allah'ın savaşı haram kıldığı aylardaki yasaklara, kurbanlara, Kâbe'ye yapılan bağışlara, boyunlarında gerdânileri, ipleri, tasmaları olan kurbanlık ve sahipli hayvanlara, Rablerinin lütuf ve rızasına ulaşma mertebesini, rızık kazanmayı, ticarî kazanç elde etmeyi umarak, Beyt-i Haram'a, Beytullah'a niyetle yola çıkanlara, saygısızlık ve tecavüzü meşrû hale getirmeyin.

İhramdan çıktığınız zaman avlanabilirsiniz.

Mescid-i Haram'a girmenizi engelledikleri için bir kavme karşı beslediğiniz kin, sizi onlara tecavüze sevketmesin.

İyilik, insanlık, müslümanlık ve takvâda, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmada, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmada yardımlaşın. Bilerek günah işlemekte, zarar vermekte ve düşmanlıkta birbirinize yardım etmeyin. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Allah, inkâr ve isyan suçunuza denk, size âdil ceza verme gücüne sahiptir.

[3] Leş, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına boğazlanan, boğulmuş, sert bir cisimle vurulup öldürülmüş, yuvarlanarak ölmüş, boynuzlanıp ölmüş hayvanlar ile yırtıcı hayvanların parçaladığı hayvanlar -ölmeden yetişip kestikleriniz müstesna- putperest sunaklarında boğazlanmış hayvanlar ve fal oklarıyla kısmet aramanız, geleceğiniz ile ilgili kehanette bulunmanız size haram kılındı. Bütün bunlar fâsıklıktır, günahkâr, isyankâr davranışlardır.

Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, bugün dininizi, şeriatınızı, medeniyetinizi yok etmekten ümit kesmişlerdir. Artık onlardan korkmayın, benden korkun.

Bugün dininizi, şeriatınızı kemâle erdirdim, olgunlaştırdım. Üzerinizdeki nimetimi, dinimi tamamladım. Liyâkatinizden dolayı, hayatınızla içiçe, din olarak, şeriat olarak, medeniyet olarak size İslâm'ı layık gördüm.

Kim açlıktan bunalır, bilerek günah işleme niyeti olmadan bunlardan yemek zorunda kalırsa ona günah yoktur. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

[4] Kendilerine nelerin helâl kılındığını sana soruyorlar.

"- Bütün iyi ve temiz şeyler, kestiğiniz hayvanların etleri size helâl kılındı. Allah'ın size öğrettiğinden öğretip avcı hale getirdiğiniz hayvanların sizin için yakaladıklarından da yeyin ve avın üzerine Allah'ın adını anın, besmele çekin. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Allah çok çabuk hesaba çeker." de.

[5] Bugün size temiz ve iyi şeyler helâl kılındı. Kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce amel edenlerin yiyeceği ve kestikleri hayvanların etleri size helâldir. Sizin yiyeceğiniz de onlara, yahudilere, hristiyanlara helâldir.

Mü'min kadınlardan iffetli olanlarla sizden önce kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce amel edenlerden iffetli, haramdan sakınan, hür kadınlar da, mehirlerini vermeniz şartıyla namuslu olmak, zina etmemek, gizli dost tutmamak kaydıyla size helâldir.

Kutsal kitaplarının hükmünce sorumlu tutulanlarla bir kısım ilişkiler ve alışverişler meşrû da kılınsa, onlardan bazı kadınlar kızlar eşleriniz de olsa, unutulmamalıdır ki, *iman esaslarını, Kur'ân'ın getirdiklerini*, şer'î sorumluluk ve hükümleri inkâr edenlerin amelleri kesinlikle boşa gider. Böyle biri, âhirette, ebedî yurtta hüsrana uğrayanlardan olur.

★ [6] Ey iman edenler, namaz kılacağınız zaman, yüzlerinizi, dirseklerinize kadar ellerinizi yıkayın, başlarınızı mesh edin. Aşık kemiklerine (ayak bileklerine) kadar da ayaklarınızı yıkayın.

Eğer cünüp olduysanız boy abdesti alın, namazınızı kılın.

Eğer hasta, yaralı iseniz veya seferde, seyahatte bulunuyorsanız, yahut biriniz tabiî ihtiyaçlarını gidermişse, yahut da hanımlarınızla ilişkiye girmişseniz, bu hallerde iken, su da bulamazsanız abdest alma veya gusül etme niyetiyle temiz bir toprakla teyemmüm edin, yüzünüzü ve dirseklere kadar ellerinizi toprakla mesh edin, namazınızı kılın.

Allah size güçlük çıkarmak istemiyor. Fakat sizi arındırmak, size ihsan ettiği nimetini tamamlamayı, lenf ve kan dolaşımınızı, bünyenizdeki statik elektriği dengelemeyi, güzelliğinizi ve nurunuzu artırmayı, sağlıklı olmanızı istiyor. Umulur ki, şükredersiniz.

[7] Allah'ın üzerinizdeki nimetini size tevdi ettiği ilâhî değerleri, şeriatı,

"- Sözünü, tebliğini, emirlerini dinliyoruz. Kur'an'a, sünnetine ve devletine itaat ediyoruz" dediğinizde, sizden aldığı taahhüdü, sizinle yaptığı ahdini koruyup kollayarak zayi etmeyin, şükredin. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun, Allah gönüllerdeki sırları bilir.

[8] Ey iman edenler, Kur'ân'ı bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir örnek önderler, adâletli konuşan şahitler olarak Allah adına sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî düzeni, yaşatanlar, ayakta tutanlar, sosyal adâleti, sosyal güvenliği sağlayanlar, refah payını artırarak dengeli dağıtanlar olun.

Bir kavme olan kininiz sizi adâletten ayrılmaya sevketmesin. Adâletli olun, çünkü adâlet takvâya daha yakındır. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranın, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olun. Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

[9] Allah, iman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlere, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlara, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlara, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlere, af, mağfiret ve büyük mükâfatlar va'detmiştir.

10 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına itip örtbas ederek Allah'ın varlığını ve birliğini, kulluk ve ibadeti inkârda ısrar edenler, kâfirler, âyetlerimizi, indirdiğimiz kitapları yalanlayanlar, işte onlar kaynayan, köpüren cehennem azabına maruz olanlardır.

11 Ey iman edenler, Allah'ın üzerinizdeki nimetini, kâfirlerden gelecek tecavüzü önlediğini hatırlayarak şükredin.

Hani bir kavim size karşı güç kullanmaya, peygamberi ve yanında bulunan eshabı öldürmeye yeltenmişti de, Allah onların ellerini sizin üzerinizden çektirmişti. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Mü'minler sadece Allah'a dayanıp güvensinler, işlerini O'na havale etsinler.

★ 12 Andolsun ki, Allah İsrâiloğulları'nın, kesin sözünü, taahhüdünü almıştı.

İçlerinden on iki dinî lider görevlendirmiştik.

Allah onlara:

"- Ben sizlerle beraberim. Namazları âdâbına riayet ederek, aksatmadan kılarsanız, vicdanınızı, servetinizi, sosyal bünyenizi arındıran, berekete vesile olan zekâtı verirseniz, Rasullerime iman ederseniz, onlara yardımda bulunursanız, Allah'a karz-ı hasen olarak borç verirseniz, mâli mükellefiyetlerin dışında, Allah rızası için, Allah yolunda cihad edenlerin masraflarını karşılarsanız, Allah'ın kullarına güzel ödünç verirseniz, sizin kusurlarınızı silerim, bağışlarım. Sizi altlarından ırmaklar akan Cennet konaklarına koyarım. Sizden kim bu taahhütten sonra inkârda ısrar ederse, doğru, dengeli bir yoldan uzaklaşır, dalâlete düşer." buyurdu.

13 Kesin sözlerini, taahhütlerini bozmaları sebebiyle onları lânetledik, kafalarını kalınlaştırdık ve kalplerini katılaştırdık.

Kelimeleri, ifadeleri, aslî manalarından uzaklaştırarak tahrif ediyorlar, değiştiriyorlar, maksadının dışında tefsir ediyorlar, gayesine aykırı te'viller yapıyorlar. Kendilerine öğretilen, tebliğ edilen Tevrat'ın hükümlerinin önemli bir bölümünü de unuttular.

İçlerinden pek azı hariç, onları daima hâinlik ederlerken görürsün.

Yine de sen onları sorgusuz sualsiz affet. Azarlamadan, kınamadan hoşgörüyle davran. Allah iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idarecileri, müslümanları sever.

14 "- Biz hristiyanlarız" diyenlerden de kesin sözlerini, taahhütlerini almıştık, ama onlar da kendilerine tebliğ edilenlerin, kitabın ve öğütlerin önemli bir bölümünü unuttular. Bu sebeple kıyametin kopacağı güne kadar aralarına düşmanlık ve kin saldık. Allah yapmaya devam ettikleri düzenbazlıkları birer birer ortaya koyarak onları hesaba çekecektir.

15 Ey geçmiş kitapları sahiplenenler, kendi mensuplarınızdan ve başkalarından gizlemekte olduğunuz, kitaplarınızdaki hükümlerden birçoğunu, size açıklayan birçok hükmü de yürürlükten kaldıran Rasulümüz, tebliğ ve davet görevi ile kesinlikle size de geldi. Allah'tan size bir nur, Muhammed, İslâm dini, Allah, insan, kâinat ilişkilerini, ilâhî düzeni açıklayan apaçık bir kitap Kur'an geldi.

16 Allah, o kitapla, Kur'ân'la, rızasına ulaşma mertebesini gözetenlere, hukukun üstün, hakkın ve adaletin belirleyici güç, barışın hâkim olduğu güvenli bir dünya düzenine, selâmet yurduna, cennete götüren yolları gösterir. Onları iradesiyle bilgilendirerek inkâr ve cehalet karanlıklarından iman ve ilim aydınlığına, nura çıkarır ve onlara doğru, muhkem, güvenli yolu, İslâmî hayatı gösterir.

17 "- Allah, Meryem'in oğlu Mesih'tir" diyenler kâfir olmuşlardır. Onlara:

"- *Allah, Meryem oğlu Mesih'i, anasını ve bütün yeryüzündekileri helâk etmek istese, ona kim engel olabilir?"* de.

Göklerin, yerin ve ikisi arasındaki varlıkların ve imkânların mülkü ve hâkimiyeti sadece Allah'a aittir, *Allah*'ın tasarrufundadır. O, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan şeyi yaratır. Allah'ın her şeye gücü, kudreti yeter.

18 Yahudiler ve hristiyanlar:

"- Biz Allah'ın oğullarıyız ve sevgilileriyiz" dediler.

"- Öyleyse, günahlarınızdan dolayı size niçin azap ediyor?" de.

Hayır, siz de onun yarattıklarından, sıradan insanlarsınız.

Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri bağışlar, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere ceza da verir.

Göklerin ve yerin ve ikisi arasındaki varlıkların ve imkânların mülkü ve hâkimiyeti Allah'a aittir, Allah'ın tasarrufundadır. Sonuçta O'nun huzuruna varıp hesap verecekler.

19 Ey geçmiş kitapları sahiplenenler, Rasullerden sonraki fetret devrini, insanlığın peygambersiz kaldığı devri takiben hak dini, açıkça anlatan Rasulümüz tebliğ göreviyle size de geldi. Kıyamet gününde:

"- Bize rahmetini, merhametini, ihsanını, sevgini müjdeleyici ve sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan, uyarıcı gelmedi" şeklinde itiraz edemeyesiniz diye size de geldi. İşte size müjdeci ve uyarıcı gelmiştir. Allah'ın her şeye gücü kudreti yeter.

★ 20 Hani Mûsâ kavmine:

"- Ey kavmim, Allah'ın üzerinizdeki nimetini, size tevdi ettiği ilâhî değerleri, şeriatı koruyup kollayarak zâyi etmeyin, şükredin. Allah içinizde peygamberler görevlendirdi. Sizi hürriyetlerinize kavuşturup, kendinize, dininize, işlerinize, ailelerinize, toplumunuza sahip çıkabilecek hale getirerek, dinî, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî haklarını kullanabilen özgür insanlar, aileleriniz içinde otoriteler seviyesine yükseltti. Milletlerden hiçbirine verilmeyen nimetleri, imkânları size ihsan etti." demişti.

21 "- Ey kavmim, Allah'ın size yazılı olarak tahsis ettiği kutsal topraklara girip yerleşin. Emirlerinden, özellikle savaşmaktan vazgeçerek, hezimete uğramış bir halde geriye dönmeyin, yoksa hüsran içinde, büyük kayıplarla dönmüş olursunuz." demişti.

22 Onlar:

"- Ey Mûsâ, orada zorba, karşı konulamayan bir kavim var. Onlar, bu topraklardan çıkmadıkça, asla biz oraya girmeyeceğiz. Onlar çıktıkları takdirde de, hemen gireriz." dediler.

23 Korkanlar arasından, Allah'ın kendilerine lütufta bulunduğu iki cesur insan;

"- Kapılardan, şehrin giriş noktalarından ansızın onların üzerine varın. Eğer o taraftan varırsanız mutlaka galip geleceksiniz. Eğer gerçekten mü'minseniz Allah'a dayanıp, güvenin, gerisini ona havale edin." dedi.

24 Onlar ise:

"- Ya Mûsâ, onlar o topraklarda bulunduğu müddetçe, ebediyyen, asla oraya girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin gidin, onlara karşı birlikte savaşın, işte biz burada oturuyoruz." dediler.

25 Mûsâ ise:

"- Rabbim, ben kendimden ve kardeşimden başkasına söz geçiremiyorum. Artık, bizimle bu fâsık, günahkâr, âsi kavmin arasında hükümünü ver" dedi.

26 Allah:

"- Öyleyse, kırk sene, o kutsal topraklar onlara haram kılınmıştır, yasaklanmıştır. Bu süre içinde, yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşacaklar. Fâsık, günahkâr, âsi bir kavim için üzülmene gerek yok." buyurdu.

★ 27 Onlara, Âdem'in iki oğluyla ilgili gerekçeli, hikmete dayalı gelen haberi Kur'ân'ımızdan oku, anlat. Hani, her ikisi de birer kurban sunmuşlardı. Birinin kurbanı kabul edildi. Diğerininki edilmedi. Kurbanı kabul edilmeyen kıskançlık yüzünden kardeşine:

"- Andolsun seni öldüreceğim." dedi. Diğeri de:

"- Allah, ancak kendisine sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanların, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananların, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olanların, takvâ sahiplerinin kurbanını kabul eder" diye cevap verdi.

28 "- Sen, beni öldürmek için, bana elini uzatsan bile, andolsun ki, ben seni öldürmek için, sana el uzatacak değilim. Ben yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah'tan korkarım" diye ilâve etti.

29 "- Ben isterim ki, sen, benim, bile bile işlediğim günahımı da, bilerek işlediğin kendi günahını da yüklenip, ateşe atılanlardan olasın. İnkârda, isyanda ısrar eden zâlimlerin cezası işte budur." dedi.

30 Nihayet, nefsi onu, kardeşini öldürmeye teşvik ederek, ikna etti ve onu öldürdü. Bu yüzden de, hüsrana uğrayanlardan oldu.

31 Derken Allah, gözünün önünde durdukça kendisine acı çektiren kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini ona göstermek için yeri eşeleyen bir karga gönderdi. Katil kardeş:

"- Yazıklar olsun bana, şu karga kadar bile olamadım. Gözümün önünde durdukça bana acı çektirmeye devam eden kardeşimin cesedini gömmekten aciz miyim ben?" dedi. Ve yaptığına pişmanlık duyanlardan oldu.

[32] İşte bu yüzdendir ki, İsrâiloğulları'na şu hükümleri, yazılı kural haline getirdik.

Kim haksız yere, kısası gerektiren bir sebep ortada yokken veya yeryüzünde, kanının heder edilmesini gerektirecek bir bozgunculuğa, anarşiye karışmamış bir kimseyi öldürürse, bütün insanları öldürmek gibi ağır bir cinayet işlemiş olur, sorumlu tutulur.

Bir kimseye hayat veren, yaşamasına sebep olan da, bütün insanlara hayat vermek gibi büyük bir hayır işlemiş olur, mükâfatlandırılır.

Andolsun ki, Rasullerimiz onlara apaçık delillerle geldiler. Yine de, bundan sonra, onların birçoğu yeryüzünde Allah'ın emirlerine âsi oldular, kural tanımadılar, cahilce aşırı davranışlarda bulundular.

[33] Allah ve Rasulüne, Kur'ân'a ve sünnete, müslümanlığa, müslüman nesillere karşı savaşan, güç ve iktidar sahiplerinin ve yeryüzünde yol keserek, anarşi çıkararak, cana mala tecavüz ederek, kamu güvenliğini ihlâl ederek fesat çıkarmaya çalışanların cezaları, suçlarının derecelerine göre ya öldürülmek, ya idam edilmek, yahut ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi, yahut da yurtlarından sürgün edilmektir. Bu, onların dünyadaki rezillik ve rüsvaylığıdır. Âhirette, ebedî yurtta da onlara büyük bir ceza vardır.

[34] Ancak, suçluları güç kullanarak yakalamanızdan önce, tevbe edip hak sahiplerinin haklarını, mallarını iade edenlere, günah işlemekten vazgeçip Allah'a itaate yönelenlere bu cezalar uygulanmaz. Biliniz ki, Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

★ [35] Ey iman edenler, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Ona yakın olmaya vesile olacak her yola başvurun, her türlü iyiliği ve ibadeti yapın, ihtiyaçlarınızı ona arzedin. O'nun yolunda, İslâm uğrunda hayatlarınızı ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak cihad edin ki, kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa eresiniz.

[36] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, yeryüzündeki servetlerin ve imkânların hepsine sahip olsalar, bunun yanında bir o kadar daha varlıkları olsa, kıyamet gününün azabından kurtulmak için hepsini fidye olarak verseler, onların teklif edeceği hiçbir fidye kabul edilmez. Onlara can yakıp inleten, müthiş bir azap vardır.

[37] Onlar Cehennem ateşinden çıkmak isterler. Fakat oradan çıkamazlar. Onlara özel, kurtuluşu mümkün olmayan, kesintisiz, sürekli bir azap vardır.

[38] Hırsızlık yapan erkeğin ve hırsızlık yapan kadının ellerini kesin. Bilerek işledikleri suça karşılık Allah tarafından hırsızlara caydırıcı bir gözdağı ve ders olduğu için bu cezayı uygulayın. Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

[39] Kim, bu haksız fiilinden, zulmünden sonra, muhakeme edilmeden önce tevbe eder, hırsızlık etmekten vazgeçerek, çaldığı malları sahibine iade edip, Allah'a itaate yönelir, ıslah-ı nefs eder, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzelterek yaşarsa, şüphesiz Allah onun tevbesini kabul eder. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

[40] Bilmez misin ki, göklerin ve yerin mülkü ve hâkimiyeti Allah'a aittir, Allah'ın tasarrufundadır. Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecelisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere ceza verir. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri bağışlar da. Allah'ın her şeye gücü, kudreti yeter.

[41] Ey Allah'ın Rasulü, akılları yatarak, kalpleriyle iman etmedikleri halde, ağızlarıyla:

"- İnandık" diyenlerin ve yahudiliğin takipçilerinden küfür içinde yarışanların hali seni üzmesin. Onlar devamlı yalana kulak verirler. Senin yanına yaklaşmayan diğer bir kavmin sözlerine kulak kabartırlar.

Kelimeleri, ifadeleri, aslî manalarını bozacak şekilde tahrif ediyorlar, değiştiriyorlar, bâtıl tefsirler ve te'viller yapıyorlar. Bir de:

"- Eğer size şöyle, istediğiniz gibi karar verilirse kabul edin. Öyle karar verilmezse, sakın ha kabul etmeyin." derler.

Allah kimi dalâlete, sıkıntıya düşürmek isterse, sen Allah'a karşı, onun lehine hiçbir şey yapamazsın. Onlar, Allah'ın kalplerini, kafalarını arındırmak istemediği kimselerdir. Onlara dünyada rezillik vardır. Âhirette, ebedî yurtta da onlara büyük bir ceza var.

42 Yahudiliğin takipçilerinden hâkimler ve fakirler de hep yalana kulak verirler. Durmadan köklerini kurutan, insânî değer bırakmayan haramı, rüşveti yerler.

Eğer sana gelirlerse, ister aralarında hüküm ver, ister onların faaliyetlerine karşı tedbir alarak ilgilenme. Eğer onların faaliyetlerine karşı tedbir alırsan hiçbir şekilde sana zarar veremezler.

Eğer onlar senin idaren altında bulunur, aralarında hüküm verme, yargı ve icra yetkisi kullanma durumunda kalırsan, sosyal adâleti, sosyal güvenliği, refah payının dengeli dağıtımını esas alarak, adâleti uygulayarak hüküm ver. Allah adâleti yerine getirerek düzen sağlayanları sever.

43 Önlerinde Tevrât'ın açık hükümleri varken, seni nasıl hakem tayin ediyorlar? Tevrat'ta Allah'ın hükümleri var.

Sonra verdiğin hüküm arzularına uygun olmayınca, hakemliğinden vazgeçip sırtlarını çeviriyorlar, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı istedikleri istikamette yönlendiriyorlar. Bunlar asla senin peygamber olduğuna, getirdiğin kitaba iman etmeyecekler, kendi kitaplarına da iman etmiyorlar.

★ 44 Biz içinde hak yolu aydınlatıcı bilgiler ve nur olan, Tevrat'ı indirdik. Varlıklarını Allah'a teslim eden, İslâm'ı yaşayan müslüman olan peygamberler, yahudiliğin takipçilerine, Tevrat'taki kuralları esas alarak hüküm verirler, icraat yaparlardı. Allah'ın kitabını korumakla görevlendirilmeleri sebebiyle, kendilerini Rablerine adamış olan zâhitler ve âlimler de, Allah'ın kitabından, korumaya memur edildikleri, muhafaza edebildikleri kurallarla hüküm verirler, icraat yaparlardı. Hepsi de Tevrat'ı bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir örnek önderler ve doğruları konuşan şâhitlerdi.

O halde insanlardan korkmayın, benden korkun. Âyetlerimi servet, makam, mevki gibi geçici dünya menfaatlerine, birkaç pula satmayın.

Kimler Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezler, icraat yapmazlarsa onlar, işte onlar kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin ta kendileridir.

45 Biz Tevrat'ta onlara, cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş, yaralamalara da, karşılıklı kısas olmak üzere yazılı ceza kuralları koyduk.

Kim kısas hakkından vazgeçer, diyetini, imanda sadâkatinin ve kemâlinin ifadesi olan sadakaya, malî mükellefiyetlere sayarak bağışlarsa, mükâfatı Allah'a aittir. Bu, suçlunun da günahına keffaret olur.

Kimler Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezler, icraat yapmazlarsa onlar, işte onlar zâlimlerin ta kendileridir.

****

46 O Peygamberlerin izinde, onların ardından önündeki kitapta, Tevrat'a ait

olanları tasdik eden, Meryem oğlu Îsâ'yı gönderdik. İçinde hak yolu aydınlatıcı bilgiler ve nur olan, önündeki kitapta, Tevrat'a ait olanları, tasdik eden, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlere hidayet rehberi, öğüt ve uyarı olan İncil'i de biz ona, Îsâ'ya verdik.

47 İncil'e inananlar, Allah'ın İncil'de indirdiği hükümleri, Muhammed'in peygamberliğini tasdik hükmünü yerine getirsinler.

Kimler Allah'ın indirdiği hükümleri yerine getirmezse onlar, işte onlar fâsıkların, günahkârların, âsilerin ta kendileridir.

48 Sana da, içinde önceki kitaplara ait olanları tasdik eden, doğrulayan, yürürlükte kalan hükümlerini içeriğine dahil edip koruyan, hakkı belirleyicilik vasfına sahip kitabı, Kur'ân'ı, gerekçeli, hikmete dayalı olarak, toplumda hakça düzeni gerçekleştirmen için indirdik. O halde onların, ehl-i kitabın arasında Allah'ın indirdiği emir ve hükümleri esas alarak hüküm ver, icraat yap. Sana gelen hakça düzenin, İslâm'ın, şeriatın kurallarından, doğrudan, Kur'an'dan ayrılarak onların, ehl-i kitabın arzu ve ihtiraslarına, bâtıla uyma.

Biz sizden her biriniz için, her bir İslâm milleti için aralarında cüz'i farklılıklar olan şeriatlar ve sizi Hakka götüren yollar, usuller, programlar ortaya koymuştuk.

Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, sizleri, İslâm milletlerini aynı uygulamayı paylaşan bir tek millet yapardı. Fakat lütfundan size verdiği maddi manevî nimetler, imkânlar içinde sizi denemek istedi.

Artık hayırlı hedeflere doğru, her iki dünyada da sizin için hayırlı olanda, Kur-an öğretmede, Kur'an ilkelerini yaşamada, uygulamada, Allah'ın emirlerini yerine getirmede yarışın. Hepiniz hesap vermek üzere Allah'ın huzuruna getirileceksiniz. Allah ihtilâf çıkarmaya devam ettiğiniz konuları, birer birer ortaya koyarak sizi hesaba çekecektir.

49 Onların, zımmîlerin vârisleri arasında, Allah'ın indirdiği ile, Kur'an ahkâmıyla hüküm ver, icraat yap. Onların şahsî arzu ve ihtiraslarına, bâtıla uyma. Onların, Allah'ın sana indirdiğinin bir kısmından seni uzaklaştırıp azaba dûçar etmelerinden sakın.

Eğer Allah'ın hükümlerinden, yargı ve icra ile ilgili indirdiği emirlerden yüz çevirirler, güç ve iktidarlarını kullanarak, halkı istedikeri istikamette yönlendirirlerse, Allah'ın azabından kurtulamazlar. Bilesin ki, Allah, onların bir kısım günahları sebebiyle başlarına belâ vermek istiyor. İnsanların çoğu fâsıktır, günahkârdır, âsidir.

50 Yoksa onlar, İslâm dışı cahiliyyet dönemindeki idareyi, mahkemeleri ve cahiliyet mevzuatını mı arıyorlar?

İlme, delile ve gerekçeye itibar eden, menfaatlerini bilen, inanan bir milletin lehine, Allah'ın koyduğu yasalarla, mahkemelerle ve idareyle kurulan düzenden daha güzel düzeni kim kurabilir?

★ 51 Ey iman nimetine kavuşanlar, yahudileri ve hristiyanları, kamu görevlerini icraya yetkili kılmayın. Candan dost, müttefik, veli edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostu, müttefikidirler, birbirlerinin tarafını tutarlar. Sizden kim onların hâkimiyetini kabul eder, dost edinirse, o onlardandır. Allah, düşmanlarını dost edinen, başlarına otorite yapan zâlim bir kavme doğru yolu gösterme lütfunda bulunmayacak.

52 Kalpleri kararmış, akıllarından zoru olanların, hasta ruhluların:

"- Başımıza bir felâket gelmesinden korkuyoruz" diyerek, yahudi dostluğu peşinde koşuştuklarını görürsün. Umulur ki, Allah bir fetih veya kendi katındaki planlardan birini gerçekleştirir de, onlar, içlerinde gizledikleri nifaktan dolayı pişman olurlar.

53 İman edenler yahudilere:

"-Sizinle beraber olduklarına bütün güçleriyle yemin edenler, şu kalpleri kararmış, akıllarından zorları olan hasta ruhlular mı?" derler. Onların bütün amelleri boşa gitmiştir. Dünyada rezil olarak, âhirette büyük bir azaba dûçar olarak hüsrana uğramışlardır.

54 Ey iman nimetine kavuşanlar, sizden kimler dininden döner, şeriatından vazgeçer, medeniyetini terkeder, yaratılışına uygun değerlerin yaşandığı hayatî yoldan saparsa Allah onların yerine, sevdiği ve kendisini seven, mü'minlere karşı alçak gönüllü, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere karşı onurlu ve İslâm'ın izzetine sahip, başları dik, kudretli, hükümran bir kavim getirecektir. Onlar, Allah yolunda, İslâm uğrunda, hayatlarını ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak cihad ederler. Hiçbir kimsenin kınamasından, dedikodusundan da korkmazlar. Bu azim ve irade Allah'ın bir lütfudur. Bunu sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere verir. Allah'ın rahmeti geniştir. İlmi herşeyi kucaklar.

55 Sizin veliniz, dostunuz, koruyucunuz, emrinde olduğunuz otorite yalnız Allah'tır, Rasulüdür, iman edenlerdir. Onlar namazı âdâbına riâyet ederek, aksatmadan âşikâre kılanlar, cemaatle namaza muntazam bir şekilde devam ederek, saygıyla Allah'ın emirlerine itaat edip, İslâmî faaliyetlere - kamu hizmetine katılarak, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı verenlerdir.

56 Allah'ın, Rasûlünün ve iman edenlerin velâyetini, hâkimiyetini, idaresini, korumasını kabul edenler bilsinler ki, Allah'ın orduları, onun tarafında olanlar, işte onlar galip geleceklerdir.

★ 57 Ey iman nimetine kavuşanlar, sizden önce kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlardan, dininizi, şeriatınızı, düzeninizi, medeniyetinizi alay ve oyun konusu haline getirenleri ve kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri candan dost, müttefik edinmeyin. Onları, kamu görevlerini icraya yet-

kili kılmayın. Eğer mü'minseniz Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun.

****

58 Namaza davet ettiğiniz vakitlerde, namazı alay ve eğlence konusu haline getirirler. Onlar, ibadetin mahiyetini kavrayamayan, akıllarını faydalı kullanamayan, gelişmemiş cahil bir kavim olmaları sebebiyle böyle yapıyorlar.

59 "- Ey geçmiş kitapları sahiplenenler, yalnızca, Allah'a, bize indirilene, Kur'ân'a ve daha önce indirilenlere, diğer kutsal kitaplara inandığımız için mi, çoğunuz fâsık günahkâr ve âsi kimseler olduğunuz için mi bizi ayıplıyor, baskı ve işkence yaparak bizi cezalandırıyorsunuz?" de.

60 "- Allah katında, bundan daha ağır cezaya uğrayacak olanı size haber vereyim mi? Allah'ın lânetlediği ve gazap ettiği, aralarında maymunlar, domuzlar ve tâğutlara, şeytanî güçlere ve düzenlere tapanlar çıkardığı kimseler, işte onlar yeri en kötü olanlar, doğru yoldan en çok sapmış olanlardır" de.

61 Size geldikleri zaman, sözde:

"- İman ettik" dediler. Halbuki yanınıza kâfir olarak girip, kâfir olarak çıkmışlardır. Allah onların gizlemeyi alışkanlık haline getirdikleri şeyi, hilelerini, tuzaklarını, kinlerini ve düşmanlıklarını çok iyi bilir.

62 Onlardan çoğunu, bilerek günah işlemede, zarar vermede, düşmanlıkta ve köklerini kurutan ve insanî değer bırakmayan haramı, rüşveti yemede yarış ederlerken görürsün. Yapmaya devam ettikleri fiilleri ne kötüdür.

63 Gerçek dindarların ve din bilginlerinin, onları bile bile günah olan söz, yalan söylemekten ve köklerini kurutan ve insanî değer bırakmayan haramı, rüşveti yemekten men etmeleri gerekmez miydi? Yapmakta oldukları düzenbazlıklar ne kötüdür.

64 Yahudiler:

"- Allah'ın eli çok sıkıdır" dediler. Söyledikleri sebebiyle, onların elleri bağlansın ve lânete uğrasınlar. Aksine, Allah'ın elleri açıktır. Allah, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun şekilde verir.

Andolsun Rabbimden sana indirilen, Kur'an onlardan çoğunun azgınlığını ve küfrünü, inkârını artırıyor. Biz, kıyamete kadar onların aralarına düşmanlık ve kin yerleştirdik.

Ne zaman savaş ateşi yakmışlarsa, Allah onu söndürmüştür. Onlar, yeryüzünde, ülkede bozgunculuk, anarşi çıkarmak için koşuştururlar. Allah ise, bozguncuları sevmez.

65 Keşke ehl-i kitap iman edip, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışsa, günahlardan arınıp, azaptan korunsa, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davransa, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olsa, biz onların kusurlarını siler, bağışlar, onları nimetleri bol Cennetlere koyardık.

66 Onlar, yazılı ve şifahî bilgileri, sünneti içeren Tevrat'ın ve İncil'in hükümlerini açıklayarak yerine getirseler, Rablerinden kendilerine indirilenleri, Kur'ân'ı gereğince uygulamış olsalardı, hem üstlerindeki, hem de ayaklarının altındaki nimetlerden bol bol yerlerdi. Onların arasında mûtedil tutkun, yetişmiş, maksada ulaştıran hak yolu tutan, İslâm'a giren bir cemaat da vardı. Onlardan çoğunun işledikleri ameller ne kadar kötüdür.

★ 67 Ey Allah'ın Rasûlü, Rabbinden sana indirileni, Kur'ân'ı tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan, Allah'ın sana yüklediği peygamberlik görevini ifa etmemiş olursun. Allah, insanların saldırılarından, suikastlerinden seni koruyor, korumaya alıyor. Allah kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir bir kavme doğru yolu gösterme lütfunda bulunup başarıya ulaştırmayacak.

68 "- Ey geçmiş kitapları sahiplenenler, yazılı ve şifahî bilgileri, sünneti içeren Tevrat'ın ve İncil'in hükümlerini açıklayarak yerine getirmedikçe, Rabbinizden size indirilenleri, Kur'ân'ı gereğince uygulamadıkça, amellerinize, ibadetlerinize değer kazandıran hak bir dinde, hak bir yolda değilsiniz" de. Rabbinden sana indirilenler, Kur'an onlardan çoğunun azgınlığını ve küfrünü artıracaktır. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir bir kavmin, nankör bir toplumun iman etmemesine üzülme-ne gerek yok.

69 Hakka ve tevhide yönelik inançları olanlar, sözde iman edenler, yahudiliğin takipçileri, sâbiîler (Allah'a yaklaşmak için, yıldızları yurt edinerek, dünyayı idare ettiğine inandıkları meleklerin yardımına başvuranlar), dinlerini terkedenler ve hristiyanlar, geçmişlerinin kirlerinden arınarak Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara, âhiret gününe hakkıyla iman edip, gevşekliği bırakarak, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirirler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlarlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olurlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işlerlerse, onlara her iki dünyada da korku yok. Geride bıraktıkları yakınları, yapamadıkları şeylerden dolayı mahzun da olmayacaklar.

70 Andolsun ki, biz İsrâiloğulları'nın, kesin sözlerini, taahhütlerini almıştık. Onlara özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere Rasuller göndermiştik. Ne zaman bir Rasul onlara, nefislerinin arzu etmediği bir şey getirmişse, bunlardan bir kısmını yalanladılar, bir kısmını da öldürdüler.

71 Yahudiler, bir fitne kopmayacağını, belâlara, sıkıntılara, imtihanlara maruz kalmayacaklarını sandılar, doğru yolu görmemek için kör kesildiler. Peygamberlerin tebliğini, hak ve hakikati duymamak için kulaklarını tıkadılar. Sonra Allah, onların tevbelerini, günah işlemekten vazgeçip itaatle kendisine yönelişlerini kabul etti. Daha sonra içlerinden çoğu yine daha önce yaptıkları gibi, Muhammed'in peygamberliği ve tebliği ile ortaya çıkan hak dine karşı da kör ve sağır kesildiler. Allah onların işledikleri amelleri biliyor, görüyor.

72 "- Allah, Meryem'in oğlu Mesih'tir" diyenler, andolsun ki, kâfir olmuşlardır. Halbuki Mesih:

"- Ey İsrâiloğulları, Rabbim ve Rabbiniz olan Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edin. Şu bir gerçektir ki, kim ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşarsa, gizli şirki yaşarsa, Allah Cennet'i ona haram kılar. Onun mekânı ateştir. Allah'tan başkasına kulluk ve ibadet ederek kendilerine zulmedenlere, Allah yoluna, Allah yolundaki faaliyetlere engel olanlara yardım eden de olmayacaktır." dedi.

73 "- Allah üç Tanrı'dan birisidir" diyenler, andolsun ki, küfre saplanmışlardır. Halbuki bir tek ilâhtan başka hiçbir tanrı yoktur.

Söylediklerinden vazgeçmezlerse eğer, içlerinden küfre saplananlara can yakıp inleten müthiş bir azap dokunacaktır.

74 Hâlâ tevbe edip, günah işlemekten vazgeçerek Allah'a itaate yönelip bağışlanma dilemeyecekler mi? Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

75 Meryem'in oğlu Mesih ancak bir Rasüldür. Ondan önce de birçok Rasüller gelip geçmiştir. Onun annesi doğruluk sembolüdür. Ana-oğul, diğer insanlardan farksız, yeyip içerlerdi. Düşün, onlara âyetleri, birliğimizi gösteren delilleri nasıl açıklıyoruz. Sonra bir daha düşün! İnsanlar Hak'tan nasıl yüz çeviriyorlar?

76 "- Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden, size zarar vermeye ve fayda sağlamaya gücü yetmeyen şeylere mi tapıyorsunuz? Allah her şeyi işitir. İlmi her şeyi kucaklar." de.

77 "- Ey geçmiş kitapları sahiplenenler, hak ve doğru bilgileri bir kenara itip içinizdeki yahudiler gibi, Meryem'e zina isnad ederek, Îsâ'nın peygamberliğini tanımayarak; hristiyanlar gibi Îsâ'nın ilâhlığı, Allah hakkında, baba olma, oğul edinme, bedenlere girme, değişme, birleşme iddialarında bulunup haddi aşarak sorumluluk ve cezanızı artırmayın. Daha önce hak yoldan uzaklaşarak sapmış, birçoklarının hak yoldan uzaklaşmasının dalâleti tercihlerinin önünü açmış, doğru, dengeli bir yoldan uzaklaşıp şaşırarak kaybolmuş kavimlerin geçici arzu ve ihtiraslarına uymayın" de.

★ 78 İsrailoğulları'ndan küfre sapanlar, Zebur'da Dâvûd'un, İncil'de Meryem'in oğlu Îsâ'nın diliyle lânetlenmişlerdir. Bu onların, isyankâr olmaları ve devamlı haddi tecavüz etmeleri, aşırı gitmeleri sebebiyledir.

79 Onlar, şeriatın suç saydığı ve haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği, mü'minlerin icrasında hayır görmediği şeylerden birbirlerini vazgeçirmeye çalışmazlar, önleyici tedbirler almazlar, kamu düzeni ve güvenliği ile ilgilenmezlerdi. Andolsun, sergilemeye devam ettikleri davranışlar ne kötüdür.

80 Onlardan çoğunu, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerle, kâfirlerle dostluk ederlerken, ittifaklar kurarlarken, işlerinin idaresini onların ellerine bırakırlarken görürsün. Nefislerinin, kendileri için âhirete hazırladığı şey, ne kötüdür. Allah onlara gazap etmiştir. O azab içinde onlar ebedî kalırlar.

81 Keşke onlar Allah'a, peygambere ve ona indirilene, Kur'ân'a iman etmiş olsalardı, ötekileri candan dost, müttefik, veli edinmezler, onları kamu görevlerini icraya yetkili kılmazlardı. Fakat onlardan çoğu fâsıktır, günahkârdır, âsidir.

82 İnsanlar içerisinde iman edenlere en azılı düşman olarak yahudileri ve ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşanları, putperestleri göreceksin. İnsanlar içerisinde, iman edenlere, sevgide en yakın kimseler olarak da:

"- Biz hristiyanlarız" diyenleri göreceksin. Bu, onların içlerinde keşişlerin ve râhiplerin bulunması sebebiyledir. Onlar büyüklük taslamazlar.

****

83 Allah'ın Rasûlüne indirileni, Kur'ân'ı dinledikleri zaman, onun hak bir kitap olduğunu bildiklerinden, gözlerinden yaşlar boşandığını görürsün.

"- Ey Rabbimiz, biz de iman ettik. Bizi de Kur'ân'ı bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir örnek önderlerle, doğruları konuşan şâhitlerle, sâlih kimselerle beraber yaz" derler.

84 "- Niçin, Allah'a ve bize gelen hak kitaba, doğru bilgilere, hakça düzeni getiren Kur'ân'a iman etmeyelim? Rabbimizin bizi dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi müslümanlarla, sâlih kullarla birlikte Cennet'e koymasını arzu etmiyor muyduk?"

85 Bu sözleri sebebiyle, Allah onları altlarından ırmaklar akan Cennet konaklarıyla mükâfatlandırdı. Orada ebedî yaşarlar. Bu, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan mü'minlerin mükâfatıdır.

86 Hak dini, İslâm'ı inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, âyetlerimizi Kur'ân'ımızı yalanlayanlar, işte onlar da kaynayan, köpüren Cehennem azabına maruz olanlardır.

★ 87 Ey iman edenler, Allah'ın size helâl kıldığı şeylerin temizini ve iyisini haram saymayın. Sınırı aşmayın, haddi tecavüz etmeyin. Allah haddi tecavüz edenleri sevmez.

88 Allah'ın size verdiği rızıkların helâl ve temiz olanlarından yeyin, kendisine iman etmiş olduğunuz Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun.

89 Allah sizi, gelişigüzel, kasıtsız yaptığınız yeminlerinizden dolayı sorumlu tutmaz, cezalandırmaz.

Fakat kasıtlı, bile bile yaptığınız yeminlerden sizi sorguya çeker, cezalandırır.

Bozulan yeminlerin kefareti, cezası, ailenize yedirdiğinizin günlük ortalamasıyla çevresi, çaresi olmayan on yoksulu doyurmak, yahut on yoksulu giydirmek, yahut bir köleyi esaret boyunduruğundan kurtararak hürriyetine kavuşturmaktır.

Bunları bulamayan, bunlara gücü yetmeyen üç gün oruç tutmalıdır. İşte ettiğiniz yeminlerinizi bozmanın cezası budur. Yeminlerinize sadık kalın. Allah âyetlerini, şer'î hükümleri size böyle açıklıyor ki, şükredesiniz.

****

90 Ey iman edenler, mayalanmış, zihnî melekeleri bulandıran şarap ve benzeri içki, kumar, putlar, heykeller, fal ve şans okları, şans kalemleri şeytan işi çirkin amellerdir, haramdır, lâneti, gazabı ve cezayı muciptir. Bunlardan kaçının ki, kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa eresiniz.

91 Şeytan, mayalanmış, zihnî melekeleri bulandıran şarap ve benzeri içki ve kumarla sizin aranıza kesinlikle düşmanlık ve kin sokmak ve sizi, Allah'ı zikirden, İslâm'ı tebliğden ve namazdan alıkoymak ister. Artık ergin akılla düşünüp bunlardan vazgeçmeyecek misiniz?

92 Allah'a itaat edin, Kitabındaki hükümleri uygulayın, Rasulüne itaat edin, sünnetini uygulayın. Allah'a ve Rasulüne, Kur'an ve sünnete itaat konusunda dikkatli ve uyanık olun. İtaatten vazgeçer, güç ve iktidarınızı kullanarak halkı istediğiniz istikamette yönlendirmeye devam ederseniz, elimizden kurtulamazsınız. Bilin ki, Rasulümüze düşen apaçık bir tebliğdir.

93 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışa-

rak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, Allah'a sığınıp emirlerine yapıştıkları, günahlardan arınıp, azaptan korundukları, iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirmeye, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlamaya, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olmaya, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işlemeye devam ettikleri müddetçe, daha önceki yediklerinden, içtiklerinden dolayı kendilerine bir günah yoktur. Yeter ki, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunmaya, iman etmeye devam etsinler. Daha çok Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmaya, günahlardan arınıp, azaptan korunmaya, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranmaya, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olmaya, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idareciler, askerî erkân ve müslümanlar olmaya devam etsinler.

Allah iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idarecileri, askerî erkân ve müslümanları sever.

★ 94 Ey iman edenler, Allah elleriniz ve mızraklarınızla, kolaylıkla avlanabilecek kara avlarını, bir süre, ihramlı olduğunuz sırada yasaklamak suretiyle, mutlaka sizi de imtihan edecek. Gizlide, kimsenin görmediği yerde, gerçekten kendisinden kimin korktuğu ortaya çıksın. Kim bundan sonra aşırı gider, Allah'ın haramlarını çiğnerse, ona can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

95 Ey iman edenler, ihramlı iken av hayvanı öldürmeyin.

İçinizden kim kasten av hayvanı öldürürse, yaptığı işin cezasını çekmesi için öldürdüğü hayvanın dengi bir hayvanı ceza olarak Kâbe'ye ulaştırıp kurban etmesi gerekir.

İçinizden iki âdil kişi bu denkliğe karar verir.

Yahut ceza olarak bir keffârettir, o nisbette fakir karnı doyurulur.

Yahut ona denk gelecek şekilde yaptığının cezasını tatması için oruç tutmaktır.

Allah yasaklama âyetinden önce işlenen suçların cezalarını affetmiştir.

Kim bu suçu tekrar işlerse, Allah da ona lâyık olduğu cezayı verir. Allah kud-

retli ve hükümrandır. Emrine muhalefet edenlere ve âsilere hakettikleri cezayı verir.

****

96 Hem sizin, hem de yolcuların, gezginlerin faydalanması için denizde, sularda avlanmak ve avlarınızı yemek size helâl kılındı.

İhramlı olduğunuz müddetçe de karada avlanmak size haram kılındı.

Toplanarak huzuruna getirileceğiniz Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun.

97 Allah, dokunulmazlığı olan Kâbe'yi, özgürlük yurdu Harem-i Şerif'i, müslümanların hac ibadetini yerine getirmeleri, güçlü olarak ayakta kalmaları, aralarındaki dayanışmayı gerçekleştirmeleri için bir mekân olarak düzenledi. Beytullah'ı saldırmazlığın gelenek haline geldiği, Allah'ın savaşı haram kıldığı ayları, kurbanların, Kâbe'ye yapılan bağışların, boyunlarında gerdânileri, ipleri, tasmaları olan kurbanlık ve sahipli hayvanların dokunulmazlığını, barışın sağlanması, ekonominin canlanması, insanların, müslümanların faydalanması için, maddî manevî dayanak haline getirdi. Bu, Allah'ın, göklerdeki ve yerdeki varlıkların, imkânların, olayların hepsiyle ilgili bilgisi olduğunu, dinî ve dünyevî sıkıntılara düşülmeden meselelerin nasıl çözüleceğini, dünyevî ve uhrevî faydaların nasıl elde edileceğini bildiğini bilmeniz içindir. Her şey Allah'ın planı, ilmi, iradesi dahilinde gerçekleşmektedir.

98 Biliniz ki Allah, emirlerine muhalefet edilme suçuna denk, size âdil ceza verme gücüne sahiptir. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

99 Allah'ın Rasulünün tebliğden başka bir sorumluluğu yoktur. Allah açıkça söylediklerinizi ve yaptıklarınızı da gizlediğiniz niyetlerinizi ve maksatlarınızı da bilir.

100 "- Kötü insanların, çirkin fiillerin, kirli malların çokluğu, seni hayrete de düşürse, iyi ile kötü, güzel ile çirkin, temiz ile pis, helâl ile haram denk olamaz. Ey akıl ve vicdan sahipleri, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun ki, kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa eresiniz." de.

★ 101 Ey iman nimetine kavuşanlar, hatırınıza gelen geçmişle ilgili faydasız, gelişigüzel şeyleri, Allah'ın Rasulünden sormayın. Sorduklarınız size açıklandığında hoşunuza gitmeyebilir, müşkül durumda kalırsınız. Eğer Kur'an bölüm bölüm indirilirken ihtiyaç duyduğunuz hususları sorarsanız, size açıklanır. İslâm dışı cahiliyyet devri ile ilgili konularda Allah size af ilan etmiş, Kur'ân'ın yeni bir düzenleme getirmediği hususlarda da size ruhsat tanımıştır. Allah çok bağışlayıcı, kudretli, âdil ve müsamahakârdır, fırsatlar ve imkânlar tanır.

102 Sizden önce gelen bir kavim bunları sormuştu da, sonra inkâra, küfre sapmışlardı.

103 Beş batın yavru veren, beşinci batın yavrusu erkek olan devenin, faydalanılmak-

tan vazgeçilerek kulağının yarılıp salıverilmesi, dertten kurtuluş adağı olarak bir hayvanın faydalanılmaktan vazgeçilip salma gezer halde bırakılması, dişili erkekli doğan ikizlerin kurban edilmemesi, on batın döl veren erkek devenin sırtına yük vurulmaması, başıboş bırakılarak yayılmasının ve su içmesinin engellenmemesinin kutsallığının meşruiyyetiyle ilgili Allah herhangi bir hüküm koymamıştır. Fakat kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler Allah adına yalan uydurarak iftira etmektedirler. Onların çoğu akıllarını kullanamıyor.

****

104 Onlara:

"- Allah'ın indirdiğine, Kur'ân'a ve ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulullah'a, sünnetine gelin" denildiği zaman:

"- Gördüğümüz, bildiğimiz, babalarımızın yolu, hayat tarzı bize yeter" derler. Ataları hiçbir şey bilmez ve hak yolu benimsememiş, doğruyu, aydınlığı, hayrı ve refahı bulamamış kimseler ise de mi, onların yolundan gidecekler?

105 Ey iman edenler, kendinize ve birbirinize sahip çıkın, duyarlı davranın. Siz doğru yolda bulunduğunuz takdirde, dalâlette olanlar, hak yoldan sapanlar size zarar veremezler. Hepiniz hesap vermek üzere Allah'ın huzuruna getirileceksiniz, işlemekte olduğunuz amellerinizin hepsini birer birer ortaya koyarak sizi hesaba çekecektir.

106 Ey iman edenler, herhangi birinize ölüm göründüğü, yaklaştığı zaman, vasiyet sırasında aranızda şâhitlik etmek de, emrolunduğunuz hükümler arasındadır. İçinizden iki âdil şâhit yeter.

Ticaret ve rızkınızı kazanmak için yeryüzünde yolculuğunuz sırasında başınıza ölüm felâketi gelirse, gayri müslim iki şâhit de olabilir. Bu iki şâhidi namazdan sonra alıkorsunuz, şüphelenmişseniz Allah'a yemin ederler.

"- Bu şâhitlik karşılığında hiçbir bedel almıyoruz. Lehine şâhitlik edeceğimiz kimse akrabamız bile olsa, yine doğruyu söyleriz. Allah'ın emrettiği şâhitliği gizlemeyiz. Gizlediğimiz takdirde, bilerek günah işlemiş günahkârlardan olduğumuzda şüphe yoktur" diye yemin ederler.

107 Bu şâhitlerin, bile bile bir günah işledikleri anlaşılırsa, ölene daha yakın, hak sahiplerinden iki kişi onların yerine geçerler ve:

"- Bizim şâhitliğimiz, önceki iki şâhidin şâhitliğinden daha doğrudur. Biz kimsenin hakkına tecavüz etmedik. Aksi halde biz de isyan ve günah bataklığına giren zâlimlerden, haksızlardan oluruz." diye Allah'a yemin ederler.

108 İşte bu usul, şâhitlerin şâhitliği gerektiği şekilde ifâ etmelerine veya mirasçıların yeminlerinden sonra kendi yeminlerinin reddedilmesinden korkmalarına iyi bir vesiledir.

Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Emirlerini dinleyin. Allah fâsık, günahkâr, âsi bir kavme doğru yolu gösterip, başarı nasib etmeyecektir.

****

★ 109 Allah Rasulleri toplayıp:

"- Kendilerine görevle gönderildiğiniz kavimler, milletler tarafından, davetlerinize nasıl icabet edildiği konusunda ne diyorsunuz?" buyurduğu gün,

"- Bizim hiçbir bilgimiz yok. Şüphesiz duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini bilen ancak Sensin, Sen" diyeceklerdir.

110 Allah o zaman:

"- Ey Meryem'in oğlu Îsâ, senin ve annenin üzerindeki nimetlerimi hatırlayarak şükret. Hani seni, kâinattaki tabiî, dinî, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî düzeni içeren, ihyâ eden, insanları ve toplumları pislikten arındıran kitabı getiren elçi Cebrâil ile desteklemiştim. Beşikte iken de, insanlarla olgunluk çağındaki peygamber vasfınla konuşuyordun. Sonra okuma yazmayı, kutsal kitaplara vukufu, ilmi, hikmeti, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisini, hekimliği, yazılı ve şifahî bilgileri, sünneti içeren Tevrat'ı ve İncil'i öğretmiştim. Benim bilgim planım dahilinde, benim irademle çamurdan, kuş şeklinde birşey yapıyordun da, ona üflüyordun. Benim bilgim dahilinde, benim irademle o bir kuş oluyordu. Anadan doğma körü ve alaca hastalığına yakalananı iyileştiriyordun. Ölülere benim bilgim dahilinde, benim irademle hayat vermiştin. Hani İsrâiloğulları'nın seni öldürmelerine engel olmuş, seni korumuştum. Kendilerine apaçık âyetler, mûcizeler getirdiğin zaman, içlerinden kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler,

"- Bu açıkça, sihre benzer bir aldatmacadan başka bir şey değil" demişlerdi.

111 Hani temiz giyimli, iyi niyetli istikamet sahibi olanlara, havârilere:

"- Bana ve Rasulüme iman edin" diye ilham etmiştim. Onlar:

"- İman ettik. Bizim İslâm'ı yaşayan müslümanlar olduğumuza, İslâm dininde sebat edeceğimize şâhit ol" demişlerdi.

112 Hani temiz giyimli, iyi niyetli istikamet sahibi olanlar, havâriler:

"- Ey Meryem'in oğlu Îsâ, Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi? dediler. Îsâ:

"- Eğer gerçekten mü'minseniz, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun" dedi.

113 Onlar:

"- O sofradan yemek istiyoruz. Aklımız yatsın, kalplerimiz huzura kavuşsun, bize doğru söylediğini bilelim, o sofrayı bizzat gören şâhitler olalım istiyoruz" dediler.

114 Meryem'in oğlu Îsâ:

"- Ey Rabbimiz, bize gökten bir sofra indir. Bizim için, geçmişimiz ve gelecek nesillerimiz için bayram olsun. Senin kudretine, Rasulünün görevinin tasdikine bir işaret, bir mûcize olsun. Bize rızık ver. Sen rızık verenlerin en hayırlısısın." dedi.

115 Allah,

"- Size o sofrayı indireceğim. Bundan sonra sizden kim kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eder, küfre saparsa, insanlardan hiçbir kimseye vermediğim cezayı onlara vereceğim." buyurdu.

★ 116 Hani Allah Îsâ'ya:

"- Ey Meryem'in oğlu Îsâ, insanlara, Allah'ı bırakıp, kulları durumundaki beni ve anamı iki tanrı haline getirin, diye sen mi söyledin?" dediği zaman, Îsâ:

"- Hâşâ, seni tenzih ederim. Hakkım olmayan şeyi söylemek bana yakışmaz. Ben söylemiş olsaydım, sen onu bilirdin. Sen benim gönlümdekini, sırlarımı bilirsin, ben ise senin zâtında olanı, sırlarını bilemem. Sen, sadece Sen, duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb alemini bilirsin." dedi.

117 "- Ben onlara, ancak bana emrettiğini söyledim. Benim Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edin." dedim.

"- İçlerinde bulunduğum müddetce, İncil'i bilen, onlara tebliğ eden, çözüm üreten, örnek bir önder, olanları, doğruları bilen ve konuşan bir şâhit idim. Fakat sen, benim ruhumu alınca, onları denetleyen sadece Sen oldun. Sen her an, açık-gizli, her şeye şâhitsin."

118 "- Eğer onlara ceza verirsen, onlar Senin kullarındır. Eğer onları bağışlarsan Sen, sadece Sen, kudretli, hikmet sahibi ve hükümransın."

119 Allah:

"- İsa'nın bu sözleri söylediği gün, doğrulara, samimi olanlara, imanda, İslâm'da sadâkatlerinin fayda vereceği gündür. Onlara altlarından ırmaklar akan Cennet konakları var. Orada ebedî yaşayacaklar. Allah onlardan razı olmuştur. Onlar da Allah'tan razı olmuşlardır. İşte büyük mutluluk ve kazanç budur." buyurdu.

120 Göklerin, yerin ve bunların içindeki varlıkların ve imkânların mülkü ve hâkimiyeti Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. O'nun her şeye gücü, kudreti yeter.

6. el-EN'ÂM SÛRESİ

En'am suresi 165 âyettir.
20, 21, 91, 93 ve 114, 151. âyetler Medine'de,
diğerleri Peygamberliğin 13. yılında
Mekke'de nâzil olmuştur.
Medine'de inen 6 âyet hariç
tamamı bir defada, bir gecede indirilmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE
HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Gökleri ve yeri yaratan, karanlıkları ve aydınlığı var eden Allah'a hamdolsun. Bunca âyet ve delillerden sonra, Rablerini inkârda ısrar edip, küfre sapanlar, hâlâ kulluk ve ibadette, Rablerine denk varlıklar icat ediyorlar.

2 O sizi çamurdan yaratandır. Bir de, ecelleri, vâdeleri takdir ve tayin eden, sonuçlandırandır. Ölümünüz, kıyametin kopacağı an v.s. ile ilgili belirlenmiş eceller, vâdeler Allah katında kayıtlıdır. Hâlâ daha şüphe ediyorsunuz.

3 O Allah'tır, göklerdedir, yerdedir. Gönüllerinizde gizlediğinizi, açıkça söylediklerinizi ve yaptıklarınızı bilir. Hayır ve şer ne işleyeceğinizi ne sevap kazanacağınızı, hangi günahları yükleneceğinizi de bilir.

4 Rabbinin birliğini ve kudretini anlatan, âyetlerinden onlara bir âyet gelmeyegörsün, o âyetlerden, Kur'ân'dan ille de yüz çevirirler, tebliğine, Kur'an'ın ve sünnetin hayata geçirilmesine engel tedbirler alırlar.

5 Onlar kendilerine gerekçeli, hikmete dayalı, toplumlarında hakça düzeni gerçekleştirecek Hak kitap Kur'an geldiğinde, Kur'ân'ı, Hakkı yalanladılar. Fakat, yakında onlara alay etmeye devam ettikleri şeyin gücünün yankıları, başlarından eksik olmayacak felâketlerin haberleri gelecektir.

6 Kendilerinden önce nice nesilleri helâk ettiğimizi görmediler mi? Yeryüzünde size vermediğimiz imkânları, gücü, itibarı ve iktidarı onlara vermiştik. Onlara gökten bol bol rahmet, bereket ve nimet yağdırmış, altlarından akan ırmaklar planlayıp hazırlamıştık. Fakat onları günahlarından dolayı helâk ettik. Ve onlardan sonra başka nesiller meydana getirdik.

7 Eğer sana kağıt üzerine yazılmış bir kitap indirseydik, onlar da elleriyle o kitabı tutmuş olsalardı, yine de, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler:

"- Bu apaçık büyüleyici bir sözden başka bir şey değil" derlerdi.

8 "- Ona, Muhammed'e bir melek indirilseydi ya!" dediler. Eğer biz bir melek indirseydik, elbette ilâhî plan icra edilmiş olurdu. Kendilerine göz açtırılmazdı bile.

[9] Eğer biz, peygamberi bir melek olarak göndermeyi planlasaydık, onu mutlaka liyâkatli ve güvenilir bir erkek suretine sokar, onları, yine de düşmekte oldukları kuşkuya düşürürdük.

[10] Senden önceki Rasullerle de alay edilmişti. Bu yüzden onlarla alay edenleri, alay ettikleri şeyin gücü, azap kuşattı, işlerini bitirdi.

★ [11] "- Yeryüzünde dolaşın da, peygamberlerini yalanlayanların âkıbeti nasıl olmuş, görün, inceleyin ibret alın" de.

[12] "- Göklerdeki ve yerdeki varlıklar ve imkânlar kimindir, kimin tasarrufundadır?" diye sor.

"- Rahmetini ve merhametini ihsan edeceğini yazılı olarak kendisine farz kılan, ilke edinen Allah'ındır" de.

Sizi, gerçekleşeceğinde ve hesaba çekileceğinizde şüphe olmayan kıyamet gününe elbette toplayıp getirecektir. Kendilerini, birbirlerini zarara, ziyana uğratanlar, işte onlar iman etmeyecekler.

[13] Gece ve gündüzde barınan her şey O'nundur. O her şeyi işitir, O'nun ilmi her şeyi kucaklar.

[14] "- Gökleri ve yeri yoktan var eden, insanları doyuran, fakat doyurulmaya muhtaç olmayan Allah'tan başka velî mi, koruyucu mu, otorite mi, dost mu edineyim?" de.

"- Bana, İslâm'ı yaşayan müslüman olanların ilki, önderi olmam emredildi. İmandan sonra, sakın ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan, gizli şirki yaşayan, başka otoriteler de kabul eden müşriklerden olma denildi." de.

[15] "- Ben Rabbime isyan edersem, büyük bir günün azabından korkarım" de.

[16] O gün kim azaptan kurtarılırsa, gerçekten Allah ona rahmetini, merhametini, ihsan etmiştir. İşte apaçık mutluluk budur.

[17] Eğer Allah senin başına bir felâket, bir sıkıntı getirir, ekonomik darboğaza düşürürse, kendisinden başka kimse o zararını gideremez. Eğer sana bir hayır verirse, bil ki, O'nun her şeye gücü kudreti yeter.

[18] O kullarının üstünde her türlü tasarrufa, otoriteye sahiptir. O hikmet sahibi ve hükümrandır, gizli-açık her şeyden haberdardır.

****

[19] "- Hangi ehil şâhit, hangi sağlam belge Allah'ın birliği, benim peygamberliğim ve doğruluğum konusunda daha büyük ve kabul edilmeye daha lâyık bir şâhittir?" de.

"- Benimle sizin aranızdaki konularda Allah şâhittir. Bu Kur'an bana vahyolundu. Bununla hem sizi, hem de, sizden sonra, Kur'ân'ın kendisine ulaştığı herkesi uyarıyorum. Allah ile beraber başka ilâhlar olduğuna, siz gerçekten şâhitlik eder misiniz?" de.

"- Ben buna şâhitlik etmem" de.

"- O, ancak ve ancak bir tek ilâhtır. Ben sizin, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında ortak koştuğunuz şeylerden kesinlikle uzağım" de.

20 Kendilerine kutsal kitaplar verdiğimiz kimseler, peygamberi, Muhammed'i, öz oğullarını bildikleri gibi, kitaplarında zikredilen özellikleri sebebiyle bilirler, tanırlar. Kendilerini, birbirlerini hüsrana uğratanlar, işte onlar iman etmeyecekler.

★ 21 **Allah adına yalan uydurandan, iftira edenden veya Allah'ın âyetlerini, Kur'ân'ını, ilkelerini yalanlayandan daha zâlim kimdir? Şu bir gerçek ki, zâlimler kurtuluşa ebedî nimetlerle mutluluğa eremeyecektir.**

22 **Onların hepsini mahşerde biraraya toplayacağımız gün, kesinlikle belirtelim ki, Allah'ın ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında kendisine ortak koşanlara,**

"- Nerede, boş yere davasını güttüğünüz ortak saydığınız varlıklar?" diyeceğiz.

23 **Sonra onlar inkârlarının ve yalana cüretlerinin sebep olduğu azabı gördüklerinde:**

"- Rabbimiz Allah'a yemin ederiz ki, biz ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan müşriklerden değildik" demekten başka bir şey ileri süremeyecekler.

24 İbret nazarıyla düşünerek bak. Nasıl da, kendi aleyhlerine yalanlar söylediler ve tanrı diye uydurdukları şeyler, ortadan nasıl kaybolup gitti.

25 Onlardan sana kulak verenler, Kur'ân'ı dinleyenler de var. Fakat Kur'ân'ı anlamalarına engel olmak için kafalarına, kalplerine kılıflar geçirdik, kulaklarına sağırlık verdik. Onlar, Allah'ın birliğini, kudretini anlatan bütün âyetleri, bütün mûcizeleri görseler bile yine ona inanmayacaklar. Hatta sana geldiklerinde seninle tartışırlar. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini **şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar:**

"- Bu öncekilerin masallarından başka bir şey değildir" derler.

26 **Onlar, insanları, Kur'ân'a, Allah'ın Rasulüne kulak vermekten, iman etmekten men ederler. Kendileri de ondan uzak dururlar.** Böylece, yalnız kendilerini ve birbirlerini mahvediyorlar ama farkında değiller.

27 **Onların, ateşin üzerinde durdurulduklan zaman:**

"- Ne olurdu, dünyaya döndürülseydik, Rabbimizin âyetlerini yalanlamasaydık, Allah'ı ve Rasulünü tasdik etseydik de mü'minlerden olsaydık" dediklerini bir görsen.

28 Aslında böyle söylemelerine sebep, daha önce gizlemekte oldukları şeylerin, günahların karşılarına çıkmış olmasıdır. Eğer dünyaya geri gönderilseler, yine kendilerine yasak edilen şeyleri yapacaklar. Zira onlar gerçekten yalancıdırlar.

29 Onlar:

"- Hayat, yalnızca yaşadığımız dünya hayatından ibarettir. Biz, bir daha diriltilecek değiliz" demişlerdi.

30 Rablerinin huzurunda durduruldukları zaman onları bir görsen! Rableri onlara:

"- Bu, dünyada iken inkâr ettiğiniz yeniden diriltilme, bir hakikat değil midir?" der. Onlar da:

"- Rabbimize yemin ederiz ki, elbette hakikat" derler. Allah:

"- Öyleyse kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkâr etmekte olduğunuz şeyler sebebiyle, küfrünüz sebebiyle azabı tadın" buyurur.

★ 31 Diriltilerek Allah'ın huzurunda hesaba çekilmeyi mükâfat ve cezayı yalanlayanlar, gerçekten hüsrana uğramışlardır, kıyametin kopacağı an ansızın gelince,

"- Dünyada yaptığımız kusurlardan dolayı yazıklar olsun bize!" derlerken, günahlarını da sırtlarına yüklenmiş haldedirler. Bakın yüklendikleri günah ne kötüdür.

32 Dünya hayatı oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir. Âhiret, ebedî yurt ise, Allah'a sığınanlar, emirlerine yapışanlar, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananlar, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler için daha hayırlıdır. Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?

33 Onların söylediklerinin seni üzdüğünü elbette biliyoruz. Onlar aslında seni yalanlamıyorlar. Fakat, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimler, bile bile Allah'ın âyetlerini, Kur'ân'ı inkâr ediyorlar.

34 Andolsun ki, senden önce de Rasuller yalanlanmıştı. Onlar, kendilerine yardımımız gelinceye kadar, yalanlanmalarına ve eziyet edilmelerine rağmen sabrederek mücadeleye devam ettiler, Allah'ın sözlerini, kanunlarını kimse değiştiremez, onların yerini tutacak kanunları da koyacak yoktur. Andolsun ki, sana, Rasullerin karşılaştıkları sıkıntılardan bir kısmı anlatılmıştır.

35 Eğer onların, tebliğine ilgisizliği, yüz çevirmeleri, engelleme tedbirleri almaları sana ağır geliyorsa, haydi yer kürenin içine inebileceğin bir delik, veya göğe çıkabileceğin bir merdiven ara ki, onları iman etmeye zorlayacak bir âyet, bir mûcize getiresin. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, elbette onları hak yolda, Allah'ın kitap ve peygamberle gösterdiği yolda bir araya getirirdi. Sakın, bilgiden, muhakemeden uzak, tutarsız davranan, ilâhî hikmeti anlamayanlardan olma.

[36] Senin imana davetini ancak, can kulağıyla dinleyenler kabul ederek iman eder. Ölü gibi duygusuz davrananları da, elbette Allah hesaba çekmek için diriltecektir. Sonra onun huzuruna çıkarılacaklar, hesap verecekler.

[37] Onlar:

"- Ona, doğruluğunu tasdik eden Rabbinden bir mûcize indirilseydi ya" dediler. Sen de:

"- Şüphesiz Allah bir âyet, bir mûcize indirmeye kadirdir" de. Fakat onların çoğu mucize geldikten sonra iman etmedikleri zaman başlarına gelecek felâketi bilemezler.

[38] Yeryüzünde yürüyen hiçbir hayvan ve iki kanadıyla uçan hiçbir kuş yoktur ki, sizinle benzer tarafları olan, kâinattaki dengeyi sağlamakla sorumlu, organize birer canlı türü olmasınlar. Biz kitapta bilgi işlem merkezinde, Levh-i Mahfuz'da hiçbir şeyi eksik bırakmadık. Sonra onlar Rablerinin huzurunda toplanacaklar.

[39] Âyetlerimizi, Kur'ân'ımızı yalanlayanlar, inkâr ve cehalet karanlıkları içinde kalmış sağır ve dilsizlerdir. Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselerin hak yoldan uzaklaşıp dalâleti tercihlerine özgürlük tanır. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseyi de doğru muhkem, güvenli yolda yürütür, görevlendirir, İslâmî hayatı yaşatır.

[40] Onlara:

"- Size dünyada Allah'ın azâbı gelse, yahut kıyametin kopacağı an ile karşı karşıya gelmek durumunda kalsanız, halinizin ne olacağını hiç düşündünüz mü? Allah'tan başkasına mı yalvarırsınız? Eğer doğru sözlü iseniz söyleyin bakalım" de.

[41] Bilâkis O'na, Allah'a yalvarırsınız. O da kaldırılmasını istediğiniz belâyı, kendi sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa kaldırır. Siz de ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında ona ortak koştuğunuz şeyleri unutursunuz.

★ [42] Andolsun ki, senden önceki milletlere de özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberler gönderdik.

Biz onları, fakirlik, geçim darlığı, hastalık ve âfetlerle, mallarına ve kendilerine gelen zararlarla sıktık.

Düşkünlüklerini anlayıp, isyanlarına tevbe edip, affımıza sığınmaları için uyardık.

[43] Hiç olmazsa, baskımız, azâbımız kendilerine geldiği zaman yalvarsalardı ya! Nerede? Fakat kafaları kalınlaştı, kalpleri katılaştı ve şeytan, işlemeye devam ettikleri amelleri kendilerine süsleyip güzel gösterdi.

[44] Kendilerine tebliğ edilenleri, uyarıları unuttuklarında, başlarındaki belâları ve sıkıntıları kaldırıp, onlara her şeyin kapısını açtık. Nihâyet, kendilerine verilen nimetlerle sevinip zevke dalınca da, azabımızla ansızın onları yakalayıverdik. Onlar şaşkına dönüp, birdenbire bütün ümitlerini yitirdiler.

[45] Böylece baskıyı, zulmü, işkenceyi, isyanı, inkârı, haksızlığı, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engellemeyi alışkanlık haline getiren zâlim bir kavmin kökü kazındı, Yaratan, yaşama kabiliyeti gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah'a hamdolsun.

[46] Onlara:

"- Söyleyin bakalım, eğer Allah kulaklarınızı sağır, gözlerinizi kör eder, kalplerinizi, zihinlerinizi de mühürlerse, bunları size Allah'tan başka hangi tanrı geri verebilir?" de. İbret nazarıyla düşünerek bak, iyiyi ve doğruyu gösteren âyetleri, delilleri nasıl çok yönlü açıklıyoruz? Onlar hâlâ, tebliğinden yüz çevirmekte, Kur'an hükümlerini engellemekte ısrarla devam ediyorlar.

[47] Onlara:

"- Size dünyada Allah'ın azâbı, ansızın veya açıkça gelirse, nasıl davranacağınızı söyler misiniz bana? Baskıcı, zâlim ve işkenceci, temel hak ve hürriyetleri engelleyen, küfürde ısrar eden toplumlardan başkaları helâk edilir mi hiç?" de.

[48] Biz Rasulleri, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere ancak rahmetimizin, merhametimizin, ihsanımızın, sevgimizin müjdecileri, ve sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcılar olarak görevlendirip gönderiyoruz. Artık kim geçmişinin kirinden arınarak iman edip, iyi ve ıslah olur, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzelterek, geliştirerek yaşarsa onlara, her iki dünyada da korku yok. Geride bıraktıkları yakınları ve yapamadıkları şeylerden dolayı mahzun da olmayacaklar.

[49] Peygamberlerin getirdiği âyetlerimizi, delillerimizi yalanlayanlar ise, fâsıklığa günah işlemeye, isyana devam etmeleri sebebiyle, dünyada da âhirette de azâbımıza dûçar olacaklardır.

[50] Onlara:

"- Size Allah'ın hazineleri benim yanımdadır, demiyorum. Fizik ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini de bilmiyorum. Size, ben bir meleğim de demiyorum. Ben sadece bana vahy olunana, Kur'ân'a tâbi oluyorum" de. Yine onlara:

"- Hiç önünü görmeyen bir kâfir ile doğruları ve ilerisini gören mü'min bir olur mu? Düşünmeyecek misiniz?" de.

★ [51] Toplanıp Rablerinin huzuruna getirileceklerinden korkanları, Kur'an ile uyar. Onlar için Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden ne bir velî, bir koruyucu, ne bir otorite, ne de bir şefaatçi vardır. Umulur ki, Allah'a sığınırlar, emirlerine yapışır, günahlardan arınıp azaptan korunurlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranırlar, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olurlar.

[52] Sadece Allah'ın rızasını dileyerek, sabah akşam Rablerine kulluk, ibadet ve dua edenleri kovma. Onların hesabından sen sorumlu değilsin. Onlar da senin hesabından sorumlu değiller. Onları yanından kovduğun takdirde Allah'ın emirlerine âsi olan zâlimlerden olursun.

[53] "- Aramızdan Allah'ın kendilerine lütuf ve ihsanda bulunduğu kimseler de bunlar mı?" şeklinde konuşturmak için, onların bir kısmını diğerleri ile işte böyle imtihan ettik. Allah şükredenleri daha iyi bilmez mi?

[54] Âyetlerimize, Kur'ân'a iman edenler, sana geldikleri zaman onlara:

"- Selâmün aleyküm! (Allah'ın selâmı ve selâmeti size olsun, siz selâmete ereceksiniz). Rabbiniz rahmetini, merhametini ihsan edeceğini yazılı olarak kendisine farz kıldı, ilke edindi. Sizden kim bilmeyerek bir kötülük yapar, kusur işler; ardından da günahlardan vazgeçerek Allah'a itaate yönelir, tevbe edip, kendisini ıslah eder, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzelterek, geliştirerek yaşarsa, bilsin ki Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir." de.

[55] İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerin, suçluların tuttuğu yol iyice açığa çıksın diye, biz âyetleri, delilleri işte böyle ayrıntılı olarak açıklıyoruz.

★ [56] "- Allah'ın dışında, kulları durumundaki yalvardıklarınıza kulluk ve ibadet etmem bana yasaklandı" de.

"- Ben sizin çarpık isteklerinize, şahsî arzu ve ihtiraslarınıza uymayacağım. Aksi takdirde, hak yoldan uzaklaşarak şaşırır, sapıtırım. O zaman da, hidâyete erenlerden olamam." de.

[57] "- Ben Rabbimden gelen apaçık hak bir delile, şeriata dayanıyorum. Siz ise onu yalanladınız. Küstahça çabucak gelmesini istediğiniz azap, benim elimde değil. Hükümranlık, yasama, yargı ve icra ancak Allah'a aittir. O hakkı, doğruları anlatır, gerekçeli, hikmete dayalı, âdil icraat yapar. O, hakkı bâtıldan ayırt edenlerin, doğru hüküm verenlerin, isabetli icraat yapanların en hayırlısıdır." de.

[58] "- Sizin, küstahça acele istediğiniz şey benim elimde olsaydı, elbette benimle sizin aranızda yargı gerçekleştirilmiş, ilâhî plan icra edilmiş olurdu. Allah, inkâr ile isyan ile, baskı, zulüm ve işkence ile, temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimlerin davranışlarını iyi biliyor." de.

[59] Gayb âleminin, bilgi alanım dışındaki güçlerin ve imkânların anahtarları, şifreleri Allah'ın elindedir. Anahtarları, şifreleri ondan başkası bilmez. Karada ve denizde ne varsa O bilir. O'nun bilgisi dışında bir yaprak bile düşmez. Yerin karanlıkları içindeki tek bir taneyi dahi bilir. Yaş ve kuru, canlı ve ölü ne varsa, hepsi, her şey doğruları, hakkı ortaya koyan, kâinatın kayıt sicilinde, kanunlar ve ilkeler kitabında, bilgi işlem merkezinde yazılıdır.

[60] Duyularınızı çalıştırmayarak sizi geceleyin ölü gibi uyutan, gündüzün ne yaptıklarınızı bilen; sonra belirlenmiş ecel tamamlansın diye, ölüm ânı gelinceye kadar, gündüzleri sizi uyandırıp kaldıran O'dur.

Sonra hesap vermek üzere O'nun huzuruna götürüleceksiniz. Daha sonra O bütün işlediğiniz amelleri birer birer ortaya koyarak sizi hesaba çekecektir.

★ [61] O, kulları üstünde yegâne kudret ve tasarruf sahibidir. Sizin üzerinizde koruyucu melekler, korumalar görevlendirir. Nihâyet herhangi birinize ölüm gelip çatınca da, elçilerimiz, görevli meleklerimiz onun ruhunu alırlar. Onlar görevde kusur etmezler.

[62] Sonra da, hak dostları, emrinde oldukları âdil otorite, gerçek koruyucuları olan Allah'a, Allah'ın hükmüne, icraatına teslim edilirler.

Unutmayın hükümranlık yasama, yargı ve icra sadece O'na aittir. O, hesap görenlerin en süratlisidir.

[63] "- Karadaki ve denizdeki sıkıntılardan ve korkulardan sizi kim kurtaracak?" de. O zaman O'na, açıktan açığa, gizliden gizliye dua edersiniz:

"- Allah bizi bundan kurtarırsa kesinlikle şükredenlerden olacağız" dersiniz.

[64] "- Allah sizi karanlıklardan kurtaracak. Her türlü sıkıntıdan da kurtaracak. Sonra siz döner, gene de ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında O'na ortak koşarsınız." de.

[65] "- Allah'ın size, üstünüzdeki zâlim idarecilerden, gökten veya ayak takımınızdan, yerden sizi cezalandıracak birilerini göndermeye, ya da sizi birbirinize savaş ilân edecek kadar bölünmüş, baskıcı, zorba, kapalı toplumlar ve taraftarlar haline getirerek birbirinize düşürüp karşılıklı şiddetin iç savaşın acılarını tattırmaya gücü yeter" de. İbret nazarıyla düşünerek bak, incele. Tahlil ederek iyice anlasınlar diye âyetlerimizi, kudretimizi gösteren delilleri nasıl çok yönlü açıklıyoruz.

[66] Kur'an hak bir kitap olduğu, hakça bir düzen getirdiği halde, kavmin Kur'ân'ı yalanladı. Sen onlara:

"- Ben sizin adınıza Allah'a karşı savunmanızı yapamam. Allah adına da, sizin üzerinizde zor kullanamam." de.

[67] Her ilâhî haberin, ilâhî cezanın kararlaştırılmış bir zamanı, gerçekleşeceği bir yeri vardır. Yakında siz de olacakları ve haber verdiğimiz şeylerin gerçekleştiğini öğreneceksiniz.

[68] Âyetlerimizle ilgili, bilgisizce, dalga geçerek, ileri geri konuşmaya dalanları gördüğün zaman, başka bir konuya geçtiklerini görünceye kadar onlardan uzak dur, onların faaliyetlerine engel tedbirler al. Eğer şeytan sana unutturursa, hatırladıktan sonra hemen kalk, inkâr ile, isyan ile, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlim kavimle birlikte oturma.

69 Allah'a sığınanlara, emirlerine yapışanlara, günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, o zâlimlerin, müşriklerin hesabından bir sorumluluk yoktur. Fakat bu bir hatırlatma, bir öğüttür. Umulur ki, Allah'a sığınırlar, emirlerine yapışırlar, günahlardan arınıp, azaptan korunurlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranırlar, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olurlar.

70 Dinlerini, şeriatlarını, medeniyetlerini bir oyun ve bir eğlence konusu yapan; oyunları ve eğlenceleri dinleri haline getiren ve dünya hayatının aldattığı kimseleri bir tarafa bırak.

Kur'ân'ı onlara tebliğ et, Kur'an ile onlara öğüt ver:

Hiçbir kimse, işlediği ameller sebebiyle felâkete dûçar olmasın; Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden bir veli, bir koruyucu, bir otorite, bir dost ve şefaatçinin olmadığını herkes bilsin.

O azaptan kurtulmak için bütün varını feda etse, fidye karşılığı azaptan kurtulamaz. Onlar işledikleri ameller, yüklendikleri günahlar yüzünden helâke sürüklenmiş kimselerdir. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda devam etmeleri, küfre saplanmaları sebebiyle kaynar bir içecek ve can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

★ 71 "- Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden bize fayda sağlamayacak ve zarar veremeyecek olan şeylere mi kulluk ve ibadet edelim, yalvaralım? Allah bizi doğru yola, Allah'ın kitap ve peygamberle gösterdiği yola kavuşturduktan sonra, gerisin geri, İslâm dışı hayatımıza mı dönelim? O'nun arkadaşları, bize, doğru yola gel diye çağırdıkları halde, yeryüzünde şaşkın şaşkın dolaşıp, şeytanların, şeytanî güçlerin ayartarak uçuruma çektikleri ahmak gibi mi olalım?" de.

"- Allah'ın davet ettiği yol, Allah'tan gelen Allah'ın hidayet rehberiyle öğrettiği tek doğru ve hak dindir. Biz, yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden âlemlerin, bütün varlıkların Rabbine teslim olup hükmüne rıza göstermekle, İslâm'ı yaşayan müslüman olmakla emrolunduk" de.

72 "- Namazı âdâbına riâyet ederek, aksatmadan kılın. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun" de. O, toplanıp huzuruna getirilecek, hesap verilecek olan Allah'tır.

73 O gökleri ve yeri gerekçeli, hikmete dayalı, doğru, hesaplı bir düzen içinde yaratandır.

"Ol" diyeceği gün her şey oluverir.

O'nun sözü haktır, doğrudur, gerçektir.

Sûra üfürüldüğü gün mülk, devlet ve hükümranlık O'nundur.

Fizik ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini ve görülen âlemi bilendir. O hikmet sahibi ve hükümrandır, gizli-açık her şeyden haberdardır.

74 Hani İbrahim babası Âzer'e:

"- Sen, ağaçtan yontularak, metalden dökülerek yapılan heykelleri, putları tanrı haline mi getiriyorsun? Ben seni ve kavmini apaçık bir sapıklık ve cehalet içinde görüyorum." demişti.

75 Babasının sapıklığını gösterdiğimiz gibi, biz, ilme, delile ve gerekçeye itibar edip, kesin inananlardan olması için İbrâhim'e göklerin ve yerin işleyiş disiplinini ve aslî düzenini gösteriyoruz.

76 Gecenin karanlığı ortalığı kaplayınca, bir yıldız gördü,

"- Rabbim budur" dedi. Yıldız batınca:

"- Batanları sevmem" dedi.

77 Ayı doğarken görünce:

"- Rabbim budur" dedi. O da batınca:

"- Rabbim bana doğru yolu gösterme lütfunda bulunmazsa, elbette hak yoldan sapan topluluklardan, şaşkınlardan olurum" dedi.

78 Güneşi doğarken görünce de:

"- Rabbim budur, bu daha büyük" dedi. O da batınca:

"- Ey kavmim, ben sizin, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koştuğunuz şeylerden uzağım" dedi.

79 "- Ben, Hakka ve tevhide yönelerek, yüzümü, yönümü, gökleri ve yeri yoktan var edene döndüm. Ben, ilâhlığında otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan, gizli şirki yaşayan, başka otoriteler de kabul eden müşriklerden değilim" dedi.

80 Kavmi onunla Allah konusunda deliller getirerek tartışmaya başladı. İbrâhim:

"- Allah beni doğru yola iletmişken, siz hâlâ benimle O'nun hakkında mı deliller getirerek tartışıyorsunuz? Ben, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında O'na ortak tanıdığınız şeylerden korkmam. Rabbimin, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olmadıkça, onlar bana birşey yapamaz. Her şey Rabbimin ilmi, iradesi, planı içindedir. İyice düşünmeyecek misiniz?" dedi.

81 "- Haklarında size hiçbir ferman, hiçbir yetki indirmediği şeyleri, siz, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşmaktan korkmazken, ben sizin ortak koştuğunuz şeylerden nasıl korkarım? Eğer biliyorsanız, söyleyin: Bu iki topluluktan hangisi güven içinde olmaya daha lâyıktır?" dedi.

82 İman edenler ve imanlarına şirk, baskı, zulüm, işkence, haksızlık, isyan ve inkâr bulaştırmayanlar, bunlara âlet olmayanlar, işte onlar güven içindedirler. Doğru yolu bulanlar da onlardır."

★ 83 İşte bunlar, kavmine karşı İbrâhim'e verdiğimiz delillerimizdir. Sünnetimize, düzenimizin yasalarına uygun olarak, irademizin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri dünyada yüksek makamlara getiririz. Senin Rabbin hikmet sahibi ve hükümrandır, ilmi her şeyi kuşatır.

84 Biz İbrâhim'e İshak'ı ve Yâkub'u ihsan ettik. Hepsini de doğru yola ilettik.

Nitekim daha önce Nûh'u ve onun soyundan Dâvûd'u, Süleyman'ı, Eyyûb'u, Yûsuf'u, Mûsâ'yı ve Hârûn'u da doğru yola iletmiştik.

Biz iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderleri, idarecileri, askerî erkânı ve müslümanları işte böyle mükâfatlandırırız.

85 Zekeriyyâ, Yahyâ, Îsâ ve İlyas'a da hidâyet yolunu gösterdik. Hepsi de dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi müslüman sâlih kullarımızdandı.

86 İsmâil'e, Elyesa'a, Yûnus'a, ve Lût'a da hidâyet ihsan ettik. Hepsine lütufta bulunarak âlemlere, insanlara üstün kılmıştık.

87 Babalarından, çocuklarından ve kardeşlerinden bazılarını da üstün kıldık. Onları seçtik ve doğru, muhkem, güvenli yola, İslâmî hayata ilettik.

88 İşte bu, Allah'tan gelen, Allah'ın hidâyet rehberiyle öğrettiği dindir. Kullarından sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri hak yola iletir.

Eğer onlar da, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşsalardı, işlemeye devam ettikleri bilinçli amelleri elbette boşa giderdi.

89 İşte onlar, kendilerine kitap, hikmete dayalı hükümranlık, yargı ve icra, şeriat ve peygamberlik verdiğimiz kimselerdir. Eğer onlar, kâfirler, bunları inkâr ederse, şüphesiz yerlerine bunları inkâr etmeyecek bir kavim getiririz.

90 İşte o peygamberler de, Allah'ın hidâyet nasip ettiği kimselerdir. Sen de onların gittiği hak yolu takip et.

"- Ben Kur'ân'a ve tebliğ görevime karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Bu Kur'an âlemler için, insanlar ve cinler için kesinlikle bir öğüttür." de.

★ [91] Onlar, Allah'ı hakkıyla tanıyıp takdir edemediler, yüceliğini, kudretini, kadrini bilemediler.

"- Allah insanların iyiliği, kurtuluşu için hiçbir şey indirmedi" deme cehaletinde bulundular.

"- Öyleyse, Mûsâ'nın, insanların iyiliği, kurtuluşu için bir nur ve hidâyet rehberi olarak getirdiği kitabı kim indirdi? Siz onları kâğıt parçaları olarak görüyor, çoğunu gizlediğiniz halde, bir kısım ilâhî kelâmı da gösteri aracı haline getiriyorsunuz. Sizin de, atalarınızın da, bilmediği şeyler Kur'an'da size öğretilmiştir" de.

"- Allah" de. Sonra onları bırak. Daldıkları bataklıkta, dünya hayatında oynamaya devam etsinler.

[92] Bu kitap Kur'an, manevî merkez Mekke ve çevresindeki bütün dünyayı, bütün insanları uyarman için sana indirdiğimiz, önceki kutsal kitaplara ait içinde nakledilenleri tasdik eden, hayrı öğreten, insanlara faydalı mübarek bir kitaptır. Âhirete, ebedî yurda iman edenler, buna da iman ederler. Ve onlar dünyevî gâile ve düşüncelerden sıyrılarak namazlarını, rükûnlarına, şartlarına, vakitlerine riayet ederek kılarlar.

[93] Allah adına yalan uydurandan, yahut kendisine hiçbir şey vahyedilmemişken:

"- Bana da vahyolundu" diyenden ve,

"- Ben Allah'ın indirdiği âyetlerin benzerini peşpeşe sıralayacağım" diyenden daha zâlim kim olabilir? O zâlimleri ölümün boğucu dalgaları içindeyken bir görsen. Melekler pençelerini uzatıp:

"- Kendinizi Allah'ın azâbından kurtarabilirseniz kurtarın. Allah adına, doğru olmayan şeyleri söylemenizden ve onun âyetlerine karşı büyüklenerek azgınlık edip zorbalığa başvurmanızdan dolayı, bu gün zillet cezası ile cezalandırılacaksınız" derler.

[94] Andolsun ki, sizi ilk defa yarattığımız gibi teker teker bize geleceksiniz. Dünyada size verdiğimiz şeyleri arkanızda bırakacaksınız. Kulluğunuzda ve ibadetinizde hakkı olan Allah'ın, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, ortakları olduğunu iddia ettiğiniz şefaatçılarınızı da yanınızda göremeyeceğiz. Andolsun, tanrı sandığınız şeylerle aranız açılmış, aranızdaki bağlar kopmuş, onlar sizden uzaklaşıp kaybolmuştur.

★ [95] Allah tohumu ve çekirdeği çatlatıp filizlendirendir.

Ölüden diriyi, tohum ve yumurtadan canlıyı çıkaran, diriden de ölüyü, canlıdan tohum ve yumurtayı çıkarandır.

İşte budur Allah. O halde, haktan, Allah'a kulluk ve ibadetten hiç bir fayda sağlamayan, zararı dokunmayan şeylere kulluk ve ibadete nasıl olup da çevriliyorsunuz?

[96] Karanlığı yarıp, tan yerini ağartan, O'dur. Geceyi dinlenme zamanı; güneşi, ayı, vakitleri hesaplama aracı haline getirdik. İşte bu kudretli ve hükümran olan, ilmi her şeyi kuşatan Allah'ın takdiridir, onun koyduğu ölçü ve düzenin sonucudur.

[97] O, kara ve denizin karanlıklarında yolunuzu bulasınız diye faydalanmanız için gökte yıldızları bir düzen içinde yerleştirendir. Biz, âyetleri ilimde ilerlemeye devam eden bilgi toplumları için ayrıntılı olarak açıkladık.

[98] O sizi, başlangıçta bir tek nefisten, Âdem'den yaratandır.

Bir devamlı yaşayacağınız yeriniz, ikâmetgâhınız vardır. Bir de idareten, geçici olarak kalacağınız yer vardır.

Tahlil kabiliyeti olan yüksek anlayış sahibi toplumlar için Allah'ın varlığını, birliğini, ilmini ve kudretini gösteren âyetleri, delilleri ayrıntılı olarak açıkladık.

[99] O, Allah gökten su indirendir. İşte biz her çeşit bitkiyi suyla bitirdik. O bitkiden de, başaklar, üstüste binmiş taneler bitireceğimiz bir yeşillik; hurmanın tomurcuğundan sarkan salkımlar; üzüm bağları; bir kısmı birbirine benzeyen, bir kısmı da benzemeyen zeytinlik ve nar bahçeleri meydana getirdik. Meyva verirken ve olgunlaştığı zaman, ibret nazarıyla meyvasına bakın, inceleyin. Bütün bunlarda iman eden bir kavim için, Allah'ın varlığını ve kudretini gösteren deliller vardır.

[100] Cinleri, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak durumuna getirdiler. Oysa ki, onları da Allah yarattı.

Bilgisizce Allah'a oğullar ve kızlar yakıştırdılar.

Hâşâ, Allah, onların yakıştırdıkları sıfatlardan münezzeh ve yücedir.

★ [101] O, göklerin ve yerin eşsiz yaratıcısı, yoktan var edicisidir.

Eşi, hanımı olmadığı halde nasıl çocuğu olabilir? Her şeyi, her varlığı o yaratmıştır. Her şey, O'nun ilmi, iradesi, planı dahilinde gerçekleşmektedir.

[102] " - İşte Rabbiniz Allah budur. Ondan başka ilâh yoktur. Her şeyin yaratıcısıdır. O'nu ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak O'na teslim olun, saygıyla O'na kulluk ve ibadet edin, O'nun şeriatına bağlanın, O'na boyun eğin. O her şeyin hâmisi, güvencesidir."

[103] " - Allah, gözleri ve akılları denetim ve idraki içine alırken, gözler Allah'ı dünyada göremez, akıllar dünyada ve âhirette Allah'ı kavrayamaz. O hikmetine nüfuz edilmeyen yüce varlıktır ve gizli-açık her şeyden haberdardır."

[104] " - Size Rabbinizden önünüzü aydınlatan, ufkunuzu açan, güven sağlayan, basiretinizle anlayabileceğiniz Kur'ân âyetleri gelmiştir. Kim basiretli davranarak hakkı görürse, faydası kendisine, kim de körlüğe devam ederse zararı kendisinedir. Benim sizin üzerinizde, denetim, zabıta görevim yok."

[105] İşte, böylece vaatlerimizle ve tehditlerimizle ilgili âyetleri onlara delil olarak ileri sürmen ve ibret almaları için:

"- Sen bunları başkalarından öğrendin" diyememeleri, iddialarına son vermeleri için, ilimde ilerlemeye devam eden bilgi toplumlarına Kur'ân'ı iyice ayrıntılı hale getirelim diye çok yönlü açıklıyoruz.

[106] Rabbinden sana vahyolunana, Kur-ân'a tâbi ol. Ondan başka tanrı yoktur. İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan müşriklerle, putperestlerle münakaşadan vazgeç, onların faaliyetlerine karşı tedbir al.

[107] Eğer Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, onlar ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşamazlardı. Biz seni, onlar üzerinde denetim memuru olarak, inzibat olarak görevlendirmedik. Sen onların adına Allah'a karşı savunma yapamazsın; Allah adına onların üzerinde zor da kullanamazsın.

[108] Onların, Allah'ın dışında, kulları durumundaki taptıkları, yalvardıkları şeyler konusunda yakışıksız sözler söylemeyin. Sonra onlar da, bilgisizlikleri sebebiyle sınırı aşıp Allah hakkında ileri geri konuşmasınlar.

Böylece biz, koordineli hareket eden, yetişmiş her millete, topluluğa kendi işlerini süsleyip güzel gösterdik. Sonunda hesap vermek üzere Rablerinin huzuruna getirilecekler. O da, işlemeye devam ettikleri amelleri, birer birer ortaya koyarak onları hesaba çekecektir.

[109] Kendilerine, seni tasdik eden bir âyet, bir mûcize gelirse, ona mutlaka inanacaklarına dair peşpeşe Allah'a büyük yeminler ettiler.

"- Mûcizeler ancak Allah katındadır" de. Onlara mûcizeler geldiğinde de iman etmeyeceklerini sen nereden bileceksin?

[110] Biz onların gönüllerini, akıllarını bir tarafa, gözlerini bir tarafa çeviririz. İlk defa iman etmedikleri gibi, hakkı anlamazlar, Kur'ân'ı görmezler, iman etmezler. Biz de onları taşkınlıkları içinde bocalar vaziyette bırakırız.

★ [111] Eğer biz onlara melekleri indirseydik, ölüler de kendileriyle konuşsaydı ve her şeyi toplayıp karşılarına getirseydik, ancak Allah'ın, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olması halinde onlar iman edeceklerdi. Fakat onların çoğu bilgiden, muhakemeden uzak, tutarsız, cahilce davranmakta devam ediyorlar.

[112] Ey peygamber, senin karşına kıyasıya mücadele eden düşmanlar çıkardığımız gibi, biz her peygambere insanların ve cinlerin şeytanlarını, azgınlarını düşman haline getirdik. Bunlar, birbirlerini aldatmak için yaldızlı sözlerle vesvese verirler. Eğer Rabbinin sünneti düzeninin yasaları içinde iradesinin tecellisine uygun olsaydı onu da yapamazlardı. Artık onları uydurdukları şeylerle başbaşa bırak.

[113] Âhirete, ebedî yurda iman etmeyenlerin kalpleri, akılları yaldızlı sözlere kansın, ondan hoşlansın ve işledikleri suçu, günahı işlemeye devam etsinler diye böyle vesvese vermeye devam ederler.

[114] "- Allah size, kitabı açıklanmış olarak indirdiği halde, ondan başka bir hakem mi arayayım?" de. Kendilerine kutsal kitaplar verdiklerimiz, Kur'ân'ın Rabbin tarafından, gerekçeli, hikmete dayalı olarak toplumda hakça bir düzen gerçekleştirmen için, bölüm bölüm indirilmiş olduğunu bilirler. Sakın şüpheye düşenlerden olma.

[115] Rabbinin sözü, Kur'an, şeriatın kuralları, Allah'ın koyduğu, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî düzen, haklar ve sorumluluklar, Allah'ın peygamberine yardımı ve zaferler, mükâfat ve ceza ile ilgili bilgiler, ibret verici kıssalar doğru ve adâlet ölçüleri içinde tamamlandı. Onun sözlerini düzeltmeye, değiştirmeye kimsenin gücü yetmez. Onların yerini tutacak sözleri, kanunları da kimse koyamaz. O her şeyi işitir, ilmi her şeyi kucaklar.

[116] Eğer ülkedeki, yeryüzündeki insanların çoğunluğunun düşüncelerine, inançlarına ve uygulamalarına uyarsan, onlar, seni Allah'ın yolundan, İslâmî hayat tarzından uzaklaştırarak dalâleti tercihinin önünü açarlar. Onlar sadece zanna uyarlar ve saçmalarlar.

[117] Rabbin, kendi yolundan İslâm'dan uzaklaşanları iyi bilir. Doğru yolda olanları, İslâm'ı yaşayanları da çok iyi bilir.

[118] Eğer Allah'ın âyetlerine, âyetlerdeki hükümlere iman ediyorsanız, Allah'ın adı anılarak kesilen hayvanların etinden yeyin.

[119] Bildiğiniz bir şey mi var ki Allah'ın emrinden uzak duruyor, Allah'ın adı anılarak kesilen hayvanların etinden yemiyorsunuz? Oysa Allah, mecburiyet altında yemek durumunda kaldıklarınızın dışındaki haram olan şeyleri size ayrıntılı olarak açıklamıştır.

Birçokları, bilgisizce, şahsî arzu ve ihtiraslarına uyarak hak yoldan ayrılıyorlar, insanları doğru yoldan saptırıyorlar, dalâlete düşürüyorlar. Rabbin haddi aşanları, Allah'ın emirlerini çiğneyenleri iyi bilir.

[120] Bilerek işlediğiniz günahın açığını da, gizlisini de bırakın. Çünkü bilerek günah işleyenler, işlemeye devam ettikleri günahların cezasını mutlaka çekecekler.

[121] Üzerlerine, Allah'ın adı anılmadan, Allah'ın adı zikredilmeden kesilen hayvanların etinden yemeyin. Bu günahkâr bir davranıştır. Şeytanlar, azgınlar dostlarına, sizin hayata geçirdiğiniz dinî esasları, ilkeleri değiştirme konusunda mücadele etmeleri için telkinde bulunurlar. Eğer onlara uyarsanız, siz de ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşanlardan olursunuz.

★ [122] Küfür ve cehalet bataklığında manen ölü iken dirilttiğimiz, kendisine insanlar arasında yürüyebileceği hidayet nuru verdiğimiz kimse, inkâr karanlıkları içinde kalıp, karanlıktan hiç çıkamayacak durumdaki kimse gibi mi olur? Ama, küfür bataklığından çıkamayan, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere, işlemeye devam ettikleri ameller böyle süslenip güzel gösterilmiştir.

[123] Senin İslâm'a davetine karşı savaş açan fâsıkları, âsileri, Mekke'nin idaresine getirdiğimiz gibi, her memleketin İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerini, suçlularını ülkelerine liderler yaptık ki, orada Allah yoluna, Allah yolundaki faaliyetlere engeller koyarak, dümenlerini, soygun düzenini yürütsünler. Halbuki onlar, kendilerinden, birbirlerinden başkasını aldatmıyorlar, başkasına kötülük yapmıyorlar. Bunun farkında değiller.

[124] Onlara bir âyet geldiğinde:

"- Allah'ın Rasullerine verilen görevlerin benzeri bize de verilmedikçe, kesinlikle inanmayız" dediler. Allah peygamberlik görevini liyakata göre vereceğini herkesten iyi bilir. İslâm'a planlı cephe alarak müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsiler, suçlular, yapmakta oldukları sinsi hilelere, planlara, dümenlere, soygunlarına, karşılık, Allah huzurunda, zillete maruz kalacaklar ve şiddetli bir azâba uğrayacaklar.

125 Allah kimi hidâyete erdirmek isterse, gönlünü İslâm'a açar. Kimin de, hak yoldan uzaklaşarak dalâleti tercihine özgürlük tanımak isterse, sanki gökte tırmanıyormuş gibi, göğsünü şiddetle sıkar, son derece bunaltır. Allah inanmayacakların boyunlarına, pis, kâfir, lânetli ve ceza mahkûmu yaftasını takarak işte böyle sıkıntıya sokar.

126 Bu, İslâm, hedefe ulaştıran, üzerinde yürünebilen, Rabbinin, doğru, muhkem, güvenli yoludur, emin bir hayat tarzıdır. Düşünüp öğüt alacak bir kavim için âyetleri ayrıntılı olarak açıkladık.

127 Onlar için kuralları Rableri tarafından konulmuş, hukukun üstün, hakkın ve adâletin belirleyici güç ve barışın hakim olduğu güvenli bir dünya düzeni; Rableri katında da selâmet yurdu, cennet vardır. İşlemeye devam ettikleri amaçla örtüşen niyete dayalı, bilinçli ameller dolayısıyle Allah onların velisi, koruyucusu, dostudur.

128 Allah onların hepsini mahşerde topladığı gün cinlere:

"- Ey cin topluluğu, siz insanlarla uğraşarak, çoklarını baştan çıkardınız" der. Onların, şeytanların insan cinsinden olan dostları ise:

"- Ey Rabbimiz, biz birbirimizden yararlandık ve bize verdiğin sürenin sonuna ulaştık" derler. Allah da:

"- Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan hal, daha ağır cezalar hariç, içinde ebedî kalacağınız, devamlı ikametgahınız ateştir" buyurur. Rabbin hikmet sahibi ve hükümrandır. İlmi her şeyi kucaklar.

129 İnsanların ve cinlerin ilâhî emirlere isyan edenlerini perişan ettiğimiz gibi, işlemekte oldukları ameller, yüklendikleri günahlar sebebiyle, inkâr ve isyanda devam eden, İslâmî hayatı yaşamayı, İslâmî faaliyetleri engelleyen, engelleme tedbirleri alan zâlimlerin bir kısmını, diğer bir kısmına idareci yapar, saptırmaları, azdırmaları ve azaba dûçar etmeleri için onlara musallat ederiz.

★ 130 Allah:

"- Ey cin ve insan toplulukları, içinizden, size âyetlerimi anlatan, bugün hesaba çekilerek cezalandırılacağınız konusunda sizi uyaran Rasuller gelmedi mi?" diye sorar. Onlar:

"- Kendi aleyhimize, birbirimizin aleyhine şâhitlik ederiz ki, geldi" derler. Dünya hayatı onları aldattı. Kâfir olduklarına dair kendi aleyhlerine, birbirlerinin aleyhine şâhitlik ettiler.

131 Allah'ın Rasuller göndermesi ve kitaplar indirmesi, halkı aydınlatılmadan, gaflet içinde iken, Rabbinin zulm ile memleketleri, ülkeleri helâk etmemesi içindir.

132 Herkes işlediği devamlı, bilinçli ameller sebebiyle âhirette farklı muamelelere tâbi tutulacak, yargılanacaktır. Senin Rabbin onların işledikleri amellerden gafil, habersiz değildir, bunlara göre, sizi mükâfatlandırıp cezalandıracaktır.

133 Senin Rabbin zengindir, muhtaç değildir. Rahmet ve merhamet sahibidir. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa sizi de yok eder, sizden sonra Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olanları sizin yerinize getirir. Nitekim, sizi de başka kavimlerin soyundan, zürriyetinden türeterek bu hale getirmiştir.

134 Size va'dedilen şey, nihaî yargı mutlaka gerçekleşecektir. Siz Allah'ın koyduğu kanunların dışına çıkarak bunun önüne geçemezsiniz, yakanızı kurtaramazsınız.

135 "- Ey kavmim, terketmediğiniz hayat tarzınızı yaşamaya devam edin, bütün imkânlarınızla elinizden geleni yapın. Ben de bilinçle görevimi yapmaya devam ediyorum. Bu hayatın, bu dünyanın sonunda kimin kazanacağını, siz de yakında öğreneceksiniz. Şu bir gerçektir ki, küfürleri, nankörlükleri, baskıları, işkenceleri sebebiyle zâlimler kurtuluşa ebedî nimetlerle mutluluğa eremez." de.

136 Allah'ın üretip çoğalttığı ekin ve hayvanlardan Allah'a bir hisse ayırıyorlar ve kendi düşüncelerine göre:

"- Bu Allah'ın, şu da ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak saydığımız varlıkların" diyorlardı. Ortak saydıklarına ayrılan hisse Allah'ın rızasını gerektirecek yerlere dağıtılmadığı için Allah'a ulaşmamakta, fakat Allah'a ayrılan hisseden, rızasına uygun olmayan yere dağıtıldığı için ortak saydıklarına ulaşmaktadır. Verdikleri hüküm ne kötüdür.

137 Bunun gibi, ortak saydıkları mâbutlar, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan müşriklerden, putperestlerden çoğuna, çocuklarını, kızlarını öldürmeyi süsleyip güzel gösterdi ki, hem kendilerini mahvetsinler, hem de yaptıklarına dinî kılıf bulmak için, dinlerini, şeriatlarını, medeniyetlerini tahrif edip safiyetlerini bozsunlar. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı bunu yapamazlardı. Öyleyse onları, uydurdukları ile başbaşa bırak.

[138] Onlar kendi düşüncelerine göre:

"- Bunlar, tanrılar, putlar için ayrılan hayvanlar, ekinler, gelirlerden insanların faydalanması haramdır. Bunları bizim dilediğimizden başkası yiyemez. Şunlar da binilmesi yasaklanmış hayvanlardır." dediler. Bir kısım hayvanları da, üzerlerine Allah'ın adını anmadan boğazlarlar. Bunları, Allah adına uydurma hükümlerle, Allah'a iftira ederek yaparlar. Yapmakta oldukları iftiralar sebebiyle Allah onları cezalandıracaktır.

[139] Onlar:

"- Şu hayvanların karınlarında olanlar sadece erkeklerimize ait olup, kadınlarımıza haramdır. Eğer yavru ölü doğarsa erkek-kadın ortaktır" dediler. Allah, böyle değerlendirmelerine karşılık onları cezalandıracaktır. O hikmet sahibi ve hükümrandır. İlmi her şeyi kuşatır.

[140] Bilgisizlikleri yüzünden akılsızca, çocuklarını öldürenler ve Allah'ın kendilerine verdiği rızkı, Allah adına uydurma hükümlerle haram kılanlar kesinlikle ziyana uğradılar. Şaşkına döndüler, doğru yoldan saptılar. Doğru yolu bulacak da değiller.

★ [141] O asmalı ve asmasız üzüm bağları, hurmalıklar, ürünleri çeşit çeşit ekinler, birbirlerine benzer ve benzemez biçimde zeytinlikler ve nar bahçeleri yetiştirendir. Meyvalar olgunlaştığı zaman meyvasından yeyin. Hasat zamanı da Allah'ın, ihtiyaç sahipleri ve mahlûkat için tanıdığı, belirlediği hakkı verin, ihtiyaçlarını görün. Cahilce davranarak israf etmeyin. Şu bir gerçektir ki, Allah müsrifleri, elindeki nimetlerin değerini bilmeyip cahilce savurarak harcayanları sevmez.

[142] O, hayvanlardan yük taşıyanları, etleri yenenleri ve yünlerinden döşekler, giyim eşyaları yapılanları yaratandır. Allah'ın size verdiği rızıklardan yiyin. Şeytanın, şeytanî güçlerin adımlarını, davranışlarını takip etmeyin, peşinden gitmeyin. Çünkü o sizin için apaçık bir düşmandır.

143 Erkekli dişili her türden sekiz hayvan: Koyundan iki, keçiden iki.

"- O, bunların, erkeklerini mi, dişilerini mi, yoksa, bu iki dişinin rahimlerinde bulunan yavruları mı haram etti? Eğer iddialarınızın arkasında iseniz, bana ilmî olarak bunları açıklayın." de.

144 Deveden de iki, sığırdan da iki.

"- O, bunların erkeklerini mi, dişilerini mi, yoksa bu iki dişinin rahimlerinde bulunan yavruları mı haram kıldı? Yoksa, Allah'ın size bunu emir ve tavsiye ettiğine bizzat şâhit mi oldunuz? Hiçbir bilgiye dayanmadan, insanların hak yoldan uzaklaşarak, dalâleti tercihlerinin önünü açmak için Allah adına yalan uydurandan daha zâlim kim olabilir? Allah zâlim bir topluma doğru yolu gösterme lütfunda bulunup başarı nasip etmez." de.

★ 145 "- Bana vahyolunan Kur'an'da, bu haram dediklerinizi yiyen kimse için haram edilmiş bir şey bulamıyorum. Ancak leş veya akıtılmış kan yahut domuz eti -bu gerçekten pistir, zararlıdır- yahut günah işleme, isyan etme kastıyla Allah'tan başkası adına kesilmiş bir hayvan olursa bunlar haramdır. Ama kim çaresiz kalırsa, helâl saymayarak, zarurî ihtiyaç sınırını aşmadan bunlardan yiyebilir. Rabbin kesinlikle çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir." de.

146 Yahudiliğin takipçilerine de bütün tırnaklı hayvanları haram kıldık. Sırtlarında yahut bağırsaklarında bulunan, ya da kemiğe karışan yağlar dışında, sığır ve koyunun yağlarını da onlara haram kıldık. Kural tanımamaları, hakka riayet etmemeleri, tecavüzleri, isyanları ve zulümleri sebebiyle onları böyle cezalandırdık. Bizim vaatler ve tehditlerle ilgili sözlerimiz doğrudur.

147 Eğer seni yalanlarlarsa:

"- Rabbiniz sonsuz rahmet ve merhamet sahibidir. Allah'ın verdiği cezanın, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsi, suçlu, günahkâr bir kavimden geri çevrilmesi de mümkün değildir." de.

148 İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan putperestler:

"- Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı ne biz, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşardık, ne de atalarımız. Hiçbir şeyi de haram kılmazdık." diyecekler. Onlardan öncekiler de, aynı şekilde peygamberleri yalanladılar. Sonunda azâbımızı tattılar.

"- Elinizde bize açıklayacağınız bir bilginiz mi var? Siz zandan başka bir şeye uymuyorsunuz. Ve siz sadece saçmalıyorsunuz, yalan söylüyorsunuz" de.

149 "- Kesin, sağlam ve maksada ulaştıran delil Allah'ındır. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, hepinizi doğru yola iletirdi." de.

150 "- Allah şunu yasak etti diyen, bilgi sahibi şâhitlerinizi, önderlerinizi getirin. Eğer onlar şâhitlik ederlerse, sen onlarla birlikte olup şâhitlik etme. Âyetlerimizi yalanlayanların ve âhirete, ebedî yurda iman etmeyenlerin şahsî arzu ve ihtiraslarına, bâtıla uyma. Onlar, başkalarını Rablerine denk tutuyorlar." de.

★ 151 "- Gelin, Rabbinizin size neleri haram kıldığını, nelere riayeti emrettiğini okuyayım:

İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın.

Anaya, babaya devamlı iyilik edin, ihsanda bulunun, kesinlikle kötü davranmayın.

Masrafların artacağı, yoksulluğa düşeceğiniz endişesiyle çocuklarınızı öldürmeyin. Sizin de onların da rızkını, ekmeğini, aşını biz veriyoruz.

Büyük günah ve ayıpların, meşrû olmayan şehevî fiillerin, gayrimeşrû ilişkilerin, zinanın açığına da, gizlisine de yaklaşmayın.

Haklı bir sebep olmadıkca Allah'ın öldürülmesini haram kıldığı, saygıya lâyık bulduğu cana kıymayın. İşte bunlar, Allah'ın size emrettikleridir. Umulur ki, aklınızı başınıza toplar düşünürsünüz" diye ilan et.

[152] "- Yetimin malına yaklaşmayın. Rüşdüne, güçlülük çağına erinceye kadar onun malını, en güzel ekonomik tedbirleri, usulleri kullanarak idare edin.

Ölçeği tam doldurun, ölçmede ve tartıda adâletli olun, sosyal adâleti, sosyal güvenliği temin edip refah payını artırarak, toplumdaki dengeyi sağlayın.

Biz herkesi ancak gücünün yettiği kadarıyla mükellef tutarız.

Yakınlarınızla ilgili bile olsa, konuştuğunuz zaman adâletli, doğru konuşun.

Allah'a verdiğiniz sözü yerine getirin. İşte Allah'ın size emrettikleri bunlardır. Umulur ki, düşünüp öğüt alırsınız."

[153] İşte bunların yaşandığı hayat tarzı benim dosdoğru, muhkem, güvenli yolumdur. Bu yola tâbi olun, Kur'ân'a ve sünnete uyun. Sizi Allah'ın yolundan ayırıp parçalayacak başka yolları, başka hayat tarzlarını benimsemeyin. İşte Allah'ın emrettikleri bunlar. Umulur ki, Allah'a sığınır, emirlerine yapışır, günahlardan arınıp, azaptan korunur, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olursunuz.

[154] Bir de iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan mü'min idarecilere ve mü'minlere nimetimizi tamamlamak, her şeyi ayrıntılarıyla açıklamak için Mûsâ'ya kutsal kitabı, Allah'ın hidayet rehberi ile öğrettiği bir dini verdik ve rahmetimizi bağışladık. Umulur ki onlar diriltilerek Rablerinin huzurunda hesaba çekileceklerine, mükâfat ve cezaya iman ederler.

★ [155] İşte bu Kur'an bizim indirdiğimiz, hayrı öğreten, insanlara faydalı mübarek bir kitaptır. Bu kitaba tâbi olun, bu kitabı uygulayın. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun ki, O'nun merhametine mazhar olasınız.

[156] "- Kitaplar, bizden önceki iki topluluğa indirildi; biz, onlara öğretilenlerden, o kitabın içindeki hükümlerden habersizdik" diyerek itiraz edememeniz için bu Kur'ân'ı indirdik.

[157] Yahut da:

"- Eğer bize kitap indirilseydi, biz onlardan daha doğru yolda olurduk" diyerek itiraz edememeniz için size bu Kur'ân'ı indirdik. İşte, size de Rabbinizden açık, hak bir delil, bir hidâyet rehberi ve rahmet geldi. Allah'ın âyetlerini yalanlayıp, onlardan yüz çevirenlerden, engelleyenlerden daha zâlim kim olabilir? Âyetlerimizden, Kur'an'dan yüz çevirip engelleyenleri, engellemeyi alışkanlık haline getirmelerinden dolayı cezanın en ağırıyla, en can yakıcısıyla cezalandıracağız.

****

[158] İman etmek için, ille canlarını alacak meleklerin gelmesini mi, yahut Rabbinin cezalandırmasını mı, yahut Rabbinin bazı âyetlerinin, kıyamet alâmetlerinin, karşı

duramayacakları felâketlerin gelmesini mi bekliyorlar? Rabbinin bazı âyetlerinin, kıyamet alâmetlerinin, felâketlerin geleceği gün, önceden iman etmemiş, mü'min olarak hayır hasenat kazanmamış olan kimseye artık imanı bir fayda vermeyecek. Onlara:

"- Siz Rabbinizin azâbını bekleyin, biz de Rabbimizin mükâfatını, lütfunu ve yardımını beklemekteyiz" de.

159 Dinlerinden ayrılanlar, dinlerini, düzenlerini, kültürlerini ve medeniyetlerini, birliklerini parçalayanlar, tefrika içinde etkisiz itibarsız yaşayanlar, hizipleşerek ayrılık davası güdenler, birbirlerine düşmanca davranarak dinî ve insanî ilişkilerini kesen bölünmüş, baskıcı, zorba, medeniyetten nasiplenmemiş kapalı toplumlar, taraftarlar haline gelenlerle senin ve sana gelen dinin, senin ümmetinin hiçbir hususta bir ilişkiniz, bir benzerliğiniz yok. Onların hesabının görülmesi Allah'a kalmıştır. Sonra Allah yapmakta olduklarını birer birer ortaya koyarak onları hesaba çekecektir.

160 Kim Allah'ın huzuruna işlediği iyi amellerle gelirse, ona getirdiğinin on katı vardır. Kim de kötü amellerle gelirse, o sadece getirdiği kadarıyla cezalandırılır. Onlar haksızlığa uğratılmayacaklar.

161 "- Rabbim beni doğru, muhkem, güvenli yola, İslâmî hayata iletti. Dosdoğru dine, şeriata, medeniyete, tevhide ve Hakka yönelik İbrâhim'in dinine, sünnetine, İslâm dinine iletti. O, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan gizli şirki yaşayan, başka otoriteler de kabul eden müşriklerden, putperestlerden değildi." de.

162 "- Benim namazım, kurbanım, ibadetim, hayatım ve ölümüm, hepsi yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden, âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah rızası içindir" de.

163 "- İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında onun ortağı yoktur. Bana sadece bu emrolundu, ben bu emri uyguladım. Ben İslâm'ı yaşayan müslümanların ilkiyim, önderiyim." de.

164 "- Yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden O, herşeyin Rabbi olduğu halde ben Allah'tan başka helâller ve haramlar koyan, itaati zaruri bir otorite, bir Rab mi arayayım? Kesinlikle herkesin işlediği amellerin yüklendiği günahların sorumluluğu sadece kendisine aittir. Hiçbir suçlu, hiçbir günahkâr, başkasının suçunun, günahının cezasını çekmez. Sonunda hesap vermek üzere Rabbinizin huzuruna götürüleceksiniz. O da, ayrılığa düştüğünüz, ihtilâf çıkardığınız şeyleri birer birer ortaya koyarak sizi hesaba çekecektir."

165 O sizi, yeryüzüne, ilâhî hükümleri icraya, yeryüzünü imara memur halifeler olarak hazırlayıp yerleştirendir.

Bir kısmınızı ilimde, servette, makam, mevki vesairede diğer bir kısmınıza üstün kılandır.

Size ihsan ettiği maddî manevî nimetler, imkânlar içinde, sizi denemek istiyor.

Rabbin, emirlerine isyan edilme suçuna denk, sizi adâletle, süratle cezalandırır. O çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

7. el-A'RÂF SÛRESİ

206 âyettir.
Peygamberliğin 13. yılında
Mekke'de nâzil olmuştur.
46 ve 48. âyetlerde A'râf'tan bahsedildiği için
sureye bu ad verilmiştir.
163-170. âyetler Medine'de nazil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE
HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Elif, Lâm, Mîm, Sâd.

2 Bu sana indirilen bir kitaptır, Kur'an'dır. İnsanları Kur'an ile uyarırken, mü'minlere öğütler verirken, bu kitaptan dolayı kalbinde bir şüphe, göğsünde bir sıkıntı olmasın.

3 Rabbinizden size indirilene, Kur'ân'a tâbi olun, Kur'ân'ı uygulayın. Kur'ân'ı olmayan dostlara, otoritelere tâbi olmayın, uymayın. Ne kadar kıt düşünüyor, az öğüt tutuyorsunuz.

4 Nice memleketler helâk ettik. Azâbımız onlara, geceleyin yahut gündüz istirahat ederlerken, uyurlarken geldi.

5 Azâbımız onlara geldiğinde:

"- Biz gerçekten Allah'a şirk koşan, rasullerini yalanlayan, inkârda, isyanda ısrar eden zâlim kimseleriz" diyerek itiraftan başka bir savunmaları olmadı.

6 Kendilerine özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevli Rasuller, peygamberler gönderilenleri elbette sorguya çekeceğiz. Kesinlikle, görevli gönderilen peygamberleri de sorguya çekeceğiz.

7 Onlara, olup bitenleri tam bir bilgi ile, ayrıntılarıyla anlatacağız. Biz bunlara ilgisiz olamayız. Gaybı, gayb âlemini bilemeyenler değiliz.

8 O gün, kullanılacak ölçünün, tartının birimi haktır, adâlettir, Kur'an hükümleridir. Kimlerin tartıları, sevapları ağır gelirse, işte onlar kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

9 Ölçüye tartıya konacak değerdeki amellerinin, sevaplarının kefeleri hafif olanlar, işte onlar, âyetlerimize Kur'ân'ımıza karşı, yakışıksız tavır almaları, hiçe saymaları, tebliğini, Kur'an'ın hayata geçirilmesini engellemeleri sebebiyle kendilerini, birbirlerini hüsrana uğratanlardır.

10 Biz sizi yeryüzünde yerleştirdik, size güç itibar ve iktidar verdik, geçim vasıtaları ve geçinme imkânları sağladık. Ne kadar da az şükrediyorsunuz.

★ 11 Sizi, ilk mayanızı, atanızı dölsüz yarattık. Bir de sizin çehrenizi vücut hatlarınızı insan olarak biz şekillendirdik. Sonra da meleklere:

"- Âdem'e secde ederek saygı gösterin" diye emrettik. İblis'in dışında melekler secde ederek saygı gösterdiler. O secde ederek saygı gösterenlerden olmadı.

[12] Allah:

"- Sana emrettiğim zaman, seni Âdem'e secde ederek saygı göstermekten alıkoyan nedir?" buyurdu. İblis:

"- Ben ondan daha hayırlıyım, beni ateşten yarattın. Onu ise çamurdan yarattın." dedi.

[13] Allah:

"- Öyleyse ayrıl buradan. Burada büyüklük taslayıp serkeşlik etmek senin haddin değildir. Çık! Sen alçaklardan-aşağılıklardansın." buyurdu.

[14] İblis:

"- İnsanların tekrar diriltilecekleri güne kadar, bana mühlet ver, öyleyse" dedi.

[15] Allah:

"- Sen mühlet verilenlerdensin" buyurdu.

[16] İblis:

"-Azgınlığımdan ötürü aleyhime hüküm vermene mukabil, ben de, and içerim ki, onları saptırmak için senin doğru muhkem, güvenli yolunun üstünde oturacağım" dedi.

[17] "- Sonra, elbette onlara, açıkça ve sinsice, önlerinden, sağlarından, sollarından, arkalarından, kuvvetli ve zayıf taraflarından, iyilikleri ve ahlâkî davranışları arasından sokulacağım. Sen onların çoklarını şükredenlerden bulmayacaksın." dedi.

[18] Allah:

"- Haydi oradan çabuk çık. İtibarın kalmadı, kovuldun. Andolsun ki, onlardan sana uyanlarla, sizden olanlarla, hepinizle Cehennem'i dolduracağım." buyurdu.

[19] Allah:

"- Ey Âdem sen ve eşin Cennet'te oturun. Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde birlikte dilediğiniz yerden yeyin. Şu bitkiye, yaklaşmayın. Yaklaşırsanız, Allah'ın emrine muhalefet sebebiyle kendinize zulmetmiş, yazık etmiş olursunuz." buyurdu.

[20] Şeytan, Âdem ile eşini kıskanıp, onlara yasaklanan bitkinin, mahsulünden yemeyi fısıldayarak câzip gösterdi. Karşılıklı olarak farkında olmadıkları, kendilerini ayıplatacak fiillerini akıllarına düşürmek ve edep yerlerini açtırmak istiyordu. Ve:

"- Yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren koruyan kontrol eden Rabbiniz, size bu bitkiyi sırf gözde melekler olursunuz veya ebedî hayat ile yaşayanlar haline gelirsiniz, diye yasakladı" dedi.

[21] Âdem ile eşine, yeminler ederek:

"- Ben gerçekten size öğüt verenlerdenim" dedi.

[22] Böylece onları yanıltıcı düşüncelerle yönlendirdi. Bitkinin mahsulünü tattıklarında, kendilerini ayıplatacak fiilleri akıllarına geldi ve edep yerleri açıldı. Cennetten topladıkları yapraklarla üzerlerini örtmeye başladılar. Yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden Rableri onlara:

"- Ben ikinize o bitkiyi yasaklamadım mı? Şeytan ikinize de, apaçık bir düşmandır, demedim mi?" diye nida etti.

23 Âdem ile eşi:

"- Ey Rabbimiz, biz söz dinlememek ve şeytana uymakla kendimize, birbirimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamazsan, bize merhametinle muamele yapmazsan kesinlikle hüsrana, ziyana uğrayanlardan oluruz." dediler.

24 Allah:

"- Buradan ilişiğinizi keserek yeryüzüne göç edin, birbirinize düşmanlığınız devam edecek. Yeryüzünde bir vakte kadar sizin için bir yaşama yeri, konaklayacak bir yurt, geçiminizi sağlayan şeyler var." buyurdu.

25 "- Orada yaşayacaksınız. Orada öleceksiniz. Oradan diriltilip çıkarılacaksınız." buyurdu.

★ 26 Ey Âdemoğulları, size edep yerlerinizi örtecek elbiseleri; süslenecek ve övünecek kıyafetleri ve refahınızı sağlıyacak imkânları indirdik. Allah'a sığınma, emirlerine yapışma, günahlardan arınıp, azaptan korunma, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranma, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olma elbisesi, farz olan örtünmeyi sağlayan sade elbise, işte bu huzur ve mutluluk her şeyden hayırlıdır. Bunlar, bu ilâhî lütuflar Allah'ın kudretine, izzet ve ikramına, yardımına delâlet eden âyetlerinden, delillerdendir. Umulur ki insanlar, vücutlarını, edep yerlerini örtecek elbise ihsan buyurulmasındaki ilâhî hikmeti düşünüp öğüt alırlar.

27 Ey Âdemoğulları, şeytan ana-babanızın edep yerlerini birbirlerine göstermek için elbiselerini soyarak, huzurlarını kaçırarak Cennet'ten çıkardığı gibi, sizi de aldatıp sıkıntıya sokmasın. Şeytan ve takımı, şeytan kabilinden olan insanlar, sizin kendilerini göremeyeceğiniz yerden sizi görürler. Biz şeytanları, şeytan ruhlu imansızları inanmayacakların dostları haline getirdik

28 Onlar büyük günah ve ayıp olan bir iş yaptıkları zaman;

"- Babalarımızı bu yolda, bu hayatı yaşarken gördük. Allah bize böyle bir düzeni yaşamamızı emretti." derler. Sen de:

"- Allah, meşrû olmayan, aklın mantığın kabul etmeyeceği bir düzeni yaşamayı emretmez, Allah adına, bilemeyeceğiniz şeyleri ne cesaretle söylüyorsunuz ?" de.

29 "- Rabbim adâletli ve doğru olmayı, adâleti gerçekleştirerek, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî bir düzen kurmayı, sosyal adâleti, sosyal güvenliği temin etmeyi, refah payını artırarak toplumda dengeli dağıtmayı emretti. Her secde ettiğiniz, her ibadet ettiğiniz yerde, her mescitte, yüzünüzü, varlığınızı, benliğinizi Allah'a teslim edip, âdâbına riayet ederek dinin emirlerini açıkça yerine getirin, kendinizi Allah yoluna adayın, ibadet edin. Allah'ın dinini ve düzenini içtenlikle benimseyerek samimiyetle toplumlarınızda uygulayıp, O'na kulluk, ibadet ve dua edin. Allah, sizi başlangıçta nasıl var edip dünyaya getirdi ise, aynı şekilde O'na döneceksiniz, huzuruna çıkacaksınız." de.

30 Allah bir kısmına hak yolu aydınlatıcı bilgiler verip doğruyu buldurarak, hu-

zuruna getirecek. Bir kısmı da, hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, peygamberlere ve kutsal kitaplara itibar etmedikleri için, hak ederek dalâlete düşmüş durumda huzura gelecekler. Bunlar Allah'ın dışında, kulları durumundaki şeytanları, şeytanî güçleri dost, velî, otorite edinmişlerdi. Bir de, doğru yolu bulduklarını zannediyorlardı.

****

31 Ey Âdemoğulları, her ibadet edilen yerde, her mescide gidişinizde, insan içine çıkarken güzel elbiselerinizi giyin, yeyin, için, cahilce savurarak israf etmeyin, haram sınırına girmeyin. Allah müsrifleri, elindeki nimetin değerini bilmeyip cahilce savurarak harcayanları sevmez.

★ 32 "- Allah'ın kulları için ürettiği güzel elbiseleri, süsleri, helâl ve temiz rızıkları kim haram kıldı?" de.

"- Onlar dünya hayatında, özellikle Kıyamet gününde mü'minlerindir" de. Biz, şeriatın, dinin, helâl ve haram ile ilgili hükümlerin mükemmelliğini gösteren âyetleri, ilimde ilerlemeye devam eden bilgi toplumları için böyle ayrıntılı açıklıyoruz.

33 "- Rabbim, büyük günah ve ayıp olan, zina gibi meşrû olmayan şehevî fiilleri, gayri meşrû ilişkileri, bunların açıktan yapılanını, alenîsini ve gizlisini bilerek günah işlemeyi, haklı bir sebep ortada yokken saldırmayı ve baskı yapmayı, hak etmeden, başkasının elindekine göz dikmeyi ve zulmü; hakkında ferman indirmediği, yetki vermediği bir şeyi, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşmanızı; Allah adına bilemeyeceğiniz şeyleri söylemenizi haram kıldı, yasakladı." de.

34 Her millet, her toplum için bir vade belirlenmiştir. Vadeleri dolduğu zaman, ne erteleyebilirler, ne de öne alabilirler.

35 Ey Âdemoğulları, size, içinizden, âyetlerimi şer'î hükümleri, ayrıntılarıyla örneklerle anlatan Rasuller geldiğinde, kimler Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunur, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olur, ıslah-ı nefs eder, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzelterek, geliştirerek yaşarsa, onlara, her iki dünyada da korku yok. Geride bıraktıkları yakınları ve yapamadıkları şeylerden dolayı mahzun da olmayacaklar.

36 Peygamberlere indirilen âyetlerimizi yalanlayanlar; kibirlenip büyüklük taslayarak âyetlerimizdeki şer'î hükümleri kabullenmeyi gururlarına yediremeyenler, zorbalar, diktatörler, işte onlar da Cehennem ehlidir. Onlar orada ebedî kalırlar.

37 Allah adına yalan uydurandan, Allah'ın âyetlerini, Kur'ân'ını, ilkelerini yalanlayanlardan daha zâlim kimler olabilir? Can alıcı elçilerimiz, melekler kendilerine gelinceye kadar kitapta, Levh-i Mahfuz'da yazılı olan kısmetleri, payları, onlara, işte onlara verilmiş olur. Melekler, onların ruhlarını alırlarken:

"- Allah'ın dışında kulu durumundaki, yalvarmakta olduğunuz tanrılar nerede?" derler. Onlar da:

"- Onlar bizi ortada bırakıp, kayboldular" derler. Kendilerinin, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir olduklarına, kendi aleyhlerine birbirlerinin aleyhine bizzat şâhitlik ederler.

****

38 Allah onlara:

"- Sizden önce yaşamış, geçip gitmiş cin ve insan topluluklarıyla birlikte siz de ateşe, Cehennem'e girin" buyurur. Her millet Cehennem'e girdiğinde, hak yoldan uzaklaşarak, sapıklığa düşmesine sebep olan yakınlarına, idarecilerine güç ve iktidar sahiplerine lânet eder. Nihayet, birbirlerinin peşinden girip, hepsi Cehennem'de toplandığında, halk, iktidar sahibi liderleri kastederek:

"- Rabbimiz, işte bunlar bizim hak yoldan uzaklaşmamızın, dalâleti, helâki tercihimizin önünü açtılar. Onlara Cehennem ateşinden kat kat, katmerli bir ceza ver." derler. Allah da:

"- Herkesin azabı katmerlidir. Fakat kime ne kadar ceza verildiğini siz bilemeyeceksiniz." buyurur.

39 İktidar sahibi liderler, halka:

"- Sizin bize göre farklı bir tarafınız yok. O halde, siz de işlediğiniz ameller, yüklendiğiniz günahlar sebebiyle azâbı tadın." derler.

★ 40 Bizim dinî esasları, şer'î hükümleri hâvî âyetlerimizi yalanlayanlara, âyetlerimizdeki şer'î hükümleri gururlarına yediremeyerek *benimsemeyen zorbalara*, diktatörlere, göğün kapıları, rahmet ve merhamet kapıları, yağmur ve rızık kapıları açılmayacaktır. Onların cennete girmesi, devenin iğne deliğinden geçmesi kadar imkânsızdır. Biz İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsileri, suçluları işte böyle cezalandırırız.

41 Onlara Cehennem ateşinden yataklar, üstlerinde de örtüler, sargılar vardır. Biz baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri kısıtlayan, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimleri işte böyle cezalandırırız.

42 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, *mükemmel, meşrû, faydalı, verimli* çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, -ki biz hiç kimseyi gücünün yetmeyeceği hükümlerle mükellef tutmayız- işte onlar Cennet ehlidir. Ve orada ebedî yaşayacaklar.

43 Orada, onların kalplerindeki kini, kötü düşünceleri söküp atarız. Cennette, konaklarının altlarından ırmaklar akar. Onlar:

"- Bu nimete kavuşmamız için bize aydınlatıcı bilgiler veren Allah'a hamdolsun. Allah bize doğru yolu göstermeseydi, kendiliğimizden doğru yolu bulamazdık. Rab-

bimizin Rasulleri, gerekçeli, hikmete dayalı indirilen kitaplarla, toplumda hakça düzeni gerçekleştirmek için gelmişler." derler. Onlara:'

"- İşte size Cennet: İşlemiş olduğunuz devamlı, amaçla örtüşen niyete dayalı, bilinçli, güzel amellere karşılık, içinde ebedî yaşayacağınız Cennet size miras olarak verildi." diye seslenilir.

****

44 Cennet ehli Cehennemliklere:

"- Rabbimizin bize va'dettiği mükâfatların doğru, hak ve gerçek olduğunu gördük. Siz de Rabbinizin sizi tehdit ettiği cezaların doğru ve gerçek olduğunu gördünüz mü?" diye seslenirler. Cehennemlikler:

"- Evet" derler. Aralarında gür sesli biri:

"- Allah'ın lâneti baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen güç ve iktidar sahibi zâlimlerin üzerine olsun" diye bağırarak lânet okur.

45 Zâlimler, insanları Allah'ın yolundan İslâm'dan vazgeçirenler, İslâmî hayatı yaşamaya, İslâmî faaliyetlere engel olanlar ve engelleme tedbirleri alanlar, Allah'ın yolunda, İslâm'da tezat, tenakuz, pürüz, yalan, sapma arayanlardır. Onlar özellikle âhireti, ebedî yurdu inkâr eden kâfirlerdir.

46 Cennet ehli ve cehennemlikler arasında bir perde-engel mevcuttur. Â'râf üzerinde, aradaki surun burçlarında, her iki taraftakilerin kimliklerini, hallerini simalarından okuyarak tanıyan liyakatli kişiler, adamlar vardır. Bunlar Cennet ehline:

"- Selâmün aleyküm (Allah'ın selâmı ve selâmeti size olsun, siz selâmete erdiniz)" diye seslenirler. Bunlar henüz Cennet'e girmeyen, Cennet'i arzu eden kimselerdir.

47 Gözleri Cehennem ehli tarafına çevrildiği zaman da:

"- Rabbimiz, bizi, inkâr ile, isyan ile, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen güç ve iktidar sahibi, zâlim bir toplulukla biraraya getirme" derler.

★ 48 Sur'un burçlarındakiler, Â'râf görevlileri, Cehennem ehlinden kimliklerini, aldıkları cezaları simalarından okuyarak tanıdıkları güç ve iktidar sahibi şahıslara:

"- Ne topluluğunuz, gücünüz, ne kibiriniz, gururunuz, ne serkeşliğiniz, zorbalığınız size bir fayda sağladı, sizi Allah'ın azâbından kurtaramadı" derler.

49 "- Allah onları rahmetine kavuşturmayacak diye yeminler ettiğiniz kimseler bunlar mıydı?" derler. Cennetliklere de:

"- Girin Cennet'e, artık size ne korku var, ne de geride bıraktığınız yakınlarınız ve yapamadığınız şeyler dolayısıyla mahzun olacaksınız" derler.

50 Cehennem ehli de, Cennet ehline:

"- Bize biraz su, biraz da Allah'ın size rızık olarak verdiklerinden verin" diye yalvarırlar. Cennet ehli:

"- Allah bu istediklerinizi kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir-

lere, nankörlere haram kılmıştır, yasaklamıştır" derler.

[51] Kâfirler, dinlerini, şeriatlarını, medeniyetlerini eğlence, oyun konusu yapanlar; eğlenceleri ve oyunları dinleri haline getirenler ve dünya hayatının kendilerini aldattığı kimselerdir. Onlar bugün diriltilerek hesaba çekilip cezalandırılacaklarını nasıl unuttularsa, bile bile âyetlerimizi, peygamberlerimizin sünnetlerini nasıl inkâr ettilerse biz de bugün onları cehennemde unutuyoruz.

****

[52] Onlara, ilmî esaslara göre ayrıntılı olarak açıkladığımız; iman edecek bir kavim için hidayet rehberi ve rahmet olan kitabı, Kur'ân'ı getirdik.

[53] İlle de, bunun sonucunun nereye varacağını bekleyerek, karar vermeyi ileri bir tarihe mi atıyorlar? Kur'ân'ın verdiği haberlerin ortaya çıkacağı gün, önceden bunu unutmuş olanlar,

"- Rabbimizin Rasulleri bize gerekçeli, hikmete dayalı indirilen kitaplarla, toplumda hakça düzeni gerçekleştirmek için gelmişler. Bize şefaat edebilecek olan var mı ki, şefaatci olsalar? Yahut dünyaya geri döndürülmemiz mümkün mü ki, işlemiş olduğumuz amellerden başka ameller yapalım." derler. Onlar birbirlerini hüsrana uğrattılar, kendilerine, yazık ettiler. Uydurdukları tanrılar da, kendilerini ortada bırakıp kayboldu.

★ [54] Rabbiniz Allah gökleri ve yeri altı günde altı devirde yaratandır. Sonra Arş üzerinde, sınırsız kudret ve iktidar makamında hükümranlığını kurandır. Geceyi, durmadan kendisini kovalayan gündüze bürütüp örtendir. Güneş, ay ve yıldızlar, koyduğu kanunlara boyun eğer. Unutmayın, yaratmak da, plan da, düzen de, idare de O'na, sadece O'na aittir. Yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah ne yücedir.

[55] Rabbinize yalvara yakara ve gizli gizli ibadet ve dua edin. O, emirlerine saygı göstermeyenleri ve koyduğu sınırları aşanları sevmez.

[56] Islah edildikten, din ve dünya işleri, sosyal ilişkiler düzeltildikten, yeniden düzene konduktan, geliştirildikten sonra, yeryüzünde ülkede, fesat çıkarmayın, bozgunculuk yapmayın. Korku ve ümit içinde Allah'a kulluk, ibadet ve dua edin, yalvarın. Allah'ın rahmeti, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idarecilere, askerî erkâna ve müslümanlara çok yakındır.

[57] Allah, rahmetinin önünde rüzgârları müjdeci olarak estirendir. Belli bir süre sonra, rüzgarlar yüklü ağır bulutları hafif bir şeymiş gibi kaldırıp yüklendiği zaman, biz onları ölü bir beldeye hayat vermek için sevkederiz, sürükleriz. O suyu, o beldeye indiririz. O su ile her türlü meyvayı o bel-

dede üretiriz. Biz su ile genetik şifrelerini harekete geçirerek bitkilere hayat verdiğimiz gibi ölüleri de kabirlerden dirilterek çıkarırız. Herhalde düşünür, bundan ibret alırsınız.

****

58 Yaratan, yetiştiren Rabbinin bilgisi, planı, iradesi dahilinde verimli toprakların, güzel arazinin bitkisi de güzel biter. Kötü ve verimsiz olan arazide de, faydasız, çer çöpten başka bir şey çıkmaz. İşte biz şükredecek bir kavim için inkârı mümkün olmayan kudreti ve örnek şeriatı anlatan âyetleri çok yönlü açıklıyoruz.

★ 59 Andolsun ki, Nûh'u özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere Rasul olarak kavmine gönderdik. Nuh:

"- Ey kavmim, Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edin. Sizin ondan başka tanrınız yoktur. Ben sizin adınıza, büyük bir günün azâbından korkuyorum." dedi.

60 Kavminin ileri gelenleri ise:

"- Biz de seni, kesinkes apaçık bir cehalet ve yanılgı içinde görüyoruz" dediler.

61 Nuh ise:

"- Ey kavmim, bende bir yanılgı yok. Fakat yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden âlemlerin, bütün varlıkların Rabbinden bir elçi bir Rasulüm" dedi.

62 "- Size, Rabbimin vahy ile bildirdiği, tebliğ ile sorumlu tuttuğu hükümleri tebliğ ediyorum. Size nasihat ediyorum. Sizin bilemeyeceğiniz, bana Allah tarafından bildirilen şeyleri biliyorum."

63 "- Uyarılmanız için, Allah'a sığınmanız emirlerine yapışmanız günahlardan arınıp, azaptan korunmanız, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmanız, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmanız için, Allah'ın rahmetine mazhar olmanız ümidiyle, içinizden, tanıdığınız liyâkatli ve güvenilir bir adama, Rabbinizden, okunması ibadet olan, övünç kaynağı, öğütlerle dolu bir kitap gelmesine mi şaştınız yoksa?" dedi.

64 Onu yalanladılar. Biz onu ve onunla birlikte olanları gemilere alarak kurtardık. Âyetlerimizi yalanlayanları da tufanda boğduk. Onlar önlerini göremeyecek kadar kör, basiretleri bağlı düşüncesiz bir kavim idiler.

★ 65 Âd kavmine de kardeşleri Hûd'u özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamber olarak gönderdik. Hûd:

"- Ey kavmim, Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibâdet edin. Ondan başka tanrınız yok. Hâlâ Allah'a sığınmayacak, emirlerine yapışmayacak, günahlardan arınıp, azaptan korunmayacak, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkmayacak şahsiyetli davranmayacak, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmayacak mısınız?" dedi.

66 Kavminden kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve

sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar ile küfre saplanan kodamanlar:

"- Biz seni bir aptallık bir çılgınlık içinde görüyoruz. Senin, kesinlikle yalancılardan olduğunu zannediyoruz." dediler.

67 Hûd ise:

"- Ey kavmim, bende aptallık, çılgınlık yok. Fakat ben yaratan, yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden âlemlerin, bütün varlıkların Rabbinden bir elçiyim, Rasulüm." dedi.

****

68 "- Size, Rabbimin vahy ile bildirdiği tebliğ ile sorumlu tuttuğu hükümleri tebliğ ediyorum. Ben size öğüt veriyorum. Emin bir kimseyim." dedi.

69 "- Sizi uyarmak için, içinizden liyâkatli ve güvenilir bir adama Rabbinizden övünç kaynağı öğütlerle dolu bir kitap gelmesine mi şaşırdınız yoksa? Düşünün ki, o sizi, Nuh kavminden sonra onların yerine getirdi, o topraklara sizi hâkim kıldı. Yaratılış, güç, kuvvet itibariyle de size üstünlük sağladı. O halde Allah'ın nimetlerini hatırlayarak şükredin ki, kurtuluşa ebedî nimetlerle mutluluğa eresiniz."

70 Onlar:

"- Sen bize, tek Allah'ı ilâh tanımamız, candan müslümanlar olarak Allah'a teslim olmamız, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet etmemiz, tek O'nun şeriatına bağlanmamız, O'na boyun eğmemiz, atalarımızın tapmakta olduklarını bırakmamız için mi geldin? Eğer söylediklerinin arkasında isen, söylediklerinde doğru isen, bizi tehdit ettiğin o azâbı getir." dediler.

71 Hûd:

"- Artık size Rabbinizden bir lânet, bir azap, bir hışım inmiştir. Haklarında Allah'ın hiçbir hüküm, ferman, yetki indirmediği, sadece sizin ve atalarınızın uydurduğu boş isimlerden dolayı mı benimle tartışıyorsunuz? Başınıza gelecek felâketi beklemeye devam edin! Ben de sizinle beraber bekleyenlerden olacağım." dedi.

72 Onu ve onunla birlikte olanları rahmetimizle kurtardık. Âyetlerimizi yalanlayanların ve iman etmeyenlerin kökünü kazıdık.

★ 73 Semûd kavmine de kardeşleri Sâlih'i özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamber olarak gönderdik. Sâlih:

"- Ey kavmim, Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edin. Ondan başka ilâhınız yoktur. Size Rabbinizden peygamberliğimin tasdiki ile ilgili açık hak bir delil gelmiştir. O da, sizin için bir mûcize olan, Allah'ın şu dişi devesidir. Bırakın onu, Allah'ın arazisinde yesin içsin. Sakın ona bir kötülük etmeyin. Sonra siz can yakıp inleten müthiş bir azâba düçar olursunuz." dedi.

74 "- Düşünün ki, Allah Âd kavminden sonra yerlerine sizi getirdi, o topraklara sizi hâkim kıldı. Sizi hazırlayarak yeryüzünde yerleştirdi. Ovalarında saraylar yapar hâle geldiniz. Dağları keserek, yontarak kaya damlar, evler yapıyorsunuz. Allah'ın nimetlerini hatırlayarak şükredin. Fesatçılık, bozgunculuk yaparak ülkede, yeryüzünde karışıklık çıkarmakta ve küfürde ileri gitmeyin." dedi.

75 Kavminin büyüklük taslayan serkeş, zorba kodamanları, içlerinden zavallı bîçâre mü'minlere:

"- Siz Sâlih'in Rabbi tarafından gönderildiğini biliyor musunuz?" dediler. Onlar:

"- Biz onun tebliğ ile görevlendirildiği hususlara inanan mü'minleriz" dediler.

76 Büyüklük taslayan serkeş zorbalar ise:

"- Biz, sizin inandığınız şeyleri inkâr ediyoruz" dediler.

77 Dişi deveyi, kılıçla bacaklarından biçerek öldürdüler. Rablerinin koyduğu planın, buyruğunun dışına çıktılar.

"- Ey Sâlih, eğer, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirilen hak peygamberlerdensen, bizi tehdit ettiğin o azâbı getir" dediler.

78 Bunun üzerine şiddetli bir gürleme halinde âni bir sarsıntı onların işini bitirdi. Yurtlarında diz üstü çökekaldılar.

79 Sâlih de o zaman onlardan uzaklaştı:

"- Ey kavmim, Andolsun ki, ben size Rabbimin vahyettiklerini tebliğ ettim. Size öğüt verdim. Fakat siz öğüt verenleri sevmiyorsunuz."

80 Lût'u da özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamber olarak gönderdik. Kavmine:

"- Sizden önceki insan soyundan, âlemlerden hiçbirinin yapmadığı büyük günah ve ayıbı yapıyor, sapık ilişkilerde bulunuyorsunuz?" dedi.

81 "- Helâl yoldan kadınlarla ilişkiyi bırakıp, seviyesizlik yaparak şehvetle erkeklere yaklaşıyorsunuz. Doğrusu siz, haddi aşan, emir dinlemeyen, kural tanımayan cahil, âsi bir kavimsiniz." dedi.

[82] Kavminin, her seferinde cevabı:

"- Onları memleketinizden çıkarın. Belli ki, kendilerini temize çıkaran insanlar, bunlar" demelerinden ibaretti.

[83] Onu, karısı hariç ailesini, iman edenleri kurtardık. Karısı geride kalanlardan, kâfirlerden oldu.

[84] Üzerlerine yağmur gibi taş yağdırdık. İbret nazarıyla bir bak, incele, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerin, suçluların sonu nasıl oldu?

★ [85] Medyen'e de kardeşleri Şuayb'i özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamber olarak gönderdik. Şuayb:

"- Ey kavmim, Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edin. Ondan başka ilâhınız yok. Rabbinizden size açık hak bir delil, kitap ve şeriat gelmiştir. Ölçeği tam doldurun, ölçmede, tartıda adâletten ayrılmayın. İnsanların mallarını eksik teslim etmeyin, değerini düşürmeyin, bedellerini eksik ödemeyin, mallarını kötülemeyin, haksız rekabet yapmayın, aldatarak, hile yaparak, fırsat kollayarak, gasp ederek insanların haklarını zayi etmeyin, zayiine sebep olmayın. Her şey düzene konduktan, ıslah edildikten sonra, din ve dünya işleri, sosyal ilişkiler düzeltildikten, geliştirildikten sonra, ülkede, yeryüzünde fesat çıkarmayın. Eğer mü'minseniz, böylesi sizin için daha hayırlıdır." dedi.

[86] "- İman edenleri tehdit etmek, Allah yolundan, İslâm'a girmekten alıkoymak, İslâm'ı yaşamaya ve İslâmî faaliyetlere engel tedbirler almak, Allah yolunda tezat, tenakuz, pürüz, yalan, sapma aramak için her yolun başında oturmayın. Düşünün ve hatırlamaya çalışın, hani bir vakitler çok azdınız. Allah sizi çoğalttı, sizi güçlü ve zengin hale getirdi. Müfsitlerin, bozguncuların sonunun nasıl olduğuna ibret nazarıyla bakın, inceleyin."

[87] "- Madem içinizde, özgürce tebliğ ile görevli olduğum dine, iman edenlerin yanında, iman etmeyenler de var; Allah aranızda hükmünü verinceye, mü'minlere yardımını, kâfirlere tehdidini gerçekleştirinceye kadar sabrederek mücadeleye devam edin. O hüküm verenlerin, icraat yapanların en hayırlısıdır."

88 Kavminin büyüklük taslayan serkeş zorba kodamanları:

"- Yâ Şuayb, ya seni ve seninle beraber iman edenleri memleketimizden kesinlikle çıkaracağız, ya da dinimize döneceksin, bizim yaşadığımız hayatı benimseyeceksin" dediler. Şuayb:

"- İstemesek de mi, baskıyla, zorla bunları yaptıracaksınız?" dedi.

89 "- Allah'ın bizi küfürden kurtarmasından sonra, tekrar sizin dininize, hayat tarzınıza dönersek Allah adına yalan uydurduğumuzu kabullenmiş oluruz. Rabbimiz Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olması dışında, geri dönmemiz olacak şey değildir. Her şey, Rabbimizin ilmi, iradesi, planı içinde gerçekleşmektedir. Allah'a, sadece Allah'a dayanıp güvendik, işlerimizi ona havale ettik. Ey Rabbimiz, bizimle kavmimiz arasında adâletle, hakkı ölçü alarak hükmünü ver. Sen, hükümle sonuca varanların en hayırlısısın." dedi.

90 Kavminden kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kodamanlar, halka:

"- Şuayb'e tâbi olursanız, o takdirde siz de zarara uğrarsınız" dediler.

91 Derken, şiddetli bir gürleme halinde âni bir sarsıntı onların işini bitirdi. Yurtlarında diz üstü çökekaldılar.

92 Şuayb'i yalanlayanlar sanki yurtlarında hiç yaşamamış, hiç güzel gün görmemiş gibiydiler. Şuayb'i yalanlayanlar, işte ziyana uğrayanlar, onlar oldular.

93 Bu durumda, Şuayb onlardan uzaklaştı. Ve :

"- Ey kavmim, ben, Rabbimin bana vahyettiklerini size tebliğ ettim. Size öğüt verdim. Artık bundan sonra, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas eden inkârcı, küfre saplanmış bir kavme, nankör bir topluma nasıl acırım." dedi.

★ 94 Biz hangi ülkeye özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere bir peygamber gönderdiysek, oranın halkını yalvarıp yakarsınlar diye mutlaka yoksulluk, şiddet, hastalık ve ekonomik darboğazlarla, mallarına ve kendilerine gelen zararlarla sıktık.

95 Sonra bu kötü, sıkıntılı, felâketli günlerin yerine düzenli bir devlet hayatı, iyilik bolluk, zenginlik ve refah getirdik. Nihayet çoğaldılar. Başlarına gelen felâketleri, Allah'ın cezalandırması ve imtihanı sayacakları yerde:

"- Atalarımız da böyle sıkıntılar ve sevinçli günler, ekonomik darboğazlar ve refah günleri yaşamışlardı. Bunlar tabiî olaylardır" diyerek ikazları hafife aldılar. Biz de onları, farkına varmadıkları bir anda, ansızın, hayal edemeyecekleri bir şekilde yakalayıp işlerini bitirdik.

96 O ülkelerin, peygamberlerin gönderildiği ülkelerin halkı, ileri gelenleri, idarecileri iman edip Allah'a sığınarak, emirlerine yapışsalar, günahlardan arınıp, azaptan korunsalar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davransalar, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olsalardı, elbette onların üzerlerine, gökten ve yerden bolluk ve bereket kapıları açardık. Fakat onlar, kutsal kitapları ve peygamberleri yalanladılar. Biz de onları işlemeye devam ettikleri günahları, isyanları ve küfürleri sebebiyle cezalandırdık.

97 Acaba, o ülkelerin halkı, geceleyin uyurlarken kendilerine azâbımızın gelmeyeceğinden emin mi idiler?

98 Yoksa o ülkelerin halkı, ileri gelenleri, idarecileri kuşluk vakti eğlenirlerken kendilerine azâbımızın gelmeyeceğinden emin mi oldular?

99 Allah'ın hazırladığı plandan, azâbından kurtulacaklarına emin mi oldular? Hüsrana uğrayan kavimlerin dışındakiler Allah'ın hazırladığı plandan, azâbından emin olamazlar.

★ 100 Önceki sahiplerinin helâkinden sonra yeryüzüne vâris olanlara, yaşadıkları ülkelerin ibretlerle dolu tarihleri, kâfi derecede aydınlatıcı bilgiler vermedi mi? Eğer bizim sünnetimiz, düzenimizin yasaları içinde, iradernizin tecellisine uygun olursa, onları da günahlarından dolayı musibetlere, belâlara uğratırdık. Biz onların kafalarını, kalplerini mühürleriz de, onlar bu tür bilgiler için duyma kabiliyetlerini bile kullanamazlar.

101 İşte yok olup giden memleketler! Onların başlarına gelen felâketlerin bir kısmını sana anlatıyoruz. Andolsun ki, Rasulleri onlara apaçık deliller, mûcizelerle gelmişlerdi. Fakat önceden yalanladıkları hakikatlere iman edecek değillerdi. İşte Allah, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin kalplerini, kafalarını böyle mühürler.

102 Onların çoğunda sözünde durma diye birşey bulamadık, gerçek şu ki, onların çoğunun yoldan çıktığını, günahkâr ve âsi olduklarını gördük.

103 Sonra onların ardından, Mûsâ'yı âyetlerimizle, mûcizelerimizle Firavun'a ve ileri gelenlerine, kodamanlarına tebliğ göreviyle özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik. Âyetlerimize karşı yakışıksız tavırlar aldılar, hiçe saydılar, kendilerine tebliğini, Allah'ın kitabının ve sünnetin hayata geçirilmesini engellediler. İbret nazarıyla bir bak, incele, o bozguncuların âkıbetleri nasıl oldu?

104 Mûsâ:

"- Ey Firavun, ben âlemlerin, bütün varlıkların Rabbinden bir elçiyim, Rasulüm" dedi.

105 "- İlk görevim, Allah adına haktan, doğrudan başka birşey söylemememdir. Rabbinizden size açık hak deliller, mûcizeler getirdim. Artık İsrailoğulları'nı, temel hak ve hürriyetlerinin kısıtlanmasına son vererek benimle gönder." dedi.

106 Firavun:

"- Eğer peygamberliğinin tasdiki ile ilgili bir mûcize getirdiysen, şâyet iddianda da doğru isen, mûcizeni göster bakalım!" dedi.

107 Bunun üzerine Mûsâ asâsını yere attı. Asâ hemen, âşikâre bir ejderha oluverdi.

108 Mûsâ elini koynundan çıkardı. Eli bembeyaz, ışıl ışıl olmuştu. Bakanların gözünü kamaştırıyordu.

★ 109 Firavun'un kavminden ileri gelen kodamanlar:

"- Bu kesinlikle bilge bir sihirbazdır" dediler.

110 "- Sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Ne buyuruyorsunuz?"

111 İleri gelenler:

"- Onu ve kardeşini burda tut. Şehirlere de görevli toplayıcılar, sihirbazları davet etmeye adamlar gönder" dediler.

112 "- Bütün bilge sihirbazları sana getirsinler."

113 Sihirbazlar Firavun'a geldiler.

"- Üstün gelen biz olursak bize mutlaka bir mükâfat var, değil mi?" dediler.

114 Firavun:

"- Evet, üstelik gözdelerim arasına gireceksiniz" dedi.

115 Sihirbazlar:

"- Ey Mûsâ, sen mi elindekini önce atacaksın, yoksa biz mi ellerimizdekini ilk atanlar olalım?" dediler.

116 Mûsâ:

"- Siz atın" dedi. Onlar ellerindekini attıkları zaman insanların gözlerini büyülediler. İnsanları dehşete düşürdüler, korkuttular. Büyük bir sihirbazlık gösterdiler.

117 Biz de Mûsâ'ya:

"- Sen de asânı at" diye vahyettik. Bir de baktılar ki, onların uydurduklarını yakalayıp yutuyor.

118 Böylece doğrular, gerçekler ortaya çıktı. Onların bütün yaptıkları boşa gitti.

119 İşte Firavun ve kavmi orada yenildi. Küçük düşerek geri döndüler.

120 Sihirbazlar da hep birlikte secdeye kapandılar.

121 Sihirbazlar:

"- Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbine iman ettik" dediler.

122 "- Mûsâ'nın ve Hârûn'un Rabbine iman ettik."

123 Firavun:

"- Ben size izin vermeden Allah'a, Mûsâ'nın peygamberliğine iman edersiniz ha! Bu bir hiledir. Bu şehrin ahalisini buradan çıkarmak için, şehirde sinsice hazırladığınız bir tuzaktır. Yakında başınıza gelecekleri göreceksiniz." dedi.

124 "- Sizin, ellerinizi ayaklarınızı çaprazlama keseceğim. Sonra hepinizi asacağım" dedi.

125 Sihirbazlar:

"- Biz de Rabbimize kavuşmuz oluruz" dediler.

126 "- Senin bize ceza ile mukabele etmen, sırf Mûsâ eliyle gelen Rabbimizin âyetlerine iman etmemizden dolayıdır. Ey Rabbimiz, âcilen üzerimize sabır yağdır, bize metanet ver ve canımızı İslâm'ı yaşayan müslümanlar olarak al." dediler.

★ 127 Firavun'un kavminden ileri gelen devlet büyükleri:

"- Seni ve ilâhlarını terketsinler de, yeryüzünde, ülkede fesat çıkarsınlar diye mi Mûsâ'yı ve kavmini serbest bırakacaksın?" dediler. Firavun:

"- Onların oğullarını öldüreceğiz. Kızlarını öldürmeyip sağ bırakacağız. Onların üstünde, kahredici bir üstünlüğe sahibiz." dedi.

128 Mûsâ kavmine:

"- Allah'tan medet umarak yardım ve destek isteyin, sabırlı davranarak mücadeleye devam edin. Yeryüzü Allah'ın tasarrufundadır. Kullarından sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri yeryüzüne hâkim, mirasçı kılar. Hayırlı sonuç, kurtuluş Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanların, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananların, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerindir." dedi.

129 İsrâiloğulları:

"- Sen bize peygamber olarak gelmeden önce de, geldikten sonra da bize işkence edildi" dediler. Mûsâ:

"- Umulur ki, Rabbiniz düşmanınızı helâk eder. Onların yerine sizi yeryüzüne hâkim kılar da, sizin nasıl davranacağınıza, emirlerine itaat edip etmeyeceğinize, nasıl bir hayat yaşayacağınıza bakar" dedi.

★ 130 Andolsun, biz Firavun'un kavmini düşünüp ibret alsınlar diye senelerce kıtlık ve ürün noksanlığı içinde tutup kıvrandırdık.

131 Kendilerine bir iyilik, bolluk gelince:

"- Bu bizim hakkımızdır" dediler. Başlarına bir kötülük gelince de, bunu Mûsâ ile beraberindekilerin uğursuzluğundan saydılar. Şunu unutmayın, onların uğurları ve uğursuzlukları, hayır ve şerden payları, Allah katında yazılıdır. Fakat onların çoğu bunu bilmezler.

132 Onlar:

"- Bizi büyülemek için ne tür bir mûcize getirirsen getir, biz sana itimat edecek, peygamberliğini tasdik edecek değiliz" dediler.

133 Biz de kudretimizin ayrı ayrı alâmetleri, mûcizeleri olmak üzere, başlarına tûfanlar, çekirgeler, haşereler, kurbağalar ve kan âfetleri musallat ettik. Yine de büyüklük taslamayı serkeşliği, zorbalığı, diktatörlüğü terketmediler. İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen, güç ve iktidar sahibi âsi, suçlu ve günahkâr bir kavim olmaya devam ettiler.

134 Azap üzerlerine çökünce:

"- Ey Mûsâ, sana verdiği söz hürmetine, bizim için Rabbine dua et. Eğer bizden azâbı kaldırırsan,kesinlikle sana itimat edeceğiz ve İsrâiloğulları'nı, temel hak ve hürriyetlerinin kısıtlanmasına son vererek seninle göndereceğiz." dediler.

135 Biz, erişecekleri bir vakte, denizde boğulmalarına kadar, bir müddet, onlardan azâbı kaldırınca, derhal yeminlerini bozdular.

136 Biz de onlara lâyık oldukları cezayı verdik. Âyetlerimizi yalanlamaları ve onları görmezlikten gelmeleri sebebiyle onları denizde boğduk.

137 Temel hak ve hürriyetleri kısıtlanmış, baskıcı, zâlim idareler tarafından kahır altında ezilmekte olan kavmi, yeryüzünün, bereketle donattığımız doğularına ve batılarına mirasçı kıldık. Rabbinin İsrâiloğulları'na verdiği o güzel sözü, va'di, sabırla mücadeleye devam etmeleri sebebiyle gerçekleşti. Firavun'un ve kavminin yapageldikleri mâmur yerleri, fabrikaları ve sanat eserlerini, yükselttikleri köşkleri ve diktikleri bahçeleri yerle bir ettik.

138 İsrâiloğulları'na denizi geçirdik. Yollarına devam ederken bir kavme rastladılar. Onlar kendilerine mahsus ağaçtan yontularak, metalden dökülerek yapılan heykellere, putlara tapıyorlardı. Kavmi Mûsâ'ya:

"- Ey Mûsâ, onların tanrıları gibi sen de bize bir tanrı yap" dediler. Mûsâ:

"- Siz, Allah'ın varlığını, birliğini, ibadete lâyık tek tanrı olduğunu hâlâ anlamamakta ısrar eden, bilgi ve muhakemenizi kullanmayan, tutarsız, cahilce davranan bir kavimsiniz" dedi.

139 "- O putlara tapanların din diye içine düştükleri şey, kaçınılmaz biçimde kendilerini helâke sürükleyecektir. İbadet diye yaptıkları şeyler de bütünüyle bâtıldır, boştur" dedi.

140 "- Size lütufta bulunarak âlemlere, insanlara üstün kılan Allah olduğu halde, ben size Allah'tan başka bir tanrı mı arayayım?" dedi.

141 "- Sizi Firavun hanedanının, devlet görevlilerinin, yandaşlarının elinden kurtardığımız zamanı hatırlayın. Size dayanılmaz acılar çektiriyorlardı. Oğullarınızı öldürüyorlar, kızlarınızı öldürmeyip sağ bırakıyorlardı. İşte, Rabbiniz tarafından büyük bir belâ ile imtihan edilmekteydiniz."

★ 142 Mûsâ ile otuz gece, bir araya geleceğimize dair sözleştik. Buna bir on gece daha ilâve ettik. Rabbinin tayin ettiği vakit kırk geceyi buldu. Mûsâ kardeşi Hârûn'a:

"- Kavmimin içinde benim yerime geç. Islaha çalış, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkileri düzelt, geliştir, bozguncuların yoluna gitme" dedi.

143 Mûsâ tayin ettiğimiz vakitte Tûr'a gelip de, Rabbi kendisiyle konuşunca, Mûsâ:

"- Rabbim bana kendini göster, seni göreyim" dedi. Allah:

"- Beni katiyyen göremezsin. Lâkin şu dağa bak. Eğer o dağ yerinde durabilirse, sen de beni görebileceksin" buyurdu. Rabbi o dağa tecelli edince, dağı paramparça hale getirip, yerle bir etti. Mûsâ da yere baygın düştü. Ayıldığı zaman:

"- Seni noksan sıfatlardan tenzih ederim. Günah işlemekten vazgeçip sana itaate yöneliyor, tevbemi arzediyorum. Ben mü'minlerin ilkiyim, önderiyim" dedi.

144 Allah:

"- Ey Mûsâ, sana verdiğim peygamberlikle, seninle yaptığım konuşmalarımla, seni insanlar üzerinde seçkin biri kıldım. Sana verdiğime sımsıkı sarıl, şükredenlerden ol." buyurdu.

145 Ve onun için, kutsal kitap sayfaları olan o levhalarda her şey ile ilgili, ihtiyaçları ile ilgili bilgileri yazdık. Nasihat, sorumluluk uyarısı ve her konuda faydalı olmak üzere genel kuralları, ayrıntılarıyla açıklayarak koyduk. Haydi bunlara sıkı sarıl, bunlarla amel et, kavmine de kısas yerine affı tercih, güç durumda olanın elinden tutarak rahatlatmak, başkalarına karşı sabırlı davranmak gibi amellerin en güzeline, en faziletlisine sarılmalarını ve uygulamalarını emret. Size yakında, ibret almanız için o fâsıkların, Firavun'un, inkârları sebebiyle yok olup giden kâfirlerin yurdunu da göstereceğiz.

146 Yeryüzünde hak etmedikleri halde büyüklük taslayanları, serkeşlik edip zorbalığa başvuranları, Allah'ın birliğine, kudretine, kulluğa, İslâm'a giden yolu anlatan, gösteren âyetlerimizi, Kur'ân'ı anlamaktan uzak tutacağım. Onlar bütün âyetlerimizi görseler de onlara iman etmezler. Doğru huzurlu ve aydınlık yolu görseler de, o yola girip gitmezler. Eğer sapık, sonu pişmanlıkla biten yolu görseler, tutup onu izlerler. Bütün bunlar âyetlerimizi yalanlamayı âdet edinmelerinden ve onları görmezlikten gelmelerinden kaynaklanmaktadır.

147 Âyetlerimizi ve âhiretteki, ebedî yurttaki hesaba çekilmeyi mükâfat ve cezayı yalanlayanların bütün amelleri boşa gitmiştir. Öteden beri yapageldikleri ameller ve işlerden, inkâr, küfür, gaflet ve isyanlarının karşılığından başka bir şeyle mi cezalandırılacaklar?

★ 148 Mûsâ'nın arkasından kavmi, süs takılarından yapılmış, böğüren bir buzağı heykelini put haline getirmişlerdi. O buzağının kendileriyle konuşamayacağını, kendilerine bir yol gösteremiyeceğini görmüyorlar mıydı, düşünemiyorlar mıydı? Yine de onu put haline getirdiler. Ve zâlimler oldular.

149 İş işten geçip pişmanlıktan kıvranırlarken, kendilerinin şaşırmış ve hak yoldan sapmış olduklarını gördüklerinde:

"- Rabbimiz bize merhamet etmez, bizi bağışlamazsa, hüsrana uğrayanlardan oluruz" dediler.

150 Mûsâ öfkeli ve üzüntülü bir halde kavmine döndüğünde:

"- Ben gittikten sonra bana ne kötü bir halef oldunuz! Rabbinizin planının, programının gerçekleşmesini beklememeniz, bu aceleniz niye?" dedi. Elindeki kutsal kitap sayfaları olan levhaları yere attı. Kardeşi Hârûn'un başından tutarak kendine doğru çekmeye başladı. Hârûn:

"- Ey anamın oğlu, inan ki, bu kavim beni güçsüz buldu. Az kalsın beni öldürüyorlardı. Sen de bana böyle yaparak düşmanları sevindirme. Beni de, bu, isyanda inkârda ısrar eden zâlim kavimle bir tutma" dedi.

151 Mûsâ:

"- Rabbim, beni ve kardeşimi bağışla. Bizi rahmetine, nimetlerine ve ikramına mazhar et. Sen merhametlilerin en merhametlisisin" dedi.

★ 152 Buzağı heykelini put haline getirenler, Rablerinin gazabına ve dünya hayatında zillete dûçar olacaklardı. İşte biz iftira edenleri, yalan uyduranları böyle cezalandırırız.

153 Kötülükler yapanlar, günahlar işleyenler, arkasından günah işlemekten vazgeçerek tevbe edip Allah'a itaate yönelerek iman edenler bilsinler ki, Rabbin bundan sonra elbette çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

154 Mûsâ'nın öfkesi geçince, kutsal kitap sayfaları olan levhaları aldı. Levhalar'daki yazıda, Rablerinin azâbından dehşete düşenler, korkanlar için, hak yolu aydınlatan bilgiler ve rahmet konuları vardı.

155 Mûsâ tayin ettiğimiz vakitte kavminden ehil ve güvenilir yetmiş erkeği, en hayırlılarını temsilci seçti. Onları şiddetli bir gürleme halinde âni bir sarsıntı yakalayınca Mûsâ:

"- Ey Rabbim, sünnetinin, düzeninin yasaları içinde, iradenin tecellisine uygun olsaydı, onları da, beni de, daha önce helâk ederdin. İçimizden bir takım beyinsizlerin işlediği günahlar yüzünden hepimizi mi helâk edeceksin? Bu yalnızca, senin imtihanındır. Bununla sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradenin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkların hak yoldan uzaklaşıp dalâleti tercihlerine özgürlük tanırsın. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradenin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkları hidayete de erdirirsin. Sen bizim velîmizsin, emrinde olduğumuz otorite, işlerimizi havale ettiğimiz hâmimizsin. Bizi bağışla. Bize merhamet et, sen bağışlayanların en hayırlısısın." dedi.

156 "- Bize bu dünyada bir bayrak altında yaşamayı, sağlıklı olmayı, zenginliği, sâlih ameller işlemeyi, iyilikler yapmayı, âhirette, ebedî yurtta da mükâfatlanlandırılmayı divan defterine yaz. Biz isyandan vazgeçtik, tevbe ederek sana yöneldik." dedi. Allah:

"- Azâbım var, onu dilediğime isabet ettiririm. Rahmetim de var, her şeyi kucaklamıştır. Rahmetimi bana sığınanlar, emirlerime yapışanlar, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananlar, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olanlar, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı verenler, özellikle âyetlerimize iman edenler için vâcip kılıp yazacağım.

157 Önlerindeki yazılı ve şifahî bilgileri, sünneti içeren Tevrat ve İncil'de adının yazılı olduğunu gördükleri Ümmî Rasule, Mekkeli, aslı nesli belli, öğrenim görmeyen, idraklerin ötesini kavrayabilen bütün insanlığın peygamberine, onun sünnetine tâbi olanlara O, iyiliği, meşrû olanı emreder, Kur'an'ın ve sünnetin hükümlerini, İslâmî kurallarla örtüşen örfü, ilmî verileri, mü'minlerin tasvip ettiği, icrasında hayır gördüğü, planları, programları, âdaleti uygulayarak, kamu düzenini sağlar. Şeriatın suç saydığı ve haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği, mü'minlerin icrasında hayır görmediği şeyleri yasaklayarak, önleyici tedbirler alarak kamu güvenliğini temin eder, temiz ve iyi şeyleri onlara helâl kılar; murdar ve pis şeyleri de onlara haram kılar; omuzlarındaki ağır sorumluluklan, riayeti güç sınırlamaları, altından kalkılmaz katı hükümleri kaldırır, onları müsamahalı bir düzene kavuşturur. Onları baskılardan kurtarır, hürriyetlerine kavuşturur. İşte o peygambere iman edip, ona saygı gösterenler, ona yardım edenler, onunla birlikte, indirilen nura, Kur'an'a tâbi olanlar, işte onlar kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

★ 158 "- Ey insanlar, ben sizin hepinize, göklerin ve yerin mülkü ve hâkimiyetine sahip olan Allah'ın emirlerini tebliğ ile görevlendirdiği, ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasûlüyüm. Ondan başka ilâh yoktur. O hayat verir ve öldürür. O halde, Allah'a; Allah'ın kelâmına, kitaplarına âyetlerine, mûcizelerine, emirlerine, hükümlerine iman eden ümmî Rasûlüne, Mekke'li, aslı nesli belli, öğrenim görmeyen, idraklerin ötesini kavrayabilen bütün insanlığın peygamberine iman edin. Ona, onun sünnetine tâbi olun ki, hak yola girmiş olasınız." diye ilan et.

159 Mûsâ'nın kavminden tutkun, teşkilâtlı, yetişmiş, mümtaz yönetici cemaatler ve müesseseler vardı ki, peygamberlerine gelen vahyi, peygamberlerinin tebliğini esas alarak halkı irşad eder, doğru yolu gösterirlerdi. Hakkı gözeterek adâletle, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî düzeni temin ederlerdi.

160 Biz İsrâiloğulları'nı Yâkub'un torunlarından çoğalarak meydana gelen, tutkun, yetişmiş, organize cemaatler halinde on iki boya ayırdık. Kavmi kendisinden su isteyince:

"- Asânı taşa vur" diye Mûsâ'ya vahyettik. Vurunca, hemen o taştan on iki pınar kaynayıp akmaya başladı. Her bir boy, su alacağı, su içeceği yeri belledi. Bulutları üzerlerine gönderdik, gölge yaptık. Onlara kudret helvası, bıldırcın indirdik.

"- Size rızık olarak ihsan ettiğimiz nimetlerin temizinden, iyisinden, helalinden, lezizinden yeyiniz" dedik. Emirlerimizi dinlememekle onlar bize zulmetmediler. Fakat kendilerine yazık etmeyi, birbirlerine zulmü alışkanlık haline getirdiler.

161 Hani onlara:

"- Şu şehire, Kudüs'e yerleşin. Orada Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde dilediğiniz yerlerde yeyin. Bağışlanmak istiyoruz deyin. Kapılardan, şehrin giriş noktalarından saygıyla birlikte secde ederek girin ki, hatalarınızı bağışlayalım. İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan mü'minlere nimetlerimizi daha da artıracağız." denilmişti.

162 İçlerinden bir kısım zâlimler sözü değiştirdiler. Kendilerine söylenenden başka bir şekle soktular. Zulmü, haksızlığı alışkanlık haline getirdikleri için biz de onların üzerlerine gökten azap yağdırdık.

★ 163 Onlara, deniz kıyısındaki şehrin halkının başına gelenleri sor. Şehir halkı, avlayacakları balıkların, avlanma yasağının bulunduğu Cumartesi günü akın akın geldiklerini görünce, diğer günlerde ortaya çıkmıyorlar bahanesiyle Cumartesi yasağını çiğniyorlardı. Fâsık, günahkâr ve âsi olmaları sebebiyle biz de onları böyle imtihan ediyorduk.

[164] İçlerinden tutkun, yetişmiş bir cemaat:

"- Allah'ın helâk edeceği, yahut şiddetli bir şekilde azap edeceği bir kavme, ne diye öğüt veriyor, sorumluluk uyarısında bulunuyorsunuz?" dedi. Öğüt verenler, uyaranlar:

"- İlerde, Rabbinize verilebilecek bir cevabımız olsun, bir de, belki Allah'a sığınıp, emirlerine yapışırlar, günahlardan arınıp, azaptan korunurlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranırlar, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olurlar diye öğüt verip uyarıyoruz" dediler.

[165] Onlar kendilerine yapılan bunca tebliği, nasihati unutunca, biz de kötülüğü, suçu önleyip yasaklayarak kamu düzenini, kamu güvenliğini sağlayan yöneticileri sorumluluktan kurtardık. Zulmedenleri, haksızlık edenleri de işlemekte oldukları günah ve isyanları dolayısıyla şiddetli bir azâba uğrattık.

[166] Onlar, yasaklandıkları kötülüklerden daha da ileri gitmeye serkeşlikte bulunmaya başladıklarında onlara:

"- Aşağılık maymunlar olun" dedik.

[167] Rabbin elbette, kıyamet gününe kadar onlara, yahudilere dayanılmaz acılar çektirecek kimseler göndereceğini ilân etti. Rabbin, emirlerine isyan edilme suçuna denk, onları adâletle, süratle cezalandırır. O çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

[168] Onları, yahudileri tutkun, yetişmiş, organize cemaatler halinde yeryüzüne, değişik ülkelere dağıttık. Onlar arasında iyi kimseler de vardı. İçlerinden bazıları daha aşağı durumdaydılar. İsyandan, sapıklıktan, küfürden belki vazgeçerler diye, onları refah, güvenlik ve nimetlerle, sıkıntı, korku ve felâketlerle imtihan ettik.

[169] Onların ardından da, Kitabı, Tevrat'ı miras olarak devralan bozuk bir nesil geldi. Şu alçak dünya malını alıyorlar; nasıl olsa bağışlanacağız diyerek onun gibi bir mal ve rüşvet gelse yine alacaklar. Peki, Allah adına haktan, doğrudan başka bir şey söylemeyeceklerine dair kendilerinden o kitabın hükmü üzere kesin bir taahhüt, mîsak alınmamış mı idi? Onun içindekileri okuyup öğrenmemişler miydi? Oysa âhiret yurdu, ebedî yurt Allah'a sığınıp, emirlerine yapışanlar, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananlar, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olanlar için daha hayırlıdır. Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?

[170] Kitaba sımsıkı sarılanların, namazı âdâbına riayet ederek aksatmadan âşikâre kılanların, işte böyle din ve dünya ilişkilerini düzelterek geliştirerek iyi ve ıslah yaşayanların mükâfatını zayi etmeyeceğiz.

171 Bir zamanlar, o dağı, Tûr'u gölgelik gibi kaldırıp silkeleyerek İsrailoğulları'nın üstüne çekmiştik. Dağı üstlerine düşecek sandılar.

"- Size verdiğimiz kitabı bütün gücünüzle alın. İçindekileri hatırınızdan çıkarmayın, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmanıza günahlardan arınıp, azaptan korunmanıza, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmanıza, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmanıza vesile olur" demiştik.

★ 172 Hani Rabbin, gelecek nesillerinin dinî, ahlâkî ve insanî eğitimi ile ilgili, sorumlulukları da dahil Âdemoğulları'ndan, kendisini tanıma, iman, kulluk, ibadet ve mükellefiyet taahhüdü almış ve onları kendilerine, birbirlerine şahit göstererek:

"- Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" dediğinde:

"- Elbette Rabbimizsin, seni Rab tanıdığımıza, iman ettiğimize, sözleşmemizdeki ortak taahhüdümüze, Allah'a iman, kulluk, ibadet ve sorumluluk bilincimize biz de şâhidiz" demişlerdi. Bu taahhütlerini insanlara hatırlat. Bunlar kıyamet günü:

"- Biz bundan habersizdik" diyerek itiraz edememeniz içindir.

173 Yahut:

"- Daha önce atalarımız ilahlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koştu. Biz onlardan sonra gelen bir nesiliz, onların izinden gittik. Şimdi o bâtıl yoldan gidenlerin, bâtılın hâkimiyetini temin için, hakkı baskı altına alan güç ve iktidar sahiplerinin yaptıkları yüzünden bizi helâk mi edeceksin?" diyerek itiraz edememeniz içindir.

174 Biz âyetleri böyle ayrıntılı açıklıyoruz ki, şirkten, atalarının taptıklarından vazgeçip Hakka dönmelerine, Allah'a iman etmelerine vesile olsun.

175 Kendisine âyetlerimizi verdiğimiz, ilmî ve dinî bilgisi olan şu alçağın yaptıklarını da onlara, yahudilere oku. O menfaat karşılığı âyetlerimizden, kitabımızdan uzaklaştı, ihmal etti. Şeytan ve şeytanî güçler onu peşine taktı. Sapıklardan biri oldu.

176 Dileseydik, elbette onu bu âyetlerimiz sayesinde yüksek mevkilere getirirdik. Fakat o, dünyada ebedîleşeceğini zannederek, mala ve zevke düşkünlüğü saplantı haline getirdi. Şahsî arzu ve ihtiraslarının peşine düştü. Onun ibret verici hali, tıpkı köpeğin haline benzer. Sen onun üstüne varsan da havlayarak saldırır, kendi haline bıraksan da havlayarak saldırır. Âyetlerimizi yalanlayan kavimler de aynen böyledir. Bu tür kıssaları iyice anlat. Düşünmelerine vesile olur.

177 Âyetlerimizi yalanlayan, doğru yoldan, İslâm'dan uzak durarak isyan ile, inkâr ile kendilerine yazık etmeyi, birbirlerine zulmetmeyi alışkanlık haline getiren kavimlerin hali ne kötüdür.

178 Allah, kime hak yolu aydınlatıcı bilgiler verirse doğru yolu bulmuş olan odur. Kimlerin de, hak yoldan uzaklaşmasına, dalâleti tercihine özgürlük tanırsa, işte asıl ziyana uğrayanlar onlardır.

179 Andolsun biz, derinlemesine düşünerek hak ve hakikatleri kavramayan kalplere ve akıllara, Allah'ın birliğinin kudretinin delillerini görmeyen gözlere, Allah'ın kitabını, peygamberin tebliğini, öğütlerini anlamak, ders ve ibret almak niyetiyle dinlemeyen kulaklara sahip, hür iradesi, özgürce seçme hakkı olan, birçok cin ve insan neslini de cehennem için yaratıp çoğalttık. İşte onlar hayvanlar gibidir, duyu organlarında insanlara mahsus mânâ ve anlayış bulunmaz. Belki hayvanlardan da aşağı, daha şaşkındırlar. Onlar, işte onlar gaflet içindedirler.

180 Esmâ'ü-l Hüsna, en güzel isimler Allah'ındır. O'na, o güzel isimlerle zikir ve dua edin, O'nun isimlerine, dil uzatan Allahsızları, mülhidleri terkedin. Onlar işlemekte oldukları amellerin cezasına çarptırılacaklar.

181 Yarattıklarımız içinden hak kitap Kur'an ile toplumda hakça bir düzen gerçekleştirmek için, hakkı, hayrı gözeterek doğru yolu gösteren, hakkı ayakta tutarak adâleti yerine getiren teşkilâtlı, tutkun, eğitimli, yetişmiş, uzman yönetici kadrolar, cemaatler, müesseseler devamlı bulunmalıdır.

★ 182 Âyetlerimizi, Kur'ân'ımızı yalanlayanları, hesap edemiyecekleri yerlerden yavaş yavaş gerilemeye, helâke sürükleyeceğiz.

183 Onlara mühlet de vermiş olabilirim. Unutmayın ki, benim, sizin tahmin edemeyeceğiniz helâk etme planımdan kurtuluş yoktur.

184 Onlar, çocukluğundan beri tanıdıkları arkadaşları Muhammed'de bir delilik, cinlere mahkum olmuşluk belirtisi olmadığını hiç düşünemediler mi? O sadece sorumluluk, hesap ve cezanın varlığını açıklayarak âşikâre uyarıcılık görevi yapan birisidir.

185 Göklerin yerin işleyiş disiplini ve aslî düzeni, Allah'ın yaratmış olduğu herhangi bir şey ve ecellerinin gerçekten yaklaşmış olabileceği konusunda hiç düşünerek tahliller yapmadılar mı, sonuçlar çıkarmadılar mı? Artık bu Kur'an'dan sonra hangi söze inanacaklar?

186 Allah kimin hak yoldan uzaklaşmasına, dalâleti tercihine özgürlük tanırsa, kimse onu doğru yola iletemez. Onları azgınlıkları içinde bocalar vaziyette bırakır.

187 Sana kıyametin kopacağı ânı soruyorlar:

"- Kâinattaki hayatiyet ne zaman ebedî âlemin limanına demir atıp duracak?" diyorlar.

"- Kıyametin kopacağı an ile ilgili bilgi Rabbimin katındadır. Kıyameti vaktinde gerçekleştirecek olan da O'ndan başkası değildir. Göklerde ve yerde onun ağırlığı dayanılacak gibi değildir. O size ansızın gelecektir." de. Sanki sen onu çok iyi biliyormuşsun gibi, sana soruyorlar.

"- Onunla ilgili bilgi Allah katındadır. Fakat insanların çoğu bilemeyecekler" de.

188 "- Benim, kendime, Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olanın dışında ne bir menfaat elde etmeye, ne de bir zararı önlemeye gücüm yetebilir. Ben, eğer duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini bilseydim, kazancımı, menfaatlerimi çoğaltmayı, durumumu iyileştirmeyi, mutluluğumu artırmayı isterdim. İnsan cinsinin başına gelen hiçbir kötülük, hiçbir sıkıntı da bana dokunmazdı. Ben sadece iman edecek bir kavmi, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatarak uyaran ve Allah'ın rahmetini, merhametini, ihsanını, sevgisini müjdeleyen bir peygamberim." de.

★ 189 O sizi bir nefisten yaratan, yanında sükûnet ve huzur bulsun diye, kendisinden eşini var edendir. O eşini koynuna alınca, eşi hafif bir yük yüklenir. Bir müddet böyle geçer, derken yükü ağırlaşır. O vakit ikisi birden Rableri Allah'a:

"- Eğer bize sağlıklı, dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi, müslüman sâlih bir evlat verirsen mutlaka şükredenlerden oluruz" diye dua ederler.

190 Allah kendilerine, sağlıklı, güzel, sâlih bir evlat verince, ikisi birden, verdiği evlât ile, içinde bulundukları nimetler ve imkânlarla ilgili, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında O'na ortaklar icadetmeye mi başlıyorlar? Allah, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Âdemoğulları'nın ortak koşmaya devam ettikleri şeylerden yüce ve uludur.

191 Hiçbir şeyi yaratmayan, yaratılmış olanları mı, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşuyorlar?

192 Bunların, ne onlara yardımları dokunabilir, ne de, kendilerine, birbirlerine yardım edebilirler.

193 Eğer siz, onları doğru, hak yola, Allah'ın kitap ve peygamberle gösterdiği yola çağırırsanız, size tâbi olmazlar. Onları ha davet etmişsiniz, ha davet etmeyip susmuşsunuz, hiç fark etmez.

194 Allah'ı bırakıp, kulları durumundaki taptıklarınız, yalvardıklarınız da sizin gibi kullardır. Eğer iddianızda doğru iseniz, onlara dua edin de, duanızı kabul edip yerine getirsinler.

195 Onların yürüme kudretine sahip ayakları mı var? Tutup da bırakmama kudretine sahip elleri mi var? Görme gücüne sahip gözleri mi var? İşitme gücüne sahip kulakları mı var?

"- Haydi, çağırın, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak saydığımız varlıkları, sonra bana karşı istediğiniz, gizli planlarınızı da uygulayın, elinizden gelirse de göz açtırmayın" de.

196 Benim velim, benim koruyucum, benim emrinde olduğum otorite, kitabı, Kur'an'ı bölüm bölüm indiren Allah'tır. O, dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi, müslüman, sâlih kullarının velâyetini, idaresini, korumasını üzerine almıştır.

197 Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden taptıklarınızın, yalvardıklarınızın ise, ne size yardımları dokunabilir, ne de kendilerine, birbirlerine yardım edebilirler.

198 Onları doğru hak yola, Allah'ın kitap ve peygamberle gösterdiği yola çağırırsanız duyma kabiliyetlerini hakkı duymak için kullanmazlar. Onların sana baktıklarını, senin peygamberliğini kavradıklarını düşünüyorsun. Basiretleri olmadığı için senin peygamberliğini, tebliğ ile görevli olduğun dini kavrayamıyorlar.

199 Sen benimsenmesi ve yapılması kolay olanı tercih et. Mallarından gönül rızalarıyla ihtiyaç fazlasını al. Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerini, meşru olanı, İslâmî kurallarla örtüşen örfü, ilmî verileri, mü'-minlerin tasvip ettiği, icrasında hayır gördüğü planları, programları, adâleti uygulayarak kamu düzenini sağla, iyiliği emret. Bilgiden, muhakemeden uzak, tutarsız davranışlarda bulunan cahillerin faaliyetlerine karşı tedbir al.

200 Eğer şeytanın vesvesesi seni tahrik ederse hemen Allah'a sığın. O her şeyi işitir, ilmi her şeyi kuşatır.

201 Allah'a sığınanlara, emirlerine yapışanlara, günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananlara, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan takva sahiplerine şeytan ve şeytanî güçler tarafından bir vesvese verildiğinde, kendilerine gelip Allah'ın emir ve yasaklarını düşünürler. Ânında gerçeği farkederler, doğruyu görürler.

202 Şeytanların dostlarına gelince, şeytanlar onları azgınlığa sürüklerler. Sonra da yakalarını bırakmazlar.

203 Sen onlara bir âyet getirmediğin zaman, vahiy bir müddet kesilince:

"- Birşeyler derleyip toparlasaydın ya!" derler. Sen:

"- Ben ancak Rabbimden bana vahyolunana, Kur'ân'a tâbi olurum. Bu Kur'an önünüzü aydınlatan, ufkunuzu açan, güven sağlayan, basiretinizle anlayabileceğiniz âyetleri içeren, Rabbinizden gelen bir kitaptır. İnanacak bir kavim için hidayet rehberi ve rahmettir" de.

204 "- Kur'an okunurken, incelenirken susun, dinleyin, duyduklarınızı uygulayın. Allah'ın rahmetine ve merhametine nâil olursunuz."

205 "- İçinden, yalvara yakara, korka korka, alçak bir sesle, gündüzün ilk ve son saatlerinde Rabbini zikre, şükre devam et, ibadet et, dinini ve şeriatını anlat. Gafillerden olma."

206 Rabbinin katında olanlar, büyüklük taslayıp serkeşlik etmezler, ona kulluk ve ibadet etmekten geri durmazlar. O'nu tesbih ve tenzih ederler. O'na, sadece ona secde ederek namazlarını kılarlar.

8. el-ENFÂL SÛRESİ

Enfâl suresi 75 âyettir.
30-36. âyetler Mekke'de,
diğerleri Hicret'in 2. yılında
Medine'de nâzil olmuştur.
Ganimet malları demektir.
Adını surenin 1. âyetinden almaktadır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE
HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Sana savaş ganimetlerinin nasıl dağıtılacağını soruyorlar:

"- Ganimetler Allah ve Rasûlünün tasarrufundadır. Allah'a sığının, emirlerine yapışın. Aranızdaki tefrikayı giderin, kardeşlik bağlarınızı güçlendirin, din ve dünya işlerinizi sosyal ilişkilerinizi, halinizi düzeltin, geliştirin, mü'minseniz eğer, Allah'a ve Rasulüne itaat edin, Kur'ân'ı ve sünneti uygulayın" de.

2 Mü'minler, Allah zikredildiği, Allah'a ibadet edildiği, Allah'ın dini, şeriatı anlatıldığı zaman, akıllarından dünya gailesini atanlar, kalpleri ürperenlerdir; Allah'ın âyetleri kendilerine okunduğu zaman imanlarını artıranlardır; sadece Rablerine dayanıp güvenenlerdir.

3 Namazları âdâbına riayet ederek, âşikâre aksatmadan kılanlardır; kendilerine verdiğimiz rızık ve servetten karşılık gözetmeden gönüllü harcayanlar, insanların ihtiyaçlarını görenlerdir.

4 Onlar, işte onlar hâlis mü'minlerdir. Onlar için Rableri katında yüce makamlar, büyük bir bağışlanma ve tükenmez rızıklar vardır.

5 Bedir ganimetlerinin dağıtımı sırasındaki ashabın tavrı, Rabbinin seni hak uğrunda, haklı bir gerekçe ile, bir hikmete dayalı olarak evinden, şehrinden Bedir'e doğru yola çıkardığı andaki tavırlarına benziyor. Mü'minlerden bir grup senin bu tutumundan hiç hoşlanmamıştı.

6 Hak, kararın doğruluğu ayan beyan ortaya çıktıktan sonra bile cihad konusunda seninle münakaşaya devam etmişlerdi. Sanki göz göre göre ölüme sürüklendiklerini zannediyorlardı.

7 Hani Allah size iki gruptan, Kureyş Kervanı ve Kureyş ordusundan birinin sizin olacağını va'dediyordu. Siz kuvvetsiz olanın, kuvvet kullanılmadan elde edilecek olanın sizin olmasını istiyordunuz. Oysa Allah âyetleriyle, emirleriyle, icraatıyla, hakkı, İslâm'ı yüceltmek, toplumda hakça İslâmî bir düzen gerçekleştirmek ve Kureyş ordusunu yok ederek kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin kökünü kazımak istiyordu.

8 Bunlar, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsiler, suçlular ve günahkârlar istemese de, hakkı, İslâm'ı yüceltmek ve toplumda hakça, İslâmî bir düzen gerçekleştirmek ve bâtılı ortadan kaldırmak içindi.

9 Hani siz Rabbinizden yardım istiyordunuz:

"- Ben de, işte ardarda bin melekle size yardım gönderiyorum" diye duanızı kabul buyurarak Rabbiniz dileğinizi yerine getirmiştir.

10 Allah meleklerle yardımı sadece size müjde olsun, aklınız yatsın, kalpleriniz huzura kavuşsun diye yapmıştı. Yardım ve zafer yalnızca Allah katından ihsan edilir. Allah kudretlidir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

★ 11 Hani, Allah tarafından bir güven olmak üzere sizi hafif bir uykuya daldırıyordu. Sizi temizlemek, şeytanın pisliğini, verdiği vesveseyi sizden gidermek, düşüncelerinizi, kalplerinizi birbirine bağlayarak sizi yüreklendirmek, orduya akıl, ihtiyat ve cesaret nasip etmek, itibarınızı yüceltmek için üzerinize gökten yağmur indiriyordu.

12 İşte o anda Rabbin meleklere:

"- Ben sizinle beraberim. İman edenlere destek olun, sebat verin. Ben, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin aklına, kalbine korku yerleştireceğim. Onların boyunlarının üstüne üstüne vurun. Parmaklarını biçin." diye vahyediyordu.

13 Bunlar, onların Allah'a ve Rasulüne, Kurân'a ve sünnete karşı gelmelerinden, düşmanlıklarından dolayıdır. Kim Allah'a ve Rasulüne karşı gelirse, düşmanca davranırsa, bilsin ki Allah, onlara suçlarına denk, âdil ceza verme gücüne sahiptir.

14 İşte siz inanmayanların bu yenilgisi, size Allah'ın azâbıdır. Şimdilik onu tadın. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere bir de Cehennem ateşinin azâbı vardır.

15 Ey iman edenler, üstünüze gelen kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden büyük küffar ordusuyla karşılaştığınız zaman onlara arkanızı dönerek, korkup kaçmayın.

16 Taktik icabı geri çekilmenin ve diğer bir safta yeniden mevzilenmenin dışında, böyle bir günde kim onlara arkasını döner, kaçarsa, Allah'ın gazabına uğramış olur. Onun mekânı Cehennem'dir. Orası ne kötü bir cezalandırma ve nihâî bir dönüş yeridir.

17 Savaşta onları siz öldürmediniz. Fakat Allah öldürdü onları. Silah kullandığın zaman da, atıp isabet ettiren sen değildin. Fakat Allah yardım etti sana. Allah mü'minlere, sıkıntının yanında zafer nasip edip büyük ganimetler elde ettirerek, güzellikleri, iyilikleri olan bir imtihandan geçirmek için böyle yaptı. Allah her şeyi işitir, ilmi her şeyi kucaklar.

18 İşte gördünüz. Allah kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin yaptığı harp planını böyle zaafa uğratır.

19 Ey kâfirler, iki gruptan lâyık olana fetih ve yardım ihsanını istiyorsanız eğer, sizden haklı olan tarafa, müslümanlara fetih ve zafer ihsan edilmiştir. Eğer inkârdan ve peygamberle savaşmaktan vazgeçerseniz, bu sizin için daha hayırlıdır. Tekrar peygamber düşmanlığına ve mü'minlerle savaşa teşebbüs ederseniz, biz de ona tekrar yardıma başlarız. Yer götürmez ordularınız bile olsa, aslâ, hiçbir şekilde ordularınız size fayda sağlamayacaktır. Allah mü'minlerle beraberdir.

★ 20 Ey iman edenler, Allah'a ve Rasulüne itaat edin, Kur'ân'ı ve sünneti uygulayın. Tebliği duya duya, ondan uzaklaşmayın.

21 "- Tebliği duyduk" deyip de, hâlâ tebliğe kulak vermemekte ısrar edenler gibi davranmayın.

22 Yeryüzünde dolaşan canlıların Allah nazarında en kötüsü akıllarını kullanmayan, gelişmeyen, cehaletten kurtulmayan, hakikati konuşmayan fertler ve toplumlardır.

23 Allah onlardan hayır geleceğini bilseydi, tebliği onlara mutlaka işittirirdi. Onlara işittirmiş olsa bile, yine de tebliğ ile ilgilenmezler, faaliyetlerinize karşı tedbirler alırlar, arkalarını dönerler, güç ve iktidarlarını kullanarak, istedikleri istikamette halkı yönlendirirlerdi.

24 Ey iman nimetine kavuşanlar, sizi, size hayat verecek şeylere çağırdıkları zaman Allah ve ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulünün davetine, Kur'ân'a ve sünnete icabet ederek ilâhî emirleri yerine getirin. Allah'ın, kişi ile karar mekanizması olan aklı, gönlü arasına girerek meyillerini, kararlarını ve davranışlarını değiştireceğini, kesinkes hesap vermek üzere toplanıp onun huzuruna getirileceğinizi bilin.

25 İçinizden sadece, zulmedenlerin, haksızlık edenlerin, günahkârların, âsilerin başına gelmekle kalmayacak olan sıkıntı ve belâlardan Allah'a sığınıp emirlerine yapışarak günahlardan arınıp toplumsal sorumluluğunuzun gereğini yerine getirerek azaptan korunun. Biliniz ki Allah, korunma tedbirleri almayarak, emirlerine aykırı davranma suçunuza denk, size âdil ceza verme gücüne sahiptir.

[26] Düşünün ve hatırlayın. Hani bir vakitler yeryüzünde temel hak ve hürriyetleri kısıtlanmış, baskıcı, zâlim idareler altında ezilen, hor görülen bir azınlıktınız, güçsüzdünüz. İnsanların sizi kaldırıp götürmesinden korkuyordunuz. Öyle iken, o sizi bağrına bastı, size yaşama imkanı sağladı. Sizi yardımıyla destekleyip güçlendirdi. Size temizinden, helâlinden rızıklar ganimetler verdi. Umulur ki şükrünüze vesile olur.

[27] Ey iman nimetine kavuşanlar, Allah'ın ve ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulünün size tevdî ettiği emanetlere, görevlere, sorumluluklara, Kur'ân'a ve sünnete hâinlik etmeyin, sonra bile bile kendi emanetlerinize, kendi haklarınıza, kendi menfaatlerinize hâinlik etmiş olursunuz.

[28] Bilin ki, mallarınız ve evlatlarınız azgınlık, sıkıntı ve ihtilâf sebebidir, imtihan aracıdır. Büyük mükâfat Allah katındadır.

★ [29] Ey iman edenler, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışır, günahlardan arınıp, azaptan korunursanız, o size, iyi ile kötüyü ayırdedecek bir anlayış verir. Kusurlarınızı siler, sizi bağışlar. Allah büyük lütuf sahibidir.

[30] Hani bir vakitler, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, seni tutup bağlamak veya seni öldürmek veya seni Mekke'den çıkarmak için sinsi planlar, tuzaklar kuruyorlardı. Onlar sana tuzak kurarlarken, Allah da karşı planlar yapıp uyguluyordu. Allah plan yapanların en hayırlısıdır.

[31] Onlara âyetlerimiz okunduğu zaman:

"- Böyle şeyler işittik. İstesek biz de bunun benzerini elbette söyleyebiliriz. Bu ne ki? Eskilerin masallarından ibaret" dediler.

[32] Hani bir zaman da kâfirler:

"- Allah'ım, eğer bu senin katından gelmiş hak bir kitapsa, üzerimize gökten taş yağdır, yahut bize can yakıp inleten müthiş bir ceza ver" demişlerdi.

[33] Halbuki sen onların içindeyken, Allah onları (senin kavmini) cezalandıracak değildir. Onlar (Mekke'de Kâbe'yi tavaf sırasında) dua ederek bağışlanma dileğinde bulunurlarken de, Allah onları cezalandıracak değildir.

[34] Onlar, mü'minleri Kâbe yolundan geri çevirirlerken, engeller çıkarırken, Allah'ın onları cezalandırmaması için bir imtiyazları mı var? Onlar Mescid-i Haram'ın mütevellisi de değildirler. Mescid-i Haram'ın hizmetinde görevli olanlar, yalnızca Allah'a sığınanlar, emirlerine yapışanlar, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerdir, müttakîlerdir, takvâ sahipleridir. Fakat onların çoğu bunu bilmez.

[35] Onların Beytullah'ın yanındaki duaları da ıslık çalmak ve alkış tutmaktan ibarettir. O halde, inkâr etmekte olduğunuz şeylerden dolayı şimdi azâbı tadın, ey kâfirler!

[36] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, mallarını, insanları Allah yolundan, İslâm'a girmekten vazgeçirmek, İslâmî düşünceyi, İslâmî hareketi engellemek için harcıyorlar. Daha da harcayacaklar. Ama sonunda bu, onlara yürek acısı olacak ve en sonunda mağlup olacaklar. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplanıp kalanlar, toplanıp Cehennem'e doldurulacaklar.

[37] Bu toplama, Allah'ın murdarı temizden ayırt etmesi, mü'mini kâfirden ayırması, bütün murdarları birbiri üstüne koyup, hepsini yığarak Cehenneme atması içindir. Onlar, işte onlar hüsrana uğrayanlardır.

★ [38] Küfürden, şirkten, mü'minlere düşmanlıktan, savaştan vazgeçerek İslâm'a girerlerse, inkârda ısrar edenlere, kâfirlere, geçmiş günahlarının bağışlanacağını söyle. Ve eğer yine dönerler, peygamber ve mü'minlerle savaşa, İslâm'a karşı düşmanca davranmaya kalkışırlarsa, onların yakalarını bırakmayız. Geçmişte, zorbalara, diktatörlere, Allah ve din düşmanlarına Allah'ın, ibret alınacak cezalar uyguladığını unutmayın.

[39] Temel hak ve özgürlüklere yapılan tecavüz, baskı, zulüm, işkence ve fitne ortadan kalkıncaya, sadece Allah'ın dini ve düzeni, medenî kurallar, İslâm, toplumda Allah adına varlığını ve hâkimiyetini tamamen sağlayıncaya kadar onlarla savaş. İnkâra, işkence ve zulme son verirlerse, bilsinler ki, Allah onların işledikleri amelleri biliyor, görüyor, davranışlarını mükâfatlandıracak.

[40] İmandan yüz çevirirler, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı istedikleri istikamette yönlendirmeye devam ederlerse, Allah'ın elinden kurtulamazlar. Biliniz ki, Allah sizin koruyucunuz, emrinde olduğunuz otoritedir. O ne güzel koruyucu, ne güzel otorite, ne güzel yardım edendir.

[41] Eğer Allah'a, Allah'ı ilâh tanıyan, candan müslüman olarak Allah'a bağlanan, saygılı kulumuz Muhammed'e indirdiğimize, Kur'ân'a inanmışsanız, bilin ki, Hak ile bâtılın ayrıldığı, hakkın zaferinin tecelli ettiği, iki ordunun çarpıştığı gün, Bedir savaşında ganimet olarak aldığınız herhangi bir şeyin beşte biri Allah'a, Rasûlüne, onun akrabalarına, yetimlere, dullara, çevresi, çaresi olmayan yoksullara, göçmenlere ve yolda kalan muhtaç yolcuya aittir. Allah'ın her şeye gücü kudreti yeter.

[42] Hani Bedir savaşında siz vâdinin yakın yamacında, Medine tarafında idiniz. Onlar da uzak yamacında, Mekke tarafında idiler. Kervan da, sizden daha aşağıda deniz sahilinde idi. Eğer savaş için sözleşmiş olsaydınız, sözleştiğiniz vakit konusunda ihtilâf çıkarırdınız. Fakat gerçekleşmesi gereken bir planı Allah gerçekleştirecekti. Helâk olanın, açık hak bir delil gördükten sonra helâk olması, yaşayanın da, açık hak bir delil gördükten sonra yaşaması için böyle yaptı. Allah kesinlikle her şeyi işitir, ilmi her şeyi kucaklar.

[43] Hani Allah uykunda sana onları az gösteriyordu. Eğer onları kalabalık, çok göstermiş olsaydı, korkacaktınız, savaşıp savaşmama ve savaş planı konusunda anlaşmazlığa düşecektiniz. Fakat Allah, sizi bundan kurtardı. Çünkü o gönüllerdeki sırları bilir.

[44] İşte onlarla karşılaştığınız vakit, Allah, onları sizin gözünüze az gösteriyordu. Sizi de, onların gözlerinde azaltıyordu. Çünkü gerçekleşmesi gereken planı Allah gerçekleştirecekti. Bütün planların icra edilerek sonuçlandırıldığı, bütün icraatların, amellerin hesabının sorulduğu tek merci Allah'tır.

★ [45] Ey iman edenler, bir düşman birliği ile karşılaştığınız zaman, ihtiyatlı ve cesur olun, kararlılık gösterin. Allah'ı çokça zikrederek şükredin. Umulur ki, kurtuluşa ebedî nimetlerle mutluluğa erersiniz.

46 Allah'a ve Rasulüne itaat ediniz, Kur-ân'ı ve sünneti uygulayınız. Birbirinizle didişmeyiniz, çekişmeyiniz. Çekingen, korkak ve yılgın hale gelirsiniz. Manevî gücünüz, kamuoyundaki etkiniz ve itibarınız kaybolur. Maddi gücünüz, kuvvetiniz, devletiniz, liderliğiniz elden gider. Sabırla mücadeleye devam edin. Allah sabrederek mücadeleye devam edenlerle beraberdir.

47 Çalım atarak, halka gösteriş yaparak yurtlarından çıkanlar, insanları Allah yolundan İslâm'a girmekten alıkoyanlar, İslâmî hayatı yaşamayı, İslâmî faaliyeti engelleyenler gibi olmayın. Allah devamlı, bilinçli olarak işlediğiniz amelleri, ilmiyle kudretiyle çepeçevre kuşatmıştır.

48 Şeytan, şeytanî güçler onlara amellerini süsleyip güzel gösterdiği zaman:

"- Bugün dünyada sizi yenecek hiçbir millet yok, ben de size yardımcıyım" demişti. Fakat iki taraf karşı karşıya gelip birbirlerini gördüklerinde arkasını dönüp kaçtı.

"- Ben sizden kesinlikle uzağım. Ben sizin göremiyeceğiniz şeyleri görüyorum. Ben Allah'tan korkarım. Allah, emirlerine âsi olma ve geciktirme suçuna denk, size âdil ceza verme gücüne sahiptir." dedi.

★ 49 O sırada müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münafıklar ve kalpleri kararmış, akıllarından zoru olanlar, hasta ruhlular müslümanlara:

"- Şu adamları dinleri, şeriatları, medeniyetleri aldattı" diyorlardı. Kim Allah'a dayanıp güvenir, işlerini Allah'a havale ederse, bilsin ki, Allah kudretlidir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

50 Melekler kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin yüzlerine ve arkalarına vurarak:

"- Tadın harlı ateş azâbını" deyip onların ruhlarını alırken hallerini bir görseydin.

51 İşte bu, sizin dünyada kendi ellerinizle meydana getirdiğiniz bir sonuçtur. Allah kullarına zâlimce davranan biri değildir.

52 Bunların davranışları, tıpkı Firavun hânedanının devlet görevlilerinin, yandaşlarının ve onlardan öncekilerin gidişatı, davranışları gibidir. Onlar da Allah'ın birliğini, kulluk edilmeye layık tek varlık olduğunu anlatan âyetleri inkârda ısrar etmişlerdi. Allah onları günahları sebebiyle cezalandırmıştı. Allah güçlüdür. Emirlerine âsi olma ve kendisini inkâr etme suçuna denk, onları adâletle cezalandırma gücüne sahiptir.

53 Bu ceza, Allah'ın bir millete ihsan ettiği nimetleri, refahı, sosyal, siyasî ve ekonomik dengeyi, onların, sahip oldukları ilahî-insanî değerleri, benliklerini, kendilerindeki yüksek hasletleri değiştirmedikçe değiştirmemesi, geri almaması kuralı sebebiyledir. Allah her şeyi işitir, ilmi her şeyi kucaklar.

54 İnkârları, baskı ve zulümleri, Allah'ın kitabını ve rasullerini yalanlamaları sebebiyle, Allah'ın azâbına maruz kalan, inanmayanların hali, Firavun hanedanının, devlet görevlilerinin, yandaşlarının ve onlardan öncekilerin haline benzer. Onlar Rablerinin âyetlerini, Rableri tarafından kendilerine verilen imkânları ve nimetleri yalanlamışlardı. Biz de onları günahlarından dolayı helâk etmiştik. Firavun'un kavmini, ordusunu denizde boğmuştuk. Bunların hepsi inkâr ile isyan ile baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zalim kimselerdi.

55 Allah nazarında, yeryüzünde dolaşan canlıların en kötüsü kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden, küfre saplanarak, bir türlü iman etmeyenlerdir.

56 Onlar, kendileriyle antlaşma yaptığın halde, her defasında antlaşmalarını bozanlar ve buna itibar etmeyenlerdir.

57 Bundan dolayı onları savaş sırasında yakalarsan, kendilerinden sonrakilere de gözdağı olacak şekilde ağır bir cezaya çarptır, belki ibret alırlar.

58 Antlaşma yaptığın bir milletin, antlaşmalarına riayet etmediklerinin, hıyanet ettiklerinin belirtilerini görürsen, sen de aynı şekilde antlaşmayı ihlâl edip bozduğunu kendilerine bildir. Allah antlaşmaları ihlâl edenleri, hâinleri sevmez.

★ 59 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, ilâhî kanunların dışına çıkarak yakayı kurtardık sanmasınlar. Çünkü onlar bizi âciz bırakamazlar.

60 Düşmanlara karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvetler, güçlü ordular ve atlı birlikler, hareket kabiliyeti yüksek birimler hazırlayın. Onunla Allah'ın düşmanını, sizin düşmanınızı ve onlardan başka sizin bilmediğiniz Allah'ın bildiği düşmanları dehşete düşürür, korkutursunuz. Allah yolunda İslâm uğrunda karşılık beklemeden, gönüllü ve değerli ne harcarsanız size eksiksiz ödenir. Siz aslâ haksızlığa uğratılmayacaksınız.

61 Eğer onlar barışa yanaşırlarsa, sulh isterlerse sen de barışa meylet. Allah'a dayanıp güven, işlerini Allah'a havale et. Allah onların barış tekliflerini işitiyor, onların bu konudaki samimiyetlerinin derecesini de iyi biliyor.

62 Eğer hile ile, seninle yaptıkları antlaşmayı bozmak, sulhu ihlâl etmek isterlerse, şunu bil ki, Allah sana kâfidir. O, seni yardımıyla ve mü'minlerle destekleyendir.

63 Allah, mü'minlerin kalplerini, düşüncelerini birbirine ısındırdı. Sen, yeryüzünde bulunan her şeyi harcasaydın onların gönüllerini böylesine birbirine ısındıramazdın. Fakat Allah onların aralarını bulup kalplerini, düşüncelerini kaynaştırdı. O kudretlidir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

64 Ey Peygamber, sana, sana ve senin sünnetine tâbi olan şuurlu ve kâmil mü'minlere Allah yeter.

★ 65 Ey Peygamber, mü'minleri savaşa teşvik et. Sizden sabırla mücadeleye devam eden yirmi kişi olursa, iki yüz kâfire galip gelirler; sizden yüz kişi olursa, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar ile küfre saplananlardan bin kişiye gâlip gelirler. Bu, onların hakkı ve âkıbeti düşünmeyen anlayışı kıt bir toplum olmalarından ileri gelmektedir.

66 Şimdi Allah sizin yükünüzü hafifletti. Sizde bir zaaf olduğunu bildi. Sizden sabrederek mücadeleye devam eden yüz kişi olursa iki yüz düşmana gâlip gelirler. Sizden bin kişi olursa, Allah'ın izniyle iki bin düşmana gâlip gelirler. Allah sabrederek mücadeleye devam edenlerle beraberdir.

67 Hiçbir Peygamberin, ülkede, yeryüzünde ağırlığını hissettirmedikçe, tamamen kuvvetlenmedikçe, esirlerin hayatta kalmalarını sağlayarak fidye hesabı yapması doğru değildir. Siz dünya malını istersiniz. Oysa Allah âhireti, ebedî yurdu kazanmanızı murad eder, Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

68 Eğer Allah'ın yazılı hükümleri, Bedir'e iştirak edenlerin cezalandırılmıyacağı, ganimetlerin ümmete helâl olduğu hükümleri olmasaydı, aldığınız fidyeden dolayı siz mutlaka büyük cezalara maruz kalırdınız.

69 Artık elde etmiş olduğunuz ganimetten helâl ve temiz olanları yeyin. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

★ 70 Ey Peygamber, elinizdeki esirlere:

"- Eğer Allah sizin kalblerinizde, düşüncelerinizde bir hayır olduğunu bilirse, sizden alınandan daha hayırlısını size verir. Günahlarınızı bağışlar. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir" de.

71 Eğer onlar sana hıyanet ediyorlarsa, şunu unutma ki, daha önce de verdikleri taahhüde hiyanet etmişlerdi. Allah sana imkân ve kudret vererek onların ezilmelerini sağlar. Allah'ın ilmi her şeyi kucaklar. Hikmet sahibi ve hü-kümrandır.

72 İman edip baskı, zulüm ve işkencenin hâkim olduğu memleketlerinden, özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret edenler, Allah yolunda, İslâm uğrunda, mallarıyla, canlarıyla cihad edenler ve muhacirleri bağırlarına basıp yardım edenler, işte onlar birbirlerinin dostları, velîleridir. Birbirlerinin işlerini görürler, haklarını ve menfaatlerini korurlar. Kamu görevlerini icraya birbirlerini yetkili kılarlar. İman edip de, özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için, hicret etmeyenlerin üzerinde, hicret edinceye kadar velâyet, hükümranlık, hakkınızı kullanamaz, onların şeriatten doğan hakları ve sorumlulukları dolayısıyla onlara, iç hukuk işlemleri uygulayamazsınız. Dini yaşamada, şeriatı uygulamada, üzerlerindeki baskı ve işkencenin kaldırılması konularında sizden yardım isterlerse, devlet olarak da, şahsen de onlara yardım etmeniz üzerinize borçtur. Ancak, sizinle aralarında antlaşma olan kavimlerin aleyhlerine olmamak şartıyla yardım edebilirsiniz. Allah işlemekte olduğunuz amelleri biliyor, görüyor.

73 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, aslında birbirlerinin dostu, müttefikidirler, birbirlerinin haklarını menfaatlerini korurlar. Eğer siz de, öyle ittifaklar yapmaz, haklarınızı ve menfaatlerinizi koruyacak teşkilât ve otoriteye sahip olmaz, kamu görevlerini icrada müslümanlara yetki vermezseniz, ülkede, yeryüzünde temel hak ve özgürlükler tecavüze mâruz kalır, baskı, zulüm ve işkence doğar, büyük bir kargaşa ve dengesizlik başgösterir.

74 İman edip, hicret edenler, Allah yolunda, İslâm uğrunda hayatlarını ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak cihâd edenler, muhacirleri bağırlarına basanlar ve yardım edenler, onlar işte onlar hâlis mü'mindirler. Onlara bağışlanma ve bol rızık vardır.

75 Sonradan iman edip baskı, zulüm ve işkencenin hâkim olduğu memleketlerinden özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret ederek, sizinle beraber hayatlarını ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak, cihad edenler de sizdendir. Allah'ın kitabına göre yakın akrabalar birbirlerine vâris olmaya daha çok hak sahibidirler. Her şey, Allah'ın ilmi, planı ve iradesi dahilinde gerçekleşmektedir.

9. et-TEVBE SÛRESİ

129 âyettir.
128, 129. âyetler Mekke'de,
diğerleri Hicretin 9. yılında
Medine'de nazil olmuştur.
İsmini 104. âyetten almaktadır.
Başlıbaşına bir sure olup olmadığı
münakaşalı olduğu için
başına besmele yazılmamıştır.

★ [1] Allah ve Rasulünden, antlaşmalara sınır getirme ve iptal kararnamesidir bu. Kendileriyle antlaşmalar yaptığınız, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan müşriklere.

[2] Bu ilan tarihinden itibaren, ekonomik ve ticarî menfaatlerinizden yoksun kalarak dört ay süre ile, güvenlik içinde ülkeye serbestçe girip çıkabilir, yeryüzünde yaşayabileceğiniz yerler arayabilirsiniz. İyi bilin ki, siz Allah'ı âciz bırakacak, onun koyduğu kuralların dışına çıkarak yakalarınızı kurtaracak değilsiniz. Allah kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri kesinlikle perişan edecektir.

[3] **Allah ve Rasûlünden Hacc-ı Ekber (En Büyük Hac) günü insanlara, bir ilân, bir ültimatomdur:**

Allah ve Rasulü, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan müşriklerle, putperestlerle yapılan antlaşmalara artık bağlı değildir, Allah ve Rasulünün müşriklere taahhüdü sona ermiştir. Eğer hemen isyandan vazgeçer, Allah'a itaate yönelir, tevbe ederseniz bu sizin için hayırlıdır. Eğer tevbeden, imandan yüz çevirir, Allah'a isyana, güç ve iktidarınızı kullanarak halkı yönlendirmeye devam ederseniz, Allah'ın azâbından kurtulamazsınız. Biliniz ki, Allah'ı âciz bırakacak, koyduğu kuralların dışına çıkacak, yakalarınızı kurtaracak değilsiniz. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, kâfirlere, kendileri için can yakıp inleten, derilerini kavuran müthiş azap olduğunu haber ver.

[4] Ancak, kendileriyle antlaşma yapmış olduğunuz, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan müşriklerden, antlaşma şartlarına uyan, size olan taahhütlerini hiçbir şekilde ihmal etmeyen, size karşı hiçbir kimseye yardımda bulunmayanlar, arka çıkmayanlar bunun dışındadır. Siz de, onlarla olan antlaşmalarınızın hükümlerine antlaşma sürelerinin sonuna kadar uyun. Allah kendisine sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanları, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananları, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minleri sever.

[5] **Allah'ın savaşı haram kıldığı aylar çıkınca, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan müşrikleri nerede bulursanız öldürün, yakalayın, hapsedin, bütün geçit başlarını tutun.**

Eğer tevbe ederler, isyandan vazgeçerek Allah'a itaate yönelirler, namazı ikâ-

bına riayet ederek, aksatmadan âşikâre kılarlar, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı verirlerse onları serbest bırakın. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

[6] Eğer ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan müşriklerden biri aman diler, sığınma hakkı isterse ona sığınma hakkı ver. Allah'ın kelâmını dinlemeye, anlamaya fırsatı olsun.

Sonra onu, kendisini güvenlik içinde hissedeceği yere kadar sağ salim ulaştır. Böyle muamele, Allah'ın dini İslâm ile ilgili, hayır ve şer ile ilgili bilgi sahibi olmayan kavimlerin, İslâmî otoriteyi tanıma vesilesidir.

****

★ [7] Ahitlerini, antlaşmalarını bozup duran, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan müşriklerin, Allah indinde ve Rasûlünün yanında nasıl saldırmazlık ve himâye antlaşmaları olabilir?

Ancak Mescid-i Haram yanında antlaşma yaptıklarınız, size karşı dürüst davranıp, antlaşmalarına riayet ettikçe, siz de onlara dürüst davranarak, antlaşmalara riâyet edin.

Allah kendisine sığınıp emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanları, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minleri sever.

[8] Onlarla antlaşmalar nasıl devam edebilir? Eğer onlar size bir üstünlük sağlarlar, ellerine fırsat geçerse, ne yemin, ne akrabalık hatırı dinlerler, ne de antlaşma gözetirler. Yarım ağızla sizi hoşnut etmeye çalışırlar. Kalpleri, akılları o kadarına da razı olmaz. Onların çoğu fâsıktır, günahkârdır, âsidir.

[9] Onlar, Allah'ın âyetlerini, servet, makam, mevki gibi geçici dünya menfaatlerine birkaç pula değiştiler. İnsanları Allah yolundan, İslâm'a girmekten alıkoydular. İslâmî hayatı yaşamalarına, İslâmî faaliyet göstermelerine engel oldular. İşlemeye devam ettikleri ameller ne kötüdür.

[10] Mü'minlerle ilgili ne yemin, ne akrabalık hatırı gözetirler, ne de antlaşma, taahhüt tanırlar. Onlar, işte onlar saldırganlığı alışkanlık haline getiren kimselerdir.

[11] Eğer tevbe ederler, isyandan vazgeçerler, Allah'a itaate yönelirler, namazı âdâbına riâyet ederek, aksatmadan âşikâre kılarlar, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı verirlerse, onlar, o zaman dinde kardeşlerinizdir, sizinle eşit haklara sahiptirler. İlimde ilerlemeye devam eden kavimlere, bilgi toplumlarına şeriatın hedefini belirtmek ve hayata geçirmek için âyetleri ayrıntılarıyla açıklıyoruz.

[12] Eğer verdikleri taahhütlerinden, antlaşmalarından sonra, sözlerine, yeminlerine sahip çıkmazlarsa, dininize, şeriatınıza, medeniyetinize dil uzatırlarsa, doğacak sıkıntıları ve savaşı göze alarak küfrün liderlerini hemen öldürün. Çünkü onlar için

yeminin önemi yoktur. Öldürme onların, küfürden ve müslümanlarla savaşmaktan vazgeçmelerine sebep olabilir.

13 Yeminlerini, taahhütlerini bozan, Allah'ın Rasulünü yurdundan çıkarmaya kalkışan, size karşı savaşı, saldırıyı, başlatan bir kavimle savaşmayacak mısınız? Onlardan korkuyor musunuz? Eğer mü'minseniz her şeyden önce Allah'tan korkmalısınız.

****

14 Onlarla savaşın. Allah sizin ellerinizle onları cezalandırsın, onları rezil rüsvay etsin. Size yardım ederek onlara galip kılsın. Mü'min toplumun gönüllerine ferahlık versin.

15 Mü'minlerin kafalarındaki, kalplerindeki öfkeyi gidersin. Allah, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere günah işlemekten vazgeçme ve kendisine itaate yönelme, tevbe nasib eder. Allah'ın ilmi her şeyi kuşatır. Hikmet sahibi ve hükümrandır.

16 Yoksa kendi halinize bırakılacağınızı mı sandınız? Allah'ın içinizden hayatlarını ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak cihad edenleri; Allah'tan, Rasûlünden başka ve mü'minlerin dışında, kimselere sığınmayan, dost ve sırdaş tutmayan ve başka hâmîler aramayanları ortaya çıkarmadan, onları tesbit etmeden bırakılacağınızı mı sandınız? Allah, işlediğiniz, gizli-açık bütün amellerinizden haberdardır.

★ 17 İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan müşrikler, inkârları konusunda kendi aleyhlerine, birbirlerinin aleyhine şâhit olup dururlarken, Allah'ın mescitlerini imar etmeleri, canlandırmaları, şenlendirmeleri mümkün değildir. Onların bütün amelleri boşa gitmiştir. Cehennem ateşinde de ebedî kalacaklar.

18 Allah'ın mescitlerini, ancak Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara, âhiret gününe iman edenler, namazı âdâbına riâyet ederek, aksatmadan kılanlar, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı verenler, Allah'tan başkasından korkmayanlar imar ederler, canlandırırlar, şenlendirirler. İşte hidayete ermiş olmaları umulanlar bunlardır.

19 Siz, hacılara su dağıtma ve Mescid-i Haram'ı tamir etme işiyle, Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman edip, Allah yolunda İslâm uğrunda hayatlarını ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak cihâd edenlerin yaptığı işi bir mi tutuyorsunuz? Bunlar Allah nazarında bir değildir. Allah inkâr ile isyan ile, baskı, zulüm ve işkenceyle temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlim bir kavme, doğru yolu gösterme lütfunda bulunmayacak, başarı nasip etmeyecektir.

20 İman edip, özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret edenler, Allah yolunda, İslâm uğrunda mallarıyla canlarıyla cihad edenler, Allah katında en büyük rütbeye, makama sahip olacaklar. İşte bunlar mutluluğa eren, kazançlı kimselerdir.

21 Rableri onları, tarafından lütfettiği rahmetiyle, rızasına ulaşma mertebesi ve cennetleriyle müjdeler. Cennetlerde, sadece mü'minlere has, ebediyyen sahip olacakları bitmez tükenmez nimetler vardır.

22 Onlar orada ebedî yaşarlar. Kesinlikle büyük mükâfatlar Allah katındadır.

23 Ey iman nimetine kavuşanlar, eğer küfrü imana tercih ediyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi velî-dost edinmeyin, kamu görevlerini icraya onları yetkili kılmayın. Sizden kim onların hâkimiyetini kabul eder, dostça muamele ederse, onlar, işte onlar, kendilerine zarar veren zâlimlerin ta kendileridir.

24 Onlara:

"- Eğer babalarınızı, oğullarınızı, kardeşlerinizi, hanımlarınızı, akrabalarınızı, kabilenizi, elde ettiğiniz malları, kesada uğramasından korktuğunuz büyük ticarî kazançları, hoşlandığınız evler ve meskenleri, Allah ve Rasulünden ve Allah yolunda, İslâm uğrunda hayatlarınızı ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak yapacağınız cihattan daha çok seviyorsanız, artık Allah'ın planı gerçekleşinceye, dini, düzeni hakim oluncaya kadar bekleyin. Allah fâsık, günahkâr, âsi bir kavme doğru yolu gösterme lütfunda bulunmayacak, başarı nasib etmeyecektir." de.

★ 25 Andolsun ki Allah birçok yerde ve Huneyn savaşında size yardım etmişti. Kalabalık oluşunuz kendinizi beğenmenize, gücünüze güvenmenize sebep olmuş, fakat sizi hezimete uğramaktan kurtaramamıştı.

26 Sonra Allah, Rasulüne ve mü'minlere rahmet ve huzur indirdi, gözünüzle göremediğiniz, askerî erkân ve ordular indirdi. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenleri, kâfirleri cezalandırdı. Kâfirlerin cezası işte budur.

27 Sonra, bütün bu olup bitenlerin ardından Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere, günah işlemekten vazgeçme, kendisine itaate yönelme, tevbe nasip eder. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

28 Ey iman edenler, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan müşrikler temiz değildirler, pistirler. Artık bu yıldan sonra Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Eğer ticarî münasebetlerinizin kesilmesi sebebiyle yoksullaşmaktan korkarsanız, Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa lütuf ve ihsanıyla sizi zengin eder. Allah'ın ilmi her şeyi kucaklar, hikmet sahibi ve hükümrandır.

29 Kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlardan Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman etmeyenler, Allah'ın ve Rasulünün haram kıldığı şeyleri haram saymayanlarla, Hak Dini, şeriatı, din, şeriat ve medeniyet olarak kabul etmeyenlerle, kendi rızalarıyla boyun eğip, İslam devletinin otoritesini, şer'î hükümleri kabullenerek, kendilerine sağlanan imkanların karşılığı cizyeyi verir hale gelinceye kadar savaşın.

★ 30 Yahudiler:

"- Üzeyr, Allah'ın oğludur" dediler. Hristiyanlar da:

"- Mesih, Allah'ın oğludur" dediler. Bu onların ağızlarında geveledikleri sözlerdir. Bu sözlerle kendilerinden önce kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden, küfre sapmış olanların sözleri arasında benzerlik de kuruyorlar. Allah onları kahretsin, nasıl haktan batıla dönüyorlar.

31 Onlar Allah'ı bırakıp, kulları durumundaki bilginlerini ve rahiplerini Meryem oğlu Mesih'i helâller ve haramlar ortaya koyan itaati zaruri otoriteler kabul ederek ilâh haline getirdiler. Halbuki onlara, candan müslüman olarak bağlanacakları, yalnız bir tek ilâha saygıyla kulluk ve ibadet etmeleri emrolunmuştu. Ondan başka tanrı yoktur. Allah, müşriklerin, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında kendisine ortak koştukları şeyden münezzehtir.

[32] Onlar laf ebeliği ile, birkaç üfürüklük nefesle Allah'ın nurunu söndürmek istiyorlar. Halbuki kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler hoşlanmasalar da, Allah nurunu tamamlamaktan, İslâm'ı hakim kılmaktan asla vazgeçmez.

[33] O, Allah, Rasulünü toplumda hakça bir düzen gerçekleştirmek için, hak yolu aydınlatan bilgiler ve Hak Din ile hak bir şeriatla, âdil medenî kurallarla özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderendir. İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan, başka otoriteleri de olan müşrikler hoşlanmasalar da, dinini, şeriatını bütün inançlara, rejimlere üstün ve hâkim kılmak için göndermiştir.

[34] Ey iman edenler, yahudi hahamları ile hristiyan rahiplerinin bir çoğu, insanların mallarını haksız yere yerler, insanları Allah yolundan, İslâm'a girmekten, İslâmî hayatı yaşamaktan alıkorlar, engelleyici tedbirler alırlar. Altın ve gümüşü biriktirip de, Allah yolunda, İslâm uğrunda, ferdî ve içtimaî yardımda bulunmazlar. Karşılık gözetmeden, gönüllü harcamazlar. Onlara, can yakıp inleten müthiş azâbı haber ver.

[35] Biriktirilen, saklanan altın ve gümüşler, Cehennem ateşinde kızdırılıp, sahiplerinin alınlarının, yanlarının ve sırtlarının dağlanacağı gün:

"- İşte bunlar dinî ve millî yardımlardan esirgeyip de kendiniz için, birbiriniz için biriktirdiğiniz servettir. Artık yığmakta olduğunuz şeylerin azâbını tadın." denir.

[36] Allah'ın, gökleri ve yeri yarattığı gün, Levh-i Mahfuz'da tesbit ettiği kayıtlarda Allah katında, ayların sayısı on ikidir. On iki aydan dördü haram aydır. İşte bu haram aylarla ilgili hüküm, insanlığı, insanî değerleri ve düzeni ayakta tutan dinin, medeniyetin, zamanla değişmeyen tabii hukuk kurallarını içeren şerîatın hükmüdür. Bu aylarla ilgili Allah'ın koyduğu yasakları çiğneyerek kendinize, birbirinize zulmetmeyin.

İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan müşrikler nasıl size karşı topyekün savaşıyorlarsa, siz de onlara karşı topyekün savaşın. Bilin ki, Allah kendisine sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlarla, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerle, müttakîlerle beraberdir.

37 Saldırmazlığın gelenek haline geldiği, Allah'ın savaşı haram kıldığı ayları erteleyerek, yerlerini değiştirerek, on iki aya ay ilâve ederek, hileli takvim düzenlemek, kesinlikle Allah'ın sene ve aylarla ilgili koyduğu hükmü inkârda ileri gitmektir. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin, bu yüzden hak yoldan uzaklaşmalarının, dalâleti tercihlerinin önü açılır. Erteleyerek, değiştirerek ilâve ettikleri aydaki savaşları, bir yıl helâl ve meşrû, bir yıl haram sayarlar. Allah'ın haram kıldığının sayısına uydursunlar da, Allah'ın haram kıldığını helâl ve meşrû kılsınlar, isterler. Onların bilinçli kötü amelleri kendilerine süslenip güzel gösterilmiştir. Allah kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip, küfürde, nankörlükte ısrar eden bir kavme doğru yolu gösterme lütfunda bulunmayacak, başarı nasip etmeyecektir.

★ 38 Ey iman edenler, nerde kaldı müslümanlığınız! Niçin Allah'ın emrinden uzak durarak :

"- Allah yolunda, İslâm uğrunda koşarak seferber olun" denilince yerinize yurdunuza çakılıp kaldınız, ağırlaştınız. Yoksa âhiretten, ebedî yurttan vazgeçip dünya hayatına mı razı oldunuz? Dünya hayatının zevki, âhiret hayatının, ebedî yurttaki hayatın yanında lafı edilmeyecek bir değerdedir."

39 Eğer gerektiğinde seferber olmaz, savaşa çıkmazsanız, Allah sizi can yakıp inleten müthiş azap ile cezalandırır. Yerinize başka bir kavmi getirir. Siz savaşa çıkmamakla O'na hiçbir zarar veremezsiniz. Allah'ın her şeye gücü kudreti yeter.

40 Eğer siz Allah'ın Rasulüne yardım etmezseniz, Allah ona kesinlikle yardım eder. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin kendisini, iki kişiden biri olarak, Ebu Bekir ile birlikte Mekke'den hicrete mecbur bırakmaları sırasındaki gibi yardım eder. Hani onlar mağaradayken, o, Muhammed, arkadaşına:

"- Üzülme, Allah bizimle beraberdir" diyordu. Bunun üzerine Allah ona, emniyet, rahmet ve sükûnet indirdi. Gözlerinizle göremeyeceğiniz askerî erkân ve ordularla onu destekledi. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, küfre saplananların sözlerinin ve fikirlerinin değerini düşürerek altetti. Allah'ın birliği, Allah'ın dinine davet fikri, işte bu fikir, kelime-i tevhid galip geldi. Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

[41] "- Şartlar ne olursa olsun, hafif ve ağır silahlarınızı, teçhizatınızı alarak, sahip olduğunuz araçlarla ve yaya olarak evlerinizden fırlayarak seferber olun, savaşa çıkın. Mallarınızla, canlarınızla Allah yolunda, İslâm uğrunda cihad edin. Eğer siz, hayrın ne olduğunu bilen kişilerseniz, işte bu sizin için daha hayırlıdır."

[42] Eğer o seferle, Tebük seferiyle tezelden ganimet elde edilse, kolay ve normal bir yolculukla iş hallolsaydı, mutlaka münâfıklar da peşine düşer, gelirlerdi. Fakat o meşakkatli yolculuk onlara çok uzun bir sefer gibi geldi. Gene de:

"- Bizim de silah, binek ve kumanya teminine gücümüz yetseydi, sizinle beraber elbette sefere çıkardık" diyerek yalan yere yemin edecekler, yalancılıkla kendilerini helâke sürükleyecekler. Allah onların kesinkes yalancı olduğunu biliyor.

★ [43] Allah seni affetsin. Doğru söyleyenler ortaya çıkmadan, yalancıları bellemeden niçin onlara izin verdin?

[44] Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman edenler, mallarıyla canlarıyla cihad etme sırasında senden izin istemezler. Allah kendisine sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanların, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerin, müttakilerin samimiyetlerini biliyor.

[45] Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman etmeyecek olanlar, kafalarında, kalplerinde şüphe bulunanlar, senden izin isterler. Onlar şüpheleri içinde bocalayıp duruyorlar.

[46] Eğer sizinle beraber cihada çıkmak isteselerdi, elbette cihad ile ilgili olarak teçhizatlarını, araçlarını, kumanyalarını hazırlarlardı. Fakat Allah onların davranışlarını beğenmedi. Onları alıkoydu. Onlara:

"- Savaşa giden orduya katılma mükellefiyetleri olmayan sakatlar, düşkünler, hastalar, mazeret sahipleri ve çoluk çocukla beraber siz de evlerinizde oturun" denildi.

[47] Eğer içinizde, sizinle birlikte savaşa çıksalardı, bozgunculuk etmekten, ortalık bulandırmaktan, zarar vermekten başka işe yaramayacaklardı. Aranıza fitne sokmak için uğraşacaklardı. İçinizde onların yalanlarına, propagandalarına kulak verecekler de vardı. Allah yolundaki faaliyetleri engellemek için menfi propaganda yapan zâlimlerin davranışlarını biliyor.

48 Bunlar daha önce de fitne çıkarmak, bozgunculuk yapmak, mü'minler arasında ihtilâflar doğurmak, düşmanlarla gözünüzü korkutmak istediler. Sana karşı türlü türlü dümenler çevirip işlerini, planlarını, kurduğun düzeni altüst etmek istediler. Nihayet ilâhî yardım ve zafer müyesser oldu. Onlar istemese de, Allah'ın planı gerçekleşti, dini, düzeni hâkim hâle geldi.

49 İçlerinden:

"- Aman bana izin ver. Başımı derde sokma" diyen de var. Asıl şimdi onların başları dertte. Sıkıntının, felâketin gayyasına düştüler. Cehennem kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri abluka altına almıştır.

50 Eğer sana bir iyilik dokunur, zafere ulaşır, ganimet elde edersen bu onları üzer. Başına bir belâ gelirse de,

"- Biz, zaten planımızı önceden yapmış, tedbirimizi almıştık" derler. Sevine sevine sırtlarını dönerek halkı yönlendirmeye devam ederler.

51 "- Allah'ın, bizim için yazıp takdir ettiğinden başka bir şey asla bizim başımıza gelmeyecek. O bizim mevlâmız, koruyucumuz, emrinde olduğumuz otoritedir. Mü'minler, Allah'a, sadece Allah'a dayanıp güvensinler." de.

52 "- Siz, bizim için, ancak iki iyilikten, zafer veya şehadetten birini beklemektesiniz. Biz de, Allah'ın, ya kendi katından veya bizim ellerimizle size bir ceza vermesini bekliyoruz. Haydi bekleyin. Biz de sizinle beraber beklemekteyiz." de.

53 "- İster gönüllü harcayın, ister gönülsüz. Sizin infakınız, harcamalarınız asla kabul edilmeyecek. Çünkü siz fâsık, günahkâr, âsi bir kavimsiniz." de.

54 Onların harcamalarının kabul edilmesini engelleyen, sadece, Allah'ı ve Rasulünü inkârda ısrar etmeleri, üşene üşene namaza gelmeleri, kerhen, istemeyerek Allah yolunda mallarını harcamalarıdır.

[55] Onların malları ve evlatları seni imrendirmesin. Allah bunlarla, sadece dünya hayatında onları cezalandırmak, istiyor. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkâr edenlerin canlarının çıkmasını murâd ediyor.

[56] Münâfıklar, sizden olduklarına dair Allah'a yeminler ederler. Halbuki onlar sizden değildir. Fakat onlar korkudan ödleri patlayan bir kavimdir.

[57] Eğer sığınacak bir yer veya barınabilecek mağaralar, girilebilecek bir delik bulabilselerdi, önünü ardını düşünmeden panik içinde başlarını oraya sokarlardı.

[58] İçlerinde, beytülmalde, hazinede topladığın sadakaların, gelirlerin dağıtımı ile ilgili sana imalı söz söyleyenler, dil uzatanlar var. Eğer bu gelirlerden onlara pay verirsen hoşnut olurlar. Hazineden onlara bir pay vermezsen, hemen öfkelenirler.

[59] Keşke onlar, Allah ve Rasulünün kendilerine verdikleri pay ve imkânlara razı olsalar:

"- Allah bize yeter. Allah ve Rasûlü bize lütuf ve ihsanından verir. Biz, Allah'ın rızasını, sadece Allah'ın rızasını arzuluyoruz." deselerdi.

★ [60] İmanda sadakatin ve kemalin ifadesi olan sadakalar, vicdanınızı, servetinizi, sosyal bünyenizi arındıran, berekete vesile olan zekâtlar, hazine gelirleri, ancak fakirler, çevresi, çaresi olmayan yoksullar, göçmenler, devlet memurları, müellefe-i kulûp, gönülleri, düşünceleri İslâm'a ısındırılacak olanlar, örtülü ödenekler, esir ve kölelerin esaret boyunduruklarından kurtarılarak hürriyetlerine kavuşma ödeneği, borçlular, Allah yolunda, islâm uğrunda cihad edenler, faaliyet gösterenler, eğitim, tebliğ, sağlık ve askerî giderler, yolda kalan muhtaç yolcular, yol güvenliği ve yolcu sağlığı için kullanılır. Bu Allah tarafından farz kılınmıştır. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

[61] Onların içinden bazıları peygamberi incitiyorlar.

"- O, her söylenene kulak kesilen, her tarafta kulağı olan biridir" diyorlar. Sen:

"- O, sizin lehinize olan, duyduklarından hayırlı sonuçlar çıkaran bir kulaktır. Ona gelen istihbârî bilgiler sizin menfaatinizedir. Allah'a, Allah'tan gelen bilgilere inanır, şuurlu ve kâmil mü'minlere, mü'minlerin getirdiği bilgilere güvenir, itimat eder. Sizden imanda kemale erenlere de bir rahmettir." de. Allah'ın Rasulünü incitenlere, sünnetine dil uzatanlara, can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

62 Gönlünüzü hoş etmek için gelip, size yeminler ederler. Bunlar eğer mü'min iseler, Allah'ın ve Rasulünün rızasını kazanmaları daha doğrudur.

63 Hâlâ bilmiyorlar mı? Allah'a ve Rasulüne, Kur'ân'a ve sünnete, müslüman idarecilere isyan edip düşmanlık edenler için, Cehennem ateşi vardır. Orada ebedî kalırlar. İşte bu, büyük zillettir, rezil, rüsvay olmaktır.

64 Müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıklar, kafalarındaki kalplerindeki nifakı, ikiyüzlülüklerini ortaya dökecek, bir sûrenin mü'minlere indirilmesinden çekinirler.

"- Siz dilediğiniz şekilde alay edin! Allah çekindiğiniz şeyi, iki yüzlülüğünüzü kesinlikle açığa çıkaracaktır" de.

65 Eğer onlara niçin alay ettiklerini sorarsan:

"- Biz sadece lafa dalmış şakalaşıyorduk" derler.

"- Allah ile, onun âyetleriyle, Kur'ân'ı ile, O'nun peygamberi ile, peygamberin sünnetiyle mi alay ediyordunuz?" de.

66 Boşuna özür dilemeyin. Açıkça imanınızı ifade ettikten sonra, küfrünüzü de açığa vurdunuz. İçinizden bir kısmını affetsek bile, bir kısmını, güç ve iktidarlarına dayanıp, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işledikleri, âsi, günahkâr, suçlu olmakta ısrar ettikleri için azâbımıza dûçar edeceğiz.

★ 67 Müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münafıkların erkekleri de kadınları da biribirlerine benzerler. Şeriatın suç saydığı ve haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği, mü'minlerin icrasında hayır görmediği şeyleri emreder, şeriata aykırı bir idare tesis ederler. Kur'an'ın ve sünnetin hükümlerinin, meşrû olanın, İslâmî kurallarla örtüşen örfün, ilmî verilerin, mü'minlerin tasvip ettiği, icrasında hayır gördüğü planların, programların, adâletin uygulanmasını engelleyerek kamu düzenini, kamu güvenliğini bozarlar, iyilikten alıkorlar. Allah'ın emrettiği mâli mükellefiyetleri yerine getirmezler. Onlar Allah'ı, Allah'ın kitabını umursamayıp unuttular, Allah da onları, onlara rahmeti ve mükâfatıyla muameleyi unuttu. Münâfıklar, asıl fâsık, günahkâr ve âsi olanlardır.

68 Allah, müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan erkek münâfıkları da, kadın münâfıkları da, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri de içinde ebedî kalacakları Cehennem ateşiyle tehdit ediyor. O ateş onlara yeter. Allah onlara lânet etmiştir. Sadece onlara has, kurtuluşu mümkün olmayan, kesintisiz, sürekli bir azap vardır.

69 Siz de tıpkı sizden önce yaşayıp helâk olmuş milletler gibisiniz. Oysa onlar sizden daha güçlü, kuvvetli, mal ve evlâtları sizinkilerden daha çoktu. Dünya nimetlerinden paylarına düşen kadar zevk sürdüler. Sizden öncekiler kısmetlerine düşen kadarıyla nasıl zevk sürmek istedilerse, siz de onlar gibi kısmetinize düşen kadarıyla zevk sürmeye baktınız. Siz de, sizden önce batağa, çürük ve asılsız davalara dalanlar gibi batağa daldınız. İşte onların amelleri dünyada da, âhirette, ebedî yurtta da boşa gitmiştir. Onlar, işte onlar hüsrana uğrayanlardır.

70 Onlara, kendilerinden öncekilerin; Nuh kavminin, Âd'in ve Semûd'un, İbrâhim kavminin, Medyen halkının, altı üstüne gelen şehirlerin cezalandırılma haberleri ulaşmadı mı? Onların hepsine Rasulleri ayan beyan deliller, mûcizelerle gelmişlerdi. Demek ki, Allah onlara zulmedecek değildi. Fakat onlar Allah'ı inkar ederek, rasullerini yalanlıyarak, günah işleyerek kendilerine haksızlık etmeyi, birbirlerine zulmetmeyi alışkanlık haline getirdiler.

71 Şuurlu ve kâmil mü'min erkekler, şuurlu ve kâmil mü'min kadınlar birbirlerinin velileri, dostları birbirlerinin haklarını, menfaatlerini koruyan güce ve otoriteye, kamu görevlerini icra yetkisine sahip kimselerdir. Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerini, meşrû olanı, İslâmî kurallarla örtüşen örfü, ilmî verileri, mü'minlerin tasvip ettiği, icrasında hayır gördüğü, planları, progframları, adâleti uygulayarak, kamu düzenini sağlarlar, iyiliği emrederler. Şeriatın suç saydığı ve haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği, mü'minlerin icrasında hayır görmediği şeyleri yasaklıyarak, önleyici tedbirler alarak kamu güvenliğini temin ederler. Namazı adâbına riâyet ederek aksatmadan âşikâre kılarlar, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı verirler. Allah'a ve Rasûlüne itaat ederler, Kur'ân'ı ve sünneti uygularlar. Allah onlara rahmetiyle ve merhametiyle muamele edecektir. Allah kudretlidir. Hikmet sahibi ve hükümrandır.

72 Allah mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara, altlarından ırmaklar akan Cennet konakları va'detti. Orada ebedî yaşarlar. Adn Cennet'inde güzel köşkler va'detti. Allah'ın rızası, rızasına ulaşma mertebesi ise hepsinden daha büyük bir lütuftur. İşte asıl büyük mutluluk da budur.

★ 73 Ey peygamber, hak dini inkar eden kâfirlere ve müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıklara karşı hayatlarınızı ortaya koyarak, mallarınızı harcamakta sınır tanımayarak, basın-yayın yoluyla ve cezalar uygulayarak fiilen cihad ilân et, mücadele et, savaş. Onlara karşı, katı, sert, kararlı ve tavizsiz davran. Onların mekânları Cehennem'dir. Orası ne kötü bir cezalandırma ve nihaî dönüş yeridir.

74 Onlar kötü bir şey söylemediklerine dair Allah'a yeminler ediyorlar. Halbuki inkâr, küfür, sövme ve hakaret ifadelerini kesinlikle kullandılar; İslâm'a girdiklerini açıkça ifade ettikten sonra, küfre döndüler. Başaramayacakları şeyi, peygambere suikast tasarladılar. Allah ve Rasûlü bir lütuf olarak onları zenginleştirdiği için intikam almaya kalkıştılar. Eğer isyanlarından vazgeçerek, Allah'a itaate yönelip tevbe ederlerse onlar için daha hayırlı olur. İmandan ve tevbeden yüz çevirirler, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı istedikeri istikamette yönlendirmeye devam ederlerse, Allah onları dünyada da, âhirette, ebedî yurtta da can yakıp inleten müthiş bir azâba çarptıracaktır. Yeryüzünde onların ne bir velisi, ne bir koruyucusu ne de bir yardım edeni vardır.

75 Onların içlerinde taahhütte bulunanlar da vardı:

"- Allah bize lütfundan, ihsanından verirse, mutlaka imanda sadâkatin ve kemalin ifadesi olan sadakayı, vicdanımızı, servetimizi, sosyal bünyemizi arındıran berekete vesile olan zekâtı veririz, malî mükellefiyetleri yerine getiririz, kesinlikle dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi müslümanlardan, sâlihlerden oluruz" diyorlardı.

76 Allah onlara lütfundan verdiği zaman da cimrilik ettiler, malî mükellefiyetleri yerine getirmediler. İslâm'a karşı engelleme tedbirleri alarak sırtlarını dönüp güç ve iktidarlarını kullanarak halkı yönlendirmeye devam ettiler.

77 Allah'a verdikleri sözden döndüklerinden ve yalan söylemeye devam ettiklerinden dolayı, Allah, kendi huzuruna çıkacakları güne kadar onların kafalarına, kalplerine nifâk, ikiyüzlülük soktu.

78 Allah'ın, onların sırlarını da ortalık bulandırmak için yaydıkları fısıltılarını da bileceğini; Allah'ın gayb âlemini, bütün bilinmeyenleri bildiğini halâ öğrenemediler mi?

79 Gönülleriyle, imanda sadâkatin ve kemalin ifadesi olan sadaka ve vicdanı, serveti, sosyal bünyeyi arındıran berekete vesile olan zekât nisabından fazlasını veren mü'minleri kınayanları; ancak güçlerinin yettiğini bulup verenlerle alay edenleri Allah maskaraya çevirmiştir. Onlara can yakıp inleten müthiş bir ceza vardır.

80 Onlar için bağışlanma dile, yahut bağışlanma dileme; onlar için yetmiş kere bağışlanma dilesen de Allah onları affetmeyecek. Bu, onların, Allah'ı ve Rasulünü inkârda ısrar etmeleri, küfre saplanmaları sebebiyledir. Allah fâsık, günahkâr ve âsi bir kavme doğru yolu gösterme lütfunda bulunmayacak, hidayet, başarı, nasip etmeyecek.

★ 81 Savaşa giden orduya katılmayan münâfıklar, Allah'ın Rasulüne muhalefet edip, cephe gerisinde evlerinde oturup kalmaları sebebiyle sevindiler. Allah yolunda, İslâm uğrunda mallarıyla, canlarıyla cihad etmeyi, savaşmayı hoş karşılamadılar.

"- Bu sıcakta sefere çıkmayın" dediler.

"- Cehennem ateşi daha sıcaktır" de. Keşke anlamış olsalardı.

82 İşledikleri ameller, yüklendikleri günahlar sebebiyle hak ettikleri cezalardan dolayı az gülsünler, çok ağlasınlar.

83 Eğer Allah seni, onlardan bir kısmının yanına döndürürse; Tebük seferinden Medine'ye dönersen, onlar da, başka bir savaşa, seninle birlikte gitmek için izin isterlerse:

"- Aslâ, hiçbir zaman benimle birlikte savaşa gidemeyeceksiniz. Benimle birlikte, hiçbir düşmana karşı aslâ savaşmayacaksınız. Siz, ilk önce Tebük seferinde evinizde oturmaktan hoşlandınız. Gene siz, savaşa giden orduya katılmayan, dışlanmış aşağılık bozguncularla birlikte evlerinizde oturun" de.

84 Onların ölmüş olanlarından hiçbirine dua ve niyazda bulunarak cenaze namazı kılma. Kabrinin başında durup dua etme. Onlar Allah'ı ve Rasulünü inkârda ısrar ettiler, küfre saplandılar. Fâsık, günahkâr ve âsi olarak öldüler.

85 Onların malları ve evlâtları seni imrendirmesin. Allah bunlarla dünyada onları cezalandırmayı, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir olarak onların canlarının çıkmasını istiyor.

86 "- Allah'a iman edin, Rasûlüyle birlikte hayatlarınızı ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak cihad edin, savaşın" diye bir sûre indirildiği zaman onlardan savaşa katılmaya güçleri yetebilecek olanlar senden izin istediler.

"- Bırak bizi, savaşa giden orduya katılma mükellefiyetleri olmayan, sakatlar, düşkünler, hastalar, mazeret sahipleri ve çoluk çocukla beraber biz de burada kalalım" dediler.

87 Savaşa giden orduya katılmayan, dışlanmış aşağılık bozguncularla birlikte kalmaya râzı oldular. Kalpleri, kafaları mühürlendi. Onların anlayacak kabiliyetleri kalmadı, düşünemez oldular.

88 Fakat Allah'ın, ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulü, onunla beraber olan mü'minler, mallarıyla canlarıyla cihad ettiler, savaştılar. İşte ganimetlerin ve mükâfatların tamamı onlarındır. Onlar, işte onlar kurtuluşa ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

89 Allah onlar için, altından ırmaklar akan, içinde ebedî yaşayacakları Cennet konakları hazırladı. İşte büyük mutluluk budur.

★ 90 Bedevî Araplar'dan mazeret beyan edenler, kendilerine izin verilsin diye geldiler. Allah'a ve Rasûlüne yalan söyleyenler de evlerinde oturup kaldılar. Onlardan kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, küfre saplananlara can yakıp inleten müthiş bir azap isabet edecektir.

91 Allah'a samimiyetle iman edip, kulluk ve ibadetlerinde, niyetlerinde hâlis olduğu, rasûlünün peygamberliğini tasdik edip emirlerine ve yasaklarına boyun eğdikleri sürece zayıflara, hastalara, verecek bir şey bulamayan yoksullara, savaşa gidememekten dolayı bir günah yoktur. İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan, müslüman idarecileri, askerî erkânı, müslümanları ayıplamaya sebep de, ruhsat da yoktur. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

92 Kendilerine binek bulup savaşa gönderesin diye, gönüllü olarak sana gelenlere:

"- Size binek olarak verecek bir şey bulamıyorum" dediğin zaman, bu uğurda harcayacak bir şey bulamadıklarından dolayı üzülüp, gözlerinden yaş döke döke dönüp gidenlere de bir günah yoktur.

93 Sorumluluk, ancak zengin oldukları halde, senden izin isteyenleredir. Onlar, savaşa giden orduya katılmayan, dışlanmış aşağılık bozguncularla birlikte kalmaya razı oldular. Allah da onların kalplerini, kafalarını mühürledi. Artık onlar doğruyu da, menfaatlerini de bilemezler, bilgi toplumu değildirler.

94 Savaştan dönüp yanlarına geldiğinizde, size özür beyan edecekler. Onlara:

"- Özür beyan etmeyin. Size kesinlikle güvenmeyiz, inanmayız. Allah bir kısım hallerinizi bize haber verdi. Bundan sonra da, Allah ve Rasûlü amellerinizi görecektir. Sonra, duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini ve görülen âlemi bilenin huzuruna varacaksınız. Allah, işlemekte olduğunuz amellerinizi birer birer ortaya koyarak sizi hesaba çekecektir." de.

95 Dönüp de yanlarına geldiğinizde, kendilerini hesaba çekmekten vazgeçesiniz diye Allah'a yeminler edecekler. Siz de onların faaliyetlerine karşı tedbir alın. Onlar gerçekten, lânetli, zararlı, hışma uğramış kimselerdir. Mekânları Cehennem'dir. Bu, işledikleri ameller, yüklendikleri günahlar sebebiyle onlara bir cezadır.

96 Kendilerinden hoşnut olasınız diye size yeminler ediyorlar. Siz onlardan hoşnut olsanız bile Allah fâsık, günahkâr ve âsi bir kavimden razı olmayacaktır.

97 Bedevî Araplar, kültür ve medeniyetten uzak, baskın ve yağmacılıkla geçinen kavimler, küfürde, inkârda, nifakta ve iki yüzlülükte başkalarından daha aşırı, azgın davranışlar sergilerler. Allah'ın, Rasûlüne indirdiği kuralları, kanunları, cezaları tanımamaya da daha yatkındırlar. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

98 Bedevî Araplar içinde, Allah yolunda harcayacağını angarya, ziyan sayanlar, sizin başınıza belâlar gelmesini bekleyenler var. O belâ çemberi onların boyunlarına geçsin. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir.

99 Bedevî Araplar içinde, Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman edenler; hayır için gönüllü harcayacaklarını, Allah katında yakınlığa, Allah Rasûlünün dualarını almaya vesile kabul edenler var. Kesinlikle de o harcadıkları mal, onlar için büyük bir yakınlık vesilesidir. Allah onları rahmet deryasına gark edecektir. Allah çok bağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir.

★ [100] Özgürce Allah'a kulluk ve ibadete devam eden, güç ve gönül birliği yapan Muhacirler ve Ensar'dan İslâm'a ilk girenlerin öne geçenlerinden, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraat, kalıcı hizmet yapan müslüman ve müslüman idareci olarak onlara tâbi olanlardan Allah razı oldu. Onlar da, Allah'ın rızasına mazhar oldular. Allah onlara altından ırmaklar akan, içinde ebedî yaşayacakları Cennet konakları hazırladı. İşte bu büyük bir mutluluktur.

[101] Çevrenizdeki Bedevî Araplar arasında müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıklar var. Medine halkından münâfıklıkta ısrar edenler de var. Sen onları bilmezsin. Biz onları biliriz. Onları iki kere cezalandıracağız. Sonra da büyük bir cezaya dûçar olacaklar.

[102] Bir diğerleri de günahlarını itiraf ettiler. Bunlar orduya katılmayarak, hâlis niyet ve amaçlarla hayata geçirilen İslâm esaslarını ve İslâmî düzeni, kamuya zararları dokunacak şekilde sarstılar, gevşettiler, daha önce sevap hanelerine yazılan hayırları ve sâlih amelleri değersiz hale getirdiler. Üstelik savaş ve savunma harcamalarını desteklemeyerek bir suç - bir günah daha işlediler. Ümit edilir ki, Allah tevbelerini, günah işlemekten vazgeçmelerini, kendisine itaate yönelişlerini kabul eder. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

[103] Onlardan, imanda sadakatlerinin ve kemallerinin ifadesi olan zekât, vergi, ceza, keffaret, sadaka olarak mallarının epeyce bir kısmını (üçte birini) al ki, aldığın mallar onları temizlesin. Bu vesile ile vicdanlarını da arındırsınlar. Onlara hayır duada, mallarının bereketlenmesi duasında bulun. Cenaze hamazlarını kıl. Senin duan huzura, güvene, rahmete, dostluğa, berekete vesiledir. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir.

[104] Allah'ın, kullarının tevbesini, günah işlemekten vazgeçerek kendisine itaate yönelişlerini kabul edeceğini, imanda sadâkatlerinin ve kemallerinin ifadesi olan zekât, vergi, ceza ve keffaret sadakalarını alacağını; Allah'ın, sadece O'nun insanları tevbeye sevkedeceğini, tevbeleri kabul edeceğini çok merhametli olduğunu bilmiyorlar mı?

[105] "- Hayırlı ameller işleyin, amellerinizde samimi olun. Allah, Rasulü ve mü'minler amellerinizi görecektir. Duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini ve görülen âlemi bilenin huzuruna varacaksınız. İşlemekte olduğunuz amelleri birer birer ortaya koyarak sizi hesaba çekecektir" de.

[106] Bir diğerleri de, Allah'ın emrini, hükmünü beklemektedirler. Allah ya onları cezalandıracak veya tevbelerini, günah işlemekten vazgeçerek, kendisine itaate yönelmelerini kabul edecek. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

107 Münafıklar arasında, müslümanlara zarar vermek, insanları küfür batağına düşürmek, mü'minler arasına tefrika sokmak, ilk günden itibaren Allah ve Rasûlüne, Kur-ân'a ve sünnete, müslümanlığa ve müslüman nesillere savaş açmış olan adına, bölgeyi gözetleyerek bilgi toplamak üzere, mescidi üs haline getirenler:

"- İyilikten başka bir maksadımız yoktu" diyerek yeminler ediyorlar. Allah onların kesinkes yalancı olduklarına şâhitlik eder.

108 Hiçbir zaman, o mescitte namaza durma. İlk günde ilâhî emirlere yapışma, Allah'a sığınma, günahlardan arınıp, azaptan korunma, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranma, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olma esası, takvâ temeli üzerine kurulan mescitte namaz kılman elbette daha doğrudur. O mescitte, pislikten, günahtan, isyandan arınmayı seven yiğitler var. Allah arınmışları, pak olmuşları sever.

109 Binasını, ilâhî emirlere yapışma, Allah'a sığınma, günahlardan arınıp, azaptan korunma esası üzerine, takvâ üzerine ve Allah rızası, rızasına ulaşma mertebesi arzusuyla kurmuş olan mescit mi hayırlıdır, yoksa binasını, yıkılmak üzere olan bir uçurumun kenarına kurup da, onunla birlikte Cehennem'e yuvarlanan mı daha hayırlıdır? Allah inkâr ile isyan ile müslümanları imha planları hazırlayan zâlim bir kavme doğru yolu gösterme lütfunda bulunmayacak, hidayet, başarı nasip etmeyecektir.

110 Onların kurmuş oldukları bu türlü binalar, kafaları, kalpleri param parça olmadıkça; pişman olarak samimi tevbe yapmadıkça kalplerinde, akıllarında bir nifak düğümü olarak kalacaktır. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

★ 111 Allah, Cennete kavuşma karşılığında, mü'minlerin İslâm uğrunda canları ve mallarıyla gönüllü fedailiğine talip olmuştur. Allah yolunda, İslâm uğrunda savaşacaklar, şehit edileceklerini bilerek düşmana can ve mal zayiatı verdirmeye devam edecekler. Savaş ve cihad karşılığında mü'minleri cennetle mükâfatlandırması, yazılı ve şifahî bilgileri, sünneti içeren Tevrat'ta da, İncil'de de, Kur'an'da da, Allah'ın kendisini sorumlu tuttuğunu bildirdiği ilâhî, hak bir vaattir. Allah'tan daha çok ahdine, sözüne riâyet edecek kim var? O halde, onunla yaptığınız biatlerden, peygamberiyle yaptığınız sosyal ve siyasî sözleşmelerden, tek tek açıkça reylerinizi belirtmenizden dolayı, birbirinizi müjdeleyip sevinin. İşte bu büyük bir mutluluktur.

112 Bu, cennetle müjdelenen samimi mü'minler, günah işlemekten vazgeçip, Allah'a itaate yönelenler, tevbe edenler, Allah'ı ilâh tanıyanlar, candan müslüman olarak Allah'a bağlananlar, saygıyla kulluk ve ibadette dâim olanlar, O'nun şeriatına bağlananlar, O'na boyun eğenler, her türlü hal içinde hamdedenler, oruç tutanlar, mescitlere devam edenler, cihad için tebliğ için yollara düşenler, cemaat halinde rükûa vararak namaz kılanlar, saygıyla Allah'ın emirlerine itaat ederek, İslâmî faaliyetlere - kamu hizmetine katılanlar, secdelere kapananlar, Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerini, meşrû olanı, İslâmî kurallarla örtüşen örfü, ilmî verileri, mü'minlerin tasvip ettiği, icrasında hayır gördüğü planları, programları, adâleti uygulayarak kamu düzenini sağlayanlar, şeriatın suç saydığı, haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği, mü'minlerin icrasında hayır görmediği şeyleri yasaklayarak, önleyici tedbirler alarak kamu güvenliğini temin edenler Allah'ın koyduğu kuralları, kanunları koruyanlardır. Bu mü'minleri dünya hâkimiyeti ve âhiret saadetiyle müjdele.

113 Kâfir olarak öldükleri için kaynayan köpüren Cehennem azâbına maruz oldukları, kendilerince de açıkça bilinen kimseler, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a şirk koşanlar için akraba dahi olsalar bağışlanma dilemek peygamber için de, iman edenler için de mümkün değildir.

114 İbrahim'in babası için bağışlanma dilemesi de sırf ona vermiş olduğu bir sözden dolayı idi. Onun bir Allah düşmanı olduğu kendisine açıklanınca, o işten vazgeçti. İbrahim çok bağrı yanık, ihtiraslarına hâkim, güçlü, temkinli, makul ve müsamahakârdı.

115 Allah bir kavme doğru yolu gösterdikten sonra, nelerden arınıp, nelerden korunacaklarını, hangi emirleri yerine getireceklerini, kime sığınacaklarını, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak nasıl şahsiyetli davranacaklarını, dinî ve sosyal görevlerinin nasıl bilincinde olacaklarını iyice açıklamadan onların hak yoldan uzaklaşmalarının, dalâleti tercihlerinin önünü açacak bir sebep yaratmaz. Her şey Allah'ın ilmi, iradesi, planı dahilinde gerçekleşmektedir.

116 Göklerin ve yerin mülkü ve hükümranlığı şüphesiz Allah'ındır. O hayat verir ve öldürür. Sizin için Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden ne bir velî, ne bir koruyucu, ne de bir yardım eden bulunur.

117 Andolsun ki, peygamberin ve en zor gününde peygambere uyan, özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için yollara düşen Muhacirler'le Ensar'ın tevbesini kabul etti. İçlerinden bir kısmının düşünceleri, kalpleri az kalsın kayacak gibi olmuşken, Allah günah işlemekten vazgeçme, kendisine itaate yönelme, tevbe nasibetti de, lütfedip tevbelerini kabul buyurdu. Allah, onlara karşı çok şefkatli, engin merhamet sahibidir.

[118] Allah, savaşa giden orduya katılmayıp cephe gerisinde kalan üç kişinin de tevbelerini kabul etti. Yeryüzü bütün genişliğine rağmen onlara dar gelmiş, vicdanları kendilerini sıktıkça sıkmıştı. Allah'ın azâbından kurtuluşun yolunun, yine Allah'a sığınmak olduğunu anlamışlardı. Sonra Allah onları tevbekâr olmaya muvaffak kıldı da, tevbelerini, günah işlemekten vazgeçmelerini, kendisine itaate yönelmelerini kabul buyurdu. Allah, insanları tevbeye, itaate sevkeder, tevbeleri kabul eder ve engin merhamet sahibidir.

★ [119] Ey iman nimetine kavuşanlar, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun doğrularla, imanda, İslâm'da samimî olanlarla beraber olun.

[120] Medine halkının ve onların çevresinde bulunan Bedevî Araplar'ın, savaş ilânı halinde Allah'ın Rasulünden geri kalmaları, ondan önce kendi canlarını düşünmeleri olacak iş değildir. Çünkü onların Allah yolunda, İslâm uğrunda bir susuzluğa, bir yorgunluğa, bir açlığa katlanmadan, kâfirleri öfkelendirecek bir yere ayak basmadan ve düşmana karşı bir başarı kazanmadan, kendi sevap hanelerine, hâlis niyet ve amaçlarla İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirme, hayırlı, bilinçli, mükemmel, cârî-kalıcı bir sâlih amel sevabı yazılmaz. Allah iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman askerî erkânının, ordunun ve idarecilerin, müslümanların mükâfatını zâyi etmez.

[121] Allah onları amaçla örtüşen niyetlerine göre, bilinçli olarak yapmakta olduklarının en güzelini, en değerlisini ölçü alarak mükafatlandırmak için, küçük büyük gönüllü yaptıkları ferdî ve içtimâî her harcamayı, kestikleri her yolu, tuttukları her vâdiyi mutlaka onların sevap hanelerine yazar.

[122] Mü'minlerin topyekün savaşa gitmeyi alışkanlık haline getirmeleri doğru değildir. Onlardan, her kesiminden bir grup, dinde, şeriatta geniş bilgi elde etmek ve kavimleri savaştan döndüklerinde, onları uyarmak için geride kalmalı ve ilim öğrenmek için, seyahata çıkmalıdır. Umulur ki, bu konuda uyanık ve dikkatli davranırlar.

★ [123] Ey iman edenler, yakın çevrenizdeki kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas eden münkirler ve kâfirlerle savaşın. Sizde bir güç, kuvvet olduğunu görerek çekinsinler. Bilin ki Allah kendisine sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlarla, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerle müttakîlerle beraberdir.

[124] Herhangi bir sûre indirildiği zaman, onlardan bir kısmı:

"- Bu, sizin hanginizin imanını artırdı?" derler. İman edenlerin imanını artırmıştır. Mü'minler, inen sûreler sebebiyle birbirlerini müjdeleyerek sevinirler.

[125] İnen sûreler, kalpleri kararmış, aklından zoru olanların, hasta ruhluların da şüphelerini, küfürlerini ve nifaklarını artırır, üzerlerindeki lâneti, gazabı, azabı çoğaltır. Onlar artık kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir olarak ölürler.

[126] Onlar, münâfıklar, her yıl, bir veya iki defa Rasulullah ile birlikte belâlarla, savaşlarla imtihan edilmelerinden hâlâ bir şey anlamayacaklar mı? Sonra, nifaklarından vazgeçip tevbe ederek, Allah'a yönelmeyecekler mi? Rasulullah'ın yardıma mazhar olup hâkimiyetinin güçlenmesinden, samimiyetsiz davranışlarının sonuçlarından ibret almayacaklar mı?

[127] Bir sûre indirildiği zaman, göz kırpıp alay ederek, birbirlerine bakarlar.

"- Çevreden sizi birisi görüyor mu?" diye sorarlar, sıvışıp giderler. Anlayışı kıt bir toplum olmaları sebebiyle Allah, onların kalplerini, düşüncelerini hidayetten, imandan, iyilikten ve aydınlık yoldan çevirir.

[128] Andolsun, size kendinizden bir Rasül gelmiştir. İslâm'ın izzet ve şerefine sahiptir, kudretli ve hükümrandır. Sizin sıkıntıya düşmeniz ona çok ağır gelir. Size çok düşkündür, üstünüze titrer. Mü'minlere, ama mü'minlere karşı çok şefkatli, çok merhametlidir.

[129] Eğer onlar senin peygamberliğine imandan yüz çevrirler, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı yönlendirmeye devam ederlerse:

"- Allah bana yeter. Ondan başka ilâh yoktur. Ona dayanıp, güvendim, işlerimi O'na havale ettim. O, yüce arşın, sınırsız kudret ve iktidar makamının Rabbidir" de.

10. YUNUS SÛRESİ

Yunus sûresi 109 âyettir.
40, 94-96. âyetler Medine'de,
diğerleri Peygamberliğin 10-13. yıllarında
Mekke'de indi.
98. âyette Yunus Peygamberin kavminden
bahsedildiği için, sûreye bu ad verilmiştir.
Mekke halkı, kendi içlerinden bir kimsenin
peygamber olacağına ihtimal vermiyor:
"- Allah Ebu Tâlib'in yetimi Muhammed'den
başka bir peygamber bulamadı mı?" diyorlardı.
Zengin ve makam sahibi birinin
peygamber olmasını uygun görüyorlardı.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE
HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Elif. Lâm. Râ. İşte bunlar, hikmetlerle dolu hükümranlık sağlayan, Kur'ân'ın âyetleridir.

2 İçlerinden liyâkatli ve güvenilir bir adama:

"- İnsanları, sorumluluk hesap ve cezayı hatırlatarak uyar ve iman edenlere, imanlarında sadâkat gösterenlere ayrılan Rableri katında yüksek makamlar olduğunu müjdele" diye vahyetmemizde, insanların hayretini mûcip olacak bir şey mi var? Üstelik kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler bir de:

"-Bu apaçık bir sihirbazdır" diyorlar.

3 Rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde, altı devirde yaratan Allah'tır. Sonra Arş üzerinde, sınırsız kudret ve iktidar makamında hükümranlığını kurdu. Kâinat ve içindeki varlıklarla, dünya ve ötesi ile ilgili ilâhî planlamayı yapıp yürütüyor, hayatın devamını, aslî düzeni sağlıyor. O'nun izni olmadan şefaatçi olmak kimin haddine? İşte o Rabbiniz Allah'tır. O halde, O'nu ilâh tanıyın, candan müslüman olarak O'na teslim olun, saygıyla O'na kulluk ve ibadet edin, O'nun şeriatına bağlanın, O'na boyun eğin. Düşünüp ibret almayacak mısınız?

4 Hepiniz hesap vermek üzere O'nun huzuruna götürüleceksiniz. Bu Allah'ın kesinlikle gerçekleştireceği bir va'didir. O mahlûkâtı ilk önce yoktan var ediyor, yaratmaya aralıksız devam ediyor.

Sonra, iman edenleri, sosyal adâleti, sosyal güvenliği temin etmek, refah payını artırarak toplumda dengeyi sağlamak maksadıyla, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri âdil bir şekilde mükâfatlandırmak için yeniden diriltiyor.

Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, kâfirlere, inkâr etmekte oldukları şeyler sebebiyle kaynar sudan bir içecek ve can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

5 O, güneşi, aydınlatan, ısıtan bir ışık, ayı, aydınlık veren bir nur haline getiren, aya evreler tayin ve takdir ederek düzenleyendir. Yılları kayda geçirerek faydalanabilmeniz, zaman planlaması ve vakti belirleyip tayin edebilmeniz içindir bunlar. Allah bunları, gerekçeli, hikmete dayalı, doğru ve hesaplı bir düzen içinde yaratmıştır. İlimde ilerlemeye devam eden bilgi toplumları için Allah'ın birliğini ve kudretini gösteren âyetleri, delilleri ayrıntılı açıklıyor.

6 Gece ile gündüzün birbiri ardınca değişmesinde, Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı varlıklarda ve imkânlarda, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışan günahlardan arınıp, azaptan korunan, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan kavimler için Allah'ın varlığını, birliğini, kudretini gösteren nice deliller vardır.

****

7 Bizim huzurumuzda hesaba çekilmeyi, mükâfat ve cezayı ummayanların, dünya hayatına razı olanların, onda huzur bulanların, âyetlerimizden, birliğimizi ve kudretimizi gösteren delillerden gafil, habersiz olanların varacakları yer cehennemdir.

8 İşte, işledikleri amelleri, yüklendikleri günahları, küfürleri, isyanları ve âyetlerimizi, koyduğumuz ilkeleri yalanlamaları sebebiyle onların mekânları Cehennem ateşidir.

9 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri, Rableri, imanları sebebiyle Cennetlere kavuşturur. Naîm Cennetlerinde altlarından ırmaklar akan köşklere yerleştirir.

10 Onların oradaki nihâî sözleri, bütün duaları ve nidâları:

"- Allah'ım, seni noksan sıfatlardan tenzih ederiz!" sözleridir. Orada birbirleriyle karşılaştıkça mutluluk dilekleri ise:

"- Selâm size, selâmette olun, siz selâmete erdiniz" dir. Onların dualarının sonu da:

"- Hamdolsun, âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah'a"dır.

★ 11 Eğer Allah, insanların hayırla ilgili taleplerinin çabucak yerine getirilmesini istedikleri gibi, şerri de alelacele insanlara vermiş olsa idi, elbette ecellerini, ömürlerini erken sona erdireceği mânasına gelirdi. Fakat bizim huzurumuzda hesaba çekilmeyi mükâfat ve cezayı ummayanları, biz azgınlıkları içinde kendi başlarına bocalar bir halde bırakırız.

12 İnsanın başına bir felâket, bir sıkıntı geldiği, ekonomik dar boğaza düştüğü zaman, yanı üzere yatarken veya otururken, yahut ayakta iken bize ibadet ve dua eder. Biz onun sıkıntısını giderdiğimiz zaman da, sanki kendisine dokunan bir sıkıntıdan dolayı bize hiç ibadet ve dua etmemiş gibi geçip gider. Rahat zamanlarında

bizden yüz çevirmek güzel gösterildiği gibi cahilce davranışlar sergileyen âsilere, haddi aşanlara, işlemekte oldukları ameller süslenip güzel gösterilir.

13 Andolsun ki, sizden önce, Rasulleri, kendilerine açık mûcizeler, delillerle geldiği halde, yalanlayıp âsi olduklarından, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engellediklerinden, haksızlık ettiklerinden dolayı nice nesilleri helâk ettik. Zaten onlar iman edecek değillerdi. İşte biz, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsileri, suçlu kavimleri, milletleri böyle cezalandırırız.

14 Sonra da, nasıl icraat yapıp, nasıl davranacağınızı, nasıl yaşayacağınızı görmemiz için onların ardından yeryüzünde ilâhî hükümleri icraya, yeryüzünü imara memur halifeler olarak hazırlayıp onların yerine sizi getirdik.

****

15 Onlara, birliğimizi ispat eden, şirkin bâtıl olduğunu anlatan âyetlerimiz açık açık okunduğu zaman, bizim huzurumuzda hesaba çekilmeyi mükâfat ve cezayı ummayanlar:

"- Bundan başka bir Kur'an getir veya bunu değiştir" dediler. Sen:

"- Onu kendiliğimden değiştirmem söz konusu olamaz. Ben sadece, bana vahyolunana, Kur'ân'a tâbî olurum. Eğer Rabbime âsi olursam, büyük bir günün azâbına dûçar olmaktan korkarım" de.

16 "- Eğer Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, ben Kur'ân'ı size okumazdım. O da, bununla ilgili size hiçbir şekilde bilgi vermezdi. Bundan önce, bir ömür boyu içinizde nasıl yaşadığımı biliyorsunuz. Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?" de.

17 Allah adına yalan uydurandan veya Allah'ın âyetlerini, Kur'ân'ını, ilkelerini yalanlayandan daha zâlim kim olabilir? Şu bir gerçektir ki, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsiler, suçlular, günahkârlar iflâh olmazlar, ebedî nimetlerle mutluluğa eremezler.

18 Onlar, Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden kendilerine zarar vermeyen ve fayda da sağlamayan şeylere tapıyorlar.

"- Bunlar bizim Allah katındaki şefaatçilerimiz" diyorlar. Sen de:

"- Siz, Allah'a, göklerde ve yerde, O'nun bilemeyeceği şeyleri mi haber veriyorsunuz?" de. Allah ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında onların ortak koştukları varlıklardan münezzeh ve yücedir.

19 İnsanlar yaratılışları icabı aslında aynı inancı ve düşünceyi paylaşan bir tek milletti. Hür iradeleri ve seçme özgürlükleri olduğu için daha sonra farklı inançlara ve düşüncelere sahip oldular.

Eğer daha önce Rabbin tarafından irade hürriyeti ve seçme özgürlüğü tanınarak insanları imtihana tâbi tutma konusunda ve-

rilmiş bir karar olmasa idi, anlaşmazlığa düştükleri her konuda, âcilen yargı gerçekleştirilir, ilâhî iradenin hükmü aralarında ânında icra edilirdi.

20 Bir de:

"- Muhammed'e Rabbinden maddî bir delil, bir mûcize indirilse, olmaz mı?" derler. Sen de:

"- Duyu ve bilgi alanı ötesi, gayb âlemi ile ilgili tasarruflar Allah'a aittir. Siz hakkın bâtıla galebesini bekleyin, ben de sizinle beraber ilâhî iradenin tecellisini bekleyeceğim." de.

****

★ 21 Kendilerine dokunan bir sıkıntı, bir yokluk, bir kıtlıktan, mallarına ve canlarına gelen bir zarardan sonra, insanlara bir rahmet, bir bolluk, bir refah tattırsak, âyetlerimizle ilgili derhal asılsız iddialar ortaya atmaya başlarlar, âyetlerimizin, ilkelerimizin benimsenmemesi için hileler, çareler ararlar. Onlara:

"- Allah, herkesten daha süratli tökezletme, cezalandırma planları yapar. Dindarların önünü kesme, dini baltalama planlarınızı elçilerimiz, meleklerimiz yazmaya devam ediyor." de.

22 O sizi, karada ve denizde gezdirip dolaştırandır. Gemilere binersiniz. Gemiler, içindeki yolcularla birlikte tatlı bir esinti ile seyreder. Yolcular keyiflenirler. Tam bu sırada şiddetli bir fırtına çıkar. Her taraftan dalgalar gelmeye başlar. Tamamen kuşatılıp boğulmak üzere olduklarını düşünürler. Allah'ın dinini ve düzenini içtenlikle benimseyerek samimiyetle aralarında uygulayıp Allah'a dua ederler.

"- Bizi bu fırtınadan kurtarırsan andolsun, kesinlikle şükredenlerden olacağız" diye dua ederler.

23 Allah onları kurtardığı zaman, yer yüzünde, ülkede haksız yere, tecavüze, saldırıya, azgınlığa, baskıya, zulme devam ederler. Ey insanlar, kural tanımamanız, hakka riayet etmemeniz, tecavüzünüz, isyanınız ve zulmünüz kendinizin, birbirinizin aleyhinedir. Bunlar dünya hayatının geçici zevkleridir. Sonra hesap vermek üzere bizim huzurumuza getirileceksiniz. İşlemekte olduğunuz amelleri birer birer ortaya koyarak sizi hesaba çekeceğiz.

24 Dünya hayatı, gökten indirdiğimiz suyu gören bitkinin haline benzer. İnsanların ve hayvanların yiyeceği topraktan çıkan bitkiler gürleşir, birbiriyle sarmaş dolaş olur. Yeryüzü zînetini takınır, rengârenk süslenir. Sahiplerinin de, bunlar üzerinde, kudret sahibi olduklarını düşündükleri bir sırada, planımız icra edilince, sanki dün yerlerinde yokmuş gibi, köklerinden koparılıp biçilmiş çer-çöp haline gelir. Gelişmeye devam eden, tefekkür - düşünme ağına sahip, faydalı sonuçlar elde edebilen toplumlar için biz, Allah'ın birliğini ve kudretini gösteren âyetleri, sosyal hayat için gerekli ikazları işte böyle ayrıntılı açıklıyoruz.

25 Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere doğru, muhkem, güvenli yolu, İslâmî hayatı gösterirken, insanları hukukun üstün, hakkın ve

adâletin belirleyici güç, barışın hakim olduğu, güvenli bir dünyaya, selâmet yurduna, cennete davet ediyor.

****

[26] İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderlere, idarecilere, askerî erkâna ve müslümanlara, devlet nimeti, daha güzel mükâfat var. Fazlası da, cemâl-i ilâhîyi görme de var. Yüzlerine ne leke, ne de toz bulaşır, onlarda, zillet emaresi de göremezsin. Onlar Cennet ehlidirler. Orada ebedî yaşarlar.

[27] Kusur işleyenlere, günah yüklenenlere, kusurlarının, günahlarının karşılığı kadar ceza verilir. Onları aşağılık, eziklik ve zillet duygusu kaplar. Onların Allah'tan başka kurtarıcıları da yoktur. Yüzleri, sanki, karanlık gecenin bir parçasına bürünmüştür. İşte bunlar da Cehennem ehlidir. Onlar orada ebedî kalırlar.

[28] Onların hepsini bir araya, mahşere toplayıp, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşanlara:

"- Haydi yerlerinize, siz de, ortak koştuğunuz varlıklar da" diyeceğimiz gün, artık onların putlarıyla aralarını tamamen ayırmış oluruz. Ortak koştukları putlar:

"- Zaten siz bize tapmıyordunuz" derler.

[29] "- Bizimle sizin aranızdaki konularda şâhit olarak Allah yeter, sizin bize taptığınızdan kesinlikle bizim haberimiz yok."

[30] Orada herkes, geçmişte yaptıklarını karşısında bulur, amel defterinde teker teker okur. Gerçek Mevlâları, koruyucuları, emrinde oldukları otorite olan Allah'ın huzuruna götürülürler. Uydurmaya devam ettikleri bütün evham ve hayaller, yanlarından kaybolup gitmiştir.

★ [31] "- Gökten ve yerden size rızık ve servet veren kimdir? Kulaklara ve gözlere hükmeden kimdir? Ölüden diriyi, tohum ve yumurtadan canlıyı kim çıkarır? Diriden ölüyü, canlıdan tohum ve yumurtayı kim çıkarır? Kâinat ve içindeki varlıklarla, dünya ve ötesi ile ilgili ilâhî planlamayı kim yapıp yürütüyor, hayatın devamını ve aslî düzeni kim sağlıyor?" de. Onlar:

"- Allah!" diyecekler.

"- Hâlâ Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmayacak, günahlardan arınıp, azaptan korunmayacak, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmayacak, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmayacak mısınız?" de.

[32] İşte o, sizin, varlığı konusunda şüphe olmayan hak, gerçek Rabbiniz Allah'tır. Allah'a kulluk ve ibadet, Allah'ın dini ve kitabı, Allah'ın koyduğu düzen terkedildikten sonra, sapıklığa, cehalete, ahmaklığa mahkûm olmanın dışında ne kalır? Ortadaki kesin delillere rağmen nasıl da Hak'tan bâtıla çevriliyorsunuz!

[33] Onlar, imandan vazgeçirilip sapıklığa döndürüldükleri gibi, hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, peygamberlere ve kutsal kitaplara itibar etmedikleri için, Rabbinin fâsıklar, günahkârlar ve âsiler hakkındaki:

"- Onlar artık iman etmeyecekler" gerekçeli hükmü gerçekleşir.

****

[34] Onlara:

"- İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koştuğunuz varlıklar arasında, mahlûkatı yoktan var ederek aralıksız yaratmaya devam edip, öldükten sonra tekrar diriltecek olan var mı?" de.

"- Allah mahlûkatı, yoktan var ediyor, ölümden sonra tekrar diriltecek. Nasıl da, Hak'tan bâtıla çevriliyorsunuz?" de.

[35] Onlara:

"-İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koştuğunuz varlıklar arasında hakça düzene yönlendirecek, aydınlatıcı bilgiler veren var mı?" de. Sen:

"- Allah hakça düzenin gerçekleşmesi için aydınlatıcı bilgi verir. O halde hakça düzene yönlendirecek, aydınlatıcı bilgiler veren mi tâbî olmaya daha lâyıktır, yoksa, doğru yol gösterilmedikçe, kendi kendine doğru yolu bulamayacak olan mı? Sizin ne imtiyazınız var? Nasıl hüküm veriyorsunuz?" de.

[36] Onların çoğu sadece zanla, tahminle karar verdikleri şeylere uyarlar. Halbuki zan, hiçbir şekilde hakkın, Allah'tan gelen vahyin, ilmin yerini tutmaz. Allah onların sergilemeye devam ettikleri davranışlarını biliyor.

[37] Bu Kur'an, Allah'ın dışında, kulu durumundaki biri tarafından uydurulmuş değildir. Ancak kendinden önceki kutsal kitaplara ait içinde nakledilenleri tasdik eden, kutsal kitapları, ayrıntılarıyla açıklayan bir kitaptır. Onun kaynağında, vahyinde, içindeki bilgilerde şüphe yoktur. Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi tarafından indirilmiştir.

[38] Yoksa:

"- Onu Muhammed uydurdu" mu diyorlar.

"- Eğer iddianızda doğru iseniz, Allah'ın dışında kulları durumundakilerden çağırabileceklerinizin hepsini çağırın, Kur'an'dakilerin benzeri bir sûre ortaya koyun" de.

[39] Aslında onlar, mâhiyetini, içindeki bilgileri, getirdiği ilâhî düzeni kavrayamadıkları, bildirdiği hususlar da o an önlerinde gerçekleşmediği, sonuçlarını hemen görmedikleri için Kur'an'ı yalanladılar.

Onlardan öncekiler de kutsal kitapları, peygamberleri böyle yalanlamışlardı. Şimdi ibret nazarıyla bak, incele, inkâr ile isyan ile, baskı, zulüm, işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, aleyhte propaganda yapan zâlimlerin sonu nasıl oldu?

[40] Onların içinden, Kur'ân'a iman edecekler var. Yine onların içinden Kur'ân'a

iman etmeyecekler var. Rabbin bozguncuları iyi bilir.

★ [41] Seni yalanlamayı sürdürürlerse:

"- Benim devamlı, bilinçli amelimin doğuracağı sonuçlar bana, sizin amelinizin doğuracağı sonuçlar da size aittir. Benim bilinçli yapacaklarım sizi ilgilendirmez. Sizin yapacaklarınız da beni ilgilendirmez." diyerek konuşmalarına fırsat verme.

[42] İçlerinden seni dinlemeye gelenler var. Sağırlara, hakkı duymak istemeyenlere, üstelik akıllarını da kullanamayanlara sen tebliğini, Kur'an'ı ve şeriatı duyurabilir misin?

****

[43] İnanmayanlar arasında, senin peygamberlik alâmetlerini müşahede edip de seni tasdik etmeyenler de var. Sen körlere, hakikati görmek istemeyenlere üstelik basîretleri de yoksa, hak yolu gösterebilir misin?

[44] Allah insanlara zerre kadar zulmetmez, haksızlık etmez. Fakat insanlar birbirlerine zulmediyorlar, kendilerine yazık ediyorlar.

[45] Allah'ın onları mahşerde toplayacağı gün, sıkıntının şiddetinden, sanki gündüzün bir kısmında, birbirleriyle tanışacak kadar bir süre dünyada birlikte yaşadıklarını hatırlarlar. Allah'ın huzurunda hesaba çekilmeyi ve cezayı yalanlayanlar hüsrana uğramışlardır. Doğru yolu da bulmuş değiller.

[46] Onları tehdit ettiğimiz şeylerin bir kısmını sana göstersek de, göstermeden senin ruhunu alsak da neticede, hesap vermek üzere, bizim huzurumuza getirilecekler. Sonunda, onların alenî-gizli bütün davranışlarını şâhit olarak Allah ortaya getirecektir.

[47] Her milletin bir Rasûlü vardır. Rasulleri mahşerde yanlarına geldiği zaman aralarında amelleri, hakları, mükâfatları ve cezalarının tesbiti ile ilgili âdil bir muhakeme yapılarak kararlar icra edilir. Onlara haksızlık da yapılmaz.

[48] Onlar:

"- Eğer doğru söylüyorsanız, bu tehdit, bu nihaî yargı ne zaman gerçekleşecek?" diyorlar.

[49] "- Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellilerine uygun olanların dışında, ben kendime ne zarar verebilecek, ne fayda sağlayabilecek güce sahibim. Her millet, her toplum için bir vade belirlenmiştir. Vadeleri dolduğu zaman ne bir an ertelenebilir, ne de öne alınabilir" de.

[50] "- Hiç düşündünüz mü? Allah'ın azâbının size geceleyin, uykuda veya güpegündüz gelmesi kesinse eğer, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerin, suçluların, bu cezayı alelacele istemelerini gerektirecek ne gibi sebepleri olabilir?" de.

[51] Küstahça, alelacele verilmesini istediğiniz cezanın gerçekleşeceği zaman mı iman edeceksiniz, yoksa şimdi mi iman edeceksiniz?

52 Sonra yalanlamaları sebebiyle kendilerine zulüm ve haksızlık yapanlara:

"- Tadın bakalım şu ebedî cezayı" denilecek. Vaktiyle işlediğiniz ameller, yüklendiğiniz günahların karşılığından başka bir ceza ile mi cezalandırılacaksınız?

53 "- Bu cezanın aslı var mı?" diye senden haber soruyorlar.

"- Evet, Rabbime andolsun ki, ceza şüphesiz gerçektir. Siz, Allah'ın koyduğu kanunların dışına çıkamayacak, bundan yakayı kurtaramayacaksınız" de.

****

★ 54 Baskı zulüm işkence ile temel hak ve hürriyetleri Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, İslâm dini aleyhinde propaganda yapan herkes yeryüzündeki bütün servet ve imkâna sahip olsa, cezadan kurtulmak için elbette onu feda eder. Azâbı gördükleri zaman, pişmanlıklarını gösterecek gücü bile kendilerinde bulamayacaklar. İşte böyle bir zamanda bile mü'minlerle kâfirler arasında hakları, mükâfatları ve cezalarının tesbiti ile ilgili âdil bir muhakeme yapılarak kararlar icra edilir. Onlara haksızlık da yapılmaz.

55 Haberiniz olsun, göklerdeki ve yerdeki varlıklar ve imkânlar Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. Açın gözünüzü, Allah'ın va'di, tehdidi haktır, gerçektir. Fakat onların çoğu bilemez.

56 O hayat verir, o can alır. O'nun huzuruna götürülüp hesaba çekileceksiniz.

57 Ey insanlar, size Rabbinizden bir öğüt, gönüllere bir uyarı, ruhlara bir şifa, mü'minlere bir hidayet rehberi ve rahmet, Kur'an gelmiştir.

58 "- Allah'ın lütfu ve onun rahmetiyle, yalnızca bunlarla sevinsinler. Bu, onların, topladıkları dünya malından, daha hayırlıdır" de.

59 "- Allah'ın size verdiği rızkın, mahsulün ve hayvanların bir kısmını haram, bir kısmını helâl saymanıza ne dersiniz?" de.

"- Allah mı size izin verdi, yoksa Allah'a iftira mı ediyorsunuz?" de.

60 Allah adına yalan uyduranların, kıyamet günü âkıbetlerinin ne olacağını zannediyorsunuz? Allah insanlara karşı çok lütufkârdır. Fakat onların çoğu lütfun kıymetini bilmiyor, şükretmiyor.

★ 61 Hangi işi yaparsanız yapın, bütün ilâhî kitaplardaki, dinî-ilmî esasları içeren Kur'an'dan ne okursanız okuyun, hangi ameli işlerseniz işleyin, unutmayın ki, siz o işlere dalıp giderken, biz sizin üzerinizde şahidiz. Ne yerde, ne de gökte, zerre kadar bir şey bile Rabbinizden gizli kalmaz. Zerreden daha küçük ve ondan daha büyük her şey doğruları, hakkı ortaya koyan, kâinatın kayıt sicilinde, kanunlar ve ilkeler kitabında, bilgi işlem merkezinde, Levh-i Mahfuz'da yazılıdır.

62 Aklınızdan çıkarmayın, Allah dostlarına, Allah'ın emirlerine itaat ederek, otoritesini kabul edenlere, kamu yönetimi ve göreviyle sorumlu, Allah'ın tasarruf sahibi kullarına, her iki dünyada da korku yok. Geride bıraktıkları yakınları ve yapamadıkları şeylerden dolayı mahzun da olmayacaklar.

63 Onlar iman edip Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmaya, günahlardan arınıp, azaptan korunmaya, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranmaya, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olmaya devam edenlerdir.

64 Dünya hayatında da, âhirette, ebedî yurtta da onlara müjdeler var. Allah'ın hükümlerinde, Allah'ın kanunlarında bir değişiklik olmaz, onların yerini başka kanunlar dolduramaz. İşte bu büyük bir mutluluktur.

65 Onların incitici sözleri seni üzmesin, seni mahzun etmesin. İzzet ve şeref, kudret ve hükümranlık bütünüyle Allah'a aittir. O her şeyi işitiyor, her şeyi görüyor.

66 Unutmayın, göklerde ve yerde olan akıllı ve sorumlu varlıkların tamamı Allah'ın koyduğu düzenin içindedir. O halde, Allah'ı bırakıp da, kulları durumundakilerden, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a koştukları ortaklara tapanlar, yalvaranlar neyin ardına düşüyorlar? Onlar zandan başka bir şeyin ardına düşmüyorlar. Onlar sadece yalan söylüyorlar.

67 O sizin için geceyi dinlenesiniz, gündüzü de çevrenizi aydınlatsın diye yaratandır. Kulak verip söz dinleyen bir kavim için, bunda Allah'ın birliğini, kudretini gösteren birçok deliller vardır.

68 Müşrikler:

"- Allah oğul edindi" dediler. O, bundan münezzehtir. O, çocuğa ihtiyacı olmayacak kadar zengindir. Göklerdeki varlıkların ve imkânların ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı O'nundur, O'nun tasarrufundadır. Bu hususta, elinizde bir hüküm, bir ferman da yoktur. Allah adına bilemeyeceğiniz şeyleri mi söylüyorsunuz?

69 "- Allah adına yalan uyduranlar iflâh olmayacaklar, kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa eremeyecekler" de.

70 Dünyadaki zevkleri geçicidir. Sonra hesap vermek üzere bizim huzurumuza getirilecekler. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına itip örtbas ederek inkârda, küfürde ısrar etmeleri sebebiyle onlara şiddetli azâbı tattıracağız.

★ 71 Onlara Nûh'un kıssasını oku. Hani kavmine:

"- Ey kavmim! Eğer benim aranızda uzun bir süre bulunmam, Allah'ın indirdiği âyetlerle, kâinattaki varlığını, birliğini, kudretini gösteren delillerle öğüt vermem size ağır geliyorsa, şunu bilin ki, ben yalnız Allah'a dayanıp güvendim. Siz de ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak saydığınız varlıklarla beraber toplanıp planınızı kararlaştırın. Bakın, planınız başınıza dert olmasın. Sonra da bana yapacaklarınızla ilgili bir karar verin. Bana mühlet de tanımayın" demişti.

72 "- Size yaptığım tebliğden yüz çevirir, güç ve iktidarınızı kullanarak halkı istediğiniz istikamette yönlendirirseniz Allah'ın azâbından kurtulamazsınız. Benim, sizden tebliğ görevime karşılık sizi güç durumda bırakacak bir ücret istemediğimi bilin. Benim mükâfatımı ancak Allah verir. Bana, İslâm'ı yaşayan müslümanlardan olmam emrolundu" demişti.

73 Buna rağmen onu yalanladılar. Biz de Nuh'u ve onunla beraber gemilerde olanları kurtardık, yeryüzünün hâkimleri, ilâhî hükümleri icraya, yeryüzünü imara memur halifeler haline getirdik. Âyetlerimizi yalanlayanları tûfanda boğduk. İbret nazarıyla bak, incele, sorumluluk, hesap ve ceza hatırlatılarak uyarılıp da, iman etmeyenlerin âkıbetleri nasıl oldu?

74 Sonra, Nûh'un ardından gelen kavimlere kendi içlerinden özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevli Rasuller gönderdik. Onlara ayan beyan mûcizelerle, delillerle geldiler. Onlar da, daha önce yalanladıkları şeye inanacak değillerdi. İşte haddi aşanların, kural tanımayanların kalplerini, kafalarını biz böyle mühürleriz.

75 Sonra, onların ardından Mûsâ ve Hârûn'u âyetlerimizle, mûcizelerimizle Firavun'a ve ileri gelenlerine, kodamanlarına tebliğ göreviyle özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik. Gururlarına yediremeyerek zorbalık ve diktatörlükle güç ve iktidarlarını kullandılar, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsi, suçlu, günahkâr bir kavim oldular.

76 Kendilerine tarafımızdan hak bir mûcize, doğru bilgiler gelince:

"- Bu kesinlikle, apaçık bir sihirdir" dediler.

77 Mûsâ:

"- Size hak bir mûcize, doğru bilgiler gelince böyle mi söylüyorsunuz? Bu sihir mi? Sihirbazlar iflâh olmaz, kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa eremez" dedi.

78 Onlar:

"- Bizi, gördüğümüz, bildiğimiz atalarımızın yolundan, hayat tarzından çevirip, yeryüzünde, ülkede devlet ve saltanat, seninle kardeşine, ikinize ait olsun diye mi yanımıza gelerek bizimle bu kadar mücadele ediyorsun? Biz ikinize de itimat etmiyoruz." dediler.

79 Firavun:

"- Bütün bilge sihirbazları getirin" dedi.

80 Sihirbazlar gelince, Mûsâ onlara:

"- Ortaya ne atacaksanız atın" dedi.

81 Onlar iplerini atınca Musa:

"- Sizin yaptığınız sihirdir. Allah bunun bâtıl olduğunu size gösterecek. Allah bozguncuların amellerini düzeltmez, ıslah etmez." dedi.

82 "- Siz İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerin, suçluların, günahkârların hoşuna gitmese de, Allah emri, vahyi ve icraatı ile toplumda hakça düzeni gerçekleştirecektir." dedi.

★ 83 Firavun'un ve devlet görevlilerinin, kendilerine baskı, zulüm ve işkence ederek, hürriyetlerinin tamamen engellenmesinden korktukları için kavminden bir grup gençten başka kimse Mûsâ'ya güvenip itimat etmedi. Çünkü Firavun yeryüzünde, ülkede üstünlük iddiasında bulunan bir diktatördü. Cahilce haddi aşanlardan, kural tanımayanlardan, Allah'a âsi olanlardandı.

84 Mûsâ:

"- Ey kavmim, siz gerçekten Allah'a iman ettinizse, ona samimiyetle teslim olmuş, İslâm'ı yaşayan müslümanlarsanız, sadece Allah'a güvenip dayanın" dedi.

85 Onlar:

"- Allah'a güvenip dayandık, işlerimizi O'na havale ettik. Ey Rabbimiz bizi inkâr ve isyanda devam eden zâlim bir kavmin tecavüzü, baskısı ve zulmüyle imtihan edilme durumuna düşürme, onların belasına uğratma." dediler.

86 "- Bizi, rahmetinle, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir bir kavimden, nankör bir toplumdan kurtar" dediler.

87 Mûsâ ve kardeşine:

"- Kavminiz için Mısır'da evler hazırlayın. Evlerinizi mescitler, gizli İslâmî merkezler haline getirin, birliğinizi güçlendirin, İslâmî eğitimi, faaliyetlerinizi yoğunlaştırın. Namazları da âdâbına riayet ederek, aksatmadan kılın. Mü'minlere dünyada yardım, zafer ve devlet, âhirette Cennet müjdesini verin." diye vahyettik.

88 Mûsâ:

"- Ey Rabbimiz! Sen, Firavun ve kodamanlarına dünya hayatında göz kamaştırıcı zenginlik ve büyük servetler verdin. Ey Rabbimiz! Bu kadar serveti, insanların, senin yolundan, İslâm'dan uzaklaşarak dalâleti tercihlerinin önünü açsınlar diye mi verdin? Ey Rabbimiz onların mallarını yok et. Kalplerini katılaştır, kafalarını kalınlaştır, mühürle. Can yakıp inleten müthiş azâbı görünceye kadar, onlar iman etmeyecekler." dedi.

89 Allah:

"- İkinizin de duası kabul olunmuştur. Siz dürüst olmaya, doğru, muhkem ve güvenli yolda itaate devam edin. Sakın bilgisi kıt olanların, kendini bilmezlerin, bilgi toplumu olmayanların yolunu, hayat tarzını benimsemeyin." dedi.

90 Biz İsrâiloğulları'na denizi geçirdik. Firavun, askerî erkânı ve ordusu da, isyanlarını artırmak, zulmetmek ve saldırmak üzere onları takip ettiler. Firavun denizde boğulmaya başladığı zaman:

"- İsrâiloğulları'nın inandığı tanrıdan başka tanrı olmadığına ben de iman ettim. Ben de İslâm'ı yaşayacak olan müslümanlardanım." dedi.

91 "- Şimdi mi iman ettin? Halbuki daha önce isyan etmiş ve bozgunculardan olmuştun." denildi.

92 "- Senden sonraki gelecek nesillere ibret verici bir kalıntı, bir uyarı olması için bugün senin bedenini cansız olarak kurtaracağız. İnsanlardan birçoğu ibret verici, uyarıcı nitelikteki âyetlerimizden, kalıntılardan habersiz, gaflet içindedirler."

★ 93 Andolsun, biz İsrailoğulları'nı güzel bir yurda yerleştirdik. Onlara helâl ve temiz rızıklar verdik. Kendilerine doğru bilgiler gelinceye kadar ayrı baş çekip ihtilâfa düşmediler. Rabbin ihtilâf çıkardıkları konularda, kıyamet günü, aralarında hükmünü icra edecektir.

94 Eğer sana indirdiğimizden Kur'an'dan şüphen varsa, senden önce, kitabı, Tevrat'ı, İncil'i okuyan insaf sahiplerine sor. Andolsun ki, toplumda hakça bir düzen gerçekleştirmen için hak kitap Kur'an sana Rabbinden geldi. Sakın, şüphe edenlerden olma.

95 Sakın Allah'ın âyetlerini, kâinattaki, varlığını gösteren delilleri yalanlayanlardan da olma. Sonra hüsrana uğrayanlardan olursun.

96 Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, sana ve Kur'ân'a itibar etmedikleri için, haklarında Rabbinin gerekçeli hükmü gerçekleşip kesinleşenler iman etmeyecekler.

97 Onlara Allah'ın varlığına, birliğine, kudretine, kulluğa, İslâm'a giden yolu gösteren bütün mûcizeler birden gelse, can yakıp inleten müthiş azâbı görünceye kadar iman etmeyecekler.

[98] Helâk ettiğimiz memleketlerin halkları, keşke helâke maruz kalmadan iman etselerdi de, imanları kendilerine fayda sağlasaydı. Sadece Yûnus'un kavmi helâk olmak üzereyken iman edince, kendilerinden dünya hayatındaki rezillik rüsvaylık cezasını kaldırdık. Bir vakte kadar onları rahata kavuşturduk.

[99] Eğer Rabbinin sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, yeryüzündeki akıllı ve sorumlu varlıkların hepsi elbette toptan iman ederlerdi. Yoksa sen, hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahip olan insanların, hepsi de mü'min oluncaya kadar, onları zorlayacak mısın?

[100] Allah'ın iradesiyle bilgilendirme gerçekleşmeden hiçbir kimsenin iman etmesi mümkün değildir. Akıllarını kullanmayan, gelişmeyen, cehaletten kurtulmayan fertlerin ve toplumların boynuna Allah kirli, pis, cahil ve kâfir, ceza mahkûmu yaftasını takar.

[101] Onlara:

"- Bakın, düşünün, inceleyin göklerde ve yerde Allah'ın birliğine ve kudretine delâlet eden neler var?" de. İman etmeyecek bir topluma âyetler, mûcizeler, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarılar ve kâinatta, varlığını, birliğini, kudretini gösteren deliller de fayda sağlamaz.

[102] Onlar kendilerinden önce geçip giden milletlerin uğradıkları felâketli günlerin benzerlerinin dışında güzel günler mi bekliyorlar?

"- Siz Rabbinizin tehdidini bekleyin, ben de sizinle birlikte ilâhî va'din tecellisini bekleyenlerdenim" de.

[103] Hakkı inkâr edip, ayetlerimizi yalanlamaya kalkışanların felâketlerini hazırlarız. Sonra Rasullerimizi ve iman edenleri kurtarırız. Geçmişte rasullerimizi, iman edenleri kurtardığımız gibi, bu bize düşen bir sorumluluktur, bir görevdir. Muhammed'e iman eden şuurlu ve kâmil mü'minleri de kurtaracağız.

★ [104] "- Ey insanlar, benim dinimden, şeriatımdan şüpheniz varsa, şunu bilin ki, Allah'ı bırakıp, kulları durumundaki taptıklarınıza, ben kulluk ve ibadet etmeyeceğim. Fakat ben, sizin ruhunuzu alacak olan Allah'ı ilâh tanıyacak, candan müslüman olarak Allah'a bağlanacak, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edeceğim. Bana mü'minlerden olmam emredildi" diye ilan et.

[105] "- Açıkça varlığını benliğini Hakka ve tevhide yönelik dine, şeriata, medeniyete ada. İmandan sonra sakın ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan, gizli şirki yaşayan başka otoriteler de kabul eden müşriklerden olma."

[106] Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden sana fayda sağlamayan, sana zarar da vermeyen şeylere kulluk ve ibadet etme, yalvarma. Eğer böyle yaparsan, o takdirde isyan ve inkârda ısrar eden zâlimlerden olursun.

107 Eğer Allah senin başına bir felâket bir sıkıntı getirir, ekonomik darboğaza düşürürse, Allah'tan başka kimse onu gideremez. Allah senin için bir hayır murad ederse, onun lütfunu engelleyecek de yoktur. Lütfunu kullarından sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere nasip eder. O çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

108 "- Ey insanlar! Toplumda hakça bir düzen gerçekleştirmeniz için Hak kitap Kur'an Rabbinizden size geldi. Kim hidayet rehberi Kur'ân'ı, hak yolu, İslâm'ı tercih ederek kabullenirse, ancak kendi iyiliği, kurtuluşu için hak yola girmiş olur. Kim de hak yoldan uzaklaşır, dalâleti tercih eder, saparsa, kendi aleyhine şaşırmış, sapmış olur. Ben sizin adınıza Allah'a karşı savunma yapamam. Allah adına da sizin üzerinizde zor kullanamam" diye ilan et.

109 Sana vahyolunnaa, Kur'ân'a tâbi ol. Allah, onlar hakkındaki hükmünü verinceye kadar sabırla mücadeleye devam et. O hüküm verenlerin, icraat yapanların en hayırlısıdır.

11. HÛD SÛRESİ

Hûd suresi 123 âyettir.
12, 17, 114. âyetler Medine'de,
diğerleri Peygamberliğin 10-13. yıllarında
Mekke'de nâzil olmuştur.
Arabistan'a, peygamber olarak gönderilen
Hûd a.s.'ın hayatından bahsedildiği için
sûreye bu isim verilmiştir.
Yunus sûresinin devamı niteliğindedir,
ondan sonra nâzil olmuştur.
İnanca ait esasları, Kur'ân'ın mûcize oluşunu,
âhiret ile ilgili meseleleri sevap ve cezayı,
peygamberlerin kıssalarını ihtiva eder.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★1 Elif. Lâm. Râ. Bu kitap, yüce hikmetler sahibi, gizli-açık her şeyden haberdar ve hükümran olan Allah tarafından, muntazam, eksiksiz, açık, anlaşılır, sağlam, hikmete dayalı düzenlenip indirilmiş, korunmuş muhkem Kur'an'dır. Sonra hayata geçirilimesi için Allah tarafından bütün incelikleriyle ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

2 "- Ancak, Allah'ı ilâh tanımanız, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanmanız, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet etmeniz için indirilmiştir. Ben de size Allah tarafından vazifelendirilmiş sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcı ve rahmetini, merhametini, ihsanını, sevgisini açıklayan müjdeleyiciyim."

3 "- İşlediğiniz günahlar ve inkârınızdan dolayı Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra isyandan, günah işlemekten vazgeçerek tevbe edip ona itaate yönelin. O da sizi, ömrünüzün sonuna kadar refah içinde, huzur içinde yaşatsın. Her sâlih amel işleyene, iyilik yapana da dünyada ve âhirette iyiliğinin, ihsanının karşılığını versin. Eğer söylediklerime aldırmaz, güç ve iktidarınızı kullanarak halkı istediğiniz istikamette yönlendirmeye devam ederseniz, ben, sizin adınıza, azametli büyük bir günün azâbından korkarım."

4 "- Hesap vermek üzere Allah'ın, yalnız Allah'ın huzuruna götürüleceksiniz. O'nun her şeye gücü, kudreti yeter."

5 Bakınız! Onlar peygambere kinlerini, kıskançlıklarını, düşmanlıklarını gizlemek için, gönüllerindekilerini nasıl da saklıyorlar. Gözünüzü açın! Onlar tebliği duymamak, Kur'ân'ı görmemek için örtülerine bürünürlerken, Allah'ın, onların gizlemeye çalıştıklarını, halkı yanıltan fısıltılar yayarak yaptıkları faaliyetleri de, açığa vurduklarını, alenen yaptıklarını da bildiğini unutuyorlar. O gönüllerdeki sırları bilir.

****

6 Yeryüzünde yürüyen her türlü canlının rızkını vermek, yalnızca Allah'ın üzerine düşen bir sorumluluktur. Onların devamlı yaşadıkları yerleri de bilir, idareten, geçici olarak durdukları yerleri de bilir. Bunların hepsi doğruları, hakkı ortaya koyan, kâinatın kayıt sicilinde, kanunlar ve ilkeler kitabında, bilgi işlem merkezinde Levh-i Mahfuz'da yazılıdır.

7 O, gökleri ve yeri altı günde, altı devirde yaratan, Arş'ı, sınırsız kudret ve iktidar makamı, su üzerinde olandır. O, hanginizin daha güzel, daha değerli ameller işleyeceğini denemek için bunları yarattı. Onlara:

"- Ölümden sonra, kesinlikle tekrar diriltileceksiniz" dersen, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar:

"- Bu açıkça sihire benzer bir aldatmacadan başka bir şey değil" diyecekler.

8 Eğer biz onlara azâbı belli bir süre ertelesek, andolsun:

"- Onun hemen gerçekleşmesini engelleyen nedir?" derler. Bilin ki, azap onlara geldiği gün, kendilerinden geri çevrilecek değildir. Alay edip durdukları şeylerin gücü de kendilerini abluka altına almış olacaktır, işlerini bitirecektir.

★ 9 Eğer insana, tarafımızdan bir rahmet, bir nimet tattırır, sonra da bunu kendisinden çekip alırsak, tamamen ümitsiz ve nankör bir kimse olur.

10 Eğer bir zarar, bir sıkıntı dokunduktan sonra ona bir nimet tattırırsak,

"- Artık felâketler yakamı bıraktı." der. Ne kadar gururlu, ne kadar şımarık biridir.

11 Ancak sabrederek mücadeleye devam edenler, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, işte onlar için, bağışlanma ve büyük mükâfatlar vardır.

12 Belki de sen, onların:

"- Ona bir hazine indirilseydi veya onunla beraber bir melek gelseydi" diyerek seni yalanlamaları endişesiyle sana vahyolunan âyetlerin bir kısmını tebliğ etmeyi terkede-

ceksin ve bu yüzden ruhun daralacaktır. Unutma ki, sen sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcısın. Her şeyi denetleyen, her şeyin kaydını yapan, hesabını soran, himaye eden Allah'tır.

****

13 Yoksa:

"- Kur'ân'ı Peygamber uydurdu" mu, diyorlar. Sen de onlara:

"- Haydi siz de, onun sûrelerine benzer uydurulmuş on sûre getirin. Eğer iddianızda doğru iseniz, Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden çağırabileceklerinizin hepsini çağırın." de.

14 Eğer onlar sizin talebinizi yerine getiremiyorlarsa, bilin ki, Kur'an ancak, Allah'ın ilmi, iradesi dahilinde, izniyle indirilmiştir. Ondan başka tanrı yoktur. Artık İslâm'ı yaşayacak olan müslümanlar olacaksınız, değil mi?

15 Kimler dünya hayatını ve dünyadaki güzellikleri istemekte ısrar ederlerse, dünyadaki amellerinin karşılıklarını onlara tam olarak öderiz. Orada onlar hiçbir zarara uğratılmazlar, amellerinin değeri düşürülmez, mükâfatları eksik ödenmez.

16 Onlar âhirette, ebedî yurtta ateşten başka nasipleri olmayanlardır. Kurdukları sanayi ve yaptıkları sanat eserleri, tertip ettikleri düzenler boşa gitmiştir. İşlemeye devam ettikleri amellerin hepsi de bâtıldır, boştur.

17 Sadece dünya hayatını isteyenler, ötesini umursamayanlar Rabbinden gelen apaçık hak bir delile, bir şeriata dayanarak amel eden, görevini yapan kimse gibi midir? O delili, Allah'tan gelen bir şâhit Kur-an izliyor. Ondan önce de, bir imam, bir rehber ve bir rahmet olan kitap, Mûsâ'nın kitabı onu destekliyor. İşte bunlar Kur'ân'a iman ederler. Sana karşı birleşen gruplardan hangileri olursa olsun, Kur'ân'ı inkâr ederlerse onların varacakları yer ateştir. Aman ha, Kur'an ile ilgili şüphe içinde olma. O gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça bir düzen gerçekleştirmen için Rabbin tarafından indirilmiş hak bir kitaptır. Fakat insanların çoğu iman etmeyecekler.

18 Allah adına yalan uydurandan daha âsi, daha günahkâr daha zâlim kim olabilir? İşte onlar, Rablerinin huzuruna arz olunacaklar. Kur'ân'ı bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir örnek önderler, doğruları konuşan şâhitler, peygamber âlimler ve melekler:

"- İşte bunlar, Rablerinin adına yalan uyduranlar" diyecekler. Unutmayın, Allah'ın lâneti, Allah yoluna, Allah yolundaki faaliyetlere engel olan zâlimleredir.

19 Zâlimler, müslümanları Allah yolundan, İslâm'a girmekten alıkoyanlar, İslâmî hayatı yaşamaya, İslâmî faaliyetlere engel tedbirler alanlardır, Allah yolunda tezat, tenakuz, pürüz, yalan, sapma arayanlardır. Onlar özellikle âhireti, ebedî yurdu inkâr edenlerdir.

[20] İşte bunlar, yeryüzünde Allah'ı âciz bırakamazlar, koyduğu kanunların dışına çıkarak, yakayı kurtaramazlar. Onların Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden yardım isteyecekleri dostları, koruyucuları da yoktur. Onların cezası katlandıkça katlanır. Onlar hakkı işitmeye tahammül edemiyorlar. Zaten hakikati görmüyorlar, anlamıyorlar.

[21] Onlar kendilerini, birbirlerini hüsrana uğratanlardır. Uydurmakta oldukları şeyler de, bir fayda sağlamamış, kendilerini terkedip kaybolmuştur.

[22] Onlar, kesinlikle onlar âhirette, ebedî yurtta en çok hüsrana uğrayacak olanlardır.

[23] İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler Rablerine kemâl-i edeple gönülden boyun eğenler, işte onlar Cennet ehlidirler. Onlar orada ebedî yaşayacaklar.

[24] Bu iki zümrenin, kâfirlerle mü'minlerin farkı, kör ve sağır olan kimseyle, gören ve duyan kimsenin farkı gibidir. Bunlar, bu misaldekiler, hiç birbirine eşit olabilirler mi? Hâlâ ibret alıp düşünmeyecek misiniz?

★ [25] Nûh'u kavmine özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere Rasul olarak gönderdik.

"- Ben size gönderilmiş, sorumluluk, hesap ve cezanın varlığını açıklayan apaçık bir uyarıcıyım" dedi.

[26] "- Allah'tan başkasını ilâh tanımayın, O'ndan başkasına candan bağlanarak teslim olmayın, Allah'tan başkasına kulluk ve ibadet etmeyin. Ben, sizin adınıza, can yakıp inleten müthiş bir azaptan korkuyorum." dedi.

[27] Kavminden ileri gelen, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden, küfre saplanan kodamanlar:

"- Biz seni, sadece bizden biri gibi görüyoruz. İlk bakışta, bizim ayak takımımızdan, rezillerimizden başkasının senin arkana düştüğünü görmüyoruz. Sizin bizden fazla bir meziyetinizi de bilmiyoruz. Aksine sizin yalancı olduğunuzu düşünüyoruz." dediler.

[28] Nuh:

"- Ey kavmim, eğer ben Rabbimden gelen apaçık hak bir delile, kitap ve şeriata dayanarak görevimi yapıyorsam, O bana, kendi katından bir rahmet vermiş, size de, bunu görecek göz nasip olmamışsa, buna ne diyeceksiniz? Siz bunu hoş karşılamazken, biz sizi onu kabule mi zorlayalım?" dedi.

29 "- Ey kavmim, tebliğ görevime karşılık sizden bir mal, bir bedel istemiyorum. Benim ücretim, mükâfatım ancak Allah'a aittir. Ben iman edenleri kovamam. Onlar Rablerine kavuşacaklardır. Fakat ben sizi bilgiden, muhakemeden uzak, tutarsız davranan, cehalette ısrar eden bir kavim olarak görüyorum." dedi.

30 "- Ey kavmim, ben onları kovarsam, beni Allah'ın azâbından kim korur? Hâlâ ibret alıp düşünmüyor musunuz?" dedi.

31 "- Size, benim yanımda Allah'ın hazineleri var, demiyorum. Duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini de bilmem. Ben bir meleğim de demiyorum. O hor gördüğünüz kimseler için, Allah onlara, asla, hiçbir hayır vermeyecektir de, diyemem. Onların gönüllerindekini Allah bilir. Bunların aksini söyleseydim, mutlaka zâlimlerden, hakikatı ortaya koymayanlardan, hakka riayet etmeyenlerden olurdum." dedi.

32 Kavminin ileri gelen münkirleri:

"- Ey Nûh, bizimle mücadele ettin. Bize karşı mücadelede de çok ileri gittin. Eğer iddialarında doğru isen, bizi tehdit ettiğin azâbı getir." dediler.

33 Nûh:

"- Ancak o cezayı size, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa Allah getirir. Siz Allah'ı acze düşürüp, koyduğu kanunların dışına çıkarak yakayı kurtaramazsınız." dedi.

34 "- Eğer Allah sizin azmanıza, sapmanıza özgürlük tanımak istiyorsa, ben size öğüt vermek istesem de, öğüdüm size fayda vermez. O sizin Rabbinizdir. O'nun, sadece O'nun huzuruna götürülüp hesaba çekileceksiniz." dedi.

35 Yoksa:

"- Muhammed bu kıssayı uydurdu" mu diyorlar. Sen:

"- Eğer bunu uydurdu isem, günahım, vebalim bana ait. Fakat ben sizin, İslâm'a planlı cephe alma günahınızdan, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işlemenizden uzağım." de.

★ 36 Nuh'a:

"- Kavminden iman etmiş olanlardan başkası artık asla sana iman etmeyecek. Öyleyse onların sergilemeye devam ettikleri günahkâr, isyankâr davranışlarından dolayı üzülme." diye vahyedildi.

37 "- Gözlerimizin önünde, gözetimimiz altında, vahyimiz uyarınca gemileri inşa et. Zulmetmiş, haksızlık etmiş, hakkı tanımamış olanlar konusunda bana başvurma. Onlar kesinlikle boğulacaklar."

38 Nuh gemileri inşa ediyor; kavminden ileri gelen kodamanlar ise, yanına uğradıkça, her defasında, onunla alay ederek cehâletine hükmediyorlardı. Nuh:

"- Bizimle alay ederek cehaletimize hükmediyorsanız eğer, bir gün gelecek ki, kesinlikle biz de yaklaşan azaptan yana bilgisizliğinizden dolayı sizinle alay ederek cehâletinize hükmedeceğiz. *Tıpkı sizin bizimle* alay ederek cehâletimize hükmettiğiniz gibi." dedi.

39 "- Rezil rüsvay edecek bir azâbın kime geleceğini, özel, kurtuluşu mümkün olmayan kesintisiz, sürekli bir azâbın kimin başına ineceğini yakında öğreneceksiniz" dedi.

40 Nihayet gemilerin yapımı bitirilip, planımızın icra vakti geldiğinde, bütün kaynaklardan fışkıran sularla, yeryüzünde sular yükselirken, tan yeri ağardığı sırada; buhar kazanları çalıştırılıp istim yükselmeye başlayınca, biz Nûh'a:

"- Canlıların her birinden erkekli dişili birer çift ile, aleyhinde hüküm verilenlerin dışında aileni ve iman edenleri gemiye al, yükle" dedik. Zaten onunla beraber kavminden pek azı iman etmişti.

41 Nuh:

"- Bismillah, diyerek gemilere binin. Gemilerin seyretmesi de, iskeleye yanaşıp, demir atması da Allah'ın izni, yardımı ve adıyla gerçekleşir. Benim Rabbim gerçekten çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir." dedi.

42 Gemiler içindekilerle, dağlar gibi dalgalar arasında seyrediyordu. Nuh, ayrı bir yere çekilmiş, gemiden uzakta bulunan oğluna:

"- Yavrucuğum, sen de bizimle beraber gemiye bin. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerle, kâfirlerle, nankörlerle beraber olma." diye seslendi.

43 Oğlu:

"- Beni suda boğulmaktan koruyacak bir dağa çıkacağım, oraya sığınacağım" dedi. Nuh:

"- Bugün, Allah'ın icra planından, azâbından, merhamet sahibi Allah'tan başka koruyucu yoktur" dedi. Aralarına dalgalar girdi. Böylece o da boğulanlardan oldu.

44 Nihayet:

"- Ey yer, suyunu yut. Ey gök, suyunu tut." denildi. Sular çekildi. Plan icra edildi. Gemiler Cûdî dağına oturdu.

"- İnkâr ile, isyan ile, baskı, zulüm, işkence ile, temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, suikastler tertip eden zâlim bir kavmin *canı* Cehennem'e" denildi.

45 Nuh Rabbine:

"- Ey Rabbim, oğlum benim ailemdendi. Senin va'din de, elbette haktır. Sen hâkimlerin en âdili, en güzel hüküm verenisin, icraat yapanısın." diye niyaz etti.

46 Allah:

"- Ey Nuh, oğlun ailenden, iman edenlerden, kurtarılacaklardan değildi. İtirazın yerinde olmadığı gibi, doğru bir davranış da değil. O, sâlih amel işleyen biri de değil. O halde, hakkında bilgin olmayan bir konuda benden bir şey isteme. Ben sana, bilgiden muhakemeden uzak, tutarsız davranan cahillerden olmamanı tavsiye ediyorum, seni uyarıyorum." dedi.

47 Nuh:

"- Rabbim, hakkında bilgim olmayan bir konuda, senden bir şey istemekten sana sığınırım. Sen beni bağışlamazsan, sen bana merhamet etmezsen hüsrana uğrayanlardan olurum." dedi.

48 "- Ey Nuh, sana, seninle beraber olanlardan türeyen milletlere katımızdan barış, güvenlik, bolluk ve bereket va'dimizle içindekilerle birlikte gemiden in. Onların neslinden yoldan çıkmış milletler de türeyecek, onlara da dünyada zevk ü sefa tattıracağız. Sonra onlara, tarafımızdan verilen can yakıp inleten müthiş bir azap dokunacak." denildi.

49 İşte bunlar insanlığa ders olacak bilmediğiniz tarihlerin, gayb âleminin cezalandırma haberlerinden bazılarıdır. Biz bunları sana vahyediyoruz. Bundan önce, sen de, kavmin de bunları bilmiyordunuz. O halde sabırla mücadeleye devam edin. Hayırlı âkıbet, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanların, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerin, müttakilerindir.

★ 50 Âd kavmine de kardeşleri Hûd'u özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik. Hûd:

"- Ey kavmim, Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibâdet ediniz. Sizin Allah'tan başka tanrınız yoktur. Siz Allah'a ortaklar koşmak, Allah katında şefaatçiler aramakla, sadece yalan uydurmaya devam ediyorsunuz?" dedi.

51 "- Ey kavmim, tebliğ görevime karşılık sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, mükâfatım ancak beni yoktan var edene aittir. Hâlâ akıllanmayacak mısınız?" dedi.

52 "- Ey kavmim, Allah'a ortak koşmanız ve günahlarınız sebebiyle Rabbinizden bağışlanma dileyin. Sonra isyandan, günah işlemekten vazgeçerek tevbe edip O'na itaate yönelin. Göğü, üzerinizde bol bol rahmet, bereket ve nimet yağdıracak güce, imkâna kavuştursun. Kuvvetinize kuvvet katsın. İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsi, suçlu, günahkâr olarak, İslâm'a davetime yüz çevirmeyin, âsi ve günahkâr olarak, halkı idareye, halk üzerinde hakimiyet kurmaya çalışmayın."

53 Kavmi:

"- Ey Hûd, sen bize açık hak bir delil bir mûcize getirmedin. Biz de senin sözünle ilâhlarımızı terkedecek değiliz. Biz sana itimat edecek de değiliz." dedi.

[54] "- Ancak şu kadarını diyebiliriz: Tanrılarımızdan bazısı seni fena çarpmış." dediler. Hûd:

"- Ben Allah'ı şâhit tutuyorum, siz de şâhit olun ki, benim, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında sizin Allah'a ortak koştuğunuz varlıklarla ilgim yok" dedi.

[55] "- Allah'tan başka, yarattıkları içinden tanrı diye taptıklarınızla bir ilgim yok. Haydi hepiniz bana kötülük yapmak için gizli planlar yapın, savaş açın, sonra da bana mühlet vermeyin." dedi.

[56] "- Ben Allah'a, Rabbime, Rabbinize dayanıp güvendim, işlerimi ona havale ettim. Yürüyen bütün canlılar, koyduğu düzenin gereği, yalnızca Allah'ın koruması, gözetimi ve denetimi altındadır. Çünkü benim rabbim, doğru, muhkem, güvenli bir düzenin var edeni, koruyanı ve devamını sağlayanıdır." dedi.

[57] "- Söylediklerime aldırmaz, güç ve iktidarınızı kullanarak halkı istediğiniz istikamette yönlendirirseniz Allah'ın azâbından kurtulamazsınız. Ben size özgürce tebliğe memur olduğum dini, tebliğ ettim. Rabbim dilerse sizin yerinize başka bir kavmi getirir. Ona hiçbir şekilde zarar veremezsiniz. Rabbim her şeyi denetlemekte, kaydetmekte, koruyup kollamaktadır." dedi.

[58] Planımız, azâbımız gerçekleştirilirken, Hûd'u ve onunla birlikte iman edenleri tarafımızdan bir rahmetle kurtardık. Onları ağır bir cezadan kurtarmış olduk.

[59] İşte bu Âd kavmi, Rablerinin birliğini gösteren âyetlerini bile bile inkâr ettiler. Rasullerinin tebliğine, sünnetine sırt çevirdiler, âsi oldular. Hak hukuk tanımayan zorbanın, diktatör idarecilerin düzenine tâbi oldular.

[60] Hem bu dünyada, hem de kıyamet günü lânete uğradılar. Bakınız, Âd kavmi Rablerini inkâr ettiler, ihsan ettiği nimetlere nankörlük ettiler. Hûd kavmi Âd'in, Allah'ın rahmetinden uzak kılınarak, yok olup gitmesinden ibret alın.

★ [61] Semûd kavmine de kardeşleri Sâlih'i özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik. Sâlih:

"- Ey kavmim, Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edin. Sizin ondan başka tanrınız yoktur. Sizi yerdeki topraktan meydana getirdi. Sizi yeryüzünü imara memur etti. O halde işlediğiniz günahlardan ve Allah'a ortak koşmanızdan dolayı O'ndan bağışlanma dileyin. Sonra isyandan, günah işlemekten vazgeçerek tevbe edip O'na itaate yönelin. Rabbim kullarına yakındır, dualarını kabul eder." dedi.

[62] Kavmi:

"- Ey Sâlih, sen, bundan önce içimizde, hakkında büyük umutlar beslenen biri idin. Atalarımızın taptıklarına tapmaktan bizi yasaklıyor musun? Biz, kulluk ve ibadete davet ettiğin şeyden ciddi bir şüphe içindeyiz." dediler.

63 Sâlih:

"- Ey kavmim, eğer ben, Rabbimden gelen apaçık hak bir delile, bir şeriate dayanarak görevimi yapıyorsam, o bana, tarafından bir rahmet, peygamberlik vermişse, ben de ona âsi olursam, Allah'ın azâbından beni kim kurtarır, hiç düşündünüz mü? Demek ki siz benim zararımı artırmaktan başka bir şey yapmış olmuyorsunuz?" dedi.

64 "- Ey kavmim, bu, benim hak peygamber olduğumu gösteren, sizin için bir mûcize olan Allah'ın dişi devesidir. Bırakın onu, Allah'ın arazisinde yesin, içsin. Kötü bir maksatla ona el sürmeyin. Ona zarar verirseniz eğer, ilâhî bir ceza, tez zamanda işinizi bitirir."

65 Sâlih'in kavmi, deveyi, bacaklarından kılıçla biçerek öldürdüler. Sâlih:

"- Yurdunuzda üç gün daha zevk ü sefa sürün" dedi. Bu, yalanlanması mümkün olmayan bir tehditti.

66 Planımız, azâbımız gerçekleştirilirken Sâlih'i ve onunla beraber, iman edenleri, tarafımızdan bir rahmet olarak azaptan ve o günün zilletinden kurtardık. Şüphesiz Rabbin güçlü, kudretli ve hükümrandır.

67 Şiddetli bir gürleme halinde âni bir darbe haksızlık edenlerin, zulmedenlerin işini bitirdi. Sabahleyin, yurtlarında dizüstü çöke kaldılar.

68 Sanki, orada hiç yaşamamış, güzel gün görmemiş gibiydiler. Bakınız, Semûd kavmi Rablerini inkârda ısrar ettiler, ihsan ettiği nimetlere nankörlük ettiler. Semûd'un, Allah'ın rahmetinden uzak kılınarak yok olup gitmesinden ibret alın.

★ 69 Andolsun ki, elçilerimiz, melekler İbrahim'e müjde ile geldiler.

"- Selâm sana, selâmette ol, sen selâmette olanlardansın" dediler. O da,

"- Size de selâm, siz de selâmette olun" dedi. Hiç beklemeden kızartılmış bir buzağı getirdi.

70 Ellerini yemeğe uzatmadıklarını görünce, onları yadırgadı. Onlardan dolayı içinde korkulacak bir hal olduğunu hissetti. Onlar:

"- Korkma, biz görevli olarak, Lût kavmine gönderildik" dediler.

71 İbrâhim'in karısı ayakta, meleklere hizmet ederken, korkusu geçtiği için gülüyordu. İşte bu sırada ona İshak'ı müjdeledik. İshak'ın ardından da Yâkub'u müjdeledik.

72 İbrâhim'in karısı:

"- Vay başıma gelenlere! Ben bir kocakarı, kocam da bir ihtiyar iken çocuk mu doğuracağım. Bu tuhaf bir şey." dedi.

73 Onlar:

"- Sen, Allah'ın kudretine, hikmetine, planına mı şaşıyorsun? Ey peygamber evinin halkı, Allah'ın rahmeti ve bereketleri üzerinize olsun. Çünkü o hamde lâyıktır. İyiliği boldur." dediler.

74 İbrâhim'in korkusu geçip, kendisine müjde gelince, Lût kavmiyle ilgili bizimle tartışmaya başladı.

75 İbrâhim ihtiraslarına hakim, güçlü, temkinli, makul, müsamahakâr, bağrı yanık, kendisini Allah yoluna adamış biri idi.

76 Melekler:

"- Ey İbrâhim, bu tartışmadan vazgeç. Kesinlikle Rabbinin planı icra edilecektir. Onlara geri çevrilmesi mümkün olmayan bir azap mutlaka geliyor." dediler.

77 Elçilerimiz melekler, Lût'a geldikleri zaman, Lût onlarla ilgili endişeye kapıldı, telaşlandı, onları korumak için ne yapacağını şaşırdı.

"- Bu gün, zor bir gündür" dedi.

78 Kavmi, izdiham halinde koşarak Lût'un yanına geldi. Bunlar, daha önce o çirkin fiili işleyenlerdi. Lût:

"- Ey kavmim, ümmetim içinde evliliğe hazır dolu genç kızlarım var. Onlarla evlenin. Onlar sizin için helâl, daha temiz. Allah'ın emirlerine muhalefetten, azâbından kendinizi koruyun. Misafirlerimin önünde beni rezil etmeyin. İçinizde, aklı başında, sözü dinlenen bir adam yok mu?" dedi.

79 Onlar:

"- Senin ümmetinin kızlarında bizim gözümüzün olmadığını biliyorsun. Şüphesiz sen bizim ne istediğimizi de biliyorsun." dediler.

80 Lût:

"- Keşke size karşı kullanabileceğim bir gücüm, kendilerine sığınabileceğim güçlü bir aşiretim olsaydı veya muhkem bir kaleye sığınsaydım" dedi.

81 Elçiler, melekler:

"- Ey Lût, biz Rabbinin elçileriyiz. Onlar sana asla dokunamazlar. Sen gecenin bir kısmında ailenle, iman edenlerle yola çıkıp yürü. Karından başka sizden hiçbiri geriye dönmesin. Çünkü onlara gelecek olan azap şüphesiz karına da isabet edecektir. Helâk zamanları bu sabah vaktidir. Sabah yakın değil mi?" dediler.

82 Planımız gerçekleşirken, o ülkenin altını üstüne getirdik. Belirlenmiş cezanın infazı için üzerlerine balçıktan dökülerek pişirilip istif edilmiş taşlar yağdırdık.

83 Bu taşlar Rabbin katında damgalanmıştır. Atılan taşların hiçbiri baskı, zulüm ve işkence yapan, ahlâken çürümüş olan zâlimlerin uzağına düşmemiş, boşa gitmemiştir, tepelerinden de eksik olmayacaktır.

★ 84 Medyen'e de, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere, kardeşleri Şuayb'i peygamber olarak gönderdik. Şuayb:

"- Ey kavmim, Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibâdet edin. Sizin Allah'tan başka tanrınız yoktur. Ölçekleri noksan doldurmayın. Noksan metrelerle ölçmeyin, terazilerde eksik tartmayın. Ben sizi hayır ve bolluk içinde görüyorum. Buna şükretmezseniz sizin adınıza, her şeyi abluka altına alan bir günün azâbından korkuyorum." dedi.

85 "- Ey kavmim, ölçekleri tam doldurun. Ölçmede ve tartıda adâletli olun, sosyal adâleti, sosyal güvenliği temin edip, refah payını artırarak toplumdaki dengeyi sağlayın. İnsanların mallarını eksik teslim etmeyin, değerlerini düşürmeyin, bedellerini eksik ödemeyin, mallarını kötülemeyin, haksız rekabet yapmayın, aldatarak, hile yaparak, fırsat kollayarak, gasp ederek insanların haklarını zayi etmeyin, zayiine sebep olmayın. Ülkede, yeryüzünde bozgunculuk yaparak, karışıklık çıkarmakta ve küfürde ileri gitmeyin." dedi.

86 Eğer mü'minseniz, Allah'ın arınmış nimeti, helâlinden bıraktığı kâr sizin için daha hayırlıdır. Ben sizin üzerinizde zabıta görevi yapamam." dedi.

87 Onlar:

"- Ey Şuayb, atalarımızın taptıklarını terketmemizi veya mallarımızla ilgili Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde dilediğimizi yapmaktan vazgeçmemizi, sana namazın (dinin) mi emrediyor? Çünkü sen ihtiraslarına hâkim, güçlü, temkinli, müsamahakâr, aklı başında bir adamsın." dediler.

88 Şuayb:

"- Ey kavmim, hiç düşündünüz mü, eğer ben Rabbimden gelen apaçık hak bir delile, kitap ve şeriata dayanarak görevimi yapıyorsam, O bana, helâl ticaret-kazanç yolu göstererek tarafından güzel bir rızık vermişse, bunu haram ile şüpheli hale getirmek bana yakışır mı? Ben, sizi men ettiğim şeylerin aksini yapan kimse durumuna düşmek istemem. Ben sadece gücümün yettiği sürece sizi ıslah etmeye çalışacağım. Ancak Allah'ın yardımı ile başaracağım. O'na dayanıp güvendim, işlerimi O'na havale ettim. Sadece O'na sığınır, O'na boyun eğerim." dedi.

89 "- Ey kavmim, sakın bana karşı düşmanlığınız, Nuh kavminin veya Hûd kavminin veya Sâlih kavminin başlarına gelenler gibi, size de bir musibet, bir belâ getirmesin. Lût kavmi de zaman, mekân ve davranışları itibariyle sizden uzak değildir." dedi.

90 "- Günahlarınızdan dolayı Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra isyandan, günah işlemekten vazgeçerek, tevbe edip, ona itaate yönelin. Benim Rabbim çok merhametlidir, sevgisi çok yüksektir."

91 Onlar:

"- Ey Şuayb, söylediklerinden bir çoğunu anlamıyoruz. Seni de içimizde çok zayıf, aciz biri olarak görüyoruz. Eğer itibarlı kabilen, güçlü birkaç akraban olmasaydı, seni taşlayarak öldürürdük. Bizim üstümüzde güçlü, kuvvetli, otoriter biri de değilsin." dediler.

92 Şuayb:

"- Ey kavmim, benim itibarlı kabilem, güçlü birkaç akrabam sizin üzerinizde Allah'tan daha mı müessir, daha mı güçlü, daha mı değerli ki, Allah'ı kulak arkası ederek, unutarak hesaba katmıyorsunuz. Benim Rabbim, işlemeye devam ettiğiniz amelleri, davranışlarınızı ilmiyle kudretiyle abluka altına almıştır." dedi.

93 "- Ey kavmim, terketmediğiniz hayat tarzınızı yaşamaya devam edin, bütün imkânlarınızla elinizden geleni yapın. Ben de bilinçli olarak görevimi, yapmaya devam edeceğim. O rezil rüsvay edecek azâbın, kime geleceğini, yalancının kim olduğunu yakında bilip anlayacaksınız. Siz asıl, davranışlarınızın nasıl bir sonla biteceğine bakın! Ben de sizinle beraber o günü gözlüyorum." dedi.

94 Planımız, azâbımız gerçekleşirken, Şuayb ve onunla birlikte iman edenleri, tarafımızdan bir rahmetle kurtardık. Şiddetli bir gürleme halinde âni bir darbe haksızlık edenlerin, zulmedenlerin işini bitirdi. Sabahleyin yurtlarında dizüstü çöke kaldılar.

95 Sanki o topraklarda, hiç yaşamamışlar, hiç güzel gün görmemiş gibiydiler. Semûd kavminin, Allah'ın rahmetinden, hayattan uzak olduğu gibi, Medyen halkının da O'nun rahmetinden, uzak oluşundan ibret alın.

★ 96 Mûsâ'yı da, âyetlerimizle, mûcizelerimizle, apaçık bir ferman ile, ilâhî bir yetki ile özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere Rasul olarak gönderdik.

97 Firavun'a, devlet büyüklerine ve kodamanlarına gönderdik. Kodamanları da dahil tebaası Firavun'un düzenine tâbi oldu. Halbuki Firavun'un idaresi, aldığı kararlar, hükümet şekli, mâkul, doğru, hayırlı, düzenli, huzurlu değildi, aydınlatıcı, yol gösterici, rehberlik edici bir bir yönetim hiç değildi.

98 Firavun kıyamet günü, kavminin önüne düşecek, dünyadaki bâtıl yönetiminin, hakka isyanının sonucu olarak onları ateşe sürükleyecektir. Ciğerlerini soğutmak, hararetlerini söndürmek için varılan yer ne kötü bir yerdir.

99 Onlar bu dünyada da, Kıyamet gününde de lânete uğratıldılar. Onlara verilen armağan ne kötü bir armağandır.

100 İşte bunlar, insanlığa ders olsun diye sana anlattığımız, helâk olmuş memleketlerin başlarına gelen felâket haberlerinden bazılarıdır. Onlardan ayakta kalanlar var, kalıntıları olanlar, biçilmiş ekine benzeyenler de var.

101 Biz onlara zulmetmedik. Onlar kendilerine yazık ettiler, birbirlerine zulmettiler. Rabbinin planı icra edilirken Allah'ı bırakıp, kulu durumundakilerden, taptıkları, yalvardıkları tanrıları hiçbir şekilde kendilerine fayda sağlamadı. Onların helâk ve hüsranlarını artırmaktan başka bir şeye yaramadı.

102 Baskıyı, zulmü, işkenceyi, isyanı ve küfrü alışkanlık haline getiren, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen bir memleketi cezalandırırken, senin Rabbin işte böyle cezalandırır. Onun cezalandırması çok can yakıcı, çok inletici, çok müthiştir.

103 Bunda, âhiretin, ebedî yurdun azâbından korkanlar için gerçekten ibretler, uyarılar vardır. Hesap günü olması sebebiyle, kıyamet günü bütün insanların toplanacağı bir gündür. Bu, ümmetlerin ve insanların denetlendiği, hesaba çekildiği, delilleri, şâhitleri ortaya konarak, mü'minlere yapılan zulmün hesabının sorulduğu bir gündür.

104 Biz o günü geciktirmeyiz, yalnızca belirlenmiş vaktinin, saatinin dolmasını bekleriz.

105 O gün gelince, Allah'ın izni olmadan hiçbir kimse konuşamaz. O gün, insanların bir kısmı bedbaht, bir kısmı mutludur.

106 Bedbaht olanlar, dünyada işledikleri kötülüklerden dolayı Cehennemdedirler. Onlar orada şiddetli iniltiler ve hırıltılar içindedirler.

107 Rabbinin sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan hal, daha ağır cezalar müstesna, gökler ve yer daim olup durdukça, o ateşte ebedî kalacaklar. Rabbin her an iradesinin tecellisini hakkıyla icra gücüne sahiptir.

108 Mutlu olanlarsa, Allah'a kulluk ve ibadetleri, iyilikleri dolayısıyla Cennettedirler. Rabbinin sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan hal, daha büyük mükâfatlar müstesna, gökler ve yer daim olup durdukça, orada ebedî yaşayacaklar. Bu, ardı arkası kesilmeyen bir lütuf, bir ihsandır.

[109] Onların tapmaya devam ettikleri şeylerin bâtıl olduğundan şüphen olmasın. Onlar, daha önce atalarının taptığına benzer şeylere tapıyorlar. Biz onların, hakettikleri cezalarını kendilerine eksiksiz uygulayacağız.

★ [110] Andolsun biz Mûsâ'ya kutsal kitabı verdik. Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, Mûsâ'ya ve Tevrat'a itibar etmedikleri için, Tevrat'ta da ihtilâfa düşüldü. Eğer Rabbin tarafından daha önce konulmuş bir kural olmasaydı, onların aralarında yargı gerçekleştirilmiş, icraat yapılmış, işleri bitirilmişti. Onlar, bundan, Kur-an'dan da derin bir şüphe içindedirler.

[111] Şüphesiz Rabbin, onların her birinin amellerinin karşılığını, onlara tam olarak verecektir. Rabbin, onların işlemeye devam ettiği gizli-açık bütün amellerinden haberdardır.

[112] O halde, tevbe ederek seninle beraber olanlarla, günah işlemekten, isyandan vazgeçerek Allah'a itaate yönelenlerle birlikte emrolunduğun gibi ilâhî emirleri doğru uygulayarak itaatte daim ol.

Aşırı da gitmeyin, azmayın. O sizin işlediğiniz amelleri biliyor, görüyor.

[113] Baskı, zulüm ve işkenceyle temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyenlere, haksızlık edenlere yakınlık, eğilim göstermeyin, onların fiillerine iştirak etmeyin, yardımcı olmayın, desteklemeyin ki, size ateş dokunmasın. Sizin Allah'ın dışında kulları durumundakilerden koruyucunuz, emirlerine itaat edeceğiniz otorite yoktur. Değilse Allah'ın yardımına nâil olamazsınız.

[114] Gündüzün iki ucunda, gecenin de ilk saatlerinde namazları âdâbına riâyet ederek, aksatmadan kıl. İyilikler, namazlar, câmiler, müesseseler, kötülükleri, günahları, başıbozukluğu yok eder. Bu Kur-an, düşünebilenler için, kulağına söz girecek kimseler için büyük bir öğüttür.

[115] Sabrederek mücadeleye devam et. Allah, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderlerin, idarecilerin, müslümanların mükâfatını zâyi etmez.

[116] Sizden önceki asırlarda yaşayan nesiller içinden, akıllı, ileri görüşlü, dindar fazilet sahipleri, yeryüzünde insanları bozgunculuktan, yozlaşmaktan vazgeçirmeye çalışsalardı, ne iyi olurdu. Ancak, onların içinden kurtardığımız pek az kimse bunu yaptı. İsyan ile, inkâr ile, baskı zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, haksızlık eden zâlimler ise, kendilerine verilen servetin, eğlencenin, şımartıldıkları refahın peşine düştüler. Onlar zaten İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsi, suçlu, günahkâr idiler.

[117] İdarecileri, halkı iyi ve ıslah iken, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzelterek, geliştirerek yaşarlarken, senin Rabbin zulm ile bir memleketi helâk edecek değildir.

[118] Eğer Rabbinin sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, insanları aynı inanç ve düşünceyi paylaşan bir tek millet yapardı. Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahip oldukları, sana ve Kur'ân'a itibar etmedikleri için hâlâ farklı düşünmeye ve ihtilâfa devam ediyorlar.

[119] Ancak Rabbinin rahmetiyle muamele yaptığı kimseler ihtilâfa düşmediler. Allah, hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, sana ve Kur'ân'a itibar edip, ilâhî lütfa nail olmaları için onları yarattı. Rabbinin:

"- Andolsun ki, Cehennem'i cinler ve insanlarla tamamen dolduracağım" hükmü böylece gerekçeli olarak kesinleşti.

[120] Rasullerin karşılaştıkları sıkıntılı durumlardan bazılarını, senin aklını, kalbini peygamberlik görevini ifaya, eziyetlere tahammüle hazır hale getirecek, ihtiyatını ve cesaretini artıracak olanların hepsini sana kıssalarıyla anlatıyoruz. Bu sûrede sana doğru bilgiler anlatılıyor, mü'minlere de bir öğüt, bir uyarı, bir hatırlatma yapılıyor.

[121] İman etmeyecek olanlara:

"- Terketmediğiniz hayat tarzınızı yaşamaya devam edin. Bütün imkânlarınızla elinizden geleni yapın. Biz de bilinçli olarak görevimizi yapmaya devam edeceğiz." de.

[122] "- Davranışlarınızın âkıbetini bekleyin, biz de ilâhî tecellinin gerçekleşeceği günü bekleyeceğiz" de.

[123] Göklerdeki ve yerdeki bilinmeyen güçlerin ve imkânların tasarrufu yalnızca Allah'a aittir. Bütün planların icra edilerek sonuçlandırıldığı, bütün icraatların, amellerin hesabının sorulduğu tek merci Allah'tır. O halde O'nu ilâh tanı, candan müslümanlar olarak O'na teslim ol, saygıyla O'na kulluk ve ibadet et, O'nun şeriatına bağlan, O'na boyun eğ, işlerini O'na havale et. Rabbin işlediğiniz amellerden gafil, habersiz değildir, Buna göre sizi mükâfatlandırıp cezalandıracaktır.

12. YÛSUF SÛRESİ

111 âyettir.
1, 3 ve 7. âyetler Medine'de,
diğerleri Peygamberliğin 10-13. yıllarında
Mekke'de nâzil olmuştur.
Yûsuf Peygamber'in hayatından bahseder.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Elif. Lâm. Râ. Bunlar, Allah, insan, kâinat ilişkilerini ve ilâhî düzeni açıklayan, açık seçik kitabın, Kur'ân'ın âyetleridir.

[2] Biz bu kitabı, Kur'ân'ı, bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren, açık, edebî, Arapça, okunan bir metin halinde indirdik. Umulur ki, aklınızı kullanıp anlar, faydalanırsınız.

[3] Sana, bu Kur'ân'ı vahyetmekle, geçmiş milletlerin kıssalarını, kıssaların en güzelini biz anlatmış oluyoruz. Daha önce bunlardan senin haberin yoktu.

[4] Hani Yûsuf babası Yakub'a:

"- Babacığım, ben rüyamda, on bir yıldızla güneşi ve ayı gördüm. Onları, bana saygılarından secde ederlerken gördüm." demişti.

****

[5] Babası:

"- Oğulcuğum, rüyanı kardeşlerine anlatma. Sonra sana, kötülük yapmak için sinsi planlar hazırlarlar. Şeytan insanın açıkça düşmanıdır." dedi.

[6] "- Demek ki, Rabbin seni seçecek, sana, meselelerin, olayların tahlilini, ilmî esaslara dayalı yorumunu, doğacak sonuçları hesap edebilmeyi, akıl yürütmeyi, rüyaların tâbirini öğretecek; daha önce, iki atan İbrâhim ve İshak'a nimetini, peygamberliği ve devletini tamamladığı gibi, sana ve Yâkup soyuna da nimetini peygamberliği ve devletini tamamlayacaktır. Rabbin her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır." dedi.

★ [7] Andolsun ki, Yûsuf ve kardeşlerinin kıssalarında, soranlara, hakikati arayanlara, ibret almak isteyenlere Allah'ın kudretini, hikmet sahibi olduğunu, kullarına lütfunu gösteren birçok ibretler vardır.

[8] Hani kardeşleri:

"- Yûsuf ve kardeşi Bünyamin babamızın iki sevgili oğulları. Bizden ilerdeler. Bizse güçlü ve tutkun bir cemaatiz. Babamızsa açık bir yanılgı içinde." dediler.

[9] "- Yûsuf'u öldürün veya onu uzak bir yere atın ki, babanızın teveccühü, sevgisi yalnız size kalsın. Bundan sonra da, tevbe ederek, dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi müslüman, sâlih kimseler olursunuz." dediler.

[10] İçlerinden sözü dinlenen biri:

"- Yûsuf'u öldürmeyin, eğer mutlaka ona bir şey yapacaksanız, onu suyu çekilmek üzere olan bir kuyuya atın da, geçen kervanlardan biri onu alıp götürsün" dedi.

[11] Oğulları :

"- Ey babamız, neden, Yûsuf'la ilgili bize güvenmiyorsun? Oysa ki, biz ona iyi davranıyor, onun iyiliğini istiyoruz." dediler.

[12] "- Yarın onu bizimle gönder. Gezsin, bol bol yesin, içsin, oynasın. Kesinlikle biz onu koruyacak güce sahibiz." dediler.

[13] Babaları:

"- Onu götürmeniz beni üzer. Korkarım ki onu bir kurt yer de, sizin haberiniz olmaz." dedi.

[14] Kardeşleri:

"- Biz güçlü ve tutkun bir cemaatken, eğer onu kurt yerse, o zaman biz, gerçekten âciz, zavallı kimseler sayılırız" dediler.

15 Onu götürüp, suyu çekilmek üzere olan bir kuyuya atmaya birlikte karar verdikleri zaman biz Yûsuf'a:

"- Andolsun ki, sen onların bu planlarını, onlar farkında değillerken, kendilerine haber vereceksin" diye vahyettik.

16 Akşamleyin ağlayarak babalarına geldiler.

17 "- Ey babamız, biz yarış yaparken uzaklaştık. Yûsuf'u eşyalarımızın yanında bırakmıştık. Onu kurt yemiş. Biz doğru söylesek bile sen bize itimat etmeyeceksin." dediler.

18 Üzerinde yalancıktan bir kan lekesiyle gömleğini getirdiler. Yakup:

"- Hayır, size inanmıyorum. Nefisleriniz sizi aldatarak kötü bir plan yapmaya sürükledi. Artık bana, güzelce sabretmek, metanetli olmak düşüyor. Bu yakıştırmalarınıza karşı, yardımına sığınılacak olan yalnız Allah'tır." dedi.

19 Bir kervan gelmiş, sucularını, kuyuya su almaya göndermişlerdi. Su kovasını dibe saldığında, Yûsuf'u görünce:

"- Hey, müjde! İşte bir erkek çocuk!" dedi. Onu ticaret malı olarak gizleyip korudular. Allah onların ne yapacaklarını biliyordu.

20 Onu düşük bir fiyatla, birkaç dirheme sattılar. Onlar da Yûsuf'u önemsemeyenlerdendi.

★ 21 Onu satın alan Mısırlı, eşine:

"- Onu konağa yerleştir, izzet ikramda bulun, güzel ağırla. Umulur ki bize faydası olur. Ve onu kendimize oğul ediniriz." dedi. Böylece o ülkede, Yûsuf'a makam, mevki, güç ve itibar hazırladık. Ona, meselelerin, olayların tahlilini, ilmî esaslara dayalı yorumunu, doğacak sonuçları hesap edebilmeyi, akıl yürütmeyi, rüyaların tâbirini öğrettik. Allah'ın, planını icra etmeye gücü kudreti yeter. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler.

22 O erginlik çağına, güçlü çağına gelince, ona hükümranlık, yargı ve icra yetkisi, şeriat ve ilim verdik. İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderleri, idarecileri, mü'minleri, işte biz böyle mükâfatlandırırız.

23 Evinde bulunduğu kadın, Yûsuf'a yakınlık gösterip hile yaparak sahip olmaya kalkıştı. Kapıları iyice kapattı:

"- Haydi gel!" dedi. Yûsuf:

"- Allah korusun, kocanız benim velinimetimdir, bana güzel baktı, yer yurt ihsan etti. Unutma ki, iyiliğe kötülükle mukabele eden zâlimler iflah olmaz, ebedî nimetlerle mutluluğa eremez" dedi.

24 Andolsun ki, hanım, ona karşı gerçekten arzu doluydu. Rabbinin ikazını, emir ve hükümlerini, koyduğu ahlâkî kuralları düşünmemiş olsaydı, Yûsuf da ona meyletmiş gitmişti. Biz kötülük ve zinayı, gayri meşrû ilişkileri ondan uzaklaştırmak için böyle hatırlatmalarda bulunduk. O bizim samimi, ihlâslı davranışlarda bulunan kullarımızdan biri idi.

25 İkisi de kapıya doğru koştular. Kadın asılıp Yûsuf'un gömleğini arkadan yırtmıştı. Kapıda kadının kocasıyla karşı karşıya geldiler. Kadın:

"- Senin ailene kötülük etmek isteyenin cezası, ancak zindana atılmak ve can yakıcı, inletici müthiş bir işkencedir" dedi.

26 Yûsuf:

"- O, bana sahip olmaya kalkıştı" dedi. Hanımın akrabalarından, meseleye çözüm getirebilecek ileri gelen tecrübeli birisi:

"- Eğer Yûsuf'un gömleği önden yırtılmışsa kadın doğru söylüyor. Yûsuf yalancılardandır." diye fikrini beyan etti.

27 "- Şayet Yûsuf'un gömleği arkadan yırtılmışsa, kadın yalan söylüyor. Yûsuf doğru söyleyenlerdendir." diye devam etti.

28 Vezir, Yûsuf'un gömleğinin arkadan yırtıldığını görünce:

"- Bu, siz kadınların kurduğu tuzaklardan. Sizin ağınız büyüktür." dedi.

29 Kadının akrabası:

"- Ey Yûsuf, sen bu konuyu hiçbir yerde açma. Sen de (ey Züleyha) günahından dolayı af dile. Sen hata edenlerden, günahkârlardansın." dedi.

★ 30 Şehirdeki kadınlar fikir birliği etmişçesine:

"- Şu devletlü vezirin karısı, genç kölesine, sık sık yakınlık gösterip hile yaparak sahip olmaya kalkışıyormuş. Yûsuf'un sevdası onun yüreğini yakıp kavuruyormuş. Kadını açıkça yoldan çıkmış biri olarak görüyoruz." dediler.

[31] Kadın, onların gizliden gizliye dedikodu yaydıklarını duyunca, onları davet etmek için adamlar gönderdi. Onlara rahat koltuklar, meyva dolu siniler hazırlamıştı. Onların her birine birer bıçak verdi. Yûsuf'a da:

"- Çık şunların karşılarına" dedi. Onu gördüklerinde, gözlerinde çok büyüttüler. Şaşkınlıktan ellerini kestiler.

"- Hâşâ, Allah için, bu bir beşer değil, bu ancak, üstün bir melek" dediler.

[32] Devletlü vezirin karısı:

"- İşte bu gördüğünüz, kendisine ilgi duyduğum, beni kınadığınız şahıs. Ben ona yakınlık göstererek hile ile sahip olmaya kalkıştım. O namuslu davrandı, kendisini korudu. Yemin ederim ki, emirlerimi yerine getirmezse, kesinlikle zindana atılacak ve sürünenlerden olacaktır." dedi.

[33] Yûsuf:

"- Rabbim, zindan bana, bunların beni davet ettiklerinden daha hayırlı. Eğer sen, bu kadınların bana karşı sinsice hazırladıkları planlarını bozmazsan, ben de onlara kapılırım, ihtiraslı tutarsız, muhakemesiz, cahilce davranışlarda bulunanlardan olurum." dedi.

[34] Rabbi onun duasını kabul edip yerine getirdi. Onların Yûsuf'a karşı hazırladıkları sinsi planlarını da bozdu. Çünkü O, her şeyi işitir, her şeyi bilir.

[35] Bu kadar delili gördükten sonra yine de, vezir ve yakınlarında, dedikoduların unutulacağı kadar bir süre, onu zindana atma düşüncesi ağır bastı.

★ [36] Yûsuf ile birlikte iki genç daha hapse girmişti. Birisi:

"- Rüyamda kendimi üzüm sıkarken gördüm." dedi. Öteki de:

"- Ben de başımda somun ekmek taşıdığımı, kuşların da ondan yediğini gördüm. Bize bunun yorumunu bildir. Biz seni iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar yapan idarecilerden, rüyaların yorumunu iyi bilenlerden biri olarak görüyoruz." dedi.

[37] Yûsuf:

"- Size yiyecek olarak verilecek bir yemek gelmeden önce, rüyaların tâbirini size bildireceğim. Meselelerin ve olayların tahlili, ilmî yorumu, akıl yürütme, rüyaların tâbiri, Rabbimin vahiy ve ilham ile bana öğrettiği ilimlerdendir. Ben Allah'a iman etmeyecek olan bir kavmin dininden, hayat tarzından uzaklaştım. Onlar özellikle âhireti, ebedî yurdu inkâr ediyorlardı." dedi.

38 "- Atalarım, İbrâhim, İshak ve Yâkub'un dinine, sünnetine, İslâm dinine tâbi oldum. Bizim, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamız yakışmaz, bu mümkün değildir. Bu bize ve bütün insanlara Allah'ın bir lütfudur. Fakat insanların çoğu lütfun kıymetini bilmiyor, şükretmiyorlar." dedi.

39 "- Ey benim, zindan arkadaşlarım, helâller ve haramlar koyan itaati zaruri, ayrı ayrı birçok otorite mi daha hayırlı, yoksa gücüne karşı konulmayan, her şeye hâkim olan bir tek Allah mı?" dedi.

40 "- Sizin Allah'ı bırakıp, kulu durumundakilerden taptıklarınız, sizin ve atalarınızın uydurduğu boş isimlerden ibaret. Bu konuda, Allah size bir ferman indirmiş de değildir. Hükümranlık, yasama, yargı ve icra ancak Allah'a aittir. O size, kendisinden başkasını ilâh tanımamanızı, candan bağlanarak teslim olmamanızı, başkasına kulluk ve ibadet etmemenizi, yalnızca kendi şeriatına bağlanmamızı, kendisine boyun eğmemizi emretti. İşte doğru ve insanlığı, insanî değerleri ayakta tutan din, medeniyet, zamanla değişmeyen tabii hukuk kurallarını içeren şeriat, düzen budur. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler." dedi.

41 "- Ey benim zindan arkadaşlarım, biriniz efendisine yine üzüm suyu sunacak. Diğeri de asılacak, kuşlar başını didikleyerek yiyecek. Yorumunu sorduğunuz konular da böylece halloldu." dedi.

42 Yûsuf, zindandan kurtulacağına inandığı iki gençten birine:

"- Efendinin yanında benden bahset" dedi. Fakat şeytan, efendisinin yanında, Yûsuf'tan söz etmeyi ona unutturdu. Bu yüzden Yûsuf birkaç yıl daha zindanda kaldı.

★ 43 Kral:

"- Ben rüyamda, yedi arık ineğin yediği yedi semiz inek gördüm. Yedi yeşil başakla yedi kuru başak gördüm. Ey devlet büyükleri, âlimler, siz, eğer rüya tâbir edebiliyorsanız, benim bu rüyamın tâbirini bana bildirin." dedi.

44 İleri gelenler:

"- Bunlar karmakarışık düşler. Biz böyle karmakarışık düşlerin yorumunu bilmiyoruz." dediler.

45 Zindandan kurtulmuş olan genç, bir müddet sonra Yûsuf'u hatırlayarak:

"- Ben size o rüyanın tâbirini haber veririm. Yeter ki benim zindana girmeme müsaade edin." dedi.

46 "- Ey Yûsuf, ey doğruluk sembolü! Yedi arık ineğin yediği, yedi semiz inek ve yedi yeşil başakla yedi kuru başak konusunda bize yorumunu söyle. Ümit ederim ki, insanlara isabetli yorumlarla dönerim. Umulur ki, onlar da doğruyu öğrenirler." dedi.

47 Yûsuf:

"- Yedi sene eskisi gibi ekin ekeceksiniz. Biçtiğiniz ekinleri başağında bırakınız. Ancak yiyeceğiniz kadarının tanelerini alınız." dedi.

48 "- Sonra bunun arkasından yedi kurak sene gelecek, kıtlık yılı olacak. Saklayacağınız bir miktar tohumluk hariç, önceki biriktirdiklerinizi yiyip bitireceksiniz." dedi.

49 "- Sonra, bu yılların arkasından yağışlı seneler gelecek. Halk o yıllarda sıkıntıdan kurtulacak, hayvanları sağacaklar, meyva suları sıkacaklar, yağlı bitkilerden yağ çıkaracaklar." dedi.

★ 50 Kral:

"- Yûsuf'u bana getirin." dedi. Kralın habercisi yanına gelince Yûsuf:

"- Efendine geri dön, ona, ellerini kesen kadınların zoru ne imiş, bir sor. Benim Rabbim onların sinsice hazırladıkları kötülük tuzaklarını çok iyi bilir." dedi.

51 Kral, kadınlara:

"- Yakınlık gösterip Yûsuf'a sahip olmayı arzuladığınızda sizi buna iten sebep ne idi? Onda size karşı bir meyil mi gördünüz?" dedi. Kadınlar:

"- Hâşâ, Allah için, biz onun aleyhine olacak bir kötülüğünü bilmiyoruz" dediler. Devletlü vezirin karısı ise:

"- Şimdi hak ve hakikat olduğu gibi ortaya çıktı. Ben yakınlık gösterip hile yaparak ona sahip olmaya kalkıştım. O kesinlikle doğru söyleyenlerdendi." dedi.

52 Dürüstlüğü sabit olduktan sonra Yûsuf:

"- Bunu sormam, Devletlü vezirin yokluğunda, ona hıyanet etmediğimi, Allah'ın hainlerin sinsi planlarını başarıya ulaştırmayacağını onun bilmesi içindi." dedi.

****

53 "- Bununla beraber ben nefsimi, kendimi temize çıkaramam. Çünkü nefis ısrarla kötülüğü emreder, kötülükte rehberlik eder. Ancak Rabbimin rahmetiyle muamele ettiği, koruduğu konularda, insan nefsin elinden kurtulabilir. Rabbim çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir."

54 Kral:

"- Yûsuf'u bana getirin, onu kendime özel danışman yapayım" dedi. Onunla konuşunca:

"- Bugün, sen, yanımızda yüksek makam sahibi, itibarlı ve güvenilir birisin" dedi.

55 Yûsuf da, Kral'a:

"- Beni, ülkenin hazinelerinin, depolarının, yeraltı ve yerüstü kaynaklarının tasarrufunun, devletin başına getir. Ben iyi korurum. Bunların dağıtım, kayıt ve koruma işlerini iyi bilirim." dedi.

56 Böylece Yûsuf'a, dilediği yerinde ikamet etmek, dilediği gibi hareket etmek üzere, ülke içinde yetki, güç, itibar ve iktidar verdik. Biz rahmetimizi, sünnetimize, düzenimizin yasalarına uygun olarak, irademizin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere nasip ederiz. İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan önderlerin, idarecilerin ve mü'minlerin mükâfatını zâyi etmeyiz.

57 İman edip, Allah'a sığınanlar, emirlerine yapışmaya, günahlardan arınıp, azaptan korunmaya, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranmaya, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olmaya devam edenler için âhiret, ebedî yurt mükâfatı daha hayırlıdır.

★ 58 Bir gün, Yûsuf'un kardeşleri çıkageldiler. Onun huzuruna girdiler. Yûsuf onları görür görmez tanıdı. Oysa onlar, Yûsuf'u tanıyamamışlardı.

59 Onlara vereceğini verip, yüklerini, denklerini hazırlayınca:

"- Bababir kardeşinizi de buraya, bana getirin. Benim ölçeği tam doldurduğumu görmüyor musunuz? Ben misafirperverlerin en iyisiyim." dedi.

60 "- Siz eğer onu bana getirmezseniz, bundan sonra, benim hazinelerimden size bir ölçek zahire bile yok. Bana da yaklaşmayın" dedi.

61 Kardeşleri:

"- Onu getirmek için babasını iknaya çalışacağız. Herhalde de, bunu başaracağız." dediler.

62 Yûsuf, genç hizmetkârlarına, adamlarına:

"- Verdikleri altın ve gümüş paraları, bedel olarak getirdiklerini geri verin, yüklerinin içine koyun. Ailelerine döndüklerinde, bunun farkına varırlar da, belki daha istekli geri gelirler." diye tenbih etti.

63 Babalarının yanına vardıklarında:

"- Ey babamız, erzak almak bize yasaklandı. Kardeşimiz Bünyamin'i bizimle beraber gönder de, biz de ölçekler dolusu erzak alalım. Biz onu mutlaka koruruz." dediler.

64 Babaları:

"- Benim, onu size emanet etmem mümkün mü? Ya daha önce, size emanet ettiğimde kardeşinin başına gelen şeylere benzer şeyler başına gelirse? Allah en hayırlı koruyucudur. O merhamet edenlerin en merhametlisidir." dedi.

65 Yüklerini, denklerini çözüp açtıklarında ödedikleri paraların, geri verildiğini gördüler.

"- Ey babamız, daha ne istiyoruz. İşte sermayemiz bize geri verilmiş. Onunla ailemize yine yiyecek getiririz. Kardeşimizi koruruz. Bir deve yükü de fazla alırız. Zaten bu sefer çok az bir zahire aldık." dediler.

66 Babaları:

"- Hepiniz kuşatılıp, çaresiz kalmadıkça, onu mutlaka bana getireceğinize dair Allah adına bir söz, bir yemin vermedikçe, onu asla sizinle göndermem" dedi. Onlar da, Allah'a and içerek babalarına söz verince, babaları:

"- Bu söylediklerimizi denetleyen, kaydeden, hesabını soracak, şâhitlik edecek olan Allah'tır" dedi.

67 Onlara:

"- Oğullarım, şehre hepiniz bir kapıdan girmeyin. Ayrı ayrı kapılardan girin. Size Allah'tan gelecek hiçbir şeyi engelleyemem. Hükümranlık ve icraat yalnız Allah'a aittir. O'na dayanıp güvendim, işlerimi O'na havale ettim. Bütün tevekkül sahipleri O'na, sadece O'na dayanıp güvensinler." dedi.

68 Babalarının kendilerine emrettiği yerlerden şehre girdiklerinde, bu tedbir Allah'tan gelecek hiçbir şeyi engelleyemezdi. Sadece Yâkup içindeki bir dileği açığa vurmuş oldu. Şüphesiz o ilim sahibiydi. Çünkü ona ilmi biz öğretmiştik. Fakat insanların çoğu bilmez.

★ 69 Yûsuf'un huzuruna girdiklerinde ötekilerin dalgınlıklarından istifade kardeşini kucakladı. Ve gizlice:

"- Ben senin kardeşinim. Onların yapmaya devam ettikleri şeylere üzülme." dedi.

70 Yûsuf, onların yüklerini, denklerini hazırlarken altın su tasını kardeşinin yükünün içine koydu. Sonra bir tellal.

"- Hey kervancılar, siz hırsızsınız" diye bağırdı.

71 Yûsuf'un kardeşleri onlara dönerek:

"- Ne kaybettiniz de arıyorsunuz?" dediler.

72 Onlar:

"- Kaybettiğimiz kralın altın su tasını arıyoruz. Onu getirene bir deve yükü bahşiş var." dediler, içlerinden biri:

"- Buna ben de kefilim" dedi.

73 Yûsuf'un kardeşleri:

"- Allah'a andolsun ki, bizim ülkede, yeryüzünde fesat çıkarmak için gelmediğimizi siz de biliyorsunuz. Biz hırsız da değiliz." dediler.

74 Yûsuf'un adamları:

"- Peki yalanınız ortaya çıkarsa, cezası nedir?" dediler.

75 Onlar:

"- Onun cezası, su tası kimin yükünde bulunursa yükünde bulunan şahısı alıkoymak, ona el koymaktır. Biz, zâlimlere işte böyle ceza veririz." dediler.

76 Bunun üzerine Yûsuf, kardeşinin yükünden önce, ötekilerin yüklerini aramaya başladı. Sonra da tası kardeşinin yükünden çıkarttı. İşte biz Yûsuf'a böyle taktik uygulattık. Yoksa, kralın mevzuatına, kanunlarına göre kardeşini alıkoyamayacaktı. Ancak Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olduğu takdirde, diyecek yoktur. Biz, sünnetimize, düzenimizin yasalarına uygun olarak, irademizin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kullarımızdan bazılarının ilim ve hikmetteki derecelerini yükseltiriz. Her ilim sahibinin üstünde daha iyi bilen biri, Allah vardır.

77 Kardeşleri:

"- Eğer o çalmışsa, çok görülmez, daha önce onun kardeşi Yûsuf da çalmıştı" dediler. O vakit Yûsuf bunu içine attı. Onlara hiç belli etmeden:

"- Siz daha kötü durumdasınız. Allah anlattıklarınızı, yakıştırdıklarınızı çok iyi bilir." dedi.

78 Kardeşleri:

"- Ey Devletlü vezirim, onun çok yaşlı bir babası var. Onun yerine bizden birini alıkoy. Biz seni iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan idarecilerden ve mü'minlerden biri olarak görüyoruz." dediler.

79 Yûsuf:

"- Eşyamızı yanında bulduğumuz şahıstan başkasına elkoymaktan Allah'a sığınırız. O takdirde biz gerçekten zâlimlerden oluruz." dedi.

★ 80 Kardeşlerini kurtarmaktan ümitlerini kesince, gizli görüşmek üzere bir kenara çekildiler. Büyükleri:

"- Babanızın sizden Allah adına söz aldığını, daha önce de Yûsuf'la ilgili verdiğiniz söze hıyanet ederek, yalancıktan bir mazeret icat ettiğinizi bilmiyor musunuz? Babam, bana izin verinceye veya benimle ilgili Allah'ın hükmü gelinceye kadar, bu ülkeden asla ayrılmayacağım. O hâkimlerin en âdili, en hayırlı icraat yapanıdır." dedi.

81 "- Babanıza dönün ve ey babamız, oğlun hırsızlık yaptı. Biz, çaldığını görmedik. Ancak, altın tasın yükünden çıkarıldığına şahidiz, gözümüzün önünde olmayan bir şeyden dolayı onu koruyamazdık, deyin."

82 "- İstersen, içinde bulunduğumuz şehire, Mısır halkına sor. Aralarında geldiğimiz kafileye de sor. Biz gerçekten doğru söylüyoruz, deyin."

83 Babaları:

"- Söyledikleriniz kabul edilecek şeyler değil, nefisleriniz sizi aldatarak kötü bir plan yapmaya sürükledi. Artık bana düşen, güzelce sabretmek, metanetli olmaktır. Umulur ki, Allah onların hepsini bana geri getirir. Her şeyi bilen hikmet sahibi ve hükümran olan yalnız O'dur." dedi.

84 Onlardan uzaklaştı.

"- Ah! Yûsuf'un üzüntüsü yüreğimi yakıyor!" diye sızlandı. Kederini içine atması yüzünden gözlerine boz indi.

85 Oğulları:

"- Allah'a andolsun ki, sen hâlâ Yûsuf'u sayıklayıp duruyorsun. Sonunda ya üzüntüden yatağa düşeceksin, yahut da eriyip tükeneceksin." dediler.

86 "- Ben gamımı, kederimi sadece Allah'a arzediyorum, şikayet arzedilecek merci olarak sadece Allah'ı tanıyorum. Ben sizin bilemiyeceğiniz şeyleri, Allah tarafından gelen vahy ile biliyorum." dedi.

87 "- Oğullarım, gidin, Yûsuf'u ve kardeşini iyi araştırın. Allah'ın hayat bahşeden rahmetinden ümit kesmeyin. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir bir kavimden başkası Allah'ın hayat bahşeden rahmetinden ümit kesmez." dedi.

88 Sonra tekrar Mısır'a gidip, Yûsuf'un huzuruna girince:

"- Ey Devletlü vezirim, biz ve ailemiz felâketler, sıkıntılar içinde, ekonomik dar boğazda, kıtlık içindeyiz. Pek az bir sermaye ile geldik. Bize dolu dolu ölçeklerle ver; ayrıca bize, zekâtına, sadakana sayarak bağışta bulun. Allah, imanda sadakatlerinin ve kemallerinin ifadesi olan sadaka, zekât verenleri, bağışta bulunanları mükâfatlandırır." dediler.

89 Yûsuf:

"- Bilgi ve muhakemeden yoksunluğunuz, ihtirasınız, cahilliğiniz yüzünden Yûsuf'a ve kardeşine yaptıklarınızı biliyor musunuz?" dedi.

90 Onlar:

"- Yoksa sen, gerçekten Yûsuf musun?" dediler.

"- Ben Yûsuf'um. Bu da kardeşim. Birbirimize kavuşmayı Allah bize lütfetti. Çünkü kim Allah'a sığınır, emirlerine yapışır, günahlardan arınıp, azaptan korunur, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olur ve sabrederek mücadeleye devam ederse, Allah iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idarecilerin ve müslümanların mükâfatını zâyi etmez." dedi.

91 Onlar:

"- Allah'a yemin olsun ki, Allah seni bize üstün kıldı. Biz hata ettik, günahkârız, kusurluyuz." dediler.

92 Yûsuf:

"- Bu gün, kınanıp, azarlanmayacaksınız. Sizi Allah bağışlasın. O, merhametlilerin en merhametlisidir." dedi.

93 "- Benim şu gömleğimi götürün, babamın yüzüne koyun, gözü açılır, görür. Bütün ailenizi buraya, bana getirin." dedi.

★ 94 Kafile Mısır'dan ayrılınca, babaları:

"- Eğer, bana bunamış demezseniz, ben Yusuf'un kokusunu aldığımı söyleyeceğim" dedi.

95 Yanındakiler:

"- Allah'a yemin olsun ki, gene sen eski yanılgıların içindesin" dediler.

96 Müjdeci gelip, gömleği Yâkup'un yüzüne koyduğu zaman sevinçten gözleri sağlığına kavuşarak görmeye başladı.

"- Ben size söylememiş miydim, sizin bilemeyeceğiniz şeyleri Allah'tan gelen vahiylerle ben biliyorum" dedi.

97 Oğulları:

"- Ey babamız, bizim günahlarımızın bağışlanmasını dile. Çünkü biz gerçekten günahkâr idik." dediler.

98 Yâkub:

"- Duanın makbul olduğu (cuma gecesi) seher vaktinde, sizin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim. En çok bağışlayan ve en çok merhametli olan yalnız O'dur." dedi.

99 Yûsuf'un yanına girdikleri zaman Yusuf anasını babasını kucakladı.

"- Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa, güven içinde Mısır'a girin" dedi.

100 Anasını, babasını yüksek bir taht üzerine oturttu. Hepsi birden saygılarından, sübhânallah diyerek Yûsuf için secdeye kapandılar. Yûsuf:

"- Babacığım, bu daha önceki rüyamın yorumudur. Rabbim onu gerçekleştirdi. Bana ihsanda bulundu. Beni zindandan çıkardı. Şeytan, şeytanî güçler benimle kardeşlerimin arasına fitne sokarak bozduktan sonra sizi, sıkıntılı zor bir hayattan, çölden kurtararak getirtti. Rabbimin kulları için, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan şeyleri yapmasına akıl sır ermez. İlim, hikmet sahibi ve hükümran olan yalnızca O'dur.

101 "- Rabbim, bana devletten saltanattan payımı verdin. Bana, meselelerin, olayların tahlilini, ilmî esaslara dayalı yorumunu, doğacak sonuçları hesap edebilmeyi, akıl yürütmeyi, rüyaların tâbirini öğrettin. Ey gökleri ve yeri yaratan! Sen dünyada da âhirette, ebedi yurtta da benim velimsin, işlerimi havale ettiğim hâmimsin, emrinde olduğum otoritesin. İslâm'ı yaşayan müslüman olarak benim ruhumu al. Beni dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi mü'minler, sâlihler, peygamberler zümresine kat."

102 İşte bu, Yûsuf kıssası, insanlığa ders olsun diye anlatılan, bilmediğiniz tarihin, gayb âleminin ibret verici haberlerindendir. Onu sana vahyediyoruz. Onlar sinsice hile planları yaparak, birlikte planlarına karar verdikleri zaman, sen onların yanında değildin.

103 Sen ne kadar üstüne düşsen de, insanların çoğu iman edecek değildir.

104 Halbuki sen, onlardan bunun için bir ücret de istemiyorsun. Okunması ibadet olan Kur'an, âlemler, insanlar ve cinler için ancak bir öğüttür, bir ikazdır. Bir şereftir, bir övünç kaynağıdır.

★ 105 Bununla beraber, göklerde ve yerde Allah'ın varlığını, birliğini, kudretini gösteren ne kadar işaret, delil var ki, onlarla yüzyüze gelirler de, gene de ilgilenmezler.

106 İnsanların çoğu, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşarak gizli şirke düşüp başkalarını da otorite kabul ettikleri bir düzen içinde Allah'a sözde iman ediyorlar.

107 Onların, Allah'ın azâbından kendilerini saracak bir felâketin gelmesinden veya farkında olmadan, ansızın kıyametin kopacağı an ile karşı karşıya kalmalarından bir endişeleri yok mu, bundan emin midirler?

108 Rasûlüm:

"- İşte bu benim yolumdur, İslamî hayat tarzıdır. Ben, önümü görerek bilinçli bir şekilde Allah'a davet ediyorum. Ben ve bana, benim sünnetime tâbi olanlar, kesinlikle emin ve aydınlık bir yol üzerindeyiz. Allah'ı tesbih ve tenzih ederim, ben ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşanlardan, gizli şirke düşüp başka otoriteler de kabul edenlerden değilim." de.

109 Senden önce özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdiğimiz peygamberler de, yerleşik toplum hayatı yaşayan insanlar arasından, kendilerine vahiy verdiğimiz liyâkatli ve güvenilir erkeklerden başkası değillerdi. Kâfirler, yeryüzünde hiç gezmediler mi ki, kendilerinden öncekilerin sonunun nasıl olduğunu görsünler, incelesinler, ibret alsınlar. Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler için âhiret yurdu, ebedî yurt elbette daha hayırlıdır. Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz?

110 Nihayet Rasuller ümitlerini kesip de, kendilerinin yalancı durumuna düşürüldükleri bir sırada, onlara yardımımız gelip yetişti. Sünnetimize, düzenimizin yasalarına uygun olarak, irademizin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseler kurtarıldı. İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsi, suçlu, günahkâr bir topluluktan azâbımız geri çevrilmez.

111 Andolsun, onların, geçmiş peygamberler ve ümmetlerin kıssalarında akıl ve vicdan sahipleri için, pek çok ibretler vardır.

Kur'an uydurularak derlenmiş sözler değildir. Fakat o, Kur'an kendisinden öncekileri tasdik eden her şeyi, ayrıntılarıyla açıklayan, iman eden bir kavme hidayet rehberi ve rahmet olan bir kitaptır.

13. er-RA'D SÛRESİ

43 âyettir.
Peygamberliğin 10-13. yıllarında Mekke'de nazil olduğunu iddia edenlerin görüşü ağırlıktadır.
13. âyetteki "er-Ra'd" kelimesinden adını almaktadır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Elif. Lâm. Râ. Bunlar, mükemmel, kutsal kitabın, Kur'ân'ın âyetleridir. Sana Rabbinden indirilen gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda gerçekleştireceğiniz hakça düzenin kurallarını içeren bir kitaptır, Kur-an'dır. Fakat insanların çoğu iman etmeyecekler.

2 Allah gökleri, görebildiğiniz direkler koymadan, denge ve çekim kanununa göre yükselten, bir de, Arş üzerinde, sınırsız kudret ve iktidar makamında hükümranlığını kuran, güneşi ve ayı emrine, kurduğu düzene boyun eğdirendir. Her biri belirli vakte kadar yörüngesinde akıp gidiyor. Allah kâinat ve içindeki varlıklarla, dünya ve ötesi ile ilgili ilâhî planlamayı yapıp yürütüyor, hayatın devamını ve aslî düzeni sağlıyor. Birliğini ve kudretini gösteren âyetleri, delilleri ayrıntılarıyla açıklıyor, umulur ki, diriltilerek Rabbinizin huzurunda hesaba çekileceğinizi, mükâfat ve cezanın varlığını, delilleriyle ve gerekçeleriyle bilerek, kesinlikle inanmanıza vesile olur.

3 O, yerleşimi sağlamak, hayatı kolaylaştırmak için yer kürenin toprağını, biyolojik, kimyevi yapısını, rengini oluşturup yayarak verimli hale getiren; yeryüzünde planlı olarak ağır, baskılı, oturaklı dağlar ve ırmaklar yerleştiren, her türlü üründen erkekli dişili çiftler var edendir. Sürekli olarak gündüzü geceye bürüyor. Bütün bunlarda, gelişmeye devam eden, tefekkür-düşünme ağına sahip, faydalı sonuçlar elde edebilen toplumlar için, Allah'ın birliğini ve kudretini gösteren âyetler, birçok konunun çözümüne işaretler vardır.

4 Yeryüzünde birbirine komşu kıtalar, üzüm bağları, hububat ekili tarlalar, sebze bahçeleri, bir kökten ve çeşitli köklerden dallanmış hurma ağaçları vardır. Bunların hepsi bir su ile sulanır. Böyleyken, lütufta bulunarak, ürünlerini birbirlerine üstün kılarız. Bunlarda ilimle ve tecrübeyle gelişmeye devam eden, aklını faydalı kullanabilen toplumlar için Allah'ın varlığını ve birliğini ispatlayan deliller, birçok konunun çözümüne, keşfine işaretler vardır.

5 Kâfirlerin seni yalanlaması, putlara tapması, kâinattaki hârikulâde oluşlar hayretini mucip olsa da, asıl şaşılacak şey onların,

"- Biz toprak olduğumuz zaman mı, yeniden mi yaratılacağız?" demeleridir. İşte onlar Rablerini inkârda ısrar edenlerdir. İşte onlar boyunlarına tasmalar takılacak olanlardır. Onlar ateş ehli, Cehennemliktirler. Orada ebedî kalacaklar.

[6] Senden iyilik istemek yerine, alelacele, küstahca kötülüğü, cezayı istiyorlar. Halbuki onlardan önce, ibret alınacak nice azap örnekleri gelip geçmiştir. İnsanlar, Allah yoluna, Allah yolundaki faaliyetlere engeller koyarak zulmetmelerine rağmen, Rabbin onlara bağışlamasıyla muamele ediyor. Unutma ki Rabbin, emirlerinin geciktirilerek, kendisine isyan edilmesi suçuna denk, onları adâletle cezalandırma gücüne sahiptir.

[7] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler:

"- Ona, hak peygamber olduğuna dair Rabbinden maddî bir mûcize indirilseydi ya!" derler. Halbuki sen sadece sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcısın. Her kavmin de, doğru yolu gösteren bir peygamberi, bir rehberi vardır.

★ [8] Her dişinin neye gebe olduğunu, rahimlerin neyi eksik organlı ve erken dışarı atacağını, dünyaya getireceğini, neyi günden güne büyüterek, halden hâle dönüştüreceğini Allah bilir. O'nun katında her şey bir ölçü, bir plan, bir karar dahilinde yürür.

[9] O duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini ve görülen âlemi bilir. Çok büyüktür. Yücelerden yücedir.

[10] Sizden iyilik veya kötülüğü fısıldayarak gizli konuşanla, açıkça konuşan; gece saklı-gizli, gündüz alenen iyilik veya pervasızca kötülük yapan, isyana ve günaha batan güç ve iktidar sahipleri de O'nun tarafından bilinir.

[11] İnsanın önünde ve arkasında, Allah'ın var ettiği ve koruduğu düzenin gereği olarak kendisini koruyan ve davranışlarını zapta geçiren günlük nöbet tutmakla görevli koruma melekleri ve zabıt kâtibi melekler vardır.

Bir millet, sahip olduğu ilahî-insanî değerleri, benliğini, kendilerindeki yüksek hasletleri değiştirmedikçe, Allah o milletin elinde olan nimetleri değiştirmez, sosyal, siyasî ve ekonomik düzenlerini bozmaz. Allah toplumların başına hak ettikleri bir felâket getirmek, onları cezalandırmak istediği zaman da, artık bu felâketin, bu cezanın geri çevrilme imkânı yoktur. Onların Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden velileri, koruyucuları, yardım edenleri de bulunmaz.

[12] O, size, korku ve ümit içinde şimşeği gösteren, yağmur yüklü ağır bulutları meydana getirendir.

[13] Gök gürültüsü hamd ile Allah'ı tesbih eder. Melekler de onun heybetinden dolayı onu tesbih ederler. Onlar Allah ile ilgili konularda tartışırlarken, O yıldırımlar gönderir, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri yıldırımlarla çarpar. Allah'ın kuvveti, tedbiri ve takdiri çok muhkemdir.

14 Hak davet yalnız O'nun adına, gerçek kulluk, ibadet ve dua yalnız O'na yapılır. O'nun dışında kulları durumundakilerden yalvarıp taptıkları şeyler, hiçbir şekilde onların isteklerini yerine getiremez. Onlar, ağzına su gelsin diye, iki avucunu suya doğru açarak işaret eden kimse gibidir. Onların suya ulaşması mümkün değildir. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin ibadetleri ve duaları, ancak bâtılla oyalanıp durmaktan, sapıklık içinde helâk olmaktan ibarettir.

15 Göklerdeki ve yerdeki akıllı ve sorumlu varlıkların hepsi ve onların gölgeleri, gündüzün ilk ve son saatlerinde, isteseler de, istemeseler de yalnız Allah'a secde ederler.

16 "- Göklerin ve yerin yaratıcısı, düzeninin hâkimi, Rabbi kimdir?" de.

"- Allah'tır" de. O halde:

"- Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden, kendilerine fayda sağlama, ya da, zarar verme gücüne sahip olmayan koruyucular mı edindiniz?" de.

"- Önünü görmeyen cahil, kâfir birisiyle, ilerisini gören mü'min bir olur mu, hiç? Yahut inkâr karanlıklarıyla iman aydınlığı aynı olur mu?" de. Yoksa Allah'ın yarattığı gibi yaratan ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortaklar buldular da, bu yaratma onlar tarafından birbirine benzer mi göründü?

"- Allah, her şeyin yaratıcısıdır. O birdir. Karşı konulmaz bir güç sahibidir." de.

17 O, gökten yağmur gibi Kur'an ayetleri indirdi. Bir hesap, bir plan dahilinde vâdiler dolusu akan suya benzeyen Kur'an ayetleri yüzeydeki çer-çöpü, tortuyu alır, götürür. Bu tıpkı, süs eşyası, ya da âlet yapmak için ateşte eritilen madenlerin yüzeyinde açığa çıkan köpük şeklindeki tortunun arındırılması gibidir. İşte Allah hak ile bâtılı, böyle misaller vererek mukayese eder. Köpük, çer-çöp, bütün köpüksü şeyler gibi akar gider. İnsanlara fayda sağlayan ise yeryüzünde, insanların gönüllerinde kalır. İşte Allah böyle misaller getiriyor.

18 Rablerinin emirlerini yerine getirenler için en güzel mükâfat vardır. O'nun emirlerine uymayanlar, O'na itaat etmeyenler ise, yeryüzündeki servetlerin ve imkânların tamamı, bir misli fazlasıyla kendilerinin olsa, hepsini kurtuluş fidyesi olarak verirlerdi. İşte hesabın en kötüsü, onlara çıkarılacak, en ağır şekilde onlar sorgulanacaktır. Mekânları Cehennemdir. Orası ne kötü bir mekândır.

****

★ 19 Rabbinden sana indirilenin, toplumda hakça düzeni gerçekleştirmek için gerekçeli, hikmete dayalı hak bir kitap olduğunu bilen kimse, hakkı görmeyerek inkâr eden kör bir kimse gibi midir? Fakat bunu ancak akıl ve vicdan sahipleri anlar.

20 Onlar, Allah'a olan taahhütlerini yerine getirenler, verdikleri sözü bozmayanlar, koyduğu ilâhî düzene, şeriate aykırı yaşamayanlardır.

[21] Onlar, Allah'ın riâyet edilmesini, birleştirilmesini, Kur'an âyetlerinin irtibatlandırılarak bütünlük içinde düşünülmesini, uygulanmasını emrettiği şer'î hükümleri, şer'î düzeni eksiksiz uygulayanlar, Rablerinden korkanlar, kötü bir hesaptan, ağır bir sorgulamadan endişe edenlerdir.

[22] Onlar, Rablerinin rızasını kazanmak arzusuyla, sabrederek mücadeleye devam edenler, namazı âdâbına riâyet ederek, aksatmadan âşikâre kılanlar, kendilerine verdiğimiz rızık ve servetten gizli ve açık Allah yolunda karşılık beklemeden, gönüllü harcayanlar, insanların ihtiyaçlarını görenler, devletle, iyilikle, güzel metotlar kullanarak kötülüğü, anarşiyi ortadan kaldıranlardır. İşte dünya hayatının mutlu sonucu, âhiret saadeti onlarındır.

[23] Âhiret yurdu Adn Cennetleridir. Oraya, babalarından, eşlerinden ve çocuklarından dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi kimselerle, sâlih olanlarla beraber girecekler, melekler de her kapıdan girip onların yanına varacaktır.

[24] "- Sabrederek mücadeleye devamınıza karşılık, size selâm olsun, selâmette olun, siz selâmete erdiniz (selâmün aleyküm). Dünya yurdunun sonu, Cennet ne güzeldir." derler.

[25] Allah'a verdikleri sözü kulluk sözleşmesi ile belgeledikten, kesinleştirdikten sonra bozanlara, koyduğu ilâhî düzene, şeriata aykırı yaşayanlara, Allah'ın riâyet edilmesini, birleştirilmesini, bütün olarak düşünülmesini, uygulanmasını emrettiği şer'î hükümleri, şer'î düzeni, Kur'ân'ın bütünlüğünü bozarak, parçalayarak İslâm'ı tesirsiz kılmaya çalışanlara, ülkede, yeryüzünde küfürle, zulümle, isyan ile, fitne ile fesat çıkaranlara lânet vardır, kötü bir yurt, Cehennem vardır.

[26] Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere rızkı genişletir, bollaştırır; ölçüyle, kısarak da verir. Onlar dünya hayatıyla sevinirler, şımarırlar. Âhiret hayatına, ebedî yurda göre dünya hayatı geçici bir zevktir, bir yol azığı gibidir.

★ [27] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler:

"- Ona, hak peygamber olduğunun delili olarak Rabbinden maddî bir mûcize indirilmeli değil miydi?" diyorlar.

"- Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkların hak yoldan uzaklaşmasına, dalâleti tercihine özgürlük tanır, kendisine gönül vereni, boyun eğeni de doğru yola iletir" de.

[28] Bunlar, iman edenler, Allah'ı zikirle, Kur'an ile, Allah'ın övünç kaynağı kelâmını okuyarak, Allah'ın lütfuyla ilgisi sayesinde akılları ve kalpleri mutmain olanlar, huzura kavuşanlardır. Hatırınızdan çıkarmayın. Ancak Allah'ı zikirle, Allah'ın övünç kaynağı kelâmını okuyarak, Allah'ın lütfuyla ilgisi sayesinde, kalpler huzura kavuşur, sükûnet bulur.

29 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlere, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlara, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlara, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlere ne mutlu! Varacakları yer de ne güzel bir yerdir.

30 Daha önceki görevlendirmelerimiz gibi, biz seni, kendilerinden önce, nice milletlerin geçip gittiği bir bölgede, bir millet içinde, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere Rasul olarak görevlendirdik. Onlar, sınırsız rahmeti ile hayat veren, yaşatan, koruyan, rahmetine, lütfuna, hayırlara mazhar eden, Rahman olan Allah'ı inkâr ederlerken, sana vahyettiğimizi onlara tane tane okuyasın istedik.

"- O benim Rabbimdir, ondan başka ilâh yoktur. O'na dayanıp güvendim, işlerimi O'na havale ettim. Tevbem de, günah işlemekten vazgeçerek itaatle yönelişim de O'nadır." de.

31 Eğer okunan bir kitapla dağlar yürütülseydi veya onunla ovalar, pınarlar, nehirler oluşturmak için yer parçalansaydı, yahut onunla ölüler konuşturulsaydı, o kitap, yine bu Kur'an olurdu, gene de iman etmeyeceklerdi. Fakat emir, plan, düzen, icraat bütünüyle Allah'ındır. İman edenler, Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olması halinde, bütün insanları hidayete erdireceğini hâlâ anlayamadılar mı? Allah'ın dinine, mü'minlere karşı düzenledikleri tertipler, insanlığa zarar vermek için nükleer, kimyevî ve biyolojik sanayi kuruluşlarındaki silah üretimleri, meşrû olmayan düzenleme, iş ve faaliyetleri yüzünden kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin başlarına beyinlerini parçalayacak gülle gibi peşpeşe felâketler yağacak. Yahut da yurtlarının civarında, yakınlarında âfetler eksik olmayacak. En sonunda Allah'ın va'di, tehdidi gerçekleşecek. Allah belirlenmiş hesap gününü gerçekleştirme sözünden dönmeyecek ve ertelemeyecektir.

★ 32 Senden önceki Rasullerle de alay edildi. Ben kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, küfre saplananlara bir süre meydan verdim. Sonra da cezalandırdım, işlerini bitirdim. Peygamberlerimle alay etme ve inkâr suçlarına denk, onları adâletle nasıl cezalandırdığımı bir görseydin!

33 Herkesin işlediği ameller, hakettiği mükâfat ve cezalar üzerinde hükümranlığını, hükmünü icra edeni, Allah'ı mı alaya alıyorlar? Bir de tutup ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortaklar koştular.

"- Onlara isimler verip durun bakalım. Yoksa siz ona yeryüzünde bilmediği bir şeyi mi haber vereceksiniz? Yahut boş laf mı ediyorsunuz? Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, hileleri, mü'minlere karşı yaptıkları sinsi planları süslenip güzel gösterildi. Onlar doğru yoldan İslâm'a girmekten, alıkonuldular. Al-

lah kimlerin hak yoldan uzaklaşmasına, dalâleti tercihine özgürlük tanırsa, onları kimse doğru yola iletemez." de.

34 Dünya hayatında onların bir cezaları var. Âhiret, ebedî yurt azâbı ise daha şiddetlidir. Onları Allah'tan koruyacak kimse de yoktur.

****

35 Allah'a sığınıp emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, özgürce şahsiyetlerini geliştiren, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlere va'dolunan Cennet, altından ırmaklar akan konakları bulunan, ürünleri ve gölgesi sürekli olan bir yere benzer. İşte bu Allah'a sığınıp emirlerine yapışanların günahlardan arınıp, azaptan korunanların, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranarak, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olanların varacağı yerdir. Allah'ı, Allah'a kulluğu ve ibadeti inkâr edenlerin, kâfirlerin, nankörlerin varacağı yer ise ateştir.

36 Kendilerine kutsal kitaplar verdiğimiz kimseler, sana indirilene, Kur'ân'a sevinirler. Senin aleyhinde birleşen gruplardan Kur'ân'ın bir kısmını inkâr eden de vardır.

"- Bana, ancak Allah'ı ilâh tanımam, candan müslüman olarak Allah'a bağlanmam, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet etmem, ilahlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında O'na ortak koşmamam emrolundu. Ben yalnız O'na dâvet ediyorum. Hesap vermek üzere yalnız O'nun huzuruna götürüleceksiniz." de.

37 Dinî, sosyal, siyasî esasları içeren birbirine benzer kitaplar vahyettiğimiz gibi, bunların en mükemmeli ve sonuncusu Kur'ân'ı açık edebî bir Arapça ile, hükümranlık sağlayan bir kitap, uygulamalı bir anayasa, bütün anlaşmazlıkları çözen hâkim bir kanun, hikmetli bir söz, muhkem bir şeriat olarak indirdik. Eğer sana gelen bu kadar bilgiden sonra, onların şahsî arzu ve ihtiraslarına uyarsan seni Allah'ın azabından koruyacak ne bir dostun, ne bir koruyanın bulunur.

★ 38 Andolsun, senden önce de özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere Rasuller görevlendirip gönderdik. Onlara da eşler ve çocuklar verdik. Allah'ın izni olmadan hiçbir peygamberin maddî bir mûcize getirmesi mümkün değildir. Her olayın gerçekleşme zamanının kaydı, her sonuçlanacak işin, her ömrün yazılı bir vâdesi vardır.

39 Allah, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan kayıtları siler, yürürlükten kaldırır, yok da eder, yazıldığı gibi bırakır, değiştirmez de. Ana kitap, sicil, ana bilgi işlem merkezi onun katındadır.

40 Onlara yaptığımız vaatlerin; tehditlerin bir kısmını sana göstersek veya ondan önce senin ruhunu alsak bile, sana ancak Allah'ın emirlerini tebliğ etmek düşer. Hesap yalnız bizim huzurumuzda görülecektir.

41 Bizim yurtlarını işgal edip, her taraftan toprak kopardığımızı, boyunlarını vurup esir aldığımızı, kendilerini sıkıştırdığımızı görmediler mi? Allah dilediği gibi hükmeder, hükümetlerini yönlendirir. Onun

hükmünü, hükümetini kimse engelleyemez, bozamaz, değiştiremez. O çok çabuk hesaba çeker.

[42] Onlardan öncekiler de peygamberlere karşı hileler, sinsi planlar yaptılar. Allah'ın planlarının yanında başka planların hükmü olmaz. O, herkesin yapacağı, işleyeceği *hayırları ve* şerleri bilir. Bu yurdun dünyanın sonunun, âhiretin kimin olduğunu yakında, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler öğrenecekler.

****

[43] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler :

"- Sen Rasul olarak gönderilmiş bir kimse değilsin" diyorlar.

"- Benimle sizin aranızdaki konularda, benim hak peygamber olduğuma, sizin de yalancı olduğunuza şâhit olarak Allah, *kutsal kitaplardaki doğru bilgilere sahip olan* insaf sahipleri ve Kur'ân'ı anlayanlar yeter" de.

14. İBRÂHİM SÛRESİ

52 âyettir.
28 ve 29. âyetler Medine'de, diğerleri Peygamberliğin 10-13. yıllarında Mekke'de inmiştir.
35-41. âyetler Hz. İbrahim'in duasını ihtiva ettiği için sûreye bu ad verilmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Elif. Lâm. Râ. Bu Kur'an, Rabbinin iradesiyle insanları inkâr, sapıklık ve cehalet karanlıklarından kurtarıp, hidayet, iman ve ilim aydınlığına, nura, kudretli, hükümran ve övgüye lâyık olan Allah'ın yoluna, birlikte nezaket içinde yaşama kurallarına, sevgiye dayalı kardeşliğe, hasedi, hilesi, dalaveresi, nefreti düşmanlığı olmayan örnek hayat tarzına götüren Allah'ın yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz bir kitaptır.

[2] Göklerdekiler ve yerdekilerin tamamının tasarrufuna sahip olan Allah'ın yoluna çıkarman için indirdiğimiz bir kitaptır. Şiddetli bir azaptan dolayı kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin vay haline!

[3] Kâfirler, dünya hayatını âhirete, ebedî yurda tercih edenler, insanları Allah yolundan, İslâm'a girmekten alıkoyanlar, İslâmî hayatı yaşamaya, İslâmî faaliyetlere engel tedbirler alanlar, Allah yolunda tezat, tenakuz, pürüz, yalan, sapma arayanlardır. İşte onlar büsbütün bir ahmaklık, cehâlet ve sapıklık içindedirler.

[4] Allah'ın emirlerini iyice açıklasın diye, her Rasulü, özgürce sorumluluklarını ye-

rine getirmek üzere, yalnız kendi milletinin diliyle gönderdik. Bu sebeple Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselerin hak yoldan uzaklaşıp, dalâleti tercihlerine özgürlük tanır. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri doğru yola da iletir. O kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

5 Andolsun ki, Mûsâ'yı, âyetlerimizle mûcizelerimizle Rasûl olarak özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirdik.

"- Kavmini inkâr ve cehalet karanlıklarından iman ve ilim aydınlığına, nura çıkar. Onlara, Allah'ın geçmiş kavimlerin başına getirdiği felâket günlerini, Allah'ın hesaba çekeceği ve cezalandıracağı günleri tebliğ ile hatırlat. Bunda, çok sabrederek, mücadeleye devam eden, çok şükreden herkes için ibretler, uyarılar, Allah'ın birliğini ve sınırsız kudretini gösteren deliller vardır." dedik.

****

6 Hani Mûsâ kavmine:

"- Allah'ın üzerinizdeki nimetini, sizi sahibi kıldığı ilâhî değerleri koruyun, kollayın, şükredin. Çünkü o bir vakitler sizi Firavun hanedanından, devlet görevlilerinden, yandaşlarından kurtardı. Onlar size dayanılmaz acılar çektiriyorlardı. Oğullarınızı kesiyorlar, kızlarınızı öldürmeyip, sağ bırakıyorlardı. Bununla, Rabbiniz tarafından büyük bir imtihana tâbi tutuldunuz." demişti.

★ 7 Hani Rabbiniz size:

"- Eğer şükrederseniz elbette size nimetimi artıracağım. Şâyet nankörlük ederseniz, hiç şüphesiz azâbım çok şiddetlidir." diye bildirmişti.

8 Mûsâ:

"- Eğer siz ve sizinle birlikte, yeryüzündeki akıllı ve sorumlu varlıkların hepsi, nankörlük dahi etseniz, bilin ki, Allah gerçekten kimseye muhtaç olmayacak kadar zengindir, hamdedilmeye lâyıktır" dedi.

9 Sizden öncekilerin, Nuh, Âd ve Semûd kavimlerinin ve onlardan sonrakilerin cezalandırılma haberleri size gelmedi mi? Onları Allah'tan başkası bilmez. Rasulleri, deliller ve mucizelerle hak dine davet için geldi de, onlar kendilerine uzatılan rahmet ve lütuf ellerini lafa boğarak geri çevirdiler:

"- Biz, sizin özgürce tebliğ ile görevlendirildiğiniz dini kabul etmiyoruz. Bizi, davet ettiğiniz şeyden de derin bir şüphe içindeyiz." dediler.

10 Onlara gelen Rasuller:

"- Gökleri ve yeri yaratan Allah hakkında bir şüpheniz mi var? Halbuki, günahlarınızdan bir kısmını bağışlamak, belli bir süreye, ömürlerinizin sonuna kadar size vâde tanımak için sizi kendisine kulluğa, imana, ibadete, itaate davet ediyor." dediler. Onlarsa:

"- Siz sadece bizim gibi bir insansınız. Siz, bizi, atalarımızın tapmış olduğu şeylerden alıkoymak istiyorsunuz. Öyleyse, bize açık bir ferman getirin." dediler.

11 Rasulleri onlara:

"- Biz, ancak sizin gibi bir insanız. Fakat Allah nimetini, peygamberlik görevini, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kullarından bazılarına lütfeder. Allah'ın izni olmadan bizim size bir delil getirmemize imkan yok. Mü'minler Allah'a, yalnız Allah'a dayanıp güvenirler, işlerini O'na havale ederler." dedi.

12 "- Bizim, Allah'a dayanıp güvenmememiz, işlerimizi O'na havale etmememiz için bir sebep yok. Bize gideceğimiz yolları, yaşayacağımız hayat tarzlarını da göstermiştir. Sizin bize yaptığınız eziyete karşı elbette sabrederek mücadeleye devam edeceğiz. Tevekkül sahipleri, işlerini Allah'a havale edenler, Allah'a, yalnız Allah'a dayanıp güvensinler." dediler.

★ 13 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, Rasullerine:

"- Elbette sizi, ya yurdumuzdan çıkaracağız, ya da, mutlaka dinimize döneceksiniz, bizim hayat tarzımızı benimseyeceksin" dediler. Rableri de onlara:

"- Baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimleri mutlaka helâk edeceğiz" diye vahyetti.

14 Ve onlardan sonra, sizi, mü'minleri mutlaka o yerde, o ülkede yerleştireceğiz. İşte bu, makamımdan korkan, beni sayan, tehdidimden endişelenen, günahı, isyanı terkeden kimselere mahsustur.

15 Peygamberler, düşmanlarına karşı yardım ve zafer istediler. Allah zafer nasip etti. Her inatçı zorba da, diktatör de hüsrana uğradı.

16 İleride de, inatçı zorbaya, diktatöre Cehennem vardır. Kendisine irinli su içirilecektir.

17 Onu yudumlamaya çalışacak, fakat boğazından geçiremeyecek. Zorbayı, diktatörü her taraftan ölüm kuşatacak. Ölmeyecek, peşinden de, daha ağır bir cezaya çarptırılacak.

18 Rablerini inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin durumu, işledikleri amelleri, tıpkı fırtınalı bir günde, rüzgârın şiddetle savurduğu küle benzer. Yaptıkları iyiliklerin, kazandıkları hayırların karşılığında hiçbir şey elde edemezler. Büsbütün sapma ve yanılgı işte budur.

[19] Allah'ın gökleri ve yeri haklı bir gerekçe ile, hikmete dayalı, hesaplı bir düzen içinde yarattığını görmüyor musun? O sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa, sizi ortadan kaldırıp yerinize yepyeni bir millet, yeni bir devlet getirir.

[20] Bu Allah'a güç değildir.

[21] Kıyamet günü, insanların hepsi kabirlerinden fırlayarak mahşere, Allah'ın huzuruna çıkacaklar. Zavallılar, zayıflar, büyüklük taslayan zorba iktidar sahiplerine:

"- Bizler size tâbi olmuştuk. Şimdi siz Allah'ın azâbının, ondan bir parça bir şeyin bize uygulanmasını engelleyebilir misiniz?" diyecekler. Onlarsa:

"- Allah bizi hidayete erdirme lütfunda bulunsaydı, biz de sizi doğru yola iletirdik. Şimdi sızlansak da, sabretsek de birdir. Bugün azaptan kaçarak sığınacak bir yer yoktur." derler.

★ [22] Hesap görülüp, ilâhî plan, hüküm icra edilirken şeytan:

"- Allah size gerçek olanı va'detti. Ben de size vaatlerde bulundum. Size yalancı çıktım. Zaten sizin üzerinizde kullanabileceğim bir gücüm bir yetkim yoktu. Ben sadece sizi inkâra çağırdım. Siz de benim davetimi kabul edip yerine getirdiniz. O halde beni kınamayın, kendinizi, birbirinizi kınayın. Ne ben sizi kurtarabilirim. Ne de siz beni kurtarabilirsiniz. Daha önce, beni, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşmanızı da kabul etmemiştim. İnkârda, isyanda, şirkte ısrar eden zâlimlere can yakıp inleten müthiş bir azap vardır." dedi.

[23] İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, altından ırmaklar akan Cennet konaklarına konulur. Rablerinin koyduğu yasalara uygun olarak orada ebedî yaşarlar. Orada, birbirlerine:

"- Sabrederek mücadeleye devamınız sebebiyle size selâm olsun" diyerek mutluluk dileğinde bulunurlar.

[24] Görmüyor musun? Allah nasıl bir misal verdi. Güzel, doğru bir söz, kökü, saçakları yerde tutunmuş, dalları gökte olan bir ağaç gibidir.

[25] Yaratıp yetiştiren Rablerinin koyduğu yasalara uygun olarak o ağaç, her mevsim ürününü, meyvasını verir. Öğüt alıp düşünsünler diye, Allah insanların iyiliği, kurtuluşu için misaller getiriyor.

[26] Kötü bir söz de, gövdesi yerden koparılmış, dikili durması mümkün olmayan kötü bir ağaca benzer.

[27] Allah, gönüllere yerleşen Kelime-i Şehâdet'le, benliklerini oluşturan sağlam temelleri olan Kur'an ile iman edenleri, dünya hayatında, cesur, güçlü, itibarlı ve devletli hale getirerek ayaklarını yere sağlam bastırır. Kabirdeki sorgu sırasında, mahşerde, âhiret hayatında ise korkudan emin olmalarını sağlar, itibarlarını yüceltir, makamlarını, mevkilerini ebedîleştirir. Allah inkârda, isyanda ısrar eden, baskı, zulüm ve işkenceyle temel hak ve hürriyetleri Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimlerin de hak yoldan uzaklaşıp dalâleti tercihlerine özgürlük tanır. Allah sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan her şeyi icraya devam ediyor.

★ [28] Nankörlük ederek, küfre saplanarak Allah'ın nimetinin, kendilerine tevdi edilen ilâhî değerlerin, şeriatın yerine başka kanunlar koyan milletlerin önünde o yıkım yurdunun yolunu açan liderleri, güç ve iktidar sahiplerini görmüyor musun?

[29] Onlar Cehennem'e yaslanacaklar. Orası ne kötü bir yerleşim yeridir.

[30] İnsanları Allah yolundan İslâm'dan uzaklaştırıp dalâleti tercihlerinin önünü açmak için bile bile ona eşler ortaklar koştular.

"- Biraz daha zevk ü safa sürün. Cezalandırma ve nihaî dönüş yeriniz ateştir." de.

[31] İman eden, benim ilâhlığımı tanıyan, candan müslüman olarak bana bağlanan, saygılı kullarıma söyle:

"- Namazları âdâbına riâyet ederek, aksatmadan âşikâre kılsınlar. Kendilerine verdiğimiz rızık ve servetten, bedel ödeyerek kendinizi kurtaracak pazarlığın olmayacağı, dostlukların fayda sağlamayacağı bir günün gelmesinden önce, mallarından gizli ve açık, Allah yolunda, karşılık beklemeden, gönüllü harcasınlar."

[32] Allah, gökleri ve yeri yaratan, gökten suyu indirip, onunla, rızık olarak size türlü meyvalar çıkaran, kurduğu düzeni, planı gereğince, denizde seyretmeleri için gemileri, filoları emrinize âmâde kılan; faydalanmanız için nehirleri emrine boyun eğdirendir.

[33] Sürekli olarak, duraksamadan yörüngelerinde hareket halinde bulunan güneşi ve ayı da faydalanmanız için düzenine boyun eğdirdi. Geceyi ve gündüzü de menfaatiniz için ilâhî kanunlara riâyetkâr kıldı.

34 O, size, istediğiniz düşündüğünüz şeylerin bir kısmını verdi. Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız sayamazsınız. İnsan çoğunlukla zâlimce ve nankörce davranıyor.

★ 35 Hani İbrâhim:

"- Rabbim, bu şehri, Mekke'yi, emniyetli ve güvenli hale getir. Beni ve oğullarımı, ağaçtan yontularak, metalden dökülerek yapılan heykellere, putlara tapmaktan uzak tut." diye dua etmişti.

36 "- Rabbim, bu putlar insanların bir çoğunun, hak yoldan uzaklaşmasının, dalâleti tercihinin önünü açtılar. Kim bana tâbî olursa, o bendendir. Kim de, bana âsî olursa, bilsin ki, Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir." diyordu.

37 "- Rabbimiz, ben çocuklarımdan neslimden bir kısmını, senin Beyt-i Haram'ının, Kâbe'nin yanında, ziraat yapılamayan ekinsiz, mahsul yetişmeyen bir vâdiye yerleştirdim. Rabbimiz, namazı âdâbına riâyet ederek, aksatmadan âşikâre kılmaları için böyle yaptım. Sen de, insanlardan bir kısmının gönlünü, aklını onlara meylettir. Onlara yetiştirme imkânı sağlayarak ve başka ülkelerden getirterek çeşitli meyvalardan rızık ver. Şükürlerine vesîle olur." diyordu.

38 "- Rabbimiz, bizim saklı-gizli yaptıklarımızı, gizlediklerimizi, alenen yaptıklarımızı, açığa vurduklarımızı şüphesiz sen biliyorsun. Yerde ve gökte Allah'a hiçbir şey gizli kalmaz." diyordu.

39 "- İhtiyar hâlimde, bana İsmâil'i ve İshak'ı lütfeden, Allah'a hamdolsun. Benim Rabbim duayı işitir." diyordu.

40 "- Rabbim, beni ve soyumdan gelecekleri, namazı âdâbına riâyet ederek aksatmadan kılanlardan eyle. Rabbimiz duamı kabul buyur." diyordu.

41 "- Rabbimiz, hesabların görüleceği gün, beni, anamı, babamı, bütün mü'minleri bağışla" diye dua ediyordu.

★ 42 Sakın Allah'ı, senin davetini engelliyen, sana ve mü'minlere baskı ve işkence yapan, Allah'ın dinine mânî olan zâlimlerin yaptıklarından habersiz sanma. Allah onların cezalarını, korkudan gözlerin belereceği bir güne erteliyor.

[43] O gün onlar, kalpleri, zihinleri bomboş olarak, kendilerine göz ucuyla bile bakamaz bir durumda, başları göğe dikilmiş bir vaziyette medet beklercesine koşuştururlar.

[44] İnsanları, azâbın geleceği gün konusunda uyar. O gün baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyenler, haksızlık edenler:

"- Rabbimiz, kısa bir müddet bizim cezamızı ertele. Senin davetine icabet edelim. Rasullere tâbi olalım." diyecekler. Onlara:

"- Daha önce, sizin için bir zeval olmadığına, hesaba çekilmiyeceğinize dair yeminler etmemiş miydiniz?" denilir.

[45] Kendilerine, birbirlerine zulmedip, haksızlık ederek geçip giden milletlerin yurtlarında yaşıyordunuz. Onlara nasıl muamele ettiğimiz de açıkça ortaya çıkmıştı. Size misaller de vermiştik.

[46] Hilelerinin cezası Allah katında belli iken, onlar sinsice hileler, İslâm'ın yükselişini önleme, müslümanların ilerlemesini engelleme planları yapmışlar, tuzaklar kurmuşlardı. Onların sinsi planlarıyla dağlar yerinden gidecek değildi.

[47] Sakın Allah'ın Rasullerine verdiği sözden cayacağını sanma. Allah kudretli ve hükümrandır. Dinine, Kur'ân'a, Rasûlüne ve kullarına düşmanlık yapanlara, layık oldukları cezayı verir.

[48] Yerin başka bir yer, göklerin de başka gökler haline getirileceği, insanların, kabirlerinden fırlayarak mahşere, bir ve gücüne karşı konulmaz olan Allah'ın huzuruna çıkacakları gün ne dehşetli bir gündür.

[49] O gün İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerin, suçluların, günahkârların zincire vurulmuş olduğunu görürsün.

[50] Gömlekleri katrandandır, yüzlerini de ateş bürümektedir.

[51] Allah, herkesi, işlediği amellerin karşılığını, hak ettiklerini vermek için huzurunda toplayacaktır. Allah çok çabuk hesaba çeker.

[52] Bu, Kur'an, bütün insanlara okunarak ilan edilen bir insan hakları bildirisidir, uyarılmaları için bir tebliğdir, Allah'ın bir tek tanrı olduğunu bilsinler, akıl ve vicdan sahipleri düşünüp öğüt alsınlar diye ilâhî bir tebliğdir.

****

15. el-HICR SÛRESİ

99 âyettir.
87. âyet Medine'de,
diğerleri Peygamberliğin 10-13. yıllarında
Mekke'de nâzil olmuştur.
Bir yer adı olan Hıcr
80-84. âyetlerde geçmektedir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Elif. Lâm. Râ. Bunlar, Allah, insan, kâinat ilişkilerini ve ilâhî düzeni açıklayan açık seçik okunan, bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren mükemmel, kutsal kitabın, Kur'ân'ın âyetleridir.

[2] Bir zaman gelecek ki, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, ne kadar da çok, İslâm'ı yaşayan müslüman olmayı arzu edecekler.

[3] Şimdi onları bırak, yesinler, eğlensinler, boş ümitleri onları oyalayadursun. Âkıbetlerinin ne olacağını yakında öğrenecekler.

[4] Biz, yalnız hakkında yazılı sicilleri, kaderleri, yazgıları belli olan memleketleri helâk ettik.

[5] Hiçbir millet belirlenmiş vadeden önce helâk olmaz, vadelerini erteleyemezler de.

[6] Onlar:

"- Ey kendisine, okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'an indirilen, sen kesinlikle cinlere mahkum olmuş birisin, delisin" dediler.

[7] "- Eğer peygamberlik davasında haklı olanlardansan, bize, senin hak peygamber olduğuna şahitlik edecek melekleri getirmeliydin" dediler.

[8] Biz melekleri, ancak hakkın icrası göreviyle, haklı bir gerekçe ile, hikmete dayalı olarak indiririz. O zaman onlara göz açtırılmaz, mühlet de verilmez.

[9] Okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'ân'ı kesinlikle bölüm bölüm biz indirdik biz. Elbette onu biz koruyacağız.

[10] Andolsun ki, senden önce yaşamış baskıcı, zorba, medeniyetten nasiplenmemiş, kapalı toplumlar içinde de, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberler gönderdik.

[11] Kendilerine gelen Rasulle, kesinlikle, alay etmeyi alışkanlık haline getiriyorlardı.

[12] Alayı, inkârı, yalanlamayı, hidayeti, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerin, suçluların, günahkârların akıllarına, kalplerine soktuğumuz gibi onun, Kur'ân'ın günahkârların kafalarında, kalplerinde yankı bulmadan geçip gitmesine de biz yol açarız.

[13] Onlar Kur'ân'a iman etmeyecekler. Halbuki, Allah'ın kitabına iman etmedikleri için, önceki kavimlerin başlarına, ibret alınacak bir sürü belâlar ve felâketler gelmiştir.

[14] Onlara gökten bir kapı açsak da orada devamlı yükseliyor olsalardı, diyecek bir şey bulurlardı.

[15] Kesinlikle diyecek bir şey bulurlardı:

"- Gözlerimiz boyandı, aklımız karıştı. Daha doğrusu biz büyülenmiş bir kavimiz." derlerdi.

★ 16 Andolsun, biz gökte bir takım burçlar planlayıp yerleştirdik. Göğü, baktığını görebilenler için süsledik.

17 Onları, kovulmuş, itaat dışına çıkmış bütün şeytanlardan, şeytanî güçlerden, şeytanların yaklaşıp zarar vermesinden koruduk.

18 Ancak, dinleme yoluyla bilgi sızdıranlar, bilgi hırsızlığı yapanlar var. Hiç fırsat vermeden, gökten yere doğru delip geçen, kor halinde düşen gök cisimleri, alevler, gök mermileri onların peşlerini bırakmaz, işlerini bitirir.

19 Yerleşimi sağlamak, hayatı kolaylaştırmak için yer kürenin toprağını, biyolojik, kimyevî yapısını, rengini oluşturup yayarak verimli hale getirdik. Orada, ağır baskılı, oturaklı dağlar yerleştirdik. Yine orada her şeyi dengeli, âhenkli, ölçülü ürettik.

20 Orada hem sizin için, hem de, rızıkları size ait olmayanlar için geçim kaynaklarını, geçim vasıtalarını planlı olarak hazırladık.

21 Her şeyin hazineleri yalnız bizim yanımızdadır. Biz, o hazinelerden, ancak bir hesap, bir plan dahilinde, belli ölçülerde, düzenli olarak veririz, indiririz.

22 Biz rüzgarları tozlaşma yapması için aşılayıcı ve bulutları yoğunlaştırıcı olarak görevlendirdik. Gökten su indirerek depoladık. Bu su ile sizin su ihtiyacınızı karşıladık. Siz, yeterli suyu depolayamıyorsunuz.

23 Biz, sadece biz hayat veririz. Biz öldürürüz. Bâki olan, vâris biziz, biz.

24 Andolsun ki biz, sizin önceki atalarınızı, önceden ölenlerinizi, geçmiş ümmetleri, itaatte ve iyilikte öne geçenlerinizi, ön saflarda savaşanlarınızı, savaşlarda şehit edilenlerinizi, ilk saflarda namaz kılanlarınızı kesinlikle biliriz. Gelecek nesilleri, henüz yaratılmamışları, hayatta olanlarınızı, Muhammed ümmetini, isyanları ve kötülükleri sebebiyle geride kalanlarınızı, savaş sırasında evlerinde oturanları, şehit edilmeyecekleri, arka saflarda namaz kılanları da biliriz.

25 Senin Rabbin, işte O, onları mahşerde toplayıp hesaba çekecektir. O hikmet sahibi ve hükümrandır. Her şeyi bilir.

★ 26 Andolsun biz, insanı ses veren, kuru çamurdan, yoğurulan, dökülerek şekillendirilebilen, değişken kara balçıktan yarattık.

27 Cinleri de, daha önce, insan vücudunun gözeneklerinden geçebilen zehirli bir ateşten yarattık.

28 Hani Rabbin meleklere:

"- Ben, ses veren, kuru çamurdan yoğurulan, dökülerek şekillendirilebilen, değişken kara balçıktan bir insan yaratacağım" demişti.

29 "- Onu yaratılış amacına uygun olarak şekillendirdiğim, rahmetimle, varettiğim düzenin bir bölümü olan ruhumdan nûrani dalgalar halinde onun bütün hücrelerine ruh yayarak hayat verdiğim, onu bilinçlendirdiğim zaman, siz hemen onun için secdeye kapanarak saygı gösterin" demişti.

30 Meleklerin tamamı ona secde ederek saygı gösterdiler.

31 İblis hariç. O secde ederek saygı gösterenlerle birlikte olmaktan çekindi.

32 Allah:

"- Ey İblis, niçin secde ederek saygı gösterenlerle birlikte olmuyorsun?" dedi.

33 İblis:

"- Ben, ses veren kuru çamurdan yoğurulan, dökülerek şekillendirilebilen, değişken kara balçıktan yarattığın bir insana secde ederek saygı gösterecek değilim" dedi.

34 Allah:

"- Öyle ise, ordan çık, artık sen kovuldun" buyurdu.

35 "-Herkesin vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği yalnız ilâhî mevzuatın yürürlükte olduğu güne kadar, sana lânet yağacaktır."

36 Şeytan:

"- Rabbim, öyleyse, insanların diriltilecekleri güne kadar bana mühlet ver" dedi.

37 Allah:

"- Sen mühlet verilenlerdensin" buyurdu.

38 "- Benim tarafımdan bilinen vaktin günü gelinceye kadar mühlet verilenlerdensin."

39 İblis:

"- Rabbim, azgınlığımdan ötürü aleyhimde hüküm vermene mukabil, ben de yeryüzünde onlara günahları süsleyip güzelleştireceğim ve onların hepsini mutlaka azdıracağım" dedi.

40 "- Onlardan samimi, ihlâslı davranan kullarını azdıramam."

41 Allah:

"- İşte bu yol, bu hayat tarzı, benim teminatım altında olan doğru muhkem, güvenli yoldur, İslâmî hayattır" buyurdu.

42 "- Sana uyan azgınlardan başka, benim ilâhlığımı tanıyan, candan müslüman olarak bana bağlanan, saygılı kullarımın üzerinde hiçbir nüfuzun, hiçbir yetkin, hiçbir gücün yoktur."

43 "- Onların, azgınların hepsinin varacağı yer Cehennem'dir."

44 "- Cehennem'in yedi kapısı vardır.

O kapıların herbirinden girecek suçlular ayrı ayrıdır."

★ 45 "- Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler, Cennetlerde ve pınar başlarındadır."

46 Onlara:

"- Selametle, güven içinde oraya girin" denir.

47 Biz Cennet ehlinin kalplerindeki kinleri çıkarır atarız. Onlar artık, tahtlar üzerinde, karşı karşıya oturan kardeşler olacaklar.

48 Onlara orada hiçbir yorgunluk gelmeyecek. Onlar oradan çıkarılmayacaklar da.

49 Kullarıma, benim çok bağışlayıcı, çok merhametli olduğumu haber ver.

50 Azâbım, işte o da, çok can yakıcı, inletici, çok müthiştir.

51 Onlara, İbrâhim'in misafirlerinden de haber ver.

52 Misafirler, İbrâhim'in yanına girdikleri zaman:

"- Selâm sana, selâmette ol, sen selâmete erenlerdensin" dediler. İbrâhim:

"- Biz sizden çekiniyoruz." dedi.

53 "- Çekinme. Biz sana bilge bir oğul müjdeliyoruz." dediler.

54 İbrâhim:

"- İhtiyarlık üzerime çökmesine rağmen, bana müjde mi veriyorsunuz? Neye dayanarak müjde veriyorsunuz?" dedi.

55 Melekler:

"- Seni kesinlik kazanan bir hakikatle, doğru bir haberle müjdeledik. Sakın ümitsizliğe düşenlerden olma." dediler.

56 İbrâhim:

"- Hak yoldan uzak sapıklardan, şaşkınlardan başka kim Rabbinin rahmetinden ümit kesebilir?" dedi.

57 "- Ey elçiler, başka ne istiyorsunuz, ne işiniz var?" dedi.

58 Melekler:

"- İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsi, suçlu, günahkâr bir kavme görevli olarak gönderildik" dediler.

59 "- Lût'un ailesine gönderilmedik. Onların hepsini kurtaracağız." dediler.

60 "- Karısı müstesna. Biz, karısının geride kalanlardan, helâk edilenlerden olmasını takdir ettik." dediler.

★ 61 Elçiler Lût'un ailesine geldiklerinde, Lût irkildi.

62 Onlara:

"- Siz, kimse tarafından tanınmayan ürküntü veren kimselersiniz" dedi.

63 Onlar:

"- Tam aksine, biz sana, onların şüphe ettiği azâbı getirdik" dediler.

64 "- Sana, haklı bir gerekçe ile, hikmete dayalı, kesinlik kazanan bir cezayı uygulamak için geldik. Biz kesinlikle doğru söylüyoruz." dediler.

65 "- Gecenin bir bölümünde, aile fertlerini, mü'minleri yola çıkar. Sen de arkalarından yürü. Sizden hiç kimse, sakın, dönüp ardına bakmasın. İstenen, emredilen yöne doğru gidin." dediler.

66 Biz Lût'a, bu kâfirlerin sabaha çıkarken mutlaka köklerinin kazınmış olacağı planını, hükmünü vahyile bildirmiştik.

67 Şehir halkı, güzel yüzlü melekleri görünce, akıllarındakini yapabileceklerini düşünüp sevinerek geldiler.

68 Lût:

"- Bunlar benim misafirlerim. Beni utandırmayın." dedi.

69 "- Allah'ın emirlerine karşı gelmekten, azâbından korunun. Beni rezil etmeyin." dedi.

70 Kavmi:

"- Biz seni, başkaları adına konuşmaktan, elâlemi savunmaktan men etmemiş miydik?" dediler.

71 Lût:

"- Ümmetim içinde evliliğe hazır dolu genç kızlarım var. Aklınızdakini yapacaksanız eğer, onlarla evlenin." dedi.

72 "- Dinine andolsun ki ey Lût, onlar şehvet sarhoşluğu içinde, önlerine gelene sarkıntılık yapıp duruyorlar. Seni hiç dinlerler mi?"

73 Güneş doğarken, şiddetli bir gürleme halinde âni bir darbe onların işini bitirdi.

74 Böylece, ülkenin altını üstüne getirdik. Belirlenmiş cezanın infazı için üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar da yağdırdık.

75 İşte bunda, dinin hakikatine eren, ferâset sahibi, düşünen, anlayışlı kimseler için ibretler, Allah'ın birliğini ve kudretini gösteren deliller vardır.

76 Onların şehirleri hâlâ gözler önünde, bir yol üzerindedir.

77 Hakikaten bunda iman edenler, mü'minler için ibretler, uyarılar vardır.

78 Eyke halkı da kesinlikle inkârda, isyanda ısrar eden zâlimler idi.

79 Biz onlara, lâyık oldukları cezayı verdik. İkisi de, Eyke ve Medyen açık bir yol üzerindedir.

★ 80 Andolsun Hıcr halkı da özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirilen Sâlih'i yalanlayarak bütün peygamberleri inkâr etmişti.

81 Biz onlara, Semud kavmine, Rasûlümüzün hak peygamber olduğuna delâlet eden âyetlerimizi, mûcizelerimizi vermiştik, onlar âyetlerimizden yüz çeviriyorlar, engelleme tedbirleri alıyorlardı.

82 Onlar dağların yamaçlarında keserek, yontarak, kendilerini cezadan kurtaracak emniyetli kaya damlar, evler yapıyorlardı.

83 Sabahleyin, şiddetli bir gürleme halinde âni bir darbe onların işini bitirdi.

84 Yapmakta oldukları sığınaklar, güçleri, kazanmakta oldukları şeyler, onların başına gelenleri engelleyemedi.

85 Biz gökleri, yeri ve ikisinin arasındaki varlıkları ve imkânları, ancak, haklı bir gerekçe ile, hikmete dayalı, hesaplı bir düzen içinde yarattık. Kıyametin kopacağı an mutlaka gelecek, sana ve dinine karşı, hesaplı, planlı düşmanlık edenleri Allah dünyada mutlaka cezalandıracaktır. Şimdi sen onlara azarlamadan, kınamadan yumuşak davran ve güzel muamele et.

86 Rabbin hakkıyla yaratıcıdır ve her şeyi bilir.

87 Andolsun ki, biz sana namazda tekrar tekrar okunan yedi âyeti ve yüce, azametli Kur'ân'ı verdik.

88 Sakın, kâfirlerden birkaç çiftini, bir takımını faydalandırdığımız dünya malına tamah etme, göz dikme. İman etmiyorlar diye üzülme. Mü'minlere kol-kanat ger.

89 "- Sorumluluk, hesap ve cezanın varlığını açıklayan apaçık uyarıcı benim, ben" de.

90 Uyarıcılık görevini yapman için Kur'ân'ı da sana vahyettik. Tıpkı onu hak ve bâtıl diye kısımlara ayırıp bir kısmına iman eden, bir kısmını inkâr eden yahudi ve hristiyanlara; grup grup şehre giriş yollarını keserek Muhammed'in Kur'ân'ı tebliğini engelleyenlere, indirdiğimiz kutsal kitaplar gibi.

91 Onlar, Kur'ân'ın tutarsız, çelişkili anlamlar yığını olduğunu, Tevrat'a ve İncil'e uygun ve aykırı kısımlarının bulunduğunu ortaya koymaya çalışanlardır.

92 Rabbin hakkı için, *biz onların* hepsini sorguya çekeceğiz.

93 İşlemekte oldukları amellerden dolayı onları sorguya çekeceğiz.

94 Şimdi sen tebliğ ile emrolunduğun şeyleri, Kur'ân'ı açıkça ilan edip anlatarak inanmayanların cemaatlerini böl, fikirlerini parçala. Grup grup imana kavuşturarak, İslâm toplumuna kat. İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşmakta ısrar eden müşriklerin faaliyetlerine karşı tedbir al.

95 Seninle alay edenlere karşı, bizim seninle beraber olmamız sana yeter.

96 Alay edenler, Allah ile birlikte başkasını ilâh sayanlardır. Her iki dünyada da âkıbetlerinin nasıl olacağını yakında öğrenecekler.

97 Onların sana ve ashabına söylemeye devam ettikleri mantıksız, incitici, çirkin sözler yüzünden senin canının sıkıldığını andolsun biliyoruz.

98 Rabbini hamd ile tesbih et. Cemaat halinde, secdelere kapanarak namaz kılanlardan ol.

99 Kesin iman edilecek hakikatlerle yüz yüze gelme vaktine kadar, imanın hazzı, Hakka'l-yakîn huzuru ruhunu kaplayacak tarzda Allah'ı ilâh tanı, candan müslüman olarak Allah'a teslim ol, saygıyla Rabbine kulluk ve ibadete devam et, O'nun şeriatına bağlan, O'na boyun eğ.

16. en-NAHL SÛRESİ

128 âyettir.
126-128. âyetler Medine'de,
diğerleri Peygamberliğin 13. yılında
Mekke'de nâzil olmuştur.
68. âyetindeki Nahl (bal arısı)
kelimesinden adını almıştır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE
HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Allah'ın planı, Peygamberine yardımı, kâfirlere tehdidi gerçekleşiyor. Sakın bunları acele istemeyin. Allah onların, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında kendisine ortak koştukları şeylerden münezzeh ve yücedir.

2 Allah, meleklerini; var ettiği, koruduğu, aslî düzenin bir bölümü olan, tabiî, dinî, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî düzeni içeren, ihya eden, insanları ve toplumları pislikten arındıran vahyile, Kur'an ile sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kullarından bazılarına:

"- Benden başka Tanrı olmadığına dair kullarımı uyarın ve bana sığının, benim emirlerime yapışın, günahlardan arınıp, azâbımdan korunun" diye gönderir.

3 Allah gökleri ve yeri, haklı bir gerekçe ile, hikmete dayalı, hesaplı bir düzen içinde yarattı. Onların, ilâhlığında, otori-

tesinde, mülkünde, tasarruflarında kendisine ortak koştukları şeylerden çok yüce ve çok büyüktür.

4 İnsanı bir katre sıvıdan, meniden yarattı. Yaratıldığı şeye bakmaz da, Rabbine karşı aklınca deliller ileri sürerek açıkça düşmanlık eder.

5 Hayvanları da o yarattı. Onlardan, soğuktan korunacak eşyalar elde edersiniz. Onlarda sizin için sayısız faydalar vardır. Onlardan bir kısmının da etini yersiniz.

6 Akşamleyin getirirken, sabahleyin salıverirken, onlardaki güzellik ve verdikleri zevk sizi cezbeder.

****

7 Bu hayvanlar, ancak güçlükle, meşakkatle varabileceğiniz uzak memleketlere, ağır yüklerinizi taşır. Rabbiniz çok şefkatli, engin merhamet sahibidir.

8 Binesiniz diye atları, katırları ve eşekleri yarattı. Bunları zevk için de beslersiniz. Allah sizin bilemeyeceğiniz daha nice şeyleri yaratıyor.

9 Bütün insanlara ve cinlere doğru, muhkem, güvenli, hakka götüren yolu, âdil bir şekilde göstermek Allah'ın üzerine borçtur, bu Allah'ın teminatı altındadır. Hayra, lütfa, mükâfata ulaştırmayan, cezaya maruz bırakan sapık yollar da vardır. Allah, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı sizi, hepinizi doğru yola iletirdi.

★ 10 O sizin için gökten su indirerek depolayandır. İçtiğiniz suyu ondan sağlıyorsunuz. Hayvanlarınızı otlattığınız bitkiler de o suyla yetişiyor.

11 Allah su ile, sizin için, ekinler, sebzeler, zeytinler, hurmalar, üzümler ve diğer meyvaların hepsinden bitirir. İşte bunlarda gelişmeye devam eden, tefekkür-düşünme ağına sahip, faydalı sonuçlar elde edebilen toplumlar için, Allah'ın birliğini ve kudretini gösteren âyetler, birçok konunun çözümüne işaretler vardır.

12 Bütün yıldızlar O'nun koyduğu kanunlara boyun eğmişken, Allah geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı da sizin menfaatiniz için kurduğu düzene boyun eğdirdi. Bunlarda ilimle ve tecrübeyle gelişmeye devam eden, aklını faydalı kullanabilen toplumlar için Allah'ın varlığını ve birliğini ispatlayan deliller, birçok konunun çözümüne, keşfine işaretler vardır.

13 Yeryüzünde sizin için, rengârenk yaratıp çoğalttığı, canlı-cansız varlıklarda, bitkilerde de, öğüt alan bir toplum, bir kavim için açık ibretler, uyarılar, ilâhî kudreti ve birliğini gösteren deliller vardır.

14 O, taze et, balık yiyesiniz, takındığınız süs eşyalarını çıkarasınız diye denizi de faydalanmanız için kurduğu düzene boyun eğdirendir. Gemilerin, filoların denizde suyu yararak gittiklerini görüyorsun. Bunlar lütfundan rızık aramanız, deniz ticareti yapmanız içindir. Umulur ki şükrünüze vesile olur.

15 Allah yeryüzüne, sizi sarsmaması için ağır baskılı, oturaklı dağlar, yolunuzu bulmanız için de ırmaklar ve yollar yerleştirdi.

16 Daha nice alâmetler, işaretler yerleştirdi. Onlar, yıldızlardan istifade ederek yollarını ve kıbleyi tayin ederler.

17 O halde yaratan, hiç yaratmayan gibi mi olur? Hâlâ ibret alıp düşünmüyor musunuz?

18 Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız sayamazsınız. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

19 Allah gizlediğiniz inançlarınızı, niyetlerinizi, maksatlarınızı ve amellerinizi de, alenen yaptıklarınızı, açığa vurduklarınızı da bilir.

20 Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden taptıkları, yalvardıkları putlar hiçbir şey yaratamazlar. Onlar da yaratılanlar arasındadır.

21 Hep cansızdırlar. Diri değildirler. Ne zaman diriltileceklerini de bilmezler.

★ 22 İlâhınız bir tek tanrıdır. Âhirete, ebedî yurda iman etmeyecek olanların akılları, kalpleri inkârcı, kendileri de gururlu, kibirli, serkeş ve zorba kimselerdir.

23 Hiç şüphesiz, Allah onların gizledikleri sırlarını ve niyetlerini, halkı yanıltan fısıltılar yayarak yaptıkları faaliyetleri de, açığa vurdukları sözlerini ve fiillerini, alenen yaptıklarını da bilir. Allah büyüklük taslayarak serkeşlik ve zorbalık edenleri sevmez.

24 Onlara:
"- Rabbiniz ne indirdi?" denilince:
"- Öncekilerin efsânelerini" derler.

25 Kıyamet gününde, kendi günahlarını tam olarak taşımaları ve yüklenecekleri sorumluluğu, karşılaşacakları cezayı bilmedikleri için hak yoldan uzaklaşarak dalâleti tercihlerinin önünü açtıkları kimselerin günahlarından da bir kısmını yüklenmeleri için öyle derler. Bakın, yüklenecekleri günahlar ne kötüdür.

★ 26 Onlardan öncekiler de peygambere, dine, dindarlara karşı sinsi planlar yapmışlardı. Allah onların binalarını temellerinden söktü. Üstlerindeki tavan da, tepelerine çöktü. Bu azap onlara farkedemedikleri bir yerden gelmişti.

****

27 Bir de, Kıyamet gününde Allah onları rezil rüsvay eder,

"- Hani uğrunda mü'minlere düşman kesildiğiniz ilâhlığımda, otoritemde, mülkümde, tasarruflarımda ortak saydığınız varlıklar nerede?" der. Kendilerine ilim verilen, konuyu bilen peygamberler ve mü'minler:

"- Şüphesiz, bu gün rezillik rüsvaylık ve kötü muamele, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere, nankörleredir" derler.

28 Küfürle, inkârla, haksızlıkla, din düşmanlığı ile kendilerine, birbirlerine haksızlık ve zulmederlerken meleklerin ruhlarını aldıkları kimseler ölüm sırasında ilâhî iradeye boyun eğerek:

"- Biz, bilinçli olarak küfür, şirk, haksızlık, din düşmanlığı gibi günah olan davranışlar içinde değildik, zulmetmemiştik" diyerek teslim bayrağı çekerler. Melekler onlara:

"- Neler yaptığınız belli. Allah sizin işlemekte olduğunuz amelleri biliyor." derler.

29 "- O halde, içinde ebedî kalacağınız Cehennem'in kapılarından girin. Büyüklük taslayarak serkeşlik, zorbalık ve diktatörlük yapanların devamlı ikametgahları ne kötüdür."

30 Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananlara, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlere:

"- Rabbiniz ne indirdi?" denilir.

"- Hayır indirdi, âyetleri hayırlarla dolu Kur'ân'ı indirdi." derler. Bu dünyada iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan mü'minlere, devlet nimeti, güzel mükâfatlar, yardımlar, fetihler ve ganimetler var. Âhiret yurdu, ebedî yurt ise daha hayırlıdır. Takvâ sahiplerinin, Allah'a sığınanların, emirlerine yapışanların, günahlardan arınıp, azaptan korunanların, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananların, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerin yurdu ne güzeldir.

31 O yurt, Adn Cennetleridir. Oraya girerler. Konaklarının altından ırmaklar akar. Orada onlara Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde diledikleri nimetler vardır. İşte Allah, takvâ sahiplerini, kendisine sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanları böyle mükâfatlandırır.

32 Onlar meleklerin:

"- Selâmün aleyküm (size selâm olsun, selâmette olun, siz selâmete erdiniz), yapmış olduğunuz devamlı amaçla örtüşen niyete dayalı, bilinçli amellere karşılık Cennet'e girin" diyerek, tertemiz şekilde canlarını aldıkları kimselerdir.

33 Kâfirler, ille meleklerin, köklerini kazıyacak bir ceza ile gelmesini, canlarını almalarını, ya da, Rabbinin planının icrasını mı bekliyorlar? Onlardan öncekiler de, böyle bekleyerek cezalandırılmalarına sebep olmuşlardı. Allah onlara zulmetmedi. Fakat onlar kendilerine yazık etmeyi, birbirlerine zulmetmeyi alışkanlık haline getirdiler.

34 Sonunda yaptıkları kötülükler başlarına felâket getirdi. Alay etmekte oldukları şeylerin gücü onları çepeçevre kuşattı, işlerini bitirdi.

★ [35] İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşanlar:

"- Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, biz de, babalarımız da onun dışında, kulları durumundakilerden hiçbir şeye tapmazdık. Onun emri olmadan hiçbir şeyi de haram kılmazdık" dediler. Onlardan öncekiler de böyle sözler söyleyerek bildiklerini okumuşlardı. Rasullere apaçık tebliğden başka bir sorumluluk mu var?

[36] Andolsun ki biz:

"- Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslüman olarak Allah'a teslim olun, saygıyla O'na kulluk ve ibadet edin, O'nun şeriatına bağlanın, O'na boyun eğin. Tağuttan, şeytanî güçler ve düzenlerden, Allah'ın emirlerini benimsemeyen idareler ve müesseselerden sakının." diye emirleri tebliğ etmeleri için her millet içinde özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere, bir Rasul görevlendirdik. Allah onlardan bir kısmını doğru yola iletme lütfunda bulundu. Onlardan bir kısmı da hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken sana ve Kur'ân'a itibar etmedikleri için sapıklığı, gerekçeli olarak hak ettiler. Yeryüzünde gezerek, Rasulleri yalanlayanların sonunun nasıl olduğunu görün, ibret alın.

[37] Sen, kâfirlerin hidayete ermelerini, hak yolda olmalarını ne kadar istesen de, hak yoldan uzaklaşmalarına, dalâleti tercihlerine, özgürlük tanıdığı akıllı ve sorumlu varlıkları Allah, hidayete erdirme lütfunda bulunmaz. Onların yardım edenleri de yoktur.

[38] Onlar:

"- Allah ölen bir kimseyi diriltmez" diye, peşpeşe Allah'a büyük yeminler ettiler. Aksine, bu, kendisinin bizzat söz verdiği, diriltmeyi kendisine vacip kıldığı, doğru gerçek bir vaattir. Fakat insanların çoğu bilmez.

[39] Kâfirlerin ihtilâf konusu yaptıkları diriltilme, sevap, ceza, cennet, cehennem gibi dinin getirdiği bilgileri, kendilerine, açıkça göstermesi ve kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kendilerinin yalancı olduklarını bilmeleri için Allah ölüleri diriltecek.

[40] Biz bir şeyin olmasını istediğimiz zaman, onun için söyleyecek sözümüz sadece:

"- Ol" demekten ibarettir. O hemen oluverir.

★ [41] Baskı, zulme ve işkenceye uğradıktan sonra, Allah yolunda, memleketlerinden, özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret edenleri, dünyada güzel bir yere yerleştireceğiz, devlet kurduracağız. Eğer bilmiş olsalardı, âhiretin, ebedî yurdun mükâfatı elbette daha büyüktür.

[42] Onlar, sabrederek mücadelelerine devam edenler, yalnız Rablerine dayanıp güvenenlerdir.

[43] Senden önce de, kendilerine vahiy gönderdiğimiz, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere, liyâkatli, güvenilir erkeklerden başkasını peygamber olarak görevlendirmedik. Eğer bilmiyorsanız, bilenlere, kutsal kitapları bilenlere sorun.

[44] Peygamberleri, apaçık mûcizeler ve kitaplarla gönderdik. Sonra da, insanların iyiliği, kurtuluşu için, ana hatları vahyedilen konuları (mücmelleri) ayrıntılı açıklaman için, okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'ân'ı, bölüm bölüm sana indirdik. Umulur ki, düşünmelerine, incelemelerine vesile olur.

[45] Sinsice kötülük tuzakları kuranlar, İslâm'ın yükselişini önleme, müslümanların ilerlemesinin önünü kesme planları yapanlar, Allah'ın kendilerini yere geçirmeyeceğinden veya kendilerine bilemeyecekleri bir yerden azâbın gelmeyeceğinden emin midirler?

[46] Yahut onlar, servet, kudret ve ticaret sahibi olarak refah içinde ülke ülke dolaşırlarken, Allah'ın kendilerini yakalayamayacağından, cezalandırmayacağından emin mi oldular? Onlar Allah'ı âciz bırakacak, koyduğu kanunların dışına çıkacak, yakayı kurtaracak değildirler.

[47] Yoksa, Allah'ın kendilerini sosyal, ahlâkî, idarî, iktisadî ve askerî çürüme ile yavaş yavaş tüketerek cezalandırmayacağından, felâketlerin üstlerine doğru gelmeyeceğinden emin midirler? Senin Rabbin çok şefkatli, engin merhamet sahibidir.

[48] Onlar Allah'ın yarattığı şeylerin gölgelerinin Allah'a secde halinde, kısmen koyu, çoğunlukla hafif gölgeler şeklinde sürünerek, uzayıp kısalarak yer değiştirdiğini görüp düşünmüyorlar mı?

[49] Göklerdeki varlıklar, yerdeki canlılar ve bütün melekler büyüklük taslamadan, serkeşlik etmeden Allah'a secde ederler.

[50] Onlar, her türlü hakimiyeti elinde bulunduran, üstlerindeki Rablerinden korkarlar. Kendilerine emrolunan şeyleri yaparlar.

★ [51] Allah:

"- İki tanrı edinmeyin. O ancak bir tek ilâhtır. Benden, sadece benim azâbımdan dolayı dehşete düşün, korkun." buyurdu.

[52] Göklerde ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı O'nundur, O'nun tasarrufundadır. Din, şeriat, düzen, medeniyet yalnız O'na ait; kulluk ve itaat da daima O'na olmalıdır. Allah'tan başkasına mı sığınıyorsunuz?

[53] Sizdeki ilâhî, manevî ve dünyevî nimetlerin hepsi Allah'tandır. Sonra başınıza bir felâket, bir sıkıntı geldiği, ekonomik darboğaza düştüğünüz zaman da, yalnız ona sığınır, ona yalvarırsınız.

[54] Sonra, sizden felâketi, sıkıntıyı, giderdiğinde, ekonomik darboğazdan kurtardığında içinizden bir zümre hemen Allah'ı unutarak, kurtuluşuna vesileler icat edip, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Rablerine ortaklar koşarlar.

55 Bunu kendilerine verdiğimiz nimetlere nankörlük etmek için yaparlar. Şimdi zevk ü sefa sürün. Fakat yakında başınıza gelecek felâketi, akıbetinizi öğreneceksiniz.

56 Müşrikler kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden, mahiyetini bilmedikleri putlara pay ayırıyorlar. Allah'a andolsun ki, siz bu yaptığınız iftiralardan, uydurduğunuz şeylerden mutlaka hesaba çekileceksiniz.

57 Onların, kızların Allah'a ait olduğunu iddia ediyorlar. Allah bundan münezzehtir. Beğendikleri de, erkek çocuklar da kendilerinin oluyormuş.

58 Onlardan birine kız müjdelendiği zaman, yüzü kapkara kesilir. İçi öfkeyle dolar.

59 Kendisine verilen bu kötü haberden dolayı kavminden gizlenir. Onu, aşağılık duygusu içinde yanında mı tutsun, yoksa toprağa mı gömsün? Yazıklar olsun, verdikleri hüküm ne kadar kötüdür.

60 Kötü sıfatlar, âhirete, ebedî yurda inanmayanlar içindir. En yüce sıfatlar ise Allah'a aittir. O kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

★ 61 Eğer Allah, günahları, isyanları ve inkârları yüzünden insanları anında cezalandıracak olsaydı, yeryüzünde cezalandırmadık hiçbir canlı bırakmazdı. Fakat onlara belli bir müddete kadar vâde tanıyor. Ecelleri geldiği zaman, onu ne bir an erteleyebilirler, ne de belirlenmiş vadeyi öne alabilirler.

62 Müşrikler, kendilerinin hoşlanmadıkları şeyleri Allah'a yakıştırıyorlar. Dilleri, yalan yere en güzel mükâfatın kendilerine ait olduğunu ifade ediyor. Hiç şüphesiz onlar için ateş, Cehennem vardır. Onlar, herkesten önce cehenneme atılacaklar ve unutulacaklar.

63 Allah'a andolsun, senden önceki milletlere de özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberler gönderdik. Şeytan, şeytanî güçler onlara, amellerini süsleyip güzel gösterdi de, iman etmediler. İşte o, bugün kâfirlerin velisidir, dostudur. Onlara can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

64 Biz, bu kitabı, sana, insanlara ihtilâfa düştükleri konuları açıklayasın, iman eden bir kavme de, hidayet rehberi ve rahmet olsun diye indirdik.

65 Allah gökten sular indirdi. Onunla yeryüzüne, ölümünden sonra hayat verdi, yeryüzünü canlandırdı. Kur'ân'a kulak verip dinleyen bir kavim, bir toplum için, bunda Allah'ın varlığına, birliğine, yeniden diriltecek güce kudrete sahip olduğuna işaretler vardır.

★ 66 Gerçekten süt veren hayvanlarda da sizin için ibretler vardır. Zira, onların karınlarından, bağırsak içeriği, sindirim artığı ile kan arasındaki oluşumdan gelen, içmek isteyenlere, içimi kolay hâlis bir süt içiriyoruz.

67 Hurma meyvelerinden ve üzümlerden hem içki imal eder, hem de güzel gıdalar elde edersiniz. İşte bunlarda da ilimle ve tecrübeyle gelişmeye devam eden, aklını faydalı kullanabilen toplumlar için Allah'ın varlığını ve birliğini ispatlayan deliller, birçok konunun çözümüne, keşfine işaretler vardır.

68 Rabbin bal arısına:

"- Dağlardan, ağaçlardan ve insanların hazırladıkları arılıklardan uygun yerleri kendine yuva haline getir" diye ilham etti.

69 "- Bir de, meyvaların her birinden ye. Rabbinin sana kolaylaştırdığı yollara gir." diye ilham etti. Onların karınlarından renkleri çeşitli bir şerbet, bal çıkar. Onda insanlar için şifa vardır. Elbette gelişmeye devam eden, tefekkür-düşünme ağına sahip, faydalı sonuçlar elde edebilen toplumlar için, bunda ilâhî sırlar ibretler vardır.

70 Allah sizi yarattı. Sonra da sizin ruhlarınızı alacak. Bilgili şuurlu ve iradeli bir hayattan sonra, hiçbir şey bilmez hale gelsin diye sizden bazıları, ömrün, en kötü çağına kadar yaşatılacak. Allah her şeyi bilir, her şeye gücü kudreti yeter.

★ 71 Allah lütufta bulunarak, servette, bir kısmınızı diğerlerine üstün kıldı. Lütfa lâyık görülerek üstün kılınanlar, sahip oldukları rızık ve servetten meşrû şekilde sahip oldukları, üzerlerinde meşrû hakları ve otoriteleri, kendileriyle düzgün insanî münasebetleri olan köle, cariye ve hizmetkârlara ve işyerlerinde çalışan sözleşmeli işçilerine kâfi miktarda vermiyorlar. Verseler, o rızkın kullanımında eşit hâle gelecekler. Eşit şekilde kullanmaları sözkonusu iken, bile bile Allah'ın ihsan ettiği nimeti inkâr mı ediyorlar? Nankörlük mü ediyorlar?

72 Allah, size, kendi nefislerinizden eşler yarattı. Eşlerinizden de sizin için oğullar ve torunlar verdi. Size temiz ve helâl rızıklar ihsan etti. Hâlâ, bâtıla mı iman ediyorlar? Allah'ın nimetlerini, insanlığa tevdi ettiği İslâmî değerleri, şeriatı inkâr mı ediyorlar? Nankörlük mü ediyorlar?

73 Onlar, müşrikler Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden, kendilerine göklerden ve yerden bir parçacık da olsa hiçbir rızık sağlamayanlara, buna asla güçleri de yetmeyenlere tapıyorlar.

74 Sakın Allah ile yarattıkları arasında benzerlikler kurarak şirk koşmaya kalkışmayın. Siz yeterli bilgiye, eşyanın mahiyetini kavrama gücüne bile sahip değilken, her şey Allah'ın ilmi, planı ve iradesi içinde cereyan etmektedir.

75 Allah, hiçbir şeye gücü yetmeyen, başkasının malı olmuş bir köle ile, kendisine tarafımızdan güzel rızık ve servet verilen ve ondan gizli ve aşikâre, karşılık beklemeden, gönüllü harcayan hür bir insanı misal verdi. Hiç bunlar eşit olur mu? Bütün övgüler Allah'a yakışır. Fakat onların çoğu bunu bilmezler.

76 Allah şu iki adamı da misâl verir. Bunlardan birisi dilsizdir, hiçbir şeye gücü yetmez, patronuna bir yüktür. Onu nereye gönderse faydalı bir iş yapamaz. Şimdi bu adamla, doğru muhkem, güvenli yolda yürüyen islamî hayatı yaşayan kendisine ve başkalarına faydalı olan, insanlar arasında sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî adâleti uygulayarak kamu düzenini sağlayan, adâletli olmayı emreden kimse eşit olur mu?

★ 77 Göklerdeki ve yerdeki bilinmeyen güçlerin ve imkânların tasarrufu Allah'a aittir. Kıyametin kopacağı an ile ilgili icra planının gerçekleşmesi ise, göz açıp kapama kadar veya daha az bir zaman alır. Allah'ın her şeye gücü kudreti yeter.

78 Allah sizi analarınızın karnından çıkardı. Siz, verdiğiniz taahhüt, kaderiniz, menfaatleriniz v.s. konularda hiçbir şey bilmiyordunuz. Size kulaklar, gözler, kalpler, akıllar verdi. Umulur ki şükrünüze vesile olur.

79 Göğün boşluğunda, Allah'ın koyduğu kanunlara boyun eğerek uçan kuşları görmüyorlar mı? Onları orada Allah'tan başkası tutamaz, uçuş kanunlarını O'ndan başka kimse koyamaz. Bunda iman eden bir kavim, bir toplum için ibretler, şaşılacak kudretini ve birliğini gösteren deliller vardır.

80 Allah, evlerinizi, sizin için bir huzur ve sükûn yeri haline getirdi. Sizin için, hayvanların derilerinden, gerek yolculuğunuzda, gerekse konaklama gününüzde, kolayca taşıyacağınız evler, çadırlar; yünlerinden, yapağılarından ve kıllarından, bir süre faydalanacağınız giyim ve ev eşyası, ticaret malı elde etmenizi sağladı.

81 Allah yarattıklarından sizin için gölgeler var etti. Dağlarda da sizin için barınaklar, mağaralar yaptı. Sıcaktan koruyacak elbiseler ve savaşta sizi koruyacak zırhlar yapmayı öğretti. İşte böyle, Allah size nimetini, muhtaç olduğunuz şeyleri tamamlıyor. Umulur ki, varlığınızı, benliğinizi Allah'a teslim edip hükmüne razı olursunuz.

82 Yine de İslâm'a sırtlarını çevirirler, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı istedikleri istikamette yönlendirmeyi sürdürürlerse Allah'ın azâbından kurtulamazlar. Senin açık seçik bir tebliğden başka bir sorumluluğun yok.

83 Onlar Allah'ın nimetini, Muhammed'in peygamber olarak görevlendirileceğini itiraf ederler, bilirler. Sonra da onu ısrarla inkâr ederler. Onların çoğu kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirdir, nankördür.

★ 84 Her milletten kutsal kitapları bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren güvenilir örnek önderler ve doğruları konuşan şâhitler görevlendireceğimiz gün, artık, ne kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfir olanların özür dilemelerine izin verilir, ne de, onların özür dilemeleri istenir.

85 Baskı, zulüm ve işkenceyle temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimler, haksızlık edenler, azâbı gördüklerinde, artık özür dilemeleri sebebiyle onların cezaları hafifletilmez, onlara merhamet nazarıyla bakılmaz, göz açtırılmaz.

86 İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşanlar, ortak koştukları şeyleri gördükleri zaman:

"- Rabbimiz, işte bunlar, seni bırakıp, kulların durumundakilerden tapmış olduğumuz, ilâhlığında, otoritende, mülkünde, tasarruflarında sana ortak saydığımız varlıklar" derler. Onlar da:

"- Siz kesinlikle yalan söylüyorsunuz." diye cevabı yapıştırırlar.

87 O gün Allah'a teslim bayrağını çekerler. Uydurmakta oldukları şeyler, onları bırakıp, kaybolur.

88 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, küfre saplananlara, insanları Allah yolundan, İslâmî hayatı yaşamaktan, Allah yolundaki faaliyetlerden alıkoyanlara, yapmaya devam ettikleri fesatları, bozgunculukları sebebiyle azap üstüne azaplarını artıracağız.

89 O gün, her millet içinde, kendilerinden, kutsal kitabı bilen ve kendilerine tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir örnek önderler ve doğruları konuşan şâhitler görevlendireceğiz. Seni de, Kur'ân'ı bilen bu ümmete tebliğ eden önder, doğruları konuşan şâhit olarak getireceğiz. Biz bu kitabı sana, her konuda faydalı olmak üzere, genel kuralları açıklamak için, İslâm'ı yaşayan müslümanlara bir hidayet rehberi, bir rahmet ve müjde olsun diye bölüm bölüm indirdik.

★ 90 Allah adâletli, mûtedil davranmayı, adâleti gerçekleştiren sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî bir düzen kurmayı, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderler, idareciler, askerî erkân ve müslümanlar olmayı, akrabaya yardım etmeyi emreder. Meşrû olmayan şehevî fiilleri, gayrimeşrû ilişkileri, zinayı, şeriatın suç saydığı ve haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği şeyleri, haksızlığı, saldırıyı, baskı ve zulmü, kural tanımamayı yasaklayarak, önleyici tedbirler alarak kamu güvenliği sağlar. Size, düşünüp ibret almanıza vesile olur diye öğüt veriyor, sorumluluklarınızı hatırlatıyor, uyarıyor.

91 Antlaşma yaptığınız zaman, Allah'a verdiğiniz sözü yerine getirin. Allah'ı kendinize kefil yaparak, te'kit ettiğiniz taahhütleri, yeminleri bozmayın. Allah yaptığınız şeylerin hepsini bilir.

92 İpliğini sağlamca büktükten sonra, çözüp bozan, yarım akıllı kadın gibi olmayın. Askeri ve ekonomik güç üstünlüğüne, zayıf milletler üzerindeki gücünüze dayanarak, taahhütlerinizi, antlaşmalarınızı, yeminler ederek verdiğiniz sözleri, aranızda bir hile, bir aldatma ve bir fesat aracı haline getirmeyin. Allah bununla sizi imtihan etmektedir. Kıyamet günü, ihtilâf çıkarmış olduğunuz konuları Allah bir bir açıklayarak sizi hesaba çekecektir.

93 Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, elbette sizi aynı inanç ve düşünceyi paylaşan bir tek millet yapardı. Fakat Allah, insanları irade hürriyetine ve seçme özgürlüğüne sahip kıldığı için, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkların hak yoldan uzaklaşıp, dalâleti tercihlerine özgürlük tanır, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri hidayete de erdirir. Yapmaya devam ettiğiniz amellerinizden sorguya, hesaba çekileceksiniz.

94 Yeminlerinizi, taahhütlerinizi, sözleşmelerinizi, aranızda hile aldatma ve fesat aracı haline getirmeyin. Aksi halde İslâm'da karar kılarak, hak bir dine, sağlam bir hukuk, kâmil bir ahlâk düzenine güvenen insanların, birbirlerine ve dinlerine karşı, itimatları sarsılır, itibarınız gider, kurduğunuz devlet yıkılır. İnsanları ahde vefadan, müslümanları örnek almaktan, Allah yolundan, İslâmî hayatı yaşamaktan, Allah yolundaki faaliyetlerden alıkoymanız sebebiyle de dünyada cezayı, çalkantılı anarşik bir hayatın acılarını tadarsınız. Büyük bir azâbı da hak etmiş olursunuz.

95 Allah'a verdiğiniz sözü, taahhüdü servet, makam, mevki gibi geçici dünya menfaatlerine, birkaç pula değişmeyin. Eğer bilirseniz, Allah katındakiler sizin için daha hayırlıdır.

96 Sizin sahip olduklarınız tükenir, biter. Allah katındakiler ise bâkidir, tükenmez. Biz, sabrederek mücadele edenlere, devamlı, bilinçli olarak işlemeye devam ettikleri amellerin en güzelini, en değerlisini ölçü alarak kesinkes mükâfatlarını vereceğiz.

97 Mü'min olarak, gevşekliği bırakıp, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçiren, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayan, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olan, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyen erkek veya kadına, mutlaka güzel bir hayat yaşatırız. İşlemeye devam ettikleri amellerin en güzelini, en değerlisini ölçü alarak onları mükâfatlandırırız.

98 Kur'an okurken, Kur'an'ı incelerken itaat dışına çıkmış, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın (eûzü besmele çek).

99 Şüphesiz, iman edenler ve Rablerine dayanıp güvenenler, işlerini Rablerine havale edenler üzerinde onun hiçbir nüfûzu, yetkisi, gücü yoktur.

100 Şeytanın, şeytanî güçlerin nüfûzu, gücü kendisini dost ve otorite kabul edenlerin ve ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşanların üzerinde etkilidir.

★ 101 Biz bir âyetin yerine başka bir âyeti getirdiğimiz zaman, -ki Allah neyi indireceğini iyi bilir- :

"- Bu Kur'ân'ı sen uyduruyor, Allah'a iftira ediyorsun" derler. Kesinlikle hayır. Onların çoğu ilimden yoksun insanlar, bilemezler.

102 "- Onu, Kur'ân'ı, kâinattaki tabiî, dinî, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî düzeni içeren, ihya eden, insanları ve toplumları pislikten arındıran kutsal kitapları getiren elçi Cebrail, iman edenleri cesaretlendirmek, güçlü hale getirmek, devlet kurdurmak, sebat ettirmek, İslâm'ı yaşayan müslümanlara yol göstermek ve müjde vermek için, Rablerinin katından, gerekçeli, hikmete dayalı olarak, toplumda hakça bir düzen gerçekleştirmek üzere bölüm bölüm indirdi" de.

103 Onların:

"- Kesinlikle, Kur'ân'ı ona bir insan öğretiyor" dediklerini biliyoruz. Peygambere öğretiyor zannında bulundukları şahsın dili yabancıdır. Halbuki, bu Kur'an fasih, ifade gücü üstün, edebî bir Arapça'dır.

104 Allah'ın âyetlerine inanmayacak olanları Allah hidayete erdirme lütfunda bulunmayacak, doğru yola iletmeyecektir. Onlara can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

105 Allah'ın âyetlerine inanmayacak olanlar ancak yalan uydurur. Onlar, işte onlar yalancıların ta kendileridir.

106 Kalbi, aklı iman ile huzur ve sükûn bulduktan sonra, küfre zorlananlar hariç, kim iman ettikten sonra Allah'ı inkâr eder, tekrar küfre saplanırsa, gönlünü küfre açarsa, işte Allah'ın gazabı, hışmı bunlaradır. Onlara büyük bir azap vardır.

107 Bu azap, onların dünya hayatını severek, âhirete ebedî yurda tercih etmelerinden dolayıdır. Allah, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir bir toplumu, doğru yola iletme lütfunda bulunmayacak.

108 İşte onlar, Allah'ın kalplerini, kafalarını, kulaklarını, gözlerini mühürlediği kimselerdir. Onlar, işte onlar, gaflet içinde olanlardır.

109 Onların âhirette, ebedî yurtta hüsrana uğrayanlar olduğunda da şüphe yoktur.

110 Bir de, temel hak ve hürriyetlerinin engellenerek, baskı, zulüm ve işkenceye mâruz kalmalarının ardından, memleketlerinden, özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret edip, Allah yolunda hayatlarını ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak cihad edenlerin, cihadın sıkıntılarına, güçlüklerine, şer'î sorumluluklara katlananların yanında senin Rabbin vardır. Senin Rabbin bu feragat ve fedakârlıktan sonra, onlara karşı çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

★ [111] O gün, herkes gelir, kendi adına haklarını savunur. Herkese devamlı, bilinçli olarak yaptığının karşılığı tam ödenir, yüklendiği günahların cezaları âdil infaz edilir. Onlara asla haksızlık edilmez.

[112] Allah ibret için bir memleketi örnek verdi. Bu memleket güvenli, huzurlu idi. Servet ve gıda her yandan bol bol akardı. Sonra Allah'ın nimetlerini, dinini, şeriatını inkâr ettiler, nankörlük ettiler. Allah da onlara, yapmaya devam ettikleri düzenbazlıklardan dolayı açlık ve korku gömleği giydirdi, huzursuz ve mutsuz hale getirdi.

[113] Andolsun ki, onlara kendilerinden bir Rasul geldi. Onu yalanladılar. Onlar baskı, zulüm ve işkenceyle temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engellerlerken, ceza ve felâket başlarına indi.

[114] Artık, Allah'ın size verdiği rızık ve servetin helâlinden, temizinden yeyin. Eğer O'nu, sadece O'nu ilâh tanıyor, candan müslüman olarak O'na teslim oluyor, saygıyla O'na kulluk ve ibadet ediyor, yalnızca O'nun şeriatına bağlanıyor, O'na boyun eğiyorsanız, itaat ederek onun verdiği nimetlere şükredin.

[115] Allah size, ölü hayvanı, leşi, kanı, domuz etini, Allah'tan başkası adına kesilen hayvanı haram kıldı. Kim bu haram kılınan şeylerden yemeye mecbur kalırsa, helâl saymayarak, zarurî ihtiyaç sınırını aşmadan yiyebilir. Allah çok bağışlayıcı engin merhamet sahibidir.

[116] Dillerinizin, kendinizin uydurduğu yalanlara dayanarak:

"- Bu helâldir, meşrûdur, şu haramdır" demeyin, Allah adına yalan uydurmuş olursunuz. Allah adına yalan uyduranlar kesinlikle, kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa eremezler.

[117] Onlara dünyada azıcık bir zevk ü sefa, âhirette de can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

[118] Sana anlattıklarımızı, daha önce, yahudiliğin takipçilerine de haram kılmıştık. Biz onlara zulmetmedik. Fakat onlar kendilerine, birbirlerine haksızlığı alışkanlık haline getiriyorlardı.

119 Bir de Rabbin, bilgisizlikleri sebebiyle kötülük yapanları, günah işleyenleri, ardından da tevbe edenleri, günah işlemekten vazgeçerek hallerini ıslah edenleri, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzeltenleri, geliştirenleri bağışlayacaktır. Bundan sonra Rabbin çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

★ 120 İbrâhim gerçekten Hakka ve tevhide yönelen, Allah'a boyun eğip itaat eden, uzun uzun kıyamda durarak namaz kılan, sorumluluk şuuruyla görevini yerine getiren saygılı, tutkun, teşkilatlı, yetişmiş, uzman cemaatlere, uzman müesseselere bedel, hayrı öğreten, benimsenecek eşsiz bir önderdi. Hiçbir zaman, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan, gizli şirki yaşayan, başka otoriteler de kabul eden müşriklerden olmadı.

121 Allah'ın nimetlerine şükrederdi. Allah, dinini tebliğ için onu seçmiş ve onu doğru muhkem, güvenli yola, islâmî hayata iletmişti.

122 Biz ona dünyada devlet nimeti, iyilik ve güzellik verdik. O âhirette, ebedî yurtta da kesinlikle dindar, ahlaklı, hayırhasenat sahibi müslümanlardan, sâlihlerdendir.

123 Sonra da, sana:

"- Hakka ve tevhide yönelik İbrâhim'in dinine, sünnetine, İslâm dinine uy. O ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan, gizli şirki yaşayan, başka otoriteler de kabul eden müşriklerden değildi." diye vahyettik.

124 Cumartesi tatili, 'İbrâhim, yahudi veya hristiyandır; bu tatili İbrahim şeriatının bir hükmüdür' diye iddiada bulunarak ihtilâf çıkaranlara konuldu. Kıyamet günü Rabbin onları ihtilâf etmeye devam ettikleri konularda hesaba çekerek hükmünü verecektir.

125 Sen Rabbinin yoluna, ilimle, hikmetli sözlerle, sağlıklı ve ahlâklı yaşayışınla, kurduğun örnek toplum düzeni ile, sünnetinle gönül alacak güzel öğütlerle, sorumluluklarını hatırlatarak, uyararak davet et. Onlarla, en güzel metotları kullanarak mücadele et. Rabbin, şaşırıp yolundan sapanları iyi bilir. O, hidayete erenleri de iyi bilir.

126 Eğer müşrikleri mutlaka cezalandırmak istiyorsanız, size yapılanın benzeri cezalarla cezalandırın. Sabırlı davranırsanız, elbette bu, sabrederek mücadeleye devam edenler için daha hayırlıdır.

127 Sabrederek mücadeleye devam et. Senin sabrederek mücadelen de, ancak Allah'ın yardımıyladır. Onların davetinden yüz çevirmelerine üzülme, sinsice kurmakta oldukları tuzaklardan, İslâm'ın yükselişini önleme, müslümanların ilerlemesinin önünü kesme planlarından dolayı kaygı duyma, telaşlanıp kendini sıkıntıya sokma.

128 Allah kendisine sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlarla, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananlarla, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olanlarla, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idarecilerle, askerî erkânla ve müslümanlarla beraberdir.

17. el-İSRÂ SÛRESİ

111 âyettir.
Peygamberliğin 9. yılında
Mekke'de nâzil olmuştur.
26, 32, 33, 57, 73-80. âyetlerin
Medine'de indiği rivayet edilmektedir.
İsrâ, geceleyin yürümek manasınadır.
Mîrac mûcizesinin
Mekke'den Kudüs'e kadar olan kısmı
bu sûrede anlatıldığından,
sûreye "İsrâ" adı verilmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Bir gece, nezdimizde, kendisine âyetlerimizden, kudretimizin açık delillerinden, yarattıklarımızın şaşırtıcı hallerinden bir kısmını gösterelim diye, bizi ilâh tanıyan, candan müslüman olarak bize bağlanan, saygılı Muhammed kulunu, Mescidi Haram'dan, etrafını mübarek kıldığımız Mescidi Aksâ'ya götüren Allah, her türlü noksan sıfatlardan münezzehtir. Şüphesiz her şeyi hakkıyla işiten, hakkıyla bilen, gören odur.

2 Biz Mûsâ'ya kutsal kitabı verdik. Bu kitabı İsrâiloğulları'na bir hidayet rehberi olarak hazırladık.

"- Beni bırakıp, kullarım durumundaki başkalarını hâmi edinmeyin ve güvence haline getirmeyin" dedik.

3 Ey, Nuh'la beraber gemide taşıyarak kurtardığımız kimselerin nesli. Unutmayın o devamlı çok şükreden, Allah'ı ilâh tanıyan, candan müslüman olarak Allah'a bağlanan saygılı bir kuldu.

4 Biz kitapta, Tevrat'ta, İsrâiloğulları'na:

"- Sizler, Tevrat'ın hükümlerine riayet etmeyerek yeryüzünde iki defa fesat çıkaracaksınız. Ve azgınlık derecesinde küstah, zâlim, zorba, diktatör olacaksınız" diye kesin hükümler halinde bildirmiştik.

5 "- Bunlardan ilkinin zamanı gelince, üzerinize güçlü kuvvetli kullarımızı gönderdik. Bunlar evlerin aralarında dolaşarak sizi aradılar, araştırdılar. İlk uyarı, vakti gelince böylece yerine getirilmiş oldu."

6 "- Sonra onlara karşı, size tekrar galibiyet ve zafer verdik. Servet ve oğullarla gücünüzü artırdık. Sayınızı, aşiretinizi daha da çoğalttık."

7 "- Eğer iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan mü'min olursanız, kendiniz, birbiriniz için iyilik etmiş olursunuz. Kötü icraatlar yapar, kötülük eder, işlerinizi kötü yaparsanız, yine kendinize kötülük etmiş olursunuz. Diğer cezalandırma zamanı geldiğinde, onurunuzu ayaklar altına alarak sizi insanların yüzüne bakamaz hale getirsinler, daha önce girdikleri gibi yine Mescid'e, Süleyman Mabedi'ne girsinler ve istila ettikleri her yeri, ellerine geçirdikleri her şeyi büsbütün tahrip etsinler diye, başınıza yine düşmanlarınızı musallat edeceğiz."

[8] Ümit edilir ki, Rabbiniz size merhamet eder. Şayet siz tekrar bozgunculuğa, fesat çıkarmaya başlarsanız, biz de sizi, yine cezalandırırız. Biz Cehennem'i kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler için hisar-zindan haline getirdik.

[9] Şüphesiz bu Kur'an, insanların en doğru, en sağlam, en güvenli yola yönelmeleri için aydınlatıcı bilgiler verir. Hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçiren, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayan, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olan, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyen mü'minlere, kendileri için büyük mükâfatlar olduğunu müjdele.

[10] Âhirete, ebedî yurda inanmayacak olanlara da can yakıp inleten müthiş bir azap hazırladık.

★ [11] **İnsan hayır dua edip hayrı davet ettiği gibi, şer dua da eder, şerri davet eder. İnsan pek aceleci bir tabiata sahiptir.**

[12] Biz gece ve gündüzde, varlığımızı, birliğimizi, kudretimizi, ilmimizi, hikmetli icraatlarımızı gösteren iki önemli fizikî delil planlayıp yerleştirdik. Sonra Rabbinizin nimetlerini aramanız, iş ve ticaret yapmanız, kazanç sağlamanız, ayrıca yılları kayda geçirerek faydalanabilmeniz, zaman planlaması ve vakti belirleyip tayin edebilmeniz için, gece gördüğünüz delilin, ayın aydınlatma ve ısıtma özelliklerini gidererek, evreler halinde dönüşünü sağladık, gündüzün gördüğünüz delilin, güneşin eşyayı, kâinatı iyice aydınlatmasını temin ettik. İşte biz her şeyi bütün ayrıntılarıyla anlattık.

[13] Manevî ve ahlâkî tercihlerinin sonucu her insanın kaderini, uğurlarını ve uğursuzluklarını, hayır ve şerden paylarını boynuna astık. Kıyamet günü, açılmış olarak karşılacağı amel defterini önüne çıkarırız.

[14] "- Kitabını, amel defterini oku. Bugün hesap gören olarak sana nefsin yeter."

[15] Kim hidayeti tercih ederse, sadece kendi iyiliği, kurtuluşu için hak yola girmiş olur. Kim de hak yoldan uzaklaşır, dalâleti tercih eder, saparsa, kendi aleyhine sapmış olur. Hiçbir günahkâr, günah yüklü, suçlu bir kişi, başkasının günahının suçunun cezasını çekmez. Biz, tebliğ ile görevli, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere bir Rasul göndermedikçe kimseye azap edecek değiliz.

[16] Biz bir memleketi helâk etmek istediğimiz zaman, varlıklı şımarıklarını idareci yapar, iktidara getiririz. İlâhi-İslâmî emirleri uygulamayı emrettiğimiz halde, onlar itaat dışına çıkarlar, günah, isyan, inkâr bataklığına dalarlar. Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, sana ve Kur'ân'a itibar etmedikleri için, o memleket halkı gerekçeli olarak cezaya müstehak olur. Biz de orayı darmadağın ederiz.

[17] Hem Nûh'tan sonra nice nesiller helâk ettik. Kullarının gizli-açık günahlarının tamamından yalnız Rabbin haberdardır, yalnız Rabbin bilir, görür.

[18] Kim, dünya hayatının günlük geçici kazancını isterse, istediğimize, sünnetimiz, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olan kadarını dünyada âcilen veririz. Sonra da, ona Cehennem'i hazırlarız. Kınanmış ve rahmetimizden kovulmuş olarak oraya yaslanır.

[19] Kim de, âhireti, ebedî yurdu isterse, mü'min olarak kendine yaraşır bir çaba ile âhireti kazanmak için gayret gösterirse, işte onların niyetleri, çabaları, emekleri makbuldür, mükâfatlandırılacaktır.

[20] Hepsine, dünyayı isteyenlere de, âhireti isteyenlere de, Rabbinin ihsanından veririz. Rabbinin ihsanı, sınırlı ve kısıtlanmış değildir.

[21] Lütufta bulunarak, onların bir kısmını rızıkta, servette, güç ve kuvvette, sıhhatte, makam ve mevkide sıradan bir aklın kavrayamayacağı hikmetlere dayalı olarak diğerlerine nasıl üstün kıldığımızı düşün ve araştır. Andolsun ki âhiret daha büyük rütbeler ve makamlarla doludur, daha yüce ve daha çok üstünlükleri vardır.

[22] Allah ile birlikte başkasını da ilâh sayma. Yoksa kınanmış, yardımından mahrum edilmiş, yalnız başına bırakılmış olarak oturup kalırsın.

★ [23] Rabbin, sadece kendisini ilâh tanımanızı, candan müslüman olarak kendisine bağlanmanızı, saygıyla kendisine kulluk ve ibadet etmenizi, yalnızca kendi şeriatına bağlanmanızı, kendisine boyun eğmenizi, anaya babaya devamlı iyilikle ihsan ile muameleyi icrası zorunlu kesin bir hüküm haline getirdi. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırlarsa sakın onlara,

"- Öf!" bile deme, onları azarlama. İkisine de tatlı ve güzel söz söyle.

[24] İkisine de, şefkatle, tevazu ile kol kanat ger.

"- Rabbim, onların, beni, küçükken terbiye edip yetiştirdikleri gibi sen de, onlara merhametinle muamele et" de.

[25] Rabbiniz içinizden geçenleri çok iyi bilir. Eğer dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi itaatkâr müslümanlar, sâlih kimseler olursanız, Allah çok tevbe edenleri çok bağışlayandır.

[26] Akrabalara, çevresi çaresi olmayan yoksullara, yolda kalan muhtaç yolcuya, Allah'ın tanıdığı, belirlediği hakkını ver, ihtiyacını gör. Malını da saçıp savurma.

[27] Mallarını saçıp savuranlar şeytanların, şeytanî güçlerin kardeşleridir. Şeytan da, her zaman, Rabbine karşı çok nankördür, azgın, inkârı alışkanlık haline getirmiş biridir.

28 Eğer Rabbinin rahmetinden, lütfundan umduğun, eline geçmeyen kazançlardan, gelirlerden dolayı etrafındaki muhtaçların sıkıntıya düşmelerini önleyemiyorsan, hiç olmazsa imkâna kavuşuncaya kadar, onlara, sıkıntılarını hafifletecek kolaylık yolları göster.

29 Elini boynuna bağlayan kimse gibi, eli sıkı, cimri olma. Büsbütün eli açık da olma. Sonra kınanır, kaybettiklerinin hasretini çeker durursun.

30 Rabbin, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kullarından bazılarının rızkını bollaştırır, bazılarına da ölçüyle, kısarak verir. Allah kullarının gizli-açık durumlarından haberdardır. Her şeyi bilir, görür.

★ 31 Masrafların artacağı, yoksulluğa düşeceğiniz endişesiyle, yokluk korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin. Onların da, sizin de rızkınızı, ekmeğinizi, aşınızı biz veriyoruz. Onları öldürmek büyük bir suç, büyük bir cinayettir.

32 Zinaya yaklaşmayın. Zira zina büyük günah, yüz kızartıcı, gayri meşru bir ilişkidir. Soysuzluğa, tehlikeli hastalıklara, korunması gereken değerlere tecavüze, cehenneme götüren kötü bir yoldur.

33 Haklı bir sebep olmadıkça Allah'ın öldürülmesini haram kıldığı, saygıya lâyık bulduğu cana kıymayın. Bir kimse haksız yere öldürülürse, onun velisine hakkını alması için yetki verdik. Ancak veli de cahilce davranarak kısasta ileri gitmesin. Zaten kendisine böyle bir hak tanınarak yardıma lâyık görülmüştür.

34 Yetimin malına yaklaşmayın. Rüştüne, güçlü çağına erinceye kadar, yetimin malını, en güzel ekonomik tedbiri, usulleri kullanarak idare edin.

Verdiğiniz sözü yerine getirin. Verilen söz sorumluluğu gerektirir.

35 Ölçtüğünüz zaman, ölçeği tam doldurun. Doğru, sağlam, düzgün ölçü ve tartı âletleriyle ölçüp tartın. Bu daha hayırlıdır. Hem de doğuracağı sonuçlar bakımından daha güzeldir.

36 Hakkında bilgin olmayan şeyin ardına düşme. Çünkü kulak, göz, gönül ve akıl bunların her biri, yaptıklarından sorumludur.

37 Yeryüzünde kibirlenerek, büyüklenerek yürüme. Sen asla yeri yaramazsın. Dağlarla da ululuk yarışına giremezsin.

38 Bütün bu sayılan yasaklar, Rabbi'nin nezdinde hoş karşılanmayan, tescilli yasaklar ve suçlardır.

[39] İşte bunlar, Rabbinin, sana vahyettiği derin hikmetleri olan kurallar, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgileridir. Allah ile birlikte başkasını da ilâh sayma. Sonra kınanmış ve Allah'ın rahmetinden uzaklaştırılmış olarak Cehennem'e atılırsın.

[40] Rabbiniz oğullarla sizi seçkin hale getirdi, mümtaz kıldı da, kendisi meleklerden kız çocuklar mı edindi? Siz vebâli çok büyük sözler söylüyorsunuz.

★ [41] Onların akıllarını başlarına toplamaları için, biz, bu Kur'an'da çeşitli ikaz ve ihtarları çok yönlü tekrar ettik. Bu, onların, Kur'an'dan uzaklaşmalarından, nefretlerini artırmaktan başka bir şey sağlamadı.

[42] "- Eğer, söyledikleri gibi Allah ile birlikte başka ilâhlar da bulunsaydı, o takdirde bu ilâhlar Arş'ın, sınırsız kudret ve iktidar makamının sahibiyle hükümranlık mücadelesi için bir yol arayacaklardı." de.

[43] Allah, onların söyledikleri sözlerden münezzeh, çok yüce, hem de pek uludur.

[44] Yedi gök, yer ve bunların içinde bulunan akıllı ve sorumlu varlıklar Allah'ı tesbih eder. O'nu hamd ile övgü ile tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Fakat siz onların tesbihini anlayamazsınız. Rabbin kudretli âdil, müsamahakârdır, fırsatlar ve imkânlar tanır, çok bağışlayıcıdır.

[45] Sen Kur'an okurken, Kur'an'ı incelerken, seninle âhirete, ebedî yurda inanmayacak olanlar arasına görünmeyen bir perde çekeriz.

[46] Kur'ân'ı anlamamaları için, kafalarına, kalplerine kılıflar geçirir, kulaklarına bir sağırlık veririz. Sen Kur'an'da, Rabbinin birliğini bir tek olduğunu hatırlatarak anlattığında, onlar, canları sıkılmış bir vaziyette, gerisin geri dönüp giderler.

[47] Biz, onların, seni dinlerken ne maksatla dinlediklerini, ortalık bulandırmak için Kur'ân'ı yalanlayan ve alaya alan fısıltılar yaydıklarını; isyan ile, inkâr ile baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimlerin:

"- Siz, büyülenmiş bir adama tâbi oluyorsunuz" dediklerini çok iyi biliyoruz.

[48] İbret nazarıyla bak, senin için, ne türlü benzetmeler yaptılar. Bu yüzden hak yoldan öyle bir saptılar ki, artık doğru yolu bulamayacaklar.

[49] Bir de onlar:

"- Sahi biz, bir kemik yığını, kokmuş toz toprak olmuşken mi; yepyeni bir hilkat, yepyeni bir yaratılışla mı, biz mi diriltileceğiz?" diyorlar.

50 "- İster taş olun, ister demir" de.

51 "- İsterse, hayalinizde yeniden yaratılması, diriltilmesi imkânsız gibi görünen ölüler olun. Bunlar, Allah'ın, sizi yeniden diriltmesini güçleştirmez." de.

"- Bizi tekrar hayata kim döndürecek?" diyecekler.

"- Sizi, ilk defa, yoktan yaratan, var eden!" de. Bunun üzerine, onlar, sana alaylı bir tarzda başlarını sallayacak ve:

"- Ne zaman?" diyecekler.

"- Yakın olsa gerek" de..

52 Allah'ın, sizi davet edeceği gün, kendisine hamdederek çağrısına uyarsınız. Diriltilmeden önceki hayatınızda, halinizde, çok az bir süre kaldığınızı zannedersiniz.

★ 53 Kullarıma söyle:

"- Sözün en güzelini, yoruma müsait olmayanını söylesinler. Sonra şeytan, şeytanî güçler aralarını bozar. Şeytan, insanın apaçık bir düşmanıdır."

54 Rabbiniz sizi iyi bilir. Sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa size merhamet eder. Sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa sizi cezalandırır da. Seni, onlar adına Allah'a karşı savunma yapman, Allah adına da onların üzerinde zor kullanman için görevlendirmedik, göndermedik.

55 Rabbin göklerdeki ve yerdeki akıllı ve sorumlu varlıkların hepsini iyi bilir. Gerçekten biz, lütufta bulunarak peygamberlerin bir kısmını, diğerlerine üstün kıldık. Dâvûd'a da, Zebûr'u verdik.

56 "- Allah'ı bırakıp da, yarattıkları içinden tanrı olduğunu ileri sürdüklerinize yalvarın. Onlar, ne başınıza gelen bir felâketi, bir sıkıntıyı kaldırabilirler, ne ekonomik darboğazdan kurtarabilirler, ne değiştirebilirler, ne de geri çevirebilirler, ne de başkasına aktarabilirler." de.

57 Onların taptıkları, yalvardıkları bu varlıklar, Rablerine yakın olmaya vesile olacak her yola başvuranlar, her türlü hayrı ve ibadeti yapanlar, ihtiyaçlarını Rablerine arzedenler, onun rahmetini, merhametini umanlardır, azâbından korkanlardır. Rabbinin azâbı sakınılacak, korkunç bir azaptır.

58 Kıyamet gününden önce, bizim kesinkes helâk etmeyeceğimiz veya ağır bir ceza ile cezalandırmayacağımız hiçbir memleket yoktur. Bu, sicilde, bilgi işlem merkezinde, Levh-i Mahfûz'da yazılmıştır.

59 Bizi âyetler, maddî mûcizeler göndermekten alıkoyan tek şey, öncekilerin bu âyetleri yalanlayarak, kanunlarımız gereği, helâke maruz kalmalarıdır. Nitekim Semûd kavmine açık bir mûcize olmak üzere bir dişi deve vermiştik. Onlar ise, bu mûcize deveyi öldürmek suretiyle maddî mûcizeyi hiçe saydılar. Oysa biz, o mûcizeleri ancak korkutmak için göndeririz.

60 Hani sana:

"- Rabbin geçmiş ve gelecek bütün insanları, insanların hayatlarını, davranışlarını ilmiyle kudretiyle çepeçevre kuşatmıştır" demiştik. Mirac gecesi çıplak gözle sana gösterdiğimiz rüya gibi görüntüleri ve Kur'an'da rahmetten uzak kılınan ağacı, kaktüsü yalnızca insanları imtihan ve deneme vesilesi olarak düzenleyip hazırladık. Biz insanlara korku veren uyarılarda bulunuyoruz, bu onlarda büyük azgınlıklardan, azgınlıklarını artırmaktan başka bir şey sağlamıyor.

★ 61 Meleklere:

"- Âdem'e secde ederek saygı gösterin" demiştik. İblis hariç hepsi secde ederek saygı gösterdi. İblis:

"- Çamurdan yarattığına mı secde ederek saygı göstereceğim?" dedi.

62 " Şu benden asâletli, şerefli kıldığını görüyor musun? Yemin ederim ki, eğer beni kıyamete kadar yaşatırsan, pek azı dışında, onun neslini kendi buyruğum altına alacağım, onları kendime bağlayacağım." dedi.

63 Allah:

"- *Git!* Onlardan kimler sana uyarsa bilin ki, cezanız, ağır, okkalı bir ceza olan Cehennem'de yanma cezasıdır." buyurdu.

64 "- Onlardan gücünün yettiği kimseleri fısıltılarınla rahatsız ederek perişan et. Süvarilerinle, yayalarınla onları yaygaraya boğ, mallarını, evlatlarını vasıta ederek onlara günah işlet. Kendilerine vaatlerde bulun." buyurdu. Şeytan, şeytanî güçler onlara, aldatmaktan başka bir şey va'detmez.

65 Beni ilâh tanıyan, candan müslüman olarak bana bağlanan, saygılı kullarımın üzerinde onun nüfuzu, etkili bir gücü yoktur. Ona karşı Rabbin, hâmi ve güvence olarak yeter.

66 Rabbiniz, lütfuna nail olmanız, ticaret yapmanız için denizde gemileri, filoları sizin için yüzdürendir. Şüphesiz o size merhametiyle muamele etmektedir.

67 Denizde başınıza bir felâket geldiğinde, O'ndan başka bütün yalvardıklarınız kaybolup gider. O sizi kurtarıp karaya çıkardığında, yine eski halinize dönersiniz. İnsanoğlu çok nankördür, azgın, inkârı alışkanlık haline getirmiş biridir.

68 O'nun sizi, kara tarafında yerin dibine geçirmeyeceğinden, yahut üstünüzde taş yağdıran bir kasırga estirmeyeceğinden emin misiniz? Sonra kendinizi savunan bir hâmi, bir koruyan da bulamazsınız.

69 Yoksa, O'nun sizi, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına itip örtbas ederek inkârınız, küfrünüz, nankörlüğünüz sebebiyle, bir kez daha oraya, denize gönderip, bulunduğunuz yerde bir fırtına çıkararak boğmayacağından emin misiniz? Sonra bundan dolayı kendinize, intikamınızı alacak, bizi arayıp bulacak bir koruyucu da bulamazsınız.

70 Andolsun ki, biz Âdemoğulları'nı asâletli, şerefli ve saygıya lâyık kıldık, ikrama lâyık gördük. Karada ve denizde onlara ulaşım imkânları sağladık. Onlara helâlinden ve temizinden rızık ve servetler verdik. Lütufta bulunarak onları yarattığımız birçok varlıklardan gerçekten üstün kıldık.

★ 71 Her insan topluluğunu, kitapları ve önderleriyle çağıracağımız gün, kimlerin amel defteri sağından verilirse, onlar en küçük bir haksızlığa uğramamış olarak amel defterlerini okuyacaklar.

72 Her kim, bu dünyada kör ise, hak ve hakikati göremiyorsa, âhirette, ebedî yurtta da kördür. Üstelik daha da yolunu şaşırmıştır.

73 Seni sana vahyettiklerimizden ayırarak, vahyimizin dışında, bizim adımıza, gelişigüzel şeyler uydurman konusunda az kalsın büyük bir sıkıntıya sokacaklardı. Bunu başarabilselerdi, kesinlikle seni dost edineceklerdi.

74 Eğer biz sana güven, ihtiyat, cesaret, güç ve sebat vermemiş olsaydık, neredeyse birazcık onlara meyledecektin.

75 O takdirde, kesinlikle, sana dünya hayatında, kat kat ceza, âhiret hayatında da kat kat azap tattıracaktık. Sonra, bize karşı, kendine yardım edecek birini de bulamayacaktın.

[76] Seni yurdundan, Mekke'den çıkarmak için, huzursuz ederek, neredeyse dünyayı başına dar getirecekler. O zaman, sana muhalefet ettikleri için, senin ardından, kendileri de orada fazla kalamayacaklar.

[77] Senden önce özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirip gönderdiğimiz Rasullere karşı çıkarak, onları sürgüne gönderenlere uyguladığımız ceza kanunları böyledir. Bizim sünnetimizde, bizim kanunumuzda değişiklik bulamazsın, bizim kanunumuzun yerini dolduracak kanun da bulamazsın.

★ [78] Güneşin batıya dönmesinden, gecenin karanlığı bastırıncaya kadar, âdâbına riayet ederek aksatmadan vakitleri belli olan namazları kıl. Bir de bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren Kur'ân'ın çok okunduğu sabah namazını kıl. Sabah namazında okunan Kur'an, gece ve gündüz melekleri tarafından dinlenir ve şâhitlik edilir.

[79] Gecenin bir kısmında, son üçte birinde uyanarak, farz namazına ilâveten, sadece sana mahsus bir ibadet olmak üzere uzun uzun Kur'an okuyarak teheccüt namazı kıl. Rabbinin seni Makam-ı Mahmud'a, bütün insanlık tarafından övüldüğün bir makama, şefaat makamına göndermesi ümit edilir.

[80] "- Rabbim, dürüst olarak yiğitçe girilmesi gereken yere, emniyetle girmemi sağla. Dürüst olarak yiğitçe çıkılması gereken yerden emniyetle çıkmamı sağla. Bana kendi katından yardımcı bir güç, beni destekleyen bir devlet, bir iktidar ver." diye niyaz et.

[81] "- Toplumda hakça bir düzen gerçekleştirmek için İslâm, hak kitap Kur'an geldi, batıl yıkılıp gitti. Batıl yıkılmaya mahkûmdur." diye ilan et.

[82] Biz, mü'minlere şifa ve rahmet olan Kur'an âyetlerini bölüm bölüm indiriyoruz. Bu âyetler, inkâr ile isyan ile baskı, zulüm ve işkenceyle temel hak ve hürriyetleri Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, İslâm aleyhinde propaganda yapan zâlimlerin yalnızca hüsranını artırıyor.

[83] İnsanoğluna nimet verdiğimiz zaman, şükretmez, küstahlık yaparak bize itaatten uzaklaşır. Ona bir zarar ziyan dokunacak olursa da, iyice karamsarlığa düşer.

[84] "- Herkes kendi mizaç, meşreb ve yaratılışına, benimsediği hayat tarzına göre, bilinçli, amaçla örtüşen niyete dayalı ameller işleyerek bir ömür geçirir. Rabbiniz, kimin doğru yolda olduğunu iyi bilir." de.

★ [85] Sana ruh ile, ilgili sorular soruyorlar.

"- Ruh Rabbimin varettiği, koruduğu aslî düzenin bir bölümüdür. Size verilen azıcık ilimle çok az şeyi kavrayabilirsiniz." de.

[86] Yemin olsun ki, sünnetimiz, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olsa sana vahyettiğimizi ortadan kaldırırız. Sonra sen de bize karşı, bu konuda kendini savunacak bir hâmi, bir koruyucu bulamazsın.

87 Ancak Rabbinin rahmeti sayesinde Kur'an bâki kalmıştır. Onun sana olan lütufkârlığı çok büyüktür.

88 "- Andolsun, bu Kur'ân'ın bir benzerini ortaya koymak üzere insanlar ve cinler biraraya gelseler, birbirlerine destek de olsalar, onun bir benzerini meydana getiremezler" de.

89 Andolsun biz bu Kur'an'da, insanların iyiliği, kurtuluşu için her türlü misâli çok yönlü açıkladık. Yine de insanların çoğu Kur'ân'ı, Kurân'ın hükümlerini inkârda, nankörlükte ısrar ederler.

90 Onlar:

"- Sen bizim için, yerden bir kaynak, bir pınar büngüldetmedikçe asla biz sana güvenmeyeceğiz, inanmayacağız" dediler.

91 "- Veya senin bir hurma bahçen, bir üzüm bağın olmalı ki, içlerinden, çağlayan ırmaklar akıtmalısın" dediler.

92 "- Yahut iddia ettiğin gibi göğü parça parça üzerimize düşürmelisin. Yahut da, senin hak peygamber olduğuna şâhitlik etmek üzere, Allah'ı çıplak gözle görecek şekilde karşımıza çıkarmalısın, melekleri de grup grup önümüze getirmelisin." dediler.

93 "- Veya tezyinatlı, altın işlemeli bir evin olmalı veya göğe çıkmalısın. Bize, seni tasdik eden, sana uymamızı emreden okuyacağımız bir kitap indirtmediğin sürece göğe çıktığına da asla inanmayacağız, itimat etmeyeceğiz." dediler.

"- Rabbimi tenzih ederim. Ben peygamberlik görevi verilen insan neslinden farklı biri miyim?" de.

★ 94 Kendilerine hidayet rehberi geldiğinde, insanların buna inanmalarını sırf:

"- Allah görevli Rasûl olarak bir insanı mı gönderdi?" demeleri engellemiştir.

95 "- Eğer yeryüzünde yerleşip, yaşayan, gezip dolaşan melekler olsaydı, elbette onlara, gökten Rasul olarak bir melek gönderirdik." de.

96 "- Benimle sizin aranızdaki konularda, benim hak peygamber olduğum konusunda gerçek şâhit olarak Allah kâfidir. O, kullarının gizli-açık bütün davranışlarından haberdardır ve onları bilmekte, görmektedir." de.

97 Allah kime hak yolu aydınlatıcı bilgiler lütfederse, işte doğru yolu bulanlar onlardır. Kimlerin de hak yoldan uzaklaşmalarına, dalâleti tercihlerine özgürlük tanırsa artık onlara, Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden asla koruyucular bulamazsın. Kıyamet günü onları kör, dilsiz ve sağır bir halde yüzü koyun sürükleyerek toplar getiririz. Onların mekânları Cehennem'dir. Ateşi azaldıkça, Cehennem'in yakıtını takviye eder, körüklemeyi ve püskürenalevini artırırız.

98 Âyetlerimizi, kâinattaki kudretimizi, birliğimizi gösteren açık delilleri inkârda ısrar edip küfre saplanmaları,

"- Sahi bizler, bir kemik yığını ve kokuşmuş toz toprak olduktan sonra mı, yepyeni bir yaratılışla mı, yeniden diriltileceğiz?" demeleri sebebiyle cezaları budur.

99 Gökleri ve yeri yaratmış olan Allah'ın kendilerinin benzerini de yaratmaya kâdir olduğunu düşünmediler mi? Allah onlar için bir vâde takdir etti. Bunda şüphe yoktur. Ama âsiler, kâfirler, zâlimler, inkârda, küfürde, nankörlükte ısrar ettiler.

100 "- Rabbimin rahmet hazinesine eğer siz sahip olsaydınız, harcanır, biter korkusuyla sıkı sıkıya tutardınız. İnsan her zaman çok eli sıkı, çok tamahkârdır, başkalarını nasiplendirmez." de.

★ 101 Andolsun ki biz Mûsâ'ya, hak peygamber olmasının delili olarak açık açık dokuz âyet, dokuz mûcize verdik. İsrâiloğulları'na sor. Mûsâ kendilerine geldiğinde Firavun ona:

"- Ey Mûsâ, kesinlikle ben senin büyülenmiş olduğunu zannediyorum" dedi.

102 Mûsâ Firavun'a:

"- Pekâlâ biliyorsun ki, bunları, birliğinin ve kudretinin delili olan gözünle gördüğün mûcizeleri, birer ibret olarak göklerin ve yerin yaratıcısı, düzeninin hâkimi, Rabbinden başkası indirmedi. Ey Firavun ben de senin hakikaten mahvolduğunu biliyorum." dedi.

103 Firavun onları rahatsız ederek ülkeden çıkarmak istedi. Bu yüzden, biz onu ve beraberindekilerin hepsini denizde boğduk.

104 Arkasından da İsrâiloğulları'na:

"- O topraklarda siz oturun. Âhiret ve kıyametle ilgili vaat gerçekleştiği zaman hepinizi, mü'mini, kâfiri toplayıp biraraya getireceğiz." dedik.

105 Biz, Kur'ân'ı, gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça bir düzen gerçekleştirecek bir kitap olarak indirdik. O, bütün hakikatleri içinde toplayarak bütün ihtiyaçları giderecek şekilde indi. Seni de, ancak rahmetimizi, merhametimizi, ihsanımızı, sevgimizi müjdeleyici ve sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcı olarak özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik.

106 Sana bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren, okunan bir kitap, Kur-an verdik. Onu insanlara dura dura okuyasın diye âyet âyet, sûre sûre ayırdık. Biz onu bölüm bölüm indirdik.

107 "- Siz Kur'ân'a iman edin ki, size faydası dokunsun. İsterseniz etmeyin, o zaman zarar görürsünüz. Kur'an'ın indirilişinden önce kendilerine ilim verilen, sorumluluk sahibi âlimlere, vahyin ne olduğunu bilenlere Kur'an okunduğu zaman onlar, saygılarından, sübhânallahi ve bihamdihî diyerek yüzüstü secdeye kapanırlar." de.

108 "- Rabbimizi tenzih ve tesbih ederiz. Rabbimizin va'di mutlaka yerine getirilir." de.

109 Onlar Allah korkusundan ağlayarak, sübhânallahi ve bihamdihî diyerek yüzüstü yere, secdeye kapanırlar. Kur'ân'ı dinlemek, onların teslimiyetlerini, saygılarını, tam bir samimiyetle Allah'a kulluk ve itaat anlayışlarını artırır.

110 "- İster Allah diye ibadet ve dua edin. İster Rahman diye ibadet ve dua edin. Hangisiyle ibadet ve dua ederseniz edin, bütün güzel isimler Esma-i Hüsna O'nundur." diye ilan et.

Namazını kılarken bağırarak okuma. Çok gizli de okuma. İkisinin arası bir yol seç.

111 "- Oğul edinmeyen, mülkte ve hükümranlıkta ortağı olmayan, dosta, koruyucuya, yardımcıya, otoriteye ihtiyacı olmayan, acze, zillete düşmeyen Allah'a hamdolsun." de.

Tekbir getirerek onun şanını yücelt.

18. el-KEHF SÛRESİ

110 âyettir.
Peygamberliğin 5. yılında
Mekke'de nâzil oldu.
Adını, içinde geçen
Ashâb-ı Kehf'ten almıştır.

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE
HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★1 Allah'ı ilâh tanıyan, candan müslüman olarak Allah'a bağlanan, saygılı kuluna, Muhammed'e, kitabı, Kur'ân'ı indiren, ona tezat, tenakuz, pürüz, yalan, bâtıl ve çapraşıklık karıştırmayan, onda haktan, doğrudan ayrılmayan Allah'a hamdolsun.

2 Kendi tarafından ağır bir cezaya maruz kalacakları konusunda insanları uyarmak, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçiren, iş ba-

nışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayan, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olan, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyen mü'minlere güzel mükâfatlar bulunduğunu müjdelemek için, Kur'ân'ı doğru ve sağlam bir dayanak kılan Allah'a hamdolsun.

3 Onlar cennet nimetleri içinde ebedî kalacaklar.

4 "- Allah oğul edindi." diyenleri uyarmak için de, Kur'ân'ı doğru ve sağlam bir dayanak kılan Allah'a hamdolsun.

****

5 Ne onların, Allah evlât edindi diyenlerin, ne de atalarının bu konuda doğru bir bilgileri var. Ağızlarından çıkan söz ne büyük bir iftiradır. Yalan yanlış şeyler söylüyorlar.

6 Onlar bu söze, Kur'ân'a inanmazlarsa, onların peşinde, üzüntüden kendini mi harap edeceksin?

7 Biz, onların, hangilerinin daha güzel, daha değerli, bilinçli, amaçla örtüşen niyete dayalı, devamlı ameller işleyeceğini denemek için, yeryüzündeki her şeyi, kendine has cezbedici güzelliklere sahip varlıklar olarak yarattık.

8 Şu bir gerçektir ki, yeryüzündeki cezbedici güzelliği olan her şeyi kuru bir toprağa dönüştüreceğiz.

9 Yoksa sen, bizim âyetlerimizden mûcizelerimizden Eshâb-ı Kehf (mağara arkadaşları) ve Eshâb-ı Rakîm'in (Rakîmli, üzerlerine yazılı anıt dikilenler) sadece, ibrete şâyân, şaşılacak basit birer olaydan ibaret olduklarını mı sanıyorsun?

10 Hani, o yiğit gençler mağaraya sığındıklarında:

"- Rabbimiz, bize tarafından rahmet ve merhamet ihsan eyle. Bizim şu içinde bulunduğumuz durumdan kurtulmamız için, kurtuluş planımızı kolaylaştır." demişlerdi.

11 Bunun üzerine, biz de o mağarada, nice yıllar, dışardan gelecek seslere, onların kulaklarını kapattık. Onları derin uykuya daldırdık.

12 Sonra da, iki gruptan hangisinin, Eshâb-ı Kehf'in mağarada kaldıkları süreyi daha iyi hesapladığını anlamak için, onları dirilterek uyandırdık.

★ 13 Biz sana, onların başından geçenleri, doğru ve hikmete dayalı olarak, kıssalarıyla anlatıyoruz. Hakikaten onlar Rablerine inanmış gençlerdi. Biz de, onların, hak yoldaki aydınlatıcı bilgilerini, hidayetlerini artırdık.

14 Onların akıllarını, kalplerini metin kıldık, sıkıntılara karşı iradelerini bileyledik. O yiğit gençler, ülkenin hükümdarının karşısına dikilerek:

"- Bizim Rabbimiz göklerin ve yerin yaratıcısı, düzeninin hâkimi, Rabbidir. Biz onun dışında, kulları durumundakilere tanrı deyip, asla yalvarmayız. Yoksa saçma sapan konuşmuş oluruz." dediler.

15 "- Şu bizim kavmimiz Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden tanrılar

edindiler. Bari bu tanrılar konusunda açık bir ferman, güçlü bir delil getirmiş olsalardı!.. Allah adına yalan uydurandan, kulluk ve ibadette ona ortak koşandan daha zâlim kim olabilir?"

****

16 İçlerinden biri arkadaşlarına:

"- Madem ki siz, onlardan ve Allah'ın dışında tapmakta oldukları varlıklardan ve uydukları, boyun eğdikleri düzenden uzaklaştınız. O halde mağaraya çekilin. Rabbiniz, rahmetiyle, sizin için mağarayı genişletsin. Planlarınızı kolaylaştırsın, sizi muvaffak etsin." dedi.

17 Rasûlüm, orada bulunsaydın, güneşle mağara arasındaki ilişkiyi görürdün. Güneş doğduğu zaman mağaranın sağ tarafına yöneliyor, batarken de sol taraftan onları makaslayıp geçiyordu. Böylece onlar güneş ışığından rahatsız olmaksızın, mağaranın geniş bir yerinde uyuyorlardı. İşte bu Allah'ın kudretini gösteren delillerdendir. Allah, kimlere hak yolu aydınlatıcı bilgiler lütfederse, onlar doğru yolu bulmuştur. Kimlerin de hak yoldan uzaklaşmalarına, dalâleti tercihlerine özgürlük tanırsa, artık onu doğru yola iletecek bir dost bulamazsın.

★ 18 Onlar uykuda oldukları halde, sen onları uyanık sanırdın. Onları sağa sola çevirirdik. Köpekleri de mağaranın eşiğinde, ön ayaklarını uzatmış yatmakta idi. Eğer onların durumlarını görse idin, dönüp kaçardın. Gördüklerin yüzünden için korku ile dolardı.

19 Onları nasıl uyutan biz isek, yine biz onları dirilterek uyandırdık. Aralarında hallerini birbirlerine sorsunlar istedik. İçlerinden biri:

"- Mağarada ne kadar uyuyup kaldınız?" dedi.

"- Bir gün veya bir günün bir kısmı kadar kaldık" dediler. Biri de:

"- Rabbimiz kaldığımız süreyi daha iyi bilir. Şimdi siz, içinizden birini şu gümüş paranızla şehire gönderin de, hangi yiyeceklerin daha temiz, ucuz ve haram karışmamış olduğuna baksın, temizinden size erzak getirsin. Ayrıca dikkatli davransın, sizin burada olduğunuzu kimseye sezdirmesin." dedi.

20 "- Onlar sizi, tanıyıp yerinizi öğrenirlerse, ya sizi taşlayarak öldürürler veya kendi dinlerine döndürürler, hayat tarzlarını benimsetirler. O zaman bir daha ebediyyen iflâh olmazsınız, ebedî nimetlerle mutluluğa eremezsiniz." dedi.

21 Onları uyuttuğumuz ve dirilttiğimiz gibi, insanları, onlardan haberdar ettik ki, Allah'ın va'dinin hak ve doğru olduğunu, kıyametin kopacağı ânın geleceğinde ve gerçekleşeceğinde de şüphe olmadığını bilsinler. Hani onlar, aralarında Eshâb-ı Kehf'in durumunu tartışıyorlardı.

"- Üzerlerine bir anıt dikin. Rableri onların başına geleni, hallerini daha iyi bilir." dediler. Eshâb-ı Kehf konusunda düşündüklerini, planlarını gerçekleştirme gücüne sahip olanlar:

"- Biz onların üzerlerine bir mescit yapacağız" dediler.

22 İnsanların bir kısmı:

"- Üç kişiler. Dördüncüsü köpekleridir." diyecekler. diğerleri:

"- Beş kişiler, altıncısı köpekleridir" diyecekler. Bunlar karanlığa taş atmakta, gayb ile ilgili tahmin yürütmektedirler.

"- Yedi kişiler, sekizincisi köpekleridir" diyenler var.

"- Onların sayılarını Rabbim daha iyi bilir. Onlarla ilgili bilgiyi çok az kimse bilir." de. Onlar hakkında, bu bildirilenler dışında münakaşaya girişme. Onlar hakkında ileri geri konuşan kimselerin hiçbirinden mâlûmat isteme.

★ 23 Herhangi bir şey için sakın:

"- Bunu yarın yapacağım" deme.

24 "- Ancak Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa yapacağım" de. Unuttuğun vakit, mâsivayı kalbinden çıkardığın vakit, bir şeyi hatırlayamadığın zaman tesbih ile, tekbir ile, istiğfar ile Rabbini zikret, Rabbine şükret.

"- Umarım Rabbim beni doğruya, bundan daha yakın olan bir bilgiye ulaştıracak aydınlatıcı bilgiler verecek" de.

25 Onlar mağaralarında güneş yılı ile üç yüz yıl kaldılar. Ay yılıyla buna dokuz yıl daha ilâve ederek üç yüz dokuz yıl olarak hesap ettiler.

26 "- Ne kadar kaldıklarını Allah daha iyi bilir. Göklerdeki ve yerdeki bilinmeyenlerin bilgisi Allah'a aittir. O ne güzel görür. O ne mükemmel işitir. Onların onun dışında, kulları durumundakilerden, emrinde oldukları bir otoriteleri, bir yardım eden dostu, koruyucusu da yoktur. O kendi hükümranlığına, otoritesine, yasama, yargı ve icra yetkisine, hikmetine kimseyi ortak etmez." de.

27 Rabbinin kitabından sana vahyolunanı oku. O'nun sözlerini, hükümlerini, kanunlarını değiştirebilecek kimse yoktur. Onların yerini tutacak kanunları koyacak kimse de yoktur. O'nun dışında kulları durumundakilerden asla bir sığınak da bulamazsın.

28 Sabah akşam Rablerine kulluk, ibadet ve dua edenlerle, onun rızasını isteyenlerle birlikte olmaya sen de, bizzat sabrederek gayret et. Dünya hayatının cezbedici güzellikleriyle ilgilenerek gözlerin onlardan ayrılmasın. Kalbini, aklını övünç kaynağımız Kur'an'dan, bizi anmaktan, zikretmekten, Kur'ân'ı tebliğden gâfil kıldığımız, şahsî arzu ve ihtiraslarına uymuş, ifrat ve tefrit planları yapan, planları fayda sağlamayan kimselere uyma, onlara boyun eğme.

29 "- Toplumda hakça bir düzen gerçekleştirecek olan hak kitap, Kur'an Rabbiniz tarafından gelmiştir. Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde dileyen İslâm'a ve Kur'ân'a iman etsin. Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde dileyen bu hak dini inkâr etsin." de. Biz inkâr ile isyan ile Kur'ân'ı hafife alan zâlimlere, duvarları, kendilerini içine alacak bir ateş hazırladık. Feryat edip yardım isteyecek olsalar, erimiş maden gibi yüzleri haşlayan bir su ile imdatlarına yetişilir. O ne kötü bir içecek ve orası ne kötü bir ağırlanma yeridir.

30 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlerin, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanların, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanların, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlerin, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapmakta sebat eden müslüman idarecilerin, askerî erkânın ve müslümanların amellerinin mükâfatını zâyi etmeyeceğiz.

31 İşte onlar için altlarından ırmaklar akan Adn Cennetleri'nin konakları vardır. Onlar orada, altın bileziklerle süslenecekler, ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler giyecekler, koltuklar üzerinde kurulup oturacaklar, yaslanacaklar. Bu ne güzel mükâfat, ne güzel karşılık, ne güzel ağırlanma yeridir.

★ 32 Onlara şu iki adamı misal olarak anlat. Bunlardan birine iki üzüm bağı vermiş, her ikisinin de, etrafını hurma ağaçlarıyla çevirmiş, aralarında da ekinler, sebzeler bitirmiştik.

33 İki bağın, ikisi de, ürünlerini, meyvalarını vermiş, hiçbir şey noksan bırakmamış, ikisinin ortasından bir de nehir akıtmıştık.

34 Bu adamın başka geliri de vardı. Arkadaşıyla konuşurken, ona:

"- Benim senden daha çok servetim var. Adamlarımla da, senden daha güçlüyüm." dedi.

35 Adam, bu şekilde, inkârı ve gururu sebebiyle kendisine zulmederek bağına girdi.

"- Bunun, hiç yok olacağını sanmıyorum" dedi.

36 "- Kıyametin kopacağı ânın gerçekleşeceğini de zannetmiyorum, inanmıyorum. Şayet diriltilerek Rabbimin huzuruna götürülürsem, elbette orada, bundan daha hayırlı bir âkıbet bulurum." dedi.

37 Kendisiyle konuşan arkadaşı ona:

"- Seni topraktan, sonra seni bir katre sıvıdan, spermden yaratan, daha sonra, seni yaratılış amacına uygun olarak insan haline getireni inkâr mı ediyorsun?" dedi.

38 "- Fakat ben, iman etmiş olarak diyorum ki, o benim Rabbim Allah'tır. Ben ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Rabbime hiç kimseyi ortak koşmam."

39 "- Keşke bağına girdiğinde, Mâşallah, Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan her şey olur. Güç ve kuvvet yalnız Allah'ın izni ve yardımıyla işe yarar, deseydin. Beni kendinden fakir ve oğullarımı az görüyorsan eğer, şunu bil ki..." dedi.

40 "- Ümit edilir ki, Rabbim bana senin bağından daha iyisini verir. Senin bağına ise gökten yıldırımlar musallat eder de bağ, kupkuru bir toprak haline gelir." dedi.

41 "- Yahut bağın suyu yerin dibine çekilir de, bir daha onu arayıp bulamazsın."

42 Derken onun serveti yokedildi. Böylece bağı uğruna yaptığı masraflardan dolayı ellerini ovuşturarak sabahı sabah etti. Bağın çardakları yere çökmüştü.

"- Ah, keşke ben ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Rabbime hiçbir ortak koşmamış olsaydım." diyordu.

43 Kendisine Allah'ın dışında kulları durumundakilerden yardım edecek adamları olmadığı gibi, kendi kendini kurtaracak güçte de değildi.

44 İşte, bu noktada, yardım ve dostluk, sığınılacak devlet, otorite, varlığında şüphe olmayan Hak olan Allah'a aittir. Mükâfatı en iyi olan O, en güzel akıbeti sağlayan yine O'dur.

★ 45 Onlara şunu da misal göster: Dünya hayatı, gökten indirdiğimiz suyu gören bitkinin haline benzer. O su ile bitkiler büyüyerek birbirine karışır, ardından da rüzgârın savurduğu çer-çöp haline gelir. Allah her şeye, hayat vermeye de, yok etmeye de muktedirdir.

[46] Servet ve oğullar dünya hayatının cezbedici güzellikleri ve ihtişamıdır. Hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni temelli hayata geçirmenin, köklü müesseseler ve vakıflar kurmanın, hürriyeti ve devletin bekasını teminat altına almanın, Rabbinin katında sevabı daha çoktur. Bunlar, emelleriniz, gerçekleştirmek istediğiniz planlı hedefler için en hayırlı araçlar ve faaliyet alanlarıdır.

[47] Dağları yürüteceğimiz, yerin, içindeki ağırlıkları ve ölüleri dışına atacağı, yeryüzünü çıplak göreceğin ve bütün insanları haşredip toplayacağımız gün, onlardan hiçbirini mahşerin dışında bırakmayacağız.

[48] Hepsi saf halinde, sıra sıra Rabbinin huzuruna çıkarılacaklar. Allah onlara:

"- Andolsun ki, sizi ilk defasında yarattığımız şekilde bize geldiniz. Oysa size va'dedilenlerin gerçekleşeceği bir zaman tayin etmediğimizi sanmıştınız, değil mi?" buyuracak.

[49] **Kitap, amel defteri ortaya konmuştur. İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerin, suçluların, günahkârların amel defterinde yazılı olanlardan korktuklarını, çekindiklerini görürsün.**

"- Vay başımıza gelenlere, bu nasıl kitapmış, nasıl amel defteri imiş? Büyük küçük hiçbir şey bırakmadan yaptıklarımızın hepsini sayıp dökmüş." derler. Böylece yaptıklarını karşılarında bulmuşlardır. Rabbin hiçbir kimseye haksızlık etmeyecek, zulmetmeyecektir.

★ [50] Hani meleklere:

"- Âdem'e secde ederek saygı gösterin" demiştik. İblis hariç, meleklerin tamamı secde ederek saygı gösterdi. O cinlerdendi. Rabbinin icra planının dışına çıktı, isyan etti, günah işledi. Allah:

"- Şimdi, siz, beni bırakıp da, onu ve onun soyunu mu emirlerine itaat edilecek otorite, koruyucu, dost ediniyorsunuz? Onlar sizin düşmanınızdır. Âsiler, zâlimler ve kâfirlerin, şeytanın dostluğunu Allah'ın dostluğuna tercihleri ne kötü bir değişme, ne kötü bir tercihtir!" buyurdu.

[51] "- Ben onları, İblis ve soyunu, ne göklerin ve yerin yaratılışında, ne de bizzat kendilerinin yaratılışında bulundurdum, kâinatın planlamasında, yaratılışında ve aslî düzeninin sağlanmasında onlar benim **ortaklarım da değildir. Ben insanları hak yoldan uzaklaştırarak dalâleti tercihlerinin önünü açanları yardımcı edinmiş değilim." buyurdu.**

[52] **Yine o gün:**

"- İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında benim ortaklarım olduğunu ileri sürdüğünüz, putları çağırın" buyuracak. Müşrikler onları çağırırlar. Fakat onlar, kendilerine cevap vermezler. Biz onların arasına ateşten bir engel koyduk.

[53] **İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsiler, suçlular ateşi görür görmez, orayı boylayacaklarını iyice anladılar. Ateşten kurtuluş yolu da bulamadılar.**

★ 54 Biz, bu Kur'an'da, insanların iyiliği, kurtuluşu için değişik misalleri çok yönlü açıkladık. Genellikle insanlar ne de çok mücadeleci oluyorlar, ne çok itiraz ediyorlar.

55 Kendilerine, doğru yolu gösteren hidayet rehberi, peygamber geldiğinde, insanları iman etmekten ve günahlarından dolayı Rablerinden bağışlanma dilemelerinden alıkoyan şey, yalnızca, geçmiş milletlerin başlarına gelen felâketlerin, kendilerine de gelmesini veya burunlarının ucundaki bir savaşla cezalandırılmalarını beklemeleri olmuştur.

56 Biz Rasulleri ancak rahmetimizin, merhametimizin, ihsanımızın ve sevgimizin müjdeleyicileri ve sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcılar olarak özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirir, göndeririz. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler ise, hakkı, Kur'ân'ın getirdiklerini bâtılla ortadan kaldırmak için bâtıl bir metot kullanarak mücadeleye devam ediyorlar. Onlar âyetlerimizi, Kur'ân'ı, ilkelerimizi ve uyarıldıkları konuları, tehdidi, alay konusu haline getiriyorlar.

57 Kendisine Rabbinin âyetleri, ilkeleri tebliğ edilerek öğüt verilip uyarılanlardan, âyetlerinin, Kur'an ilkelerinin sosyal, siyasî ve ahlâkî hayatta uygulanmaması için engelleyici tedbirler alanlardan, bizzat kendi elleriyle işlediği günahları, hakkı, Kur'ân'ı alay konusu yaptığını, bâtılı bayraklaştırdığını unutandan daha zâlim kim olabilir? Biz onların kafalarına, kalplerine, Kur'ân'ı anlamalarına engel olacak kılıflar geçirdik, kulaklarını da sağır hale getirdik. Sen onları doğru yola çağırsan da, artık ebediyyen hidayete eremeyecekler.

58 Rabbin çok bağışlayıcıdır, sonsuz rahmet ve merhamet sahibidir. Eğer işledikleri günahlar, yaptıkları kötülükler, hakettikleri cezalar yüzünden onları hemen sorguya çekip cezalandıracak olsaydı, elbette cezalarını çabucak infaz ederdi. Fakat kendilerine tanınmış belli bir süre vardır. Asla, azaptan kaçıp kurtulabilecekleri bir yer bulamayacaklar.

59 İşte, günah isyan ve inkâr bataklığında baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelledikleri zaman helâk ettiğimiz memleketler! Onları helâk etmek için de, belli bir zaman tayin etmiştik.

★ 60 Hani Mûsâ, genç arkadaşına, öğrencisine:

"- Aradığımı bulmak için durup dinlenmeden ta iki denizin birleştiği yere kadar gideceğim. Yahut bu hedefe doğru senelerce yürüyeceğim." demişti.

61 İki denizin birleştiği yere vardıklarında, balıklarını unuttular. Bu arada, balık denizde yolunu bulup bir deliğe girmişti.

62 İki denizin birleştiği yeri geçtikleri zaman Mûsâ genç arkadaşına, öğrencisine:

"- Kahvaltımızı getir. Gerçekten, biz bu yolculuğumuzda epey yorulduk." dedi.

63 Genç arkadaşı, öğrencisi:

"- Gördün mü? Kayada istirahata çekildiğimiz vakit, ben balığı unutmuştum. Onu şeytandan başkası bana unutturmadı. O şaşılacak şekilde canlanıp denizde bir yol tutup gitmişti." dedi.

64 Mûsâ da:

"- İşte aradığımız yer orası" dedi. Hemen geldikleri yolu hatırlamaya çalışarak geri döndüler.

65 Orada, dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi mü'min, salih kullarımızdan birini buldular. Nezdimizden ona rahmet, peygamberlik vermiştik. Yüce katımızdan kendisine ilim öğretmiştik.

66 Mûsâ ona:

"- Doğruyu bulmam için sana öğretilen ilimden, bana da öğretmen şartıyla sana yoldaş olabilir miyim?" dedi.

67 Sâlih kulumuz Hızır:

"- Sen benimle birlikte bulunmaya asla sabredemezsin" dedi.

68 "- İç yüzünü bilmediğin, hakikatini kavrayamadığın bir şeye nasıl sabredersin?" dedi.

69 Mûsâ:

"- Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olursa beni sabırlı bulacaksın. Senin icra planına karşı çıkmıyacağım." dedi.

70 Hızır:

"- Eğer bana yoldaş olduysan, sana bilgi vermediğim, sırrını açıklamadığım bir konuda, bana sual sorma" dedi.

★ 71 Bunun üzerine birlikte yürüdüler. Nihayet bir gemiye bindiklerinde, Hızır su seviyesine yakın bir yerden gemide delik açtı. Mûsâ:

"- Gemiyi, yolcularını boğmak için mi deldin? Çok kötü, tehlikeli bir şey yaptın." dedi.

72 Hızır:

"- Dememiş miydim? Sen benimle birlikte bulunmaya asla sabredemezsin." dedi.

73 Mûsâ:

"- Unuttuğum şeyden dolayı beni sorgulama, beni cezalandırma. Planımı gerçekleştirmeyi güçleştirerek beni sıkıntıya sokma, zorluk çıkarma." dedi.

74 Bunun üzerine birlikte yürüdüler. Nihayet bir delikanlıya rastladıklarında, Hızır hemen onu öldürdü. Mûsâ:

"- Bir cana karşılık olmadan, kısas uygulama zarureti bulunmadan, masum bir cana mı kıydın? Doğrusu çok kötü bir şey yaptın." dedi.

75 Hızır:

"- Ben sana dememiş miydim? Sen benimle birlikte bulunmaya asla sabredemezsin." dedi.

76 Mûsâ:

"- Bundan sonra sana bir şey sorarsam, benimle arkadaşlığa son ver. Benden yana işitebileceğin kadar özür işittin." dedi.

77 Yine birlikte yürüdüler. Nihayet bir köy halkının yanına varıp, onlardan yiyecek istediler. Köylüler, onları misafir etmekten kaçındılar. Orada yıkılmak üzere olan bir duvar gördüler. Hızır hemen o duvarı tamir etti. Mûsâ:

"- Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde isteseydin, elbette buna karşı bir ücret alırdın." dedi.

78 Hızır:

"- Bu, benimle senin aranda yolumuzun ayrılma sebebidir. Senin sabredemediğin şeylerin iç yüzünü sana haber vereceğim." dedi.

79 "- Gemi, çevresi, çaresi olmayan bir kısım yoksul insanlarındı. Denizde taşımacılık yaparak, çalışarak nafakalarını kazanıyorlardı. O gemiyi, ayıplı, kusurlu hale getirmek istedim. Daha ilerde, her sağlam gemiye el koymayı alışkanlık haline getiren zâlim zorba bir kral vardı." dedi.

80 "- Delikanlıya gelince, onun annesi ve babası mü'min kimselerdi. Delikanlının, annesini babasını, aşırı sevgileri sebebiyle kendisi gibi azgınlığa, eşkıyalığa, inkâra ve küfre sürüklemesinden korktuk." dedi.

81 "- İstedik ki, Rableri, bunun yerine onlara, daha temiz daha merhametli birini versin." dedi.

82 "- Duvar ise, şehirde, iki yetim erkek çocuğa aitti. O duvarın altında çocuklara ait hazine vardı. Babaları da dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi, mü'min, sâlih bir adamdı. Rabbin onların güçlü çağlarına gelmesini, Rabbinden bir rahmet olarak hazinelerini kendilerinin çıkarmasını istedi. Bu icra planını da kendiliğimden uygulamadım. İşte, senin sabredemediğin şeylerin içyüzü budur." dedi.

★ 83 Sana Zülkarneyn ile ilgili sualler soruyorlar.

"- Size onunla ilgili, Kur'an'da bazı bilgiler vereceğim." de.

****

84 Gerçekten biz Zülkarneyn'i iktidar, kudret, itibar ve imkân sahibi yaptık. Onu, her konuda maksadına doğru araçlarla ulaşma bilgisi, kudreti, imkânları ve maharetiyle donattık.

85 O da, bu sayede doğru sebep ve vesilelere, meşrû araçlara başvurarak bir hedefe yöneldi.

86 Nihayet, güneşin batar durumda olduğu, gecenin aralıksız uzun süre devam ettiği yere ulaştığı zaman, güneşi, sanki kara balçıklı bir suda batıyor buldu. O bölgede bir kavme rastladı. Biz ona:

"- Ey Zülkarneyn, onları cezalandırabilirsin, onlara iyi davranma yolunu da seçebilir, Hakka, imana, şer'î hükümleri öğrenmeye davet edebilir, kolaylık yolları gösterebilirsin." diye ilham ettik.

87 Zülkarneyn:

"- Zulüm ve haksızlık edeni cezalandıracağız. Bir de, hesap vermek üzere Rabbinin huzuruna çıkarılacak, Rabbi de ona, daha korkunç bir ceza verecek." dedi.

88 "- Geçmişin kirlerinden arınarak iman edip, gevşekliği bırakarak, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirene, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayana, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olana, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyene de, mükâfat olarak en güzeli, Cennet vardır. Biz de ona, yerine getirilmesi kolay sorumluluklar yükleyeceğiz, kolay planlar uygulatacağız.

89 Sonra doğru sebep ve vesilelere, meşrû araçlara başvurarak başka bir hedefe yöneldi.

90 Nihayet, güneşin doğup da batmadığı, gündüzün aralıksız uzun süre devam ettiği yere ulaştığında, o bölgede, güneşin, kendilerini koruyacak elbiseyi ve barınağı öğretmediğimiz çıplak, ilkel bir kavmin üzerine doğduğunu görmüştü.

91 Zülkarneyn burada da, önceki gibi, ihtiyaçlara cevap vererek, sorumluluğunu yerine getirdi. Biz, onun sahip olduğu bilgiyi, medeniyet araçlarını, imkânlarını, gücünü, kudretini, tecrübesini biliyorduk.

92 Sonra yine doğru sebep ve vesilelere, meşrû araçlara başvurarak bir hedefe daha yöneldi.

93 Nihayet iki dağ arasına ulaştığında, dağların eteğinde, nerdeyse anlaşabilecekleri müşterek bir dile sahip olmayan bir kavme rastladı.

94 Onlar:

"- Ey Zülkarneyn, Ye'cüc ve Me'cüc bu topraklarda fesat çıkarıyorlar. Onun için, bizimle onlar arasında bir set yapman şartıyla sana bir vergi versek olur mu?" dediler.

95 Zülkarneyn:

"- Rabbimin bana verdiği servet, saltanat ve itibar sizin vereceğiniz şeyden daha hayırlıdır. Bana iş gücünüzle yardımda bulunun da, sizinle onların arasına en sağlam seddi yapayım." dedi.

96 "- Bana demir kütükleri getirin." Demir kütükler, iki dağın zirvesiyle aynı seviyeye geldiği vakit:

"- Körükleyin" dedi. Demiri kor haline getirince:

"- Getirin bana, üzerine bir miktar bakır eriyiği dökeyim." dedi.

97 Artık Ye'cüc ve Me'cüc bu seti ne aşabildiler, ne de delebildiler.

98 Zülkarneyn:

"- Bu Rabbimden bir rahmettir. Fakat Rabbimin va'di gerçekleşince, Kıyamet kopunca o bu seddi de yerle bir eder. Rabbimin va'di, tehdidi haktır." dedi.

99 O gün, Kıyamet gününde, biz onları birbirine çarparak çalkalanır bir halde bırakırız. Sûra da üfürülür, böylece onların hepsini biraraya toplamış oluruz.

100 O gün, Cehennem'le kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri yüzyüze getireceğiz.

101 Onlar, gözleri, beni hatırlatan âyetleri, delilleri, övünç kaynağı Kur'ân'ımı görmeye kapalı olanlar, Kur'ân'ımın âyetlerine kulak vermeye de tahammülü olmayanlardır.

★ 102 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler beni bırakıp da, kullarımı kendilerine koruyucu, emirlerine itaat edilecek otorite edineceklerini mi sandılar? Biz Cehennem'i, kâfirlere bir ağırlama yeri olarak hazırladık.

103 "- İşledikleri ameller sebebiyle hesaba çekilip en çok hüsrana uğrayanları size haber verelim mi?" de.

104 Bunlar, hayırlı işler yaptıklarını sandıkları halde, dünya hayatında çabaları, emekleri boşa giden kimselerdir.

105 İşte onlar, Rablerinin, birliği ile ilgili âyetlerini, kâinattaki birliğini gösteren delillerini, O'nun huzurunda hesaba çekileceklerini, mükâfat ve cezayı inkârda ısrar edenler, küfre saplananlardır. Onların amelleri boşa gitmiştir. Kıyamet günü onların amellerinin hiçbirini, onların lehine ölçüye tartıya koymayacağız, onlar için terazi kurmayacağız.

106 İşte böyle, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına itip örtbas ederek inkârda ısrarları, küfürleri, âyetlerimizi, Rasullerimizin davetlerini alay konusu yapmaları sebebiyle onların cezaları Cehennem'dir.

107 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, *yerinde, haklı çıkışlar yaparak*, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, câri-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, işte onlar için ağırlanma yeri olarak Firdevs Cennetleri'nin konakları vardır.

108 Orada ebedî yaşayacaklar, oradan ayrılmak istemeyecekler.

109 "- Rabbimin sözlerini yazmak için denizler mürekkep olsaydı, Rabbimin sözleri bitmeden önce denizler tükenirdi. Bir misli daha mürekkep getirsek bile yetmezdi." de.

110 "- Ben ancak sizin gibi bir beşerim, insanım. Ne var ki, ilâhınızın, bana bir tek ilâh olduğu vahyolunuyor. Kim diriltilerek Rabbinin huzurunda hesaba çekilmeyi, mükâfat ve cezayı umuyorsa, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni

hayata geçirsin, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlasın, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olsun, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işlesin. İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Rabbine kulluk ve ibadette riya yaparak, ilâhlığında hiç kimseyi ortak etmesin." de.

****

19. MERYEM SÛRESİ

98 âyettir.
Peygamberliğin 5. yılında Mekke'de nâzil olmuştur.
Hz. Meryem'den ve Hz. Meryem'in Hz.İsa'yı doğurmasından bahsedildiği için Meryem sûresi adı verilmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÛTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Kâf. Hâ. Yâ. Ayn. Sâd.

2 Bu sûre Rabbinin, kendisini ilâh tanıyan, candan müslüman olarak kendisine bağlanan, saygılı kulu Zekeriyyâ'yı rahmetine mazhar etmesini anlattığı bir sûredir.

3 Hani, Zekeriyyâ, Rabbine, kimseye duyurmadan, yürekten niyaz etmişti.

4 "- Rabbim, benim kemiklerim, zayıflayıp gevşedi. Saçım başım ağardı. Ve ben, Rabbim, sana ettiğim dua sayesinde hiç bedbaht olmadım." dedi.

5 "- Gerçekten ben, arkamdan, yerime geçecek ikinci, üçüncü derecedeki vârislerden endişedeyim. Karım da kısır, onun için katından bana bir veliaht ihsan et." dedi.

6 "- Bu çocuk benden sonra peygamberliğe ve devlete vâris olsun, böylece peygamberlikte ve devlette Yâkup soyuna da vâris olur. Rabbim, onu rızana mazhar et." dedi.

7 Allah:

"- Ey Zekeriyyâ, seni Yahyâ isminde bir oğulla müjdeliyoruz. Bundan önce bu isimde birini, adaşını dünyaya getirmedik." buyurdu.

8 Zekeriyyâ:

"- Rabbim, karım kısır, ben de son derece kocamışken nasıl oğlum olabilir?" dedi.

9 Melek:

"- Öyledir, doğrudur. Rabbin, bu işi yapmak bana kolaydır. Bundan önce, senin varlığın ortada yokken seni ben yarattım, buyurdu." dedi.

10 Zekeriyyâ:

"- Rabbim, çocuğum olacağına dair bana alâmet ver." dedi. Allah:

"- Senin alâmetin, sapasağlam olduğun halde, aralıksız üç gece insanlarla konuşamamandır." buyurdu.

11 Bu sırada, Zekeriyyâ, mâbedden, kavminin karşısına çıkarak onlara:

"- Sabah-akşam Allah'ı tesbih edin, zikredin." diye işaret etti.

12 "- Ey Yahyâ, kitaba kuvvetle sarıl." dedik. Ve daha çocukken ona ilim, hikmet ve muhakeme kabiliyeti yargı ve icra yetkisi verdik.

13 Ona yüce katımızdan sevgi ve merhamet, ruh temizliği verdik. O takvâ sahibi, itaatkâr, samimi, günahlardan arınan, azaptan korunan, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan biri idi.

14 Ana-babasına saygılı ve iyi davranırdı. Hiç zorba ve isyankâr olmadı.

15 Doğduğu gün, öldüğü gün, diri olarak kabrinden kaldırılacağı gün de, ona selâm olsun, selâmette olsun, selâmet ve güven içindedir.

★ 16 Meryem ile ilgili kitapta, Kur'an'da zikredilenleri insanlara anlat. Hani, Meryem, ailesinden uzaklaşarak, bulunduğu yerin, evin doğu tarafına çekilmişti.

17 Sonra ailesinin bulunduğu yerle kendi bulunduğu yeri perde ile ayırmıştı. Biz ona, görevli olarak ruhumuz, meleğimiz Cebrâil'i gönderdik. Ona eli yüzü düzgün bir insan şeklinde göründü.

18 Meryem:

"- Ben, senden, Rahman olan Allah'a sığınırım. Eğer takvâ sahibi isen, itaatkâr ve samimi bir kulsan, Allah'a sığınıp emirlerine yapışıyor, günahlardan arınıp, azaptan korunuyorsan, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranıyorsan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincindeysen dokunma bana." dedi.

19 Cebrâil:

"- Ben, sadece, sana tertemiz, günahtan arınmış bir erkek çocuk bağışlıyacağım buyuran Rabbinin elçisiyim." dedi.

20 Meryem:

"- Bana bir insan eli değmediği ve iffetsiz de olmadığım halde, benim nasıl çocuğum olabilir?" dedi.

21 Melek:

"- Öyledir, doğrudur. Rabbin, bu bana kolaydır. Biz, onu, insanların iyiliği, kurtuluşu için sınırsız kudretimize bir işaret, tarafımızdan bir rahmet kılacağız. Bu icraya karar verilmiş bir plandır, buyurdu." dedi.

22 Meryem "ol" emrinin sonucu olarak ona hamile kaldı. Bunun üzerine, o haliyle uzak bir yere çekildi.

23 Doğum sancısı, onu bir hurma ağacına dayanıp tutunmaya zorladı.

"- Keşke bundan önce ölseydim de hatırda kalmayan değersiz şeyler gibi unutulup gitseydim." dedi.

24 Melek Meryem'e aşağı tarafından:

"- Sakın üzülme, Rabbin alt tarafında bir su kanalı, bir çay akıtıyor." dedi.

25 "- Hurma yüklü ağacı kendine doğru silkele ki, üzerine taze, olgun hurma dökülsün." dedi.

26 "- Ye, iç. Gözün aydın olsun. İnsanlardan birini görürsen, ben rahmet sahibi Rahmân olan Allah'a, konuşmama orucu adadım. Kesinlikle bugün insan cinsinden biriyle konuşmayacağım." de.

27 Sonra Meryem kucağında Îsâ ile kavmine geldi.

"- Ey Meryem, sen görülmemiş bir şey, korkunç bir şey yaptın." dediler.

28 "- Ey Hârûn'un kız kardeşi, senin baban kötü bir adam değildi. Annen de iffetsiz bir kadın değildi." dediler.

29 Bunun üzerine Meryem çocuğu gösterdi.

"- Biz beşikteki bir sabî ile nasıl konuşuruz?" dediler.

30 Îsâ:

"- Ben Allah'ı ilâh tanıyan, candan müslüman olarak Allah'a bağlanan, Allah'ın saygılı kuluyum. Bana kitabı, İncil'i vermeyi hükme bağladı. Benim peygamber olmamı planladı." dedi.

31 "- Nerede olursam olayım, beni, hayırlı bilgileri öğreten kullarına faydalı biri haline getirdi. Yaşadığım müddetçe bana namaz kılmayı, kıldırmayı, imamlık etmeyi ve vicdanı, serveti ve sosyal bünyeyi arındıran, berekete vesile olan zekât vermeyi, zekâtı tahsil etmeyi ve gerekli yerlere harcamayı emretti."

32 "- Beni anneme hürmetkâr kıldı. Beni zorba ve âsî biri olarak yetiştirmedi."

33 "- Doğduğum gün, öleceğim gün, diri olarak kabrimden kaldırılacağım gün bana selâm olsun, ben selâmet ve güven içindeyim."

34 İşte hakkında, yahudilerin ve hristiyanların şüpheye düşerek boş yere tartıştıkları, Meryem oğlu Îsâ'ya dair hak söz, Allah'ın sözü budur.

35 Oğul edinmek asla Allah'ın şanına yakışmaz. O düzenini uygularken, bir planını icraya karar verdiği zaman, sadece ona:

"- Ol" der. O da oluverir.

36 "- Allah Rabbim ve Rabbinizdir. O'nu ilâh tanıyın, candan müslüman olarak O'na teslim olun, saygıyla O'na kulluk ve ibadet edin, O'nun şeriatına bağlanın, O'na boyun eğin. İşte doğru, muhkem, güvenli yol, İslâmî hayat tarzı budur."

37 Ne var ki, ehl-i kitaptan, yahudiler ve hıristiyanlar Îsâ konusunda kendi aralarında farklı iddialar ileri sürdüler. Bu yüzden, büyük günde, kıyamette, herkesin delillerle, şâhitlerle hesaba çekilmesi sebebiyle, vay inkârda ısrar edenlerin, küfre saplanan ehl-i kitabın başına geleceklere!

38 Bizim huzurumuza yargılanmaya gelecekleri gün ne dehşetli şeyler işitecekler, ne dehşetli şeyler görecekler. Fakat bugün zâlimler ilâhî kelâmı, doğru bilgileri tahrif edenler, haktan uzak, apaçık bir sapıklık, bir ahmaklık içindedirler.

[39] İnsanlar gaflet içinde yaşarlarken, ansızın ilâhî plan gerçekleşmeden, kıyamet kopmadan, herkesin, pişmanlıktan vah, eyvah diyeceği gün gelmeden önce, onlara sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatarak uyar, onlar gene de iman etmeyecekler.

[40] Şüphesiz biz bütün yeryüzüne ve üzerindeki herkese vâris olacağız, baki olan biziz. Herkes bizim huzurumuza getirilerek hesap verecek.

★ [41] İbrâhim ile ilgili kitapta, Kur'an'da zikredilenleri insanlara anlat. O, özü, sözü doğru, doğruluk sembolü bir peygamberdi.

[42] Hani babasına:

"- Babacığım, niçin hiçbir şey duymayan, hiçbir şey görmeyen, sana gelen bir kötülüğü engelleyemeyen şeylere tapıyorsun?" dedi.

[43] "- Babacığım, sana gelmeyen bilgiler, sana verilmeyen ilim bana vahyedildi. O halde bana tâbî ol da, seni doğru, dengeli bir yola, İslâmî hayat tarzına kavuşturayım."

[44] "- Babacığım, şeytana tapma, şeytan Rahmet sahibi, Rahman olan Allah'a âsi oldu."

[45] "- Babacığım, Rahman olan Allah'ın azâbının sana dokunmasından, senin, şeytanın yakın arkadaşı, dostu haline gelmenden korkuyorum."

[46] Babası:

"- Ey İbrâhim, sen benim ilâhlarımdan yüz mü çeviriyorsun? Eğer onları kötülemekten vazgeçmezsen kesinlikle sana kötü söz söyler, seni taşlarım. Uzun bir müddet benden uzak dur." dedi.

[47] İbrâhim:

"- Selâm sana, selâmette ol. Senin hidayete ermen ve affedilmen için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim. O bana karşı çok lütufkârdır." dedi.

[48] "- Sizden de, Allah'ı bırakıp, kulları durumundaki taptığınız, yalvardığınız şeylerden de uzaklaşıyor ve Rabbime kulluk, ibadet ve dua ediyorum. Ümit edilir ki, Rabbime yaptığım dualarımda bedbaht olmam, dualarım kabul olur."

[49] İbrâhim, onlardan ve Allah'ın dışında, kulları durumundaki taptıkları şeylerden uzaklaşıp bir kenara çekildiğinde, biz ona İshak'ı ve Yâkub'u lütfettik. Her birini peygamber olarak görevlendirdik.

[50] Onlara rahmetimizden bağışta bulunduk. Onlara, sadakatle dinimizi tebliğ eden değerli halefler, dillerde güzel bir övgü, haklı ve büyük bir şöhret nasip ettik.

★ [51] Mûsâ ile ilgili kitapta, Kur'an'da zikredilenleri insanlara anlat: Gerçekten o ihlâs sahibi bir kuldu. Hem Rasul, hem de nebi idi.

52 Ona, Mûsâ'ya Tur dağının sağ tarafından seslendik. Fısıldaşan kimse kadar onu kendimize yaklaştırdık.

53 Ona da, kardeşi Hârûn'u, tarafımızdan bir rahmet ve bir peygamber olarak armağan ettik.

54 İsmâil ile ilgili kitapta, Kur'an'da zikredilenleri insanlara anlat. O va'dine sadık bir kuldu. Bir Rasul, bir nebi idi.

55 Ailesine, akrabalarına, halkına namaz kılmayı öğretiyor, namazı muntazam kılabilecekleri, vicdanı, serveti, sosyal bünyeyi arındıran, berekete vesile olan zekâtı tahsil edebilecekleri, gerekli yerlere harcayabilecekleri bir düzen kuruyor, namazı kılmalarını ve zekâtı vermelerini emrediyor, rehberlik, imamlık ediyordu. Rabbinin katında rızasını kazanma mertebesine ermişti.

56 İdris ile ilgili, kitapta, Kur'an'da zikredilenleri insanlara anlat. O özü sözü doğru, doğruluk sembolü bir peygamberdi.

57 Biz onu yüce bir makama yükselttik.

58 İşte bunlar, Allah'ın kendilerine, kitaplar, şeriatlar, nimetler verdiği peygamberlerden, Âdem'in soyundan, Nûh ile birlikte gemide taşıdıklarımızdan, İbrâhim, İsrâil'in (Yâkup) soyundan, hidayete erdirdiğimiz ve seçkin kıldığımız kimselerdendir. Rahmet sahibi Rahman olan Allah'ın âyetleri onlara okunduğu zaman gözyaşlarını içine dökerek saygılarından sübhânallah diyerek secdeye kapanırlardı.

59 Nihayet, bunların ardından öyle bir nesil geldi ki, bunlar namazı terkettiler. Nefislerinin arzularına uydular, haramların peşine düştüler. Bu yüzden ilerde, sapıklıklarının cezasını çekecekler.

60 Ancak geçmişin kirlerinden arınarak tevbe edip, Allah'a itaate yönelen, iman eden ve gevşekliği bırakıp, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, işte onlar Cennet'e girecekler. Hiçbir şekilde de onlara haksızlık edilmeyecek.

61 Rahmet sahibi Rahman olan Allah'ın kullarına va'dettiği, duyu ve idrak alanı ötesindeki, gayb alemindeki, Adn Cennetlerine girecekler. Şu bir gerçek ki, O'nun sözü yerini bulacaktır.

62 Onlar orada, taahhüde sadakatsizlik lafı-sözü, boş, lüzumsuz sözler işitmezler. Birbirlerinin selâmını, Rablerinin selâmet ve güven ilânını, hoşlarına giden şeyler duyarlar. Onların orada sabah akşam rızıkları da hazırdır.

63 Bu, kullarımızdan, Allah'a sığınanlara, emirlerine yapışanlara, günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan takva sahiplerine miras bıraktığımız, içinde ebedî yaşayacakları Cennet'tir.

64 Melekler:

"- Biz ancak Rabbinin planı dahilinde inebiliriz. Önümüzdeki ve ardımızdaki, geçmişteki ve gelecekteki, bunların arasındaki her şey O'nundur. Senin Rabbin seni unutmuş değildir." derler.

65 O, göklerin, yerin ve ikisinin arasındaki varlıkların ve imkânların yaratıcısı, düzeninin hâkimi, Rabbidir. Onu ilâh tanı, candan müslüman olarak O'na teslim ol, saygıyla O'na kulluk ve ibadet et, O'nun şeriatına bağlan, O'na boyun eğ. Ona kulluk ve ibadete, şeriatını uygulamaya sabırla, metanetle devam et. Hiç onunla birlikte anılmaya değer bir benzerinin olduğunu biliyor musun?"

★ 66 İnsan:

"- Öldüğüm zaman, sahi, diri olarak kabrimden çıkarılacak mıyım?" der.

67 İnsan, daha önce hiçbir şey değilken, kendisini bizim yoktan varettiğimizi hatırlamayacak mı?

68 Rabbine andolsun ki, kesinlikle onları, şeytanlarla, şeytanî güçlerle birlikte mahşerde toplayacağız. Sonra onları, dizüstü çökmüş vaziyette Cehennem'in çevresinde hazır vaziyette tutacağız.

69 Sonra, baskıcı, zorba, kapalı her toplumdan, Rahman olan Allah'a en çok isyankâr olanlar, ilâhî kuralları tanımayanlar hangileri ise çekip ayıracağız.

70 Bir daha ifade edelim ki, Cehennem'i boylamaya daha çok müstehak olanları elbette biz iyi biliriz.

71 İçinizden oraya uğramayacak hiç kimse yoktur. Bu, Rabbinin icrası kesinleşmiş bir hükmüdür.

72 Bir kez daha hatırlatalım:

Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanları, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minleri kurtarırız. İnkâr ile isyan ile baskı, zulüm, işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, Kur'an aleyhindeki propagandaya devam eden güç ve iktidar sahibi zâlimleri de dizüstü çökmüş vaziyette orada bırakırız.

73 Kendilerine açık seçik âyetlerimiz okunduğu zaman, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar ile küfre sapanlar, iman edenlere:

"- İki zümreden hangisinin mevki ve makamı daha hayırlı, meclisleri daha güzeldir?" derler.

74 Onlardan önce de, daha varlıklı, daha gösterişli nice nesilleri helâk ettik.

75 "- Kim dalâlette ise, rahmet sahibi Rahman olan Allah tehdit edildikleri azâbı, yenilgiyi veya kıyametin kopacağı anı görecekleri zamana kadar ona mühlet versin. İşte o zaman, kimin mevkiinin daha kötü olduğunu, kimin askerî erkânının, ordusunun daha zayıf olduğunu öğrenecekler." de.

76 Allah, doğru, hak yolda olanların hak yolu aydınlatıcı bilgilerini, hidayetlerini artırır, yollarını aydınlatır. Hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni temelli hayata geçirmenin, köklü müesseseler ve vakıflar kurmanın, hürriyetleri ve devletin bekasını teminat altına almanın Rabbin katında sevabı daha fazladır, elde etmek istediğiniz sonuçlar, varmak istediğiniz hedefler için bunlar, en hayırlı araçlar ve faaliyet alanlarıdır.

77 Âyetlerimizi inkâr edip, küfre saplanan ve:

"- Kesinlikle bana mal ve oğullar verilecek." diyeni görüyor musun?

78 O, bilgi alanı ötesine, gayba mı vâkıf oldu, yoksa Rahmet sahibi Rahman olan Allah katından bir söz, bir taahhüt mü aldı?

79 Kesinlikle hayır. Biz onun söylediklerini kaydedeceğiz. Onun azâbını uzattıkça uzatacağız.

80 O söylediği şeyleri elinden alacağız, ona biz vâris olacağız, bakî olan biziz. Bize tek başına gelecek.

81 Onlar, kendilerine kuvvet ve şeref kazandırsın diye Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden tanrılar edindiler.

82 Hayır, hayır. Tapındıkları ilâhlar onların kulluğunu tanımayacak, onlara hasım, düşman, olacaklardır.

★ 83 **Bizim, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin üzerine, kendilerini alabildiğince isyankârlığa sevkeden şeytanları, şeytanî güçleri musallat ettiğimizi görmüyor musun?**

84 Onların, hemen cezaya çarptırılmalarını isteme. Biz onların, suçlarının artarak cezaya yaklaştıkları günleri teker teker sayıyoruz.

85 Takvâ sahiplerini, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanları, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minleri Rahmet sahibi Rahman olan Allah'ın huzuruna, Cennet'e heyet halinde toplayıp getireceğimiz gün, kimse şefaatten nasiplenemeyecek.

86 Suya götürülen susamış bir sürü gibi İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsileri, suçluları Cehennem'e sevkedeceğimiz gün, kimse şefaatten nasiplenemeyecek.

87 Rahmet sahibi Rahman olan Allah katında imanları ile, İslâm'daki sadakatleri ile, rızâ-yı ilâhîye mazhar olan amelleri ile taahhüt alanların, söz alanların dışında kimse şefaatten nasiplenemiyecek.

88 "- Sınırsız rahmeti ile hayat veren, yaşatan, koruyan, rahmetine, lütfuna, hayırlara mazhar eden Rahman olan Allah oğul edindi." dediler.

89 Çok çirkin bir şey ortaya attınız.

90 Bu yakışıksız sözün dehşetinden az kalsın gökler çatlayacak, yer yarılacak, dağlar parçalanıp dağılacaktı.

91 Sınırsız rahmeti ile hayat veren, yaşatan, koruyan, rahmetine, lütfuna, hayırlara mazhar eden Rahman olan Allah'a oğul isnad ettiler diye bunlar olacaktı.

92 Sınırsız rahmeti ile hayat veren, yaşatan, koruyan, rahmetine, lütfuna, hayırlara mazhar eden, Rahman olan Allah'ın oğul edinmesi şanına yakışmaz.

93 Göklerdeki ve yerdeki akıllı ve sorumlu varlıkların hepsi istisnasız, Rahmet

sahibi Rahmanın huzuruna O'nu ilâh tanıyan, O'na teslim olan kul olarak gelecektir.

94 Andolsun ki, Allah onların hepsini kuşatmış, kendilerini ve yaptıklarını bir bir sayıp kaydetmiştir.

95 Onların hepsi, hesap vermek için Kıyamet günü, onun huzuruna tek başına, yapayalnız gelecektir.

****

96 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler için, Rahmet sahibi Rahman olan Allah kullarının gönüllerine bir sevgi yerleştirecektir.

97 Biz Kur'ân'ı, sadece Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanları, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minleri, müttakileri müjdeleyesin, şiddetle karşı çıkan bir topluluğa da sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatarak uyarasın diye, senin dilinle indirip, okutarak kolaylaştırdık.

98 Biz, peygamberleri yalanlamaları sebebiyle onlardan önce nice nesilleri helâk ettik. Bunları da helâk etmeye gücümüz yeter. Sen, onların herhangi birinden, bir varlık emaresi hissediyor veya onlara ait cılız bir ses işitiyor musun?

20. TÂHÂ SÛRESİ

135 âyettir.
Peygamberliğin 5. yılında Mekke'de nâzil oldu.
Hz. Ömer, bu sûre vesilesiyle
müslüman olmuştur.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Tâ. Hâ.

2 Biz Kur'ân'ı sana, lüzumundan fazla ibadetle kendini yorarak sıkıntıya düşesin, kavmin küfürde ısrar ettiği, senin peygamberliğine iman etmediği için, tebliğde bulunduğun muhataplarının ters ve düşmanca davranışları dolayısıyla üzülesin, bedbaht olasın diye indirmedik.

3 Ancak Allah'a saygı duyan, korkan kimse için öğüt olarak indirdik.

4 Yeri ve yüce gökleri yaratanın katından, bölüm bölüm indirdik.

5 Rahmet sahibi, Rahman olan Allah Arş üzerinde, sınırsız kudret ve iktidar makamında hükümranlığını kurdu.

6 Göklerdeki varlıkların ve imkânların, yerdeki varlıkların ve imkanların, bu ikisinin arasındaki ve toprağın altındaki varlıkların ve imkânların tamamı O'nundur, O'nun tasarrufundadır.

7 Sen, dileğini, duanı yüksek sesle söylesen de, gizlice niyazda bulunsan da farketmez. O fısıltıyı da, gizliyi de, gizlinin gizlisini de bilir.

8 O Allah'tır, Allah. O'ndan başka tanrı yoktur. En güzel isimler onundur.

9 Mûsâ'nın hayat hikayesi sana ulaştı mı?

10 Hani o bir ateş görmüş ailesine:

"- Burda bekleyin. Gözüme bir ateş ilişti. Belki size bir kor getiririm. Yahut ateşin yanında bir yol gösterici bulurum." demişti.

11 Ateşin yanına vardığı zaman:

"- Ey Mûsâ!" diye seslenildi.

12 "- Ben, senin Rabbin, benim. Hemen sandaletlerini çıkar. Sen kutsal Tuvâ vâdisindesin."

****

13 "- Ben vahy ile irtibat kurmak için hayırlı biri olarak seni seçtim. Şimdi sana vahyolunacak şeyleri dinle."

14 "- Benim, ben. Allah'ım. Benden başka tanrı yoktur. Beni ilâh tanı, candan müslüman olarak bana teslim ol, saygıyla bana kulluk ve ibadet et, benim şeriatıma bağlan, bana boyun eğ. Devamlı beni hatırında tutman, beni zikretmen, lütfumla, seninle ilgilenmem için namazı âdâbına riayet ederek, aksatmadan kıl."

15 "- Herkes, peşinde koştuğu şeye göre, hak ettiği karşılığı bulsun diye, vaktini gizlemekte titizlik gösterdiğim kıyametin kopacağı an kesinlikle gelecektir.."

16 "- Kıyamet gününe iman etmeyen, şahsî arzu ve ihtiraslarına uyan kimseler sakın seni ondan, Kıyamete inanmaktan alıkoymasın. Sonra helâk olursun."

17 "- Şu sağ elindeki nedir, yâ Mûsâ?"

18 Mûsâ:

"- O benim asâmdır. Ona dayanırım. Onunla koyunlarıma yaprak silkelerim. Ondan başka şekillerde de faydalanırım." dedi.

19 "- Yere at onu, Ey Mûsâ!" dedi.

20 Mûsâ asâsını hemen yere attı. Bir de ne görsün. Bir yılan olmuş, koşuyor.

21 Allah:

"- Onu tut. Korkma. Biz onu yine önceki haline getireceğiz." dedi.

22 "- Elini koynuna sok. Kusursuz bembeyaz, ışıl ışıl çıkacak. Bu da diğer bir mûcize."

23 "- Sana kudretimizin ve peygamberliğinin delili olan en büyük mûcizelerimizden bazılarını gösterelim istedik."

24 "- Firavun'a git. O iyice azdı."

★ 25 Mûsâ:

"- Rabbim, gönlüme genişlik ver" dedi.

26 "- Uygulayacağım planı, görevimi bana kolaylaştır."

27 "- Dilimdeki tutukluğu gider."

28 "- Sözümü iyi anlasınlar."

29 "- Ailemden de, bana bir vezir tayin et."

30 "- Kardeşim Hârûn'u tayin et."

31 "- Onunla gücüme güç kat."

32 "- Onu uygulayacağım plana, görevime ortak et!"

33 "- Böylece seni bol bol tesbih edelim."

34 "- Seni çok çok zikredelim, dinini, şeriatını anlatalım."

35 "- Şüphesiz sen bizi bilmekte, görmektesin."

36 Allah:

"- Ey Mûsâ istediklerin sana verildi." buyurdu.

37 "- Andolsun, biz sana bir defa daha lütufta bulunmuştuk."

****

38 "Hani bir vakitler annene, vahy ile bildirilmesi gereken şeyleri vahyetmiştik."

39 "- Mûsâ'yı sandığa koy, sandığı ırmağa, Nil'e bırak. Irmak onu sahile atsın, onu hem bana düşman, hem ona düşman biri alsın, istedik. Sana karşı insanların gönlüne bir sevgi yerleştirdim. Gözetimim, himayem altında büyütülmeni, eğitilmeni, yetiştirilmeni murad ettim."

40 "- Hani kız kardeşin Firavun'un sarayına gidecek:

"- Ona bakacak birini size bulayım mı?" diyecekti. Böylece seni tekrar annene verdik ki, gözü aydın olsun, mutlu olsun, kederlenmesin. Sen, bir de, adam öldürdün. Seni gamdan, endişeden kurtardık. Seni belâ ve musibetlerle imtihan ettik. Bu sebeple, yıllarca Medyen Halkı arasında kaldın, yaşadın. Sonra takdire göre, peygamberlik makamına geldin, ey Mûsâ!"

41 "- Ben seni kendime peygamber seçtim."

42 "- Sen, kardeşinle birlikte mûcizelerimle git. İkiniz de, beni hatırlatmakta, beni zikretmekte, beni anlatmakta gevşeklik göstermeyin."

43 "- İkiniz Firavun'a gidin, o çok azdı."

44 "- Ona yumuşak söz söyleyin, olur ki öğüt dinler, yahut Allah'ın azabından korkarak azgınlığından vazgeçer, saygı duyar."

45 Onlar:

"- Ey Rabbimiz, onun bize kötülük yapmasından veya azgınlığını artırmasından korkarız." dediler.

46 Allah:

"- İkiniz de korkmayın. Ben sizinle beraberim. Olanları işitirim ve görürüm." buyurdu.

47 Firavun'a gittiler.

"- Biz Rabbinin elçileriyiz. İsrâiloğulları'nı temel hak ve hürriyetlerinin kısıtlanmasına son vererek bizimle gönder. Onlara eziyet etme, işkence yapma. Biz sana Rabbinden hak peygamber olduğumuzu gösteren mûcizelerle geldik. Allah'tan gelen, Allah'ın hidayet rehberiyle öğrettiği dine girip uygulayanlara, hukukun üstün, hakkın ve adaletin belirleyici güç, barışın hâkim olduğu güvenli bir dünya düzeni ve selâmet yurdu, cennet vardır" dediler.

48 "- Bize, Allah'ın âyetlerini, kitabını, peygamberlerini yalanlayanlara, dinine sırtını dönerek, güç ve iktidarlarını kullanıp, halkı istedikleri gibi yönlendirenlere azap edileceği vahyolundu." dediler.

49 Firavun:

"- Ey Mûsâ, sizin Rabbiniz kimdir?" dedi.

50 Mûsâ:

"- Bizim Rabbimiz, her şeye yaratılış ve varlık sebebini gerçekleştirecek özel-

likleri veren, sonra da yaşaması ve görevlerini yerine getirmesi için aydınlatıcı bilgilerle donatan, yol gösterendir." dedi.

51 Firavun:

"- Öyleyse, Allah'ın birliğini tasdik etmeyen, putlara tapan önceki nesillerin hali ne olacak?" dedi.

****

52 Mûsâ:

"- Onların hâli ve amelleriyle ilgili bilgi de, Rabbimin katında bir kitapta, sicilde, bilgi işlem merkezinde, Levh-i Mahfuz'da yazılıdır. Rabbim yanlış yapmaz ve unutmaz." dedi.

53 "- O, yeryüzünü sizin için, yaşamaya elverişli ovalar, araziler haline getiren orada size yollar açan, gökten su indirendir" dedi. İşte biz, o su ile, türlü bitkilerden erkekli dişili çift çift yetiştirdik.

54 Yeyin, hayvanlarınızı otlatın. Ergin akıl sahipleri için, bunda, Allah'ın birliğini, kudretini gösteren deliller vardır.

★ 55 Sizi yerden, topraktan yarattık. Yine sizi oraya döndüreceğiz. Bir kez daha sizi oradan diriltip çıkaracağız.

56 Andolsun ki, bütün mûcizelerimizi Firavun'a gösterdik. Yalanladı ve dayattı.

57 Firavun:

"- Bizi, yaptığın büyü ile yurdumuzdan çıkarmak için mi geldin, ey Mûsâ!" dedi.

58 "- O halde, biz de senin sihrin gibi bir sihirle senin karşına çıkacağız. Şimdi, bizimle senin aranda, bir vakit ve bir buluşma yeri tesbit et. Senin de bizim de itiraz etmeyeceğimiz uygun bir yer olsun."

59 Mûsâ:

"- Buluşma zamanımız, bayram günü, şenliğin yapılacağı kuşluk vaktinde, insanların biraraya geldiği, toplandığı zaman olsun." dedi.

60 Bunun üzerine Firavun, adamlarına talimatlar verdi, hazırlığını gözden geçirdi. Sihir malzemelerini, sihirbazlarını topladı, planını karara bağladı. Sonra karşılaşmanın yapılacağı bayram yerine geldi.

61 Mûsâ onlara:

"- Yazıklar olsun size, Allah adına yalan uydurmayın. Sonra o müthiş bir azap ile kökünüzü kurutur. Allah'a iftira eden hüsrana uğramıştır, perişan olmuştur." dedi.

62 Sihirbazlar, aralarında planlarını tartıştılar, fısıltı halindeki konuşmalarını gizli tuttular.

63 Sihirbazlar Mûsâ ve Hârûn'u göstererek:

"- Bu ikisi kesinlikle sihirbazdır. Sihirleriyle, sizi yurdunuzdan çıkarmak ve örnek hayat tarzınızı, rejiminizi yıkmak istiyorlar." dediler.

64 "- Bu sebeple, bütün gizli sihirbazlık hilelerinizi kullanın, kararlı hareket edin, bir saf haline gelerek göz doldurun. Bu gün üstün gelen, zafer kazanmış sayılır." dediler.

65 "- Ey Mûsâ, ya sen at elindekini veya elimizdekileri ilk atanlar biz olalım" dediler.

66 Mûsâ:

"- Hayır, siz elinizdekileri atın" dedi. Bir de baktı ki, onların ipleri ve değnekleri, yaptıkları sihirden dolayı, sanki yürüyorlarmış gibi geldi.

67 Mûsâ birden, içinde bir korku hissetti.

68 Biz:

"- Korkma, sen, kesinlikle sen üstün geleceksin" dedik.

69 "- Sağ elindekini at. Asân, onların sihirbazlık hilesiyle yaptıklarını yutar. Onların oyunları bir büyücü hilesidir. Büyücü ise elde ettiği sonuç itibariyle iflâh olmaz, başarıya ulaşamaz." dedik.

70 Mûsâ'nın asâsının ejderha olup, diğerlerini yutması üzerine, sihirbazlar hep birlikte secdeye kapandılar.

"- Hârûn'un ve Mûsâ'nın Rabbine iman ettik" dediler.

71 Firavun:

"- Ben size izin vermeden mi ona boyun eğip, güvendiniz? O, size sihiri öğreten büyüğünüzmüş meğerse. Andolsun ki ellerinizi, ayaklarınızı çaprazlama keseceğim. Sizi hurma dallarına asacağım. Böylece, hangimizin cezasının daha şiddetli ve daha kalıcı, daha sürekli olduğunu iyice anlayacaksınız." dedi.

72 Sihirbazlar:

"- Bize gelen bu açık mûcizelere ve bizi yoktan varedene, yaratana seni asla tercih etmeyiz. Ne ceza vereceksen ver. Sen ancak bu dünya hayatında ceza verebilirsin." dediler.

73 "- Biz, hatalarımızı, günahlarımızı ve senin bize zorla yaptırdığın sihiri bağışlaması için Rabbimize iman ettik. Sonsuz hayır da, hayırlı olanı seçmek de Allah'ın elindedir. Bâkī olan Allah'tır."

74 Kimler Rabbine, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsi, suçlu, günahkâr olarak gelirse, onlara Cehennem vardır. Orada ne ölüp kurtulabilecekler, ne de mutlu bir hayat sürmeleri mümkün olabilecektir.

75 Kimler de, Rabbine, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirmiş, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlamış, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olmuş, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işlemiş mü'minler olarak gelirse, işte onlara da en yüce makamlar vardır.

76 Altlarından ırmaklar akan Adn Cennetlerinin konakları vardır. Orada ebedî yaşarlar. İşte bu küfür ve isyandan arınanların, vicdanlarını temizleyenlerin mükâfatıdır.

★ [77] Andolsun biz Mûsâ'ya:

"- Kullarımla birlikte geceleyin yola çık. Firavun'un size yetişmesinden endişe etmeden, asânı vurarak onlara denizde kuru bir yol aç. Boğulmaktan ve Firavun'dan korkma." diye vahyettik.

[78] Firavun askerî erkânı ve ordularıyla hemen onları takip etti. Deniz o günahkâr orduları ve başındaki ilâhî kuralları tanımayan diktatörleri boğup, yutuverdi.

[79] Firavun, kavmini dalâlete, sapıklığa, yanlış yola sürükledi. Doğru yola götüremedi.

[80] "- Ey İsrailoğulları, sizi düşmanınızdan kurtardık. Tûr dağının sağ tarafına gelmeniz için sizinle sözleştik. Size kudret helvası ve bıldırcın indirdik."

[81] "- Size rızık olarak verdiğimizin helâlinden, temizinden, lezizinden yeyin. Bu hususta ölçüyü aşmayın, taşkınlık ve nankörlük etmeyin ki, üzerinize gazabım inmesin. Kimin üzerine gazabım inerse, o artık mahvolmuştur."

[82] Ben tevbe ederek, isyandan vazgeçip bana itaate yönelenleri, iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri, artık doğru yolda sebat eden kimseleri daima bağışlarım.

[83] "- Ey Mûsâ, seni acele ile kavminden ayrılıp buraya gelmeye sevkeden sebep nedir?" diye sorduk.

[84] "- Onlar benim izimdeler. Rabbim sen razı olasın diye, ben sana çabucak geldim." dedi.

[85] "- Biz, senin ardından kavmini imtihan ettik. Sâmirî, onların hak yoldan uzaklaşarak dalâleti, sapıklığı tercihlerinin yolunu açtı." buyurdu.

[86] Mûsâ, hemen, öfkeli ve üzgün olarak kavmine döndü.

"- Ey kavmim, Rabbiniz size doğru, hak vaatte bulunmamış mıydı? Size bu süre uzun mu geldi? Yoksa Rabbinizden size bir gazap inmesini arzu ettiniz de mi, bana olan va'dinizden döndünüz?" dedi.

[87] "- Biz sana verdiğimiz sözden, isteyerek, kendiliğimizden dönmedik. Fakat mecbur olduk. Kadınlarımızın, Firavun'un kavminden, hile ile ödünç olarak aldığı süs eşyalarının günahı omuzlarımıza yüklenmişti. Günahtan kurtulmak için onları ateşe attık. Sâmirî de kendi mücevheratını böylece attı." dediler.

88 Sâmirî, onlara böğüren bir buzağı heykeli ortaya çıkardı. Sâmirî ve adamları:

"- İşte sizin de, Mûsâ'nın da ilâhı budur" dediler. Sâmirî Mûsâ'nın ilâhî tebliğini ne çabuk unuttu.

89 Onlar, buzağı heykelinin, kendilerine konuşarak karşılık veremediğini, zarar verecek ve fayda sağlayacak bir güce sahip olmadığını görmüyorlar mıydı?

★ 90 Andolsun ki, Hârûn da, daha önce onlara:

"- Ey kavmim, siz buzağı putu ile imtihana tâbi tutuldunuz. Sizin Rabbiniz rahmet sahibi Rahman olan Allah'tır. Bana tâbi olun, benim kurduğum düzene itaat edin, benim kitabımdaki hükümleri uygulayın." demişti.

91 Onlar:

"- Mûsâ bize dönüp gelinceye kadar, kesinlikle biz buzağıya tapmaya devam edeceğiz" dediler.

92 Mûsâ:

"- Ey Hârûn, bunların hak yoldan uzaklaştığını, yanılgıya, sapıklığa düştüğünü gördüğün vakit, senin onlara karşı koymanı engelleyen ne idi?" dedi.

93 "- Neden benim yolumu takip etmedin? Benim kurduğum düzene karşı mı çıktın?"

94 Hârûn:

"- Ey anamın oğlu, sakalımı ve saçımı tutma. Ben, senin, İsrâiloğulları arasında ayrılık çıkardın, sözümü tutmadın, demenden korktum." dedi.

95 Mûsâ:

"- Peki, senin derdin nedir, ey Sâmirî?" dedi.

96 "- Sana gelen vahy ve tebliğ ettiğin din konusunda, onların, İsrâiloğulları'nın göremedikleri, anlayamadıkları hususlara ben vâkıf oldum. Bu anlayışıma dayanarak elçinin, Cibril'in getirdiği vahyin epeyce bir kısmını ayıklayıp attım. İşte şu gördüğün, duyduğun nefsimin beni aldatarak sürüklediği oyun böylece ortaya çıktı." dedi.

97 Mûsâ:

"- Git! Artık hayatın boyunca sen, bana yaklaşmayın, benimle ilişki kurmayın diyerek, insan içinden kovulmuş ve terkedilmiş bir vaziyette tek başına yaşayacaksın. Ayrıca senin için kurtulamayacağın bir ceza günü var. Tapmakta olduğun, başında bekleyip durduğun tanrına da bak. Yemin ederim biz onu ateşte eriteceğiz. Sonra da onu parça parça edip denize savuracağız." dedi.

98 "- Sizin ilâhınız, kendisinden başka tanrı olmayan, Allah'tır. Onun ilmi her şeyi kuşatmıştır.

99 Bu türlü haberleri sana anlattığımız gibi, geçmiştekilerin ibret verici haberlerinden bir kısmını sana kıssalarıyla anlatıyoruz. Sana da, yüce katımızdan okunması ibadet olan bir kitap verdik.

100 Kim o kitaptan, Kur'an'dan yüz çevirir, Kur'ân'a, Kur'an'daki ilkelerin öğretilmesine, toplumda yaşanmasına karşı engelleyici tedbirler alırsa o, Kıyamet günü, ağır bir sorumluluk sebebiyle cezalandırılacaktır.

101 Onlar, o azapta ebedî kalırlar. Kıyamet günü, bu, onlar için ne kötü bir sorumluluk, ne kötü bir cezadır.

102 Sûra üfürüleceği gün, işte o gün, biz İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsileri, suçluları, gözleri, bedenleri korkudan pişmanlıktan, donakalmış bir vaziyette mahşerde toplayacağız.

103 "- Siz dünyada sadece on gün kaldınız" diye kendi aralarında fısıltı halinde konuşacaklar.

104 Onların en olgun ve akıllı olanlarının:

"- Orada ancak bir gün kaldınız" diyeceği zaman onların birbirlerine şaşkınlıktan neler söyleyeceklerini biz çok iyi biliriz.

★ 105 Sana dağlarla ilgili sualler soruyorlar.

"- Rabbim onları ufalayıp savuracak" de.

106 "- Yerlerini dümdüz, bomboş bırakacak."

107 "- Orada ne bir çukur, ne de bir tümsek göreceksiniz."

108 O gün, hiçbir tarafa sapmadan, o çağrıyı yapana, İsrâfil'e uyarlar. Rahmet sahibi, Rahman olan Allah'ın heybetinden sesler kısılmıştır. Artık fısıltıdan başka hiçbir şey işitemezsin.

109 O gün, Rahmet sahibi Rahmanın şefaat edilmesine izin verdiği ve sözünden hoşnut olduğu kimselerden başkalarına şefaat fayda sağlamayacak; kendisine izin verdiği ve sözünden hoşnut olduğu kimselerden başkasının şefaati de fayda vermeyecek.

110 Allah onların âşikare, saklı gizli yaptıklarını da, gelecekte yapacaklarını da bilir. Onların hiçbirinin ilmi, onu anlamaya, kavramaya yetmez.

111 Bütün başlar, bütün insanlar ve cinler ebedî hayat ile diri, ölümlü olmaktan uzak, varlık âlemini ayakta tutan ve düzenini elinde bulunduran Allah'ın huzurunda eğilmiştir. Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engellemekten, bir zulüm, bir haksızlıktan sorumlu olan gerçekten hüsrana uğramıştır, perişan olmuştur.

112 Kim mü'min olarak gevşekliği bırakıp, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarından ve İslâmî düzenden sorumlu olduğu kısmını hayata geçirir, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün kendisini ilgilendiren alanda bollaşmasını sağlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olur, cârî-kalıcı hayırlardan-sâlih amellerden imkânları dahilindekileri işlerse, haksızlıktan, zulümden, hakkının çiğnenmesinden korkmaz.

113 İşte böyle uyarılar yapmak için biz Kur'ân'ı bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren, açık, edebî, Arapça, okunan bir kitap olarak indirdik. Onda ikazları çok yönlü açıkladık. Umulur ki Allah'a sığınmalarına, emirlerine yapışmalarına, günahlardan arınıp azaptan korunmalarına, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranmalarına, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olmalarına yahut onlarda ibret ve uyanış doğurmasına vesile olur.

****

114 Hükmü her yerde geçerli, varlığında şüphe olmayan gerçek hakan, sultan olan Allah yücedir. Sana indirilmekte iken, Kur'ân'ın vahyi icra edilip tamamlanmadan önce Kur'an okumada acele etme.

"- Rabbim, benim ilmimi artır." de.

115 Andolsun, daha önce de, Âdem'e yerine getirmesi gereken emirler ve tavsiyeler vahyetmiştik. O bunları unuttu. Biz onda bir azim, kararlı bir davranış, bir gayret bulamadık.

★ 116 Hani Meleklere:

"- Âdem'e secde ederek saygı gösterin!" demiştik. İblîs hariç melekler secde ederek saygı gösterdiler. O dayattı.

117 "- Ey Âdem, bu senin ve eşinin düşmanıdır. Sakın sizi Cennet'ten çıkarmasın. Sonra bedbaht olur, sıkıntı çeker, perişan olursun." dedik.

118 "- Senin acıkmaman ve çıplak kalmaman ancak Cennet'te mümkündür."

119 "- Sen Cennet'te susuzluk çekmeyecek, sıcaktan da bunalmayacaksın."

120 Nihayet şeytan ona vesvese verdi, aklını karıştırdı:

"- Ey Âdem, sana sonsuzluk bitkisini ve çökmesi mümkün olmayan bir devleti, bir saltanatı göstereyim mi?" dedi.

121 Bunun üzerine o bitkinin mahsulünden yediler. Kendilerini ayıplatacak fiilleri akıllarına geldi ve edep yerleri açıldı. Üstlerini, Cennetten topladıkları yapraklarla örtmeye çalıştılar. Bu sebeple Âdem Rabbine âsi oldu, düzeni bozuldu, zarar gördü.

122 Sonra Rabbi onu peygamber olarak seçti. Tevbesini, günah işlemekten vazgeçerek kendisine itaate yönelişini kabul buyurdu. Doğru yolu gösterdi.

123 Allah onlara:

"- İkiniz, hepiniz buradan ilişiğinizi keserek yeryüzüne göç edin. Birbirinize düşmanlığınız devam edecek. Artık benden size hidayet rehberi kitap geldiğinde, kim benim hak yoluma, kitabıma, peygamberime uyarsa, haktan uzaklaşmamış olur, dalâlete düşmez, bedbaht olmaz." dedi.

124 "- Kimler de benim övünç kaynağı Kur'ân'ımdan, benim şeriatımdan, benim lütfumla kendileriyle ilgilenmemden, beni zikretmekten, bana şükretmekten yüz çevirirler, okunması ibadet olan Kur'ân'ımı, şeriatımı, zikrimi engelleyici tedbirler alırlarsa, onların ekonomik ve ruhî sıkıntılar içinde geçen sosyal çalkantılarla dolu hayatları olur. Biz onları, Kıyamet günü, mahşere kör olarak getiririz."

125 "- Rabbim, niçin beni kör olarak mahşere getirdin? Halbuki ben basiretli olduğumu, dünyada günahımın olmadığını düşünüyordum." der.

****

126 Allah:

"- Sen de böyle yaptın. Sana âyetlerimiz geldi. Sen onları umursamadın, unuttun. Bugün de, aynı şekilde sen cezaya mahkûmiyet içinde unutuluyorsun." buyurur.

127 Cahilce davranarak doğru yoldan sapan, haddi aşan ve Rabbinin âyetlerine, Kur'ân'a inanmayanı, işte böyle cezalandırırız. Âhiret, ebedî yurt azâbı, elbette daha şiddetli ve daha süreklidir.

128 Bizim, kendilerinden önce nice nesilleri helâk etmiş olmamız, hakka yönelmeleri için kâfî derecede onlara aydınlatıcı bilgi sağlamadı mı? Halbuki onların yurtlarında gezip dolaşıyorlar. Bunda ergin akıl sahipleri için birçok ibretler vardır.

★ 129 Eğer Rabbinin, irade hürriyeti ve seçme özgürlüğü tanıyarak imtihana tâbi tutma hükmü ve tayin ettiği bir süre olmasaydı, hemen cezalandırılmaları kaçınılmaz olurdu.

130 O halde, onların söyledikleri mantıksız, çirkin, incitici sözlere sabrederek mücadeleye devam et. Güneşin doğmasından önce ve batmasından önce Rabbini hamd ile tesbih et. Gecenin bir kısım vakitlerinde, ilerleyen saatlerinde ve gündüzün etrafında, iki ucunda da tesbih et ki, Allah katında hoşuna giden şeylere kavuşmana vesile olsun.

131 Sakın, kendilerini ağır imtihanlarla denemek için, kâfirlerden bir kısmını faydalandırdığımız dünya hayatının çekiciliğine gözlerini dikme, tamah etme. Rabbinin vereceği rızık daha hayırlı ve daha devamlıdır.

132 Ailene, akrabalarına, halkına, ümmetine namaz kılmayı öğret, namazı muntazam kılabilecekleri bir düzen kur, namaz kılmalarını emret, namazlarını kıldır, rehberlik, imamlık et. Kendin de namaza sabırla, metanetle devam et. Senden ekmek, aş istemiyoruz. Aksine biz sana rızık, ekmek, aş veriyoruz. Güzel âkibet takvâ ehlinindir, Allah'a sığınan, emirlerine yapışanların, günahlardan arınıp, azaptan korunan, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerindir.

133 Onlar:

"- Muhammed bize hak peygamber olduğuna dair Rabbinden bir delil, bir mûcize getirmeli değil miydi?" dediler. Önceki kutsal kitapçıklarda Muhammed'in hak peygamber olduğu ile ilgili apaçık hak deliller kendilerine gelmemiş miydi?

134 Eğer biz, Kur'ân'ı tebliğ ile Muhammed'i görevlendirmeden önce onları bir azap ile helâk etmiş olsaydık:

"- Yâ Rabbi, bize kitabını özgürce tebliğ ile görevli bir elçi, rasul gönderseydin de, şu zillete ve rezilliğe düşmeden önce âyetlerine, Kur'ân'ına, ilkelerine, emir ve yasaklarına uysaydık" diyeceklerdi.

135 "- Herkes dünyadaki işlerin nasıl bir sonuca varacağını beklemektedir. Öy-

leyse siz de bekleyin. Doğru, dengeli yolun yolcuları kimlermiş, doğru, yolu tercih edenler kimlermiş, yakında anlayacaksınız." de.

****

21. el -ENBİYÂ SÛRESİ

112 âyettir.
Peygamberliğin 6. yılında Mekke'de nâzil oldu.
Peygamberlerden bahsettiği için
Enbiyâ sûresi denmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 İnsanların hesaba çekilme günü yaklaştı. Onlar hâlâ gaflet içinde, Kur'an öğrenimine, Kur'an öğretimine, İslâm'ı tebliğe, Kur'an ilkelerinin yaşanmasına engel tedbirler alıyorlar, şeriattan yüz çeviriyorlar.

2 Rablerinden gelen her yeni ikazı, okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'an âyetlerini hatırlatmayı, hep alaya alarak dinliyorlar.

3 Akılları, gönülleri, Kur'an üzerinde düşünmekten, anlamaktan uzak, eğlencede. Baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faliyetleri engelleyenler, İslâm aleyhinde propagandaya devam eden zâlimler, haksız tepki duyanlar, hakkı tanımayanlar gerçek düşüncelerini saklayarak fısıltı yayıyorlar:

" Bu Muhammed, sizin gibi bir insan olmaktan öte biri midir? Göz göre göre büyüleyici bir söze mi kapılıyorsunuz?"

4 Peygamber:

" Benim Rabbim, gökte ve yerde söylenen her sözü bilir. Hakkıyla işiten, hakkıyla bilen O'dur." dedi.

5 Onlar:

" Hayır, bunlar saçma sapan hayallerdir... Yok canım, o sözleri uydurmuştur... Hayır, hayır, o bir şâirdir... Böyle değilse eğer, özgürce sorumluluklarını yerine getiren önceki peygamberler gibi, o da bize hak peygamber olduğuna dair bir delil, maddî bir mûcize getirsin." dediler.

6 Onlardan önce yokettiğimiz, helâk ettiğimiz hiçbir memleket iman etmemişti. Onlar mı iman edecekler?"

7 Biz senden önce de, ancak kendilerine vahiy ile irtibat kurduğumuz, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere, liyâkatli, güvenilir erkekleri peygamber olarak görevlendirdik. Bilmiyorsanız bilenlere, kutsal kitapları bilenlere sorun.

8 Biz peygamberleri yeyip içmeyen, beşer tabiatından uzak birer varlık haline getirmedik. Onlar bu dünyada ölümsüz, ebedî kalıcı da değiller.

9 Sonra biz onlara verdiğimiz sözü yerine getirdik. Peygamberleri, sünnetimize, düzenimizin yasalarına uygun olarak, irademizin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselerle, mü'minlerle birlikte kurtardık. Allah'ın emirlerine cahilce davranarak âsi

olanları, koyduğu kuralları tanımayanları, azgınları da yokettik.

[10] Andolsun size bir kitap, Kur'an indirdik. Muhtaç olduğunuz öğüt, dillere destan şan ve şeref ondadır. Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?

****

★ [11] Biz, halkı zâlim, âsi, kâfir, duyarsız, temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen nice memleketleri kırıp geçirdik. Onlardan sonra başka milletler var ettik.

[12] Onlar azâbımızın şiddetini hissettikleri zaman, hemen vasıtalarına binip topuklayarak yılgın bir vaziyette oradan kaçıyorlardı.

[13] "- Yılgın vaziyette, vasıtalarınıza binip topuklayarak kaçmayın. Size verilen nimetlere, refaha, yurtlarınıza dönün. Bunlar hesaba çekilmenize vesile olacak."

[14] "- Vay başımıza gelenlere! Gerçekten biz inkâr ile isyan ile baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, hakka riayet etmeyen zâlim kimselermişiz." dediler.

[15] Biz onları biçilmiş bir ekin ve bir yığın kül haline getirinceye kadar, onların bu itirafları sürüp gider.

[16] Biz gökleri ve yeri, ikisinin arasındaki varlıkları ve imkânları, oyun oynarken, eğlence sonucu, sebepsiz, hikmetsiz yaratmadık.

[17] Eğer biz bir zevk, bir eğlence ile ilgilenmek isteseydik, bunu kendi nezdimizdekilerden seçer, ilgilenirdik. Biz böyle yapanlardan değiliz.

[18] Doğrusu, biz gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek bu hak kitabın, Kur'an'ın getirdiklerini, bâtılın başına başına vururuz, onun beynini parçalar. Bir de bakarsın ki, bâtıl o anda yok olup gitmiştir. Allah'a yakıştırdığınız sıfatlardan dolayı, size yazıklar olsun.

[19] Göklerdeki ve yerdeki akıllı ve sorumlu varlıkların tamamı O'nun koyduğu düzenin içindedir. Kendi katında olanlar da, O'na kulluk ve ibadette ne büyüklük taslarlar, ne serkeşlik ederler, ne de yorulurlar.

[20] Onlar gece ve gündüz Allah'ı tesbih ederler, usanmazlar.

[21] Yoksa müşrikler yeryüzündekiler arasından tanrılar edindiler de, ölüleri onlar mı ölümünden önceki vasıflarla diriltecek?

[22] Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka ilâhlar olsaydı, yer ve göklerin nizamı, düzeni, dengesi bozulurdu. Arş'ın, sınırsız kudret ve iktidar makamının Rabbi olan Allah onların yakıştırdığı sıfatlardan münezzehtir.

[23] O yaptıklarından sorumlu değildir. Onlar ise hesaba, sorguya çekilecekler.

[24] Yoksa onu bırakıp, kulları durumundakilerden ilâhlar mı edindiler?

"- Kesin delilinizi getirin. İşte benimle beraber olanların, milletimin okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'ân'ı, işte benden öncekilerin kutsal kitapları." de. Hayır onların çoğu gerekçeli, hikmete dayalı indirilen, toplumda hakça düzeni gerçek-

leştirecek hak kitabı, Kur'an'ı bilmiyorlar. Bu sebeple Kur'an'dan, tevhidden, Allah'ın Rasûlüne itaatten yüz çeviriyorlar, Kur'an öğretimini, Kur'an ilkelerini, şeriatı engelleyici tedbirler alıyorlar.

****

25 Kendisine:

"- Benden başka tanrı yoktur. Beni ilâh tanıyın, candan müslüman olarak bana bağlanın, saygıyla bana kulluk ve ibadet edin, yalnızca benim şeriatıma bağlanın, bana boyun eğin." diye vahyetmediğimiz, senden önce özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere mükellef kıldığımız hiçbir Rasul göndermedik.

26 Onlar:

"- Sınırsız rahmeti ile hayat veren, yaşatan, koruyan, rahmetine, lütfuna, hayırlara mazhar eden Rahman olan Allah oğul edindi" dediler. Allah bundan münezzehtir. Melekler, Allah'ın kızları değil, bilâkis lütuf ve ihsana, ikrama mazhar olmuş kullardır.

27 Onlar Allah'ın sözünü kesmeden, edeple dinlerler, konuşmazlar. Hep O'nun planına, O'nun koyduğu düzene göre hareket ederler.

28 Allah onların aşikâre, saklı, gizli yaptıklarını, yapacaklarını bilir. Allah'ın rızasına mazhar olmuş kullarından başkasına şefaat etmezler. Onlar korku içinde, Allah'ın emirlerine itina göstererek, saygıdan titrerler.

29 İçlerinden biri, faraza:

"- Onun ötesinde ben de ilâhım" derse biz onu Cehennem'le cezalandırırız. Şirkte, inkârda, isyanda ısrar eden zâlimleri biz böyle cezalandırırız.

★ 30 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, göklerin, yerin, yaşamaya, ürün vermeye elverişsiz ve işlevsiz olduğunu, bizim onları, yaşamaya, ürün vermeye elverişli ve işlevli hale getirdiğimizi, göklerde ve yerde hayat-destek ortamları ve imkânları oluşturduğumuzu, bütün canlıları hayvanları, bitkileri sudan hazırlayıp var ettiğimizi görmüyorlar mı, anlamıyorlar mı? Bilimden birazcık nasibi olanlar hâlâ iman etmeyecekler mi?

31 Yeryüzüne, insanlar sarsılmasın diye ağır baskılı, oturaklı dağlar yerleştirdik. Rahat gidebilsinler diye orada geniş yollar açtık.

32 Göğü de dengesi, çekimi ve düzeni kudretimizle korunan bir tavan haline getirdik. Kâfirler, Allah'ın kudret ve azametine delâlet eden gökteki delilleri görmekten, düşünmekten yüz çeviriyorlar.

33 O, geceyi, gündüzü, güneşi ve ayı yaratandır. Her biri kendi yörüngesinde hareket etmekte, yüzmekte, dolaşmaktadır.

34 Ey Muhammed, senden önce de hiçbir beşere ebedî hayat vermedik. Şimdi sen ölürsen, onlar ebedî mi yaşayacaklar?

35 Biz, sizi felâketli günlerin getireceği belâlarla, refahın doğuracağı sıkıntılarla imtihan ederken, her nefis, her canlı ölümü tadacaktır. Bizim huzurumuza getirilerek hesaba çekileceksiniz.

[36] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kafirler, seni gördükleri zaman:

"- Sizin ilâhlarınızı, diline dolayan bu mu?" diyerek seni hep alay konusu yaparlar. Halbuki onlar, Rahmet sahibi Rahman olan Allah'ın kitabını inkâr edenlerin ta kendileridir.

[37] İnsan kokmuş balçıktan, acûl tabiatlı yaratılmıştır. Size yakında âyetlerimi, mûcizelerimi, tehdidimin doğruluğunu göstereceğim. Benden bunu acele istemeyin.

[38] "- Söylediklerinde doğru isen, ne zaman gerçekleşecek, bu tehdit, bu nihaî yargı?" diyorlar.

[39] **Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, yüzlerinden ve sırtlarından saran ateşi bertaraf edemeyecekleri, kendilerine yardım edilemeyecek zamanı bir bilseler!**

[40] **Doğrusu bu azap onlara, ansızın gelecek ve onları şaşırtacaktır. Artık ne geri çevrilmesine güçleri yetecek, ne tevbeleri ve özür dilemeleri sebebiyle cezaları geciktirilecek, ne de kendilerine göz açtırılacaktır.**

[41] Kesinlikle senden önceki Rasullerle alay edildi. Onları, alaya alanları, alay konusu etmeye devam ettikleri şeyin gücü kuşattı, işlerini bitirdi.

★ [42] "- Geceleyin ve gündüzün sizi Rahman olan Allah'tan kim koruyacak?" de. Buna rağmen, onlar Rablerini zikirden, Rablerinin övünç kaynağı Kur'an'dan, Kur'an'ı tebliğden yüz çeviriyorlar, şeriatı engelleme tedbirleri alıyorlar.

[43] Yoksa, kendilerini bize karşı savunacak, bizim dışımızda, kullarımız durumundakilerden ilâhları mı var? Onlar kendilerine ve birbirlerine bile yardım edecek güçte değiller. Onlar bizden alâka, destek ve dostluk da görmezler.

[44] **Doğrusu onlara da, atalarına da zevku sefa içinde hayat yaşattık. Hatta o ömür, onlara uzun bile geldi. Şimdi yurtlarını her taraftan işgal edip topraklarını aldığımızı, boyunlarını vurduğumuzu, kendilerini esir edip sıkıştırdığımızı hâlâ görmüyorlar mı? Bu durumda galip olanlar, üstün gelenler onlar mı?**

45 "- Ben, sizi kesinlikle vahy ile uyarıyorum" de. Sağır olanlar, kulaklarını hakka tıkayanlar, uyarıldıkları zaman çağrıyı duymazlar.

46 Onlara, Rabbinin azâbın-dan ufak bir esinti dokunsa hiç şüphesiz:

"- Vah bize, hakikaten biz şirkte, inkârda, isyanda ısrar eden zâlim kimselermişiz" derler.

47 Biz, Kıyamet gününün gerçekleşmesi dolayısıyla herkesin amellerine, haklarına, mükâfatlarına ve cezalarına göre ebedî hayattaki mevkilerini belirleyecek adâlet terazileri kurarız. Artık kimseye hiçbir şekilde haksızlık edilmez. Yapılan iş, bir hardal tanesi kadar da olsa, onu adâlet terazisine getiririz. Hesap görenler olarak biz herkese yeteriz.

48 Biz Mûsâ'ya ve Hârûn'a hakkı bâtıldan, helâli haramdan, imanı küfürden ayıran bilgileri içeren şeriat, mûcizeler vermiş, düşmanlarına karşı zafer ihsan etmiş, Tevrat'ı lütfetmiştik. O, takvâ sahipleri için, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler için bir ışık ve bir öğüt idi.

49 Allah'a sığınanlar, saklı-gizli hallerinde, görmedikleri halde, gıyaben Rablerinden korkanlardır, O'na saygı duyanlardır. Onlar Kıyamet'in kopacağı ânın dehşeti dolayısıyla korku içinde Allah'ın emirlerine itina gösterenlerdir.

50 İşte bu okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'an da, indirdiğimiz kutsal, hayrı öğreten, insanlara faydalı bir kitaptır, hayırlı bereketli bir öğüttür, bir ikazdır. Şimdi onu mu inkâr ediyorsunuz?

★ 51 Biz, peygamber olarak görevlendirilmeden önce İbrâhim'e, doğruluk olgunluk, akıl yürütme, tahlil kabiliyeti ve ufuk aydınlığı nasip etmiştik. Biz onun olgunluğu ve üstün hasletlere sahip olmayı hak ettiğini biliyorduk.

52 Hani İbrâhim babasına ve kavmine:

"- Şu tapınıp durduğunuz heykeller nedir?" demişti.

53 Onlar:

"- Atalarımızı bunlara taparken gördük" dediler.

54 "- Andolsun ki, sizler de atalarınız da apaçık bir sapıklık, bir ahmaklık, bir cehalet içindesiniz" dedi.

55 Onlar:

"- Bize hak, doğru bir mesaj mı getirdin, yoksa sen şaka mı ediyorsun?" dediler.

56 İbrâhim:

"- Hayır! Şaka yapmıyorum. Rabbiniz gökleri ve yeri ilk önce, benzersiz yaratan, göklerin ve yerin yaratıcısı, düzeninin hâkimi, Rabbidir. Ben de buna inanan ve tasdik edenlerdenim." dedi.

57 "- Allah'a yemin ederim ki, siz ikbalinize ve istikbalinize sırt çevirerek ayrılıp gittikten sonra, ağaçtan yontularak, metalden dökülerek yapılan heykellerinize, putlarınıza bir oyun oynayacağım." dedi.

58 Sonunda İbrâhim onların büyük putlarının dışında, bütün putlarını paramparça etti. Büyük puta baş vururlar diye düşündü.

59 Onlar:

"- Tanrılarımıza bunu kim yaptı. Kesinlikle o zâlimlerden, saygısızlardan biridir" dediler.

60 Bazıları:

"- İbrâhim denilen bir gencin onları diline doladığını duymuştuk" dediler.

61 "- O halde onu halkın gözü önüne çıkarın. Olur ki, onu teşhis ederler." dediler.

62 İbrâhim gelince:

"- Bunu tanrılarımıza sen mi yaptın, ey İbrâhim?" dediler.

63 "- Hayır. Bu işi onların büyüğü, şu büyük put yapmıştır. Konuşabiliyorlarsa, onlara, şu yerdekilere sorun." dedi.

64 Bunun üzerine akılları başlarına gelerek mantıklı düşündüler. Birbirlerine dönüp:

"- Siz, evet siz bu cansız putlara kulluk ve ibadet etmekle kendilerine haksızlık eden zâlimlersiniz" dediler.

65 Sonra da eski kafalarına, eski inanç ve tartışmalarına döndüler.

"- Sen bunların konuşmayacağını pekâlâ biliyorsun" dediler.

66 İbrâhim:

"- Öyleyse, siz Allah'ı bırakıp kulları durumundaki, size hiçbir fayda sağlamayan, hiç zarar veremeyecek olan putlara hâlâ tapacak mısınız?" dedi.

67 "- Size de, Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden taptıklarınıza da yazıklar olsun. Hâlâ akıllanmayacak mısınız?"

68 Bir kısmı, saray ileri gelenleri:

"- Eğer bir şey yapmakta kararlı iseniz, şunu yakın da, tanrılarınıza yardım edin, öçlerini alın" dediler.

69 Biz:

"- Ey ateş, İbrâhim'e karşı serin, zararsız ve selâmet yeri ol" dedik.

70 Ona bir kötülük planı hazırlamak istediler. Fakat biz onları daha çok hüsrana uğrayanlar durumuna soktuk.

71 Onu da, Lût'u da, âlemler için, insanlar için kutsal kıldığımız topraklara ulaştırıp kurtardık.

72 Ona İshak'ı bağışladık. Üstelik dileğinden de fazlasını, torun olarak Yâkub'u verdik. Her birini, dindar, ahlâklı, hayırhasenat sahibi mü'minler, sâlih kimseler olarak yetiştirdik.

[73] Onları, var ettiğimiz planın gereği, doğru yolu gösteren imamlar, önderler olarak hazırlayıp yetiştirdik. Onlara, dünya ve âhiret için hayırlı işler yapmayı, Allahın emirlerini yerine getirmeyi, namazı âdâbına riayet ederek, aksatmadan kılmayı, vicdanı, serveti, sosyal bünyeyi arındıran, berekete vesile olan zekâtı vermeyi vahyettik. Onlar bizi ilâh tanıyan, candan müslüman olarak bize bağlanan, saygıyla bize kulluk ve ibadet eden kimselerdi.

[74] Lût'u da hatırlayarak insanlara anlat. Biz ona hikmete dayalı hükümranlık yargı ve icra yetkesi, şeriat ve ilim verdik. Onu çirkin işler yapmakta olan memleketten, Sodom'dan kurtardık. Onlar, bilinçli olarak tepelerinden tırnaklarına kadar kötülüğe batmış fâsık, günahkâr ve âsi bir kavim idi.

[75] Lût'u rahmet deryamıza gark ettik. O dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi mü'minlerden, sâlih kimselerdendi.

★ [76] Nûh'u da hatırlayarak insanlara anlat. Hani Nûh, daha önce niyaz etmişti. Onun duasını kabul edip, dileğini yerine getirdik. Kendisini, ailesini, iman edenleri büyük sıkıntıdan kurtardık.

[77] Âyetlerimizi, mûcizelerimizi yalanlayan kavimden onu koruduk. Onlar bilinçli olarak serâpâ suça, günaha batmış bir kavimdi. Onların hepsini tufanda boğduk.

[78] Dâvûd ve Süleyman'ı da hatırlayarak insanlara anlat. Hani onlar ziyan verilmiş ekili bir tarla konusunda muhakemeler yaparak hükümler veriyorlardı. Bir kavmin koyunları birilerinin ekinine girip yayılmıştı. Biz de onların, bu tür görevler yapan hakimlerin hükümlerini, idarecilerin tasarruflarını denetlemeye, tesbite devam ediyoruz.

[79] Süleyman'ın dava konusu yapılan ihtilâfı daha iyi anlamasını biz sağlamıştık. Biz onların her birine hikmete dayalı hükümranlık yargı ve icra yetkisi, şeriat ve ilim vermiştik. Dâvûd ile beraber tesbih etsinler diye dağları ve kuşları da emrimize boyun eğdirmiştik. Bunları biz yapmaktaydık.

[80] Ona, sizi savaşta koruması için zırh yapma tekniğini öğrettik. Artık şükredecek misiniz?

[81] Süleyman'ın faydalanması için de, bereketli, kutsal kıldığımız topraklara doğru, onun planlamasına göre kasırga gibi şiddetli esen rüzgârı verdik. Her şey bizim ilmimiz, irademiz, planımız dahilinde gerçekleşmeye devam etmektedir.

82 Şeytanlardan, Süleyman için dalgıçlık yapan ve bunun dışında başka işler görenleri de onun hizmetine verdik. Onları biz denetim altında tutuyorduk.

83 Eyyûb'u da hatırlayarak insanlara anlat. Hani Rabbine:

"- Bana bir dert, başıma uzun süren bir hastalık geldi. Sana sığındım. Sen merhametlilerin en merhametlisisin." diye niyaz etmişti.

84 Onun duasını kabul ettik. Başına gelen dertten, hastalıktan onu kurtardık. Katımızdan bir rahmet, bizi tanımada, candan müslüman olarak bize bağlanmada, saygıyla bize kulluk ve ibadette daim olanlara, bir hâtıra, inkâr edenlere de bir uyarı olmak üzere, kaybettiği nüfusunu bir kat artırarak, ona yeni bir nesil verdik.

85 İsmâil, İdris ve Zülkifl'i de hatırlayarak insanlara anlat. Hepsi de sabırla mücadeleye devam eden, metanetli kimselerdendi.

86 Onları rahmet deryamıza gark ettik. Onlar dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi mü'minler, sâlih kimseler arasındadır.

87 Balina mahkûmunu, (Yûnus'u) da hatırlayarak insanlara anlat. Hani o öfkelenerek gitmişti. Bizim, kendisini darda koymayacağımızı, sıkıştıramayacağımızı sanmıştı. Balığın karnında karanlıklar içinde:

"- Senden başka tanrı yoktur. Seni tenzih ve tesbih ederim. Zâlimlerden, âsilerden oldum." diye niyaz etmişti.

88 Bunun üzerine onun duasını kabul ettik. Onu, gamdan, üzüntüden kurtardık. Onu kurtardığımız gibi, bugün şuurlu ve kâmil mü'minleri de kurtarıyoruz.

89 Zekeriyyâ'yı da hatırlayarak insanlara anlat. Hani Rabbine:

"- Rabbim beni yalnız, çocuksuz, tek başıma bırakma. Sen en hayırlı, bâki olan vârissin. Her şey sonunda senindir." diye niyaz etmişti.

90 Onun da duasını kabul ettik. Ona Yahyâ'yı ihsan ettik. Eşini de, kendisi için çocuk doğurmaya elverişli hale getirdik. Onlar, bütün peygamberler, dünya ve âhiret için en hayırlı işlerde, Allah'ın emirlerini yerine getirmede koşuşuyorlardı. Umarak ve korkarak bize yalvarıyorlardı. Onlar tam bir samimiyetle, kulluk ve itaat şuuruna ererek saygı ile bize bağlı idiler.

91 Namusunu koruyan, beline sahip olan Meryem'i an. Rahmetimizle var ettiğimiz düzenin bir bölümü olan ruhumuzdan nûrânî dalgalar halinde Îsâ'nın bütün hücrelerine ruh yayarak hayat verdik, onu bilinçlendirdik. Meryem'i ve oğlunu âlemlere, insanlara, cinlere ve meleklere kudretimizi gösteren bir mûcize olarak ortaya koyduk.

92 Bir tek din, zamanla değişmeyen, tabiî hukuk kurallarını içeren din, bu sizin dininiz, bu sizin şeriatinizdir, bir tek tutkun, tutarlı, teşkilâtlı, yetişmiş millet, bu sizin milletinizdir. Ben de sizin Rabbinizim. O halde beni ilâh tanıyın, candan müslüman olarak bana teslim olun, saygıyla bana kulluk ve ibadet edin, Benim şeriatıma bağlanın, bana boyun eğin.

93 Müslümanlar, aralarında, dinlerini, düzenlerini, yönetimlerini, kendilerine tevdi edilen ilâhî planı, işlerini bölük pörçük ettiler, millî ve dinî birliklerini, iktidarlarını parçaladılar, ekonomik birliklerini darmadağın ettiler. Hepsi bizim huzurumuza gelip hesap verecekler.

★ 94 Kim mü'min olarak, gevşekliği bırakıp, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarından ve İslâmî düzenden sorumlu olduğu kısmını hayata geçirir, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün kendisini ilgilendiren alanda bollaşmasını sağlarsa, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olursa, câri-kalıcı hayırlardan-sâlih amellerden imkânları dahilindekini işlerse, gayretinin, çalışmasının, hâlis niyetinin, emeğinin karşılığı inkâr edilmeyecektir. Biz şüphesiz onun lehine bunları kaydediyoruz.

95 Günahları sebebiyle helâk ettiğimiz bir memleket halkının dünyaya tekrar dönmemeleri, tevbeye fırsatlarının olmaması kesin, diriltilmemeleri, huzurumuzda hesaba çekilmemeleri imkânsızdır.

96 Onlar her dere ve tepeden akın edip çıkan Ye'cûc ve Me'cûc'ün seddinin, yollarının açıldığı zamana, kıyametin kopacağı âna kadar berzah aleminde kalırlar.

97 Gerçek vaat, tehdit ölüm ve Kıyamet yaklaştığında, işte o zaman kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin gözleri belerir.

"- Yazıklar olsun bize! Gerçekten biz bu durumdan habersizmişiz. Hayır, hayır, biz inkârda, isyanda, şirkte ısrar eden zâlim kimselermişiz." derler.

98 Siz ve Allah'ı bırakıp, kulları durumundaki taptıklarınız Cehennem yakıtısınız. Siz oraya gireceksiniz.

99 Onlar tanrı olsalardı, oraya girmezlerdi. Halbuki hepsi orada ebedî kalacaklar.

100 Orada onlar inlerler, hiçbir şey de duymazlar, hiçbir şeyden haberleri olmaz.

101 Amelleri sebebiyle tarafımızdan, kendilerine güzel âkıbet takdir edilmiş olanlar, işte onlar, Cehennem'den uzak tutulurlar.

102 Bunlar Cehennem'in uğultusunu duymazlar. Bunlar, canlarının çektiği, istedikleri nimetler içinde ebedî yaşarlar.

103 O en büyük dehşet, kıyamet dahi, onları tasalandırmaz. Melekler, kendilerini:

"- İşte bu, size va'dedilmiş olan mutlu gününüzdür." diyerek karşılarlar.

104 O gün, yazılı kağıtların tomarını dürer gibi göğü toplayıp dürdüğümüz, tıpkı ilk yaratmaya başlağımız gibi, onu tekrar eski haline getirdiğimiz gündür. Bu, üzerimize aldığımız bir vaattir. Biz va'dettiğimizi yaparız.

105 Andolsun ki, Levh-i Mahfuz'dan, önceki kutsal kitaplardan sonra Zebûr'da da, yeryüzüne, kutsal topraklara, ebedî Cennet yurduna, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçiren, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayan, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olan, cârî-kalıcı hayırlar - sâlih ameller işleyen, kesinlikle benim şeriatıma bağlanan, bana boyun eğen sâlih kullarımın vâris olacağını yazmıştık.

106 Allah'ı ilâh tanıyan, candan müslüman olarak Allah'a bağlanan, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadete devam ederek görevlerini yerine getiren toplumların ve inkâr eden toplulukların hayrına haklarını, sorumluluklarını ve mükâfatlarını bildirmek için bu Kur'an'da kesinlikle yeterli öğüt, uyarı ve tebligat vardır.

107 Yâ Muhammed, rahmetimizin ve merhametimizin gereği, biz seni kesinlikle âlemlerin, insanların ve cinlerin, bütün varlıkların hayrına, haklarının korunması için özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere, rahmet peygamberi olarak görevlendirip gönderdik.

108 "- Bana, kesinlikle, sizin ilâhınızın bir tek tanrı olduğu vahyolunuyor. Hâlâ İslâm'ı yaşayan müslümanlar olmayacak mısınız?" diye ilan et.

109 Eğer İslâm'a girmeye, müslümanca yaşamaya, Kur'an'a, sırtlarını çevirirler, güç ve iktidarlarını kullanarak, baskı ve zulme, halkı yönlendirmeye devam ederlerse:

"- Müslümanlara yaptıklarınızı savaş ilanı sayıyor, ben de aynı şekilde, mükellefiyetlerinizi bildirerek size savaş ilan ediyorum. Tehdit olunduğunuz savaşın yakın mı, uzak mı olduğunu bilmem." diyerek ültimatom ver.

110 "- Allah açığa vurduğunuz sözlerinizi ve fiillerinizi bilir. Gizlediklerinizi de bilir."

111 "- Belki cezanın tehiri sizin için ağır bir imtihan sebebidir, belki de bir vakte kadar daha dünya nimetlerinden faydalanmadır, bir mühlettir, bilmiyorum."

112 "- Rabbim, onlar hakkında hakkaniyetle, adâletle hükmünü ver. Bizim Rabbimiz Rahmet sahibi Rahman olan Allah'tır. İsnat ettiğiniz yakıştırmalarınıza karşı, yardımına sığınılacak olandır." de.

22. el-HAC SÛRESİ

78 âyettir.
52-54. âyetler Medine'de,
55. âyet Mekke-Medine arasında
diğerleri Peygamberliğin 10-13. yıllarında
Mekke'de nâzil olmuştur.
Hz.İbrâhim tarafından başlatılan hac ibadetinin,
Hz.Muhammed tarafından
devam ettirildiğinden bahsettiği için
bu sûreye Hac Sûresi denilmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA,
İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Ey insanlar, Rabbinize sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azâbından korunun. Kıyametin kopacağı andaki deprem çok müthiş bir şeydir.

2 Bu depremi gördüğünüz gün, bütün emzikli kadınlar, emzirdikleri çocuklarını unutur. Bütün hamile kadınlar çocuklarını düşürür. İnsanları sarhoş bir halde görürsün. Gerçekte onlar sarhoş değildirler. Fakat Allah'ın azâbı dehşetlidir.

3 Allah hakkında, hiçbir bilgileri, ilmî delilleri olmadığı halde, tartışan insanlar var. Bunlar her azılı inatçı şeytanın, şeytanî güçlerin peşine takılıyorlar.

4 Şeytanın, kendisini dost edineni, hak yoldan uzaklaştırarak dalâleti tercihinin önünü açacağı, dostunu körüklenen, alev püskürên ateş cezasına sürükleyeceği hükmü yazılı kanun haline getirilmiştir.

5 Ey insanlar, eğer öldükten sonra diriltilmekten şüphede iseniz, şunu bilin ki, sizi, biz topraktan yarattık. Bir daha düşünün, size kudretimizi göstermek için, meniden, spermden ana rahmiyle bağ kurarak rahim duvarına yerleşen döllenmiş yumurtaya, döllenmiş yumurtayı, oluşumu tamamlanmış ve oluşumu tamamlanmamış embriyoya dönüştürdük. Sünnetimizin, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olanları belirlenmiş bir süreye kadar rahimlerde tutarız, sonra sizi bir bebek olarak dışarı çıkarırız. Sonra olgunluk çağına, güçlü çağınıza ulaşırsınız. İçinizden kimi vefat eder. İçinizden kimi de ömrünün en verimsiz, en fena çağına götürülür. Bilgileri, aklî melekeleri sağlamken, hiçbir şey bilmez hale gelirler, zâfiyete düşerler.

Sen ölümden sonraki dirilişten şüphede isen bir daha düşün: Yeryüzünü kupkuru ve ölü bir halde görürsün. Fakat biz üzerine su indirdiğimizde, o kıpırdar, kabarır, her çeşitten iç açıcı bitkiler bitirir.

6 Bütün bunlar, Allah'ın bizâtihi varlığında şüphe olmayan hak bir ilâh olmasından, ölülere hayat verecek güce kudrete sahip olmasından kaynaklanmaktadır. O'nun her şeye gücü kudreti yeter.

7 Kıyametin kopacağı an kesinlikle gelecek, gerçekleşecektir. Bunda şüphe yoktur. Allah kabirdekileri diriltip kaldıracaktır.

8 Allah hakkında, hiçbir bilgileri, ilmî delilleri hidayet rehberleri, aydınlatıcı bir kitapları olmadığı halde tartışan insanlar var.

9 Bunlar sırf insanları Allah yolundan, İslâm'dan uzaklaştırıp dalâleti tercihlerinin önünü açmak için, yanını eğip bükerek, tavırdan tavıra girerek Allah hakkında tartışırlar. Onlar için dünyada rezillik vardır. Kıyamet gününde ise, onlara harlı ateş azâbını tattıracağız.

10 Onlara:

"- Bunlar sizin dünyada, bizzat ellerinizle kazandığınız günahlar sebebiyledir" denir. Şüphesiz Allah kullarına zâlimce davranmaz.

★ 11 Allah'a, sanki bir yar kenarındaymış gibi, iman ile küfür sınırında kulluk ve ibadet eden insanlar da var. Kendilerine bir hayır dokunursa, buna pek memnun olurlar. Eğer musibete uğrarlarsa, çehreleri değişir, dinden yüz çevirirler. Onlar dünyalarını da, âhiretlerini, ebedî yurtlarını da kaybetmiştir. İşte kıyas kabul etmeyecek zarar, kayıp budur.

12 Allah'ı bırakıp, kulları durumundaki, kendilerine zarar veremeyecek, fayda sağlamayacak şeylere taparlar ve yalvarırlar. İşte bu, haktan büsbütün uzak olan sapıklığın, cehaletin ta kendisidir.

13 Onlar, zararı faydasından daha yakın olana taparlar ve yalvarırlar. O yalvardıkları, ne kötü bir otorite, ne kötü bir koruyucu, ne kötü bir dost, ne kötü bir yoldaştır.

14 Allah, iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri, altından ırmaklar akan Cennet konaklarına koyacak. Kesinkes Allah, her an iradesinin tecellisini icraya devam ediyor.

15 Allah'ın, dünya ve âhirette, ebedî yurtta Rasûlüne asla yardım etmeyeceğini sanan kimseler, güçleri yetiyorsa eğer, herhangi bir vasıta ile göğe çıksınlar, sonra da yardımı kessinler. Değilse takındıkları düşmanca tavırların, gizli mücadele planlarının, kurdukları tuzakların, öfke duyduğu şeyi, İslâm'ın ilerlemesini, Kur'ân'ı, Allah'ın peygambere, müslümanlara yardımını ortadan kaldırmadığını görerek akıllarını başlarına toplasınlar.

16 İşte biz, Kur'an'ı böyle açık seçik âyetler halinde indirdik. Allah dilediğini doğru yola iletme lütfunda bulunur.

17 Allah'a ve Rasulü Muhammed'e iman edenler, hakka ve tevhide yönelik inançları olanlar, sözde iman edenler, yahudiliğin takipçileri, Sâbiîler (Allah'a yaklaşmak için, yıldızları yurt edinerek, dünyayı idare ettiğine inandıkları meleklerin yardımına başvuranlar), dinlerini terkedenler, hristiyanlar, mecûsîler (ateşe tapanlar), ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşanlar, işte bunlar arasında, Allah Kıyamet günü ayrı ayrı hesaplarını görüp hükmünü icra edecektir. Çünkü Allah açık-gizli her şeye, her an şâhittir.

18 Göklerdeki ve yerdeki akıllı ve sorumlu varlıklar, güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve insanların çoğu Allah'a secde ediyor, görmüyor musun?

Birçoğu da hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, sana ve Kur'ân'a itibar etmedikleri için gerekçeli olarak azâbı hak etmiştir. Allah kimi hor ve hakir kılarsa, alçaltırsa, artık onu onurlu, şerefli hale getirecek kimse yoktur. Allah, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan her şeyi icraya devam ediyor.

19 Şu iki zümre, daima Rableri hakkında tartışan iki hasımdır. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar ile küfre saplananlara, ateşten bir elbise biçilmiştir. Onların başlarının üstünden kaynar su dökülecektir.

20 Bununla karınlarının içindekiler ve derileri eritilecektir.

21 Bir de onlar için demirden topuzlar, işkenceler, mengeneler vardır.

22 Istıraptan dolayı, cehennemden her çıkmak istediklerinde, oraya geri döndürülürler.

"- Tadın, bu harlı ateş azâbını" denilir.

★ 23 Allah iman edip, İslâm'ın emirlerini, meşrû, hayırlı, faydalı işler yapanları, devamlı, bilinçli, amaçla örtüşen niyete dayalı, carî-kalıcı sâlih ameller işleyenleri, altlarından ırmaklar akan Cennet konaklarına koyacaktır. Orada altın bilezikler ve incilerle süslenirler. Orada elbiseleri ise ipektendir.

[24] Onlara, sözün güzeline, Kelime-i Şehâdet'e, Allah kelâmına, Kur'an'a giden yol aydınlatılmıştır. Onlara, övgüye lâyık olan Allah'ın yolu, birlikte nezaket içinde yaşama kurallarına, sevgiye dayalı kardeşliğe, hasedi, hilesi, dalaveresi, nefreti, düşmanlığı olmayan örnek hayat tarzına götüren Allah yolu, İslâm'ın yolu aydınlatılmıştır.

[25] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar ile küfre saplananları, Allah yolundan, İslâm'a girmekten, İslâm'ı yaşamaktan ve yerli-taşralı ayırımı yapmaksızın herkes için hür, serbest ibadet, ticaret bölgesi, siyasî ve ekonomik kararlar, kültür ve medeniyet, merkezi haline getirdiğimiz Mescid-i Haram'a gitmekten insanları alıkoyanları şiddetle cezalandıracağız. Orada zulümle, baskı ve işkenceyle, Harem'in saygınlığına gölge düşürenlere, karaborsacılara, müslümanların hürriyetlerini engelleyerek doğru yoldan saptırmak isteyenlere, can yakıp, inleten müthiş bir azaptan tattıracağız.

★ [26] Hani İbrâhim'e, Beytullah'ın yerini hazırlamış ve ona:

"- İlâhlığımda, otoritemde, mülkümde, tasarruflarımda bana hiçbir şeyi ortak koşma, gizli şirke düşme, başka otoriteler de kabul etme. Evimi, tavaf edenler, orada cemaat halinde ibadet ve dua edenler, kıyamda durarak, rükûlara vararak namaz kılanlar, İslâmî faaliyetlere katılanlar, secdelere kapananlar için temiz tut." demiştik.

[27] İnsanlar arasında Allah'ın haccı farz kıldığını ilân et. Yaya olarak veya uzak yollardan incelmiş binekler, yorgun argın develer üstünde derin vâdileri aşarak sana gelsinler.

[28] Kendilerinin dinî, kültürel, ekonomik, siyasî menfaatleriyle yakînen ilgilenmeleri, tesbitler ve planlamalar yapmaları, Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği kurbanlık hayvanları belli günlerde, bayram günlerinde keserlerken Allah'ın ismini anarak şükretmeleri, kurban kesmeleri için sana Kâbe'ye gelsinler. Artık ondan hem kendiniz yeyin, hem de fakru zarurete, sıkıntıya düşen iflas eden, sıkıntısını hissettirmeyen kimselere yedirin.

[29] Sonra kirlerini giderip, temizlensinler, adaklarını yerine getirsinler ve Beyti Atîk'ı, ilk kurulan, dokunulmazlığı olan özgür mabedi, özgürlük yurdunu, ziyaret edenleri günahlardan uzaklaştıran şerefli en eski mâbedi tavaf etsinler.

[30] Emir budur. Kim Allah'ın emir ve yasaklarına şer'î mükellefiyetlere saygı gösterirse, bu kendisi için Rabbinin katında daha hayırlıdır. Haram olduğu size bildirilenlerin dışındaki hayvanlar size helâl kılındı. O halde taştan yontularak yapılan heykellere, putlara tapma gibi yasaklanmış bir amelden, küfürden, Allah'ın lânetinden, gazabından sakının, yalan, iftira, Allah'a şirk koşma ve yalancı şahitlikten kaçının.

****

[31] Allah için, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde tasarruflarında O'na ortak koşmayan, Hakka ve tevhide yönelen kimseler olun. Allah'a ortak koşan kimse, gökten düşüp de kuşların didikleyerek kapıştığı

veya rüzgârın uzak bir yere sürüklediği şeye benzer.

[32] Koyduğumuz kurallar çok açık. Kimler Allah'ın emirlerine, yasaklarına, sembollerine saygı gösterirse, bu davranışlar, akılların, gönüllerin Allah'a sığınma, emirlerine yapışma, günahlardan arınıp azaptan korunma, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranma, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olma vesilesidir. Takvânın ta kendisidir.

[33] Sizin için onlarda, kurban ve hacla ilgili amellerde, belirlenmiş bir süreye kadar, bir takım faydalar vardır, bir de bu kurbanlar Beyt-i Atîk'a, ilk kurulan, dokunulmazlığı olan özgür mâbede, özgürlük yurduna, ziyaret edenleri günahlardan uzaklaştıran şerefli eve, Kâbe'ye götürülerek Harem-i Şerif'te kurban edilir.

★ [34] Biz, kendilerine rızık olarak verdiğimiz dört ayaklı, kurban olabilecek hayvanları keserken Allah'ı zikrederek şükretsinler diye, her organize cemaat için kurban kesmeyi bir ibadet, bir kulluk görevi olarak belirledik. İlâhınız bir tek tanrıdır. O'na, sadece O'na teslim olarak hükmüne rıza gösterin, İslâm'ı yaşayan müslüman olun, samimi olarak ibadet edin. Samimi, itaatkâr ve saygılı mü'minlere, dünyada yardım, zafer ve devlet, âhirette cennet müjdesini ver.

[35] Onlar, Allah zikredilince, Allah'a ibadet edilince, Allah'ın dini, şeriatı anlatılınca akıllarından dünya gailesini atanlar, kalpleri ürperenlerdir. Başlarına gelen musibetlere, belâlara karşı sabrederek mücadeleye devam edenlerdir. Namazı âdâbına riayet ederek aksatmadan âşikâre kılanlardır. Kendilerine verdiğimiz rızık ve servetten karşılık gözetmeden gönüllü harcayanlardır.

[36] Besili kurbanlık sığır ve develeri de, sizin faydalanmanız için, Allah'ın emirleriyle bağlantılı semboller, kurban ibadeti için belirlediği kurbanlık hayvanlar arasında saydık. Sizin için, onlarda hayır vardır. Ön ayaklarından biri bükülmüş vaziyette bağlı olduğu halde keserken üzerlerine Allah'ın adını anın. Yanları üzerine düşüp canları çıktığı zaman da, onların etinden yeyin. Kanaatkâr olup dilenmeyen ve istemek zorunda kalan fakirlere de verin. İşte böylece biz onları sizin faydalanmanız için emrimize boyun eğdirdik. Umulur ki şükrünüze vesile olur.

[37] Asla kurbanların etleri ve kanları Allah'a ulaşmayacaktır. Fakat ona sadece sizin takvânız, şirkten korunmanız, kendisine sığınma, emirlerine yapışma, günahlardan arınıp, azaptan korunma, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranma, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olma gayretiniz ulaşır. Onları, bu şekilde sizin faydalanmanız için emrine boyun eğdirdi ki, size Kur'an'da ve Rasulünün sünnetinde öğrettiği şekilde, şer'î mükellefiyetleri yerine getirerek Allah'ı tekbir ile yüceltesiniz. İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmel-

lik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslümanlara, dünyada yardım, zafer ve devlet, âhirette cennet müjdesini ver.

38 Allah iman edenleri savunur, korur. Hainlerin, nankörlerin, *azgın kâfirlerin hiçbirini* sevmez.

****

★ 39 *Baskı zulüm* ve işkence ile temel hak ve hürriyetlerinin engellenerek, zulmedilerek kendilerine fiilen savaş ilan edilenlerin, mü'minlerin, savaşmalarına ruhsat verildi. Allah'ın yardımıyla mü'minleri daima zafere ulaştırmaya kesinlikle gücü kudreti yeter.

40 Onlar, sadece,

" Rabbimiz Allah'tır" demelerinden dolayı haksız yere yurtlarından çıkarılanlardır. Eğer Allah insanların bir kısmıyla diğer bir kısmının devletlerini, medeniyetlerini ortadan kaldırmasa, iktidarlarından uzaklaştırmasa, zulümlerine karşı koydurmasa, azgınlarını, kötülük yapanlarını engelletmese, insanlara savunma imkânı vermeseydi, manastırlar, kiliseler, havralar ve içinde Allah'ın adı çok zikredilen mescitler, camiler elbette yıkılırdı. Allah, cihadı benimseyerek, emirlerini yerine getirerek dinine, peygamberine yardım edene, elbette yardım edecektir. Allah güçlü, kudretli, üstün ve hükümrandır.

41 Allah'ın dinine, peygamberine yardım edenler, ülkelerinde, yeryüzünde, kendilerini iktidar mevkiine getirdiğimizde onlar namazı âdâbına riayet ederek aksatmadan âşikâre kılanlar, vicdanlarını, servetlerini sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı verenler, Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerini, meşrû olanı, İslâmî kurallarla örtüşen örfü, ilmî verileri, mü'minlerin tasvip ettiği, icrasında hayır gördüğü, planları, programları, adaleti uygulayarak kamu düzenini sağlayanlar, iyiliği emredenler, şeriatın suç saydığı ve haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği, mü'minlerin icrasında hayır görmediği şeyleri yasaklayarak, önleyici tedbirler alarak kamu güvenliğini temin edenlerdir. Elde edilecek güzel sonuçlar, Allah için, Allah rızası içindir.

42 Seni yalanlıyorlarsa eğer, bil ki, onlardan önceki Nûh kavmi, Âd ve Semûd da peygamberlerini yalanlamışlardı.

43 İbrâhim'in kavmi ve Lût'un kavmi de yalanlamıştı.

44 Medyen Halkı da yalanlamıştı. Mûsâ da yalanlandı. Ben de, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere, bir mühlet verdim. Sonra onları cezalandırdım, işlerini bitirdim. Beni tanımamak nasılmış, kendilerini gözden çıkarmam, gazabım nasılmış, görsünler.

45 Nice memleketleri, baskı zulüm ve *işkence ile temel hak ve hürriyetleri*, Allah yolunu, Allah yolundaki faliyetleri engellerken yok ettik. Geride, damları çökmüş, duvarları yıkılmış harabeler, terkedilmiş susuz kuyular, ıssız kalmış ulu saraylar bıraktılar.

46 Onlar, hiç yeryüzünü dolaşmadılar mı? Dolaşsalardı eğer, gördüklerini düşünecek akılları kalpleri olurdu, söylenenleri

duyacak kulakları olurdu. Unutmayın, gözler görmemezlik, akıl ermemezlik etmez. Fakat göğüslerin içindeki kalpler, basîretler bağlanmıştır. Keyfiliğe, taklide ve saplantıya dayalı olarak akıl kötüye kullanılmıştır. Gözlerin gördüğünden, muhakemeler, mukayeseler yaparak faydalanmaz.

****

[47] Onlar, senden, küstahça azâbın çabuk gelmesini istiyorlar. Allah va'dinden asla dönmez. Rabbinin nezdinde bir gün, sizin hesaplarınızla bin yıl gibidir.

[48] Baskı zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engellerlerken, kendilerine mühlet verdiğim nice memleketi, sonunda cezalandırdım. Sonuçta hepiniz benim huzuruma gelip bir daha hesap vereceksiniz.

★ [49] " Ey insanlar, kesinlikle ben sizin iyiliğiniz, kurtuluşunuz için sorumluluk, hesap ve cezanın varlığını açıklayan, apaçık bir uyarıcıyım." diye ilan et.

[50] İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlere, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlara, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlara, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlere hem bağışlanma, hem de tükenmez, bol rızıklar vardır.

[51] Bizim kendilerine gücümüzün yetmeyeceğini, bizim koyduğumuz kuralların dışına çıkıp yakalarını kurtaracaklarını zannederek âyetlerimizi, Kur'ân'ımızı ve ilkelerimizi tesirsiz kılmak için birbirlerini geride bırakırcasına çalışan güç ve iktidar sahipleri, ilim adamları ve yazarlar, işte onlar, kaynayan, köpüren cehennem azabına maruz olanlardır.

[52] Bizim, senden önce, gönderdiğimiz istisnasız bütün Rasüller ve nebiler tebliğlerine müsbet sonuç alma ümidi içindelerken, şeytan, şeytanî güçler, insanların gönüllerinde şüphe uyandırarak peygamberlerin gerçekleştirmek istediği amaçlarına, ülkülerine gölge düşürmüşlerdir. Allah şeytanın, şeytanî güçlerin karıştırdığı vesveseyi çabucak giderir. Sonra da, âyetlerini muhkem kılar, güçlendirir, sağlamlaştırır. Allah her şeyi bilir. Hikmet sahibi ve hükümrandır.

[53] Allah, peygamberlerin amaçları, ülküleri konusunda, şeytanın gönüllere düşürmeye çalıştığı şüpheyi, bu tür şüphelere verdiği fırsatı, kalpleri kararmış, akıllarından zoru olan hasta ruhlular, yürekleri katılaşan, kafaları kalınlaşan kimseler için bir imtihan aracı olarak planlıyor. Bu tür şüphelere kapılarak kendilerine yazık edenler, zâlimler, kesinlikle derin bir muhalefet ve düşmanlık içindedirler.

[54] Kendilerine ilim verilen, sorumluluk sahibi âlimler ise, Kur'ân'ın, senin Rabbinden gelen gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak bir kitap olduğunu bilip, ona iman ederler, akılları yatar, kalpleri huzura kavuşur, ona saygı duyarlar. Allah iman edenleri doğru, muhkem, güvenli yola, İslâmi hayata iletir.

55 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler ansızın cezalandırılıncaya, kıyametin kopacağı âna veya hiç de ümit verici şeyler va'detmeyen bir günün azâbı, kabir azâbı kendilerine gelinceye kadar Kur'ân'dan şüphe etmeye devam ederler.

****

56 O gün mülk, devlet ve hükümranlık yalnız Allah'ındır. İnsanlar arasında hükmünü verir, gereğini icra eder. İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler Naîm Cennetlerindedir.

57 Allah ve peygamberlerini inkârda ısrar edenlere, küfre saplananlara, âyetlerimizi Kur'ân'ımızı yalanlayanlara, işte onlara alçaltıcı zillete düşürücü bir azap vardır.

58 Allah, baskı, zulüm ve işkencenin hâkim olduğu memleketlerinden, özgürce kendisine kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret ettikten sonra öldürülenleri veya ölenleri, elbette izzete, ikrama, sonsuz güzel rızıklara mazhar edecektir. Allah, işte o rızık verenlerin en hayırlısıdır.

59 Allah onları hoşnut olacakları bir yere, Cennet'e koyacaktır. Allah her şeyi bilir, kudretli, âdil ve müsamahakârdır, fırsatlar ve imkânlar tanır.

60 Koyduğumuz kurallar çok açık: Kim kendisine yapılan eziyete aynı ile karşılık verir de, sonra yine kendisine zulüm yapılırsa, elbette Allah ona yardım eder. Allah çok affedici, çok bağışlayıcıdır.

61 Bu, Allah'ın, geceyi gündüzün içine sokarak uzatacak, gündüzü de gecenin içine sokarak uzatacak güce, kudrete sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir, görür.

62 Bu da, Allah'ın bizâtihî varlığında şüphe olmayan hak bir ilâh olmasından, Allah'ı bırakıp, kulları durumundaki taptıkları, yalvardıkları şeylerin bâtıl oluşundan, bizâtihî Allah'ın yüce ve büyük olmasından kaynaklanmaktadır.

63 Allah'ın gökten su indirdiğini, yeryüzünün yemyeşil olduğunu görmüyor musun? Allah hikmetine nüfuz edilmeyen yüce varlıktır, gizli-açık her şeyden haberdardır.

64 Göklerdeki varlıkların ve imkânların ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. Allah, işte O, zengindir, muhtaç değildir. Övgüye, hamde lâyıktır.

★ [65] Allah'ın, kurduğu düzen gereğince yeryüzündeki varlıkların ve imkânların tamamını, denizlerde seyreden gemileri, filoları sizin menfaatiniz için kanunlarına boyun eğdirdiğini görmüyor musun? Göğü de kesinkes yasalarıyla, iradesiyle yere düşmekten O koruyor, denge ve çekim kanunu O koyuyor. Allah insanlara karşı çok şefkatli, engin merhamet sahibidir.

[66] O, size hayat veren, sonra öldüren, daha sonra yeniden hayat verendir. İnsan pek nankördür, çok inkârcıdır.

[67] Biz, her millete kulluklarını ifa edecek ibadet tarzları belirlemiştik. Geçmişten kalan kırık dökük bilgilere sahip insanların, tebliğ ettiğin din, uyguladığın plan ve yönetim konusunda, seni faydasız münakaşalar içine çekip meşgul etmelerine izin verme. Sen bütün insanları Rabbine, kulluğa ve ibadete, Rabbinin yoluna davete devam et. Sen doğru bilgilere sahipsin, doğru, muhkem, güvenli, hak yolda faaliyet göstermeye, görevini yapmaya, İslâm'ı yaşamaya, öğretmeye memursun.

[68] Eğer dinî konularda doğru deliller, Kuran ortaya konduktan sonra seninle tartışırlarsa:

" Allah işlediğiniz dayanaksız boşa giden amelleri, yalanlamalarınızı ve inkârlarınızı iyi biliyor." diyerek tartışmalarına fırsat verme.

[69] Allah, Kıyamet günü ihtilâf çıkarmakta olduğunuz konularda, mü'minlerle kâfirler arasında, haklı ile haksızı ayıran hükmünü verecektir.

[70] Allah'ın gökteki ve yerdeki varlıkları ve olayları bildiğini, bütün bunların bilgi işlem merkezinde, Levh-i Mahfuz'da yazılı bulunduğunu; bunları yapmanın da Allah için çok kolay olduğunu bilmiyor musun?

[71] Onlar, Allah'ı bırakıp, kulları durumundaki, Allah'ın, haklarında kendilerine hiçbir ferman, kesin hiçbir delil indirmediği, kendilerinin dahi haklarında bilgi sahibi olmadıkları, lehlerinde ilmî bir delil ortaya koyamadıkları şeylere tapıyorlar. İsyanda, inkârda, şirkte ısrar eden zâlimler için bir yardım eden bulunmayacaktır.

[72] Allah'ın birliğini ifade eden âyetlerimiz, kendilerine âşikâre okunduğu zaman, inkârda ısrar edenlerin, küfre saplananların yüzlerindeki ifadeden dinlediklerini tasvip etmediklerini, inkârlarını anlarsın. Neredeyse, kendilerine âyetlerimizi okuyanlara saldıracaklar. Onlara:

" Şimdi size, bundan daha kötü olanını haber vereyim mi? Daha kötüsü ateştir. Allah ateşle, inkârda ısrar edenleri, küfre saplananları tehdit etti. Orası ne kötü bir cezalandırma ve nihaî bir dönüş yeridir." de.

★ 73 Ey insanlar, bir misal verildi. Şimdi ona iyi kulak verin. Sizin, Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden taptıklarınız, yalvardıklarınız, bir araya da gelseler, asla bir sinek yaratamayacaklar. Sinek onlardan bir şey kapıp kaçsa, onu da sineğin ağzından kurtarıp alamazlar. Almaya çalışan da, ağzından alınmaya çalışılan da ne kadar âcizdir.

74 Onlar Allah'ı hakkıyla tanıyıp takdir edemediler, yüceliğini, kudretini, kadrini bilemediler. Allah güçlü, kudretli, üstün ve hükümrandır.

75 Allah meleklerden elçiler, insanlardan Rasuller seçer. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir, görür.

76 Allah onların aşikâre, saklı, gizli yaptıklarını, yapacaklarını bilir. Bütün planların icra edilerek sonuçlandırıldığı, bütün icraatların, amellerin, hesabının sorulduğu tek merci Allah'tır.

77 Ey iman edenler, rükûlara vararak cemaatle namazlarınızı kılın, saygıyla Allah'ın emirlerine itaat ederek, İslâmî faaliyetlere, kamu hizmetlerine katılın, secdelere kapanın. Rabbinizi ilâh tanıyın, candan müslüman olarak O'na bağlanın, saygıyla Rabbinize kulluk ve ibadet edin, Onun şeriatını uygulayın. Dünya ve âhiret için en hayırlı işleri yapın, Kurân'ı öğretin ve Kur'an ilkelerini yaşayın, farz olan emirleri yerine getirin. Bunlar kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa ermenize vesile olur.

78 Allah'ın dini uğrunda, samimiyetle, hakkını vererek, gerektiği gibi, hayatlarınızı ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak cihad edin. O sizi seçti. Dinde, şeriatta, medenî kurallar arasında size ağır gelecek hükümler koymadı. Atanız İbrâhim'in dini, sünneti de böyleydi. Daha önce de, bu Kur'an'da da size İslâm'ı yaşayan müslümanlar adını verdi. Allah'ın, ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasûlü Kur'ân'ı bilen, size tebliğ eden, çözüm getiren güvenilir örnek önder, doğruları konuşan şahit olsun, siz de Kur'an'ı bilen diğer insanlara tebliğ eden, çözüm getiren güvenilir örnek önderler, doğruları konuşan şâhitler olasınız, istedi. O halde, namazı âdâbına riayet ederek, aksatmadan kılın. Vicdanlarınızı, servetinizi, sosyal bünyenizi arındıran, berekete vesile olan zekâtı verin. Allah'ın kitabına, emirlerine sımsıkı sarılarak himayesine sığının. O sizin mevlânız, emrinde olduğunuz otorite ve koruyucunuzdur. O ne güzel mevlâ, ne güzel otorite ve koruyucu, ne güzel yardım edendir.

23. el-MÜ'MİNÛN SÛRESİ

118 âyettir.
Peygamberliğin 6-8. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.
İlk âyetlerinde, kurtuluşa eren mü'minlerin,
ibadetlerinden, ahlâki yaşayışlarından ve nâil
olacakları nimetlerden bahsedildiği için
bu sûreye Mü'minûn sûresi adı verilmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA,
İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Şuurlu ve kâmil mü'minler, ebedî nimetlerle mutluluğa ermişlerdir.

2 Mü'minler namazlarında tam bir samimiyetle Allah'a imanın, kulluk ve ibadetin şuuruna ererek saygılı davrananlardır.

3 Mü'minler, bâtıldan, yalandan, boş ve faydasız şeylerden yüz çevirip ilgilenmeyenler, engelleme tedbirleri alanlardır.

4 Mü'minler vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekât verir duruma gelmek, zekâtı vermek ve hayırları çoğaltmak, vicdanları temizlemek için çalışanlardır.

5 Mü'minler iffetlerini koruyanlar, bellerine sahip olanlardır.

6 Ancak eşleri ve meşrû şekilde sahip oldukları, üzerlerinde meşrû hakları ve otoriteleri, kendileriyle düzgün insanî münasebetleri olan câriyeleriyle ilişkileri helâldir. Bundan dolayı onlar kınanamazlar.

7 Kim bunun, helâlin ötesine gider, nikâhsız ilişkiler isterse onlar, işte onlar haddi tecavüz edenlerdir.

8 Mü'minler, kamu görevlerini, sorumluluklarını yerine getirenler, toplumda güven ortamı sağlayanlar, emanete, ahitlerine, taahhütlerine, sözlerine riayet edenlerdir.

9 Mü'minler dünyevî gaile ve düşüncelerden sıyrılarak namazların rükûnlarına, şartlarına, vakitlerine riayet ederek kılanlardır.

10 Onlar, asıl onlar vâris olarak ebedî yaşayacaklar.

11 Firdevs Cennetlerine vâris olarak orada ebedî yaşayacaklar.

12 Andolsun, biz insanı çamurdan süzülüp çıkarılmış insan nesline benzeyen bir özden yarattık.

13 Bir de onu, sperm olarak emin, elverişli, sağlam, itibarlı bir yere, rahme koyduk.

14 Dahası spermi, ana rahmiyle bağ kurarak, rahim duvarına yerleşen döllenmiş yumurta haline getirdik. Döllenmiş yumurtayı embriyo haline soktuk. Embriyoda kemik oluşturduk. Kemiklerde tomurcuklanma meydana getirip uzatarak, yoğunlaştırarak kaynaştırıp iskeleti etle kasla örttük. Üstelik onu başka bir yaratılışla, ruhu, iradesi, organları ve güçleriyle en güzel bir biçimde insan haline getirdik. Yaratıcıların en güzeli olan Allah pek yücedir.

15 Sonra siz, bunun, doğumun ve dünya hayatının ardından elbette öleceksiniz.

16 Sonra, Kıyamet günü tekrar diriltileceksiniz.

17 Andolsun, biz sizin üstünüzde manyetik bağlantılı yedi atmosfer katmanı yarattık. Biz, muhtaç olduğunuz ortamı ve imkânları yaratmayı ihmal edecek değiliz.

18 Gökten bir hesap, bir plan dahilinde, ölçülü, düzenli bir şekilde biz su indirdik. Onu arza, toprağa biz yerleştirdik. Bizim onu gidermeye, yok etmeye de elbet gücümüz yeter.

19 Yağmur sayesinde, size hurma bahçeleri ve üzüm bağları yetiştirdik. Bağlarda, bahçelerde sizin için birçok meyvalar vardır. Onlardan yersiniz.

20 Tûr'u Sînâ'da (Sîna dağında) biten bir ağaç daha yetiştirdik. Bu ağaç, hem yağ, hem de yiyenlere hoş kokulu, lezzetli bir katık olan zeytin mahsulü verir.

21 Sağmal hayvanlarda da, sizin için ibretler vardır. Onların karınlarındakinden, sütlerinden size içiririz. Onlarda sizin için birçok faydalar daha vardır. Etlerinden de yersiniz.

22 Onların üzerinde ve gemilerde taşınırsınız.

★ 23 Nûh'u kavmine özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamber olarak gönderdik. Nûh:

"- Ey kavmim, Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edin. Sizin ondan başka ilâhınız yoktur. Hâlâ Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmayacak, günahlardan arınıp, azaptan korunmayacak, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmayacak, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmayacak mısınız?" dedi.

24 Kavminden kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplanan kodamanlar:

"- Bu, sadece sizin gibi bir insan. Size üstün ve hâkim olmak istiyor. Eğer Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, mutlaka bir melek indirirdi. Biz geçmişteki atalarımızdan böyle bir şey duymadık." dediler.

25 "- Bu, yalnızca, kendisinde cinlere mahkûm olmuşluk, delilik belirtileri olan bir adam. Durumu aydınlanıncaya kadar gözünüzü üstünden ayırmayın bakalım." dediler.

26 Nuh:

"- Rabbim, onların beni yalanlamaları sebebiyle, sen bana yardım et" dedi.

27 Biz ona:

"- Gözlerimizin önünde, gözetimimiz altında, vahyimiz uyarınca gemileri inşa et" diye vahyettik. Nihayet, gemilerin yapımı bitirilip, planımızın icra vakti geldiğinde, bütün kaynaklardan fışkıran sularla, yeryüzünde sular yükselirken, tan yeri ağardığı sırada; buhar kazanları çalıştırılıp istim yükselmeye başlayınca, biz Nûh'a:

"- Her türden erkekli dişili birer çift, içlerinden, daha önce, aleyhinde hüküm verilmiş olanların dışındaki aileni, ümmetini gemilere al. Baskı zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyenler, hakkı tanımayanlar konusunda bana başvurma. Onlar kesinlikle boğulacaklardır." diye vahyettik.

28 Sen, beraberindekilerle birlikte gemilere yerleştiğinde:

"- Bizi inkâr ile, isyan ile baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlim bir kavimden kurtaran Allah'a hamdolsun." de.

29 "- Rabbim, beni bereketli bir yere konaklat. Sen konaklama yeri sağlayanların en hayırlısısın." de.

30 Bu Nuh kıssasında birçok ibretler, öğütler, Allahın sınırsız kudretini gösteren deliller vardır. İtaatkâr olanlarla âsi olanların ortaya çıkması için biz kullarımızı böyle deneriz.

31 Sonra onların ardından başka nesiller meydana getirdik.

32 Onların da aralarında:

"- Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edin. Sizin Allah'tan başka tanrınız yoktur. Hâlâ günahlardan arınıp, azaptan korunmayacak, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmayacak, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmayacak, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmayacak mısınız?" diyen, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere, içlerinden Rasuller görevlendirdik.

★ 33 Kavminden kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden küfre saplananlar, âhirette, ebedî yurtta hesaba çekilmeyi, mükâfat ve cezayı yalanlayanlar, dünya hayatında kendilerine refah verdiğimiz kodamanlar:

"- Bu sadece sizin gibi bir insan. Sizin yediklerinizden yiyor, sizin içtiğiniz şeylerden içiyor." dediler.

34 "- Sizin gibi bir beşere itaat ederseniz kesinlikle hüsrana uğrarsınız."

35 "- Size, öldüğünüz, toprak ve kemik yığını haline geldiğiniz zaman, kabirlerden çıkarılacağınızı mı va'dediyor?"

36 "- Heyhât, bu size va'dedilen nihaî yargı, tehdit, ne kadar uzak, imkansız bir şey!"

37 "- Hayat, ölümümüzle sonuçlanan, yalnızca yaşamakta olduğumuz dünya hayatından ibarettir. Bir daha diriltilecek değiliz."

38 "- Bu adam, sadece Allah adına yalan uyduran birisi. Biz ona itimat etmiyoruz."

39 Peygamber:

"- Rabbim, beni yalanlamalarına karşı, bana yardım et." dedi.

40 Allah:

"- Pek yakında, onlar kesinlikle pişman olacaklar." buyurdu.

41 Haklı bir gerekçe ile şiddetli bir gürleme halinde âni bir darbe, onların işini bitirdi. Kendilerini bir sel süprüntüsüne çevirdik. Baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlim bir kavmin canı Cehennem'e!

42 Sonra onların ardından da başka nesiller meydana getirdik.

[43] Hiçbir millet, belirlenmiş vadeden önce helâk olmaz, vadelerini erteleyemezler de.

[44] Sonra biz peşpeşe özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere, Rasullerimizi gönderdik. Milletlerden her birine peygamberleri geldiği zaman, onlar peygamberlerini yalanladılar. Biz de onları birbiri ardından yokluğa yuvarladık. Onların yok oluşlarını, ibretli hikâyelere dönüştürdük. İman etmeyecek kavimlerin canı cehenneme.

[45] Sonra Mûsâ ve Hârûn'u âyetlerimiz, mûcizelerimizle, apaçık bir ferman ile, ilâhî bir yetki ile, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere, peygamber olarak gönderdik.

[46] Firavun'a, devlet büyüklerine ve kodamanlarına gönderdik. Onlar gurura kapılmışlar, zorbalık etmişlerdi. Diktatörlük taslayan zorba bir kavim idiler.

[47] "- Biz, kavimleri bize kölelik eden, insan neslinden bize benzeyen iki kişiye mi güvenip inanacağız?" dediler.

[48] Mûsâ ve Hârûn'u yalanladılar. Helâk edilenlerden oldular.

[49] Andolsun biz, Mûsâ'ya, onlar yola gelir ümidiyle kutsal kitabı vermiştik.

[50] Meryem'in oğlunu, Îsâ'yı ve annesini de sınırsız kudretimizi gösteren bir mûcize olarak ortaya koyduk. Onları yerleşmeye elverişli akarsuyu bulunan bir tepeye, yaylaya yerleştirdik.

★ [51] "- Ey Rasuller, temiz, helâl ve leziz olan şeylerden yeyin. Hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirin, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayın, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olun, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyin. Ben sizin amellerinizi, yaptıklarınızı biliyorum."

[52] Bir tek din, zamanla değişmeyen tabiî hukuk kurallarını içeren din, bu sizin dininiz, bu sizin şeriatınızdır, bir tek millet, bu sizin milletinizdir. Ben de sizin Rabbinizim. Bana sığının, benim emirlerime yapışın, günahlardan arınıp, azâbımdan korunun.

[53] Müslümanlar, aralarında dinlerini, düzenlerini, planlarını, işlerini, bölük pörçük ettiler. Millî ve dinî birliklerini, iktidarlarını parçaladılar. Ekonomik birliklerini darmadağın ettiler. Her grup, kendisinde bulunan ile sevinip böbürlendi.

[54] Şimdi sen, helâk olacakları vakit gelinceye kadar, onları gaflet ve sapıklıkları ile başbaşa bırak.

[55] Kendilerine verdiğimiz servet ve oğullar ile, kendilerine yardım ettiğimizi mi sanıyorlar?

[56] Onlara faydalar sağlamak için kendilerine yardım ettiğimizi mi sanıyorlar? Hayır, onlar işin farkına varamıyorlar.

[57] Rablerine korkuyla karışık saygı gösterenler, korkuyla Allah'ın emirlerine itina edenlerdir.

[58] Rablerinin âyetlerine iman edenler, kâinattaki ve kendilerindeki Allah'ın birliğini ve kudretini gösteren delilleri tasdik edenler hayır işlerine koşuşurlar.

[59] İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Rablerine ortak koşmayanlar, gizli şirke düşmeyenler, başka otoriteler kabul etmeyenler hayır işlerine koşuşurlar.

****

[60] Rablerinin huzuruna dönüp hesap verecekleri için, yapmakta oldukları işleri, titreyerek, kalpleri ürpererek yapanlar, hayır işlerine koşuşurlar.

[61] İşte onlar iyiliklere, dünya ve âhiret için hayırlı olan işlere, Allah'ın emirlerini yerine getirmeye koşuşurlar, iyilikte yarış ederler.

[62] Biz, bir kimseyi ancak gücünün yettiği kadarı ile mükellef kılarız. Nezdimizde, hakkı, doğruyu söyleyen, doğruları ortaya koyan bir kitap, bir sicil vardır. Onlar hiçbir şekilde haksızlığa uğratılmayacaklardır.

[63] Doğrusunu söylemek gerekirse, inkâr edenlerin akılları ve kalpleri doğruları ortaya koyan bir kitaptan, doğru kayıtlar yapan bu amel defterinden habersizdir, cehalet içindeler. Onların bunlardan öte bir takım kötü işler yapmaya niyetleri var, onları yapmaya da devam ediyorlar.

[64] Nihayet, refah ve bolluk içinde olanlarını sıkıntıya, cezaya maruz bıraktığımızda, bakarsın ki, onlar feryadı basarlar.

[65] "- Feryat etmeyin, bu gün sızlanmayın. Siz bizden yardım görmeyeceksiniz."

[66] "- Âyetlerimiz, düşünüp anlamanız ve iman etmeniz için size okunuyordu. Siz de hayra hizmetten kaçınarak tutup arkanızı dönüyordunuz."

[67] "- Kibirlenerek, azgınlık ve zorbalık ederek kafa tutarak, geceleyin hezeyanlar savuruyordunuz."

[68] Onlar bu kelâmı, Kur'ân'ı hiç düşünüp kendilerine neler kazandırabileceğini hesap etmediler mi? Yoksa, kendilerine, geçmişteki atalarına gelmeyen bir imtiyaz taahhüdü mü geldi?

[69] Yoksa, Rasullerinin aslını, neslini, doğruluğunu, güvenilirliğini, ahde vefasını bilmiyorlar da, bu yüzden mi, onu inkâr ediyorlar?

[70] Yoksa onda cinlere mahkûm olmuşluk, delilik belirtisi olduğunu mu söylüyorlar? Doğrusunu söylemek gerekirse, peygamber kendilerine gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak bir kitap ile, Kur'an ile geldi. Onların çoğu ise, bu hak kitabın gelmesini hoş karşılamıyorlar.

[71] Eğer bu hak kitap, onların şahsî arzu ve ihtiraslarına uysaydı, göklerin, yerin ve bunlarda bulunan akıllı ve sorumlu varlıkların dengesi, düzeni kesinlikle bozulurdu. Aslında, biz onlara, şan ve şereflerine vesile olan övünç kaynağı Kur'an'larını getirdik. Fakat onlar kendi övünç kaynakları Kur'an'larına, kendi şereflerine sırt çeviriyorlar, Kur'an'ın öğretilmesine, Kur'an'daki ilkelerin yaşanmasına engel tedbirler alıyorlar.

[72] Yoksa sen onlardan, müşriklerden tebliğ görevine karşılık tebliğ vergisi mi istiyorsun? Unutma ki, dünyada da âhirette de Rabbinin vereceği lütuf ve ihsan daha hayırlı ve kalıcıdır. O rızık ve mükâfat verenlerin en hayırlısıdır.

73 Sen onları kesinlikle doğru, muhkem, güvenli yola, İslâmî hayata çağırıyorsun.

74 Âhirete, ebedî yurda inanmayanlar inatla, ısrarla, yoldan çıkıyorlar, İslâmî hayattan uzaklaşıyorlar.

****

75 Eğer onlara acıyıp da, içinde bulundukları sıkıntıyı gidersek, onları ekonomik darboğazdan kurtarsaydık kesinlikle azgınlıklarında bocalayarak direnirlerdi.

76 Andolsun ki, biz onları azâba duçar ettik de, yine Rablerine boyun eğmediler, yalvarıp yakarmadılar.

77 Nihayet, üzerlerine, dehşetli bir azap kapısı açtığımızda, ânında şaşkına dönerler, ümitsizliğe düşerler.

★ 78 O, Allah, sizin için kulakları gözleri kalpleri ve akılları yaratandır. Ne kadar da az şükrediyorsunuz.

79 O, sizi yeryüzünde üretip çoğaltan ve yayandır. Haşrolup, yalnız onun huzurunda toplanacaksınız.

80 O, hayat veren ve öldürendir. Gecenin ve gündüzün değişmesi, O'nun eseridir. Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?

81 Akıllarını başlarına almak bir yana, onlar, öncekilerin dedikleri gibi dediler.

82 "- Ölüp de toprak ve kemik yığını haline geldiğimiz zaman mı, biz mi, yeniden diriltilecek mişiz?" dediler.

83 "- Hakikaten, bize de, daha önce atalarımıza da böyle bir vaatte bulunuldu. Fakat bu geçmiştekilerin masallarından başka bir şey değildir." dediler.

84 Onlara:

"- Bu dünya ve içindekiler kimin? Eğer biliyorsanız söyleyin?" de.

85 "- Allah'ın" diyecekler.

"- Hâlâ Allah'ın birliğini, eşsizliğini, ortaksızlığını, yaratmaya ve diriltmeye kādir olduğunu, kendiliğinizden düşünmeyecek misiniz?" de.

86 "- Yedi kat göklerin yaratıcısı, düzeninin hâkimi, Rabbi ve Büyük Arş'ın, sınırsız kudret ve iktidar makamının Rabbi kimdir?" de.

87 "- Allah'tır" diyecekler.

"- Hâlâ Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmayacak, günahlardan arınıp, azaptan korunmayacak, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmayacak, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmayacak mısınız?" de.

88 "- Her şeyin işleyiş disiplini ve aslî düzeni kimin elinde? Koruyup kollayan, korunmaya muhtaç olmayan kim? Eğer biliyorsanız söyleyin!" de.

89 "- Allah'tır" diyecekler.

"- Öyle ise, nasıl olup da büyülenmişcesine aldatılıyorsunuz?" de.

90 Doğrusu biz onlara gerekçeli, hikmete dayalı toplumlarında hakça düzen gerçekleştirmeye esas olacak hak bir kitap getirdik. Onlar ise, kesinlikle yalan söylemeye devam ediyorlar.

91 Allah oğul edinmedi. Onunla beraber hiçbir ilâh da yoktur. Aksi takdirde, her ilâh kendi yarattığını sevk ve idare eder ve bir gün mutlaka onlardan biri diğerine galip gelirdi. Allah onların yakıştırdığı şeylerden münezzehtir.

92 Allah duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini ve görülen âlemi bilir. O, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında kendisine ortak koşan müşriklerin, ortak koştukları şeylerden çok yüce ve münezzehtir.

★ 93 "- Rabbim, onlara yapılan tehdidi mutlaka bana göstereceksen eğer, beni bırakma." de.

94 "- Bu durumda beni inkâr ile, isyan ile baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlim bir kavmin içinde bırakma, Rabbim!"

95 "- Bizim onlara yaptığımız tehdidi, kesinlikle sana göstermeye gücümüz yeter."

96 Sen, kötülüğü en güzel metodu kullanarak, anarşiyi, kargaşayı, devlet teşkilâtıyla önleyerek gider. Biz onların yakıştırmakta oldukları şeyleri iyi biliyoruz?"

97 "- Rabbim, şeytanların, şeytanî güçlerin kışkırtmalarından sana sığınırım" de.

98 "- Onların yanımda bulunmalarından, bana kötülük etmelerinden de sana sığınırım, Rabbim!"

99 Nihayet, onlardan birisine ölüm gelip çattığı zaman:

"- Rabbim, beni dünyaya geri gönder." der.

100 "- Boşa vakit geçirdiğim dünyada Allah'ın birliğini kabul ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçireyim, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayayım, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olayım, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyeyim." der. Hayır, onun söylediği bu söz, boş laftan ibarettir. Onların, yeniden diriltilecekleri güne kadar, geriye, hayata dönmelerini engelleyen bir Berzah âlemi vardır.

101 Sûra üfürüldüğü zaman, artık aralarındaki akrabalık bağları bitmiştir. Birbirlerinden bir talepte bulunamazlar, olup bitenleri de artık birbirlerine soramazlar.

102 Hayırlı amellerinin sevaplarının kefeleri ağır basanlar, onlar, işte onlar kurtuluşa ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

103 Ölçüye tartıya konacak değerdeki amellerinin, sevaplarının kefeleri hafif olanlar, işte onlar da kendilerini ve birbirlerini hüsrana uğratanlardır. Cehennem'de ebedî kalırlar.

104 Ateş yüzlerini yalar. Orada suratları çirkin, dudakları acıdan çarpılmış bir halde bulunurlar.

105 Size, âyetlerim, Kur'ânım, ilkelerim okunmuyor muydu? Okunduğu halde, siz onları yalanlıyordunuz.

106 Onlar:

"- Ey Rabbimiz, azgınlığımız bizi altetti. Biz hak yoldan uzak, sapık, şaşkın bir kavim haline geldik." derler.

107 "- Ey Rabbimiz, bizi buradan çıkar. Yaptıklarımızı bir daha yapmaya kalkarsak, kendimize haksızlık edeceğimizi biliyoruz."

108 Allah:

"- Alçaldıkça alçalın orada. Benimle konuşacak bir şeyiniz yok artık." buyurur.

109 Kullarımdan bir zümre:

"- Ey Rabbimiz, iman ettik. Bizi bağışla, bize merhamet et. Sen merhametlilerin en hayırlısısın." diyorlardı.

110 "- İşte siz onları alay konusu yaptınız. Alayınız size beni zikretmeyi, bana şükretmeyi, benim övünç kaynağı Kur'ân'ımı, benim şeriatımı unutturdu. Siz onlara alay yollu gülüyordunuz."

111 Sabrederek mücadeleye devam etmeleri sebebiyle, bugün onları mükâfatlandıracağım. Onlar gerçekten mutlu olanlardır.

112 Allah inkâr edenlere:

"- Yeryüzünde kaç yıl kaldınız?" der.

113 Onlar:

"- Bir gün veya günün bir kısmı kadar. İşte hesap bilenlere sor." derler.

114 Allah:

"- Az bir süre kaldınız. Keşke siz bunu bilmiş olsaydınız." buyurur.

115 "- Sizi kesinkes boş yere yarattığımızı mı, sizin, huzurumuza getirilip hesaba çekilmeyeceğinizi mi sandınız?

116 Hükmü her yerde geçerli ve varlığında şüphe olmayan, gerçek hakan, sultan olan Allah çok yücedir. Ondan başka tanrı yoktur. Sınırsız kudret ve iktidar makamı olan yüce Arş'ın Rabbidir.

117 Kim Allah ile birlikte, lehine hiçbir kesin delili olmayan bir başka tanrıya tapar, yalvarırsa, onun hesabı, katiyetle Rabbinin huzurunda görülecektir. Şu bir gerçektir ki, kâfirler, nankörler iflâh olmaz, ebedî nimetlerle mutluluğa eremezler.

118 "- Rabbim, bağışla, merhamet et. Sen merhamet edenlerin en hayırlısısın" de.

24. en-NÛR SÛRESİ

64 âyettir.
Hicretin 5. yılında Medine'de nâzil oldu.
İsmini 35. âyetteki
"Nûr" kelimesinden almıştır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA,
İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Bu sûreyi biz indirdik. Kullarımıza meşrûiyet sınırlarını bu sûrede çizdik. Bu sûrede, hükümleri açık âyetler de indirdik. Düşünüp öğüt almanıza vesile olur.

2 Zina eden kadın ve zina eden erkekten her birine derilerini incitecek şekilde yüz kırbaç vurun. Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman ediyorsanız eğer, Allah'ın dininde, şeriatın hükümlerini uygulamada, acıma duygusu onları cezalandırmanızı engellemesin. Onların alenen cezalandırılması sırasında, onurlarını kıracak, kamuoyu baskısı ve tepkisi sağlıyacak ölçüde mü'minlerden bir cemaat de hazır bulunsun.

3 Zina eden bir erkek, ancak zina eden bir kadın veya ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan müşrik bir kadınla evlenebilir. Zina eden bir kadınla da, ancak zina eden bir erkek veya ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan müşrik bir erkek evlenebilir. Böyle bir evlilik mü'minlere haram kılınmıştır.

4 Namuslu, iffetli, hür kadınlara, zina suçlamasında bulunup, sonra bunu ispat için dört görgü şâhidi getiremeyenlere, derilerini incitecek şekilde, seksen kırbaç vurun ve artık onların şâhitliğini hiçbir zaman kabul etmeyin. Onlar, işte onlar fâsıktırlar, günahkârdırlar, âsidirler.

5 Ancak bundan sonra, günah işlemekten vazgeçerek Allah'a itaate yönelenlerin, tevbe edip kendilerini düzeltip ıslah-ı nefs edenlerin, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzelterek, geliştirerek yaşayanların şâhitliğini kabul edin. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

6 Eşlerine zina suçlamasında bulunup da, kendilerinden başka görgü şâhitleri de olmayanların her birinin şâhitliği, kendisinin doğru söyleyenlerden olduğuna dair dört defa Allah adına yemin ederek şâhitlik etmesidir.

7 Beşinci defa da, eğer yalan söyleyenlerden ise, Allah'ın lânetinin kendi üzerine olmasını dilemesidir.

8 Kadının, kocasının yalan söyleyenlerden olduğuna dair, dört defa, Allah adına yemin ve şâhitlik etmesi kendisinden cezayı kaldırır.

9 Beşinci defa da, eğer kocası doğru söyleyenlerden ise, Allah'ın gazabının kendi üzerine olmasını dilemesidir.

10 Allah'ın size lütfu ve merhameti olmasaydı, Allah insanları tevbeye itaate sevk edip tevbeleri kabul eden, hikmet sahibi ve hükümran olmasaydı, haliniz nice olurdu?

★ 11 Peygamberin eşine, bu ağır iftirayı atanlar, iffetsizlik suçlamasında bulunanlar, şüphesiz sizin içinizden bir gruptur. Bunu kendiniz için kötü bir olay sanmayın. Aksine o sizin için hayırlı bir olaydır. Onlardan her bir kişiye, bilerek ne günah işlemişse onun karşılığı olan ceza uygulanacaktır. Onlardan elebaşılık yapıp, bu günahın, vebalin büyümesine yol açan kimse için de çok büyük bir azap vardır.

12 Bu iftirayı işittiğinizde, erkek ve kadın mü'minlerin birbirlerini korumaları, hüsnüzanda bulunarak da:

"- Bu apaçık bir iftiradır" demeleri gerekmez miydi?"

13 İftiracıların da bu konuda dört görgü şâhidi getirmeleri gerekmez miydi? Madem ki şâhitleri getiremediler, öyleyse onlar, Allah nezdinde yalancıların ta kendileridir.

14 Eğer dünyada ve âhirette, ebedî yurtta Allah'ın lütfu ve merhameti üstünüzde olmasaydı, içine daldığınız bu iftiradan dolayı size mutlaka büyük bir azap isabet ederdi.

15 Çünkü siz bu iftirayı, dilden dile birbirinize aktarıyor, hakkında bilgi sahibi olmadığınız, ciddi, kesin bilgiye dayalı delilinizin bulunmadığı şeyi, ağızlarınızda geveleyip duruyorsunuz. Bunun önemsiz olduğunu sanıyorsunuz. Halbuki, bunun doğurduğu günah ve zarar Allah katında çok büyüktür.

16 Onu duyduğunuzda:

"- Bunu konuşup yaymamız bize yakışmaz. Hâşâ! Bu çok büyük bir iftiradır." demeli değil miydiniz?

17 Eğer inanmış insanlarsanız, Allah, bir daha buna benzer davranışları tekrarlamaktan sizi sakındırıp uyarıyor, sorumluluklarınızı hatırlatıyor.

18 Allah âyetleri, şer'î hükümleri, üstün ahlâk kurallarını size açıklıyor. Allah işin iç yüzünü çok iyi bilir. Hikmet sahibi ve hükümrandır.

19 İman edenler arasında büyük günah ve ayıpların, gayrimeşrû ilişkilerin, zinanın yayılmasını arzulayan kimseler için dünyada da, âhirette, ebedî yurtta da can yakıp inleten müthiş bir azap vardır. Onların gerçek niyetlerini Allah bilir, siz bilemezsiniz.

20 Üzerinizde Allah'ın lütuf ve merhameti olmasaydı, Allah çok şefkatli ve merhametli olmasaydı, haliniz nice olurdu?

★ [21] Ey iman nimetine kavuşanlar, şeytanın, şeytanî güçlerin adımlarını, davranışlarını takip etmeyin. Kim şeytanın, şeytanî güçlerin adımlarını, davranışlarını takip ederse, unutmayın o meşrû olmayan şehevî fiilleri, gayri meşrû ilişkileri, zinayı, iffetsizliği, şeriatın suç saydığı, haram kıldığı, mü'minlerin tasvip etmediği, icrasında hayır görmediği şeyleri emrederek, şeriata aykırı bir düzen kurar. Eğer üzerinizde Allah'ın lütuf ve merhameti olmasaydı içinizden hiç kimse temize çıkamazdı, vicdanını arındıramazdı. Fakat Allah, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkları arındırır. Allah her şeyi işitir ve her şeyi bilir.

[22] İçinizden lütuf ve servet sahibi kimseler akrabaya, çevresi, çaresi olmayan yoksullara, Allah yolunda özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret edenlere, mallarından hiçbir şey vermeyeceklerine dair yemin etmesinler. Sorgusuz sualsiz affetsinler. Azarlamadan, kınamadan kusurlarını görmezlikten gelsinler. Allah'ın sizi bağışlamasını arzu etmez misiniz? Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

[23] Namuslu, kötülüklerden habersiz, dalgın ve düşüncesizce davranan mü'min kadınlara zina suçlamasında bulunanlar dünyada ve âhirette, ebedî yurtta lânetlenmişlerdir. Onlara büyük bir ceza vardır.

[24] İşlemeye devam ettikleri amellerine, dilleri, elleri ve ayaklarının, aleyhlerinde şâhitlik edeceği gün onlara büyük bir ceza vardır.

[25] O gün, Allah *onların hesaplarının,* hayırlı amellerinin ve itaatlerinin, günahlarının ve isyanlarının karşılığını adâletle hakkaniyetle tamı tamına verecektir. Onlar da, Allah'ın bizâtihî varlığında şüphe olmayan, apaçık Hak, gerçek ve âdil bir ilâh olduğunu anlayacaklar.

[26] Kötü kadınlar, kötü erkeklere; kötü erkekler ise kötü kadınlara; *temiz, lekesiz* kadınlar temiz erkeklere; temiz, lekesiz erkekler de temiz kadınlara *yaraşır. İşte* bu temiz olanlar, kötü söylenti çıkaranların, iftira atanların *dillerine* doladıkları şeylerle ilgileri olmayanlardır. Onlara bağışlanma, bol ve güzel rızıklar vardır.

★ [27] Ey iman edenler, dostça geldiğinizi fark ettirip izin almadıkça, ev halkına selam vermedikçe kendi evinizden başka evlere girmeyin! Böylesi sizin için daha hayırlıdır. Herhalde bunu düşünüp anlarsınız.

28 Evde kimse bulamazsanız, size izin verilinceye kadar o eve girmeyin. Eğer size: "- Geri dönün" denilirse hemen geri dönün. Bu sizin için daha nezih, daha temiz ve günahtan arınmış bir davranıştır. Allah işlemeye devam ettiğiniz amelleri biliyor.

29 İçinde kendinize ait eşyanın bulunduğu, şahsî mesken olarak kullanılmayan, kamuya açık faydalandığınız binalara girmenizde herhangi bir günah, vebal yoktur. Allah sizin iyi veya kötü niyetle, açıkça yaptıklarınızı da, gizleyerek yaptıklarınızı da bilir.

30 Mü'min erkeklere söyle: Hain bakışlardan sakınıp, zerâfetlerini koruyarak önlerine baksınlar. Irzlarını, namuslarını korusunlar, bellerine sahip olsunlar. Bu kendileri için daha nezih, günahtan ve haramdan daha arınmış bir davranıştır. Allah onların hile ile kurduğu gizli-açık düzenlerden, tuzaklardan, ilişkilerden haberdardır.

31 Mü'min kadınlara da söyle: Hain bakışlardan sakınıp, zerâfetlerini koruyarak önlerine baksınlar. Namus ve iffetlerini muhafaza etsinler, bellerine sahip olsunlar. Örtünme zarureti olmayan ve görünen kısımlar hariç, cezbedici yerlerini ve güzelliklerini teşhir etmesinler. Başörtülerini, gerdanlarını, gerdanlıklarını açıkta bırakmayacak şekilde göğüslerinin üzerine sarkıtarak örtsünler. Kocaları, babaları, kocalarının babaları, oğulları, kocalarının oğulları, erkek kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, hemcinsleri olan kadınlar, meşrû şekilde sahip oldukları, üzerlerinde meşrû hakları ve otoriteleri, kendileriyle düzgün insanî münasebetleri olan câriyeler, kadına ihtiyacı kalmamış cinsî güçten düşmüş erkek hizmetkârlar, yahut henüz kadınların mahrem yerleriyle ilgilenmeyen, farkında da olmayan çocuklardan başkasına cezbedici yerlerini ve güzelliklerini göstermesinler, açık bırakmasınlar, açık saçık bulunmasınlar. Gizlemekte oldukları güzellikleri, takıları anlaşılsın diye ayaklarını yere vurarak erkekleri tahrik etmesinler. Ey mü'minler, hepiniz birden günah işlemekten vazgeçip Allah'a itaate yönelerek tevbe edin ki, kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa eresiniz.

[32] İçinizden bekârları, dulları, kölelerinizden ve câriyelerinizden dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi müslüman, sâlih kimseleri evlendirin, evliliklerini tescil ve ilan edin. Eğer bunlar fakir iseler, Allah lütfuyla onları zengin eder. Allah'ın lütfu geniştir, her şeyi bilir.

[33] Evlenme imkânı bulamayanlar ise, Allah lütfuyla kendilerini varlıklı kılıncaya kadar iffetlerini korusunlar. Meşrû şekilde sahip olduğunuz, üzerlerinde meşrû haklarınız ve otoriteniz, kendileriyle düzgün insanî münasebetleriniz olan köleler ve câriyelerden yazılı sözleşme yapmak, bir bedel karşılığında hürriyetlerine kavuşma sözleşmesi akdetmek isteyenlerle, hürriyete kavuşmalarında kendileri için bir hayır görüyorsanız eğer, onlarla hemen yazılı sözleşme yapın. Allah'ın size vermiş olduğu maldan siz de onlara vererek hürriyetlerine kavuşmalarına yardımcı olun. Câriyeleriniz, evlenerek aile hayatı kurmak, iffetli yaşamak, İslâm'a girmek istedikleri takdirde dünya hayatının geçici hazlarını elde etmek, kazanç sağlamak için, baskıyla, zorla, istemedikleri, hoşlanmadıkları bir hayatı onlara yaşatmaya kalkmayın. Kim onları zorlarsa, bilinmelidir ki, zorlanmalarından sonra Allah onlar için çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

[34] Andolsun, biz size delilli, gerekçeli, ayrıntılı açıklanmış âyetler, şer'î hükümler, cezalar ve ahlâkî kurallar, sizden önce yaşayıp gitmiş olanlardan örnekler, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, cezadan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler, takvâ sahipleri için öğütler, sorumluluklarıyla ilgili uyarılar indirdik.

★ [35] Allah göklerin ve yerin hayatiyetlerini, ihyalarını sağlayan nûrudur, göklerde ve yerde yaşayanların önünü ve ufkunu aydınlatır, hidayet rehberlerini gönderir. O'nun nuru, üzerinde sabah aydınlığına benzer ışık veren bir direkteki lambaya benzer. O ışık kristal bir ampul içindedir. Kristal ampul, doğu ve batı güneşinden istifade etmeyen faydalı, bereketli zeytin ağacı gibi doğu ve batı medeniyetinden etkilenmemiş bir medeniyet ağacından yakılan, peygamberler soyundan gelen sanki inciye benzer parlayan bir yıldızdır. O ağacın mahsulünden elde edilen yağ, neredeyse yakılmasa da çevresini aydınlatır. İşte bu, nur üstüne nurdur, kat kat aydınlıktır, Muhammed'dir, Kur'an'dır. Allah, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkları nuruna ulaştıracak hidayet vesileleri, hakka yönlendirici, aydınlatıcı bilgiler veriyor. Allah insanlara işte böyle misaller getirir. Her şey Allah'ın ilmi, planı, iradesi dahilinde cereyan etmektedir.

[36] Bu nur bir takım evlerde, mescitlerdedir. Allah mescitlerin binalarının yükselmesini ve içlerinde adının zikredilmesini, namaz kılınmasını, Kur'an okunmasını, zikir meclisleri kurulmasını, dininin, şeriatının anlatılmasını, icrası zorunlu kesin hükümler haline getirdi. İnsanlar orada gündüzün ilk ve son saatlerinde onun koyduğu kurallara riayet ederek Allah'ı tesbih ederler, namaz kılarlar.

[37] Dış ticaretle ilgili faaliyetlerin ve çarşılarda, pazarlardaki alışverişlerin, ticarî muamelelerin, kendilerini Allah'ı zikirden, Allah'ın övünç kaynağı kelâmını okumaktan, namazı adâbına riayet ederek aksatmadan kılmaktan, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı vermekten alıkoyamayacağı yiğit, samimi dindar insanlar, Allah'ı tesbih ederler. Onlar akılların, kalplerin ve gözlerin allak bullak olduğu bir günden korkarlar.

[38] O gün, Allah onları, devamlı, bilinçli olarak işledikleri amellerin en güzelini, en değerlisini ölçü alarak mükâfatlandıracak, lütfundan onlara fazlasını verecektir. Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere hesapsız nimet ve rızık verir.

[39] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, küfre saplananların amelleri, ıssız çöllerdeki serap gibidir. Susayan serabı su zanneder. Nihayet oraya vardığında, orada herhangi bir şey bulamamış, üstelik yanıbaşında Allah'ı bulmuştur. Allah onun hesabını tamı tamına görür. Allah çok çabuk hesaba çeker.

[40] Yahut inkâr edenlerin, küfre saplananların amelleri engin, dalgalı bir denizdeki yoğun karanlıklar gibidir. Peşpeşe kopan dalgalar, dalgaların üstündeki kara bulutlar, tehlikeyi daha da artırır. Her taraf üstüste teşekkül eden zifiri karanlıklarla kaplıdır. İnsan elini öne doğru uzatsa, neredeyse elini göremez. Bir kimseye Allah nur vermemişse, artık o kimsenin aydınlıktan nasibi yoktur.

★ [41] Göklerdeki ve yerdeki akıllı ve sorumlu varlıkların, kanat çırparak, süzülerek, sıra sıra uçan kuşların Allah'ın koyduğu düzen içinde Allah'ı tesbih ettiklerini görmüyor musun? Her biri kendi namazını, görevlerini yaparak duasını ve tesbihini biliyor. Allah da onların sergilemeye devam ettikleri güzel davranışları biliyor.

[42] Göklerin ve yerin mülkü ve hakimiyeti Allah'ındır. Sonuçta yalnız Allah'ın huzuruna varıp hesap verecekler.

[43] Görmüyor musun? Allah bulutları sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan yere sürüklüyor. Sonra onları biraraya getirip üstüste yığıyor. İşte görüyorsun ki, bunlar arasından yağmur çıkıyor. O, gökten, oradaki dağ gibi bulutlardan dolu da indirir. Onunla sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıklara zarar verir. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıklardan doluyu uzak da tutar. Bu bulutlardan çıkan şimşeğin parıltısı neredeyse gözleri alır.

****

[44] Allah gece ile gündüzü uzatarak kısaltarak, sıcaklık derecelerini yükselterek,

düşürerek, aralıksız değiştiriyor. Akıl ve basiret sahipleri için bunda yaratıcının varlığı, yüce kudreti, ilmi, iradesi, düzeni konusunda açık deliller, ibretler vardır.

45 Allah bütün canlıları sudan yarattı. İşte bunlardan bazıları karnı üstünde sürünür, bazıları iki ayağı üstünde yürür, bazıları da dört ayağı üstünde yürür. Allah sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan her şeyi yaratır. Allah'ın her şeye gücü kudreti yeter.

46 Andolsun biz, her şeyi delilli, gerekçeli, ayrıntılı açıklanmış âyetler, helâli, haramı, şer'î hükümleri, ahlâkî kuralları içinde bulunduran Kur'ân'ı indirdik. Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkları doğru, muhkem, güvenli yola, İslâmî hayata iletir.

47 Bir de:

"- Allah'a ve ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya *memur tek yetkili Rasulüne iman* ettik, Kur'an'a, sünnetine ve devletine bağlıyız, itaat ediyoruz" diyorlar, sonra da, ardından, içlerinden bir grup Rasulullah'ın verdiği kararlardan yüz çeviriyor, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı istedikleri istikamette yönlendiriyorlar. İşte bunlar, Allah'ın Rasulünün verdiği hükmü kabul etmeyenler, mü'min değildirler.

48 Aralarında hüküm vermesi, hakem olması, idarî düzen uygulamaları için Allah'a ve Rasûlüne, emir ve hükümlerine itaate, Kur'an ve sünnetin uygulayıcılarının huzuruna davet edildikleri zaman bakarsın ki, içlerinden bir grup yüz çevirip, azılı düşmanlarla işbirliği içine giriyorlar, Kur'an öğretimine, Kur'an ilkelerinin toplumda yaşanmasına engelleyici tedbirler alıyorlar.

49 Eğer lehlerine olabilecek uygulamalar, hak ve menfaat davet edilmişlerse boyun eğip koşarak gelirler.

50 Kalpleri mi kararmış, akıllarından zorları mı var, hasta ruhlu mudurlar, yoksa şüphe içinde midirler, yahut Allah ve Rasulünün kendilerine zulüm ve haksızlık edeceğinden mi korkuyorlar? Doğrusu, asıl zâlim olanlar kendileridir.

★ 51 Aralarında hüküm vermesi, hakem olması, idarî düzen uygulamaları için, Allah'a ve Rasûlüne, Kur'ân ve sünnetin uygulayıcılarının huzuruna davet edildiklerinde mü'minlerin sözü kesinlikle:

"- Kararını duyduk. Kur'an'a, sünnete ve devletin kararlarına itaat ettik." demeleridir. İşte asıl bunlar kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

52 Allah'a ve Rasulüne itaat edenler, Kur'an ve sünneti uygulayanlar, Allah'tan korkarak saygı duyanlar, O'na sığınanlar, emrine yapışanlar, günahlardan arınıp, azabından korunanlar, işte onlar mutluluğa erenlerdir.

53 Münafıklar, sen, kendilerine emrettiğin takdirde, mutlaka savaşa çıkacaklarına dair peş peşe Allah'a büyük yeminler ettiler.

"- Yemin etmeyin, itaatiniz mâlûmdur, sizden istenen meşrû emir ve kararlara, sadakatle, samimiyetle itaattir. Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır." de.

54 "- Allah'a itaat edin, kitabındaki hükümleri uygulayın. Rasulüne itaat edin, sünnetini uygulayın. Kitaptan ve sünnetten yüz çevirip, halkı istediğiniz istikamette yönlendirmiş olsanız bile, elçiye zarar veremezsiniz. Peygamberin sorumluluğu kendisine yüklenen tebliğ görevini yapmaktır. Sizin sorumluluğunuz da size emredilenlere itaattir." de. Eğer Rasulullah'a itaat eder, tebliğine, teşriine, sünnetine uyup uygularsanız, doğru, hak yola girmiş olursunuz. Allah'ın Rasulüne düşen, yalnız apaçık bir tebliğdir.

55 Allah, içinizden imanda kemale erip hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri, kesinlikle başkalarının yerine geçirip yeryüzüne sahip ve hâkim kılacağını, onlardan öncekileri sahip ve hâkim kıldığı gibi, sahip ve hâkim kılacağını; kendilerine lâyık görerek beğenip seçtiği dinlerini, şeriatlarını, medeniyetlerini, İslâm'ı yeryüzüne yerleştirip, kök saldıracağını, kuvvetlendireceğini; güçlü ve itibarlı hale, iktidara getireceğini; korkularının ardından emniyet ve güven sağlayacağını onlara va'detti.

Onlar beni ilâh tanırlar, candan müslümanlar olarak bana bağlanırlar, saygıyla bana kulluk ve ibadet ederler. İlâhlığımda, otoritemde, mülkümde, tasarruflarımda bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar, gizli şirke düşmezler, başka otoriteler kabul etmezler. Kimler bundan sonra, inkâr eder, küfre saplanır, bu nimetlere nankörlük ederse, işte onlar fasıkların, günahkârların, âsilerin ta kendileridir.

56 Namazı âdâbına riayet ederek, aksatmadan kılın. Vicdanlarınızı, servetinizi, sosyal bünyenizi arındıran, berekete vesile olan zekâtı verin. İlâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulullah'a itaat edin, tebliğine, teşriine, sünnetine uyup uygulayın. Bunlar rahmete ve merhamete mazhar olmanıza vesiledir.

57 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin yeryüzünde kesinlikle Allah'ı âciz bırakacaklarını, koyduğu kanunların dışına çıkarak yakalarını kurtarabileceklerini sanma. Onların mekânları Cehennem'dir. Orası ne kötü bir cezalandırma ve nihaî bir dönüş yeridir.

★ 58 Ey iman edenler, meşrû şekilde sahip olduğunuz, üzerlerinde meşrû haklarınız ve otoriteniz ve kendileriyle düzgün insanî münasebetleriniz olan köle ve câriyeleriniz, sizden henüz ergenlik çağına girmemiş olanlar, sabah namazından önce, öğleyin soyunduğunuz vakit ve yatsı namazından sonra, yanınıza girmek istediklerinde, sizden üç defa izin istesinler. Bu vakitler, mahrem halde bulunabileceğiniz üç vakittir. Bu vakitlerin dışında ne sizin için, ne de onlar için bir mahzur yoktur. Birbirinizin yanına girip çıkabilirsiniz. İşte Allah, âyetlerini, şer'î hükümleri size böyle açıklıyor. Al-

lah her şeyi bilir. Hikmet sahibi ve hükümrandır.

****

59 Çocuklarınız ergenlik çağına girdiklerinde kendilerinden öncekilerin, büyüklerin izin istediği şartlara benzer şartlarda, onlar da izin istesinler. İşte Allah, âyetlerini, şer'î hükümleri size böyle açıklıyor. Allah her şeyi bilir. Hikmet sahibi ve hükümrandır.

60 Evlenmekten ümidi kesmiş, çocuktan kesilmiş yaşlı kadınların, teşhir niyeti taşımayarak cezbedici yerlerini ve güzelliklerini yabancı erkeklere göstermeksizin bazı elbiselerini, dış elbiselerini çıkarmalarında kendilerine bir vebal yoktur. İffetli davranmaları kendileri için daha hayırlıdır. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir.

61 Meşrûiyyet sınırları içinde, âmânın, topalın, hastanın teklifsiz, tekellüfsüz davranışlarında bir mahzur, bir günah olmadığı gibi, onlara güven, yardım ve dayanışma da, katı kurallara tâbi değildir. Onların ihtiyaçları esirgenmez. Sizin de, kendi evlerinizden, babalarınızın evlerinden, annelerinizin evlerinden, erkek kardeşlerinizin evlerinden, kız kardeşlerinizin evlerinden, amcalarınızın evlerinden, halalarınızın evlerinden, dayılarınızın evlerinden, teyzelerinizin evlerinden veya sahiplerinin bilgisi dahilinde, anahtarları elinizde bulunan yerlerden, yahut dostlarınızın evlerinden yemek yemenizde bir günah, vebal yoktur. Grup halinde veya tek tek içeri girerek yemek yemenizde de bir vebal yoktur. Evlere girdiğiniz zaman, Allah katından bereket ve güzel bir yaşama dileği ile, mutluluk dileği ile birbirinize, kendinize selâm verin. İşte Allah size âyetlerini böyle açıklıyor. Aklınızı kullanarak Allah'ın âyetlerini anlamanıza, ihtiva ettiği hükümlerle amelinize vesile olur.

★ [62] Şuurlu ve kâmil mü'minler Allah'a ve Rasulüne gönülden iman edenlerdir. Onlar, peygamberle birlikte, ortak, kamu yararına, önemli bir işle, bir planın icrasıyla meşgul iken, ondan izin istemedikçe bırakıp gitmezler. Senden izin isteyenler, işte onlar, Allah'a ve Rasulüne iman etmiş kimselerdir. Öyleyse, bazı işleri için senden izin istediklerinde, sen onlardan, Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde, dönüp İslâmî faaliyete katılmaları şartıyla dilediğine izin ver. Hizmetlerini devam ettirme şartıyla onlar için Allah'tan bağışlanma dile. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

[63] İlâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulullah ile münasebetleriniz sırasında, O'nun davetini, çağrısını, duasını aranızdaki birbirinizin davetine, çağrısına, duasına benzetmeyin. İçinizden gizlice, yavaş yavaş birbirlerinin arkasına saklanarak Rasulullah'ın meclisinden, Kur'an ve sünnetin anlatıldığı İslâmî toplantılardan kaytaranları Allah biliyor. Bu sebeple, onun yerleştirdiği düzene, yaptığı planlara aykırı davrananlar, bu dünyada başlarına bir belâ gelmesinden veya öteki âlemde kendilerine çok can yakıp inleten müthiş bir azap isabet etmesinden sakınsınlar.

[64] Bilmiş olun ki, göklerdeki ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. Allah, sizin hangi halde, ne yolda olduğunuzu, ne yaptığınızı, hâkimi olduğunuz düzenin meşrû, gayri meşrû icraatlarını, günahlarını, isyanlarını ve zulümlerini bilir. Hesap vermek için O'nun huzuruna varacakları gün, işledikleri amelleri birer birer ortaya koyarak onları hesaba çekecektir. Her şey Allah'ın ilmi, iradesi, planı dahilinde gerçekleşmektedir.

25. el-FURKAN SÛRESİ

77 âyettir.
Peygamberliğin 6-8. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.
68-70. âyetlerin Medine'de nâzil olduğu hakkında bir rivayet vardır.
Adını ilk âyetindeki el-Furkan kelimesinden alır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Kendisini ilâh tanıyan, candan müslüman olarak kendisine bağlanan, saygılı kulunu, Muhammed'i âlemlere, insanlara, cinlere, dünyalara sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcı olması için, hakkı bâtıldan, helâli haramdan, imanı küfürden ayıran bilgileri içeren şeriatı, Kur'ân'ı bölüm bölüm indiren Allah yüceler yücesidir.

[2] Göklerin ve yerin mülkü ve hükümranlığı kendisine ait olan, oğul edinmeyen, mülkünde ve hükümranlığında ortağı olmayan, her şeyi yaratan, her şeyi belli kanunlara göre düzenleyen, planlayan, sınırlarını ve ölçülerini belirleyen, her şeyi bütün incelikleriyle planına dahil eden Allah yüceler yücesidir.

[3] İnkâr edenler, kâfirler Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden, hiçbir şey yaratmayan, yaratılmış olan, kendilerine zarar verecek ve fayda sağlayacak güce sahip olmayan, öldürmeye, hayat vermeye, ölümden önceki vasıflarla diriltip kabirden çıkarmaya güçleri yetmeyen tanrılar edindiler.

[4] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar:

"- Bu Kur'an olsa olsa Muhammed'in uydurduğu bir yalandır. Başka kavimler de, kendisine yardım etmiştir." dediler. Böylece onlar haksızlığa ve iftiraya başvurdular.

[5] "- Kur'an öncekilerin masallarıdır. Başkasına yazdırmış da, gündüzün ilk ve son saatlerinde kendisine okunmaktadır." dediler.

[6] "- Onu, Kur'an'ı göklerin ve yerin sırrını bilen indirmiştir. O çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir." de.

[7] "- Bu peygamberin ne özelliği var? Bizler gibi yemek yiyor, çarşılarda, panayırlarda dolaşıyor. Ona bir melek indirilmeli, kendisiyle birlikte, o da sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcılık görevi yapmalıydı." dediler.

[8] "- Yahut kendisine bir hazine verilmeli veya içinden yeyip kolaylıkla geçimini sağlayacağı bir bahçesi olmalıydı." dediler. Baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen ve İslâm aleyhinde propaganda yapan zâlimler:

"- Siz, kesinlikle büyüye maruz kalmış bir adama uymaktasınız" dediler.

[9] Yâ Muhammed, seninle ilgili yaptıkları benzetmelere ibret nazarıyla bak. Bu yüzden onlar hak yoldan uzaklaşarak şaşkına dönüp saptılar. Senin peygamberliğine dil uzatacak, eksik gedik bir tarafını da bulamıyorlar.

★ [10] Sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olursa, sana onların teklif ettiklerinden daha hayırlısını, altından ırmaklar akan Cennet konakları verecek, saraylar ihsan edecek olan Allah yüceler yücesidir.

[11] Müşrikler sadece seni yalanlamadılar. Asıl Kıyamet'in kopacağı ânı, ölümden sonra diriltmemizi, sorguyu suali yalanladılar. Biz ise, Kıyamet'in kopacağını inkâr edenler için körüklenen alev püskürten dehşetli cehennem ateşini hazırladık.

12 Cehennem ateşi, uzak bir mesafeden kâfirleri görünce; onlar cehennemin öfkeli kükremesine, kaynamasına ve uğultusuna kulak verirler.

13 Elleri boyunlarına bağlı olarak Cehennem'in dar bir yerine atıldıkları zaman oracıkta yok olmayı isterler.

14 Onlara:

"- Bu gün, yalnız bir defa yok olmayı istemeyin. Birçok defalar yok olmayı isteyin." denir.

15 "- Bu mu, daha iyi yoksa takvâ sahiplerine, Allah'a sığınanlara, emirlerine yapışanlara, günahlardan arınıp azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlere va'dedilen ebedîlik Cennet'i mi? Orası onlar için bir mükâfat ve güzel bir nihaî dönüş yeridir." de.

16 Onlar için orada Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde diledikleri her şey mevcut. Orada ebedî yaşayacaklar. Bu, Rabbinin, sorumluluğunu üzerine aldığı, kendisinden talep edilmeye değer bir vaattir.

17 Rabbinin, onları ve Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden taptıkları şeyleri topladığı gün:

"- Şu kullarımın hak yoldan uzaklaşmalarının, dalâleti tercihlerinin önünü siz mi açtınız, yoksa kendileri mi doğru yolu kaybettiler." der.

18 Onlar:

"- Seni tenzih ederiz. Seni bırakıp, kulların durumundakilerden, dostlar koruyucular, otoriteler edinmek bize yakışmaz. Fakat sen, onlara ve atalarına o kadar nimet verdin ki, sonunda seni zikretmeyi, okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'ân'ı ve şeriatı unuttular. Helâkî hak eden bir kavim oldular." derler.

19 Ötekilere hitaben:

"- İşte taptıklarınız, kendilerinin tanrı olduğu konusundaki söylediklerinizi, sizi yalanladılar. Artık ne azâbımızı geri çevirebilir, ne de bir yardım temin edebilirsiniz, sizden kim baskı, zulüm ve işkence yapar, zulme âlet olur, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engellerse ona büyük bir azap tattıracağız." denir.

20 Rasulüm, senden önce özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere, görevlendirip gönderdiğimiz bütün peygamberler de, hiç şüphesiz yemek yerler, çarşılarda dolaşırlardı.

Ey insanlar, sizin bir kısmınızın imanda sebat derecesini tesbit için, diğer bir kısmınıza, zengini fakire, sıhhatliyi hastaya, itibarlıyı itibarsıza ağır bir imtihan konusu haline getirdik. Bakalım, sabredip mücadeleye devam edebilecek misiniz? Rabbin her şeyi hakkıyla bilmekte, görmektedir.

★ 21 Bizim huzurumuzda hesaba çekileceklerini cezayı ve mükâfatı ummayanlar:

"- Bize ya melek indirilmeliydi, ya da Rabbimizi görmeliydik." dediler. Andolsun ki, akıllarınca kendilerini daha büyük gördüler ve azgınlıkta da, pek ileri gittiler.

22 Melekleri görecekleri gün, suçlulara:

"- Bugün İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilere, suçlulara hiçbir sevinçli haber yok" denilecek. Onlar da:

"- Aman bu azap dağlara taşlara, bizden ırak olsun" diyecekler.

23 Onların işledikleri amel denilebilecek şeylerin her birini ele alırız. Onları saçılmış zerreler haline getirir, değersiz kılarız.

24 O gün Cennet ehlinin kalacakları yer çok huzurlu, çok hayırlı ve dinlenecekleri yer pek güzeldir.

25 Gökyüzünün beyaz bulutlarla yarılacağı, meleklerin bölük bölük indirilecekleri gün, mülk ve hükümranlık Allah'ındır.

26 İşte o gün gerçek hükümranlık, devlet ve mülk Rahmet sahibi, Rahman olan Allah'ındır. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler, nankörler için pek zor bir gündür o gün.

27 Baskı, zulüm ve işkenceyle, temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, hakka riayet etmeyen zâlimin, pişmanlıktan ellerini ısıracağı gün:

"- Keşke ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulullah ile birlikte bir yol, İslâmî bir hayat tarzı tutsaydım" der.

28 "- Yazık bana, keşke falancayı dost edinmeseydim."

29 "- Andolsun ki, Kur'an bana geldikten sonra, beni, okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'an'dan, şeriattan, Allah'ı zikirden ayırıp uzaklaştırarak, dalâleti tercihimin önünü açtı. Şeytan, şeytanî güçler insanı yüzüstü bırakıp rezil ediyor."

30 Allah'ın Rasulü:

"- Ey Rabbim, benim kavmim, benim ümmetim bu Kur'ân'ı gözden çıkarılmış, terkedilmiş hale getirdi" dedi.

31 Rasûlüm, işte biz, böylece her peygamber için İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerden, suçlulardan, günahkârlardan düşmanlar peydah ettik. Yol gösteren, doğru yola getiren ve yardım eden olarak Rabbin sana yeter.

32 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler:

"- Kur'an ona, bir defada, topluca indirilmeli değil miydi?" dediler. Biz onu senin kalbine, hâfızana iyice yerleştirip güven sağlamak için böyle bölüm bölüm indirdik. Onu tane tane okuduk.

[33] Senin İslâm'a davetini baltalamak için, onların sana karşı ileri sürdüğü hiçbir benzetme yoktur ki, onun mukabilinde sana doğrusunu, hak olanını ve daha açık ve ayrıntılı olanını getirmeyelim.

[34] Haşrolup, yüzü koyun sürüklenerek Cehenneme doldurulacak olanlar, işte onlar, yerleri en kötü, yolları en sapık olanlardır.

★ [35] Andolsun, biz, Mûsâ'ya kutsal kitabı verdik. Kardeşi Hârûn'u da ona vezir olarak tayin ettik.

[36] Onlara:

"- Âyetlerimizi, mucizelerimizi yalanlayan kavme gidin." dedik. Sonunda, yola gelmedikleri için onları yerle bir ettik.

[37] Nuh kavmini de, Nûh'u yalanlayarak bütün peygamberleri inkâr ettikleri zaman tûfanda boğduk. Onların başına gelenleri, insanlar için bir ibret, bir uyarı haline getirdik. İnkâr ile, isyan ile, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, hakka riâyet etmeyen zâlimlere can yakıp inleten müthiş bir azap hazırladık.

[38] Âd'ı, Semûd'u, Res halkını ve bunlar arasında daha birçok nesilleri inkârları yüzünden helâk ettik.

[39] Onların her birine, anlamaları için misaller getirdik. Öğüt almadıkları için hepsini kırdık, geçirdik.

[40] Andolsun ki, bu Kur'ân'ı inkâr edenler, belâ ve felâket yağmuruna, taş yağmuruna tutulmuş olan beldeye, Sodom ve Gomore'ye uğramışlardır. Orada olanları görmüyorlar mı? Aksine görüyorlar da, onlar öldükten sonra, ölümden önceki vasıflarla dirilmeyi ummuyorlar.

[41] Seni gördükleri zaman:

"- Bu mu, Allah'ın özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere, Rasul olarak görevlendirdiği!" diyerek hep seni alay konusu yapıyorlar.

[42] "- Şâyet tanrılarımıza inanmakta sebat göstermeseydik, neredeyse, bizi tanrılarımızdan ayırıp sapıklığı tercihimize sebep olacaktı" diyorlar. Azâbı gördükleri zaman kimin sapık yolda olduğunu öğrenecekler.

[43] Şahsî arzu ve ihtiraslarını kendisine tanrı haline getiren kimseyi görüyor musun? Şimdi sen, Allah'a karşı onun savunmasını mı üstüne alacaksın? Onun üzerinde Allah adına zor mu kullanacaksın?

44 Yoksa sen, onların çoğunun gerçekten tebliğini, Kur'ân'ı dinleyeceğini, yahut akıllarını kullanıp düşüneceklerini mi sanıyorsun? Gerçekte onlar hayvanlar gibidirler. Denilebilir ki, hayvanlardan daha kötü daha sapık bir hayat tarzı yaşamaktadırlar.

★ 45 Rabbinin, gölgeyi nasıl uzattığını görmüyor musun? Eğer Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı onu kesinlikle hareketsiz hale getirirdi. Bir de güneşi gölgeye nasıl rehber kıldığımızı farketmedin mi?

46 Üstelik uzayan gölgeyi yavaş yavaş kendimize çektik, kısalttık.

47 O, sizin için geceyi örtü, huzur ve mutluluk zamanı, uykuyu istirahat haline getiren, gündüzü de yeniden diriliş gibi, dağılıp çalışma zamanı olarak düzenleyendir.

48 O, rüzgârları rahmetinin, yağmurun önünde müjdeci olarak estiren, gökten tertemiz su indirendir.

49 Ölü toprağa can vermek, yarattığımız nice hayvanların ve insanların su ihtiyacını karşılamak için gökten su indirdik.

50 Andolsun, yağmuru, ibret almaları, şükretmeleri için, insanlar arasında, yeryüzünün değişik bölgelerinde bölüştürdük. Ama, insanların çoğu ille de nankörlük edip diretmiştir.

51 Şâyet sünnetimiz, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olsaydı her ülkede sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere bir uyarıcı, bir peygamber görevlendirirdik.

52 Fakat âlemşümûl, evrensel uyarıcılık görevini sana verdik. Öyleyse hak dini inkâr eden kâfirlerin, nankörlerin keyfî ve bâtıl düşüncelerine, uygulamalarına boyun eğme. Kur'an ile, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak, hayatını ortaya koyarak onlara karşı, olanca gücün ile büyük bir cihad ilân et.

53 O, iki denizi birbirine salıverendir. Bu tatlı, susuzluğu gidericidir. Şu da tuzlu ve acıdır. Aralarına farklı yoğunlukta dikey bir su tabakası engeli, görünmez ve geçilmez bir sınır koyan da odur.

54 O, sıvıdan, meniden bir insan yaratan, onu kan ve soy bağına, sıhriyyet bağı ile akrabalığa dönüştürendir. Rabbinin her şeye gücü, kudreti yeter.

55 Kâfirler, Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden, kendilerine fayda sağlamayan, zarar da vermeyen şeylere tapıyorlar. O, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhüdünü, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden büyük kâfir de, şirk koşarak, İslâm düşmanlığı yaparak Rabbine isyan edip, şeytana, şeytanî güçlere arka çıkmaktadır.

56 Biz seni ancak rahmetimizi, merhametimizi, ihsanımızı, sevgimizi müjdeleyici ve sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcı olarak özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirip gönderdik.

57 "- Kur'ân'a ve tebliğe karşılık Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde sizden, Rabbine giden doğru bir yol, İslâmî bir hayat tarzı tutmayı dileyen kimseler olmanızın dışında herhangi bir ücret istemiyorum" de.

58 Ölmeyen, ebedî hayat ile diri olan Allah'a dayanıp güven, işlerini Allah'a havale et. Onu hamd ile överek, şükrederek tesbih et. Kullarının günahlarının gizliaçık tamamından yalnız o haberdar.

59 Gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri altı günde, altı devirde yaratan, sonra Arş üzerinde, sınırsız kudret ve iktidar makamında hükümranlığını kuran, Rahmet sahibi, Rahman olan Allah'tır. Haydi ne soracaksan, o gizli-açık her şeyden haberdar olandan sor, ne dileyeceksen ondan dile.

60 Onlara:

"- Rahmet sahibi Rahman'a secde ederek kulluğunuzu gösterin." denildiği zaman:

"- Rahman da ne? Şimdi, biz tanımadığımız, senin buyurduğun şeye kulluk için mi secdeye varalım yani?" derler. Bu davet onların nefretlerini artırır.

★ 61 *Gökte burçları* vücuda getiren, onların içinde ışık saçan, ısıtan bir güneş ve parlayan bir ay var eden Allah, yüceler yücesidir.

62 İbadetlerini vaktinde eda edemeyerek, daha sonra hatırlayıp yerine getirmek isteyenler veya Allah'ın lütfuna ihsanına daha çok şükretmek isteyenler için O, gece ile gündüzü *birbirinin yerine telâfi* zamanları olarak kullanılır hale getirendir.

63 Rahman olan Allah'ın kendisini ilâh tanıyan, candan müslüman olarak kendisine bağlanan has kulları, yeryüzünde tevazu ile yürüyenlerdir. Bilgiden, muhakemeden yoksun, ihtiraslı, tutarsız davranan kendini bilmez kimseler onlara laf attığında:

"- Bizden uzak durun" derler, geçerler.

64 Onlar, gecelerini, Rablerine kulluk ve ibadet için secdelere vararak, kıyamlarda durarak namazda geçirirler.

65 Onlar:

"- Rabbimiz Cehennem azâbını üzerimizden uzaklaştır. Cehennem azâbı mahvedicidir, kaçınılmazdır." diyenlerdir.

66 "- Orası cidden ne kötü bir yerleşme ve ikamet yeridir" diyenlerdir.

67 Onlar, Allah yolunda karşılık beklemeden, gönüllü harcarlarken, insanların ihtiyaçlarını görürken cahilce davranarak israf etmeyenler, saçıp savurmayanlar, cimrilik etmeyenlerdir. İhtiyaç görme, muhtacı rahatlatan, vereni sıkıntıya sokmayan, israf ile cimrilik arasında dengeli bir harcamadır.

****

68 Onlar Allah ile birlikte bir başka tanrıya tapmayanlar, yalvarmayanlar; haklı bir sebebin dışında, Allah'ın öldürülmesini haram kıldığı, saygıya layık bulduğu cana kıymayanlar, zina etmeyenlerdir. Kim bunları yaparsa, bilerek işlediği günahının cezasını bulur.

69 Kıyamet günü böyle birinin azâbı kat kat artırılır. Alçaltılmış olarak azapta devamlı kalır.

70 Ancak geçmişin kirlerinden arınıp tevbe ederek iman edip, gevşekliği bırakarak, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlerin, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanların, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanların, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlerin, işte onların kötülüklerini, başıbozukluklarını Allah iyiliklere, düzenli bir devlet hayatına çevirir. Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

71 Günah işlemekten vazgeçip Allah'a itaate yönelerek tevbe eden, gevşekliği bırakıp, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçiren, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayan, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olan, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyen, şüphesiz tevbesi kabul edilmiş olarak Allah'a döner.

72 Onlar, yalan yere şâhitlik etmeyenler, sataşmaya, eziyete, edep dışı konuşmaya, boş laflara muhatap olduklarında vakar ile oradan geçip gidenlerdir.

73 Onlar, kendilerine, Rablerinin âyetleri tebliğ edilerek hatırlatıldığında, âyetlerle öğüt verilip uyarıldıklarında, âyetlere karşı sağır ve kör gibi davranmayanlardır.

74 Onlar:

"- Rabbimiz, bize göz aydınlığı olacak, bizi mutlu edecek eşler ve zürriyetler bağışla. Bizi müttakîlere, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananlara, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlere imam, önder olarak yetiştir." diyenlerdir.

75 İşte onlar, sabrederek mücadele etmelerine karşılık en yüksek Cennet makamları, köşkler, saraylarla mükâfatlandırılacaklar, orada mutluluk, selâm ve selâmet dilekleri ile karşılanacaklardır.

76 Orada ebedî yaşayacaklar. Orası ne güzel bir yerleşme ve ikâmet yeridir.

77 "- Rabbim size ne kıymet verir, kulluğunuz, ibadetiniz ve duanız olmasa?

Ey inkâr edenler, siz tebliğ edilen Kur'ân'ı ve Rasulullah'ı yalanlarken size nasıl değer verir? Bu sebeple azap yakanızı bırakmayacaktır." diye ilan et.

26. eş-ŞUARÂ SÛRESİ

227 âyettir.
224-227. âyetler Medine'de
diğerleri Peygamberliğin 6-8. yıllarında
Mekke'de nâzil oldu.
Kur'ân'ın bir şâir eseri olmadığını
ispat etmektedir.
Adını 224. âyetten almıştır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA,
İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Tâ. Sîn. Mîm.

[2] Bunlar, Allah, insan, kâinat ilişkilerini ve ilâhî düzeni açıklayan apaçık mükemmel kutsal kitabın, Kur'ân'ın ayetleridir.

[3] Rasûlüm, onlar iman etmiyorlar diye neredeyse kendini helâk edeceksin!

[4] Bizim sünnetimizin, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olursa, onların üzerlerine gökten bir âyet, bir mûcize indiririz. Bu mûcizeden dolayı toplu olarak boyun eğmek mecburiyetinde kalırlar.

[5] Kendilerine, Rahmet sahibi Rahman olan Allah'tan, okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'an âyetleri, yeni bir öğüt gelir gelmez, ille de ondan yüz çeviriyorlar, tebliği engelliyorlar.

[6] Üstelik onu, Kur'ân'ı yalanladılar. Onlara alay edip durdukları şeyin gücünün, kendilerine getireceği sıkıntı ile ilgili haberler, yakında, dünyada da, âhirette de başlarına gelecek.

[7] Erkekli dişili güzel çiftlerin her türünden nice bitkiler yetiştirdiğimiz yeryüzüne bakmıyorlar mı?

[8] Bunlarda, Allah'ın kudretine, ilmine, hikmet sahibi olduğuna işaretler, insanlar için ibretler vardır. Ama onların çoğu, mü'min olacak değildi.

[9] Senin Rabbin kudretli ve hükümrandır. Engin merhamet sahibidir.

★ [10] Hani Rabbin Mûsâ'ya:

"- İnkârda, isyanda ileri giden baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, insanları köleleştiren o zâlim kavme git." diye nida etmişti.

[11] "-Firavun'un kavmine git. Hâlâ, bana sığınmayacaklar,emirlerime yapışmayacaklar, günahlardan arınıp, azâbımdan korunmayacaklar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranmayacaklar, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olmayacaklar mı?"

[12] Mûsâ:

"- Rabbim, beni yalanlamalarından korkuyorum" dedi.

[13] "- Göğsüm daralıyor, dilim dönmüyor. Hârûn'a da, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberlik, elçilik görevi ver."

[14] "- Hem onların bana isnat ettikleri bir suç var. Beni öldürmelerinden korkuyorum."

[15] Allah:

"- Hayır, korkma! Haydi, mûcizelerimizle gidin. Kesinlikle biz sizinle beraberiz. Olanları işitiyoruz." buyurdu.

[16] "- İkiniz Firavun'a gidin. Biz âlemlerin, bütün varlıkların Rabbinin elçisiyiz." deyin.

[17] "- Temel hak ve hürriyetlerinin kısıtlanmasına son vererek, İsrâiloğulları'nı bizimle gönder" deyin.

[18] Firavun:

"- Biz seni, çocukken himayemize alıp büyütmedik mi? Hayatının birçok yıllarını aramızda geçirmedin mi?" dedi.

[19] "- Sonunda yapacağını da yaptın. Sen nankör birisisin."

20 Mûsâ:

"- Ben o işi yaptım. O zaman yol yordam bilmeyenlerdendim." dedi.

21 "- Sizden korkunca da aranızdan kaçtım. Rabbim bana hikmete dayalı hükümranlık, yargı ve icra yetkisi, şeriat bahşetti. Beni özgürce sorumluluklarımı yerine getirmek üzere peygamberlikle görevlendirilenler arasına dahil etti."

22 "- Şu, nimet sayarak başıma kaktığın şeylere bak, İsrâiloğulları'nı köle olarak hizmetinde kullanmanın, oğullarını boğazlamanın, ilâhî bir tecelli ile boğazlanmaktan kurtarılmamın neresi senin tarafından bahşedilen nimet?"

23 Firavun:

"- Âlemlerin bütün varlıkların Rabbi dediğin nedir?" diye sordu.

24 Mûsâ:

"- İlme, delile ve gerekçeye itibar eden, inanan kişiler olsanız, itiraf edersiniz ki, O, göklerin, yerin ve ikisi arasındaki varlıkların ve imkânların yaratıcısı, düzeninin hâkimi, Rabbidir" dedi.

25 Firavun, etrafındakilere:

"- Neler söylediğini işitmiyor musunuz?" dedi.

26 Mûsâ:

"- Sizin Rabbiniz, önceki atalarınızın Rabbi" dedi.

27 Firavun:

"- Size özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderilen Rasulümüz kesinlikle cinlere mahkum olmuş biridir, delidir" dedi.

28 Mûsâ:

"- Aklınız başınızdaysa eğer, doğunun, batının ve ikisi arasında bulunanların Rabbi." dedi.

29 Firavun:

"- Benden başka tanrı edinirsen eğer, kesinlikle seni zindana kapatılanların arasına koyarım" dedi.

30 Mûsâ:

"- Sana apaçık bir şey getirmiş olsam da mı?" dedi.

31 Firavun:

"- İddianda doğru isen, dediğini yap, bakalım" dedi.

32 Mûsâ asâsını attı. Bir de ne görsünler, asâ, aşikâre bir ejderha oluverdi.

33 Elini koynundan çıkardı. Bir de ne görsünler! Bakanlara bembeyaz, ışıl ışıl göründü.

★ 34 Firavun, etrafındaki devlet büyüklerine:

"-Bu, kesinlikle bilge bir sihirbaz" dedi.

35 "- Sizi sihiriyle topraklarınızdan çıkarmak istiyor. Şimdi ne buyurursunuz?"

36 Onlar:

"- Onu ve kardeşini burada eğle. Şehirlere sihirbazları toplamaya adamlar gönder." dediler.

37 "- Bütün ünlü bilge sihirbazları getirsinler."

38 Sihirbazlar, belli günün tayin edilen saatinde biraraya geldiler.

39 Halka:

"- Siz de toplantıya gelmiyecek misiniz? Haydi çabuk olun!" denildi.

[40] Firavun'un adamlarından biri:

"- Eğer üstün gelirlerse, herhalde sihirbazlara uyarız" dedi.

[41] Sihirbazlar geldiklerinde, Firavun'a:

"-Eğer biz üstün gelirsek, bize bir ücret var, değil mi?" dediler.

[42] Firavun:

"- Evet. O takdirde hiç şüphe etmeyin, gözdelerim arasına gireceksiniz." dedi.

[43] Mûsâ onlara:

"- Ne atacaksanız, atın!" dedi.

[44] Hemen iplerini ve değneklerini attılar.

"- Firavun'un gücü hakkı için biz, elbette biz galip geleceğiz" dediler.

[45] Sonra Mûsâ asâsını attı. Bir de ne görsünler, onların uydurduklarını yutuyor.

[46] Buna şâhit olan sihirbazlar, hep birlikte secdeye kapandılar.

[47] "- Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbine iman ettik" dediler.

[48] "- Mûsâ'nın ve Hârûn'un Rabbine iman ettik."

[49] Firavun:

"- Ben size izin vermeden mi, ona boyun eğip, güvendiniz? Anlaşıldı ki, size sihri öğreten büyüğünüzmüş o. Şimdi size yapacaklarımı göreceksiniz. Ellerinizi ayaklarınızı çaprazlama keseceğim. Hepinizi astıracağım." dedi.

[50] Sihirbazlar:

"- Zararı yok. Nasıl olsa, Rabbimize döneceğiz." dediler.

[51] "- İlk iman edenler olduğumuz için; Rabbimizin hatalarımızı bağışlayacağını umarız."

★ [52] Mûsâ'ya:

"-Beni ilâh tanıyan, candan müslüman olarak bana bağlı kullarımı geceleyin yola çıkar. Takip edileceğini unutma!" diye vahyettik.

[53] Firavun, şehirlere asker toplamaya görevliler gönderdi.

[54] "- Esasen bunların sayıları az, önemsiz, bölük pörçük birileridir" dedi.

[55] "- Böyleyken, onlar bize büyük öfke içindeler."

[56] "- Biz de uyanık, ihtiyatlı, yekvücut bir cemaatiz."

[57] Sonra biz onları bahçelerden ve pınarlardan çıkardık.

[58] Hazinelerden, şerefli, yüksek makamlardan ayırdık.

[59] İşte biz böyle yaparız. Bütün bunları İsrâiloğulları'na miras olarak bıraktık.

[60] Firavun ve adamları güneş doğarken onların peşlerine düştüler.

****

[61] İki topluluk birbirinin görüş alanına girince, Mûsâ'nın arkadaşları:

"- Kesinlikle bize yetişecekler, yakalanacağız" dediler.

[62] Mûsâ:

"- Kesinlikle yetişemezler! Rabbim benimle beraber. Bana çıkış yolu gösterecektir." dedi.

[63] Mûsâ'ya:

"- Asân ile denize vur" diye vahyettik. Mûsâ denize vurunca, deniz yarıldı. Yollar arasındaki her su parçası kocaman kocaman dağ gibi oldu.

64 Ötekileri, Firavun'un ordusunu da oraya yaklaştırdık.

65 Mûsâ'yı ve beraberindekilerin hepsini kurtardık.

66 Sonra diğerlerini boğduk.

67 Bunlarda Allah'ın kudretine, ilmine, hikmet sahibi olduğuna işaretler, insanlar için ibretler vardır. Fakat onların çoğu iman edecek değildir.

68 Rabbin, işte o kudretli, hükümran ve engin merhamet sahibidir.

★ 69 "- Rasulüm, onlara İbrâhim'in kıssasını da anlat."

70 Hani İbrâhim babasına ve kavmine:

"- Neye tapıyorsunuz?" demişti.

71 Onlar:

"- Ağaçtan yontularak, metalden dökülerek yapılan heykellere, putlara tapıyoruz. Onlara ibadete devam edeceğiz" demişlerdi.

72 İbrâhim:

"- Peki, ibadet ettiğinizde, yalvardığınızda onlar sizi işitiyorlar mı?" demişti.

73 "- Size faydaları dokunuyor mu? Size zarar verebiliyorlar mı?"

74 Onlar:

"- Ama biz babalarımızı böyle yaparlarken gördük" dediler.

75 İbrâhim:

"- Neye taptığınızı biraz olsun düşündünüz mü?" dedi.

76 "- Siz ve geçmiş atalarınız düşündünüz mü?"

77 "- Kesinlikle onlar benim düşmanımdır. Ben ancak âlemlerin, bütün varlıkların Rabbini ilâh tanır, candan müslüman olarak O'na bağlanır, saygıyla O'na kulluk ve ibadet ederim."

78 "- O beni yaratan ve beni hidayete erdiren, başarıya ulaştırandır."

79 "- Beni yediren, beni içirendir."

80 "- Hastalandığım zaman bana şifa verendir."

81 "- Benim canımı alan, sonra beni tekrar diriltecek olandır."

82 "- Herkesin, vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği, yalnız ilâhi mevzuatın yürürlükte olduğu gün, hatalarımı bağışlamasını umduğumdur."

83 "- Rabbim, bana hikmete dayalı hükümranlık, yargı ve icra yetkisi, şeriat ver. Beni dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi mü'minler, sâlihler zümresine kat."

****

84 "- Bana, gelecek nesiller içinde sadakatle dinini tebliğ eden halefler, iyi bir namla anılmak nasip eyle."

85 "- Beni, içinde ebedî yaşayacağım Naîm Cennet'inin vârislerinden eyle."

86 "- Babamı da bağışla. O yanlış yolda olanlardan, şaşkınlardan."

87 "- İnsanların diriltilecekleri gün beni mahcup etme."

88 "- Servet ve oğulların faydasının olmadığı gün beni mahcup etme."

89 "- Ancak Allah'ı inkârdan, iki yüzlülükten, cehalet ve kötü ahlâktan arınmış temiz, saf bir kalp ile, aklıselim ile, iman, ilim, güzel ahlâk ve sâlih amelle Allah'ın huzuruna gelenler o gün mahcup olmaz."

90 "- Cennet müttakîlere, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananlara, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olanlara yaklaştırılmıştır.

91 "- Kaynayan, köpüren Cehennem de azgınlar için hortlatılmıştır."

92 Onlara:

"- Hani, taptıklarınız nerede?" denir.

93 "- Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden taptıklarınız, size yardım edebiliyorlar mı? Veya kendilerine olsun, yardımları dokunuyor mu?"

94 Artık onlar, o azgınlar Cehennem'e tepetaklak atılırlar.

95 İblis'in askerî erkânı ve orduları da, toptan, tepetaklak, Cehennem'e atılır.

96 Orada birbirleriyle çekişirlerken, şöyle derler:

97 "- Vallahi biz apaçık bir dalâlet, bir ahmaklık, bir cehalet içindeymişiz."

98 "- Biz, sizi, âlemlerin bütün varlıkların Rabbi ile eşit tutuyor muşuz?"

99 "- Bizim hak yoldan uzaklaşmamızın, dalâleti tercihimizin önünü, hep o İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsiler, suçlular, günahkarlar açtı."

100 "- Bak, bizim şefaat edenlerimiz yok."

101 "- Yakın bir dost da yok."

102 "- Ah, keşke, bizim için dünyaya bir dönüş fırsatı olabilseydi, biz de mü'minlerden olurduk."

103 Kesinlikle bunlarda Allah'ın kudretine, ilmine, hikmet sahibi olduğuna işaretler, insanlar için ibretler vardır. Fakat onların çoğu iman edecek değildir.

104 Senin Rabbin, işte O, kudretli, hükümran ve engin merhamet sahibidir.

★ 105 Nûh'un kavmi de özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirilen Nûh'u yalanlayarak bütün peygamberleri inkâr ettiler.

106 Hani kardeşleri Nuh onlara:

"Hâlâ, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmayacak, günahlardan arınıp, azaptan korunmayacak, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmayacak, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmayacak mısınız?" demişti.

107 "- Ben size gönderilmiş emin bir Rasulüm."

108 "- Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun, bana itaat edin, benim sünnetimi uygulayın."

109 "- Tebliğ görevime karşılık sizden hiçbir ücret istemiyorum. Benim ücretim, mükâfatım âlemlerin, bütün varlıkların Rabbine aittir."

110 "- O halde, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun, bana itaat edin, benim sünnetimi uygulayın."

111 "- Ayak takımı, reziller senin peşinden giderken biz sana inanıp, güvenebilir miyiz?" dediler.

****

112 Nuh:

"- Onların ne yaptıklarıyla ilgili benim bir bilgim yok" dedi.

113 "- Eğer iyi düşünecek olursanız, onların hesabı ancak Rabbimin huzurunda görülecektir."

114 "- Ben mü'minleri meclisimden kovamam."

115 "- Ben ancak, sorumluluk, hesap ve cezanın varlığını açıklayan apaçık bir uyarıcıyım."

116 "- Ey Nûh, davandan vazgeçmezsen, kesinlikle taşa tutularak öldürülenlerden olacaksın." dediler.

117 Nuh:

"- Rabbim, kavmim beni yalancılıkla suçladı." dedi.

118 "- Artık benimle onların arasında kesinkes hükmünü ver. Beni ve beraberimdeki mü'minleri kurtar."

119 Biz de, onu ve beraberindekileri, istiap haddi aşılarak yüklenmiş o donanımlı gemilere alarak kurtardık.

120 Sonra da geri kalanları tufanda boğduk.

121 Bunlarda kesinlikle, Allah'ın kudretine, ilmine, hikmet sahibi olduğuna işaretler, insanlar için ibretler vardır. Onların çoğu iman edecek değildi.

122 Senin Rabbin, işte O, kudretli, hükümran, engin merhamet sahibidir.

★ 123 Âd kavmi de özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirilen Hûd'u yalanlayarak bütün peygamberleri inkâr etti.

124 Hani kardeşleri Hûd onlara:

"- Hâlâ, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmayacak, günahlardan arınıp, azaptan korunmayacak, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmayacak, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmayacak mısınız?" demişti.

125 "- Ben size gönderilen emin bir Rasulüm."

126 "- Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun ve bana itaat edin, benim sünnetimi uygulayın."

127 "- Tebliğ görevime karşılık ben sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, mükâfatım, ancak âlemlerin, bütün varlıkların Rabbine aittir."

128 "- Siz her tepeye, yol kavşaklarına, saraylar kâşâneler, eğlence merkezleri kurup, eğlenmeye mi devam edeceksiniz?"

129 "- Koca koca köşkler, şatolar, saraylar, âbideler, fabrikalar dikerek, ebedî yaşayacağınızı mı umuyorsunuz?"

130 "- İnsanları, mü'minleri, insafsız, insan haklarına riayet etmeyen, gücüne karşı konulmayan zorbalar gibi yakaladığınız, tutukladığınız zaman hesap vereceğini düşünmeyen zâlim diktatörler gibi mi cezalandırıyorsunuz?"

131 "- Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun ve bana itaat edin, benim sünnetimi uygulayın."

132 "- Size, o bildiğiniz şeyleri veren Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun."

133 "- Size hayvanlar ve oğullar veren Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp azaptan korunun."

134 "- Size bahçeler ve pınarlar veren Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp azaptan korunun."

135 "- Ben sizin adınıza, büyük bir günün azâbından korkuyorum."

136 Kavmi:

"- Sen gönül alsan, öğüt versen, sorumlulukla ilgili uyarılarda bulunsan da, öğüt verenlerden, uyarılarda bulunanlardan olmasan da, bizim için farketmez." dediler.

****

137 "- Bu sahip olduğumuz inanç ve âdetler geçmiş ataların inanç ve âdetleridir."

138 "- Biz cezalandırılacak değiliz" dediler.

139 Böylece onu yalanladılar. Biz de onları helâk ettik. Bunlarda da, kesinlikle Allah'ın kudretine, ilmine, hikmet sahibi olduğuna işaretler, bütün insanlar için ibretler, alınacak dersler, ülkelerinde kalıntılar vardır. Onların çoğu iman edecek değildir.

140 Senin Rabbin, işte O, kudretli, hükümran ve engin merhamet sahibidir.

★ 141 Semûd kavmi de, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere kendilerine gönderilen Sâlih'i yalanlayarak bütün peygamberleri inkâr ettiler.

142 Hani kardeşleri Sâlih, onlara:

"- Hâlâ, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmayacak, günahlardan arınıp, azaptan korunmayacak, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmayacak, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmayacak mısınız?" demişti.

143 "- Ben size gönderilen Allah'ın emin bir Rasulüyüm."

144 "- Öyleyse, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun, bana itaat edin, benim sünnetimi uygulayın."

145 "- Tebliğ görevime karşılık ben sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, mükâfatım âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah'a aittir."

146 "- Siz burada ölüme ve cezaya maruz kalmadan güven içinde mi bırakılacaksınız?"

147 "- Bahçelerin pınarların arasında mı bırakılacaksınız?"

148 "- Ekinlerin, sebze bahçelerinin, salkımları sarkmış hurmalıkların arasında mı bırakılacaksınız?"

149 "- Hep böyle, dağlarda keyifli keyifli ustaca mağaralar, kâşâneler kesip yontabileceğinizi mi sanıyorsunuz?"

150 "- O halde, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun, bana itaat edin, benim sünnetimi uygulayın."

151 "- Cahilce davranarak Allah'ın emirlerine âsi olanların, koyduğu kuralları tanımayanların düzenlerine itaat etmeyin, boyun eğmeyin."

152 "- Yeryüzünde, ülkede fesat çıkaranlara, yeryüzünü ıslaha çalışmayanlara, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzelterek, geliştirerek yaşamayanlara itaat etmeyin."

153 Kavmi:

"- Sen, kesinlikle büyülenmişlerdensin" dediler.

154 "- Sen ancak bizim gibi bir insansın. Eğer iddialarında doğruysan hak peygamber olduğuna dair bize maddî bir mûcize getir."

155 Sâlih:

"- İşte mûcize dişi devedir. Onun su içme hakkı vardır. Belirli günlerde sizin de su içme hakkınız vardır." dedi.

156 "- Ona kötü niyetle el sürmeyin. Yoksa büyük bir günün azâbı sizin işinizi bitirir."

157 Derken, onu, kılıçla bacaklarından biçerek öldürdüler. Ama pişman da oldular.

158 Şiddetli bir gürleme halinde âni bir darbe onların işini bitirdi. Bunda da, kesinlikle bütün insanlar için ibretler, alınacak dersler vardır. Onların çoğu iman edecek değildi.

159 Senin Rabbın, işte o, kudretli, hükümran ve engin merhamet sahibidir.

****

★ 160 Lût kavmi de özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirilen Lût'u yalanlayarak bütün peygamberleri inkâr etti.

161 Hani kardeşleri Lût onlara:

"- Hâlâ Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmayacak, günahlardan arınıp, azaptan korunmayacak, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmayacak, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmayacak mısınız?" demişti.

162 "- Ben size gönderilen emin bir Rasûlüm."

163 "- O halde, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun, bana itaat edin, benim sünnetimi uygulayın."

164 "- Tebliğ görevime karşılık ben sizden bir ücret istemiyorum. Benim mükâfatım, ancak âlemlerin, bütün varlıkların Rabbine aittir."

165 "- İnsanlar içinde, meşrû olan karşı cinsten uzaklaşarak, erkeklere mi yaklaşıyorsunuz?"

166 "- Rabbinizin sizler için yarattığı eşleri bırakıp da erkeklere mi yaklaşıyorsunuz? Doğrusu siz, sapık, insanlıktan çıkmış bir kavimsiniz."

167 Kavmi:

"- Ey Lût, davandan vazgeçmezsen, kesinlikle sürgüne gönderilenlerden olacaksın" dediler.

168 Lût:

"- Doğrusu, ben, sizin bu yaptıklarınızdan tiksiniyorum" dedi.

169 "- Rabbim, beni, ailemi ve mü'minleri, onların işlemeye devam ettikleri kötülüklerin vebalinden kurtar."

170 Bunun üzerine onu ve bütün ailesini, mü'minleri kurtardık.

171 Ancak geridekilerin arasında ailenden bir kocakarı kaldı.

172 Sonra geridekilerin hepsini helâk ettik.

173 Üzerlerine dehşetli bir yağmur, taş yağdırdık. Sorumluluk hesap ve ceza hatırlatılarak uyarılanların yağmuru ne berbat bir yağmurdu.

174 Bunlarda da, kesinlikle Allah'ın kudretine, ilmine, hikmet sahibi olduğuna işaretler, bütün insanlar için ibretler, alınacak dersler vardır. Onların çoğu iman edecek değildi.

175 Senin Rabbin işte O, kudretli, hükümran ve engin bir merhamet sahibidir.

★ 176 Eyke halkı da özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere kendilerine gönderilen Şuayb'i yalanlayarak bütün peygamberleri inkâr etti.

177 Hani Şuayb onlara:

"- Hâlâ Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmayacak günahlardan arınıp, azaptan korunmayacak mısınız?" demişti.

178 "- Ben size gönderilen emin bir Rasulüm."

179 "- Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun, bana itaat edin, benim sünnetimi uygulayın."

180 "- Tebliğ görevime karşılık, ben sizden bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, mükâfatım, ancak âlemlerin, bütün varlıkların Rabbine aittir.

181 "- Ölçekleri tam doldurun. Hakkı eksik verenlerden, düzenbazlık yaparak hak yiyenlerden olmayın."

182 "- Doğru, sağlam, düzgün ölçü ve tartı âletleriyle ölçüp tartın."

183 "- İnsanların mallarını eksik teslim etmeyin, değerlerini düşürmeyin, bedellerini eksik ödemeyin, mallarını kötülemeyin, haksız rekabet yapmayın, aldatarak, hile yaparak, fırsat kollayarak, gasp ederek insanların haklarını zayi etmeyin, zayiine sebep olmayın. Yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmakta, küfürde ileri gitmeyin."

****

184 "- Sizi ve önceki nesilleri yaratan Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun."

185 Onlar:

"- Sen, olsa olsa, büyülenmişlerden birisisin" dediler.

186 "- Sen de, sadece bizim gibi bir insansın. Biz senin yalancılardan olduğunu düşünüyoruz."

187 "- Eğer iddianda doğru isen, üstümüze gökten bir parça düşür."

188 Şuayb:

"- Rabbim, yaptıklarınızı iyi bilir" dedi.

189 Onu da yalanladılar. Onların işini gölgeli günün azâbı bitirdi. Hakikaten o büyük bir günün azâbı idi.

190 Bunlarda da, kesinlikle Allah'ın kudretine, ilmine, hikmet sahibi olduğuna işaretler, bütün insanlar için ibretler, alınacak dersler vardır. Onların çoğu iman edecek değildi.

191 Senin Rabbin, işte o, kudretli, hükümran ve engin merhamet sahibidir.

★ 192 Bu Kur'ân âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi olan Allah'ın vahyidir, onun indirdiği kitaptır.

193 Onu, ilâhî düzenin güvenilir hizmetkârı Rûhu'l-Emîn, Cebrâil indirip getirdi.

194 Sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcılardan olman için senin hafızana, kalbine indirip yerleştirdi.

195 Açık, edebî Arap diliyle indirdi.

196 Kur'ân âyetlerinin bir kısmı, özü itibariyle daha önceki peygamberlerin kitaplarında bölümler halinde mevcuttur.

197 İsrâiloğulları'nın bilginlerinin Kur'ân'ı bilmesi, tanıması onlar için bir delil değil midir?"

198 Biz Kur'ân'ı, Arapça bilmeyenlerden birine bölüm bölüm indirsek Kur'ân'a iman etmezlerdi.

199 Kur'ân'ı, onlara okusaydı, inceletseydi, yine iman etmezlerdi.

200 Kur'ân'ı yalanlamayı, inkârı ve hidayeti kafalarına, kalplerine soktuğumuz gibi, onun, Kur'ân'ın İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerin, suçluların, günahkârların kafalarında, kalplerinde yankı bulmadan geçip gitmesine de biz yol açtık.

201 Can yakıp inleten müthiş azâbı görmedikçe onlar Kur'ân'a iman etmeyecekler.

202 İşte o azap da, onlara, ansızın, farkında olmadıkları bir sırada gelecek.

203 O zaman:

"- Bize iman etmemiz için mühlet verilir mi, acaba?" diyecekler.

204 "- Yanlış mı duyduk? Azâbımızı küstahça çabuk istemiyorlar mıydı?"

205 Ne dersin? Onları, senelerce nimetlere boğsak zevku safa ettirsek, faydasız.

206 Sonra tehdit edilmekte oldukları azap da başlarına gelse, bir şey değişmeyecek.

****

207 Sahip oldukları servetler ve refahları, vaktiyle kendilerine verilmiş olan fırsatlar, devamlı tehdit edildikleri azaptan kendilerini kurtaramadı.

208 Biz hiçbir memleketi sorumluluk hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcılar göndermeden helâk etmedik.

209 İkazda bulunmadan, öğüt vermeden de helâk etmedik. Biz zâlim değiliz.

210 Onu, Kur'ân'ı şeytanlar indirmedi.

211 Bu, onların yapabileceği bir şey değil. Yapmaya güçleri de yetmez.

212 Onlar, kesinlikle vahyi işitmekten uzak tutulmuşlardır.

213 O halde, Allah ile beraber bir başka tanrıya kulluk edip yalvarma. Sonra cezalandırılacaklardan olursun.

214 En yakın akrabalarını, seninle samimi olan, sana yakınlık duyan arkadaş grubunu, sorumlulu, hesap ve cezayı hatırlatarak uyar.

215 Sana, senin tebliğ ettiğin Kur'ân'a ve sünnetine tâbî olan, peşinden gelen mü'minlere kol-kanat ger.

216 Sana, sünnetine bağlılığı ve saygıyı terkederler, emirlerine itaat etmezler, savsaklarlar ve rızanı gözetmezlerse eğer, onlara:

"Ben sizin işlediğiniz amellerin sorumluluğunu kabul etmem" diye bildir.

217 Kudretli, hükümran ve engin merhamet sahibi Allah'a dayanıp güven, işlerini Allah'a havale et.

218 O, namaza ve görevini yapmaya başladığın bir işe giriştiğin, yalnız kaldığın zaman, seni görendir.

219 Cemaat halinde secdelere vararak namaz kılanlar arasında dolaşmanı da, secde edenlerin, peygamberlerin sulplerinde dolaşa dolaşa gelerek peygamber olduğunu da görüyor.

220 Hakkıyla işiten, hakkıyla bilen O'dur.

221 Şeytanların kime ineceğini size haber vereyim mi?

222 Onlar, bile bile günaha giren, iftirayı alışkanlık haline getiren herkesin üstüne çullanırlar.

223 Bilerek günah işlemekte ısrar eden günaha dadanan yalancılar şeytanlara kulak verirler. Onların çoğu da yalancıdır.

224 Şaşkınlar, azgınlar, sapıklar şâirlerin peşinden gider.

225 Onların her vadide, kelimeler ve hayaller arasında, amaçsız ve tutarsız, şaşkın şaşkın dolaştıklarını görmüyor musun?

226 Onların yapamayacakları şeyleri söylediklerini görmüyor musun?

227 Ancak iman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçiren, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayan, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olan,

cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyen, Allah'ı çok çok zikreden, Allah'a çokça ibadet eden, Allah'ın dinini, şeriatını çokça anlatan, zulme, haksızlığa uğradıktan sonra kendilerini savunan şairler müstesna.

Haksızlık edenler, zulmedenler, İslâm'ın yükselişinin, müslümanların ilerlemesinin önünü kesme planları yapanlar ve uygulayanlar, günah, isyan ve inkâr bataklığında bocalayanlar nasıl devrileceklerini, hangi âkibete uğrayacaklarını yakında öğrenecekler.

27. en-NEML SÛRESİ

93 âyettir.
Peygamberliğin 6-8. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.
18. âyette Hz. Süleyman'ın ordusuna yol veren karıncalardan bahsedildiği için sûreye bu isim verilmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Tâ. Sîn. Bunlar, Allah, insan, kâinat ilişkilerini ve ilâhî düzeni açıklayan Kur-ân'ın ve açık seçik mükemmel, kutsal kitabın âyetleridir.

2 Kur'an mü'minler için bir hidayet rehberi ve müjdedir.

3 Mü'minler, namazı adâbına riâyet ederek, aksatmadan âşikâre kılanlar, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı verenler, özellikle âhiretin varlığını delilleriyle, gerekçeleriyle bilerek kesinlikle inananlardır.

4 Âhirete, ebedî yurda inanmayanlara biz, amellerini süsleyip güzel gösterdik. Onlar ilerisini göremezler, bocalayıp dururlar.

5 İşte bunlar, öldürülerek, esir edilerek dünyada en ağır cezaya çarptırılanlardır. Âhirette, ebedî yurtta da en çok ziyana uğrayacak olan onlardır.

6 Rasulüm, sen, kesinkes, hikmet ve hükümranlık sahibi, her şeyi bilen Allah nezdinden gelen Kur'ân'a kavuşturuluyorsun.

7 Hani Mûsâ ailesine:

"- Gözüme bir ateş ilişti. Gidip size ordan bir haber, yahut bir kor ateş getireyim. Ocak tüttürmenize vesile olur, ısınırsınız." demişti.

8 Mûsâ oraya geldiğinde:

"- Ateşin bulunduğu yerdeki ve çevresindeki kimseler berekete nail olmuşlardır. Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi olan Allah noksan sıfatlardan münezzehtir." diye seslenildi.

9 "- Ya Mûsâ, gerçekte o nida eden benim. Kudretli, hikmet sahibi ve hükümran olan Allah'ım."

10 "- Asânı elinden yere at!" denildi. Mûsâ asâyı yere atıp, onun yılan gibi kıvrıldığını görünce, döndü, arkasına bakmadan kaçtı.

"- Ey Mûsâ, korkma, ben varım. Özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirilen peygamberler benim huzurumda korkmazlar." buyuruldu.

11 "- Ancak haksızlık edenler, zulmedenler, dinimin yükselişinin, dindar kullarının ilerlemesinin önünü kesme planları ya-

pıp uygulayanlar korkar. Zulümden, haksızlıktan sonra, kötülüğün peşinden, onun yerine iyilikler yapıp, tevbe etmiş olan da bilsin ki, ben çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibiyim."

12 "- Elini koynuna sok, lekesiz, bembeyaz, ışıl ışıl çıksın. Dokuz mûcize ile Firavun ve kavmini Allah'a imana, emirlerine itaate davete git. Çünkü onlar fâsık, günahkâr, âsî bir kavim, olmuştur."

13 Mûcizelerimiz, onların gözleri önüne serilince:

"- Bu apaçık bir sihirdir" dediler.

****

14 Mûcizelerin Allah tarafından gerçekleştirildiğini, delilleriyle bildikleri, vicdanları, bunların doğruluğuna tam bir kanaat getirdiği halde, zulüm ve kibirlerinden dolayı mûcizeleri bile bile inkâr ettiler. Fesat çıkaranların, bozguncuların âkıbetinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bir bak, incele.

★ 15 Andolsun biz Dâvûd'a ve Süleyman'a ilim verdik. Onlar:

"- Lütufta bulunarak bizi mü'min kullarının bir çoğundan üstün kılan Allah'a hamdolsun" dediler.

16 Süleyman Dâvûd'a varis olup, onun yerine geçti. Süleyman:

"- Ey insanlar, bize kuş dili öğretildi. Bize her şeyden nasip verildi. Doğrusu bu apaçık bir lütuftur." dedi.

17 Cinlerden, insanlardan ve kuşlardan müteşekkil askerî erkânı ve orduları Süleyman'ın emrinde, ona hizmet için toplandı. Hepsi düzenli olarak sevkediliyordu.

18 Nihayet Karınca vadisine geldiklerinde durdular. Kraliçe karınca:

"- Ey karıncalar, yuvalarınıza girin. Süleyman, askerî erkânı ve orduları farkında olmadan sizi ezmesinler." dedi.

19 Süleyman onun sözlerine tebessüm ederek güldü:

"- Rabbim, bana ve ana-babama verdiğin nimete şükretmemi ve hâlis niyet ve amaçlarla, hoşnut olacağın, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirmemi, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlamamı, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olmamı, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işlememi gönlüme ilham et, gazabını davet eden şeylerden uzak tut. Rahmetinle beni dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi mü'minlerin, sâlih kullarının arasına kat." dedi.

20 Süleyman uçar kuvvetleri, kuşları gözden geçirdi, denetledi.

"- İbibiği niçin göremiyorum? Yoksa kayıplara mı karıştı?" dedi.

21 "- Onu ağır bir ceza ile tüylerini yolarak cezalandıracağım veya onu mutlaka keseceğim yahut da hükümranlığımı güçlendirecek çok önemli bir hizmet yaparak yanıma gelmiş olacak."

22 Çok geçmeden İbibik geldi.

"- Ben senin bilmediğin bir şeyi öğrendim. Sebe'den sana doğru ve önemli bir haber getirdim." dedi.

23 "- Sebe' halkına kraliçe sıfatıyla hükümdarlık eden liyâkatli, yiğit bir kadınla karşılaştım. Kendisine her şey verilmiş. Muazzam bir tahtı var."

24 "- Onun ve kavminin Allah'ı bırakıp, yarattıkları içinden güneşe secde ettiklerini gördüm. Şeytan, şeytanî güçler onlara amellerini süsleyip güzel göstermiş, onları doğru yoldan, İslâmî bir hayat tarzı yaşamaktan alıkoymuş. Hidayete eremiyorlar."

25 "Göklerde ve yerde gizleneni açığa çıkaran, gönüllerinizde gizlediğinizi de, dillerinizle açığa vurduğunuzu da bilen Allah'a, ne diye secde etmiyorlar?"

26 "Halbuki, büyük Arş'ın, sınırsız kudret ve iktidar makamının sahibi, Rabbi olan Allah'tan başka ilâh yoktur."

27 Süleyman İbibiğe:

"- Bakacağız, doğru mu söyledin, yoksa sen de yalan söyleyenlerden misin?" dedi.

28 "- Şu mektubumu götür, onlara bırak. Sonra bir kenara çekil. Ne sonuca varacaklarını dikkatlice takip et."

29 Mektubu alan Sebe' kraliçesi:

"- Beyler! Bana çok önemli bir mektup bırakıldı." dedi.

30 "Mektup Süleyman'dandır. Sınırsız rahmeti ve engin merhameti ile hayat veren, yaşatan, koruyan, rahmetine merhametine, lütfuna, mükâfatlarına ve hayırlara mazhar eden, Rahman ve rahim olan Allah'ın izni ve yardımıyla, Allah'ın adıyla başlamaktadır."

31 "- Bana baş kaldırmayın, teslimiyet göstererek, İslâm'ı yaşayacak müslümanlar olarak bana gelin, diye yazmaktadır."

★ 32 Kraliçe:

"Beyler, bu önemli icra planımda bana bir fikir verin. Bilirsiniz, siz yanımda olmadan, hiçbir icra planımı karara bağlamam" dedi.

33 Onlar:

"- Biz güç, kuvvet sahibiyiz, güçlü savaşçılarız. İcra planı ile ilgili karar senindir. Artık neyi emredeceğini sen düşün." dediler.

34 Kraliçe:

"- Krallar, bir memlekete girdiler mi, memleketi perişan ederler. Halkının ulularını hakir hale getirirler. Herhalde onlar da, böyle davranacaklar." dedi.

35 "- Ben, şimdi, onlara bir hediye göndereyim de, bakayım, elçiler ne gibi bir sonuç ile dönecekler."

36 Elçiler hediyelerle Süleyman'a gelince, Süleyman:

"- Siz bana değerli hediyeler vererek, beni memnun edip üstünüze gelmemi engellemek mi istiyorsunuz? Allah'ın bana verdiği peygamberlik, devlet ve şu hesabı belli olmayan servet ve imkân sizin getirdiğiniz kıymetli hediyelerden daha değerli ve daha hayırlıdır. Hayır, hayır, bu tür hediyelerinizle, dünya malı düşkünleri, maddeciler, sizler sevinirsiniz." dedi.

37 Elçiye:

"- Hediyeleriyle onların, seni gönderenlerin yanına dön. Kendilerine asla karşı koyamayacakları, kurmaylar ve ordularla geliriz. Onları, kesinlikle hor ve hakir halde ülkelerinden çıkarırız." dedi.

38 Sonra Süleyman kumandanlarına:

"- Ey devlet büyükleri, onlar teslimiyyet gösterip, İslâm'ı yaşayacak müslümanlar olarak bana gelmeden önce, hanginiz kraliçenin tahtını bana getirecek?" dedi.

39 Cinlerden bir İfrit:

"- Sen makamından kalkmadan ben onu sana getiririm. Gerçekten bu işe gücüm yeter. Bana güvenebilirsiniz." dedi.

40 İlâhî kitaplardaki bilgileri iyi bilenlerden biri ise:

"- Göz ucuyla kendine bakacak süreden daha kısa bir zamanda, ben onu sana getiririm" dedi. Süleyman kraliçenin tahtını yanıbaşına yerleşmiş görünce:

"- Bu Rabbimin lütuf ve ihsanındandır. Şükür mü edeceğimi, nankörlük mü edeceğimi denemek istiyor. Şükreden ancak kendisi için şükretmiş olur. Kim de nankörlük ederse, bilsin ki, benim Rabbim zengindir, muhtaç değildir, af, merhamet ve kerem sahibidir." dedi.

41 Süleyman:

"- Onun tahtını bilemeyeceği bir hâle getirin, bakalım tek başına hakikate erebilecek mi, yoksa doğruyu bulamayanlar arasında mı olacak?" dedi.

42 Kraliçe gelince:

"- Senin tahtın da böyle mi?" denildi. Kraliçe:

"- Sanki, tıpkı o" dedi, tahtını tanıdı. Süleyman:

"- Zaten, o gelmeden önce, onun bileceği ile ilgili bize bilgi verilmişti. Biz, İslâm'ı yaşayan müslümanlarız." dedi.

43 O'nu, Allah'ı bırakıp yarattıkları içinden taptığı şeyler müslüman olmaktan alıkoymuştu. Çünkü o kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir bir kavimdendi.

44 Ona:

"Köşke, içeri buyur." denildi. Kraliçe köşkün billur döşemesini görünce, derin bir su sanarak eteğini yukarı çekti, bacaklarını açtı. Süleyman:

"Bu, billurdan döşenmiş bir sahanlıktır" dedi.

Kraliçe:

"- Rabbim, ben senden başkasına kulluk ve ibadet ederek kendime yazık etmişim. Süleyman'la beraber, bütün varlıkların, âlemlerin Rabbi olan Allah'a teslim olarak hükmüne rıza gösterdim, müslüman oldum." dedi.

★ 45 Andolsun ki,

"- Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edin" demesi için, kardeşleri Salih'i, Semûd kavmine özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamber olarak gönderdik. Hemen birbiriyle çekişen iki zümre oluverdiler.

46 Sâlih:

"- Ey kavmim, iyilikten, devlet düzeninden önce, küstahça kötülüğü, anarşiyi istemekte niye acele ediyorsunuz? İnkârınızdan dolayı Allah'tan bağışlanma dilemiş olsaydınız, umulur ki merhametine mazhar olurdunuz." dedi.

47 Onlar:

"- Senin ve beraberinde olan kimselerin yüzünden, başımızdan uğursuzluk, kıtlık eksik olmuyor" dediler. Sâlih:

"Uğurlarınız ve uğursuzluklarınız, hayır ve şerden paylarınız Allah katında yazılıdır. Belki siz, hayır ihsan edilerek, şerre maruz bırakılarak imtihana tâbi tutulan bir kavimsiniz." dedi.

48 O şehirde dokuz kişilik bir çete vardı ki, ülkede bozgunculuk yapıyorlar, karışıklık çıkarıyorlar, iyilik, ıslah tarafına, din ve dünya işlerinin, sosyal ilişkilerin düzeltilerek, geliştirilerek yaşanmasına hiç yanaşmıyorlardı.

49 Allah'a and içerek birbirlerine:

"- Gece, ona ve ailesine baskın yapalım. Hepsini öldürelim. Sonra da velisine, biz Sâlih ailesinin yok edilişi sırasında orada değildik, inanın ki doğruyu söylüyoruz, diyelim." dediler.

50 Onlar böyle sinsi plan yaptılar, tuzak kurdular. Biz de, onlar farkında olmadan karşı planlar yaparak planlarını alt üst ettik.

51 İbret nazarıyla bak, incele, sinsice kurdukları planlarının âkıbeti nasıl oldu? Onları da, kavimlerini de nasıl, toptan helâk ettik.

52 İşte, haksızlıkları, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engellemeleri, zulümleri yüzünden çökmüş evleri. Anlayış kabiliyeti olan, ders almak niyetine sahip bilgi toplumları için elbette bunda ibretler, uyarılar vardır.

53 İman edenleri, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmaya, günahlardan arınıp, azaptan korunmaya, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranmaya, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olmaya devam eden mü'minleri kurtarmamızda da ibretler, uyarılar vardır.

54 Lût'u da peygamber olarak kavmine gönderdik. Hani kavmine:

"- Göz göre göre, hâlâ o en büyük günah ve ayıbı, o hayasızlığı yapacak, sapık ilişkilere devam edecek misiniz?" demişti.

55 "- Siz, ille de, helâl yoldan kadınlarla ilişkiyi bırakıp seviyesizlik yaparak şehvetle erkeklere mi yaklaşacaksınız? Doğrusu

siz, sapıklığın doğuracağı felâketin, cezasının ne olduğunu bilmeyen, bilgiden muhakemeden uzak, ihtiraslı bir kavimsiniz."

****

56 Kavminin cevabı, sadece:

"- Lût ailesini memleketinizden çıkarın. Belli ki, eşcinsel ilişkide bulunmayan kendilerini temize çıkaran insanlar bunlar." demelerinden ibaret oldu.

57 Bunun üzerine Lût'u ve ailesini, mü'minleri kurtardık. Yalnız karısı müstesna. Onun geride, azâba uğrayanların içinde kalmasını takdir ettik.

58 Onların üzerine müthiş bir yağmur, taş yağdırdık. Sorumluluk, hesap ve cezanın hatırlatıldığı uyarılanların yağmuru ne berbat, ne korkunç yağmurdur.

★ 59 Rasulüm,

"- Hamdolsun Allah'a! Selâm olsun şeriatına bağlanan, kendisine boyun eğen, seçkin kıldığı kullarına! Allah mı daha hayırlı, yoksa ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a koştukları ortaklar mı?" de.

60 Gökleri ve yeri yaratan, gökten, size su indiren mi hayırlı? O su ile, bir ağacını bile bitirmeye gücünüzün yetmediği güzel güzel bahçeler yetiştirdik. Allah ile beraber bir başka ilâh olabilir mi? Doğrusu onlar, hak yoldan ayrılan, tevhidden uzaklaşan, Allah'a şirk koşan, sapıklıkta devam eden bir kavimdir.

61 Yoksa yeryüzünü oturmaya elverişli hale getiren, vâdilerden çaylar, ırmaklar akıtan, yeryüzüne ağır baskılı, oturaklı dağlar yerleştiren, iki deniz arasına engel koyan mı, daha hayırlı? Allah ile birlikte bir başka tanrı olabilir mi? Doğrusu onların çoğu hakikatleri bilmiyor.

62 Yoksa, kendisine dua ettiği zaman darda kalana, bunalana yetişen, sıkıntısını gideren, sizi yeryüzünün sahipleri ve hâkimleri, ilâhî hükümleri icraya, yeryüzünü imara memur halifeleri olarak hazırlayıp yerleştiren mi daha hayırlı? Allah ile birlikte bir başka tanrı olabilir mi? Ne kadar kıt düşünüyor, ne kadar az öğüt alıyorsunuz.

63 Yoksa, karanın ve denizin karanlıkları, sıkıntıları, korkuları içinde size yolunuzu bulduran, rahmetinin, yağmurun önünde rüzgârı müjdeci olarak estiren mi hayırlı? Allah ile birlikte bir başka tanrı olabilir mi? Allah ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında onların kendisine koştukları ortaklardan münezzehtir, çok yücedir.

64 Yoksa ilk yaratan, yaratmaya aralıksız devam eden, ölümden sonra yeniden dirilten, size gökten ve yerden rızık ve servet veren mi daha hayırlı? Allah ile birlikte bir başka ilâh olabilir mi?

"- Eğer iddianızda doğru iseniz, siz de kesin delilinizi getirin." de.

65 "- Allah'tan başka, göklerdeki ve yerdeki akıllı ve sorumlu varlıklar bilgi alanları ötesini, gayb âlemini bilmez. Onlar ne zaman diriltileceklerini de bilmezler." de.

66 Doğrusu âhiret ile, ebedî yurt ile ilgili bilgiler onlara ardarda gelmektedir. Buna rağmen onlar, bu konuda hâlâ şüphe içindedirler. Aslında onlar, âhiretten yana kör gibi baktıkları için anlamıyorlar.

★ 67 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar:

"- Sahi biz ve atalarımız toprak olduktan sonra mı, biz mi, diriltilip kabirlerimizden çıkarılacağız?" dediler.

68 "- Andolsun ki, bu tehdit bize yapıldığı gibi, daha önce atalarımıza da yapılmıştır. Bu öncekilerin masallarından başka bir şey değildir."

69 Onlara:

"- Yeryüzünde gezin de, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerin, suçluların, günahkârların âkıbeti nasıl oldu, ibret nazarıyla bir bakın, inceleyin." de.

70 Rasulüm, onlara üzülme. İslâm'ın yükselişini önleme, müslümanlarının ilerlemesinin önünü kesme planlarından, sinsice kurmaya devam ettikleri tuzaklardan dolayı telaşlanıp, kaygı duyma, sıkıntıya düşme.

71 Onlar:

"- Eğer iddianızda doğru iseniz, bu tehdit, nihaî yargı ne zaman gerçekleşecek?" diyorlar.

72 Onlara:

"- Küstahça, çabucak gelmesini istediğiniz azâbın, cezanın bir kısmı, yakında dünyada başınıza gelecektir" de.

73 Senin Rabbin insanlara karşı lütufkârdır. Fakat onların çoğu lütfun kıymetini bilmezler, şükretmezler.

74 Rabbin, elbette onların gönüllerinin gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir.

75 Gökte ve yerde göze görünmeyen saklı-gizli hiçbir şey yoktur ki, doğruları, hakkı ortaya koyan, kâinatın kayıt sicilinde, kanunlar ve ilkeler kitabında bilgi işlem merkezinde Levh-i Mahfuz'da yazılı olmasın.

76 Bu Kur'ân, İsrâiloğulları'na, ihtilâf çıkarmakta devam edegeldikleri konuların pek çoğunu kıssalarıyla anlatıyor.

77 Ve o, Kur'an, mü'minlere de bir hidayet rehberi ve rahmettir.

78 Rabbin, onlar, İsrâiloğulları arasında hak ve âdil olan hükmünü icra edecektir. O kudretli ve hükümrandır, her şeyi bilir.

79 O halde, Allah'a dayanıp güven, işlerini Allah'a havale et. Sen Allah, insan, kâinat ilişkilerini ve ilâhî düzeni açıklayan apaçık hak dininin öğretmeni, yaşayanı ve uygulayıcısın.

80 Sen ölü gibi davrananlara tebliğini işittiremezsin. İkballerine ve istikballerine sırt çevirip, arkasını dönüp gitmekte olan sağırlara davetini duyuramazsın.

81 Sen körler gibi ilerisini göremeyenlere, sapıklıklarından kurtarıp doğru yolu gösteremezsin. Ancak âyetlerimize iman edip, gönülden teslim olanlara, İslâm'ı yaşayan müslümanlara tebliğini duyurabilirsin.

82 İlâhî kelâmdaki tehdidin, kesinlikle gerçekleşeceği vakit, Kıyamet koparken onlara yerden bir canlı mahlûk çıkarırız. Bu, insanların âyetlerimize, Kur'ân'ımıza, kâinattaki kudretimizin delillerine, ilme, gerekçeye itibar etmediklerini, kesinlikle inanmadıklarını söyleyerek onları yaralar.

★ 83 Her millet içinden, âyetlerimizi, Kur'ân'ımızı yalanlayan liderlerini, güç ve iktidar sahiplerini toplayacağımız gün, onlar ihzarlı olarak birarada hesap yerine sevkedilecekler.

84 Nihayet hesap yerine geldikleri vakit Allah:

"- Âyetlerimin, Kur'ân'ımın ne olduğunu kavramadan, anlama gayreti göstermeden âyetlerimi mi yalanladınız? Yalanlamadınızsa bu amelleriniz ne?" buyurur.

85 Yaptıkları baskılar, zulümler, işkenceler, temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engellemeler, haksızlıklar, isyanlar ve Allah'ın âyetlerini, Kur'ân'ı inkârları sebebiyle, onların aleyhindeki hüküm gerçekleşmiştir. Bu sebeple mantıklı bir cevap vermek için söyleyecek söz bulamayacaklar.

86 Âyetlerimizi yalanlayanlar, uyumaları, dinlenmeleri, sükûnet bulmaları için geceyi, çalışmaları için aydınlık sağlayan gündüzü planlayıp düzenlediğimizi görmüyorlar mı? İman eden bir kavim için bunda Allah'ın birliğini ve kudretini gösteren deliller, dersler vardır.

87 Sûra üfürüldüğü gün, Allah'ın sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi olanlar müstesna, göklerdeki ve yerdeki akıllı ve sorumlu varlıklar hep dehşete kapılırlar. Hepsi boyunları bükük olarak ona gelirler.

88 Dağları görürsün, onlar bulutların akışına benzer bir süratle akıp giderken, yerlerinde duruyor zannedersin. Bu, her şeyi hesaplı, planlı sağlam yapan Allah'ın ortaya koyduğu tekniktir. O gizli-açık yaptıklarınızın tamamından haberdardır.

89 Kimler işlediği iyi amellerle Allah'ın huzuruna gelirse, onlara daha iyisi verilir. Onlar, o gün, korkudan emin olurlar.

90 Kimler de, Rablerinin huzuruna işlediği kötü amellerle gelirse, Cehennem'de yüzleri ateşe sürtülür.

"- Yalnızca, amellerinizin karşılığını göreceksiniz" denir.

91 "- Ben ancak, burayı kutsal ve güvenli kılan, bu beldenin, Mekke'nin Rabbini ilâh tanımakla, candan müslüman olarak O'na bağlanmakla, saygıyla O'na kulluk ve ibadet etmekle emrolundum. Her şey O'nundur. Bana, İslâm'ı yaşayan müslümanlardan olmam emrolundu."

92 "- İnsanlara Kur'ân'ı okuyarak, tebliğ etmem, onları davet ve irşad etmem emrolundu." Artık kim hak yolu tercih ederse, kendi iyiliği, kurtuluşu için hak yola girmiş olur. Kim de hak yoldan uzaklaşır, dalâleti tercih eder, saparsa, ona:

"- Ben sadece sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcılardanım" diye bildir.

93 "- Allah'a hamdolsun. O size dünyada ezici kudretini, mü'minler eliyle başınıza getireceği felâketleri gösterecek, her tarafa duyuracak. Siz de başınıza gelecekleri biliyorsunuz. Rabbin, işlediğiniz amellerden habersiz değildir, mühlet verir, ihmal etmez." de.

28. el-KASAS SÛRESİ

88 âyettir. Peygamberliğin 6-8. yıllarında
Mekke'de nâzil olmuştur.
85. âyetin Mekke ile Medine arasında,
52-55. âyetlerin Medine'de nâzil olduğu rivâyet edilir.
İsmini 25. âyetten almıştır.
Kasas, kıssalar demektir.
Sûrede Hz. Mûsâ'nın çocukluğu,
mücadeleleri, tevhid ehlinin zaferi,
dünya servetine güvenilmemesi anlatılmaktadır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Tâ. Sîn. Mîm.

2 Bunlar, Allah, insan, kâinat ilişkilerini ve ilâhî düzeni açıklayan açık seçik, mükemmel, kutsal kitabın, Kur'ân'ın âyetleridir.

3 İman edecek bir kavim için Mûsâ'nın Firavun ile yaptığı mücadelenin bir kısmını sana, gerçek şekliyle, doğru olarak anlatacağız.

4 Firavun, ülkesinde, Mısır'da, güçlenmiş, yükselmiş, azmış, diktatör olmuştu. Halkını bölünmüş, sindirilmiş, baskı altına alınmış, birbirine diş bileyen kapalı gruplar haline getirmişti. Onlardan bir zümreyi güçsüz buluyor, temel hak ve hürriyetlerini yok sayıyor, oğullarını boğazlı-

yor, kızlarını ise öldürmeyip sağ bırakıyordu. Belli ki o, yeryüzünü fesada verenlerden, bozguncülardandı.

5 Biz ise, o ülkede temel hak ve hürriyetleri yok sayılan güçsüzlere, baskıcı, zâlim idareler altında ezilenlere lütufta bulunmak, onları önderler olarak yetiştirmek, o topraklara vâris kılarak, ötekilerin yerine geçirmek, oraya hâkim hale getirmek istiyorduk.

****

6 O ülkede onları hâkim kılalım, kudret ve itibar sahibi yapalım; Firavun'a, Hâmân'a ve kurmaylarına onların eliyle, çekinmekte oldukları şeyi gösterelim, istiyorduk.

7 Biz Mûsâ'nın annesine:

"- Onu emzir. Kendisine zarar geleceğinden kaygılandığında, onu ırmağa, Nil'e bırak. Korkma, hüzünlenme. Biz onu tekrar sana vereceğiz. Onu özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberlerden biri olarak görevlendireceğiz." diye ilham ettik.

8 Nihayet, Firavun ailesi onu buluntu bir çocuk olarak aldı. Sonradan, Mûsâ, onlar için bir düşman, bir üzüntü konusu olacaktı. Belli ki Firavun, Hâmân ve kurmayları yanılıyorladı.

9 Firavun'un karısı, sandığın içinden bir erkek çocuk çıkınca, kocasına:

"- Benim de, senin de gözün aydın olsun. Mutluluk vesilesi geldi. Onu öldürmeyin. Belki bize faydası dokunur, ya da, onu kendimize oğul ediniriz." dedi. Halbuki onlar, Mûsâ'nın eliyle sonlarının getirileceğini düşünemiyorlar, sezemiyorlardı.

10 Mûsâ'nın annesinin kalbi, gönlü, zihni bomboş, sabahı sabah etti. Eğer biz, va'dimize inananlardan olması için onunla kalben râbıta kurmamış, iradesini güçlendirmemiş olsaydık, kesinlikle onu ele verecekti.

11 Annesi Mûsâ'nın ablasına:

"- Onun peşini takip et" demişti. Ablası, onlar farkına varmadan, uzaktan kardeşini gözleriyle takip etti.

12 Biz Mûsâ'ya, annesinden önce, süt annelerin sütünü emmeye müsade etmedik. Ablası:

"- Onun bakımını, sizin adınıza üstlenecek, hem de ona iyi davranacak bir aileyi size göstereyim mi?" dedi.

13 Böylelikle biz onu, gözü aydın olsun, mutlu olsun, hüzünlenmesin, Allah'ın va'dinin doğru, gerçek olduğunu bilsin diye annesine geri verdik. Fakat yine de onların pek çoğu bunu bilmezler.

★ 14 Mûsâ yiğitlik çağına girip olgunlaşınca, biz ona, hikmete dayalı hükümranlık, yargı ve icra yetkisi, şeriat ve ilim verdik. İşte iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderleri, idarecileri ve müslümanları biz böyle mükâfatlandırırız.

15 Mûsâ, idarecilerin, halkın farkına varamayacakları bir sırada şehire girdi. Orada iki kişinin kavga ettiklerini gördü. Şu kendi tarafındandı. Öteki de düşman tarafından. Kendi kabilesinden olan, düşman tarafından olana karşı Mûsâ'dan yardım istedi. Mûsâ da, ötekine bir yumruk indirip işini bitirdi, ölümüne sebep oldu. Bunun üzerine:

"- Bu şeytanın işidir. O düşmandır, açık açık hak yoldan uzaklaşmanın, dalâleti tercihin önünü açar." dedi.

16 Mûsâ:

"- Rabbim, bir insan öldürmekle kendime zulmettim, kendime haksızlık ettim. Beni bağışla" dedi. Allah Mûsâ'yı bağışladı, affetti. O çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

17 "- Rabbim, bana ihsan ettiğin nimetlere, affına, öğrettiğin ilme ve şeriatına andolsun ki, artık nesilleri yok etme suçu işleyen, kavgacılara, âsilere, suçlulara arka çıkmayacağım." dedi.

18 Şehirde korku içinde etrafı gözetleyerek sabahladı. Bir de ne görsün, dün kendisinden yardım isteyen kimse, feryad ederek yine kendisinden yardım istiyor. Bu sefer Mûsâ ona:

"- Anlaşılıyor ki, sen, besbelli bir azgınsın" dedi.

19 Mûsâ, ikisine de düşman olan adamı sarsarak yakalamak isteyince, adam:

"- Ey Mûsâ, dün birini öldürdüğün gibi, beni de mi öldürmek istiyorsun? İlle de, bu ülkede gücüne karşı konulmayan bir zorba olmayı mı arzuluyorsun? Arabulucu olmayı, ortalığı yatıştırmayı istemiyor musun?" dedi.

20 Şehrin öbür ucundan, Firavun'un sarayından (mü'min) bir adam koşarak geldi.

"- Ey Mûsâ, devlet büyükleri, seni öldürmek için aralarında müzakere yapıyorlar, çık git. İnan ki, ben senin iyiliğini isteyenlerdenim" dedi.

21 Mûsâ korka korka, etrafı gözetleyerek şehirden çıktı.

"- Rabbim, inkâr ile, isyan ile, baskı, zulüm ve işkenceyle temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, insanları köleleştirmekte devam eden zâlim bir kavimden beni kurtar" dedi.

★ 22 Medyen'e doğru yöneldiğinde:

"- Umarım, Rabbim beni doğru, normal bir yola yöneltti" dedi.

23 Mûsâ Medyen suyuna varınca, orada hayvanlarını sulayan birçok insan gördü. Onların gerisinde de, on kadar develerinin suya gelmesini engelleyen iki genç kız gözüne ilişti. Onlara:

"- Onlarla birlikte hayvanlarınızı sulamanıza engel olan sebep ne?" dedi.

"- Çobanlar hayvanlarını sulayıp çekilmeden, biz onların içine sokulup hayvanlarımızı sulayamayız. Babamız da çok yaşlı." dediler.

24 Bunun üzerine Mûsâ onların hayvanlarını suladı. Sonra gölgeye çekildi.

"- Rabbim, başıma getirdiğin bunca hayırlı olaylar sebebiyle, senden gelecek her türlü lütfa muhtacım" dedi.

25 Az sonra, o iki kızdan biri, yürüyerek, edeple, utana sıkıla, yanına geldi.

"- Babam seni çağırıyor. Hayvanlarımızı suladığın için ücretini ödemek istiyor" dedi. Mûsâ, kızın babasına, Şuayb'e gelip başından geçenleri anlatınca:

"Korkma, inkâr ile, isyan ile, baskı, zulüm ve işkenceyle, temel hak ve hürriyetleri Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, insanları köleleştirmekte devam eden zâlim bir kavimden kurtuldun" dedi.

26 Kızlardan birisi:

"- Babacığım, onu ücretle çoban tut. Ücretle çalıştıracağın en iyi kimse bu güçlü kuvvetli, güvenilir adamdır" dedi.

27 Şuayb:

"- Benim yanımda sekiz yıl çalışmanın bedeli olarak, şu iki kızımdan birini sana nikâhlamak istiyorum. Eğer on yıla tamamlarsan, o da senin ikramın. On yıla tamamlama, konusunda seni zorlamak istemiyorum. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa, benim dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi mü'minlerden, sâlih kimselerden biri olduğumu göreceksin." dedi.

28 Mûsâ:

"- Bu, seninle benim aramda. Bu iki süreden hangisini tamamlarsam tamamlayayım, bana darılmak kırılmak yok. Söylediklerimizi denetleyen, kaydını yapan, hesabını soracak, şahitlik edecek olan Allah'tır." dedi.

★ 29 Mûsâ, sonunda, süreyi doldurup ailesi ile yola çıkınca Tur dağının yamacında gözüne bir ateş ilişti. Ailesine:

"- Siz burada bekleyin, gözüme bir ateş ilişti. Belki size oradan bir haber veya o ateşten bir kor getiririm. Ocak tüttürmenize vesile olur, ısınırsınız." dedi.

30 Oraya gelince, o mübarek yerdeki vâdinin sağ kıyısından, oradaki ağaç tarafından kendisine:

"- Ya Mûsâ, o nidâ eden benim. Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah'ım." diye nidâ edildi.

31 "- Ey Mûsâ elindeki asânı yere at." denildi. Mûsâ yere attığı asâyı yılan gibi kıvrılır görünce, döndü. Arkasına bakmadan kaçtı.

"- Ey Mûsâ, beri gel. Korkma. Sen dünyada da, öteki âlemde de emniyette olanlardansın." denildi.

32 "- Elini koynuna sok, kusursuz, bembeyaz, ışıl ışıl çıkacak, dehşetten, korkudan indiremidiğin kolunu indir. İşte bu ikisi, Firavun ve ileri gelenlerine karşı Rabbin tarafından sana verilen iki kesin delildir. Onlar fâsık, günahkâr, âsî bir kavim olmuşlardır." denildi.

33 Mûsâ:

"Rabbim, ben onlardan birini öldürdüm. Beni öldürmelerinden korkuyorum." dedi.

34 "- Kardeşim Hârûn'un dili benimkinden daha düzgündür. Onu da, yanımda beni tasdik eden bir yardımcı olarak, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberlikle görevlendir. Ben, onların beni yalanlamalarından korkuyorum." dedi.

35 Allah:

"Senin pazunu, gücünü kardeşinle destekleyeceğiz. Size öyle bir kudret, öyle bir hükümranlık gücü vereceğiz ki, âyetlerimiz, mûcizelerimiz sayesinde size ilişemeyecekler. İkiniz ve size tâbi olanlar, üstün geleceksiniz." buyurdu.

[36] Mûsâ onlara apaçık mûcizelerimizi getirince:

"- Bu olsa olsa, uydurulmuş bir sihirdir. Biz, önceki atalarımız arasında böyle şeylerin olduğunu işitmemiştik." dediler.

[37] Mûsâ:

"- Rabbim, kendi katından kimin hidâyet, hak yolu aydınlatıcı bilgiler getirdiğini, hayırlı âkıbetin kime nasîp olacağını iyi bilir. Gerçek şu ki, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, insanları köle olarak kullanmaya, inkâra, isyana devam eden zâlimler, kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa eremezler." dedi.

[38] Firavun:

"Ey soylular, sizin benden başka bir tanrınız olduğunu bilmiyorum. Ey Hâmân, benim için, tuğla ocağındaki ateşi yakarak, kerpiç halindeki tuğlaları pişir, tuğla imal et. Bana bir kule yap. Mûsâ'nın ilâhına çıkayım. Onun kesinkes yalancılardan olduğunu düşünüyorum." dedi.

[39] O ve kurmayları, ülkelerinde hak etmedikleri halde büyüklük taslayıp serkeşlik, zorbalık ve diktatörlük ederek iktidarda kaldılar. Bizim huzurumuza getirilerek hesaba çekilmiyeceklerini zannettiler.

[40] Onu, askerî erkânını ve ordusunu yakaladık, cezalandırdık, denize attık. İbret nazarıyla bak, incele, inkârda, isyanda, baskı, zulüm ve işkenceyle, temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engellemede, insanları köleleştirmekte devam eden, zâlimlerin âkıbeti nasıl oldu?

[41] Onları, insanları, ateşe davet eden öncüler haline getirdik. Kıyamet günü, onlar yardım görmeyecekler.

[42] Bu dünyada onları arkalarından lânet okunur hale getirdik. Onlar Kıyamet gününde de, kötülenmişler arasındadır.

★ [43] Andolsun biz, önceki nesilleri yok ettikten sonra, Mûsâ'ya, insanların iyiliği, kurtuluşu için önlerini aydınlatan, ufuklarını açan, güven sağlayan, basiretleriyle anlayabilecekleri âyetleri içeren, bir hidayet rehberi ve rahmet olarak kutsal kitabı vermiştik. Umulur ki, düşünüp öğüt alırlar.

44 Rasulüm, Mûsâ'ya, peygamberliği ve İsrâiloğulları'nı yönetme görevini, vahiy ve Tevrat ile bildirerek kesinleştirdiğimiz zaman, sen, Tûr'un (dağın) batı yamacında bulunmuyordun. O devirde yaşayıp da, hâdiseyi öğrenenlerden de değilsin.

45 Fakat, biz birçok nesiller türettik. Onların üzerinden uzun zamanlar geçti. Sen Medyen halkı arasında da ikamet etmiyordun ki, onlara âyetlerimizi okuyasın. Ama biz onlara başka peygamberler gönderdik.

46 Mûsâ'ya seslendiğimiz zaman da Tur'un (dağın) dağının yamacında değildin. Fakat, Rabbinden bir rahmet olarak, senden önce kendilerine sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcılar, peygamberler gelen toplumları uyarman için, orada geçenleri sana bildirdik. Ola ki, düşünüp öğüt alırlar.

47 Bizzat dünyada kendi yaptıklarından dolayı başlarına bir musibet geldiğinde:

"- Rabbimiz, ne olurdu, bize özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere bir peygamber gönderseydin de, Rasullerine inen âyetlerine uysaydık, mü'minlerden olsaydık." diyecek olmasalardı, seni göndermezdik.

48 Fakat onlara tarafımızdan o hak peygamber, o hak kitap Kur'an gelince:

"- Mûsâ'ya verilen mûcizelerin, uygulamakla sorumlu tutulduğu emir ve hükümlerin benzeri ona da verilmeli değil miydi?" dediler. Peki, daha önce Mûsâ'ya verilen mûcizeleri, uyğulamakla sorumlu tutulduğu emir ve hükümleri de inkâr etmemişler miydi?

"- Birbirini destekleyen büyüleyici iki kitap!" dediler.

"- Doğrusu biz hiçbirine inanmıyoruz." dediler.

49 Rasulüm:

"- Eğer siz iddianızda doğru iseniz, Allah katından, bu ikisinden, Kur'an ve Tevrat'tan daha doğru bir kitap getirin de, ben ona uyayım" de.

50 Eğer senin talebini yerine getiremezlerse, bil ki, onlar sırf şahsî arzu ve ihtiraslarına uymaktadırlar. Allah'tan gelen bir hidayet rehberine, hak yolu aydınlatan bilgilere dayanmadan şahsî ihtiraslarına uyandan daha sapık kim olabilir? Belli ki, Allah inkârı, isyanı alışkanlık haline getiren zâlim, hakka, adâlete riâyet etmeyen kavme hidayet, başarı nasip etmeyecek, doğru yolu göstermeyecektir!

51 Andolsun ki, biz ilâhi kelâmı, birbiri ardınca onların lehlerine göndermeye devam ettik, şer'î ahkâmın, ahlâkî ilkelerin, geçmiş örneklerin, örfün vaatlerin ve tehditlerin, müjdelerin ve uyarıların, Kur'an âyetlerinin birbirleriyle irtibatlandırılarak, bir bütünlük içinde anlaşılmasını ve uygulanmasını emrettik. Ola ki bunun hikmetini düşünüp öğüt alırlar.

★ 52 Kur'an'dan önce, kendilerine kutsal kitaplar verdiklerimiz, Kur'ân'a, Muhammed'e de iman ederler.

53 Onlara Kur'an okunduğu zaman:

"- Kur'ân'a iman ettik. O, Rabbimizden gelen gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak bir kelâmdır. Esasen biz daha önce de, İslâm'ı yaşayan müslümanlar idik." derler.

54 İşte onlara, sabrederek mücadeleye devam etmelerinden dolayı iki kat mükâfat verilecektir. Bunlar kötülüğü, iyilikle, güzel metotlarla, anarşiyi devletin gücünü kullanarak ortadan kaldırırlar. Kendilerine verdiğimiz rızık ve servetten Allah yolunda karşılık beklemeden, gönüllü harcarlar, insanların ihtiyaçlarını görürler.

55 Onlar, ilâhî hükümlerde tahrifat ve dine hakaret duydukları zaman engelleme tedbirleri alarak yüz çevirirler ve :

"- Bizim bilinçli amellerimiz bize, sizin amelleriniz size ait. Bizden uzak durun. Biz, bilgiden muhakemeden yoksun, ihtiraslı, tutarsız davranan, kendini bilmezlerle bir arada bulunmak istemeyiz." derler.

56 Sen, sevdiğini hidayete erdiremezsin. Fakat Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıklara hak yolu aydınlatıcı bilgiler verir, doğru yolu gösterme lütfunda bulunur. Doğru yolu bulacak olanları iyi bilir.

57 Onlar:

"- Biz, seninle beraber, doğru, hak yola uyarsak, yurdumuzdan atılırız." dediler. Biz onları, dokunulmazlığı olan kutsal, güvenli bir yere, Mekke-i Mükerreme'ye yerleştirmedik mi? Onları itibarlı hale, iktidara getirmedik mi? Kendi katımızdan rızık olarak, her ülkenin ürünleri toplanıp oraya getirilmiyor mu? Fakat onların çoğu bunu bilmezler.

58 Biz, refahtan şımarmış, nice memleketleri helâk ettik. İşte yerleri, yurtları! Kendilerinden sonra oralarda, pek az oturulabilmiştir. Onlara biz vâris olduk, bâki olan biziz. Varlıkları, servetleri bizim elimize geçti.

59 Rabbin, kendilerine âyetlerimizi okuyan bir Rasulü, memleketin merkezî bir şehrinde özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirmedikçe, o memleketleri helâk edecek değildir. Zaten biz, ancak idarecileri baskı, zulüm ve işkence yapan, temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen memleketleri helâk ettik.

60 Size verilen değerli şeyler, dünya hayatının geçim vasıtası, zevki, süsü ve depdebesidir. Allah katındakiler daha hayırlı ve daha kalıcıdır. Hâlâ buna aklınız ermeyecek mi?

★ 61 Şu halde, kendisine güzel vaatlerde bulunduğumuz, ardından o nimetlere kavuşan kimse, sırf dünya hayatının geçici zevku safasını yaşattığımız, sonra da Kıyamet gününde cezalandırmak için huzurumuza ihzarlı getirilenler arasında bulunan kimse gibi midir?

62 Kıyamet günü, Allah'ın böylelerine sesleneceği gündür.

"- İlâhlığımda, otoritemde, mülkümde, tasarruflarımda benim ortaklarım olduklarını iddia ettikleriniz, hani, nerede?" diye soracaktır.

63 Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, sana ve Kur'ân'a itibar etmedikleri için, aleyhlerinde gerekçeli hükümleri gerçekleşmiş olan liderler, güç ve iktidar sahipleri:

"- Rabbimiz, şunlar bizim azdırdığımız kimselerdir. Biz nasıl azmışsak, onları da öylece azdırdık. Onların suçlarıyla ilgimiz olmadığını arz eder sana sığınırız. Onlar, aslında, bizlere de tapmıyorlardı." derler.

64 Onlara:

"- İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak saydığınız varlıkları çağırın" denilir. Onlar da çağırırlar. Fakat, kendilerine cevap vermezler ve karşılarında azâbı görürler. Ne olurdu, dünyada iken doğru yola girselerdi!

65 Kıyamet günü, Allah'ın onlara sesleneceği gündür:

"- Özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirilen peygamberlerin davetlerine nasıl icabet ettiniz" diyecektir.

66 O gün, işledikleri günahlar için, bir mazeret bir açıklama getirme yönünde, önlerindeki bütün yollar kapanmıştır. Her türlü haber kesilmiştir. Birbirlerinden de bir talepte bulunamayacaklar, olup bitenleri de artık birbirlerine soramayacaklar.

67 Fakat geçmişin kirlerinden arınarak tevbe ederek iman edip gevşekliği bırakarak, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçiren, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayan, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olan, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyen, kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa erenler arasında olmayı umabilir.

68 Rabbin, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olanları yaratır. Akıllı ve sorumlu varlıklar, mevcutlar, imkânlar, planlar, düzenler arasından hayırlısını seçer. Onların, insanların da seçme ve tercih hakları vardır. Yüceler yücesi olan Allah ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında onların kendisine koştukları ortaklardan münezzehtir.

69 Rabbin, onların gönüllerinde gizlediklerini de, açığa vurduklarını da bilir.

70 O Allah'tır, Allah. O'ndan başka ilâh yoktur. Başlangıçta da, âkıbette de, dünyada da, âhirette, ebedî yurtta da hamd-övülmek, şükredilmek O'nun hakkıdır. Hükümranlık, yasama, yargı ve icra O'na aittir. O'nun huzuruna getirilerek hesaba çekileceksiniz.

****

71 Onlara:

"- Hiç düşündünüz mü? Allah Kıyamete kadar, geceyi üzerinizde, aralıksız devam ettirirse eğer, Allah'ın dışında, size aydınlık bir gündüzü getirecek tanrı mı var? Hâlâ düşünerek, anlayarak hakka kulak vermeyecek misiniz?" de.

72 "- Söyleyin bakalım, Allah, Kıyamete kadar, gündüzü üzerinizde, aralıksız devam ettirirse eğer, Allah'ın dışında, istirahat edeceğiniz geceyi size getirecek tanrı mı var? Hâlâ hakkı görmeyecek misiniz? Hakikatı bulamıyacak mısınız?" de.

73 Rahmetinden dolayı, Allah geceyi ve gündüzü planlayıp hazırladı. Geceleyin dinlenesiniz, gündüzün ise, onun lütuf ve kereminden rızkınızı arayasınız, çalışasınız, ticaret yapasınız, diye hazırladı. Umulur ki, şükredersiniz.

74 Kıyamet günü Allah'ın onlara seslenceği gündür:

"- İlâhlığımda, otoritemde, mülkümde, tasarruflarımda benim ortaklarım olduklarını iddia ettikleriniz hani, nerede?" diyecektir.

75 O gün, her milletten kutsal kitapları bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren güvenilir örnek önderler, doğruları konuşan şâhitler çıkarır, kâfirlere:

"- Kesin delilinizi getirin" deriz. O zaman, hak ilâh olma vasfının Allah'a ait olduğunu, uydurageldikleri şeylerin, putların da kendilerinden ayrılıp kaybolduğunu anlarlar.

★ 76 Kārun Mûsâ'nın kavmindendi. Onlara karşı azgınca, haksız davrandı, zulmetti. Biz ona hazineler vermiştik. Anahtarlarını güçlü kuvvetli bir topluluk zor taşırdı. Kavmi ona:

"- Şımarma, Allah şımarıkları sevmez" dedi.

77 "- Allah'ın sana verdiği servet ve imkânlar içinde, Allah yolunda faaliyet göstererek, âhiret yurdunu, ebedî yurdu kazanmaya çalış. Ama dünyadan da nasibini unutma. Allah'ın, sana lütuf ve ihsanda bulunduğu gibi, sen de iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibâdet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan bir müslüman olarak hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yap. Yeryüzünde, ülkede bozgunculuğu, fesadı arzu etme. Allah bozguncuları sevmez." dedi.

[78] Kârun:

"- O servet bana, ancak bendeki ticarî bilgi ve maharet sayesinde verildi" demişti. Bilmiyor muydu ki, Allah kendinden önceki nesillerden, ondan daha güçlü, ondan daha çok taraftarı olan kimseleri helâk etmişti. İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerden, suçlulardan, günahkârlardan günahları sorulmaz. Allah onların hepsini bilir.

[79] Derken Kârun ihtişam içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını arzulayanlar:

"- Keşke Kârun'a verilen servet kadar bize de verilseydi, doğrusu o çok talihli" dediler.

[80] Kendilerine ilim verilen sorumluluk sahibi âlimler ise:

"- Yazıklar olsun, size, Allah'ın mükâfatı, iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler için daha hayırlıdır. Ona da ancak sabrederek mücadeleye devam edenler kavuşabilir." dediler.

[81] Nihayet, onu da, konağını, hazinelerini ve yurdunu da yerin dibine geçirdik. Artık Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden, kendisine yardım edecek avanesi olmadığı gibi, o kendini savunup kurtarabilecek kimselerden de değildi.

[82] Daha dün onun yerinde olmayı arzulayanlar:

"- Demek ki, Allah rızkı, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kullarından bazılarına bollaştırıyor, bazılarına da ölçüyle kısarak veriyor. Şayet Allah bize lütufda bulunmuş olmasaydı, bizi de yerin dibine geçirirdi. Vay, demek ki, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler, nankörler iflâh olmazmış, ebedî nimetlerle mutluluğa ermezmiş." demeye başladılar.

★ [83] İşte âhiret yurdu, ebedî yurt denilen nihaî hedef budur. Biz onu, yeryüzünde, ülkede böbürlenmeyi, zorbalığı, diktatörlüğü ve bozgunculuğu gönlünden geçirmeyen kimselere nasip ederiz. En güzel âkıbet müttakilerindir, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanların, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerindir.

[84] Kimler işlediği iyi amellerle Allah'ın huzuruna gelirse, onlara daha iyisi verilir. Kimler de işledikleri kötü amellerle gelirse, kötülük yapanlar, ancak işlemeye devam ettikleri ameller kadarıyla cezalandırılacaklar.

85 Rasûlüm, Kur'ân'ı okumayı, öğretmeyi, hükümlerini tebliğ etmeyi, uygulamayı sana farz kılan, ilkelerini sana hayat tarzı haline getiren Allah, elbette seni yine, dönülecek yere, Mekke'ye, ölümden sonra yeni bir hayata döndürecektir.

"- Rabbim, kimin hak yolu aydınlatan bilgiler getirdiğini, kimin apaçık bir sapıklık, bir ahmaklık, bir cehalet içinde olduğunu iyi bilir" de.

86 Sen peygamberlikle görevlendirilmeden önce, Kur'ân'ın sana vahyolunacağını ummuyordun. Bu, ancak Rabbinden bir rahmet olarak gelmiştir. O halde sakın kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere arka çıkma.

87 Allah'ın âyetleri sana indirildikten, içindeki hükümler sana farz olduktan sonra, artık, sakın onlar seni bu âyetleri okumaktan, tebliğden, içindeki ilkeleri yaşamaktan alıkoymasınlar, faaliyetlerini engelleyici tedbirler almasınlar. İnsanları, Rabbinin birliğini kabule, ona kulluk ve ibadete, şeriatla amel etmeye davet et. Sakın imandan sonra ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan, gizli şirki yaşayan, başka otoriteler kabul eden müşriklerden olma!

88 Allah ile birlikte başka bir tanrıya yalvarma. O'ndan başka tanrı yoktur. O'nun zâtından başka her şey fânidir, yok olacaktır. Hükümranlık, yasama, yargı ve icra O'na aittir. O'nun huzuruna getirilerek hesaba çekileceksiniz.

29. el-ANKEBÛT SÛRESİ

69 âyettir.
Peygamberliğin 13. yılında Mekke'de nâzil oldu.
41. âyetteki Ankebût (örümcek) kelimesi sûreye isim olarak verilmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÛTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Elif. Lâm. Mîm.

2 İnsanlar, canlarıyla, mallarıyla ağır imtihanlardan geçirilmeden, sadece:

"İman ettik" demeleriyle bırakılacaklarını mı sandılar?"

3 Andolsun ki, biz onlardan öncekileri de, belâlarla, felâketlerle ağır imtihanlardan geçirdik. Elbette Allah imanlarında samimi olanların kimler olduğunu bilecek; yalancıları da mutlaka ortaya çıkaracaktır.

4 Yoksa, kötülükler yapanlar bizden kaçabileceklerini mi sandılar. Ne kadar kötü, ne kadar yanlış hüküm veriyorlar!

5 Kim Allah'ın huzurunda hesaba çekilmeyi, mükâfat ve cezayı umuyorsa, bilsin ki, Allah'ın tayin ettiği o vakit elbet gelecektir. O, her şeyi hakkıyla işitir, hakkıyla bilir.

6 Hayatını ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak cihad eden, ancak kendi iyiliği, kurtuluşu için cihad etmiş olur. Allah zengindir, âlemlere, insanlara, hiçbir varlığa muhtaç değildir.

7 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlerin, iş barışı içinde *bilinçli, planlı*, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanların, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanların, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlerin kusurlarını sileceğiz, bağışlayacağız. Onları, işlemeye devam ettikleri amellerin, elbette daha güzelini, daha değerlisini ölçü alarak mükâfatlandıracağız.

8 Biz insana, ana-babasına iyi davranmasını tavsiye *ettik, emrettik*. Eğer *onlar* seni, lehinde ilmî bir delil olmayan bir şeyi, ilâhlığımda, otoritemde, mülkümde, tasarruflarımda bana ortak koşman için zorlarlarsa, onlara boyun eğme. Hesap vermek üzere benim huzuruma getirileceksiniz. Ben de sizi, işlediğiniz amelleri birer birer ortaya koyarak hesaba çekeceğim.

9 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri; elbette dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi mü'minler, sâlihler zümresine katacağız.

10 İnsanlardan, sözde:

"- Allah'a iman ettik" diyen bazıları, Allah'ın dini uğrunda, eziyete maruz kaldığı zaman, insanların işkencesini, baskısını, zulmünü, Allah'ın azâbına denk tutar. Halbuki Rabbinden bir yardım, bir zafer gelecek olsa:

"- *Doğrusu, biz de sizinle* beraberdik" derler. İyi de, insanların gönüllerindekini en iyi bilen Allah değil midir?

11 Allah, elbette kendisine gönülden iman edenleri de bilir; müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münafıkları, iki yüzlüleri de bilir.

12 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, iman edenlere:

"- Bizim yolumuzu, bizim hayat tarzımızı benimseyin, sizin günahlarınızı biz yüklenelim." derler. Halbuki onlar, hiçbir şekilde, mü'minlerin günahlarını yüklenecek değiller. Belli ki onlar, kesinlikle yalan söylemektedirler.

13 Elbette kendi ağır yüklerini, veballerini yüklenecekler. Kendi ağır yükleriyle beraber saptırdıkları insanların daha nice ağır yüklerini taşıyacaklar. Kıyamet günü uydurup durdukları yalanlardan sorguya çekilecekler.

★ 14 Andolsun ki, biz Nûh'u kavmine özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamber olarak gönderdik. O, bin yıldan, elli yıl eksik bir süre onların arasında yaşadı. Sonunda, onlar inkâr, isyan, baskı ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyerek zulümlerini sürdürürken, suikast planları hazırlarlarken, tûfan onların işini bitirdi.

[15] Fakat biz onu, Nûh'u ve gemilerdekileri kurtardık. Bunu âlemlere, insanlara ibret ve uyarı haline getirdik.

[16] İbrâhim'i de, kavmine peygamber olarak gönderdik. Hani kavmine:

"- Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edin, O'na sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Eğer bilmiş olsanız, bu sizin için daha hayırlıdır." demişti.

[17] "- Siz Allah'ı bırakıp, yarattıkları içinden taştan yontularak yapılan heykellere, putlara tapıyor, asılsız sözler uyduruyorsunuz. Allah'ı bırakıp yarattıkları içinden taptıklarınızın size rızık vermeye güçleri yetmez. O halde rızkı Allah katında arayın. O'nu ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak O'na teslim olun, saygıyla O'na kulluk ve ibadet edin, O'nun şeriatına bağlanın, O'na boyun eğin, O'na şükredin. O'nun huzuruna götürülerek hesaba çekileceksiniz."

[18] Size tebliğ edilen vahyi yalanlıyorsanız eğer, unutmayın, sizden önceki birçok milletler de kendilerine yapılan dinî tebliği, rasullerini yalanlamışlardı. Peygambere düşen görev, yalnız açıkça tebliğdir.

[19] Allah'ın, mahlûkatı başlangıçta nasıl yarattığını, aralıksız yaratmaya devam ettiğini, ölümden sonra tekrar nasıl dirilteceğini görmüyorlar mı, düşünüp anlamıyorlar mı? Bunları yapmak, Allah için çok kolaydır.

[20] "- Yeryüzünde gezip dolaşın. Allah'ın mahlûkatı başlangıçta nasıl yarattığına dikkatlice düşünerek bakın, inceleyin. İşte Allah bundan sonra, aynı şekilde âhiret hayatını, ebedî yurdu da yaratacaktır. Allah'ın her şeye gücü kudreti yeter." de.

[21] Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkları cezalandırır. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıklara rahmeti ve merhametiyle muamele de eder. Sadece O'nun huzuruna götürüleceksiniz.

[22] Siz, yerde ve gökte Allah'ı âciz bırakamazsınız, koyduğu kanunların dışına çıkarak yakanızı kurtaramazsınız. Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden size, ne bir koruyucu, ne de bir yardım eden bulunur.

[23] Âyetlerimizi, yaratıcının birliğini gösteren kâinattaki delilleri ve Allah'ın huzurunda hesaba çekilmeyi, mükâfat ve cezayı inkârda ısrar edenler, kafirler, işte onlar, benim rahmetimden ümitvar olmayanlardır. Onlara can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

[24] Allah'ın birliğine, tevhide davetten sonra kavminin İbrâhim'e cevabı,

"- Onu öldürün yahut yakın" demelerinden ibaretti. Ama Allah onu ateşten kurtardı. Bunda iman eden bir kavim için Allah'ın varlığını, birliğini gösteren deliller vardır.

[25] İbrâhim onlara:

"- Siz, sırf aranızdaki, dünya hayatına has muhabbet uğruna, Allah'ı bırakıp, yarattıkları içinden taştan yontularak yapılan heykelleri put edindiniz. Sonra Kıyamet günü gelip çattığında ise, birbirinizi tanımazlıktan gelecek ve birbirinize lânet okuyacaksınız. Mekânınız, ateştir, Cehennem'dir. Yardım edeniniz de olmayacaktır" dedi.

[26] Bunun üzerine Lût ona itimat edip güvendi. İbrâhim:

"- Ben özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapacak insanlar bulmak için Rabbimin dilediği yere hicret ediyorum. Kudretli, hikmet sahibi ve hükümran olan O'dur." dedi.

[27] Biz İbrâhim'e, İshak'ı ve Yâkub'u ihsan ettik. Peygamberliği ve kitapları onun soyundan gelenlere vermeyi planladık. Ona dünyada mükâfatını verdik. O, âhirette, ebedî yurtta da dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi mü'minlerden, sâlihler zümresindendir.

[28] Lût'u da özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere kavmine peygamber olarak gönderdik. Hani kavmine:

"- Siz, daha önce, hiçbir milletin yapmadığı en büyük günahı, ayıbı, hayasızlığı yapıyorsunuz, sapık ilişkilerde bulunuyorsunuz" demişti.

[29] "- Siz, helâl yoldan karşı cinsle meşrû ilişkiyi bırakıp, ille de, erkeklere yaklaşacak, soygun yapmak, erkeklere tecavüz etmek, adam öldürmek için yol kesecek, toplantılarınızda aklın ve şeriatın suç saydığı, haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği sapık ilişkilerde bulunacak ve edepsizlik mi yapacaksınız?" dedi. Kavminin Lût'a cevabı:

"- İddialarında, tehdit ettiğin konuda doğru isen, Allah'ın azâbını getir bize" demelerinden ibaretti.

[30] Lût:

"- Rabbim, bozguncu bir kavme, fesat çıkaranlara karşı bana yardım et" dedi.

★ [31] Elçilerimiz, melekler İbrâhim'e iki oğul ihsan edeceğimize dair müjdeyi getirdiklerinde:

"- Biz şu memleketin halkını helâk edeceğiz. O memleket halkı günahkâr, âsi, inkârda ısrar eden zalim kimselerdir." dediler.

[32] İbrâhim:

"- Orada Lût da var" dedi. Melekler:

"- Biz orada kimlerin olduğunu çok iyi biliyoruz. Onu ve ailesini, mü'minleri elbette kurtaracağız. Yalnız karısı, geride kalanlar, cezaya çarptırılanlar arasında olacak." dediler.

[33] Elçilerimiz, melekler Lût'a gelince, Lût onlarla ilgili, endiyeşe kapıldı, telaşlandı, onları korumak için ne yapacağını şaşırdı. Melekler Lût'a:

"- Korkma, üzülme. Seni ve aileni, mü'minleri kurtaracağız. Yalnız karın, geride kalanlardan, cezaya çarptırılanlardan olacak." dediler.

[34] "- Boylarınca günaha, isyana, küfre batmaları sebebiyle, bu ülkenin halkının üzerine gökten feci bir azap, yağmur gibi taş indireceğiz."

[35] Andolsun biz, ilimle ve tecrübeyle gelişmeye devam eden aklını faydalı kullanabilen toplumlar için ikazlar, birçok sosyal konunun çözümü için işaretler bıraktık.

[36] Medyen'e de özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere, kardeşleri Şuayb'ı peygamber olarak gönderdik. Şuayb:

"Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edin. Âhiret gününe, ilâhî himayeye mazhar olma ümidiyle hazırlık yapın. Ülkede, yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmakta, küfürde ileri gitmeyin." dedi.

[37] Onu da yalanladılar. Onların işini şiddetli bir gürleme halinde âni bir sarsıntı bitirdi. Sabahleyin, yurtlarında dizüstü çöke kaldılar.

[38] Âd ve Semûd kavimlerini de helâk ettik. Oturdukları yurtlarından, onların başına neler geldiğini anlamışsınızdır. Şeytan, şeytanî güçler onlara yaptıkları işleri süsleyip güzel göstermişti. Onları doğru yoldan, İslâmî hayatı yaşamaktan alıkoymuş, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engellemişti. Oysa onlar da, hakkı bâtıldan ayırıp görebilecek, anlayabilecek durumdaydılar.

[39] Kârun'u, Firavun'u ve Hâmân'ı da helâk ettik. Andolsun Mûsâ *onlara apaçık delilller, mucizelerle gelmişti.* Onlar ülkede, yeryüzünde büyüklük taslamışlar ve zorbalık ve diktatörlük ederek iktidarda kalmışlardı. Halbuki onlar da azâbımızdan kurtulacak değillerdi.

[40] Onlardan her birini, günahları sebebiyle cezalandırdık. Bir kısmının üzerine görevli, taş savuran rüzgârlar estirdik. Bir kısmın işini şiddetli bir gürleme halinde âni bir darbe bitirdi. Bir kısmını yerin dibine batırdık. Bir kısmını da boğduk. Allah onlara zulmetmiş olmadı. Fakat onlar birbirlerine zulmetmeyi, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faliyetleri engellemeyi, kendilerine yazık etmeyi alışkanlık haline getirmişlerdi.

[41] Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden koruyucular, otoriteler edinenlerin durumu, dişi örümceğe sığınanların durumuna benzer. Dişi örümcek bir yuva yapar, bir aile kurar. Evlerin en çürüğü, tehlikeye en açık olanı, ailelerin en çok sıkıntı çekeni, dişi örümceğin evi ve ailesidir. Keşke, anlayabilselerdi.

[42] Allah, onların, kendisini bırakıp, kulları *durumundakilerden taptıkları, yalvardıkları* şeyleri bilir. Kudretli, hikmet sahibi ve hükümran olan O'dur.

[43] İşte biz, insanların iyiliği, kurtuluşu için böyle misaller veriyoruz. Bunları, yalnızca âlimler düşünüp anlayabilir.

[44] Allah gökleri ve yeri, haklı bir gerekçe ile, hikmete dayalı, hesaplı bir düzen içinde yarattı. Bunda, mü'minler için Allah'ın birliğini, kudretini gösteren işaretler vardır.

★[45] Sana vahyedilen kitaptan bölüm bölüm oku. Namazı adâbına riayet ederek aksatmadan kıl. Namaz, meşru olmayan şehevî fiilerden, gayri meşru ilişkilerden, zinadan ve şeriatın suç saydığı, haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği, mü'minlerin icrasında hayır görmediği şeylerden insanı alıkoyar. Allah'ı zikir, namaz, *Allah'ın övünç kaynağı* kelamını okumak, Allah'ın dinini tebliğ elbette en büyük ibadettir. Allah'ın kullarına lütfuyla ilgisi ise en büyük mazhariyettir. Allah hile ile kurduğunuz düzenleri, tuzakları ve ilişkileri biliyor.

46 İçlerinden zulmedenler, İslâm'ın gelişmesinin, müslümanların ilerlemesinin önünü kesme planları yapanlar ve uygulayanlar, haksızlık edenler bir yana, ehl-i kitapla ancak en güzel metodu, en güzel usulü kullanarak mücadele edin.

"- Bize indirilene de, size indirilene de iman ettik. Bizim Tanrımız, sizin Tanrınız birdir. Biz ona teslim olan, İslâm'ı yaşayan müslümanlarız." deyin.

47 İşte böylece sana kitabı, Kur'ân'ı indirdik. Kendilerine kitap verdiklerimiz Kur'ân'a iman etmeye devam ediyorlar. Şu kabilelerden de, Kur'ân'a iman eden ve edecek olan birçok kimse var. Âyetlerimizi, Kur'ân'ımızı ve ilkelerimizi ancak kâfirler, nankörler bile bile inkâr ederler.

48 Sen Kur'an indirilmeden önce, ne kitaptan okumayı bilirdin, ne de sağ elinle yazı yazabilirdin. Eğer öyle olsaydı, bâtıl yolda gidenler, bâtılın hâkimiyetini temin için hakkı baskı altında tutan güç ve iktidar sahipleri elbette kuşku duyarlardı.

49 Aksine! Kur'an, kendilerine ilim verilen, sorumluluk sahibi ilim adamlarının gönüllerine nüfuz eden apaçık âyetlerdir. Âyetlerimizi ancak inkârda, isyanda ısrar edenler, menfaatlerine düşkün güç ve iktidar sahibi zâlimler bile bile inkâr ederler.

50 "- Ona, Rabbinden maddî mûcizeler gelmeli, değil miydi?" dediler.

"- Mûcizeler, ancak Allah katındadır. Ben ise, sorumluluk hesap ve cezanın varlığını açıklayan, apaçık bir uyarıcıyım" de.

51 Sana indirdiğimiz, kendilerine okunmakta olan kitap, Kur'an onlara yetmiyor mu? Elbette iman eden bir kavim için Kur'an'da rahmet, öğüt ve ibretler vardır.

★ 52 "- Benimle sizin aranızdaki konularda, benim hak peygamber olduğum konusunda şâhit olarak Allah yeter. O, göklerdekileri ve yerdekileri bilir. Bâtıla inanıp, Allah'ı inkârda ısrar edenler, işte ziyana uğrayacak olanlar onlardır." de.

53 Senden, küstahça azâbı çabucak getirmeni istiyorlar. Eğer tayin edilmiş bir vâde olmasaydı, azap elbette onlara gelip çatmıştı. Onlar farkında olmadan elbette ansızın gelecektir.

54 Evet senden küstahça âcilen dünyada kendilerini cezalandırmanı istiyorlar. Şüpheleri olmasın, Cehennem kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri abluka altına almıştır.

55 Azâbın, onları üstlerinden ve ayaklarının altından saracağı gün, Allah onlara:

"- İşlemeye devam ettiğiniz amellerinizin cezasını tadın" diyecektir.

56 Ey iman eden, beni ilâh tanıyan, candan müslümanlar olarak benim şeriatıma bağlanan, bana boyun eğen, saygılı kullarım. Şüphesiz benim arzım, benim ülkem, bana ait olan yeryüzü geniştir. Hicret ederek güç ve gönül birliği yapıp, hürriyetlerinize ve devletinize sahip çıkın. Baskılara boyun eğmeyin, yalnız bana kulluk ve ibadet edin, yalnızca benim şeriatına bağlanın, bana boyun eğin.

57 Her canlı, her nefis ölümü tadacaktır. Sonunda bizim huzurumuza getirilerek hesaba çekileceksiniz.

58 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri, altından ırmaklar akan, içinde ebedî yaşayacakları Cennet konaklarına, köşklerine elbette yerleştireceğiz. Böyle sorumluluğunu bilerek amel edenlerin mükâfatı ne güzeldir.

59 Onlar sabrederek mücadeleye devam eden kimselerdir. Yalnız Rablerine dayanıp güvenirler, işlerini Rablerine havale ederler.

60 Rızkını, yiyeceğini depolamayan, yanında taşımayan nice canlı var. Onların da, sizin de rızkınızı Allah veriyor. Hakkıyla işiten, hakkıyla bilen O'dur.

61 Andolsun ki, onlara:

"- Gökleri ve yeri yaratan, güneşi ve ayı emrine, kurduğu düzene boyun eğdiren kimdir?" diye sorsan, kesinlikle:

"- Allah'tır" diyecekler. O halde nasıl haktan, Allah'ın birliğini tasdikten ayrılıp, bâtıla döndürülüyorsunuz?"

62 Allah, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kullarından bazılarına rızkı bol bol verir, bazılarına da ölçüyle, kısarak verir. Kesinlekle her şey Allah'ın ilmi, planı, iradesi dahilindedir.

63 Andolsun ki, onlara:

"- Gökten su indiren, o suyla, ölümünün ardından yeryüzünü canlandıran kimdir?" diye sorsan, mutlaka:

"- Allah'tır" diyecekler.

"- Allah'a hamdolsun" de. Fakat onların çoğu söyledikleri söz üzerinde düşünmezler.

★ [64] Bu dünya hayatı, bir eğlenceden bir oyundan ibarettir. Âhiret yurdundaki, ebedî yurttaki hayata gelince, işte asıl hayat odur. Keşke bilmiş olsalardı.

[65] Gemilere bindikleri zaman, Allah'ın dinini ve düzenini içtenlikle benimseyerek, samimi davranıp Allah'a dua ederler. Fakat onları salimen karaya çıkarınca, bir de bakarsın ki, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşuyorlar.

[66] Kendilerine ihsan ettiklerimize karşılık bize nankörlük etsinler, sefa sürsünler bakalım! Ama yakında âkıbetlerinin nasıl olduğunu öğrenecekler.

[67] Çevrelerinde insanlar, saldırıya uğrarken, kaçırılırken, kapıp götürülürken bizim Mekke'yi kutsal, güvenli bir yer haline getirdiğimizi görmüyorlar mı? Hâlâ bâtıla inanıp Allah'ın nimetlerine ilâhî düzene, şeriatın getirdiklerine karşı çıkarak nankörlük mü ediyorlar?

[68] Allah adına yalan uydurandan veya kendisine gerekçeli, hikmete dayalı toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak kitap Kur'an, Allah'ın Rasulü, Rasulünün sünneti geldiğinde, hakkı, doğruları getiren Kur'an ve sünneti yalanlayandan daha zâlim kimdir? Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere Cehennem'de devamlı ikamet yeri mi yok?

[69] Hayatlarını ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak, uğrumuzda cihad edenleri, gayret gösterenleri, bizim ortaya koyduğumuz hayatı yaşarlarken elbette önlerini aydınlatacağız, başarıya ulaştıracağız. Emin olun ki, Allah, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderlerle, askerî erkânla, idarecilerle, müslümanlarla beraberdir.

30. er-RÛM SÛRESİ

**60 âyettir. 17. âyet Medine'de,
diğerleri Peygamberliğin 5. yılında Mekke'de nâzil oldu.
İran'lılara yenilen Rumlar'ın tekrar galip geleceklerini
anlattığından sûreye Rûm ismi verildi.**

*

**SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...**

★ [1] Elif. Lâm. Mîm.

[2] Rumlar yenildiler.

[3] Bulunduğunuz bölgeye en yakın yerde yenildiler. Bu yenilgilerinin ardından, yakında galip gelecekler.

[4] Birkaç sene içinde galip gelecekler. Onların, bu yenilgilerinden önce de, sonra da, plan ve icraat yalnız Allah'ındır. O gün mü'minler sevinecekler.

[5] Allah'ın yardımıyla sevinecekler. Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıklara yardım eder. Kudretli, hükümran ve engin merhamet sahibi olan O'dur.

6 Bu Allah'ın va'didir. Allah va'dinden dönmez. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler.

7 Onlar dünya hayatının görünen yüzünü bilirler. Âhiretten, ebedî yurttan ise, onlar hep gafildirler, habersizdirler.

8 Kendi kendilerine, Allah'ın gökleri, yeri ve ikisinin arasındaki varlıkları ve imkânları ancak, haklı bir gerekçe ile, hikmete dayalı, hesaplı bir düzen içinde ve belirli bir süre için yaratmasının sebeplerini hiç düşünmüyorlar mı? İncelemiyorlar mı? İnsanların bir çoğu Rablerinin huzurunda hesaba çekilmeyi, mükâfat ve cezayı gerçekten inkâr etmektedirler.

9 Onlar yeryüzünde gezip dolaşmıyorlar mı? Kendilerinden öncekilerin âkıbetlerinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bakmıyorlar mı? İncelemiyorlar mı? Onlar kendilerinden daha güçlü idiler. Yeryüzünü kazıp alt-üst etmişler, kendilerinin imar ettiklerinden daha çok imar faaliyeti yapmışlardı. Rasulleri onlara açık seçik delillerle, mûcizelerle gelmişlerdi. Allah onlara zulmedecek değildi. Fakat onlar kendilerine, birbirlerine zulmetmekteydiler.

10 Bir kez daha ifade edelim: Kötü icraatlar yapmayı planlı hale getirenlerin, kötülük yapmakta, işlerini kötü yapmakta, günah işlemekte, isyanda, inkârda ısrar edenlerin, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyenlerin âkıbetleri ne dehşet verici oldu. Çünkü Allah'ın âyetlerini yalanlamışlardı, onlarla alay ediyorlardı.

★ 11 Allah mahlûkatı başlangıçta yaratıyor, yaratmaya aralıksız devam ediyor, ölümden sonra yeniden diriltecek. Sonra O'nun huzuruna götürülerek hesaba çekileceksiniz.

12 Kıyametin kopacağı ânın gerçekleşeceği gün, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsiler, suçlular, günahkârlar, ümitsizlik içinde susacaklar.

13 İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koştukları varlıklardan kendilerine şefaat edenler olmayacaktır. Zaten onlar ortak koşulduklarını da inkâr edeceklerdir.

14 Kıyametin kopacağı ânın gerçekleşeceği gün, işte o gün, mü'minlerle kâfirler birbirlerinden ayrılacaklar.

15 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, işte onlar Cennet bahçelerinde nimetlere ve sevince mazhar olacaklar.

[16] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, âyetlerimizi ve âhirette, ebedî yurtta hesaba çekilmeyi mükâfat ve cezayı yalanlayanlar, işte onlar da, azaptadırlar, ihzarlı getirilmişlerdir.

[17] Haydi, akşama ulaştığınızda, akşam ve yatsı vaktinde, sabaha kavuştuğunuzda Allah'ı tesbih edin, namaz kılın.

[18] Gündüzün sonunda, öğle vaktine eriştiğinizde, göklerde ve yerde yalnız ona hamdolsun.

[19] Ölüden diriyi, tohum ve yumurtadan canlıyı Allah çıkarır. Diriden ölüyü, canlıdan tohum ve yumurtayı da o çıkarır. Yeryüzünü, ölümünün ardından o canlandırıyor. İşte siz de, genetik şifreleri harekete geçirilerek hayat verilen bitkiler gibi, kabirlerinizden çıkarılacaksınız.

★ [20] Sizi topraktan yaratması O'nun varlığının, kudretinin ve yeniden yaratmaya gücünün yeteceğinin delillerindendir. Sonra da, şimdi gördüğünüz beşer nesli, siz meydana geldiniz. Çoğalıp her tarafa dağılıp yayıldınız.

[21] Kendilerinde sükûnet bulup, huzura eresiniz diye, kendi cinsinizden eşler yaratıp, aranızda sevgi, aşk ve merhamet peydah etmesi de, O'nun varlığının, kudretinin ve yeniden diriltmesinin delillerindendir. Bunlarda gelişmeye devam eden, tefekkür-düşünme ağına sahip, faydalı sonuçlar elde edebilen toplumlar için, Allah'ın kudretini, kurduğu düzeni gösteren deliller, birçok dinî ve sosyal konunun çözümüne işaretler vardır.

[22] Gökleri ve yeri yaratması, dillerinizin ve renklerinizin farklı olması da O'nun varlığının, kudretinin delillerindendir. Bilenler, âlimler için bunda Allah'ın kudretini gösteren deliller vardır.

[23] Gece ve gündüz, uyumanız, çalışarak Allah'ın lütfundan nasibinizi aramanız da, O'nun varlığının, kudretinin delillerindendir. Öğüt ve uyarıya kulak verip dinleyen toplumlar için de, bunda yeniden diriltilme ile ilgili deliller vardır.

[24] Yine O'nun varlığının, kudretinin delillerindendir: size korku ve ümit vermek üzere, şimşeği gösterir, gökten su indirip, suyla, ölümünün ardından arzı, toprağı diriltir. Aklını kullanan toplumlar için, elbette bunlarda Allah'ın kudretini gösteren deliller vardır.

25 O'nun kurduğu aslî düzen ile, O'nun icraatıyla göğün ve yerin ayakta durması, denge ve çekiminin korunarak düzeninin devamı, O'nun varlığının ve kudretinin delillerindendir. Dahası sizi arzdan, topraktan çağırır çağırmaz, derhal kabirlerinizden çıkarsınız.

26 Göklerdeki ve yerdeki akıllı ve sorumlu varlıkların tamamı, O'nun koyduğu düzenin içindedir. Hepsi O'na boyun eğip itaat ederler, saygıyla zikir halinde görevlerini yaparlar.

27 O, mahlûkatı ilk yaratan, yaratmaya aralıksız devam eden, ölümden sonra yeniden diriltendir. Bu O'nun için çok kolaydır. Göklerde ve yerde tecelli eden en yüce sıfat, en yüksek şan O'nundur, kudretli, hikmet sahibi ve hükümran olan O'dur.

★ 28 Allah size kendinizden bir misal getirmektedir. Size rızık ve servet olarak verdiğimiz şeylerde, meşrû şekilde sahip olduğunuz, üzerlerinde meşrû haklarınız ve otoriteniz, kendileriyle düzgün insanî münasebetleriniz olan köleleriniz, câriyeleriniz, işyerlerinizde çalışan sözleşmeli işçileriniz içinde hiç ortağınız var mı? Servetinizi tasarrufda siz, onlarla kendinizi eşit sayar mısınız? Birbirinizden çekindiğiniz gibi, onlardan da çekinir misiniz? İşte biz, ilimle ve tecrübeyle gelişmeye devam eden aklını faydalı kullanabilen toplumlar için, Allah'ın birliğini ispatlayan delilleri, birçok konunun çözümünün işaretlerini böyle ayrıntılı açıklıyoruz.

29 Gel gör ki, inkâr ile isyan ile kendilerine zulmedenler, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyenler, haksızlık edenler şahsî arzu ve ihtiraslarına uydular. Allah'ın, hak yoldan uzaklaşmalarına, dalâleti tercihlerine özgürlük tanıdığı akıllı ve sorumlu varlıkları kim doğru yola iletebilir? Onlara yardım eden de bulunmaz.

30 Açıkça varlığını, benliğini, Hakka ve tevhide yönelik dine, medeniyete, şeriata ada. Allah'ın, insanları dinî, ahlâkî, insanî kabiliyetler ve özelliklerle donatarak yarattığı, kulluk sözleşmesi yaptığı yaratılışa uygun, insan tabiatında mevcut tabii din İslâm'ı, şeriatı hayata geçir. Hakkı anlamaya ve kabule uygun yarattığı, yaratılış dini, tabii din İslâm'ı, tevhid inancını şirk ile değiştirmek doğru değildir. Allah'ın yaratılışa uygun kanunlarının benzerini yapmak mümkün değildir. İşte doğru ve insanlığı, insanî değerleri ayakta tutan din, zamanla değişmeyen tabii hukuk kurallarını içeren şeriat, düzen budur. Fakat insanların çoğu bilmezler.

31 Allah'a yönelerek, varlığınızı Allah yoluna, dine adayın. Ona sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azabından korunun. Namazı âdâbına riayet ederek aksatmadan kılın, imandan sonra, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan, gizli şirki yaşayan, başka otoriteler de kabul eden müşriklerden olmayın.

32 Dinlerinden ayrılanlar, dinlerini, düzenlerini, kültürlerini, medeniyetlerini, birliklerini parçalayanlar, tefrika içinde etkisiz, itibarsız yaşayanlar gibi olmayın. Hizipleşerek, gruplaşarak, ayrılık davası güderek, birbirlerine düşmanca davranan, dinî ve in-

sanî ilişkilerini kesen bölünmüş, baskıcı, zorba, medeniyetten nasiplenmemiş, Allah'ın kitabından, sünnetten ve ümmetten ayrılan kapalı cemaatler, toplumlar haline gelmeyin. Bütün müslümanlar, İslâm'a, Kur'ân'a, sünnete, müşterek ilkelere sarılarak Allah'ın lütfunu bekleyecekleri yerde, her hizip Kur'an'dan, müşterek ilkelerden ayrılarak, kendi düşünceleri ve anlayışlarıyla, sahip oldukları geçici menfaatlerle avunurlar, sevinirler.

****

33 İnsanların başlarına bir felâket, bir sıkıntı gelince, ekonomik darboğaza düştükleri zaman, Rablerine yönelerek ibadet ederler, yalvarırlar. Sonra, Allah, katından onlara bir rahmet, nimet ve bolluk tattırınca, bakarsınız ki, onlardan bir grup Allah'ı unutarak, kurtuluşlarına başka vesileler icat edip, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Rablerine ortak koşarlar.

34 Kendilerine ihsan ettiklerimize nankörlük etsinler, bakalım. Haydi zevku safa sürün. Yakında her şeyi öğreneceksiniz.

35 Yoksa onlara bir ferman mı, indirdik? Ferman, onlara ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşmalarını mı söylüyor?

36 İnsanlara bir rahmet tattırdığımızda ona sevinirler, şayet geçmişte yaptıkları kötülükler, işledikleri günahlar dolayısıyla başlarına bir belâ, bir musibet gelirse, hemen ümitsizliğe düşerler.

37 Allah'ın dilediğine rızkı ve serveti bollaştırdığını, dilediğine de ölçüyle kısarak verdiğini görmüyorlar mı? İman eden bir toplum için elbette bunda Allah'ın kudretini ve hikmet sahibi olduğunu gösteren deliller vardır.

38 O halde sen, akrabaya, yoksula, yolcuya Allah'ın tanıdığı, belirlediği hakkını, ihtiyacını ver. Bu, Allah'ın rızasını isteyenler için daha hayırlıdır. Allah'ın rızasını kazanmak isteyenler, işte onlar kurtuluşa ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

39 Alınan borç karşılıksız alınmış olmasın, insanların mallarında artış sağlansın diye faiz kabilinden verdiğiniz şeyler (hediye v.s.), Allah katında herhangi bir artışa vesile olmaz. Allah'ın rızasını kazanmak için verdiğiniz, vicdanınızı, servetinizi, sosyal bünyenizi arındıran, berekete vesile olan zekâta gelince, işte zekâtı veren o kimseler, evet onlar sevaplarını, mallarını kat kat artıranlardır.

40 Allah sizi yaratan, sonra size rızık ve servet veren, sonra sizi öldüren, sonra size tekrar hayat verendir. Peki sizin Allah'a ortak saydığınız varlıklar içinde, bunlardan birini yapabilecek var mı? Allah ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında onların kendisine koştukları ortaklardan münezzehtir, yücedir.

★ 41 Yalnız kazanç ve menfaat sağlama niyetiyle insanların bizzat elleriyle yaptıkları faaliyetler, işledikleri günahlar sebebiyle kırsal bölgelerde, gelişmiş merkezlerde, karalarda ve denizlerde, kesinlikle bozulmalar dengesizlikler, anarşi ortaya çıkarak hakim olacak, sonuçta, Allah, dünyada, bu kötülükleri yapanlara, yaptıklarının bir kısmının cezasını tattıracak. Günahlardan, kötülüklerden vazgeçip hakka dönmelerine vesile olur diye onları uyarıyoruz.

42 "- Yeryüzünde gezin, dolaşın. Öncekilerin boylarınca, günaha, isyana, küfre batmış milletlerin akıbetlerinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bir bakın, inceleyin. Onların çoğu, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan gizli şirki yaşayan, başka otoriteler kabul eden müşrikti." de.

43 Allah tarafından, geri çevrilmesi mümkün olmayan bir gün, Kıyamet günü gelmeden önce, açıkça varlığını, benliğini, bu doğru ve insanlığı, insanî değerleri ayakta tutan dine, medeniyete, zamanla değişmeyen tabii hukuk kurallarını içeren şeriata, düzene ada. O gün insanlar bölük bölük ayrılacaklar.

44 Kimler Allah'ı inkâr eder, ihsan ettiği nimetlere nankörce davranırsa, inkârı ve nankörlüğü kendi aleyhine olur. Kimler de gevşekliği bırakıp, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirir, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olur, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işlerse, dünyada kendileri ve birbirleri için hayır ve refah elde etmiş, hâkimiyet sağlamış, ebedî âlemde de yerlerini hazırlamış olurlar.

45 Allah, iman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlere, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlara, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlara, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlere kendi lütuf ve ihsanından mükâfat verecek. Allah, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenleri, kâfirleri sevmez.

46 Size rahmet, hayat ve bereket müjdecileri olarak rüzgârları estirmesi de O'nun varlığının ve kudretinin delillerindendir. Size rahmetinden tattırsın diye, kurduğu düzen sayesinde, denizde, gemiler, filolar, seyretsin diye, Allah'ın lütfundan nasibinizi arayasınız, deniz ticareti yapasınız diye rüzgârları görevlendirdik. Olur ki, şükredersiniz.

47 Andolsun, biz senden önce, sayısız Rasulleri özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevli olarak kavimlerine gönderdik. Onlara açık deliller getirdiler. Peygamberlere planlı şekilde cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahiplerini kendilerinden sonrakilere gözdağı ve ibret olacak şekilde cezalandırdık. Mü'minlere yardım etmek de bizim üzerimize düşen bir görevdir, bir sorumluluktur.

48 Allah rüzgârları estirendir. Rüzgârlar bulutları sürükler. Bulutları gökte sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun şekilde yayar, parçalı bulutlu hale getirir. Nihayet, arasından yağmurun çıktığını görürsün. Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kullarından bazılarına yağmuru nasip edince, hemen onların yüzleri güler, sevinirler.

49 Oysa onlar, daha önce, üzerlerine yağmur yağdırılmasından önce, ümitsizlik içinde idiler.

50 Allah'ın rahmetinin eserlerine ibret nazarıyla bir bak. Arzı, toprağı ölümünün ardından nasıl canlandırıyor. İşte, ölüleri de kesinlikle, genetik şifreleri harekete geçirilerek hayat verilen toprak gibi diriltecek. O'nun her şeye gücü kudreti yeter.

****

51 Andolsun, bir sam yeli estirsek de, bitkileri, ekinleri sararmış görseler, ardından, nankörlüğe başlarlar.

52 Elbette sen, tebliğini ölüler gibi duygusuz olanlara duyuramazsın. İkballerine ve istikballerine sırt çevirip arkalarını dönüp giderlerken, hakkı duymak istemeyen sağırlara da tebliğini duyuramazsın.

53 Sapıklıktan kurtulup, hakkı görmek istemeyenlere de, doğru yolu gösteremezsin. Tebliğini ancak, âyetlerimize, iman edenlere duyurabilirsin. İşte onlar İslâm'ı yaşayan müslümanlardır.

★ 54 Allah, sizi dayanıksız bir maddeden güçsüz yaratan; sonra güçsüzlüğün ardından kuvvetli hale getiren; sonra kuvvetin ardından zafiyet veren, saçlarınıza aklar düşürendir. O, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan her şeyi yaratır.

Hakkıyla bilen, hakkıyla her şeye gücü kudreti yeten O'dur.

55 Kıyametin kopacağı ânın gerçekleşeceği gün, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsiler, suçlular, günahkârlar, dünyada, kulluk ve ibadet edebilecek yeterli süreye sahip olmadıklarına, ancak pek kısa bir süre kaldıklarına yemin ederler. İşte onlar, dünyada da haktan ayrılıp, küfre böyle döndürülüyorlardı.

56 Kendilerine ilim ve iman verilen, konuyu bilen peygamberler, mü'minler ve melekler:

"- Andolsun ki siz, Allah'ın Levh-i Mahfuz'da tuttuğu kayıtta belirtildiği gibi, yeniden diriltilme gününe kadar Allah'ın vahyettiğini, kitabını, dinini benimsemede geciktiniz. İşte bugün yeniden diriltilme günüdür. Fakat siz bunları anlamamayı alışkanlık haline getirdiniz." derler.

57 Artık o gün, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen güç ve iktidar sahiplerinin, haksızlık edenlerin, inkârda ısrar edenlerin beyan edecekleri mazeretleri kendilerine fayda vermeyecek. Onlardan Allah'ı hoşnut etmeye çalışmaları da istenmeyecek.

58 Andolsun, biz, bu Kur'an'da insanların iyiliği, kurtuluşu için her çeşit misâle yer verdik. Onlara bir mûcize bile getirsen, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar:

"- Siz ancak, bâtıl şeyler ortaya atıyorsunuz" diyecekler.

59 İşte bilgisizce davrananların, hakkı, Kur'ân'ı tanımayanların kafalarını, kalplerini Allah böyle mühürler.

60 Sen sabrederek mücadeleye devam et. Allah'ın va'di elbette haktır, doğrudur. Bunu ilmen kavrayamayanların, buna kesinlikle iman etmeyenlerin, imanı sağlam olmayanların seni hafife almalarına asla fırsat verme, onlar seni gevşekliğe sevketmesin.

31. LOKMAN SÛRESİ

34 âyettir.
4. âyet Medine'de, diğerleri
Peygamberliğin 3. yılında Mekke'de nâzil olmuştur.
Hz. Lokman'ın kıssasını anlatır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Elif. Lâm. Mîm.

2 Bunlar hikmetlerle dolu, hükümranlık sağlayan muhkem, mükemmel, kutsal kitabın, Kur'an'ın âyetleridir.

3 Kur'an iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman liderler, askerî erkan, idareciler müslümanlar için bir hidayet rehberi ve rahmettir.

4 Onlar namazı adâbına riayet ederek, aksatmadan kılanlar, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, bereketе vesile olan zekâtı verenler, âhiretin, ebedî yurdun varlığını delilleriyle, gerekçeleriyle bilerek kesinlikle inananlardır.

5 Onlar, işte onlar, Rablerinin gösterdiği yolda yürüyen faaliyet gösteren erlerdir. Onlar, işte onlar kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

6 Bilgisizce insanları Allah yolundan, İslâm'dan uzaklaştırmak, dalâleti tercihlerinin önünü açmak, sonra da onları alay konusu yapmak için parayla şarkıcı kadınlar, hokkabazlar, boş gevezelik eden kimseler getirenler var. İşte onlara alçaltıcı, zillete düşüren bir azap vardır.

7 Onlara âyetlerimiz okunduğu zaman sanki bunları işitmemiş, sanki kulaklarında ağırlık varmış gibi, büyüklük taslayarak, serkeşlik, zorbalık ederek yüz çevirip engelleme tedbirleri alırlar. Sen de onlara can yakıp inleten müthiş azâbın, derilerini kavuran ateşin haberini ver.

8 İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler için nimetleri bol Cennetler vardır.

9 Orada ebedî yaşarlar. Bu Allah'ın yerine getireceği doğru, hak bir vaattir. Kudretli, hikmet sahibi ve hükümran olan O'dur.

10 Allah gökleri, görebildiğiniz direkler koymadan, denge ve çekim kanununa göre yarattı. Sizi sarsmasın diye yeryüzüne ağır baskılı, oturaklı dağlar yerleştirdi. Ve orada her çeşit canlıyı üretti ve yaydı. Biz gökten su indirdik, her faydalı bitkiden çift çift yetiştirdik.

11 İşte bunlar Allah'ın yarattıklarıdır. Onun dışında kulları durumundakilerin ne yarattığını bana gösterin. Doğrusu isyan ile, inkâr ile, şirk ile, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah

yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyerek, birbirlerine, kendilerine zulmedenler, açık bir sapıklık, bir ahmaklık, bir cehalet içindeler.

****

★ [12] Andolsun biz Lokman'a ilim, derin anlayış kaabiliyeti, hikmet, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisi verdik.

"- Allah'a şükret" dedik. Lütfun değerini bilip şükreden, ancak kendisi için şükretmiş olur. Nankörlük edense, bilsin ki, Allah zengindir, muhtaç değildir, her türlü övgüye, şükre lâyıktır.

[13] Hani Lokman oğluna öğüt vererek, sorumluluklarını hatırlatarak:

"- Oğulcuğum, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşma, gizli şirke düşme, başka otoriteler kabul etme. Şirk büyük bir haksızlıktır." demişti.

[14] Biz insana, ana-babasına iyi davranmasını tavsiye ettik. Anası onu, günden güne ağırlaşan sıkıntılara katlanarak karnında taşımıştır. İki yıl emzirmiş. İki yıl sonunda onu sütten kesmiştir. İşte bunun için:

"- Bana şükret, anana-babana teşekkür et" diye tavsiye ettik. sonuçta yalnız benim huzuruma gelip hesap vereceksiniz.

[15] Eğer anan, baban, seni, lehinde ilmî bir delil ortaya koyamadıkları bir şeyi, ilâhlığımda, otoritemde, mülkümde, tasarruflarımda bana ortak koşman için zorlarlarsa, onlara itaat etme. Onlarla dünyada İslâmî kurallarla örtüşen örfe, hakkaniyete uygun candan dost arkadaş gibi davran. Bana yönelenlerin, bana düşkün olanların, bana bağlananların yolunu, hayat tarzını benimse. Sonunda hesap vermek üzere benim huzuruma getirileceksiniz. O zaman işlediğiniz amelleri bir bir ortaya koyarak sizi hesaba çekeceğim.

[16] Lokman oğluna:

"- Oğulcuğum, yaptığın amel, bir hardal tanesi ağırlığınca da olsa, bir kaya içinde veya göklerde, yahut yerin derinliklerinde bulunsa, yine de Allah onu senin karşına getirir. Allah hikmetine nüfuz edilmeyen yüce varlıktır; gizli-açık her şeyden haberdardır." dedi.

[17] "- Oğulcuğum, namazı adâbına riayet ederek aksatmadan kıl. Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerini, meşrû olanı, İslâmi kurallarla örtüşen örfü, ilmî verileri, mü'minlerin tasvip ettiği, icrasında hayır gördüğü, planları, programları, adaleti uygulayarak kamu düzenini sağla, iyiliği emret. Şeriatın suç saydığı, haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği, mü'minlerin icrasında hayır görmediği şeyleri yasaklayarak, önleyici tedbirler alarak kamu güvenliğini temin et. Başına gelen belâlardan yılmayarak sabırla mücadelene devam et. Bunlar ciddi, kararlı olmayı gerektiren maksada ulaştıran mücadele metotlarındandır.

[18] "- Küçümseyerek, surat asarak insanlardan yüz çevirme. Yeryüzünde böbürlenerek, çalım satarak yürüme. Allah kendini beğenmiş, övünmek için iyiliklerini sayıp döken kimseleri sevmez."

[19] "- Davranışlarında ölçülü ve dengeli ol, tabii bir şekilde yürü. Sesini alçaltarak zarif ve nazik bir şekilde konuş. Unutma ki seslerin en çirkini eşeklerin sesidir."

★ [20] Allah'ın, koyduğu kanunlar gereğince, göklerdeki varlıkları ve imkânları ve yerdeki varlıkları ve imkânları faydalanmanız için emrine boyun eğdirdiğini, nimetlerini açık ve gizli olarak size bolca ihsan ettiğini görmüyor musunuz? Yine de, bilgisi, ilmî delili, hakka ulaştıracak rehberi ve aydınlatıcı kitabı olmadan Allah hakkında tartışan insanlar var.

[21] Onlara:

"- Allah'ın indirdiğine, Kur'ân'daki hükümlere uyun!" denildiğinde,

"- Hayır! Biz bildiğimiz, gördüğümüz, atalarımızın hayat tarzına uyarız." derler. Ya şeytan, şeytanî güçler onları körüklenen alev püsküren ateşin azâbına çağırıyor ise, o zaman da mı atalarının izinden gidecekler?

[22] İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idareci, askerî erkân ve bir müslüman olarak, varlığını, benliğini Allah'a teslim eden kimse, gerçekten en sağlam kulpa, İslâm'a yapışmış, hukukun üstün olduğu en güvenli bir topluma, İslâm toplumuna katılmış olur. Bütün planların icra edilerek sonuçlandırıldığı, bütün icraatların, amellerin hesabının sorulduğu tek merci Allah'tır.

[23] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin inkârı seni üzmesin. Onlar hesap vermek üzere bizim huzurumuza getirilecekler. İşte o zaman işledikleri amelleri birer birer ortaya koyarak onları hesaba çekeriz. Allah gönüllerdeki sırları bilir.

[24] Onlara biraz zevku safa sürdürürüz. Sonra kendilerini ağır bir azâba sürükleriz.

[25] Andolsun ki, onlara:

"- Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, elbette:

"- Allah..." diyecekler.

"- Allah'a hamdolsun!" de. Fakat onların çoğu Allah'ın, kâinatın nihaî sebebi olduğunu, O'na teslimiyet gerektiğini kavrayamazlar.

[26] Göklerdeki ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. Asıl zengin olan, muhtaç olmayan, övgüye, şükre lâyık olan işte O'dur, Allah'tır.

[27] Eğer yeryüzündeki ağaçlar hep kalem olsa, deniz de, ardından yedi deniz katılarak mürekkep olsa, Allah'ın kelâmı, sözleri yazmakla tükenmez. Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

[28] Sizin, hepinizin yaratılmanız ve diriltilmeniz sadece tek bir kişinin yaratılması ve diriltilmesi gibidir. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir, görür.

[29] Allah'ın geceyi devamlı gündüzün içine sokarak uzattığını, gündüzü de gecenin içine sokarak uzattığını, güneşi ve ayı, kurduğu düzene boyun eğdirdiğini görmüyor musun? Bunların her biri belli bir vadeye kadar hareketine devam eder. Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

[30] Bunlar, bizâtihi Allah'ın varlığında şüphe olmayan hak bir ilâh olmasından; onların, Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden taptıklarının, yalvardıklarının bâtıl olmasından kaynaklanmaktadır. Yüce ve ulu olan O'dur, Allah'tır.

★ [31] Size varlığının delillerini göstermesi için, Allah'ın lütfuyla gemilerin, filoların denizde seyrettiğini görmüyor musun? Bunda, çok sabrederek mücadeleye devam eden, çok şükreden herkes için elbette ibretler, uyarılar vardır.

[32] Kara bulutlar gibi dalgalar onları kuşattığı zaman, Allah'ın dinini ve düzenini içtenlikle benimseyerek, samimi davranıp Allah'a yalvarırlar. Allah onları karaya çıkararak kurtardığı vakit, içlerinden bir kısmı orta yolu, maksada ulaştıran hak yolu tutar. Bizim âyetlerimizi öyle nankörlerden, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen azgın kâfirlerden, hainlerden, sözlerini yiyenlerden başkası bile bile inkâr etmez.

[33] Ey insanlar, Rabbinize sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Ne babanın evlâdı, ne evlâdın babası adına bir şey ödeyemeyeceği günden çekinin. Allah'ın va'di doğrudur, haktır. Dünya hayatı sizi aldatmasın, şeytan ve hilekâr insanlar, Allah'ı öne sürerek, Allah adına sizi kandırmasın.

[34] Kıyametin kopacağı an ile ilgili bilgi Allah katındadır. Toprakların, bölgelerin, yağmurdan alacağı payı, kurduğu düzene ve sünnetine uygun olarak O paylaştırıp aralıklarla yağdırır. Rahimlerdeki döllenmeler ve oluşumlar, O'nun ilmi, planı ve iradesi dahilinde gerçekleşir. Hiç kimse yarın ne kazanacağını, hayır ve şer ne işleyeceğini, ne sevap elde edeceğini, hangi günahları yükleneceğini bilmez. Hiç kimse, hangi yerde öleceğini de bilmez. Allah her şeyi bilir, gizli-açık her şeyden haberdardır.

32. es-SECDE SÛRESİ

30 âyettir.
Peygamberliğin 3. yılında Mekke'de nâzil oldu.
Adını 15. âyette geçen kelimeden almıştır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Elif. Lâm. Mîm.

2 Bu Kur'an, bölüm bölüm indirilen mükemmel kutsal bir kitaptır. Kaynağında, vahyinde, içindeki bilgilerde şüphe yoktur. Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbinden gelmiştir.

3 Yoksa onu:

"- Muhammed uydurdu" mu, diyorlar. Hayır! O, senden önce kendilerine sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan birçok uyarıcılar gelmiş toplumları senin de uyarman için, Rabbin tarafından gönderilen gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak bir kitaptır. Ola ki, onların doğru yola girmelerine vesile olur.

4 Allah, gökleri, yeri ve bunların arasındaki varlıkları ve imkânları altı günde, altı devirde yaratan, bir de Arş üzerinde, sınırsız kudret ve iktidar makamında, hükümranlığını kurandır. O'nun dışında, kulları durumundakilerden ne bir velî, ne bir koruyucu, ne bir dost, ne de bir şefaat edeniniz vardır. Hâlâ düşünüp öğüt almayacak mısınız?

5 Allah, gökten yere kâinat ve içindeki varlıklarla, dünya ve ötesi ile ilgili ilâhî planlamayı yapıp yürütüyor, hayatın devamını ve aslî düzeni sağlıyor. Sonra bütün işler, sizin hesaplamalarınıza göre, bin yıl tutan bir günde kaydedilmek için O'nun nezdine yükselir.

6 İşte, duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini, görülen âlemi bilen O'dur. Kudretli ve hükümrandır. Engin merhamet sahibidir.

7 Allah, yarattığı her şeyi güzel, muhkem, bütün inceliklerine riayet ederek yaratan, insanı da çamurdan yaratmaya başlayandır.

8 Sonra, onun zürriyetini, neslini süzülmüş, insan nesline benzeyen bir özden, dayanıksız, zayıf bir katre sıvıdan, sperm ve yumurtadan meydana getirendir.

9 Bir de, onu yaratılış amacına uygun olarak şekillendiren, rahmetiyle var ettiği düzenin bir bölümü olan ruhundan nûrânî dalgalar halinde onun bütün hücrelerine ruh yayarak hayat veren, onu bilinçlendiren, sizin için kulaklar, gözler, akıllar ve kalpler planlayıp yaratandır. Ne kadar az şükrediyorsunuz?

10 "- Toprağın içinde kaybolduğumuz zaman mı, gerçekten o vakit, biz mi, yeniden yaratılacağız?" derler. Doğrusu onlar, diriltilerek Rablerinin huzurunda hesaba çekilmeyi, mükâfat ve cezayı inkâr ediyorlar.

11 "- Sizinle ilgili görevlendirilen ölüm meleği ruhunuzu alacak. Sonra Rabbinizin huzuruna götürülüp hesaba çekileceksiniz." de.

★ [12] İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerin, suçluların, günahkârların, Rablerinin huzurunda başları öne eğilmiş olarak:

"- Ey Rabbimiz, gördük, akıllandık ve dinliyoruz. Şimdi bizi dünyaya geri gönder de, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirelim, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayalım, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olalım, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyelim. Artık, Allah'ın Rasulü'nün tebliğ ettiği Kur'an'ı ve sünnetin değerini delilleriyle, gerekçeleriyle bilip kesin olarak inandık." diyecekleri zaman bir görsen.

[13] Eğer bizim sünnetimiz, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olsaydı, herkese hidayet nasip eder, doğru, hak yola iletirdik. Fakat:

"- Kendi hür iradelerine ve özgürce seçme hakkına sahiplerken, sana ve Kur'ân'a itibar etmedikleri için dalâleti tercih eden insanlar ve cinlerle, hepsiyle, kesinlikle Cehennemi dolduracağım" şeklindeki kararım da gerekçeli olarak kesinlik kazandı.

[14] O gün onlara:

"- Bu güne kavuştuğunuzda, hesabını vereceğiniz sorumlulukları unutmanız sebebiyle şimdi cezanızı tadın bakalım. Aslına bakarsanız, biz de sizi, size rahmetimizle muameleyi unuttuk. İşlediğiniz ameller dolayısıyle ebedî azâbı tadın." diyeceğiz.

[15] Bizim âyetlerimize ancak, âyetler kendilerine tebliğ edildiğinde, âyetlerle kendilerine öğüt verildiği zaman büyüklük taslamadan, serkeşlik etmeden saygıyla sübhânallahi ve bihamdihî diyerek secdeye kapananlar, Rablerini hamd ile tesbih edenler iman ederler.

[16] Korkuyla ve umutla Rablerine kulluk ve ibadet ederlerken, yalvarırlarken, yanları yataklardan uzak kalır. Kendilerine rızık ve servet olarak verdiklerimizden Allah yolunda karşılık beklemeden, gönüllü harcarlar, insanların ihtiyaçlarını görürler.

[17] Hiç kimse, kendileri için saklanan göz aydını olacak, mutlu edecek nimetlerin ne olduğunu bilmez. Bunlar işlemeye devam ettikleri, devamlı bilinçli, amaçla örtüşen niyete dayalı, cârî-kalıcı amellerin mükâfatıdır.

[18] Öyle ya, mü'min olan kimse, fâsık, günahkâr, âsi kimse gibi midir? Bunlar elbette bir olamazlar.

[19] İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler için, amellerine karşılık ebedî yurtlarındaki Cennet konakları vardır.

[20] Fâsıkların, günahkârların, âsilerin mekânları ise ateştir. Oradan her çıkmak istediklerinde geri çevrilirler, kendilerine:

"- Yalanlayıp durduğunuz, Cehennem azâbını tadın" denilir.

21 En büyük azaptan, cehennem azâbından önce, onlara korku, esâret, zillet, açlık, hastalık, deprem, âfet gibi en yakın felâketlerden tattıracağız. Olur ki, şirkten ve isyandan vazgeçip imana dönerler.

22 Kendilerine, Rabbinin âyetleri tebliğ edildikten, hatırlatıldıktan sonra, âyetlerin öğretilmesine, ilkelerin toplumlarında benimsenmesine, yaşanmasına engel olanlardan, kâinatta açıkça gözüken delillerden ibret almaktan yüz çevirenlerden daha zâlim kimler olabilir? Biz İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilere, suçlulara, günahkârlara, lâyık oldukları cezayı vereceğiz.

★ 23 **Andolsun ki, biz Mûsâ'ya kutsal kitabı verdik. Sen de Kur'ân'a kavuşacağından şüphe etme. Onu, Tevrat'ı İsrailoğulları'na hidâyet rehberi olarak hazırladık.**

24 **Sabrederek mücadeleye devam edip, âyetlerimizi gerekçeleriyle kavrayıp kesinlikle inandıkları zaman, onların içinden, yaptığımız planın gereği, bizim düzenimizi uygulayarak doğru yola ileten rehberler, önderler, imamlar yetiştirdik.**

25 **Rabbin onların ihtilâf çıkarmakta oldukları konularda, Kıyamet günü, aralarında ayrı ayrı hesaplarını görerek hükmünü icra edecektir.**

26 **Halen yurtlarında gezip dolaştıkları, kendilerinden önceki nice nesilleri helâk** edişimiz, hakka yönelmeleri için onlara aydınlatıcı, yeterli bilgi vermedi mi? Bunlarda elbette kudretimizi gösteren deliller vardır. Hâlâ öğüt alarak, düşünerek kulak vermeyecekler mi?

27 Kupkuru yerlere, toprağa suyu ulaştırdığımızda, hayvanlarının ve kendilerinin yiyeceği ekini, sebzeyi ve otu çıkardığımızı, yetiştirdiğimizi görmediler mi? Hâlâ da görmeyecekler mi?

28 "- Eğer iddianızda doğru iseniz, bahsettiğiniz zafer ne zaman, Mekke'nin fethi ne zaman, ebedî âlemin kapısının açıldığı gün, diriliş ve karar **günü ne zaman?" diyorlar.**

29 **"- Zafer kazandığımız gün, Mekke'nin fethedildiği gün, ebedî alemin kapısının açıldığı gün, diriliş ve karar günü, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, o gün edecekleri iman fayda vermeyecek. Kendilerine mühlet tanınmayacak, tevbe etmelerine, özür dilemelerine fırsat verilmeyecek, merhamet nazarıyla bakılmayacak, göz açtırılmayacaktır." de.**

30 **Artık sen onlarla ilgilenme, onlara karşı tedbir al ve tehdidin gerçekleşeceği karar gününü bekle. Onlar da seni bertaraf edecekleri, sana galip gelecekleri günü beklemektedirler.**

33. el-AHZÂB SÛRESİ

73 âyettir.
Hicretin 4. yılında Medine'de nâzil oldu.
Bu sûrede, müslümanlara karşı savaşmak üzere birleşen Arap kabilelerinden bahsedildiği için bu isim verilmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Ey Peygamber, Allah'a sığın, emirlerine yapış, günahlardan arınarak azaptan korun, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkâr eden kâfirlere ve müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıklara, onların düzenlerine boyun eğme. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

2 Rabbinden sana vahyedilene, Kur'ân'a uy, Kur'ân'ı uygula. Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

3 Allah'a dayanıp güven, işlerini Allah'a havale et. Hâmî ve güvence olarak Allah yeter.

4 Allah, bir erkeğin göğsüne, iki ayrı kalp planlayıp yerleştirmedi, bir erkeği iki ayrı ruhtan müteşekkil iki ruhlu, iki şahsiyetli yaratmadığı gibi, zıhar yaptığınız, analarınız kadar haram saydığınız eşlerinizi de analarınız haline getirmedi. Evlatlıklarınızı da öz oğullarınız yerine koymadı. Bunlar sizin ağızlarınızdan kaçan sözlerden ibarettir. Allah gerçeği, hakkı, doğruyu söyler, doğru yolu, İslâmî hayatı aydınlatıcı bilgiler verir.

5 Evlât edindiğiniz kimseleri babalarına nisbet ederek çağırın. Allah katında en doğrusu budur. Eğer babalarının kim olduğunu bilmiyorsanız, bu takdirde onlar, sizinle eşit haklara sahip din kardeşleriniz ve hukuken evlâtlıklarınızdır.

Yanılarak işlediğiniz hatalardan size bir vebal yok. Fakat akıllarınız başınızda iken, kalben niyet ederek, kasıtlı olarak, bilerek işlediğiniz günahlardan dolayı Allah sizi hesaba çeker. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

6 Peygamber, mü'minlere kendi öz nefislerinden, canlarından, birbirlerinden daha yakındır, daha ileridir. Eşleri mü'minlerin anneleridir.

Akraba olanlar, Allah'ın kitabına göre, veraset açısından, birbirlerine, diğer mü'minlerden ve Allah yolunda özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret eden muhacirlerden daha yakındırlar. Ancak dostlarınıza, Kur'an ve sünnetin hükümlerine, İslâmî kurallarla örtüşen örfe uygun bir vasiyet yapabilirsiniz. Bunlar kitapta yazılmış bulunuyor.

[7] Hani biz, peygamberlerden, menfaat beklemeden, korkusuzca, vahyedilen kitabı ve dini tebliğ edeceklerine dair kesin sözler taahhütler almıştık; senden, Nuh'tan, İbrâhim'den, Mûsâ'dan, Meryem'in oğlu İsâ'dan da. Evet, biz onlardan pek ağır sorumluluk gerektiren sözler aldık.

[8] Taahhütlerine sadakat gösterenlere, peygamberlere, kendi devirlerinde peygamberlik görevlerini sadakatle yapıp yapmadıklarının hesabını sorması için, Allah bu sözü aldı. Kâfirler, peygamberleri inkâr edenler, nankörler için de, can yakıp inleten müthiş bir azap hazırladı.

★ [9] Ey iman edenler, Allah'ın size olan nimetini hatırlayarak şükredin. Hani size ordular saldırmıştı da, biz onların üzerine, rüzgâr estirmiş ve sizin görmediğiniz kurmaylar ve ordular görevlendirip musallat etmiştik. Allah savaş hazırlığı olarak yaptıklarınızı çok iyi bilmekte, görmekteydi.

[10] Hani onlar, hem yukarınızdan, hem aşağı tarafınızdan, vadinin üstünden ve alt tarafından üzerinize yürümüştü. Gözler yılmış, yürekler ağızlara gelmişti. Siz, Allah hakkında türlü türlü şeyler düşünüyordunuz.

[11] İşte orada iman sahipleri imtihandan geçirilmiş ve ciddi şekilde, maddî manevî sarsılmışlardı.

[12] O zaman müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münafıklar ile, kalpleri kararmış, aklından zoru olan hasta ruhlular:

"- Meğer Allah ve Rasûlü bize sadece kuru vaatlerde bulunmuşlar!" diyorlardı.

[13] Onlardan bir grup da:

"- Ey Yesripliler, Medineliler! Artık sizin için durmanın sırası değil, haydi evinize dönün!" demişlerdi. İçlerinden bir kısmı ise:

"- Gerçekten evlerimiz saldırıya açık, emniyette değil!" diyerek, peygamberden izin istiyordu. Oysa evleri tehlikede değildi. Sadece kaçmayı arzuluyorlardı.

[14] Medine'nin her tarafından üzerlerine saldırılsaydı da, o zaman İslâm'dan dönmeleri, müslümanlarla savaşmaları istenseydi, şüphesiz hemen savaşa katılırlar, evlerinde pek eğlenmezlerdi.

[15] Andolsun ki, daha önce onlar, sırt çevirip kaçmayacaklarına dair Allah'a söz vermişlerdi. Allah'a verilen söz mesuliyeti gerektirir.

16 "- Eğer ölümden veya öldürülmekten kaçıyorsanız, kaçmanın size asla faydası olmaz. Eğer orada eceliniz gelmemişse, o takdirde, zevku safa süreceğiniz süre çok değildir." de.

17 "- Allah size bir zarar vermek isterse, O'na karşı sizi kim korur? Ya da, sizi rahmetine mazhar etmek isterse, size kim zarar verebilir? Onlar kendilerine Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden, ne bir velî, ne bir koruyucu bulabilirler, ne de bir yardım eden." de.

18 Allah içinizden, savaştan alıkoyanları ve akrabalarına:

"- Bize katıl" diyenleri biliyor. Zaten bunların pek azı kısa bir süre savaşa katılır.

19 Mü'minlerin etrafınızda kenetlenmesi sebebiyle sizi kıskanırlar. Düşman hücumu sırasında, korkulu durumlar gelip çattı mı, üzerlerine ölüm baygınlığı çökmüş gibi, gözleri dönerek sana baktıklarını görürsün. Korku geçince ise, ganimetten, hazineden fazla pay alma ihtirasına kapılarak, keskin dilleriyle sizi incitirler. Onlar iman etmiş değildirler. Bunun için Allah onların amellerini boşa çıkarmıştır. Bunu yapmak Allah'a kolaydır.

20 Münâfıklar düşman birliklerinin bozulup gitmedikleri evhamı içindedirler. Müttefik ordularının, geri gelmesi halinde, çölde göçebe Araplar içinde bulunsalar da, sizin başınıza gelen felâketlerin haberlerini uzaktan sorsunlar, isterler. Zaten içinizde bulunsalardı, bir kaç gösteri yapmanın dışında savaşacak değillerdi.

★ 21 Andolsun sizin sıkıntılarınızın, problemlerinizin en güzel çözümü, çaresi, kurtuluşunuzun şifalı reçetesi, ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur Allah'ın tek yetkili Rasulünde, onun yiğitliklerle, fedakârlıklarla, sabırla mücadelelerle dolu örnek hayatındadır. Allah'ın rızasını, âhiret hayatındaki mutluluğu umanlar, Allah'ı çok zikredenler, devamlı Allah'ın dininin tebliği ile uğraşanlar için onda örnekler vardır.

22 Şuurlu ve kâmil mü'minler müttefik düşman birliklerini gördüklerinde:

"- İşte Allah ve Rasulünün bize va'dettiği! Allah ve Rasûlü doğru söylemiştir." dediler. Bu orduların gelişi, onların, ancak imanlarını, teslimiyetlerini, Allah'a bağlılıklarını artırdı.

23 Şuurlu ve kâmil mü'minlerin arasında, Allah'a verdikleri söze sadâkat gösteren nice erler, yiğitler var. Onlardan bir kısmı sözünü yerine getirmiş, büyük tehlikelere göğüs germiş, o yolda sakat kalmış, canını vermiştir. Bir kısmı da şehitliği beklemektedir. Onlar hiçbir şekilde sözlerini değiştirmemişlerdir, gerçekten onların yerini kimse dolduramaz.

24 Allah, imanlarında sadâkat gösterenleri, sadâkatları sebebiyle mükâfatlandıracak. Müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıkları da, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa cezalandıracak veya tevbekâr olurlarsa, günah işlemekten vazgeçip Allah'a itaate yönelirlerse, tevbelerini kabul edecek. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

25 Allah, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri, hiçbir fayda elde edemeden öfkeleri ile geri çevirdi. Allah'ın, mü'minlerin savaşta karşılaştıkları güçlükleri gidermeye, mü'minlere yardıma gücü yeter. Allah güçlüdür, kudretli ve hükümrandır.

26 Allah, ehl-i kitaptan, müşrik ordularına yardım edenleri, kalelerinden indirdi ve akıllarına, kalplerine korku düşürdü. Bir kısmını öldürüyor, bir kısmını da esir alıyordunuz.

27 Allah onların arazilerine, yurtlarına ve mallarına sizi vâris yaptı, elinize geçirdi. Bir de, henüz ayak basmadığınız yerlere sizi vâris yaptı. Allah'ın her şeye gücü, kudreti yeter.

★ 28 Ey Peygamber! Hanımlarına:

"- Eğer dünya hayatını ve ihtişamını, refahını istiyorsanız, gelin size dünyalıklarınızı vereyim, güzellikle boşayayım, serbest bırakayım" de.

29 "- Eğer Allah'ın dinine, Rasulüne hizmeti, âhiret yurduna, ebedî yurda hazırlığı arzu ediyorsanız, unutmayın ki, Allah içinizden, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı hizmetler yapan hatun önderlere, idarecilere büyük mükâfatlar hazırlamıştır."

30 Ey peygamber hanımları, sizden kim delille, şahitle ispatlanmış apaçık bir edepsizlik yapar, bir günah işlerse ona cezası ikiye katlanarak verilir. Bunu yapmak Allah'a kolaydır.

[31] Sizden kim Allah'a ve Rasulüne samimiyetle itaat eder, sorumluluk şuuruyla görevlerini yerine getirir, saygılı davranır, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirir, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olur, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işlerse ona mükâfatını iki kat veririz. Ona, Cennet'te de bol rızıklar hazırladık.

[32] Ey peygamber hanımları, siz herhangi bir kadın gibi değilsiniz. Eğer Allah'a sığınıp, emirlerini yerine getirerek günahlardan arınıp, azaptan korunuyorsanız, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetinizi muhafaza ediyorsanız, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincindeyseniz, yabancı erkekler karşısında yumuşak, tatlı, çekici bir eda ile konuşmayın. Kalpleri kararmış, aklından zoru olanlar, hasta ruhlular, size karşı bir ümide kapılmasın. Ağırbaşlı, ciddi, mâkul, meşrû ve islâmî kurallarla örtüşen örfe uygun şekilde konuşun.

[33] Vakarınızla evlerinizde oturun. İslâm dışı, daha önceki cahiliyye âdetinde olduğu gibi açılıp saçılarak, süslenerek kendinizi teşhir etmeyin. Namazı âdâbına riâyet ederek, aksatmadan kılın. Vicdanınızı, servetinizi, sosyal bünyenizi arındıran, bereketе vesile olan zekâtı verin. Allah'a ve Rasulüne itaat edin. Kur'ân'ı ve sünneti uygulayın.

Ey Ehl-i Beyt! Allah sizden, haramı, günahı, çirkin amelleri, basitliği uzaklaştırmak ve sizi tertemiz yapmak istiyor.

[34] Evlerinizde okunan Allah'ın âyetlerini, hikmetlerini, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgilerini, peygamberin sünnetini, hadislerini belleyin, toplanıp müzakere edin, bilmeyenlere anlatın, öğretin. Allah hikmetine nüfuz edilmeyen yüce varlıktır ve gizli-açık her şeyden haberdardır.

★ [35] İslâm'ı yaşayan müslüman erkeklerle, İslâm'ı yaşayan müslüman kadınlar; mü'min erkeklerle mü'min kadınlar; samimiyetle itaat eden, uzun uzun kıyamda durarak sorumluluk şuuruyla namaz kılan, dinî, insanî ve vicdanî sorumluluklarını yerine getiren saygılı erkeklerle, samimiyetle itaat eden, uzun uzun kıyamda durarak sorumluluk şuuruyla namaz kılan, dinî, insanî ve vicdanî sorumluluklarını yerine getiren saygılı, kocalarına karşılık vermeyen kadınlar; imanda, İslâm'da sadakat sahibi erkeklerle, imanda, İslâm'da sadakat sahibi kadınlar; sabırla mücadeleye devam eden, kendilerini eğiterek sıkıntılara katlanan, kötülüğü engelleyerek iyilik yapan erkeklerle, sabırla, mücadeleye devam eden, kendilerini eğiterek sıkıntılara katlanan, kötülüğü engelleyerek iyilik yapan kadınlar; tam bir samimiyetle Allah'a imanın, kulluk ve itaatin şuuruna eren saygılı erkeklerle, saygılı kadınlar; imanda sadâkatlerinin ve kemâllerinin ifadesi olan sadakayı, zekâtı veren, malî mükellefiyetleri yerine getiren erkeklerle, imanda sadâkatlerinin ve kemâllerinin ifadesi olan sadakayı, zekâtı veren, malî mükellefiyetleri yerine getiren kadınlar; oruç tutan erkeklerle, oruç tutan kadınlar; ırzlarını, namuslarını koruyan, bellerine sahip olan erkeklerle, ırzlarını namuslarını koruyan, bellerine sahip olan

kadınlar; Allah'ı çok çok zikreden, İslâm'ı tebliğe devam eden erkeklerle, Allah'ı çok çok zikreden, İslâm'ı tebliğe devam eden kadınlar; işte onlar için Allah bir mağfiret, bir bağışlama ve büyük mükâfatlar hazırlamıştır.

****

36 Allah ve Rasulü bir planı icraya karar verdiği zaman, Kur'an ve sünnetteki emirler, hükümler söz konusu olunca, mü'min bir erkeğin ve mü'min bir kadının, şahsî düşünce ve kararlarına dayalı başka tercihlerini dikkate almaları mümkün değildir. Kim Allah'a ve Rasulüne bağlılığı ve saygıyı terkeder, emirlerine itaat etmez, savsaklar ve rızalarını gözetmez, Kur'ân'ı ve sünneti uygulamazsa açıkça dalâlete düşmüş, şaşkınlık ve cehalet içinde kalmış olur.

37 Rasulüm! Hani Allah'ın kendisine nimet verdiği, İslâm'ı nasip ettiği, senin de ihsanda bulunduğun, hürriyetine kavuşturduğun, güzel yetiştirdiğin kimseye:

"- Eşini yanında tut. Allah'a sığın, emirlerine yapış, günahlardan arın, azaptan korun!" diyordun. Allah'ın açığa vuracağı şeyi, boşandıktan sonra, Allah'ın Zeynep'le evlenmeni emrettiğini, insanlardan çekinerek, içinde gizliyordun. Oysa, asıl kendisinden korkman gereken Allah'tır. Zeyd ondan ilişiğini kesince, boşayınca, biz, onu sana nikâhladık. Evlâtlıklarının, ilişkilerini kestikleri kadınları nikâhlamada mü'minlere bir güçlük olmasın istedik. Böylece de Allah'ın planı icra edilmiş oldu.

38 Allah'ın, kendisine meşrûiyet tanıdığı hususlarda, peygambere herhangi bir vebal, bir güçlük yoktur. Bundan önce geçen bütün peygamberler hakkında Allah'ın sünneti, koyduğu kurallar böyledir. Allah'ın planı ise, mutlaka gerçekleşecek, başa gelecek, kaçınılamayan bir kaderdir.

39 Peygamberler, Allah'ın emirlerini, vahyini tebliğ edenler, Allah'tan korkanlar, Allah'tan başka hiç kimseden korkmayanlardır. Hesap gören olarak da Allah yeter.

40 Muhammed gerçekte sizin yetişkin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat Allah'ın, ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulü, ve bütün peygamberleri tasdik eden, belgeleyen, peygamberlerin sonuncusudur. Her şey, Allah'ın ilmi, planı, iradesi dahilinde gerçekleşmektedir.

★ 41 Ey iman edenler, Allah'ı çok çok zikrederek şükredin, Allah'a çokça ibadet edin, Allah'ın dinini, şeriatını çokça anlatın.

42 Gündüzün ilk ve son saatlerinde O'nu tesbih edin.

43 O sizi inkâr ve isyan karanlıklarından iman ve itaat aydınlığına, nura çıkarmak için, melekleriyle birlikte, üzerinize nimetini, rahmetini, bereketini indirendir. Allah mü'minlere engin merhametiyle muamele yapmaktadır.

44 Allah'ın nimetlerine kavuştukları gün, onlara:

"- Selâm size, selâmette olun" denilerek mutluluk dileğinde bulunulur. Allah onlara, cömertçe, değerli mükâfatlar hazırlamıştır.

45 Ey peygamber, biz seni Kur'ân'ı bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren güvenilir örnek bir önder, doğruları konuşan bir şâhit, rahmetimizi, merhametimizi, ihsanımızı, sevgimizi müjdeleyici, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcı olarak özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik.

46 Seni, Allah'ın bilgisi, planı, iradesi dahilinde, insanları Allah'a, Allah'ın yoluna davet eden bir davetçi, inkâr, sapıklık ve şaşkınlık karanlığını giderip aydınlatan, gönülleri ısıtan bir güneş olarak gönderdik.

47 Mü'minlere, Allah tarafından büyük bir lütuf ihsan edildiğini müjdele.

48 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere ve müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıklara itaat etme, boyun eğme. Onların eziyetlerine, incitici sözlerine aldırma. Allah'a dayanıp güven, işlerini Allah'a havale et. Hâmi ve güvence olarak Allah hepsine yeter.

49 Ey iman edenler, mü'min kadınları nikâhladığınız zaman, henüz zifafa girmeden onları boşar, boşanma kararı alırsanız, onları, mahkemeye, hakemlere veya âlimlere hesaplatacağınız bir iddet süresince bekletmeye hakkınız yoktur. Onlara hemen dünyalık vererek, ihtiyaçlarını karşılayarak güzel bir şekilde serbest bırakın.

50 Ey peygamber, mehirlerini verdiğin hanımlarını, Allah'ın kansız ve zahmetsiz düşmandan alıp sana verdikleri içinden, savaş esirleri arasından meşrû şekilde sahip olduğun, üzerinde meşrû hakların ve otoriten, kendileriyle düzgün insanî münasebetlerin olan câriyeleri, amcanın, halanın, dayının ve teyzenin seninle beraber baskı, zulüm ve işkencenin hâkim olduğu memleketinizden, özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret eden kızlarını sana helâl kıldık. Bir de, peygamber kendisiyle evlenmek istediği takdirde, kendisini peygambere özgür iradesiyle teklif eden hür mü'min kadını, mü'minlerle ilgili koyduğumuz kurallara istisna olarak sırf sana mahsus olmak üzere helâl kıldık. Biz, hanımları ve meşrû şekilde sahip oldukları, üzerinde meşrû hakları ve otoriteleri, kendileriyle düzgün insanî münasebetleri olan câriyeleri konusunda, mü'minlere neyi meşrû kıldığımızı biliriz. Bunları, sana bir güçlük, bir vebal olmasın diye açıkladık. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

51 Onlardan dilediğinin sırasını geriye atar, dilediğini de yanına alırsın. Bir süre uzak durduğun hanımlarından istediğini, tekrar yanına almanda sana bir vebal yoktur. Böyle yapman, onların mutlu olmalarına, üzülmemelerine ve hepsinin, verdiklerine râzı olmalarına en uygun bir davranıştır. Allah akıllarınızdan geçirdiğinizi, kalplerinizde olanı bilir. Allah her şeyi hakkıyla bilir, kudretli, âdil ve müsamahakârdır, fırsatlar ve imkânlar tanır.

52 Bundan sonra artık başka kadınlarla evlenmen, meşrû şekilde sahip olduğun, üzerinde meşrû hakların ve otoriten, kendileriyle düzgün insanî münasebetlerin olan câriyeler hariç, güzellikleri hoşuna gitse bile, bunları boşayarak yerlerine başka hanımlar alman sana helâl ve meşrû değildir. Allah her şeyi her an denetliyor.

★ 53 Ey iman edenler, bir yemeğe davet edilmedikçe, vakitli vakitsiz, Peygamberin evlerine girmeyin. Ancak dâvet edildiğiniz vakit girin. Evde yemeğin pişirilmesi ve hazırlanmasıyla ilgilenmeyin. Yemeği yediğiniz zaman hemen dağılın. Sohbete dalmayın. Bu haliniz peygamberi meşgul ediyor, incitiyor, ama o size bir şey söylemeye utanıyor. Allah, hakkı, doğruyu söylemekten çekinmez. Peygamberin hanımlarından ihtiyacınız olan bir hâceti isterken, evlerine girmeden, kapı önünde durarak isteyin. Bu, hem sizin kalpleriniz, hem de onların kalpleri için daha temiz, daha nezih, kalplere şüphe düşürmeyen bir davranıştır. Sizin Allah'ın Rasulüne eziyet etmeye hakkınız yoktur. Kendisinden sonra da, ebediyyen onun hanımlarıyla evlenemezsiniz. Bu Allah katında çok büyük bir günahtır.

54 Peygamberi üzen, inciten şeyleri açıktan yapsanız da, içinizde gizleseniz de, şüphe yok ki, Allah amellerinize göre sizi cezalandıracaktır. Her şey, Allah'ın ilmi, iradesi, planı dahilindedir.

55 Peygamberin hanımlarının yanına, babalarının, oğullarının, kardeşlerinin, kardeşlerinin oğullarının, kız kardeşlerinin oğullarının, hemcinsleri olan kadınlar ve meşrû şekilde sahip oldukları, üzerlerinde meşrû hakları ve otoriteleri, kendileriyle düzgün insanî münasebetleri olan câriyelerin serbest girip çıkmalarında bir günah yoktur. Ey peygamber hanımları, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Allah açık-gizli her şeye şâhittir.

56 Allah ve melekleri peygambere salavat getirirler. Hep rahmet, övgü ve iltifat ile anarlar. Ey iman edenler, siz de ona salavat getirin, onu dua ve saygıyla, salâtü selâm ile anın, tam bir teslimiyetle ona bağlanın, onu selâmlayın, ona selâmet dileyin.

57 Allah ve Rasulunü incitenlere, Kur'an ve sünnete dil uzatanlara, onlara eziyet edenlere Allah dünyada ve âhirette, ebedî yurtta lânet etmiştir. Onları zillet içinde bırakan, alçaltıcı bir azap hazırlamıştır.

58 Mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara, hak etmedikleri, sebep olmadıkları bir şeyden dolayı eziyet edenler, çirkin bir isnat ve iftira yükünü, bilerek işlenmiş açık bir günah ve vebâli sırtlarına yüklenmişlerdir.

★ 59 Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve bütün mü'minlerin hanımlarına söyle: Sokağa tenlerini göstermeyen, vücut hatlarını belli etmeyen elbiselerini giyerek çıksınlar. Bu tür örtünme onların, vakar ve heybetleriyle hür kadınlar olarak tanınıp, kendilerine hürmet edilmesine; sarkıntılık yapılmamasına, incitilmemelerine en uygun bir örtünmedir. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

60 Andolsun ki, müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıklar, iki yüzlüler, kalpleri kararmış, akıllarından zoru olan hasta ruhlular, Medine'de pis dedikodular yapanlar, kötü, bozguncu haberler yayarak halkın inancını sarsanlar, morallerini bozanlar, bu hallerini düzeltmezler, bu yaptıklarından vazgeçmezlerse, elbette seni onlara saldırmaya teşvik ederiz, savaşmanı, onları şehirden çıkarıp sürmeni emrederiz. Sonra kısa bir müddetin dışında, sana komşu olarak bile o bölgede kalamazlar.

61 Hepsi lânete uğramıştır. Nerede ele geçirilirlerse, yakalanırlar ve mutlaka öldürülürler.

62 Allah'ın, İslâm'a planlı cephe aldıkları için, yurtlarından atılarak hayat sahnesinden çekilen, önceki âsi kavimlere uyguladığı sünneti, ceza kanunları da böyleydi. Allah'ın sünnetinin, kanununun yerini dolduracak bir kanun bulamazsın. Onun tatbikatında asla bir değişiklik de göremezsin.

63 İnsanlar sana, Kıyametin kopacağı ânı soruyorlar. Onlara:

"- Onunla ilgili bilgi Allah katındadır" de.

"- Kıyametin kopacağı an ile ilgili bizden başka seni, bilgilendiren mi var? Belki de Kıyametin vakti yakındır."

64 Allah kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri lânetlemiş, onlara körüklenen, alev püskürен, dehşetli cehennem ateşini hazırlamıştır.

65 Onlar o ateşte ebedî kalırlar. Kendilerini koruyacak ne bir velî, ne bir otorite, ne bir dost, ne de bir yardım eden bulabilirler.

66 Yüzleri ateş içinde çevrildiği gün,

"- Vâh, eyvah bize, keşke Allah'a itaat etseydik, kitabındaki hükümleri uygulasaydık, peygambere itaat etseydik, sünnetini uygulasaydık." derler.

67 "- Ey Rabbimiz, biz iktidar sahibi liderlerimize, âlimlerimize ve büyüklerimize boyun eğdik. Onlar bizi hak yoldan, İslâm'dan uzaklaştırıp, dalâleti tercihimizin yolunu açtılar." derler.

68 "- Ey Rabbimiz, onlara iki kat azap ver. Onları büyük bir lânetle lânetle."

★ 69 Ey iman nimetine kavuşanlar, siz de Mûsâ'ya eziyet edenler gibi olmayın. Allah onu, ötekilerin itham ettikleri şeylerden temize çıkardı. O, Allah katında şerefli, yüz akı biri idi.

70 Ey iman nimetine kavuşanlar, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun, doğru, yol gösterici, aydınlatıcı, güven telkin edici söz söyleyin.

71 Allah da işlerinizi düzeltip, geliştirip yoluna koysun. Günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Rasulüne itaat ederse, Kur-ân'ı ve sünneti uygularsa büyük bir mutluluğa, muradına ermiş olur.

72 Biz göklere, yere ve dağlara da emanetler, mükellefiyetler, sorumluluklar verdik. Onlar görevlerine, sorumluluklarına hıyanet ederek âsi olmaktan görevlerini aksatmaktan çekindiler. Korkarak görev ve sorumluluklarına itina gösterdiler. İnsansa, emanetlere, kamu görevlerine, hakka-hukuka, şer'î mükellefiyetlere ve sorumluluklarına hıyanete cüret ederek âsi oldu. Gerçekten o çok âsi, inkârcı, haksız, zâlim, bilgiden, muhakemeden uzak, menfaatlerinden habersiz, tutarsız, cahilce davranışlarda bulunmayı alışkanlık haline getiren birisidir.

73 Allah, müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıkların erkeğine, kadınına, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan gizli şirki yaşayan müşriklerin erkeğine, kadınına, emanete, kamu görevlerine, şer'î mükellefiyet ve sorumluluklara hıyanetin, haksızlıkların, zulmün cezasını verecek. Allah mü'min erkeklerin ve mü'min kadınların da günah işlemekten vazgeçerek itaatle kendisine yönelişlerini, kamu görevlerine, şer'î mükellefiyet ve sorumluluklara riâyetlerini, tevbelerini kabul edecek. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

34. SEBE' SÛRESİ

54 âyettir.
Peygamberliğin 1-3. yılında Mekke'de nâzil oldu.
Yalnız 6. âyeti Medine'de indi.
Sûre adını, 15. âyette geçen
Sebe' kelimesinden almaktadır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Göklerdeki varlıkların ve imkânların, yerdeki varlıkların ve imkânların mülk ve tasarrufunun sahibi olan Allah'a hamdolsun. Âhirette, ebedî yurtta da, övülmek, şükredilmek O'nun hakkıdır. O hikmet sahibi ve hükümrandır, gizli-açık her şeyden haberdardır.

2 Yerin dibine gireni, yerden çıkanı, gökten ineni, gökte yükseleni O bilir. O engin merhamet sahibi ve çok bağışlayıcıdır.

3 Yeniden dirilişi inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar:

"- Bize, kıyametin kopacağı an gelmeyecek" dediler.

"- Evet, duyu ve bilgi alanı ötesini, gaybı bilen Rabbin hakkı için kıyametin kopacağı an mutlaka size de gelecek. Göklerde ve yerde, zerre kadar bir şey O'nun ilminden kaçmaz, O'na gizli kalmaz. Bundan daha küçük ve daha büyüğü de, şüphesiz doğruları, hakkı ortaya koyan kâinatın kayıt sicilinde, kanunlar ve ilkeler kitabında, bilgi işlem merkezinde Levh-i Mahfuz'dadır." de.

4 Allah iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri mükâfatlandıracak. Onlar, işte onlar için büyük bir mağfiret, bağışlanma ve cömertçe verilmiş rızıklar vardır.

5 Bizim kendilerine gücümüzün yetmeyeceğini, bizim koyduğumuz kuralların dışına çıkıp yakalarını kurtaracaklarını zannederek, âyetlerimizi, Kur'ân'ımızı, ilkelerimizi, hükümsüz, tesirsiz bırakmak için birbirlerini geride bırakırcasına çalışan, güç ve iktidar sahiplerine, ilim adamlarına, yazarlara en kötüsünden can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

6 Kendilerine ilim verilen, sorumluluk sahibi âlimler, dinî ilimler uzmanları, âdil objektif düşünen ilim adamları, Rabbinden sana indirilenin, Kur'ân'ın gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak bir kitap olduğunu görürler, bilirler. Kur'ân'ın, kudretli, hükümran övgüye, şükre lâyık olan Allah'ın yolunu, birlikte nezaket içinde yaşama kurallarına, sevgiye dayalı kardeşliğe, hasedi, hilesi, dalaveresi, nefreti, düşmanlığı olmayan örnek hayat tarzına götüren Allah'ın yolunu, İslâm'ın yolunu aydınlattığını da bilirler.

7 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar:

"- Çürüyüp paramparça olduğunuz vakit, yeniden yaratılacaksınız, kabirlerden diriltilerek kaldırılacaksınız diye size bir takım haberler veren adamı gösterelim mi?" derler.

****

[8] "- Acaba Allah adına yalan mı uydurdu, yoksa kendisinde cinlere mahkum olmuşluk, delilik belirtileri mi var?" dediler. Hayır, âhirete, ebedî yurda iman etmeyenler, azâba maruz kalacaklar ve büsbütün derin bir sapıklık, bir ahmaklık, bir cehalet içindedirler.

[9] Onlar, gökte ve yerde, cereyan eden ve edecek olan, çözdükleri ve çözemedik-leri olaylara bakmıyorlar mı, kör mü onlar? Sünnetimizin, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygunsa, onları yerin dibine batırırız, yahut gökten üzerlerine parçalar düşürürüz. Rabbine yönelen, hakka gönül veren bir kul için, elbette bunlarda Allah'ın yeniden diriltmeye gücünün kudretinin yeteceğine işaretler, insanlar için ibretler vardır.

★ [10] Andolsun, Dâvûd'a tarafımızdan bir üstünlük verdik.

"- Ey dağlar! Yankılanarak onunla beraber Allah'ı tesbih edin, siz de ey kuşlar, öterek onunla beraber tesbih edin, zikredin." dedik. Onun için demiri yumuşattık.

[11] "- Bütün bedeni koruyacak geniş ve uzun zırhlar imal et. Zırh parçalarını ve halkalarını üretirken, birbirine eklerken, plana, ölçüye, hesaba riayet et, zırh imalâtındaki çalışma süreni de belirleyecek bir program yap" dedik.

"- Siz de ey Muhammed ümmeti, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirin, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayın, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olun, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyin. Ben sizin yaptıklarınızı biliyor, görüyor, takip ediyorum."

[12] Süleyman'ın faydalanması için de rüzgârı koyduğumuz kurallara boyun eğdirdik. Gündüzün ilk saatlerinde, bir aylık yol aldırıyor, gündüzün son saatlerinde de bir aylık yol, mesafe katettiriyordu. Erimiş bir bakır madenini de ocağından, onun için sel gibi akıttık. Rabbinin bilgisi ve iradesi dahilinde, emriyle, yalnız Süleyman'ın gözü önünde çalışan, iş yapan cinlerden bir grup da vardı. İçlerinden, icra planımızın dışına çıkanlara körüklenen, alev püsküren, dehşetli cehennem ateşinin azâbını tattıracağız.

[13] Onlar Süleyman'ın, dilediğini yaparlardı. Yüksek binalar, kaleler, heykeller, resimler, havuz büyüklüğünde çanak leğenler, sabit kazanlar, ne dilerse yaparlardı. Onlara :

"- Hedef belirleyerek planlı çalışın! Ey Dâvûd hanedanı, devlet büyükleri! Şükretmek için hâlis niyet ve amaçlarla ibadette daim olun. Kullarımdan şükreden ne kadar da az." demiştik.

[14] Süleyman'ın ölümüne karar verip, icra ettiğimiz zaman, cinlere onun ölümünü sezdiren olmadı. Yalnız ağaç kurdu, Süleyman'ın dayandığı asâsını yiyordu. Asâ-

nın yenmesi sonucu, Süleyman yere yıkılınca, cinler aldatıldıklarını öğrendiler. Eğer cinler bilgi alanları ötesini, gaybı bilmiş olsalardı, o zillet içinde bırakan, alçaltıcı cezaya, mahkûmiyete benzeyen ameleliğe devam etmezlerdi.

****

15 Sebe' kavminin oturduğu yerlerde de, Allah'ın varlığını, birliğini, kudretini gösteren işaretler, insanlar için büyük ibretler, alınacak dersler, kalıntılar vardır. Biri bol mahsul veren, diğeri düşük verimli iki bahçeleri vardı. Onlara:

"- Rabbinin size verdiği rızıktan yiyin. O'na şükredin. İşte güzel bir memleket ve bağışlaması bol bir Rab!" denildi.

16 Ama onlar bu nimetlere şükürden yüz çevirdiler. Bu yüzden köstebeğin, bendini tahrip ederek yıktığı baraj sularını, Arim Selini üzerlerine gönderdik. Onların iki bahçesini, acı buruk yemişli, ılgınlı ve içinde biraz da sedir ağacı bulunan iki harap bahçeye çevirdik.

17 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar etmeleri, nankörlük etmeleri sebebiyle onları böyle cezalandırdık. Biz nankörlükte ileri gidenlerin, azgın kâfirlerin Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyenlerin dışındakileri cezalandırıyor muyuz?

18 Onların yurdu ile o bereketlendirdiğimiz memleketler arasında, kolayca görünen, birbirine yakın nice kasabalar kurdurduk. Bunlar arasında yolculuğu konaklara ayırdık, planı biz yaptık.

"- Oralarda, geceleri, gündüzleri korkusuzca dolaşın" dedik.

19 Bunun üzerine onlar:

"- Ey Rabbimiz! Seyahatlerimizde, öğle vakti ve akşamleyin konakladığımız yerler arasındaki mesafeyi uzat" dediler. Kendilerine, birbirlerine yazık ettiler. Biz de onları ibret verici kıssalar haline getirdik. Onları darmadağın ettik. Bunda, çok sabrederek mücadeleye devam eden, çok şükreden herkes için ibretler, uyarılar vardır.

20 Andolsun, İblisin onlar hakkındaki tahmini doğru çıktı. İnanan bir zümrenin dışında hepsi ona uydular.

21 Halbuki, şeytanın onlar üzerinde hiçbir nüfuzu yoktu. Ancak âhirete, ebedî yurda inananı, şüphe içinde kalandan ayırt edip bilelim diye ona bu fırsatı verdik. Rabbin her şeyi denetlemekte, kaydetmekte, koruyup kollamaktadır.

★ 22 İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan müşriklere:

"- Allah'ın dışında, kulları durumundaki tanrı diye iddia ettiğiniz şeyleri çağırın, dua edin bakalım, size faydaları dokunacak mı? Onlar göklerde ve yerde zerre ağırlığınca bir şeye sahip değiller, o kadarcık bir şeye güçleri de yetmez. Onların göklerde ve yerde ortaklıkları da yok. Onlardan, aslî düzeni sağlamada Allah'a arka çıkan bir yardımcı da yok." de.

23 Allah'ın huzurunda, kendisinin izin verdiği kimselerden başkasına şefaat fayda sağlamayacak, izin verdiği kimselerden başkasının şefaati de fayda vermeyecek. Nihayet onların, şefaat edenlerin ve edilenlerin yüreklerinden korku giderilince:

"- Rabbiniz ne buyurdu?" diye sorarlar. Onlar da:

"- Hakkı, doğruları söyledi" derler. Yüce olan ve büyük olan O'dur.

24 "- Göklerden yağdırarak, yerden mahsuller, meyvalar verdirerek, madenler çıkarttırarak size rızık ve servet veren kimdir?" de.

"- Allah'tır. Ya biz mutlaka hak yoldayız, ya da siz veya açıkça bir sapıklık, bir yanılgı içindeyiz." de.

25 "- Bizim işlediğimiz suçlardan, günahlardan siz sorumlu değilsiniz. Sizin işlediğiniz amellerden de biz sorumlu olmayacağız." de.

26 "- Rabbimiz, hepimizi biraraya toplayacak. Sonra aramızda, hakkaniyet ile adâlet ile hüküm verecek. Asıl âdil hüküm veren ve her şeyi bilen O'dur." de.

27 "- İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, zihninizde Allah'a ortak kabul ettiğiniz varlıkları bana gösterin!" de.

Yok öyle bir şey, söylenecek tek söz var: O yalnız, kudretli, hikmet sahibi ve hükümran olan Allah'tır.

28 Biz seni bütün insanların iyiliği için, ancak rahmetimizi, merhametimizi, ihsanımızı, sevgimizi müjdeleyici, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcı olarak özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler.

29 "- Eğer sözünüzde doğru iseniz, bu va'dettiğiniz, tehdit ettiğiniz kıyamet ne zaman kopacak?" diyorlar.

30 "- Size öyle bir gün va'dedilmiştir ki, o günden ne bir saat, ne bir an geri kalabilirsiniz, ne de ileri geçebilirsiniz." de.

★ 31 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar:

"- Biz, bu Kur'ân'a ve bundan önce gelen kitaplara asla inanmayacağız" derler. Sen inkârda, isyanda, baskı, zulüm ve işkencede, temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engellemede devam eden güç ve iktidar sahibi zâlimleri, Rablerinin huzurunda tutuklanmış halde, birbirlerine laf atarlarken bir görsen! Bir taraftan, temel hak ve hürriyetleri kısıtlanmış, baskıcı, zâlim idareler altında ezilenler, büyüklük taslayan zorba, güç ve iktidar sahiplerine:

"- Siz olmasaydınız, elbette biz mü'min kimseler olurduk" derler.

****

32 Diğer taraftan, büyüklük taslayan zorba, güç ve iktidar sahipleri, temel hak ve hürriyetleri kısıtlanmış, baskıcı, zâlim idareler altında ezilen halka:

"- Size hidayet rehberi, Kur'an ve peygamber geldikten sonra, sizi ondan biz mi

çevirdik? Hidayete ermenize engel tedbirler mi aldık? Bilâkis siz de, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, *yok etme suçuna* iştirak eden, küfürde ısrar eden kimselersiniz." derler.

33 Temel hak ve hürriyetleri kısıtlanmış, baskıcı, zâlim idareler altında ezilen halk, büyüklük taslayan zorba, güç ve iktidar sahiplerine:

"- Hayır, asıl suçlu biz değiliz. Gece-gündüz işiniz sinsice planlar yapıp uygulamak, yanlış ve yanıltıcı beyanlarda bulunmak, mü'minlerin ve dinin önünü kesen tuzaklar kurmaktı. Siz daima, Allah'ı inkârda ısrar etmemizi, bile bile ona ortaklar koşmamızı bize emrederdiniz." derler. Artık azâbı gördüklerinde, içten, yürekten pişmanlık duyarlar. Biz de kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, küfre saplananların *boyunlarına demir halkalar takarız.* Onlar işlemeye devam ettikleri günahların karşılığının dışında cezalandırılırlar mı hiç?

34 Biz herhangi bir memlekete özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcı gönderdiğimizde, o memleketin refah ile şımartılmış ileri gelenleri mutlaka:

"- Sizin tebliğ ile görevlendirildiğiniz dini biz kabul etmiyoruz, inkâr ediyoruz" demişlerdir.

35 "- Bizim, çok çok malımız, çocuklarımız, gücümüz var. Bizim gibiler cezalandırılmazlar." dediler.

36 "- Rabbim sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere bol rızık ve servet verir. Dilediğine de ölçüyle kısarak verir. Fakat insanların çoğu bilmezler." de.

★ 37 Sizi huzurumuza daha çok yaklaştıracak olan ne mallarınızdır, ne de evlatlarınız. Ancak geçmişin kirlerinden arınarak iman edip, gevşekliği bırakarak, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler için, işte onlar için işledikleri amellerinin kat kat fazlası mükâfat olarak verilecektir. Onlar Cennet köşklerinde güven içindedirler.

38 Bizim kendilerine gücümüzün yetmeyeceğini, bizim koyduğumuz kuralların dışına çıkıp yakalarını kurtaracaklarını zannederek âyetlerimizi, Kur'ân'ımızı, ilkelerimizi hükümsüz, tesirsiz bırakmak için birbirlerini geride bırakırcasına çalışan güç ve iktidar sahipleri, ilim adamları ve yazarlar ise azapla yüzyüze bırakılacaklardır.

39 "- Rabbim, kullarından dilediğine bol bol rızık ve servet verir, dilediğine de ölçüyle kısarak verir. Sizin, Allah yolunda karşılık beklemeden, gönüllü harcadığınız değerli malların yerine Allah yenisini verir. O rızık verenlerin en hayırlısıdır." de.

40 Allah, onların *hepsini toplayacağı* gün, meleklere:

"- Şunlar size mi tapıyordu?" diyecek.

41 Melekler de,

"- Seni tenzih ederiz. Bizim onlara karşı sığınacak velimiz, koruyucumuz, işlerimizi havale edeceğimiz hâmimiz, emirlerini *dinlediğimiz otorite* sensin. Hayır, onlar cinlere tapıyorlardı. Çoğu onlara inanmıştı." diyecekler.

42 İşte bu gün birbirinize ne fayda sağlamaya, ne zarar vermeye gücünüz yeter. Biz, inkâr ile, *isyan ile, baskı, zulüm,* işkence ve İslâm aleyhinde propaganda yapan zâlimlere, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen güç ve iktidar sahiplerine, hakka riayet etmeyenlere:

"- *Yalanlamakta olduğunuz ateşte yanma* cezasını tadın" diyeceğiz.

43 Onlara ayan beyan âyetlerimiz okunduğu zaman:

"- Bu sadece sizi, atalarınızın taptıklarından alıkoymak isteyen bir adamdır" dediler. Yine:

"- Bu Kur'an da, sadece uydurulmuş bir yalandır" dediler. Hakkı inkârda ısrar edip küfre saplananlar da, kendilerine hak kitap Kur'an, İslâm, Allah'ın Rasulüne peygamberlik, peygamberin mucizeleri geldiği zaman:

"- Bu büyüleyici bir sözden başka bir şey değil" dediler.

44 Halbuki, biz onlara okuyunca, içinde Kur'ân'ın ve senin aleyhine deliller bulabilecekleri kitaplar vermediğimiz gibi, senden önce onlara özgürce *sorumluluklarını* yerine getirmek üzere sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcı da *göndermemiştik.*

45 Onlardan öncekiler de peygamberlerini yalanlamışlardı. Bunlar, öncekilere verdiğimiz servetin, gücün, yaşadıkları hayatın sahip oldukları devletin onda birine ulaşamamışlardı. *Bunlar* da, Rasullerimi yalanladılar. Beni tanımamak nasılmış, onları gözden çıkarmam, gazabım nasılmış bir bak!

★ 46 Rasulüm onlara:

"- Ben size, bir tek olana, Allah'a imanı, toplu olarak, ikişer ikişer, birer birer Allah'ı zikri ve O'na ibadet etmenizi, Allah adına hakkı tebliğe katılmanızı, sonra da uyarılarımı ve âhiret konusunu düşünmeyi öğütlüyorum, sorumluluklarınızı hatırlatarak sizleri uyarıyorum." de.

Arkadaşınızda, peygamberde cinlere mahkûm olmuşluk, delilik eseri yoktur. O, ancak, şiddetli bir azap gelip çatmadan evvel sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatarak sizi uyaran bir peygamberdir.

47 "- Ben sizden bir ücret, *bir* mükâfat istemedim. İstemişsem eğer, o sizin olsun. Benim ücretim, mükâfatım, ancak Allah'a aittir. O açık-gizli her şeyi her an denetliyor ve her şeye şâhittir." de.

48 "- Benim Rabbim, gerekçeli hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek, bâtılı ortadan kaldıracak hak kitabı, Kur'ân'ı ortaya koyuyor. Gayb âlemini, sizin bilmediklerinizi, bilemiyeceklerinizi, yalnız o bilir." de.

49 "- Gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak kitap Kur'ân, İslâm geldi. Artık bâtıl ne yeni bir şey ortaya çıkarabilir, ne de eski bir şeyi geri getirebilir." de.

50 "- Eğer hak yoldan uzaklaşır, dalâleti tercih edersem, haktan ayrılmamın mesuliyeti bana aittir. Eğer hak yola girmişsem, bu da Rabbimin bana vahyettiği Kur'ân sayesindedir. O her şeyi işitir ve kuluna yakındır." de.

51 Onları korkudan, telaşa, dehşete düştükleri zaman bir görsen! Artık kurtuluş yoktur, yakın bir yerde, dünyada yakalanarak cezalandırılacaklar.

52 İş işten geçtikten sonra:

"- Ona iman ettik" demişlerdir. Uzak bir yerden, ulaşılması mümkün olmayan bir yerden imana el uzatmak, ona kavuşmak, onlar için ne mümkün!

53 Halbuki, daha önce, hakkı inkârda ısrar etmişlerdi. Uzak bir yerden gaybla, duyu ve bilgi alanı ötesiyle ilgili tahmin yürütüyorlar, mesnetsiz ileri-geri konuşuyorlardı.

54 Bundan önce, izlerinden giderek inkârda, isyanda, ilâhî kuralları tanımamada devamları oldukları Allah'ın kitabından, sünnetten ve ümmetten ayrılan, baskıcı, zorba, medeniyetten nasiplenmemiş, ayrılıkçı, kapalı geçmiş toplumlara yapıldığı gibi, kendileriyle arzu ettikleri şey arasına set çekilmiş, ayrılık girmiştir. Onlar, kendilerini endişeye düşüren bir şüphe içindedirler.

35. FÂTIR SÛRESİ

45 âyettir.
Peygamberliğin 5-6. yıllarında
Mekke'de nâzil olmuştur.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Gökleri ve yeri yaratan, melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı elçiler olarak görevlendiren Allah'a hamdolsun. O, yaratılışta ve yarattıklarında sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun mükemmeliyeti gerçekleştirir. Allah'ın her şeye gücü kudreti yeter.

2 Allah'ın, insanların iyiliği, kurtuluşu için açacağı rahmet kapılarını, rızık ve yağmur kapılarını kimse tutup, tıkayamaz. Onun tutup kapattığı rahmet kapısını da, ondan sonra, açıp, rahmeti salıverecek yoktur. Kudretli, hikmet sahibi ve hükümran olan O'dur.

3 Ey insanlar, üzerinizdeki Allah'ın nimetlerini, size tevdi ettiği ilâhi değerleri, şeriatı koruyun, kollayın, zâyi etmeyin, şükredin. Allah'tan başka size, gökten ve yerden rızık ve servet verecek bir yaratıcı mı var? Ondan başka tanrı yoktur. Nasıl oluyor da, Allah'ın birliğini kabul ettikten sonra küfre, inkâra döndürülüyorsunuz?

[4] Eğer seni yalanlarlarsa, senden önceki bütün peygamberler de yalanlanmış, inkâr edilmiş olur. Bütün planların, icra edilerek sonuçlandırıldığı, bütün icraatların, amellerin hesabının sorulduğu tek merci Allah'tır.

[5] Ey insanlar, Allah'ın va'di haktır, doğrudur. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın. Hilekâr insanlar ve şeytan da, Allah'ı öne sürerek, Allah adına sizi kandırmasın.

[6] Şeytan, şeytanî güçler sizin düşmanınızdır. Siz de, Allah'a itaatte musır olarak ona düşmanlığa devam edin. O, kendi taraftarlarını, kesinlikle, körüklenen, alev püsküren Cehennem ehlinden olmaya çağırır.

[7] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar ile küfre saplananlara dehşetli bir azap vardır. İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlere, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlara, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlara, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlere bağışlanma ve büyük mükâfatlar vardır.

★ [8] Bilinçli olarak işlediği kötü ameli kendisine, süslenerek güzel gösterilip de, onu güzel gören kimse, kötülüğü hiç istemeyen mü'min kimse gibi midir? Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkların hak yoldan uzaklaşıp dalâleti tercihlerine özgürlük tanır. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkları doğru yola iletme lütfunda da bulunur. Onlar adına üzülerek, için yanmasın, canın sıkılmasın. Allah onların yaptıkları düzenbazlıkları iyi biliyor.

[9] Allah, rüzgârları gönderen, bulutları harekete geçirendir. Biz bulutları, ölü, kurak bir beldeye sevkederiz. Ölümünün ardından, o topraklara hayat veririz. Ölülerin ölümden önceki vasıflarla diriltilmesi de genetik şifreleri harekete geçirilen toprakların canlandırılması gibidir.

[10] Kim, şan ve şeref, kuvvet ve haysiyet istiyorsa, bilsin ki, şan ve şeref, güç ve kuvvet, kudret ve hâkimiyet yalnız Allah'ın mülkünde, tasarrufundadır. Kelime-i tayyibeler, dualar, istiğfarlar, haram yememiş ağızlardan çıkan sözler, ancak Allah'a ulaşır. Bunları da Allah'a, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirme, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlama, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olma, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleme ulaştırır. Sinsice, türlü türlü kötülükler icat edenlere, şeytanca entrika ve dolaplar çevirenlere, İslâm'ın yükselişini önleme, müslümanların ilerlemesinin önünü kesme planları ve riyakârlık yapanlara dehşetli bir azap vardır. Onların sinsi hileleri, tuzakları, planları da darmadağın edilir.

[11] Allah sizi topraktan yarattı. Sonra sizi bir katre sıvıdan, spermden üretti. Sonra sizi iki ayrı cins halinde yaratarak, evli çiftler durumuna getirdi. O'nun bilgisi, planı, iradesi dışında hiçbir dişi ne hamile kalır, ne doğurur. Dünyaya gelmiş birisine ömür verilmesi, ömrünün uzatılması; ömründen kısaltılma da mutlaka bir kitapta, kütükte, bilgi işlem merkezinde, Levh-i Mahfuz'da yazılıdır. Hiçbir şey tesadüfî değildir. Bunun icrası, Allah'a çok kolaydır.

****

[12] Onun için benzerlik ve farklılık yaratmak da kolaydır, iki deniz bir değildir, birbirine benzemez. Bu tatlı, susuzluğu giderici, içimi kolaydır. Şu da, tuzlu ve acıdır, boğazı yakar. Hepsinden de taze et, balık, yersiniz. Takıp süsleneceğiniz süs eşyaları çıkarırsınız. Allah'ın lütfundan nasibinizi aramanız, ticaret yapmanız için gemilerin, filoların denizleri yarıp gittiğini görürsün. Ola ki, bu nimetler şükrünüze vesile olur.

[13] Allah, geceyi gündüzün içine sokarak uzatır, gündüzü de gecenin içine sokarak uzatır. Güneş ve ayı da kurduğu düzene boyun eğdirmiştir. Her biri belirlenmiş bir vakte kadar, akıp gider, hareketine devam eder. İşte, bütün bunları yapan Rabbiniz Allah'tır. Mülk ve hükümranlık O'nundur. O'nu bırakıp, kulları durumundakilerden taptıklarınız, yalvardıklarınız ise, bir çekirdek kabuğuna bile sahip değildir.

[14] Eğer onlara, putlara dua ederseniz sizin duanızı işitmezler. Faraza işitseler bile, sizin dualarınızı, dileklerinizi, isteklerinizi yerine getiremezler. Kıyamet günü de, kendilerini, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koştuğunuzu inkâr ederler. Bu gerçeği sana, gizli-açık her şeyden haberdar olan Allah gibi, hiç kimse, detaylarıyla haber veremez.

★ [15] Ey insanlar, siz Allah'a muhtaçsınız. Zengin olan, muhtaç olmayan, övgüye lâyık olan O'dur, Allah'tır.

[16] Allah, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa, sizi yok eder, yerinize de yeni bir millet, yeni bir devlet; insanlığın yerine başka mahlûklar getirir.

[17] Bunları yapmak Allah'a güç değildir.

[18] Hiçbir günahkâr, günah yüklü, suçlu bir kişi başkasının günahının, suçunun cezasını çekmez. Yükü, günahı ağır gelen kimse, onu taşımak için başkasını çağırsa, çağırdığı akrabası'da olsa, onun yükünden bir şey yüklenemez. Sen ancak, saklı-gizli hallerinde ve davranışlarında, görmedikleri halde gıyaben, Rablerinden korkanları, namazı âdâbına riayet ederek, aksatmadan âşikâre kılanları uyarabilirsin. Kim arınır, vicdanını temizlerse, kendisi için temizlenip arınmış olur. Sonuçta yalnız Allah'ın huzuruna varıp hesap vereceksiniz.

[19] Önünü göremeyen cahil bir kâfir ile ilerisini gören mü'min bir olmaz.

[20] İnkâr karanlıklarıyla, iman nuru bir olmaz.

[21] Cennet gölgeleriyle, cehennemin yakıcı sıcağı bir olmaz.

[22] Ruhundan ve bedeninden hayat fışkıran mü'minlerle, ölüler gibi duyarsız, duygusuz yaşayan kâfirler bir olmaz. Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıklara tebliği duyurur. Sen kabirdekiler gibi duygusuz olanlara bir şey duyuramazsın.

[23] Sen sadece sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcısın.

[24] Biz seni, gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak kitap Kur'ân ile rahmetimizi, merhametimizi, ihsanımızı, sevgimizi müjdeleyici ve sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcı olarak özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik. Her milletin içinde, mutlaka uyarıcılar var olagelmiştir.

[25] Seni yalanlıyorlarsa eğer, üzülme. Unutma ki, senden öncekileri de yalanlamışlardı. Oysa ki, Rasulleri onlara, açık âyetler, mûcizeler, sahifeler ve aydınlatıcı kitaplarla gelmişlerdi.

[26] Sonra ben, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, küfre saplananların işlerini bitirdim. Beni tanımamak nasılmış, kendilerini gözden çıkarmam, gazabım nasılmış bir bak.

★ [27] Allah'ın gökten su indirdiğini görmüyor musun? Biz onunla, renkleri çeşit çeşit meyvalar yetiştirdik. Dağlardan beyazlı kırmızılı, muhtelif renkli yollar geçirdik. Koyu, kuzgunî siyah renkte, kapkara topraklar ve kayalar var ettik.

[28] İnsanlar, canlı mahlûklar ve sağmal hayvanlar da çeşit çeşit renklere sahip. Bitkilerde ve tabiatta da bu çeşitlilik var. Kulları arasından ancak âlimler gereğince Allah'tan korkar. Allah kudretli ve hükümrandır, çok bağışlayıcıdır.

[29] Devamlı Allah'ın kitabını, Kur'ân'ı okuyanlar, namazı âdâbına riâyet ederek, aksatmadan âşikâre kılanlar, kendilerine verdiğimiz rızık ve servetten gizli ve âşikare Allah yolunda karşılık beklemeden, gönüllü harcayanlar, insanların ihtiyaçlarını görenler, asla zarar etmeyecek, batma ihtimali olmayan büyük bir kazanç umabilirler.

[30] Allah onların mükâfatlarını tam öder. Lütfundan onlara fazlasını da verir. O çok bağışlayıcı, şükrün kıymetini çok iyi bilen, bol bol verendir.

31 Sana vahyettiğimiz Kur'an'ın içinde, önceki semavî kitaplara ait olanları tasdik eden bazı bölümler de, gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak kitap Kur'an'ın bölümleridir. Allah elbet kullarının her halinden haberdardır. O her şeyi bilir, görür.

32 Sonra kitabı, Kur'ân'ı kullarımız arasından seçtiklerimize, Muhammed ümmetine, âlimlerine, imamlarına, mürşitlerine, miras olarak devrettik. Kullarımız arasında, helâlleri terkederek, bir kısım meşrû haklarını kullanmayarak, nefislerine zulmedenler var. Onların içinde, orta yolu, maksada ulaştıran hak yolu tutan, sâlih amellerin yanında ara sıra günah işleyenler var. Yine onların arasında, Allah'ın planı, iradesi dahilinde dünya ve âhiret için en hayırlı olanda, Kur'an öğretiminde, Kur'an ilkeleriyle yaşamada, uygulamada, Allah'ın emirlerini yerine getirmede öne geçenler var. İşte bu büyük bir lütuftur.

33 Onların mükâfatı Adn Cennetleridir. Oraya girecekler. Orada altın bilezikler ve incilerle süslenirler. Orada elbiseleri ipekli kumaşlardandır.

34 Cennet'te:

"- Bizden üzüntüyü, tasayı gideren Allah'a hamdolsun. Bizim Rabbimiz çok bağışlayıcı, şükrün kıymetini bilen ve bol bol verendir." derler.

35 "- Lütfuyla bizi asıl oturulacak yere, Cennete yerleştiren Allah'a hamdolsun. Burada bize yorgunluk ârız olmayacak, açlık hissetmeyeceğiz, usanmanın adı anılmayacak" derler.

36 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, küfre saplananlara da, Cehennem ateşi vardır. Aleyhlerine hüküm verilmez ki, ölsünler. Cehennem azâbı da onlara biraz olsun hafifletilmez. İşte biz, bütün azgın kâfirleri, nankörleri Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyenleri böyle cezalandırırız.

37 Onlar orada feryâd ederler:

"- Ey Rabbimiz, bizi buradan çıkar. Daha önce yapmış olduklarımızı bırakarak İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirelim, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayalım, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olalım, câri-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyelim." derler. Allah:

"- Size, düşünebilecek olanın, akıllı bir kimsenin düşünüp Allah'ı bulabilceği kadar bir ömür vermedik mi? Üstelik size sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcı da, peygamber de gelmişti, ihtiyarlık da kapıya dayanmıştı. O halde azâbı tadın. İnkar ile, isyan ile, şirk ile, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimlere bir yardım eden bulunmayacaktır."

★ 38 Allah göklerdeki ve yerdeki görülmeyeni, bilinmeyeni bilir. O, gönüllerdeki, sırları bilir.

39 O sizi, yeryüzünde sahip, hâkim, ilâhî hükümleri icraya, yeryüzünü imara memur halifeler olarak hazırlayıp yerleştirendir. Kim Allah'ın birliğini inkâr edip nankörlük eder, küfre saplanırsa, inkârı kendi aleyhinedir. İnkârları, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere, nankörlere Rableri katında ancak gazabı, hışmı artırır. İnkârları, kâfirlerin ancak, pişmanlıklarını, ziyanlarını artırır.

40 "- Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden, taptığınız, yalvardığınız, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında ortak saydığınız varlıkları gördünüz mü? Gösterin bana, yeryüzünden neyi yaratmışlar? Yoksa onların göklerde bir ortaklığı mı var? Yahut biz onlara bir kitap mı verdik de, onlar, o kitaptaki hak bir delile dayanıyorlar? Hayır, inkârda, isyanda, şirkte devam eden, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen o zâlimler, birbirlerini aldatmaktan başka bir vaatte bulunmuyorlar.

41 Gökleri ve yeri yok olma, yörüngelerinden çıkma, nizamlarının bozulma tehlikesinden Allah koruyor, koruyacak kanunları O koyuyor. Andolsun ki, eğer düzenleri bir bozulursa, gökleri ve yeri O'ndan başka kimse tutup koruyamaz, kimse koruyacak kanunlar koyamaz. O kudretli, âdil ve müsamahakârdır, fırsatlar ve imkânlar tanır. Çok bağışlayıcıdır.

42 Onlar, peşpeşe Allah'a büyük yeminler ettiler: Kendilerine sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcı bir peygamber gelirse eğer, diğer ümmetlerin her birinden daha doğru yolda olacaklardı. Kendilerine bir uyarıcı, bir peygamber, Muhammed geldiği zaman bu onların sadece nefretlerini artırdı.

43 Yeryüzünde, ülkede büyüklük taslayarak serkeşlik ve zorbalık yaparak sinsice kötülük tuzakları kurup, suikastler tertipleyerek ona iman etmediler. Halbuki, sinsi kötülük tuzakları, ancak sahibinin, yapanın boynuna geçer, işlerini bitirir. Onlar, öncekilerin başlarına gelen belâlardan, felâketlerden başka bir şey mi bekliyorlar? Sen, Allah'ın sünnetinde, kanununda asla bir değişiklik göremezsin. Onların yerini dolduracak bir kanun da bulamazsın. Allah'ın kanununda asla bir sapma da göremezsin.

44 Onlar yeryüzünde gezip dolaşmıyorlar mı? Kendilerinden öncekilerin, boylarınca günaha, isyana, küfre batmış milletlerin, âkıbetlerinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bakmadılar mı? İncelemediler mi? Halbuki onlar, bunlardan daha kuvvetliydiler. Göklerde ve yerde hiçbir şey Allah'ı âciz bırakamaz, koyduğu kanunların dışına çıkarak cezayı bertaraf edemezler.

45 Eğer Allah işledikleri ameller, yüklendikleri günahlar, hak ettikleri cezalar yüzünden, insanları hemen hesaba çekip cezalandıracak olsaydı, yeryüzünde hiçbir canlı yaratık bırakmazdı. Fakat onlara belirli bir vadeye, vakte kadar mühlet veriyor, zaman kazandırıyor. Nihayet ecelleri gelip, vakitleri dolunca, amellerine göre gerekeni yapar. Allah kullarının işledikleri amelleri her an biliyor, görüyor.

36. YÂSÎN SÛRESİ

83 âyettir.
Peygamberliğin 10-13. yıllarında Mekke'de inmiştir.
Kur'ân'ın kalbi kabul edilen bir sûredir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Yâ. Sîn.

2 Hikmetlerle dolu, hükümranlık sağlayan, muhkem Kur'ân'a andolsun.

3 Şüphesiz sen, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere Rasulluk görevi ile gönderilenlerdensin.

4 Doğru, muhkem ve güvenli bir yolda, İslâmî hayatta sebat edip büyük hedeflere, hayırlara, büyük mükâfatlara, önünü aydınlatıcı bilgilere ulaşacak, öğretecek ve uygulayacaksın.

5 Bu Kur'ân, kudret ve hükümranlık sahibi, engin merhameti olan Allah'ın bölüm bölüm indirdiği bir kitaptır.

6 Ataları sorumluluk hesap ve ceza hatırlatılarak uyarıldığı gibi, imandaki ve şer'i hükümlerdeki gafletleri devam eden milletleri uyarman için indirilmiştir.

7 Andolsun ki, hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, sana ve Kur'an'a itibar etmedikleri için Allah'ın hükmü, ceza kararı, o gaflet içinde olanların çoğunun üzerinde, doğruluğu tartışılmayan haklı, gerekçeli, âdil bir hükümdür. Onlar iman etmeyecekler.

8 Biz onların boyunlarına bağlar, halkalar geçirdik. Halkalar çenelerine dayanır. Bu yüzden burunları yukarda, gözlerini yere dikip somurtmuş kalmışlardır.

9 Önlerinden, sağlarından, sollarından ve arkalarından setler çektik. Onları sardık. Artık, baksalar da göremezler.

10 Onları uyarsan da, uyarmasan da farketmez. Onlar iman etmeyecekler.

11 Sen ancak, okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'ân'a uyan, Kur'ân'ı uygulayan, saklı-gizli hallerinde, görmedikleri halde, gıyaben rahmet sahibi Rahman olan Allah'tan korkarak saygı duyanları uyarabilirsin. Onları, büyük bir mağfiret, bir af ve bağışlanma, cömertçe ve değerli bir mükâfatla müjdele.

12 Ölüleri şüphesiz biz diriltiriz. Hayatlarında yaptıkları iyi ve kötü bütün amelleri ve toplumda, arkalarında bıraktıkları faydası ve zararı devam eden eserlerinin sevaplarını ve günahlarını biz yazmaya devam ederiz. Zaten her şeyi, doğruları, hakkı ortaya koyan, kâinatın kayıt sicilinde, kanunlar ve ilkeler kitabında ana bilgi işlem merkezinde, Levh-i Mahfuz'da sırasıyla yazdık.

★ 13 Sen onlara, şehirlerine özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberler geldiği sıradaki şu memleketin halkını örnek ver.

14 Hani biz onlara özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere iki peygamber göndermiştik. Onlar, ikisini de yalanlamışlardı. Biz onları üçüncü bir peygamberle destekledik.. Onlara:

"- Biz size, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere Rasul olarak gönderilenleriz" dediler.

15 Onlar da:

"- Siz de ancak bizim gibi birer insansınız. Rahman olan Allah bir şey indirmedi. Siz sırf yalan söylüyorsunuz." dediler.

16 Peygamberler:

"- Rabbimiz biliyor. Biz gerçekten size teblig görevi ile özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere Rasul olarak gönderilenleriz." dediler.

17 "- Bizim sorumluluğumuz apaçık bir tebliğdir."

18 Onlar:

"- Kesinlikle biz sizin yüzünüzden uğursuzluğa uğradık. Eğer bu işten vazgeçmezseniz, andolsun sizi taşlayarak öldürürüz. Bizden size, can yakıcı müthiş bir kötülük dokunur." dediler.

19 Peygamberler:

"- Sizin uğurlarınız ve uğursuzluklarınız, hayra kavuşmanız, şerre maruz kalmanız kendi tercihinizden kaynaklanmaktadır. Size tebliğ yapıldı, öğüt verildi diye mi, uğursuzluğa uğradınız? Doğrusu siz, isyanı, kural tanımazlığı âdet edinmiş hatalar içinde yüzen, cahilce davranan bir kavimsiniz." dediler.

20 O sırada şehrin ta ucundan güvenilir bir adam koşarak geldi.

"- Ey kavmim, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderilen peygamberlere uyun, tebliğlerini kabul edin" dedi.

21 "- Sizden hiçbir ücret istemeyen kimselere tâbi olun. Onlar hidayete ermiş kimselerdir."

22 "- Benim ne imtiyazım var da, beni yaratanı ilâh tanımayıp, candan bir müslüman olarak teslim olmayıp, saygıyla kulluk ve ibadet etmeyeyim, Onun şeriatına bağlanmayayım, O'na boyun eğmeyeyim? O'nun huzuruna götürülüp hesaba çekileceksiniz!"

23 "- Ben, hiç O'nu bırakıp, kulları durumundakilerden tanrı edinir miyim? Eğer Rahman olan Allah, bana zarar vermeyi isteyecek olsa, ötekilerin şefaati, aracılığı, bana gelecek zararı engelleyemez. Onlar beni kurtaramazlar."

24 "- İşte o zaman ben, apaçık bir dalâlete, bir yanılgıya düşmüş olurum."

25 "- Ben Rabbinize iman ettim. Bana kulak verin, beni dinleyin."

26 Bütün çabalarına rağmen söz dinlemeyen kavmi tarafından şehit edilirken, ona:

"- Gir Cennete!" denildi. O da:

"- Ne olurdu kavmim bilseydi..." dedi.

27 "- Rabbimin beni bağışladığını, beni ikrama mazhar olan kullarından eylediğini bilselerdi."

28 Biz onun ardından kavminin üzerine gökten kurmaylar ve ordular indirmedik. İndirecek de değildik.

29 Sadece şiddetli bir gürleme halinde âni bir darbe indirildi. Onlar sönmüş ateşe dönüverdiler, yeryüzünden silindiler.

30 Kendilerine gelen bir Rasul ile, ille de, alay etmeye kalkışan kullara yazıklar olsun!

31 Onlar, kendilerinden önce nice nesilleri helâk ettiğimizi, onların geri dönüp, kendilerine gelemiyeceğini görmüyorlar mı?

32 Onların hepsi, sadece bizim huzurumuza ihzarlı getirilecek olan topluluklardır.

★ 33 Yeniden diriltmeye gücümüzün, kudretimizin yeteceğine onlar için bir delil de, ölü topraktır. Biz ona hayat verdik. Ondan taneler, tahıl, bakliyat çıkardık. Onlardan yeyip duruyorlar.

34 Biz, yeryüzünde nice hurma bahçeleri ve üzüm bağları yetiştirdik. İçlerinde, pınarlardan çaylar, dereler akıttık.

35 Bunu, onların meyvalarından ve elleriyle yetiştirdiklerinden yesinler diye yaptık. Hâlâ lütfun kıymetini bilmeyecekler, şükretmeyecekler mi?

36 Yerin bitirdiği bitkilerden, kendi nefislerinden ve daha bilemeyecekleri nice tohum ve yumurtadan, erkekli dişili bütün türleri yaratan Allah'ın şânı ne yücedir. Onu tesbih ve takdis ederim.

37 Allah'ın birliğine, kudretine onlar için bir delil de gecedir. Biz geceden gündüzün aydınlığını soyar çıkarırız. Anında karanlığa gömülürler.

38 Güneş de bir delildir. Sabit bir karar ve düzenli bir kanun dahilinde, kendi yörüngesinde, görevini tamamlayıncaya kadar döner, âlemin menfaati için hareket eder. Bunlar, kudretli, hükümran olan, ilmi her şeyi kuşatan Allah'ın takdiriyle, sınırlarını, ölçülerini, kanunlarını belirlemesiyledir.

39 Ay için de, bir takım menziller, evreler tayin edip planladık. Parlaklığı artarak devam ederken, eksilmeye başlayarak eski, eğri hurma dalı gibi hilâl olarak geri döner.

40 Ne güneşin, aya yetişmesi uygundur, ne de gece gündüzün önüne geçer. Herbiri bir yörüngede, kendi dairesinde dönmeye devam eder.

41 Kudretimizi gösteren, onlar için bir delil de, tufan sırasında, bizim onların neslini istiap haddi aşılarak yüklenmiş, donanımlı gemilerde taşımamızdır.

42 Yine onlar için, onun gibi, nakil vasıtaları, şilepler, trenler, uçaklar, yaratmamızdır.

43 Sünnetimizin, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygunsa onları denizde boğarız. O zaman ne onların feryadına yetişen bulunur, ne de onlar kurtarılır.

44 Ancak bizim tarafımızdan bir rahmet ve bir vakte kadar dünya nimetlerinden faydalandırmamız söz konusu olursa kurtarılırlar.

45 Onlara:

"- Dünyadaki cezadan, âhiretteki azaptan, önünüzdekilerden ve gelecektekilerden korunun, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arının. Ola ki, merhamete mazhar olursunuz." denildiği zaman aldırmazlar.

46 Onlara Rablerinin âyetlerinden bir âyet geldiği, Allah'ın birliği ve Rasulünü tasdiki ile ilgili bir mûcize gösterildiği zaman mutlaka ondan yüz çevirirler, tebliği engelleyen tedbirler alırlar.

47 Onlara:

"- Allah'ın size rızık ve servet olarak verdiklerinden, Allah yolunda, karşılık gözetmeden gönüllü hayra harcayın, insanların ihtiyaçlarını görün" denildiği zaman, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, iman edenlere:

"- Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olması halinde doyuracağı akıllı ve sorumlu kimseleri, biz mi doyuracağız? Siz apaçık bir yanılgı içindesiniz." diyorlar.

48 Onlar:

"- Eğer gerçekten doğru söylüyorsanız, bu tehdit, bu nihaî yargı ne zaman gerçekleşecek?" diyorlar.

49 Onlar sadece şiddetli bir gürleme halinde âni bir darbeye bakıyorlar. Onlar çekişip dururlarken darbe onların işini bitirir.

50 İşte o anda, onlar bir vasiyette bile bulunamazlar. Ailelerine de dönemezler.

★ 51 Nihayet sûra üfürülecek. Bir de bakarsın ki, onlar kabirlerinden kalkıp koşarak Rablerinin huzuruna giderler.

52 Onlar:

"- Vah, eyvah başımıza gelenlere! Ölüm uykumuzdan bizi kim dirilterek uyandırdı? Rahman olan Allah'ın va'dettiği tehdidi bu imiş, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderilen peygamberler de doğru söylemişler." derler.

53 Olacak olan, şiddetli bir gürleme halinde âni tek bir darbeden ibarettir. Bunun üzerine onların hepsi hemen huzurumuza ihzarlı getirilirler.

54 Artık bu gün hiç kimseye zerre kadar zulmedilmez, haksızlık edilmez. Ancak orada yaptıklarınızın karşılığını görürsünüz.

55 Bu gün, Cennet ehli, meşguliyet içinde, zevkle, dünyadaki amellerinin mükâfatlarına mazhar oluyorlar.

56 Onlar ve eşleri, gölgelerde, koltuklar üzerinde yaslanarak otururlar.

57 Onlara, orada her çeşit meyva vardır. Dünyada söyledikleri, iddia ettikleri gibi, her arzuları yerine getirilir.

58 Sonsuz rahmetiyle, engin merhametiyle mü'minleri murada erdiren Rabden, doğrudan doğruya, aracısız,

"- Selâm size, selâmette olun, selâmete erdiniz" denilir.

59 "- Ayrılın bir tarafa, bugün, ey İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsiler, suçlular, günahkârlar."

60 "- Ey Âdemoğulları, size, şeytana, şeytanî güçlere tapmayın, onların düzenlerine bağlanmayın, onlara boyun eğmeyin. Onlar sizin apaçık bir düşmanınızdır." diye tavsiye edip sizinle kulluk sözleşmesi yapmadım mı?

61 "- Beni ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak bana bağlanın, saygıyla bana kulluk ve ibadet edin, benim şeriatıma bağlanın, bana boyun eğin. İşte doğru, muhkem ve güvenli yol, İslâmî hayat budur." diye emretmedim mi?

62 Böyle iken, o sizden birçok nesillerin hak yoldan uzaklaşmalarına, dalâleti tercihlerine özgürlük tanıdı. Hâlâ akıl erdirir hâle gelemediniz mi?

63 İşte bu, sizin tehdit edildiğiniz Cehennem'dir.

64 Kulluk sözleşmenizdeki ortak taahhütlerinizi, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincinizi şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar etmeniz, küfre saplanmanız sebebiyle bugün yaslanın cehenneme bakalım.

65 Bugün konuşmamaları için onların ağızlarını mühürleriz. Yaptıkları kötülükleri, işledikleri günahları bize elleri söyler, ayakları da şâhitlik eder.

66 Sünnetimizin, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olsaydı, elbette gözlerini silme kör ederdik. Bu durumda doğru yola gelmeye yarış ederlerdi. Ama kâinattaki ve peygamberlerin getirdiği sayısız delilleri göremeyen basiret yoksunları bunun nasıl farkına varacaklardı?

67 Sünnetimizin, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olsaydı, kendilerinin güçlü olduklarını sandıkları durumda, onların hallerini değiştirir çirkinleştirirdik. Ne ileri gidebilirlerdi. Ne de geri dönebilirlerdi.

★ 68 Kime uzun ömür verirsek, biz onun gelişmesini tersine çeviririz. Güç ve kuvvetini alarak zaafiyete düşürürüz. Hâlâ akıllanmayacaklar mı?

69 Biz ona, Muhammed'e şiir öğretmedik. Bu ona yakışmazdı da... Onun okuduğu kitap, ancak Allah'tan gelmiş okunması ibadet olan bir öğüt, bir ikaz ve Allah-insan-kâinat ilişkilerini ve ilâhî düzeni açıklayan, bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren, açık seçik Kur'an'dır.

70 Bu, hakikati gören, hakkı duyan, söyleneni anlayacak uyanıklığa, düşünebilen bir akla sahip olanı uyarmak, hür ira-

deye, özgürce seçme hakkına *sahipken*, sana ve Kur'ân'a itibar etmeyerek ölü gibi davranan, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler, nankörler üzerinde de, ceza ile ilgili gerekçeli kararımızın, hükmümüzün gerçekleşmesi içindir.

****

71 Bizim, kudretimizin eseri olarak onlar için birçok hayvan yarattığımızı, kendilerinin de, bu hayvanlara sahip olduklarını görmüyorlar mı?

72 Bu hayvanları onların hizmetine, emrine verdik. Onların bazısını binek olarak kullanırlar, bazılarını da kesip etlerini yerler.

73 Onlarda kendileri için sayısız menfaatler, içilecek sütler var. Hâlâ lütfun kıymetini bilmeyecekler, şükretmeyecekler mi?

74 Onlar yardım göreceklerini umarak Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden ilâhlar edindiler.

75 İlâhların onlara yardıma güçleri yetmez. Aksine kendileri, ilâhların yardıma hazır, kurmayları ve askerleridir.

76 Rasulüm, onların sözleri seni üzmesin. Biz onların gizledikleri niyetlerini, halkı yanıltan fısıltılar yayarak yaptıkları faaliyetleri de, açıkça söylediklerini, alenen yaptıklarını da biliyoruz.

77 Bizim, kendisini bir damla sudan, spermden yarattığımızı insan görmüyor mu? Yaratıldığı şeye bakmıyor da, bize karşı, aklınca deliller ileri sürerek, açıkça düşmanlık ediyor.

78 Kendi yaratılışını unutarak, bize karşı delil niteliğinde misaller getirmeye kalkışıyor.

"- Şu çürümüş kemikleri kim diriltecek?" diyor.

79 "- Onları ilk defa yaratmış olan diriltecek. Her türlü yaratma, bütün *mahlûkatın* tek tek yaratılışı, onun ilmi, planı, iradesi dahilindedir." de.

80 O, sizin faydalanmanız için, şu yakmakta olduğunuz ateşi yeşil ağaçtan meydana getirendir..

81 Gökleri ve yeri yaratan, onların benzerini yaratmaya kādir değil midir?

Evet, elbette kādirdir. O hakkıyla yaratıcıdır ve her şeyi bilir.

82 Bir şey isteyince, bir planı icraya karar verince, kurduğu aslî düzenin gereği emri,

"- Ol" demekten ibarettir. Hemen istediği şey oluverir.

83 Her şeyin işleyiş disiplini ve aslî düzeni elinde olan Allah'ı tenzih, tesbih ve takdis ederiz. Siz de onun huzuruna götürülüp hesaba çekileceksiniz.

37. es-SÂFFÂT SÛRESİ

182 âyettir.
Peygamberliğin 3-7. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.
Sâffât, saf tutan melekler manasınadır.
Allah'ın bir olduğu gerçeği anlatılmaktadır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Sâf sâf dizilip emir bekleyenlere, sâf sâf dizip emir bekletenlere andolsun.

2 Emirler yağdırarak sevk ve idare edenlere, iyiliği emredip, kötülüğü yasaklayanlara andolsun.

3 Övünç kaynağı Kur'ân'ı okuyanlara, zikir meclislerinde bulunanlara öğüt verenlere andolsun.

4 Tanrınız, ilâhınız birdir.

5 O, göklerin, yerin, ikisi arasındaki varlıkların ve imkânların yaratıcısı, düzeninin hâkimi, Rabbidir, güneşin doğduğu (ve battığı) yerlerin Rabbidir.

6 Biz dünya semâsını, zinetlerle, yıldızlarla, gezegenlerle süsledik.

7 Semâyı, uzayı, her türlü isyankâr şeytandan, şeytanî güçlerden koruduk.

8 Onlar yüce melekler meclisini dinleyemezler. Her taraftan kovulup atılırlar.

9 Her taraftan uzaklaştırılırlar. Onlar ardı arkası kesilmeyen cezaları hak etmişlerdir.

10 Ancak bilgi sızdıranlar, uzaya kulak verip bilgi hırsızlığı yapanlar var. Hiç fırsat vermeden, gökten yere doğru delip geçen kor halinde düşen gök cisimleri, alevler, gök mermileri onların peşlerini bırakmaz, işlerini bitirir.

11 Şimdi inkâr edenlere sorarak, cevap iste:

"- Onlar mı daha güçlü yaratılışlı, yoksa bizim yarattıklarımız mı?" Biz onları cıvık, yapışkan bir çamurdan yarattık.

12 Doğrusu, sen şaşıyorsun, onlar da alay ediyorlar.

13 Onlara tebliğ edildiği, öğüt verildiği zaman, öğüt de almazlar.

14 Muhammed'in hak peygamber olduğu ile ilgili bir mûcize gördükleri zaman da alaya alırlar.

15 Bir de:

"- Bu apaçık büyüleyici bir sözden başka bir şey değil" diyorlar.

16 "- Öldüğümüz zaman, toprak ve kemik yığını haline geldiğimiz zaman mı, biz mi tekrar diriltilecekmişiz?"

17 "- Önceki atalarımız da mı tekrar dirilecekmiş?"

18 Onlara:

"- Evet, sizler, hem de aşağılanarak, hakaret edilerek diriltileceksiniz." de.

19 "- Diriltmek için kesinlikle bir tek emir, bir komut yetecek. Derhal onların gözleri açılacak."

20 "- Vâh! Eyvah bize! Bu gün herkesin, vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğunun hesabını vereceği, yalnız ilâhî mevzuatın yürürlükte olduğu gündür." diyecekler.

21 "- Bu gün hesapların görülüp kesin hükümlerin verileceği, yalanlamış olduğunuz gündür."

★ 22 "- Baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyenleri, hakka riayet etmeyenleri ve haksızlığı alışkanlık haline getirenleri, müşrikleri, dostlarını, yârenlerini ve taptıkları putları toplayıp mahşere getirin!"

23 "- Allah'ı bırakıp kulları durumundakilerden taptıklarını toplayın. Hepsine kaynayan köpüren Cehennem'in yolunu gösterin."

24 "- Durdurun onları. Sorguya çekilecekler."

[25] Nerde kaldı imtiyazlarınız, niçin birbirinize yardım edemiyorsunuz?

[26] Hayır! Onlar bugün teslimiyet göstermişler, bugün boyun eğmişlerdir.

[27] Onlar birbirine dönmüş, birbirlerine suç atıyorlar, birbirlerini sigaya çekiyorlar.

[28] Güç ve iktidar sahiplerine uyanlar:

"- Siz sureti haktan görünerek etkili usullerle bize yaklaşır, inkâra cür'et ettirir ve bizi hak yoldan uzaklaştırırdınız" diyorlar.

[29] Güç ve iktidar sahipleri de:

"- Aksine, siz zaten inanmamıştınız." diyorlar.

[30] "- Bizim, sizin üzerinizde bir nüfûzumuz yoktu. Siz, zaten azgın, sapık bir milletiniz."

[31] "- Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, peygamberlere ve kutsal kitaplara itibar etmediğimiz için Rabbimizin, aleyhimizdeki ceza ile ilgili gerekçeli kararı haklıdır. Biz bu azâbı tadacağız."

[32] "- Doğru olan şu, biz sizi kışkırtıp saptırdık, kendimize benzettik. Hep birlikte azgınlığı devam ettirdik."

[33] O halde, o gün onların hepsi azâba ortaktır.

[34] İşte biz, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsileri, suçluları, günahkârları böyle yaparız.

[35] Onlara,

"- Allah'tan başka ilâh yoktur" denildiği zaman büyüklük taslayarak serkeşlik ve zorbalık ediyorlardı.

[36] "- Cinlere mahkûm olmuş, deli bir şâir için tanrılarımızı mı terk edeceğiz." diyorlardı.

[37] Hayır! Muhammed, gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak kitap Kur'an ile geldi. Özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirilen bütün peygamberleri de tasdik etti.

[38] Elbette siz can yakıp inleten müthiş azâbı tadacaksınız.

[39] Sadece işlediğiniz amellerin cezasını çekeceksiniz.

[40] Beni ilâh tanıyan, candan müslüman olarak bana bağlanan hâlis kullarım, samimi kullarım ceza görmeyecek.

[41] İşte onlara görünüşü, tadı, kokusu belirlenmiş dillere destan rızıklar var.

[42] Meyvalar toplanacak. Kendilerine ikram edilecek.

[43] Nimetlerle dolu Cennetlerde ikram edilecek.

[44] Karşılıklı tahtlar üzerinde otururlarken ikram edilecek.

[45] Önlerinde meşrubat pınarlarından, ırmaklarından doldurulmuş kadehler dolaştırılacak.

[46] Bembeyaz, içenlere lezzet veren, dolu kadehler dolaştırılacak.

[47] Orada hiçbir keder, sıkıntı, zarar, mide sancısı söz konusu değildir. İçtiklerinden sarhoş da olmazlar.

[48] Yanlarında süzgün bakışlı, alımlı, hasretlik çekmiş gibi gözlerini yalnız eşlerine çevirmiş, çılgınca seven, iri gözlü güzeller var.

[49] Onlar gün yüzü görmemiş yumurta gibi bembeyazdır.

[50] Dünyadaki hayatlarıyla ilgili birbirlerine dönüp sorarlar.

[51] İçlerinden biri:

"- Benim bir arkadaşım vardı" der.

52 "- Sen de, dirilmeye inananlardan mısın, derdi."

53 "- Öldüğümüz zaman, toprak ve kemik yığını haline geldiğimiz zaman mı, biz mi yargılanarak cezaya maruz kalacağız; mükâfata nail olacağız? derdi."

54 Allah:

"- Siz, onun halini görmek ister misiniz?" buyurur.

55 Derken, arkadaşı bakınır, onu kaynayıp köpüren Cehennem'in ta ortasında görür.

56 Arkadaşına:

"- Allah'a yemin ederim ki, sen, az kalsın beni yakacaktın" der.

57 "- Rabbimin nimeti olmasaydı, kalbime iman lütfetmese, bana doğruyu göstermese, rahmetini, İslâm'ı benden esirgeseydi, ben de Cehennem'e ihzarlı getirilenlerden olurdum."

58 "- Biz bir daha ölmeyeceğiz, değil mi?"

59 "- Önceki ölümümüzün dışında tabii. Azâba da uğratılmayacağız."

60 "- Bu, işte bu, büyük bir mutluluktur."

61 "- Sorumluluğunu bilenler, buna benzer bir mutluluk için amaçla örtüşen niyete dayalı, devamlı amel etsinler, çalışsınlar."

62 İkram olarak bu mu hayırlı, yoksa kaktüs bitkisi mi?

63 Biz, kaktüsü ateş içinde bitirerek inkârda, isyanda, şirkte ısrar eden zâlimler için ağır bir imtihan konusu yaptık.

64 Kaktüs, kaynayan, köpüren Cehennem'in dibinde çıkar.

65 Tomurcukları yılan başı gibidir.

66 Cehennemlikler, kesinlikle bunu yerler. Karınlarını bununla doldururlar.

67 Sonra, bunun üzerine, kaynar su karıştırılmış bir haşlama içerler.

68 Dahası onların götürülecekleri yer, kesinlikle kaynayan köpüren Cehennemdir.

69 Onlar, atalarının, sapıklıklarını bile bile atalarına uydular.

70 Hâlâ baskıyla, korkarak onların izinde koşturuyorlar.

71 Onlardan önce, eski milletlerin çoğu andolsun dalâlete düşmüştü.

72 Biz de onlara, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcılar, peygamberler göndermiştik.

73 Sorumluluk, hesap ve ceza hatırlatılarak uyarılıp da, doğru yola gelmeyenlerin âkıbetlerinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bir bak, incele.

74 Allah'ı ilâh tanıyan, candan müslüman olarak Allah'a bağlanan hâlis kulları, samimi kulları bu kötü âkıbetten kurtulmuşlardır.

★ 75 Celâlim hakkı için, Nuh bize niyâz etmişti. Biz duaya ne güzel icabet edenleriz, duayı ne güzel kabul edenleriz.

76 Biz onu ve ailesini, mü'minleri büyük sıkıntıdan, büyük felaketten kurtardık.

****

77 Biz onun neslini, işte onları payidar kıldık.

78 Onun hayatından sonraki nesillerde, devam eden güzel gelenekler, övgülerle dolu hâtıralar bıraktık.

79 Bütün âlemler, insanlar içinde Nûh'a selâm olsun, selâmette olsun, selâmete erenlerdendir.

80 İşte biz, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderleri ve inanmışları böyle mükâfatlandırırız.

81 O bizi ilâh tanıyan, candan müslüman olarak bize bağlanan, saygıyla bize kulluk ve ibadet eden kullarımızdandı.

82 Şunu da belirtelim ki, diğerlerini, inanmayanları tûfanda boğduk.

83 İbrâhim de, dinî esaslarda, imanda, tevhidde, uyguladığı metotta, kesinlikle Nûh'un sıkı takipçilerindendi.

84 Hani Rabbine tertemiz, saf bir kalp ile, akl-ı selim ile, iman, ilim, güzel ahlâk ve sâlih amellerle gelmişti.

85 Babasına ve kavmine:

"- Siz neye tapıyorsunuz?" demişti.

86 "- Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden uydurma ilâhlar mı istiyorsunuz?"

87 "- Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi hakkındaki düşünceniz nedir?"

88 Sonra yıldızlara bir göz attı, düşündü.

89 "- Ben hastayım" dedi.

90 Yanında duramadılar, ikballerine ve istikballerine sırt çevirip ondan uzaklaştılar.

91 Bir kurnazlık yaparak putların yanına gitti. Önlerindeki yemeklere bakarak, alaylı bir ifadeyle:

"- Yemeyecek misiniz?" dedi.

92 "- Derdiniz ne ki, konuşmuyorsunuz?"

93 Nihayet yanlarına sokulup onlara sağ eliyle kuvvetli bir darbe indirdi, putları paramparça etti.

94 Bunun üzerine, telâş ile birbirlerine girerek İbrâhim'e geldiler.

95 İbrâhim: "- Yonttuğunuz şeylere mi tapıyorsunuz?" dedi.

96 "- Sizi ve ibadet niyetiyle taptığınız putları, amel yeteneğinizi, amellerinizi Allah yarattı."

97 Onlar: "- Büyük ocaklar çatın, derhal onu alevlerin arasına atın." dediler.

98 Ona bir kötülük planı hazırlamak istediler. Biz onları küçük düşürdük.

99 İbrâhim: "- Ben Rabbimin emrettiği yere gidiyorum. O bana doğru yolu gösterecek, başarıya ulaştıracak." dedi.

100 "- Rabbim, bana dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi mü'minlerden, sâlih kullarından bir oğul ver" diye niyâz etti.

101 İşte o zaman, biz onu, ihtiraslarına hâkim, temkinli, güçlü, mâkul ve hoşgörülü bir oğul ile müjdeledik.

102 Babasıyla beraber koşup gezecek, babasını anlayacak çağa gelince, babası:

"- Oğulcuğum, rüyâlarımda, kendimi, hep seni boğazlar vaziyetteyken görüyorum. Sen de, bu konuda ne düşündüğünü, görüşünü söyle?" dedi. İsmail de:

"- Babacığım, emrolunduğun şeyi yap. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa, beni sabredenlerden, metanetini kaybetmeyenlerden bulacaksın" dedi.

****

103 Baba-oğul Allah'a teslim olup, boyun eğdiği, İslâm'daki samimiyetlerini gösterdikleri, İbrâhim'in İsmâil'i şakağı üzerine yatırdığı zaman biz seslendik.

104 Ona: "- Ey İbrâhim!" diye seslendik.

105 "- Rüyana gerçekten sadakat gösterdin. İşte biz, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevle-

rine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderleri, inanmışları seni mükâfatlandırdığımız gibi işte böyle mükâfatlandırırız."

106 Bu, işte bu, açık açık bir imtihandır.

107 Büyük bir kurban kesme sorumluluğu karşılığında oğlunu (çocukları) kurban edilmekten kurtardık.

108 Onun hayatından sonraki nesillerde, devam eden güzel gelenekler, övgülerle dolu hâtıralar bıraktık.

109 İbrâhim'e selâm olsun, selâmette olsun, selâmete erenlerdendir.

110 İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan, müslüman önderleri, inananları işte biz böyle mükâfatlandırırız.

111 O bizi ilâh tanıyan, candan müslüman olarak bize bağlanan, saygıyla bize kulluk ve ibadet eden kullarımızdandı.

112 Onu, dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi mü'min sâlih kullarımdan bir peygamber olan İshak ile müjdeledik.

113 İbrâhim'e ve İshak'a bereketler ihsan ettik. Onların nesillerinden iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman ideciler ve müslümanlar olacak, kendilerine yazık eden, açık açık günaha giren âsiler de olacak.

★ 114 Andolsun, biz Mûsâ'ya ve Hârûn'a da ihsanlarda bulunduk, nimetler verdik.

115 Onları ve kavimlerini, büyük sıkıntılardan, kölelik felâketinden kurtardık.

116 Onlara yardım ettik. Onlar galip geldiler.

117 Her ikisine de, açık seçik, anlaşılan kitabı, Tevrat'ı verdik.

118 Her ikisini de doğru, muhkem ve güvenli yolda, İslâmî hayatta başarıya ulaştırdık.

119 Onun hayatından sonraki nesillerde, devam eden güzel gelenekler, övgülerle dolu hâtıralar bıraktık.

120 Mûsâ'ya ve Hârûn'a da selâm olsun, selâmette olsunlar, selâmete erenlerdendir.

121 Biz, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderleri, inananları, işte böyle mükâfatlandırırız.

122 O bizi ilâh tanıyan, candan müslüman olarak bize bağlanan, saygıyla bize kulluk ve ibadet eden kullarımızdandı.

123 İlyas da, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberlik görevi ile gönderilenlerdendi.

124 Hani kavmine:

"-Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmayacak günahlardan arınıp, azaptan korunmayacak, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmayacak, dinî ve sos-

yal görevlerinizin bilincinde olmayacak mısınız" demişti.

125 "- Yaratıcıların en güzelini bırakıp da Ba'l'e mi tapıyor, yalvarıyorsunuz?"

126 "- Rabbiniz Allah'ı, önceki atalarınızın Rabbini mi bırakıyorsunuz?"

****

127 İlyâs'ı da yalanladılar. Ama onlar Cehenneme ihzarlı getirilecekler.

128 Beni ilâh tanıyan, candan müslüman olarak bana bağlanan hâlis, samimi kullarımın böyle bir derdi yok.

129 Onun hayatından sonraki nesillerde, devam eden güzel gelenekler, övgülerle dolu hâtıralar bıraktık.

130 İlyas ailesine de selâm olsun, selâmette olsunlar; selâmete erenlerdendir.

131 Biz, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderleri, inananları işte böyle mükafatlandırırız.

132 İlyas da mü'min kullarımızdandı.

133 Lût da, kesinlikle özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberlik görevi ile gönderilenlerdendi.

134 Onu, bütün ailesini ve mü'minleri kurtardık.

135 Ancak bir kocakarı, geride kalanlar arasındaydı.

136 Sonra diğerlerini helâk ettik.

137 Siz, elbette seyahatlerinizde, sabah saatlerinde onların yaşadıkları yerlere uğrarsınız.

138 Geceleyin de, onların yaşadıkları yerlere uğrarsınız. Hâlâ akıllanmayacak mısınız?

★ 139 Yunus da, kesinlikle özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberlik görevi ile gönderilenlerdendi.

140 Hani o, âni bir öfkeye kapılıp görevi terkederek gizlice, istiap haddi aşılarak yüklenmiş, donanımlı bir gemiye binip kaçmıştı.

141 Gemidekilerle, aralarında kur'a çektiler de, kaybedenlerden, denize atılanlardan oldu.

142 Onu balina yuttu. Yunus kendini kınayıp duruyordu.

143 Eğer Allah'ı devamlı tesbih edenlerden, zikredenlerden olmasaydı, orada kalacaktı.

144 Kesinlikle, tekrar insanların diriltileceği güne, Kıyamete kadar balığın karnında kalacaktı.

145 Biz onu hasta, halsiz bir halde, bir açık alana çıkardık.

146 Üzerine, bal kabağı cinsinden geniş yapraklı, gölge yapacak bir bitki yetiştirdik.

147 Onu yüz bin veya daha çok kişiye özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberlik görevi ile gönderdik.

148 O zaman, onlar iman ettiler. Biz de, bir vakte kadar, onları zevkü safa içinde, refah içinde yaşattık.

149 Putperestlere:

"- Kızlar senin Rabbinin de, oğullar onların mı?" diye sor, cevap iste.

150 "- Yoksa onların gözleri önünde, biz melekleri dişi olarak mı, yarattık?"

151 Öyle mi? Kesinlikle yalan ve iftiralarından böyle söylüyorlar?"

152 "- Allah babadır, oğlu vardır" diyorlar. Kesinkes yalanlarına yalan katıyorlar.

153 Allah kızları oğullara tercih mi etmiş?"

154 Bir bildiğiniz mi var? Nasıl hüküm veriyorsunuz?

155 Hâlâ düşünmeyecek misiniz?

156 Yoksa sizin elinizde açık açık bir fermanınız mı var?

157 Doğru söylüyorsanız, kitabınızı getirin.

158 Allah ile görünmeyen varlıklar, melekler ve cinler arasında da bir hısımlık, bir akrabalık uydurdular. Andolsun melekler ile cinler de, onların hesap yerine, ihzarlı getirileceklerini bilirler.

159 Allah, onların yakıştırdıkları şeylerden münezzehtir, yücedir.

160 Allah'ı ilâh tanıyan, candan müslüman, hâlis, samimi kulları böyle yakıştırmalarda bulunmazlar.

161 Siz ve taptıklarınız hâlis kulları saptıramazsınız.

162 Siz, Allah'a rağmen hâlis kulları saptıramazsınız, dalâlete düşüremezsiniz.

163 Kendiliğinden, kaynayan köpüren Cehenneme saldıran kimseleri saptırabilirsiniz.

164 Melekler:

"- Bizim her birimizin, belirli bir makamı var" derler.

165 "- O sâf sâf dizilenler, emir bekleyenler biziz."

166 "- O devamlı tesbih edenler, zikredenler biziz, biz."

167 Müşrikler kesinkes diyorlardı.

168 "- Eğer yanımızda, önceki ümmetlerinkine benzer bir kitap olsaydı, biz de hâlis kul olurduk."

169 "- Elbette biz de Allah'ı ilâh tanıyan, candan müslüman samimi kullar olurduk."

170 İşte şimdi onu inkâr ettiler, kâfir oldular. Yakında başlarına geleceklerini öğrenecekler.

171 Andolsun, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberlik görevi ile gönderilmiş kullarımıza, geçmişte verilmiş sözümüz var.

172 Onlar, kesinlikle onlar başarıya ulaşacaklar, zafer kazanacaklar."

173 Bizim kurmaylarımız, bizim ordularımız elbette galip gelecekler.

174 Onun için sen, başlarına gelecek sıkıntılarla karşılaşıncaya kadar, onlardan uzak dur.

175 Onların, inkâr edenlerin âkıbetlerinin nasıl olacağına, dünyada uğrayacakları felâketlere iyi bak. Yakında kendileri de görecekler. Akılları başlarına gelecek.

176 Küstahça azâbımızı, acele mi istiyorlar?

177 Azâbımız, bulundukları topraklara ansızın indiğinde, sorumluluk, hesap ve ceza hatırlatılarak uyarılanların, uyarıya kulak asmayanların hali, sabahı, ne kötü olur.

178 Sen başlarına gelecek sıkıntılarla karşılaşıncaya kadar, onlardan uzak dur.

179 Âkıbetlerinin nasıl olacağını onlara göster. Yakında kendileri de müşkil vaziyette kaldıklarını görecekler, akılları başlarına gelecek.

180 Senin Rabbini, kudret ve hükümranlığın Rabbini, onların yakıştırdıkları şeylerden tenzih ederim.

181 Özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamberlik göreviyle gönderilenlerin hepsine selâm olsun, selâmette olsunlar, hepsi de selâmete erenlerdendir.

182 Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah'a hamdolsun.

38. SÂD SÛRESİ

88 âyettir. Kamer sûresinden sonra Peygamberliğin 4-5. yıllarında Mekke'de inmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA..

★ [1] Sâd. Şerefli ve şanlı, zikir ve öğütlerle dolu okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'ân'a andolsun.

[2] Doğrusu, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, boş bir gurur, bir ayrılık, bir bölücülük, bir muhalefet, bir düşmanlık içindeler.

[3] Kendilerinden önce nice nesilleri helâk ettik. O zaman feryat etmişlerdi. Artık kurtulma zamanı geçmişti.

[4] İçlerinden, kendilerine sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcı, bir peygamber geldi diye şaştılar. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler:

"- Bu, büyüleyici konuşan, peygamberlik iddiasında yalancı biri" dediler.

[5] "- Birçok tanrıdan, ilâhlığı kaldırdı da, bir tanrıya mı tahsis etti? Bu gerçekten şaşılacak bir şey." dediler.

[6] İçlerinden kodamanlar kalkıp yürüdüler.

"- Yürüyün, tanrılarınıza bağlılıkta direnin. Kesinlikle sizden istenen budur."

[7] "- Son dinde de, bunu işitmedik. Bu ne ki, sadece uydurulmuş bir şey."

[8] "- Okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'an aramızdan ona mı indirilmiş?" dediler. Aksine, onların, Muhammed'in güvenilir birisi olduğundan şüpheleri olmadığına göre, okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'ân'ın benim tarafımdan indirildiğinden bir kuşkuları var. Aslına bakarsanız, onlar benim azâbımı tatmadılar.

[9] Yoksa, kudretli ve hükümran, ihsanı bol Rabbinin rahmet hazineleri, peygamberlik tevdii onların elinde mi?

[10] Yoksa, göklerin, yerin ve ikisinin arasındaki varlıkların ve imkânların mülkü, hâkimiyeti ve tasarrufu onlara mı ait? Öyleyse, bütün imkânlarını seferber ederek yükselsinler de, hâkimiyetlerini kursunlar.

[11] Onlar, işte şurada, mü'minler karşısında müttefik birliklerden meydana gelen, bozguna uğramış askerî erkân ve ordulardır.

[12] Onlardan önce Nuh kavmi, Âd ve devleti, teşkilâtı, orduları güçlü, şiddeti ve işkencesi meşhur, ülkesi zengin, hazinesi dolu, imkânları geniş, dikili taşları sembol edinen Firavun da peygamberleri yalanlamıştı.

[13] Semûd, Lût kavmi ve Eyke halkı da peygamberleri yalanlamıştı. İşte bunlar da peygamberlere karşı birleşen gruplardır.

[14] Hepsi de gönderilen peygamberleri yalanladılar. Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, peygamberlere ve kutsal kitaplara itibar etmedikleri için, onları suçlarına denk adâletle cezalandırmam gerekçeli olarak gerçekleşti.

★ [15] Onlar da, sadece şiddetli bir gürleme halinde âni tek bir darbeye bakıyor. Onun da gecikmesi sözkonusu değil.

16 "- Ey Rabbimiz! Bizi tehdit ettiğin azâbı, hesap gününden önce âcilen ver." dediler.

****

17 Rasulüm, onların söyledikleri mantıksız, çirkin, incitici sözlere sabrederek mücadeleye devam et. Bizi ilâh tanıyan, candan müslüman, güç-kuvvet, devlet-teşkilat, iktidar ve ihsan sahibi, vakarlı, saygılı kulumuz Dâvûd'u, o kuvvet sahibi zâtı hatırlayarak insanlara anlat. O, hep zikir ve tesbih ile bize yönelmişti.

18 Biz, güneş batarken ve güneş doğarken onunla birlikte tesbihte bulunan dağları da, kurduğumuz düzene boyun eğdirdik.

19 Toplu halde kuşları da onun emrine verdik. Hepsi de Dâvûd'a uyarak zikir ve tesbih ederlerdi.

20 Biz onun ülkesini, devletini ve hükümranlığını güçlendirdik. Kendisine peygamberlik, ilim, hikmet, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisi, isabetli ifade, çözüm ve hakkı bâtıldan ayırt etme kabiliyeti verdik.

21 Davacı kılığındaki suikastçilerin kıssası geldi mi sana? Mâbedin duvarından atlayarak gelmişler.

22 Dâvûd'un yanına girmişlerdi. Dâvûd ihtilâlciler zannederek, onlardan korktu.

"- Korkma, biz birbirine hasım, birbirimize haksızlık eden iki davacıyız. Aramızda hakkaniyet ile adâlet ile hüküm ver. Haksızlık etme. Bize doğru, âdil çözümü göster." dediler.

23 Onlardan biri:

"- Bu benim kardeşim. O doksan dokuz yaban ineğine sahipleniyor. Bense bir tek yaban ineğine sahiplendim. Böyleyken onu da benimkilerine kat, ona sahiplenmekten vazgeç dedi. Bu karşılıklı konuşma sırasında bana baskın çıktı." dedi.

24 Dâvûd:

"- Andolsun ki, senin yaban ineğini, kendi yaban ineklerine katmak istemekle sana haksızlık etmiştir. Mallarını karıştıranların, mallarını bir arada bulunduranların, aynı yerde, aynı pazarda mal alıp mal satanların, mülk edinme hukukunda eşit olanların çoğu birbirlerinin haklarına tecavüz ederler, haktan ayrılıp, güçlerine dayanarak zulmederler. Ancak iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler adâletten şaşmazlar. Onlar da ne kadar az!" dedi. Dâvûd, güvenlik tedbirlerinin işe yaramadığını, kendisini zor durumda bırakark imtihan ettiğimizi anladı ve Rabbinden bağışlanma diledi, sübhânallah diyerek rükû edip, secedeye kapandı. Tevbe ile Allah'a yöneldi, zikre daldı.

25 Bu davranışından dolayı onu bağışladık. Yanımızda onun bir yakınlığı, bir değeri var. Cennet'te güzel bir makamı var.

26 Ey Dâvûd, biz seni yeryüzünde, ülkede ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur en yetkili halife-rasul olarak tayin ettik. İnsanlar arasında hakkaniyet ile, adâlet ile hüküm ver, icraat yap. Şahsî arzu ve ihtiraslarına, bâtıla uyma. Bu senin Allah yolundan, İslâm'dan uzaklaşmanın, dalâleti tercihinin önünü açar. Allah yolundan, İslâmî hayatı yaşamaktan vazgeçenlere, he-

sap gününü unutmaları sebebiyle dehşetli bir azap vardır.

****

★ 27 Göğü, yeri ve ikisi arasındaki varlıkları ve imkânları, biz boş yere yaratmadık. O, inkârda ısrar edenlerin zannıdır. Onun için, vay ateşe girecek, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin haline!

28 Yoksa iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlere, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlara, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlara, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlere, yeryüzünde, ülkede bozgunculuk yapanlar gibi mi, muamele yapacağız? Yahut, Allah'a sığınıp emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlere azgın günahkârlara davrandığımız gibi mi davranacağız?

29 Bu, sana indirdiğimiz, hayrı öğreten, insanlara faydalı mübarek bir kitaptır. Akıl ve vicdan sahipleri âyetlerini ciddi ciddi düşünüp, kendilerine neler kazandırabileceğini hesap etsinler, öğüt alsınlar diye indirdik.

30 Biz Dâvûd'a Süleyman'ı ihsan ettik. Süleyman ne güzel, bizi ilâh tanıyan, candan müslüman, saygılı bir kuldu. Sesli zikir ve tesbih ile Allah'a yönelirdi.

31 Hani akşama doğru, kendisine, bir ayağını tırnağının üzerine, diğerlerini normal basarak duran cins yarış atları gösterilmişti.

32 Süleyman:

"- Ben hayırlı mal, hayırda kullanılacak mal sevgisini, at sevgisini Rabbimin kitabındaki emrinden, emrine bağlılığımdan dolayı benimsedim" dedi. Nihayet eğitim alanındaki atlar toz duman içinde gözden kayboldu.

33 Süleyman :

"- Onları tekrar yanıma getirin" diye emretti. Atlar gelince onların bacaklarını ve boyunlarını okşamaya başladı.

34 Andolsun, Süleyman'ı da ağır bir imtihandan geçirdik. Onu tahtının üstüne adeta ceset halinde bıraktık. Sonra tevbe ile önceki haline döndü.

35 "- Rabbim, beni bağışla. Bana benden sonra kimsenin ulaşamayacağı bir hükümranlık, bir devlet hibe et. Sen yalnız sen, en çok bağışlayansın." dedi.

36 Bunun üzerine, biz rüzgârı onun faydalanması için koyduğumuz kurala boyun eğdirdik. Onun yaptığı plan dahilinde, istediği yere kolayca akar giderdi.

37 Yapı ustaları ve dalgıçlık yapan şeytanları da onun hizmetine verdik.

38 Demir halkalarla, zincirlerle bağlı diğer yaratıkları da onun emrine verdik.

39 İşte bunlar bizim ihsanımız. Artık ister başkalarına ikram et. İster elinde tut. Bunun hesabı sana sorulmayacak.

40 Onun, bizim katımızda, yakınlığı, büyük bir değeri ve cennette güzel bir makamı var.

★ 41 Bizi ilâh tanıyan, candan müslüman, saygılı kulumuz Eyyûb'u da hatırlayarak insanlara anlat.

"- Zahmet ve acı vererek şeytan bana dokundu, beni hastalandırdı" diye Rabbine niyaz etti, seslendi.

42 Biz ona:

"- Ayağını yere vur. İşte, yıkanılıp şifa bulunacak, içilecek soğuk bir su." dedik.

****

43 Tarafımızdan bir rahmet olarak, akıl ve vicdan sahipleri için de bir ibret olmak üzere, ona, kaybettiği nüfusunu bir kat artırarak yeni bir nesil bağışladık.

44 Bir de: "- Eline bir demet ot-çöp al da, onunla eşine vur. Yeminini bozmuş olma." dedik. Gerçekten biz onu belâlara karşı sabırlı bulmuştuk. O ne iyi, bizi ilâh tanıyan, candan müslüman, saygılı bir kuldu. O daima, samimiyetle itaat ederek Allah'a yönelmekteydi.

45 Güç-kuvvet, devlet-teşkilat, iktidar ve ihsan sahibi, vakarlı, çevresini ve ileriyi görebilen, bizi ilâh tanıyan, candan müslüman, saygılı kullarımız İbrâhim, İshak ve Yâkub'u da hatırlayarak insanlara anlat.

46 Biz onları samimiyetle, asıl yurt, âhiret düşüncesine rağbet eden ve insanları âhiret hayatına inanmaya teşvik eden has kullarımızdan kıldık.

47 Onlar nezdimizde, kesinlikle güzide, seçilmiş en hayırlı kimselerdendir.

48 İsmâil'i, Elyesa'ı ve Zülkifl'i de hatırlayarak insanlara anlat. Hepsi de en hayırlı kimselerdendir.

49 Kur'ân'ın bir bölümü olan, okunarak ibadet edilen bu kıssalar, bir uyarıdır, bir öğüttür. Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananlar, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler için güzel bir gelecek, Cennet'te güzel makamlar vardır.

50 Bütün kapıları kendilerine otomatik olarak açılan Adn Cennetleri vardır.

51 Onlar, orada koltuklara kurulup yaslanarak, birçok meyveler ve meşrubat isterler.

52 Yanlarında süzgün bakışlı, alımlı, hasretlik çekmiş gibi gözlerini yalnız eşlerine çevirmiş, çılgınca seven, iri gözlü aynı yaşta dilberler, güzeller var.

53 Bunlar hesap gününde alınlarının akıyla hesap veren sizlere va'dolunan şeylerdir.

54 İşte bunlar bizim verdiğimiz, bitmek tükenmek bilmeyen rızıklardır.

55 Bunlar ilâhî emirlere yapışanların mükâfatıdır. Azgınlara kötü bir gelecek vardır.

56 Varacakları yer Cehennem'dir. Ateşe yaslanacaklar. Orası ne kötü bir yerleşim yeridir.

57 Bu günahkârlar içindir; artık tatsınlar bunu, kaynar su ve irini.

58 Bu türden çifter çifter tadacakları diğer cezalar da var.

59 İktidar sahibi âsîlere, küfrün liderlerine:

"- İşte şunlar da, körü körüne size tâbi olup şimdi sizinle beraber olan gürûhtur" denildiğinde, liderler:

"- Onlara rahat yüzü görün, işleriniz kolay olsun diyemeyeceğiz, çünkü onlar da ateşe girmeye müstehak oldular." derler.

60 Tâbi olanlar ise, kendilerini isyana sevk eden, cehenneme sokan liderlerine:

"- Asıl rahat yüzü görmeyecek, işleri kolay olmayacak olan sizsiniz. Bu azâbı başımıza getiren de sizsiniz. Ne kötü bir yer burası." derler.

61 Tâbi olan halk:

"- Ey Rabbimiz, bu cehennem azabını başımıza getirenlerin cehennemdeki cezasını kat kat artır." derler.

****

62 İnkâr edenler:

"- Nasıl olur? Kendilerini dünyada iken kötülerden saydığımız kimseleri burda niçin görmüyoruz?" derler.

63 "- Alay konusu yaptıklarımız onlar değil miydi? Yoksa buralarda onları gözden mi kaçırdık?"

64 İşte bu, Cehennem ehlinin tartışması bir gerçektir.

★ 65 Rasulüm: "- Ben sadece sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcıyım. Tek ve gücüne karşı konulmayan, Kahhar olan Allah'tan başka tanrı yoktur." de.

66 "- Göklerin, yerin ve ikisinin arasındaki varlıkların ve imkânların yaratıcısı, düzeninin hâkimi Rabbinden, kudret sahibi ve hükümran olan, daima bağışlayan Allah'tan başka tanrı yoktur" de.

67 "- Bu Kur'ân, önemli haberleri içeren büyük bir kitaptır" de.

68 "- Siz onun tebliğine, ilkelerinin yaşanmasına engel tedbirler alarak yüz çeviriyorsunuz."

69 "- Onlar orada tartışırlarken benim yüce meclis, Allah'ın melekleri topladığı meclis hakkında hiçbir bilgim yoktu."

70 "- Ben ancak, sorumluluk, hesap ve cezanın varlığını açıklayan apaçık bir uyarıcı olduğum için bana vahiy geliyor."

71 Rabbin meleklere: "- Ben çamurdan bir insan yaratacağım." demişti.

72 Onu yaratılış amacına uygun olarak şekillendirdiğim, rahmetimle varettiğim, düzenin bir bölümü olan ruhumdan nûrânî dalgalar halinde onun bütün hücrelerine ruh yayarak hayat verdiğim, onu bilinçlendirdiğim zaman:

"- Derhal secdeye kapanarak ona saygı gösterin" dedim.

73 Bütün melekler, hepsi secde ederek saygı gösterdiler.

74 Yalnız İblis secde etmedi, saygı göstermedi. Büyüklük taslayıp serkeşlik etti ve kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerden oldu.

75 Allah:

"- Ey İblis, iki elimle yarattığıma secde ederek saygı göstermene mâni olan nedir? Gururuna mı yediremedin, yoksa sen yüksek makam sahiplerinden biri misin?" dedi.

76 İblis: "- Ben ondan daha hayırlıyım. Beni ateşten yarattın. Onu da çamurdan yarattın." dedi.

77 Allah: "- Hemen çık oradan. Sen kovuldun" buyurdu.

78 "- Elbette lânetim, herkesin vahyedilen dininin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği, yalnız ilâhi mevzûatın yürürlükte olacağı güne kadar senin üzerinedir."

79 İblis: "- Rabbim, insanların diriltilecekleri güne kadar, bana mühlet ver." dedi.

80 "- Sen mühlet verilenlerdensin" buyurdu.

81 "- Belirlenmiş vaktin günü gelinceye kadar sana mühlet verildi."

82 İblis:

"- Senin kudret ve hükümranlığına yemin olsun ki, onların hepsini azdırıp saptıracağım, kendime benzeteceğim" dedi.

83 "- İçlerinden samimi kullarını saptıramam" dedi.

****

84 Allah:

"- Ben de varlığında şüphe olmayan hak bir ilâhım. Hak kitap Kur'ân'a kulak verin, Kur'ân'a uyun, Kur'ân'ı uygulayın. Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, Muhammed'e ve Kur'ân'a itibar etmeyenlere ve sana, hikmete dayalı gerekçeli kararımı da bildiriyorum." buyurdu:

85 "- Mutlaka sen ve onlardan sana uyanların hepsiyle Cehennem'i dolduracağım."

86 Rasûlüm:

"- Tebliğ ile görevli olduğum dine, Kur'an âyetlerine karşılık ben sizden bir ücret istemiyorum. Ben olduğundan başka türlü görünenlerden, görevinin dışına çıkanlardan değilim." de.

87 "- Bu Kur'an ancak âlemler, insanlar ve cinler için okunması ibadet olan bir öğüttür, bir ikazdır, bir şereftir, bir övünç kaynağıdır."

88 "- Onun verdiği haberin doğruluğunu, Kur'ân'a ilgisiz kalmakla hata ettiğinizi, başınıza gelecek felâketleri bir müddet sonra mutlaka öğreneceksiniz."

39. ez-ZÜMER SÛRESİ

75 âyettir.
53-55 âyetleri Medine'de,
diğerleri Peygamberliğin 5. yılında
Mekke'de nâzil oldu. Adını 71 ve 73. âyetlerdeki
Zümer kelimesinden almaktadır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Bu mükemmel kutsal kitap Kur'an, kudretli, hikmet sahibi ve hükümran olan Allah tarafından bölüm bölüm indirilmiştir.

2 Biz bu kitabı, sana, gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirmen için indirdik. O halde, Allah'ın dinini ve düzenini içtenlikle benimseyerek, samimiyetle ümmetin içinde uygulayıp Allah'ı ilâh tanı, candan müslüman olarak Allah'a teslim ol, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet et, Allah'ın şeriatına bağlan, Allah'a boyun eğ.

3 Sizi uyarıyorum! Hâlis din, hâlis şeriat yalnız Allah'tan gelen din ve şeriattır, samimi otorite yalnız Allah'a ait, Allah adına kullanılan otoritedir. Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden kendilerine bir takım velîler koruyucular, otoriteler edinenler:

"- Biz onlara, yalnızca bizi, Allah'a daha çok yaklaştırsınlar diye tapıyoruz." derler. Allah onların ihtilâf çıkarmakta oldukları konularda, aralarında hükmünü verecektir. Allah yalan söylemeye ve nankörlük etmeye devam eden kimseyi doğru yola iletmez.

[4] Eğer Allah oğul edinmek isteseydi, yarattıklarından, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olanı seçerdi. O, bundan münezzehtir. O tek olan, gücüne karşı konulmayan, kahhâr olan Allah'tır.

[5] Gökleri ve yeri, haklı bir gerekçe ile, hikmete dayalı, hesaplı bir düzen içinde yarattı. Geceyi devamlı gündüzün üstüne örtüyor. Gündüzü de gecenin üstüne örtmeye devam ediyor. Güneşi ve ayı koyduğu kanunlara boyun eğdirdi. Hepsi belirli bir vakte kadar akıp gidecektir. Unutmayın! Kudret ve hükümranlık sahibi olan, daima bağışlayan O'dur.

****

[6] Allah sizi bir tek nefisten, Âdem'den yarattı. Sonra ondan da eşini var etti. Sizin için büyükbaş ve küçükbaş hayvanlardan erkekli, dişili sekiz hayvan yaratıp indirdi. Sizi de annelerinizin karınlarında üç katlı karanlık (batın, rahim ve döl yatağı) içinde peşpeşe çeşitli safhalardan geçirerek yaratıyor. İşte bu yaratıcı Rabbiniz Allah'tır. Mülk ve hâkimiyet O'na aittir. O'ndan başka tanrı yoktur. Öyleyken nasıl oluyor da, haktan ayrılıp, bâtıla çevriliyorsunuz?

[7] Eğer kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar ederseniz, nankörlük yaparsanız, biliniz ki kesinlikle Allah'ın sizin imanınıza ihtiyacı yoktur. O, kullarının küfrüne râzı olmaz. Eğer şükrederseniz, sizin adınıza hoşnut olur. Hiçbir günahkâr, günah yüklü, suçlu bir kişi diğerinin günahının, suçunun cezasını çekmez. Sonra, hesap vermek üzere yalnız Rabbinizin huzuruna getirileceksiniz. İşlemeye devam ettiğiniz amelleri birer birer ortaya koyarak sizi hesaba çekecektir. O gönüllerdeki sırları bilir.

[8] İnsana bir zarar, bir sıkıntı dokunduğu zaman Rabbine yönelerek gönülden O'na dua eder. Sonra Allah, tarafından ona bir nimet lütfedince, kendisini sıkıntıdan kurtarınca, önceden yalvarmış olduğunu unutur, insanları Allah yolundan, İslâm'dan uzaklaştırıp, dalâleti tercihlerinin önünü açmak için, bile bile ona eşler, ortaklar koşar. Böylesine:

"- İnkârınla, küfrünle biraz eğlen. Kesinlikle sen Cehennem ehlindensin." de.

[9] Yoksa inkâr eden, kâfir, gecenin bir kısım vakitlerinde, ilerleyen saatlerinde kalkan, secdeye kapanarak, uzun uzun kıyamda durarak, sorumluluk şuuruyla namaz kılan, saygıda kusur etmeyen, âhireti, ebedî hayatı hesaba katarak dikkatli ve uyanık davranan, Rabbinin rahmetini uman kimse gibi mi olur?

"- Hiç bilenlerle, bilerek ibadet edenlerle, bilgi toplumlarıyla, bilmeyenler, bilgiden yoksun olan toplumlar bir olur mu?" de. Ancak akıl ve vicdan sahipleri bunları düşünüp ibret alır.

★ [10] Rasulüm, müslümanlara:

"- Ey iman eden kullarım, Rabbinize sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan,

işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan, müslüman idarecilere, askerî erkâna, müslümanlara, bu dünyada bir güzellik, bir ikrâm, devlet nimeti, her türlü nimet vardır. Allah'ın ülkesi, yeryüzü geniştir. Hürriyetlerinize sahip çıkın. Baskılara boyun eğmeyin. Hicret edip güç ve gönül birliği yaparak devletli yaşayın, özgürce Allah'a kulluk ve ibâdet edin. Ancak, sabrederek mücadeleye devam edenlere, tahammül gösterenlere, kararlı davrananlara da, hesapsız mükafat vardır." diye ilan et.

****

11 "- Allah'ın dinini ve düzenini içtenlikle benimseyerek samimiyetle ümmetim içinde uygulayan kul olarak, Allah'ı ilâh tanımakla, candan müslüman olarak Allah'a bağlanmakla, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet etmekle emrolundum." de.

12 "- Bana İslâm'ı yaşayan müslümanların ilki, önderi olmam emrolundu."

13 "- Rabbime âsi olur, karşı gelirsem, büyük bir günün azâbından korkarım." de.

14 "- Allah'ın dinini ve düzenini içtenlikle benimseyerek samimiyetle ümmetim içinde uygulayıp ihlâs ile Allah'ı ilâh tanır, candan müslüman olarak Allah'a bağlanır, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet ederim." de.

15 "- Ey Allah'a şirk koşanlar! Siz de Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde, O'nun dışında, yarattıklarından, dilediğinize tapın." de.

"- Kıyamet günü, asıl hüsrana uğrayanlar, dünyada birbirlerini, kendilerini, ailelerini, vatandaşlarını, milletlerini hak yoldan uzaklaştırarak zarar ve ziyana sokan liderler, güç ve iktidar sahipleridir. Bilesiniz ki, işte kıyas kabul etmeyecek zarar budur."

16 Onlar üstlerinden kat kat ateşler, altlarından da kat kat ateşlerle sarılır. İşte Allah kullarının kalbine böyle korku salıyor. Ey kullarım! Bana sığının, benim emirlerime yapışın, günahlardan arınıp azaptan korunun.

17 Tâğuttan, şeytanî güçler ve düzenlerden, Allah'ın emirlerini benimsemeyen idareler ve müesseselerden kaçınıp, Allah'a yönelenlere, Allah'ın emirlerine itaate düşkün olanlara müjde var. Haydi, dünyada yardım, zafer ve devletle, âhirette cennetle müjdele kullarımı.

18 Sözü Kur'ân'ı ve sünneti dinleyip, kendilerine emredilenlerin en güzelini, en faziletlisini tercih edip uygulayanları, konuşmaları, hikmetli sözleri dinleyip en iyisini, en doğrusunu benimseyenleri müjdele. İşte onlar, Allah'ın kendilerini doğru yola ilettiği kimselerdir. Onlar, işte onlar akıl ve vicdan sahibi kimselerdir.

19 Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, sana ve Kur'ân'a itibar etmediği için, hakkında cezalandırılma hükmü, gerekçeli, haklı olarak kesinleşmiş kimse böyle midir? Ateşteki, Cehennemdeki kimseyi sen mi kurtaracaksın?

20 Fakat, Rablerine sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlere üst üste yapılmış, altlarından ırmaklar akan köşk-

ler vardır. Bu Allah'ın va'didir. Allah belirlenmiş hesap gününü gerçekleştirme sözünden dönmeyecek ve ertelemeyecektir.

21 Allah'ın gökten su indirip, onu yerdeki kaynaklara yerleştirdiğini görmüyor musun? Bir de onunla türlü renklerde ekinler, sebzeler çıkarıyor. Sonra onların olgunlaşıp sarardığını görürsün. Daha sonra da onları, çer-çöp haline getirir. İşte bunda akıl sahipleri için bir öğüt, bir ikaz vardır.

****

★ 22 Kalpleri kararmış, katılaşmış, kafaları kalınlaşmış, yüzlerinin nuru silinmiş kimseler, Allah'ın kafalarını, gönüllerini İslâm'a açtığı, Rablerinden gelen bir nûra, Kur'ân'a kavuşmuş olan kimseler gibi midir? Allah'ı zikirden, Allah'ın övünç kaynağı Kur'ân'ından ve namazdan uzak, kalpleri katılaşmış, kafaları kalınlaşmış olanların vay haline! Onlar açık açık dalâlet, ahmaklık ve cehalet içindedirler.

23 Allah sözün en güzelini, birbirine benzeyen, biri diğerini te'yit eden, tekrar tekrar okunan, âyetleri uyumlu, âhenkli bir kitap olarak Kur'ân'ı bölüm bölüm indirdi. Rablerinden korkanların, Rablerine saygılı olanların, Kur'an okunurken tüyleri ürperir. Sonra nefisleri, kalpleri, gönülleri, akılları Allah'ı zikre, Allah'a şükre yatkın hale gelir, zikretmeye, şükretmeye dalar. İşte bu kitap, Allah'ın peygamberiyle size ulaştırdığı hidayet rehberidir. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkları bununla doğru yola iletme lütfunda bulunur. Kimin de hak yoldan uzaklaşmasına, dalâleti tercihine özgürlük tanırsa onu kimse doğru yola iletemez.

24 Kıyamet günü, azap yüzü görmeden muradına erecek olanlar, dehşetli, şiddetli bir azaptan, yüzü ile kendisini koruyan kimse gibi midir? İnkârda, isyanda, şirkte ısrar eden zâlimlere:

"- İşlediğiniz amellerin, yüklendiğiniz günahların karşılığını, tadın" denilir.

25 Onlardan öncekiler de, peygamberlerin azapla ilgili uyarılarını yalanladılar. Hatırlarına gelmeyen, farkına varamadıkları bir yerden onlara azap yağdı.

26 Allah dünya hayatında onlara, öldürülme, esaret, yere batırma, hayvana çevirme gibi rezilliği, rüsvaylığı tattırdı. Âhiret, ebedî yurt azâbı daha büyük, daha şiddetlidir. Keşke bunu bilselerdi.

27 Andolsun ki, biz, düşünüp öğüt alsınlar diye, bu Kur'an'da insanların iyiliği, kurtuluşu için her türlü misali verdik.

28 Bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren, açık, edebî, Arapça, okunan, içinde tezat, tenakuz, pürüz, yalan, sapma olmayan bir kitabı düşünüp öğüt alsınlar. Ola ki, Allah'a sığınırlar, emirlerine yapışırlar, günahlardan arınıp, azâbından korunur, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olurlar.

29 Allah, tartışan, hırçın patronları olan bir adamla, tek patrona bağlı rahat bir adamı misal veriyor. Bunların halleri, rahatları hiç birbirine eşit olur mu? Yalnızca bu sebeple bile olsa Allah'a hamd edilmesi ge-

rekir. Doğrusunu isterseniz, onların çoğu bilgisizce davranıyor.

30 Sen öleceksin, onlar da ölecek.

31 Sonra siz, hepiniz Kıyamet günü Rabbinizin huzurunda birbirinizden davacı olacaksınız.

****

★ 32 Allah adına yalan uydurandan, kendisine gelen doğru sözü, Kur'ân'ı yalanlayandan daha zâlim kim olabilir? Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler için Cehennemde devamlı ikamet yeri yok mudur?

33 Doğru söz ile, Kur'an ile gelen ve doğru sözü, Kur'ân'ı tasdik edenler, onlar, işte onlar Allah'a sığınanlar, emirlerine yapışanlar, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerdir.

34 Onlar için Rableri katında Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde diledikleri her şey vardır. İşte bu, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderlerin, askerî erkânın ve müslümanların mükâfatıdır.

35 Böylece, Allah onların geçmişte, İslâm'a girmeden önce yaptıkları en ağır kusurlarını bile, silip bağışlayacak, onları işlemeye devam ettikleri bilinçli amellerin en güzelini, en değerlisini ölçü alarak mükâfatlandıracaktır.

36 Allah kendisini ilâh tanıyan, candan müslüman olarak kendisine bağlanan, saygılı kuluna kâfi değil mi? Kâfirler, inanmayanlar, seni Allah'ın dışında, bir değer ifade etmeyen derekedeki aşağılık varlıklarla korkutabilirler mi? Allah kimlerin hak yoldan uzaklaşmalarına, dalâleti tercihlerine özgürlük tanırsa, onları kimse doğru yola getiremez.

37 Allah kimleri de doğru yola iletme lütfunda bulunursa, kimse onların hak yoldan uzaklaşmalarının, dalâleti tercihlerinin önünü açamaz. Allah kudretli ve hükümran değil mi? Düşmanlarına ve isyankârlara layık oldukları cezayı vermez mi?

38 Onlara: "- Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan elbette:

"- Allah'tır" diyecekler.

"- Öyleyse bana söyler misiniz? Allah başıma bir felâket, bir sıkıntı getirmek, beni ekonomik darboğaza düşürmek isterse, Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden taptıklarınız, yalvardıklarınız onun getirdiği felâketi, sıkıntıyı, giderebilir mi, ekonomik darboğazdan kurtarabilir mi? Yahut Allah bana bir rahmet, bir hayır murad ederse, onlar Allah'ın rahmetini önleyebilirler mi?" de.

"- Allah bana yeter. Tevekkül edenler, yalnız Allah'a dayanıp güvensinler, işlerini Allah'a havale etsinler." de.

[39] "- Ey kavmim, terketmediğiniz hayat tarzınızı yaşamaya devam edin, bütün imkânlarınızla elinizden geleni yapın. Ben bilinçli olarak görevimi yapmaya devam edeceğim. Yakında hangimizin âkıbetinin hayırlı olacağını öğreneceksiniz." de.

[40] "- Kendisini rezil edecek azap kime gelecek, kime kurtuluşu mümkün olmayan, özel, kesintisiz, sürekli azap inecek, öğreneceksiniz."

****

[41] Biz bu kitabı sana, gerekçeli, hikmete dayalı toplumda hakça düzeni gerçekleştirmen için, insanların iyiliği, kurtuluşu için indirdik. Artık kim hidayeti tercih ederse, kendi iyiliği, kurtuluşu için hak yola girmiş olur. Kim de hak yoldan uzaklaşır, dalâleti tercih eder, saparsa, ancak kendi aleyhine sapmış olur. Sen Allah'a karşı onları savunmaya, Allah adına da onlar üzerinde zor kullanmaya memur değilsin.

★ [42] Allah, onların ölümleri anında ruhlarını alır. Ölmeyenin de duyularını uykularında alır. Uyku sırasında ölümlerine hükmettiklerini kudret elinde tutar, diğerlerini de belirli vâdeye kadar serbest bırakır. Gelişmeye devam eden, tefekkür-düşünme ağına sahip, faydalı sonuçlar elde edebilen toplumlar için, bunda Allah'ın sınırsız kudretini, kurduğu düzeni, yüce hikmetini gösteren âyetler, deliller var.

[43] Yoksa onlar, Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden şefaatçı mı edindiler?

"- Onlar hiçbir şeye güç yetiremezler ve akıl erdiremezlerse de mi, onları şefaatçi edineceksiniz?" de.

[44] "- Bütün şefaat yetkisi Allah'ındır. Göklerin ve yerin mülkü ve hükümranlığı O'nundur. Üstelik O'nun huzuruna götürülüp hesaba çekileceksiniz." de.

[45] Allah'ın birliğinden bahsedilince âhirete, ebedî yurda inanmayanların yürekleri burkulur, akılları karışır, ruhları sıkılır. Allah'ın dışında, bir değer ifade etmeyen derekedeki putlardan bahis açılınca, hemen yüzleri güler.

[46] "- Allahım, ey gökleri ve yeri yaratan! Duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini ve görülen âlemi bilen! Kullarının ihtilâfa, ihtilâf çıkarmaya devam ettikleri konularda, aralarında, sen, yalnız sen hüküm vereceksin." de.

[47] Eğer yeryüzündekilerin hepsi ve onunla birlikte bir misli daha, baskı, zulüm ve işkenceyle, temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimlerin, âsilerin, inkârcıların, hakka riayet etmeyenlerin, haksızlık edenlerin olsaydı, Kıyamet gününde o dehşetli azaptan kurtulmak için elbette bunların hepsini feda ederlerdi. Ne var ki, hiç hesaba katmadıkları şeyler, korkunç gazaplar, azaplar Allah tarafından karşılarına çıkarılır.

[48] Onların işlediği amellerin, sorumlulukların, yüklendikleri veballerin, cezaları o gün karşılarına çıkmış, alaya aldıkları şeylerin gücü kendilerini sarmış, işlerini bitirmiştir.

[49] İnsanın başına bir felâket, bir sıkıntı geldiği, ekonomik darboğaza düştüğü zaman bize kulluk ve ibadet eder, yalvarır. Sonra kendisine tarafımızdan bir nimet verdiğimiz vakit,

"- Bu, bana yalnızca ticarî bilgimden, maharetimden dolayı verildi" der. Doğrusu bu ağır bir imtihandır. Fakat onların çokları bunu bilmezler.

[50] Bunu onlardan öncekiler de söylemişti. Ama, çalışıp kazanmaya devam ettikleri geçici dünya malı onlara fayda sağlamadı, onları kurtaramadı.

[51] Neticede, işledikleri kötülüklerin cezaları başlarına geldi. Şu, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, hakka riayet etmeyen güç ve iktidar sahibi zâlimlerin, haksızlık edenlerin, günah, isyan, inkâr içinde bocalayanların işledikleri kötülüklerin cezaları da, kıtlık, öldürülme, esaret gibi felâketler halinde, bunların başlarına gelecek. Bunlar Allah'ı âciz bırakarak, koyduğu kanunların dışına çıkıp, cezayı bertaraf edemezler.

[52] Allah'ın rızkı ve serveti, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere bol bol vereceğini; ölçüyle kısarak da verebileceğini bilmiyorlar mı? İman eden bir kavim için bunda sayısız ibretler vardır.

★ [53] "- Günah işledikleri, ifrata gittikleri için, iç dünyalarındaki açmazlardan, vicdan muhasebesinden kurtulamayarak, ey kendilerine, birbirlerine kıyan, cahilce hatalı davranan kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Allah bütün günahları affeder. Doğrusu O, çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir." de.

[54] "- Size azap gelmeden önce, samimiyetle inanarak, itaat ederek Rabbinize dönün. O'na teslim olarak hükmüne rıza gösterin, hâlis müslüman olun. Yoksa size yardım eden de bulunmaz."

[55] Ansızın, siz farkında olmadan, azap ile yüz yüze gelmeden önce, Rabbinizden, Kur'an'da size indirilen emir ve hükümlerin en güzelini, en faziletlisini tercih edip uygulayın..

[56] Her nefsin, herkesin:

"- Allah'ın huzurunda sergilediğim umursamaz davranışlarımdan, Kur'ân'ı küçümsememden dolayı eyvah, bana yazıklar olsun. Ben alay edenlerdendim." diyeceği günden önce Kur'ân'a tâbi olun.

57 Yahut:

"- Allah bana doğru yolu gösterme lütfunda bulunsaydı, Allah'a sığınanlardan, emirlerine yapışanlardan, günahlardan arınıp azaptan korunanlardan, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerden olurdum." diyeceği günden önce Kur'ân'a tâbi olun.

58 Veya azâbı gördüğünde:

"- Keşke benim için bir kez dünyaya dönmek mümkün olsaydı, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman önderlerden, idarecilerden, askerî erkândan ve müslümanlardan olurdum." diyeceği günden önce Kur'ân'a tâbi olun.

59 "- Elbette, sen azâbı hak ettin. Âyetlerim, Kur'ân'ım sana geldi. Âyetlerimi, ilkelerimi yalanladın. Büyüklük tasladın, azgınlık ettin. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerden, kâfirlerden oldun."

60 Kıyamet günü, Allah adına yalan uyduranların yüzlerinin kara olduğunu görürsün. Büyüklük taslayarak serkeş, zorba ve diktatör güç ve iktidar sahipleri için Cehennem'de devamlı ikamet yeri mi yok?

61 Allah, kendisine sığınıp, emrine yapışarak, günahlardan arınıp azaptan korunanları, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minleri, başarıları sebebiyle kurtuluşa erdirir. Onlara kötülük, azap dokunmaz. Onlar hiç üzülmezler de.

62 Allah her şeyin yaratıcısıdır. Her şeyi denetleyen her şeyin kaydını yapan, hesabını soracak olan, savunmasını yapan O'dur.

63 Göklerin ve yerin hazinelerinin anahtarları, şifreleri, hükümranlığı, O'na aittir. Allah'ın âyetlerini, kudretini gösteren delilleri inkârda ısrar edip nankörlük edenler, onlar, işte onlar hüsrana uğrayanlardır.

★ 64 "- Bana Allah'tan başkasına kulluk ve ibadet etmemi mi emrediyorsunuz, ey bilgiden, muhakemeden yoksun, ihtiraslı ve tutarsız davranan cahiller!" de.

65 Şüphesiz sana da, senden öncekilere de şöyle vahyolunmuştur.

"- Andolsun ki, eğer ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşarsan, bütün amellerin boşa gider. Kesinlikle hüsrana uğrayanlardan olursun."

66 " - Doğrusu şudur, Allah'ı ilâh tanı, candan müslüman olarak Allah'a teslim ol, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet et, Allah'ın şeriatına bağlan, Allah'a boyun eğ. Şükredenlerden ol."

67 Onlar, Allah'ı hakkıyla tanıyıp takdir edemediler, yüceliğini, kudretini, kad-

rini bilemediler, Kıyamet günü bütün yerküre O'nun tasarrufundadır. Gökler O'nun kudret eliyle dürülmüş olacaktır. O, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında ortak koşanların kendisine koştukları ortaklardan münezzehtir, yüceler yücesidir.

****

68 Sûra üfürülmüştür. Göklerdeki ve yerdeki akıllı ve sorumlu varlıklar, yere çarpılmış ve ölmüştür. Ancak, Allah'ın sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi olanlar hayattadır. Sonra sûra bir daha üfürülür. Derhal, herkes ayaktadır, gözleri açık bakıyorlar.

69 Mahşer yeri, Rabbinin nuruyla, adâletle aydınlanır. Kitap, amel defteri ortaya konur. Peygamberler, kutsal kitapları bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren güvenilir örnek önderler, doğruları konuşan şâhitler getirilir. Mahlûkat arasında hakkaniyetle, adâletle hüküm icra edilir. Onlara haksızlık da yapılmaz.

70 Herkese, işlediği amelinin karşılığı tam olarak verilir. Allah onların davranışlarını iyi bilir.

★ 71 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, suçlarına, küfürdeki derecelerine göre Cehennem'e bölük bölük sevkedilir. Cehennem'e geldiklerinde, kapıları açılır. Cehennem'in bekçileri, gelenlere:

"- Size, içinizden Rabbinizin âyetlerini okuyan ve bugün hesaba çekilip cezalandırılacağınız konusunda sizi uyaran Rasuller gelmedi mi?" derler.

"- Elbette, geldi" derler. Ama hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, sana ve Kur'ân'a itibar etmedikleri için, ceza ile ilgili, haklı, gerekçeli hükümlerimiz bu arada uygulanmıştır.

72 Onlara:

"- İçinde ebedî kalacağınız Cehennem'e, kapılarından girin. Büyüklük taslayarak serkeşlik, zorbalık ve diktatörlük yapan iktidar sahiplerinin devamlı ikamet gahları ne kötüdür" denilir.

73 Rablerine sığınıp, emrine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler ise, imanda ve itaattaki derecelerine göre Cennete bölük bölük sevkedilir. Cennete geldikleri zaman Cennetin sekiz kapısı birden açılır. Cennetin bekçileri gelenlere:

"- Selâmün aleyküm! (Allah'ın selâmı, selâmeti üzerinize olsun, selâmete erdiniz). Tertemiz geldiniz. İçinde ebedî yaşayacağınız Cennet'e girin." derler.

74 Onlar da:

"- Bize verdiği söze sadık olan ve bizi, dilediğimiz yerinde ebediyyen oturacağımız bu Cennet yurduna vâris yapan Allah'a hamdolsun. Sorumluluğunu bilerek amacına uygun, devamlı amel edenlerin mükâfatı ne güzelmiş." derler.

[75] Ey takva sahibi mutlu mü'min! Melekleri, Rablerini hamd ile tesbih ederek, Arş'ın, sınırsız kudret ve iktidar makamının etrafını kuşatmış vaziyettelerken görürsün. Artık, kulları arasında hakkaniyet ve adâletle muhakeme yapılıp hüküm icra edilmiş ve herkes tarafından:

"- Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah'a hamdolsun" denilmiştir.

40. ĞÂFİR (el-Mü'min) SÛRESİ

85 âyettir.
Peygamberliğin 5. yılında Mekke'de inmiştir.
Adını 28 ve 45. âyetlerden almıştır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Hâ. Mîm.

[2] Bu mükemmel, kutsal kitap Kur'an, kudretli ve hükümrân olan, her şeyi bilen Allah tarafından bölüm bölüm indirilmiştir.

[3] Kur'an, günahları bağışlayan, tevbeleri, günah işlemekten vazgeçip kendisine itaate yönelişleri kabul eden, suça, günaha, isyana, inkâra denk, âdil cezalandırma gücüne, sonsuz lütuf ve kereme sahip Allah tarafından indirilmiştir. O'ndan başka tanrı yoktur. Sonuçta, yalnız O'nun huzuruna varıp hesap vereceksiniz.

[4] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin dışında hiç kimse, Allah'ın âyetleriyle ilgili tartışmıyor. Onların çeşitli ülkelerde seyahat etmeleri, dış ticaretle uğraşmaları, servet, kudret, ticaret sahibi olarak refah içinde dolaşmaları seni aldatmasın.

[5] Onlardan önce Nûh kavmi, onlardan sonra çeşitli topluluklar, gönderilen peygamberleri yalanlamışlardı. Her millet kendisine gelen Rasulü yakalayıp cezalandırmaya, ona suikast yapmaya niyetlendi. Bâtılı hakkın, hak, kutsal kitapların yerine koymak için mücadele ettiler. Ben de onları kıskıvrak yakalayıp işlerini bitirdim. Peygamberlerimi yalanlama, hakkın yerine bâtılı koyma suçuna denk, onları adâletle nasıl cezalandırdığımı bir görsünler.

[6] Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, sana ve Kur'ân'a itibar etmedikleri için, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin, Cehennem ehli olduklarına dâir Rabbinin haklı, âdil ve gerekçeli hükmü, geçmiştekilere benzer şekilde, senin kavminin kâfirleri hakkında da gerçekleşti.

[7] Arş'ı, sınırsız kudret ve iktidar makamını yüklenen ve onun çevresinde bulunan melekler, Rablerini hamd ile överek, şükrederek tesbih ederler. O'na iman ederler. İman edenler için bağışlanma dileğinde bulunurlar, affedilmelerini isterler.

"- Ey Rabbımiz, her şeyi, rahmetinin ve ilminin içine aldın. Tevbe edenleri, günah işlemekten vazgeçip sana itaate yönelenleri, senin yolunda gidenleri, Kur'ân'ını ve Rasulünün sünnetini uygulayanları bağışla, onları kaynayan köpüren Cehennem azâbından koru." derler.

****

8 "- Ey Rabbimiz, onları, onların atalarından, hanımlarından ve nesillerinden dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi mü'minleri, sâlih olanları, kendilerine va'dettiğin Adn Cennetlerine koy. Sen, yalnız sen, kudretli, hikmet sahibi ve hükümransın."

9 "- Onları dünyadaki cezalardan, âhiretteki azaptan koru. O gün, sen kimi ceza ve azaptan korursan, kesinlikle onu rahmetine mazhar etmiş olursun. Bu en büyük mutluluktur.

★ 10 **Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlere, kâfirlere:**

"- Allah'ın gazabı, sizin birbirinize, kendinizden birine olan hıncınızdan daha büyüktür. Siz imana davet edildiğiniz halde, inkâr ediyor, küfre saplanıyorsunuz." diye seslenilir.

11 **Onlar:**

"- Ey Rabbimiz, bizi iki defa ölü halde bulundurdun, başlangıçta ruhsuz, bilinçsiz, ölü varlıklar, biyolojik hücreler halinde tuttun, dünya hayatının sonunda da, ruhumuzu alarak öldürdün. Biri ana rahminde hücrelerimize ruh yaydığın, diğeri mahşerde topladığın gün iki defa da hayat verdin. Bunları görüp kudretini anladıktan sonra biz, günahlarımızı **itiraf ettik. Buradan, Cehennem azâbından kurtulmanın bir** yolu var mı?" derler.

12 Bu ceza, sizin, bir olan **Allah'a da**vet edilirken inkâra, küfre sapmanız; **ilâhlı**ğında, otoritesinde, mülkünde, **tasarrufla**rında O'na ortak koşulunca da, **şirki tas**dik etmeniz, kabullenmeniz **sebebiyledir.** Hükümranlık, yasama, yargı ve icra yüceler yücesi ve büyük olan Allah'ındır.

13 O, size kudretinin, büyüklüğünün ve birliğinin delillerini gösterendir. Sizin için gökten rızık indirendir. Yalnızca **Allah'a** yönelip, gönülden bağlı olanlar **düşünüp** ibret alıyor.

14 Kulluk sözleşmesindeki **ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin hoşuna gitmese de, Allah'ın dinini ve düzenini içtenlikle benimseyerek samimiyetle toplumunuzda uygulayıp Allah'a ibadet ve dua edin.**

15 **O, yüce sıfatlarla muttasıf, mahlûkata benzemekten münezzeh olan, Arş'ın, sınırsız kudret ve iktidar makamının sahibi Allah, hesapların görüleceği buluşma gününün, kıyametin dehşetini haber vermek için, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kullarından bazılarına, var ettiği, koruduğu aslî düzenin bir bölümü olan, tabiî, dinî, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî düzeni içeren, ihya eden, insanları ve toplumları pislikten arındıran vahyi, Kur'ân'ı indiriyor.**

16 Onların kabirlerinden fırlayarak mahşere, Allah'ın huzuruna çıktıkları gün, hiçbir şeyleri Allah'a gizli kalmaz.

"- Bugün, mülk, devlet ve hükümranlık kimindir?"

"- Tek ve gücüne karşı konulmayan, Kahhar olan Allah'ın."

****

17 Bugün herkese, işledikleri amellerin karşılığı, hak ettikleri verilir. Bugün haksızlık yapılmaz. Allah hesabı çabucak görür.

18 Yaklaşmakta olan gün dolayısıyla onları uyar. O an, yürekler gırtlaklara dayanır. Dehşet içinde yutkunup dururlar. İnkâr ile, isyan ile baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, hakka riayet etmeyen zâlimlerin ne dostu, ne de sözü dinlenen bir şefaat edeni vardır.

19 Allah gözlerin haramlara hain bakışını, gönüllerin gizlediğini bilir.

20 Allah hakkâniyetle, adâletle icraat yapar. Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden taptıklarınızın, yalvardıklarınızın hiçbir icraatları yoktur. Allah, işte O, hakkiyle işitir. Her şeyi bilir, görür.

★ 21 Onlar yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı? Kendilerinden öncekilerin, boylarınca günaha, isyana, küfre batmış milletlerin âkıbetlerinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bir baksınlar, incelesinler. Onların daha çok güç ve kudretleri, ülkelerinde daha çok eserleri vardı. Böyleyken Allah onları günahları sebebiyle tutup cezalandırdı. Onları Allah'ın gazabından koruyabilen de olmadı.

22 Bu cezalar, Rasullerinin apaçık mûcizeler, delillerle kendilerine gelmelerine rağmen onların inkârda ısrar edip küfre sapmaları sebebiyledir. Bu sebeple Allah onları cezalandırmıştır. O güçlü, kudretlidir. Onları suçlarına denk, adâletle cezalandırma gücüne sahiptir.

23 Mûsâ'yı âyetlerimizle, mûcizelerimizle, apaçık bir ferman ile, ilâhî bir yetki ile özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere peygamber olarak görevlendirdik.

24 Firavun'a, Hâmâna ve Kārûn'a gönderdik. Onlar:

"- Bu peygamberlik iddiasında yalancı bir sihirbazdır" dediler.

25 İşte Mûsâ, bizim katımızdan onlara mucizeleri getirince, onlar:

"- İman edenlerin, onunla beraber olanların oğullarını öldürün. Kızlarını öldürmeyip hayatta bırakın." dediler. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin, kötülük etme planları, taktikleri hep boşa çıkmaktadır.

26 Firavun:

"- Bırakın beni, Mûsâ'yı öldüreyim. Rabbine dua etsin de kendisini kurtarsın. Ben, onun, sizin inançlarınızı, rejiminizi değiştireceğinden, ülkede, yeryüzünde karışıklık çıkararak, fesadı ve anarşiyi hakim hale getireceğinden korkuyorum." dedi.

27 Mûsâ:

"- Ben, hesap gününe inanmayan, kendilerinde bir güç gören bütün zorba ve diktatör iktdar sahiplerinden Rabbime ve Rabbinize sığındım" dedi.

★ 28 Firavun hanedanından, devlet görevlilerinden, imanını gizleyen yiğit bir mü'min (emniyet müdürü):

"- Siz, liyâkatli ve güvenilir bir adamı, Rabbim Allah'tır, dediği için öldürecek misiniz? Halbuki o size Rabbinizden apaçık mûcizeler ve delillerle gelmiştir. Eğer o yalancı ise, yalanının vebali, zararı kendisinedir. Eğer doğru söylüyorsa, sizi tehdit ettiği azâbın bir kısmı, sizin başınıza mutlaka gelir. Allah, yalancı, haddi aşmış, saygısız, gözü dönmüş cahil kimseyi doğru yola iletme lütfunda bulunmaz." dedi.

29 "- Ey kavmim, bugün mülk, devlet ve hâkimiyet sizindir. Ülkede, yeryüzünde hâkim *kimselersiniz.* Ama Allah'ın azâbı, hışmı bize gelip çatarsa, bizi ondan kim kurtarabilir?"

Firavun:

"- Ben size kendi görüşümü (Mûsâ'nın öldürülmesi gerektiğini) söylüyorum. Ve yine size ancak, doğru, huzurlu ve aydınlık yolu gösteriyorum." dedi.

30 İman eden yiğit adam:

"- Ey kavmim, ben, önceki çeşitli toplumların başına gelen bir felâket gününün sizin başınıza gelmesinden korkuyorum" dedi.

31 "- Nuh kavminin, Âd ve Semûd'un ve ondan sonrakilerin âkıbetlerine benzer bir felâketten korkuyorum. Allah zulmün hiçbir türünü kulları için istemiyor."

32 "- Ey kavmim, ben sizin adınıza, feryadü figan edilecek bir vâveylâ gününden korkuyorum."

33 "- İkbalinize ve istikbalinize sırt çevirip, arkanızı dönmek mecburiyetinde olacağınız günden korkuyorum. Sizi Allah'ın azâbından, O'nun elinden kimse kurtaramaz. Allah kimin hak yoldan uzaklaşmasının, dalâleti tercihlerinin önünü açarsa, kimse ona doğru yolu göstermez."

34 "- Daha önce size, apaçık delillerle Yûsuf gelmişti. Onun size getirdiği dinî hakikatlerden şüphe edip durmuştunuz. Nihayet o vefat edince, Allah ondan sonra özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere asla rasul görevlendirmez, dediniz. İşte geçmiştekilerin başına gelenlere benzer şekilde, Allah cahilce davranarak kural tanımayan isyankâr şüphecilerin, hak yoldan uzaklaşmalarına, dalâleti tercihlerine özgürlük tanır." dedi.

35 Kendilerine gelmiş hiçbir delil, hiçbir ferman, hiçbir yetki olmadığı halde, Allah'ın âyetleriyle ilgili tartışma açanlar, Allah katında ne büyük gazaba uğrayacaklar. İman edenler yanında da ne büyük öfkeyle karşılanır. Allah kendilerinde bir güç gören, zorbaların, diktatörlerin, kalplerini, kafalarını işte böyle mühürler.

36 Firavun:

"- Ey Hâmân! Bana yüksek bir kule yap. Belki, o yollara, imkânlara ulaşabilirim." dedi.

37 "- Göklere götüren yollara, imkânlara ulaşabilirim de, Mûsâ'nın tanrısını görürüm, ne olduğunu anlarım. Doğrusu ben onu yalancı sanıyorum." dedi. Böylece Firavun'a, bilinçli olarak yaptığı kötü işi süslenerek güzel gösterildi. Doğru yoldan alıkonuldu. Firavun'un iler-tutar yanı olmayan planı tamamen boşa çıktı.

★ 38 O iman eden yiğit adam:

"- Ey kavmim, siz bana uyun, nasihatimi dinleyin! Sizi doğru, huzurlu ve aydınlık yola, İslâm'î hayata kavuşturacağım." dedi.

39 "- Ey kavmim, bu dünya hayatı ancak geçici bir eğlencedir. Ama âhiret, kalınacak, yaşanacak ebedî bir yurttur."

40 "- Kim bir kötülük işlerse, ona, yaptığı kötülüğe denk bir ceza verilir. Kim de, erkek veya kadın mü'min olarak gevşekliği bırakıp, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirir, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olur, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işlerse, işte onlar Cennet'e girecekler. Orada onlara hesapsız nimet ve rızık verilecektir."

41 "- Ey kavmim, niçin yaptığınızın farkına varmıyorsunuz? Siz beni ateşe, Cehennem'e davet ederken, ben sizi kurtuluşa davet ediyorum."

42 "- Ben sizi, kudretli hükümran olan, daima bağışlayan Allah'a davet ederken, siz beni, Allah'ı inkâr etmeye, varlığı ve Allah'ın ortağı olduğuna dair hakkında hiçbir ilmî delil olmayan şeyleri, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz?"

43 "- Sizin beni davet ettiğiniz şeyin, dünyada da, âhirette, ebedî yurtta da davete değer bir tarafının olmadığında şüphe yoktur. Varacağınız yer Allah'ın huzurudur. Cahilce davranarak günah ve isyana batanlar, kural tanımayanlar, işte onlar, Cehennem ehlidirler."

44 "- Size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben gerçekleştirmeye çalıştığım planlarımın icrasını Allah'a havâle ediyorum. Allah kullarını biliyor, görüyor." dedi.

45 Sonunda Allah, onların kurdukları tuzakların kötülüklerinden, sıkıntılarından bu yiğit mü'mini korudu. Firavun'un kavmini, ordusunu ise, dehşetli bir azap kuşattı, işlerini bitirdi.

46 Onlar sabah akşam ateşe atılırlar. Kıyametin kopacağı ânın gerçekleşeceği gün de:

"- İnsanları köleleştiren Firavun hanedanını, devlet görevlilerini, yandaşlarını, insanların hürriyetlerini kısıtlayan güç ve iktidar sahibi benzerlerini azâbın en dehşetlisine sokun" denilecek.

47 Kâfirler ateşin içinde birbirlerinden davacı olup, deliller getirerek tartışırlarken, zavallılar, büyüklük taslayan zorba iktidar sahiplerine:

"- Biz size uymuştuk. Şimdi siz, bizi biraz olsun, ateşten kurtarabilir misiniz?" derler.

48 Büyüklük taslayan zorba iktidar sahipleri ise:

"- Hepimiz bu ateşin içindeyiz. Allah, hiçbir kulunu, diğerlerinin günahlarından dolayı sorguya çekmeyerek, kulları arasında nihaî hükmünü vermiştir." diye cevap verirler.

49 Ateşin içinde olanlar, Cehennem bekçilerine:

"- Rabbinize dua edin de, bizden, bir gün olsun, azâbı hafifletsin" derler.

50 Bekçiler:

"- Size, peygamberleriniz, açık açık delillerle gelmediler mi?" derler. Onlar da:

"- Elbette deliller getirdiler" derler. Bekçiler:

"- O halde, kendiniz yalvarın" derler. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin yalvarması boşunadır, bir değeri hâiz değildir.

★ 51 Biz, Rasullerimize ve iman edenlere dünya hayatında ve şâhitlerin, önderlerin, peygamberlerin, âlimlerin, meleklerin açık açık konuşarak şâhitlik edecekleri günde mutlaka yardım ederiz.

52 O gün, inkâr ile, isyan ile baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, hakka riayet etmeyen zâlimlerin özür dilemeleri hiçbir fayda sağlamaz. Onlara lânet edilir. Kötü yurtta, Cehennemde kalırlar.

53 Andolsun, biz Mûsâ'ya Allah'ın hidayet rehberi olarak indirdiği hükümleri, şeriatı verdik. O kitabı İsrâiloğulları'na miras olarak devrettik.

54 Akıl ve vicdan sahiplerine bir yol gösterici, bir öğüt, bir hatırlatma olsun istedik.

55 Sen sabrederek mücadeleye devam et. Allah'ın va'di haktır, doğrudur. Günahından dolayı bağışlanma dile. Rabbini, akşamları ve sabahları hamd ile tesbih et.

56 Kendilerine gelmiş kesin bir delil, bir ferman, bir yetki olmaksızın, Allah'ın âyetleriyle ilgili tartışanların kalplerinde, asla sahip olamayacakları ille de bir büyüklük hevesi vardır. Sen Allah'a sığın. Kesinkes o işitir, bilir ve görür.

57 Elbette göklerin ve yerin yaratılması, insanların yaratılmasından daha büyük bir olaydır. Fakat insanların çoğu bunu bilmiyorlar.

58 Önünü göremeyen kâfirle, ilerisini gören mü'min, iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlerle, kötü icraat yapanlar, kötülük edenler, işlerini kötü yapanlar bir olmaz. Ne kadar da az düşünüyorlar.

59 Kıyametin kopacağı an mutlaka gelecektir, hiç şüphe yoktur. Fakat insanların çoğu iman etmeyecekler.

60 Rabbiniz:

"- Bana dua edin, duanızı yerine getirerek size karşılık vereyim. Bana kulluk ve ibadeti, benim şeriatıma bağlılığı terkedip dua etmeyi bile yüksünerek büyüklük taslayanlar, serkeşlik edenler, zorba, diktatör, güç ve iktidar sahipleri horlanarak zillet içinde Cehennem'e girecekler.

★ 61 Allah, içinde dinlenesiniz, uyuyasınız diye geceyi, ihtiyaçlarınızı, işlerinizi göresiniz diye aydınlık sağlayan gündüzü, sizin faydalanmanız için planlayıp hazırlayandır. Allah insanlara karşı lütufkârdır. Fakat insanların çoğu, lütfun kıymetini bilmeyecek, şükretmeyecek.

62 İşte O, her şeyin yaratıcısı olan Rabbiniz Allah'tır. O'ndan başka tanrı yoktur. Nasıl olup da, haktan ayrılıp küfre çevriliyorsunuz?

63 Allah'ın âyetlerini, mûcizelerini bile bile inkârda ısrar edenler, işte doğru yoldan, Allah'a kulluk ve ibadetten böyle döndürülüyorlar.

64 Allah, yeryüzünü sizin için yerleşim alanı haline getiren, göğü yükselterek düzenleyip tavan olarak inşa eden, sizin çehrelerinizi ve vücut hatlarınızı şekillendiren, şekillerinizi, çehrelerinizi, bedenlerinizi itina ile yaratarak güzelleştiren, size temiz, helâl rızık ve servetler ihsan edendir. İşte O, Allah sizin Rabbinizdir. Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah yücelerden yücedir.

65 O ebedî hayat ile diri, ölümlü olmaktan uzaktır. O'ndan başka tanrı yoktur. Allah için dine samimi bağlı, toplumunuzda dinî kuralları uygulayan müslümanlar olarak O'na yalvarın. Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah'a hamdolsun.

66 "- Bana Rabbimden apaçık deliller gelince, sizin Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden tapıp yalvardıklarınıza kulluk ve ibadet etmem bana yasaklandı. Bana âlemlerin, bütün varlıkların Rabbine teslim olarak hükmüne rıza göstermem, İslâm'ı yaşayan müslüman olmam emredildi." de.

[67] O, sizi topraktan yaratandır. Sonra bir katre sıvıdan, spermden üretendir. Daha sonra ana rahmiyle bağ kurarak rahim duvarına yerleşen döllenmiş yumurta haline, sonra sizi bebek olarak dünyaya getirendir. Sonra güçlü kuvvetli çağa erişmeniz, sonra da ihtiyarlar olmanız için sizi yaşatıp büyütendir. İçinizden daha önce vefat ettirilenler var. Belirli bir vâdeye kadar, bir ömür dolduracak olanlarınız var. Ola ki, bu konularda düşünerek aklınızı başınıza alırsınız.

[68] O yaşatan ve öldürendir. Bir planı icra ederken ona sadece:

"- Ol" der. O da oluverir.

★ [69] Allah'ın âyetleriyle ilgili tartışanları görmüyor musun? Allah'a imandan ve Kur'ân'ı tasdik edip uygulamaktan nasıl uzaklaşıyor ve bâtıla yüzlerini dönüyorlar?

[70] O tartışanlar, kitabı, Kur'ân'ı ve daha önceki Rasullerimizle gönderdiklerimizi yalanlayanlardır. Yakında âkıbetlerinin nereye varacağını öğrenecekler.

[71] O zaman, boyunlarında halkalar ve zincirler olduğu halde sürüklenecekler.

[72] Kaynar suda, sonra ateşte bırakılıp yanacaklar.

[73] Sonra onlara:

"- İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koştuğunuz varlıklar nerede?" denilecek.

[74] "- Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koştuğunuz varlıklar nerede?" Onlar:

"- Uzaklaşıp kayboldular. Doğrusu, önceden de, onlara hiçbir şekilde tapıp yalvarmıyorduk." derler. İşte Allah, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin, nankörlerin böyle hak yoldan uzaklaşmalarına, dalâleti tercihlerine özgürlük tanıyor.

[75] Bu ceza, sizin, yeryüzünde, hak etmediğiniz halde çok sevinmenizden, şımarmanızdan ve kibirlenmenizden, kendinizde bir güç görerek serkeş, zorba, diktatör, güç ve iktidar sahibi olmanızdan kendinize çok güvenmenizden kaynaklanmaktadır.

[76] İçinde ebedî kalmak üzere, Cehennemin kapılarından girin. Kendilerinde bir güç gören zorba, diktatör, güç ve iktidar sahiplerinin devamlı ikametgahları ne kötüdür!

[77] Sabrederek mücadeleye devam et. Allah'ın va'di haktır, doğrudur. Onları tehdit ettiğimiz azâbın bir kısmını, ya sana gösteririz, yahut senin ruhunu daha önce alırız. Nasıl olsa bizim huzurumuza getirilerek hesaba çekilecekler.

78 Andolsun, senden önce de özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevli Rasuller gönderdik. İçlerinden kıssalarıyla sana anlattıklarımız var. Yine onlardan sana anlatmadıklarımız da var. Hiçbir Rasul, Allah'ın izni, emri ve iradesi olmaksızın herhangi bir âyeti, hak peygamber olduğu ile ilgili mûcizeyi kendiliğinden getirmez. Allah'ın planı icra edilirken de, hakkaniyetle, adâletle icraat yapılır. O zaman bâtıl yolda gidenler, bâtılın hâkimiyetini temin için hakkı baskı altında tutan güç ve iktidar sahipleri, hüsrana uğrayacaklardır.

★ 79 Allah, bir kısmına binesiniz, bir kısmının da etinden yiyesiniz diye sizin için hayvanlar yaratandır.

80 Onlarda, sizin için daha birçok faydalar vardır. Gönüllerinizdeki bir arzuya, bir ihtiyacınıza, onların üzerinde, onlara binerek ulaşırsınız. Hayvanların üzerinde ve gemilerde taşınırsınız, yüklerinizi taşırsınız.

81 Allah size âyetlerini, kudretinin ve birliğinin delillerini gösteriyor. Şimdi Allah'ın âyetlerinden hangisini inkâr edersiniz?

82 Yeryüzünde gezip dolaşmıyorlar mı? Kendilerinden öncekilerin, boylarınca günaha, isyana, küfre batmış milletlerin âkıbetlerinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bir baksınlar, incelesinler. Öncekiler bunlardan daha çoktu, daha kudretli, kuvvetliydi, daha çok, daha sağlam eserleri vardı. Kazanmaya devam ettikleri servetler ve mallar, taptıkları putlar, yaptıkları hileler, kendilerini kurtaramadı.

83 Rasulleri onlara apaçık bilgiler, delillerle gelince, onlar kendilerinde bulunan beşerî bilgiye güvendiler. Onu alaya aldılar. Alaya almaya devam ettikleri şeyin gücü onları kuşatıverdi, işlerini bitirdi.

84 Hışmımızı, azâbımızın şiddetini gördükleri zaman:

"- Allah'a iman ettik. İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında O'na ortak koştuğumuz şeyleri, terkettik, inkâr ettik" derler.

85 Fakat azâbımızı gördükten sonraki imanları kendilerine fayda sağlamayacaktır. Allah'ın kullarıyla ilgili süregelen uyguladığı âdeti, sünneti, ceza kanunu budur. İşte o zaman kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler hüsrana uğrayacaklardır.

41. FUSSILET SÛRESİ

54 âyettir.
Peygamberliğin 3. yılında Mekke'de nâzil oldu.
3. âyette geçen kelimeden adını aldı.
Secde, Hâ-Mîm ve Mesâbih adlarıyla da anılır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Hâ. Mîm.

2 Bu kitap, sınırsız rahmeti ve engin merhameti ile hayat veren, yaşatan, koruyan, rahmetine, merhametine, lütfuna, mükâfatlarına ve hayırlara mazhar eden, Rahmân ve Rahîm olan Allah tarafından bölüm bölüm indirilmiştir.

3 Bu, ilimde ilerlemeye devam eden bilgi toplumları için, bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren, açık, edebî, Arapça, okunan, âyetleri hayata geçirilsin diye ayrıntılı olarak açıklanmış bir kitaptır.

4 Allah'ın rahmetini, merhametini, ihsanını, sevgisini müjdeleyici; sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcı bir kitaptır. Fakat onların çoğu Kur'an ile ilgilenmedi, Kur'ân'ın dinlenmesine, benimsenmesine, öğretilmesine, ilkelerinin yaşanmasına engel tedbirler aldılar. Onlar Kur'ân'a kulak vermiyorlar.

5 "- Kalplerimiz kılıf içinde, kaşarlaşmış. Bizi davet ettiğin şeylerle ilgisi yok. Kulaklarımızda ağırlık, bizimle senin aranda bir perde var. Onun için, sen bilinçli olarak görevini yap, biz bildiğimizi yapmaya devam edeceğiz." dediler.

6 Sen de:
"- Ben ancak, sizin gibi bir insanım. Bana, tanrınızın bir tek ilâh olduğu vahyediliyor. O halde O'na giden doğru, muhkem, güvenli yolu takip edip itaatte daim olun. O'ndan bağışlanma dileyin. İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında O'na ortak koşanların, gizli şirki yaşayanların, başka otoriteler de kabul edenlerin vay haline!" de.

7 Müşrikler vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı vermeyenlerdir. Onlar özellikle âhireti, ebedî yurdu inkâr edenlerdir.

8 İman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlere, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlara, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlara, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlere bitmez tükenmez mükâfatlar vardır.

★ 9 "- Siz, yeri iki günde, iki devirde yaratanı inkâr edip, bile bile Allah'a eşler, ortaklar mı koşuyorsunuz? O âlemlerin, bütün varlıkların Rabbidir." de.

10 O, yeryüzünde, üstten ağır baskılı, oturaklı dağlar yerleştirdi. Yeryüzünü bereketli hale getirdi.

Orada, isteyenler, rızık arayanlar için, rızıkları dört devirde, dört mevsim içinde, belli bir seviyede, dengeli, eşit bir şekilde takdir edip, planlayıp düzene koydu.

11 Sonra gaz halinde olan göğe yönelerek, çekimini tesis edip dengesini sağladı, hükümranlığını kurdu. Göğe ve yer küreye:

"- İsteyerek veya istemeyerek buyruğuma gelin, kurduğum düzene dahil olun" buyurdu. Onlar:

"- İsteyerek geldik"dediler.

****

[12] Onları iki günde, iki devirde sağlam yedi göğe tamamladı. Her gökte cereyan edecek işleri planlayıp, programlayıp işlevlerini yükledi, vahyile bildirdi.

Dünya semasını parlayan yıldızlarla süsledik. Korumaya da aldık. Bu, kudretli, hükümran olan, her şeyi bilen Allah'ın planlaması, tayini, tesbiti ve takdiridir.

[13] Eğer indirilen âyetlere imandan yüz çevirirler, tebliği engelleme tedbirleri alırlarsa:

"- Sizi, Âd ve Semûd yıldırımına benzer bir yıldırımın çarpmaması için uyarıyorum" de.

[14] Rasuller onlara, kendilerinden önce ve kendilerinden sonra, önlerinden, sağlarından, sollarından, arkalarından gelerek, bilgi alanları içinde, kavrama alanları dışındaki konularda konuşarak:

"- Allah'tan başkasını ilâh tanımayın, başkasına kulluk ve ibadet etmeyin" dedikleri zaman:

"- Rabbimizin sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı elbette melekler indirirdi. Onun için, biz sizin özgürce tebliğ ile görevlendirildiğiniz dini kabul etmiyoruz, inkâr ediyoruz." dediler.

[15] Âd kavmi, yeryüzünde hak etmediği halde, haksız yere büyüklük taslayıp serkeşlik ve zorbalık etti.

"- Bizden daha kuvvetli kim var?" dediler. Onlar, kendilerini yaratan Allah'ın, kendilerinden daha kuvvetli olduğunu görmediler mi? Onlar bizim âyetlerimizi mûcizelerimizi bile bile inkâra devam ediyorlardı.

[16] Bundan dolayı, biz de, onlara, dünya hayatında, rezillik, rüsvaylık cezasını tattırmak için, helâk edilecekleri o uğursuz günlerde, dondurucu bir rüzgâr estirdik. Elbette âhiret, ebedî yurt azâbı daha rüsvay edicidir. Onlara yardım da edilmeyecek.

[17] Semûd kavmine de hak yolu göstermiştik. Hak yolda, Allah'ın kitap ve peygamberle gösterdiği yolda yaşamak, faaliyet göstermek varken, onu bırakıp dalâleti, sapıklığı, körlüğü tercih ettiler. Onları, işledikleri ameller, yüklenmeye devam ettikleri günahlar sebebiyle alçaltıcı bir ceza olan yıldırım çarptı.

[18] İman ederek, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışmaya, günahlardan arınıp, azaptan korunmaya, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranmaya, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olmaya devam edenleri biz kurtardık.

★ [19] Allah düşmanları, Cehenneme gönderilmek üzere mahşerde toplandıkları gün, hiç bekletilmeden Cehenneme sevkedilirler.

[20] Nihayet Cehenneme geldiklerinde, kulakları, gözleri, tenleri, tenasül organları, aleyhlerine şâhitlik ederler. İşlemeye devam ettikleri günahları anlatırlar.

21 Onlar tenlerine, tenasül organlarına, "- Niçin aleyhimize şâhitlik ettiniz?" derler. Tenleri, tenasül organları:

"- Her şeyi konuşturan Allah, bizi de konuşturdu. Sizi de ilk yaratırken konuşma kabiliyetiyle O yarattı. O'nun huzuruna getirilerek hesaba çekileceksiniz." derler.

22 "- Siz, kulaklarınızın, gözlerinizin, tenlerinizin, tenasül organlarınızın, aleyhinize şâhitlik etmesinden sakınmıyordunuz. Yaptıklarınızdan çoğunu Allah'ın bilmeye-ceğini zannediyordunuz."

23 "- İşte, Rabbiniz hakkında beslediğiniz bu zannınız sizi mahvetti. Böylece hüsrana uğrayanlardan oldunuz."

24 Şimdi eğer, sabredebilir, dayanabilirlerse, onların konaklama yeri ateştir. Şâyet tekrar dünyaya dönüp Allah'ı hoşnut etmek istiyorlarsa, artık arzularına nâil olamayacaklar.

25 Biz onlara bir takım arkadaşlar musallat ettik. Onlar, yaptıkları, yapacakları ne varsa, hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, peygamberlere ve kutsal kitaplara itibar etmedikleri için hepsini kendilerine süsleyip güzel gösterdiler. Kendilerinden önce geçip gitmiş olan cin ve insan topluluklarına uygulanan haklı, gerekçeli ceza hükümleri böylece onlara da uygulandı. Şüphesiz onlar hüsrana uğrayanlardır.

★ 26 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar ile küfre saplanan güç ve iktidar sahipleri:

"- Bu Kur'ân'a kulak vermeyin. Ağız kalabalığı yaparak Kur'an'da hata yaptırın. Kur'an'ın bâtıl olduğunu söyleyin. Ola ki, üstün gelirsiniz." dediler.

27 Bu sebeple kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden güç ve iktidar sahiplerine elbette dehşetli bir azap tattıracağız. Onlara, işlemeye devam ettikleri amellerin en kötüsünü ölçü alarak en ağır cezayı vereceğiz.

28 İşte, Allah düşmanlarının cezası ateştir, Cehennemdir. Onlara, orada ebedî yurt olarak Cehennem vardır. Âyetlerimizi bile bile inkâra devam etmeleri sebebiyle bu cezayı hak ettiler.

29 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar:

"- Ey Rabbimiz! Bizim hak yoldan uzaklaşmamızın, dalâleti tercihimizin önünü açan cinleri ve insanları göster de, aşağılık mahlûklardan olsunlar diye onları ayaklarımızın altına alalım." derler.

30 "- Rabbimiz Allah'tır" diyenlerin ardından Allah'a giden doğru muhkem ve güvenli yolu takip edip itaatte daim olanların üzerlerine sık sık melekler iner.

"- Öbür âlemdeki hayatınızdan, hesabınızdan korkmayın, geride bırakacaklarınızdan dolayı üzülmeyin, hüzünlenmeyin. Size va'dolunan Cennet dolayısıyla sevinin."

31 "- Biz, dünya hayatında da, âhirette, ebedî yurtta da sizin dostlarınızız, koruyucularınızız, Orada sizin için canınızın çektiği her şey var. İstediğiniz, sipariş edeceğiniz her şey hazır."

32 "- Çok bağışlayan ve engin merhamet sahibi Allah'ın ikramı olarak hazır."

★ 33 İnsanları, Allah'a kulluk ve ibadete, Allah yoluna davet eden, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçiren, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayan, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olan, câri-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyen:

"- Ben de İslâm'ı yaşayan müslümanlardan biriyim" diyen, sorumluluk şuuruyla görevini yerine getiren kimseden, müslümandan daha güzel sözlü kim olabilir?

34 İyilikle kötülük, devletle anarşi birbirine denk olamaz. Kötülüğü, anarşiyi, en güzel metodu kullanarak, işleyen müesseseler kurarak ortadan kaldır. O zaman seninle arasında düşmanlık olan kişinin, sanki samimi bir dost gibi davrandığını görürsün.

35 Bu güzel davranışa, bu olgunluğa ancak sabrederek mücadeleye devam edenler, sabrı huy edinenler kavuşturulur, bu olgunluğa büyük kabiliyetleri olanlar, büyük lütuflara mazhar olanlar kavuşturulur.

36 Eğer şeytandan gelen kötü bir düşünce seni dürtecek olursa, hemen Allah'a sığın. Her şeyi işiten ve bilen O'dur.

37 Gece, gündüz, güneş ve ay O'nun âyetlerinden, kudretinin delillerindendir. Güneşe ve aya secde etmeyin. Eğer yalnız Allah'a kulluk ve ibadet ediyor, yalnızca O'nun şeriatına bağlanıyor, O'na boyun eğiyorsanız, güneşi ve ayı yaratan Allah'a secde edin.

38 Eğer insanlar, büyüklük taslayıp, serkeşlik edip, kulluk ve ibadette gevşek davranırlarsa, bilsinler ki, Rabbinin huzurunda bulunanlar, Allahın koyduğu düzen içinde, hiç usanmadan, gece gündüz, görevlerini yaparak Allah'ı tesbih ediyorlar.

39 Senin, yeryüzünü boynu bükük, kupkuru görmen de Allah'ın âyetlerinden, kudretinin delillerindendir. Biz onun üzerine suyu indirdiğimiz zaman harekete geçer, kabarır. Genetik şifrelerini harekete geçirerek yeryüzüne hayat veren Allah, elbette ölüleri de diriltir. O'nun gücü, kudreti her şeye yeter.

40 Âyetlerimizle ilgili ileri geri konuşup, bâtıl te'viller yapanlar, âyetlerimize dil uzatıp hakaret ederek, inkâra kalkanlar, bize gizli kalmaz. Tepe taklak ateşe atılan mı, yoksa Kıyamet gününe, hesap gününe güven içinde gelen mi daha iyi durumdadır? Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde dilediğinizi yapın. Allah yaptıklarınızı biliyor, görüyor.

41 Kendilerine okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'an geldiğinde, onu inkârda ısrar edenler, bunun sonuçlarına katlanacaklar. O, kudretli ve hükümran bir kitaptır.

42 Şimdi ve daha sonra Kur'ân'a, kenarından köşesinden, açık ve gizli bâtıl karışmamıştır ve karışmıyacaktır. O, övgüye lâyık, hikmet sahibi ve hükümran olan Allah'ın bölüm bölüm indirdiği bir kitaptır.

43 Sana karşı söylenen sözler, senden önceki Rasullere söylenmiş olanlardan farklı bir şey değildir. Senin Rabbin tevbe eden mü'minlere karşı, elbette af ve mağfiret sahibidir. Allah düşmanlarının, senin tebliğe memur olduğun hususları yalanlayanların, işledikleri suça denk, can yakıp inleten âdil cezayı da O verir.

44 Eğer biz, bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren Kur'ân'ı yabancı dilde okunan bir kitap olarak planlayıp hazırlayarak açıklasaydık:

"- Hayata geçirilebilmesi için âyetleri, ayrıntılı bir şekilde açıklanmalı değil miydi? Arapça konuşan bir peygambere, yabancı dilde bir kitap gönderilir mi?" diyeceklerdi. Sen:

"- Kur'an, iman edenler için doğru, hak yolu gösteren bir kılavuzdur, bir şifâdır" de. İman etmeyecek olanların da kulaklarında ağırlık vardır. Kur'an onlara kapalıdır. Sanki onlara uzak bir yerden seslenili-yor da, anlamazlıktan geliyorlar.

★ 45 Andolsun biz, sana Kur'ân'ı verdiğimiz gibi, Mûsâ'ya kutsal kitabı verdik. Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahip olduklarından, Mûsâ'ya ve Tevrat'a itibar etmedikleri için, Tevrat'ta da ayrılığa düşüldü. Eğer Rabbinin, irade hürriyeti ve seçme hakkı tanıması sebebiyle imtihana tâbi tutacağı konusunda ezelde verilmiş bir hükmü, koyduğu bir kural olmasaydı, içlerinde âcilen yargı gerçekleştirilir, derhal icraat yapılırdı. Onlar Kur'ân hakkında, kuşkulu derin bir şüphe içindeler.

46 Gevşekliliği bırakıp, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçiren, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayan, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olan, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyen, kendine iyilik etmiş olur. Kötü icraat yapan, kötülük eden, işlerini kötü yapan da kendine kötülük etmiş olur. Senin Rabbin kullarına zâlimce davranmaz.

47 Kıyametin kopacağı an ile ilgili bilgi yalnız Allah'a aittir. O'nun bilgisi planı ve iradesi dışında, meyvalar tomurcuklarından çıkamaz, hiçbir dişi gebe kalamaz ve doğuramaz. Allah onlara:

"- İlâhlığımda, otoritemde, mülkümde, tasarruflarımda benim ortaklarım olduğunu iddia ettikleriniz nerede?" diye seslendiği gün:

"- Buna dair bizden hiçbir şâhit bulunmadığını sana arzederiz" derler.

48 Onların önceden taptıkları, yalvardıkları şeyler kendilerinden uzaklaşıp kaybolmuştur. Onlar, kendileri için kaçacak bir yer olmadığını da anlamışlardır.

49 İnsan iyilik, hayır istemekten usanmaz. Kendisine bir kötülük dokununca üzülür ve ümitsizliğe düşer.

50 Andolsun ki, kendisine dokunan bir zarardan sonra, biz ona tarafımızdan bir rahmet tattırsak,

"- Bu benim hakkımdır. Kıyametin kopacağı ânın gerçekleşeceğini sanmıyorum. Rabbimin huzuruna götürülerek hesaba çekilsem bile, kesinlikle O'nun katında benim için güzel şeyler vardır." der. Biz kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenleri, yaptıklarını birer birer ortaya koyarak hesaba çekeriz. Mutlaka onlara ağır azaplar tattıracağız.

51 Biz insana bir nimet verdiğimiz zaman bizden yüz çevirir ve yan çizer. Ona bir kötülük dokunduğu zaman da uzun uzun yalvarır.

52 "- Hiç düşündünüz mü? Eğer bu Kur-an Allah katından gelmişse, sonra, siz de onu inkâr etmişseniz, o zaman büsbütün haktan uzak bir muhâlefet ve düşmanlık içinde olanlardan daha sapık kim olabilir?" de.

53 Âyetlerimizi, Kur'ân'ımızı, kudretimizin ve birliğimizin delillerini, maddî manevî fetihler gerçekleştirerek dünyanın her yerinde, bütün ülkelerde, uzayda ve kendi içlerinde, vicdanlarında Mescid-i Haram'da onlara, inanmayanlara göstereceğiz. Kurân'ın gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak bir kitap olduğu onlara açıklanıncaya kadar fethe devam edeceğiz. Rabbinin her şeye şâhit olması yetmez mi?

54 Dikkat edin, onlar, diriltilerek, Rablerinin huzurunda hesaba çekilerek, mükâfatlandırılma ve cezalandırılma konusunda şüphe içindeler. Bilesiniz ki, O her şeyi ilmiyle, kudretiyle abluka altına almıştır.

42. eş-ŞÛRA SÛRESİ

53 âyettir.
Peygamberliğin 3. yılında Mekke'de nâzil oldu.
23-26. âyetler Medine'de nâzil oldu.
Adını 38. âyetten almaktadır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Hâ. Mîm.

2 Ayn. Sîn. Kaf.

3 İzzet, kudret ve hikmet sahibi, hükümran olan Allah, sana ve senden öncekilere işte böyle Allah'ın birliğine, âdil olmaya daveti, peygamberliğe ve âhirette hesaba çekilmeye imanı, dünya hayatına ihtirasla bağlanmama, ebedî hayata yönelmeye teşvik ve benzeri konuları vahyediyor.

4 Göklerdeki varlıklar ve imkânlar ve yerdeki varlıklar ve imkânlar tamamen O'na aittir, O'nun tasarrufundadır. Yüce ve büyük olan O'dur.

5 Neredeyse, O'nun azametinden, ta yukarılardan gökler çatlayacak gibi titreşiyor. Melekler, hamd ile överek, şükrederek Rablerini tesbih ediyorlar. Yeryüzünde bulunan akıllı ve sorumlu varlıklar için bağışlanma diliyorlar. Unutmayın ki, Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

6 Allah'ın dışında kulları durumundakilerden, veliler, koruyucular, otoriteler edinenleri, Allah devamlı gözetim altında tutmaktadır. Sen Allah'a karşı onların savunucusu değilsin. Allah adına da onlar üzerinde zor kullanamazsın.

7 Senin sorumluluk sınırlarını belirlediğimiz gibi, görevlerini de hatırlatarak biz sana bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren, açık, edebî, Arapça, okunan bir kitap, Kur'an vahyettik. Manevî merkez Mekke'yi ve çevresindeki bütün dünyayı, bütün insanları uyarasın, gerçekleşeceği ve hesap sorulacağı konusunda şüphe olmayan toplanma günü, hesap günü ile ilgili insanları ikaz edesin diye vahyettik. Buna rağmen insanların bir kısmı Cennette, bir kısmı körüklenen alev püsküren dehşetli Cehennem ateşindedir.

8 Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, bütün insanları aynı inanç ve düşünceyi paylaşan bir tek millet yapardı. Fakat Allah, irade hürriyeti ve seçme özgürlüğü tanıdığı, insanları imtihana tâbi tuttuğu için, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi olan akıllı ve sorumlu varlıkları rahmetine gark ediyor. Zâlimlerin, haksızların ne bir velisi, ne bir dostu, ne bir koruyucusu, ne de bir yardım edeni vardır.

9 Yoksa onlar, Allah'ın dışında kulları durumundakilerden, veliler, koruyucular, emirlerine uyacakları otoriteler mi edindiler? Halbuki asıl koruyucu, asıl emirlerine itaat edilecek otorite Allah'tır. Ölülere de O hayat verir. O'nun gücü kudreti her şeye yeter.

★ 10 Ayrılığa düştüğünüz herhangi bir konuda muhakeme yetkisi, yargı ve icra Allah'a aittir. İşte bu Allah, benim Rabbimdir. Yalnız O'na dayanıp güvendim. Yalnız O'na yöneliyorum, O'na gönül bağlıyorum.

[11] O göklerin ve yerin yaratıcısıdır. O sizin için kendi nefsinizden eşler ve hayvanlardan da erkekli dişili çiftler yaratmıştır. O sizi bu düzen içeresinde üretip çoğaltıyor. Bu göz kamaştırıcı eşsiz düzeni en ince ayrıntısına kadar O'nun gibi düzenleyip idare edebilecek olan biri de; O'nun zatı gibi, O'na benzer gibi olan biri de yok. Her şeyi işiten, bilen ve gören O'dur.

[12] Göklerin ve yerin hazinelerinin anahtarları, şifreleri O'nun tasarrufundadır. Rızkı ve serveti, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıklara bol bol da verir; ölçüyle kısarak da verir. Her şey, O'nun ilmi, planı, iradesi dahilinde gerçekleşmektedir.

[13] Allah, Nûh'a tavsiye ettiği dini, sana vahyettiğimizi, İbrâhim'e, Mûsâ'ya ve Îsâ'ya tavsiye ettiklerimizi size şeriat yaptı.

"- Dini, medenî kuralları açıkça ortaya koyup uygulayarak, şeriatı ayakta tutun. Dinde, şeriatta, medeniyette, birbirinize düşerek bölük pörçük olmayın, parçalanmayın." buyurdu. Fakat, senin, kendilerini davet ettiğin şey, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşan müşriklere ağır geldi. Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri kendisine peygamber seçer. Kendisine yöneleni, yoluna baş koyanı da doğru ve hak yolda başarıya ulaştırır.

[14] Onlar, kendilerine doğru bilgiler geldikten sonra, sadece aralarında kural tanımamaya, hakka riayet etmemeye, tecavüze ve zulme devam etmeleri yüzünden ayrılığa düştüler. Eğer irade hürriyeti ve seçme özgürlüğü tanıyarak insanları imtihana tâbi tutacağı konusunda ezelde, Rabbin tarafından, belirli vakte kadar mühlet verileceğine dair konulmuş bir kural, verilmiş bir hüküm olmasaydı, kesinlikle onların arasında, acilen yargı gerçekleştirilir, icraat yapılırdı. Onların ardından kutsal kitapları miras olarak devralanlar da, Kur'an ile ilgili derin bir şüphe içindedirler.

[15] Geçmişten gelen dinî kalıntılarla senin tebliğ ettiğin dinin, örtüşen ve örtüşmeyen taraflarının bulunması sebebiyle, etrafında olup bitenlere kulak kabartmadan, sen insanları değişmez doğruları getiren dine, İslâm'a, Allah'ın emirlerini yerine getirmeye, birliğe, davete devam et. Emrolunduğun gibi ilâhî emirleri doğru uygulayarak itaatte daim ol. Onların, geçmişteki din sâliklerinin şahsî arzu ve ihtiraslarına, bâtıla uyma.

"- Ben, Allah'ın peygamberlerine indirdiği kitaplarına iman ettim. Bana, aranızda sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî adâleti gerçekleştirerek kamu düzenini sağlamam emredildi. Allah bizim de, sizin de Rabbinizdir. Bizim devamlı, bilinçli amellerimizin sorumluluğu bize ait, sizin amellerinizin de sorumluluğu size aittir. Benim peygamberliğimin doğruluğu, ispatı konusunda, indirilen ilâhî kitapların dışında, aramızda ayrıca bir delile de ihtiyaç yok. Allah aramızdaki ihtilâfları, hepimizin önünde toptan halledecektir. Sonuçta, yalnız onun huzuruna varıp hesap vereceksiniz." diye ilan et.

16 Daveti kabul edilip İslâm'a girildikten sonra, Allah ve dini konusunda tartışanların delilleri, Rableri katında bâtıldır, boştur. Onlar Allah'ın gazabına uğramışlardır. Üstelik onlar için dehşetli bir de azap vardır.

17 Allah, gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek kuralları, adâleti, dengeyi, ölçüyü, tartıyı yerleştirecek ilkeleri ortaya koyan, kitabı Kur'ân'ı indirendir. Kıyametin kopacağı an ile ilgili, bizden başka seni bilgilendirecek olan mı var? Belki de kıyametin vakti yakındır.

18 Kıyametin kopacağı âna inanmayacak olanlar, onun küstahça, çabucak kopmasını isterler. İman edenler ise, korkarak Allah'ın emirlerine itina gösterirler. Onun hak, doğru bir vaat olduğunu bilirler. Dikkat edin, Kıyamet ile ilgili tartışanlar büsbütün bir sapıklık, bir ahmaklık, bir cehalet içindedirler.

19 Allah kullarına çok lütufkârdır. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere rızık ve servet verir. O güçlü, kudretli ve hükümrandır.

★ 20 Kim âhiretin, ebedî yurdun tarlasında çalışmayı, kazancını, sevabını isterse, onun tarlasındaki gayretini de, mahsulü de artırırız. Kim de dünyanın tarlasında çalışmayı, kazancını isterse, ona da, onun mahsulünden bir miktar veririz. Ama onun âhirette, ebedî yurtta hiçbir nasibi olmaz.

21 Yoksa onların, Allah'ın dinde, şeriatta ruhsat vermediği şeyi, kendilerine meşrû kılacak mâbutları mı var? Allah'ın mühletle ilgili bir hükmü olmasaydı, elbette onların içinde acilen yargı gerçekleştirilir, icraat yapılırdı. Kesinlikle inkârda, isyanda, şirkte ısrar eden, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimler için, can yakıp inleten müthiş cezalar vardır.

22 İşledikleri ameller, yüklendikleri günahlardan dolayı cezaları uygulanırken, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, hakka riayet etmeyen zâlimlerin korkuyla karışık çekindiklerini görürsün. İman ederek, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, Cennetlerin bahçelerindedir. Onlar için Rableri katında Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde diledikleri her şey vardır. İşte büyük lütuf budur.

****

23 İşte Allah, iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçiren, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayan, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olan, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyen kullarını bununla müjdeliyor.

"- Ben tebliğ görevime karşılık, sizden bir ücret istemiyorum. Yalnızca sevgiyle itaat ederek Allah'a yaklaşmanızı, beni, yakınlarımı, ashabımı, benim yolumdan gidenleri, İslâm'ın hizmetkârlarını, sizlerin, müminlerin birbirinizi sevmenizi, desteklemenizi istiyorum." de. Kim bir iyilik yaparsa, onun sevabını, kendisine artırarak veririz. Allah çok bağışlayıcıdır. Şükrün kıymetini bilir, bol bol verir.

24 Yoksa onlar senin için:

"- Allah adına yalan uydurdu" mu diyorlar. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olursa, senin kalbini de, kafanı da korur. Bâtılı yok eder. Âyetleriyle, delilleriyle, icraatıyla, gerekçeli, hikmete dayalı indirilen, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek kuralları içeren hak kitab Kur'ân'ı hayata geçirir. O gönüllerdeki sırları bilir.

25 O, kullarından tevbeleri, günah işlemekten vazgeçip kendisine itaate yönelişlerini kabul eden ve kusurları bağışlayandır. Yaptıklarınızın hepsini bilir.

26 Allah, iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlerin, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanların, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanların, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlerin dualarını, niyazlarını kabul edip yerine getirir. Lütfundan, onlara fazlasını verir. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere dehşetli bir azap vardır.

27 Allah kullara rızkı ve serveti bol bol verseydi, kesinlikle yeryüzünde azarlardı, kural tanımamaya, haksızlığa başlarlardı. Fakat O, rızkı, bir hesap, bir plan dahilinde, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olduğu ölçüde düzenli olarak indiriyor. O kullarının gizli açık her halinden haberdardır, onları biliyor, görüyor.

28 O, insanlar ümitlerini kestikten sonra toprağı suya doyuracak yağmuru aralıklarla indiren, rahmetiyle her şeyi canlandırandır. O övülmeye lâyık, hakiki hâmi, emirlerine itaat edilecek gerçek otorite, hakiki dosttur.

29 Gökleri ve yeri ve bunların içinde üretip yaydığı canlıları yaratması da onun âyetlerinden, kudretinin delillerindendir. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olduğu zaman, onları biraraya toplamaya da gücü yeter.

★ 30 Başınıza gelen herhangi bir musibet kendi ellerinizle işlediğiniz ameller, yüklendiğiniz günahlar yüzündendir. Allah günahlarınızın çoğunu da affeder.

31 Yeryüzünde Allah'ı âciz bırakamazsınız, koyduğu kuralların dışına çıkarak yakanızı kurtaramazsınız. Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden bir veliniz, bir koruyucunuz ve bir yardım edeniniz de yoktur.

32 Denizde, dağlar gibi seyreden gemiler, filolar da, O'nun âyetlerinden, kudretinin delillerindendir.

33 Eğer Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygunsa, rüzgârı durdurur da, yelkenliler denizin üzerinde hareket edemez hale gelirler. Bunda, çok sabrederek mücadeleye devam eden ve çok şükreden kimseler için, açıkça Allah'ın kudretini gösteren deliller vardır.

34 Yahut da, yüklendikleri günahlar yüzünden onları helâk eder. Çoklarını da bağışlar.

35 Âyetlerimizi, ilkelerimizi bertaraf etme konusunda mücadele edenler bilsinler ki, azaptan kaçıp kurtulabilecekleri bir yer yoktur.

36 Size verilen değerli herhangi bir şey, dünya hayatının geçici zevki, menfaatidir. Allah katında bulunanlar, iman ederek Rablerine dayanıp, güvenenler için daha hayırlı ve daha kalıcıdır.

37 İman edenler, bilerek işlenen büyük günahlardan, meşrû olmayan şehevî fiillerden, gayri meşrû ilişkilerden, zinadan ve hayasızlıklardan kaçınanlardır. Öfkelendikleri zaman kusurları bağışlayanlardır.

38 İman edenler, Rablerinin davetini kabul edenler, namazı âdâbına riâyet ederek aksatmadan âşikâre kılanlar, işlerini, kurulu düzenlerini, devletlerini, ekonomilerini, savunmalarını, sosyal hayatlarını aralarında, meclislerinde istişâre ile karar vererek yürütenler, kararlarını istişâre ile alanlar, yönetime katılanlar, kendilerine verdiğimiz rızık ve servetten, Allah yolunda karşılık beklemeden, gönüllü harcayanlar, insanların ihtiyaçlarını görenlerdir.

39 İman edenler, bir haksızlığa, bir saldırıya, bir baskıya ve zulme uğradıkları zaman, zâlimlere, saldırganlara ve baskı yapanlara yardımlaşarak hadlerini bildirenlerdir.

40 Bir kötülüğün cezası, o kötülüğe denk bir ceza olmaladır.

Kim sorgusuz sualsiz affeder ve sulha vesile olursa, onun mükâfatı Allah'a aittir. Allah zâlimleri, haksız davranışlarda bulunanları sevmez.

41 Zulme uğradıktan sonra, haklarını alanları, cezalandırmak için herhangi bir sebep yoktur.

42 Ancak insanlara baskı, zulüm ve işkence edenlere, insanları Allah yolundan, Allah yolundaki faaliyetlerden alıkoyanlara yeryüzünde haksız yere gaddar davrananlara, kesinlikle dünyada hesap sorulur ve cezalandırılır. Onlar için can yakıp, inleten müthiş bir de azap vardır.

43 Kim sabrederek mücadeleye devam eder ve affederse, bilsin ki, bu davranış, ciddi, kararlı olmayı gerektiren, maksada ulaştıran mücadele metotlarındandır.

★ 44 Allah kimin hak yoldan uzaklaşmasına, dalâleti tercihine özgürlük tanırsa, artık bundan sonra onu hiç kimse koruyamaz, ona hiç kimse yardım edemez. Baskı, zulüm ve işkenceyle temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, inkârda, isyanda ısrar eden zâlimlerin, azâbı gördükleri zaman:

"- Dünyaya dönecek bir yol, bir çıkış yolu var mı?" dediklerini göreceksin.

[45] Ateşe atılırlarken, onların, zilletten başlarını öne eğerek, göz ucuyla gizli gizli baktıklarını göreceksin. İman edenler:

"- İşte kıyamet günü asıl hüsrana uğrayanlar, dünyada birbirlerini, kendilerini, ailelerini, vatandaşlarını, milletlerini, hak yoldan uzaklaştırarak zarara, ziyana uğratan liderler, güç ve iktidar sahipleridir" diyecekler. Unutmayın, baskı zulüm ve işkence yaparak temel hak ve hürriyetleri kısıtlayanlar, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyenler, haksızlık yapanlar, kurtuluşu mümkün olmayan, özel, kesintisiz, sürekli bir azap içindedirler.

[46] Onların, Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden kendilerine yardım edecek velileri yoktur. Allah kimin hak yoldan uzaklaşmasına, dalâleti tercihine özgürlük tanırsa, artık onun için bir çıkar yol da yoktur.

[47] Allah tarafından, geri çevrilmesi, tekrarı mümkün olmayan bir gün gelmeden önce, Rabbinizin İslâm'a davetini kabul edip yerine getirin. O gün hiç biriniz sığınacak bir yer bulamazsınız. İtiraz da edemezsiniz.

[48] Eğer Rablerinin davetinden yüz çevirirler, tebliği engelleme tedbirleri alırlarsa, bilesin ki, biz seni onlar üzerinde inzibat görevi yapmaya göndermedik. Sana düşen, sadece tebliğdir. Biz insana, tarafımızdan bir rahmet tattırdığımızda sevinir. Ama geçmişte elleriyle, bizzat yaptıkları kötülükler, işledikleri günahlar sebebiyle, başlarına bir felâket gelirse, işte o zaman insan şükürden uzaktır, pek nankördür, aşırı inkârcıdır.

[49] Göklerin ve yerin mülkü ve hükümranlığı Allah'a aittir. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan her şeyi yaratır. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere kız çocuklar bahşeder, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere erkek çocuklar da bahşeder.

[50] Yahut Allah, onları erkekli kızlı ikiz verir. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu bazı kimseleri de kısır yapar. O her şeyi bilir, gücü kudreti her şeye yeter.

[51] Allah, bir insanla ancak vahiy yoluyla veya perde arkasından konuşur, yahut bir Rasul gönderir, ilmi, planı dahilinde izniyle sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olanları vahyeder. O yücedir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

52 İşte bu cümleden olarak sana, var ettiğimiz ve koruduğumuz aslî düzenin bir bölümü olan, tabiî, dinî, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî düzeni içeren, ihya eden, insanları ve toplumları pislikten arındıran Kur'ân'ı vahyettik. Sen, okuma yazma nedir, kitap nedir, kitaba vukuf nedir, iman nedir, bilmiyordun. Biz Kur'ân'ı bir nur olarak planladık. Onunla, sünnetimize, düzenimizin yasalarına uygun olarak, irad-emizin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kullarımızdan bir kısmını doğru, hak yola iletiriz. Sen de, elbette doğru muhkem ve güvenli yolu, İslâmî hayatı gösteriyorsun.

53 Göklerdeki varlıkların ve imkânların ve yerdeki varlıkların ve imkânların mülkiyeti ve tasarrufu kendisine ait olan Allah'ın yolunu gösteriyorsun. Unutmayın, bütün planların icra edilerek sonuçlandırıldığı, bütün icraatların, amellerin hesabının sorulduğu tek merci Allah'tır.

43. ez- ZUHRUF SÛRESİ

89 âyettir.
Peygamberliğin 4. yılında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Hâ. Mîm.

2 Allah, insan, kâinat ilişkilerini ve ilâhî düzeni açıklayan, açık seçik mükemmel kutsal kitaba, Kur'ân'a andolsun.

3 Biz Kur'ân'ı bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren, açık, edebî, Arapça, okunan bir kitap halinde planlayıp hazırlayarak açıkladık. Umulur ki, aklınızı kullanarak anlarsınız.

4 Nezdimizdeki ana kitapta, Levh-i Mahfuz'da mevcut olan Kur'an elbette yücedir, hikmetlerle doludur, hükümranlık sağlar.

5 Siz cahilce davranarak günah işleyen, isyanı alışkanlık haline getiren, haddi aşan bir kavim haline geldiniz diye, sizi, övünç kaynağı Kur'an ile uyarmaktan vaz mı geçelim?

6 Daha önceki milletlere özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere nice peygamberler göndermiştik.

7 Onlar, kendilerine gelen her peygamberi, ille de alaya alıyorlardı.

8 Biz onlardan daha çok karşı koyacak güce sahip zorbaları helâk ettik. Helâk olan milletler geçmişten bir ibret, bir hâtıra oldular.

9 Andolsun, onlara:

"- Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan elbette:

"- Onları kudretli hükümran olan, her şeyi bilen Allah yarattı" diyecekler.

10 Allah, yeryüzünü, sizin için yaşamaya elverişli ovalar, araziler haline getirendir. Orada sizin için yollar açandır. Umulur ki, doğru hak yolu bulursunuz.

[11] Allah, gökten bir hesap bir plan dahilinde, belirli miktarlarda, düzenli olarak su indirendir. Biz onunla, kupkuru, ölü beldelere hayat vererek ölümünden önceki haline getiririz. İşte siz de, suyla genetik şifreleri harekete geçirilerek hayat verilen bitkiler gibi, kabirlerinizden çıkarılacaksınız.

[12] Allah bütün mahlûkâtını erkekli dişili çiftler halinde yaratandır. Sizin için bineceğiniz gemiler ve hayvanlar planlayıp var edendir.

[13] Onların sırtlarına binip, Rabbinizin ihsan ettiği nimetlerini anarak üzerlerine yerleşince:

"- Emrine boyun eğdirerek bunu, bizim hizmetimize vereni tesbih ve takdis ederiz. Yoksa biz bunlara güç yetiremezdik." dersiniz.

[14] "- Biz elbette, Rabbimize döneceğiz" demelisiniz.

[15] Onlar, kullarından bir kısmına, Allah'ın akrabası, yakını yakıştırmasında bulundular. İnsan, gerçekten çok nankördür, açıkça azgın kâfirdir.

[16] Yoksa Allah, yarattıklarından kızları evlat edindi de, oğulları size mi ayırdı?

★ [17] Onlardan biri, rahmet sahibi Rahman olan Allah'a ortak koştuğu, evlât olarak isnad ettiği kız çocuğu ile müjdelenince, yüzü simsiyah kesilir. Öfkesinden yutkunur, durur.

[18] Haklarını savunması gerektiğinde bile delillerini ve gücünü tam olarak ortaya koyamaz durumda olan, süs içinde yetiştirilip büyütülen birini mi O'na evlat olarak isnad ediyorlar?.

[19] Onlar Rahman olan Allah'ın kulları olan melekleri dişi saydılar. Onlar meleklerin yaratılışını mı gördüler? Onların şâhitlikleri kaydedilecek ve onlar sorguya çekilecekler.

[20] Onlar:

"- Eğer Rahman olan Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, biz o meleklere tapmazdık" dediler. Allah'ın böyle bir şey istediği ile ilgili onların hiçbir bilgileri yok. Onlar sadece yalan söylüyorlar.

[21] Yoksa biz kendilerine bundan önce bir kitap verdik de, onlar onu mu tutamak kabul ediyorlar?

[22] Hayır, onlar sadece:

"- Biz, babalarımızı, veraseten sahip oldukları bir dinî geleneği yaşarlarken, işleyen müesseseleri varken gördük. Biz de, onların izlerinde yürüyüp, doğru yola girdik." dediler.

[23] Buna benzeyen misalleri çoğaltabiliriz: Biz senden önce hangi memlekete sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere bir uyarıcı göndermişsek mutlaka oranın şımarık, varlıklı, ileri gelenleri:

"- Biz, babalarımızı veraseten sahip oldukları bir dinî geleneği yaşarlarken, işleyen müesseseleri varken gördük. Biz de, yalnız onların izlerinden gideriz." derlerdi.

[24] Gönderilen uyarıcı:

"- Eğer size, bildiğiniz, gördüğünüz babalarınızın yolundan, hayat tarzından daha doğrusunu, hak olanını getirmişsem de mi, bana uymazsınız?" deyince, onlar:

"- Biz sizin özgürce tebliğ ile görevlendirildiğiniz dini kabul etmiyoruz, inkâr ediyoruz" dediler.

[25] Biz de onlara layık oldukları cezayı verdik. Peygamberleri yalanlayanların âkıbetlerinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bir bak.

★ [26] Hani İbrâhim babasına ve kavmine:

"- Benim, sizin taptığınız şeylerle ilgim yok" demişti.

[27] "- Ben, ancak beni yaratana kulluk ve ibadet ederim. O, beni doğru yola iletme lütfunda bulunarak önümü, ufkumu aydınlatmaya devam ediyor."

[28] İbrâhim bu sözü, ardından gelecek olan nesillere, ebedî bir miras olarak bıraktı ki, onlar hakka dönsünler, doğru yola girsinler.

[29] Doğrusu ben bunları da, babalarını da, kendilerine gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak kitap Kur'an ve hakkı açıklayan bir Rasul gelinceye kadar, dünya nimetlerinden faydalandırdım.

[30] Kendilerine hak kitap Kur'an geldiği zaman:

"- Bu büyüleyici bir sözdür. Biz onu inkâr ediyoruz." dediler.

[31] Onlar:

"- Bu Kur'ân, şu iki şehrin birisinden, Mekkeli veya Tâifli önde gelen bir adama, bölüm bölüm indirilmeli, değil miydi?" dediler.

[32] Rabbinin rahmetini onlar mı, taksim ediyorlar? Dünya hayatında onların maîşetlerini, rızıklarını ve servetlerini aralarında taksim eden biziz.

Allah'ın koyduğu kurallara, insan haklarına riayet ederek birbirlerine işlerini gördürsünler, istihdam etsinler diye, onların bir kısmını maddî-manevî bakımlardan diğerlerinden derece derece üstün kılan da biziz. Rabbinin rahmeti ve merhameti ile muamelesine mazhar olmak, onların kazanıp biriktirdikleri servetten daha hayırlıdır.

[33] Eğer yanlış anlamaları sebebiyle, insanların küfürde birleşerek bir tek millet haline gelmesi tehlikesi olmasaydı, rahmet sahibi Rahman olan Allah'ı inkâr eden kimselerin refahları için daha çok imkân tanır, evlerine, gümüşten tavanlar ve üzerine çıkacakları gümüş merdivenler, asansörler yapardık.

[34] Evlerini, kapılarını ve üzerine oturup yaslanacakları koltukları da, hep gümüşten yapardık.

[35] Daha nice altın zînetler verirdik. Bütün bunlar, sadece dünya hayatının geçici menfaatleri, zevkleridir. Âhiret, ebedî yurt ise Rabbinin katında, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler içindir.

★ [36] Kim rahmet sahibi Rahman olan Allah'ın övünç kaynağı Kur'ân'ından yüz çevirir, engelleme tedbirleri alırsa, biz ona bir şeytan, bir şeytanî güç musallat ederiz. Artık o şeytan onun yakın dostu olur.

[37] Şeytanlar, şeytanî güçler onları doğru yoldan alıkorlar. Onlar da, kendilerinin doğru yolda olduğunu sanırlar.

[38] Nihayet, Kıyamet günü bize geldiklerinde, arkadaşına:

"- Keşke benimle senin aranda doğu ile batı arasındaki kadar bir uzaklık olsaydı, sen ne kötü bir arkadaşmışsın." der.

[39] Bugün pişmanlık duymanız size hiçbir fayda sağlamayacaktır. Çünkü siz küfür bataklığına saplanmakla kendinize haksızlık ettiniz, zulmettiniz. Şimdi hepiniz, azapta ortaksınız.

[40] İşitmek istemeyenlere, sağırlara mı hak kitap Kur'ân'ı, tebliğini işittireceksin? Görmek istemeyenlere, körlere ve açık dalâlette olanlara, ahmaklara mı, doğru, hak yolu göstereceksin?

[41] Eğer biz seni, onlara azap gelmeden önce, Refik-i âlâya, yanımıza alıp götürsek bile, onlara kesinlikle lâyık oldukları cezayı veririz.

[42] Yahut da, onları tehdit ettiğimiz azâbı sana gösteririz. Kesinkes bizim onlara gücümüz yeter.

[43] Öyleyse sen, sana vahyedilene, Kur'ân'a sarıl. Sen doğru, muhkem ve güvenli yolda yürümeye, görevini yapmaya, İslâm'ı yaşamaya, yaşatmaya memursun.

[44] Kur'ân senin için de, kavmin için de büyük bir şereftir, bir öğüttür, bir ikazdır, okunması ibadet olan bir övünç kaynağıdır. Kur'an'daki ilâhî emir ve yasaklardan sorumlu tutulacaksınız.

[45] Senden önce özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdiğimiz Rasullerimize de sor. Rahmet sahibi Rahman olan Allah'ın dışında kendisine kulluk ve ibadet edilecek tanrılar mı icat etmişiz?

★ [46] Andolsun biz Mûsâ'yı Firavun'a, devlet büyüklerine ve kodamanlarına, birliğimize, kudretimize delâlet eden âyetler, mûcizelerle, tebliğ görevi ile özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik. Mûsâ:

"- Ben âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi olan Allah'ın Rasulüyüm" dedi.

[47] Mûsâ onlara âyetlerimizi, mûcizelerimizi getirince, o sırada mûcizelerle alay ederek güldüler.

48 Onlara gösterdiğimiz her bir mûcize diğerinden daha büyüktü. Sapıklıktan, küfürden vazgeçip hakka, doğru yola dönerler ümidiyle, onlara ikaz edici nitelikte, kıtlık, tûfan, çekirge istilâsı, ürün noksanlığı gibi cezalar verdik.

49 Onlar azâbı görünce, Mûsâ'ya:

"- Ey bilge kişi, sende olan ahdi, sana verdiği sözü hürmetine, bizim için Rabbine dua et. Biz de doğru, hak yola gireceğiz." dediler.

50 Fakat azâbı, kendilerinden kaldırdığımız zaman, hemen sözlerinden döndüler.

51 Firavun, kavmi içinde:

"- Ey kavmim, Mısır'ın hâkimiyeti ve bu ülke ve şu köşkümün altından akıp giden ırmaklar benim değil mi? Hâlâ görmüyor musunuz?" diye seslendi.

52 "- Yoksa ben, şu zavallıdan, neredeyse meramını anlatamayan şu adamdan, daha hayırlı değil miyim?"

53 "- Eğer onun dedikleri doğru ise, üzerine altın bilezikler atılmalı veya kendisiyle beraber, onu tasdik eden melekler gelmeli değil miydi?" dedi.

54 Firavun, küçümseyerek sindirici bir bakışla kavmine bir göz gezdirdi. Onlar da Firavun'a boyun eğdiler. Çünkü onlar fâsık, günahkâr âsî bir kavimdi.

55 Nihayet bizi, gazaba getirdikleri zaman, onlara lâyık oldukları cezayı verdik. Hepsini denizde boğduk.

56 Onları, gelecek nesiller için ibretli bir tarih ve ders alınacak bir örnek haline getirdik.

★ 57 Meryem oğlu Îsâ misal verilince kavminin, bir delil bulduklarını sanıp, insanların iman etmesine mani olacaklarına sevinerek yaygarayı bastıklarını görürsün.

58 "- Bizim ilâhlarımız mı daha hayırlı, yoksa o mu?" diyorlar. Bu misâli, sırf seninle tartışmak için ortaya attılar. Doğrusu onlar, çok kavgacı bir kavim.

59 Îsâ, sadece, kendisine nimetler ihsan ettiğimiz ve İsrâiloğulları'na ibret olarak, örnek olarak gösterdiğimiz Allah'ı ilâh tanıyan, candan müslüman olarak Allah'a bağlanan, saygılı bir kuldur.

60 Eğer bizim sünnetimizin, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olsaydı, sizin içinizden, yeryüzünde yerinize geçecek, size halef olacak melekler hazırlardık.

****

61 "- Şüphesiz Îsâ, bizzat o, yaratılışı, ölüleri diriltişi, çamurdan kuşlara hayat verişi, kıyametin gerçekleşeceğinin ilmî delili niteliğindedir.

Kıyametin kopacağı ânın geleceğinden şüphe etmeyin. Bana tâbi olun, Allah'ın size emrettiği hususlarda bana itaat edin, benim sünnetime uyun. Benim davet ettiğim bu din, doğru, muhkem, güvenli yol, İslâmî hayat tarzıdır."

62 "- Şeytan, şeytanî güçler sizi doğru, muhkem yoldan alıkoymasın. O sizin için açık bir düşmandır."

63 Îsâ ayan beyan delillerle geldiği zaman:

"- Size peygamberlikle, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisini öğretme ve hekimlik görevi ile, ihtilâfa düştüğünüz konuların bir kısmını size açıklamak için geldim. O halde, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp azaptan korunun. Bana itaat edin benim sünnetimi uygulayın." dedi.

64 "- Allah, işte O benim Rabbimdir, sizin de Rabbinizdir. O'nu ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak O'na teslim olun, saygıyla O'na kulluk ve ibadet edin, O'nun şeriatına bağlanın, O'na boyun eğin. Bu doğru, muhkem ve güvenli yoldur, İslâmî hayat tarzıdır."

65 Yahudilerden ve hıristiyanlardan oluşan gruplar, Îsâ hakkında ihtilâfa düştüler. Can yakıp inleten müthiş bir günün azâbı dolayısıyle, vay Allah'ı inkâr ederek, O'na şirk koşarak haksızlık edenlerin, zulmedenlerin haline!

66 Onlar farkında değillerken, ille Kıyametin kopacağı ânın kendilerine, ansızın gelmesini mi bekliyorlar?

67 O gün, Allah'a sığınıp emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler dışında, dost olanlar bile birbirlerine düşman kesilirler.

★ 68 Ey beni ilâh tanıyan, candan müslüman olarak bana bağlanan, saygılı kullarım, bu gün size korku yok. Siz geride bıraktığınız yakınlarınız ve yapamadığınız şeylerden dolayı hüzünlenmeyeceksiniz de.

69 Benim kullarım, âyetlerimize inananlar ve İslâm'ı yaşayan müslümanlardır.

70 Siz ve eşleriniz, birlikte Cennet'e girin. Pür neşe içinde, süsler, zînetler takınarak ağırlanacaksınız.

71 Onların etrafında altın tepsiler ve altın kadehler dolaştırılır. Orada, canlarının çektiği ve gözlerin hoşlandığı her şey vardır.

"- Siz orada ebedî yaşayacaksınız."

72 "- İşte işlediğiniz, devamlı amaçla örtüşen niyete dayalı bilinçli amellere karşılık, miras olarak konduğunuz, içinde ebedî yaşayacağınız Cennet budur."

73 "- Orada sizin için bol bol meyvalar vardır, onlardan yersiniz" denilir.

****

74 İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsiler, suçlular, günahkârlar, fâsıklar ve kâfirler Cehennem azâbında ebedî olarak kalacaklar.

75 Onların azapları hafifletilmeyecek. Onlar, azap içinde, kurtuluştan ümitlerini kesecekler.

76 Biz onlara, haksızlık etmedik, zulmetmedik. Fakat onlar, inkârı, isyanı, küfrü alışkanlık haline getiren, baskı, zulüm ve işkenceyle, temel hak ve hürriyetleri kısıtla-

yan, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimlerdir.

77 Onlar Cehennem bekçisine:

"- Ey Mâlik, Rabbin bizim işimizi bitirsin" diye seslenirler. O da,

"- Siz böyle kalacaksınız" der.

78 Andolsun, biz size, gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak kitap Kur'ân'ı getirdik, öldükten sonra diriltilmeyi, hesabı ve cezayı anlattık. Fakat çoğunuz, doğruları getiren Kur'ân'dan hoşlanmıyorsunuz.

79 Yoksa onlar, peygamberi öldürmek, İslâm'a daveti baltalamak, İslâm'ın gelişmesini önlemek, müslümanların ilerlemesini engellemek için bir plan mı yaptılar? Biz onları cezalandırmada kararlıyız.

80 Yoksa onlar, bizim, sırlarını ve gizli konuşmalarını işitmediğimizi mi sanıyorlar? Elbette işitiriz. Elçilerimiz, meleklerimiz de onların yanında zabıt tutmaya, yazmaya devam ediyorlar.

81 "- Eğer rahmet sahibi Rahman olan Allah'ın bir oğlu mevcut diyorsanız, Allah'a çocuk isnadını yalanlayıp inkâr edenlerin ilki ben olduğum gibi, Allah'ı ilâh tanıyanların, candan müslüman olarak Allah'a bağlananların, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edenlerin ilki de ben olurdum" de.

82 "- Göklerin ve yerin yaratıcısı, düzeninin hâkimi Rabbini, Arş'ın, sınırsız kudret ve iktidar makamının Rabbini onların yakıştırdıkları şeylerden tenzih ederim."

83 Onları kendi hallerine bırak. Tehdit edildikleri günle karşılaşıncaya kadar, bâtıla dalıp, bilgisizce ileri geri konuşarak oynasınlar.

84 O, gökte olan tanrıdır, yerde olan tanrıdır. O hikmet sahibi ve hükümrandır, her şeyi bilir.

85 Göklerin, yerin ve ikisi arasındaki varlıkların ve imkânların mülkü, hükümranlığı ve tasarrufu kendisine ait olan Allah'ın şânı yücedir. Kıyametin kopacağı ânın bilgisi de O'nun katındadır. O'nun huzuruna götürülüp hesaba çekileceksiniz.

86 Onların, Allah'ı bırakıp kulları durumundakilerden yalvardıkları, şefaat hakkına sahip değildir. Ancak bilerek, hakkı, Kur'ân'ı, İslâm'ı bayraklaştıranlar, örnek önderler, örnek mü'minler şefaat edebilir.

87 Eğer sen onlara, kendilerini kimin yarattığını sorarsan, elbette:

"- Allah" diyecekler. O halde nasıl haktan ayrılıp küfre çevriliyorlar.

88 "- Ya Rabbi, bunlar iman etmeyecek bir kavimdir" diyen peygamberin sözü haktır, gerçektir.

89 Gene de, sen onlara azarlamadan, kınamadan müsamaha göster ve:

"- Bizden uzak durun" de. Onlar yakında vaziyeti öğrenecekler.

44. ed-DUHÂN SÛRESİ

59 âyettir.
Peygamberliğin 4. yılında Mekke'de nâzil oldu.
15. âyet Medine'de indi.
Adını 10. âyetteki bir kelimeden almaktadır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Hâ. Mîm.

[2] Allah, insan, kâinat ilişkilerini ve ilâhî düzeni açıklayan apaçık mükemmel, kutsal kitaba, Kur'ân'a andolsun.

[3] Biz onu, Kur'ân'ı kutsal, hayırlı, bereketli bir gecede indirdik. Biz, Kur'an ile insanları, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatarak uyarıyoruz.

[4] O gece, hükümranlığımız altındaki bütün planların, hükümlerin, icraatların, ilâhî düzenin hikmete dayalı envanteri çıkarılır, ilgili meleklere iletilir.

[5] Planlar, kararlar, icraatlar nezdimizden verilen emirlerle ayrılır, ilgili melekler görevlendirilir ve ilâhî düzen sağlanır. Biz peygamberlere, meleklerle vahiyler, kitaplar göndermeye devam ettik.

[6] Rabbinden rahmet olarak vahiyler, kitaplar gönderdik, peygamberler görevlendirdik. Doğrusu, her şeyi işiten, her şeyi bilen O'dur.

[7] İlme, delile ve gerekçeye itibar ettiğiniz, imandan nasibiniz olduğu sürece, kitaplar, vahiyler, peygamberler, göklerin, yerin ve ikisinin arasındaki varlıkların ve imkânların yaratıcısı, düzeninin hâkimi Rabbinden bir rahmettir.

[8] O'ndan başka tanrı yoktur. Hayat verir ve öldürür. Sizin Rabbinizdir, önceki atalarınızın Rabbidir.

[9] Fakat kâfirler, bir şüphe içinde oynayıp eğleniyorlar.

[10] Şimdi sen göğün açık bir duman getireceği günü gözetle.

[11] Gök insanları bürüyecek bir duman getirecek. İşte bu can yakıp, inleten müthiş bir azaptır.

[12] O gün insanlar felâketi görünce:
"- Ey Rabbimiz, bu azâbı bizden kaldır. Artık biz iman ediyoruz," derler.

[13] Onlar için ibret almak, bellemek ne kadar uzak bir mesele. Azâbın kaldırılmasından önce daha büyük ikazlar görmüşler, iman etmemişlerdi. Üstelik kendilerine hak dini, şeriatı açıklayan bir de Rasul gelmişti.

[14] Sonra onlar, peygamberden uzaklaştılar, halkı yönlendirmek için Peygambere:
"- Bu, cinlere mahkûm olmuş, öğretilmiş delidir" dediler.

[15] Biz, o azâbı sizden birazcık kaldırırız. Ama siz mutlaka, eski halinize dönersiniz.

[16] Biz, büyük bir güçle, şiddetle sıkarak yakalayacağımız gün, kesinlikle lâyık olduğunuz cezayı veririz.

[17] Andolsun, onlardan önce, biz, Firavun'un kavmini de imtihan etmiştik. Onlara asâletli, değerli bir Rasul, Mûsâ gelmişti.

[18] "- Esaretiniz altındaki Allah'ın kullarını, İsrâiloğulları'nı, temel hak ve hürriyetlerinin kısıtlanmasına son vererek, davetime icabet edebilmeleri ve iman etmeleri için bana gönderin. Ben size tebliğ görevi ile gönderilmiş, güvenilir bir Rasulüm." diyordu.

19 "- Allah'a karşı üstünlük taslamayın, zorbalık yaparak hürriyetleri kısıtlamayın. Allah'ın vahyini ve Rasulünü küçümsemeyin. Ben size apaçık bir ferman ile, ilâhî bir hükümranlık yetkisi ile geliyorum." diyordu.

20 "- Ben, beni taşlayarak öldürmenizden Rabbime ve Rabbinize sığındım."

21 "- Bana itimat edip güvenmiyorsanız eğer, bari yolumdan çekilin, zulüm ve işkence yapmayın, faaliyetlerimi engellemeyin."

22 Mûsâ:

"- Bunlar İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsi, suçlu ve günahkâr bir kavim" diyerek yardım etmesi için Rabbine dua etti.

23 Allah Mûsâ'ya:

"- Kullarımı geceleyin yola çıkar. Kesinlikle takip edileceksiniz." buyurdu.

24 "-Karşıya geçince, denizi olduğu gibi açık bırak. Onlar, denizde boğulacak askerî erkân ve ordudur."

25 Onlar geride nice bahçeler, pınarlar bıraktılar.

26 Nice ekinler, mahsuller, ne güzel konaklar bıraktılar.

27 Zevku safasını sürdükleri nice zenginlikler bıraktılar.

28 İşte böylece, biz onların servetlerini başka kavimlere, miras bıraktık.

29 Gök ve yer onların gidişine ağlamadı. Onlara mühlet de verilmedi.

★ 30 Andolsun, biz İsrâiloğulları'nı o alçaltıcı, zillete düşürücü azaptan kurtardık.

31 Firavun'dan da kurtardık. O, cahilce davranarak üstünlük taslayıp haddi aşan, günah, isyan ve inkâr bataklığında olanlardan bir zorba, bir diktatördü.

32 Andolsun biz, İsrâiloğulları'na, bilerek, âlemlerin, ilâhî emirlere itaatkâr oldukları çağda ve bölgedeki insanların üstünde bir imtiyaz vermiştik.

33 Biz onlara, içinde apaçık imtihan bulunan mûcizeler, deliller de vermiştik.

34 Şu kâfirler, elbette diyorlar.

35 "- Hayat, ilk ölümümüzle sonuçlanan, yalnızca dünya hayatından ibarettir. Biz ölümden sonra, ölmeden önceki vasıflarımızla tekrar diriltilecek değiliz."

36 "- Eğer, söylediklerinizde doğru iseniz, babalarımızı geri getirin."

37 Onlar mı daha hayırlı, yoksa Tübba' kavmi ve onlardan öncekiler mi? Biz onların hepsini helâk ettik. Onlar İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsi idiler, suçluydular, günahkârdılar.

38 Biz gökleri, yeri ve ikisinin arasındaki varlıkları ve imkânları oyun oynarken yaratmadık.

39 Onları, ancak haklı bir gerekçe ile hikmete dayalı olarak hesaplı bir düzen içinde yarattık. Fakat onların çoğu bunu bilmezler.

40 Hesapların görülüp kesin hükümlerin verileceği gün, onların hepsinin bir araya toplanacağı gündür.

41 O gün, dostun dosta hiçbir faydasının olmayacağı, onlara yardım da edilemeyeceği bir gündür.

42 Ancak, Allah'ın merhamet ettiği kimselerin birbirine faydası olur, onlara yardım edilir. Kudretli hükümran olan O'dur. Engin merhamet sahibidir.

★ 43 Kaktüs bitkisi yemekleridir.

44 Bilerek günah işlemekte ısrar edenlerin yemeğidir.

45 Potadaki madenler gibi karınlarda kaynar.

46 Sıcak suyun kaynadığı gibi kaynar.

47 Allah meleklere:

"- Şunu tutun. Kaynayan, köpüren Cehennem'in ortasına sürükleyin." buyurur.

48 "- Sonra ceza olarak başından aşağı, kaynar su dökün."

49 "- Tat bakalım, sana böyle bir ceza lâyık! Çünkü sen güçlüsün, iktidar sahibisin, kibirlisin." denir.

50 İşte sizin inkâr edip durduğunuz şey budur.

51 Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler güvenli makamlardadırlar.

52 Bahçelerde ve pınar başlarındadırlar.

53 İnce, ipek ve parlâk atlas kumaşlardan elbiseler giyerek, karşılıklı otururlar.

54 Bu nimetlere kavuşturduğumuz gibi, onları iri, güzel gözlü hurilerle evleriz.

55 Onlar orada, güven içinde canlarının çektiği her türlü meyvayı isterler.

56 İlk tattıkları ölüm azâbının dışında artık orada ölüm azâbı tatmazlar, Allah onları kaynayan, köpüren Cehennem'in azâbından da korur.

57 Bunların hepsi Rabbinden bir lütuf olarak verilmiştir. Bu, işte bu, büyük mutluluktur.

58 Biz Kur'ân'ı senin dilinle indirip kolaylaştırdık. Umulur ki, onlar düşünüp öğüt alırlar.

59 Artık sen, sana gelecek yardımı, onların başlarına gelecekleri gözle. Onlar da senin başına gelecekleri gözleyip durmaktadırlar.

45. el-CÂSİYE SÛRESİ

37 âyettir.
Peygamberliğin 4. yılında Mekke'de nâzil oldu.
Adını 28. âyetteki bir kelimeden almıştır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Hâ. Mîm.

2 Bu mükemmel kutsal kitap, Kur'an,
kudret ve hikmet sahibi, hükümran olan Al-
lah tarafından bölüm bölüm indirilmiştir.

3 Göklerde ve yerde, mü'minler için,
Allah'ın kâinatı hikmete dayalı idare etti-
ğini, kudretini, birliğini gösteren nice âyet-
ler, deliller, işaretler vardır.

4 Sizin yaratılışınızda ve canlıların üre-
yip yeryüzüne yayılmasında, ilme, delile
ve gerekçeye itibar eden ve kesin inanan
bir kavim için Allah'ın kudretini gösteren
deliller vardır.

5 Gece ile gündüzün değişmesinde, Al-
lah'ın gökten rızık vesilelerini indirmesin-
de, ölümünün ardından yeryüzüne rahmet-
le hayat vermesinde, rüzgârları değişik yön-
lerden estirmesinde, ilimle ve tecrübeyle ge-
lişmeye devam eden, aklını faydalı kullana-
bilen toplumlar için Allah'ın varlığını ve
birliğini ispatlayan deliller, birçok konunun
çözümüne, keşfine işaretler vardır.

6 İşte bunlar Allah'ın âyetleridir, Kur-
an'dır. Doğru ve Haktan geldiği konusun-
da şüphe olmayan âyetleri sana okuyoruz.
Allah'ın âyetlerine, Kur'ân'a inanmadıktan
sonra hangi söze inanacaklar?

7 Bütün yalancıların, bilerek günah iş-
lemekte ısrar edenlerin, günaha dadananla-
rın vay haline!

8 Yalancı ve günahkâr kişi Allah'ın, ken-
disine okunan âyetlerini işitir. Sonra, bü-
yüklük taslayarak serkeşlik eder, onları hiç
işitmemiş gibi inadında ısrar eder. Ona can
yakıp inleten müthiş azâbı haber ver.

9 Âyetlerimizden bir şey öğrendikleri za-
man onu alay konusu yapıyorlar. İşte on-
lar için alçaltıcı, zillete düşürücü bir azap
vardır.

10 Ötelerinde Cehennem var. Ne kazan-
dıkları, servetleri ve oğulları, ne de Allah'ın
dışında kulları durumundakilerden edin-
dikleri veliler, koruyucular onlara fayda
sağlar. Onlar için büyük bir azap vardır.

11 Bu Kur'an bir hidayet rehberidir.
Rablerinin âyetlerini inkârda ısrar edip küf-
re saplananlara ise, en şiddetlisinden can
yakıp inleten, müthiş bir azap vardır.

★ 12 Allah, denizi, kurduğu düzen gere-
ğince, faydalanmanız için emrine boyun
eğdirendir. Denizde, Allah'ın koyduğu ku-
ralların gereği gemiler, filolar seyreder. Al-
lah'ın lütfundan rızık ve servet ararsınız,
deniz ticareti yaparsınız. Ola ki, şükrünüze
vesile olur.

13 Allah, göklerdeki varlıkların ve im-
kânların, yerdeki varlıkların ve imkânların
hepsini, kendi katından bir lütuf olmak üze-
re kurduğu düzen gereğince sizin fayda-
lanmanız için kanunlarına boyun eğdiren-

dır. Gelişmeye devam eden, tefekkür-düşünme ağına sahip, faydalı sonuçlar elde edebilen toplumlar için, Allah'ın birliğini, kudretini, kurduğu düzeni gösteren deliller, birçok konunun çözümüne işaretler vardır.

****

14 Ey Muhammed, iman edenlere söyle: "- Allah'ın cezalandıracağı günlerin geleceğini ummayanları, şimdilik bağışlasınlar. Allah, her kavmi, işledikleri ameller karşılığında, hak ettikleriyle cezalandıracaktır."

15 Gevşekliği bırakıp, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçiren, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayan, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olan, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, kendi lehine sâlih amel işler, kendine iyilik etmiş olur. Kötü icraat yapan, kötülük eden, işlerini kötü yapan da kendine kötülük etmiş olur. Sonra Rabbinizin huzuruna götürülerek hesaba çekileceksiniz.

16 Andolsun, biz, İsrâiloğulları'na kitabı, Tevrat'ı; hikmete dayalı hükümranlığı, icra ve yargı yetkisini, şeriatı ve peygamberliği vermiştik. Onlara, temizinden, helâlinden rızık ve servetler ihsan etmiştik. Onları âlemlere, ilâhî emirlere itaatkâr oldukları çağdaki ve bölgedeki insanlara üstün kılmıştık.

17 Dinî konularda, Hâtemü'l-enbiyâ'nın hak peygamber olduğu konusunda, devlet, millet, ekonomik hayat ve ümmet hayatı ile, kamu düzeni ile ilgili konularda onlara açık deliller, hükümler verdik. Ama onlar kendilerine doğru bilgiler geldikten sonra, aralarında, kural tanımamaya, hakka riayet etmemeye, tecavüze ve zulme devam etmeleri yüzünden ayrı baş çekerek ihtilâf çıkardılar. Şüphesiz Rabbin, ayrılık çıkarmaya devam ettikleri konularda, onları sorguya çekecek, cezayı hak edenlerin hükmünü icra edecektir.

18 Bir de, seni, din, devlet, ekonomi, sosyal ve ferdî hayat ile ilgili bir şeriatı öğretmeye, yaşamaya, uygulamaya, benimsetmeye memur olarak hazırlayıp görevlendirdik. Bilmeyenlerin, bilgi toplumu olmayanların şahsî arzu ve ihtiraslarına, bâtıla uyma.

19 Onlar, Allah'tan gelecek hiçbir şeyin, sana gelmesini engelleyemezler. İnkâr ile isyan ile baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, hakka riayet etmeyen zâlimler birbirlerinin dostu, müttefiki, koruyucusudurlar. Allah da, kendisine sığınıp, emrine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanların, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlerin dostu, velisi, koruyucusudur, emirlerine uyacakları otoritedir.

20 Bu Kur'an, insanların iyiliği, kurtuluşu için önlerini aydınlatan, ufuklarını açan, güven sağlayan, basiretleriyle anlayabilecekleri âyetleri içeren bir kitaptır. İlme, delile ve gerekçeye itibar eden, inanan bir kavim için de, bir hidayet rehberi ve bir rahmettir.

[21] Yoksa kötü ameller, günahlar işleyenler, hayatlarında da, öldükten sonra da kendilerini; iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlerle bir tutacağımızı mı sandılar? Ne kötü hüküm veriyorlar!

★ [22] Allah gökleri ve yeri, haklı bir gerekçe ile, hikmete dayalı olarak hesaplı bir düzen içinde yaratmıştır. Herkes, işlediği amellerin, kazandığı sevapların, yüklendiği günahların karşılığını görür. Onlara haksızlık edilmez, zulmedilmez.

****

[23] Şahsî arzu ve ihtiraslarını, kendisine ilâh haline getireni; hür iradeye, özgürce seçim hakkına sahipken, sana ve Kur'ân'a itibar etmeyeceğini bildiği için, Allah'ın hak yoldan uzaklaşmasının, dalâleti tercihinin önünü açtığı, kulaklarını, kalbini, kafasını mühürlediği, gözlerine perde çektiği, basiretini bağladığı kimseyi görmüyor musun? Allah'ın dışında kim onu doğru yola iletebilir? Hâlâ öğüt almayacak mısınız?

[24] "- Hayat, ölümümüzle sonuçlanan, yalnızca yaşamakta olduğumuz dünya hayatından ibarettir. Bizi ancak, geçen zaman yokluğa sürükler." dediler. Onların bu konuda ilmî verilere dayanan bir bilgileri yok. Onlar sadece böyle zannediyorlar.

[25] Kendilerine âyetlerimiz açıkça okunduğu zaman:

"- Eğer sözünüzde doğru iseniz, atalarımızı diriltip getirin" demelerinden başka delil diye ileri sürebilecekleri bir şeyleri yok.

[26] Onlara:

"- Allah size hayat verir. Sonra sizi öldürür. Sonra sizi, gerçekleşeceği konusunda şüphe olmayan Kıyamet gününe toplayıp getirir. Fakat insanların çoğu bunu bilmiyorlar." de.

★ [27] Göklerin ve yerin mülkü ve hükümranlığı Allah'a aittir. Kıyametin kopacağı ânın geldiği gün, işte o gün, bâtıl yolda gidenler, bâtılın hâkimiyetini temin için hakkı baskı altında tutan güç ve iktidar sahipleri hüsrana uğrayacaklardır.

[28] O gün, her milleti diz çökmüş görürsün. Her millet, kendilerine gönderilen ilâhî kitabı yeniden görmeye ve amel defterlerini okumaya çağrılır.

"- Bugün amellerinizin karşılığını göreceksiniz" denilir.

[29] "- İşte kitabınız, amel defteriniz. Yüzünüze karşı hakkı, doğruyu söylüyor." Biz, sizin bütün yaptıklarınızı en ince detayına kadar kaydediyorduk.

[30] İman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri Rableri rahmetine garkedecektir. İşte bu büyük mutluluktur.

31 Allah'ı ve peygamberlerini inkârda ısrar edip küfre saplananlara ise:

"- Size âyetlerim, Kur'ân'ım okunmadı mı? Büyüklük tasladınız, azgınlık ve zorbalık ettiniz, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsi, suçlu, günahkâr bir toplum oldunuz." denir.

32 Onlara:

"- Diriltilme, hesap ve ceza ile ilgili Allah'ın va'di haktır, doğrudur. Kıyametin kopacağı ânın geleceğinde ve hesap sorulacağında şüphe yoktur." denildiğinde:

"- Kıyametin kopacağı an nedir, bilmiyoruz. Yalnız bir zandan ibarettir sanıyoruz. Bu hususta kesin bir bilgimiz yok, inanmıyoruz." dediniz.

****

33 Derken, yaptıkları amellerin cezaları ortaya, gözlerinin önüne serildi. Alay edip durdukları şeyin gücü, onları kuşattı, işlerini bitirdi.

34 O gün kâfirlere:

"- Siz dünyada, bu gün diriltilerek hesaba çekileceğinizi, cezalandırılacağınızı nasıl unuttuysanız, biz de bugün, sizi öyle unutuyoruz. Sizin mekânınız ateştir, yardım edeniniz de yoktur." denilir.

35 İşte bu, Allah'ın âyetlerini alaya almanız, dünya hayatının sizi aldatması sebebiyledir. Bugün, o ateşten çıkamayacaklar. Onlardan, Allah'ın hoşnut edilmesi de istenmeyecektir.

36 Yalnız ve yalnız Allah'a, göklerin Rabbine, yerin yaratıcısı, düzeninin hâkimi Rabbine, Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbine hamdolsun.

37 Göklerde ve yerde büyüklük, azamet O'na mahsustur. Kudret ve hikmet sahibi, hükümran olan O'dur.

46. el- AHKĀF SÛRESİ

35 âyettir. Peygamberliğin 10-11. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.
Bu sûrede, Âd kavminin yaşadığı bölgedeki kum tepelerinden bahsedildiği için sûreye bu isim verilmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Hâ. Mîm.

2 Bu mükemmel, kutsal kitap, kudretli, hikmet sahibi ve hükümran olan Allah tarafından, bölüm bölüm indirilmiştir.

3 Gökleri, yeri ve ikisinin arasındaki varlıkları ve imkânları, haklı bir gerekçe ile, hikmete dayalı olarak, hesaplı bir düzen içinde belirlenmiş bir vakte kadar işlevini korumak üzere yarattık.

Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, uyarıldıkları konulara aldırmıyorlar, İslâm'ı tebliğe, İslâmî faaliyetlere engel tedbirler alarak yüz çeviriyorlar.

4 "- Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden taptıklarınız, yalvardıklarınız konusunda hiç düşündünüz mü? Yeryüzü-

nün nesini yaratmışlar, bana gösterin? Yahut onların göklerde ortaklıkları mı var? Eğer siz doğru söyleyen kimselerseniz, bu konuda Kur'an'dan önce indirilmiş bir kitap veya yazılmış ilmî bir eser getirin?" de.

5 Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden, kıyamet gününe kadar, kendilerine cevap veremeyecek olanlara tapanlardan, yalvaranlardan daha sapık kimler olabilir? Oysa putlar, onların yalvarmalarından bile habersizdirler.

****

6 Kıyamet günü, insanlar mahşerde toplandığı zaman, taptıkları şeyler kendilerine düşman kesilirler. Kendilerine tapıldığını inkâr ederler.

7 Bizim âyetlerimiz kendilerine açıkça okunduğu zaman, Allah ve Rasulünü inkârda ısrar edenler, kâfirler, kendilerine gelen gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak kitap Kur'an için:

"- Bu apaçık, büyüleyici bir söz." dediler.

8 Yoksa onu:

"- Muhammed uydurdu." mu, diyorlar.

"- Eğer onu ben uydurmuşsam, Allah'tan bana gelecek cezayı önlemeye sizin gücünüz yetmez. O sizin Kur'ân'a karşı yaptığınız hücumları, taşkınlıkları iyi bilir. Benim hak peygamber olduğuma ve tebliğ görevimi yaptığıma sizin de yalanlamanıza ve inkarınıza şâhit olarak Allah kâfidir. O çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir." de.

9 "- Ben geçmişte örneği olmayan, benzersiz yenilikler icat eden bir peygamber değilim. Bana ve size ne yapılacağını bilemem. Ben, ancak bana vahyedilene, Kur'ân'a tâbi oluyorum. Ben ancak sorumluluk, hesap ve cezanın varlığını açıklayan apaçık bir uyarıcıyım." de.

10 "- Hiç düşündünüz mü? Eğer bu Kur'an Allah tarafından gelmişse, siz de onu inkâr etmişseniz; İsrâiloğulları'ndan bir şâhit, âlim birisi de, onun muhtevasının benzerini, Tevrat'ta görüp ona, Kur'ân'a inanmışken, siz büyüklük taslamaya, serkeşlik etmeye devam ederseniz, haksızlık etmiş olmaz mısınız? Allah, bile bile hakka riayet etmeyen, inkârda, isyanda ısrar eden zâlim bir kavmi doğru, hak yola iletme lütfunda bulunmaz, başarıya ulaştırmaz." de.

★ 11 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler, iman edenlere:

"- Eğer İslâm'da bir hayır, bir menfaat olsaydı, onlar, İslâm'ı kabulde bizi geçemezlerdi." derler. Onlar, böyle derken, doğru yola girmek niyetinde olmadıkları için:

"- Bu eski bir yalandır." da diyecekler.

12 Kur'ân'dan önce Muhammed'in peygamber olarak görevlendirileceği konusunda, itimat edilecek bir rehber ve bir rahmet olarak Mûsâ'ya gelen kutsal kitap vardı. Bu kitap, Kur'an da, Arapça konuşan Muhammed'in peygamberliğini tasdik etmektedir. İnkâr ile isyan ile kendilerine zulmedenleri, baskı, zulüm ve işkenceyle,

temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyenleri, inkârda ısrar edenleri uyarması, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan, müslüman idarecilere, askerî erkâna ve müslümanlara müjde olsun diye indirilmiş bir kitaptır.

13 "- Rabbimiz Allah'tır." deyip de, O'na giden doğru muhkem ve güvenli yolu takip ederek itaatte daim olanlara, her iki dünyada da korku yok, geride bıraktıkları yakınları ve yapamadıkları şeylerden dolayı mahzun da olmayacaklar.

14 İşte onlar Cennet ehlidirler. İşlemeye devam ettikleri devamlı, amaçla örtüşen niyete dayalı bilinçli amellerinin mükâfatı olarak orada ebedî yaşarlar.

****

15 Biz insana, anne ve babasına devamlı iyilik yapmayı, ihsanda bulunmayı, onlardan hiçbir şeyi esirgememeyi tavsiye ettik. Annesi onu binbir zahmetle karnında taşıdı. Acılar içinde doğurdu.

Çocuğun ana karnında taşınmaya başlamasından, sütten kesilinceye kadar geçen süre otuz aydır. İnsan, güçlü çağına erişip, kırk yaşına geldiğinde:

"- Rabbim, bana ve ana-babama ihsan ettiğin, lütfettiğin nimetlerine şükretmemi, hâlis niyet ve amaçlarla, senin razı olacağın, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirmemi, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlamamı, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olmamı, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işlememi gönlüme ilham et, gazabını gerçekleştirecek şeylerden uzak tut. Din ve dünya işlerinin, sosyal ilişkilerin, neslim içinde de düzgün ve geliştirerek devamını sağla. Ben günah işlemekten vazgeçerek tevbe edip sana itaate yöneldim. Ben İslâm'ı yaşayan müslümanlardan biriyim." der.

16 İşte onlar, işlemeye devam ettikleri amaçla örtüşen niyete dayalı, bilinçli amellerin en güzelini, en değerlisini ölçü alarak mükâfatlandıracağımız, günahlarını bağışlayacağımız Cennet ehli arasında olan kimselerdir. Bu kendilerine va'dedilen doğru bir sözdür.

17 Ana ve babasına:

"- Canımı sıktığınız yeter! Benden önce sayısız nesiller geçip gittiği halde, hiç birisinde diriliş belirtileri görülmezken, siz, bana öldükten sonra tekrar diriltilip kabrimden çıkarılacağımı mı va'dediyorsunuz?" diyen kimseye, anne, babası Allah'a sığınarak:

"- Yazıklar olsun sana! Gel iman et. Allah'ın va'di haktır, doğrudur." dediklerinde, oğulları:

"- Bu Kur'an ancak, öncekilerin masallarıdır." der.

18 İşte onlar, hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, peygamberlere ve

kutsal kitaplara itibar etmedikleri için, kendilerinden önce geçip gitmiş olan cin ve insan toplulukları içinde azap ile ilgili gerekçeli kararı hak eden kimselerdir. Onlar gerçekte hüsrana uğramış kimselerdir.

19 Herkes, işledikleri ameller sebebiyle âhirette farklı muamelelere tâbi tutulacaktır. Allah onlara amellerinin karşılığını tam olarak verir. Onlara haksızlık edilmez.

20 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler ateşe atılacakları gün, kendilerine:

"- Siz, dünya hayatınızda bütün güzel şeylerinizi, değerlerinizi harcadınız, onların zevk ü safasını sürdünüz. Bugün alçaltıcı bir azap ile cezalandırılacaksınız. Yeryüzünde hak etmediğiniz halde, büyüklük taslayıp serkeşlik, zorbalık, diktatörlük etmenizin, boyunuzca günah, isyan, inkâr batakliğına dalmanızın cezasını çekeceksiniz." denilir.

****

★ 21 Âd kavminin kardeşini, Hûd'u hatırlayarak insanlara anlat. Hani o, kum tepelerinde, Ahkaf denilen yerde kavmini uyarmıştı. O bölgede, ondan önce ve ondan sonra sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan nice uyarıcılar, peygamberler gelip geçmiştir. Hûd, kavmine:

"- Allah'tan başkasını ilâh tanımayın, başkasına kulluk ve ibadet etmeyin. Ben sizin adınıza, büyük bir günün azâbından korkuyorum." demişti.

22 Onlar:

"- Sen, bizi, ilâhlarımızdan vazgeçirmek için mi, geldin? Eğer sözünde doğru isen, bizi tehdit ettiğin azâbı hemen getir." dediler.

23 Hûd:

"- O azâbın ne zaman geleceğine dair bilgi Allah katındadır. Ben, size özgürce tebliğ ile görevlendirildiğim dini anlatıyorum. Fakat ben, sizi bilgiden, muhakemeden uzak, tutarsız, cahilce davranan bir kavim olarak görüyorum." dedi.

24 O azâbı, vâdilerine doğru ansızın yayılan, akan bir bulut halinde gördükleri zaman:

"- Bu, bize yağmur yağdıracak, ufukta beliren bir buluttur." dediler. Hûd ise:

"- O, sizin küstahça acele gelmesini istediğiniz şeydir. O, içinde can yakıp inleten müthiş azap olan bir rüzgârdır."dedi.

25 "- O rüzgâr, Rabbinin icra planı dahilinde her şeyi yıkar, mahveder." dedi. Nihayet o kasırga gelince, sabahleyin onların evlerinden başka birşey görünmez oldu. Biz, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsi, suçlu, günahkâr bir kavmi işte böyle cezalandırırız.

26 Andolsun, onlara, size vermediğimiz imkân, kudret, iktidar, servet ve itibar vermiştik. Onlara kulaklar, gözler, akıllar ve kalpler vermiştik. Fakat kulakları, gözleri, kalpleri ve akılları onlara hiçbir fayda sağlamadı. Çünkü onlar Allah'ın âyetlerini bile bile inkâr ediyorlardı. Alay edip durduk-

ları şeyin gücü kendilerini sarıverdi, işlerini bitirdi.

★ 27 Andolsun, biz, sizin etrafınızda olan birçok memleketleri helâk ettik. Belki küfürlerinden, inkârlarından vazgeçip tevhide, hakka, doğru yola dönerler diye ikaz ifade eden kalıntıları çok yönlü açıkladık.

28 Allah'ı bırakıp, kulları durumundakilerden kendilerini Allah'a yaklaştırma ümidiyle edindikleri ilâhlar, onlara yardım etselerdi ya! Doğrusunu isterseniz, onları bırakıp kayboldular. Bunlar, onların yalanları ve uydurup durdukları şeylerdi.

****

29 Hani, cinlerden bir grubu, Kur'ân'ı dinlemeleri için sana yöneltmiştik. Kur'ân'ı dinlemek için geldiklerinde, birbirlerine:

"- Susun, dinleyin, duyduklarınızı uygulayın!" dediler. Kur'ân'ın okunması bitince de, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan birer uyarıcı olarak kavimlerine döndüler.

30 Cinler:

"- Ey kavmimiz, doğrusu biz Mûsâ'dan sonra indirilen, içindeki önceki kitaplara ait olanları doğrulayan, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek İslâm"ı, doğru, muhkem ve güvenli yolu, İslâmî hayat tarzını gösteren bir kitabı, Kur'ân'ı dinledik."

31 "- Ey kavmimiz, Allah'ın dinine davet edene icabet edin, uyun. O'na iman edin. Allah da sizin günahlarınızın bir kısmını bağışlasın. Sizi can yakıp inleten müthiş bir azaptan korusun."

32 "- Kimler Allah'ın yoluna, İslâm'a davet edene icabet etmez, uymazsa, bilsin ki, yeryüzünde Allah'ı âciz bırakacak, koyduğu kanunların dışına çıkarak yakayı kurtaracak değildir. Onların Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden, dostlarının, velilerinin, koruyucularının olması da mümkün değildir. Onlar apaçık bir dalâlet, bir ahmaklık, bir cehalet içindedirler."

33 Gökleri ve yeri yaratan, bunları yaratmakla yorulmayan Allah'ın, ölülere hayat vermeye de gücünün yeteceğini düşünmezler mi? Evet O'nun her şeye gücü kudreti yeter.

34 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler ateşe atılacakları gün, onlara:

"- Bu doğru, gerçek değil miymiş?" denir. Onlar da:

"- Evet, Rabbimiz hakkı için gerçekmiş." derler. Allah da:

"- O halde, inkârınız, küfrünüz sebebiyle azâbı tadın." buyurur.

35 Görevine kalben inanan, iradeli, sabrederek mücadeleye devam eden, sebatkâr, kararlı Rasullerin yaşadığı şartlara benzer şartlarda sen de sabrederek, mücadeleye devam et. Azâbın onlara, çabucak gelmesi konusunda acele etme. Sanki onlar, tehdit edildikleri azâbı gördükleri gün, dünyada sadece gündüzün bir saati kadar kaldıklarını sanırlar. Bu yeterli bir tebliğ ve öğüttür. Fâsık, günahkâr, âsî bir topluluktan başkası helâk edilir mi hiç?

47. MUHAMMED SÛRESİ

38 âyettir.
Hicretin 2. yılında Medine'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin, insanları, Allah yolundan, İslâm'a girmekten alıkoyanların, İslâmî hayatı yaşamaya, İslâmî faaliyetlere engel tedbirler alanların amellerini Allah boşa çıkarır.

2 İman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlerin, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanların, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanların, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlerin, Muhammed'e bölüm bölüm indirilene, Kur'ân'a, Kur'ân'ın Rablerinden gelen gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak bir kitap olduğuna iman edenlerin kusurlarını, Allah siler, bağışlar, emellerini gerçekleştirir, hayat standartlarını yükseltir.

3 Bu, inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin bâtıla uymaları, inananların da, Rablerinden gelen gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak kitap, Kur'ân'a uymuş olmaları sebebiyledir. İşte böylece Allah, insanların iyiliği, kurtuluşu için kendilerinden misaller vererek doğruları anlatır.

4 Savaşta, inkârda ısrar edenlerle, kâfirlerle karşılaştığınız zaman, onları zayıf düşürüp mağlup edinceye kadar, boyunlarını vurun. Yakaladığınız esirleri sıkı tedbirler alıp bağlayarak elinizde tutun. Savaş bitince de, onları, ya karşılıksız olarak, ya da fidye karşılığı serbest bırakın. Savaşın doğurduğu sıkıntı ve tahribat böylece hafifler, barış böylece sağlanır. Allah'ın emri budur. Eğer Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olsaydı, onlara başka türlü de lâyık oldukları cezayı verirdik. Fakat böyle yapması sizi, birbirinizle denemek içindir. Allah yolunda öldürülen yiğitlerin, bilinçli amellerini, Allah asla boşa çıkarmaz.

5 Allah çok kısa zamanda, onları doğruya, hayra ve refaha ulaştırma lütfunda bulunacak, emellerini gerçekleştirecek, hayat standartlarını yükseltecektir.

6 Onları, kendilerine tanıttığı Cennet'e koyacaktır.

7 Ey iman edenler, eğer siz Allah'a, Allah'ın dinine yardım ederseniz, O da size yardım eder. Kendinize itimadınızı artırır, ordunuzu güçlendirir, devletinizi ayakta tutar, itibarınızı yüceltir. Sizi kararlı, sabırlı ve azimli hale getirir.

8 İnkârda ısrar edenlerin, küfre saplananların hakkı ise tepetaklak düşüp helâk olmaktır, yıkımdır. Allah, onların amellerini de boşa çıkarmıştır.

9 Bu, onların, Allah'ın indirdiğini, Kur'ân'ı beğenmemeleri sebebiyledir. Böylece amellerini boşa çıkarmıştır.

10 Yeryüzünde gezip dolaşmıyorlar mı? Kendilerinden öncekilerin boylarınca, günaha, isyana, küfre batmış milletlerin âkıbetlerinin nasıl olduğuna ibret nazarıyla bir baksınlar, incelesinler. Allah onların üzerine, helâk edici felâketler yağdırmıştır. Kâfirlere de bunun benzeri gelecektir.

11 Bütün bunlar, Allah'ın, iman edenlerin mevlâsı, emrinde oldukları otorite, koruyucuları olması; kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlerin, nankörlerin de, mevlâlarının, koruyucularının olmaması dolayısıyladır.

****

★ 12 **Allah iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri, altından ırmaklar akan Cennetlere koyar. İnkârda ısrar edenler, kâfirler, dünyada zevk ü safa sürüp geçinirler. Hayvanlar gibi yerler, içerler. Onların mekânları ateştir, Cehennem'dir.**

13 **Seni yurdundan eden şehrin halkından daha güçlü, kuvvetli, nice şehirlerin halklarını yok ettik. Onlara yardım eden de olmadı.**

14 **Rabbinden gelen apaçık hak bir delile, Kur'ân'a, şeriata dayanarak amel eden kimse, bilinçli olarak yaptığı kötü amelleri süslenip kendisine güzel gösterilen, şahsî arzu ve ihtiraslarının peşine düşmüş kimseler gibi mi olur?**

15 Allah'a sığınanlara, emirlerine yapışanlara, günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlere va'dedilen Cennet'in benzeri, içinde bozulmayan temiz su ırmaklarının, tadı değişmeyen süt ırmaklarının, içenler için lezzetine doyum olmayan üzüm suyu ırmaklarının ve süzme bal ırmaklarının bulunduğu Cennet misâlidir. Orada, onlar için bütün meyvalardan meyva suyu ırmakları ve Rablerinden bağışlanma da vardır. Bunlar, ateşte ebedî kalan, kaynar su içen, bağırsaklarını paramparça eden kimseler gibi mi olur?

16 **Onlardan seni dinlemeye gelenler var. Senin yanından çıktıkları zaman, kendilerine ilim verilen, Kur'ân'ı ve sünneti bilen kimselere alay yoluyla:**

"- O, demin ne anlattı?" diye sorarlar. İşte onlar, Allah'ın kalplerini, kafalarını mühürlediği kimselerdir. Onlar sadece, şahsî arzu ve ihtiraslarına uyarlar.

17 **Doğru, hak yola girenlerin, Allah hidayetlerini, hak yolu aydınlatan bilgilerini artırmış; Allah'a sığınma, emirlerine yapışma, günahlardan arınma, azaptan korunma, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranma, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olma yollarını ilham etmiştir.**

18 Artık onlar, yalnız cezalandırılacakları ânın, kıyametin kopacağı ânın ansızın kendilerine gelmesine mi bakıyorlar? Şüphesiz onun alâmetleri gelmiştir. Kıyamet gelip çattıktan, felâketle yüz yüze geldikten sonra, ondan ibret almaları neye yarar?

19 Yâ Muhammed, Allah'tan başka ilâh olmadığının ilmî delillerle sabit olduğunu bil. Kendi günahlarının, mü'min erkeklerin, mü'min kadınların affı için Allah'tan bağışlanma dile. Allah, sizin cihad için, ticaret için gezip dolaştığınız yeri de, devamlı ikametgahınızı da, dünyanızı da, âhiretinizi de bilir.

****

★ 20 İman edenler:

"- Keşke, cihad ile ilgili bir sûre indirilmiş olsaydı."derler. Ama hükmü açık ve kesin bir sûre indirilip de, onda savaştan söz edilince, kalpleri kararmış, aklından zoru olan hasta ruhluların, ölüm baygınlığı geçiren kimsenin bakışı gibi sana baktıklarını görürsün. Akıllarına gelenin başlarına gelmesi yakındır.

21 Allah'ın ve Rasulünün emirlerine, devletin kararlarına itaat etmeleri, imanlarının gereği meşrûiyyet sınırları içinde söz söyemeleri icap eder. Plan kesin karara bağlandığı zaman, Allah'ın, emrine, hükmüne, icraatına sadâkat gösterselerdi elbette kendileri için daha hayırlı olurdu.

22 Olur ki, Allahın emrinden uzaklaşır, işbaşına, iktidara gelir, Kur'ân'ın hükümlerinden yüz çevirirseniz, ülkede bozgunculuk çıkaracak, düzeni bozacak ve çoluk çocuğunuzun, hısım ve akrabalarınızın kıyımına mı sebep olacaksınız?

23 İşte bunlar, Allah'ın lânetlediği, hakka karşı kulaklarını sağır, hakikate karşı gözlerini kör ettiği kimselerdir.

24 Onlar hâlâ Kur'ân üzerinde gerektiği gibi düşünüp kendilerine neler kazandırabileceğini hesap edemiyecekler mi? Yoksa akıllarında, kalplerinde üstüste kilitler var da, düşünmekten yoksun oldukları için mi Kur'ân'a iman edip uygulamıyorlar?

25 Doğru, hak yol, Allahın kitap ve peygamberle gösterdiği yol, kendilerine açıkça belli olduktan sonra, gerisin geri, İslâm dışı hayatlarına küfre dönenlere, şeytan, şeytanî güçler kötülüklerini güzel göstermiş, onları tûl ü emele, olmayacak isteklere sevketmiştir.

26 Bu, onların, Allah'ın indirdiğini beğenmeyen kimselere:

"- Bazı önemli planları uygulamada, biz sizinle işbirliği yapacağız."demeleri sebebiyledir. Allah onların gizli konuşmalarını, halkı yanıltan fısıltılar yayarak yaptıkları faaliyetleri biliyor.

27 Melekler, onların yüzlerine ve sırtlarına vura vura öldürüp ruhlarını alırken, durumları nasıl olacak?

28 Bu, onların, Allah'ı gazaba getiren şeylerin ardınca gitmeleri ve onu râzı edecek şeylerden hoşlanmamaları sebebiyledir. Bu yüzden Allah onların amellerini boşa çıkarmıştır.

★ 29 Yoksa Allah'ın, kalpleri kararmış, aklından zoru olan hasta ruhluların kinlerini asla ortaya çıkarmayacağını mı sandılar?

30 Bizim sünnetimiz, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olsaydı, onları, münafıkları ve hasta ruhluları sana gösterirdik. Sen onları simalarından tanırsın. Andolsun ki, sen, onları, incitici konuşma tarzlarından da tanırsın. Allah amellerinizi biliyor.

31 Andolsun ki, içinizden hayatlarını ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak cihad edenlerle, şer'î mükellefiyetlere riayet edenleri, sabrederek mücadeleye devam edenleri belirleyinceye, amellerinizi, davranışlarınızı görüp açığa çıkarıncaya kadar, elbette sizi imtihan ederiz.

32 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, insanları Allah yolundan İslâm'a girmekten alıkoyanlar, İslâmî hayatı yaşamaya, İslâmî faaliyetlere engel tedbirler alanlar, kendilerine haklar sağlayan, doğru, hak yol, Allah'ın kitap ve peygamberle gösterdiği yol açıkça ortaya konduktan sonra, ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulullah'a, sünnetine karşı gelenler, Allah'a, asla hiçbir zarar veremezler. Allah onların yaptıklarını boşa çıkaracaktır.

33 Ey iman edenler, Allah'a itaat edin, kitabındaki hükümleri uygulayın. Rasulullah'a itaat edin, sünnetini uygulayın, devamlı, amaçla örtüşen niyete dayalı, bilinçli amellerinizin iptal edilmesine, boşa gitmesine sebep olmayın.

34 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenleri; küfre saplananları, insanları Allah yolundan, İslâm'a girmekten alıkoyanları, İslâmî hayatı yaşamaya, İslâmî faaliyetlere engel olanları, sonra da küfürde, inkârda ısrar ederek ölenleri Allah asla bağışlamayacaktır.

35 Sakın gevşemeyin. Üstün durumda iken barışa davet etmeyin. Allah sizinle beraberdir. O sizin devamlı, bilinçli işlediğiniz amellerinizi asla zâyi etmeyecektir, eksiltmeyecektir.

36 Dünya hayatı ancak bir oyun ve eğlencedir. Eğer iman eder, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışırsanız, günahlardan arınır, azaptan korunursanız, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olursanız, Allah size mükâfatınızı verir. Sizden, mallarınızı tamamen sarfetmenizi istemez.

37 Eğer mallarınızın tamamını isteseydi ve sizi zorlasaydı, cimrilik ederdiniz, mâli mükellefiyetleri yerine getirmezdiniz. Bu da sizin kinlerinizi ortaya çıkarırdı.

38 Bakın ey mü'minler, sizler, Allah yolunda, İslâm uğrunda karşılık gözetmeden gönüllü harcamaya çağırılıyorsunuz. İçinizden cimrilik edenler, mâlî mükellefiyetleri yerine getirmeyenler var. Kim cimrilik eder, mâlî mükellefiyetleri yerine getirmezse, sırf kendi nefsine karşı kendi aleyhine cimrilik etmiş, kamu düzeninin bozulmasına, güvenliğin sarsılmasına sebebiyet vermiş olur. Allah zengindir, muhtaç değildir, siz ise fakirsiniz, muhtaçsınız. Eğer iktidara gelir, şer'î mükellefiyetleri yerine getirmez, itaatten yüz çevirir, güç ve iktidarınızı kullanarak halkı istediğiniz istika-

mette yönlendirmeye devam ederseniz, Allah, yerinize başka kavimler getirir, bu işin başına geçirir. Şunu üstüne basarak belirtelim ki, onlar sizin gibi gevşek, duyarsız, sorumsuz davranmazlar.

****

48. el- FETİH SÛRESİ

29 âyettir.
Hicretin 6. yılında Medine'de nâzil oldu. Gerçekte Hudeybiye dönüşü inmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VEYARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Biz, senin istikbalin için, önündeki engelleri kaldıran parlak bir zafer kapısı açtık. Eşsiz bir fetih ihsan ettik.

2 Allah, senin geçmiş ve gelecek bütün günahlarını bağışlasın, sana olan nimetini, ihsanını tamamlasın, dinini, düzenini hâkim kılsın, yüceltsin, seni doğru, muhkem, güvenli yolda, İslâmî hayatta başarıya ulaştırsın diye, bu fethi ihsan ettik.

3 Allah, itibarlı, şanlı, kudretli, hükümranlığını pekiştiren bir yardım yapmak için, bu fethi sana ihsan etti.

4 O, imanlarını bir kat daha artırsınlar diye mü'minlerin kalplerine güven indiren, akıllarındaki İslâmî düşünceyi pekiştirendir. Göklerin ve yerin orduları, askerî erkânı, Allah'ın emir komutasındadır. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

5 Mü'min erkekleri ve mü'min kadınları, içinde ebedî yaşayacakları, altlarından ırmaklar akan Cennet konaklarına koymak için, onların kusurlarını silip bağışlamak için, bu fethi ihsan etti. Allah katında bu büyük bir mutluluktur.

6 Allah hakkında kötü zanda bulunan, müslüman görünerek İslâm''a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfık erkeklerle, münâfık kadınları, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde tasarruflarında Allah'a ortak koşan müşrik erkeklerle, müşrik kadınları cezalandırmak için, bu fethi sana ihsan etti. Müslümanların başlarına geçsin diye bekledikleri kötülük çemberi, onların başlarına geçsin. Allah'ın gazabını ve lânetini mucip olmuşlardır. Allah onlara Cehennem'i hazırlamıştır. Orası ne kötü bir cezalandırma ve nihaî bir dönüş yeridir.

7 Göklerin ve yerin orduları, askerî erkânı, Allah'ın emir komutasındadır. O kudret ve hikmet sahibidir, hükümrandır.

8 Biz seni peygamberlik göreviyle, Kur-ân'ı bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren güvenilir örnek bir önder, doğruları konuşan bir şâhit, rahmetimizi, merhametimizi, ihsanımızı, sevgimizi müjdeleyici, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcı olarak özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik.

9 Allah'a ve Rasulüne iman edesiniz, Rasulüne yardım edesiniz, ona saygı gösteresiniz, gündüzün ilk ve son saatlerinde Allah'ı tesbih edesiniz, zikredesiniz diye onu gönderdik.

10 Sana biat edenler, sosyal ve siyasî sözleşme yapanlar, reylerini açıkça belirtenler, sözleşmelerini yenileyenler, kesinlikle Allah'a biat ediyorlar. Onların bizzat sosyal ve siyasî sözleşmeye katılmaları ve sözleşmelerini yenilemeleri sebebiyle, Allah'ın eli de biat sırasında onların ellerinin üstündedir, onlarla beraberdir, onları sayısız imkânlara ve nimetlere, karşı konulmaz güce kavuşturacak ve koruyacaktır. Kim Allah'a ve Rasûlüne verdiği ahdi, sözü bozarsa, ancak kendi aleyhine bozmuş olur. Kim de Allah'a olan ahdine, sözüne, taahhüdüne bağlı kalırsa, Allah ona büyük mükâfatlar verecektir.

★ 11 Yakında, savaşa giden orduya katılmayıp cephe gerisinde kalan Bedevî Araplardan bazıları, sana:

"- Mallarımız ve ailelerimiz bizi alıkoydu, bizi meşgul etti. Allah'tan bizim bağışlanmamızı dile." diyecekler. Onlar kalplerinde, akıllarında olmayanı, dilleriyle söylüyorlar.

"- Allah, size bir zarar gelmesini dilerse, veya bir fayda elde etmenizi isterse, O'na karşı kimin birşey yapmaya gücü yetebilir? Kaldı ki, Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır." de.

12 "- Aslında siz, peygamber ve mü'minlerin ailelerine geri dönmeyeceklerini sanmıştınız. Bu sizin gönüllerinize, akıllarınıza süslenip güzel gösterildi de, kötü zanda bulundunuz. Helâki hak etmiş bir topluluk oldunuz."

13 Allah ve Rasulüne iman etmeyenlere, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere, nankörlere, körüklenen alev püsküren dehşetli bir ateş hazırladık.

14 Göklerin ve yerin mülkü ve hükümranlığı Allah'ındır. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkları bağışlar, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkları cezalandırır da. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

15 Siz ganimetleri almak için gittiğinizde, savaşa giden orduya katılmayıp cephe gerisinde kalanlar:

"- Bırakın, ellemeyin, biz de arkanıza düşelim." diyeceklerdir. Onlar, Allah'ın kelâmını, hükmünü değiştirmek istiyorlar. Onlara:

"- Siz, asla bizim peşimize takılamazsınız. Allah, daha önce sizin için böyle buyurmuştur." de. Onlar size:

"- Aslına bakarsanız, siz bizi kıskanıyorsunuz." diyeceklerdir. Bilâkis onlar, senin söylediklerinden işlerine gelen kadar azıcık bir şey anlamayı alışkanlık haline getirmişlerdir.

[16] Savaşa giden orduya katılmayıp cephe gerisinde kalan Bedevî Araplar'dan bazılarına:

"- Siz, yakında çok kuvvetli savaşçı bir milletin karşısına çıkacak orduya katılmaya davet edileceksiniz. Epeyce bir zayiat vererek onlarla savaşabilirsiniz. Onlar barış isteyerek savaşsız İslâm'ı da kabul etmiş olabilirler. Eğer emre itaat ederseniz, Allah size güzel bir mükâfat verir. Ama, daha önce, orduya iştirak etmediğiniz, halkı yönlendirdiğiniz gibi, yine iştirak etmez, halkı istediğiniz istikamette yönlendirirseniz, Allah sizi can yakıp inleten müthiş bir azap ile cezalandırır." de.

[17] Savaşa katılmayan köre vebal yoktur, topala vebal yoktur, hastaya da vebal yoktur. Allah'a ve Rasulüne itaat edeni, Kur'ân'ı ve sünneti uygulayanı Allah, altından ırmaklar akan Cennet konaklarına koyacaktır. Kim de savaştan geri kalır, halkı istediği istikamette yönlendirirse, onu can yakıp inleten müthiş bir azap ile cezalandırır.

★ [18] O ağacın altında sosyal ve siyasî sözleşmeye katılıp açıkça reylerini belirterek yenilerlerken, sana biat ederlerken, Allah şuurlu ve kâmil mü'minlerden elbette razı olmuştur. Kalplerinde, akıllarında olanı bilmiş, onlara güven indirmiş ve onları pek yakın bir fetih ile mükâfatlandırmıştır.

[19] Allah onları, elde edecekleri birçok ganimetlerle de mükâfatlandırdı. Allah kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

[20] Allah kıyamete kadar size elde edeceğiniz birçok ganimetler va'detmiştir. Bunu size hemen vermiş ve insanların ellerini sizden çektirmiştir. Bunu, mü'minlere bir müjde işâreti olsun ve sizi doğru, muhkem ve güvenli yolda, İslâm'ı hayatta başarıya ulaştırsın diye böyle yapmıştır.

[21] Henüz almaya gücünüzün yetmediği, elde edemediğiniz ganimetler de vardır. Onlar da Allah'ın bilgi ve kudreti dahilindedir. Allah'ın her şeye gücü kudreti yeter.

[22] Eğer kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler sizinle savaşsalardı, elbette arkalarına dönüp kaçarlardı. Sonra bir hâmi, bir dost, bir koruyucu ve bir yardım eden de bulamazlardı.

[23] Allah'ın mü'minlere yardımı, kâfirleri yenilgiye uğratması ile ilgili öteden beri gelen kanunu, sünneti budur. Allah'ın sünnetinde asla değişiklik göremezsin. Onların yerini dolduracak bir kanun da bulamazsın.

24 Allah sizi, onlara karşı muzaffer kıldıktan sonra, Hudeybiye-Mekke vâdisinde, onların ellerini sizden, sizin ellerinizi de onlardan çektirendir. Allah işlediğiniz amelleri biliyor, görüyor.

25 Onlar, inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, sizin, Mescid-i Haram'ı ziyaretinizi ve bekletilen kurbanların yerlerine ulaşmasını engelleyenlerdir. Eğer, kendilerini henüz tanımadığınız mü'min erkeklerle, mü'min kadınlara bilmeyerek zarar vermeniz, ezmeniz sebebiyle üzüntüye düşmeniz ihtimali olmasaydı, Allah savaşı önlemezdi. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri rahmetine gark etmek için böyle yapmıştır. Eğer onlar, imanlarını açığa vurmamış mü'minler, müşriklerden ayrılarak belirlenmiş olsalardı, elbette, onlardan kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenleri can yakıp inleten müthiş bir azap ile cezalandırırdık.

26 O zaman kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kâfirler kalplerine, kafalarına İslâm dışı, cahiliyet değeri, hamiyet anlayışını; küstahca büyüklenmeyi, yiğitlik gösterisini, inadı yerleştirmişlerdi. Allah da Rasulüne ve mü'minlere sükûnet ve güven indirdi. Onlara kelime-i tevhidi, Allah'a sığınma, emirlerine yapışma, günahlardan arınma, azaptan korunma, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranma, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olma fikrini benimsetti. Zaten onlar buna lâyık ve ehil kimselerdi. Her şey Allah'ın ilmi, planı, iradesi dahilinde gerçekleşmektedir.

★ 27 Andolsun ki, Allah, Rasulünün rüyasını bizzat kendi icraatıyla gerçekleştirdi. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olursa eğer, siz güven içinde, başlarınızı tıraş etmiş ve saçlarınızı kısaltmış olarak, korkmadan Mescid-i Haram'a gireceksiniz. Allah sizin bilmediklerinizi bilir. Bundan önce de size, yakında gerçekleşecek bir zafer takdir etmiştir.

28 O, dinini, şeriatını, düzenini, medeniyetini bütün inançlara, rejimlere medeniyetlere üstün ve hâkim kılmak için, Rasulünü bir hidayet rehberi olan Kur'an ile ve Hak Din ile, âdil bir şeriatla peygamberlik görevi ile özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderendir. Va'dini gerçekleştirmeye, Rasûlünün hak peygamber olduğuna şâhit olarak Allah yeter.

[29] Muhammed, Allah'ın ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasûlüdür. Onunla beraber bulunanlar, müslümanlar, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere karşı güçlü, kararlı ve tavizsiz, başları dik, aralarında engin merhamet sahibidirler. Onları, cemaat halinde rükûa varırlarken namazlarda, saygıyla Allah'ın emirlerine itaat ederek İslâmî faaliyetlerde, kamu hizmetlerinde, secdelerde görürsün. Allah'ın lütfunu ve O'nun rızasını, rızasına ulaşma mertebesini isterler. Yüzlerindeki secde izlerinden tanınırlar. Bu onların, yazılı ve şifahî bilgileri, sünneti içeren Tevrat'taki vasıflarıdır. İncil'deki vasıfları da şöyledir: Onlar, filizini yarıp çıkarmış, gittikçe kuvvetlenerek kalınlaşmış, gövdesi üzerine dikilmiş çiftçilerin hoşuna giden ekine benzer. Allah böylece, onları çoğaltıp kuvvetlendirmekle kâfirleri öfkelendirir. Allah mü'minlerden, imanda kemale erip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlere, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlara, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlara, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlere bir bağışlanma ve büyük bir mükâfat va'detmiştir.

49. el-HUCURÂT SÛRESİ

18 âyettir.
Hicretin 6-9. yıllarında Medine'de nâzil oldu.
Mü'minlere görgü kuralları
ve ahlâkî davranışlar öğretmektedir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Ey iman nimetine kavuşanlar, kendi düşüncelerinizi, kararlarınızı, şahsî işlerinizi Allah ve Rasulünün emrinin, hükmünün, Kur'ân'ın, sünnetin önüne geçirmeyin. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp azaptan korunun. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir.

[2] Ey iman nimetine kavuşanlar, seslerinizi, peygamberin sesinden daha fazla yükseltmeyin. Birbirinizle konuştuğunuz gibi, peygamberle ölçüsüz davranarak konuşmayın. Yoksa, siz farkına varmadan, işlediğiniz bilinçli amelleriniz boşa gider.

[3] İlâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur Allah'ın tek yetkili Rasulünün huzurunda, seslerini alçaltarak zerafetle, nezaketle konuşanlar, Allah'ın kalplerindeki, kafalarındaki, Allah'a sığınma, emirlerine yapışma, günahtan arınma, azaptan korunma, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, hakla-

rına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranma, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olma duygu ve düşünceleriyle imtihan ettiği kimselerdir. Onlar için bağışlanma ve büyük mükâfatlar vardır.

4 Hücre-i saadetlerin, evlerinin arkasından sana "Ey Allah'ın rasulü" diyecekleri yerde, bağıra çağıra isminle seslenenlerin çoğu aklı kıt, düşüncesiz kimselerdir.

****

5 Eğer onlar, sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretseler, bekleyebilselerdi, kendileri için daha hayırlı olurdu. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

6 Ey iman edenler, bir fâsık, bir günahkâr, kötü niyetli bir âsi size, hükümetinize, emniyet güçlerinize, ordunuza önemli bir haber getirirse, doğruluğunu araştırın. Araştırmadan, ciddî, zarar verici tedbirler almaya kalkarsanız, bilmeden, yanlış bilgilendirme sonucu suçsuz bir kavme, bir topluluğa kötülük yapmış, hoş olmayan bir davranış sergilemiş olabilirsiniz. Sonra yaptıklarınıza pişman olursunuz.

7 Bilin ki, içinizde ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Allah'ın Rasulü, onun sünneti vardır. Şâyet o, idare, savunma ve dünyevî işlerin birçoğunun planlamasında size uysaydı, sıkıntıya düşerdiniz. Fakat Allah size imanı sevdirmiş, akıllarınızda, kalplerinizde onu süsleyip güzelleştirmiştir. Küfre, fâsıklığa, günaha ve isyana karşı da sizde tiksinti uyandırmıştır. İşte doğru huzurlu ve aydınlık yolu bulanlar onlardır.

8 Bunlar, Allah'tan birer lütuf ve nimettir. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

9 Eğer mü'minlerden iki grup birbirleriyle savaşırlarsa, aralarında sulh ve sükûn temin edin, aralarını, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzeltin, geliştirin. Şâyet biri diğerine saldırmaya, haksızlığa devam ederse, Allah'ın koyduğu düzenin kurallarına dönünceye kadar, saldıran tarafla savaşın. Eğer Allah'ın emrine dönerse, aralarında adâletle sulhu sağlayın. Ekonomik hakların ve sorumlulukların taksiminde de âdil davranın. Allah adâleti yerine getirerek düzen sağlayanları sever.

10 Bütün mü'minler kesinlikle kardeştirler. Öyleyse kardeşleriniz arasında sulhu, barışı sağlayın, din ve dünya işlerini, sosyal ilişkilerini düzeltin, geliştirin. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Ola ki, ilâhî merhamete mazhar olursunuz.

★ 11 Ey iman nimetine kavuşanlar, bir kavim, diğer bir kavimle küçümseyerek alay etmesin. Belki de onlar, kendilerinden daha hayırlıdırlar. Kadınlar da, kadınları küçümseyerek alaya almasınlar. Belki onlar kendilerinden daha iyidirler. Birbirinizi dilinize dolayarak, işaretleşerek yaralamayın. Birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın. İman dairesine girdikten sonra fâsıklık, günahkârlık, âsilik, ne kötü bir damgadır. Tevbe etmeyenler, günah işlemekten vazgeçmeyip Allah'a itaate yönelmeyenler, işte onlar isyanda, günahta ısrar eden zâlimlerin ta kendileridir.

12 Ey iman nimetine kavuşanlar, zannın bir çoğundan kaçının. Çünkü zannın bir kısmı, yersiz zanna dayalı yapılan davranışlar, bilerek günah işlemek sayılır. Birbirinizin kusurunu araştırmayın. Herhangi biriniz, diğerini arkasından çekiştirmesin. Sizden biri ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan iğrenirsiniz. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Allah insanları tevbeye, itaate sevkeder, tevbeleri kabul eder, engin merhamet sahibidir.

13 Ey iman edenler, biz sizi bir erkekle bir kadından, bir asıldan yarattık. Birbirinizle tanışmanız, işlerinizi tedbirle idâre etmeniz, karşılıklı olarak, İslâmî kurallarla örtüşen milletlerarası teamüllere uymanız, yardımlaşmanız, kültür ve medeniyet alışverişinde bulunmanız, birbirinize iyiliği tavsiye etmeniz için, sizi milletler ve kabileler haline getirdik. Allah yanında en değerliniz, en üstününüz, en çok Allah'a sığınanınız, emirlerine yapışanınız, en çok günahlardan arınıp azaptan korunanız, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davrananınız, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olanınızdır. Allah her şeyi bilir, gizli-açık her şeyden haberdardır.

14 Bedevî Araplar, her kafadan bir ses çıkararak:

"- İman ettik." dediler. Onlara;

"- İman etmediniz. Fakat boyun eğerek İslâm toplumuna girdik, diyebilirsiniz." de. Henüz iman kalplerinize, kafalarınıza yerleşmedi. Eğer Allah'a ve Rasulüne itaat ederseniz, Kur'ân'ı ve sünneti uygularsanız Allah, amellerinizin sevaplarından hiçbir şey eksiltmeden sizi mükâfatlandırır. Allah çok bağışlayıcıdır, engin merhamet sahibidir.

15 Mü'minler, kesinlikle Allah'a ve Rasulüne iman edenler, dahası, asla şüpheye düşmeyenler, Allah yolunda, İslâm uğrunda mallarıyla, canlarıyla cihad edenlerdir. İşte imanlarında samimi olanlar bunlardır.

16 "- Siz dindarlığınızı, dindeki samimiyetinizi Allah'a mı öğretiyorsunuz? Allah göklerin ve yerin bilinmeyenlerini, sırlarını bilir. Her şey Allah'ın ilmi, planı, iradesi dahilinde gerçekleşmektedir." de.

17 Onlar, İslâm'a girdikleri için seni minnet altında bırakıyorlar.

"- Yaşamaya devam ettiğiniz müslümanlığınızı benim başıma kakmayın. Asıl sizin, aydınlatıcı bilgiler verdiği, imana kavuşturduğu için, sizin Allah'a minnet borcunuz var. Eğer imanınızda samimi iseniz siz borcunuzu ödeyin." de.

18 Allah göklerdeki ve yerdeki görülmeyeni, bilinmeyeni biliyor. Allah işlediğiniz amelleri biliyor, görüyor.

****

50. KAF SÛRESİ

45 âyettir.
Peygamberliğin 5. yılında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Kâf. Keremi, bereketi, şerefi ve ulviyeti olan Kur'ân'a andolsun.

[2] İçlerinden, kendilerine, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcı, bir peygamber geldiğine doğrusu şaşırdılar. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler:

"- Bu şaşılacak bir şeydir."dediler.

[3] "- Öldüğümüz ve toprak haline geldiğimiz zaman mı, diriltileceğiz? Bu akla yakın olmayan, alışılmıştan uzak bir geri dönüş."

[4] Biz, toprağın onlardan neyi eksilttiğini, elbette biliyoruz. Yanımızda, her şeyi kaydedip muhafaza eden bir sicil vardır.

[5] Doğrusu gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak kitap Kur'an ve peygamber kendilerine geldiği zaman yalanladılar. Onlar şimdi karmakarışık bir plan, bir düşünce içindeler.

[6] Üstlerindeki göğe düşünerek hiç bakmadılar mı? İncelemediler mi? Onu nasıl yükseltip düzenleyerek, tavan olarak inşa ettik, nasıl süsleyip donattık? Onun hiçbir gediği, hiçbir çatlağı yok.

[7] Yerleşimi sağlamak, hayatı kolaylaştırmak için yerkürenin toprağını, biyolojik, kimyevi yapısını, rengini oluşturup yayarak verimli hale getirdik, üzerine ağır baskılı, oturaklı dağlar yerleştirdik. Orada, göz alıcı, gönül açıcı her çeşit bitkiden erkekli dişili çiftler yetiştirdik.

[8] Bunlar, Allah'a yönelen, Allah'ı ilâh tanıyan, yoluna baş koyup gönülden bağlanan, her kulun iyiliği, kurtuluşu için, basiretli davranarak görebileceği açık deliller ve öğütlerdir.

[9] Gökten bereketli, faydalı sular indirdik. Onunla bahçeler yetiştirdik, biçilecek, başaklı ekinler bitirdik.

[10] Tomurcukları birbiri üzerine dizilmiş koca koca hurma ağaçları yetiştirdik.

[11] Kullara rızık olsun diye yetiştirdik. Ölü bir beldeye, o su ile hayat verdik. İşte dirilip, kabirlerden çıkma da, su ile genetik şifreleri harekete geçirilerek hayat verilen bitkilerin çıkışı gibidir.

[12] Onlardan önce Nuh kavmi, Res halkı, ve Semûd da, öldükten sonra dirilmeyi ve peygamberliği yalanladılar.

[13] Âd, Firavun ve Lût'un kardeşleri de yeniden dirilişi ve peygamberliği yalanlamışlardı.

[14] Eyke Halkı, Tübba' kavmi her birisi Rasulleri yalanladılar. Hür iradeye, özgürce seçme hakkına sahipken, peygamberlere ve kutsal kitaplara itibar etmedikleri için tehdidim, azâbım gerekçeli olarak gerçekleşti, yok oldular.

[15] İlk yaratmada acizlik mi gösterdik, yorgun mu düştük ki, ölümden sonraki diriltmeden aciz olalım? Bilakis onlar, yeni bir yaratmadan şüphe içindeler.

★ 16 Andolsun, insanı biz yarattık. Nefsinin, kendisine fısıldadıklarını, kötülüğe teşvik telkinlerini biliriz. Biz ona şah damarından daha yakınız.

17 Görevli, koruyucu, zabıt kâtibi iki melek, insanın bütün amellerini kaydeder. Biri iyiliklerini, biri kötülüklerini yazar.

18 İnsanın ağzından çıkan her söz ve işlediği ameller, kesinlikle, yanında kendisine gözcülük eden ve hazır bulunan zabıt kâtibi melek tarafından, zapta geçirilir.

19 Kurulu ilâhî düzenin gereği, varlığında şüphe olmayan *hak ilâh* Allah'ın icraatıyla ölüm sarhoşluğu gerçekleştiği zaman:

"- İşte ey insan, bu senin öteden beri kaçtığın şeydir."denir.

20 Sûra üfürülür. İşte bu, tehdidin gerçekleşme günüdür.

21 Herkes, yanında bir zaptiye, bir şâhitle beraber gelir.

22 "- Böyle bir günü tasavvur edemiyordun, gaflet içindeydin. İşte biz senin perdeni kaldırdık. Bugün artık gözün, dünyada inkâr ettiklerini görecek kadar keskindir."

23 Beraberindeki melek:

"- İşte, yanımdaki hazır."der.

24 Allah iki meleğe:

"- Haydi, her inatçı kâfiri, nankörü Cehennem'e atın!" buyurur.

25 "- Hayra, hayırlı işlere, Kur'an öğretimine, Kur'an hükümlerine, Kur'an ilkeleriyle yaşamaya, İslâm'a, müslümanlara bütün güçleriyle engel olanları, azgınları, saldırganları, şüphecileri atın."

26 "- Allah ile beraber başka ilâh edineni atın. Onu dehşetli azâba birlikte atın."

27 Onun arkadaşı şeytan:

"- Ey Rabbimiz, ben onu azdırmadım. Fakat kendisi büsbütün bir sapıklık, bir ahmaklık, bir cehalet içindeydi." der.

28 Allah:

"- Huzurumda çekişmeyin. Ben size önceden tehdidimi, ikazımı yapmıştım." buyurur.

29 Bizim nezdimizde, verilen karar değiştirilmez. Bizim kararımızın yerini de hiçbir karar tutmaz. Ben kullara asla zâlimce davranmam.

★ 30 Cehennem'e:

"- Doldun mu?" diyeceğimiz gün:

"- Daha var mı?" der.

31 Cennet, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlara, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, *haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak* şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minlere yaklaştırılır. Zaten uzak da değildir.

32 Tevbe edip, Allah'a yönelen, emirlerine riâyet eden, şeriatını koruyan herkes için, işte va'dolunduğunuz Cennet.

33 Görmediği halde, saklı-gizli hallerinde, gıyaben rahmet sahibi Rahman olan Allah'tan korkan, Allah'a yönelmiş, Allah'a kulluk ve ibadete düşkün bir kalp, bir akıl ile huzuruna gelen herkese bu vaat.

34 Haydi selâm ile, selâmetle girin Cennet'e! İşte bu ebedî hayatın başladığı gündür.

35 Orada, onlara Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde diledikleri, canlarının çektiği her türlü nimet var. Nezdimizde, fazlası da var.

36 Onlardan önce nice nesilleri helâk ettik. Onlar, bunlardan daha çok karşı koyacak güce sahip zorba idiler. Diyar diyar, ülke ülke dolaştılar. Kaçıp kurtulacak yer var mı hiç?

37 Bu sûrede, hakkı idrak edebilecek aklı ve gönlü olan, dikkatli bir şekilde kulak veren kimse için öğütler vardır.

38 Andolsun biz gökleri, yeri ve ikisinin arasındaki varlıkları ve imkânları altı günde, altı devirde yarattık. Bizde, yorgunluktan eser yok.

39 Onların söyledikleri mantıksız, çirkin, incitici sözlere sabrederek mücadeleye devam et. Güneşin doğuşundan ve batışından önce Rabbini hamd ile, överek, şükrederek tesbih et, zikret.

40 Gecenin bir bölümünde, onu tesbih et, zikret. Secdelerin ardında, namazların sonunda, akşam ve yatsı namazlarından sonra onu tesbih et.

41 Yakın bir yerden seslenenin, İsrafil'in seslendiği güne kulak ver.

42 Kurulu ilâhi düzenin aksatılmadan uygulanmasıyla mahlûkatın, şiddetli bir gürleme halinde âni darbeyi işitecekleri gün, işte o gün kabirlerden çıkış günüdür.

43 Biz hayat veririz, biz öldürürüz. Sonuçta, yalnız bizim huzurumuza gelip hesap vereceksiniz.

44 Yerin yarılıp, insanların kabirlerinden çabucak çıkacakları gün, işte o gün, mahşerde toplanma günüdür. Bunu gerçekleştirmek bize, çok kolaydır.

45 Biz onların söylediklerini iyi biliriz. Sen onlara zorbaca, diktatörce davranan biri değilsin. O halde, benim tehdidimden korkanlara, bu Kur'ânı tebliğ et, Kur'ân ile öğüt ver.

51. ez-ZÂRİYÂT SÛRESİ

60 âyettir.
Peygamberliğin 5. yılında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÛTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Nesilleri devam ettiren kadınlara, dişilere, tozlaşmayı sağlayan rüzgârlara andolsun.

2 Karnı burnunda, kucakları, sırtları dolu çocuklu kadınlara, yavrulamak üzere olan hayvanlara, yüklü dallara, dolu başaklara, mebzul mahsûle, yoğunlaşmış bulutlara andolsun!

3 Kolayca hareket eden bulutlara, hava akımlarına, su akıntılarına, gezegenlere, gemilere, uçaklara, füzelere andolsun.

4 Bütün ilâhî planların, kararların, icraatların envanterini çıkarıp taksim eden meleklere andolsun.

5 Size va'dolunanlar, tehdit edildiğiniz şeyler kesinlikle doğrudur.

6 Din, toplumlara hâkim, tabiî ve sosyal bir realitedir. Mutlaka hesabı sorulacak olan ilahî bir düzendir. Sorumluluk, hesap, icra ve ceza elbette vardır, kesinkes Allah'a ait, Allah adına kullanılan otorite hâkim olacaktır.

7 İçinde yörüngeler ve yollar olan, dengeli ve güzel göğe andolsun.

8 Siz, tevhid konusunda, Muhammed'in peygamberliği ile, Kur'an ile ilgili kesinlikle çelişkilerle dolu sözler söylüyorsunuz.

9 Çelişkilerden kurtarılan tevhide, Muhammed'e, haşre imana; tevhide, Kur'ân'a, Muhammed'e, haşre imandan vazgeçirilen, bâtıla, küfre döndürülür.

10 Fikir adına, zanlarını, tahminlerini ileri sürenler, yalancılar kahrolsun.

11 Cehalet içinde olanlar şuursuzca davranıyorlar.

12 Herkesin, vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği, yalnız ilâhî mevzuatın yürürlükte olacağı günün ne zaman gerçekleşeceğini soruyorlar.

13 Onların ateş üzerinde kıvranacakları gün gerçekleşecek.

14 "- Tadın azâbınızı! Küstahça, çabucak gelmesini istediğiniz şey işte budur."

15 Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla özgürce şahsiyetlerini geliştiren, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler Cennetlerde, pınar başlarındadır.

16 Rablerinin, kendilerine verdiği nimetleri, imkânları alarak Cennetlerde otururlar. Çünkü onlar bundan önce de, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idareciler ve müslümanlardı.

17 Geceleri pek az uyurlardı.

18 Seher vakitlerinde, dua ederek Allah'tan bağışlanma dilerlerdi.

19 Allah'ın farz kıldığı sosyal yardım düzeninin icabı, yardım isteyenlerin, medet umanların ve iffetinden sesini çıkarmayan yoksulların, onların mallarında, vermekle mükellef oldukları payları, hakları vardır.

20 İlme, delile ve gerekçeye itibar eden, kesin olarak Allah'a inananlar için, yeryüzünde Allah'ın birliğini, kudretini gösteren deliller vardır.

21 Kendi bedenlerinizde, ruhlarınızda ve birbirinizde de deliller, ibretler var. Hâlâ görmeyecek misiniz, düşünmeyecek misiniz?

22 Rızkınız, servetiniz, size va'dolunan ve tehdit edildiğiniz şeyler göklerdedir.

23 Göğün ve yerin Rabbine andolsun ki, O Kur'an sizin kullandığınız düşünce usullerine, mantığınıza, konuşma üslûbunuza benzer bir üslupla indirilen hakça düzeni içeren hak bir kitaptır.

★ 24 İbrahim'in, ağırlanan misafirlerinin haberi sana geldi mi?

25 Onlar, İbrâhim'in yanına girince:

"- Selâm sana, selâmette ol, sen selâmettesin" dediler. İbrâhim de:

"- Selâm size, selâmette olun" dedi. Bunlar tanınmadık simalardı.

26 Sezdirmeden hanımının yanına gitti. Kızartılmış semiz bir buzağıyı bütün olarak getirdi.

27 Kızarmış buzağı etini önlerine sürdü.

"- Etten yemiyecek misiniz?" dedi.

28 Derken, İbrâhim, onlardan dolayı içinde korkulacak bir hal olduğunu hissetti. Onlar:

"- Korkma!" dediler. İbrâhim'e bilge bir oğul müjdelediler.

29 Karısı kadınların arasında çığlık atmaya başladı. Elini yüzüne çarparak:

"- Ben kısır bir kocakarıyım" dedi.

30 Misafirler: "- Bu da Rabbinin buyruğudur. O, hikmet sahibi ve hükümrandır, her şeyi bilir." dediler.

31 İbrahim: "- Asıl önemli işiniz nedir, ey elçiler?" dedi.

32 Melekler: "- Allah'ın koyduğu kuralları tanımayan, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yoketme suçu işleyen güçlü bir kavme görevli olarak gönderildik" dediler.

33 "- Üzerlerine, çamurdan dökülerek, pişirilmiş taşlar yağdırmaya geldik."

34 "- Bu taşlar, cahilce davranarak kural tanımayan azgınlar, haddi aşanlar için Rabbinin katında damgalanarak, yağdırılacaktır."

35 "- Bunun üzerine orada bulunan mü'minleri çıkardık."

36 "- Zaten orada, bir ev halkının dışında İslâm'ı yaşayan müslüman kimse bulamadık."

37 Can yakıp, inleten müthiş azaptan korkanlar için orada kalıntılar, ibretler, uyarı işareti bıraktık.

38 Mûsâ'da da, ibretler vardır. Apaçık bir ferman ile, ilâhî bir yetki ile görevli olarak Firavun'a özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere göndermiştik.

39 Firavun, kurmayları ve ordusuyla birlikte, güç ve iktidarlarını kullanarak halkı istedikleri istikamette yönlendirmişler, Mûsâ'nın peygamberliğine imandan yüz çevirmişler ve Mûsâ'ya: "- Büyücüdür veya cinlere mahkûm olmuş biridir, delidir." demişlerdi.

40 Onu, Allah'a âsî olan ilâhî kuralları tanımayan askerî erkânını ve ordularını da tutup denize attık. O pişmanlık duyarak kendisini kınayıp duruyordu.

41 Âd kavminde de ibretler vardır. Üzerlerine, köklerini kurutacak görevli bir rüzgâr estirmiştik.

42 Üzerinden geçtiği hiçbir şeyi canlı bırakmıyor, kül haline getiriyordu.

43 Semûd kavminde de, ibretler vardır. Hani kendilerine:

"- Cezalandırma vaktiniz gelinceye kadar, zevku safâ sürün, dünya nimetlerinden faydalanın" denilmişti.

44 Rablerinin koyduğu düzene, şer'î hükümlere karşı geldiler. Onlar azâbı beklerlerken, başlarının üzerinde dolaşan felâketi hissede hissede onları yıldırım çarptı.

45 Ayağa kalkacak güçleri kalmamış, yardım edenleri de olmamıştı.

46 Bunlardan önce de, Nuh kavmini helâk etmiştik. Onlar fâsık, günahkâr, âsî bir kavimdi.

★ 47 Göğü, sonsuz kudretimizle, sayısız teknikle, tutarlı kanunlarla, enerji yükleyerek, nimetlerle dolu olarak biz yükseltip düzenledik, tavan olarak inşa ettik. Ve onu elbette biz genişletmeye, enerji yüklemeye devam ediyoruz, rızkı bollaştırıyoruz. Bunların hepsini yapmaya bizim gücümüz kudretimiz yeter.

48 Sizin yaşamanız, yerleşmeniz, menfaatiniz için, yeryüzünü, tarıma elverişli ovalar haline, işlevli hale getirdik. Biz ihtiyaçlarınıza uygun olacak şekilde ne güzel düzenleme yapıyoruz.

49 Her türden erkekli dişili çiftler yarattık. Ola ki, düşünüp öğüt alırsınız.

50 "- İnkârdan, isyandan, zulümden, cezadan kaçarak Allah'a sığının. Ben, size, O'nun katından gelmiş, sorumluluk, hesap ve cezanın varlığını açıklayan bir uyarıcıyım."

51 "- Allah ile beraber başka bir tanrı edinmeyin. Ben size, O'nun tarafından gelmiş sorumluluk, hesap ve cezanın varlığını açıklayan apaçık bir uyarıcıyım."

52 Geçmişteki peygamber-toplum ilişkileri böyle cereyan etmişti. Onlardan öncekilere de herhangi bir Rasul geldiğinde ona mutlaka:

"- Büyüleyici söz söyleyen biridir veya cinlere mahkum olmuştur, delidir." dediler.

53 Bu düşünce tarzını, nesilden nesile birbirlerine vasiyet mi ettiler? Hayır, onlar azgın bir toplumdur.

54 Artık onlardan uzak dur. Onların takındıkları tavırlardan dolayı sen kınanacak değilsin.

55 Sen yine de, Kur'ân ile öğüt vermeye, tebliğe devam et. Çünkü öğüt mü'minlere fayda verir.

56 Ben cinleri ve insanları yalnız beni ilâh tanısınlar, candan müslüman olarak bana teslim olsunlar, saygıyla bana kulluk ve ibadet etsinler, yalnızca benim şeriatıma bağlansınlar, bana boyun eğsinler diye yarattım.

57 Onlardan rızık, ekmek, aş ve servet istemiyorum. Beni doyurmalarını da istemiyorum.

58 Allah, işte O rızkı ve serveti verendir. Güç, kuvvet ve sarsılmaz bir kudret sahibidir.

59 Baskı, zulüm ve işkenceyle, temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyenlerin hakka riayet etmeyenlerin, haksızlık edenlerin isyan ve inkârda ısrar edenlerin geçmişteki yandaşlarının payı gibi, azaptan dolgun bir payları vardır. Onu, benden küstahça acele vermemi istemesinler.

60 Tehdit edildikleri o günden dolayı, vay kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin haline!

52. et- TÛR SÛRESİ

49 âyettir.
Peygamberliğin 5. yılında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Tûr dağına andolsun!

2 Satır satır yazılmış kitaplara andolsun!

3 Yayılmış ince derilere, yazılmış kitaplara andolsun!

4 Akın akın ziyâret edilen, mâmur, hareketli, canlı Kâbe-i Muazzama'ya, Beytü'l-ma'mûr'a andolsun!

5 Yükseltilmiş tavana, semâya, uzaya andolsun!

6 Dolu denizlere, okyanuslara andolsun!

7 Rabbinin azâbı, mutlaka gerçekleşecektir.

8 O'na engel olacak hiçbir şey yoktur.

9 Göğün sarsılıp çalkalandığı gün, vay onların hâline.

10 Dağların peşpeşe yürüdüğü gün, vay onların hâline.

11 O gün, kitapları, peygamberleri, âhireti yalanlayanların vay hâline!

12 Hayatları boyunca daldıkları bâtıl bataklık içinde, bilgisizce ileri geri konuşarak, oynayıp duran, kitapları, peygamberleri, âhireti yalanlayanların vay hâline!

13 Cehennem ateşine itilip, atıldıkları gün:

"- İşte yalanladığınız azap" denilir.

14 "- İşte yalanlayıp durduğunuz ateş, Cehennem budur."denilir.

15 "- Bu da mı büyüleyici bir söz? Yoksa siz azâbı göremiyecek kadar kör müsünüz?"

16 Yaslanın o ateşe. İster tahammül edin, isterseniz tahammülsüz davranarak ağlayıp sızlanın. Sizin için değişen bir şey olmayacak. İşlediğiniz amellerin cezasını elbette çekeceksiniz.

17 Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler, Cennetlerde ve nimetler içindedirler.

18 Rablerinin, kendilerine ihsan ettiği nimetler ve imkanlarla zevk ü safa sürerek dünyadaki amellerinin mükâfatını topluyorlar. Rableri, onları kaynayan köpüren Cehennemin azâbından koruyacak.

19 Yeyiniz, içiniz, işlediğiniz devamlı, bilinçli amellere karşılık afiyet olsun.

20 Sıra sıra dizilmiş koltuklara yaslanarak yeyin için. Biz onları, iri, güzel gözlü, ceylan gözlü hurilerle everdik.

21 İman edenlerin, nesilleri de iman ile kendilerine tâbi olanların, işte biz onların nesillerinin mükâfatını da, atalarının mükâfatına denk tuttuk. Atalarının devamlı, bilinçli amellerinin mükâfatından da, bir şey eksiltmedik. Sonuçta ehliyeti hâiz herkes işlediği amellerin, hak ettiklerinin karşılığında sorumlu tutuluyor, kendisini rehin ediyor.

22 Onlara, canlarının çektiğinden meyvalar ve kebaplar ikram etmekteyiz.

23 Cennet'te birbirlerine boş konuşturmayan, saçmalamaya sevk etmeyen, bile bile günaha sokmayan, dolu kadehler sunarlar.

24 Kabuğunda saklı, gün yüzü görmemiş inciler gibi, hizmetlerine verilmiş gençler etraflarında dönüp dolaşırlar.

25 Cennettekiler dünyadaki hayatlarıyla ilgili birbirlerine dönüp sorarlar.

26 "- Daha önce biz, kabilemiz, aşiretimiz içinde bile, ilâhî azaptan korkarak Allah'ın emirlerine itina gösterirdik."derler.

27 "- Allah bize lütfetti de, vücuda işleyen, kavurucu cehennem azâbından bizi korudu."

28 Biz, bundan önce devamlı O'na kulluk ve ibadet ediyor, ona yalvarıyorduk. İhsan ve kerem sahibi, engin merhamet sahibi olan O'dur.

★ 29 Öğüt ver, tebliğ görevini yapmaya devam et. Rabbinin, sana ihsan ettiği vahyi, peygamberlik nimeti sebebiyle, sana kâhin de, cinlere mahkûm olmuş biri de, deli de diyemezler. Sen kâhin de, cinlere mahkûm olmuş biri de, deli de değilsin.

30 Yoksa onlar:

"- O bir şâirdir. Onun, zamanın ıstırap veren felâketlerine uğramasını bekliyoruz." mu diyorlar.

31 "- Siz, benim başıma gelecekleri görmek için gözünüzü benden ayırmayın bakalım, ben de sizinle beraber sizin nasıl bir sonla karşılaşacağınızı bekleyenlerdenim." de.

32 Yoksa, bu saçma sapan düşünceyi onlara akılları mı emrediyor? Veya onlar azgın bir kavim midirler?

33 Yoksa:

"- Onu, Kur'ân'ı Muhammed uydurdu." mu, diyorlar. Aksine, onlar gerçeği biliyorlar, ama iman etmeyecekler.

34 "- Eğer söyledikleri doğru ise, onun benzeri bir kitap da kendileri ortaya koysunlar."

35 Acaba onlar, yaratıcısız mı, yaratıldılar? Yoksa kendileri mi yaratıcıdırlar?

36 Yoksa gökleri ve yeri onlar mı yarattılar? Hayır, onlar ilme, delile ve gerekçeye itibar etmezler, inanmazlar.

37 Yoksa onların yanında Rabbinin hazineleri mi var? Ya da, her şey kendi hâkimiyetleri altında mı?

38 Yoksa onların, üzerine çıkıp, kâinatın sırlarını dinleyecekleri merdivenleri mi var? Öyleyse, dinleyenleri açık anlaşılır bir delil getirsin.

39 Yoksa kızlar O'nun, oğullar da sizin mi?

40 Yoksa sen kendilerinden bir ücret istiyorsun da, bu yüzden onlar ağır bir borç altında mı kalıyorlar?

41 Yoksa gayba, Levh-i mahfuz'a ait bilgiler kendi yanlarında da, onlar mı yazıyorlar?

42 Yahut sana suikast tertip etme planı mı hazırlamak istiyorlar? Allah ve Rasulünü inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, işte onlar tuzağa düşmüşlerdir.

43 Onların Allah'tan başka bir tanrıları mı var? İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında onların kendisine ortak koştukları şeylerden Allah'ı tenzih ederiz.

44 Gökten düşen bir kütle görseler:

"- Üstüste yığılmış bulutlardır." derler.

45 Artık ölecekleri, helâk edilecekleri, savaş meydanlarında öldürülecekleri güne kavuşuncaya kadar, onları kendi hallerine bırak.

46 Hiçbir tertiplerinin kendilerine zerre kadar fayda vermeyeceği, hiçbir yardımın da gelmeyeceği güne kadar onları kendi hallerine bırak.

47 Baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri kısıtlayan, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zalimlere, haksızlık edenlere, günahı, isyanı, Kur'an'daki hükümleri inkârı alışkanlık haline getirenlere, âhiret azâbından önce korku zillet, açlık, hastalık, deprem, âfet gibi bir azap daha vardır. Fakat çokları bunun farkında değil.

48 Rabbinin vereceği hükmü bekleyerek, sabırla mücadeleye devam et. Çünkü sen, bizim gözetimimizde ve himayemizdesin. Uykudan kalkınca, kıyamde iken, güne başlarken, bir işe girişirken, bir meclisten kalkarken Rabbini hamd ile, överek, şükrederek tesbih et.

49 Gecenin bir kısmında ve yıldızların batışından sonra da onu tesbihe, zikre devam et, sabah namazını kıl.

****

53. en-NECM SÛRESİ

62 âyettir.
Peygamberliğin 5. yılında Mekke'de nâzil oldu.
Yalnız 32. âyet Medine de nâzil oldu.
Kâbe'de açıktan okunarak ilan edilen
ve secde ayetine gelindiğinde müslüman-kafir
herkesin birlikte secdeye kapandığı sûredir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Doğmakta olan yıldıza, Kur'ân'a andolsun! Yükselmekte olan yıldıza Muhammed'e andolsun, doğan ve yükselen yıldızlara andolsun!

[2] Arkadaşınız Muhammed, şaşırmadı, hak yoldan sapmadı ve bâtıla inanmadı, insanlara karşı hiçbir zaman haince bir düşünce taşımadı.

[3] Size tebliğ ettiği Kur'an ve açıklamaları, sünneti, arzu ve meyillerine göre, Muhammed'in, aklıyla, mantığıyla düzenlediği ürünler değildir.

[4] Onun tebliğleri, Kur'an ve sünnet, yalnızca Allah tarafından kendisine iletilen vahiylerdir.

[5] Kur'ân'ı ve Kur'an'a vukufu, vahyi iletme ve Allah'ın emirlerini icra etme gücüne, müthiş güçlere sahip Cebrâil Muhammed'e öğretti.

[6] Üstün yaratılışlı Cebrâil, gerçek melek şeklinde doğruldu.

[7] O, en yüksek ufukta idi.

[8] Sonra yakınına geldi. Nezaketle yaklaşarak peygamberlik görevine başlamasını talep etti.

[9] İlâhî planın gerçekleşmesi için, Allah'ın Rasulü Muhammed'le söz ve işbirliği yapan Cibril, Allah'ın, muhatabıyla eşit veya bir ast rütbeli elçisidir.

[10] Allahın kendisine tevdî ettiği vahiy emanetini, Allah'ı ilâh tanıyan, candan müslüman olarak Allah'a bağlanan, saygılı kulu Muhammed'e vahiy yoluyla iletti.

[11] Muhammed'in aklı, kalbi, çıplak gözle gördüklerini yalanlamadı.

[12] Onun görmeye devam ettikleri üzerinde şimdi tartışmaya mı giriyorsunuz?

[13] Andolsun, onu yüce huzurdan bir diğer inişi sırasında da görmüştü.

[14] Sidre-i Müntehâ'nın, büyüklüğü, güzelliği, kokusu, ölçüsüz Sidre ağacının bulunduğu, akıl ölçülerinin, çirkinliğin bittiği, nihaî sınırın yanında görmüştü.

[15] Onun yakınındaki Cennet'ül-Me'vâ'nın yanında görmüştü.

[16] Hani Sidre'yi, Allah'ın nuru ve melekler kaplamıştı.

[17] Melekler âlemini görürken, aklı ve gözü sorumluluğunun ötesine kaymadı ve edep sınırını aşmadı.

[18] Andolsun ki, o, Rabbinin âyetlerinin, kudretinin delillerinin en büyüklerinden bazılarını gördü.

[19] Lât ve Uzza'ya neden taptığınızı hiç düşündünüz mü?

[20] Üçüncüleri olan ötekini, Menât'ı gördünüz mü?

[21] Demek erkek size, dişi O'na, öyle mi?

[22] O zaman bu insafsızca bir taksim.

[23] Putlar, sizin ve atalarınızın uydurduğu bomboş isimlerden ibaret. Allah onlarla ilgili hiçbir ferman, hiçbir yetki indirmedi. Kendilerine Rableri tarafından hidayet rehberi, kitap ve peygamber geldiği halde, onlar ancak zanna ve nefislerinin arzusuna, ihtiraslarına uyuyorlar.

[24] Yoksa insanın elde etmek istediği her şeye sahip olabileceğini mi sanıyorsunuz?

[25] Son hayat da, ilk hayat da, ebedî yurt da, dünya da Allah'ındır, Allaha kulluk ve ibadet içindir, Allahın kudret ve tasarrufundadır.

★ [26] Göklerde nice melekler var! Onların şefaatleri, ancak Allah izin verdikten sonra,

Allah'ın sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, hoşnut olduğu akıllı ve sorumlu kimseler için fayda sağlar.

****

27 Âhirete, ebedî yurda inanmayanlar, meleklere dişi varlık isimleri takıyorlar.

28 Halbuki, onların bu hususta bir değer ifade eden hiçbir bilgileri yok. Sadece zanna, tahmine uyuyorlar. Zan, hakkı, hakikati, kesin bilgiyi ifade bakımından bir değer taşımaz.

29 Sen, bizi anmaktan, bizi zikirden, bizim övünç kaynağımız Kur'an'dan, şeriatımızdan, bize şükürden uzak duran, dünya hayatından başka bir şey istemeyen kimselere yüz verme, onlara karşı tedbir al.

30 Bu tür kimselerin ilimleri ancak kendilerini dünya zevkleri ile ilgilendirecek seviyededir. Rabbin, işte O, yolundan İslam'dan uzaklaşanı, dalâleti tercih edeni iyi bilir. Doğru yolu tercih edeni, islâmî hayat yaşayanı da çok iyi bilir.

31 Göklerdeki varlıklar ve imkânlar, yerdeki varlıklar ve imkânlar Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır. Onun için, kötü icraat yapan idarecileri, bilinçli olarak kötülük edenleri, işlerini kötü yapanları, amellerine karşılık O cezalandırabilir. İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idarecileri, askerî erkânı, inananları da, devlet nimetiyle, daha güzeliyle O mükâfatlandırabilir.

32 İhsan sahibi, devamlı aktif samimi mü'minler, küçük kusurların dışında, bilerek büyük günah işlemekten ve meşrû olmayan şehevî fiillerden, gayri meşrû ilişkilerden, zinadan, hayasızlıklardan kaçınanlardır. Senin Rabbinin bağışlaması geniştir. O, sizi topraktan yarattığı günler dahil, annelerinizin karnında cenin halinde bulunduğunuz dönemleri de içine alacak şekilde her şeyi bilir, sizi iyi tanır. Bu sebeple kendinizi, vicdanlarınızı, birbirinizi temize çıkarmayın. O, kendisine sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanları, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minleri de iyi bilir.

★ 33 Gördün mü, hakka yönelmeye niyetlenip de, Kur'ân'a, İslam'a sırt çeviren, halkı istediği istikamette yönlendiren güçlüyü?

34 Azıcık verip, sonra, vermemekte, arkasını getirmemekte direneni?

35 Gayb âlemindeki, Levh-i Mahfuz'daki bilgiler onun yanında da, âhiretteki cezasını, kendi yerine başkalarının çektiğini mi görüyor?

36 Yoksa Mûsâ'ya indirilen sahifelerde yazılı olanlar kendisine haber verilerek, hesap ve ceza konusunda uyarılmadı mı?

37 Ahdine vefa gösteren İbrâhim'in sahifelerinde yazılı olanlar da mı kendisine haber verilerek uyarılmadı?

38 Hiçbir günahkâr, günah yüklü, suçlu bir kişi, başkasının günahının, suçunun cezasını çekmez.

39 İnsan için, yalnızca çalışmasının, gayretinin, hâlis niyetlerinin karşılığı vardır.

40 Çalışmasının, gayretinin, emeğinin hâlis niyetlerinin karşılığı da ilerde görülecektir.

41 Sonra ona karşılığı tamıtamına verilecektir.

42 Ergin akılla düşünmek insanı Rabbine götürür, her şey nihai olarak Rabbine varır, nihaî hesap Rabbinin huzurunda görülür.

43 Doğrusu güldüren de, ağlatan da sadece O'dur.

44 Öldüren de, hayat veren de O'dur.

****

45 Bütün mahlûkatını erkekli dişili çiftler halinde yaratan da O'dur.

46 Rahime atıldığında, planlandığında meniden, spermden yaratır.

47 Tekrar diriltmek de O'na aittir.

48 Kimseye minnet etmeden tok gözlü yaşatan da O, mala mülke servete sâmana boğan da O'dur.

49 Ak yıldızın Rabbi de O'dur.

50 Önceki Âd kavmini helâk eden de O'dur.

51 Semûd'u helâk eden, geride hiçbir şey bırakmayan da O'dur.

52 Daha önce de, baskı zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu ve Allah'ın yolundaki faaliyetleri engelleyen, zulüm, azgınlık ve eşkıyalıkta ileri giden Nuh kavmini helâk eden O'dur.

53 Altüst olan şehirleri, yerin dibine batıran O'dur.

54 Onları ne felâketler sardı, neler!

55 Şimdi Rabbinin hangi nimetlerinden şüphe edersin?

56 Bu Kur'ân ve Muhammed önceki uyarıcılar gibi, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan birer uyarıcıdırlar.

57 Yaklaşan, yaklaştı, Kıyamet yaklaştı.

58 Onu açığa çıkaracak, ıstıraplarını, acılarını ortadan kaldıracak, Allah'ın dışında kimse yoktur.

59 Şimdi siz, bu sözden, Kur'ân'dan dolayı mı hayretler içindesiniz?

60 Bu sözlere mi gülüyor da, ağlamıyorsunuz?

61 Hâlâ kafa tutuyor, gaflet içinde oyalanıyorsunuz.

62 Haydi Allah'a secde edin, O'nu ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak O'na teslim olun, saygıyla O'na kulluk ve ibadet edin, O'nun şeriatına bağlanın, O'na boyun eğin.

54. el-KAMER SÛRESİ

55 âyettir.
Peygamberliğin 1-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Kıyamet yaklaştı ve ay yarıldı.

2 Onlar, imana sevkeden, hakkı tasdik ettiren bir âyet, bir mûcize görseler, engelleme tedbirleri alarak yüz çevirirler. Hâlâ:

"- Eskiden beri devam edegelen, bir aldatmaca, bir yalan." derler.

3 Ortaya konulan ilâhî plan mutlaka gerçekleşip hedefine vardığı halde, onlar peygamberleri yalanladılar, şahsî arzu ve ihtiraslarına uydular.

4 Andolsun ki, onlara, kötülükten, şirkten vazgeçirecek nice örnek olayların bilgileri gelmiştir.

5 Bu Kur'ân, derin hikmetlerle dolu, sağlıklı ve ahlâklı bir toplum düzeni sağlayan, gerçekleştireceği hedefe ulaştıran bilgileri içerir. Fakat sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcılar inkârda ısrar edenlere fayda vermiyor.

6 Sûr'a üfürerek davet eden İsrâfîl'in, görülmedik müthiş bir şeye davet ettiği gün, sen de onlardan uzak dur.

****

7 Kâfirler, bakışları, korku ve saygıdan perişan bir halde, savrulan çekirge sürüleri gibi kabirlerden çıkarlar.

8 Davet edene, İsrafil'e doğru kabirlerden fırlayarak çıkarlar. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler:

"- Bu zor bir gündür." derler.

9 Onlardan önce Nuh kavmi de Nûh'u yalanladı. Bizi ilâh tanıyan, candan müslüman olarak bize bağlanan, saygılı kulumuzu yalanlamakta ısrar ettiler.

"- Cinlere mahkûm olmuş biridir, delidir." dediler. Nûh'a bağırıp çağırdılar, kovdular.

10 Bunun üzerine Nuh Rabbine:

"- Ben yenik düştüm, bana yardım et, bana yaptıklarından dolayı onları cezalandır." diye dua etti.

11 Biz de, derhal, göğün kapılarını açtık. Kapılardan nehir gibi sular aktı.

12 Yeryüzünde kaynaklar fışkırttık. Her iki su, takdir edilmiş bir planın icrası için birleşmişti.

13 Nûh'u da, levhalardan perçinlenerek yapılmış gemilerde taşıdık.

14 İnkâr edilen, nankörlük edilen Nûh'a bir mükâfat olmak üzere, gemiler gözlerimizin önünde, himayemizde akıp gidiyordu.

15 Bu gemileri bir ibret, bir kalıntı olarak bıraktık. Düşünen ibret alan var mı hiç?

16 Benim azâbım, sorumluluk, hesap ve ceza konusundaki uyarılarım nasılmış gördüler.

17 Andolsun, biz Kur'ân'ı okunarak ibadet edilsin, öğüt alınsın diye kolaylaştırdık. Düşünen, öğüt alan, okuyarak ibadet eden var mı hiç?

18 Âd kavmi de, peygamberlerini yalanladı. Sonunda benim azâbım, sorumluluk, hesap ve ceza konusundaki uyarılarım nasılmış gördüler.

19 Biz onların üstüne, uğursuzluğu devam eden bir günde, dondurucu bir rüzgân görevlendirerek estirdik.

20 Rüzgâr, insanları kökünden sökülmüş hurma kütükleri gibi yere seriyordu.

21 Benim azâbım, sorumluluk, hesap ve ceza konusundaki uyarılarım nasılmış, gördüler.

22 Andolsun biz Kur'ân'ı okunarak ibadet edilsin, öğüt alınsın diye kolaylaştırdık. Düşünen öğüt alan, okuyarak ibadet eden var mı hiç?

★ 23 Semûd kavmi de sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcıları yalanladı.

24 "- İçimizden, gücünden korkulmayan zavallı bir insana mı uyacağız? O takdirde biz apaçık bir yanılgıya düşmüş, ahmaklık ve delilik etmiş oluruz." dediler.

25 "- Vahiy, aramızdan ona, Sâlih'e mi indirildi? O küstah bir yalancıdır." dediler.

26 Yarın, kabirde ve mahşerde kimin küstah, yalancı olduğunu öğrenecekler.

27 "- Onları imtihan etmek, güç durumda bırakmak için dişi deveyi gönderen biziz. Sen, onların âkıbetlerinin nereye varacağını gözle ve onların eza ve cefalarına karşı da, sabrederek mücadeleye devam et, metanetli ol." dedik.

28 Onlara, suyun, aralarında paylaştırıldığını haber ver. Her biri, kendi içme sırasında gelsin.

29 Hep birlikte, bağırarak arkadaşlarını, liderlerini çağırdılar. O da, bundan cüret alarak kılıcını kaptı ve deveyi bacaklarından biçerek öldürdü.

30 Daha sonra azâbım, sorumluluk, hesap ve ceza konusundaki uyarılarım nasıl oldu, gördüler.

31 Biz onlara şiddetli bir gürleme halinde âni bir darbe indirdik. Ânında, hayvan ağılında kalan döküntüye döndüler.

32 Biz Kur'ân'ı okunarak ibadet edilsin, öğüt alınsın diye kolaylaştırdık. Düşünen, öğüt alan, okuyarak ibadet eden var mı hiç?

33 Lût kavmi de, uyarıcıları, peygamberleri yalanladı.

34 Onların üzerlerinde de, görevli, taş yağdıran bir fırtına koparttık. Ancak Lût ailesini seher vakti kurtardık.

35 Tarafımızdan bir lütuf olarak kurtardık. Şükredenleri biz böyle mükâfatlandırırız.

36 Andolsun ki, Lût, bizim, kendilerini şiddetle sarsarak yakalayıp, cezalandıracağımız konusunda uyarmıştı. Fakat sorumluluk, hesap ve ceza konusundaki uyarılara kuşku ile baktılar.

37 Onlar Lût'un misafirlerine göz koydular. Ânında biz onların gözlerini silme kör ettik.

"- Haydi azâbımı, sorumluluk, hesap ve ceza konusundaki uyarılarımı dinlememenin cezasını tadın."dedik.

38 Bir sabah erkenden, kendilerine, yakalarını bir daha bırakmayacak olan bir azap gelip çattı.

39 "- İşte azâbımı, sorumluluk, hesap ve ceza konusundaki uyarılarımı dinlememenin cezasını tadın." denildi.

40 Biz Kur'ân'ı okunarak ibadet edilsin, öğüt alınsın diye kolaylaştırdık. Düşünen, öğüt alan, okuyarak ibadet eden var mı hiç?

★ 41 Firavun'un kavmine, hanedanına, devlet görevlilerine, yandaşlarına da, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcılar, peygamberler gelmişti.

42 Âyetlerimizin, mûcizelerimizin tamamını yalanladılar. Biz de onları güç ve kudretimize yakışır bir şekilde cezalandırdık, işlerini bitirdik.

43 Şimdi, sizin kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleriniz onlardan daha mı hayırlıdırlar? Yoksa önceki kutsal kitaplarda sizin için azaptan kurtuluş beratı mı var?

44 Yoksa: "- Bizim yardım edenlerimiz var, biz intikam almaya gücü yeten bir topluluğuz." mu diyorlar.

45 O topluluk, yakında bozguna uğrayacak ve arkalarını dönüp kaçacaklar.

46 Asıl Kıyamet onların tehdit edildiği cezalandırma ânıdır. O vakit, daha feci ve daha acıdır.

47 İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsiler, suçlular, dalâlet, ahmaklık ve körüklenen alev püsküren ateşler içindedirler.

48 O gün yüzüstü Cehennem'e sürüklendiklerinde:

"- Cehennem'in okşayışını tadın bakalım" denir.

49 Biz her şeyi bir ölçüyle, bir plâna göre düzenli olarak yarattık.

[50] Bizim icraatımız, bir anlık bakış gibi, bir tek sözden başka bir şey değildir.

[51] Andolsun, biz inkârda, isyanda, ilâhî kuralları tanımamada izlerinden giderek devamları olduğunuz Allah'ın kitabından, sünnetten ve ümmetten ayrılan baskıcı, zorba, medeniyetten nasiplenmemiş kapalı toplumları da helâk ettik. Düşünüp ibret alan var mı hiç?

[52] Yaptıkları her şey, kitaplarda, amel defterlerinde mevcuttur.

[53] Küçük büyük her şey kayda geçmiştir.

[54] Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler Cennetlerde ve ırmak kenarlarındadır.

[55] Güçlü, kudretli, mülkün ve hükümranlığın sahibinin yanında, hak meclislerinde, sadakat gösterenlere ayrılan koltuklardadırlar.

55. er-RAHMAN SÛRESİ

78 âyettir.
Peygamberliğin 10. yılında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] O, sınırsız rahmeti ile hayat veren, yaşatan, koruyan, rahmetine, merhametine, ihsanına, hayırlara mazhar eden, Rahman olan Allah'tır.

[2] Her şeyin açıkça içinde anlatıldığı Kur'ân'ı öğretti.

[3] İnsanı yarattı.

[4] İnsana dili, konuşmayı, düşünmeyi ve meramını anlatmayı, varlıkları ayırıcı vasıflarıyla birbirinden ayırt etmeyi öğretti.

[5] Güneş ve ay hesaplanmış bir plan içinde, yörüngelerinde hareket halindedirler.

[6] Yıldızlar, bitkiler ve ağaçlar, rahmet sahibi Rahman olan Allah'a boyun eğerek secde ederler.

[7] Göğü Allah yükseltti, mîzanı, dengeyi, ölçüyü ve yer çekimi kanununu O koydu.

[8] Allah'ın koyduğu, kurduğu dengeyi, düzeni bozmayın, ölçüyü kaçırmayın.

[9] Alırken, satarken, ölçüyü, tartıyı adâletle uygulayın, sözlerinizde, fiillerinizde ölçülü âdil davranın. Sosyal adaleti, sosyal güvenliği temin edip, refah payını artırarak, toplumdaki dengeyi ayakta tutun. Ölçüyü noksanlaştırmayın, tartıyı eksiltmeyin, haklarına tecavüz ederek insanları mağdur etmeyin.

[10] Allah, mahlûkat için yeryüzünü alta koydu, döşedi.

[11] Orda meyvalar ve salkımları tomurcuklanmış hurma ağaçları var.

[12] Başaklı, taneli, yapraklı ve hoş kokulu bitkiler var.

[13] Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur-an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

[14] Allah insanı, ses veren, pişmiş çamura benzeyen kuru balçıktan yarattı.

[15] Cinleri de, hâlis, dumansız ateşten yarattı.

[16] Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur-an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

17 Allah, yaz ve kış mevsimlerinde, güneşin doğduğu ve güneşin battığı en uç iki noktanın Rabbidir.

18 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

19 İki denizi salıverdi. Birbirlerine kavuşuyorlar.

20 Aralarında farklı yoğunluktan kaynaklanan yüzey gerilimi sebebiyle dikey bir su tabakası engeli var. Birbirlerine geçip karışmıyorlar.

21 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

22 İkisinden de inci, mercan çıkar.

23 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

24 Denizde, koca dağlar gibi yükselen gemiler, filolar da O'nundur.

★ 25 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

26 Yeryüzünde bulunan her şey fânidir.

27 Ancak, hayatın devamı ve işleyişi, yardımıyla gerçekleşen, muhtaç ve âciz olmayacak, saygıya lâyık görülecek kadar güçlü olan, fânî varlıklara hayat vererek lütuf ve ihsanına mazhar eden, zâtına lâyık olmayan şirkten münezzeh, kudret ve ihtişam sahibi Rabbinin zâtı bâkî kalacaktır.

28 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

29 Göklerde ve yerde bulunan sorumlu ve akıllı varlıklar, muhtaç oldukları şeyleri, güvenliklerinin ve hayatiyetlerinin devamını ondan isterler, ona başvururlar, ondan medet umarlar. O her gün, her an, sayıya, hesaba, sığmayacak işlerin, oluşların, işleyen düzenin, sorumlulukların içindedir, ilmi ve kudretiyle tecellidedir.

30 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

31 Ey yeryüzünde ağırlığı olan, hükümlerini yürüten insan ve cin denilen günaha batmış iki varlık, sizin de hesabınızı ele alacağız.

32 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

33 Ey cin ve insan toplulukları, gökleri ve yer küreyi delerek ötelerine geçmeye gücünüz yetiyorsa, delip geçin, gidin. Büyük bir gücünüz, ruhsatınız olmadan delip geçemezsiniz.

34 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

35 Üzerinize yüksek hararet, güçlü ışınlar (X ışınları) yağdırılır. Kendinizi koruyamazsınız, yardım ve kurtarma da mümkün değildir.

36 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

37 Gök yarılıp da, erimiş yağ gibi kıpkırmızı bir gül haline geldiği zaman, sual sorulmaya gerek kalmaz.

38 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

39 O gün, insanlara ve cinlere günahlarından sual sorulmaya gerek kalmaz.

40 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur-an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

****

41 İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsiler, suçlular, günahkârlar simalarından tanınır. Perçemlerinden ve ayaklarından tortop edilerek yakalanır.

42 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur-an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

43 İşte bu, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerin, suçluların, günahkârların yalanladığı Cehennem'dir.

44 Onlar ateş ile kaynar su arasında dolaşır dururlar.

45 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur-an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

★ 46 Rabbinin huzurunda, O'nun azamet ve celâlinden korkan, O'nu sayan ve günah işlemeyi terkeden için iki Cennet vardır.

47 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur-an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

48 İki Cennet de çeşit çeşit ağaçlarla doludur.

49 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur-an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

50 İkisinde de, akıp giden iki pınar vardır.

51 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur-an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

52 İkisinde de, her türlü meyvalardan, taze ve kurutulmuş olarak çifter çifter var.

53 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur-an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

54 Cennet konaklarındakiler, astarları atlastan döşeklere yaslanırlar. İki Cennet'in de *meyvalarının toplanması yakındır.*

55 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur-an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

56 Orada süzgün bakışlı, alımlı, hasretlik çekmiş gibi, gözlerini yalnız eşlerine çevirmiş, çılgınca seven güzeller var ki, eşlerinden önce, onlara insan ve cin eli değmemiştir.

57 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur-an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

58 Sanki o güzeller yâkut ve mercandırlar.

59 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur-an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

60 İyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif

olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idareci, askerî erkân, inanan müslüman olmanın mükâfatı ihsandan başka bir şey olabilir mi?

61 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

62 Bu iki Cennet'in dışında iki Cennet daha var.

63 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

64 Bu Cennetler, yemyeşildir.

65 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

66 İkisinde de fışkıran iki kaynak var.

67 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

****

68 İkisinde de her türlü meyvalar, hurmalar ve narlar var.

69 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

70 İçlerinde, güzel huylu, güzel yüzlü kadınlar var.

71 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

72 Ahşap konaklar, çadırlar içerisinde, süzgün bakışlı, alımlı, hasretlik çekmiş gibi, gözlerini yalnız eşlerine çevirmiş, örtülü, evlerine bağlı, mutluluğu evlerinde arayan hûriler var.

73 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

74 Eşlerinden önce, onlara, insan ve cin eli değmemiştir.

75 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

76 Yeşil yastıklara ve harikulâde güzel işlemeli döşeklere yaslanırlar.

77 Ey insanlar ve cinler, bu durumda, Rabbinizin nimetlerinden hangisini, Kur'an'dan hangi ilkeyi önemsemeyerek sınırsız rahmetini, kudretini yalanlayabilirsiniz?

78 Hayatın devamı ve işleyişi, yardımıyla gerçekleşen, muhtaç ve âciz olmayacak, saygıya lâyık görülecek kadar güçlü olan, fânî varlıklara hayat vererek lütuf ve ihsanına mazhar eden, zâtına lâyık olmayan şirkten münezzeh, kudret ve ihtişam sahibi Rabbinin adı yücelerden yücedir.

56. el-VÂKIA SÛRESİ

96 âyettir.
Peygamberliğin 5. yılında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Kıyamet apansız gerçekleştiği zaman, ona, yalandır diyen bulunmaz.

2 Onun gerçekleşeceği konusunda da yalandır, denilemez.

3 Kâfirleri ve fâsıkları alçaltır, mü'minleri yükseltir.

4 Yer şiddetle sarsılır, yerinden oynar.

5 Dağlar parçalanıp toz duman olarak serpilir.

6 Hepsi havada uçuşan zerreler haline gelir.

7 Siz de üç ayrı grup olursunuz.

8 Sağduyulu hareket ederek Allah'ın kitabına iman edip hayata geçirenler, hayırlı sonuca kavuşanlar! Ne mutlu, sağduyulu hareket edip hayırlı sonuca kavuşanlara!

9 Sağduyularına kulak vermeyerek, Allah'ın kitabını inkâr edip, burunlarının doğrusuna gidenler, kötü sonuçla karşılaşanlar! Ne bedbahttır hak yoldan uzaklaşarak kötü sonuçla karşılaşanlar!

10 Hayır işlerinde önde olanlar, mükâfat almada önde olanlar.

11 İşte bunlar, gözde olanlardır.

12 Nimetlerle dolu Cennetlerdedirler.

13 Çoğu önceki ümmetlerdendir.

14 Birazı da sonraki ümmetlerden.

15 Mücevherât ile işlenmiş tahtlar üzerindedirler.

16 Karşılıklı olarak oturup yaslanırlar.

****

17 Huzurlarında, ebedî yurdun ebedî genç hizmetkârları dolaşır.

18 Maîn çeşmesinden, meşrubat pınarlarından, ırmaklarından doldurulmuş testiler, ibrikler ve kadehlerle dolaşırlar.

19 İçtikçe lezzetleri eksilmez, toplumları perişan edilmez, başları ağrımaz, sarhoş olmazlar, akıllarına zarar gelmez, içtikleri de tükenmez.

20 Hizmetkârlar, Cennet ehlinin beğendikleri meyvalarla dolaşırlar.

21 Onların canlarının çektiği kuş etleriyle dolaşırlar.

22 İri, güzel gözlü hûriler vardır.

23 Gün yüzü görmemiş saklı inciler misalidirler.

24 Bunlar Cennet ehlinin işledikleri devamlı, bilinçli amellerin mükâfatıdır.

25 Orada, bâtıl, yalan, taahhüde sadakatsizlik, boş, manasız, çirkin söz ve birbirlerine günah işletecek davet işitmezler.

26 Söylenen yalnızca:

"- Selâm size, selâmette olun, selâmete erdiniz."

"- Selâm size, selâmette olun selâmete erdiniz"dir.

27 Sağduyulu hareket ederek Allah'ın kitabına iman edip hayata geçirenler, hayırlı sonuca kavuşanlar! Ne mutlu, sağduyulu hareket edip hayırlı sonuca kavuşanlara!

28 Dalbastı kirazlar arasındadırlar.

29 Akasyalar, muz bahçeleri içindedirler.

30 Uzun, koyu gölgelerdedirler.

31 Çağlayan suların kenarındadırlar.

32 Bol meyvalar arasındadırlar.

33 Kesmeye ihtiyaç olmayan, tükenmeyen, alınmasına engel olunmayan meyvalar arasındadırlar.

34 Hasletleri yükseltilmiş, ahlâklı, asâletli, eşsiz güzellikte, albenisine söz söylenmeyen eşlerinin arasındadırlar.

35 Gerçekte biz kadınları yepyeni bir yaratılışta, bambaşka bir güzellikte yarattık.

36 Hepsini bekâr kızlar haline getirdik.

37 Güzel, cilveli, nazlı, edalı, cıvıl cıvıl edebî konuşan, yaşları aynı, eşlerini çılgınca seven kadınlar haline getirdik.

38 Bütün bunlar, sağduyulu hareket ederek Allah'ın kitabına iman edip hayata geçirenler, hayırlı sonuca kavuşanlar içindir.

★ 39 Bunların bir çoğu önceki ümmetlerdendir.

40 Bir çoğu da sonraki ümmetlerdendir.

41 Sağduyularına kulak vermeyerek, Allah'ın kitabını inkâr edip, burunlarının doğrusuna gidenler, kötü sonuçla karşılaşanlar! Ne bedbahttır hak yoldan uzaklaşarak kötü sonuçla karşılaşanlar!

42 İçlerine işleyen ateş ve kaynar su içindedirler.

43 Yüksek hararetli kapkara dumandan bir gölgededirler.

44 Gölge ne serindir, ne faydalı.

45 Onlar, bundan önce, varlık içinde, sefahata dalmışlardı.

46 Büyük günahlar işlemekte ısrar ediyorlardı.

47 Devamlı:

"- Biz ölüp, toprak ve kemik yığını olduktan sonra mı, biz mi, yeniden diriltileceğiz?" diyorlardı.

48 "- Önceki atalarımız da mı diriltilecek?"

49 "- Önceki nesiller de, sonraki nesiller de elbette diriltilecek." de.

50 "- Belli bir günün belli vaktine mutlaka toplanıp getirilecekler."

****

51 Dahası, siz, ey hak yoldan sapanlar, şaşkınlar, peygamberleri yalanlayanlar!

52 Elbette bir bitkiden, kaktüsten yiyeceksiniz.

53 Karınlarınızı onunla dolduracaksınız.

54 Üstüne de kaynar sudan içeceksiniz.

55 Susuzluk illetine tutulmuş develer gibi içeceksiniz.

56 Herkesin, vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği, yalnız ilâhi mevzuatın yürürlükte olduğu gün, onların ziyâfeti budur.

57 Sizi, biz yarattık biz. Peygamberleri tasdik etmeniz gerekmez miydi?

★ 58 Rahimlere attığınız, ektiğiniz meni üzerinde hiç düşündünüz mü?

59 Onu siz mi yaratıyorsunuz, yoksa yaratan biz miyiz?

60 Aranızda ölümü takdir eden, planlayan biziz. Bizim önümüze geçilemez, biz âciz duruma düşürülemeyiz.

61 Sizin yerinize, benzerlerinizi getirmekte, sizi, bilmediğiniz bir âlemde, tekrar var etmekte de, aciz duruma düşürülemeyiz.

62 Andolsun, ilk yaratılışı biliyorsunuz, düşünüp ibret almanız gerekmez mi?

63 Ektiğiniz tohumlar üzerinde hiç düşündünüz mü?

64 Onu siz mi yetiştiriyorsunuz, yoksa yetiştiren biz miyiz?

65 Sünnetimiz, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olsaydı, onu kuru bir çöp haline getirirdik. Şaşırır, hayret eder dururdunuz!

66 "- Doğrusu, borç altına girdik, zarardayız."

67 "- Daha doğrusu yoksul kaldık." derdiniz.

68 İçtiğiniz su üzerinde hiç düşündünüz mü?

69 O suyu yağmur yüklü bulut kümelerinden indirip depolayan siz misiniz, yoksa biz mi indirip depoluyoruz?

70 Sünnetimiz, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olsaydı, onu tuzlu ve acı yapardık. Şükretmeniz gerekmez mi?

71 Çakarak, sürterek yaktığınız ateş üzerinde hiç düşündünüz mü?

72 Onun ağacını siz mi yetiştirdiniz, yoksa yetiştiren biz miyiz?

73 Biz onu, ibret almanız için planlayıp hazırladık. Çölden gelip geçenlerin istifadesi için yarattık.

74 Öyleyse ulu Rabinin adını tesbihe, zikre devam et.

★ 75 Başka söze gerek yok. Kur'ân'ın indiği yerlere, Kur'an ezberleyen hâfızlara, Kur'an yazılan sahifelere, Kur'an ahkâmının uygulandığı ülkelere, yıldızların bulunduğu yerlere yemin ederim.

76 Eğer bilirseniz, bu çok büyük bir yemindir.

****

77 Bu, elbette, faydalı, feyizli, bereketli, asâletli, bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren, okunan Kur'an'dır.

78 Korunan ve iyi muhafaza edilen bir kitapta yazılıdır.

79 Ona, temiz ve arınmış olanların dışında kimse el süremez, manalarına nüfuz edemez, sevabına nail olamaz.

80 Âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi tarafından bölüm bölüm indirilmiş bir kitaptır.

81 Şimdi siz bu sözle, bu kelâmla mı, göstermelik ilgileniyorsunuz?

82 Size ihsan ettiği rızık ve servet, size lütfettiği kitabınız Kur'an için şükürler edeceğinize, hâlâ kendinizi Allah'ın nimetlerine nankörlük eden, yalanlayan kimseler durumunda mı bırakıyorsunuz?

83 Hele can boğaza dayanmaya görsün!

84 O zaman acz içinde bakar durursunuz.

85 O anda, biz ona sizden daha yakınız, ama göremezsiniz.

86 Demek ki, Allah'ın emirlerine uymuyor ve itaatsizliğinizden dolayı sorguya suale maruz kalmayacağınızı, cezalandırılmayacağınızı düşünüyorsunuz.

87 Eğer diriltilme ve hesaba çekilmenin olmayacağı iddianızda doğru iseniz, o çıkmak üzere olan canı geri çevirin.

88 Şunu kesinlikle ifade edelim ki, ölen kişi Allah'a yakın olanlardan, gözde kullardan ise, ona güzel şeyler vardır.

89 Ona rahmet, rahatlık, güzel rızık, nimetler ve güzel kokularla dolu Cennet vardır.

90 Eğer ölen sağduyulu hareket ederek, Allah'ın kitabına iman edip hayata geçirenlerden, hayırlı sonuca kavuşanlardan ise, ona selâm, selâmet dilekleri, selâmet haberleri vardır.

91 "- Sağduyulu hareket ederek, Allah'ın kitabına iman edip hayata geçiren, hayırlı sonuca ulaşan herkesten sana selâm olsun, selâmette ol, selâmettesin" denir.

92 Eğer ölen, peygamberleri yalanlayanlardan ve hak yoldan sapanlardan ise, ona ziyâfet vardır.

93 Kaynar su ziyâfeti vardır.

94 Kaynayan, köpüren Cehennem'e yaslanma iltifatı vardır.

95 Bu sûrede sana vahyedilenler, kesinkes doğru bilgilerdir, gerçeklerdir.

96 O halde ulu Rabbinin adını tesbihe zikre devam et.

57. el-HADÎD SÛRESİ

29 âyettir.
Hicretin 4-5. yıllarında Medine'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Göklerdeki ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı Allahın koyduğu düzen içinde görevlerini yaparak Allah'ı tesbih ve zikretmektedirler. O kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

[2] Göklerin, yerin mülkü ve hükümranlığı O'na aittir. Hayat verir ve öldürür. O'nun gücü, kudreti her şeye yeter.

[3] O, başlangıcı olmayan ezelî ilk varlıktır, bâki olan ebedî varlıktır, varlığı sayısız delillerle açık, kudreti, üstünlüğü, hükümranlığı aşikârdır. Her şeyde gizlidir, her şeyin içyüzünü bilir. Her şey O'nun bilgisi, planı, iradesi dahilinde gerçekleşmektedir.

****

[4] O gökleri ve yeri altı günde, altı devirde yaratandır. Sonra Arş üzerinde sınırsız kudret ve iktidar makamında hükümranlığını kurandır. Yere atılan tohumu, yere düşen yağmuru bilir, yerden çıkan ekini, suyu ve madenleri bilir. Gökten ineni bilir, gökte yükseleni bilir. Nerede olsanız, Allah orda sizinle beraberdir. Allah işlediğiniz amelleri biliyor, görüyor.

[5] Göklerin ve yerin mülkü ve hâkimiyeti O'nundur. Bütün planların icra edilerek sonuçlandırıldığı, bütün icraatların, amellerin, hesabının sorulduğu tek merci Allah'tır.

[6] Geceyi, devamlı gündüzün içine sokarak uzatır, gündüzü de gecenin içine sokarak uzatır. O gönüllerdeki sırları bilir.

[7] Allah'a ve Rasulüne iman edin. Allah'ın, sizin elinize, hâkimiyetinize, yönetiminize verdiği her şeyden, O'nun yolunda karşılık beklemeden, gönüllü harcayın, insanların ihtiyaçlarını görün. Sizden imanda kemâle erenlere ve karşılık gözetmeden Allah yolunda gönüllü harcayanlara büyük mükâfatlar vardır.

[8] Aklınızı, hafızanızı mı kaybettiniz, nerde kaldı, sözünüz, taahhüdünüz? Rasulullah sizi, Rabbinize iman etmeniz için davet ettiği halde Allah'a iman etmiyorsunuz? Oysa Allah, kulluk sözleşmesinde, kutsal kitaplarınızda sizden, kesinkes iman edeceğinize, kulluk ve sorumluluklarınızı yerine getireceğinize dair söz almıştı. Kulluk sözleşmesindeki iman taahhüdünüzün bilincinde iseniz eğer niçin Muhammed'in İslâm'a davetine koşmuyorsunuz?

[9] O, kendisini ilâh tanıyan, candan müslüman olarak kendisine bağlanan, saygılı kuluna, sizi inkâr ve dalâlet karanlıklarından hidayet ve iman nuruna çıkarmak için açık seçik âyetler, kitaplar indirendir. Allah size karşı çok şefkatli, engin merhamet sahibidir.

[10] Nerde kaldı müslümanlığınız, niçin Allah'ın emrinden uzak duruyor, göklerin ve yerin mirası, bâkî olan Allah'ın olduğu halde, Allah yolunda, İslâm uğrunda karşılık gözetmeden gönüllü harcamıyorsunuz? Elbette içinizden, Mekke'nin fethinden önce kesenin ağzını açanlar, karşılıksız, gönüllü harcayanlar, savaşanlar ötekilerle bir değildir. Onların derecesi, sonradan harcama yapanlardan ve savaşanlardan daha yüksektir. Bununla beraber, Allah hepsine de devlet nimetini, en güzelini va'detmiştir, Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

★ [11] Kim Allah'a karzı hasen olarak borç verir, mâlî mükellefiyetlerin dışında Allah rızası için, Allah yolunda cihad edenlerin masraflarını karşılar, Allah'ın kullarına güzel ödünç verirse, Allah onun karşılığını kat kat öder. Ayrıca ona cömertçe, değerli bir mükâfat da vardır.

****

[12] Mü'min erkeklerin ve mü'min kadınların, imanlarından, işledikleri hayırlardan ve salih amellerinden kaynaklanan nurlarının, genişleyerek, yayılarak önlerini, sağlarını, sollarını aydınlattığını gördüğün gün, onlara:

"- Bugün, müjdeler olsun size! Altından ırmaklar akan, içinde ebedî yaşayacağınız Cennet konaklarının müjdesi. İşte bu, büyük mutluluktur." denir.

[13] Müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münafık erkeklerin ve münafık kadınların, iman edenlere:

"- Bizi bekleyin, bizimle ilgilenin de, nurunuzdan biz de biraz faydalanalım." diyecekleri gün, onlara:

"- Geriye, arkanıza, dünyaya dönün, dönmeniz mümkünse eğer, işlediğiniz amellerde nurlar arayın." denir. Nihayet onların aralarına içinde rahmet, dışında azap olan, kapısı bulunan, bir sur çekilir.

[14] Münâfıklar onlara:

"- Biz dünyada sizinle beraber değil miydik?" diye seslenirler. Mü'minler de:

"- Evet, zâhirde beraberdik, ama siz başınızı büyük belâya soktunuz. Fırsat beklediniz. Şüpheye düştünüz, Allah'ın planı icra edilinceye kadar, kuruntular sizi aldattı. Üstelik hilekâr insanlar ve şeytan da Allah'ı öne sürerek, Allah adına sizi kandırdı.

[15] Bugün, artık ne sizden, ne kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerden, kâfirlerden fidye kabul edilir. Mekânınız ateştir. Size lâyık olan orasıdır. Orası ne kötü bir cezalandırma ve nihaî bir dönüş yeridir.

[16] Allahı zikretmek ve gerekçeli, hikmete dayalı, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek Hak kitap Kur'ân'dan inen âyetleri anlatmak, tebliğ etmek için, tam bir samimiyetle Allah'a imanın, kulluk ve itaatin şuuruna erip saygı göstererek mü'minlerin akıllarının, ruhlarının kıpırdanma zamanı gelmedi mi? Onlar, daha önce kendilerine verilen kutsal kitaplardaki emir ve hükümleri uygulamakla sorumlu tutulanlar gibi olmasınlar. Onların üzerinden uzun zaman geçmiş ve kafaları kalınlaşmış, kalpleri katılaşmıştı. Onların çoğu da fâsıktı, günahkârdı, âsi idi.

[17] Allah'ın, ölümünün ardından yeryüzünü ihya etmeye, canlandırmaya devam ettiğinin ilmî delillerle sabit olduğunu bilin. Âyetleri, kudretimizin delillerini size açıkladık. Ola ki, aklınızı kullanırsınız.

[18] İmanda sadakatlerinin ve kemallerinin ifadesi olan sadakayı ve vicdanlarını, servetlerini sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı veren, malî mükellefiyetleri yerine getiren erkeklere, sadaka, zekât veren, mâlî mükellefiyetleri yerine getiren kadınlara, Allah'a karzı hasen

olarak borç verenlere, mâlî mükellefiyetlerin dışında, Allah rızası için, Allah yolunda cihad edenlerin masraflarını karşılayanlara, Allah'ın kullarına güzel ödünç verenlere, verdikleri kat kat artırılarak geri ödenir. Ayrıca onlara cömertce, değerli mükâfatlar vardır.

****

19 Allah'a ve Rasulüne iman edenler, onlar, işte onlar, doğruluk sembolleridir. Rableri katında, kutsal kitapları bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren güvenilir örnek önderlik, doğruları konuşan şâhitlik ve şehitlik mertebesine erenlerdir. Onlar da, sıddîkların, doğruluk sembollerinin, şehitlerin, şâhitlerin, örnek önderlerin mükâfatlarına ve nurlarına kavuşurlar. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, âyetlerimizi yalanlayanlar, işte onlar da kaynayan köpüren Cehennem azâbına maruz olanlardır.

★ 20 Biliniz ki, dünya hayatı, ancak bir oyun, eğlence, bir süs, bir ihtişam ve aranızda övünme vesilesi ve çok mal ve evlât sahibi olma isteğinden ibarettir. Tıpkı, bitirdiği ekinleri çiftçinin hoşuna giden toprağı suya doyuran yağmura benzer. Sonra o ekinler coşar, gürleşir. Daha sonra onların sapsarı olduğunu görürsün. Sonra onlar tarlada çerçöp haline gelir. Âhirette, ebedî yurtta da dehşetli bir azap vardır. Allah tarafından bağışlanma, O'nun rızası ve rızasına ulaşma mertebesi de vardır. Dünya hayatı sadece aldatıcı bir zevkten ibarettir.

21 Rabbiniz tarafından bağışlanmaya ve Cennet'e koşun. Cennet'in genişliği, gökle yerin genişliği kadardır. Allah'a ve Rasulüne iman edenler için hazırlanmıştır. Bu, Allah'ın sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere ihsan ettiği lütfudur. Allah büyük lütuf sahibidir.

22 Yeryüzünde cereyan eden hiçbir olay ve sizin başınıza gelen hiçbir musibet, elde ettiğiniz hiçbir hayır yoktur ki, biz onları yaratmadan önce, bir kütükte, bir sicilde, bilgi işlem merkezinde kaydedilmiş bulunmasın. Bunları kaydetmek Allah'a kolaydır.

23 Allah bunu, elinizden çıkan servete ve imkânlara üzülmeyesiniz, Allah'ın ihsan ettiği nimetler ve imkânlarla şımarmayasınız diye size açıklamaktadır. Allah kendini beğenenleri, böbürlenenleri sevmez.

24 Onlar, cimrilik edenler, mâlî mükellefiyetleri yerine getirmeyenler devlet-hazine harcamalarında cimri davranarak beytülmâli, mâliyeyi yönetenler, cimriliği tavsiye edenlerdir. Kim Allah yolunda harcamaya sırtını çevirir, gücünü ve iktidarını kullanarak halkı istediği istikamette yönlendirirse, Allah'ın azâbından kurtulamaz. Bilinmelidir ki, Allah zengindir, muhtaç değildir, övgüye lâyıktır.

[25] Andolsun, biz Rasullerimizi açık delillerle mûcizelerle özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik. Onlarla birlikte kitabı ve mizanı, ölçüyü, tartıyı, adâlet ve adlî teşkilât ile, idare ile ilgili hükümleri indirdik. İnsanlar insaf ve adâleti uygulayarak sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî bir düzen kurarak yaşasınlar, sosyal adaleti, sosyal güvenliği temin etsinler, refah payını artırarak dengeli dağıtsınlar diye indirdik.

Bir de demiri indirerek yerküreye yerleştirdik, varlığını bildirdik. Onda büyük bir güç vardır. İnşaatta, ziraatta, sanayide, savaşta, barışta insanlara birçok faydaları vardır. Allah, kendisine ve gönderdiği Rasulüne, görmedikleri halde, gıyaben yardım edenleri, dinine sahip çıkan mü'min nesilleri tesbit etsin de, mükâfatlarını versin diye bütün bunları size verdi. Allah güçlü, kudretli ve hükümrandır.

★ [26] Nûh'u ve İbrâhim'i de peygamber olarak özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirip gönderdik. Peygamberliği ve kitabı da, onların nesilleri içinde devam ettirdik. Onlardan doğru yolda olanlar vardı. Onların çoğu da fâsıktı, günahkârdı, âsi idi.

[27] Sonra bunların izinden ardarda Rasullerimizi gönderdik. Meryem oğlu İsâ'yı da arkalarından gönderdik. Ona İncil'i verdik. Ona, onun sünnetine tâbi olanların kafalarına, kalplerine şefkat ve merhamet yerleştirdik. Uydurdukları ruhbanlığı biz onlara yazılı olarak farz kılmadık. Bunu, Allah rızasını kazanmak için yaptılar, ama buna gereği gibi, samimiyetle de uymadılar. Biz de onlardan iman edenlere mükâfatlarını verdik. Onların çoğu fâsıktı, günahkârdı, âsi idi.

[28] Ey iman nimetine kavuşanlar, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Rasulüne, Muhammede iman edin ki, Allah, rahmetinden size iki pay versin, size aydınlığında yürüyeceğiniz bir nur ihsan etsin, günahlarınızı affetsin. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

[29] Ehl-i kitabın :

"- Mü'minler, amellerine, ibadetlerine değer kazandıran doğru hak dedikleri bir yolda Allahın lütuf ve ihsanından hiçbir şey elde edemeyecekler." diye planlı, maksatlı bir iddia ortaya atamamaları için Allah mü'minlere iki pay veriyor. Lütuf ve ihsan Allah'ın elindedir, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimselere verir. Allah büyük lütuf sahibidir.

58. el-MÛCADİLE SÛRESİ

22 âyettir.
Hicretin 5-6. yıllarında Medine'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Kocası ile ilgili sana başvurarak hakkını arayan ve Allah'a şikâyette bulunan kadının sözünü Allah işitti. Allah sizin konuşmanızı işitiyor. Allah her şeyi işitir, her şeyi bilir, görür.

2 İçinizden zıhar yapanların, eşlerini, anaları kadar haram sayanların hanımları, onların anaları değildir. Onların anaları ancak kendilerini doğuran kadınlardır. Onlar şeriatın suç saydığı ve haram kıldığı, mü'minlerin tasvip etmediği bir söz ve yalan söylüyorlar. Allah çok affedici, çok bağışlayıcıdır.

3 Hanımlarından zıhar ile ayrılmak isteyip de sonra söylediklerinden dönenlerin, hanımlarıyla ilişkiye girmeden önce, bir köleyi esaret boyunduruğundan kurtararak hürriyete kavuşturmaları gerekir. İşte bu konuda böyle sorumluluklarınızın olduğu size hatırlatılarak uyarılıyorsunuz. Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

4 Buna imkân bulamayan kimse, hanımıyla ilişkiye girmeden önce, aralıksız iki ay oruç tutar. Buna da gücü yetmeyen çevresi, çaresi olmayan altmış yoksulu doyurur. Cezanın hafifletilmesi, Allah'a ve Rasulüne iman etmenizden kaynaklanıyor. Bunlar Allah'ın koyduğu ceza kurallarıdır. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütleri, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler için, can yakıp inleten müthiş bir azap vardır.

5 Allah'a ve Rasûlüne, Kur'ân'a ve sünnete karşı gelip isyan edenler, kendilerinden öncekilerin örselendiği, perişan edildiği, alçaltıldığı gibi alçaltılacaktır. Halbuki, biz apaçık âyetler, mûcizeler indirmiştik. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütleri, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler için alçaltıcı, zillete düşürücü bir azap vardır.

6 Onların hepsinin diriltileceği gün, Allah işledikleri amelleri birer birer ortaya koyarak onları hesaba çekecektir. Allah, onları bir bir saymış, defterlerine kaydetmiştir. Onlarsa unutmuşlardır. Allah açık-gizli her şeye şâhittir.

Onlar Allahın orduları ve Allahın dinine yardım edenlerdir. Unutmayın, Allahın dinine yardım edenler, işte onlar kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

★ [7] Göklerdeki ve yerdeki varlıkları, imkânları ve olayları Allah'ın bildiğini görmüyor musun? Üç kişinin gizli konuştuğu yerde, dördüncüsü mutlaka Allah'tır. Beş kişinin gizli konuştuğu yerde, altıncısı mutlaka O'dur. Bunlardan az veya çok olsunlar, nerede bulunurlarsa bulunsunlar, mutlaka Allah onlarla beraberdir. Sonra Kıyamet günü, işledikleri amelleri birer birer ortaya koyarak onları hesaba çekecektir. Her şey, Allah'ın ilmi, planı, iradesi dahilinde gerçekleşmektedir.

[8] Fısıltı yayarak ortalık bulandırmaktan menedildikten sonra, kendilerine yasak edilen o tür davranışları yapmaya kalkışarak, bile bile günah işleme, zarar verme, düşmanlık ve Rasulullah'a, sünnetine bağlılığı ve saygıyı terketme, emirlerine itaat etmeme, savsaklama ve rızasını gözetmeme hususunda gizlice konuşanları görmüyor musun? Onlar sana geldikleri zaman Allah'ın asla hoş görmeyeceği tarzda seni selâmlıyorlar. Kendi içlerinde de:

"- Bu söylediklerimiz yüzünden Allah'ın bize azap etmesi gerekmeyecek mi?" diyorlar. Cehennem onlara yeter. Onlar Cehenneme girecekler. Orası ne kötü bir cezalandırma ve nihaî bir dönüş yeridir!

[9] Ey iman nimetine kavuşanlar, aranızda gizli konuştuğunuz zaman, bilerek günah işlemeyi, zarar vermeyi, düşmanlığı ve peygambere, sünnetine karşı gelmeyi birbirinize fısıldamayın. İyiliği, insanlığı, müslümanlığı, günahlardan arınıp, azaptan korunmayı, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarınıza ve özgürlüklerinize sahip çıkarak şahsiyetli davranmayı, dinî ve sosyal görevlerinizin bilincinde olmayı, Allah'a sığınmayı, emirlerine yapışmayı birbirinize fısıldayın.Toplanıp mahşerde huzuruna getirileceğiniz Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp azaptan korunun.

[10] Fısıltı yayarak ortalık bulandırmak şeytandandır, şeytanî güçlerdendir. İman edenleri üzmek için böyle yaparlar. Allah'ın koyduğu düzenin yasalarına uygun olarak iradesi tecellî etmeden, onlara hiçbir zarar da veremezler. Mü'minler, ancak Allah'a dayanıp güvenirler, işlerini Allah'a havale ederler.

[11] Ey iman edenler, kamu yararı için size:

"- Meclislerde yer açın, makam ve mevkileri boşaltarak liyâkatli olanların öne geçmesine imkân tanıyın" denilince, yer açın ki, Allah sizin imkânlarınızı genişletsin, sizi hayırlara ve refaha kavuştursun, gücünüzü artırsın. Sizden imanda kemâle eren, kendilerine ilim verilen sorumluluk sahibi âlimleriniz tarafından:

"- İbadet, cihad ve hayırlı işler için harekete geçin, ayaklanın, işgalcileri devirin." denilince, hiç vakit kaybetmeden harekete geçin ki, Allah içinizden imanda kemâle eren ve kendilerine ilim verilen, sorumluluk sahibi ilim adamlarınızın dünyada ve âhirette rütbelerini ve makamlarını yükseltsin. Allah işlediğiniz gizli-açık, amacına uygun, bilinçli bütün amellerinizden haberdardır.

[12] Ey iman edenler, ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulullah'la gizli konuşarak bir istişare yapacağınız zaman, bu konuşmanızdan önce fakirlere imanda sadakatinizin ve kemâlinizin ifadesi olan sadaka verin, mâliyeye harç ödeyin. Bu sizin için daha hayırlı ve daha nezih bir davranıştır. Şayet verecek bir şey bulamazsanız, bilin ki, Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

[13] Ne o, gizli, özel, bir şey konuşmanızdan önce, imanda sadâkatinizin ve kemâlinizin ifadesi olan sadakalar vermekten, harçları ödemekten sızlanır hale mi geldiniz? İmkânlarınızın olmaması, sıkıntıya düşmeniz endişesiyle, bunu yapamaz durumda iken, Allah'ın size ruhsat tanıdığı, günah ve isyandan vazgeçip, kendisine itaate yönelişinizi kabul ettiği zaman, namazı adabına riâyet ederek, aksatmadan kılmaya devam edin, vicdanlarınızı, servetinizi, sosyal bünyenizi arındıran, berekete vesile olan zekâtı verin, Allah'a ve Rasûlüne itaat edin, Kur'ân'ı ve sünneti uygulayın. Allah işlediğiniz amellerden haberdardır.

★ [14] Allah'ın kendilerine gazap ettiği kavimlerle, topluluklarla, yahudilerle dostluklar, ittifaklar kuranları, işlerinin idaresini onlara bırakarak, onları kendilerine hâkim hâle getirenleri görmüyor musun? Onlar, ne sizdendirler, ne de onlardan. Bilerek, yalan yere yemin ediyorlar.

[15] Allah, onlara dehşetli bir azap hazırlamıştır. Onların işlemeye devam ettikleri ameller ne kadar kötü!

[16] Yeminlerini kalkan haline getirdiler. Böylece, insanları Allah'ın yolundan, müslüman olmaktan alıkoydular. Onlar için alçaltıcı, zillete düşürücü bir azap vardır.

[17] Onların malları da, evlatları da, Allah'tan kendilerine gelecek hiçbir şeye engel olamaz. Onlar Cehennem ehlidirler. Orada ebedî kalırlar.

[18] Allah'ın, onların hepsini yeniden diriltteceği gün, onlar, dünyada peygambere hakaret edici sözler söylemediklerine, mü'-min olduklarına dair size yemin ettikleri gibi, Allah'a yeminler edecekler. Kendilerinin imanlarına, amellerine değer kazandıran doğru hak bir yolda olduklarını, bir dayanakları olduğunu sanacaklar. Unutmayın, onlar, işte onlar külliyyen yalancıdırlar.

[19] Şeytan, şeytanî güçler onları etkisine almış ve onlara Allah'ı anmayı, Allah'ı zikri, Kur'ân'ı, İslâm'ı tebliği, Allah'a itaati ve şükrü unutturmuştur. Onlar şeytanın yandaşlarıdır. Unutmayın, şeytanın yandaşları, işte onlar hüsrana uğrayanlardır.

[20] Emirlerini terkederek Allah'a ve Rasulüne, Kur'ân'a ve sünnete, müslüman idarecilere isyan edip düşman olanlar, işte onlar, en aşağılıklar, en çok zillete düşürülecekler arasındadır.

[21] Allah:

"- Elbette ben ve Rasullerim galip geleceğiz." diye Levh-i mahfuz'da yazmıştır. Allah güçlü, kudretli ve hükümrandır.

[22] Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman eden bir milletin, babaları, oğulları, kardeşleri yahut akrabaları da olsa, Allah'a ve Rasulüne, Kur'ân'a ve sünnete isyan edip düşman olanlarla dostluk ettiğini göremezsin. Onlar, Allah'ın kalplerine, akıllarına imanı yerleştirdiği, kendilerini tabiî, dinî, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî düzeni içeren, ihya eden, insanları ve toplumları pislikten arındıran vahyile, Kur'an ile desteklediği mü'minlerdir. Onları altından ırmaklar akan, içinde ebedî yaşayacakları Cennet konaklarına koyacaktır. Allah onlardan razı olmuştur. Onlar da Allah'tan razı oldular. Onlar Allah'ın orduları ve Allah'ın dinine yardım edenlerdir. Unutmayın, Allah'ın dinine yardım edenler, işte onlar kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

59. el-HAŞR SÛRESİ

24 âyettir. Hicretin 4. yılında Medine'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Göklerdeki varlıkların ve imkânların ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı, Allah'ın koyduğu düzen içinde görevlerini yaparak, Allah'ı tesbih ve zikrederler. O kudretli, hikmet sahibi ve hükümrandır.

[2] O, ehl-i kitaptan inkârda ısrar edenleri, kâfirleri müslümanlara karşı savaşmak için ilk defa bir araya gelerek müttefik güç kurduklarında, yurtlarından çıkarıp sürgüne gönderendir. Siz, onların direnmeden çıkacaklarını sanmamıştınız. Onlar da, kalelerinin kendilerini Allah'tan koruyacağını sanmışlardı. Ama Allah, Allah'ın orduları, onlara beklemedikleri, hesap edemedikleri yerden yüklendi, akıllarına, yüreklerine korku düşürdü. Öyle ki, evlerini, hem kendi elleriyle, hem de mü'minlerin elleriyle harap ediyorlardı. Ey akıl ve basiret sahipleri ibret alın!

[3] Eğer, Allah onların sicilde sürgün edileceğini yazmamış olsaydı, onları dünyada başka şekilde cezalandıracaktı. Âhirette, ebedî yurtta da, onlara Cehennem azâbı vardır.

[4] Bu, onların, Allah'a ve Rasulüne karşı gelmeleri, düşmanca davranmaları sebebiyledir. Kim Allah'a, Allah'ın dinine, Allah'ın samimi kullarına düşmanca davranırsa, bilsin ki Allah, düşmanlık etme suçlarına denk, onları adâletle cezalandırma gücüne sahiptir.

[5] Hurma ağaçlarından herhangi birini kesmeniz veya olduğu gibi kökleri üzerinde dikili bırakmanız hep Allah'ın bilgisi içinde, planına, iradesine uygundur. Ve O'nun fâsıkları, günahkârları, âsileri rezil etmesi içindir.

[6] Allah'ın, zahmet çektirmeden onlardan alıp peygamberinin tasarrufuna verdiği ganimetler için, siz at ve deve koşturup yorulmuş değilsiniz. Fakat Allah, rasullerini dilediği kimselere üstün kılar. Allah'ın gücü kudreti her şeye yeter.

[7] Allah'ın zahmet çektirmeden, fethedilen köylerin, kasabaların, memleketlerin halkından alıp, ilâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulullah'ın tasarrufuna verdiği ganimetler, Allah, peygamber, yakınları, yetimler, dullar, çevresi, çaresi olmayan yoksullar, göçmenler ve yolda kalan muhtaç yolcular içindir. Böylece o mallar, içinizden yalnız zenginler arasında dönüp dolaşan bir devlet, bir güç kuvvet, bir servet olmaz. Rasulullah size ne kadar verirse, ne verirse alın, size vermediği şeyi istemekten sakının, yasakladığı şeyden vazgeçin. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Allah, emirlerine muhalefet ve kendisine karşı isyan suçunuza denk, sizi adâletle cezalandırma gücüne sahiptir.

[8] Allah'ın ihsan ettiği bu ganimet malları, yurtlarından ve mallarından uzaklaştırılmış olan, Allah'tan bir lütuf ve rızasını dileyen, Allah'a, Allah'ın dinine, Rasulüne yardım eden, Allah yolunda özgür olarak kulluk ve ibadete devam eden, hicret ederek güç ve gönül birliği yapan fakir muhacirlerindir. İşte sözlerine sadık olanlar bunlardır.

[9] Bu ganimet malları, daha önce Medine'yi Allah'ın dinine, İslâm'a, devletine yurt olarak hazırlamış ve gönüllerine imanı yerleştirmiş olan kimselerin, baskı zulüm ve işkencenin hakim olduğu memleketlerinden, özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret edip kendilerine gelenleri sevenlerin, onlara ilâveten verilen ganimet mallarından dolayı gönüllerinde bir rahatsızlık hissetmeyenlerindir. Kendileri zaruret içinde bulunsalar bile, onları, kendilerine, birbirlerine tercih edenlerindir. Nefsinin cimriliğinden korunanlar, işte onlar kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

10 Bu ganimet malları bunların ardından gelen:

"- Rabbimiz, bizi ve bizden önce iman ile öne geçmiş kardeşlerimizi bağışla. Kalplerimizde iman edenlere karşı hiçbir kin bırakma. Rabbimiz, sen çok şefkatli, engin merhamet sahibisin." diyen nesillerindir.

★ 11 Müslüman görünerek İslam'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münafıkların, ehl-i kitaptan inkârda ısrar eden kâfir dostlarına:

"- Eğer siz yurdunuzdan çıkarılırsanız, biz de sizinle beraber çıkarız. Sizin aleyhinize olacak bir konuda, asla kimseyle işbirliği yapmayız. Eğer siz, savaşmak mecburiyetinde bırakılırsanız, mutlaka size yardım ederiz." dediklerini görmüyor musun? Allah, onların yalancı olduklarına şâhitlik eder.

12 Andolsun ki, eğer onlar yurtlarından çıkarılsalar, bunlar onlarla beraber çıkmazlar. Savaşa girmiş olsalar, onlara yardım etmezler. Yardım etseler bile, kesinlikle arkalarına dönüp kaçarlar. Sonra kendilerine yardım da edilmez.

13 Sizin, münâfıkların ve yahudilerin yüreklerinde meydana getirdiğiniz dehşet, korku, Allahtan korkularından daha fazladır. Bu, onların anlayışı kıt bir toplum olması sebebiyledir.

14 Onlar müstahkem şehirlerde veya siperler arkasında bulunmaksızın, müttefik orduları bile kursalar, korkularından sizinle savaşamazlar. Yahudiler'in ve münâfıkların kendi aralarındaki savaşları ise şiddetlidir. Sen onların birlik halinde olduğunu sanırsın. Halbuki kalplerinin atışları farklı, kafaları karışık, düşünceleri darmadağınıktır. Bu, onların akıllarını faydalı kullanamayan, gelişmemiş, cahil bir toplum olmalarından ileri gelmektedir.

15 Onların, müşriklerin ve müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıkların durumu, kendilerinden bir müddet önce geçmiş ve mü'minlere karşı yaptıkları kötülük planlarının cezasını tatmış olanların durumu gibidir. Onlara can yakıp inleten, müthiş bir de azap vardır.

16 Müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıkların durumu, tıpkı şeytanın durumu gibidir. Şeytan insana:

"- İnkâr et, nankörlük et" der. İnkâr edip nankörlük edince de:

"- Benim seninle ilgim yok, senden uzağım. Ben, âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah'tan korkarım." der.

[17] Nihayet aldatan şeytanla aldanan insanın sonu, içinde ebedî kalacakları ateş olacaktır. İşte bu, inkârda, isyanda ısrar eden, baskı, zulüm ve iskenceyle temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, hakka riayet etmeyen zâlimlerin cezasıdır.

★ [18] Ey iman nimetine kavuşanlar, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Herkes, yarına, âhirete neler hazırladığını kontrol etsin. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Allah işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

[19] Allah'ı, Allah'ın emirlerini, şeriatını unutan ve bu yüzden, Allah'ın kendilerine kendi haklarını, birbirlerinin haklarını unutturduğu kimseler gibi olmayın. Onlar, işte onlar fâsıktırlar, günahkârdırlar, âsidirler.

[20] Cehennem ehli ile Cennet ehli bir olmaz. Cennet ehli, işte onlar mutlu kimselerdir.

[21] Eğer biz bu Kur'ân'ı bir dağa indirip, Kur'an'daki emir ve hükümlerden dağı sorumlu tutsaydık, Allah'ın büyüklüğünün, ilminin, tedbirinin şuuruna ererek, dağın parçalandığını görürdün. İnsanların iyiliği, kurtuluşu için böyle misaller veriyoruz. Ola ki düşünürler.

[22] O, kendisinden başka ilâh olmayan Allah'tır. Duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini ve görülen âlemi bilendir. O, sınırsız rahmeti ve engin merhameti ile hayat veren, yaşatan, koruyan, rahmetine, merhametine, lütfuna, mükâfatlarına ve hayırlara mazhar eden, Rahman ve rahim olan Allah'tır.

[23] O, kendisinden başka tanrı olmayan Allah'tır. Mülkün sahibi ve tek hâkimidir. Her türlü noksanlıktan, ayıptan münezzeh, en büyük kutsaldır. Âfetten, kederden, dertten, zevalden uzak, bütün varlıkların selâmet kaynağıdır. İman, emniyet ve güven veren, güvenilen bir varlıktır. Görüp gözeten, koruyan, hakkı belirleyen ölçüyü koyan ve murakabe edendir. Kudret sahibi, hükümran ve üstündür. Dilediği icraatı yapan, gücüne karşı konulmayandır. Büyüklük, ululuk ve azamet sahibidir. Allah, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan müşriklerin ortak koştukları şeylerden münezzehtir.

[24] O, yaratan, varlıkları ayırıcı özelliklerle düzenli, sağlıklı, âhenkli ve dengeli yaratmaya devam eden, mahlûkata dilediği, planladığı gibi, çehre, vücut hatları ve şekil veren Allah'tır. En güzel isimler O'nundur. Göklerdeki ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı onun koyduğu düzen içinde görevlerini yaparak O'nun şanını yüceltmektedir, O'nu zikretmektedir. O, hikmet sahibi, kudretli ve hükümrandır.

60. el-MÜMTEHİNE SÛRESİ

13 âyettir.
Hicretin 7-8. yıllarında Medine'de nâzil oldu.

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Ey iman nimetine kavuşanlar, benim düşmanımı ve kendi düşmanınızı kamu görevlerini icraya yetkili kılmayın, candan dost-müttefik velî edinmeyin. Siz onlara hâlâ sevgilerinizi iletiyorsunuz. Halbuki onlar, size gelen gerekçeli, hikmete dayalı, toplumumuzda hakça düzeni gerçekleştirecek hak kitap Kur'ân'ı, İslâm dinini inkârda ısrar ettiler. Rabbiniz Allah'a iman ediyorsunuz diye, Rasulullah'ı ve sizi yurdunuzdan çıkarıyorlar. Eğer benim yolumda hayatlarınızı ortaya koyarak, konuşarak, yazarak, hesapsız servet harcayarak cihad etmeye, rızamı kazanmaya çıkmışsanız, sevgiyle onlara gizli gizli haber göndermek neyin nesi? Ben sizin gizlediklerinizi de açığa vurduklarınızı da bilirim. Sizden kim bunu yaparsa doğru, dengeli bir hayat tarzından uzaklaşmış, dalâleti tercih etmiş olur.

2 Eğer, onlar size üstün gelirlerse, yine size düşmanlık yapmaya devam ederler. Ellerini ve dillerini size zarar vermek, kötülük yapmak için uzatacaklar. Zaten inkâr etmenizi, küfre dönmenizi istemektedirler.

3 Kıyamet günü, yakınlarınız, akrabalarınız ve çocuklarınız size asla fayda vermeyecekler. Allah, o gün, sizi birbirinizden ayırarak, hesaplarınızı görüp, hükmünü icra edecektir. Allah işlediğiniz amelleri biliyor, görüyor.

4 Sizin sıkıntılarınızın, problemlerinizin en güzel çözümü, çaresi, kurtuluşunuzun şifalı reçetesi, İbrâhim ve onunla birlikte olan yiğit mü'minlerde ve onların mücadelelerle dolu hayatındadır. Hani onlar kavimlerine:

"- Biz sizden ve Allah'ı bırakıp, kulları durumundaki taptıklarınızdan uzağız. Sizi tanımıyoruz. Siz, bir tek Allah'a inanıncaya kadar, sizinle bizim aramızda ebedî bir düşmanlık ve öfke belirmiştir." dediler. Ancak İbrâhim'in babası için:

"- Andolsun, senin için bağışlanma dileyeceğim. Fakat, Allah'tan sana gelecek herhangi bir şeyi önlemeye gücüm yetmez." demesi örnek alınamaz. Mü'minler:

"- Rabbimiz, ancak sana dayanıp güvendik, işlerimizi sana havale ettik. Yalnız sana yöneldik, senin yoluna baş koyduk. Sonuçta, yalnız senin huzuruna varıp hesap vereceğiz." derler.

5 "- Rabbimiz, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenleri, düşmanları, dinimize saldırtarak, bizi üstesinden gelemeyeceğimiz baskıya, zulme, işkenceye maruz bırakma. Bizi bağışla. Rabbimiz sen, yalnız sen hikmet sahibi, kudretli ve

hükümransın."

6 Andolsun, sizin sıkıntılarınızın, problemlerinizin en güzel çözümü, kurtuluşunuzun şifalı reçetesi İbrâhim'de ve onunla birlikte olan mü'minlerde ve onların mücadelelerle dolu hayatlarındadır. Allah'ın rızasını ve âhiret hayatındaki mutluluğu umanlar için her zaman güzel örnekler vardır. Kim bunları örnek almayarak mücadele yapmaktan yüz çevirir, halkı istediği istikamette yönlendirirse, Allah'ın azabından kurtulamaz. Bilesin ki, Allah zengindir, yarattığına muhtaç değildir, övgüye lâyıktır.

★ 7 Olur ki, Allah, sizinle, düşmanlığınızın devam ettiği kimseler arasında yakın bir dostluk, bir sevgi meydana getirir. Allah güçlü ve kudretlidir. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

8 Allah, sizinle din, şeriat uğrunda savaşmayanlara, sizi yurtlarınızdan çıkarmayanlara iyilik yapmanızı ve onların ekonomik haklarına riayet ederek âdil davranmanızı yasaklamaz. Allah ekonomik haklara riayet ederek adâleti yerine getirerek düzen sağlayanları sever.

9 Allah, yalnız sizinle din, şeriat uğrunda savaşanları, sizi yurtlarınızdan edenleri, yurdunuzdan çıkarılıp sürülmeniz için ötekilere yardım edenleri dost-müttefik edinmenizi yasaklar. Onlarla dost olanlar, Allah'ın azabından kurtulamazlar. İşte onlar, zâlimlerin, âsilerin, günahkârların ta kendileridir.

10 Ey iman edenler, mü'min kadınlar özgürce Allah'a kulluk ve ibadet etmek, güç ve gönül birliği yapmak için hicret ederek size geldiği zaman onları imtihan edin. Allah onların imanlarını iyi bilir. Eğer siz de onların mü'min kadınlar olduklarını öğrenirseniz, onları kâfirlere geri göndermeyin. Mü'min kadınların kâfirlerle, ehl-i kitap ve müşriklerle evlenmeleri helâl ve meşrû değildir. Kâfirlerin mü'min kadınlarla evliliklerini devam etttirmeleri, evlenmeleri de meşrû değildir. Onların kocalarının sarfettikleri mehirleri geri verin. Mehirlerini geri verdiğiniz zaman onlarla evlenmenizde size bir günah yoktur. Kâfir kadınları nikâhınızda tutmayın. Harcadıklarınızı isteyin. Onlar da harcadıklarını istesinler, Allah'ın hükmü budur. Aranızda Allah hüküm verir. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

11 Eğer eşlerinizden biri, sizi bırakıp kâfirlere kaçar, siz de onlarla savaşa galip gelerek ganimet alırsanız, eşleri gitmiş olanlara, harcadıkları kadar ganimetten pay verin. İnandığınız Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan

korunun.

[12] Ey peygamber, hür mü'min kadınlar, özgür iradeleriyle, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamak, hırsızlık yapmamak, zina etmemek, çocuklarını öldürmemek, elleriyle ayakları arasındakini, başkalarından aldıkları çocuğu uydurdukları yalanlarla, iftiralarla kocalarına isnad eylememek, Kur'an'ın ve sünnetin hükümlerine, meşrû, İslâmî kurallarla örtüşen örfe, ilmî verilere, mü'minlerin tasvip ettiği, icrasında hayır gördüğü planlara, programlara, hakkaniyete uygun, hayırlı işlerde sana bağlılığı ve saygıyı terketmemek, emirlerine itaat etmek ve savsaklamamak ve rızanı gözetmek hususlarında biat etmek açıkça re'ylerini belirterek sosyal ve siyasî sözleşmeye katılmak üzere sana gelirlerse, onların biatlerini kabul et. Geçmiş günahlarından dolayı onlar için Allah'tan bağışlanma dile. Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

[13] Ey iman nimetine kavuşanlar, kendilerine Allah'ın gazap ettiği milletlerle, yahudilerle dostluklar, ittifaklar kurmayın. İşlerinizin idaresini onlara bırakarak, onları kendinize hâkim hale getirmeyin. Onlar, kâfirlerin, kabirdekilerin dünyaya dönüşlerinden, yeniden diritilmelerinden ümit kestikleri gibi, bile bile Muhammed'e, Kur-ân'a iman etmemeleri sebebiyle âhiretteki, ebedî yurttaki nasiplerinden, lütuf ve rahmetten, kurtuluştan ümit kesmişlerdir.

61. es-SAF SÛRESİ

14 âyettir.
Hicretin 3-4. yıllarında Medine'de nâzil olmuştur.

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Göklerdeki varlıkların ve imkânların ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı Allah'ın koyduğu düzen içinde görevlerini yaparak Allah'ı tesbih ve zikrediyorlar. O kudretlidir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

[2] Ey iman nimetine kavuşanlar, yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?

[3] Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında, büyük bir gazabı muciptir.

[4] Allah kendi yolunda, İslâm uğrunda duvarları kurşun dökülerek, kenetlenerek yapılmış sağlam bina gibi saf bağlayarak savaşanları sever.

[5] Hani Musa kavmine:

"- Ey kavmim, benim Allah'ın Rasulü olduğumu bildiğiniz halde, niçin beni incitiyorsunuz?" demişti. Onlar haktan ayrılıp sapınca, Allah da onların düşüncelerini, kalplerini doğru yoldan ayırdı. Allah fâsık günahkâr, âsi bir kavmi doğru yola iletme

lütfunda bulunmaz, başarıya ulaştırmaz.

6 Hani Meryem'in oğlu Îsâ:

"- Ey İsrâiloğulları, ben size gönderilen Allah'ın Rasulüyüm. Önümdeki kitapta yazılı ve şifahi bilgileri, sünneti içeren Tevrat'a ait olanları tasdik ediyor ve benden sonra gelecek Ahmed adındaki peygamberi müjdeliyorum." demişti. Fakat o, Muhammed kendilerine açık seçik deliller, mûcizelerle gelince:

"- Bu, apaçık büyüleyici bir söz." dediler.

7 İslâm'a davet olunduğu sırada, böyle sözler sarfederek Allah'a iftira edenden daha zâlim, haksız, âsi kim olabilir? Allah zâlim bir kavmi doğru yola iletmez, başarıya ulaştırmaz.

8 Onlar, laf ebeliği ile, birkaç üfürüklük nefesle Allah'ın nurunu söndürmek istiyorlar. Halbuki kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler istemeseler de Allah nurunu tamamlayarak devam ettirecek, İslâm'ı hâkim kılacaktır.

9 O, Rasulünü bir hidayet rehberi olan Kur'ân ile ve toplumunuzda hakça düzeni gerçekleştirecek Hak Din ile, âdil bir şeriatla, gerçek medenî kuralları öğretmekle görevli özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderendir. İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında, Allah'a ortak koşan, başka otoriteleri olan müşrikler istemeseler de dinini, düzenini bütün inançlara, medeniyetlere, rejimlere üstün ve hâkim kılmak için göndermiştir.

★ 10 Ey iman edenler, can yakıp inleten müthiş azaptan sizi kurtaracak kazanç yollarını size göstereyim mi?

11 Allah'a ve Rasulüne iman edersiniz. Allah yolunda, İslâm uğrunda mallarınızla ve canlarınızla cihad edersiniz. Eğer bilirseniz bu sizin için daha hayırlıdır.

12 Allah da sizin günahlarınızı bağışlar. Sizi, altından ırmaklar akan Cennet konaklarına, Adn Cennetlerindeki güzel köşklere koyar. İşte bu büyük mutluluktur.

13 Seveceğiniz başka şeyler de var: Allah'tan yardım, zafer ve yakın zamanda bir fetih gerçekleşecektir. Mü'minleri dünyada devletle, âhirette cennetle müjdele.

14 Ey iman edenler, Allah'ın dinine yardım edenler olun. Tıpkı Meryem oğlu Îsâ'nın, temiz giyimli, iyi niyetli, istikamet sahibi olanlara, Havarilere:

"- Allah'a giden yolda, bana yardım edenler kimlerdir?" dediği zaman ve şartlardaki gibi. Temiz giyimli, iyi niyetli, istikamet sahibi olanlar, havariler de:

"- Allah yolunun yardım edenleri biziz." demişlerdi. İsrâiloğulları'ndan bir zümre inanmış, bir zümre de inkâr etmişti. Biz inananları, düşmanlarına karşı destekledik. Böylece üstün geldiler.

62. el-CUMA SÛRESİ

11 âyettir.
Hicret'in 1-7. yıllarında Medine'de nâzil oldu.

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
[illegible]

★ 1 Göklerdeki varlıkların ve imkânların ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı; mülkün sahibini, hâkimini, her türlü noksanlıktan, ayıptan uzak en büyük kutsalını, kudretlisini, hikmet sahibini ve hükümranını, Allah'ı, koyduğu düzen içinde görevlerini yaparak tesbih ve zikrediyorlar.

2 O, içlerinden, ümmîler, Mekkeli bilinen kabileler arasında kendilerine Allah'ın âyetlerini, Kur'ân'ı okuyan, onları pislikten arındıran, vicdanlarını temizleyen, onlara okuma yazmayı, kitaba, Kur'ân'a vukufu, ilmi, hikmeti, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisini, sünnetini öğreten, özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere bir Rasul seçerek görevlendirendir. Onlar önceden apaçık bir sapıklık, bir cehalet içindeydiler.

3 O peygamberinin tebliğini, eshab ile birlikte aynı çağda yaşamayan, daha sonra gelecek bütün diğer kavimlere, insanlara, mü'minlere ulaştıracak, vicdanlarını temizleyecek, Kur'ân'ı ve sünneti öğretecek mü'minleri görevlendiren, müesseseleri kurdurandır. O kudretlidir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

4 Bu, Allah'ın bir lütfudur, dilediğine verir. Allah büyük lütuf sahibidir.

5 Kendilerine yazılı ve şifahî bilgileri, sünneti içeren Tevrat öğretilip, içindeki hükümlerle mükellef tutulup da, sonra, bu hükümlerle amel etmeye yanaşmayanların hali, koca koca kitapları taşıyan eşeğin haline benzer. Muhammed'in hak peygamber olduğunun delili olan Allah'ın âyetlerini, mûcizelerini, delilleri yalanlayan kavmin teşbihi ne çirkindir. Allah inkârı, isyanı, menfî propoganda yapmayı alışkanlık haline getiren, zâlim bir kavmi doğru yola iletme lütfunda bulunmayacak, başarıya ulaştırmayacaktır.

6 "- Ey yahudiliğin takipçileri, insanlar arasında, imtiyazlı olarak, yalnız kendinizin Allah'ın dostları olduğunuzu iddia ediyorsanız, sözünüzde de doğru iseniz, ölümü temenni edin." diye ilan et.

7 Onlar, işledikleri günahlar ve önceden yaptıkları isyan, tahrif v.s. dolayısıyle asla ölümü temenni edemezler. Allah zâlimleri, haksızlıkta, isyanda ısrar edenleri iyi tanıyor.

8 "- Sizin, kendisinden kaçtığınız ölüm, kesinlikle sizinle buluşacaktır. Üstelik, duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini ve görülen âlemi bilen Allah'ın huzuruna götürüleceksiniz. O, işlediğiniz amelleri birer birer ortaya koyarak sizi hesaba çekecektir." de.

★ [9] Ey iman edenler, Cuma günü namaza çağırıldığı zaman, hemen Allah'ı zikre, namaza, Allah'ın övünç kaynağı kelâmıyla ilgili açıklamaları dinlemeye, Allah'a şükretmeye koşun. Çarşılardaki, pazarlardaki, alışverişi, ticarî faaliyeti bırakın. Eğer bilirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır.

[10] Namazı kılınca, artık yeryüzüne dağılın. Ticaretinizi yapın, işinize bakın. Allah'ın lütfundan isteyin. Allah'ı çok zikrederek şükredin, Allah'a çokça ibadet edin, Allah'ın dinini, şeriatını çokça anlatın. Umulur ki, kurtuluşa, ebedî nimetle mutluluğa erersiniz.

[11] Onlar ticaret kervanı, büyük ticarî kazançlar ve eğlence gördükleri zaman, hemen dağılıp koşarak kervanın konakladığı yere gittiler. Seni kıyamda, ayakta bıraktılar. Onlara:

"- Allah katındaki göz alıcı ve içaçıcı mükâfatlar, eğlence ve büyük ticarî kazançlardan daha hayırlıdır. Allah rızık verenlerin en hayırlısıdır." de.

63. el-MÛNAFİKÛN SÛRESİ

11 âyettir.

Hicret'in 6. yılında Medine'de inmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıklar sana geldiklerinde:

"- Senin, kesinlikle Allah'ın Rasulü olduğuna şahitlik ederiz." dediler. Allah, Muhammed'in Allah'ın Rasulü olduğunu biliyor. Allah, münâfıkların yalan söylediğine de şâhitlik ediyor.

[2] Onlar, yeminlerini kalkan haline getirdiler. Böylece insanları Allah yolundan, müslüman olmaktan, İslâm'ı yaşamaktan ve İslâmî faaliyetlerden alıkoydular. Onların işlemeye devam ettikleri ameller ne kötüdür.

[3] Bu, onların, önce sözde iman etmeleri, sonra inkârda ısrar etmeleri, küfre saplanmaları sebebiyledir. Böylece de, Allah onların kalplerini, kafalarını mühürledi. Onlar derin düşünemez oldular.

[4] Onları gördüğün zaman kalıpları hoşuna gider. Konuşurlarsa sözlerine kulak verirsin. Onlar sanki çizgili Yemen kumaşından mamul elbiseler giydirilmiş kütükler gibidirler. Her gürültüyü kendi aleyhlerine yönelik bir hareket sanırlar. Onlar katıksız hak düşmanıdırlar. Onlara karşı dikkatli ve uyanık ol, onlardan sakın. Allah onları kahretsin. Nasıl da haktan ayrılıp, küfre döndürülüyorlar?

5 Onlara:

"- Gelin, Allah'ın Rasulü işlediğiniz günahlardan dolayı sizin için bağışlanma dilesin." denildiği zaman, başlarını çevirirler. Büyüklük taslayarak çekip gittiklerini görürsün.

★ 6 Onlar için, Allah'tan af dilesen de, dilemesen de farketmez. Allah onları asla bağışlamayacak. Allah fâsık, günahkâr, âsi bir kavmi doğru yola iletme lütfunda bulunmaz, başarıya ulaştırmaz.

7 Müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıklar, hamiyyetli müslümanlara:

"- Allah'ın Rasulünün yanında olanların, yiyeceklerini, içeceklerini karşılamayın, ihtiyaçlarını görmeyin ki, dağılıp gitsinler." diyenlerdir. Göklerin ve yerin hazineleri Allah'ın tasarrufundadır. Fakat münâfıklar bunu anlayamıyorlar.

8 "- Andolsun, eğer Medine'ye dönersek, kuvvetli ve haysiyetli olan, oradan, zavallı alçağı mutlaka çıkaracaktır." diyorlardı. Halbuki güç, kuvvet, kudret, hükümranlık, Allah'ın, Rasulünün, şuurlu ve kâmil mü'minlerindir. Fakat müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münâfıklar bunu bilmiyorlar.

9 Ey iman edenler, mallarınız ve çocuklarınız, sizi, Allah'ı zikirden, namazdan Allah'ın övünç kaynağı kelâmını okumaktan, Allah'ın dinini anlatmaktan, İslâm'ı tebliğden alıkoymasın. Kimler böyle yapar, Allah'ı zikri ihmal ederse onlar, işte onlar hüsrana uğrayanlardır.

10 Herhangi birinize ölüm gelmeden önce, size verdiğimiz rızık ve servetten Allah yolunda karşılık gözetmeden, gönüllü harcayın. Harcayın ki, daha sonra:

"- Rabbim, benim ölümümü kısa bir müddet ertelesen de, imanda sadâkatimin ve kemâlimin ifadesi olan sadakayı, vicdanımı, servetimi, sosyal bünyeyi arındıran, berekete vesile olan zekâtı versem, mâlî mükellefiyetleri yerine getirsem, dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi mü'minlerden, sâlih kullarından olsam." demeyesiniz.

11 Allah, eceli geldiği zaman, hiç kimsenin ölümünü asla ertelemeyecektir. Allah, işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

****

64. et-TEGÂBÛN SÛRESİ

18 âyettir.
Hicretin 1. yılında Medine'de nâzil oldu.
Adını 9. âyetten almaktadır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Göklerdeki varlıkların ve imkânların ve yerdeki varlıkların ve imkânların tamamı, Allah'ın koyduğu düzen içinde görev-

lerini yaparak, Allah'ı tesbih ve zikrediyorlar. Mülk ve hükümranlık yalnız O'nundur. Hamd-övülmek, yalnız O'nun hakkıdır. O'nun gücü kudreti her şeye yeter.

[2] O, sizi yaratandır. İçinizden kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip kâfir olanlar var. İçinizden mü'min olanlar da var. Allah işlediğiniz amelleri biliyor, görüyor.

[3] Gökleri ve yeri, haklı bir gerekçe ile, hikmete dayalı olarak, hesaplı bir düzen içinde yarattı. Sizin çehrelerinizi, vücut hatlarınızı şekillendirdi. Şekillerinizi, çehrelerinizi, bedenlerinizi, itina ile yaratarak güzelleştirdi. Sonuçta yalnız O'nun huzuruna varıp hesap vereceksiniz.

[4] Allah göklerdeki varlıkları ve yerdeki varlıkları ve olayları bilir. Gizlediğiniz ve açığa vurduğunuz sözlerinizi ve fiillerinizi bilir. Allah gönüllerdeki sırları bilir.

[5] Daha önce kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, küfre saplananların cezalandırılma haberleri size gelmedi mi? Onlar dünyada dine, mü'minlere karşı uyguladıkları kötülük planlarının cezasını tattılar. Onlara can yakıp inleten müthiş bir de azap vardır.

[6] Bu, Rasullerinin kendilerine açık seçik delillerle gelmeleri, onların da:

"- Bir insan mı, bize doğru yolu gösterecek." diyerek, inkârda ısrar etmeleri ve imandan yüz çevirmeleri, güç ve iktidarlarını kullanarak, halkı istedikleri istikamette yönlendirmeleri sebebiyledir. Allah, kendisinin hiçbir şeye muhtaç olmadığını onlara gösterdi. Allah zengindir, övgüye, şükre lâyıktır.

[7] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar asla diriltilmeyeceklerini ileri sürdüler.

"- Bilâkis, Rabbim hakkı için, kesinlikle diriltileceksiniz. Sonra işlediğiniz ameller birer birer ortaya konarak hesaba çekileceksiniz. Bunu yerine getirmek Allah'a kolaydır." de.

[8] Allah'a, Rasulüne, indirdiğimiz nura, Kur'ân'a iman edin. Allah, işlediğiniz gizli-açık bütün amellerden haberdardır.

[9] Sizleri, o mahşer günü, hesap günü dolayısıyla toplayacağı gün, işte o gün aldatanla aldananın, kâr ile zararın, iman etmemekten dolayı pişmanlığın, imandaki zâfiyetin, amelde, hayırlı icraatlarda ve kalıcı hizmetlerdeki noksanlığın ortaya çıkacağı, hiç kimsenin çevresinde olup bitenin farkına varamayacağı bir gündür. Allah'a iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlerin, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanların, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanların, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlerin kusurlarını Allah siler, bağışlar. Onları, altından ırmaklar akan, içinde ebedî yaşayacakları Cennet konaklarına koyar. İşte bu büyük mutluluktur.

10 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, âyetlerimizi, Kur'ân'ımızı, ilkelerimizi yalanlayanlar, işte onlar Cehennem ehlidirler. Orası ne kötü bir cezalandırma ve nihaî dönüş yeridir.

★ 11 Allah'ın koyduğu düzenin yasalarına uygun olarak iradesi tecelli etmeden kimsenin başına bir musibet, bir belâ, bir felâket gelmez. Kim Allah'a, Allah'ın izni olmadan başına bir felâket gelmeyeceğine iman ederse, Allah sabırlı davranma ve haline razı olma konusunda onun kalbine, aklına aydınlık ve ferahlık verir. Her şey Allah'ın ilmi, planı, iradesi dahilinde gerçekleşmektedir.

12 Allah'a itaat edin, kitabındaki hükümleri uygulayın. İlâhî hükümleri icraya, ülkeyi imara, dünya düzenini kurmaya, sağlamaya memur tek yetkili Rasulullah'a itaat edin, sünnetini uygulayın, eğer itaatten yüz çevirir, güç ve iktidarınızı kullanarak halkı istediğiniz istikamette yönlendirirseniz, Allah'ın azâbından kurtulamazsınız. Bilesiniz ki, Rasulümüzün aşikâre bir tebliğ sorumluluğu vardır.

13 Allah'tır O, Allah. Ondan başka ilâh yoktur. Mü'minler yalnız Allah'a dayanıp güvenirler.

14 Ey iman edenler, hanımlarınızdan, çocuklarınızdan size düşman olanlar da var. Onlara karşı dikkatli davranın. Onlara sorgusuz sualsiz af ile muamele yaparsanız, yaptıklarını azarlamadan, kınamadan görmezlikten gelirseniz, ayıplarını eksiklerini örter, müsamaha gösterirseniz, Allah da size davranmışlarınızın aynıyla mukabele eder. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

15 Mallarınız ve evlâtlarınız bir azgınlık, bir sıkıntı, bir ihtilâf sebebidir, ağır bir imtihan aracıdır. Büyük mükâfat ise Allah katındadır.

16 Gücünüzün yettiğince, Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Allah'ın kitabını ve Rasulünü dinleyin, emirlerine itaat edin. Kendiniz için en hayırlı olanı, Allah yolunda, karşılık gözetmeden, gönüllü harcayın. Kimler nefsinin ihtirasından, cimriliğinden korunursa, onlar, işte onlar kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa erenlerdir.

17 Allah'a karz-ı hasen olarak borç verirseniz, mâlî mükellefiyetlerin dışında, Allah rızası için, Allah yolunda cihad edenlerin masraflarını karşılar, Allah'ın kullarına güzel ödünç verirseniz, size kat kat iade edilir. Allah sizi bağışlar. Allah şükrün kıymetini bilir, bol bol verir. Kudretli, âdil, ve müsamahakârdır, fırsatlar ve imkânlar tanır.

18 Allah duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini ve görülen âlemi bilir. O kudretlidir, hikmet sahibidir, hükümrandır.

65. et-TALÂK SÛRESİ

12 âyettir.
Hicret'in 5. yılında Medine'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Ey peygamber, hanımları boşarken, hanımlarla ilgili boşanma kararı verirken, cinsel ilişki yasağına riayet ederek, iddetlerini, yeniden evlenmeleri için beklemeleri gereken süreyi gözönüne alarak boşayın, boşanma kararı verin, kararı tescil ve ilan edin. İddeti de belgeleyerek, yazarak sayın, hesap edin. Allah'a, Rabbinize sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. İddetleri içinde, onları evlerinden atmayın, onlar da çıkmasınlar. Ancak delille, şahitle ispatlanmış apaçık bir edepsizlik yapmaları halinde çıkarabilirsiniz. Bunlar Allah'ın koyduğu kurallardır. Kim Allah'ın koyduğu kuralları çiğnerse, kendisine haksızlık etmiş, kendisine zulmetmiş olur. Bilemezsin, belki de Allah, bundan sonra yeni bir plan ortaya koyacaktır.

2 İddetlerini tamamladıklarında, ya İslâmi kurallarla örtüşen örfe, hakkaniyete uygun olarak, iyilikle hanımlarınızı nikâhınızda tutun, ya da, İslâmi kurallarla örtüşen örfe, hakkaniyete uygun olarak, iyilikle onlardan ayrılın. İçinizden âdil olduğuna inandığınız iki erkek şâhit huzurunda bunları yapın. Allah için bildiklerinizi ortaya dökerek doğruluktan ayrılmadan kusursuz şâhitlik yapın. Bu işittiklerinizle, Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara ve âhiret gününe iman edene öğüt veriliyor, sorumlulukları hatırlatılarak uyarılıyor. Allah'a sığınıp, emirlerine yapışanlara, günahlardan arınıp, azaptan korunanlara Allah mutlaka bir çıkış yolu gösterir.

3 Ona, ummadığı ve hesap edemediği yerlerden rızık ve servet verir. Allah'a dayanıp güvenene, işlerini Allah'a havale edene Allah kâfidir. Allah planını, hükmünü kesinlikle icra ederek hedefine ulaştırır. Allah her şey için bir plan, bir vade, bir ölçü belirlemiştir.

4 Hanımlarınız içinden, âdetten kesilmiş olanlarla, âdet görmeyenler hususunda tereddüt ederseniz onların iddeti, bekleme süresi üç aydır. Hamile olanların iddeti ise, doğum ile sona erer. Allah'a sığınıp, emirlerine yapışanlara, günahlardan arınıp, azaptan korunanlara Allah, gerçekleştirmek istedikleri işlerinde kolaylık verir.

5 İşte bunlar Allah'ın size indirdiği düzenin, şeriatın kurallarıdır. Allah'a sığınıp, emirlerine yapışanın, günahlardan arınıp, azaptan korunanın, Allah kusurlarını siler, bağışlar, mükâfatını artırır.

6 İddetlerini bekleyen hanımlarınızı, ikāmet ettiğiniz yerin bir bölümünde oturtun. Onları sıkıştırıp, gitmelerini sağlamak için kendilerine zarar vermeye kalkışmayın. Eğer hâmile iseler, doğuruncaya kadar nafakalarını verin. Sizin adınıza çocuğunuzu emziriyorlarsa, onlara ücretlerini ödeyin. Çocuk konusunda, birbirinize danışarak, Kur'an ve sünnetin hükümlerine, meşrû, İslamî kurallarla örtüşen örfe, ilmî verilere, mü'minlerin tasvip ettiği, icrasında hayır gördüğü konulara, hakkaniyete uygun bir şekilde, karşılıklı anlayış göstererek birlikte karar verin. Eğer birbirinize güçlük çıkarırsanız, anlaşamazsanız, çocuğu babanın hesabına bir süt anne emzirecektir.

7 Eli geniş, imkanları bol olan, bol nafaka versin. Geçim darlığı çeken de, Allah'ın kendisine ihsan ettiği nimetlerin, imkânların bir kısmını nafaka olarak versin. Allah hiç kimseyi, verdiği nimetlerin ve imkânın üstünde yükümlü tutmaz, mükellef kılmaz. Allah her güçlüğün ardından bir kolaylık planlayıp hazırlar.

★ 8 Allah'ın ve Rasullerinin koyduğu düzene, şeriata başkaldıran nice memleketleri, biz zorlu, ağır, çetin bir hesaba çektik. Onları görülmemiş bir ceza ile cezalandırdık.

9 Allah ve Rasulünün ortaya koyduğu düzene, şeriata karşı uyguladıkları planlarının cezasını tattılar. Hayatları dünyada da, âhirette de hüsran ile neticelendi.

10 Allah onlara dehşetli bir azap hazırladı. Allah'a sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azaptan korunun. Ey iman eden akıl ve vicdan sahipleri, Allah size okunması ibadet olan övünç kaynağı Kur'ân'ı indirmiştir.

11 İman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri cehalet karanlıklarından, ilim nuruna çıkarmak için size, delilli, gerekçeli, ayrıntılı açıklanmış âyetlerini, şer'î hükümleri, cezaları, ahlâkî kuralları okuyup anlatan Rasulü gönderdi. Geçmişin kirlerinden arınarak Allah'a iman eden, gevşekliği bırakarak hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçireni, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanı, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanı, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyeni, altından ırmaklar akan, içinde ebedî yaşayacakları Cennet konaklarına koyacaktır. Allah onlara ne güzel rızıklar vermiştir.

12 Allah yedi kat göğü ve onların benzerini yer kürede yaratandır. Emir, ferman, plan, iş, düzen, tedbir bunların arasında cereyan eder. Allah'ın her şeye gücünün kudretinin yettiğini bilmeniz için bu yeter. Her şey Allah'ın ilmi, iradesi, planı içinde gerçekleşmektedir.

66. et-TAHRİM SÛRESİ

12 âyettir.
Hicret'in 7-8. yıllarında Medine'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Ey peygamber, hanımlarının rızasını gözeterek, Allah'ın sana helâl saydığı şeyi niçin kendine haram kılıyorsun? Allah çok bağışlayıcı, engin merhamet sahibidir.

2 Allah, yeminlerinizi bozmanızı keffâretle meşrû hâle getirdi. Allah sizin mevlânız, emrinde olduğunuz otorite ve koruyucunuzdur. O her şeyi bilir, hikmet sahibidir, hükümrandır.

3 Hani peygamber, eşlerinden birine sır olarak bir söz söylemişti. Hanımı bu sırrı arkadaşına söyleyince, Allah konuyu peygamberine açtı. Peygamber, eşine bazı sözler söyledi, bazılarını da yüzüne vurmadı, utandırmadı. Peygamber, hanımına anlatırken, hanımı:

"- Bunu sana kim haber verdi?" dedi. Peygamber:

"- Bunu bana, her şeyi bilen, gizli-açık her şeyden haberdar olan Allah haber verdi." dedi.

4 "- Eğer ikiniz de tevbe eder, günah işlemekten vazgeçip Allah'a itaate yönelirseniz isabetli olur. Kalplerinizde, kafalarınızda tevbeyi gerektiren bir kusur işlenmiştir. Eğer peygambere karşı, birbirinize arka çıkarsanız, bilin ki, Allah onun koruyucusu ve yardım edenidir. Bu yardımın ardından, Cebrâil, sâlih mü'minler, melekler de ona arka çıkarlar.

5 Eğer o sizi boşarsa, Rabbi, sizin yerinize ona, sizden daha hayırlı, müslüman, mü'min, Allah'a gönülden boyun eğen, sorumluluklarını yerine getiren, saygılı, O'na karşılık vermeyen, tevbelerini, itaate yönelişlerini eksik etmeyen, Allah'ı ilâh tanımada, candan müslüman olarak Allah'a bağlanmada, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadette, şeriatımı uygulamada kusur işlemeyen, oruç tutan, mescitlere devam eden, cihad için, tebliğ için yollara düşen dul hanımlar ve bakire kızlar verir.

6 Ey iman edenler, kendinizi, birbirinizi, ailenizi, halkınızı ve mü'minleri ateşten Cehennem'den koruyun. O ateşin yakıtı insanlar, suçlular, kâfirler, putperestler ve mâbut saydıkları taş putlardır. O ateşin başında kaba ve sert tabiatlı melekler vardır. Allah'ın kendilerine emrettiğine karşı gelmezler. Kendilerine emredilen şeyleri yaparlar.

7 Ey kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, bu gün boş yere özür dilemeyin. Siz, kesinlikle işlediğiniz amellerin cezasını çekeceksiniz.

★ [8] Ey iman edenler, tevbe-i nasuh ile, hâlisâne, samimi bir tevbe ile günah işlemekten vazgeçerek, Allah'a itaate yönelin, üzerinizdeki başkalarına ait hakları sahiplerine iade edin. Umulur ki, Rabbiniz kusurlarınızı siler, bağışlar. Sizi altından ırmaklar akan cennet konaklarına koyar. Allah'ın, peygamberlerini ve onunla birlikte, iman edenleri utandırmayacağı bir günde, sizi cennetlere koyar.

Onların imanlarından, işledikleri hayırlardan ve sâlih amellerinden kaynaklanan nurları, genişleyerek ve yayılarak önlerini, sağlarını, sollarını aydınlatır. Onlar:

"- Rabbimiz, bizim faydalanmamız için nurumuzu devam ettir, bizi bağışla. Senin her şeye gücün kudretin yeter." derler.

[9] Ey peygamber, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere ve müslüman görünerek İslâm'a karşı gizli eylem planları ve eylem yapan münafıklara karşı hayatlarınızı ortaya koyarak, mallarınızı harcamada sınır tanımayarak, basın-yayın yoluyla ve cezalar uygulayarak fiilen cihad ilan et, mücadele et, savaş. Onlara karşı, katı, sert, kararlı ve tavizsiz davran. Onların mekânları Cehennem'dir. Cehennem ne kötü bir cezalandırma ve nihaî bir dönüş yeridir.

[10] Allah, mü'minlerle akrabalığı olan kâfirlerin ibret almaları için, Nûh'un karısı ile, Lût'un karısını misal verdi. Bu ikisi, bizi ilâh tanıyan, candan müslümanlar olarak bize bağlı, saygılı kullarımızdan dindar, ahlâklı, hayır-hasenât sahibi, mü'min iki sâlih kişinin nikâhları altında iken, onlara hıyanet ettiler. Kocaları, onları Allah'ın azâbından kurtaramadılar. Onlara:

"- Haydi, ateşe girenlerle beraber, siz de ateşe girin."denildi.

[11] Allah, kâfirlerle akrabalığı olan mü'minlerin ibret almaları için de, Firavun'un karısı Asiye'yi fazilet örneği gösterdi. Hani o:

"- Rabbim, kendi katında, Cennet'te benim için bir ev yap. Beni hem Firavun'dan, hem de, onun kötü amellerinden azgınlık ve işkencesinden kurtar. Beni inkâr ile, isyan ile, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlim bir kavimden kurtar." demişti.

[12] İffetini, kale gibi koruyan, beline sahip olan İmrân'ın kızı Meryem'i de, Allah, iman edenlerin ibret alması için iffet numunesi gösterdi. Biz rahmetimizle varettiğimiz düzenin bir bölümü olan ruhumuzdan nûranî dalgalar halinde İsâ'nın bütün hücrelerine ruh yayarak hayat verdik, onu bilinçlendirdik. Meryem, Rabbinin mûcizelerini, kudretinin delillerini ve kitaplarını tasdik etti. O, gönülden itaat edip, boyun eğenlerden, uzun uzun kıyamda durarak sorumluluk şuuruyla namaz kılanlardan, dinî insanî ve vicdanî sorumluluklarını yerine getirenlerden, saygıda kusur etmeyenlerdendi.

67. el-MÜLK SÛRESİ

30 âyettir.
Peygamberliğin 1-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.
Mülk, Tebârcke, Münciye, Mücaâdele, Mânia, Vâkiye adlarıyla da anılır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Mülk ve hükümranlık elinde olan Allah yüceler yücesidir. O'nun her şeye gücü, kudreti yeter.

2 Allah, dünyada ölümü, âhirette ve dünyada hayatı yaratandır. Hanginizin daha güzel, daha değerli devamlı, bilinçli ameller işleyeceğini denemek için yaratmıştır. O kudretlidir, hükümrandır, çok bağışlayıcıdır.

3 O, yedi göğü, birbiri üzerine, âhenkli, düzenli, uyum içinde manyetik katlar halinde yaratandır. Rahmet sahibi, Rahman olan Allah'ın yaratmasında hiçbir uygunsuzluk, aykırılık, aksaklık göremezsin. Gözünü döndür de bir bak, bir bozukluk görüyor musun?

4 Sonra gözünü tekrar tekrar döndür, bak. Göz aradığı bozukluğu bulmaktan âciz ve bitkin bir halde sana dönecektir.

5 Biz dünya semasını parlayan yıldızlarla süsledik. Bunları şeytanlara, şeytanî güçlere karşı göğü koruyan mermiler haline getirdik, insanların ve cinlerin şeytanlarının bir değer ifade etmeyen tahminlerine konu yaptık. Onlara bir de körüklenen, alev püsküren, dehşetli Cehennem ateşi azâbı hazırladık.

6 Rablerini inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar için Cehennem azâbı vardır. Orası ne kötü bir cezalandırma ve nihaî dönüş yeridir.

7 Onlar Cehennem'e atıldıklarında, onun kaynarken çıkardığı uğultuya, homurtuya kulak verirler.

8 Neredeyse Cehennem öfkesinden, hışmından çatlayacak. Her grubun Cehennem'e atılışında, Cehennem'in bekçileri onlara:

"- Size, sorumluluğu, hesabı ve cezayı hatırlatan uyarıcı, peygamber gelmedi mi?" diye sorarlar.

9 Onlar:

"- Elbette geldi. Bize sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan bir uyarıcı geldi. Biz onu yalanladık. Allah'ın amellerimize değer kazandıran bir şeyler indirdiği yok, siz, olsa olsa, büyük bir dalâlet, bir yanılgı içindesiniz demiştik." derler.

10 "- Eğer dinlemiş ve akıllıca düşünmüş olsaydık, körüklenen, alev püskürен, çıldırırcasına yanan Cehennem ehlinden olmazdık." derler.

11 Demek ki, günahlarını itiraf ettiler. Körüklenen, alev püskürен Cehennem ehlinin yüzlerine karşı :

"- İlâhi rahmetten ve mağfiretten uzak olun." denilecek.

12 Görmedikleri halde, saklı-gizli hallerinde, gıyaben Rablerine saygı gösterenler için, bağışlanma ve büyük mükâfatlar vardır.

13 İster sözlerinizi, inançlarınızı gizleyin, ister âşikâre söyleyin. Allah gönüllerdeki sırları bilir.

14 Hikmete dayalı, hesaplı bir düzen içinde, yaratanın yarattıklarını bilmemesi mümkün mü? Allah, hikmetine nüfuz edilmeyen yüce varlıktır ve gizli-açık her şeyden haberdardır.

★ 15 O, size yeryüzünü boyun eğdirendir. İmkânları müsait, rahat ticarî ilişkiler kurabileceğiniz, özgür, elverişli bölgelerinde seyahat ederek yeryüzünde istediğiniz gibi tasarruf edin. Allah'ın ihsan ettiği rızık ve servetten pay alın, yeyin. Ölümden önceki vasıflarla diriltilerek O'nun huzuruna varıp hesaba çekileceksiniz.

16 Gökte olanın, sizi yerin dibine batırmayacağından emin misiniz? İşte o zaman, o boyun eğen yer, ıstırapla sarsılır, çalkalanır.

17 Yahut gökte olanın, üzerinize taş yağdıran görevli bir kasırga çıkarmayacağından emin misiniz? Sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan uyarıcının nasıl olduğunu öğreneceksiniz.

18 Onlardan öncekiler de peygamberleri yalanlamışlardı. Yalanlamalarına, beni tanımamalarına karşı onları gözden çıkarmam, onlara gazabım nasıl oldu gördünüz.

19 Üstlerinde, kanat açıp yumarak, süzülerek, sıra sıra uçan kuşları görmüyorlar mı? Onları, Rahmet sahibi, Rahman olan Allah'ın dışında havada kimse tutamaz, havada tutacak kanunları koyamaz. O her şeyi biliyor, görüyor.

20 Rahman olan Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden size yardım edip, sizi kurtaracak olanlar, şu askerî erkânınız, ordularınız kimler? Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler, sadece bir gurur, bir aldanma içindedirler.

21 Eğer Allah, size verdiği rızkı keserse, hani, şu size rızık verecek olanlar kimler? Hayır! Onlar azgınlık ve nefretle direnip durmaktadırlar.

22 Yüzüstü kapaklanarak sürünen mi hedefine daha rahat ulaşır, yoksa doğru, muhkem ve güvenli yolda, dengeli bir hayat süren, İslamî hayatı yaşayan mı muradına erer?

23 "-O, sizi yaratandır, size kulaklar, gözler, kalpler ve akıllar verendir. Ne kadar da az şükrediyorsunuz." de.

24 "-O, yeryüzünde sizi üretip çoğaltan ve yayandır. Toplanıp mahşerde O'nun huzuruna getirileceksiniz." de.

25 "- Eğer doğruysanız, bu tehdit ne zaman gerçekleşecek?" diyorlar.

26 "- Bununla ilgili bilgi yalnız Allah katındadır. Ben sadece, sorumluluk, hesap ve cezanın varlığını açıklayan apaçık bir uyarıcıyım." de.

****

27 Azâbı yakından gördükleri zaman, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin yüzleri fenalaşacak. Kendilerine:

"- İşte, inkârlarınız ve alaylarınızla davet ettiğiniz azap budur." denecek.

28 "- Hiç düşündünüz mü? Allah beni ve benimle beraber olan mü'minleri helâk etse veya bize merhamet edip korusa -ki,

her ikisine de muktedirdir- peki, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirleri can yakıp inleten müthiş azaptan kurtaracak olan kim?" de.

29 "- O, rahmet sahibi, Rahman olan Allah'tır. O'na iman ettik. O'na dayanıp güvendik, işlerimizi O'na havale ettik. Kimin apaçık dalâlette olduğunu, ahmaklık ve cehalet içinde bulunduğunu yakında öğreneceksiniz." de.

30 "- Hiç düşündünüz mü? Suyunuz âniden çekilse, Allah'tan başka kim size temiz kaynaklardan yeni akarsular temin edebilir?" de.

68. el-KALEM SÛRESİ

52 âyettir.
Peygamberliğin 1-2. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.
Nûn sûresi diye de anılır.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Nûn. Kaleme, akıllı ve sorumlu varlıkların yazmaya devam ettikleri kitaplara, sicillere andolsun!

2 Rabbinin vahyi, sana ihsan ettiği peygamberlik nimeti sebebiyle, sana deli de, cinlere mahkûm olmuş biri de diyemezler. Sen deli de, cinlere mahkûm olmuş biri de değilsin.

3 Sana, sadece sana, elbette bitmez tükenmez mükâfatlar vardır.

4 Sen, kesinlikle yüce, büyük, faziletli, saygıdeğer bir ahlâkı, insan tabiatına uygun üstün bir hayat tarzını yaşamaya, benimsetmeye, öğretmeye, savunmaya memursun..

5 Bunu, sen insanlığa anlatarak, öğreterek göstereceksin, inanmayanlar da görecekler, anlayacaklar.

6 O akılsızlık, o delilik hanginizde imiş, onu da görecekler.

7 Rabbin, işte O, yolundan sapıp, dalâleti tercih edeni de iyi bilir, doğru yolda olanı, İslamî bir hayat yaşayanı da iyi bilir.

8 O halde, seni ve Kur'an'ı yalanlayanlara boyun eğme.

9 Onlar, sen göstermelik, iltifatkâr konuşasın da, kendileri de göstermelik davranışlarda bulunsunlar, isterler.

10 Durmadan yemin eden o aşağılıklara boyun eğme.

11 Devamlı kusur arayan, laf götürüp getirenlere boyun eğme.

12 Hayra, hayırlı işlere, Kur'ân öğrenimine, öğretimine, Kur'ân hükümlerine, Kur'an ilkeleriyle yaşamaya, müslümanlara, İslâmî faaliyetlere engel olanlara, saldırganlara, bilerek günah işlemekte ısrar edenlere, zarar verenlere boyun eğme.

13 Saygısız zorbalara, sonra da, soysuz, zina mahsulü, damgalı dalkavuklara boyun eğme.

14 "- Demek güvendikleri malları, oğulları, güçleri, iktidarları varmış!"

15 Kendilerine âyetlerimiz, Kur'ânımız okunduğu zaman:

"- Öncekilerin masalları." derler.

16 Yakında, o büyüyen burnunu hiç unutulmayacak şekilde damgalayacağız.

17 Bağlı, bahçeli ülkelerin halkını âfetlerle imtihan ettiğimiz gibi, biz onları da âfetlerle imtihan ettik. Hani o zaman bahçe sahipleri yemin etmişlerdi! Kesinlikle, sabahleyin bağlarındaki bahçelerindeki gece dökülen ve kesecekleri meyvalarını fukaraya göstermeden devşireceklerdi.

18 "- Allah izin verirse..." gibi bir istisna getirmiyorlar, muhtaçları bile istisna etmiyorlardı.

19 Onlar uykuda iken, Rablerinden gelen bir âfet ülkeyi sardı.

20 Bağlar, bahçeler yangın yerine dönmüştü.

21 Sabahleyin birbirlerine seslendiler.

22 "- Kesecekseniz, toplayacaksanız eğer, tarlanıza, mahsulünüzün başına erken gidin." dediler.

23 Aralarında fısıldaşarak fırladılar.

24 "- Sakın, bugün, yanınıza çevresi, çaresi olmayan bir yoksul sokulmasın." diye fısıldaşıyorlardı.

25 Yoksullara yardıma güçleri yettiği halde, onları yardımdan mahrum etmek niyet ve kararı ile erkenden yola düştüler.

26 Bağı, bahçeyi gördüklerinde:

"- Galiba biz yanlış yere geldik." dediler.

27 "- Yok, yok, biz yoksul bırakılmışız." dediler.

28 İçlerinden en mâkulleri, seçkin birisi:

"- Demedim mi size? Keşke Allah'ı tesbih ve tenzih etseydiniz!.." dedi.

29 "- Rabbimizi tesbih ve tenzih ederiz. Biz gerçekten hakka riayet etmeyen zâlim bir milletmişiz." dediler.

30 Suçu, kabahati birbirlerinin üstüne atmaya, birbirlerini kınamaya başladılar.

31 "- Yazıklar olsun bize, gerçekten biz azmış bir milletmişiz." dediler.

32 "- Ola ki, Rabbimiz bunların yerine bize daha hayırlısını verir. Biz yalnız Rabbimizin rızasını arzuluyoruz." dediler.

33 İşte bu dünyada, insanları imtihan etmek için verdiğimiz ceza böyledir. Âhiret, ebedî yurt azâbı ise elbette daha büyüktür. Keşke bilselerdi.

★ 34 Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak, günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler için, Rablerinin katında nimetlerle dolu Cennetler vardır.

35 Biz, İslâm'ı yaşayan müslümanlara, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilere, suçlulara, günahkârlara davrandığımız gibi mi muamale yapacakmışız?

36 Aklınızı mı yitirdiniz? Nasıl hüküm veriyorsunuz?

37 Yoksa kutsal bir kitabınız var da, içinde bunları mı okuyorsunuz?

38 O kitapta:

"- Beğendiğiniz her şey sizin, diye mi yazılı?"

39 Yoksa:

"- Lehinize ne karar verirseniz, mutlaka sizin için yerine getirilir." diye, sizin lehinize tarafımızdan verilmiş, Kıyamet gününe kadar geçerli kesin taahhütler mi var?

40 Sor bakalım onlara, içlerinden bu taahhütlere kefil hangisi?

41 Yoksa kendilerini müslümanlarla eşit hale getirecek mâbutları mı var onların? Doğru söylüyorlarsa, mâbutlarını getirsinler.

42 İşlerin güçleşip, herkesin paçalarını sıvayıp kaçacağı gün, secdelere davet edilecekleri gün, secdeye güç yetiremiyecekleri,

vakit bulamayacakları gün mâbutlarını çağırsınlar.

****

43 Onlar, dünyada, rahatları, huzurları yerinde iken, secdelere, imana, İslâm'a, namaza davet edildikleri halde, davete icabet etmedikleri için, o gün, gözleri korku ve saygıyla dolu, işarete bile mecalleri olmayacak durumda, düşkün bir halde, kendilerini bir zillet sararken secdeye güçleri yetmeyecek.

44 Bu sözü, Kur'ân'ı yalanlayanları bana bırak. Onları bilmedikleri, farkına varmadıkları yerlerden kademe kademe alçaltacağız, azâba yaklaştıracağız.

45 Onlara mühlet veriyorum. Unutmayın ki, benim, sizin tahmin edemeyeceğiniz helâk etme planımdan kurtuluş yoktur.

46 Yoksa onlardan bir ücret istiyorsun da, bu yüzden onlar ağır bir borç altına mı giriyorlar?

47 Yahut gayb alemiyle, Levh-i Mahfuz'la ilgili bilgiler onların yanında da, onlar mı istedikleri gibi yazıyorlar?

48 Rabbinin vereceği hükmü, icraatını bekleyerek sabırla mücadeleye devam et. Balina mahkûmu Yunus gibi sabırsız olma. Hani o, öfkeye boğularak niyaz etmişti.

49 Rabbinden bir nimet yetişmiş olmasaydı, tevbesini kabul etmeseydi, kınanacak bir halde ıssız bir diyara atılacaktı.

50 Fakat Rabbi onu peygamber olarak seçti. Dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi mü'minler, sâlihler zümresine dahil etti.

51 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, küfre saplananlar, okunması ibadet olan, övünç kaynağı Kur'ân'ı işittikleri zaman neredeyse seni gözleri ile yiyeceklerdi. Bir de durmuşlar:

"- O, kesinlikle cinlere mahkum olmuş biridir, delidir." diyorlar.

52 Halbuki okunarak ibadet edilen Kur'an, âlemler, insanlar ve cinler için bir öğüttür, bir ikazdır, bir şereftir, bir övünç kaynağıdır.

69. el-HÂKKA SÛRESİ

52 âyettir.
Peygamberliğin 4. yılında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Her şeyin hakikati, gerçeği, yalın gerçek ortaya çıkacak. Hesap ve ceza gerçekleşecek.

2 Ne büyük, ne dehşetli bir şey gerçekleşecek!

3 Bu gerçekle, kıyametle ilgili bizden başka seni bilgilendiren mi var? Ne büyük, ne dehşetli bir manzara.

4 Semûd ve Âd, gülle gibi başlarına düşüp beyinlerini parçalayacak felâketi, âlemdeki düzenin bozularak yıldızların ve gezegenlerin çarpışacağı gündeki felâketi, Kıyamet'i yalanladılar.

5 Semûd kavmi şiddetli gürleme halinde, âni bir sarsıntı ile yok edildi.

6 Âd kavmi ise, gürültülü ve dehşetli bir fırtına ile yok edildiler.

7 Allah o fırtınayı, kasırgayı üzerlerine yedi gece sekiz gündüz musallat etmişti. O kavmin, orada, içi boş hurma kütükleri gibi yere serilmiş olduğunu gözünde canlandırabilirsin.

8 Bak, onlardan bir iz, bir eser görebiliyor musun şimdi?

[9] Firavun, devlet adamları ve hânedanı, ondan öncekiler, altı üstüne getirilen beldeler de, hep o hatayı işlediler.

[10] Hep, Rablerinin görevlendirdiği Rasule saygı göstermediler, inanmadılar, tebliğlerini kabul etmediler, sünnetlerini uygulamadılar, karşı geldiler. Allah da, devamlı şiddetini arttırarak onları cezalandırdı.

[11] Doğrusu, sular kabarınca, sizi gemilerde biz taşıdık.

[12] Bunları size bir ibret yapalım da, anlayıp değerlendirebilecek kimselerin kulaklarında kalmaya devam etsin istedik.

[13] Sûra bir kere üfürüldüğü zaman, olacak olur.

[14] Yeryüzü ve dağlar kaldırılıp dehşetle bir defa çarpışarak, un ufak edildiği, lavlar fışkırdığı zaman olacak olur.

[15] İşte o gün olacak olur.

[16] Gök yarılmış, o gün çökmüştür.

[17] Melekler göğün etrafındadır. O gün, Rabbinin Arş'ını, sınırsız kudret ve iktidar makamını, bunların üstünde sekiz melek taşır.

[18] O gün hesaplarınızın görülmesi için Allah'ın huzuruna çıkarılırsınız. Gizli hiçbir haliniz kalmaz.

[19] Amel defteri sağından verilen:

"- Alın kitabımı okuyun."der.

[20] "- Ben kesinlikle hesabımla karşılaşacağımı, sorguya çekileceğimi anlamış ve hazırlanmıştım."

[21] Artık o beğendiği bir hayattadır.

[22] Yüce cennetlerde, yüksek konaklardadır.

[23] Cennetin meyvaları da sarkmıştır, kolayca devşirilir.

[24] "- Geçmiş günlerdeki iyi amellerinize, peşin olarak önceden gönderdiklerinize karşılık, afiyetle yeyin için." denir.

[25] Amel defteri solundan verilen ise:

"- Keşke bana kitabım, sicilim verilmeseydi." der.

[26] "- Hesabımın ne olduğunu bilmeseydim."

[27] "- Keşke, ölümle her iş bitmiş olsaydı."

[28] "- Malım bana hiçbir fayda sağlamadı."

[29] "- Saltanatım, iktidarım, gücüm de benden alındı, yok olup gitti."

[30] "- Onu yakalayın, ellerini boynuna bağlayın."

[31] "- Kaynayan köpüren büyük ateşe, Cehennem'e yaslayın."

[32] "- Önce onu, yetmiş arşın uzunluğunda bir zincire vurun, Cehennem'e öyle sokun."

[33] Çünkü o, ulu Allah'a iman etmezdi.

[34] Çevresi, çaresi olmayan yoksulun karnını doyurmaya teşvik etmezdi.

****

[35] Bugün burada, onun candan bir dostu da yok.

[36] Kanlı irinden başka ona yiyecek de yok.

[37] Kanlı irini ancak günahkârlar yiyebilir.

★ [38] Başka söze gerek yok! Andolsun gördüklerinize, kavrayabildiklerinize.

[39] Andolsun görmediklerinize, kavrayamadıklarınıza!

[40] Kur'ân şerefli, asil bir Rasulün ağzından size ulaşan, ilâhî bir kelâmdır.

41 Kur'ân şâir sözü değildir. İnananlarınız ve inandığınız şeyler ne kadar da az.

42 Kur'an kâhin sözü de değildir. Kur-an üzerinde ne kadar da az düşünüyor, az öğüt alıyorsunuz!

43 O, âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi tarafından bölüm bölüm indirilmiştir.

44 Peygamber bizim adımıza, bazı sözler uydursaydı, cezalandırırdık.

45 Elbette biz onu bundan dolayı kuvvetle yakalar, cezalandırırdık.

46 Sonra onun, kesinlikle şah damarını, iliğini keser atardık.

47 O vakit, sizden hiç biriniz buna engel de olamazdınız, onu savunamazdınız da.

48 Kur'an, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler için bir öğüttür, bir uyarıdır.

49 Biz içinizde Kur'ân'ı yalanlayanların bulunduğunu elbette biliyoruz.

50 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler, mü'minlerin elde ettikleri mükâfatı gördükleri zaman, inanıp uygulamadıkları için, Kur'an onların içinde bir özlem, acı bir pişmanlık sebebi olacaktır.

51 Kur'an, şüphe götürmez doğru bilgiler içeren hak bir kitaptır.

52 Öyleyse, yüce Rabbinin adını tesbih et, zikre devam et.

70. el-MEÂRİC SÛRESİ

44 âyettir. Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Birisi alay ederek, apansız kesin gerçekleşecek, sizin hesaplarınıza göre bir günü elli bin yıl tutan azâbı istedi.

2 Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler, nankörler için, kimsenin geri çeviremeyeceği bir azap istedi.

3 Huzuruna ulaşmanın birçok basamakları olan Allah'tan azap istedi.

4 Melekler, ruh, büyük melekler, dünya ölçüsüyle, sizin hesaplarınıza göre elli bin yıl tutan bir günde O'nun huzuruna yükselerek çıkar.

5 Şimdi sen, onların, seni ve Kur'ân'ı yalanlamalarına, olabildiğince, güzelce sabrederek mücadeleye devam et.

6 Doğrusu onlar, o azâbı uzak bir ihtimal olarak görüyorlar.

7 Biz de onu yakın bir gelecekte görüyoruz.

8 Göğün erimiş bir maden haline geleceği günde görüyoruz.

9 Dağların atılmış renkli yün haline çevrileceği günde görüyoruz.

10 Dostun dostuna halini hatırını soramayacağı günde görüyoruz.

[11] Onlar, o gün, birbirlerinin gözleri önünde olacaklar. İslâm'a planlı cephe alan, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen, güç ve iktidar sahibi âsiler, suçlular, o günün azâbından kurtulmak için fidye vermek isteyecek. Oğullarını vermek isteyecek.

[12] Eşini ve kardeşini fidye olarak vermek isteyecek.

[13] Kendisini barındıran, içinde yetiştiği tüm ailesini, aşiretini fidye olarak vermek isteyecek.

[14] Yeryüzünde bulunan herkesi fidye olarak vermek isteyecek. Tek kendini kurtarabilsin.

[15] Ne mümkün! Cehennem inkâr edenleri, suçluları yakarak alevlenmektedir.

[16] Cehennem derileri kavurur, soyar.

[17] Hakka, imana, ikbâline ve istikbâline sırt çevirenleri, güç ve iktidarını kullanarak halkı istedikleri istikamette yönlendirenleri, iktidara gelip haktan ve adâletten uzaklaşanları, güçlerini kötüye kullananları çağırır.

[18] Mallar, servetler biriktirip kesenin ağzını açmayanları, hayra harcamayanları çağırır.

[19] Doğrusu insan haris, huysuz ve tez canlı yaratılmıştır.

[20] Kendisine kötülük dokundu mu sızlanır.

[21] Kendisine hayır kapıları açıldı mı da başkalarını nasiplendirmez.

[22] Ancak namazlarını kılanlar, dua ve niyazda bulunanlar, peygamberi salât ü selâmla ananlar, sahip oldukları mallardaki başkalarının paylarını unutmazlar.

[23] Onlar, cemaatle namaza devam edenler, dua ve niyazı, peygambere salât ü selâmı dillerinden düşürmeyenlerdir.

[24] Allah'ın farz kıldığı sosyal yardım düzeninin icabı, mallarında ihtiyaç sahiplerinin alınması gereken belirlenmiş hakları olduğunu bilenlerdir.

[25] Yardım isteyenlerin, medet umanların ve iffetinden ağzını açamayan yoksulların, mallarında, vermekle mükellef oldukları belirli hakları vardır.

[26] Mü'minler, herkesin, vahyedilen dinin şeriatın İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği, yalnız ilâhî mevzuatın yürürlükte olduğu günü tasdik edenlerdir.

[27] Rablerinin azâbından korkarak emirlerine itina gösterenlerdir.

[28] Çünkü Rablerinin azâbından kurtulma *konusunda emin olunamaz*, güvence alınamaz.

[29] Onlar ırzlarını, namuslarını koruyanlardır, bellerine sahip olanlardır.

[30] Ancak hanımları ve meşrû şekilde sahip oldukları, üzerlerinde meşrû hakları ve otoriteleri, kendileriyle düzgün insanî münasebetleri olan câriyeleriyle ilişkileri helâldir. Bundan dolayı onlar kınanamazlar.

[31] Kim bunun, helâlin ötesine gider, nikâhsız ilişkiler isterse, onlar işte onlar haddi tecavüz edenlerdir.

[32] Mü'minler, kamu görevlerini, sorumluluklarını yerine getirenler, toplumda güven ortamı sağlayanlar, emanete, ahitlerine, taahhütlerine, sözlerine riayet edenlerdir.

[33] Onlar, kelime-i şehadetin gereklerini yerine getirenler, Kur'ân'ı bilerek tebliğ edip önderlik yapanlar, doğru şahitlikleriyle, örnek davranışlarıyla İslâm'ı temsil görevini ayakta tutanlardır.

[34] Onlar, dünyevî gaile ve düşüncelerden sıyrılarak, namazlarını, rükûnlarına, şartlarına, vakitlerine riayet ederek kılanlardır.

[35] İşte onlar Cennetlerde ağırlanırlar.

★ [36] İnkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin ne dertleri var da, hem senin söylediklerini duymak, hem de seni yalanlamak, seninle

alay etmek için boyunlarını uzatarak sana doğru koşuşturuyorlar, senin etrafında dolanıyorlar.

37 Sureti haktan görünerek, zayıf taraflarını araştırarak, ekipler halinde koşuşturuyorlar.

38 Onlardan her biri nimetlerle dolu Cennet'e konulacağını mı umuyor?

39 Yok öyle yağma! Biz onları, iyi bildikleri şeylerden yarattık, boşuna kibirlenmesinler.

****

40 Fazla söze gerek yok. Güneşin doğduğu yerlerin ve battığı yerlerin Rabbine yemin ederim. Elbette bizim her şeye gücümüz, kudretimiz yeter.

41 Onların yerine, daha iyilerini getirmeye bizim gücümüz elbette yeter. Kimse bizim önümüze geçemez.

42 O halde, onları kendi hallerine bırak. Tehdit edildikleri günle karşılaşıncaya kadar dalıp oynasınlar.

43 Sanki bayrakların, sancakların altında toplanmak için koşarcasına kabirlerinden süratle çıkacakları günle karşılaşıncaya kadar dalga geçerek, ileri geri konuşsunlar, oynayıp dursunlar.

44 Gözleri korku ve saygıyla dolu, işarete bile güçleri yetmiyecek bir durumda, düşkün haldeyken, kendilerini bir zillet saracak. İşte onların devamlı tehdit edildiği gün, o gündür.

71. NÛH SÛRESİ

28 âyettir.
Peygamberliğin 5. yılında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÛTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Nûh'u, kavmine peygamberlik göreviyle özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdik.

"- Kendilerine can yakıp inleten müthiş bir azap gelmeden önce, kavmini uyar." dedik.

2 Nuh:

"- Ey kavmim, ben size gönderilmiş sorumluluk, hesap ve cezanın varlığını açıklayan apaçık bir uyarıcıyım" dedi.

3 "- Allah'ı ilâh tanıyın, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet edin. O'na sığının, emirlerine yapışın, günahlardan arınıp, azabından korunun. Bana itaat edin, benim sünnetime uyun."

4 "- Allah da sizin günahlarınızın bir kısmını bağışlasın. Belirli vakte kadar size mühlet versin. Allah'ın tayin ettiği ecel geldiği zaman ertelenmez. Keşke bilebilseydiniz!"

5 Nuh: "- Rabbim ben kavmimi, geceleri de gündüzleri de dâvet ediyorum" dedi.

6 "- Benim davetim, sadece onların kaçışlarını artırıyor."

7 "- Ben, senin bağışlaman için onları ne zaman davet ettiysem, parmaklarını kulaklarına tıkadılar. Beni görmemek için elbiselerine büründüler. Ayak direditler, kibirlendikçe kibirlendiler, serkeşlik, zorbalık ettiler."

8 "- Sonra onları açıktan açığa davet ettim."

9 "- Üstelik ben, onlara ilân ederek söyledim. Onlarla gizli gizli konuştum."

10 "- İnkârınızdan ve kendisine ortak koştuğunuzdan dolayı Rabbinizden bağışlanma dileyin, o daima bağışlayandır." dedim.

[11] "- Bağışlanma dileyin ki, göğü üzerinizde, bol bol rahmet, bereket ve nimet yağdıracak güce, imkâna kavuştursun."

[12] "- Mallar ve oğullar vererek imdadınıza koşsun. Size bağlar bahçeler ihsan etsin. Sizin için ırmaklar planlayıp hazırlasın."

[13] "- Bildiğiniz birşeyler mi var ki, Allah için bir ululuk, bir yücelik, bir azamet sıfatının olduğunu hesap etmiyorsunuz?

[14] "- O sizi merhale merhale birçok hallerden geçirerek yaratmıştır."

[15] "- Allah'ın yedi kat göğü, nasıl âhenkli, düzenli, uyum içinde, manyetik katlar halinde yarattığını görmüyor musunuz?

[16] "- Göklerde ayı aydınlık veren bir nur, güneşi aydınlatan, ısıtan bir ışık olarak planlayıp hazırlayarak var ettiğini görmüyor musunuz?

[17] Allah sizi, insan neslinin dölsüz ilk yaratılışını, yerden, topraktan gerçekleştirmekte, neslin devamını da topraktan yetişen gıda özünden özenerek meydana getirmektedir.

[18] Sonra sizi toprağa iade edecek. Sizi yeniden topraktan dehşetli bir şekilde çıkaracaktır.

[19] Yeryüzünü, sizin için yaygı gibi yaparak yerleşmenize elverişli hale getirdi.

[20] Yeryüzünde geniş yollar açabilesiniz diye, onu yaygı haline getirdi.

★ [21] Nûh:

"- Rabbim, onlar bana isyan ettiler, karşı geldiler. Serveti, oğulları, gücü ve iktidarı, kendi zararını, hüsranını artırmaktan başka bir işe yaramayan bir kimseye uydular."dedi.

[22] "- Sinsice büyük tuzaklar kurdular, İslâm'ın yükselmesinin, müslümanların gelişmesinin önünü kestiler, büyük tahrikler yaparak suikast tertip ettiler."

[23] "- Sakın ilâhlarınızı bırakmayın. Vedd'i, Suvâ'ı, Yegûs'u, Yeûk'u, ve Nesr'i kesinlikle bırakmayın." dediler.

[24] "- Çok kimsenin hak yoldan uzaklaşmasının, dalâleti tercihinin önünü açtılar. Sen de inkâr ile, isyan ile, baskı ile, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri kısıtlayan, suikastler tertipleyen, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimlerin yalnızca sapıklıklarını, şaşkınlıklarını artır!"

[25] Onlar günahları yüzünden tufanda boğuldular. Ateşe atıldılar. Kendilerine, Allah'ın dışında, kulları durumundakilerden yardım eden de bulamadılar.

[26] Nuh:

"- Rabbim, yeryüzünde, yer yurt sahibi, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuuraltına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden hiçbir kâfir bırakma!" dedi.

[27] "- Sen, eğer onları bırakırsan, kullarını dalâlete düşürürler. Zürriyetlerinden yalnız ahlâksız, azgın kâfirler, nankörler çoğaltırlar."

[28] "- Rabbim, beni, anamı, babamı, iman etmiş olarak evime, gemime girenleri, mü'min erkekleri ve mü'min kadınları bağışla. İnkâr ile isyan ile, baskı, zulüm ve

işkence ile temel hak ve hürriyetleri kısıtlayan, suikastler tertipleyen, Allah yolunu ve Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimlerin de yalnızca helâklerini artır!"

****

72. CİN SÛRESİ

28 âyettir.
Peygamberliğin 1-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 "- Bana, cinlerden kalabalık bir ekibin Kur'an'ı dinlediği, herkesi hayretler içinde bırakan, bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren, okunan bir kitap, Kur'an dinledik, dedikleri vahyedildi." de.

2 "- Doğru, huzurlu ve aydınlık yola ileten bir kitap. Biz o kitaba, Kur'an'a iman ettik. Hiç kimseyi, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Rabbimize asla ortak koşmayacağız."

3 "- Rabbimizin şanı yücedir. Ne eş, ne de oğul edinmiştir."

4 "- Bizim beyinsizimiz, akılsızımız, Allah adına saçma sapan şeyler söylüyordu."

5 "- Biz, insanların ve cinlerin Allah adına asla yalan uydurmayacağını, Allah'a iftira etmeyeceğini biliyorduk."

6 "- Şu bir gerçek ki, insanlardan bazı erkekler, cinlerden bazı erkeklere sığınırlar, onların şımarıklıklarını artırırlardı."

7 "- Onlar da, sizin zannetiğiniz gibi, Allah'ın hiç kimseyi asla peygamber olarak özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere görevlendirmeyeceğini zannediyorlardı."

8 "- Doğrusu biz göğü yokladık. Fakat onu sağlam, ciddi bekçiler ve kor halinde, düşen gök cisimleriyle, alevlerle dolu gördük."

9 "- Halbuki daha önce, biz göğün bazı bölgelerinde, haber dinlemek için oturacak yerler bulup oturuyorduk. Fakat şimdi, kim bilgi hırsızlığı yapmak isterse, kendisini gözetleyen kor halinde düşen gök cisimleriyle, alevlerle karşılaşıyor."

10 "- Yeryüzündeki akıllı ve sorumlu varlıklara kötülük mü yapılmak isteniyor, yoksa Rableri onlara huzurlu, aydınlık bir hayat mı diledi, bilemiyoruz."

11 "- Bizden bir kısmı dindar, ahlâklı, hayır-hasenat sahibi, mü'min, sâlih kimseler. Bir kısmı da bunlardan aşağıda olmak üzere, muhtelif cemaatler halindeyiz."

12 "- Biz yeryüzünde Allah'ı âciz bırakamayacağımızı, koyduğu kanunların dışına çıkarak yakamızı kurtaramayacağımızı kaçarak da elinden kurtulamayacağımızı, anladık."

13 "- Biz hidayet rehberi olan Kur'ân'ı, peygamberi işitince ona iman ettik. Kim Rabbine iman ederse, amellerinin değerinin düşürülmesinden, mükâfatının eksik verilmesinden, haklarına tecavüzden, zulüm ve haksızlık edilmesinden korkmaz."

14 "- İçimizde İslâm'ı yaşayan müslümanlar da var. Hak yoldan sapan zalimler de var. Müslüman olanlar, işte onlar doğru huzurlu ve aydınlık yolu arayanlardır."

15 "- Hak yoldan sapan zâlimler ise Cehennem'e odun oldular."

16 Şayet doğru, muhkem, güvenli yolda, İslâmî hayat tarzında, itaatte daim olsalardı, elbette onlara, gökten bol su indirir, yeryüzündeki kaynaklardan çağlayan sular akıtır, onları servete sâmâna boğardık.

17 Onları bu yolla denemek için akıtırdık. Kim, Rabbinin övünç kaynağı kitabından, Kur'ân'dan, zikirden, şeriattan yüz çevirir, Kur'an öğrenimini, öğretimini, şeriatı, Allah'ı zikri engelleyici tedbirler alırsa Rabbi onu, devamlı artan dehşetli cezalara çarptırır, azaplara uğratır.

18 Secdelere varırken kullandığı organlar da, mescitler, secde edilen yerler de Allah'ındır. Allah ile birlikte herhangi bir kimseye kulluk ve ibadet etme, yalvarma.

19 Allah'ı ilâh tanıyan, candan müslüman olarak Allah'a bağlanan saygılı kulu Muhammed, tebliğ için ne zaman meydanlara çıkıp, davete başlasa, âşikâre ibadet etse, Allah'a dua ve niyazda bulunsa, cinler dinlemek için üşüşürler, neredeyse, onun üzerine keçeleneceklerdi, müşrikler de peygamberleri engellemek için etrafını kuşatırlar.

★ 20 Rasûlüm sen de:

"- Ben ancak Rabbime kulluk ve ibadet ederim, dua ederim. İlâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında O'na hiçbir kimseyi ortak koşmam, gizli şirke düşmem, başka otoriteleri kabul etmem." de.

21 "- Ben size zarar verme yetkisine sahip değilim, size huzurlu ve aydınlık bir hayat sağlamak, hidayete erdirmek de benim yetkim dahilinde değil..

22 "- Tebliğ görevimi, peygamberlik vazifemi yapmazsam, Allah'ın azâbından, beni asla kimse kurtaramaz. O'nun dışında, kulu durumundakilerden sığınacak kimse de bulamam." de.

23 "- Ancak Allah'tan geleni, Kur'ân'ı tebliğ ederek, peygamberlik görevimi yerine getirerek azaptan kurtulabilirim. Allah ve Rasulüne, Kur'âna ve sünnete karşı gelenlere, âsî olanlara Cehennem ateşi vardır. O ateşte ebedî kalırlar."

24 Nihayet tehdit edildikleri şeyi, kıyameti, azâbı gördükleri zaman kimin yardım edeninin zayıf ve az olduğunu öğreneceklerdir.

25 "- Tehdit edildiğiniz şey, yakın mıdır, yoksa Rabbim onun için uzun bir süre mi koyar, onu bilemem." de.

26 O, duyu ve bilgi alanı ötesini, gayb âlemini bilir. Sırlarına hiç kimseyi vâkıf etmez.

27 Ancak, kendisinden razı olduğu Rasulü sırlarına vâkıf olabilir. Çünkü, onun önüne arkasına, sağına soluna, gözeteci, koruyucu melekler dizer.

28 Rablerinin tebliğe memur ettiği hususları, tebliğ görevlerini ifalarını tesbit etmek için gözetleyiciler dizer. Allah onların nezdinde, olup bitenleri ilmiyle kudretiyle çepeçevre kuşatmıştır. Her şeyi bir bir sayarak kaydetmiştir.

68. el-MÜZZEMMİL SÛRESİ

20 âyettir.
Peygamberliğin 1. yılında Mekke'de nâzil oldu.
20. âyet Medine'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Ey hırkasına, örtüsüne sarınarak, endişeli bekleyiş içinde istirahate çekilen, sorumluluk yüklenen peygamber!

2 Geceleri kalk, geceleri ibadetle ihya et, geceleri az uyu.

3 Yarısını uyanık geçir. Yahut yarıdan biraz azalt.

4 Yahut yarıdan biraz çoğalt. Kur'ân'ı yüksek sesle, tane tane, tertil üzere oku.

5 Sana sorumluluğu ağır bir kelâmı Kur'ân'ı vahyedip, onu senin kalbine, hafızana yerleştireceğiz.

6 Gece yapılan ibadet, ilmî çalışma gündüz yapılandan daha etkili, daha kalıcı, daha samimidir. Kur'ân daha iyi anlaşılır. Söz daha güzel söylenir, daha iyi dinlenir, daha derin manalara nüfûz edilir.

7 Ayrıca, gündüz, senin, uzun uzun meşguliyetlerin, önemli işlerin için zamana ihtiyacın var.

8 Rabbinin adını zikre, şükre devam et, Rabbine ibadet et, Rabbinin dinini, şeriatını anlat. Bütün varlığınla O'na yönel.

9 O, doğunun ve batının Rabbidir. O'ndan başka tanrı yoktur. Bu sebeple O'nu kendine hâmi, güvence edin. O'na danış.

10 Ötekilerin söyledikleri mantıksız, çirkin, incitici sözlere karşı sabrederek mücadeleye devam et. Tamamen irtibatını kesmeden, anlayışlı, hoşgörülü davranarak, onlardan uzak dur. Onlara şimdilik elleme.

11 Senin peygamberliğini ve Kur'ân'ı yalanlayan güç ve servet sahiplerini bana bırak. Onlara az bir mehil ver.

12 Bizim nezdimizde, ağır bukağılar, yığın yığın tomruklar, kaynayan, köpüren bir Cehennem var.

13 Boğaza duran bir yiyecek, can yakıp inleten müthiş bir azap var.

14 Yerin ve dağların şiddetli bir gürleme ile sarsıldığı, dağların parçalanarak savrulan bir kum yığınına döndüğü gün cezalar var.

15 Firavun'a, tebliğ görevi ile özgürce sorumluluklarını yerine getirmek üzere gönderdiğimiz Rasulün içinde bulunduğu şartlara benzer şartlarda, size Kur'ân'ı bilen, tebliğ eden, çözüm getiren güvenilir örnek bir önder, tebliğe karşı takındığınız tavırlar sebebiyle aleyhinize şahitlik yapabilecek, özgürce sorumluluklarını yerine getirecek bir Rasul gönderdik.

16 Firavun Allah'ın Rasûlüne âsi oldu, karşı geldi. Firavun'u belini kıracak şekilde yakalayıp cezalandırdık.

17 Peki, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına itip örtbas ederek inkârda, küfürde ısrar ederseniz, çocukları ak saçlı ihtiyarlara çevirecek günde kendinizi nasıl koruyacaksınız?

18 Gök, o günün dehşetinden yarılır. Allah'ın va'di, tehdidi mutlaka yerine gelir.

19 İşte bunlar birer öğüttür. Artık Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları ve iradesi içinde kim dilerse, iman ederek Rabbine giden bir yol, İslâmî bir hayat tarzı benimser.

★ [20] Senin, gecenin üçte ikisine yakın kısmını, bazan yarısını, bazan da üçte birini kıyamda, uyanık geçirdiğini ve seninle birlikte hareket edenlerin bir kısmının da böyle yaptığını Rabbin biliyor. Allah gece ve gündüzün sürelerini planlar ve icra eder. Sizin, asla geceleri ihya ile ilgili hesaplarınızın tutmayacağını, gece namazına güç yetiremeyeceğinizi bildi de, size ruhsat verdi, tevbelerinizi, günah işlemekten vazgeçip Allah'a itaate yönelişlerinizi kabul buyurdu. Bundan böyle namazda Kur'ân'dan kolayına geleni oku. Allah içinizden hasta olanları, yeryüzünde ticaret yapmak ve rızıklarını kazanmak için yollarda olan, Allah'ın lütfunu arayan başka kimseler ve Allah yolunda, İslâm uğrunda savaşan daha başka insanların olacağını biliyor. Onun için, Kur'ân'dan kolayınıza geldiği kadar okuyun, inceleyin. Namazı adâbına riâyet ederek, aksatmadan kılın. Vicdanlarınızı, servetinizi, sosyal bünyenizi arındıran berekete vesile olan zekâtı verin. Allah'a karz-ı hasen olarak borç verin, mâlî mükellefiyetlerin dışında, Allah rızası için, Allah yolunda cihad edenlerin masraflarını karşılayın, Allah'ın kullarına güzel ödünç verin. Kendiniz ve birbiriniz için önceden gönderdiğiniz her iyiliği, Allah katında daha hayırlı, mükâfatı daha büyük olarak bulacaksınız. Günahlarınızdan dolayı Allah'tan bağışlanma dileyin. Allah çok bağışlayıcı ve engin merhamet sahibidir.

74. el-MÜDDESSİR SÛRESİ

56 âyettir.
Peygamberliğin 1-3. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Ey peygamberlik hil'ati giyen inzivaya çekilen Muhammed!

[2] Kalk, meydanlara çık, artık insanları ve cinleri uyar.

[3] Yalnız Rabbini yücelt, O'nun büyüklüğünden bahset.

[4] Elbiseni, kendini, işini, düşünceni, inancını, yolunu, yakınlarını temiz hale getir.

[5] Pisliklerden, putlardan, heykellerden, azâba sebep olacak günahlardan uzak dur.

[6] Verdiğinden daha fazlasını almak için kimseyi minnet altında bırakma. Yaptığın iyiliği çok sunarak, başa kakma, karşılık bekleme, nazlanma.

[7] Yalnız Rabbinin emirlerini yerine getirerek, rızasını kazanmak için sabrederek mücadeleye devam et.

[8] Sûra üfürüldüğü zaman, o gün gelmiştir.

[9] İşte o gün, pek zor geçecek bir gündür.

[10] Hele kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere, hiç kolay geçmeyecek bir gündür.

[11] Malsız, evlâtsız olarak yaratıp dünyaya getirdiğim kimseyi, bana bırak.

[12] Ona ardı arkası gelmeyen servetler vermiştim.

[13] Ona ellerinin değdiği işi başaran, itibarlı ve liderlik kabiliyetleri yüksek, şöhretleri kendisine denk, babalarını yalnız bırakmayan oğullar vermiştim.

[14] Ona, ne büyük imkanlar sağlamıştım.

[15] Üstelik, daha, daha artırmamı arzu ederdi.

[16] Yağma yok artık. Çünkü o âyetlerimizi inatla inkâra, yalanlamaya kalkıştı.

[17] Ben onu sarp yokuşa, dikine azâba sardıracağım.

18 O Kur'ân'a ve İslâm'ı tebliğe nasıl karşı çıkacağını düşündü ve plan yaptı.

19 Kahrolası, nasıl da içinde yaşadığı toplumun tasvibini alacak bir plan yaptı.

20 Bir daha, bir daha kahrolası, nasıl da içinde yaşadığı toplumun tasvibini alacak peşpeşe planlar yaptı.

21 Sonra planının doğuracağı sonuçları düşündü.

22 Üstelik kaşını çatıp, surat astı, Kur'an'ın ve İslâm'ın hedeflerinin gerçekleşeceği günleri bekleyemedi.

23 Sonra imandan ve Peygambere tâbi olmaktan, ikbalinden ve istikbalinden yüz çevirdi ve büyüklük taslayıp zorbalık etti.

24 "- Bu ne ki, öteden beri anlatılan, öğretilen büyüleyici bir sözden ibaret." dedi.

25 "- Bu ne ki, olsa olsa beşer sözü." dedi.

26 Ben onu Sekar'a, Cehennem'e yaslayacağım. Cehennem'le ilgili bizden başka senin bilgilendiren mi var?

27 Ne dehşetli bir yer!

28 Cehennem, içine attıklarımızdan geriye hiçbir şey bırakmaz. Ne rahat bırakır, ne yakasını bırakır.

29 Cehennem, günahkâr, âsi insanlara ölçüsüz derecede susamıştır.

30 Başında on dokuz melek vardır.

31 Biz cehennemde, infaz memurları olarak yalnızca sert ve haşin tabiatlı melekler yerleştirdik. Onların sayısını da, inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin karakterleri ortaya çıksın diye bir imtihan vesilesi haline getirdik. Kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlar, Kur'ân'ın hak kitap, Muhammed'in hak peygamber olduğunu delilleriyle, gerekçeleriyle kavrayıp kesin olarak inansın, iman edenlerin imanını artırsın. Kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlar ve mü'minler şüpheye düşmesinler. Kalpleri kararmış, aklından zoru olan hasta ruhlular ve kâfirler de, "Allah bu misal ile ne demek istedi?" desinler, istedik. İşte Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkların hak yoldan uzaklaşıp dalâleti tercihine özgürlük tanır. Sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkları doğru yola iletme lütfunda da bulunur. Rabbinin ordularını, askerî erkânını kendisinden başkası bilmez. Bu yalnız insanlık için bir öğüttür.

★ 32 Hayır, öğüt almayacaklar. Parlamakta olan aya andolsun!

33 Sona ermekte olan geceye andolsun!

34 Ağarmakta olan şafağa, yaklaşmakta olan sabaha andolsun!

35 O Sekar, Cehennem büyük belâlardan, uyarılardan biridir.

36 İnsanlar için sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatan büyük bir uyarıcıdır.

37 Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları ve iradesi içinde, içinizden imanda, amelde hayır ve hasenatta ileri gitmek isteyenlerle, şirkte ve inkârda ısrar ederek geride kalanlar için uyarıcıdır.

38 Herkes işlediği ameller, hak ettikleri karşılığında kendisini rehin etmiştir.

39 Ancak sağduyulu hareket ederek, Allah'ın kitabına iman edip hayata geçirenler, hayırlı sonuca kavuşanlar keyiflidir.

40 Cennetlerde birbirlerine sual soruyorlar.

41 İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilerin, suçluların, günahkârların halini soruyorlar.

42 "- Sizi Sekar'a, Cehennem'e sokan ne?" diyorlar.

43 Onlar:

"- Biz namaz kılanlardan, dua ve niyaz ile Allah'a sığınanlardan, peygamberi salât ü selâm ile ananlardan olmadık." dediler.

44 "- Çevresi, çaresi olmayan yoksulu, doyurmadık."

45 "- Boş işlerle, bâtılla oyalanıp duruyor bilgisizce ileri geri konuşuyorduk."

46 "- Herkesin, vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği yalnız ilâhî mevzuatın yürürlükte olduğu günü yalanlıyorduk."

47 "- Kesin iman edilecek hakikatlerle yüz yüze gelme vaktine kadar yalanlıyorduk."

****

48 Bu durumda şefaat edebilecek kimse yok ki, şefaatleri, onlara fayda sağlasın.

49 Onlar nelerine güveniyorlar da, öğütün, Kur'ân'ın tebliğine, yaşanmasına engel tedbirler alıp yüz çeviriyorlar?

50 Ürken yaban eşeklerine benziyorlar.

51 Arslandan kaçan eşeklere benziyorlar.

52 Üstelik her biri, kendisine senin peygamberliğini belgeleyen, yayınlanmış resmî belgeler verilmesini istiyor.

53 İstedikleri bu değil, aslında onlar âhiretten, hesaptan, cezadan korkmuyorlar.

54 Nasıl korkmazlar? İşte Kur'an bütün insanlara hatırlatıyor, öğüt veriyor, uyarıyor.

55 Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları ve iradesi içinde dileyen düşünür, ondan öğüt alır.

56 Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olması halinde onlar da öğüt alabilirler. O, kendisine sığınılmaya, emrine yapışılmaya, günahlardan arınılıp azabından korunulmaya, mü'minlerin, kulluk ve sorumluluk şuurlarıyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetlerini korumaya, dinî ve sosyal görevleri konusunda bilinçlendirmeye ehil olandır. O tek bağışlayabilendir.

75. el-KIYÂME SÛRESİ

40 âyettir.
Peygamberliğin 1-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Başka söze gerek yok! Kıyamet gününe yemin ederim.

2 Fazla söze gerek yok! Kendini kınayan, pişmanlık duyan nefse, vicdanın kınayan sesine yemin ederim.

3 İnsan, çürümüş, toz toprak haline gelmiş kemiklerini tekrar toplayarak eski haline getiremeyeceğimizi mi sanıyor?

4 Evet, bizim onun parmak izlerini bile, aynen eski haline getirmeye gücümüz kudretimiz yeter.

5 Fakat insan günah işlemeyi devam ettirmek istiyor.

6 "- Kıyamet günü ne zaman?" diye soruyor.

7 Kıyamet gözlerde şimşek çaktığı zamandır.

8 Kıyamet ay tutulduğu zamandır.

9 Kıyamet güneşle ay biraraya getirildiği zamandır.

10 İşte o gün insan:

"- Kaçacak yer neresi?" der.

11 Nereye kaçacaklar? Sığınacak yer yok.

12 O gün, varılıp durulacak yer Rabbinizin huzurudur.

13 O gün insan, önceden gönderdiği amelleri, yapmayıp ihmal ettikleri, birer birer ortaya konarak hesaba çekilir.

14 Üstelik insan, vicdanıyla, organlarıyla nefsine karşı şâhitlik eder.

15 Mazeretlerini sayıp dökse de, gizlemeye çalışsa da nafiledir.

16 Onu, Kur'ân'ı çabucak kavramak, okumak, atlamamak için dilini hareket ettirme.

17 Kur'ân'ın telifi, hâfızana yerleştirilmesi, bütünlük kazandırılarak okunması ve okutulması bize aittir.

18 Kur'ân'ı bütünlük kazandırarak okuduğumuz zaman, okunuşunu takip et, bütünlüğüne riayet et, Kur'an ile amel et.

19 Sonra onu ayrıntılı olarak açıklamak, belletmek de bize aittir.

****

20 Dünyaya aldanmayın! Aslına bakarsanız, siz dünya hayatını, günlük geçici kazancı seviyorsunuz.

21 Âhireti, ebedî yurdu ihmal ediyor, bırakıyorsunuz.

22 O gün, ışıl ışıl parlayacak yüzler vardır.

23 Rabbine bakabilecek yüzler vardır.

24 O gün ekşiyen, kararan yüzler de vardır.

25 O gün, bel kemiklerini kıran bir felâkete uğratılacaklarını anlayacaklar.

26 Dünyayı âhirete nasıl tercih ederler? Can, köprücük kemiklerine dayandığı zaman, aranacaklar!

27 "- Kim tedavi edecek?" denilecek.

28 İşte o zaman, ayrılık vaktinin geldiğini sezer.

29 Dünyadan ayrılışın sıkıntısı ile ebedî âleme girişin tedirginliği içinde, bacaklar birbirine dolaşırken kefene sarılır.

30 O gün, yalnız Rabbinin huzuruna sevkiyat vardır.

★ 31 Ne tasdik etti, ne sadaka verdi. Ne dua ve niyazda bulundu, ne peygamberi salât ü selâm ile andı, ne de namaz kıldı.

32 Fakat peygamberi, Kur'ân'ı yalanladı, arkasını dönüp güç ve iktidarını kullanarak, halkı peygambere karşı yönlendirdi.

33 Sonra çalım satarak yandaşlarının yanına gitti.

34 Felâkete yaklaştıkça yaklaşıyorsun.

35 Evet, felâkete yaklaştıkça yaklaşıyorsun.

36 İnsan kendisinin sahipsiz, sorumsuz, başıboş, kimseye hayrı dokunmaz bir halde bırakılacağını mı sanıyor?

37 İnsan, döl yatağına dökülen, bir plana dahil olan meniden bir katre, bir sperm değil miydi?

38 Sonra ana rahmiyle bağ kurarak rahim duvarına yerleşen döllenmiş yumurta haline geldi. Allah onu insan biçiminde yarattı. Yaratılış amacına uygun olarak şekillendirdi.

39 Ondan da, iki cinsi, erkek ve dişiyi planlayıp hazırlayarak var etti.

40 Peki, bunu yapanın ölülere hayat vermeye gücü, kudreti yetmez mi?

76. el-İNSAN SÛRESİ

31 âyettir.
Peygamberliğin 1-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.
Hel etâke, ed_Dehr, el-Ebrâr, el-Emşâc
isimleriyle de anılır

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Adı, sanı anılan, tanınan, zikre değer bir varlık değilken, insan bütün zaman içinde epeyce bir süre mi geçti, insanın üzerinden?

2 Biz insanı, sorumluluklar yükleyerek imtihan etmek, hayra ve şerre karşı tutumunu denemek için, muhtelif kanallardan dökülen sıvılarla karışık bir katre spermin, eşinin yumurtasıyla uyum halinde birleşmesinden yarattık. Sonra onu işiten, gören ve düşünen bir varlık haline getirdik.

3 Biz ona yolu, yöntemi gösterdik, doğru yolu aydınlatıcı bilgiler verdik. Ya şükre-

den mü'min bir kul olacak, ya nankör bir kul, azılı bir kâfir olacak.

4 Biz kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler, nankörler için zincirler, demir halkalar, körüklenen, alev püsküren, dehşetli Cehennem ateşi hazırladık.

5 İyiler, kâmil insanlar, müslümanlar kâfur katılmış dolu bir kadehten içerler.

****

6 Allah'ın kullarının içtiği kaynak, büngülder, aktıkça akar.

7 Allah'ın kulları, verdikleri sözü, adaklarını yerine getirirler. Şerri, dehşeti salgın haline gelen bir günden korkarlar.

8 Çevresi, çaresi olmayan yoksula, yetime, dula ve esire, sevdikleri, yemek ihtiyacında oldukları yiyecekleri can ü gönülden isteyerek yedirirler.

9 "- Biz size yalnız Allah rızası için yediriyoruz. Sizden karşılık veya teşekkür beklemiyoruz."

10 "- Biz, zor ve belâlı bir günde Rabbimizden korkarız." derler.

11 Allah da, onları, o günün, Kıyametin şerrinden, dehşetinden korur. Yüzlerine aydınlık, güzellik, gönüllerine sevinç verir.

12 Sabrederek mücadeleye devam etmeleri sebebiyle onların mükâfatı Cennet ve ipekli elbiselerdir.

13 Cennet'te işlemeli, süslü, tahtlara yaslanırlar. Orada ne yakıcı güneş görürler, ne de, şiddetli soğuk hissederler.

14 Üzerlerine Cennet gölgeleri sarkmıştır. Meyvelerin dallarından koparılarak yenilmesi oldukça kolaylaştırılmıştır.

15 Huzurlarında dolu, gümüş tabaklar, dolu billur kupalar dolaştırılır.

16 Tasavvur ettikleri biçimde ve büyüklükte, hayal ettikleri dolulukta, gümüşten sırça taslar, billur kâseler dolaştırılır.

17 Orada onlara, zencefil karışımı bir dolu kadeh daha sunulur.

18 Oradaki Selsebil denilen pınardan doldurulmuştur.

19 Huzurlarında, ebedî yurdun, ebedî genç hizmetkârları dolaşırlar. Onları gördüğün zaman saçılmış inciler sanırsın.

20 Orada, nereye baksan bir nimet ve pek büyük bir sultan ve saltanat görürsün.

21 Üstlerinde, zarif, yeşil sırmalı, kalın ipekten elbiseler vardır. Gümüş bileziklerle süslenirler. Rableri onlara tertemiz bir meşrubat içirmiştir.

22 "- İşte bu, size bir mükâfattır. Ameliniz, gayretiniz, hâlis niyetiniz devamlı karşılığını bulur." denir.

★ 23 Kur'ân'ı sana, bölüm bölüm biz indirdik, biz.

24 O halde, Rabbinin vereceği savunma, savaş ve yardım kararını bekleyerek, sabırla mücadeleye devam et. Onlardan bilerek günah işlemekte ısrar edene, nankörc, azgın kâfire boyun eğme.

25 Gündüzün ilk ve son saatlerinde, sabah, öğle ve ikindi namazlarında Rabbinin ismini zikre, şükre devam et, Rabbine ibadet et, Rabbinin dinini, şeriatını anlat.

****

26 Gecenin bir bölümünde akşam ve yatsı namazlarında O'na secde et. Geceleri teheccüd namazında, Rabbini uzun uzun tesbih et, zikret.

27 Onlar dünya hayatını, günlük geçici kazancı seviyorlar. Sorumluluğu ağır bir günü arkalarına atıyorlar.

28 Onları biz yarattık ve eklem yerlerini sımsıkı bağladık. Sünnetimiz, düzenimizin yasaları içinde, irademizin tecellisine uygun olduğu zaman, onların yerlerine benzerlerini getiririz.

29 Bu sûre bir öğüt bir uyarıdır. Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları ve iradesi içinde dileyen Rabbine giden bir yol, İslâmî bir hayat tarzı benimser.

30 Ancak, Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olması halinde iradenizi kullanarak dilediğinizi yapabilirsiniz, Rabbinize giden yolu tutabilirsiniz. Allah her şeyi bilir, hikmet sahibi ve hükümrandır.

31 Allah sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu varlıkları rahmetine gark eder. İnkâr ile, isyan ile, baskı, zulüm ve işkence ile temel hak ve hürriyetleri kısıtlayan, Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen, hakka riayet etmeyen zâlimler için can yakıp inleten müthiş bir azap hazırlamıştır.

77. el-MÜRSELÂT SÛRESİ

50 âyettir.
Peygamberliğin 1-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA,
ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Andolsun, birbiri ardınca iyiliklerle, meşrû görevlerle gönderilenlere!

2 Andolsun, şiddetle eserek, zararlıları savurup atanlara!

3 Andolsun, hakikat ve hayırları yaydıkça yayanlara!

4 Andolsun, hak ile bâtılı birbirinden ayıranlara!

5 Andolsun, vahyi, kutsal kitapları peygamberlere tebliğ edenlere, yazdıranlara, öğüt telkin edenlere!

6 İnsanların özür dilemeleri, tevbe etmeleri veya sorumluluk, hesap ve ceza hatırlatılarak uyarılmaları için vahyi peygamberlere tebliğ edenlere.

7 Size va'dolunan, sizin tehdit edildiğiniz şeyler, kesinlikle apansız gerçekleşecektir.

8 Yıldızlar silindiği zaman nasıl ertelenebilir?

9 Gök yarıldığı zaman nasıl ertelenebilir?

10 Dağlar savrulduğu zaman nasıl ertelenebilir?

11 Rasullerin, ümmetlerine tebliğleri ile ilgili şâhitlik vakti tayin edildiği zaman nasıl ertelenebilir?

12 Bunlar hangi güne ertelenebilir?

13 Hesapların görülüp, kesin hükümlerin verileceği güne ertelenir.

14 Kesin hüküm günü ile ilgili bizden başka seni bilgilendiren mi var? Hüküm günü ne büyük, ne korkunç bir gündür!

15 O gün, Kur'ân'ı, peygamberleri ve hesap gününü yalanlayanların vay haline!

16 Biz geçmiş ümmetleri helâk etmedik mi?

17 Sonra diğer nesilleri de onların peşine eklemedik mi?

18 İşte, İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaş-

tırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsilere, suçlulara, günahkârlara böyle yaparız.

19 O gün, Kur'ân'ı, peygamberleri ve hesap gününü yalanlayanların vay haline!

****

20 Biz sizi dayanıksız, zayıf bir katre sıvıdan yaratmadık mı?

21 Onu elverişli sağlam, muhkem itibarlı bir yere yerleştirerek planlayıp büyütmedik mi?

22 Vâdesi belli, planlanan bir vakte kadar yerleştirip büyütmedik mi?

23 Demek ki, biz bunu planlayıp güç yetirmişiz. Ne mükemmel plancı, ne güçlü kudretli biriyiz biz!

24 O gün, Kur'ân'ı, peygamberleri ve hesap gününü yalanlayanların vay haline!

25 Biz yeryüzünü toplanma mekânı yapmadık mı?

26 Yerin üstünü yaşayanlara, altını ölülere toplanma mekânı yapmadık mı?

27 Orada, yüksek, ağır baskılı oturaklı dağlar yerleştirmedik mi? Size tatlı sular içirmedik mi?

28 O gün, Kur'ân'ı, peygamberleri ve hesap gününü yalanlayanların vay haline!

29 Haydi yalanladığınız yere, cezalandırma merkezine uğrayın.

30 Haydi duman halindeki üç çatallı gölgeye (teslise) de uğrayın.

31 Dumanlar ne gölge sağlar, ne alevi engeller.

32 Cehennem, devasa kaleler gibi alevler savurarak yalanlayanları içine alır.

33 Alevler, kızıl buğralar gibi, yalanlayanların üstüne üstüne gelir.

34 O gün, Kur'ân'ı, peygamberleri ve hesap gününü yalanlayanların vay haline.

35 Bugün, kâfirlerin mantıklı bir cevap vermek için konuşacak söz bulamayacakları bir gündür.

36 Mazeretlerini beyan etmeleri için onlara izin bile verilmeyecek bir gündür.

37 O gün, Kur'ân'ı, peygamberleri ve hesap gününü yalanlayanların vay haline.

38 "- Bugün hüküm ve ayırım günüdür. Sizleri ve önceki ümmetleri birlikte topladık."

39 "- Sizin azaptan kurtulmak için hileniz, planınız varsa, bana karşı planlarınızı uygulayın."

40 O gün, Kur'ân'ı, peygamberleri ve hesap gününü yalanlayanların vay haline.

★ 41 Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler gölgeliklerde ve pınar başlarındadır.

42 Canlarının çektiği bütün meyvalar vardır.

43 "- Yeyin, için, işlediğiniz devamlı, bilinçli amellere karşılık afiyet olsun."

44 İşte biz, iyiliği, iyi niyetleri, dinin, ahlâkın ve kamu vicdanının emirlerini, devamlı davranışlarına, ilişkilerine, görevlerine, hayatlarına yansıtan, samimiyetle ibadet eden, aktif olarak iyiliğe, iyi uygulamaya, iyileştirmeye örnek olan, işlerinde mükemmellik, dürüstlük ve başarı için dikkat harcayan, hayırlı icraatlar, kalıcı hizmetler yapan müslüman idareciler, askerî erkân ve müslümanları böyle mükâfatlandırırız.

45 O gün, Kur'ân'ı, peygamberleri ve hesap gününü yalanlayanların vay haline!

46 "- Yiyin, biraz zevk ü safa sürün. Siz İslâm'a planlı cephe alarak, müslümanlığı, müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen, güç ve iktidar sahibi âsi, suçlu ve günahkâr kimselersiniz."

47 O gün Kur'ân'ı, peygamberleri ve hesap gününü yalanlayanların vay haline.

48 Onlara:

"- Saygıyla Allah'ın emirlerine itaat ederek, İslâmî faaliyetlere, cemaate katılın" denildiği zaman itaat etmezler, cemaate katılmazlar, saygı göstermezler.

49 O gün, Kur'ân'ı, peygamberleri ve hesap gününü yalanlayanların vay haline!

50 Onlar, Kur'ân'a inanmıyorlarsa eğer, hangi kitaba iman edecekler?

78. en-NEBE' SÛRESİ

40 âyettir.
Peygamberliğin 1-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Bu kadar sık birbirlerine neyi soruyorlar?

2 Önemli haberleri mi, Kur'ân'ın indirilişini mi, Muhammed'in peygamber olarak görevlendirilmesini mi, öldükten sonra diriltilmeyi mi soruyorlar?

3 İnanıp inanmamakta üzerinde ayrılığa düştükleri haberleri mi, soruyorlar?

4 Onların dertleri büyük haberle ilgili değil. Yakında, yüz yüze gelecekleri felâketi, ölümden sonra kabirde, başlarına gelecekleri öğrenecekler.

5 Evet, onların dertleri büyük haberle ilgili değil. Pek yakında ölümden sonra mahşerde başlarına gelecekleri öğrenecekler.

6 Biz yeryüzünü yaşamaya elverişli ovalar, araziler haline getirmedik mi?

7 Sarsıntıyı azaltmak, dengeyi korumak için dağları birer kazık olarak yerleştirmedik mi?

8 Sizi çift çift yarattık.

9 Uykunuzu dinlenme haline getirdik.

10 Geceyi bir örtü, huzur ve istirahat zamanı yaptık.

11 Gündüzü de çalışıp kazanma zamanı olarak planladık.

12 Üstünüzde, yükseltip düzenleyerek, tavan olarak yedi sağlam gök inşa ettik.

13 Tepenizde aydınlatan, ısıtan güneşi yerleştirdik.

14 Yoğunlaşmış bulutlardan şarıl şarıl su indirdik.

15 Tohumları ve otları çıkarıp yetiştirmek için indirdik.

16 Ağaçlar, sebzeler, sarmaş dolaş olmuş bağlar bahçeler yetiştirmek için indirdik.

17 Hesapların görülüp, kesin hükümlerin verileceği gün, belirlenmiş bir gündür.

18 Sûra üfürüleceği, bölük bölük geleceğiniz bir gündür.

19 Gök açılacak, kapı kapı olacak.

20 Dağlar yürütülecek, serap haline gelecek.

21 Cehennem, inkâr edenleri gözetleyen zebânilerin üssü konumunda olacak.

22 Azgınlar, Allah'ın emirlerine karşı gelenler için varılacak yer, hisar zindan olacak.

23 Cehennem'de çağlar boyu kalacaklar.

24 Orada, uyku, serinlik ve içecek tadamayacaklar.

25 Yalnız kaynar su ve kanlı irin içecekler.

26 Amellerine uygun bir mükâfat olarak içecekler.

27 Onlar hesaba çekileceklerini ummuyorlardı.

28 Olanca imkanlarıyla âyetlerimizi, Kur'ân'ımızı, ilkelerimizi yalanlıyorlardı.

29 Biz her şeyi hesap edip, bir sicile, bilgi işlem merkezine, Levh-i Mahfuz'a kaydettik.

30 "- Şimdi tadın azâbınızı. Artık size azabı artırmaktan başka bir muamele yapmayacağız.

****

★ 31 Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp, azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler için mutluluk duyacakları yerler var.

32 Bahçeler bağlar var.

33 Göğüsleri irileşmiş, genç kızlık çağında, yaşıt dilberler var.

34 Dopdolu kadehler var.

35 Cennette ve meşrubat içme sırasında, boş, çirkin söz ve yalan işitmezler.

36 Rablerinden mükâfatlar, ihsanlar ve görülen hesaplarının bedeli var.

37 Göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin yaratıcısı, düzeninin hâkimi Rabbinin, Rahmet sahibi Rahman olan Allah'ın ihsanı var. İnsanların onunla konuşmaya güçleri kâfî gelmez.

38 Ruhun, büyük meleklerin ve meleklerin saf bağlayarak görev yaptıkları gün, onların konuşmaya güçleri yetmez. Rahman olan Allah'ın kendisine izin verdiğinin dışındakiler konuşamazlar. Konuşan da doğruyu söyler.

39 İşte bu, gerçekleşeceği, hesap sorulacağı konusunda şüphe olmayan hakkın teslim edileceği gündür. Dileyen Rabbine giden bir yol tutar.

40 Biz, yakında başınıza gelecek bir azap ile sizi uyardık. Kişinin, ilerisi için neler hazırlayıp, takdim ettiğini kontrol edeceği, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirin:

"- Ah ne olaydı, toprak olaydım" diyeceği gün, bu azap sizin başınıza gelecek.

79. en-NÂZİÂT SÛRESİ

46 âyettir.
Peygamberliğin 1-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★1 Andolsun, boğulurcasına can çekişenlere, boğarcasına ruhları alan kuvvetlere, bunalan bedenlerine hasret kalan nefislere, batmak üzere yükselen yıldızlara!

2 Andolsun, neşe ile bedenden ayrılan ruhlara, nazikçe, kolaylıkla ruhları çekip alan kuvvetlere, düzenli bir şekilde akıp giden yıldızlara!

3 Andolsun, ilâhî emirlerle süratle uçarak gelenlere, yörüngesinde dönenlere.

4 Andolsun, yarış halinde, ruhları devamlı ikametgâhlarına ulaştıranlara.

5 Andolsun, ilâhî planlamayı yürütüp işleri idare edip, aslî düzeni sağlayanlara!

6 Kâinatın şiddetli bir gürleme halinde âniden sarsıldığı gün, sûra ilk üfürülen gündür.

7 Onu şiddetli bir gürleme halinde, ikinci büyük sarsıntı takip eder.

8 O gün, yürekler kaygıdan hoplar, akıllar yerinden oynar.

9 Gözler de zillet içindedir.

10 "- Biz tekrar eski halimize mi döndürülecekmişiz?" diyorlar.

11 "- Çürümüş kemik haline geldiğimiz zaman mı?"

12 "- Öyleyse bu çok zararlı bir dönüş." diyorlar.

13 Fakat insanların diriltilmeleri için, o bir tek komut yeter.

14 Derhal, hepsi diri olarak meydanda sıradadır.

15 Mûsâ'nın başına gelenler sana anlatıldı mı?

16 Hani Rabbi ona, kutsal va'di Tuvâ'da seslenmişti.

17 "- Firavun'a git, çünkü o Allah'ı inkârda, insanî düzeni bozmakta haddi aştı, azgın bir diktatör oldu."

18 "- Temizlenmeyi, vicdanının arınmasını ister misin?" de.

19 "- Seni Rabbinin yoluna iletmemi ister misin? Böylece ondan korkup, ona saygı duyarsın."

20 Mûsâ hak peygamber olduğu konusunda Firavun'a en büyük mûcizeyi gösterdi.

21 Fakat Firavun Mûsâ'yı yalanladı ve ona karşı geldi.

22 Sonra, ikbaline ve istikbaline sırt çevirip döndü, koşup gitti.

23 Adamlarını topladı ve bağırdı.

24 "- Ben emri sözü dinlenilecek tek, en yüce rabbinizim, efendinizim." dedi.

25 Sen misin bunu diyen? Allah da onu âhirette Cehennemin en harlı yerinde yakarak, dünyada ordusuyla birlikte denizde boğarak, benzerlerine göz dağı ve ders olacak şekilde cezalandırdı.

26 Elbette bunda korkanlar, saygı duyanlar için bir ibret vardır.

★ 27 Sizin yaratılmanız mı daha zor, yoksa Allah'ın yükseltip düzenleyerek tavan olarak inşa ettiği göğün yaratılması mı?

28 Göğün yüksekliğini, yoğunluğunu, dengesini ayarladı, onu yaratılış amacına uygun hale getirdi.

29 Gecesini kararttı. Kuşluğunu, ışığını çıkarıp, gündüzünü aydınlattı.

30 Ondan sonra yer küreyi eksenine göre eğip bir elipsoit haline getirerek yayıp döşedi.

31 Ondan suyunu, otunu, çayırını, ekinini çıkardı ve otlağını ayırdı.

32 Dağları, yerlerine sağlam baskılı, oturaklı bir şekilde yerleştirdi.

33 Sizin ve hayvanlarınızın faydalanması için bunları yaptı.

34 Her şeyi alt üst eden o büyük felâket geldiği vakit hesap verme zamanıdır.

35 İnsanın, işlediği amellerinin, gayretlerinin, niyetlerinin hesabını yapacağı gün, sorgulanma zamanıdır.

36 Görene, kaynayan, köpüren Cehennem açık bir şekilde gösterildiği gün, hesap günüdür.

37 Azana mekân vardır.

38 Dünya hayatını âhirete tercih edene mekân vardır.

39 Kaynayan, köpüren Cehennem, işte o ebedî mekânlarıdır.

40 Rabbinin makamından korkan ve nefsini, ihtirasları adına, bâtıl adına konuşmaktan, bâtılı savunmaktan, ihtiraslardan, günahlardan ve haramlardan men edenlerin de yurtları vardır.

41 Cennet, işte o ebedî yurtlarıdır.

42 Sana Kıyametin kopacağı ânı soruyorlar:

"- Kâinattaki hayatiyet ne zaman ebedî âlemin limanına demir atıp duracak?" diyorlar.

43 Sen onu nereden bilip insanlara anlatacaksın?

44 Onun nihaî ilmi Rabbine aittir.

45 Senin, sorumluluk, hesap ve cezayı hatırlatarak uyarman, yalnızca kıyametin dehşetinden korkanlara fayda sağlar.

46 İnsanlar kıyametin kopacağı ânı gördüklerinde, dünyada sadece bir akşam vakti ya da kuşluk zamanı kadar kaldıklarını sanırlar.

80. ABESE SÛRESİ

42 âyettir.
Peygamberliğin 1-3. yıllarında Mekke'de inmiştir.
Bu sûre ile Rasulullah ikaz edilmiştir.
Kureyş ileri gelenleri yanında iken
âmâ Abdullah b. Ümmü Mektum'a
ilgisiz davranması bu ikaza sebep olmuştur.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Peygamber, kavminin ileri gelenlerinin hidayete ermesi için uğraştığı bir sırada, iltifat etmedi, yüzünü ekşitti ve arkasını döndü.

2 Demek kendisine âmâ geldi diye böyle yaptı.

3 Âmâ ile ilgili seni, önceden bilgilendiren mi oldu? Belki o pislikten, küfürden temizlenecek, vicdanını arındıracak.

4 Yahut öğüt alacak da, o öğüt ona fayda verecek.

5 Ama sen, güçleri, imkânları ve kabiliyetleriyle yeterli donanıma sahip olduklarını, vahyin, Kur'an'ın rehberliğine ihtiyaçlarının olmadığını ileri sürenlerin üstüne düşüyorsun.

6 Evet, sen onların üstüne düşüyorsun.

7 Oysa, onların pislikten temizlenmemesinden, vicdanlarını arındırmamasından sana bir sorumluluk yok

8 Ama sana koşarak gelenle ilgilenmiyorsun.

9 Saygı duyarak, korkarak gelen kimseyle ilgilenmiyorsun.

10 İşte sen onunla ilgilenmiyorsun.

11 Sakın böyle davranma! Bu âyetler birer öğüttür, uyarıdır.

12 Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde dileyen Kur'ân'ı düşünür, ondan öğüt alır.

13 Kur'an saygı ile ele alınan kutsal sahifelerde yazılıdır.

14 Yüksekte, el üstünde tutulmuş, içinde şirk bulunmayan tertemiz sayfalarda yazılıdır.

15 Sefâret-elçilik göreviyle memur kâtiplerin elleriyle yazılan, tertemiz ellerce açılan, okunan, anlatılan, korunan kitaptır.

16 Değerli, saygı duyulan, güvenilir itaatkâr, sorumluluğunu bilen elçilerin elleriyle yazılmıştır, Allah katında itibar gören kâmil mü'minlerin ellerindedir.

17 Kahrolası insan! Ne nankördür! Ne kadar inkârcıdır.

18 Allah onu neden yarattı?

19 Onu bir katre sudan, spermden yarattı. Bir biçime soktu, ölçülerini ayarladı ve şahsiyetini verdi.

20 Sonra ona, doğumunu, seçeceği yolu kolaylaştırdı.

21 Sonra onun canını aldı ve yerin altını ona kabir yaptı.

22 Sonra sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olduğu zaman, onu ölümünden önceki vasıflarla yeniden diriltecek.

23 Bak hele bak! Allah'ın emirlerini, şer'î hükümleri yerine getirmedi.

24 İnsan yediğine düşünerek bir baksın.

25 Doyurucu, bereketli yağmurlar yağdırdık.

26 Toprağı da ihtiyaca göre yarılır hale getirdik.

27 Bu suretle orada tohumlar ekip bitirdik.

28 Üzüm bağları, sebze bahçeleri, çeşitli ağaçlar, yoncalar yetiştirdik.

29 Zeytinlikler ve hurmalıklar meydana getirdik.

30 İri ve sık ağaçlı bahçeler düzenledik.

31 Meyvalar yetiştirdik, çayırlar bitirdik.

32 Bunları sizin ve hayvanlarınızın faydalanması için yaptık.

33 Kulakları sağır eden o ses geldiğinde herkesin derdi vardır.

[34] Kişinin kardeşinden kaçacağı günde herkesin derdi vardır.

[35] Annesinden ve babasından kaçacağı günde herkesin derdi vardır.

[36] Eşinden ve oğullarından kaçacağı günde herkesin derdi vardır.

[37] O gün, herkesin kendine yetip artacak dertleri vardır.

[38] O gün bazı yüzler pırıl pırıldır.

[39] Güler yüzlü ve sevinçlidir.

[40] O gün, bazı yüzler de toza toprağa bulanmıştır.

[41] O gün, onların üzerine kara bulutlar çökmüş, yüzleri simsiyah kesilmiştir.

[42] Onlar, işte onlar kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler ve büyük günahlar işleyenlerdir.

81. et-TEKVİR SÛRESİ

29 âyettir. Peygamberliğin 1-2. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Güneş katlanıp dürüldüğünde, kişi öğrenip bilecektir.

[2] Yıldızlar kararıp döküldüğünde, kişi öğrenip bilecektir.

[3] Dağlar yerinden oynatılıp yürütüldüğünde, kişi öğrenip bilecektir.

[4] Yavrulamak üzere olan gebe develer, kıyılmaz mallar salıverildiğinde, başıboş bırakıldığında, kişi öğrenip bilecektir.

[5] Vahşi hayvanlar toplanıp biraraya getirildiğinde, kişi öğrenip bilecektir.

[6] Denizler kaynatıldığında, kişi öğrenip bilecektir.

[7] Ruhlar bedenlerle birleştirildiğinde, insanlar amellerine göre biraraya getirildiklerinde, hakettiklerine kavuştuklarında, kişi öğrenip bilecektir.

[8] Diri diri toprağa gömülen kıza sorulduğunda, kişi öğrenip bilecektir.

[9] Ona, hangi günahı sebebiyle öldürüldüğü sorulduğunda, kişi öğrenip bilecektir.

[10] Amellerin yazılı olduğu defterler açıldığında, kişi öğrenip bilecektir.

[11] Gökyüzü sıyrılıp alındığında, kişi öğrenip bilecektir.

[12] Cehennem körüklenip, alev püskürerek kaynatıldığında, kişi öğrenip bilecektir.

[13] Cennet yaklaştırıldığında, kişi öğrenip bilecektir.

[14] Kişi neler hazırlayıp getirdiğini, öğrenip bilecektir.

[15] Başka söze gerek yok. Hareket noktalarına dönen, gizlenen yıldızlara, yoğunlaşan enerjiye, pusan boyutlara yemin ederim.

[16] Yörüngelerinde dönen ve gizlenen yıldızlara, çekirdek etrafında yuvalarında akıp giden elektronlara, pusan boyutlara doğru akan kvantlara yemin ederim.

[17] Kararmaya yüz tutan, sona ermekte olan geceye yemin ederim.

[18] Nefes almaya, ağarmaya başlayan sabaha yemin ederim.

[19] O Kur'an, şerefli asil bir elçinin ağzından size ulaşan ilâhî kelâmdır.

[20] Arş'ın, sınırsız kudret ve iktidar makamının sahibinin yanında güçlü ve itibarlı bir elçinin dilinden size ulaşan ilâhi bir kelâmdır.

[21] Orada, Arşın sahibinin nezdinde, gözde melekler arasında, kendisine itaat edilen, güvenilen bir elçinin dilinden size ulaşan ilâhi bir kelâmdır.

[22] Arkadaşınız cinlere mahkum olmuş biri de, deli de değildir.

[23] Andolsun o Cibril'i apaçık, ufukta gördü.

[24] Peygamber, fizik ve bilgi alanı ötesiyle, gayb âlemi ile ilgili bilgilerde cimri de kıskanç da değildir, zan ve töhmet altında da bırakılamaz.

[25] Kur'an kovulmuş, itaat dışına çıkmış şeytanın sözü değildir.

[26] Hal böyleyken, uçuruma giden yola girerek siz nereye gidiyorsunuz?

[27] Okunması ibadet olan bu Kur'ân, bütün âlemler için, bütün insanlar ve cinler için bir öğüttür, bir ikazdır, bir şereftir, bir övünç kaynağıdır.

[28] Allah'ın sünneti düzeninin yasaları ve iradesi içinde, içinizden doğru olmayı, doğru, muhkem, güvenli yolda, itaatte daim olmayı dileyen için bir öğüttür.

[29] Ancak, âlemlerin, bütün varlıkların Rabbi Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olması halinde, iradenizi kullanarak dilediğinizi yapabilirsiniz, Hakka yönelik bir yol tutabilirsiniz.

82. el-İNFİTAR SÛRESİ

19 âyettir. Peygamberliğin 1-5. yıllarında Mekke'de inmiştir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Gök çatlayıp yarıldığı vakit, kişi öğrenip bilecektir.

[2] Gezegenler, saçılıp döküldüğü vakit, kişi öğrenip bilecektir.

[3] Denizler yarılıp akıtıldığı vakit, kişi öğrenip bilecektir.

[4] Kabirlerin içi dışına çıkarıldığı vakit, kişi öğrenip bilecektir.

[5] Herkes neyi önceden gönderdiğini, neyi ihmal edip geri bıraktığını, öğrenip bilecektir.

[6] Ey insan, ihsanı, affı bol Rabbine karşı, seni aldatan nedir?

[7] O seni yaratan, yaratılış amacına uygun olarak şekillendiren, dengeli ölçülü bir biçim ve karekter verendir.

[8] Seni, sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan şekil, çehre ve bedenle parçalardan oluşturarak yaratandır.

[9] Öyle mağrur olmayın. Bir de tutmuş, dini, şeriatı, ilâhi düzeni, İslâm medeniyetini yalanlıyorsunuz.

[10] Üzerinizde koruyucular, koruma melekleri var.

[11] Zabıt tutan, itaatkâr ve sorumluluğunu bilen melekler var.

[12] Onlar sizin yaptıklarınızı biliyorlar.

[13] İyiler, kâmil insanlar, müslümanlar kesinlikle nimetler içindedirler.

[14] Kötüler, büyük günahlar işleyenler kaynayan, köpüren Cehennem'dedirler.

[15] Herkesin, vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği, yalnız ilâhi mevzuatın yürürlükte olduğu gün onlar Cehennem'e yaslanacaklar.

[16] Onlar Cehennem'in ilgisinden, gözünden kaçamazlar.

[17] Herkesin, vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği, yalnız ilâhi mevzuatın yürürlükte olduğu gün ile ilgili bizden başka seni bilgilendiren mi var? Herkesin, vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği, yalnız ilâhî mevzuatın yürürlükte olduğu gün ne dehşetli, ne korkunç bir gündür!

18 Bir kez daha dikkatini çekelim. Herkesin, vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği, yalnız ilâhî mevzuatın yürürlükte olduğu gün ile ilgili bizden başka seni bilgilendiren mi var? Herkesin, vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği, yalnız ilâhi mevzuatın yürürlükte olduğu gün ne dehşetli, ne korkunç bir gündür!

19 O gün, kimsenin kimse için bir şeyi yapamayacağı bir gündür. O gün icra planı yalnız Allah'a aittir.

****

83. el-MUTAFFİFÎN SÛRESİ

36 âyettir. Peygamberliğin 1-3. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİVE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA..

★ 1 Eksik ölçüp tartanların vay haline!

2 İnsanlardan alırken ölçüp tartarlarken, tamıtamına ölçüp tartarlar.

3 İnsanlara vermek için ölçüp tartarlarken de, eksik ölçüp tartarlar.

4 Onlar tekrar diriltileceklerini zannetmiyorlar mı?

5 Büyük, tehlikeli, sıkıntılı bir gün dolayısıyla diriltilecekler.

6 İnsanların, âlemlerin, bütün varlıkların Rabbinin huzurunda divan duracakları gün diriltilecekler.

7 Aman, dikkatli olun! Büyük günah işleyenlerin kaydı, hapishaneye, cehenneme girenlerin kayıtları arasındadır.

8 Hapishane kayıtları ile ilgili bizden başka seni, bilgilendiren mi var? Cehennemliklerin kayıtları, ne dehşet verici bir kayıt!

9 Âsilerin amellerinin en ince detayına kadar açıkça yazıldığı defterdir.

10 O gün Kur'ân'ı ve âhiret hayatını yalanlayanların vay haline!

11 Onlar herkesin, vahyedilen dinin, şeriatın, İslâmî sorumluluğun hesabını vereceği, yalnız ilâhî mevzuatın yürürlükte olduğu günü yalanlayanlardır.

12 O günü, ancak sınırı aşan ve bilerek günah işlemekte ısrar edenler yalanlar.

13 Ona âyetlerimiz, Kur'ân'ımız okunduğu zaman:

"- Eskilerin masallarıdır." der.

14 Bu nasıl söz? Asıl, onların yaptığı kötülükler, yüklenmeye devam ettiği günahlar kalplerinin, beyinlerinin üzerinde pas tutmuştur.

15 Başlarına gelecekleri düşünsünler. Onlar o gün Rablerini görmekten mahrumdurlar.

16 Bir de, onlar kesinlikle kaynayan, köpüren Cehennem'e girecekler.

17 Dahası, onlara:

"- İşte bu, yalanlayıp durduğunuz şeydir." denilecek.

18 Hemen ümidiniz kırılmasın!

İyilerin, kâmil insanların, müslümanların kaydı, değer verilen kayıtlar, cennetliklerin kayıtları arasındadır.

19 Cennetliklerin kayıtlarıyla ilgili bizden başka seni bilgilendiren mi var? Cennetliklerin kayıtları, ne göz alıcı bir kayıt!

20 İyilerin amellerinin en ince detayına kadar açıkça yazıldığı defterdir.

21 Allah'a yakın olanlar, gözde melekler ona tanıklık ederler.

22 İyiler, kâmil insanlar, müslümanlar nimetler içindedir.

23 İşlemeli, süslü, tahtlar üzerinde etrafa bakarlar.

24 Yüzlerinde nimet ve mutluluğun sevincini görürsün.

25 Kendilerine mühürlü, ağzı huzurlarında açılan hâlis bir içecekten içirilir.

26 Onun son yudumu sanki misktir. İmrensin artık ona imrenenler.

27 Karışımı cennet konaklarına yükseklerden akıp gelen sudandır.

28 Bu su, Allah'a yakın olanların, gözdelerin içtikleri kaynaktan gelen sudur.

29 Doğrusu, İslâm'a planlı cephe alan, müslümanlığı ve müslüman nesilleri yozlaştırma, yok etme suçu işleyen güç ve iktidar sahibi âsiler, iman edenlere alay yollu gülüyorlardı.

30 Onlara uğradıkları vakit, birbirlerine kaş-göz işareti yapıyorlar, birbirlerini dürtüyorlardı.

31 Yandaşlarına, evlerine dönerlerken, zevk duyarak dönüyorlardı.

32 Mü'minleri gördükleri zaman:

"- İşte bunlar yanılgı içindeler." diyorlardı.

33 Oysa onlar, mü'minler üzerinde zâbıta olarak görevlendirilmemişlerdi.

34 İşte bu gün de, iman edenler, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere alay yollu gülecek.

35 İşlemeli, süslü tahtlar üzerinde etrafa bakacaklar.

36 Nasıl, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler sergilemeye devam ettikleri davranışlarının cezasını buldular mı?

84. el-İNŞİKAK SÛRESİ

25 âyettir. Peygamberliğin 3-4. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VEYARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Gök çatlayıp yarıldığı zaman, insan yaptıklarıyla karşı karşıya gelir.

2 Rabbine kulak verir duruma geldiği, gerekçeli olarak haddi bildirildiği zaman, insan yaptıklarıyla karşı karşıya gelir.

3 Yerin tozu dumanı atılıp dümdüz edildiği zaman, insan yaptıklarıyla karşı karşıya gelir.

4 Yer içindeki hazineleri ve ölüleri dışına atıp tamamen boşaldığı zaman, insan yaptıklarıyla karşı karşıya gelir.

5 Rabbine kulak verip, gerekçeli olarak O'na itaate mecbur kılındığı zaman, insan yaptıklarıyla karşı karşıya gelir.

6 Ey insan, sen Rabbine doğru çaba üstüne çaba sarfetmektesin. Endişelenme, Rabbine de, amellerinin mükâfatına da kavuşacaksın.

7 Ama amel defteri sağından verilen hesaba çekilecek.

8 Kolay bir şekilde mahşerde hesaba çekilecek.

9 Ailesine, mü'minlerin yanına sevinçle dönecek.

10 Ama amel defteri arkasından verilen feryat edecek.

11 "- Yetiş ey ölüm!" diye feryat edecek.

12 Körüklenen, alev püsküren, dehşetli Cehennem ateşine yaslanacak.

13 Çünkü ailesi, yandaşları içinde malları mülkleri sebebiyle şımarmıştı.

****

14 Hiç Rabbine dönmeyeceğini sanmıştı.

15 Oysa Rabbi onu biliyor, görüyordu.

16 Başka söze gerek yok. Şafak vaktine yemin ederim.

17 Geceye ve karanlığı içinde biraraya getirdiği, topladığı şeylere yemin ederim.

[18] Düzgün bir dolunay haline geldiği zamandaki aya yemin ederim.

[19] Elbette siz, ey inkâr edenler, kademe kademe artan şiddetli azaplara dûçâr olacaksınız.

[20] Böyleyken, onların ne imtiyazları var da, Allah'a, Allah'a imanın gerektirdiği esaslara, âhirete iman etmiyorlar.

[21] Kendilerine Kur'an okunduğu zaman da secde etmiyorlar, saygı göstermiyorlar, namaza yaklaşmıyorlar.

[22] Aksine, kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar edenler, kafirler, Kur'ân'ı yalanlayanlardır.

[23] Halbuki Allah, onların içlerinde sakladıklarını iyi biliyor.

[24] Öyleyse onlara can yakıp inleten müthiş azâbı haber ver.

[25] Ancak iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenleri, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanları, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanları, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenleri müjdele, onlara bitmez tükenmez mükâfatlar vardır.

85. el-BURÛC SÛRESİ

22 âyettir. Peygamberliğin 5-6. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Burçlarla dolu gökyüzüne yemin ederim.

[2] Va'dolunan ve tehdit edilen, hesaba çekileceğiniz güne yemin ederim.

[3] Muhammed'e, peygamberlere, meleklere, Kur'ân'ı bilen ve tebliğ eden, çözüm getiren, güvenilir, örnek önderlere, müslümanlara zulmeden zâlimlerin aleyhinde şahitlik yapanlara, denetlenen ümmetlere ve insanlara, delilleri, şâhitleri ortaya konarak, uğradıkları zulmün hesabı sorulacak olan mü'minlere yemin ederim.

[4] Hendek kazıp mü'minleri hendeklere atarak zulüm ve işkence edenler kahrolsun.

[5] Yığın yığın odunlarla ateş yıkıp işkence edenler kahrolsun.

[6] Ateşin etrafında oturuyorlar, işkence edecekleri mü'minleri ateşin kenarında tutuyorlardı.

[7] Dinlerinden döndürmek için acımasızca şuurlu ve kâmil mü'minlere yaptıkları işkence ve zulmü de seyrediyorlardı, yaptıkları işkence ve zulüm sebebiyle kendi aleyhlerine şâhitlik de edecekler.

[8] Kudretli, hükümran, övgüye lâyık Allah'a iman ettikleri için, yalnız bunun için onları, zulüm ve işkence yaparak cezalandırdılar.

[9] O, göklerin ve yerin mülkü ve hükümranlığı kendisine ait olan Allah'tır. Allah açık-gizli onların yaptıkları her şeye şâhittir, onları cezalandıracaktır.

[10] Şuurlu, kâmil mü'min erkeklerin ve şuurlu kâmil mü'min kadınların temel hak ve hürriyetlerini engelleyerek, baskı, zulüm ve işkence yapan güç ve iktidar sahiplerine, sonra da bundan vazgeçip Allah'a itaate yönelmeyenlere, tevbe etmeyenlere Cehennem azâbı vardır. Onlara Cehennemin en harlı yeri ayrılmıştır.

[11] İman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenlere, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlara, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlara, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenlere de altından ırmaklar akan Cennet konakları vardır. İşte bu büyük mutluluktur.

[12] Rabbinin sarsarak yakalayıp cezalandırması çok şiddetlidir.

[13] İlk yaratan, aralıksız yaratmaya devam eden ve ölümden sonra yeniden hayat veren yine O'dur.

[14] Kullarını çok bağışlayan ve çok seven de O'dur.

[15] Yüce Arş'ın sınırsız kudret ve iktidar makamının sahibidir.

[16] Her an iradesinin tecellisini hakkıyla icraya devam ediyor.

[17] Allah'a, emirlerine, peygamberlerine âsi olan diktatörlerin, ilâhî kanunları tanımayan askerî erkânın emrindeki günahkâr orduların nasıl yok olup gittiğinin haberleri sana geldi mi?

[18] Yok edilen Firavun ve Semûd'un ordularının askerî erkânının haberleri sana geldi mi?

[19] Asıl inkârda ısrar edenlerin, kâfirlerin, Kurân'ı ve peygamberi yalanlama içinde bocaladıklarının haberi sana geldi mi?

[20] Hâlâ, Allah'ın ablukası altında olduklarının farkında değiller mi?

[21] Onların söyledikleri doğru değil! O şerefli, bütün ilâhî kitaplardaki dinî-ilmî esasları içeren, okunan Kur'ân'dır.

[22] Levh-i Mahfuz'da yazılıdır.

86. et-TARIK SÛRESİ

17 âyettir. Peygamberliğin 5-6. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Andolsun göğe, andolsun karanlıkta gümbür, gümbür yol teperek, kurtuluşları için insanların kapısını çalan, sesini, tebliğini duyuran, varlığını benimseten şerefli peygambere!

[2] Karanlıkta yol tepenle ilgili bizden başka seni bilgilendiren mi var? Karanlıkta gümbür gümbür yol teperek, kapıları çalan, sesini, tebliğini duyuran, varlığını benimseten ne azimli, ne kararlı, ne cesur birisi.

[3] İşte o karanlığı yırtan yıldızdır, yükselen yıldızdır, Muhammed'dir.

[4] Kesinlikle herkesin başında bir koruma, bir denetleyici vardır.

[5] O halde insan, neden yaratıldığına ibret nazarıyla bir baksın.

[6] Bir defada boşalan bir sıvıdan yaratıldı.

[7] O sıvı, erkeğin beli ile kadının göğüs kafesi arasından çıkar.

[8] Böyle yarattığı insanı, yeniden diriltmeye de elbette gücü kudreti yeter.

[9] Bütün sırların yoklanacağı, imtihan meydanına döküleceği gün insanın nesi var?

[10] İnsanın o gün ne bir gücü kuvveti, ne yardım edeni var.

[11] Andolsun halden hale dönüşen, dönüşü sağlayan, bir yağmurdan sonra yeni yağmurlarla yüklü, güneş sisteminin dönüş yeri olan göğe!

[12] Andolsun yarıkları, çatlakları ve kırıkları olan, kaynak aktarma ve bitirme özelliğine sahip parçalı yere!

[13] Kesinlikle Kur'an hak ile bâtılı ayıran bir kelâmdır.

[14] Bu kelâmın şaka ile ilgisi yoktur.

[15] Haberin olsun, inanmayanlar İslâm'a Kur'ân'a ve sünnete karşı gizli mücadele planları hazırlıyorlar.

[16] Ben de onların, planlarını başlarına geçirecek karşı planlar yapıyorum.

[17] Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirlere, nankörlere mühlet ver. Onları biraz daha kendi hallerine bırak.

87. el-A'LÂ SÛRESİ

19 âyettir. Peygamberliğin 1-2. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Yüce Rabbinin adını tesbihe, zikre devam et.

2 Yaratan, yaratılış amacına uygun olarak şekillendirenin adını tesbihe devam et.

3 Her şeyi planlayıp, programlayıp doğru yolu gösterenin, amacına ulaştıranın adını tesbihe devam et.

4 Otu, çayırı ve ekini çıkaran, otlağı ayıranın adını tesbihe devam et.

5 Sonra da, bitkileri kapkara bir sel suyu artığı haline getirenin adını tesbihe, zikre devam et.

6 Sana Kur'ân'ı okutacağız, artık unutmayacaksın.

7 Allah'ın sünneti, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olanları unutabilirsin. O, açıktan ve gizli okuduklarınızı, görülen ve görülmeyen hallerinizi bilir.

8 En kolay olan için, sana kolaylık ihsan edeceğiz. Başarılı olmayı sende meleke haline getireceğiz.

9 Öğüt, uyarı fayda verdiği sürece, Kuran ile insanlara öğüt vermeye, tebliğe devam et.

10 Allah'tan korkan, onu sayan, Kur-ân'ı dinleyecek, öğüt alacak, düşünecek.

11 En bedbaht olan da, ondan, Kur'an'dan uzaklaşacaktır.

12 Büyük ateşe yaslanacak olan öğütten, Kur'an'dan uzaklaşacaktır.

13 Üstelik ateşte, ne ölüp kurtulabilecek, ne de mutlu bir hayat sürmesi mümkün olacaktır.

14 Öğüt dinleyerek temizlenen, vicdanını arındıran, sadaka-i fıtrını veren de kurtuluşa ebedî nimetlerle mutluluğa erecektir.

15 Rabbinin ismini zikre, şükre devam eden, dua ve niyazda bulunarak namazları ve bayram namazlarını kılan, peygamberi salât ü selâm ile anan da kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa erecektir.

16 Fakat siz ey gafiller, dünya hayatını tercih ediyorsunuz.

17 Âhiret, ebedî yurt daha hayırlı ve ebedîdir.

18 Bu hüküm, peygamberlere verilen ilk sahifelerde ve kitapçıklarda elbette vardır.

19 İbrâhim'e ve Mûsâ'ya indirilen sahifelerde ve kitapçıklarda da vardır.

88. el-ĞÂŞİYE SÛRESİ

26 âyettir. Peygamberliğin 2-3. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Dehşeti ve paniği ortalığı kaplayan felâketin Kıyamet'in haberi mi geldi sana?

2 O gün, bir takım yüzler zillet içinde, başlar eğilmiştir.

3 Gayrete gelmişlerdir, zahmet çekmektedirler, boşuna yorulurlar.

4 Kızgın ateşe yaslanacaklar.

5 Kendilerine kaynar su fışkıran bir pınardan su içirilecek.

6 Acı kuru dikenden başka onlara yiyecek de yok.

7 Acı kuru dikenler, ne besler, ne de açlığı giderir.

8 O gün, bir takım yüzler de, nimetler içinde mutlu, güzel, pırıl pırıldır.

[9] Dünyadaki gayretlerinden, amellerinden, hâlis niyetlerinden dolayı memnundurlar.

[10] Yüce Cennet'te, yüksek konaklardadırlar.

[11] Orada boş şeylerle meşgul olan bir topluluk gürültüsü, boş bir söz işitmezler.

****

[12] Orada akan pınarlar var.

[13] Pınarların başlarında, yükseltilmiş tahtlar, divanlar var.

.[14] Konulmuş kadehler var.

[15] Dizilmiş koltuklar, yastıklar var.

[16] Serilmiş halılar var.

[17] İnsanlar, develere bakıp bir şeyler anlamıyorlar mı? Nasıl yaratılmış?

[18] Göğe bakıp bir şey anlamıyorlar mı? Nasıl yükseltilmiş?

[19] Dağlara bakıp bir şey anlamıyorlar mı? Nasıl dikilmiş?

[20] Yerküreye bakıp bir şey anlamıyorlar mı? Nasıl yayılmış, yaşamaya elverişli hale getirilmiş?

[21] O halde, tebliğe devam et, Kur'an ile öğüt ver. Çünkü sen vahyi, Kur'ân'ı tebliğ ile memursun, öğüt vericisin.

[22] Üzerlerine belâ olmuş bir zorba bir diktatör değilsin.

[23] Ancak Kur'ân'a sırtını dönen, güç ve iktidarını kullanarak halkı Kur'an aleyhinde yönlendiren, küfürde direnen, Kur-ân'ı inkar edene karşı güç kullanabilirsin.

[24] Ayrıca Allah, onu daha büyük bir ceza ile cezalandıracaktır.

[25] Kesinlikle, onların dönecekleri yer bizim huzurumuzdur.

[26] Üstelik onları sorguya, suale hesaba çekmek de bize aittir.

89. el-FECR SÛRESİ

30 âyettir. Peygamberliğin 5-6. yıllarında Mekke'de indi.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Andolsun, şafak vaktine!

[2] Andolsun on geceye!

[3] Andolsun çiftlere ve teke!

[4] Andolsun gitmekte olan geceye!

[5] Nasıl, bunlarda, kötülüklere karşı kendisini dizginleyebilecek akıl sahibi biri için yemin var, değil mi?

[6] Görmedin mi, Rabbin ne yaptı Âd kavmini?

[7] Muhteşem sütunlarla dolu İrem'e ne yaptı?

[8] Ülkeler içinde benzeri inşa edilmemiş olan İrem'e ne yaptı.

[9] Vadide kayalıkları kesip biçerek, oyarak, yontarak evler yapan Semûd kavmine ne yaptı?

[10] Devleti, teşkilâtı, orduları güçlü, şiddeti ve işkencesi meşhur, ülkesi zengin, hazinesi dolu, imkânları geniş, dikili taşları sembol edinen, ebedîleşme iddiasındaki Firavun'a ne yaptı?

[11] Onlar, ülkelerinde azgınlık, taşkınlık ve eşkiyalık ederlerdi.

[12] Onlar, zulüm, israf, zevk ve eğlenceye düşerek fesadı, bozgunculuğu çoğaltmışlar, sosyal çürümeyi artırmışlardı.

[13] Rabbin de üzerlerine azap kamçıları yağdırdı.

[14] Rabbin elbette onların davranışlarını ve amellerini gözetlemekte, denetlemektedir.

15 İşte, Rabbi, insanı imtihan edip de ikramda bulunduğunda, nimetlere boğduğunda, refaha erdirdiğinde:

"- Rabbim bana ikramda bulundu."der.

16 Onu imtihana tabi tutup rızkını kısarak ölçü ile verdiğinde:

"- Rabbim beni önemsemedi, bana hor baktı." der.

17 Böyle yanlış düşüncelere kapılmayın! İşin aslını öğrenmek istiyorsanız eğer, siz yetime ikramda bulunmuyorsunuz.

18 Birbirinizi, çevresi, çaresi olmayan yoksulların karnını doyurmaya teşvik etmiyorsunuz.

19 Size miras olarak kalan malları haram helâl gözetmeden, oburcasına yiyorsunuz.

20 Mal biriktirip, yığmayı da çok seviyorsunuz.

21 Hesaba çekileceğinizi nasıl unutuyorsunuz? Yer birbiri ardınca sarsılıp dümdüz olduğu zaman insan anlar.

22 Rabbinin emri gelip melekler saf saf dizildiği zaman insan anlar.

23 O gün, Cehennem getirildiği zaman, işte o gün insan anlar. Ama bu anlamanın ona ne yararı var?

24 "- Keşke hayatım için, önceden bir şeyler yapsaydım, iman edip hayırlı ameller işleseydim." der.

25 Artık o gün, Allah'ın uygulayacağı cezayı kimse uygulayamaz.

26 O'nun vuracağı bağı kimse vuramaz.

27 Sen de, ey sorumluluklarını yerine getirerek, samimiyetini isbat ederek huzura eren kişi!

28 Rabbine, huzurunda hesabını ver. Görülecek hesabından razı olacak, verilecek mükâfatlarla hoşnut edileceksin.

29 Allah'ın rızasına uygun amelleri çoğaltıp peygamberlerin sorumluluklarına eş görevler yaparak, beni ilâh tanı, candan müslüman olarak bana bağlı, saygılı, saf, ihlâslı, cesur, gözde kullarımın arasına girerek yerini al.

30 Cennetimde cemalime, rızama mazhar olan kulların arasında yerini al.

90. el-BELED SÛRESİ

20 âyettir. Peygamberliğin 5-6. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Başka söze gerek yok. Bu beldeye yemin ederim.

2 Senin içinde bulunduğun, şereflendirdiğin, soyunun, sülâlenin, itibarının bilindiği, dilediğin gibi hükmünü yürüteceğin, içinde ölüm cezaları verebileceğin, imtiyazlar tanıyabileceğin, haram irtikâp etmeyeceğin bu beldeye yemin ederim.

3 İnsanlığa atalık edenlere ve onlardan doğan hayırlı nesillere yemin ederim.

4 Ana rahminden ölünceye kadar, sıkıntı, eziyet, mükellefiyet ve binbir güçlüklerle karşı karşıya yarattık biz insanı.

5 İnsan, hiç kimsenin kendisini sıkıştırmayacağını, güç yetiremiyeceğini, cezalandıramayacağını mı sanıyor?

6 "- Yığınla servet harcadım." diyor.

7 Kimsenin kendisini görmediğini, hesaba çekilip cezalandırılmayacağını mı sanıyor?

8 Biz ona iki göz vermedik mi?
9 Bir dil ve iki dudak vermedik mi?
10 Ona iki yol gösterdik, iyilik ve kötülük, mükâfat ve sorumluluklarla ilgili aydınlatıcı bilgiler verdik.
11 Fakat o, hayır işleyerek, kötülükleri terkederek zor şeylere göğüs geremedi, sarp yokuşta, zorlu yolda yürüyemedi.
12 Sarp yokuşla ilgili bizden başka seni bilgilendiren mi var? Sarp yokuş ne zor, ne güzel bir şey!
13 Esaret bağlarını çözerek köleleri hürriyetlerine kavuşturmaktır.
14 Kıtlığın yaygın olduğu bir günde, bir dönemde kendisi açken başkasını doyurmaktır.
15 Akraba yetimleri, dulları doyurmaktır.
16 Veya aç, açık, toprağa bulanmış çevresi, çaresi olmayan yoksulları doyurmaktır.
17 Bir de, iman edenlerden, birbirlerine sabrı, sabırla mücadeleye devamı tavsiye edenlerden, birbirlerine merhametli davranmayı öğütleyenlerden olmaktır.
18 İşte bunlar sağduyulu hareket ederek, Allah'ın kitabına iman edip hayata geçirenler, hayırlı sonuca kavuşanlardır.
19 Âyetlerimizi, kudretimizi birliğimizi gösteren delilleri inkârda ısrar edenler, kâfirler işte onlar da hak yoldan uzaklaşarak, burnunun doğrusuna gidip kötü sonuçla karşılaşanlardır.
20 Bunlar da ateşler, alevler içindeki hisar zindana konup, kapıları kapatılacaktır.

91. eş-ŞEMS SÛRESİ

15 âyettir. Peygamberliğin 5-6. yıllarında Mekke'de nâzil olmuştur.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Andolsun, güneşe ve kuşluk vaktindeki parıltısına.
2 Andolsun, yansıdığı kadarıyla, ışığını aksettirdiği, yerini tuttuğu güneşi izlediği zaman aya!
3 Andolsun, güneşi açtığı zaman gündüze,
4 Andolsun güneşi bürüdüğü zaman geceye.
5 Andolsun gökyüzüne ve onu yükseltip düzenleyerek, tavan olarak inşa edene!
6 Andolsun yeryüzüne ve onu döşeyerek yerleşmeye, yaşamaya elverişli hale getirene!
7 Andolsun nefse, insana ve onu yaratılış amacına uygun olarak şekillendirene!
8 Andolsun nefsi, insanı, ahlâkî zaaflarla, vicdan azabıyla, Allah'a sığınma, emirlerine yapışma, günahlardan arınma, azaptan korunma, kulluk ve sorumluluk şuuruyla özgürce şahsiyetini geliştirme, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olma kabiliyetiyle donatana!
9 Elbette nefsini temizleyip arındıran kurtuluşa, ebedî nimetlerle mutluluğa ermiştir.
10 Nefsini korumayıp, günahlarla alçaltarak gömen hilekâr kimseler zarar edip hüsrana uğradı.
11 Semûd, azgınlığından, taşkınlığından dolayı hakkı yalanladı.
12 En azgınları, çete reisi ortaya atılıp çıktığı zaman Sâlih:
"- Dokunmayın."dedi.
13 Allah'ın Rasulü, Sâlih onlara:
"- Bu, Allah'ın dişi devesine ve onun su içme günündeki hakkına dokunmayın." dedi.
14 Sâlih'i yalanladılar ve dişi deveyi kılıçla bacaklarından biçerek öldürdüler. Rableri de günahları sebebiyle onlara ağır bir ceza uyguladı. Orayı yerle bir etti.
15 Azılı şakî yaptığının bir bedeli olacağından korkmuyor; Sâlih de bunun ümmetine, mü'minlere bir zararı dokunacağı endişesini taşımıyordu.

92. el-LEYL SÛRESİ

21 âyettir. Peygamberliğin 5-6. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Andolsun bürüyüp örttüğü zaman geceye!

2 Andolsun, ağarıp açıldığı vakit gündüze!

3 Andolsun, erkeği ve dişiyi yaratana!

4 Gerçekten sizin amelleriniz, gayretleriniz, niyetleriniz farklıdır.

5 Kim Allah'ın hakkını verir, mâlî mükellefiyetleri yerine getirir, Allah'a sığınıp, emirlerine yapışarak günahlardan arınıp azaptan korunur, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranır, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olursa, ona ihsan edeceğiz.

6 Kim en güzeli, Kelime-i Tevhid'i tasdik eder, Allah yolunda harcadığı malın bedelinin daha güzeliyle yerine geleceğine inanırsa, ona da ihsan edeceğiz.

7 En kolay olan için, hayır için, ona kolaylık ihsan edeceğiz. Başarılı olmayı onda meleke haline getireceğiz. Ona vicdan rahatlığı ve âhiret saadeti müyesser kılacağız.

8 Ama cimrilik edeni, mâlî mükellefiyetleri yerine getirmeyeni; kelime-i tevhide ve Allah yolunda karşılıksız harcamanın mükâfat ve sevabına, vahyin, Kur'an'ın rehberliğine ihtiyacı olmadığını, gücü, imkânları ve kabiliyetleriyle yeterli donanıma sahip olduğunu ileri süreni de hazırlarız.

9 En güzeli, kelime-i tevhidi, Allah yolunda karşılıksız harcadığının bedelinin daha güzeliyle yerine geleceğini yalanlarsa, onu da hazırlarız.

10 Onu da, en zor yola, başarısızlığa, vicdan azâbına, âhiret azâbına hazırlarız.

11 Çukura yuvarlandığı zaman, malı onu kurtaramayacak.

12 Bize düşen, insanlara ve cinlere kesinkes doğru, hak yolu kitap ve peygamberle göstermek, aydınlatıcı bilgiler vermektir.

13 Elbette âkıbetiniz de, başlangıcınız da, son hayatınız, âhiretiniz ve ilk hayatınız dünyanız da bizimdir, bize kulluk ve ibadet içindir, bizim kudret ve tasarrufumuzdadır.

14 Ben sizi köpürdükçe köpüren, alev saçan bir ateşe karşı uyardım.

15 Ona, ancak azgın olan, Allah yoluna, Allah yolundaki faaliyete engel olan kâfir girer, yaslanır.

16 Kur'ân'ı yalanlayan ve Allah'a, peygamberlerine imandan ve itaatten yüz çeviren, güç ve iktidarlarını kullanarak, halkı istedikleri istikamete yönlendiren, ateşe yaslanır.

17 Çokça Allah'a sığınanlar, emirlerine yapışanlar, çokça günahlardan arınıp azaptan korunanlar, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranan, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde olan mü'minler ateşten uzaklaştırılacaktır.

18 Allah yolunda mallarını verenler, temizlenip vicdanlarını arındıranlar da, ateşten uzaklaştırılacaktır.

19 Mal vererek ihsanda bulundukları hiçbir kimsenin, kendilerine bir mukabeleleri bir şükran borçları da yoktur.

20 Yalnız yüce Rabbinin rızasını talep etmek için malından gönüllü verir.

21 Elbette yakında kendisi de hoşnut olacaktır.

93. ed-DUHA SÛRESİ

11 âyettir. Peygamberliğin 1-2. yıllarında Mekke'de nâzil olmuştur.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Andolsun, kuşluk vaktine!

2 Andolsun, sükûnet bulduğu zaman geceye!

3 Rabbin seni terketmedi ve sana gücenmedi.

****

4 Andolsun, senin için âkıbet, tebliğe başladığın ilk günlerden, ümmetinin geleceği, geçmişinden, âhiret, ebedî yurt dünyadan daha hayırlıdır.

5 Rabbin sana nimetlerini ihsan etmeye devam edecek, sen de hoşnut olacaksın.

6 Seni, eşsiz, benzersiz bir yetim bulup da, bağrına basmadı mı?

7 Seni yol bilmez bulup da, önünü aydınlatıp doğru yola iletme lütfunda bulunmadı mı?

8 Seni yoksul bulup da zengin etmedi mi?

9 Öyleyse sakın yetimlere, dullara ezik-lik içinde bir hayat yaşatma.

10 Yardım isteyenlere, medet umanlara lütuf ve ihsanın esirgenmesine rıza gösterme.

11 Dur-durak bilmeden Rabbinin vahyi, sana ihsan ettiği peygamberlik nimeti sebebiyle şükrünü eda etmek için tebliğe devam et!

94. el-İNŞİRAH SÛRESİ

8 âyettir.
Peygamberliğin 1-2. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.
Diğer adı da "Şerh"dir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Biz senin iyiliğin için göğsünü açmadık mı, gönlünü ferahlatmadık mı?

2 Senin üzerinden, sorumluluğunun, sıkıntılarının, ümmetinin geleceği ile ilgili endişenin ağır yükünü almadık mı?

3 Sırtındaki çok ağır, seni ezen yükü almadık mı?

4 Senin hayrına, itibarını, şanını yükseltmedik mi?

5 Elbette, zorluğun yanında bir kolaylık vardır.

6 Gerçekten, zorlukla beraber bir kolaylık vardır.

7 Din ve dünya ile ilgili işlerinin, ibadetlerinin birini bitirdiğin zaman, hemen ötekine başla!

8 Yalnız Rabbine dua ve niyaza yönel, Rabbine kulluk ve ibadete teşvik et, din ve dünyan ile ilgili taleplerini, düşmanlarına karşı yardımı yalnızca Rabbinden iste.

95. et-TÎN SÛRESİ

8 âyettir. Peygamberliğin 2-3. yıllarında
Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 İncire ve zeytine, önceki peygamberlerin ve ümmetlerin yaşadığı incir ve zeytin diyarına andolsun!

2 Tûr-i Sînâ'ya andolsun!

3 Şu emin beldeye, Mekke'ye andolsun!

4 Biz insanı en güzel bir biçimde, en güzel duygularla, ilâhî ahlâk ile ahlâklanacak güzellikte, hayat şartlarına katlanabilecek mükemmeliyette yarattık.

5 Sonra onu madden, manen kötüleşmiş, en sefil bir seviyeye indirdik.

[6] Ancak iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler en yüksek makamlardadırlar. Onlar için bitmez tükenmez mükâfatlar vardır.

[7] Artık bundan sonra, ey insan, seni, dini, şeriatı, ilâhi düzeni, herkesin amellerinin karşılığını alacağını yalanlamaya sevkedecek olan ne türlü bir sebep olabilir?

[8] Allah hâkimlerin, hükümran olanların, yasama, yargı ve icra gücü olanların en büyüğü, en hayırlısı değil mi?

96. el-ALAK SÛRESİ

19 âyettir.
Peygamberliğin 1-3. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.
İlk 5 âyeti Kur'ân'ın ilk inen âyetleridir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Yaratan Rabbinin adıyla, izni ve yardımıyla oku! Sana indirilmeye başlanan kitabı, Kur'ân'ı oku!

[2] O, insanı aşk ve sevgiden, bir ilişkiden, rahim duvarına yapışıp yerleşen döllenmiş hücrelerden yarattı.

[3] Oku! Rabbin sonsuz kerem sahibidir, cömertliğine diyecek yoktur.

[4] Kalem ile yazmayı ve bilgiyi öğretendir.

[5] İnsana bilmediklerini öğretip belleterek hayata intibakını kolaylaştırandır.

[6] Ne kadar pervâsız davranıyor! İnsan isyanda ve haksızlıkta çok ileri gidiyor!

[7] Kendisinin güç, imkân ve kabiliyetlerle yeterli donanıma sahip olduğunu, vahyin, Kur'an'ın rehberliğine ihtiyacı olmadığını ileri sürüyor!

[8] Sen ey böyle düşünen insan! Kesinkes Rabbinin huzuruna götürülüp sorguya çekilecek ve hesap vereceksin.

[9] Gördün mü, engelleyen azgını?

[10] Dua ve niyazda bulunan, namaz kılan, bizi ilâh tanıyan, candan müslüman olarak bize bağlanan, saygılı bir kulu engelliyor!

[11] Ne dersin? O kul, hak yolda faaliyet gösteriyor, görevini yapıyorsa da mı engelleyecek?

[12] Yahut Allah'a sığınıp emirlerine yapışarak günahlardan arınıp azaptan korunmayı, kulluk ve sorumluluk şuuruyla, haklarına ve özgürlüklerine sahip çıkarak şahsiyetli davranarak, dinî ve sosyal görevlerinin bilincinde mü'min, müttaki olmayı emrediyor, takvaya dayalı bir düzen kuruyorsa da mı engelleyecek?

[13] Ne dersin? Allah'ın kitabını, Kur'ân'ı yalanlar, imandan, İslâm'dan yüz çevirir, güç ve iktidarını kullanarak halkı istediği istikamette yönlendirirse, azabımızdan kurtulabilecek mi?

[14] O, Allah'ın, yaptıklarını, her şeyi gördüğünü bilmiyor mu?

[15] Onun yanına koymayız. Engellemesinden vazgeçmezse, o müşriklerin liderinin perçeminden yakalar cehenneme sürükleriz.

[16] Bütün yalancı, günahkâr, âsi liderlerin, ileri gelenlerin hepsinin perçeminden yakalar cehenneme sürükleriz.

[17] O vakit, o taraftarlarını, toplantılarına düzenli devam eden meclisini yardıma çağırsın.

[18] Biz de üzerlerine aman dinlemeyen, gücüne karşı konulmayan, yakaladığının işini bitiren zebânileri sevkedeceğiz.

[19] Hayır, hayır! Ona boyun eğme! Bize secde ederek namaz kıl. Bize yaklaş!

97. el-KADR SÛRESİ

5 âyettir. Peygamberliğin 3. yılında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Biz onu, Kur'ân'ı bütün insanlık ve kâinat ile ilgili planlamanın yapıldığı müstesna bir gecede, Kadir gecesinde indirdik.

2 Kadir gecesiyle ilgili bizden başka seni bilgilendiren mi var? Kadir gecesi ne ulvî, ne güzel bir gece!

3 Bütün insanlık ve kâinat ile ilgili planlamanın yapıldığı bu müstesna gece, Kadir gecesi, bin aydan daha hayırlıdır.

4 Melekler, varettiğimiz ve koruduğumuz aslî düzenin bir bölümü olan ruh, büyük melekler, Rablerinin bilgisi, planı, iradesi dahilinde, o gece kâinattaki tabiî, dinî, sosyal, siyasî, ekonomik ve idarî her türlü konu ve yeni dönemdeki planlama ile görevli olarak rahmet deryası halinde peyderpey inerler de inerler.

5 "- Bütün kâinata, kâinattakilere selâm olsun. Herkes, her şey âfetten, kederden, uzak, selâmette olsun." derler. Şafak sökünceye, tan yeri ağarıncaya kadar, bu böyle devam eder, gider.

98. el-BEYYİNE SÛRESİ

8 âyettir. Hicret'in 3-4. yıllarında Medine'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Kutsal kitaplarda müjdelenen, oğulları gibi tanıdıkları âdil önder Allah'ın Rasulü Muhammed, hak delil Kur'an ile tebliğ görevine başlayıncaya kadar, ehl-i kitaptan ve müşriklerden küfürde ısrar edenler, görevlendirilecek hak peygambere iman ederek tâbi olacakları konusunda verdikleri sözden ve kararlarından vazgeçmiş değillerdi.

2 Sonunda, Allah tarafından görevlendirilen, içinde şirk bulunmayan tertemiz sayfaları, Kur'an sayfalarını okuyan Allah'ın Rasulü Muhammed geldi.

3 Okuduğu sayfalar içinde, çok kıymetli, hakkı, zamanla değişmeyen insanî değerleri, tabiî hukuk kurallarını ayakta tutan, tahrife uğramamış kitapçıklar, kitapçıklardan bölümler var.

4 İşte bundan sonra, müjdelenen peygamberin, kendi içlerinden görevlendirilmeyip, âdil önder Muhammed'in hak delil Kur'an ile tebliğe başlamasından sonra, kendilerine verilen kutsal kitapların hükmünce sorumlu tutulanlar ihtilâf çıkardılar, ayrı baş çektiler, düşman oldular.

5 Halbuki, onların da, yalnız Hakka ve tevhide yönelerek, Allah'ın dinini ve düzenini içtenlikle benimseyerek samimiyetle toplumlarında uygulayıp, Allah'a kulluk ve ibâdet etmeleri, O'nun şeriatına bağlanmaları, O'na boyun eğmeleri, namazı âdâbına riâyet ederek, aksatmadan âşikâre kılmaları, vicdanlarını, servetlerini, sosyal bünyelerini arındıran, berekete vesile olan zekâtı vermeleri emredilmişti. İşte doğru din, insanlığı, insanî değerleri ayakta tutacak din, zamanla değişmeyen tabiî hukuk kurallarını içeren şeriat, düzen, medeniyet budur.

6 Ehl-i kitaptan ve müşriklerden küfürde ısrar edenler Cehennem'dedirler. Orada ebedî kalırlar. Onlar, işte onlar, insanların en kötüleridir.

7 İman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mü-

kemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayan-lar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, câri-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, işte onlar da, insanların en hayırlı olanlarıdır.

8 Rableri katındaki mükâfatları, altlarından ırmaklar akan Adn Cennetlerinin konaklarıdır. Orada ebedî yaşarlar. Allah onlardan hoşnut olmuştur. Onlar da Allah'tan hoşnut oldular. Bu mükâfatlar, Rabbine saygı göstererek korkanlar içindir.

****

99. ez-ZİLZAL SÛRESİ

8 âyettir. Peygamberliğin 1-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Yer şiddetli bir depremle sarsıldığı zaman, haberlerini anlatır.

2 Yer yükünü, kıymetli ağırlıklarını çıkardığı zaman haberlerini anlatır.

3 İnsan:

"- Bu yere ne oluyor?" dediği zaman haberlerini anlatır.

4 O gün yer, kendisindeki bütün haberleri anlatır.

5 Rabbinin, kendisine vahyile bildirmesi, emretmesi sebebiyle bütün haberleri anlatır.

6 O gün, insanlar, amelleri kendilerine gösterilmek üzere, bölük bölük, birbirlerinden ayrı olarak kabirlerinden fırlayıp mahşere gidecekler.

7 Kim, dünyada zerre miktarı, bilinçli, amaçla örtüşen niyete dayalı bir hayır işlerse, onun mükâfatını işte o zaman görecektir.

8 Kim de, zerre miktarı bir kötülük yaparsa, onun cezasını da, o zaman görecektir.

100. el-ÂDİYAT SÛRESİ

11 âyettir. Peygamberliğin 1-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Andolsun, çatlarcasına dörtnala koşan atlara!

2 Andolsun, ateş yağdıran, alev saçan silahlara!

3 Andolsun, sabaha karşı baskın verenlere, imdâda yetişenlere!

4 Andolsun, nâralar, at kişnemeleri, kılıç şakırtıları, silah sesleri, top gürlemeleri, bomba sesleri ile ortalığı tozu dumana katanlara!

5 Andolsun, sabah vakti düşman birliklerine dalanlara, düşman hatlarını yaranlara!

6 İnsan Rabbinin nimetlerine karşı, kesinlikle çok nankör davranır!

7 Bu konuda, kendisi de devamlı şâhittir.

8 İnsan, menfaatine, mal sevgisine de aşırı düşkündür.

9 Kabirlerdekiler fılatılatılacağı zaman, hâlâ, halinin ne olacağını kestiremiyor mu?

10 Gönüllerdekiler, sırlar ortaya konduğu zaman, hâlâ, halinin ne olacağını düşünemiyor mu?

11 İşte o gün, Rableri, onların gizli-açık bütün yaptıklarından haberdardır.

101. el-KARİA SÛRESİ

11 âyettir. Peygamberliğin 1-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Gülle gibi insanların başlarına düşüp beyinlerini parçalayacak felâketten, âlemdeki düzenin bozularak yıldızların, gezegenlerin çarpışacağı gündeki felâketten kendinizi koruyun!

2 Ne dehşetli bir çarpma, ne korkunç bir çarpışma.

3 Bu çarpma ve çarpışma ile ilgili bizden başka seni bilgilendiren mi var?

Ne dehşetli bir çarpma, ne korkunç bir çarpışma?

4 İnsanların, çırpınıp dağılan pervaneler haline geldiği gün, çarpma ve çarpışma günüdür.

5 Dağların atılmış renkli yünler haline geldiği gün, çarpma ve çarpışma günüdür.

6 O gün, hayırlı amellerinin, sevaplarının kefeleri ağır basanlar yaşayacaktır.

7 Beğendiği, hoşlandığı bir hayat içinde yaşayacaktır.

8 O gün, ölçüye tartıya konacak değer-deki amellerinin, sevaplarının kefeleri hafif olanlar yanacaktır.

9 Artık onun anası, sığınacağı yer derin ateş çukurudur.

10 Derin ateş çukuru ile ilgili bizden başka seni bilgilendiren mi var?

11 Kızgın ateştir, Cehennem'dir.

102. et-TEKÂSÜR SÛRESİ

8 âyettir. Peygamberliğin 2-4. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Çokluk kuruntusu, çoklukla, evlât ve servet ile övünmek sizi oyaladı.

2 Kabirdekileri sayacak kadar; kabire girinceye kadar; kabir azâbını tadıncaya kadar oyaladı.

3 Bu doğru değil. Yakında, ölümden sonra hakikati kabirde öğreneceksiniz.

4 Bir daha ifade edelim! Bu doğru değil. Yakında, ölümden sonra, mahşerde doğruyu öğreneceksiniz.

5 Tekrar edelim! Kesin bir bilgi ile bilmiş olsaydınız, görecektiniz.

6 Elbette kaynayan, köpüren Cehennem'i görecektiniz.

7 Onu, elbette, bir daha çıplak gözle görecektiniz.

8 Bir de o gün, size verilen nimetlerden dolayı hesaba çekileceksiniz.

*

103. el-ASR SÛRESİ

3 âyettir. Peygamberliğin 1-3. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Zamana, asırlara, ikindilere andolsun!

[2] İmanla güvene kavuşmadıkça, müslümanca yaşayıp kin, nefret ve ihtiraslarını yenmedikçe, Peygamberin sorumluluğuna eş görevler yapmadıkça, hakkı ve sabrederek mücadeleye devamı birbirlerine tavsiye etmedikçe, âhireti unutarak dünyaya bağlanıp, şeytanî güçlerle işbirliğine devam ettikçe insanlar, müslümanlar elbette zarardadır, hüsrandadır.

[3] Ancak iman edip, hâlis niyet ve amaçlarla, İslâm esaslarını, İslâmî düzeni hayata geçirenler, iş barışı içinde bilinçli, planlı, mükemmel, meşrû, faydalı, verimli çalışarak nimetin-ürünün bollaşmasını sağlayanlar, yerinde, haklı çıkışlar yaparak, düzelmeye, iyiliğe, iyileştirmeye ön ayak olanlar, cârî-kalıcı hayırlar-sâlih ameller işleyenler, birbirlerine, toplumda hakça düzeni gerçekleştirecek hak kitap Kur'ân'ı, hak din İslâm'ı, doğruyu, hakkı, insanlığı tavsiye edenler, birbirlerine sabırla mücadeleye devamı tavsiye edenler zararda değildir.

104. el-HÜMEZE SÛRESİ

9 âyettir.
Peygamberliğin 3-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] İnsanları arkalarından çekiştirip ayıplayanların, gizli açık dillerine dolayanların, kaş-göz hareketleriyle alay edenlerin vay haline!

[2] Mal toplayıp yığarak, başında tekrar tekrar sayanların vay haline!

[3] Malının kendisini ebedî yaşatacağını, ebedileştirdiğini sananların vay haline!

[4] Böyle yapmaktan kaçının! Böyleleri, kesinlikle ezip içine çeken yere, Cehennem'e atılacaktır.

[5] Ezip içine çeken yer ile ilgili bizden başka seni bilgilendiren mi var? Cehennem ne dehşetli bir yerdir.

[6] Tutuşturulup yakılmış Allah'ın ateşidir.

[7] Kalplerin, beyinlerin içine işleyen ateştir.

[8] O ateşin, alevlerin içine atılıp, hisar zindanın kapıları kapatılacaktır.

[9] Onlar çıkışı olmayan, uçsuz bucaksız sütunlar içinde, sıra sıra dizilen günaha isyana batmış, mutemet büyükleri, liderleri, komutanları arasındadırlar.

105. el-FİL SÛRESİ

5 âyettir.
Peygamberliğin 2-5. yıllarında Mekke'de indi.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Görmedin mi, Rabbin fillerle gelen orduyu, kurmayları ne yaptı?

[2] Onların savaş planlarını boşa çıkarmadı mı?

[3] Kalabalık sürüler halinde taş taşıyarak, üzerlerinde uçuşan görevli kuşlar gönderdi.

[4] Kuşlar, onlara, belirlenmiş cezanın infazı için çamurdan dökülerek pişirilmiş taş mermiler atıyorlardı.

[5] Böylece Allah onları delik deşik ederek, yenmiş ekin yaprağı haline getirdi.

106. KUREYŞ SÛRESİ

4 âyettir. Peygamberliğin 2-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Ülkelerine ısındırdığı, güvenlik ve barış içinde yaşattığı, barışın nimetlerinden faydalandırdığı için, Kureyş Allah'a kulluk ve ibadet etsin.

[2] Kış ve yaz ticarî seferlerinde ve göçlerinde, güvenlik ve barış andlaşmalarından faydalandırdığı için, Kureyş Allah'a kulluk ve ibadet etsin.

[3] Bu evin, Kâbe'nin Rabbini ilâh tanısınlar, candan müslümanlar olarak Allah'a bağlansınlar, saygıyla Allah'a kulluk ve ibadet etsinler.

[4] **Kendilerini açlıktan kurtararak doyuran, korkudan kurtararak emniyete kavuşturan Allah'a kulluk ve ibadet etsinler.**

107. el-MÂÛN SÛRESİ

7 âyettir. Hicretin 2. yılında Medine'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Dini, şeriatı, ilâhî düzeni, medeniyeti, hesap ve cezayı yalanlayanı gördün mü?

[2] İşte o, yetimleri, dulları itip kakandır.

[3] İşte o çevresi, çaresi olmayan yoksulları doyurmaya teşvik etmeyendir.

[4] Göstermelik namaz kılanların, Allah'ın huzurunda namaz kıldıklarının şuuruna ermeyenlerin vay haline!

[5] Namazlarını terketmeyi umursamayanların, vakitlerine ve şartlarına riâyet etmeyenlerin, gaflet içinde, geçiştirerek namaz kılanların vay haline!

[6] Kulluk ve ibadetlerinde, davranışlarında iki yüzlü hareket edenlerin vay haline!

[7] Çok cüz'î mâlî mükellefiyetleri yerine getirmeyenlerin, olanından karşılıksız ve ödünç vermeyenlerin, gücüyle ve imkânlarıyla imdada yetişmeyenlerin vay haline!

108. el-KEVSER SÛRESİ

3 âyettir. Peygamberliğin 1-5. yılında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ [1] Biz Kevser'i, peygamberliği, Kur'ân'ı, hayrı ilke edinen bir ümmeti, dünya hakimiyetini, âhiret saadetini, lütfumuz ve ihsanımızla sana verdik.

[2] Bu sebeple, Rabbinin rızasını kazanmak için dua ve niyazda bulunarak bayram namazı kıl, Kurban Bayramı'nda, kurban kesme günlerinde Rabbinin rızasını kazanmak için kurban kes.

[3] Asıl sana buğzedenin, hınç duyanın, işte onun soyu kurumuş, ocağı sönmüştür, dünyevî ve uhrevî hayırdan yoksundur.

109. el-KÂFİRÛN SÛRESİ

6 âyettir.
Peygamberliğin 3-5. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 "- Ey kulluk sözleşmesindeki ortak taahhütlerini, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfirler, nankörler!" diye ilan et.

2 "- Sizin taptığınız putları ben ilâh olarak tanımıyacağım, kulluk ve ibadet etmeyeceğim, sizin bağlandığınız düzene boyun eğmeyeceğim."

3 "- Siz de benim ilâh tanıdığım, candan müslüman olarak kendisine, şeriatına bağlandığım, saygıyla kulluk ve ibadete devam ettiğim hak mâbuda kulluk ve ibadet etmediniz, benim boyun eğdiğim şeriata bağlanmadınız."

4 "- Ben sizin taptığınız putları hiçbir zaman ilâh tanımadım, kulluk ve ibadet etmedim, bağlandığınız düzeni benimsemedim."

5 "- Siz de benim ilâh tanıdığım, candan müslüman olarak bağlandığım, saygıyla kulluk ve ibadete devam ettiğim hak mâbuda kulluk ve ibadet etmiyor, benim boyun eğdiğim şeriata bağlanmıyorsunuz."

6 Sizin sorumluluğunuz ve hesabınız size aittir, benim dinim, benim şeriatım, benim getirdiğim ilâhî düzen, benim medeniyetim, benim hesabım ve sorumluluğum da bana aittir.

110. en-NASR SÛRESİ

3 âyettir. Hicretin 10. yılında Medine'de nâzil oldu.
En son inen suredir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Sana ve müslümanlara Allah'ın yardımı gerçekleşip, insanların gönülleri, ülkelerin kapıları İslâm'a, ebedî yurdun kapısı sana açılırken Rabbini tesbihe, zikre devam et.

2 Dalga dalga, alay alay girerlerken, insanları Allah'ın dininde, İslâm'da gördüğün zaman Rabbini tesbihe, zikre devam et.

3 Rabbini överek tesbihe, zikre devam et. Kendin ve sana tâbi olan mü'minler için O'ndan bağışlanmanı dile. O, insanları tevbeye, itaate sevkeden, tevbeleri kabul edendir.

111. TEBBET SÛRESİ

5 âyettir.
Peygamberliğin 1-2. yıllarında Mekke'de nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE
HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN,
RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA
VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN,
RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN
İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 Fitne ve fesat ateşini, İslâm'a düşmanlığı körükleyen Cehennem kütüğü Ebu Leheb'in, Ebû Lehebler'in elleri, güçleri ve imkânları kurusun! Kendileri de kahrolsun, muradlarına eremeyip perişan olsunlar.

2 Malları, kazandıkları servetleri ve işledikleri amelleri, onlara fayda sağlamadı.

3 Onlar, alevli bir ateşe girip yaslanacak.

4 Küfre hizmet için koğuculuk, kundakçılık yapan karıları da, devamlı odun taşıyarak ateşe yaslanacak.

5 Gerdanlarında, liflerden bükülmüş kalın urganlarla ateşe girecekler.

112. el-İHLAS SÛRESİ

4 âyettir.
Peygamberliğin 3.-5. yıllarında Mekkede nâzil oldu.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 "- O'dur, O. Allah'tır, Allah. Tektir, Tek." de.

2 "- Allah'tır, Allah. Artmayan, eksilmeyen, ayrıştırılmayan, bileşik olmayan, ezeli ve ebedi kavrayan; varlığın hayatını ve mevcudiyetini borçlu olduğu, muhtac olunan, ihtiyacı olmayan, boşluk bırakmayan, ilâhlığında, otoritesinde, mülkiyetinde, tasarruflarında ortağı bulunmayan, varlık âlemini ayakta tutan, kâinatın aslî düzenini elinde bulunduran, yenilmez, yüce, gerçek ve asıl yaratıcı, koruyucu, hesap soran, âdil, sığınılan, güvenilen bâki kudrettir."

3 "- Allah baba değildir, oğlu yoktur, oğul da değildir, babası yoktur, varlığından eksilmemiştir, varlığında artış da olmamıştır."

4 "- Zâtında, sıfatlarında, fiillerinde, O'na denk, eş ve benzer olabilecek hiçbir varlık mevcut değildir."

113. el-FELÂK SÛRESİ

5 âyettir. Peygamberliğin 3-5. yıllarında Mekke'de indi. Nas sûresi ile bu sûreye "Muavizeteyn" iki koruyucu denir.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 "- Bütün varlıkları yoktan yaratan, hak ile bâtılı ayırdedip hakkı ortaya koyan, sıkıntıyı gideren, tohumu çatlatan doğumu gerçekleştiren, aydınlığı getiren, kurtuluşa erdiren yaşama kabiliyeti, gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden Rabbe sığınırım."de.

2 "- Yarattıklarının şerrinden Allah'a sığınırım."

3 "- Karanlığı çöktüğü zaman gecenin, tutulduğu zaman kararan Ay'ın şerrinden Allah'a sığınırım."

4 "- İnsanların akıllarını, düşüncelerini çelerek, karalarını yumuşatarak, değiştirerek, düzenlerini bozan, dilbaz kadınların, düğümlere üfleyen büyücülerin, büyücü kadınların şerrinden Allah'a sığınırım."

5 "- Haset ettiği sırada, hased edenin şerrinden Allah'a sığınırım."

114. en-NÂS SÛRESİ

6 âyettir.
Peygamberliğin 3-5. yıllarında Mekke'de indi.

*

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

★ 1 "- Yaratan, yaşama kabiliyeti gücü ve varlıklara işleyiş düzeni veren, koruyan, kontrol eden insanların Rabbine sığınırım." de.

2 "- İnsanların sahibine hanına, hakanına, sultanına sığınırım."

3 "- İnsanların tanrısına sığınırım."

4 "- O sinsice, çokça fısıldayanın, yalan yanlış telkinlerde bulunanın kötülüğe teşvik telkininde bulunanın şerrinden Allah'a sığınırım."

5 "- İnsanların gönüllerine vesvese fısıldayanın, kötülüğe teşvik edenin şerrinden Allah'a sığınırım."

6 "- Cinlerden ve insanlardan kötülük yapmayı fısıldayanların şerrinden Allah'a sığınırım."

HATİM DUÂSI

SINIRSIZ RAHMETİ VE ENGİN MERHAMETİ İLE HAYAT VEREN, YAŞATAN, KORUYAN, RAHMETİNE, MERHAMETİNE, LÜTFUNA, İHSANINA VE HAYIRLARA MAZHAR EDEN, RAHMÂN VE RAHÎM OLAN ALLAH'IN İZNİ VE YARDIMIYLA, ALLAH'IN ADIYLA...

Hamdolsun Âlemlerin Rabbi Allah'a. Güzel âkıbet, hayırlı sonuç, günahlardan korunup Allah'a sığınanların olsun. Zâlimlerden başkasına ceza verilmesin, zulmedilmesin, haksızlık edilmesin.

Rasulümüz Muhammed s.a.'e, ailesine, bütün eshâbına rahmet, dua, istiğfar selâm ve selâmet olsun.

Allahım, Rabbimiz, ey Rabbimiz, dileklerimizi, dualarımızı kabul et. Dualarımızı yalnız sen işitir, sen bilirsin.

Ey mevlâmız, bizi tevbeye muvaffak kıl, tevbelerimizi kabul et. Sen, yalnız sen, tevbeye sevkeder, tevbeleri kabul edersin, engin merhamet sahibisin.

Bize doğru yolu göster, bizi doğru yola ilet.

Bizi, yüce Kur'ân'ın hayır ve bereketiyle, Hakka, doğru ve muhkem yola ulaştır. Yüce, azametli Kur'ân'ın hürmetine, âlemlere rahmet olarak gönderdiğin Muhammed Mustafa hürmetine, onun hâtırasına bizi Hakka, doğru ve muhkem yola ulaştır.

Ey kerem sahibi Allahım, bizi affet. Ey engin merhamet sahibi Allahım, bizi affet.

Ey cömertlerin en cömerdi, lütfunla kereminle bizim günahlarımızı bağışla.

Allahım, Kur'an zînetiyle bizi süsle. Kur'ân'ın asâletiyle bizi asâlet ve kerem sahibi yap. Kur'ân'ın şerefiyle bizi şereflendir. Kur'an hil'atıyle bize hil'at giydir. Kur'ân'ın şefaati ile bizi Cennetine koy.

Bizi her türlü dünya belâsından, âhiret azâbından Kur'ân'ın hürmetine koru. Ey merhamet ve Rahmet sahibi, bütün Muhammed s.a. ümmetine merhamet et.

Allahım, Kur'ân'ı dünyada bize dost et, kabirde bize yoldaş yap. Kıyamette bize şefaatçi kıl, sıratta önümüzü aydınlatan nur kıl, Cennete giden yolda bize arkadaş yap. Cehennem'den de bizi onunla koru, Cehennem'le aramıza perde yap. Kur'ân'ı bütün hayırlara kılavuz ve önder yap. Ey kerem sahibi, lütfunla, cömertliğinle, kereminle dileklerimizi yerine getir. Allahım, Kur'ân'ın rehberliğiyle bizi hidayete erdir. Kur'ân'ın kerameti ile bizi ateşten kurtar. Kur'ân'ın faziletiyle bizim derecemizi yükselt.

Ey lütuf ve ihsan sahibi Allahım.

Kur'an okumamızın yüzü suyu hürmetine bizim kusurlarımızı sil. Allahım, kalplerimizi temizle, arındır; ayıplarımızı ört; hastalarımıza şifa ver. Borçlarımıza ödeme kolaylığı ver; yüzlerimizi ak et. Derecelerimizi yükselt. Atalarımıza, babalarımıza merhamet et. Annelerimizi bağışla.

Dinimizde ve dünyamızda bizi sâlih kullardan eyle. Karşımızdaki düşman topluluklarını dağıt. Çoluk çocuğumuzu, halkımızı, mallarımızı, ülkelerimizi, bütün âfetlerden, hastalıklardan, belâlardan koru. Azametli Kur'an hürmetine, ordumuzun cesaretini artır, şerefimizi ve itibarımızı yücelt, devletimizi pâyidar kıl, kâfirlere karşı, bize yardım et, bizi muzaffer eyle.

Allahım, okuduğumuz Kur'an'ın sevabını, okuduğumuz Kur'ân'ın nurunu, bizden kabul buyurarak, efendimiz Muhammed s.a.'in ruhuna ulaştır, ona kavuştur, kardeşleri, bütün nebiler ve rasullerin ruhlarına da kavuştur, onlara da ilet. Allahın salavatı, rahmeti, bereketi, selâmı ve selâmeti hepsinin üzerine olsun. Onun ailesine, çocuklarına, hanımlarına, eshabına, ona tâbi olanlara, onun bütün nesline de ulaştır, Allah onların hepsinden râzı olsun. Babalarımızın, annelerimizin, erkek kardeşlerimizin ve kız kardeşlerimizin, çocuklarımızın, akrabalarımızın, dostlarımızın, arkadaşlarımızın, hocalarımızın, şeyhlerimizin, üzerimizde hakkı olan herkesin ruhuna ulaştır. Bütün mü'min erkek ve kadınların, bütün müslüman erkek ve kadınların, dirilerinin ölülerinin ruhlarına ulaştır.

Ey hacetleri gören, ey hacetleri gideren, ey duaları kabul edip icabet eden, ey merhametlilerin en merhametlisi, bizim duamızı kabul edip, bizim duamıza da icabet et.

Bütün Rasullere selâm olsun, bütün Rasuller selâmette olsun.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamdolsun.

SÛRELERİN KUR'AN'DAKİ SIRASINA GÖRE FİHRİSTİ

Sûre No:	Sûre Adı:	Ayet Sayısı	Sayfa No.	Mekkî/ Medenî
1	Fâtiha	7	2	Mekkî
2	Bakara	286	3	Medenî
3	Âl-i İmran	200	51	Medenî
4	Nisâ	176	78	Medenî
5	Mâide	120	107	Medenî
6	En'am	165	129	Mekkî
7	A'raf	206	152	Mekkî
8	Enfal	75	178	Medenî
9	Tevbe	129	188	Medenî
10	Yunus	109	209	Mekkî
11	Hud	123	222	Mekkî
12	Yusuf	111	236	Mekkî
13	Ra'd	43	250	Mekkî
14	İbrahim	52	256	Mekkî
15	Hicr	99	263	Mekkî
16	Nahl	128	268	Mekkî
17	İsrâ	111	283	Mekkî
18	Kehf	110	294	Mekkî
19	Meryem	98	306	Mekkî
20	Tâ-Hâ	135	313	Mekkî
21	Enbiya	112	323	Mekkî
22	Hac	78	333	Mekkî
23	Mü'minûn	118	343	Mekkî
24	Nûr	64	351	Medenî
25	Furkan	77	360	Mekkî
26	Şuara	227	368	Mekkî
27	Neml	93	378	Mekkî
28	Kasas	88	386	Mekkî
29	Ankebut	69	397	Mekkî
30	Rum	60	405	Mekkî
31	Lokman	34	412	Mekkî
32	Secde	30	416	Mekkî
33	Ahzab	73	419	Medenî
34	Sebe'	54	429	Mekkî
35	Fâtır	45	435	Mekkî
36	Yâsîn	83	441	Mekkî
37	Saffat	182	447	Mekkî
38	Sâd	88	454	Mekkî
39	Zümer	75	459	Mekkî
40	Mümin	85	468	Mekkî
41	Fussilet	54	478	Mekkî
42	Şûrâ	53	484	Mekkî
43	Zuhruf	89	490	Mekkî
44	Duhân	59	497	Mekkî
45	Câsiye	37	500	Mekkî
46	Ahkaf	35	503	Mekkî
47	Muhammed	38	508	Medenî
48	Fetih	29	512	Medenî
49	Hucurat	18	516	Medenî
50	Kaf	45	519	Mekkî
51	Zâriyat	60	521	Mekkî
52	Tûr	49	524	Mekkî
53	Necm	62	527	Mekkî
54	Kamer	55	529	Mekkî
55	Rahmân	78	532	Mekkî
56	Vâkıa	96	535	Mekkî
57	Hadîd	29	538	Medenî
58	Mücadile	22	543	Medenî
59	Haşr	24	546	Medenî
60	Mümtehıne	13	550	Medenî
61	Saf	14	552	Medenî
62	Cum'a	11	554	Medenî
63	Münafikun	11	555	Medenî
64	Teğâbün	18	557	Medenî
65	Talak	12	559	Medenî
66	Tahrim	12	561	Medenî
67	Mülk	30	563	Mekkî
68	Kalem	52	565	Mekkî
69	Hâkka	52	567	Mekkî
70	Meâric	44	569	Mekkî
71	Nuh	28	571	Mekkî
72	Cin	28	573	Mekkî
73	Müzzemmil	20	575	Mekkî
74	Müddessir	56	576	Mekkî
75	Kıyamet	40	578	Mekkî
76	İnsan	31	579	Mekkî
77	Mürselât	50	581	Mekkî
78	Nebe'	40	583	Mekkî
79	Nâziat	46	584	Mekkî
80	Abese	42	586	Mekkî
81	Tekvir	29	587	Mekkî
82	İnfitar	19	588	Mekkî
83	Mutaffifîn	36	589	Mekkî
84	İnşikak	25	590	Mekkî
85	Büruc	22	591	Mekkî
86	Târık	17	592	Mekkî
87	A'lâ	19	593	Mekkî
88	Gâşiye	26	593	Mekkî
89	Fecr	30	594	Mekkî
90	Beled	20	595	Mekkî
91	Şems	15	596	Mekkî
92	Leyl	21	597	Mekkî
93	Duhâ	11	597	Mekkî
94	İnşirah	8	598	Mekkî
95	Tîn	8	598	Mekkî
96	Alak	19	599	Mekkî
97	Kadir	5	600	Mekkî
98	Beyyine	8	600	Medenî
99	Zilzal	8	601	Mekkî
100	Âdiyat	11	601	Mekkî
101	Karia	11	602	Mekkî
102	Tekâsür	8	602	Mekkî
103	Asr	3	603	Mekkî
104	Hümeze	9	603	Mekkî
105	Fîl	5	603	Mekkî
106	Kureyş	4	604	Mekkî
107	Mâun	7	604	Medenî
108	Kevser	3	604	Mekkî
109	Kâfirûn	6	605	Mekkî
110	Nasr	3	605	Medenî
111	Tebbet	5	605	Mekkî
112	İhlâs	4	606	Mekkî
113	Felâk	5	606	Mekkî
114	Nâs	6	606	Mekkî

SÛRELERİN ALFABETİK FİHRİSTİ

SÛRELERİN NÜZUL SIRASINA GÖRE FİHRİSTİ

DİPNOTLAR

Besmele : bk. et-Tefsîru'l-Kebîr, 1/101 vd.

1/1 : bk. 59/22-24

1/2 Hamd : Bilerek, isteyerek yapılmış bir iyiliğe, veya bu iyiliğin kaynağı olan mutlak iyiliğe karşı sevinç ve arzu ile gönülden yapılan meşru ve ahlaka uygun bir teşekkür, karşıya değer veren bir övgü, bir saygı ifadesidir. Hamd, Allah'a, Allah'ın lütfuna ve ilmine yapılır. Gerçekleşen ve gerçekleşmesi kesin olan iyiliklerin karşılığıdır. "Hamdolsun" denildiği zaman, her türlü saygıya değer bir iyilik veya bağışlama karşısında mutluluk sevinci ve bahtiyarlık duygusu ifade edilmiş olur. Nankörlüğü ortadan kaldıran erdemli olma halidir. İyinin ihsanından dolayı mutluluk zevkindeki coşma, hamd ile sonuçlenır. Bu da yapılan iyiliklerin artırılmasına sebep olur. Efendimiz Muhammed Mustafa s.a. hamd eden makamından hamd edilen makama, makam-ı Mahmud'a yükseltilmiştir, bu büyük şefaat makamıdır. Mahşerde Livâü'l-Hamd, hamd sancağı altında toplanan ümmeti, Allah'a hamd etmelerinin mükâfatını alacak ve cennette ebedî yaşayacaklardır.

1/3 : "Sultan" kelimesi İmam Âsım, el-Kisâî, Yâkup ve Halef'in dışındaki kıraat imamlarının okuduğu vechе göre verilen mânâdır.

1/4 : 2/89 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 24/25; 37/53; et-Tefsîru'l-Kebîr, 1/242-252: Lisânü'l-Arab.

1/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/64; 6/1; 73/9.

1/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/68.

2/1 : Hak Dini Kur'an Dili, /156; Tefsiru Ebissuud, 1/23-24; et-Tefsîru'l-Kebîr, 2/18; en-Nüket ve'l-uyûn, 1/67; el-Câmi' li-ahkâmi'l-Kur'ân, 1/157-159.

2/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 32/1-2.

2/3 : "Salât-namaz" insanı Allah'ın yanan ateşinden uzaklaştıran ibadettir."

2/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/96.

2/7 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/155; 6/110; 61/5.

2/8 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 63/1.

2/9 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 58/18.

2/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/124-125; 47/17-20.

2/17 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 63/3; Hak Dini Kuran Dili 1/219-220.

2/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 22/46.

2/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/56-57; 57/13-15; 63/4; Hak Dini Kur'an Dili 1/211-229; et-Tefsîru'l-Kebîr, 2/77-81; el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 1/215-221.

2/20 : bk. el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 1/221-224.

2/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 30/41; 32/3; 39/28.

2/23 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/37-38; 11/13-14; 17/88; 28/49; 52/33-34.

2/26 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/19-25; 14/24; 22/73; 29/41; 74/31; et-Tefsîru'l-Kebîr, 2/131-149.

2/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/63; et-Tefsîru'l-Kebîr, 2/131-149.

2/28 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/54; 22/66; 27/64; 30/40; 40/11; 45/26; 52/35; 76/1; Tefsîru Ebüssuûd, 1/77; et-Tefsîru'l-Kebîr, 2/149-153.

2/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 41/9-12.

2/31 : bk. et-Tefsîru'l-Kebîr, 2/175-208.

2/33 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/7; 27/25.

2/35 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/19-20; 20/120.

2/37 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/17-18; 9/104; 25/71.

2/39 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/24-35; 20/123.

2/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/38; 5/20; 44/30-34.

2/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/89, 91, 97, 101; 3/81; 4/47; 5/48; 6/92; 35/31; 46/12, 30; el-Müfredât.

2/42 : bk. et-Tefsîru'l-vecîz, 8.

2/43 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/125; 3/43; 5/55; 9/112; 22/77, 86; 48/29; 77/48; Müfredât-ı elfâzı'l-Kur'ân, 364; et-Tefsîru'l-Kebir, 3/45; el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 1/342-364.

2/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/88.

2/45 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 29/45.

2/48 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/100-101; 31/33; 37/25.

2/51 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/54, 92; 4/153; 7/142, 148; 20/85-97.

2/53 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/4; 8/29; 21/48; 25/1; 28/52-53; et-Tefsîru'l-Kebîr, 3/78.

2/54 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/160; 20/80.

2/58 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/154; 7/161.

2/60 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/160; 20/20; 26/45.

2/61 : "fûm" kelimesi hem sarmısak, hem de tahıl manasına geldiği için iki manası da dikkate alınarak kullanılmıştır.

2/62 : Sâbiî'ye, Ebû Câfer ve Nafi'in kıraatine göre dinlerinden dönenler manası da verilmiştir. bk. Tefsîru Ebüssuûd, 1/108l; et-Tefsîru'l-Kebîr, 3/78; Kur'an-ı Kerim, 5/15, 47, 69; 7/158; 10/62; 11/17; 12/37, 68; 22/17; 41/30; 98/1-3.

2/63 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/171; 23/20; 95/2.

2/65 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/60; 7/163-166.

2/73 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/259-260.

2/74 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/78; 4/46; 5/13.

2/74 : bk. el-Müfradât.

2/83 : Bu âyetin son cümlesi ve buna benzer âyetler lügattaki manaya uygun olarak metinde yazıldığı şekilde ifade edilmiştir. Bu âyette çoğulu kullanılan "yetim" kelimesine hem yetim, hem de dul manası verilmiştir. Bu tür kullanış hadislerde de mevcuttur. bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/23-26; 31/13-15; Tecrid-i Sarih Tercemesi; el-Müfradât.

2/85 : Bu ve buna benzer âyetlerdeki "enfüs" kelimesi, hem kendimiz, hem de birbirimiz manasında kullanılmıştır. Bu ve buna benzer âyetlerden hareketle diğer yerlerdeki "enfüs" kelimesine birbirimiz manası da verilmiştir.

2/87 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/117; 3/47, 59; 5/44; 19/35; et-Tefsîru'l-Kebîr, 3/175-178.

2/88 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/155; 6/25; 17/46; 18/57; 41/5.

2/89 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 98/1-3.

2/90 : "Allah'ın indirdiği" ifadesi, Allah'ın ilâhî âlemdeki bilgileri, insan kapasitesinin kavrayabileceği seviyeye indirmesi olarak da anlaşılabilir.

2/91 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 61/6.

2/94 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/61; 19/75; 62/6-8.

2/97 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/150-151; 19/64; 64/4.

2/101 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/89-91; 3/187; 7/157.

2/102 : İbn Abbas, Hasan-ı Basri, Ebu'l-Esved ve Dahhâk "melekeyn" kelimesini "melikeyn" olarak okumuşlardır. Bu kelime bu durumda iki kral, iki güçlü kişi manasına gelir. bk. et-Tefsîru'l-Kebîr, 3/202-222; en-Nüket ve'l-uyûn, 1/164-168; Te'vîlâtü'l-Kur'ân, vr. 20ª-20ᵇ.

2/104 : bk. Kur'an-ı Kerim 2/44, 213, 219, 248, 269; 3/66, 104, 159; 4/43, 46; 5/48, 50, 90; 7/155; 16/67; 17/28; 23/68; 24/48; 30/29; 38/26, 29; 42/39; 58/11; ed-Dürrü'l-Mensûr, 2/51-52; Hak Dini Kur'an Dili, 1/376.

2/106 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/101; 22/52.

2/108 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/153.

2/109 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/186.

2/111 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/18.

2/112 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/20; 4/142.

2/113 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/62; 22/17; 34/26.

2/114 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/17, 18, 28.

2/116 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/15; 19/88; 112/1-4.

2/117 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/40; 36/82; 54/50.

2/118 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/124; 51/52-53; 74/52.

2/119 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/20; 50/45; 88/22. Son cümledeki mânâ, İmam Nâfi ve İmam Yâkub'un kıraatına dayanılarak ilâve edilmiştir.

2/121 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/66-68; 17/107-108; 28/52-54.

2/124 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/67-68; 6/161; 14/40; 16/120-123; 22/78; 37/113.

2/125 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/187; 3/97; 9/109; 14/35-41; 22/26-29.

2/126 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/35; 27/91; 28/57; 29/67; 95/3.

2/128 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/40; 25/74.

2/129 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/113, Ömer Nasuhi Bilmen Tefsiri, 1/369.

2/131 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/79; 11/7; 16/120-122.

2/132 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/33-34; 21/72.

2/136 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/285; 4/150.

2/139 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/20, 67-68; 10/41.

2/140 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/67.

2/143 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/115; 6/159; 17/82; 41/44; et-Tâc, 5/179. Bu âyette Rasul'den önce eklenen ifadeler, 38/26. âyetteki halife kelimesinin rasul manasına kullanılması "en-Nüket ve'l-uyûn, 5/90" ve "Tirmizî, Zühd, 26, Buhârî, Ahkâm, 42, Kader 8, Neseî, Biat 32, Müsned-i Ahmed, 2/237, 289, 3/39, 88"de Ebû Hüreyre'den rivayet edilen hadiste geçen halife kelimesinin de Rasul manasına kullanıldığının görülmesi ve teyit edilmesi ve Rasulullah'ın fiili sünnetinin de böyle olması sebebiyle otuza yakın âyette Rasul'den önce bu ifadeler kullanılmıştır.

2/145 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/96-97.

2/151 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/164; 14/28-29; 62/2.

2/155 : Kur'ân-ı Kerim 46/35 âyetteki "sabır" dikkate alınarak diğer âyetlerde "sabrederek mücadeleye devam" ifadesine yer verilmiştir.

2/158 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/40.

2/164 : bk. Hak Dini, Kur'an Dili, 1/465-470. "Allah'ın gökten indirip, ölü toprağı canlandırdığı, yeryüzünde her tür canlıyı üreterek yaydığı suda, ..." şeklinde de anlaşılabilir.

2/165 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/165; 89/25-26.

2/167 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/18; 23/99; 24/39; 25/23; 26/102; 32/12; 39/58; 42/44.

2/173 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/3; 6/145; 16/115.

2/177 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/285; 3/92; 4/136; 13/20; 22/37; 41/7; 76/8-9.

2/178 : bk. Kur'ân-ı Kerim 9/60.

2/180 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/240; 4/7-13, 176.

2/185 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/200; 62/11; el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 2/299-300; Bu âyetteki "şehide" ile başlayan ifadeye, "kim bu ayda mükellefiyet şartlarını hâiz olarak devamlı ikametgahında bulunursa" şeklinde mânâ vermek de mümkündür..

2/189 ; 2/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/96; 10/5; 17/12; et-Tefsîru'l-Kebîr, 5/119-127.

2/190 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/36.

2/191 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 48/24.

2/193 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/126; 42/40.

2/197 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/36; 22/25.

2/201 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 22/72; Aziz Kur'an - M. Hamidullah, 2/201. âyet.

2/211 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/28.

2/213 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/19.

2/219 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/43; 5/90-91; el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 3/60-61; Tefsîru Ebussuud, 1/219.

2/220 : bk. et-Tefsîru'l-Kebîr, 6/52.

2/221 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/96; 5/5; 60/10.

2/224 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/89; 24/22.

2/228 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/34; 65/1-4.

2/233 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 65/7; et-Tefsîru'l-Kebîr, 6/123.

2/235 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 27/74; 60/1.

2/238 : bk. el-Lübâb, fî Ulûmi'l-kitab, 4/227-236; Lisânü'l-Arab.

2/245 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/12; 57/11, 18; 64/17; 73/20; el-Lübâb, fî Ulûmi'l-kitab, 4/258.

2/251 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 22/40; et-Tefsîru'l-Kebîr, 6/187-192.

2/253 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/55.

2/255 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 19/93-95; 20/110; 21/28; 53/26.

2/256 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/28.

2/257 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/16; 6/1, 153; 14/1, 5; 33/43; 57/9; 65/11.

2/264 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/38, 142.

2/266 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 59/21.

2/272 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/52; 18/28; 30/38-39; 76/9.

2/273 : bk. Dirâsât, li-uslûbi'l-Kur'âni'l-Kerîm, 3. kısım, 3. cüz, s. 20-21.

2/276 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/100; 8/37; 30/39.

2/279 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/109.

2/280 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/60.

2/282 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 8/29; 57/28; el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 3/397, "yanılulma".

2/283 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/135; 5/106.

2/286 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/152; 7/42; 23/62.

3/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/255.

3/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/41.

3/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/53; 5/95; 14/47; 32/22; 39/37; 43/41; 44/16.

3/5 : bk. el-Müfredât, Lisânü'l-Arab.

3/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/37; 22/9; 40/64; 95/4.

3/7 : bk. Kur-ân-ı Kerim 3/64; 5/48; 13/39; 26/196; 35/31; 42/13; 43/4; 46/9; 85/22; 98/5. Bu âyetten Kur'an'ın bir kısmının muhkem, çoğunun müteşâbih olduğu anlaşılmaktadır. "Müteşâbih âyetlerin te'vilini Allah'tan başkası bilmez" şeklinde bu âyeti anlamak, Kur'an'ın indiriliş maksadına aykırıdır. Müteşâbih âyetlerin çokluğu ümmete rahmettir.

3/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 8/43.

3/14 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/29; 38/25; 40/49.

3/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/59, 43/61, 71/17. "Kâimen bi'l-kıst" ibaresi, cümlenin ifade ettiği mânâyı te'kit eden bir hal olarak da anlaşılabilir; ed-Dürrü'l-Masûn, 3/72-82.

3/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/112.

3/21 : bk. el-Müfredât.

3/24 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/80.

3/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/279.

3/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/95; 10/31; 30/19.

3/32 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/132; 8/1, 20, 46; 58/13.

3/34 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/47; 66/12.

3/37 : bk. el-Lübâb, fî Ulûmi'l-kitâb, 5/96-100.

3/39 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/45; 4/171. "Yahya" ismi, günahın hayatını söndüremediği kimse mânâsınadır.

3/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/49; 12/102.

3/46 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/110; 19/29-33; ed-Dürrü'l-Masun, 3/181. Bu âyetteki "ve kehlen" ifadesi, mahzuf bir cümlenin halidir.

3/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/117; 3/59; 19/35.

3/49 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/110.

3/50 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 43/63.

3/52 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/111-112; 61/14.

3/54 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 8/30; 13/42; 27/50; 86/16.

3/55 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/158; 19/56-57; el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 4/101-102.

3/64 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/7, 80; 5/48; 9/31; 26/196; 35/31; 42/13; 46/9; 98/5; Tirmizî, Kur'ân-ı Kerim Tefsirleri bâbı, Tevbe sûresi.

3/73 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 57/29.

3/75 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/14.

3/78 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/75.

3/79 : İmam Halef'in kıraatine dayalı olarak "teallüm" kelimesine meçhul mânâ ilave edilmiştir.

3/81 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/172; 33/7.

3/84 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/136.

3/90 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/18.

3/91 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/123; 5/36.

3/92 : bk. el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 4/132-136. Buhari, Kitâbü'l-Ahkâm. Ali r.a.'dan. Rasulullah şöyle buyurdu:

"- Eğer o ateşe girselerdi bir daha ebediyyen çıkamazlardı. İtaat yalnızca maruf olan hususlardadır.

3/96 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/125.

3/97 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 29/67; 106/3-4.

3/100 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/109; 3/72; 4/89.

3/101 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 57/8-9.

3/102 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 64/16.

3/103 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 8/63.

3/104 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/17, 110, 114; 7/157; 9/71, 112; 22/41.

3/106 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 75/22-25; 80/38-41; 88/2-8.

3/110 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/143; 35/32.

3/114 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/110.

3/124 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 8/9-10; 9/26, 40; 33/9.

3/126 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/160; 9/25-27; 47/4.

3/128 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/40; 28/56.

3/130 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/275.

3/133 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 57/21.

3/135 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/110; 9/104.

3/139 : bk. Tefsîru Ebüssuûd, 2/88; et-Tefsîru'l-Kebîr, 9/13-14.

3/142 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/214; 29/2.

3/144 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 33/40; 57/2; 58/26; 61/6.

3/145 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/2; 17/18-19; 35/11; 42/20.

3/154 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 48/12; et-Tefsîru'l-Kebîr, 9/47-49.

3/159 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/128.

3/161 : İbn Kesir, Ebû Amr ve Âsım'ın dışındaki kıraat imamlarının kıraatine göre "gulül" kelimesine meçhul manası da verilmiştir.

3/162 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/19; 28/61.

3/164 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/129, 151; 12/109; 16/72; 25/20; 41/6.

3/169 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/154.

3/173 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/102; 11/12; 39/62.

3/175 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/76; 22/40; 39/36-38; 40/51-52; 47/7; 58/19, 21.

3/178 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/55; 23/55-56; 68/44.

3/179 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 72/26-27.

3/181 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/245.

3/182 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/95.

3/183 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/91; 5/27.

3/184 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 15/80; 16/44; 25/37; 26/105, 123, 141, 160, 176, 196; 35/4, 25; 54/43; Dirâsât li-üslûbi'l-Kur'âni'l-Kerîm, 3/313, 315; Tefsîru Ebüssuûd, 5/87, 6/218, 254; et-Tefsîru'l-Kebîr, 19/205, 24/81; el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 10/46, 13/31, 119; et-Tefsîru'l-vecîz, 267, 364, 372, 373, 374, 375.

3/185 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/60; 55/26-27; 87/16-17.

3/186 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/109, 155-156.

3/188 : bk. Tefsîru Ebüssuûd, 2/126; 2/143;

3/190 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 12/105-106.

3/191 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/103; 38/27.

3/193 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/198.

3/195 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/186; 60/1; 85/8.

3/197 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/69-70; 28/61; 31/24; 40/4; 86/17.

3/199 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/121; 3/113; 7/159; 28/52-54.

4/1 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/189; 30/21; 39/6; 42/11.

4/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/129.

4/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/152.

4/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 24/2.

4/16 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/32; 23/7.

4/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/228; Hak Dini Kur'an Dili, 4/19. âyet; Hadislerle Kur'an-ı Kerim Tefsiri, 1603-1613; İmam Hamza, Kisâî ve ve Halef'in kıraatine göre "güç durumda bırakılarak" ilave edilmiştir.

4/20 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/75.

4/22 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/151; 17/32.

4/23 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 33/4.

4/24 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/4, 21.

4/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/60; 24/33.

4/34 : bk. Kur'an-ı Kerim, 38/44. 4/19 âyetiyle Kur'ân-ı Kerim, kadına mal muamelesi yapılmasını, güç durumda bırakılarak kndisinden faydalanılmasını engellemiş ve insan muamelesi yapılmasını sağlamıştır. 4/34 âyetiyle de sosyal düzenin gereği, eşitliğine halel getirmeden, aile içinde statüsünü belirlemiştir. 9/71 âyetiyle kamu yöneticisi olma ve seçilme hakkını tanıyarak toplumu yönetebilme, 60/12'de belirtilen seçme ve sosyal mukaveleye katılma hakkını tanımıştır.

İslâm'dan önce de İslâmî dönem içinde de çokça kötüye kullanılan karı-koca arasındaki nâhoş bir ilişkiyi de asgarî sınırına indirerek düzene koymuştur. Kadın aile düzenine başkaldırdığı, hatta kocasına müessir fiil icrasında bulunduğu zaman bile kocanın el kaldırarak karşılık vermesini tasvip etmemiştir. Kocaya önce nasihat etme, yapılan fiilin doğuracağı kötü sonuçları hatırlatma görevini vermiştir. Bundan fayda sağlanamadığı takdirde kadına yatağında yalnız bırakılma cezası verilmesini emretmiştir. Bu da fayda sağlamadığı takdirde kocaya dövme hakkı tanımıştır. Ancak kullanını iyi bilen Allah, bu hak kullanılırken suistimal edilmemesi, dozunun kaçırılmaması için 38/44 âyette dövmenin dozunu da belirtmiştir. 4/34'deki dövme ile 38/44'deki dövme dozu bir araya getirildiğinde bizim anladığımız mânâda bir dövmenin sözkonusu olmadığı görülmektedir. Birbirini seven, birbirine saygı duyan iki insan arasında faraza bir sehpanın üzerindeki minik ve yumuşak bir örtüyü sallayarak vurmaya teşebbüs bile seven ve saygısı olan bir insanı incitmeye yeter de artar. Nitekim merhum Hallac-ı Mansur kendisine taş atanlara gülerken dervişinin attığı bir gülden dolayı incindiğini hissettirmiştir.

Kur'ân'ın 4/34, 38/44 âyetleri birlikte düşünüldüğünde kadını psikolojik bir incitmenin dışında koruyucu tedbirler getirmektedir. Psikolojik bir incitmenin dışında herhangi bir incitmeye de müsaade etmemektedir. Dolayısıyla bu iki âyeti birlikte okuyan bir müslüman dövme ile ilgili hükmün "dövmeyin" şeklindeki bir hükümden çok daha ağır olduğunu anlayacaktır. Bu âyetlerde kadının eşit, anlayışlı, akıllı bir muhatap olarak sadece uyarılması sözkonusudur.

Şunu da ifade etmeliyiz. Kur'an'da belirtilen dozla, şakalaşmaya benzeyen böyle bir dövme ruhsatı, erkekteki menfi enerji birikimini, nüşûz - başkaldırı da, kadındaki menfi enerji birikimini boşaltmaktadır. Karşılıklı boşalan menfi enerjilerden sonra, aile hayatının devamına engel baskılar azalacağı için, evlilik hayatının devamının imkân dahiline girebileceğini de söyleyebiliriz.

4/36 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/23; 31/14.

4/37 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 80/17; 100/6-7.

4/38 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/264; 37/51; 41/25; 43/36; 50/23.

4/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/47; 31/16.

4/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/89; 39/69.

4/42 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 78/40.

4/43 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/219; 5/90-91.

4/46 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/75, 104; 3/78; en-Nüket ve'l-Uyûn, 1/493; Hak Dini Kur'an Dili, 2/567; ed-Dürrü'l-Mensûr, 3/698; Lisânü'l-Arab.

4/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/65; 7/163.

4/48 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/116; Tefsir u Ebûssuûd, 2/187; et-Tefsîru'l-Vecîz, 98.

4/50 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/111, 134; 3/24.

4/53 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/100.

4/57 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/25.

4/59 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/43; 42/10.

4/60 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/256; 39/17.

4/61 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 24/51; 31/21.

4/62 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/95; 5/52.

4/64 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/152; 58/12.

4/78 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/185; 7/131; 21/34; 55/26.

4/79 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/124; 7/113; 8/27; 42/30.

4/81 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/84; 24/47.

4/83 : bk. Kur'an-ı Kerim, 9/61, 49/6.

4/88 : bk. el-Müfredât, İnsan ve Kader, son bölüm; Lisânü'l-Arab.

4/90 : bk. Kur'an-ı Kerim, 8/61; 47/35.

4/92 : bk. Kur'ân-ı Kerim 9/60.

4/93 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/48; 39/53.

4/100 : bk. el-Lübâb, 6/595.

4/101 : bk. Kur'an-ı Kerim, 73/20.

4/113 : bk. Kur'an-ı Kerim, 28/86; 42/52-53.

4/115 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/110; 18/53; 37/22; 61/5; 68/44.

4/116 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/48.

4/117 : bk. Kur'an-ı Kerim, 34/41; 37/158-159; 43/19; 53/19.

4/119 : bk. Kur'an-ı Kerim, 5/103; 7/30; 16/63; el-Lübâb, 7/25.

4/120 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/123; 14/22; 99/7-8.

4/123 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/80, 105, 111.

4/125 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/124; 3/68; 16/120-121, 123; 46/16; 53/37.

4/129 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/3.

4/133 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/38; 35/16-17.

4/134 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/200-202; 17/18-21; 42/20.

4/135 : bk. Kur'an-ı Kerim, 5/8.

4/136 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/158; 24/62; 48/9; el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 5/415.

4/139 : bk. Kur'an-ı Kerim, 35/10; 63/8.

4/140 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/68.

4/142 : bk. Kur'an-ı Kerim, 58/18.

4/143 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/20.

4/144 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/28.

4/151 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/8.

4/152 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/285.

4/153 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/143.

4/154 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/58, 63; 7/171.

4/158 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/88; 3/49, 55; 19/30; 41/5.

4/161 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/62, 275; 3/93.

4/164 : bk. Kur'an-ı Kerim, 40/78.

4/165 : bk. Kur'an-ı Kerim, 20/134; 28/47.

4/170 : bk. Kur'an-ı Kerim, 14/8.

4/171 : bk. Kur'an-ı Kerim, 1/4, 2/116; 3/39, 45, 59; 5/75, 116; 9/31; 19/88-89; 21/91; 43/59; 66/12; 109/6.

4/172 : bk. Kur'an-ı Kerim, 19/30.

4/173 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/76.

4/176 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/25; 16/15; 21/31; 31/10.

5/1 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/27; 5/3.

5/2 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/194, 217; 5/97; 9/13; 22/32.

5/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/173; 5/90; 16/145.

5/4 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/119; 7/157.

5/5 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/236; 4/24-25.

5/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/43.

5/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 48/24.

5/13 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/75; 3/7; 4/46.

5/14 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/62.

5/17 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/171; 9/30.

5/20 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/47, 122, 143; 3/110; 45/16.

5/29 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/62; 18/13; 19/34.

5/32 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/84-85.

5/34 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/124; 20/71; 26/49.

5/36 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/54; 13/18; 39/47; 70/11-14.

5/41 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/75; 4/46.

5/45 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/178; 9/60; 42/40; Tefsîr-i İbn Kesîr, Mâide sûresi 45. âyet.

5/46 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/50.

5/47 : bk. Kur'an-ı Kerim, 5/68; 7/157.

5/48 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/41; 6/116; 11/118; 12/103; 16/36; 17/107-108; 21/25; 22/78; Tefsîru Ebüssuûd, 3/45-46.

5/54 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/133; 14/19-20; 47/38; 48/29; 58/21-22.

5/57 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/28.

5/60 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/65; 9/74; 85/8.

5/64 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/61; 3/112; 4/53-54; 14/34; 17/82; 41/44.

5/66 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/96, 159; 30/41; 35/32-33; 57/27.

5/67 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/272; 13/40.

5/69 : bk. Tefsîru Ebüssuûd, 1/108; et-Tefsîru'l-kebir, 3/103-106; Kur'an-ı Kerim 98/1-3.

5/70 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/61.

5/72 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/48; 5/17; 7/50; 9/31; 19/30-36; 43/59.

5/73 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/171.

5/75 : bk. Kur'an-ı Kerim, 12/109.

5/76 : bk. Kur'an-ı Kerim, 13/16; 20/89; 25/3.

5/77 : bk. Kur'an-ı Kerim, 9/30.

5/82 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/199; 9/31; 24/37; 28/52-55;57/27.

5/87 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/31-32; 25/67.

5/90 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/219.

5/93 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/31.

5/94 : bk. Kur'an-ı Kerim, 62/12.

5/95 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/196; 3/4.

5/97 : bk. el-Müfredât; Lisânü'l-Arab.

5/102 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/109-111.

5/109 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/6; 15/92-93.

5/110 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/87; 3/46, 49; 9/30.

5/111 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/52; 16/68; 28/7.

5/118 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/172.

6/7 : bk. Kur'an-ı Kerim, 15/14-15.

6/8 : bk. Kur'an-ı Kerim, 15/8; 25/22.

6/9 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/164; 9/128; 17/95.

6/14 : bk. Kur'an-ı Kerim, 39/64; Lisânü'l-Arab.

6/16 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/185.

6/17 : bk. Kur'an-ı Kerim, 35/2.

6/19 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/17.

6/20 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/81; 26/196; 61/6.

6/25 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/46; 18/57; 31/7.

6/32 : bk. Kur'an-ı Kerim, 29/64; 47/36.

6/33 : bk. Kur'an-ı Kerim, 26/3; 35/8.

6/34 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 37/171-173; 58/21; et-Tefsîru'l-Kebîr, 17/129.

6/35 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/99.

6/36 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/70.

6/37 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/20; 13/7, 27; 17/90-95; 26/4.

6/38 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/59; 10/61; 11/6; 16/89; 29/60; 34/3; 36/12.

6/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/17-18; 24/40.

6/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/67.

6/46 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 8/24; 10/31; 67/23.

6/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/82.

6/50 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/19.

6/51 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/21; 23/57.

6/52 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/28; 26/112-114.

6/53 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/27; 19/73; 46/11.

6/57 : İmam Âsım, İbn Kesir, Ebu Cafer, Nâfi dışındaki imamların kıraatine göre "gerekçeli hikmete dayalı, âdil icraat yapan" manası ilâve edilmiştir.

6/59 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/38; 10/61; 11/6; 16/89; 39/63; 42/12.

6/60 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/55; 13/10; 28/73; 39/42; 78/10-11.

6/61 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/11; 82/10.

6/62 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/32; 56/50.

6/63 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/22; 17/67; 27/63.

6/65 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/68-69; 67/16-17; el-Câmi' li Ahkâmi'l-Kur'ân, 7/9.

6/66 : bk. Hak Dini Kur'an Dili, 3/442.

6/68 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/140.

6/70 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/91; 10/3; 32/4; 74/38-39; Hak Dini Kur'an Dili, 3/444.

6/71 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/37; 39/37.

6/73 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/117; 18/99; 20/102; 25/26; 40/16.

6/74 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 19/41-48.

6/75 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/190-191; 7/185; 10/101; 23/88; 34/9; 36/83.

6/79 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/19; 7/54.

6/81 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 42/21; 53/23.

6/84 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 19/49, 58; 29/27; 57/26.

6/88 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/17; 39/4, 65; 43/81.

6/91 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/2; 17/94, 95.

6/92 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/41; 3/20; 6/19; 7/158; 11/17; 25/1; 42/7.

6/95 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/27; 36/33-36.

6/96 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/189; 7/54; 10/5; 36/40; 91/3-4; 92/1-2; 93/1-2.

6/98 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/1.

6/99 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/4; 16/10-11; 21/30.

6/100 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/116; 4/117-120; 18/50; 19/44; 34/41; 36/60-61.

6/101 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 72/3.

6/102 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/173.

6/103 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 31/16; 67/14; 75/22-23.

6/104 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 22/46.

6/105 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/26; 17/82; 22/53; 25/4-5; 41/44; 74/31; en-Nüket ve'l-uyûn, 2/150.

6/107 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/40; 88/21-22.

6/109 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/59.

6/111 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/124; 10/96-97; 17/92; 25/21.

6/112 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/184; 6/34; 25/31; 41/43.

6/114 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/94.

6/116 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 12/103; 37/71.

6/119 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/173; İmam Halef'in okuyuşuna göre meçhul siga manası verilmiştir.

6/121 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/31.

6/122 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/24; 35/19-23; 67/22.

6/123 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/25; 17/16; 29/13; 34/31-33, 34-35; 43/23; 71/22.

6/124 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/10; 25/21; 40/60; 43/31-32.

6/125 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/25; 39/22; 49/7.

6/128 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/60-62.

6/130 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/163-165; 12/109; 25/20; 29/27.

6/131 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/36; 17/15; 35/24.

6/132 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/88; 25/69.

6/133 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/143; 4/133; 47/38.

6/135 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/121-122; 21/105; 24/55; 40/51-52; 58/21; el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 7/89.

6/136 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/57; 43/15.

6/137 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/58-59; 81/8-9.

6/138 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/119; 5/103; 10/59.

6/139 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/116-117.

6/141 : bk. Kur'an- Kerim, 17/26; 30/38; 51/19; 7024; et-Tefsiru'l-Kebir, 13/210-211. Bu âyetteki (...yeyin) ifadesi, ihtiyacı olanın, canı çekenin serbestçe izin almadan, dalındaki meyvadan, mah-sulden yiyebileceği şeklinde anlaşılmaktadır.

6/143 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 39/6.

6/146 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/93; 4/160.

6/148 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/35; 43/20.

6/149 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/35; 10/99; 11/118-119.

6/151 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/83; 4/48; 6/120; 7/33; 17/23, 31; 31/14-15.

6/152 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/8; 7/85; 11/85; 17/35; 83/1-6.

6/153 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/257.

6/154 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/91-92; 28/48; 46/12; 71/45.

6/158 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 22/17; 40/84-85; 47/18.

6/161 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/130; 16/120-123; 22/78.

6/163 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/130-132; 10/72, 84; 12/101; 21/25.

6/164 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 1/5; 11/123; 17/15; 35/8; 67/29; 73/9.

6/165 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/30; 7/129; 27/62; 43/32, 60.

7/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/7.

7/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 12/103-106.

7/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/10; 7/97-98; 22/45; 28/58.

7/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/11-15.

7/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/109; 28/65.

7/7 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/59.

7/8 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/40; 10/6-11; 21/47; 23/102-103; 42/17.

7/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/34.

7/11 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/34; 15/29-32; 38/71-72.

7/12 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 15/26-28; 38/76; 55/14-15.

7/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/38.

7/17 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 34/20-21; bk. ed-Dürrü'l-Mensûr, 5/269.

7/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/63-65.

7/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/76.

7/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/120.

7/22 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/121.

7/23 : Bu âyet insanın hür yaratıldığının, hür, mükellef ve sorumlu olduğunun delilidir. Ayrıca bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/37; 7/172.

7/26 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 57/25.

7/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/50.

7/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/139; 31/29.

7/30 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/104.

7/32 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 22/30.

7/37 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/69-70; 31/23-24.

7/38 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/166-167; 16/25, 88; 29/13, 25.

7/42 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/286.

7/45 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 37/54-59; 52/14-16.

7/46 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 57/13.

7/51 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/70; 9/67; 20/52, 126; 45/34; Hak Dini Kur'an Dili, 3/444.

7/52 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/166; 11/1.

7/54 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/3; 11/7; 25/59, 71; 36/37-40.

7/55 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/205.

7/56 : Kur'an-ı Kerim'de "ihsan" kökünden türeyen kelimelerin geçtiği âyetler bir araya getirildiği, bu kelimenin muhtevasına müslüman önderler, idareciler ve askerî erkânın, hayır hasenat sahibi müslümanların girdiği görülecektir. bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/156.

7/57 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 22/5-6; 30/19, 50; 35/9; 42/28.

7/60 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 46/11; 83/32.

7/63 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/151; 23/32.

7/64 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 29/15; 71/25.

7/65 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 53/50; 89/6-8.

7/72 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 69/6-8.

7/73 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/64; 17/59; 26/155; 54/27-28.

7/74 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/149; 53/50.

7/78 : bk. et-Tefsîru'l-Kebîr, 14/165; 18/21-22; Kur'an-ı Kerim 11/68.

7/82 : Bu âyette temize çıkarma, pislikten, günahtan ve isyandan arınma şeklinde de anlaşılabilir.

7/83 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/81; 21/74; 51/35-36.

7/85 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 83/1-6.

7/89 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/118.

7/91 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/94; 26/189.

7/96 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/98; 34/34; 37/147-148.

7/100 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/44-45; 19/98; 20/128; 22/45-46; 32/29.

7/101 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/101-102; 17/15.

7/102 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/25; 57/8.

7/103 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/42-79; 27/14.

7/108 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/18-22.

7/113 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 27/57-60.

7/114 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/45; 4/172.

7/116 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/124; 4/79.

7/117 : bk. Kur'an-ı Kerim, 20/69; 26/45.

7/124 : bk. Kur'an-ı Kerim, 20/71.

7/126 : bk. Kur'an-ı Kerim, 20/72-75.

7/133 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/101; 27/12.

7/137 : bk. Kur'an-ı Kerim, 28/5-6; 44/25-28.

7/140 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/47.

7/142 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/51.

7/143 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/153; 12/100; 17/107, 109; 19/58; 32/15; 38/24.

7/145 : bk. Kur'an-ı Kerim, 28/43; 39/55.

7/146 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/110; 10/96-97; 61/5.

7/148 : bk. Kur'an-ı Kerim, 20/85.

7/149 : bk. Kur'an-ı Kerim, 20/92-94.

7/152 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/54.

7/155 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/55; 4/153.

7/156 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/54; 40/7.

7/157 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/81; 61/6.

7/158 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/20; 6/19; 11/17.

7/159 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/121; 3/113; 28/52-54.

7/172 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/128, 6/133; 10/83; Tefsîru Ebüssuûd, 3/289-290; ed-Dürrü'l-Mensûr, 5/511-514. Bir sözleşmede asgari iki taraf vardır. Taraflar, hür iradeye, özgürce seçme hak-kına sahip olmadıkça, sözleşmeden bahsedilemez. Bu âyette Allah kullarına, "- Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" diyerek, daha yaratılış sırasında kullarının hür iradesini, özgürce seçme hakkını hürriyetini peşinen tescil ediyor. Dikkatle incelendiği takdirde peygamberlerin mücadelelerinin baştan sona hürriyet mücadelesi olduğu açıkça görülür.

7/173 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/176;30/30; 33/72; 57/8.

7/179 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/18, 171; 8/23; 22/46; 46/26.

7/182 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/44-45.

7/184 : bk. Kur'an-ı Kerim, 34/46; 81/22.

7/186 : bk. Kur'an-ı Kerim, 5/41; 10/101.

7/187 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/38; 41/18; 79/42.

7/188 : bk. Kur'an-ı Kerim, 72/26.

7/189 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/1; 30/21; 49/13.

7/193 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/58; 22/73-74; 37/93, 95.

7/196 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/54-56; 26/75-78; 43/26-28.

7/198 : bk. Kur'an-ı Kerim, 35/14.

7/201 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/7.

7/203 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/129; 6/104.

7/205 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/110; 76/25.

8/2 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/135; 9/124; 39/23.

8/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/216; 3/123.

8/10 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/140-160; 9/14; 28/43.

8/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/154; 76/21; 94/5-6.

8/12 : bk. Kur'an-ı Kerim, 47/4.

8/17 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/249; 3/123; 9/25.

8/19 : bk. Tefsîru İbn Kesir, 3/26.

8/22 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/171; 7/179.

8/28 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/35; 63/9; 64/15.

8/29 : bk. Kur'an-ı Kerim, 57/28.

8/31 : bk. Kur'an-ı Kerim, 25/5-6.

8/33 : bk. Kur'an-ı Kerim, 26/87; 29/53; 38/16; 70/1-3.

8/35 : bk. Kur'an-ı Kerim, 48/25.

8/37 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/28; 30/14; 36/59.

8/39 : bk. Kur'an-ı Kerim, 9/5-11.

8/41 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/161; 59/6-10.

8/42 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/122.

8/44 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/13.

8/48 : bk. Kur'an-ı Kerim, 14/22; 59/16.

8/50 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/93.

8/60 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/261; 3/196-197; 9/101; 24/57; 29/4.

8/61 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/90; 47/35.

8/63 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/103.

8/67 : bk. Kur'an-ı Kerim, 47/4.

8/72 : bk. Kur'an-ı Kerim, 9/100-117; 59/8-9.

8/75 : bk. Kur'an-ı Kerim, 9/100; 33/6; 59/10.

9/1 : Hicretin 9. yılında 113. sûre olarak inen Tevbe sûresiyle şer'i hükümler tamamlanmıştır. Medine'ye hicretle tesis edilen bazılarının "Medine Anayasası", "Federatif Anayasa" gibi isimlerle andığı "Medine Geçici Statüsü" Tevbe suresinin ilk 10 âyeti ile tamamen ortadan kaldırılmıştır. Müslümanların Anayasası Kur'an-ı Kerim'dir. Kur'an ve Rasulullah'ın sünneti ortada iken bu yazılı geçici hukuki belge, İslam milletleri içinde kendilerini azınlık sayan grupların ayrı bir statü içinde yaşama arzularının İslâmî bir mesnedi olamaz. Kur'an mârufa ve örfe gereken değeri vermek suretiyle birlik içinde farklı uygulamaları esasa bağlamış, belli şartlarla azınlık haklarını da teminat altına almıştır.

9/2 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/134; et-Tefsîru'l-Kebîr, 15/219, 16/174-184.

9/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/196.

9/5 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/191; 9/29-73; 66/9; 69/9.

9/13 : bk. Kur'an-ı Kerim, 8/30; 17/76; 60/1.

9/16 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/142-179; 29/2-3.

9/23 : bk. Kur'an-ı Kerim, 58/22.

9/31: Adî b. Hatim r.a'den : Boynumda altından bir haç takmış olarak Rasulullah'ın yanına geldim. Rasulullah:

"- Ey Adî, şu boynundaki putu at." buyurdu. Bunu derken de:

"- Onlar Allah'ı bırakıp kulları durumundaki bilginleri ve rahipleri, Meryem oğlu Mesih'i, helâller ve haramlar ortaya koyan itaati zaruri otoriteler kabul ederek ilâh haline getirdiler." âyetini okuduğunu işittim. Buyurdular ki, "gerçi onlar bunlara tapmazlardı, ancak rab edindikleri haham ve rahipler kendilerine bir şeyi helal diye emrettikleri vakit onlar bunu helâl sayarak yaparlardı. Bir şeyi haram diye yasakladıkları vakit de haram sayar, yapmazlardı. (Tirmizî, Tâc 4/255-256).

9/32: bk. Kur'an-ı Kerim, 8/8; Papazların, piskoposların, hahamların, altın ve gümüş biriktirme alışkanlıklarına ve hâlâ bu işi yapmaya devam ettiklerine işaret var.

9/35 : bk. Kur'an-ı Kerim, 44/48-49.

9/36 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/191-194; 22/25.

9/39 : bk. Kur'an-ı Kerim, 47/38.

9/41 : "Hıfâf ve Sikâl" kelimelerinden genç-ihtiyar, fakir-zengin, yerli-yabancı, enerjik ve tembel herkes anlaşılır.

9/55 : bk. Kur'an-ı Kerim, 20/131; 23/55-56.

9/60 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/177, 215.

9/64 : bk. Kur'an-ı Kerim, 47/29-30; 58/8.

9/67 : bk. Kur'an-ı Kerim, 45/34.

9/71 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/104; Tefsîru Ebüssuûd, 4/82-84.

9/72 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/26; 48/5; 57/12.

9/81 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/56; 70/15-16, 19-22; en-Nüket ve'l-uyûn, 2/386-387.

9/85 : bk. Kur'an-ı Kerim, 9/55.

9/87 : bk. Kur'an-ı Kerim, 33/19; 47/20; en-Nüket ve'l-uyûn, 2/390.

9/97 : bk. Kur'an-ı Kerim, 12/109.

9/100 : bk. Kur'an-ı Kerim, 5/119; 59/9.

9/101 : bk. Kur'an-ı Kerim, 63/8.

9/103 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/43; 9/84; el-Câmi', li-Ahkâmi'l-Kur'an, 8/250; Tefsîru Ebüssuûd, 4/99. Bu âyete dayanarak peygamber s.a. tevbeleri kabul edilenlerin mallarının üçte birini almıştır.

9/111 : bk. Kur'an-ı Kerim, 35/29; 39/29; 61/10; Tefsîru Ebüssuûd, 4/106; en-Nüket ve'l-uyûn, 2/406.

9/112 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/24; 66/5; el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 8/269-272.

9/113 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/119.

9/114 : bk. Kur'an-ı Kerim, 19/47-48; 60/4.

9/120 : bk. Kur'an-ı Kerim, 18/30.

9/123 : bk. Kur'an-ı Kerim, 5/54; 9/73; 48/29; 66/9.

9/125 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/82; 41/44.

9/127 : bk. Kur'an-ı Kerim, 61/5; 70/36-37; 74/49-51.

9/128 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/129, 151; 3/164; 26/215-217.

10/2 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/69; 18/2-3; 38/4; 64/6.

10/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/255; 11/6; 34/3, 23; 43/87; 53/26.

10/4 : bk. Kur'an-ı Kerim, 30/27; 38/56-58; 55/43-44; 56/42-43.

10/5 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/189; 6/96; 23/115-116; 36/40; 38/27.

10/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/190; 10/101; 11/6.

10/10 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/1; 13/23-24; 18/1; 33/44; 36/58; 56/25-26.

10/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/11.

10/12 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/10-11; 41/51.

10/18 : bk. Kur'an-ı Kerim, 13/33.

10/19 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/213; 11/110; 20/129.

10/20 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/37; 10/96-97; 15/14-15; 17/59.

10/22 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/139.

10/23 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/67; 29/65; 31/32.

10/25 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/127; 68/43. Hadislerle Kur'an-ı Kerim Tefsiri, - İbn Kesîr, 8/379; el-Müfredât; el-Lübâb, 10/303; en-Nüket ve'l-Uyûn, 2/167; et-Tefsîru'l-kebîr, 17/75.

10/26 : bk. Kur'an-ı Kerim, 9/72; 55/60; 76/11.

10/27 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/106-107; 14/42-44; 42/45; 75/10-12.

10/29 : bk. Kur'an-ı Kerim, 18/47; 19/82; 30/14-43; 46/5-6.

10/30 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/13-14; 75/13; 86/9.

10/31 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/27; 67/21; 80/27-31.

10/33 : bk. Kur'an-ı Kerim, 39/71.

10/37 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/41; 3/7.

10/38 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/24; 11/13; 17/88.

10/41 : bk. Kur'an-ı Kerim, 60/4; 109/1-6.

10/43 : bk. Kur'an-ı Kerim, 25/41-42.

10/45 : bk. Kur'an-ı Kerim, 20/104; 23/101; 70/11-15; 77/15; 79/46.

10/47 : bk. Kur'an-ı Kerim, 39/69.

10/48 : bk. Kur'an-ı Kerim, 42/18.

10/49 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/34, 188; 63/11.

10/51 : bk. Kur'an-ı Kerim, 32/12; 40/84-85.

10/52 : bk. Kur'an-ı Kerim, 32/14.

10/53 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/134; 34/3; 36/82; 64/7.

10/57 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/82; 41/44.

10/61 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/44; 6/59; 11/6; 26/217-218.

10/62 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 17/125-126.

10/64 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/103; 41/30-32; 57/12.

10/68 : bk. Kur'an-ı Kerim, 19/88-95.

10/71 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/128; 11/55-57.

10/72 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/29; 34/47.

10/73 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/30; 7/64; 39/40.

10/75 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/60.

10/76 : bk. Kur'an-ı Kerim, 27/14.

10/78 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/70.

10/82 : bk. Kur'an-ı Kerim, 8/8.

10/84 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/123; 67/29; 73/9.

10/87 : bk. Kur'an-ı Kerim, 12/21.

10/90 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/50; 20/78; 26/66; 40/84-85.

10/92 : bk. Kur'an-ı Kerim, 28/39-41.

10/93 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/137; 26/59-60.

10/95 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/157.

10/97 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/88.

10/98 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/87-88; 36/30; 37/139-148; 51/52.

10/100 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/118-119; 13/31; 28/56; 88/21-22; et-Tefsîru'l-Kebir, 17/166-169.

10/108 : bk. Hak Dini Kur'an Dili, 3/442.

11/1 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/1.

11/2 : bk. Kur'an-ı Kerim, 16/36; 21/25.

11/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 16/97.

11/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/44; 6/59; 29/17.

11/7 : bk. Kur'an-ı Kerim, 18/7; 23/115-116; 38/27; 43/87; 75/9, 36.

11/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/25; 36/11; 103/1-3.

11/12 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/173; 15/97-98; 25/7-8.

11/13 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/23; 10/38.

11/15 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/201; 17/18-21; 42/20.

11/17 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/1-2; 6/19; 12/103; 30/30.

11/20 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/134; 16/88; 67/10.

11/21 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/166; 19/81-82; 29/25; 46/6.

11/24 : bk. Kur'an-ı Kerim, 8/23; 35/19-24; 59/20.

11/27 : bk. Kur'an-ı Kerim, 23/24.

11/28 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/256, 7/88.

11/29 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/52-53; 10/72; 26/111.

11/31 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/50.

11/37 : "Fülk = gemi, gemiler, filo" kelimesi Kur-an-ı Kerim'de genellikle çoğul olarak kullanılmıştır. Yalnızca Hz. Nuh'la ilgili geçen yerlerde gelenek halinde tekil olarak kullanılması tercih edilmiştir. Zemahşerî, Ebüssuud Efendi, Nesefî, bu kelimenin çoğul olarak kullanılabileceğine işaret etmiştir. Hatta Mütercim Âsım Efendi, kâmusunda "fülk" kelimesinin tekil olarak kullanıldığı yerlerde bu kelimeye müfred-müzekker zamir gönderildiğine, çoğul olarak kullanıldığı yerlerde müfred-müennes zamir gönderildiğine işaret etmiştir. Kur'an'da bunun sayısız örnekleri vardır. Bu mülâhazalarla "Nuh"un gemisi" şeklinde geçen ifadelerin, "Nuh'un gemileri" şeklinde anlaşılabileceğinin daha doğru olduğuna işaret etmek isteriz. Bk. Kur'an-ı Kerim : 11/38, 40, 41, 42, 44, 23/27, 28, 26/119, 36/41; 54/10; 71/26.

11/40 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/7; 26/119-121; 54/11-14.

11/42 : bk. Kur'an-ı Kerim, 54/13-15; 69/11-12.

11/46 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 18/3.

11/48 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/38.

11/49 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/44; 28/46; 37/171-172; 40/51.

11/52 : bk. Kur'an-ı Kerim, 71/11.

11/56 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/71.

11/60 : bk. Kur'an-ı Kerim, 53/50.

11/61 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/186; 7/73-76; 26/155-159.

11/64 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/33.

11/65 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/77.

11/69 : bk. Kur'an-ı Kerim, 15/52-62; 51/26-27.

11/71 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/133; 15/54.

11/75 : bk. Kur'an-ı Kerim, 9/114.

11/78 : bk. Kur'an-ı Kerim, 15/71-72; 26/165-166.

11/83 : bk. Kur'an-ı Kerim, 51/33.

11/84 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/85-93.

11/85 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/152; 7/85.

11/86 : bk. Kur'an-ı Kerim, 5/100.

11/90 : bk. Kur'an-ı Kerim, 85/14.

11/97 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/128; 7/60; 73/16; 79/21-26.

11/98 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/38; 33/67.

11/99 : bk. Kur'an-ı Kerim, 28/42;40/46.

11/103 : bk. Kur'an-ı Kerim, 14/13-14; 18/47; 40/51; Tefsîru Ebüssuûd, 4/420.

11/105 : bk. Kur'an-ı Kerim, 20/108; 42/7; 78/38.

11/107 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/128; 14/48.

11/110 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/156; 10/19; 17/15; 20/129-130.

11/114 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/113; 20/130.

11/117 : bk. Kur'an-ı Kerim, 43/76.

11/119 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/99; 32/13; 51/56.

11/121 : bk. el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 7/89.

12/23 : "heyfelek-haydi gel", senin için hazırlandım ifadesinin kısaltılmışıdır.

12/36 : bk. Kâmus "Hamr" maddesi, Kur'an-ı Kerim, 12/41, 47/15; Lisânü'l-Arab.

12/41 : bk. Kur'an-ı Kerim, 12/36, 47/15.

12/57 : bk. Kur'an-ı Kerim, 38/39-40.

12/64 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/57.

12/76 : bk. Kur'an-ı Kerim, 58/11.

12/98 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/17; 51/18.

12/100 : bk. Kur'an-ı Kerim, 12/6.

12/101 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/14, 84; 7/126; 40/34.

12/102 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/44; 28/44-46; 38/69-70.

12/104 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/7.

12/107 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/87; 16/45-47.

12/109 : bk. Tefsîru Ebüssuûd, 4/310.

13/2 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/54; 11/3; 36/38; 41/37.

13/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/3; er-Râid, "medde" maddesi.

13/4 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/49; 34/33; 46/33; 50/15.

13/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/147; 8/32; 15/6-8; 29/53-54; 35/45; 38/16.

13/8 : bk. Kur'an-ı Kerim, 23/13-14; 39/6; 53/32.

13/10 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/61; 11/5; 20/7.

13/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 8/53.

13/13 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/30; 17/44.

13/15 : bk. Kur'an-ı Kerim, 12/8; 16/48-49.

13/16 : bk. Kur'an-ı Kerim, 19/93-95; 34/23; 36/74; 39/3; 53/26.

13/18 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/26; 18/87-88.

13/19 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/115; 11/1; 59/20.

13/24 : bk. Kur'an-ı Kerim, 38/50.

13/26 : bk. Kur'an-ı Kerim, 23/55-56; 87/16-17.

13/28 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/111; 10/101; 21/5.

13/30 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/34; 16/63.

13/31 : bk. Kur'an-ı Kerim, 14/47; 21/44; 46/27.

13/32 : bk. Kur'an-ı Kerim, 22/48.

13/33 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/59; 10/61; 11/6; 16/37; 20/7; 53/23.

13/34 : bk. Kur'an-ı Kerim, 25/11-15; 89/25-26.

13/35 : bk. Kur'an-ı Kerim, 47/15; 56/27-38; 59/20.

13/36 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/121; 3/199; 17/107-109.

13/37 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/1; 31/2; 41/41-42.

13/38 : bk. Kur'an-ı Kerim, 18/110.

13/40 : bk. Kur'an-ı Kerim, 88/21-26.

13/42 : bk. Kur'an-ı Kerim, 8/30; 27/50-55.

13/43 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/156-157; 26/197.

14/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/257; 57/9.

14/4 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/158.

14/8 : bk. Kur'an-i Kerim, 39/7; 64/6.

14/9 : bk. el-Müfredât.

14/10 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/3.

14/14 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/88; 8/30; 17/76; 27/56.

14/17 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/105; 22/21; 35/36; 37/64-68, 171-173; 50/24-26; 55/43-44; 58/21.

14/18 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/117; 25/23.

14/20 : bk. Kur'an-ı Kerim, 36/77-83; 47/38.

14/21 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/38-39; 33/66-68; 34/31-33; 40/47-48.

14/22 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/120; 59/16.

14/23 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/10; 13/23-24; 39/73.

14/25 : bk. Kur'an-ı Kerim, 13/17.

14/30 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/70.

14/31 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/254; 57/15.

14/33 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/54; 36/37-40; 39/5.

14/35 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/126; 3/96-97; 29/67.

14/37 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/125-127; 5/97; 28/57.

14/43 : bk. Kur'an-ı Kerim, 20/108-111; 54/8; 70/44.

14/44 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/27-28; 23/99-100.

14/50 : bk. Kur'an-ı Kerim, 23/104; 25/3; 37/22; 38/37-38.

14/52 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/19.

15/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/27.

15/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 77/46.

15/7 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 23/70; 25/21-22; 43/53.

15/9 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/67;

15/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/61; 26/212: 37/8-10; 85/1.

15/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 37/6.

15/22 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/10; 39/21; 56/68-74; 67/30.

15/26 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/2; 55/14-15.

15/29 : bk. Resâilü İbn Sîna, s. 83.

15/33 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/34; 7/12; 17/62; 38/76.

15/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/62; 38/82-83.

15/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 1/6-7; 16/9.

15/50 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/69; 51/24.

15/65 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/65; 15/8.

15/66 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/81.

15/81 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 41/17.

15/85 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 23/115-116; 38/27; 43/89; 53/31.

15/86 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/81-83.

15/88 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/128; 20/131; 26/215.

15/90 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 19/211-212.

15/91 : bk. et-Tefsîru'l-kebir, 19/212.

15/94 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 54/6;68/10.

15/99 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 74/46-47.

16/1 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/1; 54/1.

16/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/124; 21/25; 22/75; 42/52.

16/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 53/31.

16/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/54; 36/77-79.

16/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/142.

16/7 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 23/21-22; 36/71-72; 40/79-81; 43/12-14.

16/9 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/153; 10/99; 11/117-119; 76/3.

16/11 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/99; 7/57; 27/60.

16/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/31; 79/32.

16/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 37/95-96.

16/22 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 38/5; 39/45; 40/60.

16/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/5-9; 29/13; 74/18-24.

16/26 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/64; 59/2.

16/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/93; 86/9-10.

16/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/23; 35/36; 40/46; 58/18.

16/30 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/198; 16/97; 28/80; 93/4.

16/31 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 41/30-32; 43/71.

16/36 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/25; 43/45; 47/10; 67/18.

16/37 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/41; 7/186; 10/96-97; 11/34.

16/39 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/15; 52/14-16; 53/31.

16/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 31/28; 36/82; 54/50.

16/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/93-94; 18/110; 21/8; 25/20.

16/46 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 67/16-17.

16/49 : bk. Tefhîmü'l-Kur'ân, 2/604.

16/53 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/34; 17/67.

16/56 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/136.

16/57 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 43/15-18; 53/21-22.

16/62 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/9-10; 18/35-36; 19/77; 41/50.

16/70 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 30/54.

16/71 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 30/28.

16/77 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 31/28; 54/50.

16/78 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 67/23-24.

16/79 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 67/19.

16/84 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 77/35-36.

16/85 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/53; 21/39-40; 25/12-14.

16/86 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/52;19/81-82; 29/25; 46/5-6.

16/87 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/111; 32/12.

16/89 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/41; 5/109; 7/6; Tefsîru Ebûssuûd, 5/135-136.

16/90 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/8; 7/33; 16/126; 17/26.

16/91 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/224; 5/89.

16/93 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/99; 11/118-119.

16/113 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/151; 3/164; 14/28-29; 28/58-59.

16/117 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/70; 31/24.

16/118 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/160; 6/119, 146.

16/121 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/125; 21/51; 53/37.

16/125 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/44; 29/46.

16/126 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/45; 42/40.

16/127 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/40.

17/1 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/60; 53/18.

17/7 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 41/46.

17/11 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/11.

17/12 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/61-62; 28/71-73; 36/37-38.

17/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/123; 52/16, 75/12-14; 99/7-8.

17/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/25; 29/13; 35/18, 37; 39/70-71; 67/8-9.

17/23 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 31/14.

17/26 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/141; 30/38; 51/19; 70/24.

17/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/67.

17/34 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/2-6; 6/152; 81/8.

17/36 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 49/12.

17/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 19/88-95; 37/150.

17/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/58; 16/101.

17/44 : "Varlıklar Allah'ı tenzih ve tesbih ederler. Onu süphanallah, elhamdülillah diyerek hamd ile, övgü ile tenzih ve tesbih etmeyen hiçbir şey yoktur. Fakat siz onların tenzihlerini ve tesbihlerini anlayamazsınız." Bu âyet böyle de anlaşılabilir. Bk. Kur-an-ı Kerim, 2/30, 13/13, 15/98, 17/44, 20/130, 39/75, 40/7, 55, 42/5, 50/39, 52/48, 110/3.

17/46 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 39/45.

17/49 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/78-79; 79/10-12.

17/51 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 30/27; 42/18.

17/52 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 23/112-114; 30/25; 54/50; 79/46.

17/55 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/253; 33/7; 42/13.

17/58 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/101; 65/8-9.

17/59 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/115; 7/65.

17/62 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/12; 38/75-76.

17/63 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 15/37; 38/80.

17/64 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/22; 19/38.

17/68 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 67/16-17.

17/71 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/47; 18/49; 36/12; 45/28; 56/29.

17/75 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/38; 33/30; 35/69; 57/28.

17/76 : en-Nüket ve'l-uyûn, 3/26.

17/79 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/113.

17/80 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 57/25.

17/81 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/18.

17/82 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/124-125; 41/44.

17/83 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/12; 17/67.

17/84 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/121-122.

17/93 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/59; 25/7-11; 26/187.

17/95 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/2; 14/10; 23/47; 64/6.

17/96 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/19; 69/44-46.

17/97 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/17.

17/99 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/104; 36/81-82; 40/57.

17/100 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/53; 64/16; 70/18-19.

17/105 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/166.

17/106 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/101-102; 25/32.

17/107 : Sübhânallâhi vê bihamdihî = Överek, şükrederek, Allah'ı her türlü noksanlıktan tenzih ve tesbih ederim.

17/109 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/113-115; 41/44; 47/17.

17/110 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/60; 59/22-24.

18/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/127; 26/3; 35/8.

18/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/124; 48/4.

18/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/67; 33/39.

18/28 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/52; 20/131.

18/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 47/15; 55/44.

18/31 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/75-76; 35/33.

18/36 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 41/50; 46/11.

18/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 67/30.

18/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/90-91; 40/84.

18/45 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/24; 39/21.

18/46 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/14; 19/76; 64/15.

18/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/105-107; 27/88; 101/5.

18/48 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 78/38; 89/22.

18/49 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/30; 4/40; 21/47; 75/13.

18/50 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/34; 7/12; 15/28-39.

18/51 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 34/22-23.

18/52 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/94; 30/14; 36/59; 46/5-6.

18/55 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 8/32; 29/29.

18/58 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/6; 35/45.

18/82 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 43/31; 47/13.

18/99 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/47; 56/49-50.

18/105 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/88; 24/39; 25/23; 47/9; 88/2-4.

18/109 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 31/27.

19/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/38-41.

19/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/38-39.

19/9 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 76/1.

19/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/41.

19/17 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/193-194.

19/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/45.

19/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 23/50.

19/32 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/23; 31/14.

19/35 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/82.

19/42 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/52-67.

19/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/117; 36/60.

19/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/113-114; 14/41; 25/63; 28/55; 60/4.

19/49 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/133; 11/71; 21/72.

19/52 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/30.

19/53 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/31; 26/13; 28/34.

19/54 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/34; 61/2-3.

19/55 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/132; 66/6.

19/56 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/85.

19/58 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/83-90; 40/78. (Sübhânallah = Allah'ı her türlü noksanlıktan tenzih ve tesbih ederim.)

19/61 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 73/18.

19/66 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/5; 36/77-79.

19/73 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/53; 26/111; 46/11.

19/75 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/61; 62/6.

19/76 : bk. Kur'an-ı Kerim, 18/46.

19/91 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 73/18.

19/92 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 56/25-26; 73/35.

19/99 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/5; 36/77-79.

19/73 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/53; 26/111; 46/11.

19/75 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/61; 62/6.

19/76 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/124-125.

19/82 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 35/14; 46/5.

19/84 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/178; 14/42; 31/24; 86/17.

19/92 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/116; 9/30.

20/12 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 79/16.

20/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/144.

20/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/187; 27/65; 31/34; 52/16; 99/7-8.

20/22 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/32.

20/24 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/10-15.

20/37 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/7-13.

20/39 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/7-9.

20/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/12.

20/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/144.

20/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/125.

20/48 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 75/31-32; 79/37-39; 92/14-16.

20/53 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/3; 21/31.

20/55 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/25.

20/56 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 54/42.

20/60 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/112; 10/79.

20/71 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/123.

20/74 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 35/36; 43/77; 87/11-13.

20/77 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/52; 44/23.

20/78 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/60-66.

20/79 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/98.

20/80 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/51.

20/85 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/138.

20/93 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/142.

20/96 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 22/109-113.

20/99 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 15/9; 21/50; 41/41.

20/100 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/17.

20/104 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 23/112-114; 30/55; 35/37; 79/46.

20/108 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 19/38; 54/8.

20/109 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/255; 21/28; 53/26; 78/38; ed-Dürrü'l-Mensûr, 8/107-108.

20/110 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/255.

20/111 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 31/13.

20/114 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 23/116; 75/16-19; 114/2.

20/120 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/35.

20/125 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/97.

20/128 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 22/46; 32/26.

20/131 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 15/88; 93/5.

20/134 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/155-157; 10/97, 110.

20/135 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/42; 54/26.

21/1 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/1; 54/1.

21/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/48; 25/9.

21/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/48; 25/9.

21/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/96-97; 17/59.

21/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 43/44.

21/11 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/17; 22/45.

21/16 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 38/27; 53/31.

21/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/172.

21/20 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 66/6.

21/22 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 23/91.

21/23 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 15/92-93; 23/88.

21/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/36; 21/92; 43/45.

21/26 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/57; 43/19.

21/28 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/255; 34/23.

21/30 : bk. Lisânü'l-Arab, "ratk" ve "fetk" maddeleri.

21/32 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/22; 5/47; 12/105; 50/6; 91/5.

21/33 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/96; 36/40.

21/36 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/41-42.

21/37 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/11.

21/39 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/41; 13/34; 14/50; 39/16.

21/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/195; 6/34.

21/42 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 19/45.

21/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/41; 46/27.

21/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/40; 18/49; 31/16.

21/48 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/53; 3/4; 25/1.

21/49 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 50/33; 67/12.

21/51 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/124-141; 6/83; 11/51-60; 16/120-123.

21/68 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 29/24.

21/75 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/69; 15/57-76; 29/26.

21/76 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 54/10; 71/26-27.

21/77 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/40.

21/78 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/190.

21/79 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 34/10; 38/18-19.

21/80 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 34/9-11.

21/81 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 34/10; 38/36.

21/82 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 38/37-38.

21/87 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 37/144.

21/91 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 15/29; 16/66; 32/9; 66/12.

21/92 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/48; 23/51-52.

21/94 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/30.

21/99 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 66/6.

21/101 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/106.

21/102 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/26; 55/60.

21/105 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/163; 17/55; 39/67.

21/106 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/128; 24/55; 40/51.

21/108 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/185; 14/28-29; 41/44.

22/1 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 33/11; 56/4, 6; 69/14-15; 99/1-2.

22/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/70; 23/13, 14; 30/54.

22/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/82; 41/39.

22/7 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/78-80; 51/60.

22/8 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/61; 31/20; 38/39; 63/5.

22/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 44/47-50.

22/17 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/62; 5/69.

22/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/48; 17/44; 41/38.

22/24 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/23-24; 14/23.

22/28 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/127, 198; 3/96-97; 6/143; el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 12/41, 49; et-Tefsîru'l-Kebir, 23/29.

22/29: bk. Lisânü'l-Arab; Vahdetin İnce, Özgürlük Şiarı Hac, Haksöz dergisi 2001, sayı 120.

22/30 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/145; 7/33; 16/115.

22/31 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/71.

22/33 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/2, 97; 48/25.

22/34 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/25.

22/36 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/2; 22/28; 36/71-73.

22/39 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/142; 9/14-16; 39/36; 47/31; 65/3.

22/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 37/171-173; 47/7-8; 58/21; 60/1; 85/15.

22/45 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/102;21/11.

22/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 32/5.

22/56 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/26; 82/19.

22/57 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 40/6.

22/58 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/100; 56/88-89.

22/63 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/59; 10/61; 27/25; 31/16.

22/65 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/6; 31/30; 45/13.

22/66 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/28; 40/11; 45/26.

22/67 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/148; 5/48; 28/87.

22/68 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/41; 46/8.

22/69 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 32/25; 42/15; 60/3.

22/71 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 23/117.

22/72 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/66.

22/74 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 30/27; 51/58; 57/25; 58/21; 85/12-13.

22/76 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/67; 72/28.

22/78 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/128; 6/161.

23/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/72.

23/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 41/6-7; 91/9-10.

23/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 24/33.

23/11 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 19/63; 43/72.

23/12 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/2; 30/22; 32/8.

23/14 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 22/5.

23/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/35.

23/17 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/29; 17/44; 32/4-12; 40/57; 65/12; 71/15.

23/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/11; 36/34-35.

23/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/5-7; 36/71-73.

23/22 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/70.

23/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/41; 43/12-13.

23/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 40/78.

23/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/36; 36/30.

23/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/29.

23/48 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/43.

23/50 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 19/22; 21/91.

23/56 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/178; 9/55; 68/44-45; 74/11-16.

23/62 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/13; 18/49.

23/66 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/51.

23/67 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 40/12.

23/71 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/53; 17/100; 43/31; 44/21, 50.

23/72 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/90; 34/47; 36/21; 38/86; 42/23.

23/75 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/28-29; 8/23.

23/76 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/43.

23/78 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 12/103; 34/13.

23/80 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/62; 36/40.

23/83 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/77-79; 79/11-14.

23/85 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 39/3.

23/88 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 15/92-93; 21/23; 36/83.

23/91 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/22.

23/92 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/18.

23/100 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/27, 63; 7/53; 10/11; 14/44; 32/12; 40/11; 42/44.

23/104 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/50; 21/39.

23/105 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/165; 17/15; 67/8-11.

23/112 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 30/55; 46/35.

24/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/221; 4/25; 5/5; 24/26-32.

24/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/24.

24/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/208; 4/79.

24/23 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 33/57.

24/24 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/36; 32/20; 36/65.

24/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 50/22.

24/31 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 35/59; Ruhu'l-Beyan, 2/763. İmam Azam "nisâihinne"yi bütün kadın cinsi olarak anlamaktadır.

24/33 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/25; 9/60.

24/35 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/174; 6/122; 57/19, 28; 39/22.

24/37 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/18; 18/14, 42; 39/47; 62/9; 63/9; 73/40; 76/10.

24/38 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/160; 16/31; 25/16; 39/34.

24/39 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/23.

24/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/257; 6/122.

24/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/44; 22/18.

24/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/190.

24/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/150.

24/48 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/60-61.

24/54 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/40; 88/21-22; Tibyân ve Mevâkib tefsirleri; Siyasetnâme, s. 112.

24/55 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/30; 6/165; 7/69, 129; 8/26; 14/14; 21/105; 27/16; 28/6; 38/26.

24/61 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 58/8.

24/64 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/144; 10/61; 11/5; 18/49; 28/218-220; 75/13.

25/1 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/136; 7/158; 17/1; 18/1-2; 25/32; 41/42; 72/19.

25/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/20; 31/28; 36/53; 37/19; 46/4; 53/23; 54/50.

25/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/9; 17/9; 21/8; 23/24.

25/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/93.

25/14 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/21; 52/16.

25/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 15/48; 38/53; 41/48.

25/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 34/40-41; 46/5-6.

25/20 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 12/109; 18/110; 21/8; 46/9.

25/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/124; 17/92.

25/22 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/93; 8/50; 15/8; 41/30-32.

25/23 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/264; 14/18; 24/39.

25/24 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/76; 59/20.

25/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 69/15-16.

25/26 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/210; 21/103; 40/16; 69/17; 74/9-10.

25/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/22; 33/66-68; 59/16.

25/31 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/112-113.

25/32 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/106.

25/34 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/98; 54/48.

25/37 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/184; 69/11-12; Tefsîru Ebûs-suûd 6/218. Bu âyette "rasûl" yerine "rusul" olarak çoğul kullanılmasının sebebi, peygamberlerden herhangi birisini yalanlayıp iman etmeyenlerin peygamberlerin tamamını yalanlayıp iman etmemiş sayıldığı içindir. Çünkü bütün peygamberler, tevhidi ve İslâm'ı tebliğde, ittifak halinde müştereken hareket etmişlerdir. Peygamberleri inkâr, tevhidi inkârdır. Bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/36, 150; 10/100.

25/38 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/17; 23/31.

25/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 15/76-79; 26/174; 37/137-138.

25/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/32; 21/36.

25/43 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/56; 35/8; 45/23.

25/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 67/10.

25/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/73; 78/10; 91/4.

25/49 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 22/5; 30/50; 42/28.

25/51 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/19-92; 7/158; 11/17.

25/52 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/73.

25/53 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 27/61; 55/19-21.

25/55 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/74-75.

25/57 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/89; 38/86.

25/58 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 57/3; 67/29; 73/9.

25/59 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/59; 6/115; 42/10.

25/60 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/23.

25/61 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/5; 15/17; 67/5; 71/16.

25/62 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/190; 7/57; 14/33; 36/40; en-Nüket ve'l-uyûn, 4/153.

25/63 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/37.

25/64 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 15/17-18; 32/16; 39/9.

25/67 : bk. Tefsîru Ebissuûd, 6/229.

25/70 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/48, 93.

25/71 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/110; 9/104; 39/53.

25/76 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/108; 19/58; 39/20.

26/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/6; 35/8.

26/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 12/103; 23/44; 36/30.

26/9 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/74.

26/11 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/47.

26/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/29; 28/34.

26/14 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/15.

26/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/46; 28/35.

26/17 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/46.

26/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/89; 28/21; 45/16.

26/23 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/38; 43/51-52.

26/28 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/258.

26/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/127; 28/38; 79/24.

26/32 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 27/12; 28/32.

26/33 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 27/12; 28/32.

26/35 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/110.

26/48 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/116-122; 17/81; 20/65-66; 21/18.

26/59 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/137; 28/5.

26/60 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 44/24.

26/63 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/77.

26/77 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/81; 10/71; 11/54-56; 43/26.

26/83 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/130; 26/21.

26/84 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/129; 37/108.

26/85 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 23/10.

26/86 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/114; 19/47; 60/4.

26/88 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/94; 18/46; 23/101.

26/90 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 15/45.

26/91 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/98.

26/102 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/53; 36/56; 38/64; 40/47.

26/105 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/59-84; 36/14.

26/111 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/52-53; 80/5-12.

26/118 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 54/10-14.

26/127 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/24; 25/4-5.

26/130 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 41/15; 46/25; 53/50; 69/7; 89/6-7.

26/138 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/53.

26/140 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/73; 11/61-68; 15/80; 27/45.

26/160 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/80-84; 11/74-83; 15/57-77; 29/28-35.

26/167 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/82.

26/187 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 8/32; 17/92.

26/188 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/88; 11/87.

26/195 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/97.

26/196 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/157.

26/199 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/96-97; 15/14-15.

26/203 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/44; 40/84-85.

26/204 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 29/29-53.

26/207 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/96;92/11.

26/208 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/15; 28/59.

26/212 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 72/8-10.

26/213 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/92; 11/17; 36/6; 51/19.

26/220 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/67; 52/48.

26/226 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/69; 69/41.

26/227 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 40/52.

27/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 41/44.

27/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/110.

27/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/115.

27/11 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/110.

27/12 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/133; 17/101

27/18 : bk. et-Tefsîru'l-vecîz, 379.

27/19 : bk. el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 13/176.

27/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/8; 30/44; 41/46; el-Lübâb fî Ulûmi'l-kitab, 15/166-167.

27/45 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/73-77; 11/61-68; 26/141-159.

27/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/78; 7/131; 36/19.

27/54 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/80-84; 11/74-83; 15/57-77.

27/55 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/165-166.

27/60 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/33; 29/63; 39/9-22; 43/87.

27/61 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/53; 40/64.

27/62 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/30; 6/133, 165; 16/53; 17/67.

27/63 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/97; 16/6.

27/64 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/54; 23/117; 30/27; 57/4; 85/12-13; 86/11-12.

27/65 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/59; 7/187; 31/34.

27/66 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/48.

27/71 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/51; 29/54.

27/74 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/5; 13/10; 20/7; 27/25.

27/76 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 19/34.

27/82 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 24/218; Tefsîru Ebüssuûd 6/302.

27/83 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 37/21-22; 81/7.

27/84 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 75/32; 77/34.

27/87 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/52; 30/25; 70/43.

27/88 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/47; 20/105-107; 52/9-10; 81/3.

27/89 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/160; 21/103; 41/40.

27/92 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/58; 13/40; 28/3; 106/3-4.

27/93 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/53.

28/5-6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/137; 26/59; 29/39; 40/24.

28/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/10.

28/34 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/26-30.

28/35 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/67; 19/51; 20/36; 33/69;40/51-52; 58/21.

28/38 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/29; 43/54; 79/23-24.

28/39 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 85/13-14.

28/42 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/98-99; 47/13; 85/13-14.

28/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/44; 11/49; 12/102.

28/46 : bk. Kur'an-ı Kerim, 19/52; 26/10; 32/3, 36/6; 79/16; Keşşâf, 4/22, Dirâsât, li-uslûbi'l-Kur'âni'l-Kerîm, 3/139-140; Tefsîru Ebûssuûd, 7/159.

28/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/165; 5/19; 6/156-157.

28/48 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/78; 23/48; 74/24.

28/49 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/44; 6/91-92, 155; 28/51; 46/30; el-Müfredât.

28/52 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/121; 3/199; 5/82-83; 17/107-108.

28/55 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/72.

28/56 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/272; 12/103.

28/59 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/92; 7/158; 42/7; 46/27.

28/60 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/166-167; 3/198; 13/26; 16/52-53, 96; 87/16-17.

28/62 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/94; 19/81; 29/25; 46/5-6.

28/68 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 33/36; el-Muharrarü'l-Veciz, 12/82; ed-Dürrü'l-Mensûr 8/690; el-Lübâb 15/280-283.

28/69 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/10;

28/73 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/62;

28/85 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/109; 7/6; 39/69.

28/88 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 55/26-27.

29/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/214; 9/16.

29/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 45/15.

29/7 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/40.

29/8 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/23-24; 31/14-15.

29/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/141; 5/22; 22/11.

29/12 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 35/18; 70/10-11.

29/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/25.

29/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/41-44; 54/15; 69/11-12.

29/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 30/27; 52/35-36.

29/24 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 37/97-98.

29/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/38; 43/67.

29/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/130; 19/49; 21/7.

29/35 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 37/137-138.

29/39 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 28/76-81.

29/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 53/31.

29/46 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/125; 20/44; 57/25.

29/48 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/157; 25/5-6.

29/49 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/96-97.

29/50 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/59.

29/51 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/92; 26/197.

29/52 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 69/44-47.

29/53 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 8/32.

29/55 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/41; 21/39; 39/16; 52/13-16; 54/48-49.

29/65 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/67; 31/32.

29/67 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/28, 35; 28/57; 90/1; 106/1-2.

30/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/82-83.

30/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/49; 6/110; 61/5.

30/17 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/114; 20/130.

30/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 91/3-4; 92/1-2; 93/1-2.

30/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/57; 22/5-7; 36/33-34.

30/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/179.

30/22 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/1; 29/43; 49/13;78/8.

30/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/52; 22/65; 35/41; 36/53; 79/13-14.

30/30 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/116; 7/172; 12/103.

30/32 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/159.

30/36 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/95; 4/78-79; 11/10.

30/38 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/141; 17/26; 51/19; 70/24.

30/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/155; 7/168; 21/35.

30/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/12; 10/103.

30/48 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/57.

30/51 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 56/63-67.

30/52 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 63/4; 67/10.

30/58 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/111; 10/96, 97; 15/14-15.

31/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 51/49.

31/12 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/7.

31/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/23.

31/14 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/233; 17/24; 46/15.

31/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 29/8.

31/16 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 21/47; 99/7-8.

31/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/37.

31/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/170; 43/22.

31/23 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/70.

31/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/39-45; 4/171; 18/109; 54/50; 79/12-13.

31/28 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/82; 54/50.

31/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 22/61, 70; 65/12.

31/32 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/67; 29/65; 35/32.

31/33 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/120; 14/22.

31/34 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/59; 13/8; 35/11; 41/47; 42/28; 57/20.

32/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/54.

32/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 65/12.

32/9 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/171; 17/85.

32/12 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/27-29; 19/38; 67/10.

32/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/99.

32/14 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 45/34; 78/27-30.

32/15 : Sübhânallâhi ve bihamdihî = överek, şükrederek, Allah'ı her türlü noksanlıklardan tenzih ve tesbih ederim.

32/17 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/22; 10/26.

32/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 38/28; 45/21; 59/20.

32/20 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 22/22.

32/24 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/2.

32/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 45/16-17.

32/26 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/92; 19/98; 22/45-46; 27/52.

32/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/84-85.

32/30 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/93; 44/59; 52/30.

33/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/23; 33/37-40; 58/2.

33/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/286.

33/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/65; 8/72.

33/8 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/81; 5/109; 7/6; 42/13.

33/16 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/77-78; 62/8.

33/24 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/179; 47/31.

33/35 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/238; 3/43; 30/26; 39/9; 49/14.

33/36 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/65; 24/63.

33/37 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/23.

33/39 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/124.

33/40 : Bu âyetteki birbirini tamamlayan iki mana Âsım kıraatine ve diğer kıraat imamlarının "hâtim" şeklinde okuyuşlarına göredir.

33/42 : bk. Kur'an-ı Kerim, 30/17-18.
33/43 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/151-152; 40/7-9.
33/44 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/10; 36/58.
33/46 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/143.
33/49 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/236-237.
33/54 : bk. Kur'an-ı Kerim, 40/19.
33/55 : bk. Kur'an-ı Kerim, 24/31.
33/56 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/157; 33/41-43.
33/59 : bk. Kur'an-ı Kerim, 24/31.
33/63 : bk. Kur'an-ı Kerim, 16/1; 21/1; 54/1.
33/53 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 25/225.
33/72 : bk. Tefsîr'un-Nesefî 2/316; Lisânü'l-Arab, "Haml" maddesi.
34/1 : bk. Kur'an-ı Kerim, 92/13.
34/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/187; 10/53; 20/15; 64/7.
34/4 : bk. Kur'an-ı Kerim, 38/28; 59/20.
34/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/43; 30/56; 36/52.
34/9 : bk. Kur'an-ı Kerim, 36/81; 40/57; 51/47-48.
34/11 bk. Kur'an-ı Kerim, 21/80; Tefsîru Ebüssuûd, 7/125.
34/12 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/81.
34/16 : bk. Kur'an-ı Kerim, 27/22-24.
34/19 : bk. Kur'an-ı Kerim, 16/112; 28/58.
34/20 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/17; 17/62.
34/22 : bk. Kur'an-ı Kerim, 35/13.
34/23 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/255; 21/28; 53/26; ed-Dürrü'l-Mensûr 9/178-182.
34/25 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/41; 109/1-5.
34/26 : bk. Kur'an-ı Kerim, 30/14-16.
34/28 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/116; 7/158; 12/103; 25/1.
34/30 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/104-105; 42/18; 71/4.
34/32 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/38-39; 14/21; 40/47-48.
34/34 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/53-133; 7/4; 9/55; 11/18, 27; 23/55-56; 26/111.
34/37 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/21.
34/40 : bk. Kur'an-ı Kerim, 5/116; 25/17.
34/41 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/117.
34/45 : bk. Kur'an-ı Kerim, 40/82; 46/26.
34/49 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/81.
34/52 : bk. Kur'an-ı Kerim, 32/12.
34/53 : bk. Kur'an-ı Kerim, 18/22; 45/32.
35/4 : bk. Dirâsât li-üslûbi'l-Kur'âni'l-Kerîm, 3/313, 315; ayrıca bk. 3/184 nolu dipnot.
35/5 : bk. Kur'an-ı Kerim, 31/33; 57/14.
35/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 18/50; 36/60.
35/10: bk. Kur'an-ı Kerim, 4/139; 10/65; 63/8.
35/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/8-9; 6/59.
35/12 : bk. Kur'an-ı Kerim, 55/22-23.
35/14 : bk. Kur'an-ı Kerim, 19/81-82; 46/5-6.
35/22 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/24.
35/24 : bk. Kur'an-ı Kerim, 13/7; 16/36.
35/32 : bk. Fütuhat-ı Mekkiyye, 11/22-23. (Osman Yahya tarafından tahkikli baskı, 11/379-383).
35/35 : bk. el-Müfredât.
35/36 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/97; 20/74; 43/74-77; 78/30.
35/37 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/15; 40/11-12; 43/77-78; 67/8-9.
35/39 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/165
35/41 : bk. Kur'an-ı Kerim, 22/65; 30/25; 35/1.
35/43 : bk. Kur'an-ı Kerim, 13/11; 17/77; 48/23.
36/6 Bk. Tefsîru Ebüssuûd, 7/159.
37/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 77/5-6.
37/5 : bk. Kur'an-ı Kerim, 55/17; 70/40.
37/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 15/16-18; 67/5.
37/10 : bk. Kur'an-ı Kerim, 15/8-12.
37/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 40/57.
37/24 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/97.
37/27 : bk. Kur'an-ı Kerim, 34/31-33; 40/47-48.
37/37 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/92; 41/43.
37/40 : bk. Kur'an-ı Kerim, 19/71-72; 74/38; 95/4-6; 103/1-3.
37/47 : bk. Kur'an-ı Kerim, 56/17-19; 78/34.
37/57 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/43.
37/65 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/60; 23/20; 56/51-52.
37/67 : bk. Kur'an-ı Kerim, 55/44.
37/102 : bk. Kur'an-ı Kerim, 19/54-55.
37/114 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/48.
37/130 : ed-Dürrü'l-masûn, 9/328-329.
37/149 : bk. Kur'an-ı Kerim, 16/58; 17/40; 43/19; 53/21-22.
37/166 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/26-29.
37/169 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/156-157; 35/42.
37/173 : bk. Kur'an-ı Kerim, 40/5; 58/21.
38/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/12-13.
38/5 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/2.
38/8 : bk. Kur'an-ı Kerim, 43/31-32.
38/9 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/53-55; 17/100.
38/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 33/22.
38/19 : bk. Kur'an-ı Kerim, 34/10.

38/23 : bk. Lisânü'l-Arab, "na'ce" md., Ebû Ubeyd Kasım b. Sellâm'a atıfta bulunularak bu mâna verilmiştir.

38/24 : Sübhânallah = Allah'ı her türlü noksanlıklardan tenzih ve tesbih ederim.

38/30 : bk. et-Tâc, 5/179.

38/30 : bk. Kur'an-ı Kerim, 27/16.

38/41 : bk. Kur'an-ı Kerim, 65/3.

38/48 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/86; 21/85.

38/51 : bk. Kur'an-ı Kerim, 56/18.

38/54 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/108; 13/35; 16/96; 41/8.

38/59-61 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 26/222.

38/61 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/38.

38/83 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/62-65.

38/86 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/63; 32/13.

38/88 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/19; 11/17.

39/1 : bk. Kur'an-ı Kerim, 26/192-195; 41/42..

39/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 16/36; 21/25; 18/110; 34/40-41.

39/4 : bk. Kur'an-ı Kerim, 19/90; 21/17; 43/81.

39/5 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/190; 7/54.

39/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 41/6.

39/8 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/12; 14/30; 17/67; 31/24.

39/9 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/113.

39/16 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/41; 29/55.

39/18 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/145.

39/21 : bk. Kur'an-ı Kerim, 18/45; 25/48.

39/22 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/122-125.

39/23 : bk. Kur'an-ı Kerim, 8/2-4; 25/73.

39/24 : bk. Kur'an-ı Kerim, 41/40; 54/48; 67/22.

39/27 : bk. Kur'an-ı Kerim, 18/54; 29/43; 30/28.

39/35 : bk. Kur'an-ı Kerim, 46/16.

39/38 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/54-56; 65/3; 67/29.

39/41 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/12; 13/40.

39/42 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/60-61.

39/43 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/255.

39/45 : bk. Kur'an-ı Kerim, 37/35.

39/49 : bk. Kur'an-ı Kerim, 28/76-78; 34/35.

39/53 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/110, 145-146; 5/73-74; 9/104; 19/60; 85/10.

39/68 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/52; 30/25; 79/13-14.

39/69 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/40; 21/47.

39/71 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/97; 19/85-86; 52/13; 67/8-10.

39/73 : "ve fütihat"daki vav, vâv-ı semâniyedir.. Sekiz anlamına gelmektedir. Kur'ân-ı Kerim'de bu âyetle birlikte beş yerde bulunmaktadır. Bk. Kur'an-ı Kerim, 9/112, 18/22, 66/5, 69/7. Mecelletü Ma'hedi'l-Lügati'l-Arabiyye, 1984/1404, sayı 2, s. 325-348. es-Seyyid Rızku't-Tavîl, Min Kadaya el-Lisânü'l-Arabiyye, vâvü's-semâniyye.

39/74 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/194; 7/43; 21/105; 35/34-35.

39/75 : bk. Kur'an-ı Kerim, 40/7.

40/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 13/41; 14/34; 15/49-50.

40/5 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/196-197; 31/24.

40/7 : bk. Kur'an-ı Kerim, 69/17.

40/8 : bk. Kur'an-ı Kerim, 52/21.

40/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/28; 23/107-108; 32/12; 35/37.

40/12 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/27-28.

40/15 : bk. Kur'an-ı Kerim, 16/2; 26/192-194; 70/3-4.

40/17 : bk. Kur'an-ı Kerim, 31/28; 54/50.

40/18 : bk. Kur'an-ı Kerim, 16/1; 21/1; 53/57-58; 54/1; 67/27; 78/38.

40/20 : bk. Kur'an-ı Kerim, 53/31.

40/21 : bk. Kur'an-ı Kerim, 30/9; 46/26.

40/24 : bk. Kur'an-ı Kerim, 51/52-53.

40/25 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/49; 14/6.

40/26 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 27/55.

40/28 : bk. et-Tefsîru'l-Vecîz, 471.

40/43 : bk. Kur'an-ı Kerim, 35/14; 46/5-6.

40/46 : bk. el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 15/318-320.

40/57 : bk. Kur'an-ı Kerim, 46/33.

40/70 : bk. Kur'an-ı Kerim, 37/68; 43/50; 55/43-44; 56/41-44, 51, 56; 77/15.

40/74 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/23.

40/82 : bk. Kur'an-ı Kerim, 40/4-5, 21.

41/2 : bk. Kur'an-ı Kerim, 1/3; 26/192-194; 36/5.

41/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/1; 41/42.

41/7 : bk. Kur'an-ı Kerim, 79/18; 87/14-15; 91/9-10.

41/8 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/108; 18/3.

41/9 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/29; 7/54; 79/27-33.

41/16 : bk. Kur'an-ı Kerim, 54/19; 69/7.

41/25 : bk. Kur'an-ı Kerim, 43/36-37.

41/26 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/204.

41/29 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/38; 16/88.

41/36 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/199-200; 23/97-98.

41/44 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/82; 26/198-199.

41/47 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/59; 7/187; 13/8; 35/11; 79/44.

41/49 : bk. Kur'an-ı Kerim, 10/12; 96/6-7.

41/51 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/9; 17/83.

41/53 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/166.

42/5 : bk. Kur'an-ı Kerim, 40/7.

42/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/257; 4/119; 6/51; 7/30; 11/20; 13/16; 17/97; 29/22.

42/7 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/103-105; 64/9.

42/10 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/59.

42/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/137; 112/4; Tefsîru Ebussuûd, 8/24-25; el-Lübâb, 17/173-175; Hak Dini Kur'an Dili, VII, 13-14.

42/15 : bk. Hak Dini, Kur'an Dili, 7/18.

42/17 : bk. Kur'an-ı Kerim, 5/7-9; 57/25.

42/19 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/6.

42/20 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/201, 17/21.

42/23 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/40.

42/24 : bk. Kur'an-ı Kerim, 69/40-47.

42/30 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/79; 35/45.

42/37 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/134.

42/38 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/159.

42/40 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/194; 16/126.

42/44 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/27-28; 18/17.

42/47 : bk. Kur'an-ı Kerim, 75/10-12.

42/48 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/272; 13/40.

42/52 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/174; 41/44.

43/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/195.

43/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 56/77-80; 80/11-16.

43/8 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 33/62; 40/82, 85; 43/56.

43/23 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/38; 17/16.

43/36 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/115; 41/25; 61/5.

43/50 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/133-135.

43/53 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/29; 28/38.

43/67 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 29/25.

43/77 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 87/11-13.

43/81 : bk. el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 16/119-120; et-Tefsîru'l-Kebir, 27/231; Lisânü'l-Arab.

43/84 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/3.

43/88 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/30.

44/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/185; 97/1.

44/12 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/27; 14/44.

44/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/28; 7/88-89; 10/98; 23/75.

44/16 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 34/51-54; 89/21-22.

44/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 40/6.

44/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/137; 26/59.

44/42 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 23/101; 70/10-11.

44/50 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 52/13-15.

44/59 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 40/51-52; 58/21.

45/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/53.

45/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 42/13-15.

45/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 59/20.

45/23 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/186.

45/24 : 23. âyette anlatılan kimselerin, 24. âyetteki sözleri söyleyenlerin ateistler olması muhtemeldir.

45/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/28; 30/27.

45/26 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/104; 64/9; 70/6-7; 77/12-13.

45/28 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/14; 18/49; 75/13-15.

45/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/14; 18/49.

46/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 19/81-82; 29/25.

46/8 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/5-6; 69/44-47; 72/22-23.

46/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/23; 31/14.

46/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/65; 11/50; 26/123.

46/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/130; 12/109; 25/20; 29/27; 72/1-7.

46/30 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/115; 9/33.

46/33 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 50/15, 38.

46/35 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/45; 18/107; 55/46-47; 73/11; 79/46; 86/17.

47/1 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 25/23.

47/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/142; 8/67-68; 9/14-15.

47/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/9.

47/14 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/19; 59/20.

47/15 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/25; 12/36, 41; 55/52; 56/20; Lisânü'l-Arab, Kâmus, "hamr" maddesi.

47/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/1; 21/1; 34/52; 53/56-57; 54/1; 89/23.

47/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/59-60; 11/6.

47/20 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/77.

47/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/97; 6/93; 8/50; 40/46.

48/1 : bk. el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 16/260-261.

48/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/80; 6/12; 9/111; 48/18.

48/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/54.

49/6 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 28/118-121.

49/13 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 28/136-140.

50/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/2.

50/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 67/3-4.

50/7 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/36; 51/49.

50/11 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 40/57; 41/49; 46/33.

50/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 30/27.

50/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 82/10-12.

50/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 14/22.

50/35 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/26.

50/38 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 40/57; 46/33.

50/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 31/28; 54/50.

50/45 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/272; 13/40; 88/21-22.

51/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/141; 17/26; 30/38; 70/24.

51/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/86; 11/69; 15/51.

51/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/69.

51/28 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/70-73; 15/52.

51/49 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/36; 43/42.

52/20 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 37/44.

52/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/23; 74/38-40.

52/22 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 56/20-21.

52/47 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 32/21.

53/1 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 28/277-280.

53/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 81/19-21.

53/8 : bk. Hak Dini, Kur'an Dili, 7/293.

53/9 : bk. Hak Dini, Kur'an Dili, 7/294; et-Tefsîru'l-Kebir, 28/286-287. (Allah'ın Rasulü : Herhangi birinizin cennetteki statüsü veya amellerinin değerine denk makamı, dünyadan ve dünyadakilerden hayırlıdır, buyurdu). Buhari, 3/1029, Hadis no. 2640; Müsned-i Ahmed, 2/482, 3/157; Beyhakî, Şuabü'l-iman, 6/31; Tergib ve Terhib, 4/314; Fethu'l-Bârî, 4/100. Bu hadisteki kâbe kavs de anlayışımızı teyit etmektedir.

53/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/23.

53/24 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/123.

53/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 43/19.

53/31 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/31; 53/32.

53/32 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/39; 39/53.

53/33 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 75/31-32.

53/42 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/91; 20/54, 128; et-Tefsîru'l-Kebir, 29/17-18.

53/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/124; 9/105; 16/123; 35/18; 36/12.

53/49 : bk. Gökyüzünü Tanıyalım, TÜBİTAK Yayınları.

53/54 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/73; 69/6-7; 86/6-7.

53/58 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 46/9.

54/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/149; 10/101.

54/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/64.

54/15 : bk. Kur'an-ı Kerim, 36/41-42.

54/17 : bk. Kur'an-ı Kerim, 19/97; 38/29.

54/28 : bk. Kur'an-ı Kerim, 26/155.

54/37 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/77-83; 15/61-74.

54/49 : bk. Kur'an-ı Kerim, 25/2; 87/1-3.

55/5 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/96; 36/38-40.

55/8 : bk. Kur'an-ı Kerim, 26/182; 57/25.

55/17 : bk. Kur'an-ı Kerim, 70/40; 73/9; Uzay Âyetleri Tefsiri, 144-146.

55/22 : bk. Kur'an-ı Kerim, 35/12.

55/26 : bk. Kur'an-ı Kerim, 18/28; 28/88; 76/9.

55/35 : bk. el-Lübâb, fî Ulûmi'l-kitâb, 18/334.

55/54 : bk. Kur'an-ı Kerim, 69/23; 76/14.

56/2 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/73; 70/1-2.

56/4 : bk. Kur'an-ı Kerim, 22/1; 99/1.

56/8 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 90/18.

56/8-9 : bk. en-Nüket ve'l-Uyûn, 5/448.

56/9 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 90/19.

56/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/133; 35/32; 57/21.

56/30 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/57; 13/35; 77/41.

56/31 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 47/15.

56/44 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 77/29-34.

56/50 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 11/103-105.

56/56 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/107.

56/62 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 19/67; 30/27; 36/77-79; 75/36-40.

56/91 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 41/30-32.

57/1 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/44.

57/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 40/29; 64/14.

57/4 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/59; 11/5; 13/10.

57/ 8 : bk. Rûhu'l-Meânî, 27/168-170.

57/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 42/17.

57/16 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 8/13.

57/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/69.

57/20 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/14; 30/54.

57/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/115; 7/43; 11/17; 30/30; 55/7.

57/28 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/282; 8/29; 65/2.

58/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/229; 33/4.

58/7 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/5; 9/78; 14/38; 43/80.

58/11 : bk. et-Tefsîru'l-Kebîr, 29/268-269.

58/14 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 4/143.

58/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 40/51-52; 10/103.

58/22 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/28; 9/24.

59/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/26.

59/9 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/177; 76/8.

59/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 9/100.

59/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 63/9.

59/20 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 40/58; 45/21.

59/21 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/73; 13/31.

59/22 : bk. Kur'an-ı Kerim, 6/54; 7/156; 10/58.

59/23 : bk. Kur'an-ı Kerim, 62/1.

59/24 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/44.

60/1 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/28; 4/144; 5/51-57.

60/4 : bk. Kur'an-ı Kerim, 9/113-114; 19/47; 26/86-87.

60/7 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/103; 5/57; 8/63; 60/1.

61/9 : bk. Kur'an-ı Kerim, 9/33; 48/28.

62/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/20; 6/19; 7/158; 17/44; 26/214; 43/44.

62/5 : bk. Kur'an-ı Kerim, 7/179.

62/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/94-96.

62/8 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/78.

62/9 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/19.

63/4 : bk. Kur'an-ı Kerim, 9/30; 33/19.

63/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 14/44; 23/99-100.

64/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 40/64; 82/6-8.

64/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 57/22.

64/15 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/14; 8/28.

65/1 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/228-233; 4/19.

65/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/240; 33/49.

65/6 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/233.

65/11 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/257; 14/1; 15/9; 42/52.

65/12 : bk. Kur'an-ı Kerim, 4/156.

67/2 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/28; 18/7.

67/5 : bk. Kur'an-ı Kerim, 37/5-6.

67/8 : bk. Kur'an-ı Kerim, 17/15; 39/71.

68/3 : bk. Kur'an-ı Kerim, 11/108; 41/8; 95/6.

68/4 : bk. Kur'an-ı Kerim, 33/21.

68/16 : Velîd b. Mugîre'nin Bedir'de burnu kılıçla koparılmıştır. bk. Kur'an-ı Kerim, 6/25; 8/31; 46/17; 74/11-26.

68/45 : bk. Kur'an-ı Kerim, 3/196-197; 6/44; 7/182-183; 23/55-56.

68/48 : bk. Kur'an-ı Kerim, 21/87-88; 37/143-144.

69/10 : bk. Kur'an-ı Kerim, 26/105-123, 141; 50/14.

69/12 : bk. Kur'an-ı Kerim, 16/14; 35/12; 36/41-42; 43/12-14.

69/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 81/19; Fethu'l-Kadir, 5/391; Tefsîru İbn Kesîr, 8/338.

69/48 : bk. Kur'an-ı Kerim, 2/2; 41/44.

69/51 : bk. Kur'an-ı Kerim, 26/200-201; 34/54.

70/1 : bk. Kur'an-ı Kerim, 22/47; 38/16.

70/4 : bk. Kur'an-ı Kerim, 22/47; 32/5.

70/9 : bk. Kur'an-ı Kerim, 101/5.

70/14 : bk. Kur'an-ı Kerim, 23/101; 31/33; 40/18; 80/34-37.

70/22 : bk. el-Lübâb, fî ulûmi'l-kitâb, 19/370.

70/24 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/141; 17/26; 30/38/; 51/19

70/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 23/57; 51/19.

70/37 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/17, 37/28.

70/39 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 77/20; 86/5-10.

70/41 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 40/57; 56/60-61; 75/3-4.

71/16 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 10/5.

72/7 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 46/29-33.

72/16 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 5/66; 6/44; 7/96; 23/55-56.

72/28 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/255.

73/1 : bk. el-Cami', li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 19/31-33.

73/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 17/79; 32/16; 76/26.

73/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 76/29.

73/20 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/245.

73/31 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/26.

74/1 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 30/189-190; Lisânü'l-Arab.

74/13 : bk. el-Cami', li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 19/72; en-Nüket ve'l-uyûn, 6/140.

74/48 : bk. İbn Hişâm, el-Mesâilü's-Seferiyye fi'n-Nahv.

75/15 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/23; 58/18.

75/16 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/114.

75/17 : bk. et-Tefsîru'l-Kebir, 30/224

75/19 : Bu âyet Hz. Muhammed s.a.s'in hadislerinin, çok az istisnası ile vahiy menşeli olduğunun delilidir.

75/23 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/103.

75/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/106; 80/37-42; 88/2-10.

75/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/61-62; el-Câmi' li-ahkâmi'l-Kur'an, 19/112; Tefsîru Ebussuud, 9/68.

75/31 : bk. el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 19/113; el-Lübâb, fî ulûmi'l-kitâb, 19/574..

76/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/7; 62/2.

76/20 : bk. Kırâat ilminin Kur'an tefsirindeki yeri, Karaçam 121.

77/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 27/6; 28/86.

78/8 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 30/21.

78/20 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/47; 20/105-107; 27/88; 101/5.

78/34 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 38/52; 56/37.

78/37 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/255; 11/105.

78/40 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 18/49; 75/13.

79/14 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/77; 17/52; 54/50.

79/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/104-105; 26/16-17, 23-28.

79/24 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/127; 26/29.

79/27 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 36/81; 40/57.

79/43 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/187.

80/15-16 : bk. Hak Dini Kur'an Dili, 8/532-535.

81/14 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 30/30; 75/13.

81/15-16 : bk. Kur'an-ı Kerim'de ilmî gerçekler, Dr. Haluk Nurbaki, s. 49-50.

81/20 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 53/5-10.

81/23 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 53/13-16.

81/24 : İbn Kesir, Ebu Amr, Kisâî ve Yâkub "danin" kelimesini zanin olarak okumuşlardır. İkinci mana bu okuyuştan kaynaklanmaktadır.

81/25 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 26/210-212.

81/29 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 74/56; 76/30.

82/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 1/4; 100/10.

83/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/152; 17/35; 55/9.

83/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/24; 25/5.

84/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 20/106-107.

86/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 13/11.

86/17 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 31/24.

87/15 : bk. el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 20/21.

87/19 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 53/36-37.

88/11 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 19/62; 52/23; 56/25-26.

88/18 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 50/6; 67/3-4.

89/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/71-79, 103-141; 11/61-68, 96-99; 26/141-158; 41/15; 43/46-56; 53/50; 69/6-10.

90/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 82/6-7; 95/4-5.

90/6 : Hz. Peygamber s.a.s.'in İslâm'ı tebliğini engellemek için harcamış olsa gerek.

90/10 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 76/2-3.

91/7 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 30/30; 95/4.

91/9 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 76/3; 90/10.

91/13 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 7/73; 26/135.

92/11 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/110.

93/2 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/96; 92/1-2.

93/4 : bk. et-Tefsîru'l-veciz; et-Tefsîru'l-Kebir, 31/210-213.

95/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 30/30.

96/15-16 : bk. el-Müfredât; Lisânü'l-Arab.

97/1 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/185; 44/3.

98/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 3/105; 80/13-16.

98/4 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/213-253; 3/19; 5/44-50; 10/93; 42/13-15.

98/5 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 16/36; 21/25.

100/2 : bk. Hak Dini Kur'an Dili, 9/378.

100/11 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 1/4.

104/9 : Buradaki ikinci mânâ, Şu'be, Hamza Kisâî ve Halef'in kırâatine göredir.

107/7 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 2/264; 4/38, 142; 8/47.

108/2 : Bu âyetteki "v'enhar" kelimesi, Kurban bayramında, kurban kesme günlerinde, Rabbin için kurban kes" manasınadır. Kurban kesmenin dışında bir mana anlaşılması için, bu kelimenin devamına "es-salâte" kelimesinin eklenmiş olması lazımdır. Böyle bir kelime eklenmediğine, böyle bir kelimenin hasfedilmediği ve takdiri mümkün olmadığına, salat ile ilgili emir bir önceki cümlede bitirildiğine göre "v'enhar" ifadesi kurban kesmenin dışında bir manada anlaşılamaz. buradaki emrin tekil-muhatap olarak zikredilmesi de müslümanları şaşırtmamalıdır. Kur'an'a iman eden ve şartlarını taşıyan her mü'min bu emrin muhatabıdır.

111/1 : bk. el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân, 20/234-243.

112/3 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/101; 19/88-90; 21/26-27.

113/3 : Kur'an-ı Kerim, 75/6-10; el-Cami' li-Ahkâmi'l-Kur'an, 20/257; en-Nüket ve'l-uyûn, 6/274-275.

113/4 : et-Tefsîru'l-Kebir, 32/195-196.

114/6 : bk. Kur'ân-ı Kerim, 6/112.

KAYNAKLAR

★ **Ahkâmü'l-Kur'ân**
– Cessâs Ebû Bekr Ahmed b. Ali er-Râzî.

★ **Bedâiu't-tefsîr**
– Ebû Abdillah Şemseddin Muhammed b. Kayyim el-Cevziyye.

★ el-**Büdûrü'z-zâhire fi'l-kırââti'l-aşri'l-mütevâtire**, – Ebû Hafs Sirâcüddin.

★ **el-Câmi' li-ahkâmi'l-Kur'ân** – Ebû Abdullah Muhammed b. Ahmed b. Ebî Bekr el-Kurtubî

★ **Câmiu'l-beyân** – Ebû Ca'fer b. Cerir Muhammed b. Cerir b. Yezid et-Taberî.

★ el-**Cevâhir fi tefsiri'l-Kur'âni'l-Kerim**
– Tantâvî b. Cevheri el-Mısrî.

★ **Dirâsât li-uslûbi'l-Kur'âni'l-Kerim**
– Abdülhâlık Udeyme.

★ **ed-Dürrü'l-masûn** – Ahmed Yûsuf el-Halebî.

★ **ed- Dürrü'l-mensûr fi't-tefsiri'l-me'sûr**
– Ebü'l- Fazl Celâleddin Abdurrahman b. Ebî Bekr es-Süyûtî.

★ **Envârü't-tenzîl ve esrâru't-te'vîl**
– Ebû Saîd Nâsıruüddin Abdullah b. Ömer b. Muhammed el-Beyzâvî.

★ **el-Esas fi't-tefsîr** – Saîd Havvâ.

★ **Esbâb-ı Nüzûl :Kur'an Âyetlerinin İnîş Sebepleri ve Tefsiri** – H. Tahsin Emiroğlu.

★ **Esrârü't-tenzîl ve envâru't-te'vîl** – Ebû Abdillah Fahreddin Muhammed b. Ömer Fahreddin er-Râzî.

★ **el-Ferîd fi i'râbi'l-Kur'âni'l-mecîd** – Ebû Yûsuf Müsteceb b. Ebi'l-İz Müstecebüddin el-Hemedânî.

★ **Fethu'l-kadîr** – Ebû Abdillah Muhammed b. Ali b. Muhammed el-Havlânî eş-Şevkânî.

★ **Fethu'l-kadîr Tehzîbü Tefsiri Kesîr** – Ebü'l-Fidâ İmâdüddin İsmâil b. Ömer İbn Kesîr.

★ **Fethu'r-rahmân bi-keşfi mâ yeltebisü fi'l-Kur'ân** – Ebû Yahyâ Zeynüddin Zekeriyyâ el-Ensarî.

★ **Garîbü'l-Kur'ân ve regâibü'l-furkân**
– Nizâmeddin el-A'rec Hasan b. Muhammed Nizâmeddin en-Nisâbûrî.

★ **Hak Dini Kur'an Dili**
– Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır.

★ **Hulâsat'ül-beyan fi tefsiri'l-Kur'ân**
– Mehmet Vehbi Efendi.

★ **el-Keşşâf an hakâyıkı't-tenzîl**
– Ebü'l-Kâsım Cârullah Muhammed b. Ömer b. Muhammed ez-Zemahşerî.

★ **Kur'ân Fihristi** – Recep Aykan

★ **Kur'an Kelimelerinin Anahtarı**
– Tercüme: Mahmut Çanga

★ **Kur'an-ı Kerim Fihristi** – Nevzat Yüksel

★ **Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meâli Âlîsi ve Tefsiri** – Ömer Nasuhi Bilmen

★ **Letâifü'l-işârât**
– Ebü'l-kâsım Zeynülislâm, Abdülkerim b. Hevâzin el-Kuşeyrî

★ **Lisanü'l-Arab** – Allâme Ebü'l-Fazl Cemâleddin Muhammed b. Mükrim b. Manzûr.

★ **el-Lübâb fi ulûmi'l-kitâb**
– Ebû Hafs Ömer b. Ali b. Âdil ed-Dımeşki

★ **Lübâbü't-te'vîl meâni't-tenzîl**
– Alâeddin b. Muhammed b. İbrâhim el-Bağdâdî - Hazin.

★ **Meâlim'ül-Kur'ân**
– Muhammed Ali Sıddık Kandehlevi.

★ **Medârikü't-tenzîl ve hakaiku't-te'vîl**
– Ebü'l Berekât Hâfızuddin Abdullah b. Ahmed b. Mahmûd en-Nesefî.

★ **Mefâtîhu'l-gayb** – Ebû Abdullah Fahreddin Muhammed b. Ömer Fahreddin er- Râzî.

★ **Mevzularına Göre Âyet-i Kerimeler ve Mealleri**
– M. Fuad Abdülbâki.

★ **el-Muharreru'l-veciz fi tefsiri'l-kitâbi'l-azîz**
– Ebû Muhammed Abdullah b. Gâlib b. Atıyye el-Endelüsî.

★ **Muhtasar Rûhu'l-beyân Tefsiri**
– İsmail Hakkı Bursevî.

★ **el-Müfredât fi garîbi'l-Kur'ân**
– Râgıb el-İsfahani.

★ **en-Nüket ve'l-uyûn** – Ebü'l-Hasan Ali b. Muhammed b. Habîb el-Mâverdî.

★ **Nüzhetü'l-kulûb fî tefsîri garîbi'l-Kur'ân** – Ebû Bekr Muhammed b. Uzeyz es-Sicistânî.

★ **el-Okyanüsü'l-basît fî Terecmeti'l-Kāmûsi'l-muhît** – Fîrûzâbâdî- Mütercim Asım Ahmed Efendi.

★ **Rahmetün mine'r-rahmân fî tefsîr ve işâreti'l-Kur'ân min kelâmi'ş-Şeyhi'l-ekber Muhyiddîn b. Arabî** – Mahmûd Mahmûd el-Gurabî.

★ **Ravzatü'l-fesâha fî garîbi'l-Kur'ân** – Muhammed b. Ebû Bekr er-Râzî.

★ **Rûhu'l-furkan** – Mahmud Ustaosmanoğlu

★ **Rûhu'l-meânî fî tefsîri'l-Kur'âni'l-azîm** – Ebü's-Senâ Şehâbeddin Mahmûd b. Abdullah el-Âlûsî.

★ **Safvetü't-tefâsîr** – Muhammed Ali Sâbûnî.

★ **Tâcü'l-arûs min cevheri'l-Kāmus** – Muhammed b. Muhammed el-Murtazâ el-Hüseynî ez-Zebîdî.

★ **Tecrid-i Sarih Tercemesi** – A. Naim-Kâmil Miras.

★ **Tefhîmü'l-Kur'ân** – Ebü'l-A'lâ Mevdûdî.

★ **Tefsîr: İrşâdü'l-akli's-selîm** – Muhammed b. Muhammed b. Muhyiddin el-İmâdî Ebüssuûd Efendi.

★ **Tefsîru Bahri'l-muhît** – Esîrüddin Muhammed b. Yûsuf el-Ceyyâm Ebû Hayyân el-Endülüsî.

★ **Tefsîru'l-Begavî** – Ebû Muhammed Muhyissünne Hüseyin b. Mes'ûd el-Begavî.

★ **Tefsîru garîbi'l-Kur'ân** – Ebû Abdullah Muhammed b. Müslim İbn Kuteybe.

★ **Tefsîru Hadâiku'r-ravh ve'r-reyhân** – Muhammed Emîn b. Abdullah Urcunmî Alevî Herevî.

★ **Tefsîru Rûhu'l-beyân** – İsmâil Hakkı Bursavî.

★ **Tefsîru'l-hadîs** – Muhammed İzzet Derveze.

★ **Tefsîru'l-Hasani'l-Basrî** – Ebû Saîd Hasan b. Yesâr Hasan-ı Basrî.

★ **Tefsîru'l-Kerîmi'r-rahmân, fî tefsîr-i kelâmi'l-mennân** – Abdurrahman b. Nasr b. Sa'dî.

★ **Tefsîru'l-Kur'ân** – Ebü'l-Leys İmâmü'l-Hüdâ Nasr b. Muhammed b. Ahmed es-Semerkandî.

★ Tefsîru'l-Kur'ân – Ebü'l-Hasan Ali b. Muhammed b. Habîb el-Mâverdî.

★ Tefsîru'l-Kur'ân – Muhammed b. Yûsuf el-Vehbî el-İbâzî.

★ Tefsîru'l-Kur'âni'l-azîm – Ebü'l-Fidâ İmâdüddin İsmâil b. Ömer İbn Kesîr.

★ Tefsîru'l-Kur'ani'l-azîm – Ebü'l-Fazl Celâleddin Abdurrahman b. Ebû Bekr es-Süyûtî.

★ Tefsîru'l-Kur'ani'l-azîm – Ebû Muhammed Abdurrahman b. Muhammed b. İdrîs b. Ebû Hâtim.

★ Tefsîru'l-Kur'âni'l-Kerîm – Ebû Abdullah Muhyiddin Muhammed b. Ali İbnü'l-Arabî.

★ Tefsîru'l-Kur'âni'l-Kerîm – Abdullah Sekkate.

★ Tefsîru'l-Merâgî – Ahmet Mustafa Merâgî.

★ Tefsîru'l-mübhemâti'l-Kur'ân – Ebû Abdullah Muhammed Ali Belensî.

★ Tefsîru'l-münîr – Vehbe ez-Zuhaylî.

★ **Tefsîru'n-Nesefî** – Ebü'l-Berekât Hâfızuddîn Abdullah b. Ahmed b. Mahmûd en-Nesefî.

★ **Tefsîrü's-Sâfî** – Molla Muhsin Muhammed b. Murtazâ b. Mahmûd Feyzî Kâşânî.

★ **Tefsîru's-Süfyân es-Sevrî** – Ebû Abdullah Süfyan b. Saîd b. Meşkuk, Süfyân es-Sevrî

★ **Tefsîru't-tahrîr ve't-tenvîr** – Muhammed Tâhir b. Muhammed b. Muhammed et-Tunûsî İbn Âşûr.

★ **et-Tefsîru'l-vasît li'l-Kur'ani'l-Kerîm** – Muhammed Tantâvî.

★ **et-Tefsîru'l-vecîz alâ hâmişi'l-Kur'âni'l-azîm** – Vehbe ez-Zühaylî

★ **Te'vîlâtü'l-Kur'ân** – İmam Ebû Mansûr el-Mâtürîdî.

★ **et-Teysîr fi't-tefsîr** – Ebû Hafs Necmeddin Ömer b. Muhammed b. Ahmed en-Nesefî.

★ **Tibyân Tefsiri** – Mehmet Münip Debbağzâde Ayıntâbî.

★ **TDV İslâm Ansiklopedisi** – Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM)

Ahmet TEKİN 1946 sonbaharında bağlar bozulurken Nevşehir'in Karacauşağı köyünde doğdu. İlkokul'a devam ederken hafızlığı da bitirdi. 1968'de İstanbul İmam-Hatip Okulu'ndan birincilikle mezun oldu. 1972'de İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü'nü ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Edebiyat Fakültesi'nde Umumi Sosyoloji sertifikası aldı. Hukukta öğrenim gördüğü sırada Hukuk Felsefesi, Hukuk Sosyolojisi ve Hukuk Metodolijisi derslerini seçerek okudu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde doktoraya başladı, tez safhasında bıraktı.

1968'de "İslâm Fıkhında Mürtede Ait Hükümler" isimli Doç. Dr. Abdürrezzak Samarrâî'nin kitabının dörtte üçünü tercüme etti. (O. Z. Soyyiğit'le birlikte)

O dönemde "Türk ve Amerikan Hukuklarında Grev ve Lokavt Ertelemesi", "İslâm Hukukunda Yabancılar Hukuku", "İslâmdan Önceki Türkler'de Devlet ve Hukuk Anlayışı" konularında üç önemli inceleme yaptı.

1971'de Muhammed Yusuf Kandehlevî'nin *Hadislerle Hz. Peygamber ve Ashabının Yaşadığı Müslümanlık* isimli 5 ciltlik hadis kitabını tercüme etti. Kitap 6 baskı yaptı. (A. M. Büyükçınar, Y. Erol, Ö. F. Harman, M. Yalçın ile birlikte)

1974'te Talim Terbiye Kurulu Başkanı'nın başkanlığında Ahlâk Dersleri Programı'nı hazırlayan komisyonda çalıştı. Rahmetli Doç. Dr. Nurettin Topçu, rahmetli Prof. Dr. Erol Güngör, rahmetli Yaşar Erol ve Doç. Dr. Emin Işık ile birlikte orta öğretimde okutulan "*Ahlâk*" kitaplarını yazdı.

Kalem Yayınevi'nde 155 kitap neşretti. Bu kitapların editörlüğünü yaptı.

Bu arada Ahmet M. Büyükçınar, Ömer Faruk Harman, Yaşar Erol ile birlikte, Kur'an'dan sonra 6 büyük hadis kitabından biri olan İmam Neseî'nin 8 ciltlik *Sünenü'n-Neseî*'sini Şâfiî imamlarından Süyûtî'nin şerhi ve Hanefi imamlardan Sindî'nin haşiyesiyle birlikte tercüme etti.

1982'den itibaren üç yıl süreyle İstanbul'da neşredilen *"el-Misâk"* isimli bir Arapça gazetenin sorumlu Yazıişleri Müdürlü-ğü'nü yaptı. Türkiye'de çizgileri Türk ressamlarına ait olan renkli ve resimli çocuk kitaplarını ilk neşreden oldu. Kanunî devrinde Arapça divan yazan Türk şairlerinin şiirlerinin tercümesini redakte etti.

1999'da *"Hz. Ali (k.v.) nin Rivayet Ettiği Hadisler ve Görüşleri"*'i derleyip tercüme etti. *"Delâilü'l-Hayrât"* adlı bir dua kitabıyla *"Buharî'den Seçme Hadisler"* adlı 2 ciltlik bir hadis kitabı metinleri ve şerhleriyle birlikte Yasin Yayınevi'nde neşredildi.

Neşrine devam ettiği eserler :

Makâlat - Hacı Bektaşî Veli'nin Konuşmaları ve Öğütleri
"Kur'an'ın Anlaşılmasına Doğru" Tefsirî - Meal
"Kur'an'ı Hedef Alan Tahrifatçılar - Öztürk - Ateş ve Esed'in Tenkidi.
"Kur'an ile İlân Edilen İnsan Hakları"
"Ehl-i Kitap Havarilerine, Diyalogculara Kur'an Dersi"

Neşredilecek eserler :

Hz. Muhammed s.a.'in Sünneti 7 ciltlik hadis kitabı
Nüzul Sebepleri ve İlgili Hadislerle Birlikte Kur'an Meali

Arapça, İngilizce, Farsça bilir. Evli ve 5 çocuk babasıdır.

Kur'ân'ın Anlaşılmasına Doğru

KELAM YAYINLARI: 1
Tefsir Çalışmaları : 1

ISBN : 975-93044-3-0

Dizgi
www.dizgiservisi.com

Baskı
Merve Matbaacılık
Kışla caddesi, İsmail Efendi İş hanı, No. 104
Rami - İstanbul
Tel : 0212 612 04 86

KELAM YAYINLARI
Temâşâ Sokak 14/1, Üsküdar-İstanbul

İsteme ve İrtibat :
Tel-Faks : (0216) 341 36 22
e-mail : nizamiye@mynet.com

Elinizdeki Tefsirî-Meal'in 300 sayfalık kelime-konu indeksini almayı unutmayınız.

Bu meal, elinizdeki Kur'an-ı Kerim'lerle sayfa tutar halde düzenlenmiştir.

İstanbul 2004

Bu TEFSÎRÎ MEAL' de Aşağıdaki Kaynaklardan Faydalanılmıştır.

Ahkâmü'l-Kur'ân
Bedâiu't-tefsîr
el-Büdûrü'z-zâhire fi'l-kırââti'l-aşri'l-mütevâtire,
el-Câmi' li-ahkâmi'l-Kur'ân
Câmiu'l-beyân
el-Cevâhir fi tefsîri'l-Kur'âni'l-Kerîm
Dirâsât li-uslûbi'l-Kur'âni'l-Kerîm
ed-Dürrü'l-masûn
ed- Dürrü'l-mensûr fi't-tefsîri'l-me'sûr
Envârü't-tenzîl ve esrâru't-te'vîl
el-Esas fi't-tefsîr
Esbâb-ı Nüzûl :Kur'an Âyetlerinin İniş Sebepleri ve Tefsîri
Esrârü't-tenzîl ve envâru't-te'vîl
el-Ferîd fi i'râbi'l-Kur'âni'l-mecîd
Fethu'l-kadîr
Fethu'l-kadîr Tehzîbü Tefsîri Kesîr
Fethu'r-rahmân bi-keşfi mâ yeltebisü fi'l-Kur'ân
Garîbü'l-Kur'ân ve regaibü'l-furkan
Hak Dini Kur'an Dili
Hulâsat'ül-beyan fi tefsîri'l-Kur'ân
el-Keşşâf an hakayıkı't-tenzîl
Kur'ân Fihristi
Kur'an Kelimelerinin Anahtarı
Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meâli Âlisi ve Tefsiri
Letâifü'l-işârât
Lisanü'l-Arab
el-Lübâb fi ulûmi'l-kitâb
Lübâbü't-te'vîl meâni't-tenzîl
Meâlim'ül-Kur'ân
Medârikü't-tenzîl ve hakaiku't-te'vîl
Mefâtîhu'l-gayb
Mevzularına Göre Âyet-i Kerimeler ve Mealleri
el-Muharreru'l-vecîz fi tefsîri'l-kitâbi'l-azîz
Muhtasar Rûhu'l-beyân Tefsîri
el-Müfredât fi garîbi'l-Kur'ân
en-Nüket ve'l-uyûn
Nüzhetü'l-kulûb fi tefsîri garîbi'l-Kur'ân
el-Okyanüsü'l-basît fi Tercemeti'l-Kamûsi'l-muhît
Ravzatü'l-fesâha fi garîbi'l-Kur'ân
Rûhu'l-furkan
Rûhu'l-meânî fi tefsîri'l-Kur'âni'l-azîm
Safvetü't-tefâsîr
Tâcü'l-arûs min cevheri'l-Kamus
Tecrid-i Sarih Tercemesi
Tefhîmü'l-Kur'ân
Tefsîr: İrşâdü'l-akli's-selîm
Tefsîru Bahri'l-muhît
Tefsîru'l-Begavî
Tefsîru garîbi'l-Kur'ân
Tefsîru Hadâikı'r-ravh ve'r-reyhân
Tefsîru Rûhu'l-beyân
Tefsîru'l-hadîs
Tefsîru'l-Hasani'l-Basrî
Tefsîru'l-Kerîmi'r-rahmân, fi tefsîr-i kelâmi'l-mennân
Tefsîru'l-Kur'ân
Tefsîru'l-Kur'âni'l-azîm
Tefsîru'l-Kur'âni'l-Kerîm
Tefsîru'l-Merâgi
Tefsîru'l-mübhemâti'l-Kur'ân
Tefsîru'l-münîr
Tefsîru'n-Nesefi
Tefsîrü's-Sâfi
Tefsîru's-Süfyân es-Sevrî
Tefsîru't-tahrîr ve't-tenvîr
et-Tefsîru'l-vasît li'l-Kur'ani'l-Kerîm
et-Tefsîru'l-vecîz alâ hâmişi'l-Kur'âni'l-azîm
Te'vîlâtü'l-Kur'ân
et-Teysîr fi't-tefsîr
Tibyân Tefsiri
TDV İslâm Ansiklopedisi

KELAM YAYINLARI
Temaşa sok. No: 14/1
Üsküdar - İSTANBUL
Tel. 0216 341 36 22